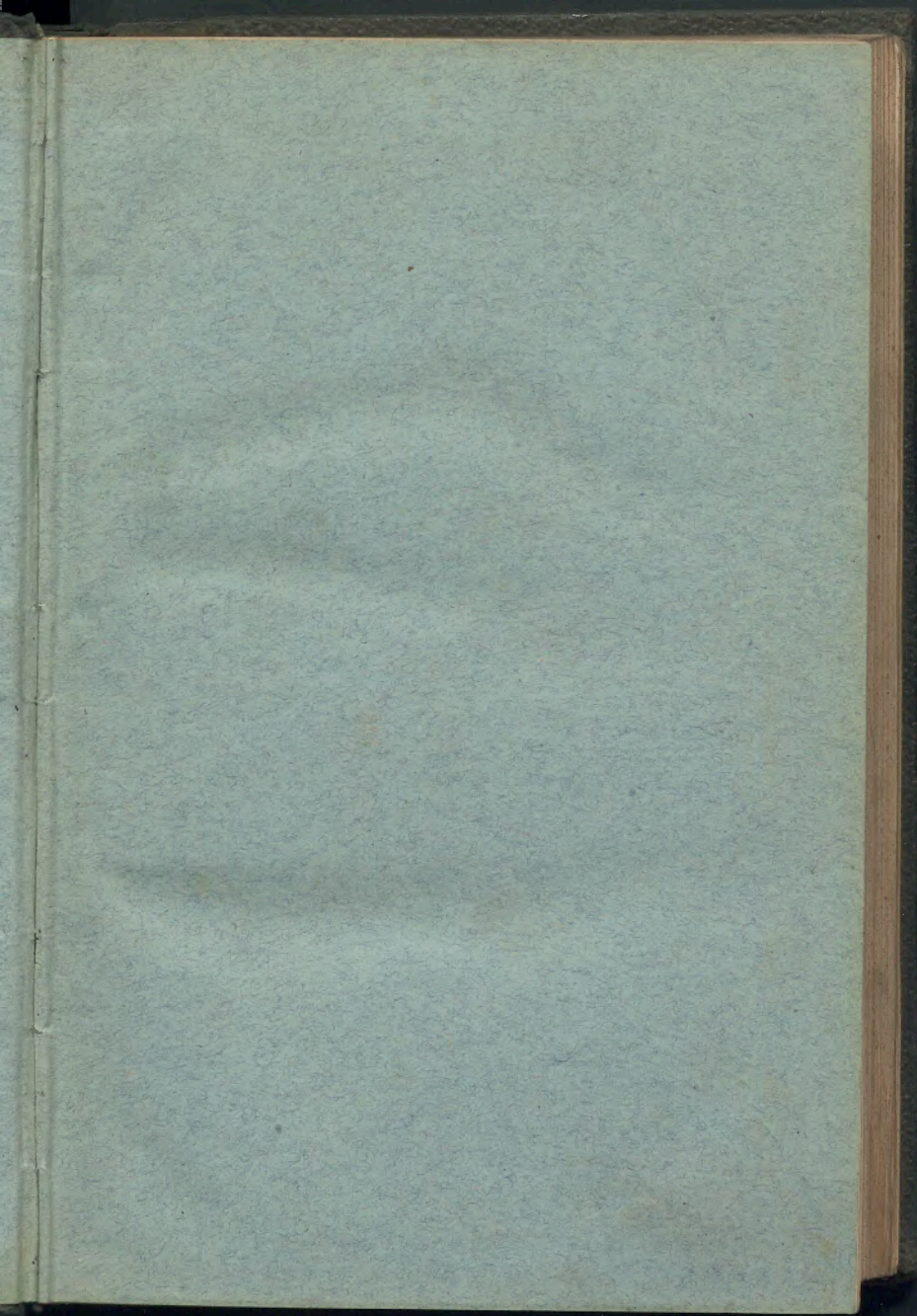
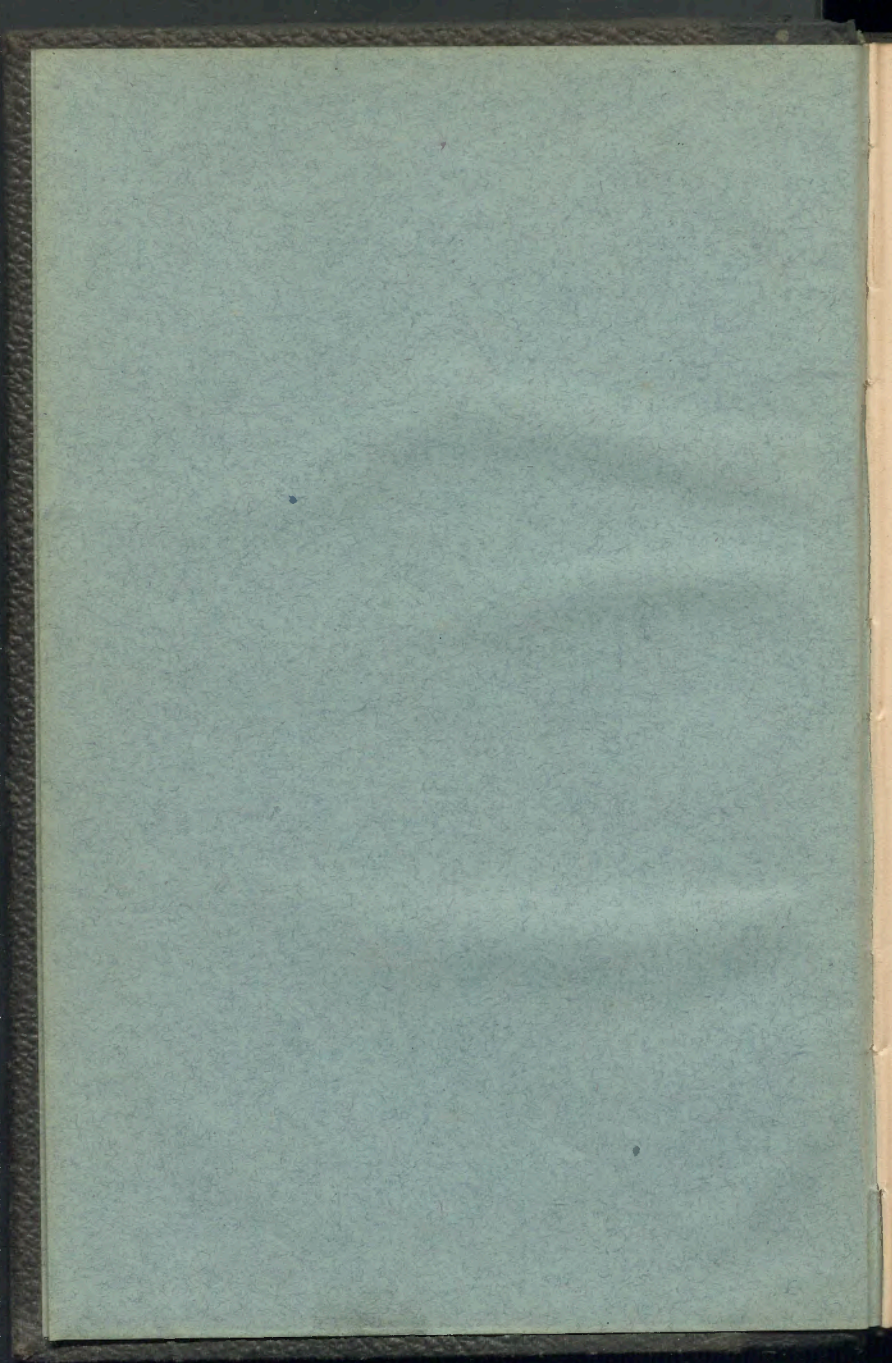

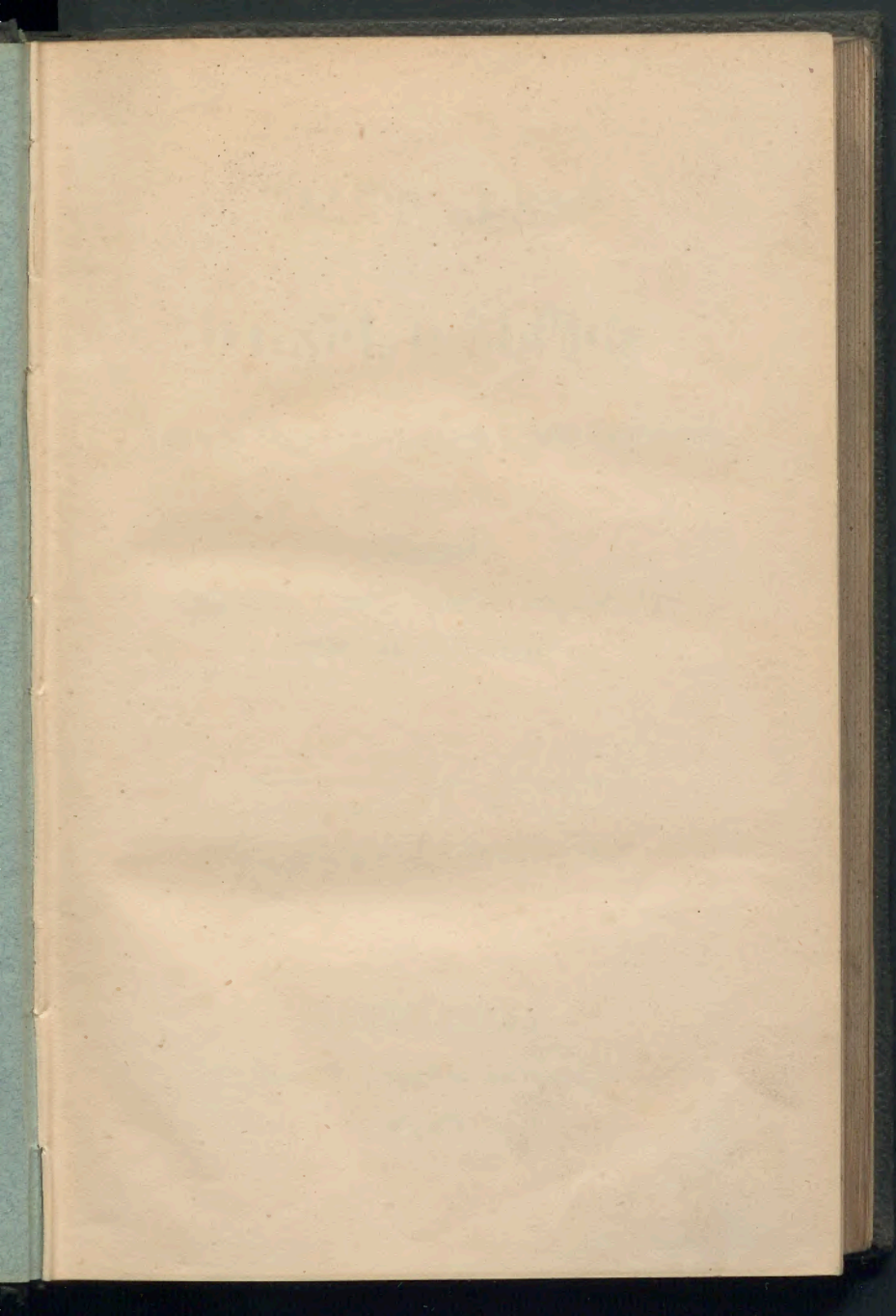
395

113

M. 395.

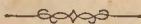

ՄԱՀՏ Ը ՃԷՏԻՏ

Ե Ա՛Ն Ի

ԻՆՃԻԼ Ի ՇԷՐԻՖ

ԼԻՍԱՆ Ը ԱՍԼԻ Ի ԵՌԻՆԱՆԻՏԷՆ ՊԻԹ ԹԷՐՃԻԻՄԷ

ՄԷՍԱՐԻՖԻ

ԱՄԷՐԻԴԱՆ ՊԱՅՊԸԼ ՇԻՐԲԷԹԻ ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ

ԹԷՍՎԻՅԷ ՕԼՈՒՆԱՐԱԳ

معارف عمومیہ نظارت جلیہ سنک رخصتیلہ
۱ ذی الحجہ ۳۰۰ و ۲۰ ایلول ۹۹ نومرو ۶۲۵
مصارفی امریقان بیبل شرکی طرفندن تسویہ اولنہرق

ԻՍԹԱՆ ՊՕԼՏԱ

Ա. Յ. ՊՅՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱՊԱՍԸՆՏԱ ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏՈՒՐ

1883

1854

1854

1854

1854

1854

1854

1854

1854

1854

1854

1854

ՅԻՀՐԻՍԹ

Ինձիւ	ՊԱՊ	ՍԱՀԻՖԷ
Մատթէոսն թահրիբի իւզրէ	28	1
Մարկոսն թահրիբի իւզրէ	16	88
Ղուկասն թահրիբէ իւզրէ	24	144
Յովհաննէսին թահրիբի իւզրէ	21	238
Բէսուլլէրին ա'մէլլէրի	28	309
ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ ՄԷՔԹԻՒՊԼԵՐԻ		
Բօնալլլարա	16	401
Պիրինճի Կորնթոսլուարա	16	438
Իքինճի Կորնթոսլուարա	13	474
Գաղատալլարա	6	498
Եփեսոսլուարա	6	510
Փիլիպպէլլէրէ	4	523
Կողոսլուարա	4	532
Պիրինճի Թեսաղոնիկէլլէրէ	5	540
Իքինճի Թեսաղոնիկէլլէրէ	3	548
Պիրինճի Տիմոթէոսա	6	553
Իքինճի Տիմոթէոսա	4	563
Տիտոսա	3	570
Փիլիմոնա	1	574
Իպրանիլէրէ	13	576
ՅԱԿՈԲՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ		
Կաթողիկէ մէքթիւպիւ	5	604
ՊԵՏՐՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ		
Պիրինճի Կաթողիկէ մէքթիւպիւ	5	613
Իքինճի Կաթողիկէ մէքթիւպիւ	3	623
ՅՈՂԷԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ		
Պիրինճի Կաթողիկէ մէքթիւպիւ	5	630
Իքինճի մէքթիւպիւ	1	640
Իւչիւնճիւ մէքթիւպիւ	1	641
ՅՈՒԴԱ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ		
Կաթողիկէ մէքթիւպիւ	1	642
ՅՈՂԷԱՆՆԷՍ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՉԻՆ		
Յայտնուլլինու	22	645

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՏԹԵՈՍՈՒՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

- 1 Արրահամ օղլու Դաւիթ օղլու Յիսուս Քրիստոս
- 2 սուն սիլսիլէսինին քիթապը տըր: Արրահամ Իսահակը տօղուրտու, վէ Իսահակ Յակոբու տօղուրտու, վէ Յակոբ Յուդայը՝ վէ օնուն դարնտաշլա
- 3 ընը տօղուրտու. վէ Յուդա Թամարտան՝ Փարէս իլէ Զարայը տօղուրտու, վէ Փարէս Եսրոնու տօ
- 4 ղուրտու, Եսրոն տա Արամը տօղուրտու. վէ Արամ Ալինադարը տօղուրտու, վէ Ալինադար Նասսոնու տօղուրտու, վէ Նասսոն Սաղմոնու տօ
- 5 ղուրտու. վէ Սաղմոն Ռախաբտան՝ Բոոսու տօղուրտու, Բոոս տախի Հուլթտան Ուլբէդի տօ
- 6 ղուրտու, վէ Ուլբէդ Յէսսէյի տօղուրտու. վէ Յէսսէ Դաւիթ փատիշան տօղուրտու, Դաւիթ փատիշան տէ՝ Ուրիանըն Գարըշտան Սօղոմոնու
- 7 տօղուրտու. վէ Սօղոմոն Ռոբովամը տօղուրտու, Ռոբովամ տախի Աբիայը տօղուրտու, վէ Աբիա
- 8 Ասայը տօղուրտու. վէ Ասա Յովսափատը տօղուրտու, վէ Յովսափատ Յովրամը տօղուրտու,
- 9 վէ Յովրամ Ոզիայը տօղուրտու. վէ Ոզիա Յովսթամը տօղուրտու, վէ Յովսթամ Աքազը տօ
- 10 ղուրտու, վէ Աքազ Եզեկիայը տօղուրտու. վէ Եզեկիա Մանասէյի տօղուրտու, վէ Մանասէ Ամոնու տօղուրտու, վէ Ամոն Յովսիայը տօղուր
- 11 տու. վէ Յովսիա՝ Բաբելոն սիւրկիւնլիլիւնտէ

- 12 Յէքոնիայը վէ ծնուն գարնտաշլարընը տօղուրտու .
 12 վէ Բաբելոն սիւրկիւնլիւյիւնտէն սօնկրա՝ Յէքո-
 նիա Սաղաթիէլի տօղուրտու , վէ Սաղաթիէլ Զօ-
 13 րաբաբէլի տօղուրտու . վէ Զօրաբաբէլ Աբիուդու
 տօղուրտու , վէ Աբիուդ Եղիակիմի տօղուրտու ,
 14 Եղիակիմ տախի Աղովրու տօղուրտու . վէ Աղովր
 Սաղովկու տօղուրտու , վէ Սաղովկ Աքինի տօ-
 15 ղուրտու , վէ Աքին Եղիուդու տօղուրտու . վէ
 Եղիուդ Եղիազարը տօղուրտու , վէ Եղիազար Մատ-
 թանը տօղուրտու , վէ Մատթան Յակոբու տօղուր-
 16 տու . վէ Յակոբ՝ Մարիամըն գօճաւը Յովսէփի տօ-
 ղուրտու , քի օլ Մաթէան՝ Քրիստոս տէնիլէն
 17 Յիսուս տօղտու : Իմտի հէփ սիւսիլէլէր Աբրահամ-
 տան Դաւիթէտէք օն տէօրթ սիւսիլէ՝ վէ Դաւիթ-
 տէն Բաբելոն սիւրկիւնլիւյիւնտէն օն տէօրթ սիւ-
 սիլէ՝ վէ Բաբելոն սիւրկիւնլիւյիւնտէն Քրիստո-
 ստտէք օն տէօրթ սիւսիլէ տիր :
 18 վէ Յիսուս Քրիստոսուն մէվլուտու պէօյլէ օլ-
 տու . Օնուն անաւը Մարիամ Յովսէփի եավուգ-
 լանմաղըլա , օնլար պուլուշմաղտան էվլէլ՝ Ա՛ղիզ
 19 Բուհտան համիլէ պուլունտու : վէ օնուն գօճաւը
 Յովսէփ սատրգ օլմաղըլա , օնու ի՛պրէթի ա՛լէմ
 էթմէք իսթէմէտիյինտէն՝ օնու կիզլիճէ պօշամաղա
 20 նիյէթ էթտի : Ամմա օ՝ պու շէյլէրի տիւշիւնիւր-
 քէն , իշթէ՛ Բապպըն մէլէյի բիւյատէ օնա կէօ-
 բիւնիւպ տէտի . Եա՛ Դաւիթ օղլու Յովսէփ՝ դա-
 բըն Մարիամը ալմաղա գօ՛րղմայասըն . զիրա օն-
 21 տա տօղան՝ Ա՛ղիզ Բուհտան տրը : վէ օ՝ օղուլ
 տօղուրաճագ , վէ օնուն ատընը Յիսուս գօյասըն .
 զիրա օ՝ քէնտի խաղընը կիւնահլարընտան գուր-
 22 թարաճագ տրը : վէ հէփ պու՝ Բապպտան փէյ-
 դամպէրին վասըթասը իլէ սէօյլէնիլէն թէքմիլ օլ-
 23 մագ իշիւն վագի՛ օլտու , քի տէմիշ տիր . Իշթէ՛

պիքրէ համրլէ օրուպ՝ օղուլ տօղուրաճազ , վէ ա-
տընը Էմմանուէլ՝ գօյաճապար , քի պու թէրճիւմէ
24 օրունուր , Ալլան պիզիմ իլէ տիր : Իմտի Յովսէփ
ուշգուտան ույանընճա՝ Բապպըն մէլէյի ընա էմր
25 էթտիյի կիպի էյէտի , վէ գարըսընը ալտը . Վէ
օնու պիլմէզ իտի , Թա քի իլք տօղմուշ օղլունու
տօղուրտու , վէ օնուն ատընը Յիսուս գօտու :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Յիսուս՝ Նէհուտիսթանըն Բեթլէհէմ շէհլինտէ՝
Հերովդէս փատիշահըն կիւնլէրինտէ տօղտուղուն-
տա , իշթէ՝ կիւն տօղուսունտան Երուսաղէմէ ա՝
- 2 լիմլէր կէլիպ տէտիլէր . Նէհուտիլէրին տօղմուշ
փատիշահը նէ՞րէտէ տիր . զիրա կիւն տօղուսուն-
տա օնուն երլտըզընը կէօրիւք , վէ օնա սէճտէ
- 3 գըլմաղա կէլտիք : Իմտի Հերովդէս փատիշահ ի-
շիտինճէ սարսըտը , պիւթիւն Երուսաղէմ տախի
- 4 օնուն իլէ պէրապէր : Վէ օ՝ հէփ պաշ քեհահլնլէ-
րի վէ գալմըն քեաթիպլէրինի ճէմ՝ էտիպ՝ օնլար-
տան Քրիստոսուն նէ՞րէտէ տօղաճաղընը սօրար
- 5 ըտը : Վէ օնլար օնա տէտիլէր . Նէհուտիսթանըն
Բեթլէհէմ շէհլինտէ . զիրա փէյղամպլէրին վասի-
- 6 Թասը իլէ պէօյէ եազըլմըշ տըր . Սէն տախի՝ եա՝
Բեթլէհէմ Յուդանըն տիյարը՝ Յուդանըն վալիլէ-
րինտէ ապա քիւշիւք տէյիլ սին . զիրա սէնտէն
- 7 պիր վալի չըգաճազ , քի օ՝ գալմըմ Իսրայէլի կիւ-
լիճէ չաղըրըպ՝ օնլարտան օլ կէօրիւնլէն երլտըզըն
- 8 վազթընը Թասհիհ էթտի : Անտէն օնլարը Բեթլէ-
հէմէ կէօնտէրիպ տէտի . Վիտիպ՝ չօճուգտան էօ-
թիւրիւ տիգգաթլէ Թէֆթիշ էտին , վէ պուլտու-
ղունուզ զէման՝ պանա խապէ՛ր էտին , քի պէհտա-

- 9 խի կելիպ՝ օհա սէճտէ գըլայըմ: Իմտի ծնլար փա-
տիշահը տինկէտիքտէն սօնկրա՝ կիթտիլէր: Վէ իշ-
թէ՛ կիւն տօղուսունտա կէօրտիւքէրի երլտըզ էօն-
լէրինճէ կիտէր իտի, թա քի կելիպ չօճուղուն օլ-
10 տուղու եէրին իւզէրինտէ տուրտու: Վէ ծնլար
երլտըզը կէօրիւնճէ, ղայէթ պէօյիւք շաղըգ իլէ
11 չազ օլտուլար: Իմտի ծնլար էվէ կելիպ՝ չօճուղու
անասը Մարիամ իլէ կէօրտիւլէր, վէ տիւշիւպ՝
օհա սէճտէ գըլտըլար: Վէ խաղինէլէրինի աչըպ՝
օհա ալթուն վէ քիւնլիւք վէ միւրրի սաֆի՝ հէ-
12 տիլէլէր սունտուլար: Վէ բիւյատէ ծնլարա՝ Հե-
րովղէսէ տէճումէմէյէ իլհամ օլունմաղըլա՝ քէնտի
վաթանլարընա ղայրի եօլտան կիթտիլէր:
- 13 Վէ ծնլար կիթտիքտէն սօնկրա, իշթէ՛ Բապպըն
մէլէյի բիւյատէ Յովսէփէ կէօրիւնիւկ տէտի: Գալ-
ղըպ չօճուղու վէ անասընը ալ, վէ Մըսըրա՝ գաշ:
վէ թա պէն սանա սէօյլէյէնէտէք՝ օրատա՝ օլ: Ղիրա
Հերովղէս չօճուղու արայաճագ տըր, քի օնու հէ-
14 լաք էտէ: Իմտի օ գալղըպ՝ կէճէ իլէ չօճուղու վէ
15 օնուն անասընը ալտը, վէ Մըսըրա կիթտի: Վէ
թա Հերովղէսին էօլիւմիւնէտէք օրատա իտի, թա
քի Բապպտան փէյղամպէրին վասիթասը իլէ տէ-
նիլէն թէքմիլ օլա, քի տէմիշ տիր: Օղլումու Մը-
սըրտան չաղըրտըմ:
- 16 Օլ գէման Հերովղէս՝ ալիմլէրտէն ղէվղէնիւտիյի-
նի կէօրիւնճէ, ղայէթլէ ղաղապլէնտի, վէ կէճտէ-
րիպ՝ Բեթլէհէմտէ վէ օնուն հէփ սինօրլարընտա
օլան իքի եաշընտան աշաղա ճիւմլէ չօճուղարը՝
ալիմլէրտէն թասհիհ էթտիյի գէմանա կէօրէ՝ գըր-
17 տը: Օլ գէման Նրեմիա փէյղամպէրտէն տէնիլէն
18 թէքմիլ օլտու, քի տէմիշ տիր: Ռամատա սէս՝
ֆիղան վէ աղլայըշ վէ չօգ սըղլայըշ իշիտիւտի,
Ռաքէլ չօճուղարընը աղլարըտը, վէ թէսէլլի գա-

- պուլ էթմէզ իտի . զիրա եօգ իտիլեր :
- 19 Վէ Հերովդէս էօլիւնճէ , իշթէ՛ Բապպըն մէլէյի Մըսըրտա Յովսէփէ թիւյատէ կէօրիւնիւպ տէտի .
- 20 Գալզըպ չօճուղու հէմ անասընը ա՛լ , վէ Իսրայէլ տիյարընա կի՛թ . զիրա չօճուղուն ճանընը արայան :
- 21 Լար էօլմիւշէր տիր : Իմտի օ գալզըպ՝ չօճուղու հէմ օնուն անասընը ալտը , վէ Իսրայէլ տիյարընա
- 22 կէլտի : Լաքին Նէհուտիսթանտա Արքեղայոսուն՝ պապասը Հերովդէս եէրինէ փատիշաչըղը սիւր տիւյիւնիւ իշիթմէք իլէ , օրայա վարմաղա գօրգտու . վէ թիւյատէ իլհամ օլունմաղըլա Գալիլեա
- 23 սէմթլէրինէ կիթտի : Վէ վարըպ՝ Նաղարէթ տէնիլէն չէհրտէ սաքին օլտու . չէօյլէ քի փէյղամպէրլէրտէն՝ Նաղարէթլի չաղըրլաճադ տէյիւ սէօլէնէն թէքմիլ օլա :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ օլ կիւնլէրտէ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս կէլիպ՝ Նէհուտիսթան չէօլիւնտէ վա՛զ էտիպ՝ տէր իտի .
- 2 Թէվպէ՛ էտին . զիրա կէօքլէրին փատիշաչըղը եադ :
- 3 Լաշմըշ տըր : Զիրա Եսայի փէյղամպէրտէն՝ Չէօլտէ չաղըրանըն սէսի՝ Բապպըն եօլունու հաղըրլաչըն՝ օնուն թարիղլէրինի տօղրու էյլէյին տէյէրէք՝ սէօլ :
- 4 Լէնիլէն պու տուր : Վէ պու Յովհաննէս՝ տէվէ թիւյիւնտէն էավապ կիլինմիշ իտի , վէ պէլինէ գայըչ գուշանմըշ ըտը . վէօնուն թա՛ամը՝ չէքրիկէլէր վէ
- 5 եապան պաղը իտի : Յլ գէման Երուսաղէմ վէ պիւթիւն Նէհուտիսթան հէմ Յորդանանըն հէփ էթ :
- 6 Բաֆ ճիվարը օնա չքիարլար ըտը : Վէ կիւնահլամընը ի՛թիբաֆ էտիպ՝ Յորդանանտա օնտան վաֆթիզ օլուրլար ըտը :
- 7 Վէ Փարիսեցիլէրտէն հէմ Սաղուկեցիլէրտէն չօգ քիմսէլէրին օնուն վաֆթիզինէ

- կէլտիքլէրինի կէօրինճէ, ծնարա տէտի. էյ էն-
կերէք եւլանլ էվլատարը՝ կէլէճէք զազապտան գաչ-
8 մասընը սիզէ քի՞մ կէօթէրտի: Իմտի թէվպէյէ
9 լայըգ մէյվէ՛ հասըլ էտին: Վէ քէնտի քէնտինիզ-
տէ՛ ֆէտէրիմիզ Արրահամ տըր տէմէյէ տիւշի՛ւն-
մէն. զիրա սիզէ տէրիմ քի՛ Ալլահ Արրահամա
շու թաշլարտան էվլատար գալտըրմաղա գատիր
10 տիր: Հէմ չիմտի տախի պալթա աղաճլարըն քէօ-
քիւնտէ եաթայօր. իմտի հէր էյի մէյվէ վէրմէյէն
11 աղաճ քէսիլի, վէ աթէշէ աթըլըր: Կէրչի պէն
սիզի թէվպէյէ սու իլէ վաֆթիզ էտէրիմ. ամմա
արտըմճա կէլէն՝ պէնտէն գուվվէթլի տիր, քի պէն
օնուն այագ գապլարընը թաշմաղա լայըգ տէյիլ իմ.
օ սիզի Ա՛գիզ Բուհ վէ աթէշ իլէ վաֆթիզ էտէճէք
12 տիր. Քի օնուն եափասը էլինտէ օլուպ՝ քէնտի
խարմանընը թէմիզլէյէճէք տիր, վէ պուղտայընը
անպարա ճէմ՝ էտէճէք, ամմա սամանը սէօյիւն-
մէզ աթէշ իլէ եազաճագ տըր:
- 13 Օլ գէման Յիսուս Գալիլէատան Յորդանանա Յով-
14 հաննէսէ կէլտի, քի օնտան վաֆթիզ օլունա: Ամ-
մա Յովհաննէս՝ Պէն սէնտէն վաֆթիզ օլունմաղա
միւհթաճ իքէն՝ սէն մի պանա կէլիրսին տէյերէք՝
15 օնու մէն՝ էտէր իտի: Յիսուս իսէ ճէվապ էտիպ՝
օնա տէտի. Հալա գօյ վէր. զիրա պիզէ՛ հէր սա-
տազաթըր թէքմիլ էթմէյէ՛ պէօյէ՛ կերէք տիր. օ
- 16 գէման օնու գօյ վէրտի: Վէ Յիսուս վաֆթիզ օ-
լունճա, տէր ա՛գապ սուտան չըգտը. վէ իշթէ՛ կէօք-
լէր օնա աշըլտըլար, վէ Ալլահըն Բուհուունուն կէօ-
յէրճին կիպի էնտիյինի՝ վէ օնուն իւզէրինէ կէլ-
17 տիյինի կէօրտիւ: Վէ իշթէ՛ կէօքլէրտէն՝ Սէվկիւ-
լիւ Օղլուճ պու տուր՝ քի օնտան բազի օլտուճ
տէյիլ պիր սէս օլտու:

ՊԱՊ 4

- 1 Օլ զէման Յիսուս Բուհտան չէօլէ կէօթիւրիւտիւ,
 2 քի չէյթանտան թէճրիւպէ օլունա: Վէ գըրգ կիւն
 հէմ գըրգ կէճէ օրուճ թուլթուպ՝ սօնկրա աճըգտը:
 3 Վէ թէճրիւպէ էտէն՝ ծնա եազլաշըպ տէտի. էյէր
 Ալլահըն Օղլու իսէն, սէօյլէ՝ քի՝ պու թաշլար էք-
 4 մէք օլալար: Ամնա օ՝ ճէվապ վէրիպ տէտի. Եա-
 գըլմըշ տըր. Ատէմ եալընըգ էքմէք իլէ եաշամազ,
 իլլա Ալլահըն աղզընտան չըգան հէր սէօզ իլէ:
 5 Օլ զէման չէյթան ծնու ա'ղիղ չէհրէ կէօթիւր-
 տիւ, վէ ծնու հէյքէլին գուպպէսինտէ տուրտուր-
 6 տու. Վէ ծնա տէտի. էյէր Ալլահըն Օղլու իսէն,
 քէնտինի աշաղա՝ աթ. զիրա եազըլմըշ տըր քի,
 Գէնտի մէլէքլէրինէ սէնտէն էօթիւրիւ թէնպիհ է-
 տէճէք, վէ սէնի էլլէր իւզէրինէ գալտըրաճաղար
 7 քի՝ այաղընը թաշա չարփմայասըն: Յիսուս ծնա
 տէտի. Եինէ եազըլմըշ տըր. Ալլահըն Բապպը թէճ-
 րիւպէ էթմէյէսին:
 8 Թէքրար չէյթան ծնու պիր փէք եիւքսէք տաղա
 կէօթիւրտիւ, վէ ծնա տիւնեանըն հէփ փատիշահ-
 9 լըզլարընը՝ վէ ծնարըն ի'գզէթինի կէօթէրտի. Վէ
 ծնա տէտի. էյէր տիւշիւպ պանա սէճտէ գըլար-
 10 սան, պուշլարըն հէփիսինի սանա վէրէճէյիմ: Օ
 զէման Յիսուս ծնա տէտի. Արտըմա՝ կիթ՝ եա՝ չէյ-
 թան. զիրա եազըլմըշ տըր. Ալլահըն Բապպա՝ սէճ-
 տէ գըլասըն, վէ եալընըգ ծնա՝ ի'պատէթ էտէսին:
 11 Օլ զէման չէյթան ծնու գօյ վէրտի, վէ իշթէ՝ մէ-
 լէքլէր կէլիպ՝ ծնա խըզմէթ էտէրլէր իտի:
 12 Վէ Յիսուս Յովհաննէսին էլէ վէրիւտյինի իշի-
 13 տինճէ՝ Գալիլեայա կիթտի: Վէ Նազարէթի պրազ-
 մաղըլա, վարըպ՝ Ջաբուղոն իլէ Նեփթաղիմ սի-
 նօրլարընտա տէնիղ եանընտա օլան Կափառնայոււմ

- 14 տա սաքին օլտու : Թա քի Եսայի փեյղամպէրին վասիթասը իլէ սէօյլէնիլէն թէքմիլ օլա, քի տէտի .
- 15 Յորդանանըն էօթէ եազասընտա թայիֆէլէրին Գալիլեասը՝ տէնիզ եօլունտա Զաբուղոն տիյարը վէ
- 16 Նեփթաղիմ տիյարը . Գարանլըգտա օթուրան խալզ պէօյիւք ըչըգ կէօրտիւ, վէ էօլիւմիւն վաթանը
- 17 վէ քէօկէսինտէ օթուրանլարա ըչըգ տօղտու : Ոլ զէմանտան Յիսուս վա՛զ էթմէյէ վէ՝ Թէվպէ՛ էտին, զիրա կէօթլէրին փատիշահլըղը եազլաշմըշ տըր տէմէյէ պաղատը :
- 18 Վէ Յիսուս Գալիլեա տէնիզինին եանընտա կէզէր իքէն, իքի գարնտաչլարը՝ Պետրոս տէնիլէն Սիմօնու վէ ծնուն գարնտաչը Անղրէասը կէօրտիւ, քի տէնիզէ աղ աթարլար ըտը . զիրա պալըգ ավ-
- 19 ճըսը իտիլէր : Վէ ծնլարա տէտի . Արտը՛մճա կէ-
- 20 լին, վէ սիզի ատէմ ալճըսը էտէյիմ : Վէ ծնլար տէր ա՛գապ աղլարը պրաղըպ՝ ծնուն արտընճա կիթ-
- 21 տիլէր : Վէ օրատան իլէրի վարըպ՝ իքի զայրի գարնտաչլար՝ Զեբեդէոսուն օլլու Յակոբոսու վէ ծնուն գարնտաչը Յովհաննէսի կէօրտիւ, քի պապալարը Զեբեդէոս իլէ գայըգտա աղլարընը մէրէ-
- 22 մէթ էտէրլէր իտի . վէ ծնլարը չաղըրտը : Վէ ծնլար տէր ա՛գապ գայըղը հէմ պապալարընը պրաղըպ՝ ծնուն արտընճա կիթտիլէր :
- 23 Վէ Յիսուս պիւթիւն Գալիլեայը տօլաչըպ՝ ծնլարըն ճէմի՛յէթ եէրլէրինտէ էօյրէտիր իտի, վէ փատիշահլըղըն միւժտէսինի վա՛զ էտէր իտի, հէմ խալզտա հէր խասթալըղը վէ հէր զայի՛ֆիլի սա-
- 24 զալտըր ըտը : Վէ ծնուն խասպէրի պիւթիւն Սիւրիայա եայլտը . վէ ծնա կէծնակէծն խասթալըղլար վէ խաքէնճէլէր իլէ թութուլմուչլարը վէ ճիննլիլէրի վէ թութարըզլըլարը վէ քէօթրիւմլէրի՝ հէփ իլլէթլի օլանլարը կէթիլիլէր իտի, վէ ծնլարա

23 չի ֆա վերիւր իտի : վէ Գալիլեայտան հէմ Գեկա-
պօլիստէն վէ Նրուսաղէմտէն հէմ Նէհուտիսթան-
տան վէ Յորդանաննն էօթէ եազասընտան ծնուն
արտընճա չօգ դալապալըգ կիթտի :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ դալապալըղը կէօրտիւքտէ՝ տաղա չըգտը . վէ
քէնտիսի օթուրունճա՝ շայիրալէրի ծնուն եանընա
- 2 կէլտիւէր : վէ աղզընը աչըպ՝ ծնլարա էօյրէտէրէք
- 3 տէր իտի . Նէ՝ մութլու րուհտա ֆագիրլէրէ , զիրա
- 4 կէօքլէրին փատիշահըղը ծնլարըն տըր : Նէ՝ մութ-
լու եաս չէքէնլէրէ , զիրա ծնլար թէսէլլի պուլա-
- 5 ճաղար : Նէ՝ մութլու մահճուպլարա , զիրա ծնլար
- 6 եէրի միրաս ալաճաղար : Նէ՝ մութլու սատագա-
թա աճըգըպ սուսայանլարա , զիրա ծնլար տօյա-
- 7 ճաղար : Նէ՝ մութլու մէրհամէթլիլէրէ , զիրա ծն-
- 8 լար մէրհամէթ պուլաճաղար : Նէ՝ մութլու եիւ-
- 9 Նէ՝ մութլու պարըչըգ էտէնլէրէ , զիրա ծնլար Ալ-
- 10 լահըն օղուլարը չաղըրլաճաղար : Նէ՝ մութլու
սատագաթ իչիւն գօվալանմըչլարա , զիրա կէօք-
- 11 լէրին փատիշահըղը ծնլարըն տըր : Պէնիմ իչիւն
սիղէ սիթէմ էթտիքլէրի՝ վէ գօվալատըղլարը՝ վէ
եալան սէօյլէյէրէք՝ սիղէ գարչը հէր կէօնէ քէօթիւ
- 12 սէօգ սէօյլէտիքլէրի զէման՝ նէ՝ մութլու սիղէ : Սէ-
վլի՛նին , վէ մէսրո՛ւր օլուն . զիրա էճրինիղ կէօք-
լէրտէ չօգ տուր . չիւն սիղտէն էվլէլ օլան փէյ-
ղամպէրլէրի պէօյլէ գօվալատըլար :
- 13 Սիղ եէրին թուզու սուհուզ . իմտի էյէր թուզ
թաթսըղանըրսա , նէ՝ իլէ թուզլանա . արթըգ հիչ
պիր շէյէ եարամազ , իլլա քի՝ տիշարըյա աթըլա .
- 14 վէ ատէմլէրտէն պասըլա : Սիղ տիւնեանըն ըըղը
սընըգ . տաղ իւսթիւնտէ գուրուլմուչ շէհր կիզլէ-

- 15 նէմէզ . Հէմ չիրաղը եազըպ՝ չինիք ալթընա գօմազար, իլլա չէմ'տան իւզէրինէ Գօլը, վէ էվտէ
- 16 հէփ օլանկարա այտընըզ վերիր : Ըշըղընըզ ատէմլէրին էօնիւնտէ պէօյլէ այտընըզ վէրսին, թա քի սիզին էյի ա'մէլլէրինիզի կէօրէլէր, վէ կէօքլէրտէ օլան Փէտէրինիզէ շիւքը էտէլէր :
- 17 Զանն էթմէն քի նօմօսու եա փէյլամպէրլէրի պօզմաղա կէլտիմ . Թլլը պօզմաղա կէլմէտիմ, իլլա
- 18 թէքմիլ էտէյիմ : Զիրա կէրչէք տէրիմ սիզէ, կէօք իլէ եէր կէչինճէյտէք՝ նօմօստան պիր եօթա եա պիր նօզթա կէչմէզ, թա քի հէփիսի թէքմիլ օ-
- 19 լունճայատէք : Իմտի հէր քիմ պու էն քիւչիւք թէնպիւլէրին պիրինի պօզար տա՝ ատէմլէրէ պէօյլէ էօյրէտիրսէ, կէօքլէրին փատիշահլըղընտա էն քիւչիւք չաղըրլաճազ . ամմա հէր քիմ ա'մէլ էտէր վէ էօյրէտիրսէ, օ՝ կէօքլէրին փատիշահլըղընտա պէօ-
- 20 յիւք չաղըրլաճազ տըր : Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր սատազաթընըզ քեաթիպլէրին վէ Փարիսեցիլէրին քինտէն զիյատէ օլմազսա, կէօքլէրին փատիշահլըղընա ասլա կիրմէյէճէքսինիզ :
- 21 Իչիթտինիզ քի՝ գատիմլէրէ տէնիլտի . Գաթլ էթմէյէսին . վէ քիմ քի գաթլ էտէրսէ, շէրաաթէ միւս-
- 22 թահազ օլաճազ : Ամմա պէն սիզէ տէրիմ քի՝ հէր քիմ քի գարնտաշընա սէպէպսիզ զազապլանըրսա, շէրաաթէ միւսթահազ օլաճազ, վէ քիմ քի գարնտաշընա՝ Բա'գա տէրսէ, ճէմաաթէ միւսթահազ օլաճազ, վէ քիմ քի՝ Ահմա'զ տէրսէ, ճէհէննէմ ա-
- 23 թէչինէ միւսթահազ օլաճազ : Իմտի էյէր հէտիյէնի մէզպահըն իւզէրինէ կէթիրիրսէն, վէ օրատա՝ գալընտաշընըն սանա գարըն պիր շէյի վար իտիյինի
- 24 խաթըրնա կէթիրիրսէն, Հէտիյէնի օրատա՝ մէզպահըն էօնիւնէ պրա'գ, վէ կիթ էվվէլա գարնտաշըն իլէ պարըն, վէ օ զէման կէլիպ հէտիյէնի սո'ւն :

- 25 Խառափն իլէ՝ ծնուն պէրապէրինճէ տահա եօլտպ
 իքէն՝ թէզ սո՛ւլի օլ . օ՛ւմայա քի՝ խասիմ սէնի գն-
 տըյա թէսլիմ էտէ, վէ գատը սէնի միւհգիրէ թէս-
- 26 լիմ էտէ, վէ զընտանա աթըլասըն : Կէրչէք տէրիմ
 սանա՝ թա սօն մանկըրը էօտէյինճէյէտէք, օրա-
 տան ապա չըգմայաճադ սըն :
- 27 Իշիթտինիզ քի գատիմէրէ տէնիլտի . Ձինա է՛թ-
- 28 մէյէսին : Ամմա պէն սիգէ տէրիմ քի՝ հէր քիմ գա-
 րըյա չէհվէթ իլէ պագարսա , եիւրէյինտէ ծնուն
- 29 իլէ հալա զինա էթմիշ տիր : Իմտի էյէր սաղ կէօ-
 զիւն սէնի ազտըրըրսա , ծնու չըգա՛ր, վէ սէնտէն
 ա՛թ . զիրա սանա՝ ա՛գալարընըն պիրինին հէլպք
 օլմասը՝ պիւթիւն թէնինին ճէհէննէմէ աթըլմասըն-
- 30 տան խայըրլը տըր : Վէ էյէր սէնի սաղ էլին ազ-
 տըրըրսա , ծնու քէ՛ս , վէ սէնտէն ա՛թ . զիրա սանա՝
 ա՛գալարընըն պիրինին հէլպք օլմասը՝ պիւթիւն թէ-
 նինին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան խայըրլը տըր :
- 31 Հէմ տէնիլտի քի՝ գարըսընը պօշայան՝ ծնա թա-
- 32 լագնամէ վէրսին : Ամմա պէն սիգէ տէրիմ քի՝ գա-
 րըսընը հէր քիմ զինատան զայրի պիր սէպէպ իլէ
 պօշարսա , ծնա զինա էթտիրիւր, վէ պօշանմըշ իլէ
 էվլէնէն՝ զինա էտէր :
- 33 Եինէ իշիթտինիզ քի՝ գատիմէրէ տէնիլտի . Եէ-
 մինի պօ՛ղմայասըն, իլլա եէմինլէրինի Թապպա էտա՛
- 34 էտէսին : Ամմա պէն սիգէ տէրիմ քի՝ ապա եէմին
 է՛թմէյէսինիզ . նէ՛ կէօք իլէ, զիրա Ալլահնըն թախ-
- 35 թը տըր . Նէ՛ տէ եէր իլէ, զիրա ծնուն՝ այագլա-
 րընըն պասամաղը տըր . նէ՛ Երուսաղէմ իլէ, զիրա
- 36 պէօյիւք փատիշահն չէհրի տիր : Նէ՛ տէ պաշըն
 իլէ եէմին էտէսին . զիրա պիր զըլ ագ եա գարա-
- 37 էյլէմէյէ գատիր տէյիլ սին : Լաքին սէօղիւնիւզ
 Պէ՛լի պէլի, Եօ՛գ՝ եօգ օլսուն, վէ ծնլարտան զէյա-
 տէսի՝ եարամազտան տըր :

38 Իշխութիւնիդ քի՛ Կէօղ պէտէլինէ կէօղ, վէ տիշ
 39 պէտէլինէ տիշ տէնիլտի: Ամմա պէն սիզէ տէրիմ
 քի՛ հարամազա գարշը տո՛ւրմայասընըզ: լաքին
 սաղ հանաղընա վուրանա՝ օ պիրինի տէ օնա տէօն-
 40 տէ՛ր: Վէ սէնինլէ տա՛վա էտիպ սէնին գաֆթա-
 նընը ալմագ իսթէյէնէ՝ ֆէրաճէնի տէ օնա պրագ:
 41 Վէ սանա պիր միլ Կէօղէ անկարեա էտէն քիմ-
 42 սէ իլէ՝ իքի՛ Գէ կիթ: Սէնտէն տիլէյէնէ վէ՛ր, վէ
 սէնտէն էօտիւնճ ալմագ իսթէյէնտէն եիւզ չէ-
 վի՛րմէ:

43 Իշխութիւնիդ քի՛ տէնիլտի: Գօնշուհու սէվէ՛սին,
 44 վէ տիւշմէնինի պո՛ւղզ էտէսին: Ամմա պէն սիզէ
 տէրիմ քի՛ տիւշմէնլէրինիզի սէ՛վին, սիզէ պէտ
 տուա՛ էտէնլէրէ խայր տուա՛ էտին, սիզի պուղզ
 էտէնլէրէ էյլի՛ք էտին, վէ սիզի ինճիտէնլէր հէմ
 45 սիզի գօվալայանլար իչիւն տուա՛ էտին: Թա քի
 կէօքլէրտէ օլան ֆէտէրինիզին օղուլարը օլասը-
 նըզ. զիրա օ՛ կիւնէշինի ֆէնալարըն վէ էյլէրին
 իւզէրինէ տօղտուրուր, հէմ հազ վէ նահազ քիմ-
 46 սէլէրին իւզէրինէ եաղմուր եաղաբըրը: Զիրա էյէր
 սիզի սէվէնլէրի սէվէրսէնիզ, նէ՞ էճրինիզ օլուր,
 կէօմրիւք ճիւլէր տախի հէ՛ման պուհու էթմէզլէ՛ր
 47 մի: Վէ էյէր հա՛լընըզ գարնտաշլարընըզա սէլամ
 վէրիբսէնիզ, նէ՞ զիյատէ էտէրսինիզ: Կէօմրիւք-
 48 ճիւլէր տախի էօյլէ էթմէզլէ՞ր մի: Իմտի՛ կէօքլէր-
 տէքի ֆէտէրինիզ քեամիլ օլտուղու կիպի՛ քեամիլ
 օլուհ:

ՊԱՊ 6

1 Սազը՛նըն սատագանըզը ատէմլէրին էօնիւնտէ՛ օն-
 լարտան կէօրիւնմէք իչիւն՝ էթմէյէսինիզ: Եօխսա
 կէօքլէրտէ օլան ֆէտէրինիզին ՚ինտինտէ էճրինիզ
 2 օլմազ: Իմտի սատագա վէրտիյինտէ, էօնիւնճէ պօ-

- բու չա՛ւմայասըն , միւրայիւէրին ճէմի՛յէթլէրտէ վէ սօգազլարտա՛ առէմլէրտէն շան զազանմագ իչիւն էթտիքլէրի կիպի . կէրչէք տէրիմ սիզէ , ծնլար իւճ-
- 3 րէթինի ալըրլար : Սէն իսէ՛ սատագա էթտիյինտէ , սօլ էլին՝ սէնին սաղ էլինին էթտիյինի տույմասըն :
- 4 Թա քի սատագան կիզլիտէ օլա , վէ կիզլիտէ կէօրէն փէտէրին՝ սանա աշիքեարէտէ էօտէյէ :
- 5 Վէ տուա՛ էթտիյինտէ , միւրայիւէր կիպի օ՛ւմայասըն . զիրա ծնլար՝ առէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն՝ ճէմի՛յէթ եէրլէրինտէ վէ մէյտանլարըն քէօչէլէրինտէ տուրուալ՝ տուա՛ էթմէյի սէվէրլէր . կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՛ ծնլար իւճրէթինի ալըրլար :
- 6 Սէն իսէ տուա՛ էթտիյինտէ , օտսնա՛ կիր , վէ գափոռնու գափայըա՛ կիզլիտէ օլան փէտէրինէ տուա՛ էյլէ՛ , վէ կիզլիտէ կէօրէն փէտէրին՝ սանա աշիքեարէտէ էօտէյէ :
- 7 Վէ տուա՛ էթտիյինիդտէ , թայիֆէլէր կիպի չօզ սէօյլէ՛մէն . զիրա ծնլար զանն էտէրլէր քի՛ չօզ սէօյլէտիքլէրի իչիւն իշիտիլէճէք-
- 8 լէր : Իմտի ծնլար կիպի օ՛ւման . զիրա փէտէրինիզ՝ միւհթաճ օլտուղունուզ շէյլէրի՛ սիզ ծնտան տի-
- 9 լէմէզտէն պիլիր : Իմտի սիզ պէօյլէ՛ տուա՛ էտին . Ես՝ կէօքլէրտէ օլան փէտէրիմիզ՝ աւորն ա՛զիզ
- 10 օլտուն . փատիշահլըղըն կէլսին . իրատէթին օլ-
- 11 սուն , նիճէ կէօքտէ՛ եէր իւզէրինտէ տախի . Հէր
- 12 կիւնքի էքմէյիմիզի պիզէ պու կիւն վէր . Վէ պիզէ պօրճլարըմըզը պաղըչլա՛ , պիզ տախի պօրճու-
- 13 լարըմըզա պաղըչլատըղըմըզ կիպի . Վէ պիզի թէճրիւպէյէ կէթի՛րմէ , իլլա պիզի եարամաղտան գուրթա՛ր . զիրա փատիշահլըզ վէ գուտրէթ վէ համտ էպէտ իւլ ապատ սէնին տիր . Ամին :
- 14 Զիրա էյէր առէմլէրէ սուչլարընը ա՛ֆվ էտէրսէնիզ , կէօքլէրտէքի փէտէրինիզ տախի սիզէ
- 15 ա՛ֆվ էտէճէք : Ամմա էյէր առէմլէրէ սուչլարընը

- ա՛ֆվ էթմէզսէնիզ , կէօքէրտէքի փէտէրինիզ տա-
խի սիղին սուշլարընըզը ա՛ֆվ էթմէյէճէք :
- 16 Վէ օրուճ թութտուղունուզ զէման՝ միւրայը-
լէր կիպի չէհրէսի պօզուզ օլման . զիրա օնլար՝
ատէմլէրէ օրուճ թութտուղլարընը կէօսթէրմէք
իչիւն՝ չէհրէլէրինի պօզարլար . կէրչէք տէրիմ սի-
- 17 զէ քի՝ օնլար իւճրէթինի ալըրլար : Ամմա սէն օ-
րուճ թութար իքէն՝ պաշընը եաղլա . վէ եիւղիւ-
- 18 նիւ եայգա . Շէօյլէ քի ատէմլէրէ օրուճ թութ-
տուղունու կէօսթէրմէյէսին , իլլա կիզլիտէ կէօ-
րէն փէտէրինէ . վէ կիզլիտէ օլան փէտէրին՝ սա-
նա աշիքեարէտէ էօտէյէճէք :
- 19 Եէր իւզէրինտէ քէնտիլէրինիզէ խազինէլէր
եըզման , օրատա քի կիւվէ հէմ փաս պօզար , վէ
օրատա քի՝ իըրսըզլար տէլիք աչարլար վէ չա-
- 20 լարլար : Իլլա քէնտինիզէ կէօքտէ խազինէլէր
եըղըն , օրատա քի՝ նէ՛ կիւվէ նէ՛ տէ փաս պօ-
զար , վէ օրատա քի՝ իըրսըզլար տէլիք աչմազ-
- 21 լար , վէ չալմազլար : Զիրա խազլինէնիզ նէրէտէ
իսէ , եիւրէյինիզ տախի օրատա օլաճազ տըր :
- 22 Թէնին չիրաղը կէօզ տիւր , իմտի էյէր կէօզիւն
սաֆ իսէ , պիւթիւն թէնին միւնէվլէր օլուր :
- 23 Ամմա էյէր կէօզիւն քէօթիւ իսէ , պիւթիւն թէ-
նին գարանըզ օլուր . իմտի սէնտէ օլան ըլըզ՝
գարանըզ իսէ , գարանըզ նէ՛ գատար օլաճազ :
- 24 Հիչ քիմսէ իքի աղայա գուլլուզ էթմէյէ գատիր
տէյիլ տիր . զիրա եա պիրինի պուղզ էտէճէք՝ վէ
օպիրինի սէվէճէք , եախօտ պիրինէ թապլի՝ օլա-
ճազ՝ վէ օպիրինի թանգիր էտէճէք . Ալլահա հէմ
Մամոնայա գուլլուզ էթմէյէ գատիր տէյիլ սինիզ :
- 25 Պունտան էօթիւրիւ սիղէ տէրիմ . Նէֆսինիզ
իչիւն՝ նէ՛ եէյէսինիզ վէ նէ՛ իչէսինիզ , հէմ տախի
թէնինիզ իչիւն՝ նէ՛ կիյէսինիզ գայզու չէքմէն .

- նէֆո՝ թաա՛մտան՝ վէ թէն էսվապտան զիյատէ
 26 տէյի՛լ մի։ Կէօյիւն գուչարընա՛ պաղըն , քի էք-
 մէզլէր վէ պիչմէզլէր , վէ անպարլարա ճէմ՝ էթ-
 մէզլէր , վէ կէօքտէքի Փէտէրինիզ ծնարը պէս-
 լէր . սիզ ծնարտան չօգ ֆարզլը տէյի՛լ մի սինիզ :
 27 Վէ սիզտէն՝ քի՛մ գայղու չէքմէք իլէ պօյունա
 28 պիր արչըն գամմ էթմէյէ գատիր տիր : Էսվապ
 իչիւն տախի նի՛ճէ գայղու չէքէր սինիզ . թար-
 լանըն զանպազլարընա տիգգա՛թ էտին , նի՛ճէ պէօ-
 յիւրէր , զանմէթ չէքմէզլէր , հէմ էյիրմէզլէր :
 29 Լաքին սիզէ տէրիմ՝ քի՛ Սողոմոն պիլէ պիւթիւն
 տարաթը իլէ ծնարըն պիրի կիպի կիյինմէզ իտի :
 30 Վէ էյէր պու կիւն մէվճիւտ օլուպ՝ եարըն ֆու-
 րունա աթըլան թարլանըն օթունու Ալլահ պէօյ-
 լէ կիյինտիրրիսէ , տէյի՛լ մի քի սիզի տահա զի-
 31 յատէ՛ էյ ազ իմանլըլար : Իմտի՛ նէ՛ եէյէլիմ , վէ
 նէ՛ իչէլիմ , վէ նէ՛ կիյինէլիմ տէյէրէք՝ գայղու
 32 չէքմէն : Զիրա հէփ պունլարը թայիֆէլէր արար .
 զիրա կէօքտէքի Փէտէրինիզ պունլարըն հէփիսինէ
 33 միւթաճ օլտուղունուղու պիլիր : Լաքին էվլէլա
 Ալլահըն փատիշահլըղընը վէ ծնուն սատագաթընը՝
 տիլէյին , վէ պունլարըն հէփիսի սիզէ գամմ օլու-
 34 նաճագ տըր : Իմտի՛ եարընքի կիւն իչիւն գայղու
 չէ՛քմէն . չիւն եարընքի կիւն քէնտի չէյլէրի ի-
 չիւն գայղու չէքէճէք տիր . կիւնիւն տէրտի քէն-
 տինէ եէթէր :

ՊԱՊ 7

- 1 Հիւքմ էթմէն , քի սիզէ հիւքմ օլունմայա :
 2 Զիրա հիւքմ էթտիյինիզ հիւքմ իլէ սիզէ հիւքմ
 օլունաճագ , վէ էօլչտիւյիւնիւզ էօլչէք իլէ սիզէ
 3 էօլչիւլէճէք տիր : Վէ նի՛չիւն գարնտաչընըն կէօ-

- զիւնստէ օլան չէօփիւ կէօրիւր սիւն , վէ սէնին
 4 կէօզիւնստէ օլան մէրթէյի տույմազ սըն : Եախօտ
 նիճէ գարնտաշընա տէյէ պիլիւր սին . Գօյվէր ,
 կէօզիւնստէն չէօփիւ չըգարայըմ , վէ իշթէ՛ մէր-
 5 թէք սէնին կէօզիւնստէ տիր : Եա՛ միւրայը՝ էվ-
 վէլա քէնտի կէօզիւնստէն մէրթէյի չըգար , վէ օ
 զէման գարնտաշընըն կէօզիւնստէն չէօփիւ չըգար-
 մազա կէօրէճէքսին :
 6 Ա՛զիզ շէյի քէօփէքլէրէ վէ՛րմէն , վէ ինճիւրի-
 նիզի տօնկուղարըն էօնիւնէ ա՛թման . օլմայա քի
 ծուարը այագլարը իլէ չիյնէյէլէր , վէ տէօնիւլ սիզի
 երրթալար :
 7 Տիլէյին՝ վէ սիզէ վէրիլէճէք , արայըն՝ վէ պու-
 8 լաճագ սընըզ , չա՛լըն՝ վէ սիզէ աչըլաճագ : Զիրա
 հէր տիլէյէն ալըր , վէ արայան պուլուր , վէ չա-
 9 լանա աչըլաճագ : Եախօտ սիզտէն հա՛նիլը ատէմ
 վար քի՛ օղլու ծնտան էքմէք տիլէրսէ , ծնա թա՛շ
 10 մը վէրէճէք : Վէ էյեր պալըզ տիլէրսէ , ծնա եը-
 11 լա՛ն մը վէրէճէք : Իմտի էյեր սիզ՝ եարամազ իքէն՝
 էվլատլարընըզա էյի պախշիշլէր վէրմէյի պիլիւր-
 սէնիզ , կէօքլէրտէ օլան փէտէրինիզ նէ՛ գատար
 զիյատէ՛ ծնտան տիլէյէնլէրէ նի՛մէթլէր վէրէճէք :
 12 Իմտի ատէմլէր սիզէ հէր նէ՛ իսթէրսէնիզ քի է-
 տէլէր , սի՛զ տէ ծնլարա էօյլէ՛ էյէյին . զիրա նօ-
 մօս վէ փէյղամպէրլէր պու տուր :
 13 Տար գափուտան կի՛րին . զիրա հէլաքէ կէօթիւ-
 րէն գափու էնլի՛ վէ եօլ կէնիշ տիր , վէ ծնտան
 14 կիրէնլէր չօգ տուր : Զիրա հայաթէ կէօթիւրէն
 գափու տար՝ վէ եօլ էնսիզ տիր , վէ ծնու պուլան-
 լար ազ տըր :
 15 Վէ եալան փէյղամպէրլէրտէն սագը՛նըն , քի ծն-
 լար սիզէ գօյուշլար լիպասը իլէ կէլիւրէր , ամմա
 16 իչէրտէն գափըճը գուրտլար տըր : Օնլարը մէյվէ-

- լէրինտէն թանրյաճագ սընըզ . տիքէնկէրտէն իւ-
զիւմ՝ եա տէմիր տիքէնկէրինտէն ինճիր տէվշի-
17 րիրլէ՛ր մի : Պէօյլէճէ հէր էյի աղաճ էյի մէյվէ վէ-
18 րիր , վէ ֆէնա աղաճ ֆէնա մէյվէ վէրիր : Էյի ա-
ղաճ ֆէնա մէյվէ վէրմէյէ՛ վէ ֆէնա աղաճ էյի մէյվէ
19 վէրմէյէ գատիր տէյիլ տիր : Հէր էյի մէյվէ վէր-
20 մէյէն աղաճ քէսիլիր , վէ աթէշէ աթըլըր : Իմտի
օնլարը մէյվէլէրինտէն թանրյաճագ սընըզ :
- 21 Պանա հէր՝ եա՛ Բապպ՝ եա՛ Բապպ տէյէն՝ կէօք-
լէրին փատիշա՛լըյընա կիրէճէք տէյիլ տիր , իլլա
կէօքլէրաէ օլան ֆէտէրիմին իրատէթինի իճրա էյ-
22 լէյէն : Օլ կիւնտէ պանա չօգ քիմսէլէր տէյէճէք-
լէր : Եա՛ Բապպ՝ եա՛ Բապպ՝ մէնին ատըն իլէ փէյ-
ղամպէրլիք էթմէտիք մի , վէ ատըն իլէ ճիննկէր
չըգա՛րմատըզ մը , հէմ ատըն իլէ չօգ գուվլէթլի
23 իշլէր իճրա էթմէտիք մի : Ամմա օլ դէման օնլարա
իգրար էտէճէյիմ քի՛ Սիդի ապա պիլմէտիմ , պէն-
տէն ուզա՛գ օլուն՝ էյ պինամուսլուդ իշլէյէնկէր :
- 24 Իմտի պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ օնլարը իճրա
էտէնի՛ չօլ ա՛ղըլը առէմէ պէնդէտէճէյիմ քի՛ է-
25 վինի գայա իւզէրինտէ պինա էթտի . վէ եաղմուր
էնիպ՝ ըրմաղլար կէլտիլէր , վէ բիւզկեարլար էս-
տիլէր , վէ օլ էվէ չարփտըլար , լաքին տիւշմէտի .
- 26 զիրա գայա իւզէրինտէ թէմէլլէնմիշ իտի : Վէ
պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ օնլարը իճրա էթ-
մէյէն՝ էվինի գու՛մ իւզէրինտէ պինա էթմիշ ահ-
27 մագ առէմէ պէնդէյէճէք . Քի եաղմուր էնտի , վէ
ըրմաղլար կէլտիլէր , վէ բիւզկեարլար էստիլէր ,
վէ օլ էվէ վուրտուլար , վէ տիւշտիւ , վէ օնուն
տիւշիւշիւ պէօյիւք իտի :
- 28 Վէ օլուու քի՛ Յիսուս պու սէօզլէրի թէքմիլ
էթտիլի դէման , խալգ օնուն թա՛լիմինէ հէյրան
29 գալըրլար իտի : Զիրա օնլարա՛ հիւքիւմէթ սահիւ-

պի կիպի թա՛լիմ էտէրիտի, վէ տէյիլ քեաթիպլէր
կիպի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ ծնուն տաղտան էնտիյինտէ՝ արտընճա չօգ
- 2 խալզ կիթտի : Վէ իշթէ՝ պիր ճիւտամիլ կէլիպ՝
Եա՛ Բապպ՝ էյէր իսթէրսէն, պէնի փաքլէմէյէ գա-
- 3 տիր սին տէյէրէք՝ ծնա սէճտէ էտէր իտի : Վէ Յի-
սուս էլինի ուզստըպ՝ իսթէրիմ, փաքլէ՛ն տէյէ-
րէք՝ ծնա տօգունտու . վէ տէր ա՛գապ ծնուն ճիւ-
- 4 տամը փաքլէնտի : Վէ Յիսուս ծնա տէտի . Պա՛գ՝
քիմսէյէ սէօյլէ՛մէյէսին, լաքին կի՛թ, քէնտինի քեա-
հինէ կէօսթէ՛ր, վէ ծնլարա չէհատէթ իշիւն՝ Մով-
սէսին էմը էթտիյի հէտիյէյի թազտի՛մ էյլէ :
- 5 Վէ ծնուն Կափառնայումա կիրտիյինտէ , ծնա
- 6 եալլարարազ՝ եանընա պիր եիւզ պաշը կէլտի . Վէ
տէտի . Եա՛ Բապպ՝ ուշաղըմ էվտէ քէօթրիւմ եա-
- 7 թըպ՝ աղըր իսքէնճէ չէքէյօր : Վէ Յիսուս ծնա
- 8 տէտի . Պէն կէլիպ՝ ծնու սաղալտայըմ՝ վէ եիւզ
պաշը ճէվապ վէրիպ տէտի . Եա՛ Բապպ՝ լայըզ
տէյիլ իմ քի տամըմըն ալթընա կիրէսին . Փազաթ
պիր սէօ՛գ սէօյլէ, վէ ուշաղըմ շիֆա պուլաճազ :
- 9 Զիրա պէն տախի հիւքիւմէթ ալթընտա պիր ատէմ
իմ, հէմ ալթըմտա ա՛սքէրիլէր վար . վէ պիրինէ՝
Կի՛թ տէրիմ, վէ կիտէր, վէ օ պիրինէ՝ Կէ՛լ, վէ
կէլիւր, վէ խըղմէթքեարըմա՝ Շունու էյլէ՛, վէ էտէր :
- 10 Վէ Յիսուս իշիտինճէ՝ թա՛ճիւպ էթտի, վէ ար-
տընճա կիտէնլէրէ տէտի . Կէրչէ՛ք տէրիմ սիգէ,
իսրայէլ արապընտա տախի պու գատար իման պուլ-
- 11 մասըմ՝ Հէմ սիգէ տէրիմ քի՛ կիւն տօգունտունտան
վէ կիւն պաթըսընտան չօգ քիմսէլէր կէլէճէքլէր,
վէ Աբրահամ վէ Իսահակ հէմ Յակօբ իլէ կէօքլէ-
- 12 րին փատիշահլըղընտա օթ ուրաճազար : Ամմա փա-

- տիշաչլըղըն օլուլլարը տիշարըքի դարանլըղա ա-
թըլաճազլար. աղլայըչ վէ տիշ գըճըրտայըչը օրա-
13 տա օլաճազ: Անտէն Յիսուս եիւզ պաշըյա տէտի.
Աթ'թ, վէ սանա՝ ինանտըղըն կիպի օլսո՛ւն. վէ օ
սաաթ'թ ուշաղը շիֆա պուլտու:
- 14 - Վէ Յիսուս Պետրոսուն էվինէ կէլիպ՝ օնուն գայ-
նանաաընը կէօրտիւ քի՝ սըթմաստան թութուլուպ
15 եաթմըչ իտի: Վէ օնուն էլինէ սօգունտու, վէ
սըթմա օնու պրազտը. վէ զալզըպ՝ օնլարա խըզ-
մէթ էտէր իտի:
- 16 Վէ ախշամ օլունճա, օնա չօգ ճիննլի քիմսէլէր
կէթիրտիլէր. վէ օլ բուշլարը հէման սէօգ իլէ չը-
գարաը, վէ հէփ իլլէթլի օլանլարը սազալթտը.
- 17 Թա քի Եսայի փէյղամպէր վասիթաը իլէ տէնի-
լէն թէքիլ օլա, քի տէմիշ տիր. Զաթ'թիլքէրի-
միդի ի-շէրէնէ ալտը, վէ խասթալըզլարըմըղը եիւք-
լէտի:
- 18 Վէ Յիսուս էթրաֆընտա չօգ խալզ կէօրիւնճէ,
19 էմը էթտի քի՝ էօթէ եազայա կէչէլէր: Վէ պիր
քեաթիպ եազլաշըպ՝ օնա տէտի. Եա՝ խօճա՝ հէր
20 նէրէյէ կիտէրսէն, արտընճա կէլէճէյիմ: Վէ Յի-
սուս օնա տէտի. Թիլքիլէրին ինլէրի՝ վէ կէօյիւն
գուշլարընըն եուվալարը վար, լաքին Ատէմ Օղու-
21 նուն պաշընը տայայաճազ եէրի եօզ տուր: Վէ
չայիրալէրինտէն պիր զայրիսի օնա տէտի. Եա՝
րապպ՝ պանա ի՛զն վէր, էվլէլա կիտիպ՝ պապամը
22 կէօմէյիմ: Ամա Յիսուս օնա տէտի. Արտըմճա
կէլ, վէ էօլիւլէրի պրա՛գ քի՝ քէնտի էօլիւլէրինի
կէօմէլէր:
- 23 Վէ օ՝ գայըղա կիրինճէ, չայիրալէրի օնուն ար-
24 տընճա վարտըլար: Վէ իշթէ՝ տէնիզտէ պէօյիւք
ֆուրթունա օլտու, չէօյլէ քի՝ գայըզ տալզալար-
տան էօրթիւլիւր իտի, լաքին քէնտիսի ույուր իտի:

- 25 Վէ չայիրտլերի եանընա կելիպ՝ եա՛ Բապպ՝ պիզի
գուրթա՛ր, հէլաք օլույօրուզ տէյէրէք՝ ծնու ույան-
- 26 տըրտըլար : Վէ օ ծնլարա տէտի . է՛յ ազ իմանլը-
լար՝ նի՛շին գօրգագ սընըզ . օլ զէման գալզըպ՝
րիւզկեարլարա վէ տէնիզէ թա՛ղիր էյլէտի , վէ
- 27 պէօյիւք լիմանլըզ օլտու : Վէ օլ ատէմէր թա՛ճ-
ճիւպ էտիպ՝ տէտիլէր . Պու նա՛սըլ քիմսէ տիր ,
քի հէմ րիւզկեարլար հէմ տէնիզ ծնա իթաա՛թ
էտէրլէր :
- 28 Վէ էօթէ եազայա Գերգեսիլէր վիլայէթինէ կէ-
լինճէ , ծնու մէզարլարտան չըգմըշ իքի ճիննլի քիմ-
սէլէր գարչըլատը , իէ զայէթ ազղըն իտէէր , շէօյէ
քի՝ օ եօլտան քիմսէ կէչմէյէ գատիր տէյիլ իտի :
- 29 Վէ իշթէ՛ չազըրըպ տէտիլէր . եա՛ Ալլահըն Օղլու
Յիսուս՝ արամըզտա նէ՛ վար , պուրայա՛ զէմանտան
- 30 էվիլէլ պիզի իսքէնճէյէ՛ սալմաղա մը կէլտին : Վէ
ծնլարտան իրագ՝ օթլանըր պիր չօգ տօնկուզ սիւ-
- 31 րիւսիւ վար իտի : Վէ ճիննլէր ծնա եալվարըպ տէր-
լէրիտի . էյէր պիզի չըգարըրսան , պիզէ՛ տօնկուզ-
- 32 լարըն սիւրիւսիւնէ կիթմէյէ ի՛զն վէր : Վէ օ ծն-
լարա տէտի . Վի՛տին . վէ ծնլար չըզըպ՝ տօնկուզ-
լարըն սիւրիւսիւնէ կիթտիլէր . վէ իշթէ՛ տօնկուզ-
լարըն պիւթիւն սիւրիւսիւ՝ ուչրուստան տէնիզէ
- 33 եիւրիւյիւշ էթտի , վէ սուլարտա էօլտիւլէր : Վէ
ծնլը կիւտէնլէր գաչտըլար , վէ չէհրէ վարըպ հէ-
փիսինի՝ ճիննլիլէրին մատտէսինի տալի խապէր
- 34 վէրտիլէր : Վէ իշթէ՛ պիւթիւն չէհր Յիսուսու գար-
չըլամաղա չըգտը . վէ ծնլար ծնու կէօրիւնճէ , եալ-
վարտըլար քի՝ ծնլարըն սինօրլարընտան կիտէ :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ գայըղա կիրիպ՝ էօթէ եազայա կէչտի , վէ
2 քէնտի չէհրինէ կէլտի : Վէ իշթէ՛ ծնա՝ տէօչէքտէ

- եաթմըչ պիր քէօթրիւմ կէթիրտիլէր . վէ Յիսուս
 ծնարըն իմանընը կէօրիւնճէ , քէօթրիւմէ տէտի .
 էյ օղուլ՝ եիւրէքլէ'ն , կիւնանլարըն սանա ա'ֆվ
 3 օլունտու : Վէ իշթէ' քեաթիպլէրտէն պա'զըսը
 4 քէնտիլէրինտէ տէտիլէր . Պու՝ քիւֆր էտէյօր : Վէ
 Յիսուս ծնարըն տիւշիւնտիւքլէրինի կէօրմէք իլէ՝
 տէտի . Նի'չիւն եիւրէքլէրինիզտէ ֆէնա շէյլէր
 5 տիւշիւնիւրսիւնիւզ : Չիւն քի հա'նկըսը տահա զօ-
 լայ տըր , կիւնանլարըն ա'ֆվ օլունտու տէմէսի մի ,
 6 եօխսա՝ Գա'լզ , վէ կէ'զ տէմէսի մի : Ամմա Ատէմ
 Օղլունուն եէր իւզէրինտէ կիւնանլար ա'ֆվ էթ-
 մէյէ հիւքիւմէթի վար իտիյինի պիլէսինիզ տէյիւ ,
 [օլ զէման քէօթրիւմէ տէտի ,] Գալզըպ տէօշէյինի
 7 զալտըր , վէ էվինէ կի'թ : Վէ օ զալզըպ՝ էվինէ
 8 կի'թտի : Վէ խալզ կէօրիւնճէ՝ թա'ճճիւպ էթտիւ-
 լէր , վէ ատէմլէրէ պէօյլէ հիւքիւմէթ վէրէն Աւ-
 լահա համտ էյլէտիլէր :
 9 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կէչիպ՝ կէօմրիւքտէ՝
 օթուրմուշ Մատթէոս տէնիլէն պիր ատէմ կէօրտիւ՝
 վէ ծնա տէտի . Արտը'մճա կէլ . վէ օ զալզըպ ծնուն
 10 արտընճա կի'թտի : Վէ օլտու քի օ՝ էվտէ օթու-
 ռուր իքէն , իշթէ՝ չօգ կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնան-
 քեարլար կէլիպ՝ Յիսուս իլէ վէ ծնուն շայիրտլէ-
 11 ռի իլէ օթուրուրլար իտի : Վէ Փարիսեցիլէր կէօ-
 ռիւնճէ՝ ծնուն շայիրտլէրինէ տէտիլէր . խօճանըզ
 Նի'չիւն կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնանքեարլար իլէ
 12 եէր : Վէ Յիսուս իշխտինճէ՝ ծնարա տէտի . Սաղ-
 լար հէքիմէ միւհթաճ տէյիլէր , իլա ի'լլէթլի օ-
 13 լանլար : Ամմա վարըպ՝ Մէրհամէթ իսթէրիմ վէ
 տէյիլ գուրպան նէ՝ օլտուղունու էօյրէ'նին . զիրա
 սատըզլարը տէյիլ՝ իլա կիւնանքեարլարը թէվպէյէ
 տա'վէթ էթմէյէ կէլտիմ :
 14 Օլ զէման Յովհաննէսին շայիրտլէրի ծնուն եա-

- նրնա կելիպ՝ տէտիլէր . Նի՞չիւն պիզ հէմ փարի-
 սեցիլէր չօգ օրուճ թուլթարըզ, սէնին շայիրտլէրին
 15 իսէ օրուճ թուլթմազլար : Վէ Յիսուս ծնլարա տէ-
 տի . Միւմքի՞ն մի քի տիւյիւնճիւլէր՝ կիւվէյի եան-
 լարընտա օլտուզճա՝ եաս չէքսիլլէր . ամմա կիւն-
 լէր կէլէճէք տիր քի՝ կիւվէյի ծնլարտան ալքնա-
 16 ճագ, վէ օ զէման օրուճ թուլթաճազլար : Հէմ հիչ
 քիմսէ եէնի պէզ փարչասընը էսքի էսվապա եամա
 գօմազ . զիրա եամա՝ էսվապտան փաշա գօփարըր,
 17 վէ երրթըղը տահա պէթէր օլուր : Վէ եէնի շա-
 րապը էսքի թուլումլարա գօմազլար . եօխսա՝ թու-
 լումլար երրթըրըր, վէ շարապ տէօքիւլիւր, վէ
 թուլումլար թէլէֆ օլուր . ամմա եէնի շարապը
 եէնի թուլումլարա գօրլար, վէ իքիսի տէ հըֆղ
 օլուր :
 18 Յնլարա պուշլարը սէօյլէր իքէն, իշթէ՛ պիր վիւ-
 ճիւհ կելիպ՝ ծնա սէճտէ էտէրէք տէտի քի՝ Գըզըմ՝
 հալա էօլտիւ, լաքին կելիպ՝ էլինի իւզէրինէ՛ գօ
 19 վէ եաշայաճագ տըր : Իմտի Յիսուս գալզըպ՝ շայիրտ-
 լէրի իլէ ծնուն արտընճա կիթտի :
 20 Վէ իշթէ՛ ծն իքի եըլ գանը ագան պիր գարը՝
 արգա թարաֆընտան եազլաշըպ էսվապընըն է-
 21 թէյինէ տօգունտու : Զիրա քէնտի քէնտինտէ՝ էյէր
 անճագ էսվապընա տօգունսամ, գուրթուլաճազըմ
 22 տէր իտի : Վէ Յիսուս տէճնիւպ՝ ծնու կէօրիւնճէ
 տէտի . Նիւրէքլէ՛ն եա՝ գըզըմ, իմանըն սէնի գուր-
 թարտը, վէ գարը օլ սաաթտան գուրթուլտու :
 23 Իմտի Յիսուս օլ վիւճիւհիւն էվինէ կէլինճէ, վէ
 նէյգանլարը հէմ շամաթա էտէն գալապալըղը կէօ-
 24 րիւնճէ, ծնլարա տէտի . Վի՛տին, զիրա գըզ էօլ-
 25 մէտի, իլլա ույույօր . վէ ծնա կիւլէրլէր իտի : Իմտի
 գալապալըզ չըգարըլտըգտա, քէնտիսի իչէրի վա-
 26 րըպ ծնուն էլինի թուլթտու, վէ գըզ գալգտը : Վէ

- պու խապէր պիւթիւնն ու տիյարա եայլտը :
- 27 Վէ Յիսուս օրատան իւերի կիտէր իքէն, ծնուն
արտընճա իքի քէօրէր կիտիպ՝ պաղըրարադ տէր-
լէր իտի . Պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ եա՛ Դաւիթ օղլու :
- 28 Վէ օ՛ էվէ կիրինճէ, քէօրէր ծնուն եանընա կէլ-
տիլէր, վէ Յիսուս ծնլարա տէտի . Պունու էթմէյէ
գաաիր օլտուղունա ինանը՞ր մը սընըգ . ծնլար ծնա
տէտիլէր . Պէլի՛ եա՛ Բապպ : Օլ գէման ծնլարըն
կէօղլէրինէ տօղունուպ տէտի . Սիզէ՛ իմանընըգա
30 կէօրէ օլսո՛ւն : Վէ ծնլարըն կէօղլէրի աչլտը . վէ
Յիսուս ծնլարա սըգը թէնպիհ էյլէյիպ՝ տէտի . Պա՛,
31 գըն, քիմսէ պիլմէսին : Մնլար իսէ չըգըպ՝ պիււ
թիւնն ու տիյարաա ծնու չալ էթտիլէր :
- 32 Վէ ծնլար չըգար իքէն, իշթէ՛ ծնա պիր տիլսիզ
33 ճիննլի ատէմ կէթիրտիլէր : Վէ ճինն չըգարըմաղ
իլէ, տիլսիզ սէօյլէտի . վէ խալզ՝ թա՛ճճիւպ էտիպ
տէրլէր իտի քի՛ Իսրայէլ արասընտա հիչ պիր գէ-
34 ման պէօյլէ շէյ կէօրիւնմէտի : Ամմա փարիսեցիլէր
տէրլէր իտի . Ճիննլէրին սէրվէրի վասիթասը իլէ
ճիննլէրի չըգարըյօր :
- 35 Իմտի Յիսուս՝ հէփ շէհրլէրի վէ քէօյլէրի՝ ծնլա-
րըն ճէմիյէթ եէրլէրինտէ թա՛լիմ էտէրէք վէ փա-
տիշաչլըղըն միւթտէսինի վա՛զ էտէրէք վէ խալզ-
տա հէր խասթալըղ վէ հէր գաի՛ֆլիյի սաղալտա .
- 36 րազ տօլաչըր իտի : Վէ գալապալըղ կէօրիւնճէ՛
ծնլարը աճըտը . զիրա չօպանը օլմայան գօյունլար
37 կիպի եօրղուն վէ փէրիշան իտիլէր : Օլ գէման
չայիրտլէրինէ տէտի . Կէրչի պիչիլէճէք էքին չօգ՝
38 ամմա իշճիլէր ազ տըր : Իմտի պիչինին Սահպիննէ
հիյա՛զ էտին քի՛ քէնտի պիչինինն իշճիլէր չըգարա :

ՊԱՊ 10

- 1 Իմտի ծն իբի շայիրտէրինի եաննա չաղըրըպ՝ ծն-
լարա նափաք րուշլարըն իւղէրինէ հիւքիւմէթ վէր-
տի, քի ծնլարը չըգարալար, վէ հէր խասթալըղը
հէմ հէր զաի'ֆլիյի սաղալտալար :
- 2 Վէ ծն իբի Առաքեալլարըն ատլարը պունլար
տըր . Էվլէքի Պետրոս տէնիլէն Սիմոն վէ ծնուն
գարնտաչը Անդրէաս՝ Զեքեզէոսուն օղլու Յակո-
- 3 բոս վէ ծնուն գարնտաչը Յովհաննէս , Փիլիպպոս
վէ Բարթոլղիմէոս՝ Թովմաս վէ կէօմրիւքծիւ Մատ-
թէոս՝ Ալփէոս օղլու Յակոբոս վէ լազըպը Թա-
- 4 դէոս օլան Ղերէոս , Կանալը Սիմոն՝ վէ իսկա-
րիովտլու Յուդա՝ օլ քի ծնու էլէ տախի վէրտի :
- 5 Յիսուս պու ծն իքիյի կէօնտէրտի , վէ ծնլարա
թէնպիհ էտիպ տէտի . Թայիֆէլէրին եօլունա կի'թ-
- 6 մէն , վէ Սամարիալըլարըն չէհրինէ կի'րմէն . Խլլա
հէման իսրայէլ էվլինին զայպ օլմուշ գօյունլարը-
- 7 նա՝ վարըն : Վէ վարտըղընըգտա վա'ղ էտիպ տէ'-
յին քի՝ կէօքլէրին փատիշաչըղը եազլաչմըշ տըր :
- 8 Խասթալարը սաղալտըն , ճիւտամըլարը փաքլէյին ,
ճիննլէրի չըգալըն . ճապա ալտընըզ , ճապա վէ-
- 9 րին : Քէմէրլէրինիգտէ ալթուն եա կիւմիւշ եա
- 10 պաղըր՝ Վէ եօլ իչիւն տաղարճըզ վէ իբի գաֆ-
թան վէ այագ գապլարը վէ տէյնէք էտի'նմէն . զի-
- 11 րա իշճի քէնտի թաա'մընա լայըզ տըր : Վէ հան-
կը չէհրէ եա քէօյէ կիրէրսէնիզ , ծնտա քիմ լայըզ
օլտուղունու թէֆթի'շ էտին , վէ թա չըգանատէք՝
- 12 օրատա գալըն : Վէ էվէ կիրտիյինիգտէ՝ ծնա սէ-
- 13 լա'մ վէրին : Վէ էյեր օ էվ լայըզ իսէ , սէլամընըզ
ծնուն իւղէրինէ՝ կէլսին . ամմա էյեր լայըզ տէյիլ
- 14 իսէ , սէլամընըզ սիղէ տէօնսիւն : Վէ սիզի քիմ
գապուլ էթմէզ՝ վէ սէօղլէրինիզի տինկէմէզսէ , օ

- էվտէն եա օ չէհրտէն չըզըպ՝ այազլարընըզըն թօ-
- 15 գունու սիւքին: Կէրչէք տէրիմ սիզէ, չէրաաթ
կիւնիւնտէ Սողոմ վէ Գոմոր տիյարընա օ չէհրտէն
գիյատէ թէհամիրւլ օլունաճագ:
- 16 Իշթէ՝ պէն սիզի գօյունլար կիպի գուրտլար ա-
րաաընա կէճնտէրիրիմ: Իմտի եըլանլար կիպի ա՝
գըլլը՝ վէ կէօյէրճիւլէր կիպի գարարսը՛գ օլուն:
- 17 Լաքին տտէմէրտէն սազընըն. գիրա սիզի ճէ-
մաաթլարա թէսլիմ էտէճէքլէր, վէ սիզի ճէմի՝
- 18 յէթ եէրլէրինտէ տէօյէճէքլէր: Հէմ տալիս պէնիմ
իչիւն՝ օնլարա վէ թայիֆէլէրէ չէհատէթ տէյիւ՝
վալիլէր վէ փատիչաչլար էօնիւնէ կէօթիւրիւլէճէք
- 19 սինիզ: Իմտի սիզի էլէ վէրտիքլէրի գէման՝ նի՛ճէ
եա նէ՝ սէօյլէյէսինիզ գայդու չէ՛քմէն. չիւն քի
նէ՝ սէօյլէյէճէյինիզ՝ սիզէ օլ սաաթտա վէրիլէճէք
- 20 տիր: Զիրա սէօյլէյէնլէր սիզ տէյիլ սինիզ, իլլա
- 21 սիզտէ սէօյլէյէն՝ Փէտէրինիզին Բուհու տուր: Իմ-
տի գարնտաչ գարնտաչը՝ վէ պապա էվլատը էօ-
լիւմէ թէսլիմ էտէճէք. վէ էվլատլար աթլար
իւզէրինէ գալգաճագլար, վէ օնլարը էօլտիւրէ-
- 22 ճէքլէր: Վէ իսմիմ իչիւն հէփիսինտէն պուղզ օ-
լունաճագ սընըզ. ամմա սօնատէք սապր էտէն՝ օ՛
- 23 գուրթուլաճագ: Վէ սիզի պու չէհիրտէ գօվալա-
տըզլարը գէման՝ օպիրինէ՛ գաչըն. գիրա կէրչէք
տէրիմ սիզէ, թա Ատէմ Օղլու կէլինճէյտէք՝ Իս-
- 24 րայէլին չէհրլէրինի պիթիրմէյէճէք սինիզ: Շա-
յիրտ խօճաաընտան՝ վէ գուլ աղաաընտան իւսթիւն
- 25 տէյիլ տիր: Շայիրտէ խօճաաը կիպի՝ վէ գուլա ա-
ղաաը կիպի օլմագ եէթէր. էյէր էվ սահիպինէ
Բէնդզեբուզ չաղըրտըլար իսէ, գա՛նտէ գալտը օ-
- 26 նուն էվ էհալիսինէ: Իմտի օնլարտան դօրգման.
գիրա հիչ պիր էօրթիւլիւ չէյ էօզ տուր քի ա-
- 27 չիքեար օլմայա, վէ կիզլի չէյ՝ քի պիլինմէյէ: Սի-

- զէ գարանլըգտա տէտիյիմի՝ այտընլըգտա՝ սէօյլէ-
 յին, վէ գուլազտա իշիթտիյինիզի՝ տամլարըն իւ-
 28 զէրինտէ վա՛զ էտին։ Վէ թէնի էօլտիւրէնլէրտէն՝
 ամմա ճանը էօլտիւրմէյէ գատիր օլմայանլարտան
 գօ՛րգման . լաքին խուսուսա հէմ ճանը հէմ թէնի
 ճէհէննէմտէ հէլաք էթմէյէ գատիր օլանտա՛ն գօր-
 29 գուն։ Իքի սէրչէ պիր փուլա սաթըլմա՞ղ մը . վէ
 ծնլարըն պիրիսի փէտէրինիզտէն իզնսիզ հէրէ տիւշ-
 30 մէզ։ Սիզին իսէ պաշընըզըն հէփ գըլլարը պիլէ
 31 սայըլմըշ տըր։ Իմտի գօ՛րգման . սիզ չօգ սէրչէլէր-
 32 տէն ֆարզը սընըզ։ Իմտի պէնի ատէմլէրին էօ-
 նիւնտէ հէր քիմ իգրար էտէրսէ, պէն տախի ծնու
 կէօքլէրտէ օլան փէտէրիմին էօնիւնտէ իգրար է-
 33 տէճէյիմ։ Վէ պէնի ատէմլէրին էօնիւնտէ քիմ ին-
 քեար էտէրսէ, պէն տախի ծնու կէօքլէրտէ օլան
 34 փէտէրիմին էօնիւնտէ ինքեար էտէճէյիմ։ Զանն
 էթմէն քի՛ հէրտէ սէլամէթ գօմաղա կէլտիմ . սէ-
 35 լամէթ գօմաղա կէլմէտիմ, իլլա գըլըճ։ Զիրա ա-
 տէմի պապասընտան՝ վէ գըզը անասընտան՝ վէ կէ-
 36 լինի գայնանասընտան այըրմաղա կէլտիմ։ Վէ ա-
 տէմին տիւշմէնլէրի՝ քէնտի էվինին էհալիսի օլա-
 37 ճագ։ Պապայը եա անայը պէնտէն զիյատէ սէվէն՝
 պանա լայըգ տէյիլ տիր . վէ օղուլու եա գըզը պէն-
 38 տէն զիյատէ սէվէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր։ Վէ
 խաշընը ալըպ արտըմճա կէլմէյէն՝ պանա լայըգ
 39 տէյիլ տիր։ Ճանընը պուլան ծնու զայ էտէճէք, վէ
 պէնիմ իշիւն ճանընը զայ էտէն՝ ծնու պուլաճագ
 40 տըր։ Սիզի գապուլ էտէն՝ պէնի գապուլ էտէր,
 վէ պէնի գապուլ էտէն՝ պէնի կէօնտէրէնի գապուլ
 41 էտէր։ Փէյղամպէր ատը իլէ փէյղամպէր գապուլ
 էտէն՝ փէյղամպէր իւճրէթի ալաճագ . վէ սատըգ
 ատը իլէ սատըգ գապուլ էտէն՝ սատըգ իւճրէթի
 42 ալաճագ։ Վէ պու քիւշիւքլէրին պիրինէ՝ չայիրտ

ատը իլէ հալընըդ պիր գատէն սօուդ սու քիմ ի-
չիրիրսէ, կէրչէք տէրիմ սիղէ, իւճրէթինի ասլա
ղայ էթմէյէճէք տիր:

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ օլտու քի՝ Յիսուս օն իքի շայիրտլէրինէ թէն-
պիհ էթմէյի պիթիրտլի գէման, օրատան՝ օնլա-
րըն շէհրլէրինտէ էօյրէթմէյէ վէ վա՛ղ վէրմէյէ
կիթտի:
- 2 Վէ Յովհաննէս զընտանտա Քրիստոսուն ա՛-
մէլլէրինի իշիտինճէ, շայիրտլէրինտէն իքիսինի
- 3 կէօնտէրիպ՝ օնա տէտի. 0 կէլէճէք օլան զաթ
սէ՞ն մի սին, եօխսա պաղգասընը՝ մը պէքլէյէլիմ:
- 4 Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի. կի-
տիպ՝ Յովհաննէսէ իշիթալինիզ վէ կէօրտիւյիւ-
- 5 նիւզ շէլէրի խապէ՛ր վէրին: Քէօրլէր կէօրիւր-
լէր, վէ թօփալլար երիւրիւրլէր, ճիւտամլըլար
փաքլէնիւրլէր, վէ սաղըրլար իշիտիւրլէր, էօլիւլէր
զըյամ էտէրլէր, վէ Ֆազիրլէրէ միւժտէ օլունուր.
- 6 Վէ նէ՛ մութլու օնա քի՛ պէնտէ սիւրչմէզ:
- 7 Իմտի օնլար կիտինճէ, Յիսուս Յովհաննէսին
հազզընա խալգա տէմէյէ պաշլատը. Զէօլէ նէ՞
սէյր էթմէյէ չըգաընըզ, բիւզկէարտան սալլանան
- 8 գամը՛ն մը: Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգաընըզ, նա-
զիք էսվապլար իլէ կիլինմիշ ատէ՛մ մի. իշթէ՛
նազիք կիլինմիշ քիմսէլէր՝ փատիշահլարըն խանէ-
- 9 լէրինտէ օլուրլար: Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգաը-
նըզ, փէյզամպէ՛ր մի. պէ՛լի՛ տէրիմ սիղէ, փէյզամ-
- 10 պէրտէն տէ տահա զիյատէ: Զիրա պու տուր օլ
քիմսէ քի՛ օնուն հազզընա եաղըլմըշ տըր. Իշթէ՛
պէն մէլլէյիմի սէնին եիւզիւնիւն էօնիւնտէն եօլ-
լայաճաղըմ, քի էօնիւնճէ սէնին եօլունու հազըր-

- 11 լայա : Կէրչէ՛ք տէրիմ սիզէ, գարըլարտան տօղան-
լարտա՝ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէստէն պէօյիւք
քիմսէ զուհր էթմէմիշ տիր . լաքին կէօքլէրին փա-
տիշահլըղընտա էն քիւչիւյիւ՝ ծնտան պէօյիւք տիւր :
- 12 Վէ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէստէն կիւնլէրինտէն
շիմտիյէտէք՝ կէօքլէրին փատիշահլըղընա կէօօյիւք զօր
- 13 էտէրլէր, վէ ծնու զօրլուլար գափար : Զիրա հէփ
փէյղամպէրլէր վէ նօմօս՝ Յովհաննէստէք փէյղամ-
- 14 պէրլիք էթտիլէր : Վէ էյէր գապուլ էթմէյէ իս-
- 15 թէրսէնիզ՝ կէլէճէք Նղիա պու տուր : Իշիթմէյէ
- 16 գուլազլարը օլան՝ իշիթսին : Ամմա պու նէսլի քիմէ՞
պէնդէտէյիմ . չօլ չօճուզլարա պէնդէրլէր քի՝ փա-
զարլարտա օթուրուլար, վէ արգատաշլարընա չա-
- 17 ղըրըպ՝ տէրլէր . Սիզէ տիւտիւք չալարզ , ամմա
րազս էթմէտինիզ , սիզէ ֆիզան էթտիք , ամմա
- 18 տէօյիւնմէտինիզ , Զիրա Յովհաննէս կէլտի , քի եէ-
- 19 մէզ վէ իչմէզ, վէ՝ ձիննի վար տէրլէր : Ատէմ Օղ-
լու կէլտի , քի եէր հէմ իչէր , վէ՝ Իշթէ պիր չիշ
պօղազ վէ պէքրի ատէմ՝ կէօմրիւքճիւլէրին հէմ
կիւնահքեարլարըն տօսթու տէրլէր . ամմա իլմ քէն-
տի էվլատլարընտան թաստըզ օլտու :
- 20 Օլ զէման՝ չօլ իչլէրինտէ ծնուն էն չօզ հիքմէթ-
լէրի իճրա օլան չէհրլէրէ սիթէմ էթմէյէ պաշլատը ,
- 21 քի թէվպէ էթմէտիլէր : Վա՛յ սանա՝ էյ Քորազին ,
վա՛յ սանա՝ եա՛ Բեթսայիզա . զիրա սիզտէ իճրա
օլունան հիքմէթլէր՝ Տիւրոս վէ Սիդոնտա օլմուշ
օլալար իտի , չօդտան չուլ վէ քիւլտէ թէվպէ է-
- 22 տէրլէր իտի : Անճազ սիզէ տէրիմ . Շէրաա՛թ կիւ-
նիւնտէ Տիւրոս վէ Սիդոնա սիզտէն տահա՛ զիյատէ
- 23 թէհամմիւլ օլունաճազ : Վէ սէն թա կէօյէտէք
եիւքսէքլէնէն՝ եա՛ Կափառնայու՝ ճէհէննէմէտէք
էստիրիլէճէք սին . զիրա սէնտէ իճրա օլունան հիք-
մէթլէր՝ Սիդոնտա օլմուշ օլալար իտի , թա՛ պու

- 24 կիւնէտէք զալըր իտի : Ամմա սիղէ տէրիմ՝ քի՛ չէ-
րաաթ կիւնիւնտէ Սողոմ տիյարընա սէնտէն տահա՛
զիյատէ թէհամմիւլ օլունաճազ :
- 25 Օլ զէմանն Յիսուս ճէվապ էտիպ տէտի . է՛յ կէօ-
յիւն վէ ետրին Սահիպի ֆէտէր՝ սանա շիւքր է-
տէրիմ, քի պու նէսնէլէրի ալիմէրտէն վէ ա՛րիֆ-
լէրտէն կիզլէտին , վէ ծնլարը մա՛սուվարա աշի-
- 26 քեար էթտին : Պէլի՛ հա՛ ֆէտէր՝ զիրա հուզու-
- 27 ռունտա պէօյլէ խօշ կէօրիւնտիւ : Փէտէրիմտէն
պանա հէր չէյ թէպլիմ օլունտու . վէ Օղուլու քիմսէ
թանըմազ՝ ֆէտէրտէն մա՛տա . ֆէտէրի տախի քիմսէ
թանըմազ՝ իլլա Օղուլ , հէմ՝ օլ քիմսէ քի Օղուլ ծնա
- 28 պէյանն էթմէսինի միւրատ էտէր : Եա՛ ճիւմլէ եօ-
րուլմուշլար վէ եիւքլէնմիշլէր՝ պանա՛ կէլին , վէ
- 29 պէն սիղէ իահաթ վէրէյիմ : Պօյունտրուզուսու իւ-
զէրինիղէ ալըն , վէ պէնտէն էօյրէնին , քի մահճուպ
վէ ալչազ կէծնիւլլիւ իմ , վէ ճանլարընըզա իահաթ
- 30 պուլաթընըզ : Զիրա պօյունտրուզում լաթիֆ՝ վէ
եիւքիւմ հաֆիֆ տիր :

ՊԱՊ 12

- 1 Օլ զէմանն Յիսուս չաքաթ կիւնիւնտէ էքինլէր ա-
րապընտան կէչէր իտի . վէ ծնունն չայիրտլէրի ա-
ճըզտըլար , վէ պաշաղլարը դօփարըպ եէմէյէ պաշ-
- 2 լատըլար : Վէ Փարիսեցիլէր կէօրիւնճէ , ծնա տէ-
տիլէր . Իշթէ՛ չայիրտլէրին՝ չաքաթ կիւնիւնտէ էթ-
- 3 մէյէ ճայիզ օլմայանն չէյի էտէյօրլար : Ամմա օ՛ ծն-
լարա տէտի . Դաւիթին՝ կէրէք քէնտիսի կէրէք պի-
լէսինճէ օլանլար՝ աճըզտըզը զէմանն նէ՛ էթտիյինի
- 4 օզո՛ւմաթընըզ մը . Նի՛ճէ Ալլահըն էվլինէ կիրտի , վէ
հուզուր էքմէքլէրինի եէտի , քի ծնլարը եէմէ՛ք՝ ծնա
վէ պիլէսինճէ օլանլարա ճայիզ տէյիլ իտի , իլլա եա-

- 5 Լընըզ քեահինլերէ : Եախօտ նօմօստա՝ չարաթ կիւն-
 լերինստէ քեահինլերին հէյքէլտէ չարաթը պօզուպ
 6 սուչուզ օլտուզլարընը օգո՞ւմատընը մը : Ամմա
 սիզէ տերիմ քի՝ պուրատա հէյքէլտէն ա՛ղիմ պիրի
 7 վար : Լաքին էյէր՝ Մէրհամէթ իսթէր իմ վէ տէյիլ
 գուրպան՝ նէ՝ օլտուզուճու պիլսէյիտինիզ , սուչ-
 8 սուզլարը դապահաթլը չըգարմազ իտինիզ : Զիրա
 Ատէմ Օղլու չարաթըն տախի Սահիպի տիր :
 9 Վէ օրատան կիտիպ՝ ծնլարըն ճէմի՛յէթ եէրինէ
 10 կիրտի : Վէ իշթէ՛ էլի գուրու պիր ատէմ վար ի-
 տի . իմտի ծնտան շիքեայէթ էտէլէր տէյիլ՝ ծնա
 սօրուպ տէտիլէր . Շարաթ կիւնլերինտէ սաղալթ-
 11 մադ ճայիզ մի : Վէ օ՝ ծնլարա տէտի . Սիզտէն
 հա՞նկը ատէմ վար քի՝ ծնուն պիր գօյունու օլա ,
 պու տա չարաթ կիւնիւնտէ չուգուրա տիւչէրսէ ,
 12 ծնու թութուպ գալտըրմա՛ց մը : Իմաի ատէմ՝
 գօյունտան նէ՝ դատար իւսթիւն տիւր . պէօյլէճէ
 չարաթ կիւնլերինտէ խայր իշլէմէք ճայիզ տիր :
 13 Օ գէման օ ատէմէ տէտի . Էլինի ուզա՛թ , վէ ու-
 14 զաթտը , վէ օպիրի կիպի սաղ օլտու : Ամմա Փա-
 րիսեցիլէր չըգըպ՝ ծնու նիճէ էօլտիւրէլէր տէյիլ
 ծնուն ա՛լէյհինտէ մէշվէրէթ էթտիլէր :
 15 Վէ Յիսուս տույմաղըլա՝ օրատան կիթտի , վէ
 ծնուն արտընճա չօգ խալզ կիթտի , վէ ծնլարըն
 16 ճիւմէտինի սաղալթտը . Վէ ծնլարա թէնպիհ էթ-
 17 տի , քի քէնտիսինի պէյան էթմէյէլէր . Թա քի Ե-
 սայի փէյզամպերին վասիթասը իլէ տէնիլէն թէք-
 18 միլ օլա , քի տէմիշ տիր . Իշթէ՛ սէչտիյիմ գու-
 լում՝ ճանըմըն շօլ խօշլանտըղը սէվկիւլիւմ . Բու-
 հումու ծնուն իւզէրինէ գօյաճաղըմ , վէ թայիֆէ-
 19 լէրէ շէրաաթ խապէր էտէճէք : Նիղա է՛թմէյէ-
 ճէք , վէ պաղըրմայաճազ , վէ ծնուն սէսինի մէյ-
 20 տանլարտա քիմսէ իշիթմէյէճէք : Էղիւմիշ գամըը

- զըրմայաճազ , վէ թիւթէն քէթէնի սէօյիւնտիւր-
մէյէճէք , թա չէրաաթը զայլէպէյէ չըզարանա-
- 21 տէք : Վէ թայիֆէլէր ծնուն ատընա իւմիտ էտէ-
ճէքլէր :
- 22 Օլ զէման ծնա՝ քէօր հէմ տիւսիզ օլան պիր ճինն-
լի կէթիրտիլէր . վէ ծնու սաղալթտը , շէօյլէ քի՝
- 23 քէօր վէ տիւսիզ՝ հէմ սէօյլէտի հէմ կէօրտիւ : Վէ
հէփ խալզ շաշարլար վէ տէրլէր իտի . Ա՛ճապա
- 24 Դաւիթին օղլու պո՛ւ մու օլա : Աման Փարիսե-
ցիլէր իշիտինճէ՝ տէրլէր իտի . Պու քիմսէ ճինն-
լէրի չըզարմազ , իլլա ճիննլէրին ուլուսու Բէեզ-
- 25 զերուզ վասիթասը իլէ : Վէ Յիսուս ծնլարըն
Ֆիքրլէրինի պիւմէյիլէ՝ ծնլարա տէտի . Հէր քէն-
տինէ գարչը պէօլիւնմիւլ զատիշահլըզ խարապ
օլուր , վէ հէր քէնտինէ գարչը պէօլիւնմիւլ շէհր
- 26 եա էվ «^{աղլէն} տուրմազ : Իմտի էյէր շէյթան շէյ-
թանը չըզարըրսա , քէնտի ա՛լէյինէ պէօլիւնմիւլ
տիւր . Իմտի ծնուն զատիշահլըզը նի՛ճէ «^{աղլէն}
- 27 տուրաճազ : Վէ էյէր պէն ճիննլէրի Բէեզդիքուզ
իլէ չըզարըրսամ , օղուլլարընը քի՛մ իլէ չըզա-
րըրլար . պունուն իշիւն շէրաաթճըլարընը ծնլար
- 28 օլաճաղլար : Լաքին էյէր պէն ճիննլէրի Ալլահըն
Բուհու իլէ չըզարըր իսէմ , էօյլէ իսէ Ալլահըն
- 29 զատիշահլըզը իւզէրինիզէ եէթիշմիշ տիր : Եա-
խօտ պիր քիմսէ գուվէթլինին էվինէ կիրիպ՝ օ-
նուն էշեասընը գափմաղա նի՛ճէ գատիր օլա պի-
լիւ , էյէր օլ գուվէթլիյի էվէլլա պաղլամաղսա ,
- 30 վէ օլ զէման ծնուն էվինի եաղմալայաճազ : Պէնիմ
իլէ օլմայան՝ պանա զըտտ տըր , վէ պէնիմ իլէ
- 31 տէվլիրմէյէն՝ տաղըտըր : Մնուն իշիւն սիզէ տէ-
րիմ . Հէր կիւնահ վէ քիւֆր՝ առէմլէրէ ա՛ֆվ օ-
լունաճազ , լաքին Բուհա օլան քիւֆր՝ առէմլէրէ
- 32 ա՛ֆվ օլունմայաճազ տըր : Վէ Ատէմ Օղլունա դար-

- չը սէօզ սէօյլէյնէ ա'ֆվ օլունաճագ . լաթին Ա'ղիզ
 րունա գարչը սէօյլէյնէ՝ կէրէք պու տինսեատա
 33 կէրէք կէլէճէքտէ ա'ֆվ օլունմայաճագ տըր : Ես
 աղաճը էյի հէմ մէյվէսինի էյի էտին , եախօտ ա-
 ղաճը ֆէնա հէմ մէյվէսինի ֆէնա էտին . զիրա
 34 աղաճ՝ մէյվէտէն պիլինիր : Եյ էսկէրէք եւլաճ էվ-
 լատլարը՝ սիզ եարամաղ իքէն՝ նիճէ էյի շէյլէր սէօյ-
 լէյէ պիլիր սինիզ . զիրա աղըզ՝ եիւրէյին արթանըն-
 35 տան սէօյլէր : Եյի ատէմ եիւրէյին էյի խազինէ-
 սինտէն էյի շէյլէր չըզարըր , վէ եարամաղ ատէմ՝
 եարամաղ խազինէտէն եարամաղ շէյլէր չըզարըր :
 36 Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ ատէմլէր հէր սէօյլէտիքլէրի
 պօշ սէօզ իչիւն շէրաա'թ կիւնիւնտէ ճէվապ վէ-
 37 րէճէքլէր : Զիրա սէն՝ սէօզլէրինտէն թաստըզ օ-
 լաճապ սըն , վէ սէօզլէրինտէն սէնին իւզէրինէ հիւքմ
 օլունաճագ :
 38 Օ զէման քեաթիպլէրտէն վէ փարիսեցիլէրտէն
 պա'ղըլարը ճէվապ վէրիպ՝ տէտիլէր . Ես՝ խօճա՝
 39 սէնտէն ա'լամէթ կէօրմէք խթէրիզ , Վէ օ՝ ճէվապ
 վէրիպ ծնլարա տէտի . Եարամաղ վէ զինաքեար
 նէսլ ա'լամէթ արար , ամմա ծնա՝ Յովնան փէյղամ-
 պէրին ա'լամէթինտէն մա'տա՝ ա'լամէթ վէրիլմէյէ-
 40 ճէք տիր : Զիրա Յովնանըն իւչ կիւն վէ իւչ կէճէ
 ատա պալըղընըն գարնընտա օլտուղու կիպի՝ էօյլէ
 տէ Ատէմ Օղլու իւչ կիւն վէ իւչ կէճէ եէրին տէ-
 41 րունինտէ օլաճագ տըր : Նինուէ էհալիսի շէրաա'թ
 կէնիւնաթ պու նէսլ իլէ պէրապէր գալգաճագլար ,
 վէ ծնուն իւզէրինէ հիւքմ էտէճէքլէր , չիւն քի
 ծնլար Յովնանըն վա'զը իլէ թէվպէ էթտիլէր . վէ
 պուրատա՝ իշթէ՝ Յովնանտան պէօյիւլիւ վար :
 42 Գըպլէ մէլիքէսի շէրաա'թ կէնիւնաթ պու նէսլ իլէ
 պէրապէր գալգաճագ , վէ ծնուն իւզէրինէ հիւքմ
 էտէճէք . զիրա օ՝ եէրին ուճլարընտան Սողոմոն-

- նուն ի՛րոյնի տինկէմէյէ կէլտի . վէ իշթէ՛ պուրա-
տա՛ Սողոմոնտան պէօյիւյիւ վար :
- 43 Վէ նափաք բուհ առէմտէն չըգարդը զէման՝ սու-
սուզ եէրէրտէն կէչիպ լահաթ արար, ամնա պու-
44 մազ : Օլ տէմ տէր . Շօլ չըգարդըմ էվիմէ տէօնէյիմ .
վէ կէլտիյինտէ՛ ճա- պօչանմը՝ սիւփրիւմիւշ վէ
45 տօնանմըչ պուլուր : Օ զէման կիտիպ՝ պիլէսինճէ
քէնտինտէն եարամազ կէտի բուհ տահա ալըր, վէ
օնլար կիրիպ՝ օրատա սաքին օլուրլար, վէ օ առէ-
մին սօնու՝ էվլէլքինտէն պէթէր օլուր . պու հա-
բամազ նէպէ տախի պէօյլէ օլաճագ տըր :
- 46 Վէ օ՛ տահա խալգա սէօյլէր իքէն իշթէ՛ օնուն
վալիտէսի՝ վէ գարնտաշլարը՝ օնուն իլէ սէօյլէյմէք
47 իսթէյիպ՝ տիշարտա տուրուրլար խտի : Վէ պիրի
օնա տէտի : Իշթէ՛ վալիտէն վէ գարնտաշլարն սէ-
նին իլէ սէօյլէյմէք իսթէյիպ՝ տիշարտա տուրուրլար-
48 լար : Վէ օ՛ ճէվապ վէրիպ՝ քէնտինտէ սէօյլէյնէ
տէտի . վալիտէմ քիմ տիր, վէ գարնտաշլարըմ
49 քիմլէ՛ր տիր : Վէ էլինի շապիրալէրինէ տօղրու ու-
գատըպ՝ տէտի . Իշթէ՛ վալիտէմ վէ գարնտաշլա-
50 րըմ : Զիրա քիմ քի կէօքլէրտէ օլան Փէտէրիմյին
իրատէթինի էտէրսէ, գարնտաշլըմ վէ գըզ գարն-
տաշլըմ վէ վալիտէմ օ՛ տուր :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ օլ կիւնտէ Յիսուս էվտէն չըգըպ՝ տէնիզ քէ-
2 նարընտա օթուրույօր խտի : Վէ եանընա չօգ խալգ
պիրիքտի, չէօյլէ քի օ՛ գայըղա կիրիպ օթուրտու,
լաքին պիւթիւն խալգ գըյըտա տուրուր խտի :
- 3 Վէ օնլարա թէմսիլլէր իլէ չօգ շէյլէր սէօյլէյե-
րէք տէտի . Իշթէ՛ էքինճի Բօլո- էքմէյէ չըգար :
- 4 Վէ էքէր իքէն, պա՛ղըսը եօլուն եանընա տիւշտիւ,

- 5 վէ գուշլար կէլիպ ծնլարը եէտի : վէ պա'ղըսը
 թաշլըղա տիւշտիւ , օրատա քի չօգ թօփրագ եօզ
 իտի , վէ թօփրաղըն տէրինլիյի օլմատըղընտան' չա-
 6 փուճագ պիթտի . Ամմա կիւնէշ տօղունճա' եանտը ,
 7 վէ քէօքիւ օլմատըղընտան' գուրուտու : վէ պա'-
 զըսը տիքէնլէր արասընա տիւշտիւ , վէ տիքէնլէր
 8 չըղըպ ծնլարը պօղտուլար : վէ պա'ղըսը էյի եէ-
 րէ տիւշտիւ , վէ մէյվէ վէրտի , պա'ղըսը եիւզ
 վէ պա'ղըսը ալթմըշ վէ պա'ղըսը օթուզ գաթ
 9 ֆէր' : Իշիթմէյէ գուլագլարը օլան' իշիթմիւն :
 10 վէ շայիրալէր եանընա կէլիպ' ծնա տէտիլէր .
 11 Նի'չիւն ծնլարա թէմսիլլէր իլէ սէօյլէր սին : վէ օ-
 ճէվապ վէրիպ ծնլարա տէտի . Զիւն կէօքլէրին փա-
 տիշաշլըղընըն սըրրլարընը պիլմէսի սիզէ վէրիմիշ
 12 տիր , ամմա ծնլարա վէրիմէմիշ տիր : Զիրա քի-
 մին վար իսէ , ծնա վէրիլէճէք , վէ արթըլաճագ .
 ամմա քիմին եօզ իսէ , նէսի վար իսէ տախի'
 13 ծնտան ալընաճագ տըր : Պունուն իշիւն ծնլարա
 թէմսիլլէր իլէ սէօյլէր իմ . զիրա կէօրիւր իքէն կէօր-
 մէզլէր , վէ իշիտիր իքէն իշիթմէզլէր , վէ անկլա-
 14 մազլար : վէ ծնլարտա Եսայինին փէյղամպէրլիյի
 թէքմիլ օլուր , քի տէր . Իշիթմէքլէ իշիտէճէք սի-
 նիզ , ամմա ասլա անկլամայաճագ սընըզ , վէ պա-
 զարագ պաղաճագ սընըզ , ամմա ասլա կէօրմէյէճէք
 15 սինիզ : Զիրա պու գափըն եիւրէյի գաթըլանտը ,
 վէ գուլագլարը իլէ աղըր իշիթտիլէր , վէ կէօզլէ-
 րինի եուճտուլար , օլմայա քի կէօզլէր իլէ կէօրէ-
 ւէր , վէ գուլագլար իլէ իշիտէլէր , վէ եիւրէք իլէ
 անկլայալար , վէ տէօնէլէր , վէ ծնլարա չիֆա վէ-
 16 րէյիմ : Ամմա նէ' մութլու սիզին կէօզլէրինիզէ քի
 17 կէօրիւր , վէ գուլագլարընըղա քի իշիտիր : Զիրա
 կէրչէք տէրիմ սիզէ քի' չօգ փէյղամպէրլէր վէ սա-
 արզլար սիզին կէօրտիւյիւնիւզիւ կէօրմէյէ արզու

- չէք տիկեր, վէ կէօրմէ տիկեր, վէ իշխիթ տիկերսի ի-
շխիթմէյէ՝ վէ իշխիթմէ տիկեր :
- 18 Իմտի սիգ՝ էքինճնիսն թէմսիլնի տինկլէյին .
- 19 Փատիշահլըղըն սէօզիւնիւ հէր իշխտիպ անկլամայա-
նըն եիւրէյինտէ էքիլէնի՝ եարամազ կէլիպ գափար :
- 20 Եօլուն եանընտա էքիլէն պու տուր : Վէ թաշլըզ-
տա էքիլէն պու տուր քի՝ սէօզիւ իշխտիպ չափու-
- 21 ճագ ծնու սէվինճ իլէ գապուլ էտէր . Ամմա քէն-
տինտէ քէօքիւ օլմատրղընտան՝ ազ զէման տու-
- 22 ճա, չափուճագ սիւրչէր : Վէ տիքէնլէր արասընտա
էքիլէն պու տուր քի՝ սէօզիւ իշխտի, լաքին պու
տիւնեանըն դայղուսու վէ զէնկլնլիյին ալտատըշը
- 23 սէօզիւ պօղար, վէ մէյվէսիզ օլուր : Վէ էյի եէրտէ
էքիլէն պու տուր քի՝ սէօզիւ իշխտիպ անկլար .
Իմտի օ՝ մէյվէ վէրիւր, վէ պա՛ղըսը եիւզ վէ պա՛-
ղըսը ալթմըշ վէ պա՛ղըսը օթուզ գաթ վէրիւր :
- 24 Մնլարա պիւր դայրի թէմսիլ թագտիմ էտիպ տէտի .
կէօքլէրին փատիշահլըղը՝ թարլասընտա էյի թօ-
- 25 խում էքէն ատէմէ պէնզէր . Քի ատէմլէր ուշուր
իքէն ծնուն տիւշմէնի կէլիպ պուղտայըն արասընա
- 26 տէլիճէ էքտի, վէ կիթտի : Վէ օթ պիթիպ՝ մէյվէ
կէթիւրտիլնտէ, տէլիճէ տախի օ զէման կէօրիւն-
- 27 տիւ : Խմտի էվ սահիպինին խըզմէթ քեարլարը եա-
նընա կէլիպ՝ ծնա տէտիլէր . Էֆէ՛նտիմ՝ թարլանտա
էյի թօխում է՛քմէտին մի, իմտի տէլիճէ ծնա նէ-
- 28 ռէտէն օլտու : Վէ օ՝ ծնլարա տէտի . Պունու տիւշ-
մէն ատէմ էթմիշ տիւր . վէ խըզմէթ քեարլար ծնա
տէտիլէր . Իմտի իսթէ՛ր մի սին քի՝ կիտիպ ծնլարը
- 29 տէվշիրէլիմ : Վէ օ տէտի . Եօ՛գ, օլմայա քի տէլի-
ճէյի տէվշիրիւր իքէն՝ ծնուն պիլէսինճէ պուղտայը
- 30 տախի գօփարասընըզ, Գօ՛յ վէրին պիլինէտէք իքիսի
պէրապէր պէօյիւսիւն, վէ պիլին վազթընտա՝ պիւ-

չիճիւէրէ տէյիւմ . Եւ վէլա տէլիճէյի տէվչիւրին , վէ
օնու եազմադ իչիւն տէմէտ տէմէտ պաղլալըն ,
պուղտայը իսէ՝ անպարըմա՝ տէվչիւրին :

- 31 Օնլարա պիր դայրի թէմսիլ թազաիւմ էյլէյիպ տէ-
տի . Կէօքլէրին փատիշահլըղը խարտալ տանէսինէ
պէնզէր , քի օնու պիր ատէմ ալըպ՝ թարլասընտա
32 էքտի . Քի օ՝ հէփի թօխումլարտան քիւչիւք տիւր .
ամմա պէօյիւտիւլիւ զէման՝ հէփի սէպղէվաթտան
պէօյիւք օլուպ՝ աղաճ օլուր . շէօյլէ քի կէօյիւն
գուշլարը կէլիպ՝ օնուն տալլարընտա գօնարլար :
- 33 Օնլարա պիր դայրի թէմսիլ սէօյլէտի . Կէօքլէրին
փատիշահլըղը մայայա պէնզէր , քի օնու պիր գարը
ալըպ՝ իւչ շինիք ունուն իչինէ կիղլէտի , թա քի
հէփիսի մայալանտը :
- 34 Յիսուս պունլարըն հէփիսինի խալզա թէմսիլլէր
իլէ սէօյլէտի . վէ օնլարա թէմսիլսիզ սէօյլէմէզ իտի :
- 35 Թա քի փէյղամպէրին վասիթասը իլէ տէնիլէն թէք-
միլ օլա , քի տէմիշ տիր . Աղղըմը թէմսիլլէր իլէ
աչաճաղըմ , տիւնեանըն գուրուլմասընտան պէրու
կիզլի շէյլէրի նութգ էտէճէյիւմ :
- 36 Օլ զէման խալզը սալը վէրիպ՝ Յիսուս էվէ կէլտի .
վէ շայիրտլէրի օնուն եանընա կէլիպ տէտիլէր .
թարլանըն տէլիճէսինին թէմսիլլինի պիղէ թա՝պիր
37 էյլէ : Վէ օ՝ ճէվապ էտիպ օնլարա տէտի . Էյի թօ-
38 խումու էքէն Ատէմ Օղլու տուր . Վէ թարլա տիւն-
եա տըր . էյի թօխում իսէ՝ պունլար փատիշահլը-
ղըն օղուլլարը տըր . ամմա տէլիճէ՝ եարամազըն
39 օղուլլարը տըր : Վէ օնու էքէն տիւշմէն շէյթան
տըր , վէ պիչին՝ տիւնեանըն սօնու տուր , վէ պի-
40 չիճիւէր՝ մէլէքլէր տիր : Իմտի տէլիճէ նիճէ տէվ-
չիւրիւր վէ աթէշէ եազըլըր իսէ , պու տիւնեանըն
41 սօնունտա էօյլէ օլաճադ : Ատէմ Օղլու մէլէքլէրինի
կէօնտէրէճէք , վէ փատիշահլըղընտան հէփի թէօ-

- քեզիւերի վէ պինամուսուդ իշխէնէրի տէվշիւրէ-
 42 ճէքլէր . վէ ծնարըր աթէշին քիւլխանընա աթա-
 ճաղար . աղլայըշ վէ տիշ գըծըրտայըշը օրատա
 43 օլաճադ տըր : Օլ զէման սատըղլար՝ քէնտիւերին
 Փէտէրի փատիշահլըղընտա կիւնէշ կիպի փարլա-
 յաճաղար . իշիթմէյէ գուլաղլարը օլան՝ իշիթ-
 աի՛ն :
- 44 Եինէ կէօքլէրին փատիշահլըղը՝ թարլատա կիդ-
 լէնմիշ խաղինէյէ պէնզէր , քի ծնու պիր ատէ՛մ պու-
 լուպ կիզլէտի . վէ սէվինճինտէն վարըպ՝ հէր նէսի
 վար իսէ սաթար , վէ օլ թարլայը սաթուն ալըր :
- 45 Եինէ կէօքլէրին փատիշահլըղը՝ էյի ինճի արպան
 46 պաղիրկեան ատէմէ՛ պէնզէր . Քի օ՝ չօգ գըյմէթլի
 պիր ինճի պուլմաղըլա , վարըպ՝ հէր նէսի վար իսէ
 սաթտը , վէ ծնու սաթուն ալտը :
- 47 Եինէ կէօքլէրին փատիշահլըղը՝ տէնիզէ աթըլըպ՝
 48 հէր ճինստէն ճէմ՝ էտէն աղա՝ պէնզէր . Քի սօ-
 լունճա՝ ծնու գըյըյա չըգարտըլար , վէ օթուրուպ
 էյիլէրի գապլարա տէվշիրտիլէր , քէօթիւլէրի իսէ
 49 տիշարը աթտըլար : Տիւնեանըն սօնունտա էօյլէ
 օլաճադ . մէլէքլէր չըգաճաղար , վէ եարամաղլարը
 50 սատըղլաիւրն արասընտան այրրաճաղար . վէ ծն-
 արըր աթէշին քիւլխանընա աթաճաղար . աղլայըշ
 վէ տիշ գըծըրտայըշը օրատա օլաճադ :
- 51 Յիսուս ծնարա տէտի . Պունլարըն հէփիսինի անկ-
 լատընը՞դ մը . ծնա տէտիլէր . Պէ՛լի՛ եա՛ րապպ :
- 52 վէ ծնարա տէտի . Պունուն իշիւն՝ կէօքլէրին փա-
 տիշահլըղը խուսուսունտա թա՛լիմ օլունմուշ հէր
 քեաթիպ՝ խաղինէսինտէն եէնի վէ էսքի չէյլէր չը-
 գարան էվ սահիպի քիմսէյէ պէնզէր :
- 53 վէ օլտու քի՝ Յիսուս պու թէմսիլլէրի պիթի-
 54 ըինճէ , օրատան կիթտի : վէ վիլայէթինէ կէլիպ՝
 օնլարըն ճէմի՛յէթ եէրինտէ ծնարա թա՛լիմ էտէր

խոր . չէօյլէ քի՝ ծնար շաշարլար ըտը , վէ տէրլէր
 խոր . Պու ի՛ւմ՝ վէ հիքմէթլէր՝ պունա նէրէտէն
 55 օլու : Պու՝ տիւկէրին օղլու տէյի՛լ մի , վալիտէսի
 Մարիամ՝ վէ գարնտաշլարը Յակոբոս վէ Յովսէս
 56 վէ Սիմոն վէ Յուդա՝ տէնմէ՞ղ մի : Վէ ծնուն հէփ
 զըզ գարնտաշլարը եանըմըզտա տէյի՛լ մի . իմտի ծնա՝
 57 պունուն ճիւմլէսի նէրէտէն օլու : Վէ ծնուն հաղ-
 զընա սիւրչէրլէր խոր . ամմա Յիսուս ծնարա տէ-
 տի . Պիր փէյղամպէր ի՛թիպարսըղ տէյիլ տիր , իլլա
 58 քէնտի վաթանընտա վէ քէնտի խանէսինտէ : Իմտի
 օրատա՝ ծնարըն իմանսըղլըղը իչիւն՝ չօգ հիքմէթ-
 լէր իճրա էթմէտի :

ՊԱՊ 14

1 Օլ գէմանտէ՝ ըուպ՝ պաշը Հերովդէս Յիսուսուն
 2 նամընը իչիթտի : Վէ քէնտի ուշազլարընա տէտի .
 Պու՝ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս տիր . օ՝ էօլիւ-
 լէրտէն գալտը , վէ ծնուն իչիւն ծնտա հիքմէթ-
 լէր իճրա օլունուր :
 3 Զիւն քի Հերովդէս՝ գարնտաշը ֆիլիպպոսուն գա-
 ըսը Հերովդիանըն սէպէպինտէն՝ Յովհաննէսի թու-
 4 թուպ՝ ծնու պաղլատը , վէ զընտանա գօտու : Զիրա
 Յովհաննէս ծնա տէր խոր . Մնու ալմագ՝ սանա ճայիզ
 5 տէյիլ տիր : Վէ ծնու գաթլ էթմէք իսթէր խոր խտէ
 տէ , խալգտան գօրգար ըտը . զիրա ծնու փէյղամ-
 6 պէր կիւպի թութարլար խոր : Իմտի Հերովդէսին
 մէվլուտու տիւլիւնիւ օլուր իքէն՝ Հերովդիանըն
 զըզը օրթատա բազս էթտի , վէ Հերովդէսին խօ-
 7 շունա կէլտի : Մնուն իչիւն ծնա եէմին իլէ իզրար
 8 էթտի քի՝ նէ՛ տիլէրսէ վէրէ : Վէ օ՝ փէշին անա-
 սընտան էօյիւթլէնմիշ օլմաղըլա , տէտի . Պանա
 պուրատա պիր թէփսի իւզէրինտէ վաֆթիզ էտիճի

- 9 Յովհաննէսին պաշընը՝ վէր : Իմտի փատիչան գա-
սալէթլէնտի . ամմա եւմինլէր՝ վէ պիլէսինճէ սօֆ-
րատա օթուրանլար իշիւն , վէրիւմէյէ էմր էյլէտի :
- 10 Վէ Կէսնտէրիպ՝ զընտանտա Յովհաննէսին պա-
11 շընը քէստի : Վէ ընուն պաշը թէփտի իւզէրինտէ
կէթիւրիլիպ՝ գըզա վէրիլտի , վէ Գըւ անաւընա կէօ-
- 12 թիւրտիւ : Վէ շայիրտլէրի կէլիպ՝ թէնինի գալտըր-
տրլար , վէ ընու կէօմտիւլէր , վէ վարըպ՝ Յիսուսա
խապէր վէրտիլէր :
- 13 Վէ Յիսուս իշիտինճէ , օրատան գայըզըլա թէն-
հաճէ՝ պիւ եապան մահալէ վարտը . վէ խալզ ի-
շիթմէք իլէ , շէհրլէրտէն եայան արտընճա կիթ-
- 14 Վէ Յիսուս չըզըպ՝ չօգ խալզ կէօրտիւ , վէ ըն-
լարա մէրհամէթ էթտի , վէ խաաթալարընը սա-
ղալթտը :
- 15 Վէ աիշամ օլտուգտա՝ շայիրտլէրի ընուն եանընա
կէլիպ տէտիլէր . Պու մահալ եապան տըր , վէ հալա
վազըթ կէչտի . խալզը սալը վէր , քի քէօյլէրէ վա-
- 16 ըրպ՝ քէնտիլէրինէ եէյէճէք սաթուն ալալար : Վէ
Յիսուս ընլարա տէտի . Վիթմէյէ ինթիյաճլարը եօգ
- 17 տուր . ընլարա սի՛զ եէմէք վէրին : Վէ ընլար ընա
տէտիլէր . Պուրատա պէշ էքմէք վէ իքի պալըզ-
- 18 տան մա՛տա շէյիմիզ եօգ տուր : Վէ օ տէտի . Օն-
- 19 լարը պուրայա պանա կէթիւրին : Իմտի խալլա էմր
էթտի , քի օթլարըն իւզէրինտէ օթուրալար . վէ
պէշ էքմէյի հէմ իքի պալըզը ալըպ՝ կէօյէ պազտը ,
վէ պէրէքէթլէտի . անտէն փարէլէյիպ՝ էքմէքլէրի
շայիրտլէրէ վէրտի , շայիրտլէր տէ խալզա վէրիլէր :
- 20 Վէ հէփտի ետիլէր , վէ տօյտուլար , վէ փարչա-
լարըն արթանընտանն ըն իքի քիւֆէ տօյու գալտըր-
- 21 տըլար : Վէ եէյէնլէր՝ դարըլարտան վէ չօճուզլար-
տան մա՛տա՝ պէշ պին գատար էքքէք իտի :

- 22 Վէ տէր ա՛գապ Յիսուս շայիրալէրինէ զօր էթտի,
 քի թա խալըը սալը վերէնէտէք՝ ծնլար գայըղա
- 23 Կիրիպ ծնտան էվլէլ էօթէ եազայա վարալար: Վէ
 խալըը սալը վերտիքտէն սօնկրա՝ քէնտիսի տուա
 էթմէյէ թէնհաճէ տաղա չըգտը . վէ ախշամ օլ-
- 24 տուգտա՝ օրատա եալընըզ խտի: Ամմա գայըզ հէ-
 ման տէնիզլին օրթասընտա օլուպ՝ տալզալարտան
- 25 Հալգանըը խտի . զիրա ըիւզկեար դարշը խտի: Վէ
 կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթինտէ՝ Յիսուս տէ-
 նիզլին իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք ծնլարա կիթտի:
- 26 Վէ շայիրալէր ծնու տէնիզլին իւզէրինտէ եիւրիւր
 իքէն կէօրտիւքլէրինտէ, սարսըլըպ տէտիլէր քի՝
 թէյալ տըր . վէ գօրգու սէպէպլինտէն պաղըրտը-
- 27 լար: Յիսուս իսէ տէր ա՛գապ ծնլարա սէօյլէյիպ
 28 տէտի. Եիւրէքլէ՛նին, պէն իմ, գօրգման: Վէ Պետ-
 րոս ծնա ճէվապ վէրիպ տէտի. Եա՛ Բապպ՝ էյէր
 սէն իսէն, պանա էմր էյլէ քի՝ սուլարըն իւզէրին-
- 29 տէ սանա կէլէյիմ: Վէ օ տէտի. Կէլ. իմտի Պետ-
 րոս գայըգտան էնիպ՝ սուլարըն իւզէրինտէ եիւ-
- 30 ըիւտիւ, քի Յիսուսա վարա: Ամմա ըիւզկեարըն
 շէտիա օլտուղունու կէօրմէք իլէ՝ գօրգտու, վէ
 պաթմաղա պաշլամաղըլա՝ Հաղրըրպ տէտի. Եա՛
- 31 Բապպ՝ պէնի գուրթա՛ր: Վէ տէր ա՛գապ Յիսուս
 էլինի ուզատըպ՝ ծնու թութտու, վէ ծնա տէտի.
- 32 Էյ իմանը աղ՝ նէյլ՞ վէսվէսէլէնտին: Վէ ծնլար
- 33 գայըղա կիրինճէ, ըիւզկեար տինտի: Վէ գայըգտա
 օլանլար կէլիպ՝ Կերչէքտէն Ալլահըն Օղլու սուն
 տէյէրէք՝ ծնա սէճտէ էթտիլէր:
- 34 Վէ էօթէ եազայա կէչիպ՝ Գեննեսարէթ տիյա-
- 35 ընա վարտըլար: Իմտի օ մահալին ատէմլէրի ծնու
 թանըյընճա, սիւթիւն օլ էթրաֆ մահալէ կէօն-
 տէրտիլէր, վէ հէփ ի՛լլէթլի օլանլարը ծնա կէթիւ-
- 36 տիլէր. Վէ ծնա եալվարըրլար խտի, քի եալընըզ

օնուն էսվապընըն էթէյինէ տօգունալար . վէ հէի
տօգունանլար գուրթուլտուլար :

ՊՍՊ 15

- 1 Օլ զէման Երուսաղէմտէն օլան քեաթիպէր վէ
- 2 Փարիսեցիլէր Յիսուսա կէլիպ՝ տէտիլէր . Նի՛չիւն
չայիրտէրին՝ ինթիարլարըն սըփարըշընա ա՛սը օ-
- 3 կուլար . զիրա էքմէք եէտիքլէրի զէման՝ էլլէրինի
Նի՛չիւն սիզ տէ սիզին սըփարըշընըզ իչիւն Ալլա-
- 4 հըն թէնպիհինէ ա՛սը օլուր սունուզ : Զիրա Ալլահ
- 5 թէնպիհ էտիպ տէտի . Պապանա վէ անանա ի՛զգէթ
էյլէ, հէմ՝ Պապայա եա անայա սէօյէն՝ էլպէթթէ
- 6 էօլտիրիւսին : Ամմա սիզ տէրսինիզ . Գիմ՝ քի՛
պապայա եա անայա՝ Պէնտէն ֆայիտէլէնէճէյին շէյ
հէտիլի տիր տէրսէ , օլ տէմ պապասընա եա անա-
- 7 սընա ասլա ի՛զգէթ էթմէսին . վէ սիզին սըփարը-
շընըզ սէպէպի իլէ՝ Ալլահըն թէնպիհինի իպթալ
- 8 զա էյի փէյղամպէրլիք էտիպ տէմիշ տիր . Պու-
ղափմ պանա տուտաղլար իլէ ի՛զգէթ էտէր . ամմա
- 9 օնլարըն եիւրէյի՝ պէնտէն ուղադ տըր : Հէմ ատէմ
թէնպիհլէրի թա՛լիմէրինի էօյրէտէրէք՝ պանա նա-
- 10 ֆիլէ ի՛պատէթ էտէրլէր :
- 11 Վէ իսաղը հանընա չաղըրըպ՝ օնլարա տէտի .
- 12 Իչիտին վէ անկլազըն , Աղըզա կիրէն՝ ատէմի մուր-
- 13 տար էթմէզ . լաքին աղըզտան չըզան՝ ատէմի մուր-
տար էտէն օ՛ տուր :
- 14 Օլ զէման չայիրտէրի հանընա կէլիպ՝ օնա տէ-
- 15 տիլէր . Պիլի՛ր մի սին քի՛ Փարիսեցիլէր պու սէօզիւ
- 16 Իչիտինճէ սիւրչտիլէր : Վէ օ՛ ճէվապ վէրիպ տէ-
- 17 տի . Կէօքտէքի Փէտէրիմին հէր տիքմէտիլի ֆիտան՝

- 14 սէօքիւէճէք տիր : Օնլարը դօյ վէրին . օնլար քէօր-
լէրին քէօր գուլաղուզլարը տըր . վէ էյէր քէօր՝
քէօրէ գուլաղուզլուզ էտէրսէ , իքիսի տէ չուգուրա
15 տիւշէճէքլէր : Իմտի Պէտրոս ճէվապ վէրիպ՝ օնա
16 տէտի . Պու թէմսիլի պիղէ թա՛պիր էյլէ : Վէ Յի-
սուս տէտի . Տահա սի՛զ տէ մի Ֆէհմսիզ սինիզ .
17 Տահա անկլամա՛զ մը սընըզ քի՛ հէփ աղըզա կիրէն՝
18 գարընա կիտէր , վէ խալէյէ՛ չըգարըլըր : Ամմա
աղըզտան չըզան շէյլէր՝ երւէքտէն չըզար , վէ
19 ատէմի օնլա՛ր մուրտարլար : Զիրա երւէքտէն՝ եա-
րամազ Ֆիքրլէր՝ գաթլլէր՝ զինալսը՝ Փահիշլիքլէր՝
խըրսըլլըզլար՝ եալան շահիսլիքլէր՝ քիւֆրլէր չը-
20 գար : Ատէմի մուրտարլայան պուշլար տըր , ամմա
եայգանմամըշ էլլէր իլէ եէմէք՝ ատէմի մուրտար
էթմէզ :
- 21 Վէ Յիսուս օրատան չըզըպ՝ Տիւրոս վէ Սիդոն
22 սէմթլէրինէ կիթտի : Վէ իշթէ օ սինօրլարտան պիր
Քանանլը գարը չըզըպ՝ օնա չաղըրարազ տէտի .
Եա՛ Դաւիթ օղլու Բապպ՝ պանա մէրհամէ՛թ էյլէ .
23 գըզըմ՝ ճինտէն պէօյիւք ա՛ղապ չէքէյօր : Ամմա
օնա հիչ պիր սէօզ ճէվապ վէրմէտի . վէ շայիրտ-
լէրի եանընա կէլիպ՝ օնա եալլարարազ տէրլէր իտի .
Օնու սալը՝ վէր . զիրա արտրմըզա պաղըրըյօր :
24 Վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ տէտի . Պէն պաշտաւնա կէօն-
տէրիլմէտիմ , իլլա Խարայէլ էվինին զայպ օլմուշ
25 Գօյուշլարընա : Ամմա Գաւրէ կէլիպ՝ օնա սէճտէ՛ է-
տէրէք տէր իտի . Եա՛ Բապպ՝ պանա իմտա՛տ էյլէ :
26 Վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ տէտի . Զօճուզլարըն էքմէյինի
27 ալըպ՝ քէօփէքլէրէ աթմազ էյի տէյիլ տիր : Վէ օ՝
տէտի . Պէլի՛ եա՛ Բապպ՝ չիւն քի քէօփէքլէր տախի՝
աղալարընըն սօֆրասընտան տիւշէն ուֆանթըլար-
28 տան եէրլէր : Օ զէման Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնա
տէտի . Եա՛ գարը՝ իմանըն պէօյիւք տիւր , սանա՛

խթէտիյին կիպի օլտուն . վէ գըզը օ' սաա'թտան
չիֆա պուլտու :

- 29 վէ Յիսուս օրատան կիտիպ' Գալիլեա տէնիզի-
նին քէնարրնա կէլտի . վէ տաղա չըզըպ' օրատա
30 օթուրտու : վէ ճնա պէրապէրլէրինճէ թօփալլար'
քէօրլէր' տիլսիզլէր' սազաթլար վէ չօգ պաչգալարը
օլան' չօգ խալզ կէլտի, վէ ճնլարը Յիսուսուն ալագ-
31 լարընա աթտըլար, վէ ճնլարը սաղալթտը . Շէօլէ
քի' խալզ տիլսիզլէրին սէօլէտիյինի' սազաթլարըն
սաղալարըզըն' թօփալլարըն եիւրիւտիւյիւնիւ' վէ
քէօրլէրին կէօրտիւյիւնիւ կէօրիւնճէ շաչտըլար ,
վէ իսրայէլին Ալլահընա չիւքը էթտիլէր :
- 32 վէ Յիսուս շայիրտլէրինի եանընա չալըրըպ տէ-
տի . խալզը աճըրըմ', քի շիմտի իւչ կիւն պիլէմճէ
տուրուրլար, վէ եէյէճէք շէյլէրի եօգ տուր . վէ ճն-
լարը աճ սալը վէրմէք իսթէմէմ', օլմայա քի եօլտա
33 թազաթլարը քէսիլէ : վէ շայիրտլէրի ճնա տէտի-
լէր . Չէօլտէ' պու գատար խալզ տօյմաղա' պիզէ
34 պու գատար էքմէք նէրէտէն պուլ-ն-ն-ն : վէ Յի-
սուս ճնլարա տէտի . Գա'չ էքմէյինիզ վար . վէ ճն-
լար տէտիլէր . Նէտի ե+մե+ վէ պիր գաչ քիւչիւք
35 պալըզ փար : իմտի խալզա եէրին իւզէրինտէ օթուր-
36 մաղա էմր էթտի : վէ եէտի էքմէյի հէմ պալըզ-
լարը ալըպ' չիւքը էթտիքտէն սօնկրա' փարէլէտի ,
վէ շայիրտլէրինէ վէրտի, շայիրտլէր տէ խալզա փե-
37 րէլէր : վէ հէփիսի եէտիլէր , վէ տօյտուլար , վէ
փարչալարըն արթանընտան եէտի զէնպիլ տօլու
38 գալտըրտըլար : վէ եէյէնլէր' գարըլարտան վէ չօ-
ճուզլարտան մա'տա' տէօրթ պին էրքէք իտի :
- 39 վէ խալզը սալը վէրիպ' գալըզա պինտի, վէ Մազ-
գաղա սինօրլարընա կէլտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ փարիսեցիւէր հէմ Սաղուկեցիւէր եանընա վա-
րապ թէճրիւպէ էտէրէք՝ ծնտան թաղապ էտէրլէր
- 2 իտի քի՝ ծնլարա կէօքտէն ա՛լամէթ կէօպթէրէ : Վէ
օ՛ճէլապ էտիպ ծնլարա տէտի . Ախշամ օլունճա
տէրսինիզ . Հաւա կիւղէլ օլաճաճ . զիրա կէօք զը-
- 3 զըլ տըր : Վէ սապա՛ն՝ Պու կիւն հաւա պօզուպ
օլաճաճ , զիրա կէօք զըզարըպ՝ փուս օլույօր քէր-
ա՛նիւ . Էյ միւրայըլար՝ կէօյիւն եիւղիւնիւ Փարպ
էթմէսինի պիլիւրսինիզ , վէ վագթլարըն ա՛լամէթ-
- 4 լէրինի պիլմէ՞ղ մի սինիզ : Եարամազ վէ զինաքեար
նէպ ա՛լամէթ ալար , ամմա օնա՝ Յոլեան փէյզամ-
պէրին ա՛լամէթինտէն մա՛տա՝ ա՛լամէթ վէրիւմէյէ-
ճէք տիր . անտէն ծնլարը պրաղըպ՝ կիթաի :
- 5 Վէ շայիրտլէրի էօթէ եազայա կէլտիքլէրինտէ ,
- 6 էքմէք ալմաղա ունութմուշլար իտի : Վէ Յիսուս
ծնլարա տէտի . Պա՛գըն , վէ Փարիսեցիւէրին հէմ
- 7 Սաղուկեցիլէրին մայասընտան սազը՛նըն : Ամմա օն-
լար քէնտի քէնտիլէրինտէ տիւշիւնիւպ՝ տէրլէր իտի .
- 8 Քի էքմէք ալմատըզ : Լաքին Յիսուս անկլամաղըլա՝
ծնլարա տէտի . Նի՛չիւն քէնտի քէնտինիզտէ՝ Էյ
ազ իմանլըլար՝ էքմէք ալմատըզընըզը տիւշիւնիւր
- 9 սիւնիւզ : Պէշ պինին պէշ էքմէյինի վէ գաչ քիւֆէ
- 10 ալտըզընըզը՝ Հէմ տէօրթ պինին եէտի էքմէյինի
վէ գաչ զէնպիլ ալտըզընըզը՝ տահա անկլամազ վէ
- 11 խաթրընըզա կէթիրմէ՞ղ մի սինիզ , Նի՛չիւն անկ-
լամազսընըզ քի՝ սիզէ էքմէք իչիւն տէմէտիւք , քի
Փարիսեցիլէրին վէ Սաղուկեցիլէրին մայասընտան
- 12 սազընաւընըզ : Օ զէման անկլատըլար քի՝ տէմէտի
քի էքմէք մայասընտան՝ իլլա Փարիսեցիլէրին վէ
Սաղուկեցիլէրին թա՛լիմինտէն սազընալար :
- 13 Վէ Յիսուս Փիլիպպոս Կեսարիասը սէմթլէրինէ

- կէլինձէ, չայիրտէրինէ սիւալ էտիպ տէտի . Ատէմ-
- 14 լէր պէն Ատէմ Օղլու իչիւն քիմ իմ տէրլէր : Վէ
օնլար տէտիլէր . Պաղըսը վաթիթիզ էտիճի Յովհան-
նէս՝ վէ սայիրլէրի Նզիա՝ վէ պաշգաւարը Երեմիա
- 15 եախօտ փէյլամպէրլէրին պիրի սին Գէրէր : Օնլարա
տէտի . Եա սիզ պէնիմ իչիւն քիմ իմ տէրսինիզ .
- 16 Վէ Սիմոն Պետրոս ճէվապ էտիպ՝ տէտի . Սէն տիրի
- 17 Ալլահըն Օղլու շօլ Քրիստոս սուռն : Վէ Յիսուս ճէ-
վապ վէրիպ՝ օնա տէտի . Նէ՝ մութլու սանա՝ եա՝
Յովհանն օղլու Սիմոն՝ քի սանա պոննոն թէն վէ դան
աշիքեար էթմէտի, իլլա կէօքլէրտէ օլան փէտէրիմ :
- 18 Իմտի պէն տախի սանա տէրիմ քի՝ Սէն Պետրոս
սուռն, վէ քիլխամը պո՛ւ գայանըն իւզէրինէ պինա
էտէճէյիմ, վէ ճէհէննէմին դափուլարը օնուռն իւզէ-
- 19 րինէ զալլիպ օլմայաճաղլար . Վէ սանա կէօքլէր
փատիչահլըղընըն անախթարլարընը վէրէճէյիմ, վէ
եէր իւզէրինտէ պաղլատըղըն՝ կէօքլէրտէ պաղլան-
մըշ օլաճազ, վէ եէր իւզէրինտէ չէօզտիւլիւն՝ կէօք-
- 20 լէրտէ չէօղիւմիւշ օլաճազ : Օլ զէման չայիրտէ-
րինէ էմը էթտի քի՝ օնուռն Քրիստոս օլաուզունու
քիմսէյէ սէօյլէմէսինլէր :
- 21 Օլ զէմանտան Յիսուս՝ օնուռն Երուսաղէմէ կիթ-
մէք՝ վէ իլթիարլարտան հէմ պաշ քեահինպէրտէն
վէ քեաթիպլէրտէն չօզ չէյէր չէքմէք վէ Էօլտիւ-
րիււմէք վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ զըյամ էթմէք կէ-
րէք խոյիլինի՝ չայիրտէրինէ կէօսլթէրմէյէ պաշլատը :
- 22 Վէ Պետրոս օնու եանընա ալտը, վէ օնու աղար-
լամաղա պաշլայըպ՝ տէտի . Հաշա՝ եա՝ Բապպ՝ պու
- 23 սանա ապա օլմասըն : Ամմա օ տէօնիւպ Պետրոսա
տէտի . Արտըմա՝ կիթ՝ եա՝ չէյթան, պանա թէօքէզ
սին . զիրա Ալլահըն չէյլէրինի տիւչիւնմէզ սին,
իլլա ատէմլէրին չէյլէրինի :
- 24 Օլ զէման Յիսուս չայիրտէրինէ տէտի . Էյէր պիր

- քիմսէ արտումճա կէլմէք իսթէրսէ, քէնսինի ին-
քեար էթսին, վէ խաչընը գալորըսըն, վէ արտումճա
25 կէլսին: Զիրա քիմ քի ճանընը գուրթարմագ իս-
թէրսէ, ծնու զայ՝ էտէճէք, վէ քիմ քի պէնիմ իչիւն
26 ճանընը զայ՝ էտէրսէ, ծնու պուլաճագ սոր: Զիրա
պիր առէմ պիւթիւն տիւնեայը գազանըր տա՝ ճա-
նընը զայ՝ էտէրսէ, նէ՞ Փայիտէ էտէր: Եախօտ
27 առէմ՝ ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէճէք: Զիրա Ատէմ
Օղլու՝ քէնտի մէլէքլէրի իլէ Փէտէրինին ճէլալինտէ
կէլէճէք, վէ օ՝ զէման հէր քէսէ ամէլինէ կէօրէ
28 էօտէյէճէք: Կէրչէք տէրիմ սիղէ, պուրատա տու-
րանլարտան պա՛զը քիմսէլէր վար, քի թա Ատէմ
Օղլու փատիչահլըզընա կէլտիյինի կէօրէնէտէք՝
ասլա էօլիւմ թաթմայաճաղլար:

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ ալթը կիւնտէն սօնկրա՝ Յիսուս Պետրոսու
վէ Յակոբոսու վէ ծնուն գարնտաչը Յովնանէսի
պէրապէր ալըպ՝ ծնլարը թէնհաճէ պիր եիւքսէք
2 տաղա կէօթիւրտիւ: Վէ ծնլարըն էծնիւնտէ թէպ-
տիլի սուրէթ օլտու, վէ եիւզիւ կիւնէչ կիպի փար-
լատը, վէ ծնուն էսվապլարը նուր կիպի պէյազ
3 օլտու: Վէ իշթէ՝ ծնլարա՝ Մովսէս իլէ Եղիա կէօ-
4 ռիւնտիւլէր, քի ծնուն իլէ սէօյլէչիրլէր իտի: Վէ
Պետրոս ճէվապ էտիպ՝ Յիսուսա տէտի: Եա՛ Բապպ՝
պիղէ պուրատա օլմագ էյի տիր: Էյէր իսթէրսէն,
պուրատա իւչ չատըր եափալըմ, պիր սանա՝ պիր
5 տէ Մովսէսէ՝ վէ պիր Եղիայա: Օ տահա սէօյլէր
իքէն, իշթէ՝ պիր միւնէվվէր պուլութ ծնլարը գափ-
լատը, վէ իշթէ պուլութտան՝ Սէվկիւլիւ Օղլում
պու տուր՝ քի ծնտան հազզ էտէրիմ, ծնու տինկ-
6 լէ՛յին տէյիւ պիր սէս օլտու: Վէ շայիրտլէր իշի-

- տիննէ՝ երեզիւ դօյուն գափանտըլար, վէ զայէթլէ
 7 գօրգոտուլար: Վէ Յիսուս եազըն կէլիպ՝ ծնւարա
 տօգոունտու, վէ տէտի. Գալղըն, վէ գօրգման:
 8 Վէ ծնւար կէօզլէրինի գալտըրրնճա, եալընըզ Յի-
 սուստան զայրի՝ քիմսէյի կէօրմէտիլէր:
 9 Վէ ծնւար տաղտան էնէր իքէն, Յիսուս ծնւարա
 թէնպին էտիպ տէտի. Թա Ատէմ Օզլու էօլիւլէր-
 տէն գըյամ էտէնէտէք՝ պու կէօրիւշիւ քիմսէյէ
 10 սէօյլէմէյէսինիզ: Վէ շայիրալէրի ծնա սիւալ էտիպ
 տէտիլէր. Իմտի նի՛շիւն քեաթիպլէր տէրլէր քի՝
 11 էվիլէլա Եզիա կէլմէք կէրէք: Վէ Յիսուս ճէվապ
 վէրիպ՝ ծնւարա տէտի. Կէրչի Եզիա էվիլէլա կէլիպ
 12 հէր շէյի եէրինէ կէթիրիւր: Ամմա սիգէ տէրիմ քի՝
 Եզիա հալա կէլմիշ տիր, վէ ծնու թանըմատըլար,
 լաքին ծնա՝ հէր նէ իսթէտիլէր իսէ, էյլէտիլէր.
 պէօյլէճէ Ատէմ Օզլու տախի ծնւարտան իսքէնճէ
 13 չէքէճէք: Օլ զէման շայիրտլէր անկլատըլար քի
 ծնւարա վաֆիթիզ էտիճի Յովհաննէս իշիւն սէօյ-
 լէտի:
 14 Վէ ծնւար խալզըն եանընա կէլինճէ, ծնուն եա-
 նընա պիր ատէմ վարըպ՝ ծնա տիզ չէօքտիւ, վէ
 տէտի. Եա՛ Բապպ՝ օզլումա մէրհամէ՛թ էյլէ, քի
 թուլթարըզլը տրր, վէ պէօյիւք իսքէնճէ չէքէր.
 զիրա չօգ տէֆա՝ աթէշէ վէ չօգ տէֆա՝ սուլա տիւ-
 15 չէր: Վէ ծնու սէնին շայիրալէրինէ կէթիրտիմ, վէ
 16 ծնու սաղալթմաղա գատիր օլմատըլար: Վէ Յի-
 սուս ճէվապ վէրիպ տէտի. Էյ իմանսըզ վէ թէրս
 նէսլ՝ նիչէյէտէք սիզին իլէ օլաճաղըմ, նիչէյէտէք
 սիզի թէհամմիւլ էտէճէյիմ. ծնու պուրայա պանա՝
 17 կէթիրին: Վէ Յիսուս ծնու ա՛ղարլատը, վէ ճինն
 ծնտան չըգաը, վէ ուշադ օլ սաա՛թտան սաղալտը:
 18 Օլ զէման շայիրտլէր թէնհաճէ Յիսուսուն եանընա
 կէլիպ՝ տէտիլէր. Նի՛շիւն պիզ ծնու չըգարմաղա

- 19 գատիր օլմատորգ : Վէ Յիսուս ծնլարա տէտի . Իմանսըղլըղընըղ իչիւն . զիրա կէրչէք տէրիմ սիղէ՝ էյէր խարտալ տանէսի գատար իմանընըղ օլուրսա , պու տաղա՝ Պուրատանն օ՛րայա կիթ տէսէնիզ , կիտէճէք տիր , վէ սիղէ հիչ պիր շէյ միւմքինսիզ օլմայաճագ :
- 20 Ամմա պու ճինս չըգմաղ , իլլա տուա՝ վէ օրուճ իլէ :
- 21 Վէ ծնլար Գալիլեատա տօլաշըր իքէն , Յիսուս ծնլարա տէտի . Ատէմ Օղլու՝ ատէմէր էլինէ թէս :
- 22 Լիմ օլունաճագ . Վէ ծնու էօլտիւրէճէքլէր , վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ գալգաճագ տըր . իմտի ծնլար դայէթլէ գասավէթլէնտիլէր :
- 23 Վէ ծնլար Կափառնայումա կէլինճէ , տիրհէմ իքիլիքլէրինի ալանլար Պետրոսա կէլտիլէր , վէ տէտիլէր . Խօճանըղ տիրհէմ իքիլիքլէրինի էօտէմ՜զ մի :
- 24 Պէ՛լի տէտի . վէ օ՝ էվէ կիրտիքտէ , Յիսուս ծնու թէգատտիւմ էտիպ տէտի . Եա՛ Սիմոն՝ ըէյին նէ՛ տիր . Եէրին փատիշահլարը խարաճը եախօտ վէրկիյի քիմլէրտէ՛ն ալըրլար՝ օղուլլարընտա՞ն մը եօխս :
- 25 սա եապանճըլարտա՛ն մը : Պետրոս ծնա տէտի . Եապանճըլարտան . Յիսուս ծնա տէտի . Էօյլէ իսէ՛ :
- 26 օղուլլար մուա՛ֆ տըրլար : Ամմա ծնլարա թէօքէզ օլմայալըմ տէյիւ՝ տէնիղէ կիտիպ վօլթա աթ , վէ իլք չըգան պալըղը գալտըր , վէ ծնուն աղղընը աչընճա , պիր տէօրթլիւք պուլաճագ սըն . ծնու ալըպ՝ ծնլարա պէնիմ իչիւն հէմ սէնին իչիւն վէ՛ր :

ՊԱՊ 18

- 1 Օլ սաա՛թտա՝ չայիրտլէր Յիսուսունն եանընա կէլիպ տէտիլէր . Ա՛ճապա՝ կէօքլէրին փատիշահլըղըն :
- 2 տա պէօյիւք քի՛մ տիր : Վէ Յիսուս պիր չօճուգ չաղըրըպ՝ ծնու ծնլարըն օրթասընտա տուրտու :

- 3 րուպ՝ սէտի . կէրչէք տէրիմ սիղէ , էյէր տէօնմէգ-
սէնիղ վէ չօճուղար կիպի օլմագսանըզ , կէօքլէրին
4 փատիշանլըղընա ապա կիրմէյէճէք սինիղ : Իմտի
հէր քիմ քէնտինի պու չօճուգ կիպի ալշաղլատորրուս ,
կէօքլէրին փատիշանլըղընա ալէօյիւք օ՛ տուր :
5 Վէ պէնիմ աւորմա ալէօյլէ պիր չօճուգ քիմ զա-
6 պուլ էտէրսէ , պէնի դապուլ էտէր : Վէ պանա ի-
նանան պու քիւչիւքլէրին պիրինի քիմ սիւրչտիւ-
րիւրսէ , ծոա Ֆայտալը տըր քի՝ պօյնուհա պիր մէր-
քէպ տէյիրմէնի թաշը ասըլա , վէ տէնիղլին տի-
պինէ դարգ օլունա :
7 Վա՛յ տինհայա՝ թէօքէղլէր սէպէպինտէն . զիրա
թէօքէղլէր կէլմէք լաղըմ տըր , ամմա վա՛յ օլ ա-
տէմէ քի՝ թէօքէղլէր ծոուն վասիթասը իլէ կէլիր :
8 Վէ էյէր էլին հա այաղըն սէնի սիւրչտիւրիւրսէ ,
ծնլարը քէս , վէ սէնտէն աթ . սանա՝ հայաթա թօ-
փալ հա սաղաթ կիրմէսի՝ իքի էլին հա իքի այա-
ղըն օլուպ էպէտի աթէչէ աթըլմասընտան էյի տիր :
9 Հէմ էյէր սէնի կէօղիւն սիւրչտիւրիւրսէ , ծոու չը-
դար , վէ սէնտէն աթ . սանա՝ հայաթա պիր կէօզ-
լիւ կիրմէսի՝ իքի կէօղիւն օլուպ ճէհէննէմին ա-
թէլինէ աթըլմասընտան էյի տիր :
10 Պա՛ղըն՝ պու քիւչիւքլէրին պիրինի թահգիր էթ-
մէյէսինիղ . զիրա սիղէ տէրիմ քի՝ ծնլարըն մէլէք-
լէրի կէօքլէրտէ՝ կէօքլէրտէ օլան ֆէտէրիմին հիւ-
11 զիւնիւ տայիմա կէօրիւրլէր : Զիրա Ատէմ Օղլու՝
12 դայպ օլմուշո՛ւ դուրթարմաղա կէլտի : Սիղէ նիճէ
կէօրիւնիւր . էյէր պիր ատէմին հիւզ գօյունու օ-
լուր տա՝ ծնլարտան պիրի հօլու չաշըրըրսա , օ՛
տօզսան տօգուզու պրաղըպ՝ վարըր տաղլարտա
13 հօլու չաշըրմըշը արամա՞ղ մը : Վէ էյէր ծոու պու-
լաճագ օլուրսա , կէրչէք տէրիմ սիղէ քի՝ ծոուն
իւզէրինէ՝ հօլու չաշըրմամըշ տօզսան տօգուզտան

- 14 զիյառէ սէվինիր : Պէօյէճէ կէօքլէրոտէ օլսն փէ-
տէրինիզլն հուզուրունտա ըիզա հօգ տուր քի՝ պու-
քիւչիւքլէրին պիրի դայպ օլա :
- 15 Վէ էյէր գարնտաշըն տանա խաթա էտէրսէ ,
կիթ , վէ ծնու՝ սէնին իլէ ծնուն պէնինստէ թէն-
հաճէ թա'ղիր էյլէ . էյէր սէնի տինկլէրսէ , գարն-
տաշընը գազանտըն :
- 16 Ամնա էյէր տինկլէմէզսէ ,
քէնտին իլէ պերապէր պիր՝ եախօտ իքի քիշի տա-
հա՝ ալ , թա քի իքի եա իւչ շահիտին աղզընտան
- 17 հէր սէօզ սապիթ օլունա : Վէ էյէր ծնլարը տինկ-
լէմէզսէ , ճէմի'յէթէ՝ սէօյլէ , վէ էյէր ճէմի'յէթի տա-
խի տինկլէմէզսէ , ծնու էճնէպի թայիֆէտէն՝ վէ
կէօմրիւքճիւ կիպի սա'յ :
- 18 Կէրչէք տէրիմ սիզէ , եէր իւզէրինստէ հէր նէ քի
պաղլարսանըզ՝ կէօքսէ պաղլանմըշ օլաճազ , վէ եէր
իւզէրինստէ հէր նէ քի չէօզէրսէնիզ՝ կէօքսէ չէօ-
- 19 զիւլմիւշ օլաճազ : Եինէ սիզէ տէրիմ քի՝ սիզտէն
իքի քիշի եէր իւզէրինստէ իթթիֆազ էտէրէք հէր
նէ՝ շէյ իչիւն տիլէրլէրսէ , ծնլարա կէօքլէրոտէ օլսն
- 20 Փէտէրիմտէն օլաճազ սըր : Զիրա պէնիմ իամիմ իլէ
իքի եա իւչ քիշի հէր նէրէտէ ճէմ՝ օլմուշլար իսէ ,
օրատա ծնլարըն օրթասընտա իմ :
- 21 Օլ զէման Պետրոս ծնուն հանընա կէլիպ տէտի .
Եա՝ Բապպ՝ գարնտաշըմ գա՞ջ քէրրէ պանա խաթա՝
էտէրսէ ծնա ա'ֆվ էտէյիմ , եէտի՝ քէրրէյէտէք մի :
- 22 Յիսուս ծնա տէտի . Սանա տէմէմ եէտի քէրրէյէ-
տէք , իլլա եէթմիշ քէրրէ եէտիյէտէք : Մնուն իչիւն
կէօքլէրին փատիշահլըզը՝ պիր փատիշահա պէնդէ-
տիլտի , քի դուլլարը իլէ հիսապ կէօրմէք իսթէտի :
- 24 Վէ օ՝ հիսապա պաշլայընճա , ծնա՝ ծն պին թա-
շլանթ պօրճըլու պիր քիմսէ կէթիրիլտի : Վէ ծնուն
էօտէմէյէ հալի օլմատըղընտան , ծնուն էֆէնտիսի
էմր եթտի , քի օ՝ հէմ գարըսը վէ չօճուզլարը վէ

- հէր նէսի վար իսէ սաթըլա, վէ պօրճոս էօտէնէ :
- 26 Իմտի օ գուլ տիւշիւպ՝ ծնա սէճտէ էտէրէք տէտի .
Եւս էֆէնտիս՝ պանա սապր էյլէ, վէ սանա հէ-
- 27 փիսինի էօտէյիմ : Վէ օ գուլուն էֆէնտիսի ծա մէր-
համէթ էթմէք իլէ, ծնու սալը վէրտի, հէմ ծնա
- 28 պօրճունու պաղըչլատը : Ամմա օ գուլ չըզըպ՝ քէն-
տինէ երւզ տինար պօրճլու օլան պիր գուլտաչընը
պուլտու, վէ ծնու թութուպ՝ պօղարագ տէտի .
- 29 Պանա՝ նէ քի պօրճլու իսէն՝ էտա՝ էյլէ : Իմտի ծնուն
գուլտաչը՝ այաղընա տիւշիւպ՝ ծնա եալվարարագ
տէտի . Պանա սապր էյլէ, վէ սանա հէփիսինի էօ-
- 30 տէյիմ : Ամմա օ իսթէմէտի . իլլա վարըպ՝ ծնու թա
պօրճլու օլտուղունու էօտէյէնէտէք հապսա աթտը :
- 31 Վէ ծնուն գուլտաչլարը՝ օլան նէանէլէրի կէօրիւնճէ՝
ղայէթլէ գասալէթլէնտիլէր, վէ վարըպ՝ էֆէնտի-
- 32 լէրինէ հէփ օլանլարը իֆատէ էթտիլէր : Օլ գէման
էֆէնտիսի ծնու չաղըրըպ՝ ծնա տէտի . Էյ եարա-
- մաղ գուլ՝ պանա եալվարտըղըն իչիւն՝ սանա հէփ
- 33 օ պօրճու պաղըչլատըմ : Սէն տախի գուլտաչընա՝
պէնիմ սանա մէրհամէթ էթտիլիմ կիպի՝ մէրհամէթ
- 34 էթմէլի տէյիլ մի իտին : Վէ էֆէնտիսի զազէպէ
կէլիպ՝ ծնու իսքէնճէ էտիճիլէրէ վէրտի, թա քէն-
- 35 տինէ հէփ պօրճունու էօտէյէնէտէք : Կէօքտէ օլան
փէտէրիմ տախի սիզէ էօյլէ էտէճէք տիր, էյեր հէր
պիրինիզ գարնտաչլարընըզա ծնլարըն գասպահաթ-
լարընը երւրէքլէրինիզտէն ա՛ֆվ էթմէզտէնիզ :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօղլէրի թէքմիլ է-
տինճէ, Գալիլեատան զալզըպ՝ Յորդանանըն էօթէ
եազասընտա Եէհուտիսթան սինօրլարընա կէտի :
- 2 Վէ ծնուն արտընճա չօգ խալզ վարտը, վէ ծնլարը
օրատա սաղալթտը :

- 3 Վէ փարիսեցիւէր՝ ծնու թէճրիւպէ էթմէք իշիւն
եանկնա կէլիպ՝ ծնա տէտիւէր . Ատէմէ՛ հէր սէպէպ
4 իշիւն գարըսընը պօշամագ ճայի՞ղ մի՛ : Վէ ճէվապ
վէրիպ ծնարա տէտի . Օգո՛ւմատընըզ մը քի՛ իպ-
թիտատէն եարատան՝ ծնարը երքէք վէ տիշի եա-
5 րաթտը . Վէ տէտի . Պու սէպէպտէն՝ ատէմ պա-
պասընը վէ անասընը թէրք էտիպ գարըսընա եա-
6 փըշաճագ , վէ իքիսի պիր թէն օլաճագլար : Շէօյ-
լէ քի՛ արթըզ իքի տէյիւէր , իլա պիր թէն . իմ-
տի Ալլահն չիֆթլէտիյինի ատէմ այըրմասըն :
7 Օնա տէտիւէր . իմտի նի՛շիւն Մովսէս՝ թալագնամէ
8 վէրիպ տէ ծնու պօշամագ թէնպիհ էթտի : Օնլա-
րա տէտի . Մովսէս սիզլինսէրթ եիւրէքլիլիյինիդ
իշիւն սիզէ ի՛զն վէրտի՛ , քի գարըլարընըզը պօ-
շայասընըզ . ամմա իպթիտատէն պէօյլէ օլմատը :
9 Վէ սիզէ տէրիմ քի՛ հէր քիմ գարըսընը զինա-
տան զայրի պիր սէպէպ իլէ պօշար տա՛ պաշգասը
իլէ էվլէնիւսէ , զինա էտէր . հէմ պօշանմըզ գարը
10 իլէ էվլէնէն՝ զինա էտէր : Շայիրտլէրի ծնա տէտի-
լէր . էյէր ատէմին՝ գարը խուսուսուռնտա հպի պէօյ-
11 լէ իսէ , էվլէնմէք խայըրլը տէյիլ : Վէ օ՛ ծնարա
տէտի . Պու սէօղիւ՝ հէփիսի գապուլ էթմէզլէր , իլ-
12 լա քիմլէրէ քի վէրիլմիշ տիր : Զիրա խատըմլար
վար քի՛ անա րահմլնտէն պէօյլէ տօղտուլար , վէ
խատըմլար վար քի՛ ատէմլէրտէն խատըմ օլուն-
մուչլար , վէ խատըմլար վար քի՛ կէօքլէրին փա-
տիշահլըզը իշիւն քէնտիլէրինի խատըմ էթտիլէր .
գապուլ էթմէյէ գատիր օլան՝ գապուլ էթսին :
13 Օլ գէման ծնա չօճուլար կէթիւրիւտի , քի ծնա-
րըն իւզէրինէ էլլէրինի գօյա , վէ տուա՛ էտէ . վէ
14 շայիրտլէր ծնարը ա՛ղարլատըլար : Ամմա Յիսուս
տէտի . Զօճուլարը գօյ վէրին , վէ ծնարը պանա
կէլմէքտէն մէն՝ էթմէն . զիրա կէօքլէրին փատի-

- 15 շահւըղը պէօյէլէրին տիր : Վէ էլէրինի ծնւարն
իւղէրինէ դօտուգտան սօնկրա, օրատան կիթտի :
- 16 Վէ իշթէ պիրի եանընա կէլիպ՝ ծնա տէտի . Եւ
էյի խօճա՝ նէ՝ էյի շէյ էտէյիմ, քի էպէտի հայաթա
- 17 մալիք օլայըմ : Վէ օ՝ ծնա տէտի . Պանա նի՛չիւն
էյի տէրսին , պիր Սլլահտան զայրի՝ հիչ քիմսէ էյի
տէյիլ տիր . տոմա էյէր հայաթա կիրմէք իսթէր-
- 18 սէն , թէնպիհէրի սազլա : Օ՝ ծնա տէտի . Հա՛նկը-
լարը . վէ Յիսուս տէտի . Պուհլարը . Գաթլ էթ-
մէյէսին , զինա էթմէյէսին , խըրսըղըգ էթմէյէսին ,
- 19 եալան շէհատէթ էթմէյէսին . Պապանա վէ անանա
ի՛ղզէթ էյէն , վէ գօնշուհու քէնտին կիպի սէվէսին :
- 20 Օլ կէնճ քիմսէ ծնա տէտի . Պուհլարըն ճէմլիսինի
կէնճլիյիմտէն պէրու սազլատըմ . տահա նէ էքսիյիմ
- 21 վար : Յիսուս ծնա տէտի . Եյէր թէքմիլ օլմագ իս-
թէրսէն , կիթ վարիյէթինի սաթ , վէ Փագիրլէրէ
վէր , վէ կէօքտէ խազինէ էտինէսին . վէ կէլ պանա
- 22 թապի՛ օլ : Իմտի օ կէնճ՝ պու սէօղիւ իշիտինճէ ,
գասավէթլէնէրէք կիթտի . զիրա չօգ վարիյէթի
վար իտի :
- 23 Վէ Յիսուս շայիրտլէրինէ տէտի . Կէրչէք տէրիմ
սիղէ , քի զէնկին՝ կէօքլէրին փատիշահլըղընա կիւճ-
- 24 լիւք իլէ կիրէճէք : Հէմ եինէ սիղէ տէրիմ . Տէվէ-
նին իյնէ ալիյինտէն կէչմէսի՝ զէնկինին Սլլահըն
փատիշահլըղընա կիրմէսինտէն տահա գօլայ տըր :
- 25 Վէ ծոռն շայիրտլէրի իշիտինճէ , զայէթլէ հէյրան
օլուպ՝ տէտիլէր . Իմտի քիմ գուրթուլա պիլիր :
- 26 Վէ Յիսուս նազար էտիպ՝ ծնւարա տէտի . Պու՝ ա-
տէմլէրին ի՛նտինտէ միւմքինսիզ տիր , լաքին Աւ-
լահըն ի՛նտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր :
- 27 Օլ զէման Պետրոս ճէվապ էտիպ՝ ծնա տէտի .
իշթէ պիղ հէր շէյի թէրք էտիպ՝ արտընճա կէլտիք .
- 28 Իմտի պիղէ նէ՝ օլաճագ տըր : Վէ Յիսուս ծնւարա

- տէտի : Կերչէք տէրիմ սիգէ քի՝ սիզ քի պէնիմ ար-
տրմճա կէլտինիզ՝ թէքրար տօղուշտա Ատէմ Օղլու
ճէլալինին թախթընտա օթուրաճաղը զէման , սիզ
տախի օն իքի թախթլար իւզէրինէ օթուրուպ՝ Իս-
րայէլին օն իքի սըպթլարընըն շէրաա՛թընը կէօրէ-
29 ճէք սինիզ : Հէմ հէր քիմ՝ պէնիմ իամիմ իչիւն էվ-
լէր եա գարնտաշլար եա գըզ գարնտաշլար եա պա-
պա եա անա եա գարը եա էվլատլար եա թարլա-
լար թէրք էթտի իսէ , եիւզ գաթընը ալաճազ , հէմ
30 էպէտի հայաթ միրաս ալաճազ տըր : Ամմա չօզ էվ-
վէլքիլէր սօնկրաքի՝ վէ սօնկրաքիլէր էվվէլքի օլա-
ճազ տըր :

ՊԱՊ 20

- 1 Զիրա կէօքլէրին փատիշահըղը՝ պիր էվ սահիպի
ատէմէ պէնգէր քի՝ սապահլայըն պաղընա իւճրէթ
2 իլէ իշճիլէր թութմաղա չըգտը : Վէ իշճիլէր իլէ
կիւնտէ պիրէր տինարա գալլ էտիպ՝ ծնլարը պա-
3 ղընա կէօնտէրտի : Վէ սաա՛թ իւչ մէհէլլնտէ չը-
գըպ՝ փաղարտա պաշգա պօշ տուրան իճէլէր կէօր-
4 տիւ : Օնլարա տախի՝ Սիզ տէ պաղա կիտին , վէ
5 հազ նէ իսէ՝ սիգէ վէրէյիմ տէտի : Վէ ծնլար կիթ-
տիլէր . սաա՛թ ալթը վէ տօգուզ մէհէլլէրինտէ եինէ
6 չըգըպ՝ պու մինվալ իւզրէ Էյլէտի : Վէ սաա՛թ օն
պիր մէհէլլնտէ չըգըպ՝ ղայրի պօշ տուրան իճէլէր
պուլտու , վէ ծնլարա տէտի . Նի՛ջիւն պուրատա
7 պիւթիւն կիւն պօշ տուրուջօր սուճուզ : Օնա տէ-
տիլէր . Զիւն քի պիզի քիմսէ իւճրէթ իլէ թութ-
մատը . ծնլարա տէտի . Սիզ տախի պաղա կիտին ,
8 վէ հազ նէ իսէ՝ ալաճազ սընըզ : Վէ ախշամ օլուն-
ճա , պաղըն սահիպի քէնտի քէտիւիւտադնա տէ-
տի . իշճիլէրի չաղըր , վէ սօնկրաքիլէրտէն պաշ-

- լայրպ է վկայելէրէ վարընճայատէք ծնարըն իւճ-
- 9 րէթինի վէր : Վէ սաա'թ օն պիր մէհէլինտէ ալը-
- 10 ւաւը կէլիպ' պիրէր տինար ալտըլար : Վէ էվկէլ-
- քիլէր կէլինճէ, զանն էթտիլէր քի' տահա չօդ ա-
- լաճաղլար . վէ ծնար տա պիրէր տինար ալտըլար :
- 11 Վէ ալընճա, էվ սահիպինէ գարչը մըրըլտանարադ'
- 12 տէտիլէր քի' Պու սօնկրաքիլէր պիր սաա'թ իշլէ-
- տիլէր, վէ ծնարը պիզ կիւնիւն աղըրլըղընը վէ
- 13 հէրարէթինի չէքէնլէր իլէ պէրապէր էլլէտին : Վէ
- օ' ճէվապ վէրիպ ծնարըն պիրինէ տէտի . Ես
- տօսթ' սանա նահաղլըգ էթմէյօրուժ . սէն պէնիմ
- 14 իլէ պիր տինարա գալլ էթմէտին մի : Հագզընը
- ալ, վէ կիթ . պէն պու սօնկրաքինէ տախի սանա
- 15 վէրէյի' կիպի վէրմէք իսթէրիմ : Եշեամ իլէ իսթէ-
- տիլիմի էթմէք պանա ճայիզ տէյի' մի . Եօխսա'
- պէն էյի օլտուղուժ իչիւն սէնին կէօզիւն եարա-
- 16 մա՞ղ մը տըր : Պէօյլէճէ սօնկրաքիլէր էվկէլքի' վէ
- էվկէլքիլէր սօնկրաքի օլաճաղլար . զիրա տա'վէթ-
- լիլէր չօդ' ամմա սէչիլմիլլէր աղ տըր :
- 17 Վէ Յիսուս Երուտաղէմէ չըգար իքէն, Եօլտա
- օն իքի շայիրտլէրի թէնհաճէ պէրապէր ալըպ' օն-
- 18 լարա տէտի . Իշթէ Երուտաղէմէ չըգայօրուժ, վէ
- Ատէմ Օղլու պաշ քեսհինլէրէ վէ քեսթիպլէրէ
- թէսլիմ օլունաճազ, վէ ծնու էօլիւմէ հիւքմ էտէ-
- 19 ճէքլէր . Վէ ծնու թայիֆէլէրէ թէսլիմ էտէճէքլէր,
- քի օնու ղէվղլէնէլէր, վէ տէօյէլէր, վէ իսաչա չը-
- գարալար . ամմա օ' իւչիւնճիւ կիւնտէ տիրիլէճէք
- տիր :
- 20 Օլ ղէման Զերեղէոս օղուլլարընըն անասը' օղուլ-
- լարը իլէ սէճտէ էտէրէք վէ ծնտան պիր չէյ տի-
- 21 լէյէրէք' Կանընա կէլտի : Վէ օ օնա' Նէ' իսթէր-
- սին տէտի . օնա տէտի . Սէօյլէ' քի' պու իքի օ-
- ղուլլարըմ սէնին փատիչահլըղընտա պիրի սաղըն-

- 22 տա՛ վէ պիտի սօլունտա՛ օթուրալար : Վէ Յիսուս
 ճէվապ էտիպ տէտի . Նէ՛ տիլէտիյնիզի պիլմէզ
 սինիզ . պէնիմ իչէճէյիմ՝ գատէհի իչմէյէ՛ վէ պէնիմ՝
 վաֆթիզ օլաճաղըմ՝ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օլմաղա
 գաալի՛ր մի սինիզ . ծնա տէտիլէր . Գատիւր իզ :
- 23 Վէ օ՛ ծնարա տէտի . Աէրչի գատէհիմի իչէճէք սի-
 նիզ , վէ պէնիմ վաֆթիզ օլտուղում՝ վաֆթիզ իլէ
 վաֆթիզ օլաճազ սընըզ . լաքին սաղըմտա՛ վէ սօ-
 լումտա՛ օթուրմասընը վէրմէք՝ պանա մախսուս
 տէյիլ տիր , իլլա Փէտէրիմտէն քիմլէր իչիւն քի
- 24 հազըրլանմըչ տըր : Վէ ծն շայիւլէր իչիտինճէ , իքի
- 25 գարնտաշլարա տարըլտըլար : Վէ Յիսուս ծնարը
 չազըրըպ տէտի . Պիլիւր սինիզ քի՛ թայիֆէլէրին
 հիւքմտարլարը՝ ծնարըն իւզէրինէ հիւքիւմէթ սիւ-
 ըրէրէր , վէ պէօյիւքլէրի ծնարըն իւզէրինէ գապիթ-
- 26 լիք էտէրլէր : Ամմա սիզտէ էօյլէ օլմասըն . լաքին
 սիզտէ քիմ պէօյիւք օլմազ իսթէրսէ , խըզմէթքեա-
- 27 ընըզ օլտուն : Վէ սիզտէ քիմ իլք օլմազ իսթէր-
- 28 սէ , գուլունուզ օլտուն : Նիճէ քի Ատէմ Օղլու կէլ-
 մէտի քի՛ քէնտինէ խըզմէթ օլունա , իլլա խըզմէթ
 էտէ , վէ ճանընը չօզլար պէտէլինէ Փիտայէ վէրէ :
- 29 Վէ ծնար Նրիքովտան չըզար իքէն , ծնուն ար-
- 30 տընճա չօզ խալզ վարտը : Վէ իշթէ եօլուն եա-
 նընտա իքի քէօր օթուրուպ՝ Յիսուսուն կէչաիյնի
 իշիտինճէ , պաղըրարազ տէտիլէր . Եա՛ Դաւիթ օղ-
- 31 լու Բապպ՝ պիզէ մէրհամէթ էյլէ : Վէ խալզ ծն-
 արը ա՛ղարլատը , քի սուս օլալար . ամմա ծնար
 տահա զիյատէ՛ Եա՛ Դաւիթ օղլու Բապպ՝ պիզէ
- 32 մէրհամէթ էյլէ տէյիւ պաղըրըրլար իտի : Վէ Յի-
 սուս տուրուպ՝ ծնարը չաղըրտը , վէ տէտի . Նէ՛
- 33 իսթէրսինիզ սիզէ էտէյիմ : Օնա տէտիլէր . Եա՛
- 34 Բապպ՝ ի֊Ֆէրէշ քի կէօղլէրիմիզ աչըլսըն : Վէ Յի-
 սուս մէրհամէթ էտիպ՝ ծնարըն կէօղլէրինէ տօ-

գունառու . վէ տէր ա՛գապ ծնւարըն կէօղլէրի կէօր-
տիւլէր , վէ ծնուն աբաղնճա կիթտիւլէր :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ ծնւար Երուսաղէմէ եազլաշըպ՝ զէյթինիգ տա-
ղընըն եանընա Բեթփաղէյէ կէլինճէ , օլ զէման Յի-
- 2 սուս իքի շայիրա կէօնտէրիպ՝ ծնւարա տէտի . Գար-
շընըզտաքի քէօյէ վարըն , վէ տէր ա՛գապ՝ պիր
պաղլը մէրքէպ՝ հէմ պիլէսինճէ պիր սըփա պու-
- 3 լաճապ սընըզ . չէօղլուպ պանա կէթիրին : Վէ էյէր
պիր քիմսէ սիզէ պիր շէյ սէօղլէրսէ , տէյէսինիզ քի՝
Օնւար Բապպա լաղըմ տըր . վէ օ՝ տէր ա՛գապ ծն-
- 4 լարը կէօնտէրէճէք տիր : Վէ պունուն ճիւղէսի՝
փէյղամպէրին վասիթասը իլէ տէսիլէն թէքմիլ օլ-
- 5 մապ իչիւն օլտու , քի տէմիշ տիր : Սիօն զըզընա
տէյին . իշթէ փատիշանըն հալլիմ՝ վէ մէրքէպէ հէմ
մէրքէպ գուտուղու սըփայա պինմիշ սանա կէլլօր :
- 6 Իմտի շայիրալէր վարըպ՝ Յիսուսուն ծնւարա թէն-
- 7 պի հյլէտիյի կիպի էթմէք իլէ , Մէրքէպի հէմ սը-
փայը կէթիրիպ՝ ծնւարըն իւզէրինէ էսվապարընը
- 8 դօտուլար . վէ ծնւարըն իւզէրինտէ օթուրտու : Վէ
փէք չօգ խալգ քէնտի էսվապարընը եօլա տէօշէ-
տիւլէր . վէ դայրիլէրի աղաճարտան սալլար քէ-
- 9 սիպ՝ եօլա տէօշէրլէր իտի : Վէ էօնտէն վարան
հէմ արտտան կէլէն գալապալըզ չաղըրըպ տէրիտի .
Գաւիթ օղլունա Ովսաննա . Բապպըն ատընտա կէ-
լէն միւթէպարէք օլտուն . էն եիւճէլէրտէ Ովսաննա :
- 10 Վէ ծնուն Երուսաղէմէ կիրտիյինտէ , Պու քիմ
տիր տէյէրէք՝ պիւթիւն շէհր հարաքէթէ կէլտի :
- 11 Վէ խալգ տէրիտի . Պու՝ Գալիլեանըն Նազարէթ
շէհրինտէն օլան Յիսուս փէյղամպէր տիր :
- 12 Վէ Յիսուս Սլլա՛ըն հէյքէլինէ կիրտի , վէ հէյ-

- քելտէ հէփ ալըշվերիշ էտէնլերի տըշարը չըգարտը , վէ սարրաֆլարըն փիշթախթալարընը՝ հէմ կէօյէր ճին սաթանլարըն իսքէմլէլէրինի տէվիրտի , վէ ծն-
- 13 լարա տէտի . Եսզըլմըշ տըր . Էվլիմ՝ ի՛պատէթ էվի անկըլաճագ , ամմա սիզ ծնու խըրսըղլար մաղա-
րասը էթտինիզ :
- 14 Վէ հէյքէլտէ ծնուն հանընա քէօրլէր վէ թօ-
- 15 փալլար կէլտիլէր , վէ ծնլարը սաղալթտը : Վէ պաշ քեահինլէր հէմ քեաթիպլէր իշլէտիյի միւճիզաթ-
լարը վէ չօճուղլարըն հէյքէլտէ չաղըրըպ՝ Գաւի-
թին օղլունա Ո՛վսաննա տէտիքլէրինի կէօրտիւք-
- 16 լէրինտէ , էօրքէլէնտիլէր : Վէ ծնա տէտիլէր . Պուն-
լարըն նէ սէօյէտիլինի իշլտիյօր մուսուն . վէ Յի-
սուս ծնլարա տէտի . Պէլի . հիշ պիր քէրրէ օզո՛ւ
մատընըզ մը քի՝ Մա՛սուալարըն վէ մէմէ էմէնլէրին
ազզընտան մէտն տիւզտիւն :
- 17 Վէ ծնլարը պրաղըպ՝ շէհրին տիշարըսընա Բե-
թանիայա չըգտը , վէ օրատա գծնտու :
- 18 Վէ սապահլայըն շէհրէ տէծնէր իքէն , աճըգտը :
- 19 Վէ Եօլուն իւզէրինտէ պիր ինճիր աղաճը կէօրիւպ՝
ծնա կէլտի , վէ ծնտա եալընըզ եափրագտան մա-
տա պիր նէսնէ պուլմատը . վէ ծնա տէտի . Սէն-
տէն արթըզ էպէտէն մէյվէ օլմասըն . վէ ինճիր
- 20 աղաճը անիտէ գուրուտու : Վէ շայիրտլէր կէօ-
րիւնճէ , թա՛ճճիւպ էտիւպ՝ ինճիր աղաճը նա՛սըլ
- 21 տէր ա՛գապ գուրուտու տէտիլէր : Վէ Յիսուս ճէ-
վապ վէրիպ՝ ծնլարա տէտի . Աէրչէք տէրիմ սիզէ ,
էյէր իմանընըզ օլուր տա շիւպհէ էթմէզսէնիզ ,
տէյիլ եալընըզ պու ինճիր աղաճընըն մատտէսինի
էտէճէք սինիզ . լաքին շու տաղա տախի՝ Գալզ վէ
- 22 տէնիզէ պրաղըլ տէսէնիզ , օլաճագ տըր : Վէ տուա՛-
տա՝ հէր նէ քի իման էտէրէք տիլէրսէնիզ , ալա-
ճագ սընըզ :

- 23 Վէ ընուն հէքելէ կէտիյինտէ, թա՛լիմէ մէշղուլ իքէն, եանընա պաշ քեահիւղէր վէ դավմըն իւ-
թիարարը կէրիպ տէտիլէր. Պունլարը նէ՞ հիւքիւ-
մէթ իլէ էտէյօրսուն, վէ պու հիւքիւմէթի սանա
- 24 քիմ վէրտի: Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ծնարա
տէտի. Պէն տախի սիզէ պիր սէօզ սօրայըմ, էյէր
օնու պանա սէօյլէրսէսիզ, պէն տէ սիզէ՝ պունլարը
- 25 նէ՛ հիւքիւմէթ իլէ էյլէտիյիմի սէօյլէրիմ: Յովհանն-
նէսին վաֆիթիզի նէ՛րէտէն իտի, կէօքտէ՛ն մի՝
եօխաս ատէմլէրտէ՛ն մի. վէ ծնար քէնտի քէն-
- 26 տիլէրինաէ տիւշիւնիւպ տէրլէր իտի. էյէր՝ կէօք-
տէն տէսէք, պիզէ տէյէճէք. իմտի նիշիւն օնա
խանմատընը. վէ էյէր՝ ատէմլէրտէն տէսէք, խալզ-
տան գօրգարըզ. զիրա հէփիսի Յովհաննէսի փէյ-
- 27 դամպէր կիպի թուլթարար: Վէ Յիսուսա ճէվապ
վէրիպ տէտիլէր. Պիւմէյիզ. օ տախի ծնարա տէտի.
Պէն տէ սիզէ՝ պունլարը նէ՛ հիւքիւմէթ իլէ էթ-
տիյիմի սէօյլէմէմ:
- 28 Վէ սիզէ նի՞ճէ կէօրիւնիւր. Պիր ատէմին իքի
էվլատը վար իտի, վէ էվվէլքինին եանընա վարըպ
տէտի. է՛յ էվլատ՝ կիթ պու կիւն պաղըմտա իշլէ:
- 29 Վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ՝ իսթէմէմ տէտի, ամմա սօնկրա
- 30 փիշման օլուպ կիթտի: Վէ օպիրինին եանընա վա-
րըպ՝ օլ մինվալ իւղրէ սէօյլէտի. վէ օ՝ ճէվապ վէ-
- 31 րիպ՝ Պէ՛լի էֆէնտիմ տէտի, լաքին կիթմէտի: Ի-
քիսինտէն՝ պապաաընըն իսթէտիյինի հա՞նկըսը իճրա
էյլէտի. օնա տէտիլէր. էվվէլքիսի. Յիսուս օն-
լարա տէտի. Վէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝ կէօմրիւք-
ճիւլէր վէ Փահիչէլէր Ալլահն փատիշա՛լըղընա
- 32 սիզտէն իլէրի կիտէրլէր: Զիրա Յովհաննէս սիզէ
սատաղաթ թարիզի իլէ կէտի, ամմա օնա ինան-
մատընը. կէօմրիւքճիւլէր վէ Փահիչէլէր իսէ՛ օնա
ինանտըլար. վէ սիզ կէօրիւպ՝ սօնկրա փիշման օլ-

մատընըզ, շէշլէ քի օնա ինանասընըզ :

- 33 Պիր զայրի թէմսիլ իշիտին . Պիր էվ սահիպի
ատէմ վար իտի, քի պաղ տիքիպ' օնուն էթրա-
ֆընա չիթ չէվիրտի, վէ իշինտէ ճէնտէրէ զազար,
վէ գուլլէ պինա էթտի, վէ օնու պաղճըլարա թէս-
- 34 լիմ էտիպ զուրպէթէ կիթտի: Վէ մահսուլլարն
վազթը եազլաշտըգտա, խըզմէթքեարլարընը պաղ-
ճըլարա կէօնտէրտի, քի մահսուլունու ալալար :
- 35 Վէ պաղճըլար օնուն խըզմէթքեարլարընը թու-
թուպ' քիմինի տէօյտիւլէր, քիմինի տէ էօլտիւր-
- 36 տիւլէր, վէ քիմինի թաշլատըլար: Թէքրար էվ-
վէթիլէրտէն զիյատէ՝ պաշգա խըզմէթքեարլար
կէօնտէրտի, վէ օնլարա սա օլ մինիւլ իւզրէ էյ-
- 37 լէտիլէր: Վէ էնճամ օնլարա՝ Օղլունմտան ութա-
նաճազլար տէյէրէք՝ քէնտի օղլունու կէօնտէրտի:
- 38 Վէ պաղճըլար օղլունու կէօրիւնճէ, քէնտի մա-
պէյնլէրինտէ տէտիլէր. Վարիս պու տուր, կէլին
օնու էօլտիւրէլիմ, վէ օնուն միրասընը զապթ է-
- 39 տէլիմ: Վէ օնու թութուպ' պաղտան տիշարը չը-
- 40 գարտըլար, վէ էօլտիւրտիւլէր: Իմտի պաղըն
սահիպի կէլտիլի գէման՝ օլ պաղճըլարա նէ՞ էտէ-
- 41 ճէք տիր: Օնա տէտիլէր. Օլ քէօթիւլէրի քէօթիւ
թարզ իլէ հէլաք էտէճէք, վէ պաղը՝ մահսուլլարը
մէվսիմինտէ օնա վէրէճէք օլան պաշգա պաղճը-
- 42 լարա թէսլիմ էտէճէք տիր: Յիսուս օնլարա տէ-
տի. Ասլա պիր տէֆա՝ ֆիթապլարտա օգո՛ւմա-
տընըզ մը. Շօլ՝ եափուճիլէրին բէտտ էթտիքլէրի
թաշ՝ քէօշէ պաշը օլտու. պու՝ Բապպտան օլտու,
- 43 վէ կէօլլէրիմիլտէ ա՛ճայըպ տըր: Պունուն իշին
սիգէ տէրիմ քի՝ Ալլահըն փատիշահըղը սիզտէն
գալտըրըլլպ՝ մէյվէսինի կէթիւրէն թալիֆէյէ վէրի-
- 44 լէճէք: Վէ պու թաշըն իւզէրինէ տիւշէն՝ գըրը-
լաճագ, վէ օ՝ քիմին իւզէրինէ տիւշէրսէ՝, օնու
էգէճէք տիր:

45 վէ պաշ քեանիմէր հէմ Փարիսեցիւէր ծնուն
թէմսիլէրինի իշիթտիքլէրինտէ , քէնտիւէր իշիւն
46 սէօյլէտիյինի անկատըլար : վէ ծնու թութմաղա
արարլար իտի իսէ տէ , խալզտան գօրգտուլար .
զիրա ծնու փէյղամպէր կիպի թուլթարլար իտի :

ՊԱՊ 22

1 Վէ Յիսուս ճէվապ էտիպ՝ թէքրար ծնլարա թէմ
2 սիլէր իլէ սէօյլէյիպ տէտի . կէօքլէրին փատի-
շահլըզ՝ պիր փատիշահա պէնդէր քի՝ օղլունա
3 տիւյիւն էթտի : վէ խըզմէթքեարլարընը տա՝
վէթլիլէրի տիւյիւնէ չաղըրմաղա կէօնտէրտի . վէ
4 կէրմէք իսթէմէտիլէր : թէքրար զայլի խըզմէթ-
քեարլար կէօնտէրիպ տէտի . Տա՛վէթլիլէրէ տէյին .
իշթէ կիւնտիւզ թաա՛մըմը հաղըրլատըմ , պու-
ղալարըմ վէ պէսլի տալարլարըմ պօղազլանմըշ ,
5 վէ հէր շէյ հաղըր տըր . տիւյիւնէ՛ կէլլին : Ամմա
օնլար իհմալ էտիպ՝ քիմի քէնտի թարլասընա վէ
6 քիմի թիճարէթինէ կիթտի : վէ գալանլարը ծնուն
խըզմէթքեարլարընը թուլթուպ՝ սէօյտիւլէր , վէ
7 էօյտիւլտիւլէր : իմտի փատիշահ իշիտինճէ զա-
ղէպէ կէլտի . վէ ա՛սքէրլէրինի կէօնտէրիպ՝ օլ գա-
թիլլէրի հէլաք էթտի , վէ օնլարըն շէհրինի հազ-
8 տը : Ոլ զէման խըզմէթքեարլարընա տէտի . կէրչի
տիւյիւն հաղըր տըր , ամմա տա՛վէթլիլէր լացըզ
9 տէյիլ իտի : իմտի եօլ կէշիտլէրինէ վարըն , վէ հէփ
10 պուլտուզլարընըզ տիւյիւնէ տա՛վէթ էալին : վէ
օ խըզմէթքեարլար եօլլարա չըզըպ՝ հէփ պուլ-
տուզլարընը՝ կէրէք եարամաղլարը կէրէք էյիլէրի՝
ճէմ՝ էթտիլէր . վէ տիւյիւն՝ սօֆրատա օթուրան-
11 լարտան տօլտու : վէ փատիշահ սօֆրատա օթու-
րանլարը կէօրմէյէ կիրինճէ , օրատա՝ տիւյիւն լի-

- 12 պասը կիյնմէ միշտ պիտի առնէ՝ կէօրտիւ : Վէ՛ ծնող տէտի . Եւ՛ տօսթ՝ տիւնիւն լիպասըն եօղ իքէն՝ պուրայա նի՞ճէ կիրտին . վէ՛ ծնուն նութզու թու .
- 13 Թուտու : Օլ զէման փատիչա՛ն խրզմէթճիլէրէ տէտի . Օնուն այագլարընը վէ՛ էլլէրինի պաղլայըպ՝ ծնու գալտըրըն , վէ՛ տիշարրքի գարանլըզա չըգարըն . աղլայըչ վէ՛ տիշ գըճըրտայըչը օրատա օլա .
- 14 ճագ : Զիրա տա՛վէթիլէր չօգ՝ ամմա սէչիլմիշլէր աղ տըր :
- 15 Օլ զէման փարիսեցիլէր վարըպ՝ նի՛ճէ ծնու սէօղ իլէ տուզազա աթալար տէյիւ՝ մէշվէրէթ էթտի .
- 16 լէր : Վէ՛ քէնտի շայիրտլէրինի Հերովզէսեանլար իլէ պէրապէր ծնա կէծնտէրիպ՝ տէտիլէր . Է՛յ խօճա՛ պիլիբիգ քի կէրչէք սին , վէ՛ Ալլահըն եօլու . նու կէրչէքիք իլէ էօյրէտիրսին , վէ՛ քիմսէտէն էօթիւրիւ վաղիֆէն օլմագ . զիրա առնէմլէրին խաթ .
- 17 ընա պագմագըն . Իմտի պիղէ սէօյէ , սանա նի՛ճէ կէօրիւնիւր , կայսրէ խարաճ վէրմէք ճայլը մի ,
- 18 եօխսա տէյիլ մի : Վէ՛ Յիսուս ծնլարըն եարամագլըղընը անկլամագլըլա , տէտի . Պէնի նի՛չիւն թէճ .
- 19 ըիւպէ էտէրսինիզ՝ է՛յ միւրայըլէր : Պանա վէրկիւնին սիքքէսինի կէօթէրին . վէ՛ ծնլար ծնա պիր
- 20 տինար կէթիրտիլէր : Վէ՛ ծնլարա տէտի . Պու թաս .
- 21 վիր հէ՛մ իւսթեագըսը քիմլն տիր : Օնա տէտիլէր . կայսրըն . օ զէման ծնլարա տէտի . Իմտի կայսրէ միւթալիգ օլանը կայսրէ՛ վէ՛ Ալլահա միւ .
- 22 Թա՛լիգ օլանը Ալլահա էտա էյլէյին : Վէ՛ իշիտին . ճէ՛ թա՛ճիւպ էթտիլէր , վէ՛ ծնու թէրք էտիպ կիթտիլէր :
- 23 Օլ կիւնտէ ծնուն եանընա՛ զըյամէթ եօղ տուր տէյէն Սագուկեցիլէր կէլտիլէր , վէ՛ ծնա սօրուպ տէ .
- 24 տիլէր . Եւ՛ խօճա՛ Մովսէս տէտի . Էյէր պիր քիմսէ էվլատլարը եօղ իքէն էօլիւրսէ , ծնուն գարըսընը

- 25 գարնտաշը ալսըն , վէ գարնտաշընա զիւրրիյէթ
 26 նա պրազար : Իքննճիսի վէ իւչիւնճիւսիւ տախի
 27 պունուն կիպի օլտու՝ թա եէտիյէտէք : Վէ հէփի-
 28 սինտէն սօնկրա գարը տախի էօլտիւ : Իմտի գը-
 29 չիւնքի օնու հէփիսի տէ թութաու : Վէ Յիսուս
 30 յօր սուռուզ : Զիրա գըյամէթտէ նէ էվէնիրլէր՝ նէ
 31 տէ էվէնտիրիւրլէր : Իլլա Ալլահըն կէօքտէ մէ-
 32 րէքլէրի կիպի տիրլէր : Ամա էօլիւլէրին գըյամէ-
 33 թի խուսուսունտա՝ Ալլահտան սիզէ սէօյլէնէնի
 34 օղոմատընը մը , քի տէմիշ տիր : Պէն Աբրահա-
 35 մըն Ալլահը վէ Իսահակըն Ալլահը վէ Յակոբու
 36 Ալլահը իմ : Ալլահ՝ էօլիւլէր Ալլահը տէյիլ՝ իլլա
 37 եաշայանլարըն տըր : Վէ խալզ իշիտինճէ , օնուն
 38 թալիմինտէն հէյրան օլուրլար իտի :
 39 Վէ Փարիսեցիլէր՝ օնուն Սաղուկեցիլէրի սիւ-
 40 քիւթ էթտիրտիլինի իշիթտիքլէրինտէ , պիրլիքտէ
 41 ճէմ՝ օլտուլար : Վէ օնլարտան պիրի՝ պիր նօմօս
 42 խօճաը՝ սիւալ էտիպ օնու թէճրիւպէ էտէրէք
 43 տէտի : Եւ խօճա՝ նօմօստա հաճկը թէնպիհ պէօ-
 44 յիւք տիւր : Վէ Յիսուս օնա տէտի : Ալլահըն Բաղ-
 45 պը պիւթիւն երւրէյինտէն վէ պիւթիւն ճանըն-
 46 տան վէ պիւթիւն Ֆիքրինտէն սէվէսին : Իւք վէ
 47 պէօյիւք թէնպիհ պու տուր : Վէ պունուն միսալի
 48 իքննճի : Գօնշունու քէնտին կիպի սէվէսին , Պիւ-
 49 թիւն նօմօս հէմ փէյղամպէրլէր պու իքի թէն-
 50 պիհտէն աաըլըր :
 51 Վէ Փարիսեցիլէր ճէմ՝ օլմուշ իքէն , (42) Յիսուս

օնլարա սօրուպ տէտի . Քրիստոսուն հազգընա
 սիգէ նէ կէօրիւնիւր , քիմի՞ն օղլու տուր . օնա՛
 43 Դաւիթին տէտիլէր : Օնլարա տէտի . Իմտի Դա-
 ւիթ՝ րուհ իլէ նի՛ճէ օնու Բապպ չաղըրըպ տէր .
 44 Բապպ՝ Բապպըմա տէտի . Սաղըմտա օթուր , թա
 պէն սէնին տիւշմէնլէրինի՝ ալաղլարընա պասամադ
 45 գօյունճայատէք : Իմտի Դաւիթ օնու Բապպ չա-
 46 զըրըրսա , նի՛ճէ օնուն օղլու օլուր : Վէ քիմսէ օ-
 նա պիր սէօղ ճէվապ վէրմէյէ գատիր տէյիլ իտի .
 հէմ օլ կիւնտէն՝ օնա սիւալ էթմէյէ արթըգ քիմսէ
 ճէսարէթ էթմէտի :

ՊԱՊ 23

1 Օլ գէման Յիսուս խալգա հէմ շայիրտէրինէ սէօյ-
 2 լէյիպ տէտի . Քեաթիպղէր վէ Փարիսեցիլէր՝ Մով-
 3 սէսին սէտիրինտէ օթուրտուլար : Իմտի սիգէ հէր
 նէ սէօյլէրլէրսէ քի սաղլայասընըգ , ոսգլայըն վէ
 իճրա էյլէյին , ամմա օնլարըն ա՛մէլլէրինէ կէօրէ
 4 էթմէն . զիրա սէօյլէրլէր , վէ էթմէզլէր : Ձիրա
 աղըր վէ կիւճ կէօթիւրիւլիւր եիւքլէր պաղլար-
 լար , վէ ատէմլէրին ումուզլարը իւղէրինէ գօրլար .
 ամմա օնլարը՝ փարմաղլարը իլէ տէփրէթմէք իւ-
 5 թէմէզլէր : Վէ ճիւմլէ ա՛մէլլէրինի՝ ատէմլէրէ կէօ-
 րիւնմէք իչիւն էտէրլէր . հէմ համայլլէրինի կէ-
 նիչլէտիրլէր , վէ էսվապլարընըն էթէքլէրինի պէօ-
 6 յիւտիրլէր : Ախշամ թաա՛մլարընտա տախի պաշ
 փօսթլարը՝ վէ ճէմիյէթ եէրլէրինտէ պաշ սէտիր-
 7 լէրի՝ վէ փաղարլարտա սէլամլարը՝ Հէմ ատէմ-
 լէրտէն՝ Բապպի՝ Բապպի չաղըրըմայը սէվէրլէր :
 8 Սիգ իսէ՝ Բապպի չաղըրըմայասընըգ . զիրա սիգլին
 միւտէրրիսինիգ պիր՝ Քրիստոս տուր . վէ սիգ հէ-
 9 փինիգ զարնտաշլար սընըգ : Վէ եէր իւղէրինտէ

- քէնտինիզէ փէտէր ի՛նչէ՛յ չաղըրմայասընըզ . զի-
 10 րա Փէտէրնիզ պիր՝ կէօքլէրա՛ն օլա՛ն տըր : Հէմ
 տախի միւտէրրիպէր չաղըրմայասընըզ . զիրա
 11 սիզին միւտէրրիպինիզ՝ պիր՝ Ֆրիստոս տուր : Վէ
 12 սիզին պէօյիւյիւնիւզ՝ իըզմէթճինիզ օլա : Վէ
 քիմ քի քէնտինի երւճէլտիրսէ՝ ալչազլանաճազ ,
 հէմ քիմ քի քէնտինի ալչազլատըրոսա՝ երւճէլէ-
 ճէք տիր :
- 13 Ամա լա՛յ սիզէ՝ է՛յ միւրայը քեաթիպլէր վէ
 Փարիսեցիլէր , քի առէմլէրին էօնիւնտէ կէօքլէրին
 փատիշահըղընը գափար սընըզ . չիւնքի սիզ կիր-
 մէզսինիզ , կիրէնլէրի տախի կիրմէյէ գօյ վէրմէզ-
- 14 սինիզ : Վա՛յ սիզէ՝ է՛յ միւրայը քեաթիպլէր վէ
 Փարիսեցիլէր , քի տուլ գարըլարըն էվլէրինի եր-
 սինիզ , վէ պէհանէ իլէ ուզուն տուա՝ էտէրսինիզ .
 պունուն իչիւն տահա զիյատէ ա՛գապ ալաճազ
- 15 սընըզ : Վա՛յ սիզէ՝ է՛յ միւրայը քեաթիպլէր վէ
 Փարիսեցիլէր , քի պիր առէմի տինէ կէթիրմէք
 իչիւն տէնիզի վէ գարայը տօլաշըր սընըզ , վէ կէ-
 լինճէ՝ օնու քէնտինիզտէն իքի գաթ զիյատէ ճէ-
- 16 հէննէմ օղլու էտէրսինիզ : Վա՛յ սիզէ՝ Հէյքէլ իլէ
 եէմին էտէն պիր շէյ տէյիլ , ամա հէյքէլին ալ-
 թունու իլէ եէմին էտէն պօրճլու օլուր՝ տէյէն քէօր
- 17 գըլաղուղլար : Է՛յ տիւանէլէր վէ քէօրլէր . զիրա
 հա՛նկըսը պէօյիւք տիւր , ալթո՛ն մը , եօխսա ալ-
- 18 թունու ա՛ղիզ էտէն հէյքէլ մի : Հէմ՝ Մէզպահ իլէ
 եէմին էտէն պիր շէյ տէյիլ , ամա օնուն իւզէ-
 րինտէ օլան հէտիյէ իլէ եէմին էտէն պօրճլու օլուր
- 19 Խէրնիւլ : Է՛յ տիւանէլէր վէ քէօրլէր . զիրա հա՛ն-
 կըսը պէօյիւք տիւր , հէտիյէ մի , եօխսա հէտիյէյի
- 20 ա՛ղիզ էտէն մէզպահ մը : Խախ մէզպահ իլէ եէ-
 մին էտէն , օնուն իլէ վէ օնուն իւզէրինտէ հէփ
- 21 օլանլար իլէ եէմին էտէր : Վէ հէյքէլ իլէ եէմին

- էտէն, ծնուն իլէ վէ ծնտա սաքին օլան իլէ եէմին
 22 էտէր: Վէ կէօք իլէ եէմին էտէն, Ալլա՛նն թախ-
 թը իլէ հէմ ծնուն իւզէրինտէ օթուրան իլէ եէմին
 23 էտէր: Վա՛յ սիզէ՝ է՛յ միւրայը քեաթիպլէր վէ Փա-
 րիսեցիլէր, քի՛նա՛նէ՛նին վէ անխօսուն վէ քիմնօ-
 նուն իւ՛շիւրինիւ վէրիւր սինիզ, ամմա նօմօսուն
 տահա աղրը շէյլէրինի՛ շէրաա՛թը վէ մէրհամէթի
 վէ իմանը թէրք էթտինիզ. պուշարը էթմէլի՛ վէ
 24 ծնարը պրագմամալը իտինիզ: է՛յ սիվրի սինէյի
 սիւզիւպ՝ տէվէյի եուտան քէօր գուլաղուզլար:
 25 Վա՛յ սիզէ՝ է՛յ միւրայը քեաթիպլէր վէ Փարիսե-
 ցիլէր, քի գատէհին վէ չանաղըն տիշ եանընը թէ-
 միզլէր սինիզ, ամմա ծնարըն իշի՛ գափը Վէ զուլմ
 26 իլէ տօլու տուր: է՛յ քէօր Փարիսեցի՛ էվլէլա գա-
 տէհին վէ չանաղըն իշինի թէմիզլէ, շէօյլէ քի ծն-
 27 լարըն տիշ եանը տա թէմիզ օլա: Վա՛յ սիզէ՝ է՛յ
 միւրայը քեաթիպլէր վէ Փարիսեցիլէր, քի պա-
 տանա օլմուշ տիշարըտան կիւզէլ կէօրինիւպ՝ ի-
 չէրիտէն էօլիւ քէմիւքլէրի վէ հէր մուրտարըզ իլէ
 28 տօլու օլան մէզարլարա պէնզլէր սինիզ: Սիզ տախի
 պէօյլէճէ՝ ատէմլէրէ տիշարըտան սատըզ կէօրիւ-
 նիւր սիւնիւզ, ամմա իչէրիտէն միւրայըլըզ վէ պի-
 29 նամուսլուզ իլէ տօլու սունուզ: Վա՛յ սիզէ՝ է՛յ
 միւրայը քեաթիպլէր վէ Փարիսեցիլէր, քի փէյ-
 դամպէրլէրին մէզարլարընը պինա էտէրսինիզ, վէ
 30 սատըզլարըն թիւրպէլէրինի տօնատըր սընըզ. Վէ
 տէրսինիզ. էյէր պսպալարըմըզըն կիւնլէրինտէ
 օլսայըտըզ, փէյդամպէրլէրին գանընա ծնար իլէ
 31 իլհագ օլմագ ըտըզ: Պու վէճհ իլէ՝ փէյդամպէրլէրի
 էօլտիւրէնլէրին օղուլլարը օլտուզոտուզա քէն-
 32 տինիզ շէհատէթ էտէրսինիզ: Սիզ տախի՛ պապա-
 33 լարընըզըն էօլշիւսինիւ տօլտուրուն: Եա՛ եր-
 լանլար՝ էնկէրէք էվլատլարը, ճէհէննէմին ա՛գա-

- 34 պընտան նիճէ գաչաճագ սընըզ : Օնուն իչիւն՝ իչթէ պէն սիղէ փէյղամպէրլէր վէ ա՛լիմլէր վէ քեաթիպլէր կէօնտէրէճէյիմ, վէ ճնլարտան էօլտիւրէճէք սինիզ, վէ խաչա չըգարաճագ սընըզ, հէմ ճնլարտան ճէմի՛յէթ եէրլէրինիզտէ տէօյէճէք սինիզ ,
- 35 վէ շէհրտէն շէհրէ դօվաճագ սընըզ : Թա քի եէրին իւզէրինէ տէօքիւլէն սատրգ գանըն ճիւմլէսի՝ սատրգ Աբելին գանընտան հէքէլ իլէ մէզպահըն աւրասընտա գաթլ էթտիյինիզ Բարաքիա օղլու Զաքարիանըն գանընատէք՝ սիզին իւզէրինիզէ կէլէ :
- 36 Կէրչէք տէրիմ սիղէ քի՝ պուրարըն ճիւմլէսի պուրէսին իւզէրինէ կէլէճէք տիր :
- 37 Էյ Երուսաղէմ՝ փէյղամպէրլէրի էօլտիւրէն վէ սանա կէօնտէրիմիշլէրի թաշլայան Երուսաղէմ՝ դա՛ջ տէֆա՝սէնին էվլատլարընը՝ թավուղուն քէնտի փիլիճլէրինի գանատլարընըն ալթընա թօփլատըղը թարզ իւզրէ՝ թօփլամաղա միւրատ էթտիմ, ամմա իսթէմէտինիզ : Իշլէ սիղէ՝ էվլինիզ վիրան
- 38 գալըր : Զիրա սիղէ տէրիմ . Պունտան սօնկրա արթըզ պէնի կէօրմէյէճէք սինիզ՝ թա սիզ Բապպըն ատընտա կէլէն միւ թէպարէք օլսուն տէյինճէյէտէք :

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ Յիսուս հէքէլտէն չըգըպ կիտեր իքէն , շալիրտլէրի եանընա կէլտիլէր քի՝ ճնա հէքէլին պիշնալարընը կէօսթէրլէր : Վէ Յիսուս ճնլարա տէտի . Պունլարըն ճիւմլէսինի կէօրմէ՞զ մի սինիզ . կէրչէք տէրիմ սիղէ , պուրատա ապա թաշ թաշ իւզէրինտէ գալմայաճագ տըր՝ քի եըգըլմայա :
- 3 Վէ օ՝ զէյթիլիզ տաղընըն իւզէրինտէ օթուրուր իքէն , շայիրտլէր թէնհաճէ ճնուն եանընա կէլիպ տէտիլէր . Պու շէյլէրին նէ՛ զէման օլաճա-

- զընը՝ վէ սէսին կելիշինին հէմ տիւնեանն սօնու-
 4 նուն ալամէթի նէ՝ օլաճաղընը պիղէ սէօյլէ՝ վէ
 Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ծնլարա տէտի . Պա՛գըն ,
 5 սիզի քիմսէ ալտաթմապն . Զիրա՝ Քրիստոս պէն
 իմ տէյէրէք՝ պէնիմ իամիմ իլէ չօգ քիմսէլէր կէ-
 6 լէճէք , վէ չօգ քիմսէլէրի ալտատաճապար : Հէմ
 ճէնքլէր՝ վէ ճէնք խապէրլէրի իշիտէճէք սինիզ .
 պա՛գըն իւրքմէյէսինիզ . զիրա ճիւմլէ պու նէսնէ-
 լէր օլմագ կէրէք , լաքին տահա սօն տէյիլ տիր :
 7 Զիրա միլլէթ միլլէթ իւզէրինէ վէ փատիշահլըզ
 փատիշահլըզ իւզէրինէ դալգաճագ . վէ մահալ պէ
 մահալ գըթլըզլար վէ թաո՛ւնլար վէ զէլզէլէլէր օ-
 8 լաճապար : Ամմա պունլարըն ճիւմլէսի աղրըլարըն
 9 պաշլանկըճը տըր : Օ զէման սիզի սըզլէթէ թէս-
 լիմ էտէճէքլէր , վէ սիզի էօլտիւրէճէքլէր . վէ իս-
 միմ իշիւն հէփ թալիֆէլէրտէն պուղզ օլունաճագ
 10 սընըզ , Հէմ օլ զէման չօգ քիմսէլէր սիւրչէճէքլէր ,
 վէ պիրի պիրինի էլէ վէրէճէքլէր , վէ պիրի պիրինի
 11 պուղզ էտէճէքլէր : վէ չօգ էալան փէյլամպէր-
 12 լէր գալլըպ՝ չօգ քիմսէլէրի ալտատաճապար : վէ
 պինամուսլուղուն չօղալմասը իշիւն՝ չօգ քիմսէլէ-
 13 ըն մուհապպէթի սօղույաճագ տըր : Ամմա սօ-
 14 նատէք սապը էտէն՝ օ գուրթուլաճագ տըր : վէ
 փատիշահլըզըն պու միւթտէսի՝ պիւթիւն մէսքիւն
 տիւնեատա՝ հէփ թալիֆէլէրէ չէհատէթ իշիւն վա՛ղ
 օլունաճագ . վէ օ զէման սօն կէլէճէք :
 15 Իմտի Դանիէլ փէյլամպէրին սէօյլէտիլի վիրան-
 լըզ մէքրուհլուղու ա՛ղիզ մահալտէ տուրտուղու-
 նու կէօրտիւլինիւղ զէման , (օգույան սնկլասըն ,)
 16 Օ զէման Եէհուտիւթմանտա օլանլար՝ տաղլարա գաշ-
 17 սընլար . Տամտա օլան՝ քէնտի էվինտէն պիր չէյ
 18 ալմաղա էնմէսին . վէ թարլատա օլան՝ էսվապ-
 19 լարընը ալմաղա կէրի տէօնմէսին : վէ օլ կիւն-

- լէրտէ՝ վաճ համիլէ վէ էմդիբլի օլան դարբարա :
- 20 վէ տուա՝ էտին քի՝ գաչմանըզ գըշտա՝ եա շարաթ
- 21 կիւնիւնտէ օլմայա : Զիրա օ դէման շէօյլէ պէօյիւք սըզլէթ օլաճագ տըր քի՝ ծնուն կիպի տիւնեանըն իպթիտասընտան շիմտիյէտէք օլմամըշ տըր, հէմ
- 22 ապա օլաճագ տէյիլ տիր : վէ էյէր օլ կիւնլէր գըս- սալմասայըտըլար՝ հիշ պիր թէն գուրթուլմագ իտի . աւմա սէշիլմիշլէր իշիւն՝ օլ կիւնլէր գըսաւաճագ-
- 23 լար տըր : Օլ դէման էյէր պիրի սիգէ տէրսէ . իշ- թէ Քրիստոս շուրատա՝ եա պուրատա տըր, ինան-
- 24 մայասընըզ . Զիրա եալան քրիստոսլար վէ եալան փէյղամպէրլէր գալգաճագլար, վէ պէօյիւք ա՛լա- մէթլէր վէ ա՛ճայըպ իշլէր էտէճէքլէր, շէօյլէ քի՝
- 25 գապիլ օլտա՝ սէշիլմիշլէրի տախի ալտատալար : իշ-
- 26 թէ սիգէ փէշին սէօյլէմիշ իմ . իմտի էյէր սիգէ տէր- լէրսէ . իշթէ շէօլտէ տիր, չըգմայասընըզ . վէ իշթէ
- 27 օտալարտա, ինանմայասընըզ . Զիրա նիճէ շիմէք կիւնտօղուտունտան չըգըպ տա կիւնպաթըսընատէք կէօրիւնիւրսէ, Ատէմ Օղլունուն գուհուրու տախի
- 28 էօյլէ օլաճագ տըր : Զիրա լէշ նէրէտէ իսէ, գար- թալլար օրայա ճէմ՝ օլաճագլար :
- 29 վէ տէր ա՛գապ օլ կիւնլէրին սըգընթըսընտան ոօնկրա՝ կիւնէշ գարարաճագ, վէ այ քէնտի ըշը- ղընը վէրմէյէճէք, վէ երլաըզլար կէօքտէն տիւ- շէճէքլէր, վէ կէօքլէրին գուվլէթլէրի սարսըլա-
- 30 ճագլար : վէ օլ դէման Ատէմ Օղլունուն ա՛լամէթի կէօքտէ կէօրիւնէճէք . վէ օլ աէմ եէրին հէփ գա- պիլլէրի տէօյիւնէճէքլէր, վէ Ատէմ Օղլունուն՝ գուվլէթ հէմ ա՛գիմ ճէլալ իլէ՝ կէօյիւն պուլութ-
- 31 լարը իւզէրինտէ կէլտիյինի կէօրէճէքլէր : վէ օ՝ մէլէքլէրինի հիւքսէք սէտալը պօրու իլէ կէօնտէ- րէճէք, վէ քէնտի սէշիլմիշլէրինի՝ կէօքլէրին ուճ- լարընտան թա օպիր ուճլարընտաւէք՝ տէօրթ ըրւզ- կեարտան տէվշիւրէճէքլէր :

- 32 Վէ թէմսիլի ինճիր աղաճընտան էօյրէնին . ծնուն տալը արթըզ եռմուշագ օլուր տա՝ եափրազլարը պիթէրսէ, եազըն եազըն օլտուղունու անկլար սը-
- 33 նըզ : Քէզալիք սիզ տախի պունլարըն ճիւմէսինի կէօրտիւլիւնիւղտէ, անկլա՛յըն քի եազըն տըր՝ գա-
- 34 փուլարտա Դըր : Կէրչէք տէրիմ սիզէ, պու սիւ- սիւէ մութլագա կէչմէյէճէք տիր, թա պունլարըն
- 35 ճիւմէսի վազի՝ օլանատէք : Կէօք հէմ եէր կէչէ- ճէքլէր, ամմա պէնիմ սէօզլէրիմ ասլա կէչմէյէճէք տիր :
- 36 Ամմա օլ կիւնտէն վէ սաա՛թտան էօթիւրիւ հիչ քիմսէ՝ կէօքլէրին մէլէքլէրի պիւլէ՝ պիւմէզ, իլլա
- 37 եալընըզ Փէտէր պէլէր : Վէ Նոյուն կիւնլէրի նիճէ օլտու իսէ, Ատէմ Օղլունուն տախի զուհուրու
- 38 պէօյլէ օլաճագ : Զիրա նիճէ քի թուֆանտան էվ վէլ օլան կիւնլէրտէ՝ թա Նոյուն կէմլիցէ կիրտիյի կիւնէտէք՝ եէրլէր իտի, հէմ իչէրլէր իտի, վէ էվ-
- 39 լէնիւրլէր իտի, հէմ էվլէնտիրիւրլէր իտի . Վէ՝ թու- ֆան կէլիպ հէփիսինի գալտըրընճայատէք տույմա- տըլար . Ատէմ Օղլունուն զուհուրու տախի էօյլէ
- 40 օլաճագ տրր : Օլ զէման թարլատա օլան իքի քի- չինին պիրի ալընաճագ, վէ օպիրի պրաղըլաճագ :
- 41 Տէյիրմէնտէ էօյիւտէն իքի գարընըն պիրի ալընա- ճագ, վէ օպիրի պրաղըլաճագ :
- 42 Իմտի ույանըզ տուրուն . զիրա էֆէնտինիզին
- 43 հա՛նկը սաաթտա կէլէճէյինի պիւմէզսինիզ : Ամմա պունու պիլին քի՝ էյէր էվ սահիպի խըրսըզըն հա՛նկը նէվպէթտէ կէլտիլինի պիւսէ իտի, ույանըզ տուրուր իտի . վէ էվինի տէլինմէյէ գօյ վէրմէզ
- 44 իտի : Պունուն իչիւն սիզ տէ հազըր օլուն, զիրա զանն էթմէտիլինիզ սաաթտա Ատէմ Օղլու կէլիւր :
- 45 Ա՛ճէպա չօլ էմլն վէ ա՛գըլը գուլ քի՛մ տիր քի՝ օնուն էֆէնտիսի օնու քէնտի էվ էհալիսի իւզէ-

րինէ նաապ էթտի , քի ընլարա՝ վաղթընճա եէյէ-
 46 ճէյի վէրէ : Նէ՛ մութլու օ գուլա քի՛ էֆէնտիսի
 47 կէլախլինտէ , ծնու պէօյլէ էթմէքտէ պուլուր : Աէր-
 չէք տէրիմ սիգէ քի՛ ծնու հէփ էչեասընըն իւզէ-
 48 րինէ նաապ էտէճէք տիր : Ամմա էյէր օ քէօթիւ
 գուլ կիւրէյինտէ՝ էֆէնտիմ կէճիքիր տէյիպ տէ՛
 49 ֆէնտի գուլտաշլարընա վուրմաղա վէ սէրխօշ-
 50 լար իլէ եէյիպ իչմէյէ պաշլարսա , Օլ գուլուն է-
 ֆէնտիսի՝ ծնուն պէքլէմէտլի կիւնաէ՛ վէ պիլմէ-
 51 տիյի սաաթտա կէլէճէք , Վէ ծնու իքի փարչա է-
 տիպ՝ ծնուն հիսսէսինի միւրայըլէր իլէ գօյաճապ .
 աղլայըլ վէ տիշ գըճըրտայըլը օրատա օլաճապ :

ՊԱՊ 25

1 Օլ գէման կէօքլէրին փատիշա՛լըղը ծն պիքիր գըղ-
 լարա պէնզէյէճէք , քի ընլար ֆէնէրլէրինի ալըպ՝
 2 կիւվէյիի գարշըլամաղա չըգտըլար : Վէ ընլարտան
 3 պէշի ա՛գրլլը վէ պէշի ահմապ իտի . Բի օլ ահ-
 մազլար ֆէնէրլէրինի ալըպ՝ պէրապէրլէրինճէ եաղ
 4 ալմատըլար : Լաքին ա՛գրլլըլար՝ քէնտի ֆէնէրլէրի
 5 իլէ՛ գապլարընտա եաղ ալտըլար : Վէ կիւվէյի կէ-
 ճիքմէք իլէ , հէփիսինին ույգուսու կէլտի , վէ ույու-
 6 տուլար : Վէ կէճէ եարըսընտա՝ իշթէ կիւվէյի կէ-
 լիյօր , ծնու գարշըլամաղա չըղըն տէյիւ՝ պիր չա-
 7 ղըրըլ օլտու : Օլ գէման օ պիքիր գըղլարըն հէ-
 8 փիսի գալզըպ՝ ֆէնէրլէրինի տօնաթտըլար : Վէ
 ահմազլար ա՛գրլլըլարա տէտիլէր . Պիգէ եաղընըղ-
 տան վէրին . զիրա ֆէնէրլէրիմիզ սէօյիւհիւյօր :
 9 Ամմա ա՛գրլլըլար ճէվապ վէրիպ տէտիլէր . Օլմայա
 քի՛ պիգէ հէմ սիգէ եէթիչմէյէ . տահա էյի քի՛ սա-
 թանլարա վարըպ քէնտինիղ իչիւն սաթուն ալա-
 10 սընըլ : Վէ ընլար սաթուն ալմաղա կիտէր իքէն՝

- կիւմէյի կէտի, վէ հազըր օլան զըզլար օնուն իլէ
- 11 տիւյիւնէ կիրտիլէր, վէ գափու գափանտը: Վէ սօնկրա՝ գալան պիթիր զըզլար տախի կէլիպ՝ տէ-
- 12 տիլէր. Եւ՝ սահիպ՝ հա՝ սահիպ՝ պիղէ աչ: Վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ տէտի. Կէրչէք տէրիմ սիղէ, սիղի
- 13 պիլմէմ: Իմտի ույանրգ օլուն. գիրա Ատէմ Օղ-լունուն կէլէճէյի կիւնիւ վէ սաաթը պիլմէզսինիգ:
- 14 Զիրա նիճէ պիր ատէմ զուրպէթէ կիթմէք իւզրէ իքէն, քէնտի գուլլարընը չաղըրըպ՝ վարիյէթինի
- 15 օնլարա թէսլիմ էթտի: Վէ քիմինէ պէշ՝ քիմինէ տէ իքի՝ քիմինէ իսէ պիր թալանթ՝ հէր պիրինէ քէնտի գուտրէթինէ կէօրէ վէրտի, վէ տէր ա՛գապ
- 16 զուրպէթէ կիթտի: Վէ պէշ թալանթը ալան վա-րըպ՝ օնլար իլէ իշ կէօրտիւ, վէ պէշ թալանթ տահա
- 17 գազանտը: Պու մինվալ իւզրէ իքիյի ալան տախի՝
- 18 իքի տահա գազանտը: Ամա պիրի ալան՝ վարըպ եէրի գազտը, վէ էֆէնտիսինին ազչէսինի կիղէ-
- 19 տի: Իմտի չօգ զէմանտէն սօնկրա՝ օլ գուլլարըն էֆէնտիսի կէտի, վէ օնլար իլէ հիսապա օթուր-
- 20 տու: Վէ պէշ թալանթը ալան կէլիպ՝ պէշ թա-լանթ տահա կէթիրտի, վէ տէտի. Եւ՝ էֆէնտիմ՝ պանա պէշ թալանթ թէսլիմ էթտին, իշթէ օն-
- 21 էֆէնտիսի օնա տէտի. Ա՛ֆէրին՝ հա՝ էյի՝ վէ էմին գուլ, ազտա էմին օլտուն, սէնի չօգ շէյլէր իւզէ-րինէ թա՛յին էտէճէյիմ. քէնտի էֆէնտիսին չաղ-
- 22 լըղընա կիր: Վէ իքի թալանթը ալան տախի կէ-լիպ՝ տէտի. Եւ՝ էֆէնտիմ՝ պանա իքի թալանթ վէրտին, իշթէ օնլարըն իւզէրինէ իքի թալանթ
- 23 տահա գազանտըմ: Էֆէնտիսի օնա տէտի. Ա՛ֆէ-րին՝ հա՝ էյի՝ վէ էմին գուլ, ազտա էմին օլտուն, սէնի չօգ շէյլէր իւզէրինէ թա՛յին էտէճէյիմ. քէնտի
- 24 էֆէնտիսին չաղլըղընա կիր: Վէ պիր թալանթը

- ալան տախի կելիպ՝ տէտի . Եւ՝ էֆէնտիմ, աճնին՝
 էքմօտիյին եէրտէն պիչէն՝ վէ սաչմատըղըն եէր-
 տէն տէվչիրէն պիր սէրթ ասէմ օլտուղունու պիչ-
 25 տիմ . Վէ գօրգտուղունտան՝ վարըպ սէնին թա-
 լանթընը եէրտէ կիզլէտիմ . Իշթէ՝ մալընը ալտըն :
- 26 Վէ էֆէնտիսի ճէվապ վէրիպ՝ ծնա տէտի . Ե՛յ ետ-
 րամազ վէ թէնպէլ գուլ՝ պէնիմ էքմէտիյիմ եէր-
 տէն պիչտիյիմի վէ սաչմատըղըմ եէրտէն տէվչիր-
 27 տիյիմի պիլիր իտին . Իմտի սանա վաճիպ իտի քի՝
 աղչէմի սարրաֆլարա վէրէսին , վէ կէտիյիմտէ՝
- 28 պէն մալիմի ֆայըզ իլէ ալըր իտիմ : Իմտի ծնտան
 թալանթը ալըն , վէ ծն թալանթը օլանա վէրին :
- 29 Զիրա հէր քիմին վար իսէ , ծնա վէրիլէճէք , վէ
 արթըլաճագ . ամմա քիմին եօզ իսէ , ծնտա օլան
- 30 տախի ծնտան ալընաճագ տըր : Վէ օ ֆայիտէսիզ
 գուլու տիշարըքի գարանլըզա չըգարըն . աղլայըշ
 վէ տիշ գըճըրտայըշը օրատա օլաճագ տըր :
- 31 Վէ Ատէմ Օղլու՝ ճէլալի իլէ հէփ ա՛ղիզ մէլէք-
 լէր պիլէսինճէ օլարագ՝ կէտիյինտէ , օ զէման ճէ-
- 32 լալինին թախթը իւզէրինէ օթուրաճագ . Վէ հէփ
 թայիֆէլէր ծնուն հուզուրունտա ճէմ՝ օլունաճագ .
 վէ ծնլարը պիրի պիրինտէն՝ չօպանըն գօյունլարը
- 33 քէչիլէրտէն այըրտըղը կիպի այըրաճագ : Վէ գօյուն-
 լարը սաղընտա՝ քէչիլէրի իսէ սօլ եանընտա տուր-
 տուրաճագ :
- 34 Օ զէման փատիչահ սաղ եանընտա օլանլարա
 տէյէճէք . Կէլին՝ Է՛յ ֆէտէրիմին միւպարէքլէրի՝
 տիւնեանըն գուրուլտուղունտան պէրու սիզին ի-
 չիւն հազըրլանմըշ փատիչահլըղը միրաս ալըն :
- 35 Զիրա աճըգտըմ , վէ պանա եէմէք վէրտինիզ . սու-
 սատըմ , վէ պանա իչիրտինիզ . զարիպ իտիմ , վէ
- 36 պէնի գապուլ էթտինիզ . Զըփլազ էֆէ՛, վէ պէնի
 կիլինտիրտինիզ . խասթալանտըմ , վէ պէնի զիյա-

- րէթ էթտինիզ . հապստա իտիմ, վէ պանա կէլտի-
 37 նիզ : Օ զէման սառըզլար օնա ճէվապ վէրիպ տէյէ-
 ճէքլէր . Եւ Բապպ՝ սէնի նէ՞ զէման աճ կէօրտիւք ,
 վէ պէպէտիք . Եւ խօտ սուսամըչ՝ վէ իչիրտիք .
 38 Հէմ նէ՞ զէման սէնի դարիպ կէօրտիւք , վէ դա-
 39 պուլ էթտիք . Եւ չրփլազ՝ վէ կիյինտիրտիւք . Վէ
 նէ՞ զէման սէնի խասթա եւ հապստա կէօրտիւք ,
 40 վէ սանա կէլտիք : Վէ փատիշահ ճէվապ վէրիպ՝
 օնլարա տէյէճէք . Կերչէք տէրիմ սիզէ, հէր նէ՝
 գատար պու էն քիւչիւք գարնտաշլարըմըն պի-
 րինէ էթտինիզ իսէ , պանա էթտինիզ :
 41 Օ զէման սու եանընտա օլանլարա տախի տէյէ-
 ճէք . Պէնտէն կիտին՝ էյ մէլո՛ւնլէր՝ շէյթանա վէ
 օնուն մէլէքլէրինէ հաղըրլանմըչ շօլ էպէտի աթէ-
 42 չէ : Զիրա աճըգտըմ, վէ պանա եէմէք վէրմէտի-
 43 նիզ . սուսատըմ, վէ պանա իչիրմէտինիզ . Ղարիպ
 իտիմ, վէ պէնի գապուլ էթմէտինիզ . չրփլազ էրէ՛,
 վէ պէնի կիյինտիրմէտինիզ . խասթա վէ հապստա
 44 էրէ՛, վէ պէնի զիյարէթ էթմէտինիզ : Օ զէման օն-
 լար տա օնա ճէվապ վէրիպ տէյէճէքլէր . Եւ Բապպ՝
 սէնի նէ՞ զէման աճ՝ եւ սուսամըչ՝ եւ դարիպ՝ եւ
 չրփլազ՝ եւ խասթա՝ եւ հապստա կէօրտիւք , վէ
 45 սանա խըզմէթ էթմէտիք : Օլ տէմ օնլարա ճէվապ
 վէրիպ տէյէճէք . Կերչէք տէրիմ սիզէ, հէր նէ՝ գա-
 տար պու էն քիւչիւքլէրին պիրինէ էթմէտինիզ
 46 իսէ, պանա տախի էթմէտինիզ : Վէ պուշլար է-
 պէտի ա՛գապա՝ սառըզլար իսէ էպէտի հայաթա
 կիտէճէքլէր :

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ օլտու քի՝ Յիսուս հէփ պու սէօղլէրի թէք-
 2 միլ էտինճէ, շայիրտլէրինէ տէտի . Պիլիրսինիզ քի՝
 իքի կիւնտէն սօնկրա պասէք օլաճապ . վէ Ատէմ

Օղլու խաչա չըգարըմաղա թէսլիմ օլունաճագ :

3 Օլ զէման պաշ քեահինլեր վէ քեաթիպլեր վէ գափմըն իսթիարլարը՝ Կայիափա տէնիլէն պաշ քեա-

4 հինին ալլուսունա ճէմ՝ օլտուլար . վէ Յիսուսու Ֆէնա իլէ թուծմաղա վէ էօլտիւրմէյէ մէշվէրէթ

5 էթտիլէր : Ամմա տէրլէր իտի . Պայրամտա օլմա- սըն, շէօյլէ քի խալգտա վէլվէլէ օլմայա :

6 վէ Յիսուս Բեթանիատա՝ ճիւտամը Ամոնուն

7 էվլինտէ իքէն, Օնուն եանընա՝ սու մէրմէրի գա- պընտա աղըր պահալը եաղ իլէ՝ պիր գարը կէտի, վէ սօֆրատա օթուրուր իքէն՝ օնուն պաշընա տէօք- տիւ :

8 վէ չայիրտլէրի կէօրիւնճէ, տարըլըպ տէտիլէր .

9 Պու թէլէֆ նի՛չիւն օլսուն . Զիրա գապիլ իտի քի՝

10 պու եաղ չօղա սաթըլըպ Ֆագիրլէրէ վէրիլէ : Ամմա Յիսուս անկլամաղըլա, օնլարա տէտի . Նի՛չիւն

գարըյա զահմէթ վէրիրսինիզ, չիւն քի պանա պիր

11 խալըլը իշ իշլէտի : Զիրա Ֆագիրլէր տայիմա սի- զին իլէ տիր, ամմա պէն տայիմա սիզին իլէ տէ-

12 յիլ իմ : Զիրա պու գարը՝ պու եաղը թէնիմին իւ- զերինէ տէօքմէք իլէ, պէնիմ կէօմիւլմէմ իչիւն

13 էյլէտի : Կերչէք տէրիմ սիզէ, պու ինճիլ՝ պիւթիւն տիւնեատա հէր նէրէտէ վա՛զ օլունուրսա, պու գարընըն էթտիլի տախի՝ օնուն զիքրի իչիւն՝ սէօյ- լէնէճէք տիր :

14 Օ զէման օն իքիլէրին պիրի՝ Խսկարիովտու տէ- նիլէն Յուգա՝ պաշ քեահինլէրէ վարըպ, տէտի .

15 Պանա նէ՛ վէրմէք իսթէրսինիզ, վէ պէն օնու սիզէ թէսլիմ էտէյիմ . վէ օնլար օնա օթուզ գըթա՝ կիւ-

16 միւշ վա՛տ էթտիլէր : վէ օլ զէմանտան օնու էլէ վէրմէյէ ֆուրսաթ արար իտի :

17 վէ խամուրսուզ պայրամընըն իլը կիւնիւնտէ՝ չայիրտլէր Յիսուսուն եանընա կէլիպ՝ օնա տէտի-

- լէր . Պասեքի եւմէյէ՝ սէնին իչիւն նէ՛րէտէ իս-
 18 թէրսին հազըրլըզ էտէլիմ : Վէ օ տէտի . Շէհրէ՛
 ֆիւլան քիմսէյէ կիտին , վէ ծնա տէյին . խօճա
 տէյօր . Վազթըմ եազըն տըր , պասեքի շայիրաւէ-
 19 ըրիմ իլէ պէրապէր սէնտէ էտէճէյիմ : Վէ շայիրա-
 լէր՝ Յիսուսուն ծնարա թէնպիհ էթտիյի կիպի էյ-
 լէտիլէր . վէ պասեքի հազըրլատըլար :
- 20 Վէ ախշամ օլունճա , ծն իքիլէր իլէ սօֆրայա
 21 օթուրտու : Իմտի ծնար եէյօրլար իքէն , տէտի .
 Կէրչէք տէրիմ սիգէ քի՝ սիդտէն պիրի պէնի էլէ
 22 վէրէճէք : Վէ ծնար դայէթլէ գասաւթթլէնիպ՝ ծն-
 լարտան հէր պիրի ծնա տէմէյէ պաշլատը . Եւ՛
 23 Բապա՛ սազըն պէն օ՛լմայըմ : Վէ օ ճէվապ վէրիպ
 տէտի . Էլինի սահանա պէնիմ իլէ պաթըրան՝ պէնի
 24 օ էլէ վէրէճէք : Կէրչի Ատէմ Օղլու՝ ծնուն հազ-
 զընա եազըրլը օլտուղու կիպի կիտէր . ամմա վա՛յ
 օլ ատէմէ քի՝ ծնուն էլի իլէ Ատէմ Օղլու էլէ վէ-
 րիլիր . օ ատէմ տօղմասա իտի , ծնա տահա էյի
 25 իտի : Վէ ծնու էլէ վէրէն Յուդա ճէվապ էտիպ
 տէտի . Եւ՛ խօճա՛ սազըն պէն օ՛լմայըմ . ծնա տէ-
 տի . Քէնտի՛ն սէօյէտին :
- 26 Վէ ծնար եէր իքէն , Յիսուս էքմէյի ալտը , վէ
 պէրէքէթ օգույուպ փարէլէտի , վէ շայիրաւէրէ
 վէրիպ տէտի . Ա՛լըն , եէյին , պու՝ թէնիմ տիր :
- 27 Վէ գատէ՛ի ալըպ՝ շիւքըր էթտիքտէն սօնկրա , ծն-
 լարա վէրիպ տէտի . Հէփինիզ պունտան իչին .
- 28 Զիրա պու՝ գանըմ տըր , չօլ եէնի անտըն Գա՛նջ քի՛
 չօզլար իչիւն կիւնահլար ա՛ֆվլըղընա տէօքիւլիւր :
- 29 Վէ սիգէ տէրիմ քի՛ շիմտէն սօնկրա արթըզ աս-
 մանըն պու՝ մահսուլունտան իչմէյէճէյիմ , թա օլ
 կիւնէտէք քի՛ ծնու ֆէտէրիմին փատիշահլըղընտա
- 30 սիզլին իլէ եէնի իչէճէյիմ : Անտէն ծնար իւահի օ-
 գույուպ՝ դէյթինլիզ տաղընա չըգտըլար :

- 31 Օլ զէմանն Յիսուս ծնւարա տէտի . Սիզին ճիւմ-
լէնիզ պու կէճէ հազզըմտա սիրչէճէք սինիզ . զի-
րա եաղըլմըչ տըր . Զօպանը վուրաճաղըմ, վէ սիւ-
- 32 ըրենին գօյունլարը տաղըլաճագ տըր : Ամմա պէն
զըյամ էթտիքտէն սօնկրա , սիզտէն իլէրի Գալիլ-
- 33 եայա վարաճաղըմ : Վէ Պետրոս ճէվապ էտիպ՝ ծնա
տէտի . Էյէր հէփիսի սէնին հազզընտա սիրչսէ-
լէր պիլէ , պէն հիչ սիւր քէրրէ սիւրչմէյէճէյիմ :
- 34 Յիսուս ծնա տէտի . Կէրչէք տէրիմ սանա քի՝ պու
կէճէ խօրօս էօթմէզտէն էվիլէ՝ պէնի իւչ քէրրէ
- 35 ինքեար էտէճէք սին : Պետրոս ծնա տէտի . Էյէր
պանա սէնին իլէ էօլմէք տախի լաղըմ կէլսէ , սէնի
ապա ինքեար էթմէյէճէյիմ . հէփ շայիրտլէր տախի՝
պէօյլէ տէտիլէր :
- 36 Օ զէմանն Յիսուս ծնւար իլէ Գեթսեմանի տէնի-
լէն պիւր մահալէ կէլտի , վէ շայիրտլէրէ տէտի .
Պէն վարըպ օրատա տուա՝ էտէնէտէք՝ պուրատա
- 37 օթուրուն : Վէ Պետրոսու հէմ Զեքեղէսուուն իքի
օղուլլարընը պէրապէր ալըպ՝ գասապէթլէնմէյէ՝
- 38 վէ փէք թասալանմաղա պաշլատը : Օլ տէմ ծն-
ւարա տէտի . Ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսինտէ փէք
գասապէթլի տիր . պուրատա գալըն , վէ պիլէմճէ
- 39 ույանըգ տուրուն : Վէ պիւր ազ իլէրի վարըպ եիւ-
զիւ գօյուն գափանտը , վէ տուա՝ էտէրէք տէտի .
Եա՝ Փէտէրիմ՝ էյէր միւմքին իսէ , պու գատէհ
պէնտէն կէչսին . լաքին պէնիմ իսթէտիլիմ կիպի
- 40 տէյիլ՝ իլլա սէնին իսթէտիլին կիպի օլաւն : Վէ
շայիրտլէրէ կէլտի , վէ ծնւարը ույուր պուլտու .
իմտի Պետրոսա տէտի . Պիւր սաաթ պէնիմ իլէ
ույանըգ տուրմաղա պուլնճիլէյին գատիր օլամա-
- 41 տընըգ մը : Ույանըգ տուրուն , վէ տուա՝ էյլէյին ,
քի թէճրիւպէյէ տիւշմէյէսինիզ . կէրչի բուհ հա-
- 42 զըր՝ ամմա թէն զայի՛Ք տիր : Թէքըրար իքինճի

- քերբէ վարտը, վէ տուա՛ն էտիպ տէտի. Եա՛ն փե-
տէրիմ՝ պու գատէնի պէն իշմէզսէմ, պէնտէն կէչ-
43 մէք միւմքին տէյիլ իսէ, իրատէթին օլուուն: Վէ
կէլիպ եինէ ծնլարը ուլուր պուլտու. զիրա կէօզ-
44 լէրի աղըրլաշմըշ իտի: Վէ ծնլարը պրաղըպ՝ թէք-
րար վարտը, վէ իւշիւնճիւ քէրբէ հէման օ ոհօ-
45 զիւ սէօյլէյերէք տուա՛ն էյլէտի: Օլ զէման շաիրտ-
լէրինէ կէլտի, վէ ծնլարա տէտի. Սրթըգ ուլուլուն
վէ րահաթլանըն, իշթէ՛ սաա՛թ եազլաշտը, վէ Ա-
տէմ Օղլու կիւնահքեարլարըն էլինէ թէպիմ օլու-
46 նուլօր: Գալըն կիտէլիմ. իշթէ պէնի էլէ վէրէն
եազլաշտը:
- 47 Վէ օ տահա սէօյլէր իքէն, իշթէ օն իքիլէրտէն
պիրի Յուդա՛ վէ պիլէսինճէ պաշ քեահինլէրտէն
վէ գաւմըն իխթիարլարընտան պըչազլար վէ օ-
48 տունլար իլէ չօգ գալապալըգ շաւա՛ն կէլտի: Վէ
օնու էլէ վէրէն՝ ծնլարա նիշան վէրիպ տէմիշ իտի.
- 49 Քիմի քի էօիլէրսէմ՝ օ տուր, օնու թութուն: Վէ
չափուճազ Յիսուսա եազլաշըպ՝ Սէլամ սանա եա՛
50 խօճա՛ տէտի. վէ օնու էօիտիւ: Վէ Յիսուս օնա
տէտի. Եա՛ն տօսթ՝ նէ՞ իշիւն կէլտին. օ զէման
օնլար եազլաշըպ՝ էլլէրինի Յիսուսուն իւղէրինէ
51 սալտըլար, վէ օնու թութտուլար: Վէ իշթէ Յի-
սուս իլէ օլանլարըն պիրի էլինի ուզատըպ՝ պը-
չաղընը չէքտի, վէ պաշ քեահինին գուլունու վու-
52 րուպ՝ օնուն գուլաղընը տիւշիւրտիւ: Օ զէման
Յիսուս օնա տէտի. Պըչաղընը եէրինէ՛ տէօնտէր.
զիրա հէփ պըչազ չէքէյլէր՝ պըչազ իլէ հէլաք օ-
53 լաճազլար: Եօխսա գատիր տէյիլ մի իմ զսնն է-
տէրսին քի՛ շիմտի փէտէրիմէ եալվարալըմ տա՛ օ
պանա օն իքի ալայտան զիյատէ մէլէքլէր եէթիշ-
54 տիրէ: Իմտի պէօյլէ օլմազ վաճիպ տիր տէյիւ՝
Քիթապլար նի՞ճէ թէքմիլ օլունաճազ:

- 55 Օլ սաաթտա Յիսուս գալապալըդա տէտի . Պէնի
թութմաղա՝ խըրսըզ իւզէրինէ կիպի մի պըշազ-
լար վէ օտունլար իլէ չըգաընըզ . հէր կիւն՝ հէյ-
քէլտէ թալիմ էտէրէք եանընըզտա օթուրուր իտիմ,
56 վէ պէնի թութմատընըզ : Վէ պունուն ճիւմէսի
փէյլամպէրլէրին քիթապլարը թէքմիլ օլմազ իչիւն
օլտու . օլ զէման շայիրտլէրին հէփիսի օնու պրա-
լըպ գաչտըլար :
- 57 Վէ օնլար Յիսուսու թութուպ՝ պաշ քեահին
կայիափայա կէօթիւրտիլէր , օրատա քի՝ քեա-
58 թիպլէր վէ իխթիարլար ճէմ՝ օլտուլար : Վէ Պետ-
րոս՝ թա պաշ քեահինին ալլուսունատէք՝ ուզագ-
տան օնուն արտընճա կիտէր իտի . վէ իչէրի կի-
րիպ՝ նիհայէթինի կէօրմէք իչիւն՝ խըզմէթ քեար-
59 լար իլէ օթուրուր իտի : Վէ պաշ քեահինլէր հէմ
իխթիարլար վէ պիւթիւն ճէմաաթ Յիսուսա դար-
չը՝ օնու էօլտիւրմէք իչիւն եալան շէհատէթ ա-
60 րարլար իտի , վէ պուլմատըլար . Վէ չօզ եալան
շահիտլէրի կէլտիլէր իսէ տէ՝ եինէ պուլմատըլար .
ա՛ղըպէթ իքի եալան շահիտի կէլիպ տէտիլէր .
61 Պու թիմսէ տէտի . Ալլահըն հէյքէլինի եըզըպ՝ օնու
62 իւչ կիւնտէ պինա էթմէյէ գատիր իմ : Վէ պաշ
քեահին դալզըպ՝ օնա տէտի . Հիչ ճէվապ վէրմէ՞զ
մի սին , պունլար սանա գարչը նէ՞ շէհատէթ է-
63 տէյօրլար : Ամնա Յիսուս սիւքիւթ էտէրիտի . վէ
պաշ քեահին ճէվապ էտիպ՝ օնա տէտի . Սանա
տիրի Ալլահ . հազզը իչիւն անտ վէրրիւմ քի՝ էյէր
Ալլահըն Օղլու Գրիստոս սէն իսէն , պիզէ սէյ-
64 լէյէսին , Յիսուս օնա տէտի . Քէնտին սէյլէտին .
լաքին սիզէ տէրիմ . Շիմտէն սօնկրա Ատէմ Օղ-
լունու գուտրէթին սազընտա օթուրուր՝ վէ կէօ-
յիւն պուլուլթլարը իւզէրինտէ կէլիւր կէօրէճէք սի-
65 նիզ : Օլ զէման պաշ քեահին էսվապլարընը եըր-

- Թըպ տէտի քի՝ Քիւֆր էթտի, արթըգ պիղէ շա-
 հիտէր նէ՛ լազըմ. իշթէ չիմտի քիւֆրիւնիւ ի-
 66 չիթտիւնիզ. Սիղէ նի՞ճէ կէօրիւնիւր. վէ ծնար ճէ-
 վապ վէրիպ տէտիլէր. էօլիւմէ միւսթանադ տըր :
 67 Օլ զէման ծնուն եիւզիւնէ թիւքիւրտիւլէր, վէ
 ծնա եուժրուգ իլէ վուրտուլար. պա՛զըլարը տա
 68 սիլլէ վուրուպ՝ տէտիլէր. Պիղէ փէյզամպէրլիք
 էյլէ՛ էյ Քրիստոս, սէնի վուրան քի՛մ տիր :
 69 Վէ Պետրոս տիշարըտա ալլուտա օթուրուր իտի.
 վէ ծնուն եանընա պիր խալայըգ կէլիպ տէտի.
 70 Սէն տախի Գալիլեալը Յիսուս իլէ իտին : Վէ օ՝
 հէփիսինին էօնիւնտէ ինքեար էտիպ տէտի. Նէ՛
 71 սէօլէյօրսուն՝ պիլմէմ : Վէ օ՝ ալլու գափուսունա
 չըգտըղընտա՝ ծնու պիր զայրի գըգ կէօրտիւ, վէ
 օրատա օլանլարա տէտի. Պու տախի Նազարէթլի
 72 Յիսուս իլէ իտի : Վէ օ՝ Օլ ատէմի պիլմէմ տէյիւ՝
 73 եէմին իլէ ինքեար էթտի : Վէ պիրազտան սօնկ-
 րա՝ օրատա տուրանլար եազլաչըպ՝ Պետրոսա տէ-
 տիլէր. Կէրչէքտէն սէն տէ ծնարտան սըն. չիւն
 74 քի սէօլէյիշին տախի սէնի պէյան էտէր : Օ զէ-
 ման օ՝ Օլ ատէմի պիլմէմ տէյիւ՝ լա՛նէթ օգուժա-
 ղա վէ եէմին էթմէյէ պաչլատը. վէ անիտէ խօ-
 75 րօս էօթտիւ : Վէ Պետրոս Յիսուսուն սէօզիւնիւ
 խաթրընա կէթիւրտի, քի ծնա տէմիշ իտի. Խօրօս
 էօթմէզտէն էվվէ՛ պէնի իւշ քէրրէ ինքեար էտէ-
 ճէք սին. վէ տիշարըյա չըգըպ՝ աճը աճը ազլատը :

ՊՍՊ 27

- 1 Վէ սապան օլունճա, հէփի պաշ քեանիւլէր վէ
 գալմըն իխթիարլարը՝ Յիսուսա գարչը՝ ծնու էօլ-
 2 տիւրմէք իչիւն մէշվէրէթ էթտիլէր : Վէ ծնու
 պաղլայըպ՝ կէօթիւրտիւլէր, վէ Պոնտոսլու Պիղա-

տոս վալիյէ թէպիմ էթտիլէր :

- 3 Օլ զէմանն ճուռ էլէ վէրէն Յուդա՝ ճուռն իւզէ-
րինէ հիւքմ՝ օլունտուզունու կէօրիւնճէ , փիլիման
օլմաղլւա՝ օթուզ գըթա՝ կիւմիւշիւ պաշ քեահին-
լէրէ վէ իխթիարլարա կէրի տէօնտէրիպ՝ տէտի .
- 4 Սուչսուզ գան էլէ վէրտիլիմ իչիւն՝ կիւնահ իշլէ-
տիմ . վէ ճուար տէտիլէր . Պիզէ նէ՝ . սէն պագ :
- 5 Վէ օ՝ ազչէյի հէյքէլին իչինէ աթուպ կիթտի . վէ
- 6 վարբպ՝ քէնտինի աստը : Վէ պաշ քեահինլէր ազ-
չէյի ալըպ տէտիլէր . Օնու հէյքէլին խազինէսինէ
գօմագ ճայիզ տէյիլ տիր . չիւն քի գան պահասը
- 7 տըր : Վէ ճուար մէշվէրէթ էթտիքտէն սօնկրա՝
եապանճըլարա մէզարլըզ իչիւն՝ ճուռնյա չէօլմէք-
- 8 ճինին թարլասընը սաթուն ալտըլար : Պունուն ի-
չիւն՝ թա պու կիւնէտէք օ թարլա՝ Գան թարլասը
- 9 չաղըլըր : Օլ զէմանն Երեմիա փէյզամպէրին վա-
սիթասը իլէ տէնիլէն թէքմիլ օլտու , քի տէմիշ
տիր . Վէ Խարայէլ օղուլլարընտան օլանլարըն պա-
հա քէստիքլէրի շօլ գըյմէթի պիչիլմիշ քիմսէնին
պահասը օլան օթուզ գըթա՝ կիւմիւշիւ ալտըլար ,
- 10 Վէ ճուարը չէօլմէքճինին թարլասընա վէրտիլէր ,
Բապպըն պանա էմր էթտիլի կիպի :
- 11 Վէ Յիսուս վալինին հուզուրունտա տուրտու ,
վէ վալի ճա սիւալ էտիպ տէտի . Եհնուտիլէրին
փատիշահը սէն մի սին . վէ Յիսուս ճա տէտի .
- 12 Քէնտին սէօլէրսին : Վէ պաշ քեահինլէր հէմ իխ-
թիարլար ճուտան շիքեայէթ էտէր իքէն , հիչ ճէ-
- 13 վապ վէրմէտի : Օլ զէմանն Պիղատոս ճա տէտի .
Սէնին ալէյհինէ նէ՝ գատար շէյլէր շէհատէթ է-
- 14 տէյօրլար՝ իշիթմէ՞զ մի սին : Վէ հիչ պիր սէօզէ
պիլէ՝ ճա ճէվապ վէրմէտի . շէօլէ քի՝ վալի դա-
յէթլէ թաճճիւպ էտէրիտի :
- 15 Վէ հէր պայրամտա վալինին խալգա պիր մահ-

- պուս՝ ծնւար քիմի իսթէր իսէ՝ սալը վերմէյէ ա՝
 16 տէթի վար իտի : Վէ օլ զէման ծնւարըն՝ Բարաբ-
 րա տէնիլէն պիր մէշնուր մահպուսլարը վար իտի :
 17 Իմտի ծնւար ճէմ՝ օրմուշլար իքէն , Պիղատոս ծն-
 լարա տէտի . Սիզէ՝ քիմի՞ իսթէրսինիզ սալը վէ-
 րէյիմ , Բարաբրայը՞ մը՝ եօխսա Քրիստոս տէնիլէն
 18 Յիսուսո՛ւ մու : Զիրա ծնու հասէտ իչիւն էլէ վէր-
 տիքլէրինի պիլիր իտի :
 19 Վէ օ՝ շէրաաթ քիւրսիւսիւնտէ օթուրուր իքէն ,
 գարըսը ծնա աթէ՛մ կէծնտէրիպ տէտի . Օլ սատըզ
 քիմսէ իլէ սէնին իշին օրմասըն . զիրա պու կիւն
 րիւյատա՝ ծնուն իչիւն չօզ շէյլէր շէքտիմ :
 20 Ամմա պաշ քեահինլէր վէ իսթիարլար գալա-
 պալըղը գանտըրտըլար քի՝ Բարաբրայը տիլէյէլէր ,
 21 Յիսուսու իսէ հէլաք էտէլէր : Վէ վալի ճէվապ
 էտիպ՝ ծնւարա տէտի . Իքիսինտէն սիզէ՝ հանկըսընը
 իսթէրսինիզ սալը վէրէյիմ . վէ ծնւար տէտիլէր .
 22 Բարաբրայը՝ Պիղատոս ծնւարա տէտի . Իմտի Քրիս-
 տոս տէնիլէն Յիսուսու նէ՞ էյլէյիմ . ճիւմլէսի ծնա
 23 տէտիլէր . Խաչա չըգարըլսըն : Վէ վալի տէտի . Եա օ
 նէ՞ քէօթիւլիւք իշլէտի . ամմա ծնւար տահա զիյատէ
 24 պաղըրըպ՝ Խաչա՝ չըգարըլսըն՝ տէրլէր իտի : Իմտի
 Պիղատոս՝ Փայիտէ էթմէտիյինի՝ իլլա տահա զիյա-
 տէ վէլվէլէ օլտուղունու կէօրիւնճէ , սու ալտը ,
 վէ խալզըն էծնիւնտէ էլլէրինի եայգայըպ տէտի .
 Պու սատըղըն գանընտան պէն սուշսուղ իմ . սիզ
 25 պաղըն : Վէ պիւթիւն խալզ ճէվապ վէրիպ տէտի .
 Օնուն գանը իւզէրիմիղտէ՝ վէ էվլատարըմըզըն
 26 իւզէրինտէ օլտուն : Օլ զէման ծնւարա Բարաբրայը
 սալը վէրտի . Յիսուսու իսէ՝ տէօյտիւքտէն սօնկ-
 րա՝ խաչա չըգարըլմաղա թէպլիմ էթտի :
 27 Օլ տէմ վալինին ա՛սքէրիլէրի Յիսուսու տիվան-
 խանէյէ ալըպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ ծնուն իւզէ-

- 28 ընդէ՛ մ' էթտիլէր : Վէ՛ ճնու սօյուպ՝ ճնա գըր-
 29 մըղը խիլ'աթ կիյաիրտիլէր : Վէ՛ տիքէնլէրտէն թաճ
 էօրիւպ ճնուն պաշընա՝ վէ՛ ճնուն սաղ էլինէ՛ պիր
 գամըշ գօտուլար . վէ՛ էճնինէ տիղ չէօքիւպ՝ ճնու
 զէվգլէնէրէք՝ Սէլամ սանա էյ Նէհուտիլէրին փա-
 30 տիշահը՝ տէրլէր իտի : Վէ՛ ճնա թիւքիւրտիւքտէն
 սօնկրա՝ գամըշը ալտըլար , վէ՛ ճնուն պաշընա վու-
 31 բուրլար իտի : Վէ՛ ճնու զէվգլէնտիքտէն սօնկրա՝
 խիլ'աթը իւզէրինտէն չըգարտըլար , վէ՛ ճնա քէն-
 տի էսվապլարընը կիյաիրիպ՝ ճնու խաշա չըգար-
 մաղա կէօթիւրտիլէր :
 32 Վէ՛ ճնլար տըշարը չըգար իքէն , աաը Սիմոն
 Կիւրենալը պիր աաէմ պուլտուլար . ճնուն խաշընը
 33 գալտորմաղա պունա անկարեա էթտիլէր : Վէ՛ Գող-
 գոթա տէնիլէն՝ եա'նի գաֆա եէրի անկըլան մա-
 34 հալէ կէլտիքլէրինտէ , Յնա իշմէյէ էօտ իլէ գարըշ-
 մըշ սիրքէ վէրտիլէր . վէ՛ օ տաթընճա , իշմէք իս-
 35 թէմէտի : Վէ՛ ճնլար ճնու խաշա չըգարտըգտան
 սօնկրա , ճնուն էսվապլարընը գուրա՝ աթարագ՝
 փայլաշտըլար . թա քի փէյղամպէրին տէտիյի թէք-
 միլ օլա . էսվապլարըմը արալարընտա փայլաշտը-
 36 վէ՛ օթուրուպ՝ ճնու օրատա կէօգէտիրլէր իտի :
 37 Վէ՛ ճնուն պաշը իւզէրինէ՝ ՊՈՒ ԵՆՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ
 ՓԱՏԻՇԱՀԸ ՅԻՍՈՒՍ ՏՈՒՐ եազըլմըշ՝ ճնուն ճիւրմ
 38 եաֆթաընը գօտուլար : Օլ զէման ճնուն պիլէ-
 սինճէ՝ պիրի սաղտա վէ՛ օպիրի սօլտա՝ իքի խըր-
 սըղ խաշա չըգարտըլար :
 39 Վէ՛ եանընտան կէչէնլէր պաշլարընը սալլայա-
 40 բաղ՝ ճնա քիւֆր էտէրլէր իտի . վէ՛ տէրլէր իտի .
 էյ հէքէլի եըզըպ իւշ կիւնտէ հափան՝ քէնտինի
 գուրթար . էյէր Սլլահըն Օղլու իսէն , խաշտան էն :
 41 Հէմ պունճիլէյին՝ պաշ քեահիլլէր տախի քեաթիպ-

- լէր վէ ինթիարար իլէ զէվլէնիպ տէրլէր իտի .
 42 Պաշգալարընը զուրթարտը , քէնտինի գուրթար-
 մաղա գատիր տէյիլ տիր . էյէր իսրայէլին փատի-
 շահը իսէ , հալա խաչտան էնսին , վէ ծնա ինանա-
 43 լըմ : Ալլահա կիւվէնտի . հալա ծնու խէլաս էթսին ,
 էյէր ծնտան բազի իսէ . զիրա տէտի քի՝ Ալլահըն
 44 Օղլու իմ : Պունճիլէյին՝ ծնուն իլէ խաչա չըգարըլան
 խըրսըզլար տախի ծնա սիթէմ էտէրլէր իտի :
 45 Վէ սաա՛թ ալթըտան թա սաա՛թ տոգուզա գա-
 տար՝ պիւթիւն եէրին իւզէրինտէ գարանլըգ օլ-
 46 տու : Վէ սաա՛թ տոգուզ մէհէլինտէ՝ Յիսուս պէօ-
 յիւք սէս իլէ չաղըրըպ տէտի . էլի՛ էլի՛ լամա՛
 սապաքթանի , եա՛նի՛ եա՛ Ալլահըմ՝ Ալլահըմ՝ պէնի
 47 նի՛ չիւն թէրք էթտին : Վէ օրատա տուրանլարըն
 պա՛ղըսը իշիթտիքտէ՝ տէրլէր իտի քի , Պու՛ Նըիայը
 48 չաղըրըյօր : Վէ չափուճագ ծնլարըն պիրի սէյիր-
 տիպ՝ պիր սիւնկէր ալտը , հէմ սիրքէ իլէ տօլտու-
 բուպ՝ պիր դամըչա սարտը , վէ ծնա իշիրիր իտի :
 49 Վէ օպիրլէրի տէրլէր իտի . Գօ՛յ վէր , պազալըմ՝
 եղիա ծնու գուրթարմաղա կէլի՛ր մի :
 50 Վէ Յիսուս թէքրար պէօյիւք սէս իլէ չաղըրըպ՝
 51 բուհու թէսլիմ էթտի : Վէ իշթէ հէյքէլին փէր-
 տէսի՛ եօգարըտան աչաղայատէք եըրթըլըպ իքիյէ
 պէօյիւքէ- , վէ եէր սարսըլտը , վէ գայալար եա-
 52 ըրլտըլար . Վէ մէգարլար աչըլտըլար , վէ ույուսուչ
 53 օլան նիչէ՛ ա՛ղիզլէրին թէնլէրի գալգտըլար . Վէ
 մէգարլարտան չըզըպ՝ ծնուն գըյամընտան սնկրա՛
 ա՛ղիզ չէհրէ կիրտիլէր , վէ չօդ քիմսէլէրէ կէօրիւն-
 տիւլէր :
 54 Վէ եիւզ պաչը՝ հէմ ծնուն պիլէսինճէ Յիսուսու
 կէօգէտէնլէր զէլգէլէյի վէ օլան չէյլէրի կէօրտիւք-
 լէրինտէ , զայէթլէ գօրգուպ տէտիլէր . Արչէքտէն
 պու՛ Ալլահըն Օղլու իտի :

- 55 Վէ օրատա՝ ուղագտան պագան չօգ գարըլար
վար խոր, քի ծնլար Դալիլեատան Յիսուսուն ար-
- 56 տընճա՝ ծնա խըզմէթ էթմէյէ կէլտիլէր. քի ծն-
լարըն արասընտա՝ Մագդաղենալը Մարիամ վէ Յա-
կոբոսուն հէմ Յովսէսին անասը Մարիամ վէ Զե-
բեդէոս օղուլլարընըն անասը վար խոր:
- 57 Վէ ախչամ օլունճա, Արիմաթիատան ատը Յով-
սէփ պիր զէնկին ատէմ կէլտի, քի՝ օ քէնտիսի
- 58 տախի Յիսուսա շայիրտ օլմուշ խոր: Պու քիմսէ
Պիղատոսուն եանընա կէլիպ՝ Յիսուսուն թէնինի
տիլէսի. օլ զէման Պիղատոս էմը էթտի, քի թէն
- 59 վէրիլէ: Վէ Յովսէփ թէնի ալըպ՝ ծնու փաք չար-
- 60 չաֆա սարտը: Վէ ծնու քէնտիսինին գայատա
գազտըրմըշ խորիյի եէնի մէզարընա գօտու. վէ մէ-
զարըն գափուսունա պիր պէօյիւք թաշ հուվար-
- 61 լայըպ կիթտի: Վէ Մագտաղենալը Մարիամ հէմ
օպիր Մարիամ օրատա օլուպ՝ մէզարըն գարշըսըն-
տա օթուրուրլար խոր:
- 62 Վէ էրթէսի կիւն՝ քի ճիւմաս՝ էրթէսի տիր՝ պաշ
քեահինլէր վէ Փարիսեցիլէր Պիղատոսուն եանընա
- 63 ճէմ՝ օլուպ, տէտիլէր. Եւմ էֆէնտիմ՝ խաթրըմըգա
կէլտի քի՝ օ ալտատըճը տահա սաղ իքէն տէմիշ
- 64 խոր, իւշ կիւնտէն սօնկրա գալգաճաղըմ: Իմտի
էմը էյլէ քի՝ մէզար իւշիւնճիւ կիւնէտէք գավի
սաղլանա. օլմայա քի՝ ծնուն շայիրտիլէրի կէճէ իլէ
կէլիպ ծնու չալալար. վէ խալգա՝ Էօլիլէրտէն
տիրիլտի տէյլէր. վէ սօնկրաքի ալտատըճ էվվէլ-
- 65 քիւտէն պէթէր օլա: Պիղատոս ծնլարա տէտի.
Սիզին պէքճիլէրինիգ վար տըր. կիտին, պիտիլի-
- 66 նիգ կիպի գավի սաղլայըն: Վէ ծնլար վարըպ՝
թաշը պէքճիլէր իլէ միւհրլէյիպ՝ մէզարը գավի
սաղլատըլար:

ՊԱՊ 28

- 1 Վէ շաքաթըն սօնունտա՝ հաֆթանըն իւք կիւնիւ սապահ օլուր իքէն, Մագդաղենալը Մարիամ իւէ
- 2 օպիր Մարիամ մէզարը կէօրմէյէ կէլտիւէր : Վէ իշթէ պէօյիւք զէլզէլէ օլտու . զիրա Բապպըն մէլէյի կէօքտէն էնտի, վէ կէլիպ գափուտան թաշը եուվարլատը, վէ ծնուն իւզէրինաէ օթուրուր իտի :
- 3 Վէ ծնուն չէհրէսի շիմէք կիպի՝ վէ էսվապը դար
- 4 կիպի պէյազ իտի : Վէ պէքլէյէնլէր ծնուն գօրգուսունտան՝ սարսըլտըլար, վէ էօլիւլէր կիպի օլտու
- 5 լար : Վէ մէլէք ճէվապ էտիպ՝ գարըլարա տէտի . Սիզ գօրգման, զիրա պիլիբիմ քի՝ խաչա չըգա-
- 6 ըլմըջ Յիսուսու արար սընըզ : Պուրատա տէյիլ տիր . զիրա տէտիյի կիպի գալգմըջ տըր . կէլին,
- 7 Բապպըն եաթմըջ իտիյի մահալի կէօրիւն : Վէ չափուք վարըպ՝ ծնուն շայիրտլէրինէ սէօյլէյին քի, օ՝ էօլիւլէրտէն գալգմըջ տըր . վէ իշթէ սիզտէն իւլէրի Գալիլեայա վարաճագ, ծնու օրատա կէօրէ-
- 8 ճէք սինիզ . իշթէ սիզէ սէօյլէտիմ : Վէ ծնլար տէր ա'գապ գօրգու հէմ չօգ սէվինճ իլէ մէզարտան չըգըպ՝ ծնուն շայիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ սէյիրթ-տիլէր :
- 9 Վէ ծնուն շայիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ կիտէրլէր իքէն, հէման իշթէ Յիսուս գարըլարընա չըգըպ՝ տէտի . Սէլամ սիզէ . վէ ծնլար եազըն կէլիպ՝ ծնուն այազլարընը թութտուլար, վէ ծնա
- 10 սէճտէ գըլտըլար : Օլ գէման Յիսուս ծնլարա տէտի . Գօրգման . կիտին գարնտաշլարըմա խապէր վէրին, քի Գալիլեայա կիտէլէր, վէ պէնի օրատա կէօրէճէքլէր :
- 11 Իմտի ծնլար կիտէր իքէն, իշթէ պէքճիլէրտէն պա'զըլարը չէհրէ կէլիպ՝ հէփ օլանլարը պաշ քեա-

- 12 հինդերէ խապէր վերտիւէր : Վէ ծնւար իխթիար-
լար իլէ ճէմ' օւմաղ իլէ, վէ մէշվէրէթ էթմէյիլէ,
13 ա'սքէրիլէրէ վաֆիր ագչէ վերտիւէր . Վէ տէտի-
լէր . Տէյին քի՝ Պիզ ույուր իքէն՝ ծնուն շայիրտ-
14 լէրի կէճէլէյին կէլիպ՝ ծնու չալարլար : Վէ էյեր
վալի պունու իշիտիրսէ, պիղ ծնու գանարրըրզ,
15 վէ սիզի դայդուսուզ էտէրիզ : Վէ ծնւար ագչէյի
ալըպ՝ էօյրէտիլաթլէրի կիպի էյլէտիլէր . վէ պու
սէօզ՝ թա պու կիւնէաէք Եէհուտիլէրաէ չալ օ-
լունաու :
16 Վէ օն պիր շայիրտլէր Գալիւեայա՝ Յիսուսուն
17 ծնւարա թէրթիպ էթտիյի տաղա վարարլար : Վէ
ծնու կէօրիւնճէ, օնա սէճտէ զըլարլար . պա'զըսը
18 իսէ շիւպհէ էթտիլէր : Վէ Յիսուս եաղըն կէլտի .
վէ ծնւարա սէօյլէյիպ տէտի . Աէօքտէ վէ եէրտէ
19 ճիւմէ հիւքիւմէթ պանա վէրիլտի : Իմտի վարըպ՝
հէփ թայիֆէլէրէ թա'լիմ էտին, ծնւարը Փէտէրին
վէ Օղուլուն վէ Ա'զիզ Բուհուն ատընա վաֆթիզ
20 էտին, Վէ ծնւարա՝ սիզէ հէփ թէնպիհ էթտիքլէ-
րիմի կէօզէթմէյէ էօյրէտին . վէ իշթէ պէն տայի-
մա՝ տիւնեանըն սօնունատէք սիզին իլէ իմ : Ամի'ն :

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՐԿՈՍՈՒՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

ՊԱՊ 1

- 1 Աւահըն Օղլու Յիսուս Քրիստոսուն Ինճիլինին
2 Իսլթիտասը տըր . Փէյղամպէրլէրտէ հազըլմըչ օլ-
տուղու կիպի . Իշթէ՛ պէն սէսին եիւզիւնին էօ-
նիւնտէն մէլէյիմի կէօնտէրիւր իմ , քի օ՝ էօնիւնճէ
3 եօլունու տիւղէտէ : Չէօլտէ չաղըրանըն սէսի .
Բապպըն եօլունու հազըրլայըն , ծնուն թարիզէ-
4 րինի տօղրու էյլէյին : Յովհաննէս չէօլտէ վաֆթիզ
էտէր իտի , վէ կիւնահլար ա՛ֆվլըղը իչիւն թէվ-
5 պէ վաֆթիզի վա՛ղ էտէր իտի : Վէ պիւթիւն Եէ-
հուտիսթան տիյարը հէմ հէփ Երուսաղէմիլէր ծնա
չըգար իտի , վէ կիւնահլարընը իթիրաֆ էտէրէք՝
Յորդանան ըրմաղընտա ծնտան վաֆթիզ օլունուր .
6 լար իտի : Վէ Յովհաննէս՝ տէվէ թիւյիւ կիյինիպ՝
պէլինէ գայըչ գուչանմըչ իտի , վէ չէքիրկէլէր վէ
7 եապան պալը ետրիտի : Վէ վա՛ղ էտիպ տէրիտի .
Արտըմճա՝ պէնտէն տահա գուվվէթլիսի կէլիյօր ,
քի էյիլիպ ծնուն այագ դապլարընըն թասմասընը
8 չէօզմէյէ լայըզ տէյիլ իմ : Պէն սիզի սու իլէ վաֆ-
թիզ էտէրիմ , ամմա օ սիզի՝ Ա՛ղիզ Բուհ իլէ վաֆ-
թիզ էտէճէք տիր :
9 Վէ օլտու քի օ կիւնլէրտէ՝ Յիսուս Գալիլիանըն
Նազարէթ չէհրինտէն կէլտի , վէ Յորդանանտա Յով-
10 հաննէստէն վաֆթիզ օլունտու : Վէ տէր ա՛ղապ
սուտան չըգար իքէն , կէօքլէրին եարըլտըղընը՝

- վէ Րուհուն կէօյերճին կիպի ծնուն իւզերինէ էն-
 11 տիցինի կէօրտիւ : Վէ կէօքլէրտէն՝ Շօլ րազի օլ-
 տուղում սէվկիւլիւ Օղլում սէն սին տէյիւ պիր
 սէս օլտու :
- 12 Վէ տէր ա՛գապ Րուհ ծնու չէօլէ չըգարտը :
 13 Վէ զըրգ կիւն օրատա չէօլտէ օլուպ՝ չէյթանտան
 թէճրիւպէ օլունուր իտի . վէ ճանաւարլար իլէ իտի ,
 վէ ծնա մէլէքլէր խըզմէթ էտէր իտի :
- 14 Վէ Յովհաննէս էլէ վէրիտիքտէն սօնկրա , Յի-
 սուս Գալիլեայա կէլիպ՝ Ալլահն փատիշահլըզը-
 15 նըն միւժտէսինի վա՛ղ էտէր իտի . Վէ տէրիտի քի՝
 Վազըթ տօլմուշ տուր , վէ Ալլահն փատիշահլըզը
 եազլաշմըշ տըր . թէվպէ էտին , վէ Ինճիլէ իման
 կէթիրին :
- 16 Վէ Գալիլեա տէնիլինին եանընտա կէզէր իբէն ,
 Սիմոն իլէ ծնուն գարնտաշը Անդրէասը կէօրտիւ ,
 քի տէնիլէ աղ աթայօրլար իտի . զիրա ծնլար պա-
 17 լըգ ալճըսը իտիլէր : Վէ Յիսուս ծնլարա տէտի .
 Արտըմճա կէլին , վէ սիզի ատէմ ալճըսը էտէյիմ :
- 18 Իմտի ծնլար չափուճազ աղլարընը թէրք էտիպ՝
 19 ծնուն արտընճա կիթտիլէր : Վէ օրատան իլէրի
 վարըպ՝ Զեբեդէոս օղլու Յակոբոսու վէ ծնուն գա-
 20 տա աղլարընը մէրէմէթ էտէրլէր իտի : Վէ թէզ
 ծնլարը չաղըրտը . վէ ծնլար պապալարը Զեբե-
 դէոսու՝ իւճրէթլիլէր իլէ գայըգտա պրաղըպ՝ ծնուն
 արտընճա կիթտիլէր :
- 21 Վէ Կափառնայուճուն իչինէ վարտըլար . վէ
 տէր ա՛գապ չաբաթ կիւնիւնտէ ճէմի՛յէթ եէրինէ
 22 վարըպ թա՛լիմ էտէր իտի . Վէ թա՛լիմի՛նէ հէյրան
 դալըրլար իտի . զիրա ծնլարա հիւքիւմէթ սահի-
 պի կիպի թա՛լիմ էտէր իտի , վէ տէյիլ քեաթիպ-
 23 լէր կիպի : Վէ ծնլարըն ճէմի՛յէթ եէրինտէ նափաք

- րուհու ունի պիր ատէմ վար իտի . վէ օ՝ պաղը-
 24 րըպ՝ տէտի . Գօյ՝ վէր, արամըգտա նէ՞ վար՝ եա՛
 Նաղարէթլի Յիսուս, պիզի հէլա՞ք էթմէյէ մի կէլ-
 տին . սէնին քիմ օլտուզունու պիլիր իմ, սէն Ալ-
 25 լահրն Ա՛լիզի սին : Վէ Յիսուս օնա թա՛ղիր էտիպ
 26 տէտի . լա՛լ օլ, վէ օնտան չըգ : Իմտի օլ նափաք
 րուհ օնու չարփտըգտան սօնկրա , պէօյիւք սէս
 27 իլէ պաղըրըպ՝ օնտան չըգտը : Վէ հէփիսի թա՛ճ-
 ճիւպ էթտիլէր , չէօյլէ քի՛ պիրի պիրինէ սիւալ
 էտիպ տէրլէր իտի . Պու նէ՞ օլա , պու եհնի թա՛-
 լիմ նէ՞ օլա . զիրա նափաք րուհլարա պիլէ հիւ-
 քիւմէթ իլէ էմր էտէր , վէ օնա իթաա՛թ էտէրլէր :
 28 Վէ խապէրի՛ չափուճազ Գալիլէանըն պիւթիւն
 էթրաֆ ճիփարընա եայըլտը :
 29 Վէ օնլար տէր ա՛գապ ճէմի՛յէթ եէրինտէն չը-
 գընճա , Յակոբոս հէմ Յովհաննէս իլէ պէրապէր՝
 30 Սիմօնուն վէ Անդրէասըն էվինէ կէլտիլէր : Վէ
 Սիմօնուն գայնանասը սըթմատան թութուլմուշ եա-
 թայօր իտի . վէ տէր ա՛գապ օնտան էօթիւրիւ օնա
 31 սէօյլէտիլէր : Վէ օնուն եանընա վարըպ՝ էլինտէն
 թութմաղըլա , օնու գալտըրտը . վէ տէր ա՛գապ
 սըթմա օնու պրագտը , վէ օնլարա խըզմէթ էտէր
 իտի :
 32 Վէ ախչամ օլուպ՝ կիւնէշ պաթընճա , հէփ իլ-
 33 լէթլիլէրի վէ ճիննլիլէրի օնա կէթիրտիլէր : Վէ
 պիւթիւն չէհր՝ զափուհուն էօնիւնտէ ճէմ՝ օլմուշ
 34 իտի : Վէ կէօնա կէօն խասթալըզլարտան չօգ իլ-
 լէթլի քիմսէլէր սաղալթտը , վէ չօգ ճիննլէր չը-
 գարտը . վէ ճիննլէրի՛ սէօյլէմէյէ գօյ վէրմէզ իտի .
 զիրա օնու պիլիրլէր իտի :
 35 Վէ սապահլայըն զայէթ էրքէն գալըզպ չըգտը ,
 վէ պիր եապան մահալէ վարտը , վէ օրատա տուա՛
 36 էտէր իտի : Վէ Սիմօն հէմ պիլէսինճէ օլանլար՝ օ-

- 37 նու՛ն արտընձա կիթտիլէր : Վէ՛ ճնու պուլտուգ-
լարընտա, ճնա տէտիլէր քի՛ Հէփիսի սէնի արայօր-
- 38 լար : Վէ՛ օ՛ ճնլարա տէտի . Եազընտա օլա՛ն գա-
սապալարա վարալըմ, քի օրատա տախի վա՛զ է-
- 39 տէյիմ. զիրա պո՛ւնու՛ն իչիւն չըգմըչըմ : Վէ՛ պիւ-
թիւն Գալիլեատա ճնլարըն ճէմի՛յէթ եէրլէրինտէ
վա՛զ էտէր իտի, վէ՛ ճիննլէրի չըգարըր իտի :
- 40 Վէ՛ պիր ճիւտամիւր ճնա կէլիպ՝ եալվարարազ
վէ տիզ չէօքէրէք ճնա տէտի քի՛ Էյէր իսթէրսէն,
- 41 պէնի փաքլէմէյէ գատիր սին : Վէ՛ Յիսուս մէրհա-
մէթ էթմէք իլէ՛ Էլինի ուզատըպ ճնա տօգու՛նտու,
- 42 վէ՛ ճնա տէտի . Իսթէրիմ, փաքլէ՛ն : Վէ՛ օ սէօյ-
լէյինճէ՛ տէր հալ ճիւտամ իլլէթի ճնտան կիթտի,
- 43 վէ՛ փաքլէնտի : Վէ՛ ճնա սըգը թէնպիհ էտիպ՝ ալէլ
44 ա՛ճէլէ ճնու տըչարը կէճնտէրտի : Վէ՛ ճնա տէտի .
Պա՛գ՝ քիմսէյէ սէօյլէմէյէսին . լաքին վա՛ր՝ քէն-
տինի քեահինէ կէօսթէր, վէ՛ փաքլէնմէն իչիւն՝
Մովսէսին ճնլարա շէհատէթ իչիւն թէնպիհ էթ-
- 45 տիյի շէյլէրի թագտիմ էյլէ : Ամմա օ՛ չըգընձա,
չօգ նիտա էթմէյէ վէ՛ պու նէսնէյի չալ էթմէյէ
պաշլատը, շէօյլէ քի օ՛ արթըգ պիր շէհրէ աշի-
քեարէ կիրմէյէ գատիր տէյիլ իտի . իլլա տիշա-
րըտա եապան մահալլէրտէ իտի, վէ՛ հէր թարաֆ-
տան ճնա կէլիրլէր իտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ՛ պիր գաչ կիւնտէն սօնկրա՝ թէքրար Ափառ-
նայու՛ւմա կիրտի, վէ՛ իշիտիլտի քի՛ պիր էվտէ իտի :
- 2 Վէ՛ անիտէ՛ չօգ քիմսէլէր ճէմ՝ օլտու, շէօյլէ քի՛
գափու՛նու՛ն եանընտաքի եէրլէրտէ պիլէ սըղմազ-
- 3 լար իտի . վէ՛ ճնլարա քէլամը սէօյլէր իտի : Վէ՛
ճնա՝ տէօրթ քիշի իլէ՛ գալտըրըլմըչ պիր քէօթըրիւմ

- 4 կէթիրէնէր կէլտիւր : Վէ գալապալըդտան՝ ծնա
 եազլաշմաղա գատիր օլմատըզլարընտան՝ ծնուն օլ-
 տուզու մահալին տամընը սէօքտիւլէր , վէ տէլ-
 տիքտէն սօնկրա՝ քէօթրիւմիւն եաթմըշ իտիյի եա-
 5 թաղը սարգըթտըլար : Վէ Յիսուս ծնլարըն իմա-
 նընը կէօրիւնճէ՝ քէօթրիւմէ տէտի . Եւ՝ էվլատ՝
 6 կիւնահլարըն սանա ա՛ֆվ օլունտու : Վէ քեաթիպ-
 լէրտէն պա՛ղըլարը օրատա օլուպ՝ օթուրուրլար
 7 իտի , վէ տէրունլէրինտէ տիւշիւնիւրլէր իտի . Նի՛-
 չիւն պու պէօյլէ քիւֆր սէօյլէր , պիր Ալլահտան
 զայրի՝ կիւնահլար ա՛ֆվ էթմէյէ քի՛մ գատիր տիր :
 8 Վէ տէր ա՛գապ Յիսուս՝ քէնտի քէնտիլէրինտէ
 պէօյլէ տիւշիւնտիւքլէրինի բուհունտա պլլմէք իլէ ,
 ծնլարա տէտի . Նի՛չիւն տէրունլէրինիգտէ պուն-
 9 լարը տիւշիւնիւր սիւնիւղ : Հա՛նկըսը տահա գօ-
 լայ տըր , քէօթրիւմէ կիւնահլարըն սանա ա՛ֆվ
 օլունտու տէմէսի մի , եօխսա՝ գա՛լգ , վէ եաթա-
 10 ղընը գալտըր , վէ կէ՛զ տէմէսի մի : Ամա Ատէ՛մ
 Օղլունուն եէր իւզէրինտէ կիւնահլար ա՛ֆվ էթ-
 մէյէ հիւքիւմէթի օլտուզունու պիլէսինիզ տէյիւ
 11 (քէօթրիւմէ տէտի) . Սանա տէր իմ . Գալգ , վէ
 12 եաթաղընը գալտըր , վէ էվինէ կիթ : Վէ տէր ա՛-
 գապ գալգտը , վէ եաթաղընը գալտըրըպ՝ հէփիսի-
 նին էօնիւնտէ տըշարը չըգտը . շէօյլէ քի՛ ճիւմէսի
 հէյրան գալտըլար , վէ Ալլահա չիւքը էտիպ տէ-
 տիլէր քի՛ Հիչ պիր վազըթ պէօյլէ պիր շէյ կէօր-
 մէտիք :
 13 Վէ եինէ տէնիզ քէնարընա չըգտը , վէ ճիւմէ
 խալգ ծնա կէլիր իտի , վէ ծնլարա թա՛լիւմ էտէր
 14 իտի : Վէ կէչէր իքէն՝ Ալփէոս օղլու Ղեւիյի կէօմ-
 րիւքտէ օթուրուր կէօրիւպ՝ ծնա տէտի . Արտըմճա
 15 կէլ . վէ օ՝ գալգըպ ծնուն արտըմճա կիթտի : Վէ
 օլտու քի՛ ծնուն էվինտէ սօֆրատա օթուրուր իքէն ,

- Յիսուս իլէ հէմ շայիրտլէրի իլէ պէրապէր չօգ կէօմ-
րիւքճիւլէր վէ կիւնահքեարլար տախի սօֆրատա
օթուրուրլար իտի . զիրա չօզլուգ խտիլէր , վէ օ-
- 16 նուն արաղնճա վարտըլար : Վէ քեաթիպլէր հէմ
Փարիսեցիլէր՝ ծնուն կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահ-
քեարլար իլէ պէրապէր եէտիյինի կէօրտիւքլէ-
րինտէ , շայիրտլէրինէ տէտիլէր . Նի՛չիւն պէօյլէ՝
կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահքեարլար իլէ պէրապէր
- 17 եէր վէ իչէր : Վէ Յիսուս իշիտինճէ՝ ծնարա տէ-
տի . Սաղլար հէքիմէ միւհթաճ տէյիլէր , իլլա իլ-
լէթլիլէր . պէն սատըղլարը չաղըրմաղա կէլմէտիմ ,
իլլա կիւնահքեարլարը :
- 18 Վէ Յովհաննէսին շայիրտլէրի հէմ Փարիսեցիլէր
օրուն թութարլար իտի . իմտի կէլիպ՝ ծնա տէ-
տիլէր . Նի՛չիւն Յովհաննէսին հէմ Փարիսեցիլէրին
շայիրտլէրի օրուն թութարլար , վէ սէնին շայիրտ-
- 19 լէրին օրուն թութամաղլար : Վէ Յիսուս ծնարա
տէտի . Միւմքի՛ն մի քի տիւյիւնճիւլէր՝ կիւվէյի
ծնար իլէ պէրապէր իքէն՝ օրուն թութալար . նէ՛
գատար զէման կիւվէյի ծնարըն պէրապէրինճէ օ-
- 20 լուրսա , օրուն թութամաղլար : Ամնա կիւնլէր կէ-
լէճէքլէր քի՛ կիւվէյի ծնարտան ալընաճագ , վէ օ
- 21 զէման՝ օլ կիւնլէրտէ օրուն թութաճագլար : Քիմսէ
եէնի պէզ փարչասընը էսքի էսվապըն իւզէրինէ
եչամա տիքմէզ , եօխսա՝ ծնուն եէնի եամասը էս-
քիտէն փալա գօփարըր , վէ երթըղը տահա պէ-
- 22 թէր օլուր : Վէ հիչ քիմսէ եէնի շարապը էսքի
թուրումլարա գօմազ , եօխսա՝ եէնի շարապ թու-
րումլարը երթար , վէ շարապ տէօքիւլիւր , հէմ
թուրումլար թէլէֆ օլուր . լաքին եէնի շարապը՝
եէնի թուրումլարա գօմազ կէրէք տիր :
- 23 Վէ օլտու քի օ՝ չաբաթ կիւնիւնտէ էքինլէր ա-
րապընտան կէչէր իքէն , շայիրտլէրի՝ պաշաղլարը

- 24 գօփարարագ՝ եօլ ալմաղա պաշլատլար : Վէ ֆա-
րիսեցիլէր ծնա տէտիլէր . Պա՛գ՝ շարաթ կիւնիւն-
տէ էթմէք ճայիզ օլմայան շէյի նի՛շիւն էտէյօրլար :
- 25 Վէ օ՝ ծնլարա տէտի . Դաւիթին միւհթամ օլուպ՝
կէրէք քէնտիսի կէրէք պիլէսինճէ օլանլար՝ աճրդ-
տըղը զէման նէ՛ էթտիյինի հիշ պիր վազըթ օգո՛ւ-
- 26 մատընը մը . Նի՛ճէ՝ Աբիաթար պաշ քեահինին
վազթընտա՝ Ալլահն էվինէ կիրիպ հուզուր էք-
մէքլէրինի եէտի , քի ծնլարը եէմէք քեահինլէրտէն
ղայրի քիմսէյէ ճայիզ տէյիլ տիր , վէ պիլէսինճէ
- 27 օլանլարա տախի վէրտի : Հէմ ծնլարա տէտի . Շա-
րաթ ատէմ իշիւն օլտու , տէյիլ ատէմ շարաթ ի-
- 28 չիւն : Շէօյլէ քի՝ Ատէմ Օղլու շարաթըն տախի
Սահիպի տիր :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ եինէ ճէմիյէթ եէրինէ կիրտի . վէ օրատա՝
- 2 էլի գուրու պիր ատէմ վար իտի : Վէ ծնտան չի-
քեայէթ էթմէք իշիւն՝ շարաթ կիւնիւնտէ ծնու
- 3 սաղալտը՛մ մը տէյիւ կէօզէտիրլէր իտի : Խմտի էլի
գուրու ատէմէ տէտի . Գալզըպ օրթատա Դա՛ւր :
- 4 Անաէն ծնլարա տէտի . Շարաթ կիւնիւնտէ էյլիք
էթմէք մի ճայիզ տիր , եօխսա քէօթիւլիւք էթմէք
մի . ճան գուրթարմա՛ց մը , եօխսա էօլտիրմէք
- 5 մի . վէ ծնլար սիւքիւթ էտէրլէր իտի : Վէ դա-
ղա՛պ իլէ էթրաֆա ծնլարա պաղըպ՝ ծնլարըն եիւ-
րէյինին փէքլիյինէ գասավէթլէնէրէք՝ օ ատէմէ
տէտի . Էլինի ուզաթ , վէ ուզաթտը . վէ ծնուն
- 6 էլի սաղ օլտու : Վէ ֆարիսեցիլէր չըզըպ՝ տէր ա-
գապ ծնուն ալէյհինէ Հերովզէսեսանլար իլէ մէշվէ-
րէթ էտէրլէր իտի , քի ծնու նի՛ճէ հէլաք էտէլէր :
- 7 Ամմա Յիսուս՝ շայիրտլէրի իլէ տէնիզէ տօզրու

- կիթտի. վէ օնուն արտընճա՝ Գալիլեաստան վէ Եւ-
 8 հուտիսթանտան, վէ Երուսաղէմտէն վէ Եգիպտոսան
 վէ Յորդանանըն էօթէ եազարնտան՝ չօգ խալզ
 կիթտի. վէ Տիւրոս իլէ Սիդոնուն էթրաֆընտա օ-
 9 ճա կէլտիլէր. վէ օ՝ շայիրտլէրինէ տէտի քի՝
 գալապալըգ սէպէպինտէն՝ օնուն եանընտա պիր
 քիւչիւք գայըգ պէքլէյէ, քի օնա սըզլէթ վէրմէ-
 10 յէլէր. Զիրա չօգ քիմսէլէր սաղալթաը, չէօյլէ քի՝
 հէփ տէրալի օլանլար օնա տօգունմազ իչիւն՝ օ-
 11 նուն իւզէրինէ տիւշէրլէր իտի. վէ նափաք բուն-
 լար օնու կէօրտիւքտէ, օնուն էօնիւնէ տիւշիւպ՝
 պաղըրարազ տէրլէր իտի քի՝ Սէն Ալլահըն Օղլու
 12 սուն. Ամմա օ՝ օնլարը պիր չօգ ա՛ղարլար իտի,
 քի օնու պէյան էթմէյէլէր.
 13 Իմտի տաղա չըգաը, վէ քէնտիսի ճիւմէ իսթէ-
 տիյի քիմսէլէրի չաղըրաը, վէ օնուն եանընա կէլ-
 14 տիլէր. վէ օն իքի քիշի թա՛յին էթտի, քի պէ-
 րապէրինճէ օլալար, հէմ օնլարը վա՛ղ էթմէյէ
 15 կէօնտէրէ, վէ օնլարըն՝ խասթալըզղարը սաղալթ-
 մաղա վէ ճինլէրի չըգարմաղա հիւքիւմէթի օլա.
 16 վէ Սիմոնուն ատընը Պետրոս գօտու. (17) վէ Զե-
 բեգէոս օղլու Յակոբոսու հէմ Յակոբոսուն դարըն-
 տաշը Յովհաննէսի, (քի օնլարա Բանեբեկէս՝ եա՛նի
 18 կիւրիւլթիւ օղլուլլարը՝ առ գօտու.) վէ Անդրէասը
 վէ Փիլիպպոսու վէ Պարթուղիմէոսու, վէ Մատ-
 19 թէոսու վէ Թովմասը վէ Ալփէոս օղլու Յակոբոսու
 20 Իմտի պիր էվէ կէլտիլէր. վէ Թէքրար խալզ
 ճէմ՝ օլտու, չէօյլէ քի՝ օնլար էքմէք պիլէ եէմէյէ
 21 գատիր տէյիլլէր իտի. վէ օնուն ագրապասը ի-
 շիտինճէ, օնու թութմաղա չըգսըլար. զիրա տէր-

- 22 Լէր իտի քի՝ Ա՛ղլընը գաչըրմըչ տըր : Վէ Երու-
սաղէմտէն էսէն քեաթիպլէր տէրլէր իտի քի՝ Բէ-
եզզեբուղու վար , հէմ քի՝ Ճիննլէրին ուղուսու ի-
- 23 Լէ ճիննլէրի չըգարըյօր : Վէ ծնլարը Կանննա չա-
ղըրըպ՝ ծնլարա թէմսիլլէր իլէ սէօյլէտի . Շէյթան
- 24 շէյթանը նիճէ չըգարա պիլիր : Վէ էյէր պիր փա-
տիշահլըգ քէնտի ա՛լէյհինէ պէօլիւնիւրսէ , օ փա-
- 25 տիշահլըգ «ալէ՛ն տուրմազ : Վէ էյէր պիր էվ
քէնտի ա՛լէյհինէ պէօլիւնիւրսէ , օ էվ «ալէ՛ն տու-
- 26 րմազ : Վէ էյէր շէյթան՝ քէնտի ա՛լէյհինէ գալ-
գըպ պէօլիւնիւրսէ , «ալէ՛ն տուրմազա գատիր օ-
- 27 ւամազ , իլլա սօնու կէլմիշ տիր : Հիչ քիմսէ գուվ-
վէթլինին էվինէ կիրիպ՝ ծնուն էչեսսընը Կաղմա
էթմէյէ գատիր օւամազ , էյէր էվլէլա օլ գուվվէթ-
- 28 Լլիյի պաղլլամազսա . վէ օլ զէման ծնուն էվինի
Կաղմալայաճազ : Աէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝ առէմ
- 29 էթտիքլէրի քիւֆրլէր ա՛ֆվ օլունաճազ . Ամմա հէր
քիմ Ա՛ղիզ Բունա քիւֆր էտէրսէ , ծնուն էպէտէն
- 30 օլուր : Զիւն քի ծնլար՝ Օնուն նափաք բունու վար՝
տէրլէր իտի :
- 31 Վէ ծնուն գարնտաշլարը վէ վալիտէսի կէլտի-
լէր , վէ տիշարըտա տուրուպ՝ ծնու չաղըրմազա
- 32 «ալէ՛ կէճնտէրտիլէր : Վէ ծնուն էթրաֆընտա իալլ
օթուրուր իտի . վէ ծնա տէտիլէր . Իշթէ վալի-
- 33 ւար : Վէ օ՝ ծնլարա ճէվապ վէրիպ տէտի . Վա-
- 34 լիտէմ՝ Կախօտ գարնտաշլարըմ քիմ տիր : Վէ չէփ
չէվրէ՝ ծնուն էթրաֆընտա օթուրանլարա պաղըպ՝
- 35 տէտի . Իշթէ՛ վալիտէմ վէ գարնտաշլարըմ : Զիրա
հէր քիմ Ալլահըն իրատէթինի էտէրսէ , գարնտա-
շլըմ վէ գըզ գարնտաշլըմ վէ վալիտէմ օ՝ տուր :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ երեսն տէնիզին հանրնտա էօյրէթմէյէ պաշ-
լատը . վէ հանրնա չօդ խալդ պիրիքտի, շէօյէ քի
օ՝ գայըղա կիրիպ՝ տէնիզ իւզէրինտէ օթուրուր
իտի, վէ ճիւմէ խալդ տէնիզին քէնարընտա գա-
2 րատա իտի : Վէ թէմսիլէր իլէ օնլարա չօդ շէյլէր
թա՛լիմ էտէր իտի, վէ թա՛լիմինտէ օնլարա տէրիտի .
3 Տինկէյին . Իշթէ էքինճի Լօֆօ՝ էքմէյէ չըգտը :
4 Վէ օլտու քի՝ էքէր իքէն , պա՛ղըսը եօլուն հա-
նրնա տիւշտիւ , վէ գուշլար կէլիպ՝ օնու եէտի :
5 Վէ պա՛ղըսը չօդ թօփրաղը օլմայան՝ թաշլըզ մա-
հալէ տիւշտիւ . վէ թօփրաղըն տէրինլիլի օլմա-
6 տըղընտան՝ չափուճագ պիթտի . Ամմա կիւնէշ
տօղունճա՝ հանտը , վէ քէօքիւ օլմատըղընտան՝
7 գուրուտու : Վէ պա՛ղըսը տիքէնլէր արասընա տիւշ-
տիւ , վէ տիքէնլէր չըգըպ՝ օնու պօղտուլար , վէ
8 մահսուլ վէրմէտի : Վէ պա՛ղըսը էյի եէրէ տիւշ-
տիւ , վէ չըգմըշ հէմ պէօյիւմիւշ մահսուլ վէրտի .
վէ պիրի օթուզ՝ պիրի տէ ալթմըշ՝ վէ պիրի եիւզ
9 գաթ վէրտի : Վէ օնլարա տէտի . Իշիթմէյէ գու-
լագլարը օլան՝ իշիթմին :
10 Վէ թէնհանէ գալտըղընտա , հանրնտա օլանլար՝
օն իքիլէր իլէ պէրապէր օնա թէմսիլի սօրտու-
11 լար : Վէ օնլարա տէտի . Ալլահըն փատիշահլըղը-
նըն սըրընը պիլմէք սիղէ վէրիլմիշ տիր . ամմա
օլ տիշարտաքիլէրէ հէր շէյ թէմսիլէր իլէ օլուր .
12 Թա քի պագար իքէն՝ պագալար վէ կէօրմէյէլէր ,
վէ իշիտիր իքէն՝ իշիտէլէր վէ անկլամայալար . օլ-
մայաքի տէօնէլէր տէ՝ կիւնահլարը ա՛ֆվ օլունա :
13 Վէ օնլարա տէտի . Պու թէմսիլի պիլմէ՞զ մի
սինիզ , վէ հէփ թէմսիլէրի նիճէ պիլէճէք սինիզ :
14 Էքինճի՝ սէօղիւ էքէն տիր : (15) Վէ եօլ հանրն-

- տա սէօզիւն էքիւտիյի եէրտէ օլանլար՝ պունլար տըր քի՝ իշիթտիքլէրինտէ չափուճազ շէյթան կէ-
 լիպ՝ եւրէքլէրինտէ էքիւթիշ սէօզիւ գալտըրըր :
- 16 Վէ քէզալիք թաշլըգտա էքիլէնլէր պունլար տըր քի՝ սէօզիւ իշիթտիքլէրինտէ՝ չափուճազ ծնու սէ-
 17 վինճ իլէ գապուլ էտէրլէր . Ամմա քէնտիլէրինտէ քէօքիւ օլմատըղընտան՝ աղ գէման տուրուրլար .
- 18 ճա, չափուճազ սիւրչէրլէր : Վէ տիքէնլէր արա- սընտա էքիլէնլէր պունլար տըր քի՝ ծնլար սէօզիւ
- 19 իշիտիլլէր . Վէ պու տիւնեանըն գայդուլարը վէ գէնկինլիլին ալտատըշը վէ զայրի շէյլէրէ օլան ար- ղուլար արայա կիրիպ՝ սէօզիւ պօղարլար , վէ մահ-
- 20 սուլսուղ օլուր : Վէ էյի եէր իւղէրինտէ էքիլէն- լէր պունլար տըր քի՝ սէօզիւ իշիտիպ՝ գապուլ է- տէրլէր , վէ պիրի օթուղ՝ պիրի տէ ալթմըշ՝ վէ պիրի եւիզ գաթ մահսուլ վէրիր :
- 21 Հէմ ծնլարա տէտի . Զիրաղ կէթիրիլիպ՝ շինթ ալթընա՝ եախօտ եաթա՛գ ալթընա մը գօնուր .
- 22 տէյլի մի քի շէմ՝տան իւղէրինէ գօնուլա : Զիրա կիզլի շէյ եօգ տուր քի՝ աշիքեար օլմայա , վէ
- 23 սազլը շէյ եօգ քի՝ մէյտանա կէլմէյէ : Քիմին քի իշիթմէյէ գուլազլարը վար իսէ՝ իշիթսին :
- 24 Վէ ծնլարա տէտի . Պազըն՝ նէ՝ իշիտիր սինիզ . նէ էօլչէք իլէ էօլչէրսէնիզ , սիղէ էօլչիւլէճէք , վէ
- 25 սիղ իշիտէնլէրէ գամմ օլունաճազ տըր : Զիրա քի- մին վար իսէ , ծնա վէրիլէճէք . վէ քիմին եօղ իսէ , նէսի վար իսէ տախի՝ ծնտան ալընաճազ տըր :
- 26 Հէմ տէտի . Ալլահըն փատիշաշլըղը պէօյլէ տիր , եա՛նի պիր ատէմ կիպի քի՝ թօխուճու եէրէ ա-
- 27 թար , Վէ կէճէ վէ կիւնտիւղ ույուր , վէ գալգար վէ թօխում՝ ծնուն պիւլէտիյի վէճի իւղրէ՝ պիթէր
- 28 վէ պէօյլուր : Զիրա եէր քէնտիլիլինտէն՝ էվլէլա

- 29 օթ՝ անտէն պաշագ՝ անտէն պաշագտա թէքմիլ
 29 պուղտայ հասիլ էտէր . վէ մահսուլ եէթիշտիյի
 զէման, չափուճագ թըրփանը կէօնտէրիւր . զիրա
 պիչին վագթը եէթիշմիշ տիր :
 30 վէ տէտի . Ալլահն փատիշահլըղընը նէյէ՝ պէն-
 զէտէլիմ, եախօտ ծնու հաճկը թէմսիլէ էմսալ է-
 31 տէլիմ : Խարտալ տանէսի կիպի տիր, քի օ՝ եէրէ
 էքիլտիքտէ, եէր իւղէրինտէ օլան հէփ թօխում-
 32 լարտան քիւչիւք տիր : Ամմա էքիլինճէ՝ պի-
 թէր, վէ ճէմի՝ սէպղէվաթտէն պէօյիւք օլուր, վէ
 պէօյիւք տալլար սալար, չէօյլէ քի՝ ծնուն քէօկէ-
 սի ալթընտա կէօյիւն դուշլարը գօնմաղա գատիր
 օլուրլար :
 33 Իմտի ծնլարա՝ պունճիլէյին չօգ թէմսիլէր իլէ՝
 տինկլէմէյէ գատիր օլտուգլարընա կէօրէ սէօղիւ
 34 սէօյլէր իտի : Ամմա ծնլարա թէմսիլսիգ սէօյլէմէղ
 իտի, վէ թէնհաճէ շայիրտլէրինէ հէփիսինի թէֆ-
 սիր էտէր իտի :
 35 վէ օլ կիւն ախշամ օլունճա, ծնլարա տէտի .
 36 էօթէ եագայա կէչէլիմ : վէ ծնլար խալզը պրա-
 ղըպ՝ ծնու գայըգտա պուլունտուղու կիպի ալտը-
 լար . վէ պիլէսինճէ՝ սայիր քիւչիւք գայըգլար
 37 տահա վար իտի : Իմտի պիր պէօյիւք ըլւզկեար
 գասըրղասը օլտու, վէ տալղալար գայըղա հիւճիւմ
 38 էթտիլէր, չէօյլէ քի հէման տօլայօր իտի : վէ օ՝
 գըչտա եաստըգ իւղէրինտէ ույույօր իտի . Իմտի
 ծնու գալտըրըպ՝ ծնա տէտիլէր . Եա՝ խօճա՝ հէլաք
 39 օլույօրուզ տէ հաճէթին տէյիլ մի : վէ օ գալզըպ
 ըլւզկեարը ա՛ղարլատը, վէ տէնիգէ տէտի . Սուս
 օլ, լա՛լ օլ . Իմտի ըլւզկեար տինտի, վէ պէօյիւք
 40 լիմանլըգ օլտու : վէ ծնլարա տէտի . Նի՛չիւն
 պէօյլէ գօրգագ սընըգ, նի՛չիւն իմանընըգ եօգ տուր :
 41 Իմտի ծնլար ղայէթլէ գօրգտուլար, վէ պիրի պի-

րինէ տէտիլէր . Ա՛ճապա պու ըլմ տիր , քի հէմ
րիւզկեար հէմ տէնիզ օնա իթաաթ էտէրլէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ տէնիզին էօթէ եագասընա Գագարալըլարըն
- 2 տիյարընա կէլտիլէր : Վէ օ դայըգտան չըգընճա ,
օնա տէր ա՛գապ մէգարլըգտան նափաք բուհու
- 3 օլան պիր ատէմ բասթ կէլտի . Քի օնուն մէսքեա-
նը մէգարլըգտա իտի . վէ օնու քիմսէ՝ զէնճիրլէր
- 4 իլէ պիլէ պաղլամաղա դատիր տէյիլ իտի : Զիւն քի
չօգ տէֆա՛ պուգաղուլար վէ զէնճիրլէր իլէ պաղ-
լանմը իտի , աւմա զէնճիրլէրի գըրըպ՝ պուգաղու-
լարը փարալար իտի . վէ քիմսէ օնու զապթ էթ-
- 5 մէյէ դատիր տէյիլ իտի : Վէ տայիմա կէճէ վէ կիւն-
տիւզ մէգարլար արասընտա վէ տաղլարտա պա-
ղըրմագտա վէ քէնտինի թաշլար իլէ տէօյմէքտէ
- 6 իտի : Իմտի Յիսուսու ուզագտան կէօրիւնճէ՛ սէ-
7 յիրթտի , վէ օնա սէճտէ էյլէտի . Վէ հիւքսէք սէս
իլէ պաղըրըպ տէտի . Արամըղտա նէ՞ վար , եա՛
Ալլահ թաա՛լանըն Օղլու Յիսուս . սանա Ալլահ
- 8 իլէ սնտ վէրիրիմ , պէնի իսքէնճէյէ սալմա : Զիրա
օ՛ օնա տէրիտի . Եա՛ նափաք բուհ՛ ատէմտէն չըգ :
- 9 Վէ օնա սիւալ էթտի . Ատըն նէ՞ տիր . վէ օնա
տէտի . Ատըմ Լէգէոն տուր , զիրա չօզլուզ ուզ :
- 10 Վէ օնա չօգ եալվարըր իտի , քի օնլարը օլ տի-
- 11 յարտան տիշարը կէօնտէրմէյէ : Վէ օրատա տա-
ղըն եանընտա օթլանըր պիր պէօյիւք տօնկուզ
- 12 սիւրիւսիւ վար իտի : Վէ հէփ ճիննլէր օնա եալ-
վարըպ տէտիլէր . Պիզի տօնկուզլարա եօլլա , քի՛
օնլարա կիրէլիմ . վէ Յիսուս օնլարա տէր ա՛գապ
- 13 իզն վէրտի : Վէ նափաք բուհլար չըգըպ՝ տօն-
կուզլարա կիրտիլէր , վէ սիւրիւ ուչըրումտան տէ-

- 14 նէղէ եկւրիւյիւշ էտիպ՝ տէնիգտէ պօղուլտուլար ,
 վէ իքի պին գատար իտիլէր : Վէ տօնկուղլարը
 կիւտէնլէր գաշըպ՝ շէհրէ հէմ չիֆթլիքլէրէ խա-
 պէր վէրտիլէր . վէ օլանը կէօրմէյէ չըգտըլար :
 15 Իմտի Յիսուսա կէտիլէր , վէ ճինսլիյի՝ օլ լէգէո-
 նու օլան քիմսէյի՝ կէօրտիւլէր քի՝ կիյինսլիշ վէ ա-
 16 զըլլանմըշ օթուրույօր իտի , վէ գօրգտուլար : Վէ
 կէօրէնլէր՝ ճինսլիյէ նէ՝ վազի՝ օլտուղունու՝ վէ
 տօնկուղլարըն մատտէսինի ծնլարա նազլ էթտի-
 17 լէր : Վէ ծնա եալվարմաղա պաշլատըլար , քի ծն-
 18 լարըն սինօրլարընտան կիտէ : Վէ օ՝ գայըղա կի-
 րինճէ , ճինսլի ծնա եալվարըր իտի , քի ծնուն պի-
 19 լէսինճէ օլա : Ամմա Յիսուս ծնու պրապմատը , իլլա
 ծնա տէտի . էվինէ՝ սէնին ագրապանըն եանընա
 վար , վէ ծնլարա՝ Բապպըն սանա հէփ էթտիյինի
 20 վէ սանա մէրհամէթ էյլէտիյինի խապէր էյլէ : Վէ
 օ կիթտի , վէ Յիսուսուն ծնա ճիւմլէ էթտիյինի
 Դիկապօլլիստէ նիտա էթմէյէ պաշլատը . վէ հէփի-
 սի թա՛ճիւպ էտէրլէր իտի :
 21 Վէ Յիսուս գայըգ իլէ եինէ էօթէ եագայա կէչ-
 մէյիլէ , ծնուն եանընա չօգ խալգ պիրիքտի . վէ
 22 տէնիգլին եանընտա իտի : Վէ իշթէ ճէմիյէթ պաշ-
 լարընտան Յայրոս իամինտէ պիրի՝ ծնուն եանընա
 կէտի , վէ ծնու կէօրիւնճէ՝ այագլարընա գափան-
 23 տը : Վէ ծնա չօգ եալվարարադ տէտի քի՝ Գըզ-
 չաղազըմ սօն նէֆէստէ տիր . քէրէմ էյլէ՝ կէլիպ
 ծնուն իւզէրինէ էլլէրինի գօ քի գուրթուլա , վէ
 24 եաշայաճագ : Վէ ծնուն իլէ կիթտի , վէ ծնուն ար-
 տընճա չօգ գալապալըգ վար իտի , վէ ծնու սը-
 դարլար իտի :
 25 Վէ ծն իքի եըլ գան ագմագ իլլէթինտէ օլան
 26 պիր գարը քի՝ Զօգ հէքիմէրտէն չօգ դահմէթ չէք-
 միշ վէ հէփ վարիյէթինի սարֆ էթմիշ՝ ամմա հիշ

- պիր ֆայիտէ կէօրմէմիշ իտի , իլլա տահա պէթէր
 27 օլմուշ իտի , Յիսուստանն էօթիւրիւ իշիտինճէ , գա-
 լապալըղըն արասընտա արտտանն կէլիպ՝ ծնուն էս-
 28 վապընա տօգունտու : Զիրա տէրիտի քի՝ Անճագ
 ծնուն էսվապլարընա տօգունսամ պիլէ՝ դուրթու-
 29 լաճաղըմ : Վէ տէր ա՛գապ ծնուն գանընըն ազմասը
 դուրուտու , վէ թէնինտէ տույտու քի՝ տէրաին-
 30 տէն չիֆա պուլտու : Վէ չափուճագ Յիսուս՝ քէն-
 տինտէն գուվլէթ չըգաղընը տէրունինտէ տույ-
 մաղըլա , խաղըն արասընտա տէօնիւպ տէտի . էս-
 31 վապլարըմ քի՛մ տօգունտու : Վէ շայիրալէրի օ-
 նա տէտիլէր . Գալապալըղըն սէնի սըգաղըղընը
 կէօրիւյօրսուն , վէ՝ Պանա քի՛մ տօգունտու մու-
 32 տէրսին : Վէ օ՝ էթրաֆա պաղար իտի , քի պու-
 33 նու էտէն գարըլը կէօրէ : Վէ գարը քէնտինէ օ-
 լանը պիլմէք իլէ , գօրգարագ վէ տիթրէյէհէք կէ-
 լիպ՝ ծնուն էօնիւնէ տիւշտիւ , վէ ծնա հէփ տօղ-
 34 րուսունու սէօյլէտի : Վէ օ՝ ծնա տէտի . Ես՝ գըզ՝
 իմանըն սէնի դուրթարտը , սէլամէթ իլէ կիթ , վէ
 տէրտինտէն սա՛ղ օլ :
 35 Օ՝ տահա սէօյլէր իքէն , ճէմի՛յէթ պաշընըն թա-
 րաֆընտան կէլիպ տէտիլէր քի՝ Սէնին գըզըն էօլ-
 տիւ , արթըգ խօճայա նի՛չիւն գահմէթ վէրիւսին :
 36 Վէ Յիսուս սէօյլէնէն սէօզիւ հէման իշիթտիյի
 կիպի՛ ճէմի՛յէթ պաշըյա սէօյլէտի . Գօրգմա , ան-
 37 ճագ ինան : Վէ Պետրոս իլէ Յակոբոսու հէմ Յա-
 կոբոսուն գարնտաշը Յովհաննէստէն մա՛տա՝ պէ-
 38 րապէրինճէ վարմաղա քիմսէյի դօմատը : Իմտի ճէ-
 մի՛յէթ պաշընըն էվինէ կէլիպ՝ շամաթայը վէ չօգ
 39 աղլայըպ ֆէրեատ էտէնլէրի կէօրտիւ : Վէ իչէրի
 կիրիպ՝ ծնլարա տէտի . Նի՛չիւն շամաթա էտէր
 սինիզ , վէ աղլար սընըզ . չօճուգ էօլմէտի , իլլա
 40 ույույօր : Վէ ծնու գէվլէնիլլէր իտի . Իմտի օ՝

հէփիսինի տիշարը չըգարըպ՝ չօճուղուն պապասը-
նը վէ անասընը վէ քէնտիսի իլէ պէրապէր օլան-
լարը արտը, վէ չօճուղուն եաթտըղը մահալէ կիր-
41 տի: Վէ չօճուղուն էլինի թութուպ՝ օնա տէտի.
Տալիթա գո՛ւմի, քի թէրճիւմէտէ՝ Ես՝ գըզ՝ սանա
42 տէրիմ, գալզ տէմէք տիր: Վէ գըզ տէր ա՛գապ
գալգաը, վէ կէգէր իտի. զիրա օն իքի եաշընտա
43 իտի. վէ օնլար միւթէհայիր օլուպ շաշտըլար: Վէ
օնլարա սըզը թէնպիհ էյլէտի քի՝ պունու քիմսէ
պիլմէսին. վէ տէտի քի՝ գըզա եէմէք վէրիլսին:

ՊԱՊ 6

1 Վէ օրատան չըգըպ՝ քէնտի վիլայէթինէ կէտի,
2 վէ շայիրալէրի օնուն արտընճա կէշտիլէր: Վէ շա-
բաթ կիւնիւ օլունճա՝ ճէմլէյէթ եէրինտէ վա՛զ էթ-
մէյէ պաշլատը, վէ չօգ քիմսէլէր իշիթտիքլէրին-
տէ՝ հէյրան գալըպ տէրլէր իտի. Պու նէնսէլէր
պունա նէ՞րէտէն տիր, վէ պունա վէրիլմիշ ի՛լմ
նէ՞ տիր, քի օնուն եէտի իլէ պէօյլէ հիքմէթլէր
3 տախի իճրա օլույօր: Պու Մարիամըն օղլու՝ հէմ
Յակոբոսուն վէ Յովսէսին վէ Յուգանըն վէ Սիմո-
նուն գարնաաշը շօլ տիւլկէր տէյիլ մի. վէ օնուն
գըզ գարնաաշլարը պուրատա եանըմըգտա տէյիլ-
լէ՞ր մի. վէ օնուն հագգընտա սիւրչէրլէր իտի:
4 Վէ Յիսուս օնլարա տէրիտի քի՝ Պիր փէյղամպէր
իթիպարսըզ տէյիլ տիր, իլլա քէնտի վաթանընտա
վէ խըսըմլարը արասընտա վէ քէնտի խանէսինտէ:
5 Վէ օրատա՝ հիչ պիր հիքմէթ իճրա էթմէյէ գա-
տիր տէյիլ իտի, անճագ պիր գաշ խասթալարըն
6 իւգէրինէ էլլէրինի գօյուպ՝ սաղալթտը: Վէ օն-
լարըն իմանաղլըզընա թա՛ճճիւպ էտէր իտի. վէ
թա՛լիմ էտէրէք էթրաֆի քէօյլէրի տօլաշըր իտի:

- 7 Վէ ծնիքիւէրի եանընա չաղըըւպ՝ ծնլարը իքի-
շէր իքիշէր կէծնտէրմէյէ պաշլատը , վէ ծնլարա
նափաք րուհլարըն իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրաի :
- 8 Վէ ծնլարա թէնպիհ էթտի քի՝ եօլտա պիր տէյ-
նէքտէն մա՛տա՝ հիշ պիր շէյ թաշըմայալար , նէ
9 թօրպա նէ էքմէք նէ քէմէրտէ մանկըր : Իլլա չա-
10 րըզ կիյէլէր , վէ իքի գաֆթման կիյինմէյէլէր : Վէ
ծնլարա տէտի . շէր նէրէտէ պիր էվէ կիրէրսէնիզ ,
11 օ եէրտէն չըգանատէք՝ օրատա գալըն : Վէ սիզի
քիմլէր քի գապուլ էթմէզլէր՝ վէ սիզի տինէմէզ-
լէր իսէ , օրատան չըզըպ՝ ծնլարա շէհատէթ իշիւն
այազլարընըզըն ալթընտաքի թօզու սիզքին . կէր-
չէք տէրիմ սիզէ , շէրաա՛թ կիւնիւնտէ Սողոմա
եախօտ Գոմորա՝ օլ շէհրտէն զիյատէ էնվէն օլա-
ճագ :
- 12 Վէ ծնլար չըզըպ՝ վա՛զ էտէրլէր իտի , քի թէվ-
13 պէ էտէլէր : Շէմ չօգ ճիննլէր չըգարըրլար իտի .
վէ չօգ խասթալարը եաղ իլէ մէսհ էտիա՝ սազալ-
տըրլար իտի :
- 14 Վէ Հերովդէս փատիշահ իշիթտի , զիրա ծնուն
ատը աշիքեար օլտու , վէ տէրիտի քի՝ Վաֆթիզ
էտիճի Յովհաննէս էօլիւլէրտէն գալգտը , վէ ծնուն
15 իշիւն ծնտա հիքմէթլէր իճրա օլունուր : Պաշգա-
լարը տէրլէր իտի քի՝ Եղիա տըր . սայրլէրի տէ
տէրլէր իտի քի՝ Պիր փէյղամպէր՝ եախօտ փէյղամ-
16 պէրլէրին պիրի կիպի տիր : Ամա Հերովդէս իշի-
տինճէ , տէտի քի՝ Պու տուր պէնիմ չօլ պաշընը
քէստիյիմ Յովհաննէս . օ՝ էօլիւլէրտէն գալգտը :
- 17 Զիրա պու Հերովդէս՝ քէնտի գարնտաշը Փի-
լիպպոսուն գարըսը Հերովդիանըն սէպէպլինտէն՝
քէնտիսի ծնունլա էվլէնտիյինտէն էօթիւրիւ՝ «
կէծնտէրիպ Յովհաննէսի թուլթտու , վէ ծնու զըն-
18 տանտա պաղլատը : Զիրա Յովհաննէս Հերովդէս

- տէրիտի քի՝ Գարնտաշընըն գարըսընը թու-թմագ
 19 սանա ճայիզ տէյիլ տիր։ Վէ Հերովդիանըն ճա
 դարազը օլուպ՝ ճնու էօլտիււրմէք իսթէր իտի . աւ-
 20 մա գատիր տէյիլ իտի։ Զիւն քի Հերովդէս Յով-
 հաննէստէն գօրգար իտի . ղիրա ճնու սատրզ վէ
 ա՛ղիզ ատէմ պիլիր իտի . վէ ճնու կէօղէտիր ի-
 տի . վէ ճնու տինկլէմէ իլէ՝ չօզ շէյէր էտէր իտի .
 21 վէ ճնու հազզ էտէրէք տինկլէր իտի։ Վէ պիր միւ-
 նասիպ կիւն օլունճա , Հերովդէս քէնտի մէվլու-
 աու կէ-նէ-նտէ՝ ուլու պէյլէրինէ վէ պինպաշըրար
 վէ Գալիլէանըն վիւճիւհլէրինէ ախամ թաա՛մը
 22 էթտիլինտէ , վէ պու Հերովդիանըն գըզը կիրիպ՝
 բազա էթմէյիլէ , վէ Հերովդէս հէմ սօֆրատա պէ-
 բապէր օլանլար ճնու պէյէնմէյիլէ , փատիշա՛ն գը-
 զա տէտի . Պէնտէն նէ իսթէրսէն՝ տիլէ , վէ սանա
 23 վէրէյիւ՝ վէ ճնա եէմլին էթտի քի՝ Պէնտէն նէ
 քի տիլէրսէն , թա փատիշանլըզըմըն եարըսընա-
 24 տէք՝ սանա վէրէճէյիւ՝ իտի օ չըզըպ անասընա՝
 նէ՞ տիլէյիւ տէտի . վէ օ տէտի . Վաֆթիզ էտիճի
 25 Յովհաննէսին պաշընը։ Վէ գըզ տէր ա՛գապ ա-
 ճէլէ իլէ փատիշանըն եանընա կլիրպ՝ տիլէտի , վէ
 տէտի . իսթէրիւ քի՝ անիտէ պանա թէփաի իւզէ-
 րինտէ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէսին պաշընը վէ-
 26 րէսին։ Վէ փատիշան ղայէթլէ գասալէթլէնտի իտէ
 տէ , եէմլիլէր վէ սօֆրատա պէրապէր օթուրանլար
 27 իլիւն՝ ճնուն ալէյիլէրէրէտտ էթմէք իսթէմէտի։ Վէ
 փատիշան տէր ա՛գապ ճէլլատ կէճնտէրիպ՝ ճնուն
 28 պաշը կէթրիլմէյէ էմր էյլէտի։ Վէ օ վարըպ՝
 զընտանտա ճնուն պաշընը քէտտի , վէ ճնուն պա-
 շընը թէփաի իւզէրինտէ կէթրիլպ՝ գըզա վէրտի ,
 29 վէ գըզ ճնու անասընա վէրտի։ Վէ ճնուն շայիրտ-
 լէրի իլիտլինճէ՝ կէլիպ ճնուն թէնիլի գալտըրտը-
 լար , վէ ճնու մէղարա գօտուլար։

- 30 Վէ Առաքեալաւ Բիսուսուն Էանընա ճէմ՝ օլ-
տուլար , վէ ընա ճիւղէսինի՝ կերէք հէփ էթտիք-
լէրինի կերէք հէփ էօրէթտիքլէրինի խապեր վէր-
- 31 տիլէր : Վէ ընլարա տէտի . Սիդ քէնտինիդ թէն-
հաճէ պիր եապան մահալէ կէլին , վէ պիրադ րա-
հաթ օլուն . Ղիրա կէլիպ կիտէնլէր չօգ իտիլէր ,
- 32 վէ եէմէք իչիւն պիլէ վազըթլարը եօղ իտի : Վէ
գայըղըլա՝ թէնհաճէ պիր եապան մահալէ վարտը-
- 33 լար : Վէ խալգ ընլարը կիտէր իքէն կէօրտիւլէր ,
վէ ընու չօգլարը թանրմաղ իլէ՝ հէփ շէհրլէրտէն
օրայա եայան սէյրիթտիլէր , վէ ընլարտան էվիլէ
- 34 եէթիչիպ՝ ընուն Էանընա ճէմ՝ օլտուլար : Վէ Բի-
սուս տըշարը չըզըպ՝ չօգ խալգ կէօրտիւ , վէ ըն-
լարա մէրհամէթ էթտի . Ղիրա չօպանը օլմայան
գօյունլար կիպի իտիլէր . վէ ընլարա չօգ շէյլէր
էօրէթմէյէ պաշլատը :
- 35 Վէ արթըզ չօգ վազըթ կէչմէք իլէ , չայիրտլէրի
Էանընա կէլիպ տէտիլէր քի՝ Պու մահալ եապան
- 36 տըր , վէ արթըզ վազըթ կէճ տիր . Յնլարը սալը
վէր , քի էթրաֆտաքի չիֆթլիքլէրէ վէ քէօյլէրէ
վարըպ՝ քէնտիլէրինէ էքմէքլէր սաթուն ալալար .
- 37 Ղիրա եէյէճէքլէրի եօղ տուր : Վէ ճէվապ վէրիպ
ընլարա տէտի . Յնլարա սիդ եէյէճէք վէրին . վէ
ընա տէտիլէր . Վարըպ իքի եիւզ տինարըզ էք-
մէք սաթուն ալալըմ , վէ ընլարա վէրէլիմ մի՝ քի
- 38 եէսինլէր : Վէ ընլարա տէտի . Գա՞չ էքմէյինիդ
վար , կիտին , վէ պազըն . վէ ընլար էօրէնիպ՝
- 39 Պէշ է+Է+ վէ իքի պալըզ վար տէտիլէր : Վէ ըն-
լարա՝ հէփիպինի եէշիլ օթուն իւզէրինէ տայիրէ
- 40 տայիրէ օթուրթմաղա էմը էյլէտի : Վէ ընլար եիւ-
զէր վէ էլլիշէր՝ պէօլիւք պէօլիւք օթուրտուլար :
- 41 Վէ պէշ էքմէյի հէմ իքի պալըզը ալըպ՝ կէօյէ
տօղրու պազտը , վէ պերէքէթ օգուտու , անտէն

- էքմէքլէրի տօղրատը , վէ շայիրտլէրինէ վէրիւ ի-
տի , քի ծնւարն էօնիւնէ դօյալար . իքի պալըզը
42 տախի հէփիսինէ էօլէշթիրտի : վէ հէփիսի կէյիպ
43 տօյտուլար . վէ օն իքի քիւֆէ տօլու գըրընթը՝
44 պալըզլարտան տախի՝ գալտըրտըլար : վէ էքմէք-
լէրի կէյէնլէր՝ պէշ պին գատար էրքէք իտիլէր :
45 վէ տէր ա՛գապ շայիրտլէրինէ դօր էթտի , քի թա
խալգը սալը վէրէնէտէք՝ ծնւար գայըղա կիրիպ՝
օնտան էվիլը գարշը եագայա Բեթսայիգայա տօղ-
46 բու վարալար : վէ ծնւարը եօլլատըգտան սօնկրա ,
47 տողա՛ էթմէյէ տաղա վարտը : վէ ախշամ օլուն-
ճա , գայըգ տէնիզին օրթասընտա՝ վէ օ եալընըզ
48 գարատա իտի . վէ ծնւարը կէօրտիւ քի՝ քիւրէք
էքմէք իլէ էզիյէթտէ իտիլէր . զիրա ըիւզկեար
ծնւարա գարշը իտի . վէ կէճէնին տէօրտիւնճիւ
նէվկէթի մէհէլինտէ՝ տէնիզին իւզէրինտէ եիւ-
րիւյէրէք ծնւարա կէտի , վէ ծնւարը կէշմէք իս-
49 թէր իտի : վէ ծնւար օնու տէնիզին իւզէրինտէ
եիւրիւր իքէն կէօրտիւքլէրինտէ՝ խէյալ տըր զանն
50 էտէրէք՝ պաղըրտըլար : Զիրա օնու ճիւմէսի կէօր-
տիւլէր , վէ սարսըլտըլար . վէ օ՝ տէր ա՛գապ օն-
լար իլէ սէօլէշիպ՝ ծնւարա տէտի . Եիւրէքլէնին ,
51 պէն իմ , գօրգման : վէ գայըղա ծնւարըն կանընա
չըգտը , վէ ըիւզկեար տինտի . վէ ծնւար քէնտի
քէնտիլէրինտէ դայէթ զիյատէսի իլէ շաշարլար՝ վէ
52 թա՛ճծիւպ էտէրլէր իտի : Զիրա էքմէքլէրին խու-
սուսոնտան անկլամատըլար . չիւն քի եիւրէքլէրի
ույուշմուշ իտի :
53 վէ էօթէ եագայա կէշիպ՝ Գեհնեսարէթ տիյա-
54 ըրնա կէտիլէր , վէ գարայա կանաշտըլար : վէ օն-
լար գայըգտան չըգընճա՝ օնու անիտէ թանըմա-
55 ղըլա , Պիւթիւն օլ էթրաֆ մահալէ սէյիրտիպ՝ օ-
նուն հէր նէրէտէ օլտուղունու իշիտիլլէրսէ իտի ,

իլլէթլիւերի քրէվէթլէր իւղէրինտէ տօլաշտըրըպ'
 56 կէթիրմէյէ պաշլատըլար : Վէ հէր նէրէյէ՝ քէօյլէրէ
 եա չէհիրլէրէ եա չիֆթլիքլէրէ կիրէր իտի իսէ ,
 խասթալարը մէյտանլարա գօրլար իտի , վէ օնա
 եալվարըրլար իտի , քի պարի էսվապընըն էթէյինէ
 տօգուհալար . վէ օնա հէփ տօգուհանլար գուր-
 թուլուրլար իտի :

ՊԱՊ 7

1 Վէ փարիսեցիլէր հէմ քեաթիպլէրտէն պա'ղըլարը
 Երուսաղէմտէն կէլիպ' օնուհն եանընա ճէմ' օլտու-
 2 լար . Վէ օնուհն շայիրտլէրինտէն պա'ղըլարընը
 նափաք՝ եա'նի եայգանմամըշ էլլէր իլէ էքմէք եէ-
 3 տիքլէրինի կէօրմէք իլէ , զէմմ էթտիլէր : Զիրա
 փարիսեցիլէր վէ հէփ Նէհուտիլէր՝ իխթիարլարըն
 սըփարըշընը թութմագտա օլուպ' էյէր էլլէրինի
 4 պիր էյիճէ եայգանաղլարսա , եէմէզլէր : Վէ չար-
 շըտան կէլիպլէրն' էյէր եայգանաղլարսա , եէ-
 մէզլէր . վէ սայիր չօգ շէյլէր վար քի՝ գապուլ է-
 տիպ թութարլար , եա'նի գատէհլէր վէ պարտագ-
 5 լար վէ պագըր գապլար վէ եաթաղլար եայգամա-
 լարը : Անտէն փարիսեցիլէր վէ քեաթիպլէր օնա
 սիւալ էթտիլէր . Նի՞չիւն շայիրտլէրին՝ իխթիար-
 6 լարըն սըփարըշը միւճիպլինճէ եիւրիւմէզլէր , իլա
 էքմէյի նափաք էլլէր իլէ եէրլէր : Վէ ճէվապ վէ-
 րիպ օնլարա տէտի քի՝ Սիղ միւրալըլէր հագգընա
 Նսայի էյի փէյլամպլըլիք էյլէտի , նիճէ քի եա-
 զըլմըշ տըր . Պու գավմ պանա տուտագլարը իլէ
 իզգէթ էտէր , եիւրէքլէրի իսէ ոլէնտէն ուզագ
 7 տըր : Հէմ ատէմլէր թէնպիհլէրի թալիլիլէրինի
 էօյրէթմէք իլէ , պանա նաֆիլէ ի'պատէթ էտէր-
 8 լէր : Զիրա Ալլահըն թէնպիհլինի պրաղըպ' ինսան-

- լարեն սրփարըշընը՝ պարտադար վէ գատէհէր
 եայգամալարընը թութարսընըզ, վէ պուհար կիպի
 9 պէօյլէ չօզ շէյլէր էտէր սինիզ : Վէ ծնարա տէր խտի .
 Նէ՛ կիւղէլ՝ սիզլին սրփարըշընըզը սաղլայասընըզ
 տէյիւ՝ Ալլահն թէնպիհինի իպթալ էտէրսինիզ :
 10 Զիրա Մովսէս տէտի . Պապանա վէ անանա ի՛զ-
 զէթ էյլէ . հէմ Պապայա եա անայա սէօյէն՝ էլ-
 11 պէթթէ էօլտիւրիւսիւն : Ամմա սիզ տէրսինիզ . է-
 յէր առէմ՝ պապայա եա անայա՝ Պէնտէն ֆայտէ-
 լէնէճէյին շէյ դօրպան՝ եա՛նի հէտիլէ տիր տէրսէ .
 12 Պու վէճհ իլէ ծնու՝ արթըզ պապասընա եա անա-
 13 սրնա պիր շէյ էթմէյէ գօյ վէրմէզ սինիզ . Վէ վա-
 սիլէթ էթտիլինիզ սրփարըշընըզ իլէ՝ Ալլահն սէօ-
 զիւնիւ իպթալ էտէր սինիզ . վէ պուհար կիպի
 14 պէօյլէ չօզ շէյլէր էտէրսինիզ : Վէ պիւթիւն խալ-
 զը չաղըրըպ՝ ծնարա տէտի . Հէփինիզ պէնի տինկ-
 15 էյին , վէ անկլայըն : Ատէմին տիշարըսընտան օ-
 նուն իշէրիսինէ կիրէր պիր շէյ եօգ տուր , քի օ-
 նու մուրտարլամաղա դատիր օլա . լաքին ծնտան
 չըգան շէյլէր՝ ատէմի մուրտարլայան ծնար տըր :
 16 Քիմին քի իշիթմէյէ գուլազարը վար իսէ՝ իշիթ-
 սին :
 17 Վէ գալապալըգտան՝ էվէ կիրտիլինտէ , չայիրտ-
 լէրի ծնա թէմսիլտէն էօթիւրիւ սիւալ էտէրլէր ի-
 18 տի : Վէ ծնարա տէտի . Սի՛զ տախի մի պէօյլէ
 Ֆէնմսիզ սինիզ . անկլամա՞զ մը սընըզ քի՛ հէր տի-
 շարըտան ատէմին իշէրիսինէ կիրէն՝ ծնու մուր-
 19 տար էթմէյէ գատիր տէյիլ տիր : Զիրա ծնուն
 հիւրէյինէ կիրմէզ , իլլա գարնընա , վէ հէփ թա-
 20 ա՛մլարը թէմիզէյիպ՝ խալէյէ չըգար : Վէ տէր ի-
 տի քի՛ Ատէմտէն չըգան՝ ատէմի մուրտար էտէն
 21 օ տուր : Զիրա տէրունտէն՝ էա՛նէ ատէմէրլին հիւ-
 րէյինտէն քէօթիւ Ֆիքըլէր՝ զինալար՝ Փահիշլիք-

- 22 ւէր՝ գաթլլէր, Խըրսըզլըզլար թամա՛քեարլըզլար՝
եարամազլըզլար՝ հիւ՛ն՝ էտէպսիզլիք՝ քէօթիւ կէօզ՝
- 23 քիւֆր՝ մաղրուրուզ՝ տիվանէլիք չըգար : Հէփ
պու եարամազ չէյլէր տէրուհտէն չըգար, վէ ա-
տէմի մուրտար էտէր :
- 24 Վէ օրատան գալգըպ՝ Տիւրոս վէ Սիդոն սինօր-
լարընա կիթտի . վէ էվէ կիրիպ՝ քիմսէյէ պիլին-
- 25 տիյինի իսթէմէզ իտի, վէ կիզլէնէմէտի : Զիրա
գըզը նափաք բուհտան թութուլմուշ պիր գարը՝
օնտան էօթիւրիւ իշիթմէյիլէ՝ կէլիպ այազլարընա
- 26 գափանտը : Վէ օ գարը Եունանիյէ՝ միլլէթճէ ֆիւ-
նիկ Ասորի իտի, վէ օնա եալլարըր իտի քի՝ գը-
- 27 ղընտան ճիննի չըգարա : Ամա Յիսուս օնա տէ-
տի . Գօյ վէր՝ էվվէլա էվլատլար տօյսուհ . զիրա
էվլատլարըն էքմէյինի ալըպ՝ քէօփէքլէրէ աթմազ
- 28 էյի տէյիլ տիր : Վէ ճէվապ էտիպ՝ օնա տէտի .
Պէ՛լի՝ եա՛ Բապպ՝ չիւն քի քէօփէքլէր տէ սօֆ-
րանըն ալթընտա՝ էվլատլարըն գըրընթըլարընտան
- 29 եէր : Վէ օնա տէտի . Պու սէօզ իչիւն՝ կիթ՝, ճինն
- 30 սէնին գըզընտան չըգմըշ տըր : Վէ գարը էվլինէ
վարընճա, ճինն չըգմըշ՝ վէ գըզը տէօշէքտէ եաթ-
մըշ պուլտու :
- 31 Վէ թէքրար Տիւրոս վէ Սիդոն սինօրլարընտան
չըգըպ՝ Դեկապօլիս սինօրլարընըն արասընտան Գա-
- 32 լիլեա տէնիվինին եանընա կէլտի : Վէ օնա պիր
սաղըր փէլթէք կէթիրտիլէր, վէ օնա եալվարտը-
- 33 լար քի՝ օնուհ իւզէրինէ էլինի գօյա : Վէ օնու
խալգտան թէնհայէ չէքիպ՝ փարմազլարընը օնուհ
գուլազլարընա գօտու, վէ թիւքիւրիւպ՝ օնուհ
- 34 տիլինէ տօգուհտու . Վէ կէօյէ տօղրու պազըպ՝
ա՛հ էյլէտի, վէ օնա տէտի . Էֆֆաթա՝ եա՛նի ա-
- 35 չըլ : Վէ տէր ա՛գապ օնուհ գուլազլարըն աչըլըպ՝
տիլինին սլաղը չէօզիւլտիւ, վէ տօղրու սէօյլէր

- 36 իտի : Վէ ընկարա թէնպիհ էթտի , քի քիմսէյէ սէօյէմէյէլէր . ամմա ընկարա հէր նէ գատար թէնպիհ էթտի իսէ տէ , տահա զիյատէ չալ էտէրլէր
- 37 իտի : Վէ զայէթ զիյատէսի իլէ հէյրան զալըպ՝ Հէր շէյի էյի էյլէտի . հէմ սաղըրլարը իշիթտիլի , հէմ տիլսիլլէրի սէօյլէտիլ տէրլէր իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Օլ կիւնլէրտէ՝ զայէթ չօգ խալգ օլմաղըլա , վէ եէյէճէքլէրի օլմամաղըլա , շայիրտլէրիհի կանընա
- 2 չաղըրըպ՝ ընկարա տէտի . խալըլ աճըրըմ , քի շիմտի իւլ կիւն պիլէմճէ տուրտուլար , վէ եէյէճէքլէրի եօգ տուր . Վէ էյէր ընկարը էվլէրիհի աճ սալը վէրիլսէմ , եօլտա թագաթտան տիւշէճէքլէր . զիրա ընկարըն պա՛ղըսը ուղագտան կէլտիլ
- 4 լէր : Վէ շայիրտլէրի ընա ճէվապ վէրտիլէր . Պունլարը՝ պուրատա չէօլտէ պիլ քիմսէ նէրէտէն էքմէք իլէ տօյուրմաղա գատիլ օլուր : Վէ ընկարա սօրտու . Գա՛ջ էքմէյիհ վար . վէ ընկար՝ Ետի
- 6 տէտիլէր : Վէ խալգա էմր էթտի քի՝ եէրիհի իւղէրիհի տէ օթուրալար . վէ եէտի էքմէյի ալաը , վէ շիւքը էտիպ փարէլէտի , վէ շայիրտլէրիհի վէրլիլ իտի , քի խալըն էօնիւնէ գօյալար . վէ խալըն էօնիւնէ գօտուլար : Հէմ պիլ գա՛ջ քիւշիւք պալըգլարը վար իտի . վէ պէրէքէթ օգույուպ՝ ընկարը տա
- 8 էօնլէրիհի գօյալար տէտի : Խմտի եէտիլէր , վէ տօյտուլար , վէ եէտի զէնպիլ արթան գըրընթը
- 9 գալըրըտըլար : Վէ եէյէնլէր՝ տէօրթ պիլն գատար
- 10 իտի . վէ ընկարը սալը վէրտի : Վէ տէր ա՛գապ շայիրտլէրի իլէ գայըղա կիլիպ՝ Դաղմանուլթա սէմթլէրիհի կէլտի :
- 11 Վէ փարիսեցիլէր չըզըպ՝ ընու թէճրիւպէ էտէ-

- րէք ծնունդա միւսպահէսէ էթմէյէ պաշլամաղըլա՝
 օնտան թալապ էտէրլէր իտի քի կէօքտէն ա՛լա-
- 12 մէթ կէսիւրէ : Վէ օ՝ ճանընտա ա՛հ էտիպ՝ տէտի .
 Պու նէպլ նի՛չիւն ա՛լամէթ թալապ էտէր . կէրչէք
 տէրիմ սիզէ , պու նէպլէ ա՛լամէթ վէրիւմէյէճէք
- 13 տիր : Վէ օնլարը պրաղըպ՝ երնէ գայըղա կիրմէյիլէ՝
 էօթէ եազայա կէչտի :
- 14 Վէ էքմէք ալմաղա ունութտուլար . վէ գայըղ-
 տա պէրապէրլէրինճէ պի՛ր էքմէքտէն պաշգա եօղ
- 15 իտի : Վէ օնլարա թէնպիհ էտիպ տէտի . Պա՛գըն ,
 Փարիսեյիլէրին մայասընտան վէ Հերովղէսին մա-
- 16 յաւընտան սազընըն : Վէ մապէյնլէրինտէ տիւշիւ-
- 17 նիւպ տէրլէր իտի . Քի էքմէյիմիզ եօզ տուր : Վէ
 Յիսուս անկլամաղըլա , օնլարա տէտի . Նի՛չիւն
 էքմէյնիզ օլմատըղընը տիւշիւնիւրսիւնիւզ . տահա
 անկլամա՛զ մը սընըզ , վէ ֆէհմ էթմէ՛զ մի սինիզ .
- 18 տահա ուլու՛ւմուշ երւրէյինի՛զ մի վար : Կէօղլէրի-
 նիզ վար իքէն՝ կէօրմէ՛զ մի սինիզ , վէ գուլազլա-
 րընըզ վար իքէն՝ իշիթմէ՛զ մի սինիզ , վէ խաթըր-
- 19 նըղա կէթիրմէ՛զ մի սինիզ : Պէշ պին քիշիյէ պէշ
 էքմէյի տօղրատըղըմ գէման՝ գա՛շ քիւֆէ տօլու
 գըրընթը գալտըրտընըզ . օնա տէտիլէր . Օն իքի :
- 20 Վէ տէօրթ պին քիշիյէ եէտիյի Կօլապաղըմ գէման՝
 գա՛շ գէնպիլ տօլու գըրընթը գալտըրտընըզ . վէ օն-
- 21 լար տէտիլէր . Ետի : Վէ օնլարա տէտի . Իմտի
 նի՛ճէ ֆէհմ էթմէզսինիզ :
- 22 Վէ Բեթսայիգայա կէլտի . վէ օնա պիր քէօր
- 23 կէթիրիպ եալվարտըլար քի՛ օնա տօգունա : Վէ օ՝
 քէօրիւն էլինտէն թութուպ՝ օնու քէօյիւն տիշա-
 րուսնա չըգարտը . վէ օնուն կէօղլէրինէ թիւքիւ-
- րիւպ՝ էլլէրինի օնուն իւզէրինէ գօմաղըլա , օնա
- 24 սիւալ էտէրիտի քի՛ պիր չէյ կէօրիւր մի : Վէ օ
 եօգարը պազմաղըլա՝ տէտի . Ատէմէրի՛ աղաճլար

- 25 կիսի կիւրիւր կէօրիւյօրում: Անտէն էլէքրինի թէք-
րար ծնուն կէօզլէրի իւզէրինէ գօտու, վէ ծնա
պագթըրտը. վէ օ սաղալտը, վէ հէր շէյի ա'յան
- 26 աշիքհարէ կէօրտիւ: Վէ ծնու էվինէ կէօնտէրիպ'
տէտի. Բէօյէ կիրմէյէսին, վէ քէօյտէ քիմսէյէ
սէօյէմէյէսին:
- 27 Վէ Յիսուս շայիրտէրի իլէ Փիլիպպոս կեսարիա-
սընըն քէօյէրինէ չըգտը, վէ հօլտա շայիրտէրինէ
սիւալ էտիպ' ծնարա տէտի. Ատէմէր' պէնիմ ի-
- 28 չիւն քի'մ իմ տէրլէր: Վէ ծնար ճէվապ վէրտի-
լէր. Վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս' վէ սայիրլէրի
Եղիա' պաշգալտը տա փէյղամպէրլէրին պիրի սին
- 29 Դէրլէր: Վէ օ' ծնարա տէտի. Ես սիզ' պէնիմ ի-
չիւն քի'մ իմ տէր սինիզ. վէ Պետրոս ճէվապ վէ-
- 30 ըիպ' ծնա տէտի. Սէն Քրիստոս սուն: Վէ ծնարա
սըզը թէնպիհ էթտի, քի ծնուն հագգընա քիմսէյէ
սէօյէմէյէլէր:
- 31 Վէ ծնարա էօյրէթմէյէ պաշլատը, քի Ատէմ
Օղլու չօգ շէյլէր չէքմէք' վէ իիթիարլարտան հէմ
պաշ քեսհինլէրտէն վէ քեսթիպլէրտէն բէտտ օ-
լունմադ' վէ էօլտիւրիւմէք' վէ իւչ կիւնտէն սօնկ-
- 32 րա գըյամ էթմէք կէրէք տիր: Վէ սէօզիւ աշի-
քհարէ սէօյլէր իտի. վէ Պետրոս ծնու եանընա
- 33 ալըս' ծնու ա'ղարլամաղա պաշլատը: Ամմա օ
տէօնիւպ' շայիրտէրինէ պագմազ իլէ, Պետրոսու
ա'ղարլայարագ տէտի. Արտըմա կիթ' եա' շէյթան,
զիրա Ալլահն շէյլէրինի տիւչիւնմէզսին, իլլա ա-
տէմլէրին շէյլէրինի:
- 34 Վէ խալզը' շայիրտէրի իլէ պէրապէր եանընա
չաղըրըպ տէտի, Հէր քիմ արտըմճա կէլմէք իս-
թէրսէ, քէնտինի ինքեար էթսին, վէ խաշընը գալ-
- 35 տըրաըն, վէ արտըմճա կէլսին: Զիրա քիմ քի ճա-
նընը գուրթարմագ իսթէրսէ, ծնու զայ' էտէճէք,

- վէ քիմ քի պէսիմ իչիւն վէ խնձիլ իչիւն ճանընը
 36 զայ՝ էտէրսէ, զոու գուրթարաճագ տըր : Զիրա
 էյէր ատէմ պիւթիւն տիւնեայը գաղանըր տա՝ ճա-
 37 նընը զայ՝ էտէրսէ, նէ՞ ֆայիտէ էտէր : Եախօտ
 38 ատէմ՝ ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէճէք տիր : Զիրա
 հէր քիմ քի պու զինաքեար վէ կիւնահքեար նէսլ-
 տէ պէստէն էօթիւրիւ վէ սէօզլէրիմտէն էօթիւ-
 րիւ ութանըրսա, Ատէմ Օզլու տախի՝ քէնտի ֆէ-
 տէրինին ճէլալինտէ ա՛ղիւ մէլէքլէր իլէ կէլտիքտէ,
 39 զնտան էօթիւրիւ ութանաճագ տըր : Վէ ծնլարա
 տէրիտի . կէրչէք տէրիմ սիգէ քի՝ պուրատա տու-
 րան քիմսէլէրտէն պա՛ղլարը վար քի՝ թա Ալլա-
 հըն փատիչահլըղընըն գուվլէթ իլէ կէլտիյինի կէօ-
 րէնէտէք՝ ապլա էօլիւմ տաթմայաճագլար տըր :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ ալթը կիւնտէն սօնկրա՝ Յիսուս Պետրոսու
 վէ Յակոբոսու վէ Յովհաննէսի պէրապէր ալլա՛
 ծնլարը եալընըղճա թէնհա պիր եիւքսէք տաղա
 կէօթիւրտիւ, վէ էօնլէրինտէ թէպտիլի սուրէթ
 2 օլտու : Վէ ծնուն էսվապլարը փարլադ՝ դար կիպի
 զայէթ պէյազ օլտուլար, չէօյլէ քի՝ եէր իւզէրին-
 տէ պիր դասսարճը ծնլար կիպի աղարթմաղա գա-
 3 տիր տէյիլ տիր : Վէ ծնլարա Մովսէս իլէ Եղիա
 կէօրիւնտիւ, վէ Յիսուսուն պիլէսինճէ սէօյլէչիր-
 4 լէր իտի : Վէ Պետրոս ճէվապ էտիպ՝ Յիսուսա տէ-
 տի . Եա՛ խօճա՝ պիգէ պուրատա օլմադ էյի տիր .
 իմտի իւչ չատըր եափալըմ, պիր սանա՝ պիր տէ
 5 Մովսէսէ՝ վէ պիր Եղիայա : Զիրա քի նէ սէօյլէյէ-
 ճէյինի պիլմէղ իտի . զիրա փէք գօրգմուչլար իտի :
 6 Վէ ծնլարը գափլայան պիր պուլուլթ օլտու . վէ
 պուլուլթտան պիր սէս կէլտի, քի տէրիտի . Սէվ-

- 7 կիւլիւ Օղլում պու տուր, զնու տինկէյին : Վէ
անիտէ ճնար էթրաֆա պաղըպ՝ եալընը Թիսուս-
տան մա՛տա արթըգ պիլէլէրինճէ քիմսէյի կէօրմէ-
8 տիլէր : Վէ ճնար տաղտան էնէր իքէն, ճնարա
թէնպիհ էթտի, քի կէօրտիւ-քլէրինի քիմսէյէ նազլ
էթմէյէլէր, իլլա քի Ատէմ Օղլու էօլիւլէրտէն
9 գալըտըղը գէման : Վէ պու սէօղլու թուլթուպ՝
էօլիւլէրտէն գալըմագ նէ տիր տէյիւ՝ պիրի պի-
10 ռինէ սիւալ էտէրլէր իտի : Վէ ճնա սօրուպ տէ-
տիլէր . նի՞չիւն քեաթիպլէր տէրլէր քի՝ էվլէլա
11 Նղիա կէլմէք կէրէք տիր : Վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ՝
ճնարա տէտի . կէրչի Նղիա էվլէլա կէլիպ՝ հէր
չէյի եէրինէ կէթիւրի . վէ նի՛ճէ Ատէմ Օղլու հագ-
զընա չօգ չէյէր չէքմէք՝ վէ խօրանմագ եազըլմըչ
12 տըր : Ամմա սիգէ տէրիմ քի՝ Նղիա կէլմիշ տիր
պիլէ, վէ ճնա հէփ իսթէտիքլէրինի էթտիլէր, նիճէ
ճնուն հագզընա եազըլմըչ իսէ :
13 Վէ շայիրտլէրին եանընա կէլտիյինտէ, ճնարըն
էթրաֆընտա չօգ խալգ՝ վէ քեաթիպլէրին ճնար
14 իլէ միւճատէլէ էթտիքլէրինի կէօրտիւ : Վէ տէր
ա՛գապ պիւթիւն խալգ ճնու կէօրիւնճէ՝ շաշտը,
վէ իլէրի սէյիրտիպ՝ ճնա սէլամ վէրիլէր իտի :
15 Վէ օ՝ քեաթիպլէրէ սօրտու . Յնար իլէ նէ՞ միւ-
16 ճատէլէ էտէր սինիզ : Վէ խալգտան պիր քիմսէ
ճէվապ վէրիպ տէտի . Նա՛ խօճա՝ օղլումու սանա
17 կէթիրտիմ, քի տիլտիզ բուհու վար : Վէ ճնու հէր
նէրէտէ թուլթարսա, չարփար . վէ քէօփիւրիւր,
վէ տիչլէրինի զըճըրտար, վէ գուրուր . վէ շայիրտ-
լէրինէ տէտիմ քի՝ ճնու չըգարալար, ամմա գա-
18 տիր օլմատըլար : Վէ օ՝ ճնարա ճէվապ վէրիպ
տէտի . էյ իմանըղ նէսլ՝ նիչէյէ՛տէք եանընըզտա
օլաճաղըմ, նիչէյէ՛տէք սիգի թէհամիւլ էտէճէյիմ .
19 ճնու պանա կէթիւրին : Վէ ճնու՝ ճնա կէօթիւր-

- տիւլէր . վէ ծնու կէօրիւնճէ՝ տէր ա՛գապ ըուհ
 ծնու չարփոր . վէ եէրէ տիւշիւպ՝ քէօփիւրէրէք
 20 եուվարլանըր իտի . վէ պապասընա սիւալ էթտի .
 Պու ծնա նէ՞ զէմանտէն պէրու վազի՝ օլտու . վէ
 21 օ տէտի . Չօճուղուգտան պէրու . վէ ծնու հէլաք
 էթմէք իչիւն՝ ծնու չօգ քէրրէ հէմ աթէչէ հէմ սու-
 լարա աթտը . լաքին էյէր պիր շէյ էթմէյէ գատիր
 իսէն , պիզէ մէրհամէթ էտիպ՝ պիզէ եարտըմ էյլէ :
 22 վէ Յիսուս ծնա՝ պունու տէտի . էյէր ինանմաղա
 գատիր իսէն , իման էտէնէ հէր շէյ միւմքին տիր :
 23 վէ տէր ա՛գապ չօճուղուն պապասը պաղըրըպ՝
 կէօզ եաչը իլէ տէտի . ինանըրըմ՝ եա՛ Բապպ .
 24 իմանսըղլըղմա եարտըմ էյլէ : վէ Յիսուս խալ-
 դըն սէյիրտիպ ճէմ՝ օլտուղունու կէօրիւնճէ , նա-
 փաք ըուհու ա՛գարլայըպ՝ ծնա տէտի . Եա՛ տիլսիզ
 վէ սաղըր ըուհ՝ պէն սանա էմը էտէրիմ . Սնտան
 25 չըգ , վէ արթըգ ծնա կիրմէյէսին : վէ օ պաղը-
 րըպ՝ վէ ծնու չօգ չարփըշթըրտըգտան սօնկրա՝
 չըգտը . վէ օ՝ էօլիւ կիպի օլտու , շէօյլէ քի չօգ-
 26 լարը տէրիտի քի՝ էօլտիւ : վէ Յիսուս էլինտէն
 27 թութուպ՝ ծնու գալտըրտը , վէ օ գալգտը : վէ
 ծնուն էվէ կիրտիյինտէ , չայիրտլէրի ծնա թէնհաճէ
 սօրարլար իտի . Նի՛չիւն պիզ ծնու չըգարմաղա
 28 գատիր օլմատըգ : Օ տախի ծնլարա տէտի . Պու
 ճինա՝ հիչ պիր շէյ իլէ չըգմագ միւմքին տէյիլ տիր ,
 իլլա տուա՝ վէ օրուճ իլէ :
 29 վէ ծնլար օրատան չըգըպ՝ Գալիլեատան կէչէր-
 լէր իտի . վէ քիմսէնին տույտուղունու իսթէմէզ
 30 իտի . Զիրա չայիրտլէրինէ թա՛լիմ էտէրիտի , վէ
 ծնլարա տէր իտի քի՝ Ատէմ Օղլու՝ ատէմլէր էլինէ
 թէյալիմ օլունաճագ , վէ ծնու էօլտիւրէճէքլէր , վէ
 էօլտիւրիւլտիւքտէն սօնկրա՝ իւչիւնճիւ կիւնտէ
 31 գըյամ էտէճէք : Ամմա ծնլար պու աէօզիւ անկլա-

- մաղլար խտի, վէ ծնա սօրմաղա գօրգարլար խտի :
- 32 Վէ Կափառնայումա կէլտի . վէ էվէ վարընճա, ծնլարա սիւալ էտէր խտի . Եօլտա քէնտի մապէյ-
- 33 նինիգտէ նէ սէօյէշիր խտինիգ : Վէ ծնլար սիւքիւթ էթտիլէր . զիրա եօլտա արալարընտա՝ պէօյիւք
- 34 քիմ տիր տէյիւ սէօյէշտիլէր : Վէ օթուրուպ ծն իքիլէրի չաղըրտը, վէ ծնլարա տէտի . Քիմ քի էվ-վէլքի օլմադ իսթէրսէ, հէփիսինին ախէրի՝ վէ հէ-
- 35 փիսինին խըղմէթքեարը օլա : Վէ պիր չօճուդ ալըպ՝ ծնլարըն օրթասընտա տուրտուրտու, վէ
- 36 ծնու գուճաղընա ալըպ՝ ծնլարա տէտի . Քիմ քի՝ պէօյէ չօճուզլարըն պիրինի պէնիմ աուրմտա դա-պուլ էտէրսէ, պէնի դապուլ էտէր . վէ քիմ քի պէնի դապուլ էտէրսէ, պէնի դապուլ էթմէզ, իլլա պէնի կէճնաէրէնի :
- 37 Վէ Յովհաննէս ծնա ճէվապ վէրիպ տէտի . Եա՛ խօճա՝ պիղիմ արտըմըճա կէլմէյէն պիր քիմսէյի կէօրտիւք . քի սէնին իսմին իլէ ճինսլէր չըդարըյօր խտի . վէ ծնու մէն՝ էթտիւք, չիւն քի արտըմըճա
- 38 կէլմէյօր : Վէ Յիսուս տէտի . Մնու մէն՝ էթմէն . զիրա հիչ քիմսէ եօգ տուր քի՝ իսմիմ իլէ հիքմէթ իշլէյէ, վէ չափըճազ պանա քէօթիւ սէօյէմէյէ
- 39 դատիր օլա : Զիրա պիղէ զըտտ օլմայան՝ պիղիմ
- 40 թարաֆըմըզտան տրր : Զիրա քիմ քի սիղէ պէնիմ աուրմտա՝ Քրիստոսուն օլտուղունուզ իշիւն՝ պիր գատէհ սու իշիլիրսէ, կէրչէք տէրիմ սիղէ, իւճ-
- 41 ռէթինի ապլա գալ՝ էթմէյէճէք տիր : Վէ քիմ քի պանա ինանան քիւչիւքլէրին պիրինի սիւրչտիւ-րիւրսէ, ծնա տահա էյի տիր քի՝ ծնուն պօյնունա պիր տէյիրմէն թաշը գօնուլա, վէ տէնիղէ աթըլա :
- 42 Վէ էյէր էլին սէնի սիւրչտիւրիւրսէ, ծնու քէս . սանա՝ հալաթա չօլազ կիրմէսէ՝ իքի էլին օլուպ ճէհէննէմէ սէօյիւնմէզ աթէյէ կիթմէսինտէն էյի

43 տիր, Օրատա քի ծնարըն գուրտու էօլմէզ, վէ
 44 աթէշ սէօյիւնմէզ: Վէ էյէր այաղըն սէնի սիւրչ-
 տիւրիւրսէ, ծնու քէս. սանա՝ հայաթա թօփալ
 կիրմէսի՝ իքի այաղըն օլուպ ճէհէննէմէ սէօյիւն-
 45 մէզ աթէշէ աթըլմասընտան էյի տիր, Օրատա քի՝
 ծնարըն գուրտու էօլմէզ, վէ աթէշ սէօյիւնմէզ:
 46 Վէ էյէր կէօղիւն սէնի սիւրչտիւրիւրսէ, ծնու չը-
 դար. սանա՝ Ալլահըն փատիշահլըղընա թէք կէօղ-
 լիւ կիրմէսի՝ իքի կէօղիւն օլուպ ճէհէննէմ աթէ-
 47 շինէ աթըլմասընտան էյի տիր, Օրատա քի՝ ծնա-
 48 րըն գուրտու էօլմէզ, վէ աթէշ սէօյիւնմէզ: Զիրա
 հէր քէս աթէշ իլէ թուզլանաճագ, վէ հէր գուր-
 49 պան թուզ իլէ թուզլանաճագ տըր: Թուզ էյի տիր.
 ամմա էյէր թուզ լէզզէթսիզ օլուրաս, ծնու նէ՝
 իլէ թէրալլէ էտէճէք սինիզ. քէնտիլէրինիզտէ թու-
 զունուզ օլուն, վէ պիրի պիրինիզ իլէ սուլհ իւզրէ
 օլուն:

ՊԱՊ 10

1 Վէ օրատան գալզըպ՝ Յորդանանըն էօթէ եագա-
 սընտան Եէհուտիսթան սինօրլարընա կէլտի. վէ
 խալզ թէքրար ծնուն եանընա պիրիքտի, վէ քէն-
 տի ա՛տէթի իւզրէ՝ եինէ ծնարա թա՛լիմ էտէր խտի:
 2 Վէ Փարիսեցիլէր եանընա կէլիպ՝ ծնու թէճրիւ-
 պէ էտէրէք՝ ծնա սօրտուլար. Ատէմէ դարըջ պօ-
 3 շամագ ճայիզ մի: Վէ ճէվապ վերիպ ծնարա տէտի.
 4 Մովսէս սիզէ նէ՝ թէնպիհ էլլէտի: Վէ ծնար տէ-
 տիլէր. Մովսէս թալաֆնամէ եազըպ պօշամաղա
 5 իզն վէրտի: Վէ Յիսուս ճէվապ վերիպ՝ ծնարա
 տէտի. Սիզէ պու թէնպիհի՝ սէրթ եիւրէքլիլէյինիզ
 6 իչիւն եազտը: Ամմա եարատըլըշըն իպթիտասըն-
 տան՝ Ալլահ ծնարը երքէք վէ տիշի եարաթտը:
 7 Պու սէպէպտէն՝ ատէմ պապասընը վէ անասընը

- 8 Թէրք էաիպ՝ դարըսընա եաիըշաճագ . վէ իբիսի
 պի՛ր Թէն օլաճագլար , չէօյլէ քի՛ արթըդ իքի տէյիլ-
- 9 լէր , իլլա պի՛ր Թէն տիրլէր : Իմօի Ալլահն չիֆթ-
- 10 լէտիյինի՛ ինսան այըրմայա : վէ էվտէ ծնուն շայիրտ-
- 11 լէրի եինէ հէման պու շէյտէն էօթիւրիւ ծնա սիւալ
- 12 էթտիլէր : վէ ծնլարա տէտի . Գիմ՝ քի դարըսընը
 պօշայըպ՝ պաշգասը իլէ էվլէնիրսէ , ծնուն իւղէ-
- 13 լինէ զինա էտէր : Գարը տախի զօճատընը պօ-
 շայըպ՝ պաշգասը իլէ էվլէնիրսէ , զինա էտէր :
- 14 վէ ծնա չօճուգլար կէթիրտիլէր , քի ծնլարա տօ-
 դունա . ամմա շայիրտլէր՝ կէթիրէնլէրի ա՛ղարլա-
- 15 տըլար : վէ Յիսուս կէօրիւնճէ , տարըլտը , վէ ծն-
 լարա տէտի . Չօճուգլարը պանա կէլմէյէ գօյ վէ-
- 16 լին , վէ ծնլարը մէն՝ էթմէն . զիրա Ալլահն փա-
- 17 տիշահըղը պէօյլէլէրին տիր : Աէրչէք տէրիմ սիղէ ,
 Ալլահն փատիշահըղընը քիմ՝ քի չօճուգ կիպի
 գապուլ էթմէգսէ , ծնա ասլա կիրմէյէճէք տիր :
- 18 վէ ծնլարը գուճագլայըպ՝ ծնլարն իւղէրինէ էլլէ-
 րինի գօմաղըլա՝ ծնլարն իւղէրինէ խայըր տուա՛
 էյլէտի :
- 19 վէ օ՛ տիշարըտա եօլտա կիտէր իքէն , պիրի ի-
 լէրի սէյիրտիպ՝ ծնուն էծնիւնէ տիղ չէօքտիւ , վէ
 ծնա սօրտու . Եա՛ էյի խօճա՛ նէ՞ էտէյիմ , քի է-
- 20 պէտի հայաթա վարիս օլայըմ : վէ Յիսուս ծնա
 տէտի . Պանա նի՛շիւն էյի տէրսին , պի՛ր Ալլահ-
- 21 տան զայրի հիչ քիմսէ էյի տէյիլ տիր : Թէնպիհ-
 լէրի պիլիրսին . Ջինա էթմէյէսին . Գաթլ էթմէյէ-
 սին . Խըրըղըղը էթմէյէսին . Եալան չէհատէթ էթ-
 մէյէսին . Զուլմ էթմէյէսին . Պապանա վէ անանա
- 22 ի՛ղգէթ էյլէ : վէ օ՛ ճէվապ վէրիպ՝ ծնա տէտի .
 Եա՛ խօճա՛ պունլարըն ճէմի՛սինի կէնճլիյիմտէն պէ-
- 23 րու սաղլատըմ : վէ Յիսուս ծնա պաղըպ՝ ծնու
 սէվտի , վէ ծնա տէտի . Պի՛ր էքսիյին վար . կիթ ,

- նէն վար իսէ սաթ, վէ ֆաղիրէրէ վէր, վէ կէօք-
 տէ խաղինէ էտինէսին. վէ կէ' խաչը գալտըրըպ'
 22 պանա թապի' օլ: վէ օ' պու սէօգտէն մահգուն
 օլուպ' գասաւթէթլէնէրէք կիթտի. զիրա չօգ վա-
 23 ռիցէթի վար իտի: վէ Յիսուս էթրաֆա պաղըպ'
 շայիրտլէրինէ տէտի. Ձէնկինլիյի օլանլար Ալլա-
 24 հըն փատիշահլըղընա նէ' կիւճ կիրէճէքլէր: վէ
 շայիրտլէր օնուս սէօղլէրինէ հէյրան գալըրլար իտի.
 ամնա Յիսուս թէքրար ճէվապ էտիպ' օնլարա տէ-
 տի. Եւ' էվլատլար՝ զէնկինլիյէ կիւվէնէնէրէ Ալ-
 25 լահըն փատիշահլըղընա կիրմէսինտէն տահա գօլայ
 26 տըր: վէ օնլար զիյատէսի իլէ հէյրան գալըպ' մա-
 պէնլէրինտէ տէտիլէր. Իմտի քլմ գուրթուլա պի-
 27 լիր: վէ Յիսուս օնլարա պաղըպ տէտի. Պա- ա-
 տէմէրին ի'նտինտէ միւմքինսիզ տիր, լաքին Ալ-
 28 լահըն ի'նտինտէ տէյիլ. զիրա Ալլահըն ի'նտինտէ
 հէր չէյ միւմքին տիր: Պետրոս օնա տէմէյէ պաշ-
 29 լատը. Իշթէ պիզ հէր չէյի պրագտըզ, վէ սէնին
 տիր. Կէրչէք տէրիմ սիղէ, հիչ քիմսէ հօզ տուր
 քի' պէնիմ վէ Խնճիլին սէպէպլինտէն էվ' եա գարն-
 տաշլար եա զըզ գարնտաշլար եա պապա եա անա
 եա դարը եա էվլատլար եա թարլալար թէրք էթ-
 30 միշ տէ, Շիմտի պու զէմանտէ գօվալայըշլար իլէ
 տախի եիւզ գաթ զիյատէ' էվլէր վէ գարնտաշլար
 վէ զըզ գարնտաշլար վէ անալար վէ էվլատլար վէ
 թարլալար՝ վէ կէլէճէք ա'սիրտէ էպէտի հայաթ
 31 ալմայա: Ամնա չօգ էվլէլէրլէր սօնկրաքի' վէ սօնկ-
 րաքիլէր էվլէլէր օլաճաղլար:
 32 վէ օնլար Երուսաղէմէ չըգտըղլարընտա՝ եօլտա
 իքէն, Յիսուս օնլարըն էօնիւնճէ կիտէր իտի, վէ

- օնլար հէյրան զալմըշլար իտի, հէմ արտընճա կի-
 տէր իքէն գօրգարլար իտի . վէ կինէ ծնիքիւէրի
 եանընա ալըպ՝ օնլարա քէնտինէ վաղի՝ օլաճազ
 33 շէյլէրի սէօյլէմէյէ պաշլատը . Քի իշթէ Նրուսա-
 ղէմէ չըգայօրուզ , վէ Ատէմ Օղլու պաշ քեանին-
 լէրէ վէ քեաթիպլէրէ թէսլիմ օլունաճազ , վէ օնու
 էօլիւմէ հիւքմ էտէճէքլէր , վէ օնու թայիֆէլէրին
 34 էլինէ թէսլիմ էտէճէքլէր , վէ օնու զէվզէ ալա-
 ճաղլար , վէ օնու տէօյէճէքլէր , վէ օնա թիւքիւ-
 րէճէքլէր , վէ օնու էօլտիւրէճէքլէր . վէ իւշիւն-
 ճիւ կիւնտէ տիրիլէճէք տիր :
 35 Վէ Զեքեղէոսուն օղուլլարը Յակոբոս հէմ Յով-
 հաննէս՝ օնուն եանընա վարըպ տէտիլէր . Եւ խօ-
 36 ճա՝ իսթէրիզ քի տիլէտիլիմիզի պիզէ էտէսին : Վէ
 օ՝ օնլարա տէտի . Նէ՝ իսթէրսինիզ՝ քի սիզէ է-
 37 տէյիմ : Վէ օնլար օնա տէտիլէր . Պիզէ վէր քի՝
 սալթանաթընտա պիրիմիզ սաղընտա վէ պիրիմիզ
 38 սօլունտա օթուրալըմ : Վէ Յիսուս օնլարա տէտի .
 Նէ՝ տիլէտիլիմիզի պիլմէզսինիզ . պէնիմ իչէճէյիմ
 գատէհի իչմէյէ՝ վէ վաֆթիզ օլաճաղըմ վաֆթիզ
 39 իլէ վաֆթիզ օլմաղա գատի՛ր մի սինիզ : Վէ օնլար
 օնա տէտիլէր . Գատիր իզ . վէ Յիսուս օնլարա
 տէտի . Կէրչի պէնիմ իչէճէյիմ գատէհի իչէճէք սի-
 նիզ , վէ պէնիմ վաֆթիզ օլաճաղըմ վաֆթիզ իլէ
 40 վաֆթիզ օլաճազ սընըզ . Ամմա սաղըմտա վէ սօ-
 լումտա օթուրմասընը վէրմէք պանա մախսուս
 տէյիլ՝ իլլա քիմէր իչիւն քի հազըրլանմըշ իսէ :
 41 Վէ օն շոյէրալէր իշիտինճէ , Յակոբոսա վէ Յովհան-
 42 նէսէ տարըլմաղա պաշլատըլար : Վէ Յիսուս օն-
 լարը չաղըրըպ՝ օնլարա տէտի . Պիլիւր սինիզ քի՝
 թայիֆէլէրէ պաշ զանն օլունանլար՝ օնլարըն իւ-
 զէրինէ հիւքիւմէթ սիւրէրլէր , վէ օնլարըն պէօյիւք-
 43 լէրի՝ օնլարըն իւզէրինէ զապիթլիք էտէրլէր : Ամմա

- սիզտէ էօյլէ օլմասըն . իլլա քիմ քի սիզտէ պէօյիւ ք
օլմագ իսթէրսէ , սիզին խըզմէթ քէարընըզ օլսուն .
44 Վէ քիմ քի սիզին իլքինիզ օլմագ իսթէրսէ , ճիւմ-
45 լէսինին գուլու օլսուն : Զիրա Ատէմ Օղլու տախի՝
կէլմէտի քի քէնտինէ խըզմէթ օլունա , իլլա խըզ-
մէթ էտէ , վէ ճանընը չօզլար պէտէլինէ Փիտայէ
վէրէ :
46 Վէ Երիքովա կէտիլէր . վէ օ՝ հէմ չայիրտլէրի
վէ վաֆիր խալզ Երիքովտան չըզար իքէն , Տիմէոս
օղլու քէօր Բարտիմէոս՝ եօլուն եանընտա տիլէն-
47 մէյէ օթուրուր իտի : Վէ Նազարէթլի Յիսուս
տուր տէյիւ իշիտինճէ , պաղըրըպ՝ Եւ Գաւիթ
օղլու Յիսուս՝ պանա մէրհամէթ էյլէ տէմէյէ պաշ-
48 լատը : Վէ չօզլարը ծնու ա՛գարլարլար իտի՝ քի
սուս օլա . ամինա օ տահա զիյատէ՝ Եւ Գաւիթ
49 օղլու՝ պանա մէրհամէթ էյլէ չաղըրըր իտի : Վէ
Յիսուս տուրուպ՝ Օ չաղըրըսըն տէտի . վէ քէօրիւ
չաղըրըպ՝ ծնա տէտիլէր . Ճէսարէթլէն , գալզ , սէնի
50 չաղըրըյօր : Վէ օ՝ էսվապընը աթտը , վէ գալզըպ
51 Յիսուսա կէլտի : Վէ Յիսուս ճէվապ էտիպ՝ ծնա
տէտի . Նէ՞ իսթէրսին սանա էտէյիմ . վէ քէօր
ծնա տէտի . Եւ խօճամ՝ Էֆէրէֆ քի կէօրէյիմ :
52 Վէ Յիսուս ծնա տէտի . Կիթ , իմանըն սէնի գուր-
թարտը . վէ տէր ա՛գապ կէօրտիւ , վէ եօլտա Յի-
սուսուն արտընճա կիտէր իտի :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Երուսաղէմէ եազլաչտըզլարընտա , Բէթփազէ
վէ Բէթանիատա գէյթինլիզ տաղընըն եանընտա
2 Էֆէն , չայիրտլէրինտէն իքիսինի կէծնտէրտի . Վէ
ծնլարա տէտի . Գարչընըզտաքի քէօյէ վարըն , վէ
ծնա կիրտիյինիզ կիպի՝ իւզէրինէ հիչ պիր քիմսէ

- օթուրմամբ՝ պաղլը պիր սըփա պուլաճադ սընըզ .
- 3 ծնու չէօզիւպ կէթիրին : Վէ էյէր պիրի սիզէ՝ Պու-
նու նի՛չիւն էտէյօրսունուզ տէրսէ, տէյին քի՛ Բապ-
պա լազըմ տըր . վէ ծնու տէր ա՛գապ պուրայա
- 4 կէօստէրէճէք տիր : Վէ կիթտիւեր, վէ սըփայը
գափուունն հանընտա տիշարըտա եօլուն աղզընտա
- 5 պաղլը պուլտուլար, վէ ծնու չէօզտիւէր : Վէ օ-
րատա տուրանլարըն պա՛ղըսը ծնլարա տէտիւէր .
- 6 Սըփայը չէօզիւպ նէ՝ էտէյօրսունուզ : Վէ ծնլար՝
Յիսուսունն էմը էթտիյի կիպի ծնլարա տէտիւէր ,
- 7 վէ ծնլարը գօյ վէրտիւէր : Վէ սըփայը Յիսուսա
կէթիրիպ՝ ծնուն իւզէրինէ էսլապլարընը գօտու-
- 8 լար, վէ օ՝ ծնուն իւզէրինէ օթուրտու : Վէ չօզ-
լարը էսլապլարընը եօլա տէօչէտիւէր . վէ դայրի-
լէրի աղաճլարտան տալլար քէսիպ՝ եօլա տէօչէր-
- 9 լէր իտի : Վէ էօնտէն վարանլար հէմ արտտան կէ-
լէնլէր՝ չաղըրըպ տէրլէր իտի . Ո՛վսաննա՝ Բապպըն
- 10 ատընտա կէլէն միւթէպարէք օլսուն . Բապպըն
ատընտա կէլէն պապամըզ Դաւիթին փատիշահլըզը
միւթէպարէք օլսուն . էն եիւճէլէրտէ Ո՛վսաննա :
- 11 Վէ Յիսուս երուսաղէմէ վէ հէյքէլէ կիրտի . վէ
էթրաֆընտա հէր շէյէ պազըպ՝ արթըզ վազըթ կէճ
օլմաղըլա՝ ծնիքիլէր իլէ Բեթանիայա չըգտը :
- 12 Վէ էրթէսի կիւն՝ ծնլար Բեթանիատան չըգտըզ-
- 13 լարընտա՝ աճըգտը : Վէ ուզապտան եափրաղլը
պիր ինճիր աղաճը կէօրիւպ՝ կէլտի քի պէլքի ծն-
տա պիր շէյ պուլա . վէ ծնուն հանընա կէլինճէ՝
եափրաղլարտան մա՛տա պիր շէյ պուլմատը . գիրա
- 14 ինճիր վազթը տէյիլ իտի : Վէ Յիսուս ճէվապ է-
տիպ՝ ծնա տէտի . Արթըզ էպէտէն հիչ քիմաէ սէն-
տէն մէյվէ եէմէսին . վէ ծնուն չապիրտլէրի իշի-
տիրլէր իտի :
- 15 Վէ երուսաղէմէ կէլտիլէր . վէ Յիսուս հէյքէլէ

- կիրիպ՝ հէյքէլատէ սալըշվէրիշ էտէնլէրի տըշարը չը-
 գարմաղա պաշլատը, վէ սարրաֆլարըն փիշթախ-
 թալարընը՝ վէ կէօյէրճինլէրի սաթմանլարըն իսքէմ-
- 16 լէլէրինի տէվիրտի : Վէ գօյ վէրմէղ իտի քի՝ պիր
 17 քիմսէ հէյքէլտէն գապ կէշիրէ : Վէ թա՛լիմ էտիպ՝
 ծնլարա տէրիտի . Եաղըլմամըշ մը քի՝ Եվիմ հէփ
 թայիֆէլէրէ՝ ի՛պատէթ էվի անկըլաճադ տըր . ամմա
- 18 սիզ ծնու իըրսըզլար մաղարասը էթաինիզ : Վէ
 քեաթիպլէր հէմ պաշ քեահինլէր իշիթտիլէր , վէ
 ծնու հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ արարլար իտի . զի-
 րա ծնսանն գօրգարլար իտի . չիւն քի պիւթիւն
- 19 խալզ՝ ծնուն թա՛լիմինտէն հէյրանն օլուր իտի : Վէ
 ախշամ օլունճա՝ շէհրին տիշարըսընա չըգար իտի :
- 20 Վէ սապահլայըն օրատան կէշէր իքէն , ինճիր ա-
- 21 զաճընը քէօքտէն գուրումուշ կէօրտիլէր : Վէ
 Պետրոսուն խաթրընա կէլմէք իլէ՝ ծնա տէտի . Եա՛
 խօճա՝ պազ՝ պէտ տուա՝ էթտիյին ինճիր աղաճը
- 22 գուրումուշ տուր : Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ծն-
- 23 լարա տէտի . Ալլահա իմանընըզ օլսուն : Զիրա
 կէրչէք սիզէ տէրիմ քի՝ քիմ քի պու տաղա՝ Գալզ ,
 վէ տէնիզէ պրաղըլ տէյիպ տէ՝ եիւրէյինտէ չիւպ-
 հէլէնմէզաէ , իլլա տէտիյի շէյլէրին վազի՝ օլաճա-
- 24 ղընա ինանրրսա , տէտիյի ծնա օլաճադ տըր : Մնուն
 իչիւն սիզէ տէրիմ , Տուա՝ էտէր իքէն հէփ տիլէ-
 տիյինիզ շէյլէրի ալաճաղընըզա ինանըն , վէ սիզէ
- 25 օլաճադ տըր : Վէ տուա՝ էթմէյէ տուրտուղունուզ-
 տա , էյէր պիր քիմսէյէ գարշը պիր շէյինիզ վար
 իսէ , ա՛ֆվ էտին . թա քի կէօքլէրտէ օլան ֆէտէ-
- 26 ըրնիզ տալի սիզէ սուշլարընըզը ա՛ֆվ էտէ : Ամմա
 էյէր սիզ ա՛ֆվ էթմէզսէնիզ , կէօքլէրտէքի ֆէտէ-
 ըրնիզ տալի սիզին սուշլարընըզը ա՛ֆվ էթմէյէ-
 ճէք տիր :
- 27 Վէ թէքրար Երուսաղէմէ կէլտիլէր . վէ օ՝ հէյ-

- քէլտէ կէզէր իբէն, պաշ քեահինլէր վէ քեաթիպ-
- 28 լէր վէ ինթիարլար ծնուն եանընա կէլտիլէր . Վէ
 օնա տէտիլէր . Պոռնլարը նէ հիւքիւմէթ իլէ է-
 տէյօրսուն, վէ պունլարը էթմէյէ պու հիւքիւմէ-
- 29 թի սանա քիմ վէրտի : Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ'
 օնլարա տէտի . Պէն տախի սիղէ պիր սէօղ սօ-
 րայըմ, վէ պանա ճէվապ վէրին, պէն տէ սիղէ
 պունլարը նէ հիւքիւմէթ իլէ էթտիյիմի սէօյլէյիմ .
- 30 Յովհաննէսին վաթթիղի կէօքտէ'ն մի իտի, եօխսա
 31 առէմլէրտէ'ն մի իտի . պանա ճէվապ վէրին : Վէ
 քէնտի քէնտիլէրինտէ տիւշիւնիւպ' տէրլէր իտի .
 էյէր կէօքտէն տէրաէք, տէյէճէք . իմտի նիշիւն
- 32 օնա ինանմատընը . Վէ էյէր' առէմլէրտէն տէր-
 սէք, խալզտան գօրգարըզ . զիրա հէփիսի Յովհան-
 նէսի կէրչէքտէն փէյղամպէր տիր տէյիւ թուլթար-
- 33 լար իտի : իմտի ճէվապ վէրիպ' Յիսուսա տէտիւ-
 լէր . Պիլմէյիզ . վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ' օնլարա
 տէտի . Պէն տախի սիղէ պունլարը նէ հիւքիւմէթ
 իլէ էթտիյիմի սէօյլէմէմ :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ օնլարա թէմիլլէր իլէ սէօյլէմէյէ պաշլատր .
 Պիր առէմ պաղ տիքտի, վէ էթրաֆընա չիթ չէ-
 վիրտի, վէ ճէնտէրէ գազտը, վէ գուլլէ եափտը,
 վէ օնու պաղճըլարա թէսլիմ էտիպ' դուրպէթէ
- 2 կիթտի : Վէ վաղթընտա պաղճըլարա պիր խըզ-
 մէթքեար կէօնտէրտի, քի պաղճըլարտան' պաղըն
- 3 մահաուլունտան ալա : Ամմա օնլար օնու թուլթուպ
- 4 տէօյտիլէր, վէ պօշ կէօնտէրտիլէր : Վէ եինէ օն-
 լարա պաշգա պիր խըզմէթքեար կէօնտէրտի . օնու
 տախի թաշլայըպ' պաշընը եարտըլար, վէ օնու
- 5 րէզիլ կէօնտէրտիլէր : Վէ թէքրար պաշգաաընը

- կէօնտէրտի, զոնու տախի էօտիւրտիւէր, վէ չօգ սայիրէրինի քի՝ պա՛ղըլարընը տէօյտիւէր, վէ պա՛-
- 6 զըլարընը էօյտիւրտիւէր : Իմտի զոնու տահա պիր սէվկիւլիւ օղլու օլմաղըլա, հէփիսինտէն սօնկրա զոնու տախի զնլարա կէօնտէրիպ տէտի քի՝ Օղլում-
- 7 տան ութանաճաղար : Վէ օլ պաղճըլար քէնտի քէնտիւէրինտէ տէտիւէր . Պու՝ վարիս տիր, կէլին
- 8 զոնու էօյտիւրէլիմ, վէ միրաս պիզիմ օլա : Վէ զոնու թութուպ էօյտիւրտիւէր, վէ պաղտան տի-
- 9 շարը չըգարտըլար : Իմտի պաղըն սահիպի նէ՝ է- տէճէք տիր . կէլէճէք, վէ օ պաղճըլարը հէլաք է-
- 10 տէճէք, վէ պաղը ակտէրէրինէ վէրէճէք տիր : Պո՛ւ եաղըյը տախի օգումատընը մը . Շօլ՝ ետիուճի- լէրին րէտտ էթտիքէրի թաշ՝ քէօչէ պաշը օլտու .
- 11 Պու՝ Բապպտան օլտու, վէ կէօղլէրիմիզտէ ա՛ճայըպ տըր :
- 12 Վէ զոնու թութմաղա արարլար իտի, ամմա խալզ- տան գօրգտուլար, զիրա պու թէմսիլի քէնտիւէր իչիւն սէօյէտիյինի անկլատըլար . վէ զոնու պրա- ղըպ կիթտիւէր :
- 13 Վէ զոնա Փարիսեցիլէրտէն հէմ Հէրովրէսեանլար- տան պա՛ղըլարընը կէօնտէրտիւէր, քի զոնու սէօղ
- 14 իլէ ալլայալար : Վէ զնլար կէլիպ՝ զոնա տէտիւէր . Եա՛ խօճա՛ պիլիրիզ քի կէրչէք սին, վէ քիմսէտէն էօթիւրիւ վազիֆէն օլմաղ . զիրա տտէմլէրին խաթ- ըննա պագմագըն, իլլա Ալլահըն Էօլունու կէր- չէքլիք իլէ էօյրէտիրսին . Կայսրէ խարաճ վէրմէք ճայիզ մի, Էօխսա տէյիլ մի . վէրէլիմ մի, Էօխսա
- 15 վէրմէյէլիմ մի : Վէ օ՝ զնլարըն միւրայըլըլընը պիլմէյիլէ, զնլարա տէտի . Պէնի նիչիւն թէճրիւ- պէ էտէր սինիզ . պանա պիր տինար կէթիրին, քի
- 16 կէօրէյիմ : Վէ զնլար կէթիրտիւէր . վէ զնլարա տէտի . Պու թասվիր վէ իւսթեաղըպը քիմին տիր .

- 17 վէ ընլար ընա տէտիլէր . կայսրին : վէ Յիսուս
ճէվապ վերիպ՝ ընլարա տէտի . կայսրէ միւթա՛լիդ
օլան շէյլէրի կայսրէ՝ վէ Ալլահա միւթա՛լիդ օլան
շէյլէրի Ալլահա էտա էտին . վէ ընա թա՛ճհւապ
էթտիլէր :
- 18 վէ գըյամէթ հօգ տուր տէյէն Սադուկեցիլէր
ընա կէլտիլէր , վէ ընա սիւալ էտիպ տէտիլէր .
- 19 Եւ՝ խօճա՝ Մովսէս պիղէ հազոր քի՝ էյէր պիր
քիմսէնին գարնտաշը էօլիւր տէ՝ գարը պրաղըրոս ,
ամա էվլատլար պրաղմաղսա , գարնտաշը ընուն
գարըսընը ալսըն , վէ գարնտաշընա զիւրրիյէթ
20 գալսըրսըն : Իմտի հէտի գարնտաշ վար իտի . վէ
իլքի էվլէնտի , վէ էօլտիւքտէ՝ զիւրրիյէթ պրաղ-
21 մատը : Օ գարըյը իքինճիսի տախի ալտը , վէ էօլ-
տիւ , վէ օ տա զիւրրիյէթ պրաղմատը . քէգալիք
22 իւշիւնճիւսիւ տախի : վէ ընու հէտիսի տէ ալտը-
լար , վէ զիւրրիյէթ սրաղմատըլար . հէփիպինտէն
23 սօնկրա գարը տախի էօլտիւ : Իմտի գըյամէթտէ՝
գալգտըղլարը զէման , ընլարտան հա՛նկըսընըն գա-
րըսը օլաճաղ . չիւն քի ընու հէտիսի տէ գարը
24 թութտու : վէ Յիսուս ճէվապ վերիպ՝ ընլարա
տէտի . Պունուն իչիւն՝ քիթապլարը վէ Ալլահն
գուտրէթինի պիլմէտիյինիգտէն տէյի՛լ մի՝ քի ալ-
25 տանըր սընըզ : Զիրա էօլիւլէրտէն գալգտըղլարը
զէման՝ էվլէնմէզլէր , վէ էվլէնտիլիլմէզլէր . իլլա
26 կէօքլէրտէ մէլէքլէր կիպի տիրլէր : Ամա էօլիւ-
լէրին խուսուսունտա՝ քի գըյամ էտէճէքլէր , Մով-
սէսին քիթապընտա օգո՛ւմատընըզ մը , քի Ալլահ
ընա պէօլիւրթլէնտէ սէօյէյիպ տէտի . Պէն Աբրա-
համն Ալլահը վէ Իսահակըն Ալլահը վէ Յակոբըն
27 Ալլահը իմ : Ալլահ էօլիւլէրին տէյիլ՝ իլլա հաշայան-
լարըն տըր . իմտի սիղ չօգ ալտանըր սընըզ :
28 վէ քեաթիպլէրտէն պիրի կէլիպ՝ ընլարըն միւ-

- ճատելէ եթտիցնի իշիթմէյիլէ՝ օնուն օնլարա էյի ճէվապ վէրտիցնի պիտիցնտէն՝ օնա սիւալ էթտի .
 Թէնպիհլէրին հէփիսինտէն իւքի հաճնկըսը տըր :
- 29 Վէ Յիսուս օնա ճէվապ վէրտի քի՝ Հէփ թէնպիհլէրին իւքի՝ Տինկէ հա՛ իսրայէլ՝ Ալլահըմըզ Բապպ
- 30 պի՛ր Բապպ տըր . Վէ Ալլահըն Բապպը պիւթիւն եիւրէյինտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիքրինտէն վէ պիւթիւն գուվլէթին իլէ սէվէսին .
- 31 իւք թէնպիհ պու տուր : Վէ պունա պէնզէր իւքինճի՝ Գօնշունու քէնտին կիպի սէվէսին . պուն-
- 32 լարտան պէօյիւք զայրի թէնպիհ հօգ տուր : Վէ քեաթիպ օնա տէտի . խօ՛շ՝ հա՛ խօճա , կէրչէք սէօյլէտին , քի Ալլահ պիր տիր , վէ օնտան մա՛տա
- 33 զայրի հօգ տուր . Վէ օնու պիւթիւն եիւրէքտէն վէ պիւթիւն ա՛գրլտան վէ պիւթիւն ճանտան վէ պիւթիւն գուվլէթ իլէ սէվմէսի՝ հէմ գօնշույու քէնտի կիպի սէվմէսի՝ հէփ պիւթիւն հանմալար-
- 34 տան վէ գուրպանլարտան իւթիւն տիւր : Վէ Յիսուս օնուն ա՛գրլանէ ճէվապ վէրտիցնի կէօրիւն-ճէ , օնա տէտի . Ալլահըն փատիշահլըղընտան ուզադ աէյիլ սին . վէ օնա սիւալ էթմէյէ արթըզ քիմսէ ճէսարէթ էտէմէզ իտի :
- 35 Վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա՛լիմ էտէրէք՝ ճէվապ էտիպ տէտի . Քեաթիպլէր նի՛ճէ տէրլէր քի՝ Քրիս-
- 36 տոս Դաւիթին օղլու տուր : Զիրա Դաւիթ քէնտիսի՝ Ա՛ղիզ Բուհ իլէ տէտի . Բապպ՝ Բապպըմա տէտի . Սաղ հանըմտա օթուր , թա պէն սէնին տիւշմէնլէրին ալազլարընա պասամազ գօյունճալա-
- 37 տէք : Իմտի Դաւիթ քէնտիսի օնա Բապպ տէր , վէ նէ՛րէտէն օնուն օղլու օլուր . վէ խալըն չօղու՝ օնու խօշլանարազ տինկէրլէր իտի :
- 38 Վէ օնլարա թա՛լիմինտէ տէրիտի . Զիյնէթլի էսվապլար իլէ կէզմէյի վէ փազարլարտա սէլամ-

- 39 լարը՝ Վէ ճէմբէյէթ եէրլէրինտէ պաշ սէտիրլէրի՝ վէ
ախչամ թա՛մարտա պաշ փօսթլարը սէվէն քեա-
40 թիպլէրտէն սագընըն : Օնլար տուլ գարըլարըն էվ-
լէրինի եէրլէր , վէ պէհանէ իլէ ուզուն տուա՛լար
էտէրլէր . Օնլար տահա զիյատէ ա՛գապ ալաճագ-
լար :
- 41 Վէ Յիսուս խաղինէ սանտըղընըն գարշըսընտա
օթուրուպ՝ խաղըն խաղինէ սանտըղընա մանկըր
աթտըղընը սէյր էտէր իտի . վէ չօգ զէնկիլէր չօգ
42 գօտուլար : Վէ պիր ֆաղիր տուլ գարը կէլիպ՝ իքի
43 փուլ գօտուլ , քի պիր մանկըր տըր : Վէ շայիրտլէրինի
չաղըրըպ՝ Օնլարա տէտի . Կէրչէք տէրիմ սիղէ քի՝
պուլ ֆաղիր տուլ գարը խաղինէ սանտըղընա ա-
44 թանլարըն հէփիսինտէն զիյատէ աթտըր : Զիրա
հէփիսի քէնտիլէրին արթանընտան աթտըլար . ամ-
մա պու գարը՝ քէնտի եօխսուլլուղընտան հէր
նէսի վար իսէ՝ պիւթիւն մալընը աթտըր :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ օ՝ հէյքէլտէն չըգար իքէն , շայիրտլէրինտէն
պիրի Օնա տէտի . Եա՛ խօճա՝ պա՛գ , նա՛սըլ թաշ-
2 լար՝ վէ նա՛սըլ պինալար տըր : Վէ Յիսուս ճէվապ
վէրիպ՝ Օնա տէտի . Պու պէօյիւք պինալարը կէօ-
րիւր միւս սիւն . ապա թաշ թաշ իւզէրինտէ գալ-
մայաճագ տըր , քի երգըլմայա :
- 3 Վէ օ՝ զէթինլիգ տաղընտա՝ հէյքէլին գարշը-
սընտա օթուրուր իքէն , Պետրոս վէ Յակոբոս վէ
Յովհաննէս վէ Անդրէաս Օնա թէնհաճէ սօրարար
4 իտի . Պու շէյլէր նէ՞ զէման օլաճագ՝ վէ պուշկա-
րըն ճիւմլէսի թէքմիլ օլաճաղը զէմանըն նիշանը
5 նէ՞ տիր՝ պիղէ սէօյլէ : Վէ Յիսուս Օնլարա ճէվապ
վէրիպ՝ տէմէյէ պաշլատըր . Պագըն , սիղի քիմսէ

- 6 ալտաթմաւորն . Զիրա չօգ քիմսէլէր պէնիմ իամիմ
 իլէ կէլիպ տէյէճէքլէր քի՝ Պէն Բըլ-... ում, վէ
 7 չօղլարըն ալտատաճաղլար : Վէ ճէնքլէր՝ հէմ ճէնք
 խապէրլէրի իչիթտիյինիդտէ, իւրքմէյէսինիդ . զիրա
 պու հէսնէլէր օլմագ կէրէք, լաքին տահա սօն
 8 տէյիլ տիր : Զիրա միլլէթ միլլէթ իւղէրինէ՝ վէ
 փատիշահլըգ փատիշահլըգ իւղէրինէ գալգաճագ,
 վէ մահալ պէ մահալ զէլգէլէլէր օլաճագ, վէ զըթ-
 9 լըղլար հէմ գարըշըղլըղլար օլաճագ . պուշլար աղ-
 9 ըրլարըն պաշլանկըճը տըր : Սիդ իսէ քէնտիլէրի-
 նիդի կէօղէտին . զիրա սիդի ճէմաաթլարա թէս-
 լիմ էտէճէքլէր . վէ ճէմիյէթ եէրլէրինտէ տէօյիւ-
 լէճէք սինիդ, վէ պէնիմ իչիւն վալիլէրին վէ փա-
 տիշահլարըն էօնիւնտէ՝ ծնլարա չէհատէթ իչիւն՝
 10 տուրաճագ սընըգ : Վէ հէփ թայիֆէլէրէ Ինճիլ էվ-
 11 վէլա վա՛ղ օլունմագ կէրէք : Վէ սիդի կէօթիւ-
 րիւպ թէսլիմ էթտիքլէրի զէման, նէ՝ սէօյլէյէսի-
 նիդ տէյիւ՝ իլէրտէն գայդու չէքմէն, վէ տիւշիւն-
 մէն . լաքին սիդէ օ սաաթտա նէ վէրիլիրսէ, ծնու
 սէօյլէյին . զիրա սէօյլէյէն սիդ տէյիլ սինիդ, իլլա
 12 Ա՛ղիդ Բուհ տուր : Իմտի գարնտաշ գարնտաշը՝
 հէմ պապա օղուլու էօլիւմէ թէսլիմ էտէճէք . վէ
 էվլատլար աթալարը իւղէրինէ գալգաճագլար, վէ
 13 ծնլարը էօլտիւրէճէքլէր : Վէ իամիմ իչիւն հէփի-
 սինտէն պուղղ օլունաճագ սընըգ . ամմա սօնատէք
 սապր էտէն՝ օ գուրթուլաճագ :
 14 Վէ Դանիէլ փէյղամպէրին սէօյլէտիլի վիրանլըգ
 մէքրուհլուղունուն ճայիդ օլմայան եէրտէ տուր-
 տուղունու կէօրտիւլիւնիւղ զէման, (օգուլան անկ-
 լաւն,) օ զէման Եէհուտիսթանտա օլանլար՝ տաղ-
 15 լարա գաշսընլար . Վէ տամտա օլան՝ էվէ էնմէսին,
 վէ էվինտէն պիր շէյ ալմաղա իչէրի կիրմէսին :
 16 Վէ թարլատա օլան՝ էավապընը ալմաղա կէրի տէօն-

- 17 մէսին : Վէ ոչ կիւնէրտէ՝ վայ համիլէ վէ էմգիւքի
 18 օլան դարըլարա : Վէ տուա՝ էտին քի՝ դաչմանըզ
 19 դըշտա օլմասն : Զիրա օ կիւնէրտէ շէօյլէ սըզ-
 լէթ օլաճագ քի՝ ծնուն կիպի Ալլահն եարաթտըղը
 եարաթըլըշտան պէրու շիմտիյէտէք օլմատը , վէ
 20 ապա օլաճագ տէյիլ տիր : Վէ էյէր Բապպ օ կիւն-
 լէրի դըսսալթմասայըտը , հիչ պիր թէն դուրթու-
 մագ խոի . լաքին սէչտիյի սէչիլմիշլէր իչիւն օլ
 21 կիւնէրի դըսսալթտը : Վէ օլ գէման էյէր պիրի
 սիզէ տէրսէ , իշթէ Քրիստոս պուրատա , եաթօտ՝
 22 իշթէ օրատա տըր , ինանմայասընըզ : Զիրա եա-
 լան քրիստոպար վէ եալան փէյղամպէրլէր գաղա-
 ճաղար , վէ՝ էյէր միւմքին իսէ՝ սէչիլմիշլէրի պիլէ
 ալտալթմագ իչիւն՝ ալամէթլէր վէ աճայըպ շէյլէր
 23 էտէճէքլէր : Սիզ իսէ կէօզէտին . իշթէ սիզէ հէ-
 փիսինի փէշին սէօյլէմիշ իմ :
 24 Լաքին օլ կիւնէրտէ՝ օլ սըզլէթտէն սօնկրա՝
 կիւնէչ դարարաճագ , վէ այ քէնտի բըղընը վէր-
 25 մէյէճէք : Վէ կէօյիւն եըտըղլարը տիւշէճէքլէր ,
 վէ կէօքլէրտէ օլան դուվլէթլէր սարսըլաճաղար :
 26 Վէ օ գէման Ատէմ Օղլունու ա՛ղիմ գուվլէթ վէ
 ճէլալ իլէ՝ պուլութլարտա կէլիր կէօրէճէքլէր :
 27 Վէ օլ գէման քէնտի մէլէքլէրինի կէօնտէրիպ՝ քէն-
 տի սէչիլմիշլէրինի տէօրթ ըրւզկեարտան՝ եէրին
 ուճունտան թա կէօյիւն ուճունատէք տէվշիրէճէք
 28 տիր : Վէ թէմսիլ ինճիր աղաճընտան էօյրէսին .
 ծնուն տալը արթըզ եուճչագ օլուք տէ՝ եաիրազ-
 լարը պիթէրսէ , եաղըն եաղըն օլտուղունու անկ-
 29 լար սընըզ : Քէզալիք սիզ տախի՝ պունկարըն վազի՝
 օլտուղունու կէօրտիւյիւնիւզ գէման , անկալըն քի
 30 եաղըն տըր , գափուլարտա քը : Արչէք տէրիմ
 սիզէ քի՝ պու սիլսիլէ մութլաղա կէչմէյէճէք , թա
 31 պունկարըն ճիւմիսի վազի՝ օլանատէք : Ահօք հէմ

- 32 եւր կէշէճէքէր . ամմա սէօղլէրիմ ապա կէշմէյէ-
 ճէքէր : Լաքին օ կիւնտէն վէ օ սաաթտան էօ-
 թիւրիւ . հիչ քիմսէ պիւմէզ, նէ կէօքտէ օլան մէ-
 33 լէքէր . նէ տէ Օղուլ, անճազ Փէտէր պէլէր : Պա-
 զըն, ույանըզ տուրուն վէ տուա՝ էտին . զիրա օլ
 վազթըն նէ զէման օլտուղունու պիւմէզ սինիզ :
 34 Ղուրպէթէ կիտէն պիր ատէմ միսիլու տըր քի՝
 էվինի պրաղըզ գուլարընա հիւքիւմէթի՝ վէ հէր
 քէսէ իշինի վէրիւր, վէ զափուճույա թէնպիհ էտէր
 35 քի՝ ույանըզ տուրաուն : Իմտի ույանըզ տուրուն .
 զիրա էվ սահիպի նէ զէման կէլէճէյինի՝ ախշամ
 եա կէճէ՝ հարըաը եա խօրօս էօթմէսինտէ եա սա-
 36 պա՛հ մը՝ պիւմէզ սինիզ : Օլմայա քի՝ անկաղըն կէ-
 37 լիպ՝ սիզի ույգուտա պուլա : Վէ սիզէ սէօյլէ-
 տիլիմ շէյլէրի՝ հէր քէսէ սէօյլէրիմ . Ույանըզ տու-
 րուն :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ իբի կիւնտէն սօնկրա՝ պասեք վէ խամուր-
 սուզ իտի . վէ պաշ քեահինլէր հէմ քեաթիպլէր
 օնու Ֆէնա իլէ թութուպ էօլտիւրմէյէ եօլ արար-
 2 լար իտի : Վէ տէրլէր իտի . Պայրամտա օլմասըն .
 օլմայա խալգտա վէլվէլէ օլա :
 3 Վէ օ Բեթանիատա ճիւտամլը Սիմոնուն էվին-
 տէ օլուպ՝ սօֆրատա օթուրուր իքէն, սու մէր-
 մէրի զապընտա աղըր պահալը խալիս նարտին
 եաղը իլէ՝ պիր գարը կէլտի, վէ զապը գըրըպ՝ օ-
 4 նուն պաշը իւզէրինէ տէօքտիւ : Վէ պա՛ղը քիմ-
 սէլէր քէնտի քէնտիլէրինտէ տարըլըպ տէրլէր իտի .
 5 Պու եաղ նի՞չիւն թէլէֆ օլտու : Զիրա պու եաղ՝
 իւշ եիւզ տինարտան զիյատէյէ սաթըլըպ՝ Փագիւր-
 լէրէ վէրիլէ պիւլիւր իտի . վէ օնա մըրըլտանըրըար
 6 իտի : Ամմա Յիսուս տէտի . Մնու պրազըն, նի՞չիւն

- 7 օնա զահմէթ վերիւր սինիզ . պանա խայրուր իշ իշ-
 վէտի : Զիրա ֆագիրլէր տայիմա սիզին իլէ տիր ,
 վէ իսթէտոյինիզ զէման օնլարա էյլիք էտէ պի-
 լիր սինիզ . լաքին պէն տայիմա սիզին իլէ տէյլի
 8 իմ : Պու՝ էլինտէն կէլտոյինի էյլէտի . թէնիմի՝
 կէօմմէք իչիւն փէշին մէսհ էթմէյէ տալլանտը :
 9 կէրչէք տէրիմ սիզէ , Պու խնճիլ պիւթիւն տիւնեա-
 տա՝ հէր նէրէտէ վա՛ղ օլունուրսա , պու գարընըն
 էթտիլի տաիսի՝ օնուն զիքրի իչիւն սէօլէնէճէք
 տիր :
 10 վէ օնիքիլէրին պիրի՝ իսկարիուլտու Յուդա
 պաշ քեահինլէրէ վարտը , քի օնու օնլարա թէս-
 11 լիմ էտէ : վէ օնլար իշիտինճէ՝ սէվլինտիլէր , վէ
 օնա ազչէ վէրմէյէ վա՛տ էթտիլէր . վէ օնու միււ-
 նասիպէթ իլէ էլէ վէրմէյէ թարիզ արար իտի :
 12 վէ խամուրսուզուն իւք կիւնիւնտէ՝ պասեքի
 պօղազլատըզլարը զէման՝ շայիրալէրի օնա տէտի-
 լէր . Նէրէտէ իսթէրսին քի վարըպ հազըրլըզ կէօ-
 13 ռէլիմ՝ քի պասեքի եէյէսին : վէ շայիրալէրինտէն
 իքիսինի կէօնտէրիպ՝ օնլարա տէտի . Շէհրէ կի-
 տին , վէ սիզէ՝ պիր սու տէսթիսի եիւքլէնմիշ ա-
 14 տէմ ռասթ կէլէճէք . օնուն արտընճա վարըն . վէ
 օ՝ նէրէյէ կիրերսէ , էվ սահիպլինէ տէյլին քի՝ խօճա
 տէյօր . Շայիրալէրիմ իլէ պասեքի եէյէճէյիմ օտա
 15 նէ՛րէտէ տիր : վէ օ սիզէ տէօշէնմիշ հազըր՝ պիր
 պէօյիւք իւսթ գաթ օտասը կէօսթէրէճէք . պիզէ
 16 օրատա հազըրլըզ կէօրիւն : վէ օնուն շայիրալէրի
 չըզըպ՝ չէհրէ կէլտիլէր . վէ օնուն օնլարա տէտիլի
 կիպի պուլտուլար , վէ պասեքի հազըրլատուլար :
 17 վէ ախշամ օլունճա , օնիքիլէր իլէ կէլտի .
 18 վէ օնլար սօֆրատա օթուրուպ եէր իքէն , Յիսուս
 տէտի . կէրչէք տէրիմ սիզէ , քի սիզաւէն պիրի
 պէնի էլէ վէրէճէք , քի օ պէնիմ իլէ թաա՛մ էտէյօր :

- 19 Վէ ծնլար զաստվէթլէնիպ՝ պիրէր պիրէր ծնա տէ-
մէյէ պաշլատըլար . Սազըն պէն օլմայըմ, վէ պաշ-
20 գասը՝ Սազըն պէն օլմայըմ : Վէ օ՝ ճէվապ վերիպ
ծնլարա տէտի . Յնիքիլէրտէն պիրի՝ էլլինի պէնիմ
21 իլէ սահանա պաթըրան տըր . Կէրչի Ատէմ Օղլու՝
ծնուն հազգընա եազըլը օլտուղու կիպի կիտէր .
լաքին վա՛յ օլ աստէմէ քի՝ ծնուն էլի իլէ Ատէմ Օղ-
լու էլէ վերիլի . օ աստէմ տօղմասայըտը , ծնա
տահա էյի օլուր իտի :
- 22 Վէ ծնլար եէր իքէն, Յիսուս էքմէք ալըպ՝ վէ
պէրէքէթ օգուչուպ փարէլէտի , վէ ծնլարա վէր-
տի , վէ տէտի . Ալըն, եէյին , պու թէնիմ տիր :
- 23 Վէ գատէհի ալըպ՝ շիւքը էտինճէ , ծնլարա վէր-
24 տի , վէ ծնտան հէփիսի իչտիլէր : Վէ ծնլարա տէ-
տի . Պու գանըմ տըր . շօլ եէնի ահտըն ֆանը քի՝
25 չօղլար իչիւն տէօքիւլիւր : Կէրչէք տէրիմ սիզէ
քի՝ արթըզ ասմանըն մահաուլունտան սալա իչմէյէ-
ճէյիմ, թա օ կիւնէտէք քի՝ Ալլահըն փատիչահլը-
26 ղընտա ծնու եէնի իչէճէյիմ : Վէ ծնլար իլահի օ-
գուչուպ՝ զէյթինլիզ տաղընա չըգտըլար :
- 27 Վէ Յիսուս ծնլարա տէտի քի՝ Պու կէճէ հազ-
գըմտա հէփինիզ սիւրչէճէք սինիզ . ղիրա եաղըլ-
մըշ տըր . Զօպանը վուրաճաղըմ, վէ գօյունլար
28 տաղըլաճազ տըր : Ամմա պէն գըյամ էթտիքտէն
սօնկրա՝ սիզտէն էվվէլ Գալիլեայա վարաճաղըմ :
- 29 Վէ Պետրոս ծնա տէտի . էյէր հէփիսի սիւրչտէլէր
30 տախի , պէն տէյիլ : Վէ Յիսուս ծնա տէտի . Կէր-
չէք տէրիմ սանա քի՝ պու կիւն՝ հէման պու կէճէ
խօրօս իքի քէրրէ էօթմէզտէն , պէնի իւչ քէրրէ
31 ինքեար էտէճէք սին : Ամմա օ՝ տահա ղիյատէ
տէրիտի . էյէր պանա սէնին իլէ էօլմէ՛ք լազըմ
կէլսէ , սէնի սալա ինքեար էթմէյէճէյիմ . վէ հէ-
փիսի տէ պէօյլէ տէրլէր իտի :

- 32 Վէ ատը Գեթսեմանի օլան պիր մահալէ կէլտի-
լէր . վէ շայիրտլերինէ տէտի . Պէն տուա' էտէնէ-
33 տէք' սիզ պուրատա օթուրուն : Վէ Պետրոսու
հէմ Զակարոսու վէ Յովհաննէսի պիլէմէսինճէ ալտը .
վէ իւրքմէյէ հէմ փէք Թասալանմաղա պաշլատը .
34 Վէ ծնլարա տէտի . Յանըմ' էօլիւմ տէրէճէսինտէ
ղայէթ զասավէթլի տիր . պուրատա գալըն , վէ
35 ույանըգ տուրուն : Վէ պիրաղ իլէրի վարըպ' երէ
զափանտը . վէ տուա' էտէրիաի քի' էյէր միււմքին
36 իսէ , ծնտան պու սաա'թ կէչսին : Վէ տէրիտի .
Եա' Արբա' Փէտէր , սէնին ի'նտինտէ հէր շէյ միււմ-
քին տիր . պու զատէնի պէնտէն կէչիր . լաքին
պէնիմ իսթէտիյիմ օլմասըն , իլլա սէնին իսթէտիյին
37 օլա'ն : Վէ կէլիպ ծնլարը ույդուտա պուլտու , վէ
Պետրոսա տէտի . Եա' Աիմոն' ույդուր մու սունչ .
պիր սաա'թ ույանըգ տուրմաղա զատիր օլմասըն
38 մը : Ույանըգ տուրուն , վէ տուա' էտին , շէօյլէ քի'
թէճրիւպէյէ տիւշմէյէսինիզ . կէրչի րուն հազըր'
39 ամմա թէն զայի'ֆ տիր : Վէ թէքրար վարըպ' հէ-
40 ման օ սէօզիւ սէօյլէյէրէք' տուա' էյլէտի : Վէ
կէրի տէճնիւպ' եինէ ծնլարը ույդուտա պուլտու .
զիրա ծնլարըն կէօզլէրի աղըրլաշմըշ իտի , վէ ծնա
41 նէ' ճէվապ վէրէճէքլէրինի պիլէմէտիլէր : Վէ իւ-
չիւնճիւ քէրրէ կէլտի , վէ ծնլարա տէտի . Արթըգ
ույույուն , վէ րահաթլանըն . կէչտի , սաա'թ կէլ-
տի . իշթէ Ատէմ Օղլու' կիւնահքիւրլարըն էլլէ-
42 րինէ թէսլիմ օլունույօր : Գալըն , կիտէլիմ . իշ-
թէ պէնի էլէ վէրէն եազլաշտը :
43 Վէ տէրա'գապ' օ տահա սէօյլէր իքէն' ծնիքի-
լէրին պիրի օլան Յուդա կէլտի , վէ ծնուն պիլէ-
սինճէ պաշ քեահինլէրին վէ քեաթիպլէրին վէ իս-
թիարլարըն Թարաֆընտան պըչազլար վէ օտուն-
44 լար իլէ չօգ գալապալըգ վար իտի : Վէ ծնու էլէ

- վերէն՝ օնլարա նիշան վերիպ տէմիշ իտի . Գիմի
 քի էօփէր իսէմ՝ օ՛ տուր . օնու թութուն, վէ գա-
- 45 վիճէ կէօթիւրին : Վէ օ կէլինճէ, չափուճագ օ-
 նուն եանընա վարըպ՝ Եա՛ խօճա՛ խօճա տէտի ,
- 46 վէ օնու էօփտիւ : Վէ օնլար օնուն իւզէրինէ էլ-
- 47 լէրինի սալտըլար, վէ օնու թութտուլար : Վէ օ-
 րատա տուրանլարտան պիր քիմսէ՛ պըչաղը չէքիպ
 պաշ քեանինին գուլունու վուրտու , վէ օնուն գու-
- 48 լաղընը տիւշիւրտիւ : Վէ Յիսուս ճէվապ վերիպ
 օնլարա տէտի . Պէնի թութմաղա՛ խըրսը՞զ իւզէ-
- 49 րինէ կիպի մի պըչաղլար վէ օտունլար իլէ չըզ-
- աընըզ : Հէր կիւն՝ հէքէլտէ թա՛լիմ էտէրէք՝ սի-
 ղին իլէ իտիմ, վէ պէնի թութմատընըզ . ամմա
- 50 քիթապլար թէքմիլ օլմագ իչիւն պէջլէ օլտու : Վէ
- 51 հէփ շայիւրէի օնու պրաղըպ՝ գաչտըլար : Վէ չըփ-
 լազ Եէնի իւզէրինտէ չարչափա պիւրիւնմիւշ պիր
 կէնճ քիմսէ օնուն արտընճա կիտէր իտի . վէ ու-
- 52 չաղլար օնու թութտուլար : Վէ օ չարչափը պրա-
 ղըպ՝ օնլարտան չըփլազ գաչտը :
- 53 Վէ Յիսուսու պաշ քեանինէ կէօթիւրտիւլէր .
 վէ հէփ պաշ քեանինլէր վէ իիթիարլար վէ քեա-
- 54 թիպլէր օնուն եանընա ճէմ՝ օլտուլար : Վէ Պետ-
 րոս թա պաշ քեանինին ավլուսունուն իչէրիսի-
 նէտէք՝ օնուն արտընճա ուզազտան կիթտի . վէ
 խըզմէթքեարլար իլէ օթուրուպ՝ աթէշին եանըն-
- 55 տա ըսընըր իտի : Վէ պաշ քեանինլէր հէմ պիւ-
 թիւն ճէմաաթ Յիսուսա գարչը՝ օնու էօտիւրմէք
 իչիւն՝ չէհատէթ արարլար իտի , վէ պուլմաղլար
- 56 իտի : Զիրա օնա գարչը չօզ քիմսէլէր եալան չէ-
 հատէթ էտէրլէր իտի , ամմա չէհատէթլէր մու-
- 57 թապըզ տէյիլլէր իտի : Վէ պա՛ղըլարը գալզըպ՝
 օնա գարչը եալան չէհատէթ էտէրէք տէտիլէր
- 58 քի, Պիզ օնու իշիթտիք, քի տէր իտի . Պէն պու

- էլ իւն հափըմըն հէքէլի պօզաճաղըմ, վէ իւչ
կիւնտէ պաշգա պիր էլ իւն հափըմամըն պինա է-
59 տէճէյիմ, վէ պէօյլէ տախի օնլարըն շէհատէթի
60 մութապըզ տէյիլ իտի: վէ պաշ քեահին օրթայա
գալզըպ՝ Յիսուսա սիւալ էթտի, վէ տէտի. Հիչ պիր
շէյ ճէվապ վէրմէզ մի սին. պուշար սանա դարշը
61 նէ՝ շէհատէթ էտէյօրլար: Օ իսէ սիւքիւթ էտէր
իտի, վէ հիչ պիր ճէվապ վէրմէզ իտի. թէքրար
պաշ քեահին օնա սիւալ էթտի, վէ օնա տէտի.
62 Միւթէպարէյին Օղլու Քրիստոս սէն մի սին: վէ
Յիսուս տէտի. Պէն իմ, վէ Ատէմ Օղլուսու Գուտ-
րէթին սաղընտա օթուրուր՝ վէ կէօյիւն պուլութ-
63 լարը իւն կէլիւր կէօրէճէք սինիզ: Իմտի պաշ քեա-
հին գաֆթանլարընը եըրթըպ տէտի. Արթըզ պի-
64 ղէ շահիտէր նէ՝ լաղըմ: Քիւֆրիւ իշիթտինիզ.
սիզէ նիճէ կէօրիւնիւր. վէ օնլարըն հէփիսի օ-
նուն իւզէրինէ հիւքմ էթտիլէր, քի էօլիւմէ միւս-
թահագ տըր:
65 վէ պա՛ղըլարը օնա թիւքիւրմէյէ վէ՛ հիւզիւ-
նիւ էօրթմէյէ, վէ օնա եումրուզ վուրմաղա, վէ
օնա՝ փէյգամզէրիք էյլէ տէմէյէ պաշլատըլար. վէ
խըզմէթքեարլար օնա սիլլէ վուրուրլար իտի:
66 վէ Պետրոս աշաղատա ավլուտա իքէն, պաշ
67 քեահինին խայալըզլարընտան պիրի կէլտի. վէ
Պետրոսու ըսընըր իքէն կէօրտիւյիւնտէ, օնա պազ-
մաղըլա՝ տէտի. Սէն տէ Նազարէթլի Յիսուս իլէ
68 իտին: Ամա օ՝ ինքեար էտիպ տէտի. Նէ՛ սէօյ-
լէյօրսուն՝ պիլմէմ, վէ անկլամամ. վէ տիշարըյա
69 տէ՛լիզէ չըգտը, վէ խօրօս էօթտիւ: վէ խալա-
յըզ եինէ օնու կէօրմէյիլէ, օրատա տուրանլարա
տէմէյէ պաշլատը քի՝ Պու տա օնլարտան տըր:
70 վէ օ՝ թէքրար ինքեար էտէր իտի. վէ պիրազտան
սօնկրա՝ եինէ օրատա տուրանլար Պետրոսա տէ-

տիւեր . Կերչէքտէն ծնւարտան սըն . չիւն քի Գա-
 71 լիւեալը սըն , վէ սէօյլէյիչին պէնդէյօր : Ամմա օ՝
 Պու տէտիյինիզ ատէմի պիւմէմ տէյիւ՝ լա՛նէթ օ-
 72 գումաղա վէ եէմին էթմէյէ պաչլատը : Վէ տէր ա՛-
 գապ իքինճի քէրրէ խօրօս էօթտիւ . վէ Պետրոս
 Յիսուսուն ծնա՝ խօրօս իքի քէրրէ էօթմէզտէն՝
 պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէք սին տէյիւ տէ-
 տիյի սէօզիւ խաթրընա կէթիրտի . վէ տէր ա՛գապ
 աղլամաղա պաչլատը :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ տէր ա՛գապ սապահլայըն պաչ քեահինլէր
 իխթիարլար վէ քեաթիպլէր իլէ պիւթիւն մէճլիս
 մէշվէրէթ էտիպ՝ Յիսուսու պաղլատըլար , վէ կէօ-
- 2 թիւրիւպ Պիղատոսա թէսլիմ էթտիլէր : Վէ Պի-
 ղատոս ծնա սիւալ էթտի . Նէհուտիլէրին փատիւ-
 շահը սէ՛ն մի սին . վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ ծնա տէ-
- 3 տի . Քէնտին սէօյլէրսին : Վէ պաչ քեահինլէր
- 4 ծնտան չօգ շիքեայէթ էտէրլէր իտի : Վէ Պիղա-
 տոս եինէ ծնա սօրուպ տէտի . Հիչ պիր ճէվապ
 վէրմէ՛զ մի սին . պաղ՝ սանա գարչը նէ՛ գատար
- 5 չէյլէր շէհատէթ էտէյօրլար : Ամմա Յիսուս արթըզ
 հիչ պիր ճէվապ վէրմէտի , շէօյլէ քի՝ Պիղատոս
 թա՛ճիւպ էտէր իտի :
- 6 Վէ հէր պայրամտա՝ ծնւարա տիլէտիլլէրի ոլիր
- 7 մահպուս սալը վէրիր իտի : Վէ Բարաբրա տէնի-
 լէն քիմսէ՝ ճիւմհիւր րէֆիզլէրի իլէ պաղլը իտի ,
- 8 քի ծնլար ճիւմհիւրտէ գան էթմիշլէր իտի : Վէ
 գալապալըզ պաղըըըպ՝ ծնւարա տայիմա էթտիյի
- 9 կիպի էի՛նիս Կէյի- տիլէմէյէ պաչլատը : Վէ Պիղա-
 տոս ծնւարա ճէվապ էտիպ տէտի . Իսթէ՛ր մի սի-
 նիզ սիղէ Նէհուտիլէրին փատիշահընը սալը վէրէ-

- 10 յիմ: Զիրա պիլիր իտի քի պաշ քեանինդէր՝ օնու
 11 հասէա իչիւն էլէ վերտիլէր: Ամմա պաշ քեանին-
 12 լէր գալապալըղը զընտըրտըլար քի՝ օնլարա խու-
 13 սուսա Բարաբբայը սալը վերսին: Վէ Պիղատոս
 14 ճէվապ վերիպ՝ թէքրարէն օնլարա տէտի: Եէհու-
 15 տիլէրին փատիչանը տէտիլինիզ քիմէյի՝ նէ՞ իս-
 16 թէրսինիզ քի էտէյիմ: Վէ օնլար թէքրարէն պա-
 17 ղըրտըլար: Օնու խաչա՝ չըգար: Վէ Պիղատոս օն-
 18 լարա տէտի: Եա նէ՞ քէօթիւլիւք էթտի: Վէ օն-
 19 լար տահա զիյատէ պաղըրըրլար իտի: Օնու խա-
 20 չա՝ չըգար: Վէ Պիղատոս գալապալըղը խօջնուտ
 21 էթմէք իսթէմէյիլէ՝ օնլարա Բարաբբայը սալը վեր-
 22 տի, Վէ Յիսուսու տէօյտիւքտէն սօնկրա՝ խաչա
 23 չըգարըլմաղա թէսլիմ էթտի:
 24 Վէ ա՛սքէրիլէր օնու՝ տիվանխանէ օլան ալլու-
 25 նուն իչերիխնէ կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն պէօլիւլիւ
 26 ճէմ՝ էթտիլէր: Վէ օնա իսքէրլէթ կիյտիրտիլէր,
 27 վէ տիքէնտէն թաճ էօրիւպ՝ օնուն իւղէրինէ դօ-
 28 տուլար: Վէ՝ Սէլա՛մ սանա՝ էյ Եէհուտիլէրին վա-
 29 տիչանը Խէյէէէ՝ օնու սէլամլամաղա պաշլատըլար:
 30 Վէ օնուն պաշընա գամըչ իլէ վուրուրլար իտի,
 31 վէ օնա թիւքիւրիւրլէր իտի: Վէ տիզ չէօքիւպ՝
 32 օնա սէճտէ էտէրլէր իտի: Վէ օնու զէվզլէնտիք-
 33 տէն սօնկրա, իւղէրինտէն իսքէրլէթի չըգարըլպ՝
 34 օնա քէնտի էսվապլարընը կիյտիրտիլէր: Վէ օնու
 35 տըշարը չըգարտըլար քի՝ խաչա չըգարալար:
 36 Վէ Աղէքսանդրոս վէ Ռուփոսուն պապալը Ափւ-
 37 րենէլի Սիմոն նամ պիր քիմսէ թարլատան կելիպ
 38 օրադան կէչէր իքէն՝ օնա օնուն խաչընը գալտըր-
 39 մաղա անկարեա էթտիլէր: Վէ օնու Գողգոթա
 40 տէնիլէն մահալէ կէթիւրտիլէր, քի պու թէրճիւմէ
 41 օլունսա՝ գաֆա եէրի Խէ՛՛Է՛ տիր: Վէ օնա իչմէյէ
 42 միւրր իլէ գարըշմըշ չարապ վէրտիլէր: ամմա ալ-

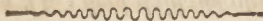
- 24 մատը : Վէ ծնու խաչա չըգարտըգտան սօնկրա ,
էսվապլարընը՝ քիմ նէ ալա տէյիւ ծնլարըն իւզէ-
- 25 րինէ գուրա՝ աթարագ՝ փայլաշըրլար իտի : Իմտի
սաաթ իւչտէ իտի , վէ ծնու խաչա չըգարտըլար :
- 26 Վէ ծնուն ճիւրմ եաֆթատը իւզէրինէ ԵՆՆՈՒՏԻ-
- 27 ԼԵՐԻՆ ՓԱՏԻՇԱՀԸ տէյիւ եազըլմըշ իտի : Վէ պիւ-
լէսինճէ՝ պիրինի սաղընտա վէ օպիրինի սօլունտա
- 28 իքի խըրսըզ խաչա չըգարտըլար : Վէ օլ եազը
թէքմիլ օլտու , քի տէյօր . Վէ պինամուսլար իլէ
սայըլտը :
- 29 Վէ եանընտան կէչէնլէր՝ պաշլարընը սալլայըպ
օնա քիւֆր էտէրէք տէրլէր իտի . Վանյ հէյքէլի
- 30 եըգան վէ իւչ կիւնտէ եափան . Քէնտինի գուր-
- 31 Թար , վէ խաչտան էն : Վէ պունճիլէյին պաշքեա-
հինլէր տախի պէյնլէրինտէ քեաթիպլէր իլէ գէվզ-
լէնիպ՝ տէրլէր իտի . Պաշգալարընը գուրթարտը ,
- 32 քէնտինի գուրթարմաղա գատիր տէյիլ տիր : Իս-
րայէլին փատիշահը Քրիստոս շիմտի խաչտան էն-
սին , քի կէօրէլիմ վէ ինանալըմ . ծնուն իլէ խաչ-
լանմըշլար տա օնա սիթէմ էտէրլէր իտի :
- 33 Վէ սաաթ ալթըյա կէլինճէ , պիւթիւն հէրին
իւզէրինտէ՝ Թա սաաթ տօգուգա գատար՝ գարան-
- 34 Լըզ օլտու : Վէ սաաթ տօգուգտա Յիսուս պէօյիւք
սէս իլէ չաղըրըպ տէտի . Էլօի՛ Էլօի՛ լամա՛ սա-
պաքթանի , քի թէրճիւմէ օլունսա՝ Եա՛ Ալլահըմ՝
Ալլահըմ՝ պէնի նիլչիւն թէրք էթտին Դէմէ՛ տիր :
- 35 Վէ եազընտա տուրանլարըն պա՛զըսը իշիտինճէ՝
- 36 տէրլէր իտի . Իշթէ Եղիայը չաղըրըյօր : Վէ պիրի
սէյիրտիպ՝ սիրքէ իլէ պիր սիւնկէր տօլտուրտու ,
վէ պիր գամըշա գօյուպ՝ Գօյ վէրին , պազալըմ
Եղիա ծնու էնտիրմէյէ կէլի՛ր մի տէյէրէք՝ օնա ի-
չիրիր իտի :
- 37 Վէ Յիսուս պէօյիւք պիր սէս սալը վէրիպ՝ ըու-

- 38 հու թէսլիմ էթտի : Վէ հէքէլին փերտէսի եօ-
գարտան աշաղայատէք երբթըըւյ՝ իքիյէ պօլեւն-
39 րէ : Վէ ծնուն գարչըսընտա եագըն տուրան եիւզ
պաշը՝ ծնուն պէօյլէ չաղըըւյ բուն թէսլիմ էթ-
տիլինի կէօրիւնճէ, տէտի . Վէրչէքտէն պու ատէմ
40 Ալլահըն Օղլու իտի : Հէմ ուզագտան սէյր էտէն
գարըլար տախի վար իտի , քի ծնլարըն արասըն-
տա Մագդաղենալը Մարիամ վէ քիւչիւք Յակո-
բոսուն հէմ Յովսէսին անասը Մարիամ վէ Սողով-
41 մէ տէ վար իտի . Քի պունլար օ Գալիլէատա իքէն
տախի՝ ծնուն արտընճա կիտէրլէր իտի , վէ ծնա
խըզմէթ էտէրլէր իտի . վէ պաշգա չօգ գարըլար
տա վար իտի , քի ծնունլա պերապէր Նրուսաղէմէ
չըգմըլար իտի :
- 42 Վէ արթըգ ախշամ օլունճա , ճումա՛ա՝ եա՛նի
43 չաբաթտան էվլէլ օլան կիւն օլմաղըլա , Արիմա-
թիատան օլան միւլթէպէր մէշվէրէթճի Յովսէփ կէլ-
տի . քի օ՝ քէնտիսի տախի Ալլահըն փատիշահլը-
ղընը պէքլէր իտի . պու քիմսէ ճէսարէթ էտիպ
Պիղատոսա կիրտի , վէ Յիսուսուն թէնինի տիլէտի :
- 44 Վէ Պիղատոս հալա էօլտիւ միւ տէյիւ թա՛ճճիւպ
էթտի . վէ եիւզ պաշըյը չաղըըւյ՝ չօգտա՛ն մը
45 էօլտիւ տէյիւ ծնա սիւալ էթտի : Վէ եիւզ պա-
շըտան անկլամաղըլա , թէնի Յովսէփէ պաղըլլա-
46 տը : Վէ օ՝ պիր չարչաֆ սաթուն ալտը , վէ ծնու
էնտիրիպ չարչաֆա սարտը . վէ ծնու պիր մէգարա
գօտու , քի գայատա գաղըլմըչ իտի . վէ մէգարըն
47 գափուսունա պիր թաշ եուվարլատը : Վէ Մագ-
դաղենալը Մարիամ իլէ Յովսէսին առաջ Մարիամ՝
նէրէյէ գօնուլուր տէյիւ կէօղէտիրլէր իտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ շարաթ կէչինճէ, Մագդաղենալը Մարիամ վէ
 2 Գալիլէոսուն աւաւը Մարիամ հէմ Սողովմէ՝ պա-
 3 հարլար սաթուն ալտըլար, քի կէլիպ ծնա սիւրէ-
 4 լէր: Վէ հաֆթանըն իւք կիւնիւ փէք սապահա-
 5 յըն՝ կիւնէշ տօղար իքէն մէզարա կէլտիլէր: Վէ
 6 պէյնլէրինտէ տէրլէր իտի: Պիզէ մէզարըն դա-
 7 փուսունտան թաշը քիմ հուվարլայաճագ: Վէ պա-
 8 զընճա, կէօրտիւլէր քի՝ թաշ հուվարլանմըշ իտի:
 9 Չիրա զայէթ պէօյիւք իտի: Վէ ծնլար մէզարա
 10 կիրիպ՝ պէյագ էսվապ կիյինմիշ՝ սաղ թարաֆսա
 11 օթուրան պիր կէնճ քիմսէ կէօրտիւլէր, վէ փէք
 12 դօրգտուլար: Վէ օ՝ ծնլարա տէտի: Գօրգման.
 13 խաշա չըզարլըմըշ Նազարէթլի Յիսուսու արար
 14 սընըզ, օ դալզտը, պուրատա տէյիլ տիր, իշթէ
 15 ծնու գօտուգլարը հէր: Լաքին կիտին, ծնուն շա-
 16 յիրտլէրինէ վէ Պետրոսա տէյին քի՝ օ սիզտէն էվ-
 17 վէլ Գալիլեայա վարաճագ, սիզէ տէտյի կիպի,
 18 ծնու օրատա կէօրէճէք սինիզ: Վէ ծնլար տըշարը
 19 չըզըպ՝ մէզարտան դաշտըլար: Վէ իւզէրլէրինէ
 20 տիթրէմէ վէ հայրէթ տիւշտիւ, վէ հիչ քիմսէյէ
 21 պիր շէյ սէօյլէմէտիլէր: Չիրա գօրգարլար իտի:
 22 Վէ հաֆթանըն իւք կիւնիւնտէ սապահլայըն
 23 դըյամ էթտիքտէ, էվլէլա Մագդաղենալը Մարիա-
 24 մա կէօրիւնտիւ, քի ծնտան հէտի ճինն չըզարմըշ
 25 իտի: Օ վարըպ՝ ծնուն պիլէսինճէ օլմուշ օլանլա-
 26 րա՝ ծնլար հաս չէքիպ աղլար իքէն՝ խապէր վէր-
 27 տի: Յնլար իսէ ծնուն տիրի օլուպ՝ ծնա կէօրիւն-
 28 տիւյիւնիւ իշիթտիքլէրինտէ, ինանմատըլար:
 29 Վէ պունտան սօնկրա՝ ծնլարըն իքիսինէ՝ ծնլար
 30 կէզէրէք պիր չիֆթլիյէ կիտէր իքէն՝ պաշգա չէ-
 31 քիլտէ կէօրիւնտիւ: Վէ ծնլար վարըպ՝ պագիլէրէ

- խապէր վերաիւէր . ծնւարա տախի ինանմատըլար :
- 14 Սօնկրա օն պիբինէ՝ ծնւար սօֆրատա օթուրուր
իքէն՝ կէօրիւնաիւ , վէ ծնւարա իմանսըզ վէ սէրթ
եիւրէքլի օլտուզլարը իչիւն թա՛գիր էլլէտի , քի
օնու գըյամ էթմիչ կէօրէնլէրէ ինանմատըլար :
- 15 Վէ ծնւարա տէտի . Պիւթիւն տիւնեայա վարըպ՝
- 16 ճիւմլէ մախլուգա Ինճիլի վա՛զ էտին : Ինանըպ
վաֆթիզ օլունան գուրթուլաճագ . վէ ինանմայա-
- 17 նըն իւզէրինէ հիւքմի ա՛ղապ օլունաճագ : Վէ ի-
նանանլարտան պու ա՛լամէթլէր իճրա օլունաճագ .
Պէնիմ ատըմ իլէ ճիննլէր չըգարաճաղլար , եէնի
- 18 տիլլէր սէօյլէյէճէքլէր . Եըլանլար թութաճաղլար ,
վէ էօլիւմ կէթիբիբ չէյ իչսէլէր տախի՝ ծնւարա
ապա քէտէր վէրմէյէճէք . խաթթալարըն իւզէրինէ
էլլէր գօյաճաղլար , վէ ծնւար սաղալաճաղլար :
- 19 Իմտի Բապպ ծնւարա սէօյլէտիքտէն սօնկրա՝
կէօյէ Էօգարը ալընտը , վէ Ալլահըն սաղընտա օ-
- 20 թուրտու : Վէ ծնւար չըգըպ՝ հէր եէրտէ վա՛զ է-
տէրլէր իտի , վէ Բապպ պիլլէլէնճէ ա՛մէլ էտէր-
իտի , վէ իճրա օլունան ա՛լամէթլէր իլէ սէօղիւ
խապաթ էտէր իտի :

ԻՆՃԻԼ

ՂՈՒԿԱՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

ՊԱՊ 1

- 1 **Չ**իւնքի չօգ քիմսէլէր՝ արամըզտա չօլ սահիհ պիւ-
լինմիշ շէյլէրին խուսուսունտա հիքեայէթ թէրքիպ
2 էթմէյէ էլ գօտուլար , իպթիտատէն կէօզլէրի իլէ
կէօրէնլէր՝ վէ սէօզիւն խըզմէթճիլէրի օլանլար
3 պիղէ թէսլիմ էթտիքլէրի կիպի . Պանա տախի քի՝
հէր շէյի իպթիտատէն պէրու թատգիգան թէֆթիշ
էթմիշիմ՝ մա՛գուլ կէօրիւնտիւ քի սըրասը իլէ
4 սանա եազայըմ, եա՛ գուտրէթլու թէոփիլոս . Շէօյ-
լէ քի էօյրէնտիյին սէօզլէրին հագիգաթընը անկ-
լայասըն :
5 **Յ** Եհնուտիսթան փատիշահը Հերովդէսին կիւնլէ-
րինտէ՝ Աբիա նէվպէթինտէն Չաքարիա խամինտէ
պիր քեահին վար իտի . վէ ժնուն գարըսը Ահարոն
6 գըզլարընտան՝ ատը Եղիսաբէթ իտի : Վէ իքիտի
տէ Ալլահըն հուզուրունտա սատըգ օլուպ՝ Բապ-
պըն հէփ թէնպիհլէրինտէ վէ շէրաաթլարընտա
7 գուսուրսուզ ելրիւրլէր իտի : Վէ ժնլարըն էվլատը
եօզ իտի, զիրա Եղիսաբէթ գըսըր իտի . հէմ իքի-
սի տէ փիր ինթիար իտիլէր :
8 **Վ**է օլտու քի օ՝ նէվպէթինին սըրասընտա Ալ-
լահըն հուզուրունտա քեահին խըզմէթինի իճրա
9 էտէր իքէն , Քեահին խըզմէթինին ա՛տէթի իւզըն՝
Բապպըն հէյքէլինէ կիրիպ՝ Իւնլիւ տիւթսիւ վէր-
10 մէյէ գուրա՛սը տիւշտիւ : Վէ գավմըն պիւթիւն ճէ-

- մա'աթը՝ տիւթսիւ վապթընտա տիշարտա տու'ա
 11 էտէր խտի : Իմտի օնա Բապպըն մէլէյի կէօրիւն-
 տիւ , քի տիւթսիւ մէզպահընըն սաղ եանընտա
 12 տուրուր խտի : Վէ Զաքարիա կէօրիւնճէ՝ իւրք-
 13 տիւ , վէ օնուն իւզէրինէ գօրգու տիւշտիւ : Վէ
 մէլէք օնա տէտի . Գօրգմա՝ եա՝ Զաքարիա , զիրա
 նիյազըն գապուլ օլունտու , վէ գարըն Նղիսարէթ
 սանա օղուլ տօղուրանագ , վէ օնուն ատընը Յով-
 14 հաննէս զօյասըն : Վէ սանա սէվինճ վէ շաղլըգ
 օլանագ , վէ օնուն տօղմասը իլէ չօգ քիմսէլէր
 15 սէվինէճէքլէր : Զիրա Բապպըն հուզուրունտա պէօ-
 յիւք օլանագ , վէ շարապ հէմ սէրիսօչ էտիճի չէյ
 ապա իշմէյէճէք . վէ անատընըն րահմինտէն պէրու
 16 Ա՛ղիզ Բուհ իլէ տօլանագ : Վէ Իսրայէլ օղուլա-
 րընտան չօղլարընը քէնտիլէրին Ալլահը Բապպա
 17 տէօնտէրէճէք , վէ օ՝ օնուն էօիւննէ Նղիանըն
 բուհու վէ գուվիլէթի իլէ կէլէճէք , քի պապալա-
 րըն Եիւրէքլէրինի էվլատլարա՝ վէ իթաաթորզ-
 ւարը սատըղլարըն իլմինէ տէօնտէրիպ՝ Բապպա
 18 հազըրլանմըչ պիր գալմ հաղըր էտէ : Վէ Զաքա-
 րիա մէլէյէ տէտի . Պունու նէտէն պիլէյիմ . զիրա
 պէն իխթիար իմ , գարըմ տախի փիր իխթիար տըր :
 19 Վէ մէլէք ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի . Պէն՝ Ալլա-
 հըն հուզուրունտա տուրան Գաբրիէլ իմ , վէ սէ-
 նին իլէ սէօյէշմէյէ՝ վէ պունլարը սանա միւժտէ
 20 էթմէյէ կէօնտէրիլտիմ : Վէ իշթէ սէն՝ քէնտի վագ-
 թընտա թէքմիլ օլանագ սէօզլէրիմէ ինանմատը-
 զըն սէպէպտէն՝ թա պունլար վագի՝ օլանագ կիւ-
 նէտէք սիւքիւթ օլուպ՝ սէօյէմէյէ գատիր օլմայա-
 21 ճագ սըն : Վէ գալմ Զաքարիայը պէքլէր խտի . վէ
 հէյքէլտէ կէճիքտիլինէ թա՛ճճիւպ էտէրլէր խտի :
 22 Վէ օ տըշարը չըզընճա , օնլարա սէօյէմէյէ գա-
 տիր օլմատըղընտան՝ անկլատըլար քի՝ հէյքէլտէ

- վահի կէօրտիւ . վէ քէնտիսի ծնլարա իշարէթ է-
 23 տէր իտի , վէ տիւսիզ գալտը : Վէ օլտու քի՝ ծնուն
 խըզմէթինին կիւնլէրի թէքմիլ օլտուղունտա , է-
 24 վինէ վարտը : Վէ օլ կիւնլէրտէն սօնկրա՝ ծնուն
 գարըսը Եղիսարէթ համիլէ օլտու , վէ քէնտինի
 25 պէշ այ կիզլէյիպ տէրիտի . Բապպ ատէհլէրին ա-
 րասընտան հագարէթիւմի գալտըրմագ իշին՝ պանա
 նազար գըլտըղը կիւնլէրաէ՝ պէօյլէ էյլէտի :
 26 Վէ ալթընճը այտա Գարրիէլ մէլէք Ալլահտան՝
 Գալիլեանըն Նազարէթ ատընտա օլան չէհրինէ՝
 27 Պիր պիքիր գըզա կէօնտէրիտի , քի Դաւիթ է-
 վինտէն Յովսէփ իամինտէ պիր զօճայա եավուզ-
 լանիըշ իտի . վէ պիքիրին ատը Մարիամ իտի :
 28 Վէ մէլէք ծնուն եանընա կէլիպ՝ տէտի . Սէլա՛մ
 սանա՝ եա՛ լութֆ պուլմուշ գըզ , Բապպ սէնին
 իլէ տիր . սէն գարըլար արասընտա միւթէղարէք
 29 սին : Վէ օ կէօրիւնճէ , ծնուն սէօղիւնտէն իւրք-
 աիւ , վէ պու սէլամ նա՛սըլ օլա տէյիւ տիւշիւ-
 30 նիւր իտի : Վէ մէլէք ծնա տէտի . Եա՛ Մարիամ՝
 դօրդմա . զիրա Ալլահըն ի՛նտինտէ լութֆ պուլ-
 31 տուն : Վէ իշթէ համիլէ օլուպ՝ օղուլ սօղուրա-
 32 ճագ սըն , վէ ծնուն ատընը Յիսուս զօյասըն : Պու՝
 պէօյիւք օլաճագ , վէ Թաալանըն Օղլու տէնիլէ-
 ճէք , վէ Բապպ Ալլահ ծնա՝ պապաթը Դաւիթին
 թախթընը վէրէճէք . վէ Յակոբուն էվի իւզէրինէ
 33 էպէտէն փատիշահլըդ սիւրէճէք . Վէ փատիշահ-
 34 լըղընըն նիհայէթի օլմայաճագ : Վէ Մարիամ մէ-
 լէյէ տէտի . Պու նի՛ճէ օլաճագ , չիւնքի էրքէք
 35 պիլմէմ : Վէ մէլէք ճէվապ վէրիպ՝ ծնա տէտի .
 Սէնին իւզէրինէ Ա՛ղիզ Բուհ կէլէճէք , վէ Թաա-
 լանըն գուարէթինին քէօկէսի սէնի գափլայաճագ
 տըր . պունուն իշին սէնտէն սօղաճագ ա՛ղիզ
 36 զաթ տախի՝ Ալլահըն Օղլու տէնիլէճէք , Հէմ իշ-

- թէ խըսըմըն Եղիսարէթ՝ օ տախի իխթիարըզըն-
 տա էրքէք էվլատ իլէ համիլէ տիր . վէ օլ զըսըր
 37 տէնիլէնին՝ պու ալթընճը այը տըր : Զիրա Ալլա-
 հըն ի՛նտինտէ հիչ պիր շէյ միււթլինսիզ օլմազ :
 38 Վէ Մարիամ տէտի . իշթէ Բապպըն ճարիյէսի ,
 պանա սէօղիւնէ կէօրէ օլսուն . վէ մէլէք ծնտան
 կիթտի :
 39 Վէ Մարիամ դալզըպ օլ կիւնկէրտէ՝ ալէլ ա՛ճէլէ
 40 տաղիսթանա՝ Յուդանըն պիր շէհրինէ կիթտի : Վէ
 Զաքարիանըն էվինէ կիրիպ՝ Եղիսարէթէ սէլամ
 41 վերտի : Վէ օլտու քի՝ Եղիսարէթ Մարիամըն սէ-
 լամընը իշիթտիյի կիպի՝ մա՛սոււմ ծնուն րահմինտէ
 սըչրատը . վէ Եղիսարէթ Ա՛զիզ Բուհ իլէ տօլտու .
 42 Վէ եիւ.քսէք սէս իլէ չաղըրըպ տէտի . Սէն գա-
 րըլարըն արասընտա միւթէպարէք սին , վէ սէնին
 43 րահմինն մէյվէսի միւթէպարէք տիր : Վէ պու
 պանա նէ՛րէտէն օլտու քի՝ Բապպըմըն վալիտէսի
 44 պանա կէլէ : Զիրա իշթէ սէլամընըն սէսի գուլա-
 ղըմա տէշտիյի կիպի՝ մա՛սոււմ րահմիմտէ չաղըզ-
 45 տան սըչրատը : Վէ նէ՛ մութլու իման կէթիլէնէ .
 զիրա Բապպտան ծնա սէօլլէնէնլէրին թէմամը վա-
 46 դի՝ օլաճազ տըր : Վէ Մարիամ տէտի . Ճանըմ
 47 Բապպա թա՛ղիւմ էտէր . Վէ լուհոււմ՝ գուրթարը-
 48 ճըմ Ալլահ իլէ մէսրուր օլտու : Զիրա պու ճա-
 րիյէսինն էսնա հալինէ նաղար գըլտը . չիւն քի
 իշթէ շիմտէն կէրու հէփ սիլսիլէլէր պանա նէ՛
 49 մութլու տէյէճէքլէր : Զիրա Գատիր՝ պանա պէօ-
 յիւք շէյլէր էյլէտի , վէ ծնուն իսմի ա՛զիզ տիր :
 50 Վէ ծնուն մէրհամէթի՝ ծնտան գօրգանլարըն իւ-
 51 գէրինտէ տիր՝ սիլսիլէ պէ սիլսիլէ : Փաղուսու՝
 դուտրէթլի իշլէր իճրա էյլէտի . եիւրէքլէրինն էֆ-
 52 քեարընտա մաղրուր օլանլարը տաղըթտը : Սուլ-
 թանլարը թախթլարտան տիւշիւրտիւ , վէ ալչազ-

- 53 լարը երևանելթաի : Աճլարը նիմէթլէր իլէ տօյուր-
 54 տու . վէ զէնկիրպէրի պօշ կէօնտէրտի : Գուլու իս-
 րայէլէ՝ մէրհամէթի խաթրընա կէթիրմէք իլէ՝ իմ-
 55 տատ էլլէտի : Պապալարըմըզա՝ Աբրահամա վէ օ-
 նուն զիւրրիյէթիւնէ էպէտիյէտէք՝ սէօյլէտիյի կիպի :
 56 Վէ Մարիամ օնուն իլէ իւշ այ գատար զալտըզ-
 տան սօնկրա՝ քէնտի էվիւնէ տէօնտիւ :
 57 Վէ Եղիսաբէթին տօղուրաճազ վազթը թէքմիլ
 58 օլտուգտա՝ օղուլ տօղուրտու : Վէ գօնչուլարը հէմ
 խըսըմլարը իշիթտիլէր քի՝ Բապպ օնա ա՛գիմ մէր-
 համէթ գըլար , վէ օնունլա պէրապէր սէվիւրիլէր
 իտի :
 59 Վէ օլտու քի՝ սէքիզինճի կիւնտէ՝ չօճուղու
 սիւննէթ էթմէյէ կէլտիլէր . վէ օնու՝ պապասընըն
 60 ատընտան Զաքարիա թէսմիյէ էթտիլէր : Վէ օ-
 նուն անասը ճէվապ էտիպ տէտի . Եօգ , իլլա Յով-
 61 հաննէս թէսմիյէ օլտուն : Վէ օնա տէտիլէր քի՝
 խըսըմլարընտա՝ պու ատ իլէ թէսմիյէ օլունուր
 62 հիշ քիմնէ եօգ տուր : Վէ օնուն պապասընա ի-
 չարէթ էտէրլէր իտի , քի քէնտիսի օնուն նէ՝ թէս-
 63 միյէ օլունտուղունու իսթէր : Վէ օ՝ պիր թալսթա
 իսթէյիպ՝ Ատը Յովհաննէս տիր տէյիւ եազտը .
 64 վէ ճիւմլէսի թա՛ճճիւպ էտէրլէր իտի : Վէ տէր
 ա՛գապ օնուն աղղը հէմ տիլի աչըլտը , վէ սէօյ-
 65 լէյիպ՝ Ալլահա համտ ու սէնա էտէր իտի , վէ
 օնլարըն հէփ գօնչուլարը իւղէրիւնէ գօրգու տիւշ-
 տիւ . վէ հէփ պու նէսնէլէր Եհնուտանըն պիւ-
 66 թիւն տաղիսթանընտա նազլ օլունուր իտի : Վէ
 ճիւմլէ իշիտէնլէր եիւրէքլէրիւնէ գօյուպ՝ տէրլէր
 իտի . Ա՛ճապա պու չօճուղ հէ՝ օլաճազ . վէ Բապ-
 պըն էլի օնուն իլէ իտի :
 67 Վէ օնուն պապասը Զաքարիա Ա՛գիզ Բուհտան
 68 տօլարազ՝ փէյղամպէրլիք էտիպ տէտի . Իսրայէ-

- լին Ալլահը Բապպ միւթէպարէք օլա , քի քէնտի
69 գաւմընը զիյարէթ էյլէյիպ՝ ֆիտա գըլտը : Վէ պի-
ղէ գուլու Դաւիթին էվինտէ խէլաս պույնուզու
70 գալտըրտը . (էղէլտէն պէրու օլան քէնտի ա՛ղիզ
փէյլամդէրլէրինն ազըր իլէ սէօյլէտիյի կիպի .)
71 Տիւշմէնլէրիմիզտէն՝ վէ պիղէ հէփ պուզզ էտէնլէ-
72 ըին էլինտէն գուրթուլուշ . Պապալարըմըգա մէր-
համէթ էաիպ՝ քէնտի ա՛ղիզ ա՛նտընը խաթրինա
73 կէթիրմէյիլէ , Պապամըզ Աբրահամա էթտիյի եէ-
74 մինէ կէբէ պիղէ վէրսին քի՝ Տիւշմէնլէրիմիզին է-
լինտէն գուրթուլմաղըլա , ծնա գօրգուսուզ իսպա-
75 տէթ էտէլիմ , է՛օմրիւմիւզիւն հէփ կիւնլէրինտէ՝
ծնուն հուզուրունտա ա՛ղիզլիք վէ սատազաթ իլէ :
76 Վէ սէն Եւ՝ չօճուգ՝ Թաալանըն փէյլամպէրի թէս-
միյէ օլունաճազ սըն . զիրա Բապպըն եիւզիւ էօ-
77 նիւնտէն վարաճազ սըն , Մնուն հօլլարընը հազըր-
լամազ իչիւն , ծնուն խալզընա կիւնաչլարընըն ա՛ֆվ-
78 լըղը իլէ՝ խէլասը պիլտիրմէք իչիւն , Ալլահըմըզըն
տէրունի մէրհամէթինտէն՝ քի ծնուն վասիթասը
իլէ պիղի եիւքսէքտէն չաֆազ զիյարէթ էյլէտի ,
79 ֆի գարանլըգտա վէ էօլլում քէօլլէսինտէ օթու-
րանլարըն իւզէրինէ փարլայա , վէ այազլարըմըզը
սէլամէթ հօլունա տօղրուլտա :
80 Վէ չօճուզ պէօյիւր իտի , վէ բուհտա գուվլէթ-
լէնիւր իտի . վէ թա Խարայլէ քէնտինի կէօսիէր-
տիյի կիւնէտէք չէօլլէրտէ իտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ օլտու քի՝ օլ կիւնլէրտէ Օգոստոս կայսր թա-
րաֆընտան պիւթիւն տիւնեա թահրիր օլունմազա
2 Ֆէրման սատըր օլտու : Պու իւք թահրիր՝ Կիւրե-
3 նոս Սիւրիա վալիսի իքէն օլտու : Վէ ճիւմլէսի՝

- թահրիր օլունմադ իչիւն՝ հէր քէս քէնտի շէհրինէ
 4 կիտէրլէր խի : Խմտի Յովսէփ տախի Գալիլեա-
 տան՝ Նազարէթ շէհրինտէն՝ Եէհուտիաթման Բեթ-
 լէհէմ տէնիլէն Դաւիթ շէհրինէ չըգտը, (զիրա օ՝
 5 Դաւիթին էլիկնտէն վէ գապիլէսինտէն խի,) Քի
 համիլէ օլան քէնտինէ հալուգլանմըզ գարըսը Մա-
 6 ըիամ իլէ՝ թահրիր օլունա : Վէ օլտու քի՝ ծնլար
 օրատա իքէն, ծնուն տօղուրաճադ կիւնլէրի թէ-
 7 մամ օլտու : Վէ իլք տօղմուշ օղլունու տօղուր-
 տու, վէ ծնու գունտագլայըպ՝ եէմլիքտէ հաթըր-
 տը . Ղիրա դօնադ եէրինտէ ծնլար իչիւն մահալ
 հօղ խի :
 8 Վէ օ մահալտէ չօպանլար վար խի, քի օվա-
 տա գալըպ՝ սիւրիւլէրի իւզէրինէ կէճէ իլէ նէվ-
 9 պէթ պէքլէրլէր խի : Վէ իշթէ ծնլարըն իւզէրինէ
 Բապպըն մէլէյի կէլտի, վէ ծնլարըն էթրաֆընտա
 Բապպըն ճէլալի իշրադ էթտի . վէ Ղայէթլէ գօրգ-
 10 տուլար : Վէ մէլէք ծնլարա տէտի . Գօրգման, զի-
 րա իշթէ սիգէ՝ պիւթիւն գալմա օլաճադ պիր
 11 պէօյիւք շազլըգ միւժտէ էտէրիմ . Զիրա սիգէ
 պու կիւն Դաւիթ շէհրինտէ պիր Խէլաս էտիճի
 12 տօղտու, քի օ՝ Բապպ Քրիստոս տուր : Վէ սիգէ
 նիշան պու օլա . Գունտագլանմըզ վէ եէմլիքտէ
 13 հաթար պիր մա՛սուլ պուլաճադ սընըզ : Վէ ափան-
 սըզ մէլէք իլէ պէրապէր կէօք ա՛սքէրինին պիր
 ճէմաաթը օլտու, քի Ալլահա թէսպին էտիպ տէր-
 14 լէր խի . Էն երւճէլէրտէ Ալլահա համա՝ վէ եէր
 իւզէրինտէ սէլամէթ՝ առէմլէրտէ խօշնուտլուգ օլ-
 տուն :
 15 Վէ օլտու քի՝ մէլէքլէր ծնլարտան կէօյէ կիտին-
 ճէ, օլ չօպանլար պիրի պիրինէ տէտիլէր . Հալա
 Բեթլէհէմէտէք վարըպ, պու Բապպըն պիգէ պիլ-
 16 տիրտիյի վուգուաթը կէօրէլիմ : Վէ ա՛լէլ ա՛ճէլէ

- կէլիպ՝ Մարիամ իլէ Յովսէփի հէմ կէմլիքտէ եւ-
- 17 թան մա՛սուսու պուլտուլար : Վէ կէօրտիւքտէ ,
պու չօծուղուն հաղգընտա ծնարա սէօյլէնիլէն
- 18 շէյի նազլ էթտիլէր : Վէ հէփ իշիտէնլէր՝ ծնարա
չօպանլարտան սէօյլէնիլէն շէյլէր խոսուստունտա
- 19 թա՛ճճիւպ էթտիլէր : Վէ Մարիամ հէփ պու սէօզ-
լէրի՝ եիւրէյինտէ թէֆէքքիւր էտէրէք սաղլար իտի :
- 20 Վէ չօպանլար կէրի տէճնիւպ՝ ծնարա սէօյլէնտիյի
իւզրէ հէփ իշիթտիքլէրի վէ կէօրտիւքլէրի շէյ-
լէրտէն էօթիւրիւ Ալլահա համտ ու սէնա էթտի-
լէր :
- 21 Վէ չօծուղու սիւննէթ էթմէյէ՝ սէքիզ կիւն թէք-
միլ օլունճա , իսմի Յիսուս զօնտու՝ քի օ տահա
անա րահմինէ տիւշմէզտէն էվլէլ մէլէքտէն ան-
կըլմը իտի :
- 22 Վէ փաքլէնմէսի կիւնլէրի թէքմիլ օլունճա , Մով-
սէսին նօմօսու միւճիպինճէ՝ ծնու Բապպա ինզար
- 23 էթմէք իչիւն Երուսաղէմէ չըգարտըլար . Բապպըն
նօմօսունտա եաղըլը օլտուղու կիպի քի՝ Հէր անա
րահմի աչան էրքէք՝ Բապպա ա՛զիզ չաղրըլաճազ ,
- 24 Վէ Բապպըն նօմօսունտա սէօյլէնտիյի կիպի՝ պիր
չիֆթ գումրու եա իքի կէօյէրճին եալրուսու գուր-
- 25 պան սունալար : Վէ իշթէ Երուսաղէմտէ պիր ա-
տէմ վար իտի , քի ծնուն աաը Սիմէօն իտի . վէ
օ ատէմ սաաըզ վէ էթիգաթլը իտի , վէ իսրայէ-
լին թէսէլլիսինի պէքլէր իտի . վէ ծնուն իւզէրին-
- 26 տէ Ա՛զիզ Բուհ վար իտի : Վէ Ա՛զիզ Բուհտան
օնա իլհամ օլունմուշ իտի քի՝ թա Բապպըն Քրիս-
- 27 տոսունու կէօրէնէտէք՝ էօլիւմ կէօրմէյէճէք : Վէ
Բուհ իլէ հէյքէլէ կէլտի . վէ մա՛սուս Յիսուսու՝
աթալարը ծնուն հաղգընա նօմօս միւճիպինճէ օ-
լան ա՛տէթի իճրա էթմէք իչիւն՝ իշէրի կէթիւ-
- 28 տիքլէրինտէ , Օնու քէնտի գուճաղընա ալտը , վէ

- 29 Ալլահա համտ ու սէնա էտիպ տէտի . Շիմաի եա՛
 Լֆէնտիմ՝ սէօզիւնէ կէօրէ պու գուլունու սէլաւ
 30 մէթ իլէ ազատ էտէրսին . Ձիրա կէօզլէրիմ սէնին
 31 խէլասընը կէօրտիւլէր . Օնու քի՛ հէփ գաւմլէրին
 32 երւզիւ էօնիւնտէ հազրըլատըն . Թայիֆէլէրին ը-
 չըզլանմասը իչիւն նուր՝ վէ գաւմլն Խարայէլ իչիւն
 շան :
- 33 Վէ Յուլսէփ՝ հէմ ծնուն վալիտէսի ծնուն հագ-
 գընա սէօլլէնիլէն շէյլէրտէն էօթիւրիւ թա՛ճիւպ
 34 էտէրլէր իտի : Վէ Սիմէօն ծնլարա խայր տուա՛
 էտիպ՝ ծնուն վալիտէսի Մարիամա տէտի . Իշթէ
 պու Խարայէլտէ չօզլարըն տիւշմէսի վէ գալզմասը
 իչիւն՝ վէ միւճատէլէ նիշանը իչիւն գօնուլտու ,
 35 (Հէմ սէնին քէնտի ճանընա տախի գըլըճ կէշէճէք .)
 Թա քի չօգ երւէքլէրտէն Ֆիքըլէր աշիքեար օ-
 լալար :
- 36 Վէ Ասեր սըպթընտան Փանուէլ գըզը փէյղամ-
 պէրէ Աննա վար իտի . պու՝ փիր իւթիար իտի ,
 քի պիքիրլիլինտէն՝ եէտի եըլ գօճա իլէ եաշամըշ
 37 իտի : Վէ օ սէքսէն տէօրթ եաշընտա գատար տուլ
 գարը իտի , քի կէճէ վէ կիւնտիւզ օրուճլար վէ
 նիյազլար իլէ ի՛պատէթ էտիպ՝ հէյքէլտէն այրըլ-
 38 մազ իտի : Օ տախի օլ սաա՛թտա եէթիշիպ՝ Բապ-
 պա համտ էտէրիտի , վէ Նրուսաղէմտէ հէփ խէ-
 լաս պէքլէյէնլէրէ՝ ծնտան էօթիւրիւ սէօլլէր իտի :
 39 Վէ Բապպըն նօմօսու միւճիպինճէ ճիւմլէ վա-
 ճիւպ օլան շէյլէրի թէքմիլ էթտիքլէրինտէն սօնկ-
 րա , Գալիլեայա՝ քէնտի շէհրլէրի Նազարէթէ տէօն-
 40 տիւլէր : Վէ չօճուգ պէօյիւր իտի , վէ բուհտա
 գուվվէթլէնիպ՝ ի՛լմ իլէ տօլար իտի , վէ իւզէրին-
 տէ Ալլահըն լութֆու վար իտի :
- 41 Վէ պասէք պայրամընտա ծնուն աթալարը հէր
 42 եըլ Նրուսաղէմէ վարըրլար իտի : Վէ օն իքի եա-

- չընտա օլտուղու զէման, ծնւար պայրաւնն ա՛տէ-
 43 թի իւղրէ՝ Երուսաղէմէ չըգմաղըւա, Կիւսկերի պի-
 թիրտիքաէն սօնկրա՝ ծնւար տէօնէր իքէն, Յիսուս
 չօճուգ Երուսաղէմտէ գալտը, վէ Յովսէփի հէմ օ-
 44 նուն վալիտէսի տույմատըլար : Վէ ծնու՝ Եօլտա
 պէրապէրլէրինճէ տիր զանն էտիպ՝ պիր կիւսկիւք
 եօլ կէլտիլէր . վէ ծնու խըսըմլարըն վէ պիլտիք-
 45 լէրին արաաընտա արարլար իտի : Վէ ծնու պուլ-
 մամաղըւա, ծնու արայարագ՝ Երուսաղէմէ տէօն-
 46 տիւլէր : Վէ օլտու քի՝ իւչ կիւստէն սօնկրա ծնու
 հէյքէլտէ պուլտուլար, քի խօճալարն օրթասըն-
 տա օթուրուր իտի, վէ ծնւարը տինկլէյիպ՝ ծնւարա
 47 սիւալլար էտէր իտի : Վէ ծնու հէփ իշիտէնլէր՝
 ծնունն ա՛ղլընա վէ ծնունն ճէվապլարընա թա՛ճճիւպ
 48 էտէրլէր իտի : Վէ ծնւար ծնու կէօրիւնճէ՝ չաշտը-
 լար, վէ վալիտէսի ծնա տէտի . է՛յ օլուլ՝ պիզէ
 նի՛չիւն պէօլլէ էթտին . իշթէ պապան հէմ պէն՝
 49 թասալանարագ սէնի արալօր իտիք : Վէ ծնւարա
 տէտի . Պէնի նի՛չիւն արար իտինիզ . պիլմէզ մի
 իտինիզ քի՝ պանսա Փէտէրիմին էլէն օլմագ կէ-
 50 րէք տիր : Վէ ծնւար՝ ծնւարա սէօլլէտիյի սէօզիւ
 51 անկլամատըլար : Վէ ծնւար իլէ էնիպ՝ Նաղարէթէ
 կէլտի . վէ ծնւարա իթաա՛թ էտէր իտի . վէ վա-
 լիտէսի ճիւմլէ պու սէօզլէրի եիւրէյինտէ սազլար
 իտի :
 52 Վէ Յիսուս՝ ի՛լմտէ վէ պօյտա վէ լութֆտա՝
 Ալլահըն հէմ ատէմլէրին ի՛նտինտէ իլէրի կիտէր
 իտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Տիրերիոս Կայսրըն փատիչահլըղընըն օն պէ-
 չինճի երլընտա՝ Պոնտոսլու Պիղատոս Եէհուտիս-
 թան վալիսի իքէն, վէ Հերովդէս Գալիլեանըն բուպ՝

- պաշըսը իբէն, վէ օնուն գարնտաշը փիլիպպոս
 իտուրիա վէ Տրաքոնիա տիյարընըն բուպ' պաշըսը
 իբէն, վէ Լիւսանիա Աբիլինանըն բուպ' պաշըսը
 2 իբէն, Աննա վէ Կայիափա պաշ քեաշինդէր իբէն՝
 չէօլտէ Զաքարիանըն օղլու Յովնանէսէ Ալլահըն
 3 սէօղիւ օլտու: Վէ Յորդանանըն հէփ էթրաֆ մա-
 հալլէրինէ կէտի, վէ կիւնահլար ա'ֆվլըղը իշիւն
 4 թէվպէ վաֆթիլինի վա'զ էտէրիտի. Նիճէ քի
 Եսայի փէյղամպէր սէօղլէրինին քիթապընտա եա-
 զըմըշ տըր, քի տէյօր. Չէօլտէ չաղըրանըն սէսի՝
 Բապպըն եօլունու հազըրլայըն, օնուն թարիղլէրինի
 5 տօղրուլաուն: Հէր տէրէ տօլաճազ, հէմ հէր տաղ
 վէ թէփէ ալչաղլանաճազ. վէ էյրիլէր տօղրու՝ վէ
 6 սարպ կօլլար տիւզ օլաճազ. վէ հէր թէն Ալլա-
 հըն խէլասընը կէօրէճէք:
 7 Իմտի օնտան վաֆթիլ օլունմաղա չըգան խալ-
 գա տէրիտի. Էյ էնկէրէք ելլալէ էվլատլարը՝
 կէլէճէք զազապտան գաչմատընը սիզէ քիմ կէօս-
 8 թէրտի: Իմտի թէվպէյէ լայըզ մէյվէլէր հա-
 սըլ էտին, վէ քէնտի քէնտինիղտէ՝ Փէտէրիմիղ
 Աբրահամ տըր տէմէյէ պաշլաման. զիրա սի-
 ղէ տէրիմ քի՝ Ալլահ Աբրահամա շու թաշ-
 9 տիր: Հէմ տախի չիմտի պալթա աղաճլարըն քէօ-
 քիւնտէ եաթայօր, իմտի հէր էյի մէյվէ վէրմէյէն
 10 աղաճ քէտիլիպ' աթէչէ աթըլըր: Վէ խալզ օնա
 11 սիւալ էտիպ տէրլէր իտի. Իմտի նէ՝ էյլէյէլիմ՝ վէ
 ճէվապ վէրիպ' օնլարա տէտի. Իքի գաֆթանը օ-
 12 լան՝ օլմայանա հիսսէ վէրսին, թաա'մը օլան տա-
 րիւքճիւլէր տէ կէտիլէր, վէ օնա տէտիլէր. Եա՛
 13 խօճա՝ նէ՝ էյլէյէլիմ: Վէ օնլարա տէտի. Սիզէ
 14 թէնպիհ օլանտան զիյատէ պիր շէյ էթմէն. վէ

օնա ա՛սքէրիւէր տախի սօրուպ տէտիւէր . վէ պիղ
նէ՞ էլլէյէլիւմ . վէ օնլարա տէտի . Գիմսէյի ինճիթ-
մէն , վէ իֆթիւրա էթմէն , վէ իւլիւֆէնիզ իլէ գա-
նաա՛թ էլլէյին :

- 15 վէ գաւմ պէքլէմէտէ իքէն , վէ Յովհաննէսին
հազգընա ճիւմլէսի՝ Ա՛ճապա Գրիստոս պո՛ւ մու
տէյիւ՝ եիւրէքլէրինտէ տիւշիւնիւր իքէն , Յովհան-
16 նէս ճիւմլէսինէ ճէվապ վէրիպ տէտի . Ներչի պէն
սիզի սու իլէ վաֆթիզ էտէրիւմ , ամմա պէնտէն
տահա դուվլէթլիսի կէլիյօր , քի պէն օնուն այազ
գապլարընըն թաամասընը չէօզմէյէ լայըզ տէյիլ
իւմ . օ սիզի Ա՛ղիզ Բուն վէ աթէշ իլէ վաֆթիզ է-
17 տէճէք . Գի օնուն եափասը էլլնտէ օլուպ՝ քէնտի
խարմանընը թէմիզլէյէճէք , վէ պուղտայը անպա-
ընա ճէմ՝ էտէճէք , ամմա սամանը սէօյիւնմէզ ա-
18 թէշ իլէ եազաճապ . իմտի տահա պաշգա չօզ շէյլէր
իլէ գաւմա նասիհաթ էտիսլ՝ միւժտէ վէրիւր իտի :
- 19 վէ րուպ՝ պաշը Հերովդէս գարնտաշը Փիլիպ-
պոսուն գարընը Հերովդիա իչիւն՝ վէ Հերովդէս
հէփի էթտիյի քէօթիւլիւքլէր իչիւն՝ օնտան թաւ-
20 զիր օլունմաղ իլէ , Հէփիսինին իւղէրինէ պունու
տախի իւլավէ էթտի , վէ Յովհաննէսի զընտանա
գափատը :
- 21 վէ օլտու քի գաւմըն ճիւմլէսի վաֆթիզ օլուն-
ճա , Յիսուս տախի վաֆթիզ օլուպ՝ սոււա՛ էտէր
22 իքէն՝ կէօք աչըլտը . վէ Ա՛ղիզ Բուն օնուն իւղէ-
րինէ՝ ճէսէտի չէքիլտէ՝ կէօյէրճին կիպի էնտի , վէ
կէօքտէն՝ Սէվկիւլիւ Օղլում սէն սին , սէնտէն րա-
զի օլտում տէյիւ պիր սէս օլտու :
- 23 վէ Յիսուս քէնտիսի՝ թազրիպէն օթուզ եաշը-
նա կիրմէյէ պաշլատը . վէ դանն օլունուր իտի քի՝
24 Յովսէփին օղլու իտի . քի օ՝ Հեղինին օղլու , Բի
Մատաթըն՝ Ղեւնին՝ Մեղքինին՝ Յաննէսին՝ Յով-

- 25 սէփին օղւո՝ , քի Մատաթիանըն՝ Ամուսուն՝ Նա-
 26 ւուսուն՝ Եսդինին՝ Նանգէնին օղւո՝ , քի Մատթըն՝
 Մատաթիանըն՝ Սէմէինին՝ Յովսէփին՝ Յուզանըն
 27 օղւո՝ , քի Յովհաննանըն՝ Բեասնըն՝ Զօրաբարէլին՝
 28 Սաղաթիէլին՝ Ներինին օղւո՝ , քի Մեղքինին՝ Ադ-
 29 դինին՝ Կովսամըն՝ Եղմովդադըն՝ Երին օղւո՝ , քի Յով-
 սէսին՝ Եղիազարըն՝ Յովրիմին՝ Մատաթըն՝ Ղեւի-
 30 նին օղւո՝ , քի Սիմէօնուն՝ Յուզանըն՝ Յովսէփին՝
 31 Յովնանըն՝ Եղիակիմին օղւո՝ , քի Մեղեանըն՝ Մայ-
 նանըն՝ Մատաթանըն՝ Նաթանըն՝ Դաւիթին օղւո՝ ,
 32 քի Յեսսէնին՝ Ուրբէթին՝ Բոոսուն՝ Սաղմոնուն՝ Նաա-
 33 սոնուն օղւո՝ , քի Ամինադարըն՝ Արամըն՝ Եսրոնուն՝
 34 Փարէսին՝ Յուզանըն օղւո՝ , քի Յակոբուն՝ Իսահա-
 35 կըն՝ Աբրահամըն՝ Թարանըն՝ Նաքովրուն օղւո՝ , քի
 Սերուգուն՝ Ռազաւըն՝ Փաղէկին՝ Եբեքին՝ Սաղա-
 36 նըն օղւո՝ , քի Կայնանըն՝ Արբաքսադըն՝ Սէմին՝ Նո-
 37 յուն՝ Ղամէքին օղւո՝ , քի Մաթուսաղանըն՝ Ենով-
 38 քուն՝ Յարեղին՝ Մաղաղիէլին՝ Կայնանըն օղւո՝ , քի
 Ենովսուն՝ Սէթին՝ Ադամըն օղւո՝ , քի Ալլահըն Իսի :

ՊՍՊ 4

- 1 Վէ Յիսուս Ա՛ղիզ Բուհ իլէ տօլու՝ Յորդանան-
 տան տէօնտիւ . վէ Բուհտան չէօլէ կէօթիւրիւլ-
 2 տիւ . վէ չէյթանտան գըրգ կիւն թէճրիւպէ օ-
 լունտու . վէ օլ կիւնլէրտէ հիչ պիր չէյ եէմէտի ,
 վէ օլ կէնլէր թէքմիլ օլունճա՝ ա՛գըպէթ աճըգտը :
 3 վէ չէյթան օնա տէտի . Էյէր Ալլահըն Օղլու
 4 իսէն , չու թաչա տէ քի՝ Էքմէք օլսուն : վէ Յի-
 սուս օնա ճէվապ վէրիպ տէտի . Եաղըլմըն տըր
 քի՝ Ատէմ եալընըզ Էքմէք իլէ եաչամաղ , իլլա Ալ-
 լահըն հէր սէօղիւ իլէ :
 5 վէ չէյթան օնու պիր Էիւքսէք տաղա չըգա-

- 6 րընը ընա կէօսթէրտի : Վէ շէյթանն ընա տէտի .
 Հէփ պու հիւքիւմէթի՝ վէ ընլարըն ի՛ղզէթինի սա-
 նա վէրէյիմ . զիրա պանա թէպիմ օլմուշ տուր ,
 7 վէ ընու քիմէ իսթէրսէմ վէրիւրիմ : Իմտի էյէր սէն
 էօնիւմէ սէճտէ գըլարսան . հէփիսի սէնին օլա-
 8 ճագ : Վէ Յիսուս ընա ճէվապ վէրիպ տէտի . Ար-
 տըմա կիթ՝ եւ շէյթանն . Ղեբա եաղըլմըշ տըր . Ալ-
 լահըն Բապպա սէճտէ գըլասըն , վէ եալընըզ ընա
 ի՛պատէթ էտէսին :
 9 Վէ ընու Երուսաղէմէ կէթիրտի , վէ հէքէլին
 գուպպէսինտէ տուրտուրուպ՝ ընա տէտի . Էյէր
 Ալլահըն Օղլու իսէն , քէնտինի պուրատան աշա-
 10 զա աթ . Զիրա եաղըլմըշ տըր քի՝ Սէնտէն էօ-
 թիւրիւ՝ մէլէքլէրինէ սէնի հըֆղ էթմէք իչիւն թէն-
 11 պիհ էտէճէք . Վէ սէնի էլլէր իւզէրինտէ գալտը-
 րաճաղար , օլմայա քի այաղընը թաշա չարիասըն :
 12 Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ ընա տէտի քի՝ Սէօյ-
 լէնմիշ տիր . Ալլահըն Բապպը թէճրիւպէ էթմէյէ-
 13 սին : Վէ շէյթանն հէր թէճրիւպէյի թէքմիլ էտին-
 ճէ , պիր զէմանն ընտանն այրըլտը :
 14 Վէ Յիսուս Բուհուն գուպվէթի իլէ Գալիլեայա
 տէօնտիւ , վէ ընուն հագգընա հէփ էթրաֆ մա-
 15 հալլէրէ խապէր եայըլտը : Վէ քէնտիօի ընլարըն
 ճէմիյէթ եէրլէրինտէ էօյրէտէրէք՝ հէփիսինտէն ի՛ղ-
 զէթլէնիր իտի :
 16 Վէ Նաղարէթէ կէլտի , քի օրատա պէպլէնմիշ
 իտի . վէ ա՛տէթի իւզրէ՝ չաբաթ կիւնիւնտէ ճէ-
 17 միյէթ եէրլինէ կիրիպ օգումաղա գալտըր : Վէ ընա
 Եսայի փէյղամպէրին քիթապը վէրիւտի . վէ քի-
 թապը աշընճա , չօլ մահալի պուլտու քի՝ օրատա
 18 եաղըլմըշ իտի . Բապպըն Բուհու իւզէրիմտէ տիր .
 ընուն իչիւն պէնի ֆապիրլէրէ միւժտէ վէրմէյէ

- մէսն էթտի, պէնի երւելի զըրըզ օւանլարա շիֆա վերմէյէ՝ էսիրլէրէ ազաալըզ՝ վէ քէօրլէրէ կէօզլէրին աչըլմասընը վա՛ղ էթմէյէ՝ զուլմ ալթընտա է-
- 19 զիլէնլէրի ազաա սալը վերմէյէ, Բապպըն մազպուլ
- 20 սէնէսինի վա՛ղ էթմէյէ կէօնտէրտի : Վէ քիթապը տիւրտիւ, վէ խըզմէթճիյէ կէրի վէրիպ՝ օթուրտու . վէ ճէֆիյէթ եէրինտէ հէփիսինին կէօզլէրի ծնուն
- 21 իւղէրինէ տիքիւմիշ իտի : Իմտի օ՝ ծնլարա տէմէյէ պաչլատը քի՝ Պու եազըլան պու կիւն գուլազլա-
- 22 ընըզ իշիտիր իքէն թէքմիլ օլմուշ տուր : Վէ հէփիսի ծնա շէհատէթ էտէրլէր իտի, վէ ծնուն ազգընտան չըզան լէթաֆէթլի սէօզլէրէ թա՛ճճիւպ էտիպ՝ տէրլէր իտի . Պու՝ Յովսէփին օղլու տէյիլ
- 23 մի : Վէ ծնլարա տէտի . Էլպէթթէ սիզ պանա պու թէմսիլի տէյէճէք սինիզ . Եա՛ հէքիմ՝ քէնտինի սազալթ . հէր նէ քի իշիթտիք իսէ՝ քի Կափառնայուլմ տա օլտու, պուրասա՝ քէնտի վիլայէթինտէ տախի
- 24 էլլէ : Վէ տէտի . Կէրչէք տէրիմ սիղէ քի՝ Հիչ պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտա մազպուլ տէյիլ
- 25 տիր : Հէմ սիղէ հազգան տէրիմ քի՝ Եղիանըն կիւն լէրինտէ՝ կէօք իւչ երլ վէ ալթը այ գափանըպ՝ պիւթիւն եէրտէ պէօյիւք զըթլըզ օլտուղու գէ-
- 26 ման՝ Իսրայէլտէ չօզ տուլ գարըլար վար իտի . Վէ Եղիա ծնլարըն հիչ պիրինէ կէօնտէրիւմէտի, իլլա Սիդոնուն Սարեփթա շէհիւնտէ պիր տուլ գարըյա :
- 27 Վէ Եղիաէ փէյղամպէրին գէմանընտա՝ Իսրայէլտէ չօզ ճիւտամլըլար վար իտի . վէ ծնլարտան հիչ
- 28 պիրի փաքլէնմէտի, իլլա Ասորի Նէեման : Վէ ճէֆիյէթ եէրինտէ հէփիսի պունլարը իշիտինճէ էօր-
- 29 քէ իլէ տօլտուլար : Վէ ծնլար գալըզպ՝ ծնու շէհրին տիշարըսընա չըզարտըլար, վէ ծնու իւղէրինտէ քէնտիլէրին շէհրի եափըլմըշ օլան տաղըն թա ուչրումունատէք կէօթիւրտիւլէր, քի ծնու աչա-

- 30 զա երթի վերէլէր : Ամմա օ՝ օնլարնն արասընտան
կէչիպ կրթտի :
- 31 Վէ Գալիլեանն չէհրի՝ Կափառնայումա էնտի ,
վէ չարաթ կիւնլէրինտէ օնլարա էօյրէտիր իտի :
- 32 Վէ օնուն թալիմինտէն հէյրան գալըրլար իտի .
- 33 Ղիրա օնուն սէօղիւ՝ հիւքիւմէթ իլէ իտի : Վէ
ճէմիյէթ եէրինտէ՝ նափաք ճինն բուհու օլան պիր
տտէմ վար իտի . վէ պու՝ երւքսէք սէս իլէ պա-
- 34 զըրըպ՝ տէտի . Գօյ վէր , արամըղտա նէ՝ վար՝ Էա՝
Նազարէթլի Յիսուս , պիգի հէլա՞ք էթմէյէ մի կէլ-
տին . սէնի պիլիրիմ քիմ սին , Ալլահնն Ա՛գիզի
- 35 սին : Վէ Յիսուս օնու ա՛գարլայըպ՝ տէտի . Լա՛լ
օլ , վէ օնտան չըգ . վէ ճինն օնու օրթայա չար-
փըպ՝ օնա հիչ պիր դարար վէրմէքսիզին՝ օնտան
- 36 չըգտը : Վէ հէփիսի միւթէհայիր օլուպ՝ պէյիլէ-
րինտէ սէօյլէչիպ տէրլէր իտի . Պու նէ՝ սէօղ տիր
քի՝ նափաք բուհլարա հիւքիւմէթ վէ գուտրէթ
- 37 իլէ էմր էտէր , վէ չըգարլար : Վէ էթրաֆ մա-
հալլէրին հէր եէրինէ՝ օնուն հաղգընա իապէր եա-
յըլըր իտի :
- 38 Վէ ճէմիյէթ եէրինտէն գալըրպ՝ Սիմոնն է-
- 39 վինէ կիրտի . Վէ Սիմոնն գայնանասը չէտիտ
սըթմատան թութուլմուչ իտի . վէ օնտան էօթիւ-
- 40 թիւ օնա եալվարտըլար : Վէ օնուն իւզէրինէ տու-
րուպ՝ սըթմայը ա՛գարլատը , վէ օնու պրագտը . վէ
տէր ա՛գապ գալըրպ՝ օնլարա խըզմէթ էտէրիտի :
- 41 Վէ կիւնէչ պաթտըղը գէման , տիւրլիւ տիւր-
լիւ իլլէթլէրտէն հէփ խասթալարը օլանլար՝ օն-
լարը օնա կէթիրտիլէր . վէ օնլարնն հէր պիլինին
- 42 իւզէրինէ էլլէրինի գօյուպ՝ սաղալթտը : Հէմ չօգ
քիմսէլէրտէն ճիննլէր տախի չըգըպ՝ պաղըրարագ
տէրլէր իտի քի՝ Սէն Ալլահնն Օղլու Բրիստոս սուն .
վէ օնլարը ա՛գարլայարագ սէօյլէմէյէ գօյ վէրմէզ

խոի , զիրա ծնուն Բրիստոս օլտուղունու պիլիւ-
լէր խոի :

- 43 Վէ կիւնտիւզ օլունճա , չըզըպ պիր չէօլ մահա-
լէ վարտը , վէ խալզ ծնու արար խոի , վէ ծնուն
եանընստէք կէլիպ՝ ծնու ալը գօրլար խոի , քի
44 եանլարընտան կիթմէյէ : Ամմա օղլարա տէտի քի՝
Պանա Ալլահըն փատիշահլըղընը սայիր շէհրլէրտէ
տախի միւթտէ էթմէք կէրէք տիր . զիրա պունուն
45 իչիւն կէօնտէրիլտիմ : Վէ Գալիլեանըն ճէմլիյէթ
եէրլէրինտէ վա՛զ էտէրիտի .

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ օլտու քի՝ գալապալըզ Ալլահըն սէօղիւնիւ
տինկլէմէյէ ծնուն իւզէրինէ իւշիւնճէ , քէնտիտի
Գեննեսարէթ կէօլիւնիւն եանընտա տուրուր խոի .
2 Վէ իքի գայըզ կէօրտիւ , քի կէօլիւն եանընտա
տուրուրլար խոի . վէ պալըզճըլար օնլարտան չը-
3 գըպ՝ աղլարը եայգայօրլար խոի : Վէ գալըզլարըն
պիրինէ կիրտի , քի Սիմնուն խոի , վէ օնա եալ-
վարտը , քի դարատան պիրալ աչըլա . վէ օթու-
րուպ՝ գալըզտան գալապալըզա էօյրէտիր խոի :
4 Վէ սէօյլէմէյի ֆէրազաթ էտինճէ , Սիմնա տէ-
տի . խնկինէ աչըլ , վէ աղլարընըզ ալ իչիւն սար-
5 զըտըն : Վէ Սիմն ճէվապ էտիպ՝ օնա տէտի . Ես՝
խօճա՝ պիլթիւն կէճէ չալըշտըզ , ամմա հիչ պիր
չէյ թուլթամատըզ , լաքին սէնին սէօղիւն իլէ աղը
6 սարգըտայըմ : Վէ օնլար պունու էթտիքտէ՝ զայէթ
չօգ պալըզ չէվիրտիլէր , վէ օնլարըն աղը երրթը-
7 լըր խոի : Վէ օպիր գայըզտա օլան օրթաղլարընա
իշարէթ էտէրլէր խոի , քի կէլիպ քէնտիլէրէ եար-
տըմ էտէլէր . վէ կէլտիլէր , վէ գայըզլարըն իքի-
պինի տէ տօլտուրտուլար , չէօյլէ քի՝ օնլար պա-

- 8 Թայօր իտի : Վէ Սիմոն Պետրոս կէօրինճէ , Յիսուսուն տիգլէրինէ տիւշիւպ տէտի . Պէնտէն չէքիլ , զիրա կիւնահքեսօր ատէմ իմ՝ եւմ Բապպ :
- 9 Զիրա հէփ ծնուն իլէ պէրապէր օլանլար թութտուգլարը պալըգլարըն ալընտան էօթիւրիւ միւ-
- 10 Թէհայիր օլտուլար . Հէմ քէզալիք Սիմոնուն օրթազլարը օլան Զերեդէոսուն օղուլլարը Յակոբոս հէմ Յովհաննէս տախի . վէ Յիսուս Սիմոնա տէտի . Գօրգմա , շիմտէն սծնկրա ատէմ ալճըսը օլաճագ
- 11 սըն : Վէ գայըզլարը գարայա չէքտիլէր , վէ հէր շէյի պրաղըպ՝ ծնուն արտընճա վարտըլար :
- 12 Վէ օլտու քի օ՝ շէհրլէրին պիրինտէ իքէն , իշթէ ճիւտամ իլէ տօլու պիր ատէմ՝ քի Յիսուսու կէօրինճէ , եիւզիւ դօյուն գափանտը , վէ ծնա եալվարըպ տէտի . Եւմ Բապպ՝ էյէր իսթէքսէն ,
- 13 պէնի փաքլէմէյէ գատիր սին : Վէ էլինի ուզատըպ՝ ծնա տօգունտու , վէ տէտի . Իսթէրիմ , փաքլէն .
- 14 վէ տէր ա՛գապ ճիւտամ ծնտան կիթտի : Վէ ծնա էմր էտիպ ԽէԽի . Քիմսէյէ սէօյլէմէ . լաքին վարըպ՝ քէնտինի քեահինէ կէօսթէր , վէ ծնլարա շէհատէթ տէյիւ՝ փաքլէնմէն իշիւն Մովսէսին թէնպիհ էթ-
- 15 տիյինէ կէօրէ սուն : Վէ ծնուն հագգընա՝ սէօզ զիյատէսի իլէ եայըլըր իտի . վէ չօզ խալզ ծնտինկլէմէք իշիւն վէ ծնուն էլի իլէ խասթալըզ-
- 16 լարընտան սաղալմագ իշիւն պիրիքիրլէր իտի : Ամմա օ՝ չէօլ մահալլէրէ չէքիլիպ՝ տուա՝ էտէրիտի :
- 17 Վէ օլտու քի՝ կիւնլէրին պիրինտէ էօյրէտիր իտի . վէ Գալիլեանըն հէմ Յէհուտիսթանըն վէ Յրուսաղէմին հէր քէօյիւնտէն կէլմիշ Փարիսեցիլէր վէ նօմօս խօճալարը օթուրուրլար իտի . վէ ծնլարա չի-
- 18 Փա վէրմէյէ Բապպըն զուվլէթի վար իտի : Վէ իշթէ Խալք քիմսէլէր տէօշէյին իւզէրինտէ քէօթրիւմ պիր ատէմ կէթիրտիլէր , վէ ծնու իշէրի կէօ-

- 19 Թիւրիւպ՝ էօնիւնէ զօմաղա արարլար իտի : Վէ գալապալըգտան օնու իչէրի կէօթիւրմէյէ եօլ պուլմամաղ ըլա, տամա չըգըպ՝ քէրէմիպէրին արասընտան օնու տէօչէք իլէ պէրապէր օրթայա Յիսուսուն էօնիւնէ սարգըթարլար : Վէ օնլարըն իմանընը կէօրիւպ՝ օնա տէտի . Եւ՝ տտէմ՝ կիւնաչլարըն սանա ա՛ֆիլ օլունտու : Վէ քեաթիպլէր հէմ Փարիսեցիլէր տիւշիւնմէյէ պաշլայըպ տէտիլէր . Պու քր՛մ տիր քր՛ քիւֆրլէր սէօյլէր . Եա՛լընըզ Ալլահտան մա՛տա՝ կիւնաչլար ա՛ֆիլ էթմէյէ
- 22 քր՛մ գատիր տիր : Վէ Յիսուս օնլարըն տիւշիւնտիւլիւնիւ անկլամաղըլա, ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Եիւրէքլէրինիգտէ նէ՞ տիւշիւնիւյօրսու
- 23 նուղ . Հա՛նկըսը տահա գօլայ տըր . Կիւնաչլարըն սանա ա՛ֆիլ օլունտու տէմէսի մի, Եօխսա՝ Գալզ
- 24 վէ կէ՛ղ տէմէսի մի : Ամմա Ատէմ Օղլունուն եէր իւղէրինտէ կիւնաչլար ա՛ֆիլ էթմէյէ հիւքիւմէթի վար իտիյինի պիլէսինիզ տէյիւ, քէօթրիւմէ տէտի . Սանա տէրիմ . Գալզըպ տէօչէյինի գալտըր, վէ է-
- 25 վինէ կիթ : Վէ օ տէր ա՛գապ օնլարըն էօնիւնտէ գալզըպ՝ չօլ իւղէրինտէ եաթտըղը չէյի գալտըրտը, վէ Ալլահա չիւքը էտէրէք՝ էվինէ կիթտի :
- 26 Վէ ճիւմէսի միւթէհայիր օլտուլար, վէ Ալլահա չիւքը էտէրլէր իտի . վէ գօրգու իլէ տօլուպ տէրլէր իտի քր՛ Պու կիւն ա՛ճայըպ չէյլէր կէօրտիւք :
- 27 Վէ պուլնտան սօնկրա տըշարը չըգտը, վէ կէօմրիւքտէ օթուրմուշ Ղեւի ատընտա պիր կէօմրիւք-
- 28 ճիւ կէօրտիւ, վէ օնա տէտի . Արտըմճա կէլ : Վէ հէր չէյի թէրք էտիպ գալզտը, վէ օնուն արտըն-
- 29 ճա կիթտի : Վէ Ղեւի օնա քէնտի էվինտէ պիր պէօյիւք գիյաֆէթ էյլէտի . վէ կէօմրիւքճիւլէրտէն հէմ սայիրլէրտէն չօղ գալապալըգ օլուպ՝ օնլար իլէ պէրապէր սօֆրատա օթուրուլար իտի :

- 30 Վէ ճնլարնն քեաթիպլէրի հէմ Փարիսեցիլէր ճնուն
չայիրալէրնէ մըրըլտանըպ տէրլէր խոի . Նի՛չիւն
կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահքեարլար իլէ պէրապէր
31 եէյիպ իչէրսինիզ . Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ճն-
լարա տէտի . Սաղլար հէքիմէ միւհթան տէլիլէր ,
32 իլլա իլլէթիլէր : Կէլմէտիմ քի՝ սատըզլարը չա-
ղըրայըմ, իլլա կիւնահքեարլարը թէվպէյէ :
- 33 Վէ ճնլար ճնա տէտիլէր . Նի՛չիւն Յովհաննէսին
չայիրալէրի՝ քէզալիք Փարիսեցիլէրին տախի՝ սըզ
սըզ օրուճ թութարլար , վէ տուա՛լար էտէրլէր ,
34 սէնինքիլէր խէ եէյիպ իչէրլէր : Վէ ճնլարա տէ-
տի . Տիւլիւնճիւլէրէ՝ կիւվէյի պէրապէրլէրնճէ օլ-
տուգճա՝ օրուճ թութտուրմաղա գատի՛ր մի սինիզ :
- 35 Լաքին կիւնլէր կէլէճէքլէր քի՝ կիւվէյի ճնլարտան
այլնաճազ , վէ օլ զէման՝ օլ կիւնլէրտէ օրուճ թու-
36 թաճազլար : Հէմ ճնլարա թէմսիլ տախի սէօլլէտի
քի՝ Հիչ քիմսէ եէնի էսվապըն եամասըն էսքի էս-
վապա գօմազ . եօխսա՝ հէմ եէնիսինի եըրթար ,
հէմ էսքիյէ եէնիտէն քճաւլն եամա եազըլմազ :
- 37 Վէ հիչ քիմսէ էսքի թուլումլարա եէնի չարապը
գօմազ . եօխսա՝ եէնի չարապ թուլումլարը եըր-
թար , վէ օ տէօքիւլիւր , հէմ թուլումլար թէլէֆ
38 օլուր : Լաքին եէնի չարապը՝ եէնի թուլումլարա
գօմազ կէրէք տիր , վէ իքիսի տէ հըֆզ օլունուր :
- 39 Վէ հիչ քիմսէ էսքի շարապ իչտիքտէն սօնկրա , չա-
փըճազ եէնի իսթէմէզ . զիրա տէր . Լսքիսի տա-
հա խօշ տուր :

- 1 Վէ օլտու քի՝ իքինճի իւք չարաթ կիւնիւնտէ օ՝
էքիլէր արասընտան կէչէյօր խոի , վէ չայիրալէրի
պաշազլարը դօփարըպ՝ էլլէրի իլէ օվուշթուրուր-

- 2 լար խտի, վէ ետրլէր խտի : Վէ փարիսեցիլէրտէն
պա՛գըլլարը ծնւարա տէտիլէր . Նի՛շիւն շաբաթ կիւ-
նիւնտէ էթմէյէ ճայիզ օլմայսն շէյի էտէրսմիւիզ :
- 3 Վէ Յիսուս ծնւարա ճէվապ վէրիպ՝ տէտի . Գաւի-
թին տախի՝ կերէք քէնտիսի վէ կերէք պիլէսինճէ
օլանլար աճըգտըղը գէման՝ շու էթտիյինի օզո՛ւ-
- 4 մատընըզ մը . Նի՛ճէ Ալլահն էվինէ կիրտի, վէ
հուզուր էքմէքլէրինի ալըպ ետի, վէ պիլէսինճէ
օլանլարա տա վէրտի, քի ծնւարը եէմէք՝ քեսին-
- 5 լէրտէն մա՛տա քիմսէյէ ճայիզ տէյիլ տիր : Վէ ծն-
ւարա տէտի . Ատէմ՝ Օղլու՝ շաբաթըն տախի Սա-
հիպի տիր :
- 6 Վէ օլտու քի՝ պիր սայիր շաբաթ կիւնիւնտէ
տախի ճէմի՛յէթ ետրինէ կիրիպ՝ էօյրէտիր խտի . վէ
օրատա պիր ատէմ վար խտի, քի ծնուն սաղ էլի
- 7 գուրու խտի : Վէ քեաթիպլէր հէմ փարիսեցիլէր
շաբաթ կիւնիւնտէ սաղալտըր մը տէյիւ կէօզէ-
տիրլէր խտի, թա քի ծնտա շիքեսայէթ սէպէպի պու-
- 8 լալար : Ամմա օ՝ ծնւարըն ֆիքըլէրինի պիլմէյիլէ,
էլի գուրու ատէմէ տէտի . Գալգ, վէ օրթատա
- 9 տուր . վէ օ՝ գալգըպ տուրտու : Իմտի Յիսուս ծն-
ւարա տէտի . Սիգէ պիր շէյ սօրայըմ . Շաբաթ կիւ-
նիւնտէ նէ՝ ճայիզ տիր, էյլի՛ք մի էթմէք՝ եօխաա
քէմլի՛ք մի էթմէք, ճա՛ն գուրթարմազ մը՝ եօխաա
- 10 էօլտիւրմէ՛ք մի : Վէ էթրաֆընա ծնւարըն հէփի-
սինէ պազըպ՝ ծնա տէտի . էլինի ուզաթ . վէ օ՝
էօյլէ էյլէտի, վէ էլի օպլիրի կիպի սաղ օլտու :
- 11 Վէ ծնւար տիվանէլիք իլէ տօլտուլար, վէ Յիսուսա
նէ՛ էյլէյէլէր տէյիւ մապէյիլէրինտէ նէօյլէշիլէր
խտի :
- 12 Վէ օլտու քի օլ կիւնլէրտէ՝ տուա՛ էթմէյէ տա-
ղա չըգտը . վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահն ի՛պա-
- 13 տէթինտէ կէշիրտի : Վէ կիւնտիւզ օլունճա, քէն-

- տի չայիրտէրինի չաղըրըպ ծնւարտան ծն իքի քիմ-
սէ սէչտի, քի հէմ ծնւարը Առաքեալլար թէամիյէ
14 էթտի . Միմոնու՝ քի ծնուն ատընը Պետրոս գօտու ,
վէ ծնուն գարնտաչը Անդրէասը՝ Յակոբոսու վէ
Յովհաննէսի՝ Փիլիպպոսու վէ Բարթողիմէոսու ,
15 Մատթէոսու վէ Թովմասը՝ Ալփէոս օղլու Յակո-
16 բոսու վէ Զէլոթէս տէնիլէն Միմոնու , Յակոբոսուն
Գալիլայը Յուդայը վէ Իսկարիովսղու Յուդայը քի՝
17 էլէ վերիճի տախի օլտու : Վէ ծնւար իլէ էնիպ
պիր տիւզ մահալտէ տուրտու , վէ չայիրտէրինին
գալապալըզը՝ հէմ պիւթիւն Յէնուտիսթանտան վէ
Երուսաղէմտէն հէմ Տիւրոս վէ Միդոնուն տէնիլ
քէնարընտան զայէթ չօգ խալը վար իտի , քի ծնու
իշիթմէյէ , վէ խաաթալըզլարընտան սաղաւմաղա
18 կէլտիլէր . Հէմ նափաք բուհլարտան էղիյէթ չէ-
19 քէնլէր կէլօղ սաղալըրլար իտի : Վէ պիւթիւն խալը՝
ծնա տօգունմազ իսթէրլէր իտի . զիրա ծնտան գուվ-
վէթ չըզըպ՝ հէփիսինէ չիֆա վէրիւր իտի :
20 Իմտի կէօղլէրինի չայիրտէրինէ գալտըրըպ տէ-
տի . Նէ՛ մութլու սիզէ՝ հա՛ Ֆագիրլէր , զիրա Աւ-
21 լահըն փատիշահլըզը սիզին տիր : Նէ՛ մութլու
սիզէ՝ հա՛ չիմտի աճըզանլար , զիրա տօյաճազ սը-
նըզ . Նէ՛ մութլու սիզէ՝ հա՛ չիմտի աղլայանլար ,
22 զիրա կիւլէճէք սինիլ : Ատէմ Օղլու իշիւն՝ առէմ-
լէր սիզէ պուզզ էթտիքլէրի վէ սիզի բէտտ էտիպ
սիթէմ էթտիքլէրի վէ առընըզը Ֆէնայա չըզար-
23 տըզլարը գէման՝ Նէ՛ մութլու սիզէ : Օլ կիւնտէ
սէվինին՝ վէ սըչրայըն . չիւն քի իշթէ կէօքտէ էճ-
րինիլ չօգ օլաճազ . զիրա ծնւարըն պապալարը
24 փէյղամպլէրլէրէ Խալի պէօյլէ էտէրլէր իտի . Ղաքին՝
վա՛յ սիզ գէնկիլէրէ , զիրա թէսէլլինիլի ալըյօր-
25 սունուզ : Վա՛յ սիզէ՝ հա՛ տօյմուշլար , զիրա ա-
ճըզաճազ սընըզ . վա՛յ սիզէ՝ հա՛ չիմտի կիւլէնլէր ,

- 26 զիրա եսս չէքիսլ աղլայաճազ սընըզ : Հէփ ատէմ-
լէր սիզին իչիւն էյի սէօյլէտիքլէրի զէման՝ վա՛յ
սիզէ : զիրա ծնլարըն պապալարը եալան փէյլամ-
պէրլէրէ ԴԻԻ պէօյլէ տէրլէր իտի :
- 27 Ամմա սիզէ՝ քի տինկլէյօրսուռուզ՝ տէրիմ : Տիւչ-
մէնլէրինիզի սէվին, սիզէ պուզզ էտէնլէրէ էյլիք
28 էտին : Սիզէ պէտ տուա՝ էտէնլէրէ խայր տուա՝
էյլէյին, վէ սիզի ինճիտէնլէր իչիւն տուա՝ էտին :
- 29 Սէնին պիր եանաղընա վուրանա՝ օպիրինի տէ սուռն :
վէ ֆէրաճէնի ալանտան՝ գաֆթանընը տա սազըն-
30 մա : Վէ սէնտէն հէր տիլէյէնէ վէր : վէ սէնին
31 մալընը ալանտան՝ ճԻԻ կէրի իսթէմէ : Վէ նիճէ
իսթէրսէնիզ քի՝ ատէմլէր սիզէ էտէլէր, սիզ տէ
32 ծնլարա էօյլէ էյլէյին : Վէ էյէր սիզի սէվէնլէրի
սէվէրսէնիզ, նէ՞ սէվապընըզ օլուր : զիրա կիւ-
նահքեարլար տախի ծնլարը սէվէնլէրի սէվէրլէր :
- 33 Վէ էյէր սիզէ էյլիք էտէնլէրէ էյլիք էտէրսէնիզ,
նէ՞ սէվապընըզ օլուր : զիրա կիւնահքեարլար տախի
34 հէման պու չէյի էտէրլէր : Վէ էյէր կէրի ալմաղա
իւմիտ էթտիյինիզ քիմսէլէրէ էօտիւնճ վէրիսէ-
նիզ, նէ՞ սէվապընըզ օլուր : զիրա կիւնահքեար-
լար տախի կիւնահքեարլարա էօտիւնճ վէրիլէր ,
35 քի պէտէլինի կէրի ալալար : Ամմա տիւչմէնլէրի-
նիզի սէվին, վէ էյլիք էտին, հէմ հիչ պիր պէ-
տէլ իւմիտ էթմէյէրէք էօտիւնճ վէրին : վէ էճրի-
նիզ չօզ օլաճազ , վէ թաալանըն օղուլլարը օլա-
ճազ սընըզ : զիրա օ՝ նամքէօրլէրէ վէ եարամազ-
36 լարա էյլիքքեանի տիր : Իմտի ֆէտէրինիզ մէր-
37 համէթլի օլուռղո՛ւ կիպի՝ մէրհամէթլի օլուն : Վէ
հիւ.քմ էթմէն, վէ ապա սիզէ հիւ.քմ օլունմայա .
հիւ.քմի ա՛գապ էթմէն, վէ սիզէ ապա հիւ.քմի
ա՛գապ օլունմայա . ա՛ֆվ էյլէյին, վէ սիզէ ա՛ֆվ
38 օլունա : Վէրին, վէ սիզէ վէրիլէճէք . գուճաղը-

- նըզա՝ պատըմըն հէմ՝ սիւքինմիշ վէ թաշգըն էյի
էօլչիւ վէրէճէքլէր . զիրա սիզէ՝ հէման օլ էօլչ-
տիւլինսիւզ էօլչէք իլէ էօլչիւլէճէք տիր :
- 39 վէ ծնւարա պիր թէմսիլ սէօյլէտի . ֆէօր քէօրէ
գուլաղուզլուզ էտէպիլի՞ր մի . իքիսի տէ չուգուրա
- 40 տիւլմէյէճէքլէր մի : Շայիրտ խօճասընտան իւս-
թիւն տէյիլ . լաքին հէր թէքմիլ օլմուշ քիմսէ՝ խօ-
ճասը կիպի օլաճագ :
- 41 վէ նի՛չիւն գարնտաշընըն կէօղիւնտէ օլան չէօ-
փիւ կէօրիւրսիւն , վէ քէնտի կէօղիւնտէ օլան
- 42 մէրթէյի տույմագսըն : Եախօտ՝ սէն քէնտի կէօ-
ղիւնտէքի մէրթէյի կէօրմէզ իքէն , գարնտաշընա
նի՛ճէ տէյէ պիլիրսին . Եյ գարնտաշ՝ ղօյ վէր կէօ-
ղիւնտէքի չէօփիւ չըգարայրմ : Եա՝ միւրայը՝ էվ-
վէլա քէնտի կէօղիւնտէն մէրթէյի չըգար , վէ օլ
դէման գարնտաշընըն կէօղիւնտէքի չէօփիւ չը-
- 43 գարմաղա կէօրէճէքսին : Զիրա էյի աղաճ հօգ
տուր քի՝ ֆէնա մէյլէ վէրէ , վէ ֆէնա աղաճ հօգ
- 44 տուր քի՝ էյի մէյվէ վէրէ : Զիրա հէր պիր աղաճ
քէնտի մէյվէսինտէն պիլինիր . զիրա տիքէնլէրտէն
ինճիր տէվչիրմէզլէր , վէ պէօյլիւրթլէնտէն իւզիւմ
- 45 գօփարմաղլար : Էյի ատէմ՝ եիւրէյինին էյի խա-
զինէսինտէն էյի շէյ չըգարըր . վէ եարմաղ ա-
տէմ՝ եիւրէյինին եարմաղ խազինէսինտէն եա-
րամազ շէյ չըգարըր . զիրա ծնուն աղզը՝ եիւրէյին
արթանընտան սէօյլէր :
- 46 վէ նի՛չիւն պանա՝ Եա՝ Բապպ՝ եա՝ Բապպ չա-
ղըրըր սընզ , վէ սէօյլէտիքլէրիմի էթմէզ սինիզ :
- 47 Հէր պանա կէլէն վէ սէօյլէրիմի տինկլէյէն՝ վէ ծնւա-
րը իճրա էտէն՝ քիմէ պէնզէտիյինի սիզէ կէօրթէրէ-
- 48 յիմ . Էվ պինա էտէն ատէմէ պէնզէր , քի օ՝ գազ-
տը , վէ տէրինլէթտի , վէ թէմէլի գայա իւզէրինէ
գօտու . վէ սուլար ճէօշտիւքտէ , րրմազ օ էվէ

չարփտը , ամմա ծնու սարսթմաղա գատիր օլմա-
տը . զիրա գայա իւղէրինտէ թէմէլէնմիշ խտի :
49 Ամմա տինկէյիպ իճրա էթմէյէն՝ թօփրադ իւղէ-
րինտէ թէմէլսիզ էվ պինա էտէն ատէմէ պէնդէր ,
քի ծնա ըրմադ չարփրնճա , տէր ա'գապ տիւչտիւ ,
վէ օ էվին երգըլըչը պէօլիւք օլտու :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ հէփ սէօղլէրինի՝ խալդ տինկլէր իքէն թէք-
միլ էթտիքտէն սօնկրա , Կափառնայուճա կիրտի :
- 2 Վէ պիր եիւզ պաշընըն գուլու իլլէթլի օլուպ ,
էօլիւմ տէրէճէսինտէ խտի . վէ պու՝ ծնուն գըյ-
- 3 մէթլիտի խտի : Վէ Յիսուսուն հազզընա իշխտին-
ճէ , Յէհուտիլէրին իխթիարլարընը ծնա կէծնտէր-
տի , վէ ծնա եալվարըր խտի քի՝ կէլիպ գուլունու
- 4 խէլաս էտէ : Իմտի ծնլար Յիսուսա կէլիպ՝ ծնա
ճան ու տիլտէն եալվարարադ տէտիլէր . Լայըզ
- 5 տըր , քի ծնա պու շէյի էտէսին : Զիրա միլլէթի-
միզի սէվէր , վէ ճէմի'յէթ եէրիմիզի պիզէ օ պինա
- 6 էթմիշ տիր : Վէ Յիսուս ծնլար իլէ կիտէր խտի .
վէ արթըզ էվտէն ուզապ տէյիլ իքէն , եիւզ պաշը
ծնա պա'զը տօսթլար եօլլայըպ տէտի . Եա' Բապպ՝
զահմէթ էթմէ . զիրա լայըզ տէյիլ իմ , քի տա-
- 7 մըմըն ալթընա կիրէսին : Պու սէպէպտէն՝ քէն-
տիմի տախի սանա կէլմէյէ լայըզ սայմատըմ . Լա-
քին պիր սէօզ սէօյլէ , վէ ուշաղըմ շիֆա պու-
- 8 լուր : Զիրա պէն տախի հիւքիւմէթ ալթընա գօն-
մուշ պիր ատէմ իմ , վէ քէնտի ալթըմտա ա'սքէ-
րիլէր վար , վէ պիրինէ՝ Կի'թ տէրիմ , վէ կիտէր .
վէ պաշգասընա՝ Կէ'լ , վէ կէլիր . վէ խըզմէթքեա-
- 9 րըմա՝ Շունու էթ , վէ էտէր : Վէ Յիսուս պուն-
լարը իշխտինճէ , ծնա թաճհիւպ էթտի , վէ տէօ-

- նիւպ՝ ծնուն արտընծա վարան խալպա տէտի . Ար-
գէ տէրիմ , Իսրայէլտէ պիլէ պու գատար իման
10 պուլմատըմ : Վէ կէծնտէրիլէնլէր էվէ տէծնիւպ՝
խասթա օլան դուլու սաղալմըչ պուլտուլար :
- 11 Վէ օլտու քի էրթէսի կիւն՝ Նային տէնիլէն
չէհրէ կիտէր իտի , վէ չայիրտլէրինտէն վաֆիր
12 քիմսէ՝ վէ չօգ խալգ պիլէսինճէ կիտէր իտի : Վէ
չէհրին գափուսունա եազլաչընճա , իշթէ պիր էօլ-
միւշ քիմսէ կէօթիւրիւլիւյօր իտի , քի անասընըն
պիրիճիք օղլու իտի , վէ պու գարը տուլ իտի , վէ
ծնուն պէրապէրինճէ չէհրտէն վաֆիր խալգ վար
13 իտի : Վէ Բապպ ծնու կէօրտիւյիւնտէ՝ ծնա մէր-
14 համթէ Էտիպ՝ Աղլամա տէտի : Վէ եազըն կէլիպ՝
թապուլթա տօգունտու , վէ գալտըրանլար տուր-
տուլար , վէ օ տէտի . Եւ՝ կէնճ՝ սանա տէրիմ ,
15 Գալգ : Վէ էօլիւ գալգըպ օթուրտու , վէ սէօյլէ-
16 մէյէ պաշլատը , վէ ծնու անասընա վէրտի : Իմտի
ճիւմլէսի իւղէրինէ գօրգու տիւշտիւ , վէ Ալլահ
չիւքը Էտիպ տէրլէր իտի քի՝ Արամըզտա պէօյիւք
փէյգամպէր գալգտը , հէմ քի՝ Ալլահ գալմընը Ղիյա-
17 րէթ էյլէտի : Վէ ծնուն հազգընա պու սէօզ պիւ-
թիւն Եէհուտիսթանտա հէմ պիւթիւն էթրաֆ մա-
հալտէ հայըլտը :
- 18 Վէ հէփ պու չէյլէրտէն էօթիւրիւ՝ Յովհաննէսին
19 չայիրտլէրի ծնա խապէր վէրտիլէր : Վէ Յովհան-
նէս չայիրտլէրինտէն իքի քիմսէ չաղըրտը , վէ Յի-
սուսա կէծնտէրիպ տէտի . Օ կէլէճէք օլան գաթ
սէհն մի սին , եօիսա պաշգասընը՝ մը պէքլէյէլիմ :
- 20 Վէ օ առէմլէր ծնա վարըպ տէտիլէր . Վաֆթիդ
Էտիճի Յովհաննէս պիղի սանա կէծնտէրիպ տէյօր .
Օ կէլէճէք օլան գաթ սէհն մի սին , եօիսա՝ պաշ-
21 գասընը՝ մը պէքլէյէլիմ : Վէ օլ սաաթտա օ՝ չօգ-
լարընը խասթալըգլարտան վէ տէրտլէրտէն վէ եա-

- րամազ բուհլարտան սաղալթար, վէ չօգ քէօրլէրէ
 22 կէօրմէք պաղըշլատը : Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝
 ծնլարա տէտի . Կիտիպ Յովհաննէսէ կէօրտիւիււ
 նիւզ վէ իշիթտիլինիզ շէյլէրի խապէր վէրին , քի
 քէօրլէր կէօրիւրլէր , թօփալլար եիւրիւրլէր , ճիււ
 տամլըլար փաքլէնիւրլէր , սաղըրլար իշիտիւրլէր ,
 էօլիւլէր զըյամ էտէրլէր , ֆազիւրլէրէ միւժտէ օ-
 23 լունուր . Վէ նէ՛ մութլու օնա քի՛ պէնտէ սիւրչ-
 մէզ :
 24 Իմտի Յովհաննէսին խապէրճիւլէրի կիտինճէ , Յով-
 հաննէսին հազգընա խալգա տէմէյէ պաշլատը .
 Չէօլէ նէ՛ սէյր էթմէյէ չըգտընըզ , բիւզկեարտան
 25 սալլանան գամը՛ մը : Լաքին նէ՛ կէօրմէյէ չըզ-
 տընըզ , նազիք լիպասլար իւէ կիլինմիշ ատէ՛մ մի .
 իշթէ միւզէյէն լիպասլար իւէ վէ սէֆաա՛թ իշին-
 տէ օլանլար՝ փատիշահ՝ սէրայլարընտա օլուրլար :
 26 Լաքին նէ՛ կէօրմէյէ չըգտընըզ , փէյղամպէ՛ր մի .
 պէ՛լի՝ տէրիմ սիզէ , փէյղամպէրտէն տէ տահա
 27 զիյատէ : Պու օլ քիմսէ տիր քի՛ օնուն հազգընա
 եազըլմըշ տըր . իշթէ պէն մէլէյիմի սէնին եիւ-
 զիւնիւն էօնիւնճէ եօլլայաճաղըմ , քի էօնիւնտէն
 28 եօլունու հազըրլայա : Զիրա սիզէ տէրիմ , գարը-
 լարտան տօղանլարտա Վաֆիթիզ էտիճի Յովհաննէս-
 տէն պէօյիւք փէյղամպէր հիշ եօգ տուր . ամմա
 Ալլահըն փատիշահլըղընտա էն քիւ՛չիւլիւ՝ օնտան
 պէօյիւք տիւր :
 29 Վէ պիւթիւն խալզ հէ՛մ կէօմբիւքճիւլէր իշի-
 տինճէ՛ Յովհաննէսին վաֆիթիզի իլէ վաֆիթիզ օլ-
 30 մաղ իլէ՛ Ալլահը թաստըզ էթտիլէր : Ամմա փա-
 րիսեցիլէր հէ՛մ նօմօս խօճալարը օնտան վաֆիթիզ
 օլմամաղ իլէ՛ քէնտիլէրի հազգընա Ալլահըն թէտ-
 պլիրինի իպթալ էթտիլէր :
 31 Իմտի պու սիլսիլէնին ատէմէրլինի քիմէ՛ պէն-

- 32 ղէտէյիմ , վէ քիմէ՞ պէնդէրլէր : Շօլ չօճուզլարա
պէնդէրլէր քի՛ փազարտա օթուրուրլար , վէ պիրի
պիրինէ չաղըրըս տէրլէր . Սիգէ տիւտիւք չալ-
տըզ , ամմա րազս էթմէտինիզ , սիգէ ֆիղան էթ-
33 տիք , ամմա աղլամատընըզ : Զիրա վաֆթիզ է-
տիճի Յովնաննէս կէլտի , քի էքմէք եւմէզ՝ վէ շա-
34 րապ իչմէզ , վէ՛ ձիննի վար տէրսինիզ : Ատէմ
Օղլու կէլտի , քի եէր հէմ իչէր , վէ իշթէ պիր
շիշ պօղազ վէ պէքրի ատէմ՝ կէօմրիւքճիւլէրին
35 վէ կիւնաշքեարլարըն տօսթու տէրսինիզ : Ամմա
իւմ՝ քէնտինին ճիւմլէ էվլատլարընտան թաստըզ
օղունտու :
- 36 վէ փարիսեցիլէրին պիրի ծնա եալվարըր իտի ,
քի ծնուն պիլէսինճէ թաա՛մ էտէ , վէ փարիսեցի-
37 նին էվինէ կիրիպ սօֆրայա օթուրտու : վէ իշթէ
օլ չէհրտէ՛ կիւնաշքեար օլան պիր գարը՝ ծնուն
փարիսեցիլինն էվինտէ սօֆրատա օթուրտուղու-
նու տույմաղըլա , սու մէրմէրինտէն պիր գապ
38 խօշ գօգուլու եաղ կէթիրտի . վէ արգատան օ-
նուն այագլարը եանընա տուրտու , վէ աղլայըպ՝
ծնուն այագլարընը կէօզ եաշլարը իլէ ըսլաթմա-
ղա պաշլատը , վէ պաշընըն սաշլարը իլէ սիլէր
իտի , վէ ծնուն այագլարընը էօփէր իտի , վէ խօշ
39 գօգուլու եաղ իլէ մէսհ էտէր իտի : վէ ծնու տա՛-
վէթ էտէն փարիսեցի կէօրիւնճէ , քէնտի տէրու-
նինտէ սէօյլէյիպ տէտի . էյէր պու քիմսէ փէյղամ-
պէր օլսայըտը , ծնա տօգունան գարը քիմ՝ վէ
նէ՛ չէքիլ օլտուղունու պիլիբ իտի . զիրա օ՛ կիւ-
40 նաշքեար տըր : վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ծնա
տէտի . Եա՛ Սիմոն՝ սանա պիր տէյէճէյիմ վար .
41 վէ օ տէտի . Եա՛ խօճա՛ սէօյլէ : Պիր էօտիւնճ վէ-
րէնին իքի պօրճուսու վար իտի , պիրինին պէշ
եիւզ՝ վէ օպիրինին էլլի տինար պօրճու վար իտի :

- 42 Վէ ծնւարն էօտէմէյէ գուտրէթի օլմամալըլա ,
 իբրսնէ տէ պաղըլլատը . իմտի սէօյէ , ծնու
 43 հաճկըսը տահա զիյատէ սէվէճէք : Վէ Սիմոն ճէ-
 վապ վէրիպ տէտի . Գըյաս էտէրիմ քի՝ քիմէ տա-
 հա զիյատէ պաղըլլատը իսէ . վէ ծնա տէտի .
 44 Տօղրու հիւքմ էթտին : Վէ գարըյա տէօնիւպ՝
 Սիմոնա տէտի . Պու գարըյը կէօրիւր մի սին . պէն
 սէնին էվինէ կիրտիմ , այազլարըմա սու վէրմէ-
 տին . ամմա պու՝ այազլարըմը կէօզ եաշլարը իլէ
 45 ըսլաթտը , վէ պաշընըն սաշլարը իլէ սիտի : Սէն
 պանա էօփիւշ վէրմէտին , պու իսէ պէն կիրէլտէն
 պէրու՝ այազլարըմը էօլմէքտէն ֆէրաղաթ կէլ-
 46 մէտի : Սէն պաշըմը զէյթ եաղը իլէ մէսն էթմէ-
 տին . ամմա պու՝ այազլարըմը խօշ գօղուլու եաղ
 47 իլէ մէսն էթտի : Օ սէպէպտէն սանա տէրիմ , օ-
 նուն չօզ օլան կիւնահլարը ա՛ֆվ օլունտու , չիւնքի
 չօզ սէվտի . ամմա քիմէ քի աղ ա՛ֆվ օլունուրսա ,
 48 աղ սէվէր : Վէ գարըյա տէտի . Նիւնահլարըն ա՛ֆվ
 49 օլունտու : Վէ պէրապէր սօֆրատա օթուրանլար՝
 քէնտիլէրինտէ տէմէյէ պաշլատըլար . Պու քիմ
 50 տիր քի՝ կիւնահլար տախի ա՛ֆվ էտէր : Վէ օ՝
 գարըյա տէտի . Սէնի իմանըն գուրթարտը , սէ-
 լամէթ իլէ կիթ :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ օլտու քի՝ պունտոն սօնկրա օ՝ չէհրտէն չէհ-
 րէ վէ քէօյտէն քէօյէ կէչիպ՝ Ալլահըն փատիշահ-
 լըղընը վա՛ղ վէ միւժտէ էտէր իտի , վէ ծնիքիլէր
 2 պիլէսինճէ իտի . Հէմ պա՛ղը գարըլար քի՝ եարա-
 մազ բուհլարտան վէ խասթալըղլարտան սաղալ-
 մըշլար իտի . Էմ՝նի Մագդաղենալը տէնիլէն Մա-
 3 ռիամ քի՝ ծնտան եէտի ճինն չըգմըշ իտի , Վէ Հե-

- րովդէսին քէտիւտաւ օլան Բուզանըն գարըսը
 Յովհաննա՛ վէ Շուչան վէ չօզ սայիր գարըլար քի՛
 ծնա քէնտի մալլարընտան խրզմէթ էտէրլէր իտի :
- 4 Վէ չօզ գալապալըզ պիրիքմէք իլէ, վէ հէր շէհր-
 5 տէն խալզ ծնա կէլմէյիլէ, թէմսիլ իլէ տէտի . էքին-
 ճի քէնտի էքինինի էքմէյէ չըզտը . վէ էքէր իքէն,
 պա՛ղըսը եօլուն եանընա տիւշիւպ չիյնէնտի, վէ
 6 կէօյիւն գուշլարը ծնու եէտի : Վէ պա՛ղըսը գայա
 իւզէրինէ տիւշտիւ, վէ նէմլիյի օլմատըղընտան՝
 7 պիթիւնճէ գուրուտու : Վէ պա՛ղըսը տիքէնլէր ա-
 րասընա տիւշտիւ, վէ տիքէնլէր պէրապէր պիթիպ՝
 8 ծնու պօղտուլար : Վէ պա՛ղըսը էյի եէր իւզէրինէ
 տիւշտիւ, վէ պիթիպ եիւզ գաթ մահաուլ վէրտի .
 պուշլարը սէօյլէր իքէն՝ իշիթմէյէ գուլաղլարը օլան
 իշիթսին՝ չաղըրըր իտի :
- 9 Վէ շայիրտլէրի ծնա սօրուպ տէրլէր իտի . Ա՛-
 10 ճապա պու թէմսիլ նէ՞ օլա : Վէ օ տէտի . Ալլա-
 հըն փատիշաչըղընըն սըրըլարընը պիլմէսի սիզէ
 վէրիլմիշ տիր, ամմա գալանլարա թէմսիլլէր իլէ
 «էօյլէ» . Թա քի ծնար պազար իքէն կէօրմէյէլէր,
 վէ իշիտիր իքէն անկլամայալար :
- 11 Իմտի թէմսիլ պու տուր . Թօխու՛մ՝ Ալլահըն
 12 սէօզիւ տիւր : Վէ եօլ եանընտաքիլէր ծնար տըր
 քի իշիտիրլէր, անտէն շէյթան կէլիպ՝ եիւրէքի-
 րինատէն սէօզիւ գալաըրըր, քի ինանըպ գուրթուլ-
 13 մայալար : Վէ գայա իւզէրինտէքիլէր ծնար տըր
 քի իշիթտիքիլէրի գէման՝ սէօզիւ շազըզ իլէ գա-
 պուլ էտէրլէր, ամմա ծնարըն քէօքիւ օլմատը-
 ղընտան՝ ծնար պիր վազըթ ինանըրլար, վէ թէճ-
 14 րիւպէ վազթընտա կէրի շէքիլիլէր : Վէ տիքէն-
 լէր արասընա տիւշէն ծնար տըր քի՛ իշիտիրլէր,
 ամմա գայղուլարտան վէ գէնկինլիքաէն վէ էօմ-
 րիւն սէֆաա՛թլարընտան վարըպ պօղուլուրլար ,

- 15 վէ մահսուլ վերմէզլէր : Վէ էյի եւրտէքի ծնւար տըր քի՝ ծնւար էյի վէ խօշ երւրէք իլէ տինկլէյիպ՝ սէօզիւ զապթ էտէրլէր , վէ սապր իլէ մահսուլ վէրիւրէր :
- 16 Վէ հիչ պիր քիմսէ չըրաղը եազըպ՝ ծնու գապ իլէ էօրթմէզ , եախօտ եաթազ ալթընա դօմազ . իլլա շէմ'տան իւզէրինէ գօր , քի իչէրի կէլէնլէր
- 17 Եւրը կէօրէլէր : Զիրա կիզլի շէյ եօզ տուր քի՝ աչիքեար օլմայա , վէ սապլը շէյ քի՝ պիլինմէյէ ,
- 18 վէ մէյտանա կէլմէյէ : Իմտի պա'զըն՝ նի՛ճէ տինկլէր սինիզ . զիրա քիմին վար իսէ , ծնա վէրիլէճէք տիր . վէ քիմին եօզ իսէ , օլ օլան զանն էթտիյի տախի քէնտինտէն ալընաճազ :
- 19 Վէ ծնուն վալիտէսի վէ գարնտաշլարը ծնա կէլտիլէր , վէ գալապալըգտան ծնա գափուշմաղա գատիր օլմատըլար : Վէ ծնա խապէր վէրիլիպ տէնիտի . Վալիտէն վէ գարնտաշլարըն սէնի կէօր-
- 21 մէք իսթէյիպ՝ տիշարտա տուրույօրլար : Վէ օ ճէվապ վէրիպ՝ ծնւարա տէտի . Վալիտէմ վէ գարնտաշլարըմ պունլար տըր քի՝ Ալլահըն սէօզիւնիւ տինկլէրլէր վէ իճրա էտէրլէր :
- 22 Վէ օլտու քի՝ կիւնլէրին պիրինտէ քէնտիսի շայիրտլէրի իլէ գայըղա պինտի , վէ ծնւարա տէտի . կէօլիւն էօթէ եազասընա կէչէլիմ . վէ աչըլտըլար :
- 23 Վէ գայըզ իլէ ծնւար կիտէր իքէն , օ ույուտու . վէ կէօլէ պիր թիւզկեար գասըրդասը էնտի . վէ
- 24 գայըզ տօլայօր իտի , վէ թէհլիքէտէ իտիլէր : Վէ եանընա վարըպ՝ ծնու ույանտըրտըլար , վէ տէտիլէր . Եւ՛ խօճա՛ եա՛ խօճա՛ հէլաք օլույօրուզ . վէ օ գալըզպ՝ թիւզկեարը վէ սույուն տալըլարընը ա՛գարլատը . վէ տինտիլէր , վէ լիմանլըզ օլտու :
- 25 Վէ ծնւարա տէտի . Իմանընըզ նէրէտէ տիր . ծնւար իսէ գօրգուպ՝ թա՛ճիւպ էտէրէք՝ մասպէյիլէ-

րինտէ տէտիլէր . Ա՛ճապա պու թի՛մ տիր, քի բիւզ-
կեարլարա հէ՛մ սուլա՛ տախի էմր էտէր, վէ ճնա
իթաաթ էտէրլէր :

- 26 Վէ գայըղ իլէ Գաղարալըլարըն տիյարընա վար-
տըլար, քի օ՝ Գալիլեանըն գարչը եագասընտա
27 տըր : Վէ օ՝ գարայա չըգընճա, ճնա չէհրտէն պիր
ատէ՛մ բասթ կէլտի, քի վաֆիր սէնէլէրտէն պէրու
ճնուռն ճիննլէրի վար իտի, վէ էսվապ կիյմէ՛ղ իտի,
28 վէ էվտէ գալմաղ իտի, իլլա մէղարլարտա : Վէ Յի-
սուսու կէօրտիւլինտէ, պաղրըլպ էճնիւնէ տիւշ-
տիւ, վէ եիւքսէք սէս իլէ տէտի . Արամըղտա նէ՞
վար՝ եա՛ Ալլահ Թաա՛լաննն Օղլու Յիսուս . սանա
29 եալվարըրըմ, պէնի իսքէնճէյէ սալմա : Զիրա նա-
վաք բուհա էմր էթտի, քի ատէմտէն չըգա . չիւն քի
ճնու չօգ սէնէլէրտէն պէրու զապթ էթմիշ իտի,
վէ օ՝ զէնճիլլէր վէ պուգաղուլար իլէ պաղլանըլպ
զապթ օլունուր իտի . ամմա պաղլարը գըրըպ՝
30 ճիննտէն չէօլլէրէ սալընըր իտի : Վէ Յիսուս ճնա
սիւալ էտիպ տէտի . Սէնին ատըն նէ՞ տիր . վէ օ
տէտի . Լէգէոն . զիրա ճնա չօգ ճիննլէր կիրմիշ
31 իտի : Վէ ճնա եալվարըր իտի, քի ճնլարա կիր-
32 տապա վարմաղա էմր էթմէյէ : Վէ օրատա՝ տաղ-
տա օթլանըր պիր վաֆիր տճնկուղ սիւրիւսիւ վար
իտի . վէ ճնա եալվարըրլար իտի, քի ճնլարըն ի-
չինէ կիրմէյէ՝ ճնլարա իզն վէրէ . վէ ճնլարա իզն
33 վէրտի : Վէ ճիննլէր օ ատէմտէն չըգըպ՝ տճնկուղ-
լարա կիրտիլէր, վէ սիւրիւ ուչըռումտան աչաղա
34 կէօլէ եիւրիւլիւշ էտիպ՝ պօղուլտու : Վէ ճւլը
կիւտէնլէր՝ օլանն նէմնէյի կէօրիւնճէ՝ գաչտըլար,
վէ չէհրտէ վէ չիֆթլիքլէրտէ խասլէր վէրտիլէր :
35 Վէ վաղի՝ օլանը կէօրմէյէ չըգտըլար, վէ Յիսուսա
կէլտիլէր . վէ օլ ճիննլէրի չըգմըշ ատէմի՝ Յիսու-
սուն աչաղլարը եանընտա կիյինմիշ վէ ա՛ղըլլան-

- 36 մըշ օթուրուր պուլմաղըլա՝ գորգտուլար, Հէմ կէօ-
րէնլէր տախի ճիննլինին նիճէ գուրթուլտուղունու
37 ծնլարա խապէր վէրտիլէր, Վէ Գաղարալըլարըն
էթրաֆ մահալլէրինին հէփ խալզը ծնա եալվար-
տըլար քի՝ ծնլարտան կիթսին. Ղիրա պէօյիւք
գորգույա տիւշտիւլէր. իմտի օ՝ զայըղա կիրիպ
38 կէրի տէօնտիւ. Վէ օլ ճիննլէրի չըգիւշ ատէմ՝ օ-
նա եալվարըր իտի, քի պիլէսինճէ օլա. ամնա Յի-
39 սուս օնու սալը վէրիպ տէտի. Էվինէ տէօն, վէ
Ալլահըն սանա հէփ էթտիյի շէյլէրի նաղլ էյի.
վէ կիտիպ՝ պիւթիւն շէհրտէ Յիսուսուն օնա ճիւմ-
լէ էթտիյի շէյլէրի վա՛ղ էտէրիտի:
40 Վէ օլտու քի՝ Յիսուս կէրի տէօնտիւքտէ, խալզ
օնու դապուլ էթտի. Ղիրա ճիւմլէսի օնու պէքլէ-
41 յօրլար իտի: Վէ իշթէ իսմի Յայրոս օլան պիր ա-
տէմ կէլտի, վէ օ՝ ճէմիյէթ եէրինին վիւճիւհիւ
իտի. վէ օ՝ Յիսուսուն այաղլարընա գափանըլ՝
42 ծնա եալվարըր իտի, քի էվինէ կիրէ: Զիրա օ-
նուն օն իքի եաշընտա գատար՝ պիրիճիք էվլատը
օլարագ՝ պիր գըզը վար իտի, վէ օ էօլիւյօր իտի.
իմտի օ կիտէր իքէն, գալապալըզ օնու սըզըշտը-
րըյօր իտի:
43 Վէ օն իքի եըլ գան ազմագ իլլէթի շէքէն պիր
գարը քի՝ պիւթիւն մալընը հէքիմլէրէ սարֆ էթ-
միշ իտի իսէ տէ, հիշ քիմսէտէն սաղալմաղա գա-
44 տիր օլամամըշ իտի, Արգա թարաֆտան եաղլա-
շըպ՝ էսվապընըն էթէյինէ տօգունտու. վէ տէր
45 ա՛գապ օնուն դանընըն ազմասը տուրտու: Վէ
Յիսուս տէտի. Պանա տօգունան քի՛մ տիր. վէ
հէփիսի ինքեար էթմէյիլէ, Պետրոս հէմ պիլէսինճէ
օլանլար տէտիլէր. Եա՛ խօճա՝ գալապալըզ սէնի
սըզայօր վէ սըզըշտըրըյօր, վէ՝ Պանա քի՛մ տօ-
46 գունտու մու տէրսին: Վէ Յիսուս տէտի. Պանա

- պիր քիմսէ տօգունտու . զիրա պէն տույտում քի՝
 47 պէնսէն գուժվէթ չըգտը : Իմտի գարը կիղլէնէ-
 մէտիլինի կէօրիւնճէ, տիթրէյերէք կէլտի, վէ ծնուն
 էօնիւնէ դափանըպ՝ պիւթիւն խալզըն էօնիւնտէ-
 ծնա նէ՝ սէպէպտէն տօգունտուղունու՝ վէ տէր
 ա՛գապ նի՛ճէ շիֆա պուլտուղունու ծնա նազլ էթ-
 48 տի : Վէ օ՝ ծնա տէտի . շէսարէթլէն՝ էյ գըզ, Ի-
 մանըն սէնի գուրթարտը, սէլամէթ իլէ կիթ :
 49 Օ տահա սէօլէր Իքէն, ճէմի՛յէթ պաշընըն թա-
 րաֆընտան պիրի կէլիպ՝ ծնա տէտի քի՝ Գըզըն
 50 էօլտիւ, խօճայա զահմէթ վէ՛րմէ : Վէ Յիսուս իշի-
 տինճէ՝ ծնա ճէվապ վէրիպ տէտի . Գօրգմա, հէման
 51 ինան, վէ գուրթուլաճազ տըր : Վէ էվէ կիրտիք-
 տէ, Պետրոս վէ Յակոբոս վէ Յովհաննէստէն՝ վէ
 գըզըն պապասընտան վէ անասընտան մա՛տա՝ քիմ-
 52 սէյի կիրմէյէ դօմատը : Վէ ճիւմէսի գըզ իշիւն
 աղլայրպ տէօյիւնիւրլէր իտի . վէ օ տէտի . Աղ-
 53 լա՛ման, էօլմէտի, լաքին ուլույօր : Վէ ծնլար օ-
 նուն էօլմիւշ օլտուղունու պիւմէք իլէ, ծնու զէվզ-
 54 լէնիրլէր իտի : Ամմա օ՝ հէփիսինի տիշարըյա չը-
 գարըպ՝ գըզըն էլինէ եափըշտը, վէ չազըրըպ տէ-
 55 տի . Եա՛ գըզ՝ գա՛լզ : Վէ ծնուն բուհու կէրի տէօն-
 տիւ, վէ տէր ա՛գապ դալգտը, վէ էմր էթտի, քի
 56 ծնա եէմէք վէրիլէ : Վէ ծնուն աթալարը չաշտը-
 լար . վէ ծնլարա թէնպիհ էթտի, քի օլան նէանէյի
 քիմսէյէ սէօլէմէյէլէր :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ օն իքի շայիրալէրինի պիրլիքտէ չազըրըպ՝
 ծնլարա հէփ ճիննլէրին իւզէրինէ՝ վէ խաաթալըզ-
 լարը սաղալթմաղա գուժվէթ վէ հիւքիւմէթ վէր-
 2 տի : Վէ ծնլարը Աւահըն փատիշահլըղընը վա՛ղ

- էթմէյէ՝ վէ խասթալարա չիֆա վէրմէյէ կէօնտէր-
 3 տի : Վէ ծնլարա տէտի . Եօլտա հիչ պիր շէյ թա-
 շըմայըն , նէ տէյնէք՝ նէ թօրպա՝ նէ տէ էքմէք՝
 նէ ազչէ՝ նէ տախի իքիշէր գաֆթանընըզ օլտուն :
 4 Վէ հէր հանկը էվէ կիրէրսէնիզ , օրատա պալըն ,
 5 վէ օրատան չըզըն : Վէ սիզի քիմէր քի գապուլ
 էթմէզլէր իսէ , օլ շէհրտէն չըգտըզընըզտա՝ ծնլա-
 րըն իւզէրինէ շէհատէթ օլմագ իչիւն ալազլարը-
 6 նըզտան թօզու տախի սիլքին : Վէ ծնլար չըզըպ
 հէր եէրտէ Խնճիլի վա՛զ էտէրէք վէ Խաւալալը սա-
 ղալտարագ՝ քէօյ պէ քէօյ կէզէրլէր իտի :
 7 Վէ բուպ՝ պաշը Հերովզէս ծնտան իճրա օլու-
 նան շէյլէրին ճիւմլէսինի իշիթտիքտէ՝ թա՛ճիւպ
 էտէր իտի . զիրա պա՛զը քիմսէլէր Յովհաննէս էօ-
 8 լիւլէրտէն տիրիլտի , Վէ պա՛զըլարը Եղիա զուհր
 էթտի , պա՛զըլարը տախի՝ Գատիմ փէյղամպէրլէր-
 9 տէն պիրի գալզմըշ տըր տէրլէր իտի : Վէ Հերով-
 ղէս տէտի . Պէն Յովհաննէսին պաշընը քէստիմ .
 իմտի պու քի՛մ տիր քի՛ պէն ծնուն հազզընա պէօյլէ
 շէյլէր իշիտիյօրոււմ . վէ ծնու կէօրմէյէ արար իտի :
 10 Վէ Առաքեալլար կէրի տէօնիւպ՝ ծնա հէփ էթ-
 տիքլէրի շէյլէրի նազլ էթտիլէր . վէ ծնլարը ալըպ՝
 թէնհաճէ Բեթապիզա տէնիլէն շէհրին պիր հապան
 11 մահալինէ չէքիլտի : Վէ խալզ տույմաղըլա՝ ծնուն
 արտընճա վարտըլար . վէ ծնլարը գապուլ էտիպ՝
 ծնլարա Ալլահըն փատիշահլըզը հազզընտա սէօյ-
 լէյէրէք՝ սաղալմաղա միւհթաճ օլանլարա չիֆա
 վէրիւր իտի :
 12 Վէ կիւն էնմէյէ պաշլատըզտա ծնիքլէր եանընա
 կէլիպ՝ ծնա տէտիլէր . Խալզը սալը վէր քի՛ էթ-
 րաֆ քէօյլէրէ վէ չիֆթլիքլէրէ վարըպ գօնալար ,
 հէմ եէյէճէք պուլալար . զիրա պուրատա հապան
 13 մահալտէ իզ : Վէ ծնլարա տէտի . Մնլարա սիզ

- եւէյէճէք վէրին . վէ ծնլար տէտիլէր . Պիղիմ պէշ
էքմէքտէն վէ իքի պալըդտան զիյատէ չէյիմիզ
եօզ տուր . մէյէր քի վարըպ՝ հէփ պու ճէմաաթա
- 14 եւէյէճէք պիղ սաթուն ալալըմ . Զիրա պէշ պին
զատար ատէմ իտի : Խմտի շայիրտէրինէ տէտի .
Օնլարը էլլիշէր էլլիշէր՝ պէօլիւք պէօլիւք օթուր-
- 15 տուն : Վէ էօյլէ էթտիլէր , վէ հէփիսինի օթուրթ-
- 16 տուլար : Վէ պէշ էքմէյի հէմ իքի պալըղը ալուր ,
վէ կէօյէ տօղրու պազըպ՝ ծնլարն իւզէրինէ պէ-
րէքէթ օգուտու , վէ փարէլէյիպ շայիրտէրինէ վէ-
- 17 ըր իտի . քի խալզըն էծնիւնէ գօյալար : Վէ եւ-
տիլէր , վէ հէփիսի տօյտուլար . վէ ծնլարն փար-
չալարընըն արթանընտան ծն իքի քիւֆէ գալուր-
ըլտը :
- 18 Վէ օլտու քի օ՝ եալընըղ տուա՝ էտէր իքէն ,
շայիրտէրի տէ պէրապէրինճէ իտիլէր , վէ ծնլարա
սօրուպ տէտի . Խալզ պէնիմ իչիւն՝ քիմ իմ տէր-
- 19 լէր : Վէ ծնլար ճէվապ վէրիպ տէտիլէր . Վաֆ-
թիզ էտիճի ցովճաննէս սին , վէ սայիրլէրի Յղիա
սըն , վէ սայիրլէրի Գատիմ փէյզամպէրլէրտէն պիրի
- 20 զալզմըշ տըր Խէրլէր : Վէ ծնլարա տէտի . Եա սիզ
պէնիմ իչիւն քիմ իմ տէրսինիզ . վէ Պետրոս ճէ-
վապ վէրիպ տէտի . Ալլահըն Քրիստոսու սուն .
- 21 Վէ օ ծնլարա սըզը թէնպիհ էտիպ՝ էմր էյլէտի ,
- 22 քի պունու քիմնէյէ սէօյէմէյէլէր : Վէ տէտի .
Ատէմ Օղլու չօզ շէյլէր չէքմէք՝ վէ իսթիարլար-
տան հէմ պաշ քեահինլէրտէն վէ քեաթիպլէրտէն
րէտտ օլունմագ՝ վէ էօլտիւրիւլմէք՝ վէ իւչիւնճիւ
- 23 կիւնտէ գըյամ էթմէք կէրէք տիր : Վէ հէփիսինէ
տէրիտի . էյէր պիր քիմնէ պէնիմ արտըմճա կէլ-
մէք իսթէրսէ , քէնտինի ինքեար էթսին , վէ խա-
չընը հէր կիւն գալտըրաըն , վէ արտըմճա կէլսին :
- 24 Զիրա քիմ քի ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ ,

- 25 *օնու զայ՝ էտէճէք . վէ քիմ՝ քի ճանընը պէնիմ*
իչիւն զայ՝ էտէրսէ , օ՝ օնու գուրթարաճագ : Զիւն
քի պիր ատէմ պիւթիւն տիւնեայը գաղանըպ՝ քէն-
տինի զայ՝ էտէր եա եիթիրիւսէ , նէ՞ ֆայիտէ է-
 26 *տէր :* Զիրա քիմ քի պէնտէն էօթիւրիւ վէ պէնիմ
սէօզլէրիմտէն էօթիւրիւ ութանըրսա , Ատէմ Օղ-
լու տախի՝ քէնտիսինին վէ փէտէրին վէ ա՛գիզ մէ-
լէքլէրին ճէլալինտէ կէլտիյի զէման՝ օնտան էօ-
 27 *թիւրիւ ութանաճագ տըր :* Վէ սիզէ հագգան տէ-
րիմ , պուրատա տուրանլարտան պա՛զը քիմտէլէր
վար քի՝ Ալլահն փատիշահլըղընը կէօրիւնճէյէ-
տէք՝ ասլա էօլիւմ տաթմայաճագլար :
 28 *Վէ օլտու քի պու սէօզլէրտէն սէքիզ կիւն*
գատար սօնկրա , Պետրոսու վէ Յովհաննէսի վէ
Յակոբոսու պէրապէր ալըպ՝ տաղա տուա՝ էթ-
 29 *մէյէ չըգտը :* Վէ օլտու քի՝ օ տուա՝ էտէր ի-
քէն , եիւզիւնիւն շէքլի տէյիշիլտի՝ վէ էս-
 30 *վապը պէյազ՝ փարլազ օլտու :* Վէ իշթէ իքի ա-
տէմ օնուն իլէ սէօյլէշիր իտի , քի Մովսէս վէ Ն-
 31 *զիա իտիլէր . քի օնլար ճէլալ իլէ կէօրիւնիւպ՝ օ-*
նուն Նրուսաղէմտէ իծրա էտէճէյի վէֆաթընը սէօյ-
 32 *լէյօրլար իտի :* Վէ Պետրոս հէմ պիլէսինճէ օլան-
լար ույգուտան աղըրլաշմըշլար իտի . վէ օնլար ու-
յանընճա , օնուն ճէլալինի վէ պիլէսինճէ տուրան
 33 *իքի ատէմի կէօրտիւլէր :* Վէ օլտու քի՝ օնլար օն-
տան այրըլմագ իւզրէ իքէն , Պետրոս Յիսուսա տէ-
տի . Նա՝ խօճա՝ պիզէ պուրատա օլմագ էյի տիր .
իմտի պիր սանա՝ պիր տէ Մովսէս վէ պիր Նզիա-
յա իւչ չատըր եափալըմ . զիրա սէօյլէտիյինի պիլ-
 34 *մէզ իտի :* Վէ օ պուսլարը սէօյլէր իքէն , պիր պու-
լութ կէլիպ՝ օնլարը գափլատը . վէ օնլար պուլու-
 35 *թա կիրտիքլէրինտէ գօրգտուլար :* Վէ պուլութ-
տան՝ Սէվկիւլիւ օղլում պու տուր , օնու ամնկէ-

- 36 յին տէյիւ պիր սէս օլտու : Վէ պու սէս օլտու-
ղու կիպի՝ Յիսուս հալընըզ պուլունտու . վէ օն-
լար սիւքիւթ էթտիլէր , վէ օլ կիւնլէրտէ կէօր-
տիւքլէրի շէյլէրտէն քիմսէյէ հիչ պիր շէյ խապէր
վէրմէտիլէր :
- 37 Վէ օլտու քի՝ էրթէսի կիւնտէ՝ օնլար տաղտան
էնտիքլէրինտէ , օնու չօգ գալապալըզ գարչըլատը :
- 38 Վէ իշթէ պիր առէմ գալապալըզտան պաղըրըզ
տէտի . Եւ խօճա՝ սանա հալվարըրըմ օղլունմա նա-
- 39 զար զըլ , զիրա պիրիճիք էվլատըմ տըր . Վէ իշթէ
օնու պիր բուհ թութար , վէ ամանսըզ պաղըրըր ,
վէ օնու քէօփիւրտէրէք չարփար , վէ օնու էզէ-
- 40 բէք՝ օնտան կիւճ իլէ այըրըր : Վէ սէնին չայիրտ-
լէրինէ հալվարտըմ , քի օնու չըգարալար , ամմա
- 41 գատիր օլամատըլար : Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ
տէտի . Եյ իմանսըզ վէ թէրս նէպ՝ նիչէյէտէք սի-
զին եանընըգտա օլուպ՝ սիզէ թէհամփիւլ էտէճէ-
- 42 յիմ . օղլունու պուրայա կէթիր : Վէ օ տահա կէ-
- 43 իր իքէն , ճինն օնու չարփտը , վէ երըթտը . Ամ-
մա Յիսուս նափաք բուհու ա՛ղարալըզ չօճուզա
- 44 չիֆա վէրտի , վէ օնու պապասընա վէրտի : Իմտի
հէփիսի Ալլահըն ա՛ղամէթինէ հէյրան գալըրլար իտի :
Վէ ճիւմլէսի Յիսուսուն հէփ էթտիլի շէյլէրէ
թա՛ճճիւպ էտէր իքէն , չայիրտլէրինէ տէտի . Սիզ՝
պու սէօղլէրի գուլաղլարընըզա գօյուն . զիրա Ա-
տէմ Օղլու՝ առէմլէր էլինէ թէսլիմ օլունաճազ :
- 45 Ամմա օնլար պու սէօղիւ անկլամատըլար , վէ օն-
լարտան էօրթիւլիւ իտի , քի օնու տույմայալար .
վէ պու սէօղտէն էօթիւրիւ օնա սիւալ էթմէյէ
գօրգարլար իտի :
- 46 Վէ օնլարըն արասընտա պիր միւզաքէրէ օլտու ,
- 47 քի ա՛ճապա օնլարտա պէօյիւք քիմ օլա : Վէ Յի-
սուս օնլարըն հիւրէքլէրինին միւլահազասընը կէօր-

- մէք իլէ, պիր չօճուգ ալըպ՝ ծնու քէնտի կանլն-
- 48 տա տուրտուրտու, վէ ծնլարա տէտի. Գիւմ քի
պու չօճուղու պէնիւմ աւորմտա գապուլ էտէրսէ՝
պէնի գապուլ էտէր, վէ քիւմ քի պէնի գապուլ է-
տէրսէ՝ պէնի կէօնտէրէնի գապուլ էտէր. զիրա
ճիւմէնիզին արասընտա էն քիւչիւք քիւմ իսէ,
պէօյիւք օ տուր:
- 49 Վէ Յովհաննէս ճէվապ վէրիպ տէտի. Եւ իս-
ճա՝ պիրիւնի կէօրտիւք քի՝ սէնին աւորն իլէ ճինն-
լէր չըգարըր իտի, վէ ծնու մէն՝ էթտիք. զիրա
- 50 պիզիւմ իլէ պէրապէր «նա» թապլի՝ տէյիլ տիր: Վէ
Յիսուս ծնա տէտի. Մէն՝ էթմէն. զիրա սիզէ գար-
չը օլմայան՝ սիզին թարաֆընըգտան տըր:
- 51 Վէ օլտու քի՝ կէօյէ ալընմասընըն կիւնլէրի թէք-
միլ օլմագ իւզրէ իքէն, օ՝ Երուսաղէմէ կիթմէյէ
- 52 երւզիւնիւ տօղրութտու: Վէ երւզիւ էօնիւնտէն
խապէրճիլէր կէօնտէրտի. վէ ծնլար վարըպ՝ Սա-
մարիալըլարըն պիր քէօյիւնէ կիրտիլէր, քի ծնուն
- 53 իչիւն հազըրլըզ կէօրէլէր: Վէ ծնու գապուլ էթ-
մէտիլէր. զիրա ծնուն երւզիւ Երուսաղէմէ կիթ-
- 54 մէյէ տէօնմիւշ իտի: Վէ ծնուն շայիրտլէրի՝ Յա-
կոբոս վէ Յովհաննէս կէօրիւնճէ՝ տէտիլէր. Եւ՝
Բապպ՝ իսթէր մի սին քի՝ Եղիանըն տախի էթտի-
յի կիպլի՝ սէօյէյէլիւմ քի՝ կէօքտէն աթէշ էնսին,
- 55 վէ ծնլարը թէլէֆ էթսին: Վէ տէօնիւպ՝ ծնլարը
ա՛ղարլատը, վէ տէտի. Սիզ նաճըլ բուհ սահիպի
- 56 օլտուղուհուղու պիլմէգսինիզ. Զիրա Ատէմ Օղլու
ատէմլէր ճանլարը հէլաք էթմէյէ կէլմէտի, իլա
խէլաւ էթմէյէ. վէ պաշգա քէօյէ կիթտիլէր:
- 57 Վէ օլտու քի՝ ծնլար եօլտա կիտէր իքէն, պիրի
ծնա տէտի. Եւ՝ Բապպ՝ հէր նէրէյէ կիտէրսէն,
- 58 արտընճա կէլէճէյիւմ: Վէ Յիսուս ծնա տէտի. Թիւ-
քիլէրին ինլէրի՝ վէ կէօյիւն գուշարընըն եուվա-

լարը վար . լաքին Ատէմ Օղլունուն՝ պաշընը տա-
յայաճադ եէրի եօզ տուր :

- 59 Վէ պիր դայրիսինէ տէտի . Արտըմճա կէլ , վէ
օ տէտի . Եւմ Բապպ՝ պանա իզն վէր , էվլէլա կի-
60 տիպ պապամը կէօմէյիմ : Վէ Յիսուս ընա տէտի .
Էօլիւլէրի պրա՛գ՝ քէնտի էօլիւլէրինի կէօմէլէր ,
սէն իսէ վարըպ Ալլահըն փատիշահըղընը վա՛զ էյլէ :
61 Վէ պիր պաշգասը տա տէտի . Եւմ Բապպ՝ սէ-
նին արտընճա կէլէճէյիմ . լաքին էվլէլա պանա
իզն վէր , քի էվիմին էհալիսի իլէ վիտալաշայըմ :
62 Ամմա Յիսուս ընա տէտի . Էլինի սապան իւղէրի-
նէ գօմուշ իքէն կէրիյէ պապան հիչ պիր քիմսէ՛
Ալլահըն փատիշահըղընա միւնասիպ տէյիլ տիր :

ՊՍՊ 10

- 1 Վէ պուռլարտան սօնկրա՝ Բապպ պաշգա եէթ-
միշ քիմսէլէր տահա թային էթտի , վէ ծնլարը
քէնտի երւզիւ էօնիւնճէ՛ վարաճաղը հէր շէհրէ վէ
2 մահալէ իքիչէր իքիչէր կէօնտէրտի : Իմտի ծնլա-
րա տէրիտի . Ահրչի պիչիլէճէք էքին չօգ՝ ամմա
իշճիլէր աղ տըր . Իմտի պիչինին Սահիպինէ նիյաղ
3 էտին քի՛ քէնտի պիչինինէ իշճիլէր չըգարսըն : Կի-
տին , իշթէ պէն սիզի՝ գուզուլար կիպի գուրալար
4 արասընա կէօնտէրիրիմ : Քէսէ՛ եա տաղարճըգ՝
եախօտ ալադ գապլարը թաշըման . վէ եօլտա հիչ
5 քիմսէլէ սէլամ վէրմէն : Վէ հէր հանկը էվէ կի-
6 ըէրսէնիդ , էվլէլա տէյին . Սէլամ պու էվէ : Վէ
էյէր օրատա սէլամէ միւսթահադ քիմսէ վար իսէ ,
սէլամընըղ ծնուն իւղէրինէ գօնաճադ . եօզ իսէ՛
7 սիզին իւղէրինիզէ տէօնէճէք տիր : Վէ օ էվտէ գա-
լըպ՝ ծնլարտա պուլունան շէյլէրտէն եէյիպ իչին .
զիրա իշճի քէնտի իւճրէթինէ լայըղ տըր . էվտէն
8 էվէ կէօլմէն : Վէ հէր հանկը շէհրէ կիրէլսէնիդ ,

- վէ ծնւար սիգի գապուլ էտէրլէր իսէ, էծնիւնիւզէ
 9 գօծուլան շէյլէրի եէյին, վէ ծնուն իչինտէ օլան
 խասթալարը սաղալտըն, վէ ծնւարա տէյին. Աւ-
 10 լահըն փատիշահլըղը սիգէ եաղլաշմըշ տըր: Վէ
 հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիզ, վէ սիգի գապուլ
 էթմէզլէր իսէ, ծնուն մէյտանլարընա չըղըպ տէ-
 11 յին. Սիգին շէհրինիզտէն պիզէ եափըշան թօզու
 տախի սիգէ սիւքէրիզ. լաքին պունու պիլին քի՝
 12 Աւլահըն փատիշահլըղը սիգէ եաղլաշմըշ տըր: Սի-
 գէ տէրիմ քի՝ օլ կիւնտէ Սողոմա՝ օլ շէհրտէն զի-
 13 յատէ էհվէն օլաճազ: Վա՛յ սանա՝ էյ Քորազին,
 վա՛յ սանա՝ էյ Բեթսայիզա. զիրա էյէր սիզտէ իճ-
 րա օլունան գուվիէթլէր Տիւրոս վէ Սիդոնտա օլ-
 մուշ օլսալար իտի, չօգաան պէրու չուլ վէ քիւլ-
 14 տէ օթուրուպ թէվպէ էտէրլէր իտի: Ղաքին շէ-
 րաա՛թտա Տիւրոս վէ Սիդոնա սիզտէն տահա զի-
 15 յատէ էհվէն օլաճազ: Վէ սէն թա կէօյէտէք եիւք-
 սէքլէնէն՝ եա՛ Կափառնայուլմ՝ ճէհէննէմէտէք էն-
 16 տիրիլէճէք սին: Սիգի տինկլէյէն՝ պէնի տինկլէր,
 վէ սիգի բէտտ էտէն՝ պէնի բէտտ էտէր. վէ պէ-
 նի բէտտ էտէն՝ պէնի կէօնտէրէնի բէտտ էտէր:
 17 Վէ եէթմիշլէր շազլըզ իլէ տէծնիւպ տէտիլէր.
 Եա՛ Բապպ՝ ճիննլէր տախի սէնին ատըն իլէ պիզէ
 18 իթաա՛թ էտէր: Վէ ծնւարա տէտի. Շէյթանըն
 կէօքտէն չիմէք կիպի տիւշտիւշիւնիւ կէօրիւր
 19 իտիմ: Իշթէ սիգէ՝ երլանլար վէ ա՛գրէպլէր իւզէ-
 րինէ պաամաղա՝ վէ տիւշմէնին ճէմի՝ գուվիէթի
 իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրիբիմ. վէ սիգէ հիշ պիր
 20 շէյ ասլա զարար վէրմէյէճէք տիր: Ամմա պունա
 սէվլինմէն, քի բուհլար սիգէ իթաա՛թ էտէյօրլար.
 Ղաքին սէվլինին քի՝ ատլարընըզ կէօքլէրտէ եազըլ-
 մըշ տըր:
 21 Օլ սաա՛թտա Յիսուս բուհուհուտա մէսրուր օլուպ՝

- տէտի . Ե՛յ կէօյիւն վէ հէրին Սահրպի փէտէր՝ սանա
շիւքը էտէրիմ քի՝ պու նէսնէլէրի ա՛լիմէրտէն վէ
ա՛րիֆլէրտէն կիզլէտին , վէ ծնլարը մա՛սուժարա
աշիքեսար էթտին . պէ՛լի՝ հա՛ փէտէր՝ զիրա հու-
- 22 զուրոճնտա պէօյլէ խօշ կէօրինտիւ : փէտէրիմտէն
հէր շէյ պանա թէսլիմ օլունտու . վէ քիմսէ Օ-
ղուլուն քիմ օլտուղունու թանըմազ , իլլա փէտէր .
վէ փէտէրին քիմ օլտուղունու քիմսէ Բանըմազ , իլլա
Օղուլ , հէմ օլ քիմսէ քի՛ Օղուլ ծնա պէյան էթ-
մէսինի միւրատ էտէր :
- 23 վէ շայիրտէրէ տէօնիւպ՝ թէնհաճէ տէտի . Նէ՛
մութու սիզին կէօղլէրինիզէ քի՛ կէօրտիւյինիւզ
- 24 շէյլէրի կէօրիւյօրլար : Զիրա սիզէ տէրիմ քի՛ չօզ
փէյզամպէրլէր վէ փատիշաշլար իսթէտիլէր քի՛
կէօրտիւյինիւզ շէյլէրի կէօրէլէր , վէ կէօրմէտի-
լէր , վէ իշիթտիլինիզ շէյլէրի իշիտէլէր , վէ իշիթ-
մէտիլէր :
- 25 վէ իշթէ պիր նօմօս խօճասը գաղզըպ՝ ծնու թէճ-
րիւպէ էտէրէք տէտի . Եա՛ խօճա՝ նէ՞ էյլէյիմ , քի
- 26 էպէտի հայաթա վարիս օլայըմ : Վէ ծնա տէտի .
Նօմօստա նէ՞ հաղըլմըշ տըր . նա՛սըլ օգուրսուն :
- 27 Օլ տախի ճէվապ վէրիպ տէտի . Ալլահն Բապպը
պիւթիւն հիւրէյինտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ
պիւթիւն գուվլէթինտէն վէ պիւթիւն ա՛ղլընտան
սէվլէսին , գօնշունու տախի քէնտին կիպի «էվէ» :
- 28 Իմտի ծնա տէտի . Տօղրու ճէվապ վէրտին . պու-
- 29 նու իճրա էյլէ , վէ հաշայաճադ սըն : Ամա՛ օ՝ քէն-
տինի սատըգ չըգարմազ իսթէմէյիլէ , Յիսուսա
- 30 տէտի . Եա գօնշում քի՛մ տիր : Վէ Յիսուս ճէվապ
վէրիպ տէտի . Պիր ատէմ Երուսաղէմտէն Երիքովա
էնէր իտի , վէ խըրսըզլար էլնէ տիւշտիւ , քի ծն-
լար ծնու հէմ սօյտուլար հէմ հարապատըլար , վէ
- 31 ծնու հարը էօլմիւշ պրաղըպ կիթտիլէր : Իմտի

- րասթ կէլէ՝ օ եօլտան պիր քեահին էնէյօր իտի .
- 32 վէ ծնու կէօրիւնճէ, էօթէ եանա կէչտի : Քէզա-
լիք օլ մահայէ պիր Ղեւիլի տախի վարմաղըլա ,
- 33 կէլիպ կէօրտիւ , վէ էօթէ եանա կէչտի : Լաքին
պիր Սամարիալը եօլա կիտէր իքէն՝ ծնուն օլտու-
- 34 ղու եէրէ կէլտի, վէ ծնու կէօրիւնճէ՝ աճըտը : Վէ
եաղըն վարըպ՝ եարալարընա եաղ վէ շարապ տէօ-
քէրէք՝ ծաւը պաղլատը . վէ ծնու քէնտի հայվանը
իւղէրինէ պինտիրիպ՝ պիր խանա կէօթիւրաիւ, վէ
- 35 ծնա մուգայէտ օլտու : Վէ էրթէսի կիւն կիտէր
իքէն , իքի տինար չըգարըպ՝ խանճըյա վէրտի, վէ
ծնա տէտի . Պունա մուգայէտ օլ, վէ նէ քի զիյա-
տէ խարճ էտէրսէն , պէն թէքրար կէլտիյիմտէ՝
- 36 սանա էօտէյէճէյիմ : Խմտի սանա՝ պու իւչտէն հաճ-
կըսը խըրաղլարըն էլէն տիւչէնին գօնչուսու օլ-
- 37 տու՝ կէօրիւնիւր : Վէ օ տէտի . Յնա մէրհամէթ
էտէն . Յիսուս տախի ծնա տէտի . Վար սէն տէ՝
պէօյլէ էյլէ :
- 38 Վէ օլտու քի՝ ծնլար կիտէր իքէն , պիր քէօյէ
կիրտի . վէ Մարթա ատընտա պիր գարը՝ ծնու
- 39 էվինէ գապուլ էթտի : Վէ ծնուն՝ Մարիամ իս-
մինտէ պիր գըզ գարնտաչը վար իտի քի՝ Յիսու-
սուն ալաղլարը եանընա օթուրուպ՝ ծնուն սէօ-
- 40 զիւնիւ տինկէր իտի : Մարթա իսէ՝ չօգ խըզմէթէ
տայիր ղաիլէ չէքէր իտի . վէ եաղըն կէլիպ տէտի .
Եա՛ Բապպ՝ գըզ գարնտաչըմ պէնի եալընըզ խըզ-
մէթ էթմէյէ պրագտըղը վազիֆէն տէյիլ մի . իմ-
- 41 տի ծնա տէ քի՝ պանա եարտրմ էտէ : Վէ Յիսուս
ճէվապ վէրիպ՝ ծնա տէտի . Եա՛ Մարթա՝ Մարթա՝
չօգ չէյէր իչիւն գայղու չէքիպ պիհուղուր օլուր-
- 42 տուն . Լաքին լաղըմ օլան չէյ պիր տիր . վէ Մա-
րիամ՝ օլ էյի հիսսէյի սէչմիշ տիր , քի օ՝ ծնտան
ալընմայաճազ տըր :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ օլտու քի օ՝ պիր մահալտէ օլուպ տուա՝
էտէր իքէն, ֆէրաղաթ էթտիյնտէ՝ չայրտլերին-
տէն պիրի օնա տէտի . Եւ Բապպ՝ պիզէ տուա՝
էթմէյի էօյրէթ, նիճէ քի Յովհաննէս տախի քէն-
- 2 տի չայրտլերինէ էօյրէթտի : Վէ օնլարա տէտի .
Տուա՝ էթտիյնիզ դէման՝ տէյին . Եւ կէօքլերտէ
օլան Փէտէրիմիզ՝ ատըն ա՛ղիզ օլտուն . փատիչահ-
լըզըն կէլտին . իրատէթլին օլտուն, նիճէ կէօքտէ՝
- 3 եէր իւղէրինտէ տախի . Հէր կիւնքի էքմէյիմիղի՝
- 4 կիւն պէ կիւն պիզէ վէր . Վէ կիւնահլարըմըզը
պիզէ ա՛ֆվ էյլէ, զիրա պիզ տախի պիզէ հէր պօրճ-
լու օլանա ա՛ֆվ էտէրիզ . վէ պիզի թէճրիւպէյէ
կէթիրմէ, իլլա պիզի եարամագտան գուրթար :
- 5 Վէ օնլարա տէտի . Սիզտէն քիմի՞ն պիր տօս-
թու օլուր տա՝ օնա կէճէ եարըսը վարըպ՝ օնա
տէրսէ . Եւ տօսթ՝ պանա իւչ էքմէք էօտիւնճ
- 6 վէր . Զիրա պանա եօլտան պիր տօսթու՛մ կէլտի,
- 7 վէ օնուն էօնիւնէ գօյաճագ չէյիմ եօգ տուր : Օ
տախի իչէրիտէն ճէվապ վէրիպ տէյէ . Պանա գահ-
մէթ վէրմէ . արթըզ գափու գափանմըչ տըր, վէ
չօճուգլարըմ պէնիմ իլէ եաթապտա տըրլար . գալ-
- 8 գըպ՝ սանա է+հէ+ վէրմէյէ գատիր տէյիլ իմ : Սիզէ
տէրիմ, էյէր քէնտի տօսթու օլտուղու իչիւն գալ-
գըպ օնա վէրմէզսէ տէ՝ լաքին օնուն ա՛րսըրլըզը
իչիւն՝ գալգըպ օնա լազըմ օլտուղու գատար վէ-
- 9 րէճէք տիր : Պէն տախի սիզէ տէրիմ . Տիլէյին՝ վէ
սիզէ վէրիլէճէք, արայըն՝ վէ պուլաճագ սընըզ, չա-
- 10 ըն՝ վէ սիզէ աչըլաճագ տըր : Զիրա հէր տիլէյէն
ալըր, վէ արայան պուլուր, վէ չալանա աչըլա-
- 11 ճագ : Վէ սիզտէն հա՛նկը պապատան օղլու էքմէք
տիլէրսէ, օնա թա՛շ մը վէրէճէք, եախօտ պալըզ

- տախի՝ ընա պալըզ հէրինէ երլա՞ն մը վերէնէք .
- 12 Վէ հախօտ եռւմուրթա տիլէրսէ , ընա ա՛գրէ՞պ մի
13 վերէնէք : Իմտի էյէր սիզ՝ հարամազ իքէն՝ էվլատ-
լարընըզա էյի պախշիշէր վերմէյի պիլիրսէնիզ ,
կէօքտէ օլան փէտէրինիզ նէ՛ դատար զիյատէ՛ ըն-
տան տիլէյէնլէրէ Ա՛ղիզ Բուհ վերէնէք :
- 14 Վէ պիր ճինն չըզարըր իտի , քի օ տիլսիզ իտի .
վէ օլտու քի՛ ճինն չըզընճա , տիլսիզ քիմսէ սէօյ-
15 լէտի , վէ խալզ թա՛ճհիւպ էթտիլէր : Ամմա ըն-
լարտան պա՛ղըլարը տէտիլէր . ձիննլէրին ուլուսու
16 Բէեղզերուզ իլէ ճիննլէրի չըզարըյօր : Վէ ախէր-
լէրի թէճրիւպէ էտէրէք՝ կէօքտէն ընտան ա՛լամէթ
17 տիլէրլէր իտի : Վէ օ՝ ընլարըն Ֆիքրլէրինի պիլ-
մէք իլէ , ընլարա տէտի . Գէնտի ա՛լէյինէ պէօ-
լիւնմիւշ հէր փատիշահլըզ՝ խարապ օլուր , վէ
18 քէնտի ա՛լէյինէ պէօլիւնմիւշ էվ՝ տիւշէր : Վէ
էյէր շէյթան տա քէնտի ա՛լէյինէ պէօլիւնմիւշ օ-
լուրսա , ընուն փատիշահլըզը նիճէ ապէ՛ն տուրա-
ճազ տըր . չիւն տէրսինիզ քի՛ պէն ճիննլէրի Բէեղ-
19 զերուզ իլէ չըզարըյօրում : Վէ էյէր պէն ճիննլէրի
Բէեղզերուզ իլէ չըզարըրսամ , սիզին օղուլարը-
նըզ քի՞մ իլէ չըզարըրլար . պունուն իչիւն՝ սիզին
20 չէրաա՛թճըլարընըզ ընլար օլաճաղլար : Լաքին էյէր
պէն ճիննլէրի Ալլահըն փարմաղը իլէ չըզարըրսամ ,
էօլլէ իսէ՛ Ալլահըն փատիշահլըզը սիզէ եէթիշ-
21 միշ տիր : Գուվվէթլի քիմսէ սիլահանմը՝ քէն-
տի ալլուսունու պէքլէտիլի զէման , ընուն էշեա-
22 սը սէլամէթտէ տիր : Ամմա ընտան գուվվէթլիսի
իւզէրինէ կէլիպ ընու եէնէրսէ , ընուն՝ օլ կիւվէն-
տիլի հէփ սիլահլարընը ալըր , վէ ընուն թալանը-
23 նը պէօլէր : Պէնիմ իլէ օլմայան՝ պանա զըտտ տըր .
վէ պէնիմ իլէ տէվչիրմէյէն՝ տաղըտըր :
- 24 Նափաք բուհ առէմտէն չըգտըզը զէման՝ սու-

- սուղ կէրլէրա՜ն կէչիպ՝ ըահաթ արար, վէ պուլ-
- 25 մայրպ տէր. Շօլ չըղարդըմ էվիմէ տէճնէյիմ: Վէ
կէլինճէ՝ ծո- սիւփրիւլիւշ վէ տօնանմըչ պուլուր:
- 26 Օ գէման կիտիպ՝ պէրապէրինճէ քէնտինտէն եա-
րամազ կէտի ըուհ տահա ալըր, վէ կիրիպ օրա-
տա սաքին օլուրլար. վէ օ ատէմին սօնու՝ էվվէլ-
քինտէն պէթէր օլուր:
- 27 Վէ օլտու քի օ պուսլարը սէօյլէր իքէն, գալա-
պալըգտան պիր գարը սէն գալտըրըպ՝ ճնա տէ-
տի. Նէ՝ մութլու սէնի թաշըյան ըահմէ՝ վէ էմ-
- 28 տիյին մէմէլէրէ: Վէ օ տէտի. Ալէլ խուսուս՝ նէ՝
մութլու Ալլահըն սէօղիւնիւ տինկլէյիպ հըֆզ է-
տէնլէրէ:
- 29 Վէ խալզ պիրիքիր իքէն, տէմէյէ պաշլատը. Պու-
նէսլ եարամազ տըր. ալամէթ թալապ էտէր, ամ-
մա ճնա՝ Յոլման փէյղամպէրին ալամէթինտէն մա-
- 30 տա՝ ալամէթ վէրիւմէյէճէք տիր: Զիրա Յոլման
Նինուէլիլէրէ ալամէթ օլտուղու կիպի՝ Ատէմ Օղ-
- 31 լու տախի պու նէպէ էօյլէ օլաճազ տըր: Գըպլէ
մէլիքէսի շէրա՛աթ կէ-նէ-նտէ պու նէսլին ատէմ-
լէրի իլէ պէրապէր գալգաճազ, վէ ճնլարըն իւզէ-
րինէ հիւքմ էտէճէք. չիւն քի օ՝ եէրին ուճլարըն-
տան Սողոմոնուսն իլմինի տինկլէմէյէ կէլտի. վէ
- 32 իշթէ պուրատա Սողոմոնտան պէօյիւյիւ վար: Նի-
նուէ էհալիսի շէրա՛աթ կէ-նէ-նտէ պու նէսլ իլէ
պէրապէր գալգաճազլար, վէ ճնուսն իւզէրինէ հիւքմ
էտէճէքէր. չիւնքի ճնլար Յոլմանըն վա՛ղը իլէ
թէվպէ էթտիլէր. վէ պուրատա իշթէ Յոլմանտան
պէօյիւյիւ վար:
- 33 Վէ հիւ քիմսէ չիրաղը եազըպ՝ կիզլիյէ եախօտ
չինիք ալթընա գօմազ, իլլա շէմտան իւզէրինէ.
- 34 քի իշէրի կիրէնլէր ըըըը կէօրէլէր: Թէնին չի-
րաղը կէօզ տիւր. իմտի էյէր կէօղիւն սաֆ իտէ,

պիւթիւն թէնին տախի միւնէվլէր օլուր . ամմա
 35 քէօթիւ խէ , թէնին տախի գարանլըզ օլուր : Իմ-
 տի պա՛գ քի՝ սէնտէ օլան ըլըզ գարանլըզ օլմա-
 36 յա : Իմտի էյէր պիւթիւն թէնին միւնէվլէր օլուպ՝
 հիչ պիր գարանլըզ հէրի հօզ խէ , չիրաղըն քէն-
 տի շաֆը իլէ սէնի ըլըզանտըրտըզը կիպի՝ պիւ-
 թիւնիւ միւնէվլէր օլուր :

37 Վէ օ սէօյլէր իքէն , պիր փարիսեցի ծնա եալ-
 վարտը քի՝ ծնուն հանընտա էօյլէն թաա՛մը հէյէ .
 38 իմտի վարըպ՝ սօֆրայա օթուրտու : Վէ փարիսեցի
 կէօրիւնճէ՝ թա՛ճհիւպ էթտի , քի էօյլէն թաա՛մըն-
 39 տան էվլէլ հայգանմատը : Վէ Բապպ ծնա տէտի .
 Հալա սիզ փարիսեցիլէր՝ գատէհին վէ չանաղըն
 տիշ հանընը փաքլէր սինիզ . վէ իշ հանընըզ գա-
 40 փըշ վէ հարամազլըզ իլէ տօլու տուր : Էյ ա՛գըլ-
 սըզլար՝ տիշ հանընը հափան՝ իշ հանընը տախի
 41 քէնտիսի հա՛փմատը մը : Լաքին վարիյէթինիդի
 սատաղա վէրին , վէ իշթէ սիղէ հէր շէյ փաք օ-
 42 լաճազ : Ամմա վա՛յ սիզ փարիսեցիլէրէ . զիրա
 նա՛նէ՛նին վէ սէտէֆ օթունուն վէ հէր զէպզէ-
 վաթըն իւշիւրիւնիւ վէրիւր սինիզ , ամմա շէրաա՛-
 թը վէ Ալլահըն մուհապպէթինի կէչէրսինիզ .
 պունլարը էթմէլի՝ ծնլարը տախի պրագմամալը ի-
 43 տինիզ : Վա՛յ սիզ փարիսեցիլէրէ քի՝ ճէմիյէթ
 հէրլէրինտէ պաշ սէտիրի վէ փազարարտա սէ-
 44 լամլարը սէվէրսինիզ : Վա՛յ սիզէ՝ էյ միւրայը
 քեսթիպլէր վէ փարիսեցիլէր քի՝ պէլլի օլմայան
 մէզարլար կիպի սինիզ , քի իւսթիւնտէ կէզէն ա-
 տէմլէր պլլմէղլէր :

45 Վէ նօմօս խօճալարընըն պիրի ճէվապ վէրիպ՝
 ծնա տէտի . Եա՛ խօճա՝ պունլարը սէօյլէմէք իլէ ,
 46 պիզէ տախի սիթէմ էտէյօրտուն : Վէ օ տէտի .
 Սիզ նօմօս խօճալարընա տախի վա՛յ . զիրա ա-

- տէմէրէ՝ կէօթիւրիւրմէսի կիւճ եիւքլէր եիւքլէ-
տիր սինիզ . վէ քէնտինիզ փարմազլարընըզն պիւ-
47 ըի իլէ օ եիւքլէրէ տօգուճմազսընըզ : Վա՛յ սիզէ
քի՝ փէյղամպէրլէրին թիւրպէլէրինի պինա էատէր-
սինիզ , ծնլարը իսէ՝ պապալարընըզ էօլտիւրտիւ-
48 լէր : Պուճտան պէօյլէ՝ պապալարընըզն ա՛մէլլէ-
րինէ չէհատէթ էտիպ՝ բիզա վէրիրսինիզ . զիրա
ծնլար՝ ծնլարը էօլտիւրտիւլէր , վէ սիզ թիւրպէլէ-
49 ըինի պինա էատէրսինիզ : Պուճուճն իչիւն Ալլահըն
իլմի տախի տէտի . Օնլարա փէյղամպէրլէր վէ բէ-
տուլլէր կէծնտէրէճէյիմ , վէ ծնլարտան էօլտիւրէ-
50 ճէքլէր , վէ զօվալայաճազլար . Թա քի տիւննանըն
զուրուլմասընտան պէրու տէօքիւլմէքտէ օլան ճիւմ-
լէ փէյղամպէրլէրին զանը՝ պու նէսլտէն թալապ
51 օլունա , Արէլին գանընտան՝ թա մէզպահ իլէ հէյ-
քէլին արասընտա էօլտիւրիւլէն Զաքարիանըն գա-
նընատէք . պէլի , տէրլմ սիզէ՝ պու նէսլտէն թա-
52 լապ օլունաճազ տըր : Վա՛յ սիզ նօմօս խօճալարը-
նա քի՝ իլմին անախթարընը գալտըրտընըզ . քէն-
տինիզ կիրմէտինիզ , կիրէնլէրի տախի մէն՝ էթտի-
սիզ ,
53 Վէ ծնլարա պու նէսնէլէրի սէօյլէր իքէն , քեա-
թիպլէր վէ Փարիսեցիլէր զայէթլէ կիւճէնմէյէ՝ վէ
տահա չօգ չէյլէր խուսուսուճտա ծնուն աղզընը
54 արամաղա պաշլատըլար . Վէ ծնա տուզազ գու-
րուպ՝ ծնուն աղզընտան պիւր չէյ ավլամաղա ա-
րարլար իտի , թա քի ծնտան չիքեայէթ էտէլէր :

- 1 Պու էսնատէ գալապալըզ օն պինլէրճէ պիրիք-
տիքտէ՝ չէօյլէ քի պիրի պիրինի պասարլար իտի ,
չայիրտլէրինէ տէմէյէ պաշլատը . Էվվէլա քէնտի-

- նիզի փարիսեցիւերին մայապնտան սագընըն , քի
 2 օ՝ միւրայլըդ տըր : Վէ հիչ պիր էօթիււիւ շէյ
 ևօդ տուր՝ քի աշիքեար օլմայա , վէ կիզիւ շէյ՝ քի
 3 պիլինմէյէ : Օնուն իչիւն դարանլըդտա հէր նէ
 տէրսէնիզ՝ այտընլըդտա իշիտիւէճէք , վէ օտալար-
 տա գուլագտա սէօյլէտիլինիզ՝ տամլարտա վա՛զ
 4 օլունաճագ : Վէ սիզ տօսթլարըմա տէրիմ . Թէնի
 էօտիւրիւպ՝ ծնտան սօնկրա տահա զկյատէ պիր
 5 էտէճէք շէյլէրի օլմայանլարտան գօրգման : Լաքին
 սիզէ կէօսթէրէյիմ քիմտէն գօրգաւընդ . էօլտիւր-
 տիւքտէն սօնկրա ճէհէննէմէ աթմաղա հիւքիւմէ-
 թի օլանտան գօրգուն . պէլի , տէրիմ սիզէ՝ ծն-
 6 տան գօրգուն : Պէշ սէրչէ էքի փուլա սաթըմա՛ղ
 մը , ծնլարտան պիրի պիլէ Ալլահըն հուզուրունտա
 7 ունուտուլմուշ տէյիլ տիր : Լաքին սիզին պաշը-
 նըզըն հէփ զըլլարը տախի սայըլմըշ տըր . իմօի
 գօրգման , սիզ չօգ սէրչէլէրտէն ֆարղը սընըզ :
 8 Վէ սիզէ տէրիմ . Հէր քիմ քի պէնի առէմլէրին
 էօնիւնտէ իզրար էտէրսէ , Ատէմ Օղլու տախի
 ծնու Ալլահըն մէլէքլէրի էօնիւնտէ իզրար էտէճէք :
 9 Վէ պէնի առէմլէրին էօնիւնտէ ինքեար էտէն՝ Ալ-
 րահըն մէլէքլէրի էօնիւնտէ ինքեար օլունաճագ տըր :
 10 Վէ հէր քիմ՝ Ատէմ Օղլունա դարշը սէօզ սէօյ-
 լէրսէ , ծնա ա՛ֆիլ օլունաճագ . ամմա Ա՛զիզ Բուհա
 11 քիւֆր էտէնէ՝ ա՛վֆ օլունմայաճագ : Վէ սիզի ճէ-
 մի՛յէթ եւրլէրինէ վէ դապիթլէրէ հէմ հիւքմտար-
 լարա կէօթիւրտիւքլէրինտէ , նի՛ճէ՝ եա նէ՝ ճէվապ
 վէրէսինիզ՝ եա նէ՝ սէօյլէյէսինիզ՝ դայղու չէքմէն :
 12 Զիրա Ա՛զիզ Բուհ սիզէ օ սաա՛թտա սէօյլէմէյէ
 լաղըմ օլանլարը էօյրէտէճէք տիր :
 13 Վէ գալապալըդտան պիրի ծնա տէտի . Եա խօ-
 ճա՝ դարնտաշըմա սէօյլէ քի՝ պէնիմ իլէ միրառը
 14 Թագսիմ էտէ : Վէ օ՝ ծնա տէտի . Եա՛ առէմ՝ պէ-

- նի սիզին իւղէրինիդէ դատը եա թագսիմ էտիճի
 15 քիմ թաշին էթտի : Վէ ծնարա տէտի . Պագըն ,
 վէ թամաքեարլըգտան սագընրն . զիրա պիր քիմ
 սէսին էօմրիւ՝ վարիյէթինին արթմասընտան տէյիլ
 16 տիր : Վէ ծնարա պիր թէմսիլ սէօյլէյիպ տէտի .
 Պիր զէնկին ատէմին չիֆթլիյի չօգ մանսուլ վէր-
 17 տի : Վէ օ՝ քէնտինտէ տիւչիւնիւպ տէտի . Նէ՞
 էլլէյիմ . զիրա մանսուլլարըմը տէվչիրէճէք եէրիմ
 18 եօգ տուր : Վէ տէտի . Պունու էտէյիմ . անպար-
 լարըմը երզըպ՝ տահա պէօյիւքլէրինի կափայըմ .
 վէ հէփ հասըլաթըմը վէ նիյմէթլէրիմի օրատա
 19 տէվչիրէյիմ . Վէ ճանըմա տէյիմ . Եա՛ ճան՝ չօգ
 երլար իչիւն երզըլմըչ չօգ նիյմէթլէրին վար ,
 20 լահաթ օլ՝ եէ՛ իչ՝ սէֆա սիւր : Ամա Ալլահ օնա
 տէտի . Եյ ա՛գըլըդ՝ պու կէճէ սէնտէն ճանը-
 նը թալապ էտէճէքլէր , վէ հազըրլատըղըն չէյ-
 21 լէր քիմին օլաճադ : Քէնտիսի իչիւն խազինէ
 երզըպ՝ Ալլահ իչիւն զէնկին օլմայան քիմսէ պէօյ-
 լէ տիր :
 22 Վէ չայիրալէրինէ տէտի . Պու սէպէպտէն սիզէ
 տէրիմ , նէֆսինիզ իչիւն՝ նէ՛ կէյէսինիզ , վէ թէ-
 նինիզ իչիւն՝ նէ՛ կիյէսինիզ , դայդու չէքմէն .
 23 Նէֆս թամամտան՝ վէ թէն էսվապտան իւսթիւն
 24 տիր : Գուզղոււլարա պաղըն , քի էքմէղլէր , վէ
 պիչմէղլէր , քի ծնարըն քիլէրի վէ անպարը եօգ
 տուր , վէ Ալլահ ծնարը պէպլէր . սիզ գուչլար-
 25 տան նէ՛ գատար չօգ ֆարգլը սընըղ : Վէ սիզտէն՝
 քիմ դայդու չէքմէք իլէ , պօյունա պիր արչըն
 26 զամմ էթմէյէ գատիր տիր : Իմտի էյէր էն քիւ-
 չիւք չէյէ պիլէ կիւճիւնիւզ եէթմէզ իսէ , գուսուր
 չէլլէրտէն էօթիւրիւ նի՛չիւն դայդու չէքէր սինիզ .
 27 Զանպաղարա պաղըն՝ նի՛ճէ պէօյիւրլէր , զահմէթ
 չէքմէղլէր , հէմ էյիրմէղլէր . ամմա սիզէ տէրիմ ,

- Սողոմոնն պիլէ պիւթիւն տարաթիւ իլէ՝ ծնւարն
 28 պիւրի կիպի կիյինմէզ իտի : Վէ էյեր պու կիւն
 մէվճիւտ օլուպ՝ եարըն ֆուրունա աթըլան թար-
 ւանըն օթունու Ալլահ պէօյլէ կիյինտիրիսէ , նէ՝
 գատար տահա զիյատէ սիզի՝ եւ աղ իմանլըլար :
 29 Իմտի սիզ՝ նէ՝ եէյէճէյինիզի՝ եախօտ նէ՝ իչէճէյի-
 30 նիզի արաման , վէ վէսվէսէտէ օլման : Զիրա հէփ
 պունլարը տիւնեանըն թաշիֆէլէրի արար . վէ սի-
 զին ֆէտէրինիզ՝ պունլարա միւհթաճ օլաուդու-
 31 նուզու պլլիր : Լաթին Ալլահըն փատիշահլըլընը
 տիլէյին , վէ պունլարըն ճիւմէսի սիզէ զամմ օ-
 32 լունաճազ տըր : Էյ քիւչիւք սիւրիւ՝ գօրգմա .
 զիրա ֆէտէրինիզէ՝ սիզէ փատիշահլըլը վէրմէք
 33 խօշ կէօրիւնտիւ : Վարկէթինիզի սաթըն , վէ սա-
 տազա վէրին , քէնտիլէրինիզէ էսքիմէզ քէսէլէր՝
 կէօքլէրտէ տիւքէնմէզ խազինէ էտինին . օրատա
 34 քի խըրսըզ եազլալմազ , վէ կիւվէ պօզմազ : Զիրա
 խազինէնիզ նէ՝րէտէ իսէ , եիւրէյինիզ տէ օրատա
 35 օլաճազ : Պէլլէրինիզ գուչանմը՝ վէ զանտիլլէրի-
 36 նիզ եանար օլաուն . Սիզ տախի՝ շօլ ատէմէր կիպի
 օլուն քի՝ քէնտիլէրին էֆէնտիսինի տիւյիւնտէն
 նէ՝ զէման կէլէճէք տէյիւ պէքլէրլէր , քի օ կէլիպ
 37 չալընճա՝ տէր ա՛գապ ծնա աչալար : Նէ՝ մութլու
 օ գուլլարա քի՝ էֆէնտի կէլտիքտէ ծնարը ույա-
 նըզ պուլուր . կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝ օ գուչա-
 նաճազ , վէ ծնարը սօֆրայա օթուրտաճազ , վէ
 38 կէչիպ ծնարա խըզմէթ էտէճէք տիր : Վէ էյեր
 իքինճի նէվպէթտէ կէլիրսէ , իւչիւնճիւ նէվպէթ-
 տէ պիլէ կէլիրսէ , վէ պէօյլէ պուլուրսա , նէ՝ մութ-
 39 լու օ գուլլարա : Ամմա պունու պիլին քի՝ էյեր
 էվ սահիպի խըրսըզըն հա՛նկը սաաթտա կէլէճէյինի
 պիլսէյիտի , ույանըզ տուրուր իտի , վէ էվլին տէ-
 40 լինմէյէ գօյ վէրմէզ իտի : Իմտի սիզ տախի հազըր

օլուն . զիրա զանն էթմէտիյնիդ ռաաթտա՝ Ատէմ
Օշլու կէլիր :

41 Վէ Պետրոս ծնա տէտի . Եւ Բապայ՝ պոռ թէմ-
սիլի պիղէ՝ մի սէօյէրսին , եօխսա հէփիսինէ տախի

42 մի : Վէ Բապայ տէտի . Ա՛նապա չօլ էսին վէ ա-
ղըլը քէտխուտա քի՛մ տիր , քի ծնու էֆէնտի խըզ-

մէթքեարլարնրն իւզէրինէ ռասպ էտէր , քի վաղ-
43 թընտա թա՛յինի վէրէ . Նէ մութլու օլ գուլա քի՛

էֆէնտիսի կէլինճէ , ծնու պէօյլէ էթմէքտէ պու-
44 լուր : Հագգան սիղէ տէրիմ քի՛ ծնու ճէմփ վա-

45 ռիյէթինին իւզէրինէ ռասպ էտէճէք : Ամմա էյէր
օ գուլ քէնտի եւրէյինտէ՝ Էֆէնտիմ կէլմէյէ կէ-

ճիքիյօր տէյիպ տէ՛ խըզմէթքեարլարը հէմ պէտէ-
մէլէրի տէօյմէյէ՝ վէ քէնտիսի եէյիպ իչմէյէ վէ

46 սէրխօզ օլմաղա պաշլարսա , Օլ գուլուն էֆէնտիսի՝
ծնուն պէքէմէտիյի կիւնտէ՝ վէ պիլմէտիյի սաաթ-

տա կէլէճէք , վէ ծնու իքի փարչա էտիպ՝ ծնուն
47 հիսսէսինի իմանսըղլար իլէ դօյաճագ : Վէ էֆէն-

տիսինին իսթէյինի պիլիպ տէ՛ թէտարիք կէօրմէյէն
վէ ծնուն իսթէյինէ կէօրէ էթմէյէն գուլ՝ չօգ տէօյի-

48 լէճէք : Ամմա պիլմէյէրէք տէօյիւլմէյէ լայըգ Էշ
էտէն՝ ազ տէօյիւլէճէք . վէ հէր քիմէ չօգ վէրիտի

իսէ , ծնտան չօգ թալապ օլունաճագ . վէ քիմէ չօգ
ըմարլանտը իսէ , ծնտան տահա զիյատէ թալապ

էտէճէքլէր :

49 Եէրէ աթէշ սալմաղա կէլտիմ , վէ նէ՛ իսթէրիմ
50 քի՛ հալա թութուչմուշ օլսայըտը : Վաֆթիդ օլա-

ճագ պիր վաֆթիդիմ վար . վէ թա օ թէքմիլ օ-
51 լանատէք՝ նի՛ճէ սըզըլըրըմ : Եէրէ սէլամէթ մի վէր-

մէյէ կէլտիմ զանն էաէրսինիդ . եօզ , տէրիմ սիղէ՝
52 իլլա ֆըրդա : Զիրա չիմտէն սօնկրա՝ պիր էփտէ

պէշ քիշի օլուպ՝ իւշիւ իքիտէն՝ վէ իքիսի իւշտէն
53 այըրլաճագ : Պապա օղուլտան վէ օղուլ պապա-

տան՝ անա զըզտան վէ զըզ անատան՝ դայնանա քէնտի կելլինտէն վէ կելլին քէնտի դայնանաւընտան՝ այրըլաճագ տըր :

- 54 Հէմ խալգա տախի տէրիտի . Պուլութ կիւնպաթը թարաֆընտան տօղտուղընու կէօրտիւլիւնիւզ գէման , տէր ա'գապ' Եաղմուր կելլիօր տէրսինիզ , վէ
55 պէօլէ օլուր : Վէ նօտօս էստիլինի կէօրտիւլիւնիւզ
56 Զօգ սըճագ օլաճագ տէրսինիզ , վէ օլուր : Եա' միւրայըլար՝ ետրին վէ կէօլիւն երւզիւնիւ թանըմասընը պիլիրսինիզ , վէ պու վագթը նիճէ թանըմագ սընը : Վէ նիչիւն հագգը քէնտիլիլինիտէն
57 մագ սընըզ : Վէ նիչիւն հագգը քէնտիլիլինիտէն
58 տախի ֆարգ էթմէզսինիզ : Զիւրա խասմին իլէ գապիթէ վարտըղըն գէման , եօլտա ճնտան գուրթուլմաղա չալըշ . օլմայա քի՝ սէնի գատըյա սիւրիւքլէյէ , վէ գատը սէնի ա'սասա թէսլիմ էտէ , վէ ա'ս
59 սաս սէնի զընտանա գօյա : Սանա տէրիմ , թա սնի փուլու վէրէնէտէք օրատան ապլա չըգմայաճագ սըն :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ օլ գէմանտէ պա'զը քիմսէլէր կելիպ' ճնաշօլ Գալիլեալըլարտան էթիւրիւ խապէր վէրիւլէր խի , քի ճնլարըն գանընը Պիղատոս ճնլարըն գուր-
2 պանլարը իլէ գարըշտըրտը : Վէ Յիսուս ճէվապ էտիպ' ճնլարա տէտի . Պու Գալիլեալըլար՝ պէօլէ շէյէր չէքտիքլէրի իչիւն՝ հէփ Գալիլեալըլարտան զիյատէ կիւնաքեա'ր մը խիլէր զանն էտէրսի-
3 նիզ : Եօ'գ տէրիմ սիղէ . ամմա էյէր թէվպէ էթմէզսէնիզ , ճիւմլէնիզ պուճիլէլին հէլաք օլաճագ
4 սընըզ : Եախօտ օլ օն սէքիզ քիմսէ քի՝ ճնլարըն իւզէրինէ Սէլովամտա գուլլէ տիւշիւպ' ճնլարըն էօլտիւրտիւ , Երուսաղէմտէ աաքին օլան հէփ ա-
տէմլէրտէն զիյատէ գապահաթլըմը խիլէր զանն

5 էտէրսինիդ : Եօ՛գ՝ տէրիմ սիղէ . ամմա էյէր թէվ-
պէ էթմէզսէնիդ , ճիւմէնիդ էօյլէ հէլաք օլաճազ
սընը :

6 Վէ պու թէմսիլի սէօյլէտի . Պիր քիմսէնին՝ սլա-
ղընտա տիքիլմիչ պիր ինճիր աղաճը վար իտի . վէ
օնտա մէյվէ արամաղա կէլտի , ամմա պուլմատը :

7 Վէ պաղճըյա տէտի . Իշթէ պու ինճիր աղաճըն-
տա մէյվէ արամազ իւզրէ՝ իւչ երլ կէլիօրում . ամ-
մա պուլմայօրում . օնու քէս աթ . նի՛չիւն ետրի

8 տէ պաթթալ էտէ : Վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ օնա տէ-
տի . Ես՝ էֆէնտիմ՝ օնու պու երլ տախի դօյ վէր .

9 Թա քի էթրաֆընը գաղըպ՝ կիւպրէ դօյալըմ : Վէ
էյէր մէյվէ վէրիստէ , Խօշ . եօղ իսէ՝ օնտան սօնկրա
օնու քէսիպ աթասըն :

10 Վէ ճէմի՛յէթ ետրէրինին պիրինտէ շաբաթ կիւ-

11 նիւ վա՛ղ էտէր իտի : Վէ իշթէ օն սէքիզ երլտան
պէրու խաթթալըզ բուհու օլան պիր գարը վար ի-
տի . վէ օ՝ պիւքիւլմիւչ օլուպ՝ աւլա տօղրուլմա-

12 զա գատիր տէյիլ իտի : Վէ Յիսուս օնու կէօրիւն-
ճէ , եանընա չաղըրըպ՝ օնա տէտի . Ես՝ գարը՝

13 խաթթալըղընտան ազատ օլմուչ սուն : Վէ էլլէ-
րինի օնու իւզէրինէ գօտու , վէ տէր ա՛գապ տօղ-

14 բուլուպ՝ Ալլահա չիւքը էտէր իտի : Վէ Յիսուսուն
շաբաթ կիւնիւնտէ սաղալթաղը իշիւն՝ ճէմի՛յէթ
պաշը էօրքէլէնէք՝ ճէվապ էտիպ խալլա տէտի .

Իյլէմէյէ ճալիզ օլան ալթը կիւն վար . իմտի օլ
կիւնլէրտէ կէլիպ սաղալըն , վէ տէյիլ շաբաթ կիւ-

15 նիւնտէ : Իմտի Բապպ օնա ճէվապ վէրտի , վէ տէ-
տի . Ես՝ միւրայը՝ սիզին հէր պիրինիզ շաբաթ կիւ-

նիւնտէ եէմիքտէն էօքիւզիւնիւ եա էշէյինի չէօ-

16 զէր տէ՝ կէթիւրիւպ սուվարմա՛ղ մը : Պու իսէ՝
Աբրահամ գըզը իքէն՝ քի օնու իշթէ շէյթան օն
սէքիզ երլտան պէրու պաղլամըչ իտի , շաբաթ կիւ-

- նիւնտէ պու պաղտան չէօղիւմէյէ ճայիղ տէյի՛լ մի
 17 իտի : Վէ օ պոււնլարը սէօլէր իքէն , ծնա հէփ
 գարչը տուրանլար՝ ըէզիլ օլուրլար իտի . վէ ճիւմ-
 լէ իսայղ՝ ծնտան իճրա օլունան հէփ ճէլիլ ա՛մէլլէր
 իլէ սէվլինիլէր իտի :
- 18 Վէ տէրիտի , Ալլահըն փատիշահլըղը նէյէ՞ պէն-
 19 գէր , վէ ծնու նէյէ՞ պէնղէտէյիմ : Խարտալ տանէ-
 սինէ պէնղէր , քի ծնու պիր ատէմ ալըպ՝ քէնտի
 պաղչէսինէ ալթար . վէ պէօյիւյիւպ՝ պէօյիւք ա-
 ղաճ օլտու , վէ կէօյիւն գուչլարը ծնուն տալլարը-
 նա գծնտուլար :
- 20 Եինէ տէտի . Ալլահըն փատիշահլըղընը նէյէ
 21 պէնղէտէյիմ : Մայայա պէնղէր քի ծնու պիր դա-
 րը ալըպ՝ իւչ շինիք ունուն իչինէ կիղլէտի , թա
 քի հէփիսի մայալանտը :
- 22 Վէ շէհրտէն շէհրէ հէմ քէօյտէն քէօյէ թա՛լիմ
 23 էտէրէք կէչէր՝ վէ Երուսաղէմէ կիտէր իտի : Վէ
 պիրի ծնա տէտի . Եա՛ Բապպ՝ ա՛ճապա խէլաս պու-
 լաճազ քիմսէլէր ա՛ղ մը . վէ օ՝ օնլարա տէտի .
- 24 Չալըչըն քի տար գափուտան կիրէսինիզ . գիրա
 սիղէ տէրիմ , չօգ քիմսէլէր կիրմէյէ արայաճաղլար ,
- 25 ամմա գատիր օլամայաճաղլար : Էլ սահիպի գալ-
 գըպ՝ գափույու գափատըգտան սօնկրա , սիզ տը
 շարըտա տուրուպ՝ վէ գափույու չալմաղա պաչ-
 լայըպ տէյէճէքսինիզ . Եա՛ Բապպ՝ եա՛ Բապպ՝ պի-
 ղէ աչ . վէ օ ճէվապ վէրիպ սիղէ տէյէճէք . Սիզին
- 26 նէրէտէն օլտուղունուզու պիլմէմ : Օ գէման տէ-
 մէյէ պաղլայաճազ սընըզ . Պիզ սէնին հուզուրոն-
 տա եէյիպ իչտիք , վէ մէյտանլարըմըգտա էօյրէթ-
- 27 տին : Վէ օ տէյէճէք . Սիզէ տէրիմ , սիզին նէրէ-
 տէն օլտուղունուզու պիլմէմ . պէնտէն ուզազ ճժ
- 28 լուն՝ էյ ճիւմէ նահաղըզ իչէյէնլէր : Աղլայըչ վէ
 տիշ գըճըրտայըչը օրատա օլաճազ , Աքրահամը վէ

- Իսահակը վէ Յակոբու վէ հէփ փէյղամպէրլէրի Աւ-
լահն փատիշահլըղընտա՝ վէ քէնտիլէրինդին տի-
29 չարը չըգարըլտըղընը կէօրտիւիւնիւզ զէման : Վէ
կիւնտօղուսունտան հէմ կիւնպաթըսընտան վէ շէ-
մալտան հէմ գըպլէ թարաֆընտան կէլէճէքլէր, վէ
30 Աւլահն փատիշահլըղընտա օթուրաճաղար : Վէ
իշթէ սօնկրաքիլէր վար քի՝ ծնլար էվլէլքի օլա-
ճաղար, վէ էվլէլքիլէր վար քի՝ սօնկրաքի օլա-
ճաղար :
- 31 Օլ կիւնտէ պա՛ղը Փարիսեցիլէր եանընա կէլիպ՝
օնա տէտիլէր . Չը՛դ, վէ պուրատան կիթ . զիրա
32 Հերովդէս սէնի էօլտիւրմէք իսթէր : Վէ ծնլարա
տէտի . Վարըպ օլ տիլքիյէ տէյին . Իշթէ ճիննլէր
չըգարըյօրուճ, վէ շիֆալար իճրա էտէյօրուճ՝ պու
կիւն վէ եարըն, վէ իւշիւնճիւ կիւնտէ թէքմիլ օ-
33 լուրուճ : Լաքին պանա՝ պու կիւն վէ եարըն վէ
էրթէսի կիւն կէզմէք կէրէք տիր . զիրա Նրուսա-
ղէմտէն տիշարը փէյղամպէր հէլաք օլմագ գապիլ
34 տէյիլ տիր : Էյ Նրուսաղէմ՝ փէյղամպէրլէրի էօլ-
տիւրէն վէ սանա կէօնտէրիլմիշլէրի թաշլայան Ն-
րուսաղէմ՝ դա՛շ տէֆա՝ սէնին էվլատլարընը՝ թա-
վուղուն քէնտի փիլիճլէրինի զանատլարընըն ալ-
թընա Բօֆլուրը կիպի թօփլամաղա միւրատ էթ-
35 տիմ, ամմա իսթէմէտինիզ : Իշթէ սիզէ՝ էվինիդ
վիրան գալըր . վէ սիզէ տէրիմ, քի ապա պէնի
կէօրմէյէճէք սինիզ՝ թա սիզ Բապպըն ատընտա կէ-
լէն միւթէպարէ՛ք օլսուն տէյինճէյէտէք :

- 1 Վէ օլտու քի՝ Փարիսեցիլէրին պաշլարընտան
պիրինին էվլիէ չարաթ կիւնիւնտէ էքմէք հէմէյէ
2 կէլտի վէ ծնլար օնու կէօղէտիրլէր իտի : Վէ իշ-

- Բէ՛ ծնուն էծնիւնտէ խթիսգա պիր ատէմ վար ի-
 3 տի : Վէ՛ Յիսուս ճէվապ էտիպ՝ նսմօս խօճալարը-
 նա վէ՛ Փարիսեցիլէրէ սէօյլէյէրէք տէտի . Շաբաթ
 4 կիւնիւնտէ սաղալթմազ ճայլի՞զ մի տիր : Վէ՛ ծն-
 ւար սիւքիւթ էթտիլէր . վէ՛ ծնու թուլթուպ սա-
 5 ղալթտը , վէ՛ սալը վէրտի : Վէ՛ ծնարա ճէվապ է-
 տիպ տէտի . Արդտէն քիմի՛ն էշէյի եա էօքիւղիւ
 գուլույա տիւշէրսէ , շաբաթ կիւնիւնտէ ծնու չա-
 6 փուճազ չըզարմազ : Վէ՛ ծնա՝ պու շէյլէր խուսու-
 սունտա ճէվապ վէրմէյէ գատիր օլամատըլար :
 7 Վէ՛ տա՛վէթլիլէրէ՝ պաշ սէտիրլէրի սէշտիրլէրի-
 նի կէօրմէք իլէ՝ պիր թէմսիլ սէօյլէյիպ ծնարա
 8 տէտի . Պիր քիմսէտէն տիւյիւնէ տա՛վէթ օլուն-
 տուղուն զէման , պաշ սէտիրտէ օթուրմա , օլմա-
 յա քի ծնուն սէւտէն միւ՛թէպէր տա՛վէթլիսի օլ-
 9 մուշ օլա , Վէ՛ սէնի հէմ ծնու տա՛վէթ էտէն կէյիպ՝
 սանա տէյէ . Պունա եէր վէր , վէ՛ օ զէման ութա-
 10 նարազ սօն եէրի թուլթմաղա պաշայատըն : Ամմա
 տա՛վէթ օլունտուղուն զէման , վարրպ էն սօն մա-
 հալտէ օթուր . քի սէնի տա՛վէթ էտէն քիսնէ կէ-
 լինճէ՝ սանա տէյէ . Եա՛ տօսթու՛մ՝ տանա եօդարը
 չըզ . օ զէման սօֆրատա սէնին պէրապէրինճէ օ-
 թուրանլարըն էծնիւնտէ սանա շան օլաճազ տըր :
 11 Զիրա հէր քէնտինի եիւճէլտէն՝ ալչաղլանաճապ ,
 վէ՛ քէնտինի ալչաղլատան եիւճէլէճէք տիր :
 12 Հէմ ծնու տա՛վէթ էտէնէ տախի տէտի . Էօյլէն
 եա ախշամ թաա՛մը էթտիյինտէ , տօսթլարընը եա
 դարնտաշլարընը եախօտ խըսըմլարընը եա զէնկին
 գօնշուլարը տա՛վէթ էթմէ , օլմայա քի՝ ծնար տա-
 խի սէնի տա՛վէթ էտէլէր , վէ՛ սանա պիր միւքեա-
 13 ֆաթ օլա : Լաքին զիյաֆէթ էթտիյին զէման , ֆա-
 գիրլէր՝ սաղաթլար՝ թօփալլար՝ քէօրլէր տա՛վէթ
 14 էյլէ : Վէ՛ նէ՛ մուլթու սանա , զիրա ծնլարըն սա-

նա վերէնէք միւլքեաֆաթը եօղ տուր . չիւնքի սա-
նա սատրղարըն զըյամէթինտէ միւլքեաֆաթ օլու-
նաճագ տըր :

- 15 Վէ պերապէր սօֆրատա օթուրանլարըն պիրի
պունլարը իշիտինճէ, ծնա տէտի . Նէ՛ մութլու օլ
քիմսէյէ քի՛ Ալլահըն վատիշահլըղընտա էքմէք
16 եէյէճէք : Վէ օ՛ ծնա տէտի . Պիր ատէմ՝ պիր պէօ-
յիւք ախշամ թա՛ամը էտիպ՝ չօգ քիմսէլէր տա՛-
17 վէթ էյլէտի : Վէ ախշամ թա՛ամը վազթընտա գու-
լունու կէճնտէրտի , քի տա՛վէթլիլէրէ տէյէ . Աէ-
18 լին , զիրա հալա հէր շէյ հազըր տըր : Վէ հէփիսի
պիրտէն՝ էօ՛ղր տիլէմէյէ պաշլատըլար . էվլէլքիսի
ծնա տէտի . Պիր թարլա սաթուն ալտըմ, վէ իգ-
թիլա տրր քի՛ վարըպ ծնու կէօրէյիմ . սանա եալ-
19 վարըրըմ, պէնի մա՛գուր թութ : Վէ պաշգասը
տէտի . Պէշ չիֆթ էօթիւզ սաթուն ալտըմ, վէ ծն-
լարը ոընամաղա կիտէյօրում . սանա եալվարըրըմ,
20 պէնի մա՛գուր թութ : Վէ պաշգասը տէտի . Գարը
ալտըմ, վէ պու սէպէպտէն՝ կէլմէյէ գատիւր տէլիլ
21 իմ : Վէ օ գուլ կէլիպ՝ էֆէնտիսինէ պունլարր
խապէր վէրտի . օ զէման օլ էվ սահիպի զաղէպէ
կէլիպ՝ գուլունա տէտի . Թէզ չէհրին մէյտանլա-
րընա վէ սօգազլարընա չըգ, վէ ֆազիլլէրի հէմ
սագաթլարը վէ թօփալլարը վէ քէօրլէրի պուրայա
22 իչէրի կէթիր : Վէ գուլ տէտի . Եա՛ էֆէնտիմ՝
էմը էթտիլին կիպի օլմուշ տուր , վէ տահա եէր
23 վար : Վէ էֆէնտի գուլա տէտի . Եօլլարա վէ չիթ-
լէրէ չըգ, վէ իչէրի կէլմէյէ զօր էյլէ , թա քի է-
24 վիմ տօլա : Զիրա սիղէ տէրիմ քի՛ օլ տա՛վէթ օ-
լունմուշ ատէմլէրտէն հիչ քիմսէ թաա՛մըմտան
տաթմապաճագ տըր :
- 25 Վէ պիլէսինճէ չօգ խալգ կիտէր իտի . վէ տէօ-
26 նիւպ ծնլարա տէտի . Էյէր պիր քիմսէ պանա կէ-

լիպ տէ՛ քէնտի պապասընա վէ անասընա վէ գա-
րըսընա վէ էվլատլարընա վէ գարնտաշլարընա՝ վէ
գըզ գարնտաշլարընա հէմ տախի քէնտի ճանընա
պուզզ էթմէզ իսէ, չայիրտիմ օլամազ :

- 27 վէ քիմ քի խաչընը գալտըրըպ՝ արտըմճա կէլ-
28 մէզսէ, պէնիմ չայիրտիմ օլամազ : Զիրա սիզտէն
քիմ գուլլէ պինա էթմէք իսթէր իքէն, թէքմիլ
էթմէյէ լազըմ օլան շէյլէրի վա՛ր մը տէյիւ՝ էվլէլա
29 օթուրուպ մասըաթը հիսապ էթմէզ . թա օլմայա
քի օ՝ թէմէլ գօտուգտան սօնկըա՝ թէքմիլ էթմէյէ
գատիր օլմայընճա, հէփ կէօրէնլէր օնու գէվլէն-
30 մէյէ պաշլայըպ տէյէլէր քի՝ Պու ատէմ պինա էթ-
մէյէ պաշլատը, վէ թէքմիլ էթմէյէ գատիր օլա-
31 մատը : Եախօա հա՛նկը փատիշա՛ զայրի փատի-
շա՛ իլէ ճէնք էթմէյէ կիթալիքնտէ, էվլէլա օթու-
րուպ մէշվլէրէթ էթմէզ քի՝ աճապա օնուն իւզէ-
րինէ իյիրմի պին իլէ կէլէնէ գարշը օն պին իլէ
32 չըզմաղա գատիր մի : Եօզ իսէ՝ օ տահա ուզաղտա
իքէն, էլէի կէօնտէրիպ՝ պարըշըգ խուսուսընտա
33 եալվարըր : Իմտի պէօյլէճէ սիզտէն հէր քիմ ճիւմլէ
վարիյէթինտէն վազ կէչմէզսէ, չայիրտիմ օլմաղա
34 գատիր տէյիլ տիր : Թուզ էյի տիր, ամմա թուզ
էյեր տաթարզլանըրսա, նէ՞ իլէ թէրպիյէ օլաճազ :
35 0՝ նէ՛ թօփըաղա նէ՛ տէ կիւպրէյէ եարար . օնու
տիշարը աթարլար . իշիթմէյէ գուլաղլարը օլան՝
իշիթմին :

ՊՊՊ 15

- 1 Վէ հէփ կէօմրիւքճիւլէր վէ հէփ կիւնահքեար-
լարօնու տինկլէմէք իշիւն՝ օնա եաղաշըրլար իտի :
2 Վէ Փարիսեցիլէր հէմ քեաթիպլէր՝ մըրըլտանըպ
տէրլէր իտի քի՝ Պու քիմսէ կիւնահքեարլարը գա-
պուլ էաէր, վէ օնլար իլէ եէր :

- 3 Վէ օ՝ ընկարա պու թէմսիլի սէօյլէյիպ տէտի .
- 4 Սիգտէն հաճնկը ատէմին եիւզ գօյունու վար իքէն՝
օնկարտան պիրինի զայպ էտէրսէ , սոգսան սո-
գուզու չէօլտէ պրաղըպ՝ զայպ օյմուշուն արտըն-
- 5 ճա վարմաղ՝ թա օնու պուլունճայատէք : Վէ պուլ-
տուղունտա , սէվինէրէք ումուղլարը իւլէրինէ
- 6 գօր . Վէ էվէ կէլիր , վէ տօսթլարը հէմ գօնչու-
լարը եանընա չաղըրըպ՝ օնկարա տէր . Պէնիմ իլէ
սէվինին , քի զայպ օյմուշ գօյունումու պուլտում :
- 7 Սիգէ տէրիմ քի կէօքտէ՝ պիր թէվպէ էտէն կիւ-
նահքեար իչիւն՝ թէվպէյէ սիւնիթան օյմայան սոգ-
սան սոգուզ սատըգտան զիլատէ՝ պէօյլէ սէվինճ
- 8 օլաճաղ : Եախօտ հաճնկը գարընըն օն տիրհէմի
վար իքէն՝ պիր տիրհէմ զայպ էտէրսէ , գանտիլ
եաղըպ՝ թա պուլունճայատէք էվի սիւփիւրէրէք
- 9 տիգգաթ իլէ արամաղ , Վէ պուլտուղունտա , տօսթ
վէ գօնչու գարըլարը եանընա չաղըրըպ տէր . Պէ-
նիմ իլէ սէվինին . զիրա զայպ էթտիյիմ տիրհէմի
- 10 պուլտում : Սիգէ տէրիմ , Ալլահն մէլէքլէրի էօ-
նիւնտէ՝ թէվպէ էտէն պիր կիւնահքեար իչիւն՝
պէօյլէ սէվինճ օլուր :
- 11 Վէ տէտի . Պիր ատէմին իքի օղլու վար խի :
12 Վէ օնկարըն քիւչիւյիւ պապատընա տէտի . Եա՛
պապա՝ մալտէն պանա տիւչէն հիսսէյի վէր . Վէ
- 13 օնկարա վարիյէթինի փայլաշթըրտը : Վէ չօգ կիւնէ՝
վարմալտը , քիւչիւք օղուլ հէր շէյի տէվշիրիպ՝
պիր ոգազգ վիլայէթէ կիթտի . վէ օրատա իւրաֆ
- 14 իլէ կէչիւնիպ՝ մալինի թէլէֆ էթտի : Վէ օ՝ հէր
շէյի սարֆ էթտիքտէն սօնկրա , օ վիլայէթտէ շէ-
տիտ գըթլըգ օլտու , վէ օ՝ եօխսուլլուզ չէքմյէ
- 15 պաշլատը : Վէ վարըպ՝ օ վիլայէթին եերլիլէրինին
պիրինէ եանաշտը , վէ օ օնու տօնկուղլար կիւթ-
- 16 մէյէ՝ քէնտի չիֆթլիլինէ կէօնտէրտի : Վէ տօն

կուղլարն եւտիքլէրի խարնուպլարտան դարնընը
 տօյուրմաղա արզու չէքէր իտի . վէ ծնա քիմէ
 17 վէրմէզ իտի : Վէ քէնտինէ կէլիպ՝ տէտի . Պապա-
 մըն զա՛շ եանաշմալարնըն էքմէյի արթար , պէն
 18 իսէ պուրատա աճլըգտան հէլաք օլույօրում . Գալ-
 ղըպ՝ պապամա վարայըմ , վէ ծնա տէյիմ . Եւ՛
 պապա՝ կէօյէ հէմ սէնին հուզուրունտա կիւնան
 19 իշլէտիմ . Վէ արթըգ սէնին օղլուն անկըմաղա
 լայըգ տէյիլ իմ . պէնի՛ սէնին եանաշմալարնըն
 20 պիրի կիպի էյլէ : Վէ գալըպ՝ քէնտի պապասընա
 կէլտի . վէ օ տանա ուզազ իքէն , պապասը ծնու
 կէօրտիւ , վէ աճըտը , վէ սէյիրտիպ՝ ծնուն պօյ-
 21 նունա տիւշտիւ , վէ ծնու էօփտիւ : Վէ օղլու
 ծնա տէտի . Եւ՛ պապա՝ կէօյէ հէմ սէնին հուզու-
 րունտա կիւնան իշլէտիմ , վէ արթըգ սէնին օղ-
 22 լուն անկըմաղա լայըգ տէյիլ իմ : Վէ պապա՝ գուլ-
 արընա տէտի . Պաշ էսվապը չըգարն , վէ ծնա
 կիյտիրին , վէ ծնուն էլինէ եիւզիւք՝ վէ այազլա-
 23 րնա այազ գապլարը վէրին . Վէ պէսլի պուզա-
 ղըյը կէթիրիպ պօղաղլայըն , վէ եէյիպ չազ օլա-
 24 լըմ : Զիրա պու օղլում էօլմիւշ իտի՝ վէ տիրիլտի ,
 ղայպ օլմուշ իտի՝ վէ պուլունտու . վէ չազ օլմաղա
 25 պաշլատըլար : Վէ ծնուն պէօյիւք օղլու չիֆիթ-
 լիքտէ իտի . իմտի կէլիւր իքէն՝ էվէ եաղաշտըղը
 26 կիպի , նաղմէլէր վէ րազալար իշիթտի : Վէ ու-
 չաղարըն պիրինի չաղըրըպ՝ պունլար նէ՛ օլա տէյիւ
 27 սիւալ էթտի : Օ տախի ծնա տէտի քի՛ Գարնտա-
 շըն կէլմիշ տիր . վէ պապան՝ ծնու սազ էլէ կէ-
 թիրտիյի իչիւն՝ պէսլի պուզաղըյը պօղաղլատըր :
 28 Վէ օ տարըլըպ՝ իչէրի կիթմէք իթմէմէզ իտի .
 իմտի պապասը տիշարը չըգըպ՝ ծնա եալվարըր իտի :
 29 Վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ՝ պապայա տէտի . իշթէ պուն-
 ճա եըլտան պէրու՝ սանա խըղմէթ էտէյօրում , վէ

հիշ պիր վագըթ մէնին պիր թէնպիհինի կէշմէտիմ,
 վէ հիշ պիր քէրրէ պանա պիր օղլագ վէրմէտին ,
 30 քի տօթլարլում իլէ մէֆա էտէլիմ : Ամնա մէնին
 մալինի ֆահիշէլէր իլէ եէլէն պու օղլուն կէլտիյի
 31 գէման , ծնա պէսլի պուզաղըյը պօղաղլատըն : Վէ
 օ ծնա տէտի . էյ էվլատ՝ մէն տայիմա պէնիմ իլէ
 32 սին , վէ հէփ պէնիմ շէյլէրիմ մէնին տիր . Ամնա
 չազ վէ մէսրուր օլմագ կէրէք իտի . զիրա պու
 գարնուաշըն էօլմիւշ իտի վէ տիրիլտի , հէմ ղայսլ
 օլմուշ իտի վէ պուլունտու :

ՊԱՊ 16

1 Վէ շայիրտէրինէ տախի տէտի . Պիր զէնկին ա-
 տէմ վար իտի , քի ծնուն պիր քէտխիւտասը վար
 իտի . վէ պու ծնուն վարիյէթինի խարաֆ էտէր
 2 տէյիւ ղամմաղլանսը : Վէ ծնու չաղըրըսլ՝ տէտի .
 Սէնին հագընա պու իշիթտիյիմ նէ՞ տիր . քէտ-
 խիւտաղընըն հիսսալընը վէր . զիրա արթըգ քէտ-
 3 խիւտաղըգ էտէմէյէճէքսին : Վէ քէտխիւտա քէն-
 տի քէնտինտէ տէտի . Նէ՞ էյէյիմ , չիւն քի էֆէն-
 տիմ պէնտէն քէտխիւտալըլը ալըյօր . գաղմաղա
 4 գատիր տէյիլ իմ , տիլէնմէյէ ութանըրըմ : Նէ՞ է-
 տէճէյիմի պիլիլիմ , քի քէտխիւտալըլտան ա՛ղլ օ-
 լունտուղում գէման , պէնի էվլէրինէ գապուլ է-
 5 տէլէր : Վէ էֆէնտիսինին պօրճուլարընըն հէր պի-
 րինի չաղըրըսլ՝ էվլէքինէ տէտի . էֆէնտիմէ՝ նէ՞
 6 գատար պօրճուն վար : Վէ օ տէտի . Նիւզ պաթ
 գէյթուն հաղը . վէ ծնա տէտի . Թահվիլինի ալ ,
 7 վէ օթուրուսլ՝ չափուճագ էլլի հազ : Մուտան սօնկ-
 րա ղայրիսինէ տէտի . Սէնին տէ նէ՞ գատար պօր-
 ճուն վար . վէ օ տէտի . Նիւզ գօր պուլտայ . վէ
 8 ծնա տէտի . Թահվիլինի ալ , վէ տէքսէն հազ , վէ

- էֆէնտի նահագ քէտխիւտայը՝ ա՛գըլլը հարէքէթ
էթտի տէյիւ մէտ՝ էթտի . զիրա պու տիւնէանըն
օղուլլարը քէնտիլէրին ճինսինտէ ըշղըն օղուլլա-
9 ընտան տանա ա՛գըլլը տրրլար : Պէն տէ սիգէ տէ-
րիւմ . Քէնտիլէրինիլէ՝ նահագ մամոնատան տօսթ-
լար էտինին . թա քի միւհթաճ գալտըղընը զէ-
ման՝ սիգի էպէտի մէսքեանլարա գապուլ էտէլէր :
10 Ագաճըգտա էմին օլան՝ չօգտա տախի էմին տիր .
վէ ագաճըգտա նահագ օլան՝ չօգտա տախի նահագ
11 տրր : Իմտի էյէր սիգ՝ նահագ մամոնայա էմին օլ-
մատընը իսէ , հագ օլանը սիգէ քի՛մ ինանաճագ
12 սըր : Վէ էյէր էլին շէյինտէ էմին օլմատընը ի-
13 սէ , քէնտիլիլինքինի սիգէ քի՛մ վէրեր : Հիճ պիր
գուլ իքի աղայա գուլլուգ էթմէյէ գատիր տէյիլ
տիր . զիրա եա պիրինէ պուղղ էտէճէք՝ վէ օպի-
րինի սէվէճէք , եալօտ պիրինէ թապլի՛ օլաճագ՝ վէ
օպիրինի թահգիր էտէճէք . Ալլահա հէմ մամոնայա
գուլլուգ էթմէյէ գատիր տէյիլ սինիլ :
14 Վէ պուլարըն հէփիսինի՛ թամա՛քեար օլան փա-
րիսեցիլէր իշիտիրլէր իտի , վէ ծնու գէվզէնիրլէր
15 իտի : Վէ ծնլարա տէտի . Սիգ՝ ատէմլէրին էծնիւն-
տէ քէնտիլէրինի սատրգ չըգարան քիմսէլէր սի-
նիլ . ամմա Ալլահ եիւրէքլէրինիլի պիլիր . զիրա
ատէմլէրին ի՛նտինտէ ա՛լա օլան շէյ՝ Ալլահն հու-
16 գուրուտա մէքուհ տուր : Նօմօս վէ փէյդամիգէր-
լէր՝ Յովհաննէսէ գատար իտի . ծնտան պերու Ալ-
լահն փատիշանլըղը միւթտէ օլուտուր , վէ հէր
17 քէս ծնա կէրփէյէ զօր էտէր : Վէ կէօք վէ հէր կէչ-
մէք՝ նօմօստան պիր նօգթա տիւշմէքտէն գօլայ
18 տրր : Հէր՝ դարըսընը պօշայըպ զայրիտի իլէ էվէ-
նէն զինա էտէր . վէ գօճատան պօշանմը իլէ հէր
էվլէնէն զինա էտէր :
19 Վէ պիր գէնկին պտէմ վար իտի , քի օ՝ իսքեր-

- լէթ վէ նաղիք տիւրպէնտ իլէ կլլնիւիս՝ հէր կիւն
 20 տարաթ իլէ սէֆա սիւրէր իտի : Վէ Ղազարոս ա-
 տընտա պիր ֆագիր վար իտի , քի եարալանմըշ՝
 21 ծնուն գափուսունտա պրաղըմը իտի . Վէ գէնկի-
 նին սօֆրաարնտան տիւչէն էքմէք գըրընթըլարըն-
 տան տօյմաղա արգու չէքէր իտի . հէմ քէօփէքլէր
 տախի կէլիս՝ ծնուն եարալարընը եալարլար իտի :
 22 Վէ օլտու քի՝ օլ ֆագիր էօլտիւ , վէ մէլէքլէրտէն
 Արրահամըն գուճաղընա կէօթիւրիւտիւ . հէմ գէն-
 23 կին տախի էօլտիւ , վէ կէօմիւլտիւ : Վէ ճէհէն-
 նէմտէ՝ իսքէնճէտէ իքէն՝ կէօղլէրինի գալտըրըպ
 ուզագտան Արրահամը՝ վէ ծնուն գուճաղընտա
 24 Ղազարոսու կէօրտիւ : Վէ չաղըրըպ տէտի . Եւ
 Արրահամ փէտէր՝ պանա մէրհամէթ էյլէ , վէ Ղա-
 զարոսու կէօնտէր քի՝ փարմաղընըն ուճունու սու-
 յա պաթըրսըն , վէ տիլիմի սէրինլէթսին . գիրա
 25 պու ալէվտէ ա՛գապ չէքէյօրում : Վէ Արրահամ
 տէտի . Եւ էվլատ՝ իսթըրնա կէթիր քի՝ սէն էօմ-
 րիւնտէ էյի շէյլէրինի ալտըն , քէզալիք Ղազարոս
 տախի քէօթիւ շէյլէրի . վէ շիմտի օ՝ միւթէսէլլի
 26 օլուր , վէ սէն ա՛գապ չէքէրսին : Հէմ հէփ պուն-
 լարտան մա՛տա՝ սիզին իլէ պիզիմ արամըզտա պիր
 պէօյիք հէնտէք գալիմ օլունմուշ , քի պուրատան
 սիզէ կէչմէք իսթէյիլէր գատիր օլմայալար , հէմ
 27 օրատան պիզէ կէչմէյէլէր : Վէ օ տէտի . իմտի
 սանա եալլարըր ըմ եւ՝ փէտէր՝ քի ծնու պապա-
 28 մըն էվլինէ եօլլայասըն . Զիրա պէշ գարնտաշըմ
 վար . քի ծնլարա չէհատէթ էտէ , շէօյլէ քի ծնլար
 29 տախի իսքէնճէնին պու մահալինէ կէլմէյէլէր : Ար-
 րահամ օնա տէտի . Յնլարըն Մոփսէս վէ փէյղամ-
 30 պէրլէրի վար . ծնլարը տինկլէսինլէր : Օ տա տէ-
 տի . Եօգ՝ եւ՝ Արրահամ փէտէր , լաքին էյէր օն-
 լարա էօլիւլէրտէն պիրի կիտէրսէ , թէվպէ էտէ-

31 ճէքէր : Վէ ճնա տէտի . էյէր Մովսէսի վէ փէյ-
ղամպէրլէրի տինկլէմէզլէրսէ , էօլիւլէրտէն պիրի
դալդսա տախի՝ ինանմայաճազլար :

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ չայիրտլէրինէ տէտի . Միւմքինսիզ տիր քի՝
թէօքէզլէր կէլմէյէլէր , ամմա վաճ օ քիմսէյէ քի՝
- 2 ճնուն վասիթասը իլէ կէլիլլէր . Պու քիւչիւքլէրին
պիրինի սիւրչտիւրմէքտէն՝ ճնուն պօյնունա պիր
էչէք տէյիրմէսի թաշը ասըլըպ տէնիզէ աթըլմասը՝
- 3 ճնա տահա ֆայիտէլի տիր : Քէնտինիզի սագընըն .
վէ էյէր դարնտաշըն սանա գապահաթ իչլէրսէ , օ-
նու թա՛գլր էյլէ , վէ էյէր թէվպէ էտէրսէ , ճնա
- 4 ա՛ֆօլ էյլէ : Վէ էյէր սանա կիւնտէ հէտի քէրրէ
դապահաթ իչլէրսէ , վէ կիւնտէ հէտի քէրրէ տէօ-
նիւպ՝ թէվպէ էտէրիմ տէրսէ , ճնա ա՛ֆօլ էտէսին :
- 5 Վէ Առաքեալար Բապպա տէտիլէր . Իմանըմը-
- 6 զը արթըր : Վէ Բապպ տէտի . էյէր խարտալ տա-
նէսի դատար իմանընըզ օլտայըտը , պու տուլթ ա-
ղաճընա՝ Սէօքիւլ վէ տէնիզտէ տիքիլ տէրիտինիզ ,
վէ սիզէ իթասա՛թ էտէրիտի :
- 7 Վէ սիզտէն քի՛մ վար քի՝ չիֆթ սիւրէն եա սիւ-
րիւ կիւտէն գուլու օլուպ՝ չիֆթլիքտէն կէլտիլին-
տէ ճնա տէր ա՛գապ տէյէ . կէչիպ սօֆրայա օթուր :
- 8 Լաքին ճնա տէմէզ մի . Ախշամ թա՛ամըմը հազըր-
լա , վէ թա պէն հէյիպ իչինճէյէտէք՝ գուչանըպ
պանա խըզմէթ էյլէ , վէ ճնտան սօնկրա սէն տէ
- 9 հէյիպ իչէրսին : Հիչ օ գուլա՝ ճնա էմը օլունան
չէյլէրի էթտիյի իչիւն մէմնունիյէթ կէօսթէլիթ մի .
- 10 զանն էթմէմ : Քէզալիք սիզ տախի՝ սիզէ ճիւմլէ
էմը օլունանլարը էթտիլինիզ զէման , տէյին քի՝
Ֆայիտէսիզ գուլարըզ . զիրա էթմէյէ պօրճլու օլ-
տուզումուզու էթմիլիզ :

- 11 Վէ վաղի՝ օլտու քի օ՝ Երուսաղէմէ կիտէր ի-
քէն, Սամարիանն վէ Գալիլէանն օրթասընտան
12 կէչէր իտի: Վէ օ՝ պիր քէօյէ կիրէր իքէն, ծնուն
դարշըսընա օն ճիւտամլը քիմսէլէր չըգըպ՝ ուզադ-
13 տան տուրտուլար: Վէ ծնլար սէս դալտըրըպ տէ-
տիլէր. Եւ՝ Յիսուս խօճա՝ պիզէ մէրհամէթ էյլէ:
14 Վէ պաղըպ՝ ծնլարա տէտի. Վարըպ քէնտինիզի
քեահինլէրէ կէօսթէրին. վէ օլտու քի ծնլար կիտէր
15 իքէն, փաքլէնտիլէր: Վէ ծնլարն պիրի շիֆա պուլ-
տուղունու կէօրիւնճէ, Եիւքսէք սէս իլէ Ալլահա
16 չիւքր էտէրէք՝ տէօնտիւ, Վէ ծնուն այազլարը էօ-
նիննէ Եիւզիւ գօյուն աիւշիւպ՝ ծնա թէչէքքիւր
17 էտէր իտի. վէ պու Սամարիալը իտի: Վէ Յիսուս ճէ-
վապ էտիպ տէտի. Օն քիմսէ փաքլէ՞նմէտի մի, իմտի
18 աօգուզու հանի: Պու էճնէպիտէն դայրի՝ տէօնիւպ
19 Ալլահա չիւքր էտէճէքլէր պուլունմատըլար: Վէ օ-
նա տէտի. Գալգ կիթ, իմանն սէնի գուրթարտը:
20 Վէ Փարիսեցիլէրտէն՝ Ալլահն փատիշահըղը նէ՞
ղէման կէլիւ տէյիւ սիւալ օլունմաղըլա, ծնլարա
ճէվապ վէրիպ տէտի. Ալլահն փատիշահըղը՝ կէօ-
21 գէթմէք իլէ կէլմէզ. Հէմ իշթէ պուրատա՝ եա իշ-
թէ օրատա տէմէյէճէքլէր. գիրա իշթէ Ալլահն
փատիշահըղը սիզին իշինիգտէ տիր:
22 Վէ շայրտլէրէ տէտի. Կիւնլէր կէլէճէքլէր քի՝
օ զէման Ատէմ Օղլունուն կիւնլէրինին պիրինի
կէօրմէյէ արզուլայահադ սընըզ, վէ կէօրմէյէճէք
23 սինիզ: Վէ սիզէ՝ իշթէ պուրատա՝ եա իշթէ օ-
րատա տըր տէյէճէքլէր. կիթմէյէսինիզ, վէ արտըն-
24 ճա վարմայասընըզ: Զիրա նիճէ քի շիմէք կէօ-
յիւն ալթընտա պիր թարաֆտան փարլայըպ՝ կէօ-
յիւն ալթընտա օպիր թարաֆա գիյա վէրիւսէ, Ա-
տէմ Օղլու տախի քէնտի կիւնիւնտէ պէօյլէ օլա-
25 ճադ: Ամմա ծնա՝ էվլէլա չօգ չէլէր չէքմէք՝ վէ

- 26 պու սխիւղէտէն բէտտ օլունմադ կէրէք տիր : վէ
Նոյուն կիւնլէրինտէ նիճէ օլտու խէ , Ատէմ 0դ-
լունուն կիւնլէրինտէ տախի էօյլէ օլաճադ տըր :
- 27 Թա Նոյ կէմիյէ կիրտիյի կիւնէտէք եէրլէր խոի՝
իչէրլէր խոի՝ էվլէնիլլէր վէ էվլէնտիրիլլիլլէր ի-
տի . վէ Թուֆան կէլիլ Նէփիսիի Նէլաք էթտի :
- 28 Քէզալիք Ղովտուն կիւնլէրինտէ տախի օլտուղու
կիպի , եէրլէր խոի՝ իչէրլէր խոի՝ սաթուն ալը-
լար խոի՝ սաթարլար խոի՝ տիքէրլէր խոի՝ պինա
- 29 էտէրլէր խոի՝ . Ամա Ղովտ Սոգումտան չրգտըր
կիւն՝ կէօքտէն աթէչ վէ քիպրիթ եազտը , վէ Նէ-
- 30 փիսինի Նէլաք էթտի : Ատէմ 0ղլու աշիքիար օ-
31 լաճաղը կիւնտէ՝ պէօյլէ օլաճադ : 0լ կիւնտէ քիմ
քի տամտա օլուր տա՝ էչնատը էվտէ օլուրտա , ծու-
լարը գալտորմաղա էնմէսին . վէ Թարլատա օլան՝
- 32 քէզալիք կէրիյէ տէծումէսին : Ղովտուն գարըսընը
33 խաթընըղա կէթիլին : Քիմ քի ճանընը զուրթար-
մադ խաթէրտէ , ծուռ դայ՝ էտէճէք , վէ ծուռ քիմ
- 34 քի դայ՝ էտէրտէ , ծուռ եաչատաճադ տըր : Սիզէ
տէրիմ . 0 կէճէտէ պիր հաթաղտա իքի քիչի օ-
- 35 լաճադ . պիրի ալընըպ՝ օպիրի պրաղըրաճադ : Իքի
գարը պիր եէրտէ իւյիւտիւր օլաճաղլար . պիրի
ալընըպ՝ օպիրի պրաղըրաճադ տըր . Թարլատա ի-
քի քիչի օլաճադ . պիրի ալընըպ՝ օպիրի պրաղը-
- 36 լաճադ : վէ ճէվապ վէրիպ ծուռ տէտիլլէր . Նա՝
37 Բապպ՝ նէրէտէ : վէ ծուրա տէտի . Լէչ նէրէտէ
խէ , գարթալլար օրայա ճէմ՝ օլաճաղլար :

- 1 վէ տայիմա իպատէթ էթմէք՝ վէ իւչէնիմէք
կէրէք օլտուղու հաղգընտա՝ ծուրա պիր թէմիլ
2 տախի սէօյլէիլլէր տէտի . Պիր չէհրտէ՝ Ալլահտան

- գորգմազ վէ ատէմտէն ութանմազ պիր հաքիմ
 3 վար խոր : Վէ օ չէհրտէ՝ պիր տուլ գարը վար ի-
 տի , վէ ծնա կէլիպ տէրիտի . խաւմիմտէն պէնիմ
 4 հագգըմը պանա ալը վէր : Վէ օ՝ պիր զէման իս-
 թէմէզ իտի . ամնա պունլարտան սօնկրա՝ քէնտի
 քէնտիմտէ տէտի . Էյէր Ալլահտան գորգմազ՝ վէ
 5 ատէմտէն ութանմազ իսէմ տէ , Պարի չու տուլ
 գարը պանա զահմէթ վէրտիյի իչիւն՝ ծնուն հազ-
 6 թա՛միզ էթմէյէ : Վէ Բապպ տէտի . Նահազ հա-
 7 քիմին նէ՝ տէտիյինի իչիտին : Իմտի Ալլահ՝ կիւն-
 տիւզ վէ կէճէ քէնտինէ Ֆէրեստ էտէն քէնտի
 տէչիւմիչլէրինին հագգընը հագգ էթմէյէճէք մի՝ ծն-
 8 լար իչիւն սապր էտէր իսէ տէ : Սիղէ տէրիմ քի՝
 թէզ ծնլարըն հագգընը հագգ էտէճէք տիր . լաքին
 Ատէմ Օղլու կէլինճէ՝ ա՛ճապա եէր իւզէրինտէ ի-
 ման պուլաճա՞զ մը :
 9 Վէ սաաղզ իզ տէյիւ քէնտիլէրինէ կիւվէնիպ՝
 դարիլէրի թահպիր էտէն պա՛զը քիմէլէրէ տախի՝
 10 պու թէմսիլի սէօյլէտի . Իքի առէմ՝ ի՛պատէթ
 էթմէյէ հէյքէլէ չըզարլար . պիրի փարիսեցի վէ
 11 օպիրի կէօմրիւքճիւ իտի : Փարիսեցի տուրուպ՝
 քէնտի քէնտիմտէ պունլարը տուա՝ էտէր իտի .
 Եա՛ Ալլահ՝ սանա չիւքը էտէրիմ քի՝ պազի առէմ-
 լէր կիպի՝ գափըճը՝ նահազ՝ զինաքէար՝ եալիստ չու
 12 կէօմրիւքճիւ կիպի տախի տէյիլիմ : Հաֆթաաա ի-
 քի քէրրէ օրուճ թուլթարըմ , հէր նէ գաղանըրսամ՝
 13 ծնտալըղընը վէրիւրիմ : Աէօմրիւքճիւ իսէ ուզազ-
 տան տուրուպ՝ կէօղլէրինի պիլէ կէօյէ գալտըրմազ
 իսթէմէզ իտի . իլլա կէօքսիւնիւ վուրուպ՝ տէրի-
 տի . Եա՛ Ալլահ պէն կիւնա՛քէարա մազֆիրէթ քըլ ,
 14 Սիղէ տէրիմ քի պու՝ էվինէ սաաղղանմըն էնտի ,
 տէյիլ օ . զիրա հէր քէնտինի եիւճէլտէն ալչազլա-

- նաճագ, վէ քէնտինի ալշազլատան երւճէլէճէք տիր :
- 15 Հէմ օնա՝ մա՛սոււմլարը տախի կէթիրտիլէր, քի օնլարա տօգունա . վէ շայիրտիլէր կէօրիւնճէ, օն-
- 16 լարը ա՛ղարլատըլար : Ամմա Յիսուս օնլարը եանը- նա չաղըրըպ տէտի . Զօճուզլարը պանա կէլմէյէ պրագըն, վէ օնլարը մէն՝ էթմէն . զիրա Ալլահըն
- 17 փատիշաղըղը՝ պէօյլէլէրլին տիր : Կէրչէք տէրլմ սիզէ, Ալլահըն փատիշահըղընը քիմ քի չօճուզ կի- պի գապուլ էթմէղսէ, օնա ապա կիրմէյէճէք տիր :
- 18 Վէ օնա պիր վիւճուհ սօրուպ տէտի . Եա՛ էյի խօճա՝ նէ՛ էտէյիմ քի էպէտի հայաթա վարիս օ-
- 19 լայրմ : Վէ Յիսուս օնա տէտի . Պանա նի՛չիւն էյի տէրսին . պի՛ր Ալլահտան ղայրի հիչ քիմսէ էյի տէ-
- 20 յիլ տիր : Թէնպիհլէրի պիլիրսին . Զինա էթմէյէ- սին, Գաթլ էթմէյէսին, Խըրսըղըղ էթմէյէսին, Եա-
- լան չէհատէթ էթմէյէսին, Պապանա վէ անանա
- 21 ի՛զզէթ էյլէ : Վէ օ տէտի . Պունլարըն ճէմի՛սինի
- 22 կէնճլիյիմտէն պէրու հըֆօղ էթտիմ : Վէ Յիսուս պունու իշիտինճէ, օնա տէտի . Տահա պիր էք-
- սիյին վար . հէր նէն վար իսէ՝ սաթ, վէ ֆագիր- լէրէ տաղըթ, վէ կէօքտէ խաղինէ էտինէսին . վէ
- 23 կէլ՝ պանա թապի՛ օլ : Վէ օ պունու իշիտինճէ, գասալէթլու օլտու . զիրա ղայէթ զէնկին իտի :
- 24 Վէ Յիսուս օնուն գասալէթլու օլտուղունու կէօր- տիւյիւնտէ, տէտի . Զէնկինլիյի օլանլար՝ Ալլահըն
- 25 փատիշահըղընա նէ՛ կիւճ կիրէճէքլէր : Զիրա տէ- վէնին ինէ տէլիյինտէն կիրմէսի՝ զէնկինին Ալլա- հըն փատիշահըղընա կիրմէսինտէն տահա գօլայ
- 26 տըր : Վէ իշիտէնլէր տէտիլէր . Իմտի քիմ գուր-
- 27 թուլա պիլիր : Վէ օ տէտի . Ատէմլէրին ի՛նտինտէ միւմքին օլմայան չէյլէր՝ Ալլահըն ի՛նտինտէ միւմ-
- 28 քին տիր : Վէ Պետրոս տէտի . Իշթէ պիզ հէր չէյի
- 29 պրագտըզ, վէ սէնին արտընճա կէլտիք : Վէ օ

- ծնւարա տէտի . Կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝ հիչ քիմսէ
 եօզ տուր քի՝ Ալլահըն փատրիշահըղը իչիւն էվ
 հա աթալար եա գարնտաչլար եա գարը եա էվ-
 30 լատլար թէրք էթմիչ օլա տէ՝ Պու զէմանտէ չօզ
 զաթընը՝ վէ կէլէճէք ա՛սիրտէ էպէտի հայաթ ալ-
 մայա :
 31 վէ ծնիքիյի եանընա ալըպ՝ ծնւարա տէտի . իշթէ
 երուսաղէմէ չըգայօրուզ , վէ փէյղամպըլէր վա-
 սիթասը իլէ Ատէմ Օղլունուն հազզընա եազըլմըշ
 32 օլան չէյլէրին ճիւմէսի թէքմիլ օլաճազ տըր : Զիրա
 թայիֆէլէրէ թէսլիմ օլունուպ զէվլէնիլէճէք , հէմ
 33 սէօյիւլիւպ թիւքրիւլէճէք , վէ ծնու տէօյսիւք-
 տէն սօնկրա էօլտիւրէճէքլէր . վէ իւչիւնճիւ կիւն-
 34 տէ գըյամ էտէճէք տիր : վէ ծնւար՝ պունկարըն
 հիչ պիրինի անկլամատըլար . վէ պու սէօզ ծնւար-
 տան կիւլէնմիչ իտի , վէ սէօյլէնիլէն չէյլէրի պիւ-
 մէզլէր իտի :
 35 վէ վազի՝ օլտու քի օ՝ երիքովա եազըն իքէն ,
 եօլուն եանընտա տիլէնէն պիր քէօր օթուրուր
 36 իտի : վէ գալապալըզ կէչտիյինի իշիթմիչիլէ , Պու
 37 նէ՝ օլա տէյիւ սիւալ էթտի : վէ ծնա խապէր վէր-
 38 տիլէր քի՝ Նազարէթլի Յիսուս կէչէյօր : վէ օ պա-
 շըրըպ տէտի . եա՛ Դաւիթին օղլու Յիսուս՝ պանա
 39 մէրհամէթ էյլէ : վէ իլէրի վարանլար՝ ծնու ա՛գար-
 լարլար իտի՝ քի սուս օլա . օ իսէ տահա չօզ զիյա-
 տէ՝ եա՛ Դաւիթին օղլու՝ պանա մէրհամէթ էյլէ
 40 չաղըրըր իտի : իմտի Յիսուս տուրուպ՝ էմր էթ-
 տի քի օ՝ քէնտի եանընա կէթիրիլէ . վէ օ եազ-
 41 լաչընճա՝ ծնա սօրուպ տէտի . Նէ՞ իսթէրսին սանա
 էաէյիմ . վէ օ տէտի . եա՛ Բապպ՝ Էֆէրէ՛ քի կէօ-
 42 րէյիմ . վէ Յիսուս ծնա տէտի . Կէ՛օր , իմանըն
 43 սէնի գուրթարտը : վէ տէր ա՛գապ կէօրտիւ , վէ
 Ալլահա չիւքր էտէրէք՝ ծնուն արտընճա կիթտի .

վէ ճիւմլէ խալզ կէօրտիւքտէ, Աւլահա համտ էթ-
տիլէր :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ կիրիպ՝ Երիքովտան կէչէր իտի : (2) Վէ իշ-
թէ Զաքէոս խմի իլէ անկըլան պիր ատէմ վար
իտի, քի պու կէօմրիւքճիւ պաշը իտի, հէմ զէն-
- 3 կին պիր քիմսէ իտի : Վէ Յիսուսուն քիմ օլտու-
ղունու կէօրմէյէ արար իտի, ամմա գալապալըզ-
տան գատիր տէյիլ իտի. զիրա պօյու գըսսա իտի :
- 4 Վէ իլէրիյէ սէյիրտիպ՝ ծնու կէօրմէք իչիւն պիր
ճիւմլէզ աղաճընա չըգտը. զիրա օրատանի կէչէ-
- 5 ճէյիտի : Վէ Յիսուս օ մահալէ կէյինճէ, Եօգարը
պագըպ՝ ծնու կէօրտիւ, վէ ծնա տէտի. Եւ Զա-
քէոս թէզ աչաղա էն. զիրա պու կիւն պանա
- 6 սէնին էվինտէ գալմազ կէրէք տիր : Վէ թէզ ա-
չաղա էնիպ՝ չազ օլարազ ծնու գապուլ էթտի :
- 7 Վէ ճիւմլէսի կէօրիւնճէ, մըրըլտանըպ տէրլէր իտի
քի՝ կիւնահքեար ատէմ Եանընա գօնմաղա կիրտի :
- 8 Վէ Զաքէոս տուրուպ՝ Բապպա տէտի. իշթէ վա-
րիյէթիմին Եարըսընը՝ Եւ Բապպ՝ Փազիրլէրէ վէ-
րիրիմ. վէ քիմէ քի զատր էթտիմ իսէ, տէօրթ
- 9 գաթընը էօտէրիմ : Վէ Յիսուս ծնա տէտի քի՝ Պու
կիւն պու էվէ խէլաս կէլտի. չիւնքի պու տախի
- 10 Աբրահամ օղլու տուր : Զիրա Ատէմ Օղլու՝ զայ՝
ջլմուչու արամաղա վէ գուրթարմաղա կէլտի :
- 11 Վէ ծնար պու չէյլէրի իշիտիր իքէն, ծնուն Ե-
րուսաղէմէ Եագըն օլտուղու՝ վէ ծնարըն Աւլահն
փատիշահլըզը թէզ կէօրիւնէճէք զանն էթտիքլէրի
- 12 իչիւն՝ թէքրար պիր թէմսիլ տէօյլէտի : Իմտի տէ-
տի. Պիր ասըլ զատէ ատէմ՝ քէնտինէ փատիշահ-
լըզ ալըպ տէօնմէք իչիւն՝ պիր ուզազ տիյարա

- 13 վարտը : Վէ քէնտիննն օն գուլունու հաղորդա՛յ՝ վէ
 օնարա օն մընա վերիւյ տէտի . Պէն կէլինճէյէ-
 14 տէք՝ թիճարէթ էյլէյինն : Ամմա օնուն շէհրլիլէրի՛
 օնա պուղղ էտէրլէր խտի . վէ օնուն արտընճա էլէի
 կէօնտէրիւյ՝ տէտիլէր . Իւզէրիմիզէ փատիշահլըզ
 15 սիւրմէյէ պունու իսթէմէյիզ : Վէ օլտու քի օ՝ փա-
 տիշահլըզը ալըպ տէօնտիլիւնտէ , տէտի քի՝ ազ-
 չէյի վերալիյի օլ գուլար օնա հաղորդալընար , շէօյէ
 16 քի՝ քի՛մ նէ՛ թիճարէթ էթտի՛ պիլէ : Վէ իլքի
 վալըպ տէտի . Եա՛ էֆէնտիմ , սէնին մընան՝ օն
 17 մընա տահա դազանտը : Վէ օնա տէտի . Ա՛ֆէրին՝
 էյի գուլ . չիւն քի ազաճըզ շէյտէ էմին օլտուն ,
 18 օն շէհրին իւզէրինէ հիւքիմէթլին օլտուն : Վէ ի-
 քինճիտի կէրիւյ տէտի . Եա՛ էֆէնտիմ՝ սէնին մը-
 19 նան պէշ մընա կէթիլտի : Վէ պունա տաթի տէ-
 20 տի . Սէն տաթի պէշ շէհրին իւզէրինտէ օլ : Վէ
 զայլթաի կէլիւյ տէտի . Եա՛ էֆէնտիմ՝ իշթէ սէ-
 նին մընան քի՛ օնու պիր մազրամատա սարմըշ
 21 իտիմ : Զիրա սէնտէն գօրզար իտիմ . չիւն քի սէրթ
 պիր առէմ սին . գօմատըղըն շէյի գալտըրըրսն ,
 22 վէ էքմէտիյինի պիշէրսին : Վէ օ՝ օնա տէտի . Սէնի՛
 ազղընտան հիւքմ էտէճէյիմ՝ էյ հարամազ գուլ .
 սէն պէնիմ՝ գօմատըղըմ շէյի գալտըրսն վէ էքմէ-
 տիլիլի պիշէն սէրթ պիր առէմ օլտուղումու պի-
 23 լիր իտին . իմտի նի՛ չիւն պէնիմ ազչէմի սարաֆ-
 արա վէրմէտին , վէ պէն կէլիւյ՝ օնու ֆայըզ իլէ
 24 թահսիլ էտէյիտիմ : Վէ օրատա տուրմնլարա տէ-
 տի . Օնտան միճալը ալըն , վէ օնու օն մընատը
 25 օլանա վէրին : (Վէ օնա տէտիլէր . Եա՛ էֆէնտիմ՝
 26 օնուն օն մընատը վար :) Զիրա սիլէ տէրիմ քի՛
 Հէր քիմին վար իտէ , օնա վէրիլէճէք . վէ քիմին
 եօզ իտէ , օնտա օլան տաթի՛ օնտան ալընաճազ
 27 տըր : Ամմա՛ իւզէրլէրինէ փատիշահլըզ սիւրմէմի

- խաթմէյէն օլ տիւշմէնլէրիմի՝ պուրայա կէթիրին ,
վէ էօնիւմտէ գաթլ էտին :
- 28 Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնկրա , Երու-
- 29 սաղէմէ չըգարագ՝ իլէրի կիտէր իտի : Վէ օլտու-
քի՝ զէյթինլիգ տաղը տէնիլէն տաղըն Էանընա
Փեթփագէ վէ Բեթանիայա Էաղլաշտըգտա , շայիրտ-
- 30 լէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ՝ տէտի . Գարշըտաքի
քէօյէ կիտին , քի սիզ օնա կիրէր իքէն՝ իւղէրինէ
հիչ պիր զէման ատէմ պինմէմիշ պիր սրփա պու-
- 31 լաճագ սընըղ . օնու չէօղիւպ կէթիրին : Վէ էյէր
պիրի՝ Նիշիւն չէօղէր սինիզ տէյիւ սիզէ սօրարուա ,
օնա պէօյլէ տէյէսինիզ քի՝ Բապպա լաղըմ տըր :
- 32 Վէ կէօնտէրիլէնլէր վարըպ՝ օնլարա տէտիլի կիպի
- 33 պուլտուլար : Վէ օնլար սըփայը չէօղէր իքէն , օ-
նուն սահիպլէրի օնլարա տէտիլէր . Սըփայը նի-
- 34 չիւն չէօղէյօրսունուղ : Վէ օնլար տէտիլէր . Բապ-
- 35 պա լաղըմ տըր : Վէ օնու Յիսուսա կէթիրտիլէր .
վէ քէնտի էսվապլարընը սըփանըն իւղէրինէ աթըպ՝
- 36 Յիսուսու պինտիրտիլէր : Վէ օ կիտէր իքէն , օն-
- 37 լար էսվապլարընը Էօլտա սէրէրլէր իտի : Վէ օ
արթըգ զէյթինլիգ տաղընըն էնիշինէ Էաղլաշըն-
ճա , շայիրտլէրին հէփ ճիւմհիւրիւ՝ ճիւմլէ կէօր-
տիւքլէրի հիքմէթլէր իչիւն շաղլանարագ՝ Էիւք-
սէք սէս իլէ Ալլահա թէսպիհ էթմէյէ պաշլատը-
- 38 լար . Վէ տէրլէր իտի . Բապպըն ատընտա կէլէն
փատիշահ միւթէպարէք օլտուն . կէօքտէ սէլամէթ
- 39 վէ էն Էիւքսէքլէրտէ ի՛ղզէթ օլտուն : Վէ գալա-
պաղըգտան պա՛ղը Փարիսեցիլէր օնա տէտիլէր .
- 40 Ես՝ խօճա՝ շայիրտլէրինի ա՛ղաբլա : Վէ ճէվապ վէ-
րիպ օնլարա տէտի . Սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր պուն-
լար սիւքիւթ էտէրլէրսէ , թաշլար պաղըրաճագ-
լար :
- 41 Վէ օ Էաղլաշընճա , չէհրի կէօրմէք իլէ՝ օնուն

- 42 իւզերինն ազլատը . վէ տէտի . քեանքի սէն տա-
խի՝ պարի պու սէնին կիւնիւնտէ սէլամթիւնն տայիր
օլան չէյլերի պիւէյիտին . ամմա չիմտի սէնին կէօզ-
- 43 լերինտէն կիզլէնտի : Զիրա սէնին իւզերինն կիւն-
լէր կէլէճէքլէր քի՝ տիւշմէնլերին սանա մէթերիս
չէվիրիպ՝ սէնի գուշատաճաղար , վէ սէնի հէր
- 44 թարաֆտան սըգաճաղար : Վէ սէնի՝ հէմ սէնին
իչինտէ էվլատլարընը հէրէ երգաճաղար , վէ սէն-
տէ թաշ թաշ իւզերինն գօմայաճաղար . չիւն քի՝
զիյարէթիւնին վազթընը պիւմէտին :
- 45 Վէ հէքէլէ կիրիպ՝ ծնուն իչինտէ ալըշլերիշ է-
- 46 տէնլերի տըշարը չըգարմաղա պաշլատը . վէ ծն-
լարա տէտի . Նազըլմըշ տըր . էվլիմ՝ ի՛պատէթ
էվի տիր . սիզ իսէ ծնու՝ խըրսըզլար մաղարասը
էթտինիզ :
- 47 Վէ հէր կիւն հէքէլտէ թա՛լիմ էտէրիտի . ամմա
պաշ քեահինլէր վէ քեաթիպլէր՝ վէ գաւմըն պաշ-
- 48 լարը՝ ծնու հէլաք էթմէյէ արարլար իտի : Վէ է-
տէճէք պիր չէյ պուլմաղլար իտի . զիրա պիւթիւն
խալը՝ ծնու տինկլէմէյէ ա՛լազա էթմիշ իտի :

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ վազի՝ օլտու քի օլ կիւնլերին պիրինտէ օ՝
հէքէլտէ խալզա թա՛լիմ էտիպ միւլթտէ էտէր ի-
քէն , պաշ քեահինլէր վէ քեաթիպլէր՝ իւթիար-
- 2 լար իլէ պերապէր իւզերինն կէլտիլէր . վէ ծնա
սէօյլէյիպ տէտիլէր . Պուշլարը նէ՝ հիւքիւմէթ իլէ
էտէյօրսուն , եախօտ պու հիւքիւմէթի սանա վէ-
- 3 բէն քիմ տիր , պիղէ սէօյլէ : Վէ ճէվապ վէրիպ՝
ծնլարա տէտի . Պէն տալի սիզէ պիր սէօզ սօրա-
- 4 յըմ , վէ պանա սէօյլէյին . Յովաննէպին վաֆթիղի
կէօքտէն մի իտի , եօխսա ատէմլէրտէն մի իտի :

- 5 Վէ ճնլար քէնտի քէնտիլէրինտէ տիւշիւնիւս տէր-
 լէր խոր քի՝ էյէր կէօքտէն տէսէք, տէլէճէք. իմ-
 6 աի նիջիւն ճնա ինսնմատընըզ, Վէ էյէր ատէմ-
 լէրտէն տէսէք, պիւթիւն խալզ պիղի թաշլայա-
 ճազ. Պիրա Յովհաննէսին փէղզամպէր օլտուզունա
 7 ինսնըրլար: Վէ ճէվապ վէրտիլէր քի նէրէտէն
 8 օլտուզունու չոլիմէզլէր: Վէ Յիսուս ճնլարա տէ-
 տի. Պէն աախի սիղէ՝ պունլարը նէ՝ հիւքիւմէթ
 9 իլէ էթախիմի սէօլէմէմ: Վէ խալզա՝ պու իմէմ-
 սիլի սէօլէմէյէ պաշլատը. Պիր ոտէմ պաղ տի-
 քիպ՝ ճնու պաղճըլարա թէպիմ էթաի, վէ վաֆիր
 10 երլլար զուրպէթէ կիթտի: Վէ վաղթընտա պաղ-
 ճըլարա պիր խըզմէթքեար կէճնտէրաի, քի ճնա
 պաղըն մահուլունտան վէրէլէր. ամմա պաղճը-
 11 լար ճնու տէօլիւս՝ պօշ կէճնտէրտիլէր: Վէ թէք-
 րար պիր պաշգա խըզմէթքեար կէճնտէրտի. ամմա
 ճնլար ճնու տախի տէօլիւս՝ ըէզիլ էթտիքտէն
 12 սոնկրա՝ պօշ կէճնտէրտիլէր: Վէ թէքրար պիր
 իւշիւնճիւ կէճնտէրտի. վէ ճնլար ճնու տախի
 13 եարալայըս՝ տիշարը չըզարտըլար: Իմտի պաղըն
 սահիպի տէտի. Նէ՞ էտէյիմ. սէվիլիւ օղլումու
 կէճնտէրէյիմ, պէլքի ճնու կէօրտիւքլէրինտէ ու-
 14 թանալար: Ամմա պաղճըլար ճնու կէօրտիւքլէ-
 րինտէ, մապէյնլէրինտէ սէօլէշիպ տէտիլէր. Վա-
 րիս պու տուր. կէլին ճնու էօլտիւրէլիմ քի՝ մի-
 15 րաս պիղիմ օլա: Վէ ճնու պաղտան տիշարը չըզա-
 րըպ էօլտիւրտիւլէր. իմտի պաղըն սահիպի ճնլա-
 16 րա նէ՞ էտէճէք տիր: Վէլէճէք, վէ պու պաղճը-
 լարը հէլաք էտիպ՝ պաղը զայրիլէրինէ վէրէճէք.
 17 վէ ճնլար իշխտինճէ, տէտիլէր. Հաշա: Վէ օ՝ ճն-
 լարա պաղըպ տէտի. իմտի պու եաղըլմըշ նէ՞
 տիր. Եափուճիլէրին ըէտտ էթտիքլէրի թաշ հէ-
 18 ման օ՝ քէօշէ պաշը օլտու: Օ թաշըն իւզէրինէ

- հէր տիւշէն՝ զըրըւածագ , վէ օ՝ քիմքն իւզէրինէ
 19 տիւշէրսէ , օնու էգէճէք տիր : Վէ պաշ քեանին-
 լէր հէմ քեաթիպլէր՝ օլ սաաթաա օնուն իւզէրի-
 նէ էլ սալմաղա եւլ արատըլար , աւմա զալմաան
 գօրգտուլար . չիւն քի թէմսիլի օնլար իչիւն սէօյ-
 լէտիլինի անկլատըլար :
- 20 Վէ կէօզէտիպ՝ սատըգ սուրէթինտէ միւրայը
 ճասուպար կէօտէրտիլէր , քի օնու վալինին զապթ
 ու հիւքմիւնէ թէպլիմ էթմէք իչիւն՝ օնու պիր
- 21 սէօզ իլէ թութալար : Վէ օնա սիւալ էտիպ տէ-
 տիլէր . էյ խօճա՝ պիլիրիդ քի կէրչէք սէօյլէր՝ վէ
 էօյրէտիրսին , վէ խաթըրա պազմազսն , իլլա Ալ-
- 22 լահրն հօլունու կէրչէքլիք իլէ էօյրէտիրսին : Պիզէ
 կայսրէ խարաճ վէրմէք ճայիդ մի , հօխսա տէյիլ
- 23 մի . Վէ օնլարն հիլէպազլըզընը անկլամազըլա ,
 օնլարա տէտի . Պէնի նի՛չիւն թէճրիւպէ էտէր
- 24 սինիդ : Պանա սիր տինար կէօսթէրին . օնտա օ-
 լան թապլիր վէ իւսթեազըսը քիմի՞ն տիր . վէ
- 25 ճէվապ վէրիպ տէտիլէր . կայսրն : Վէ օ՝ օնլարա
 տէտի . իմտի կայսրէ միւթալիդ օլան շէյլէրի
 կայսրէ՝ վէ Ալլահա միւթալիդ օլան շէյլէրի Ալ-
- 26 լահա էտա էտին : Վէ օնլար՝ զալմըն էօնիւնտէ
 օնու սէօզ իլէ թութմաղա գատիր օլամատըլար .
 վէ օնուն ճէվապընտան թա՛ճճիւպ էտիպ՝ սիւ-
 քիւթ էթտիլէր :
- 27 Վէ գըյաթէթ եօգ սուր տէյիւ զըտտ սէօյլէն
 Պազուկիցիլէրտէն պա՛զը քիմսէլէր հանընա կէ-
- 28 լիպ՝ օնա սօրտուլար . Վէ տէտիլէր , Եա՛ խօճա՝
 Մովսէս պիզէ հազար քի՛ Եյէր պիր քիմսէնին
 գարնաաշը՝ գարըսը վար իքէն էօլիւրսէ , վէ էվ-
 լատսը՛զ էօլիւրսէ , օնուն գարըսընը գարնաաշը
- 29 ալա , վէ գարնաաշընա զիւրքիլէթ գալարբա : Իմ-
 տի եէտի գարնաաշ վար իտի , վէ իւքի էվլէնիպ

- 30 էվլատսըդ էօլտիւ : Վէ գարըյը իքինճիսի ալտը ,
 31 վէ պու Կաիէ էվլատսըդ էօլտիւ : Վէ օնու իւ-
 չիւնճիւսիւ ալտը . վէ պէօյլէ հէտիսի տէ , վէ էվ-
 32 լատլար պրագմայարագ էօլտիւլէր : Վէ հէփիսին-
 33 տէն սօնկրա գարը տաիսի էօլտիւ : Իմտի զըյա-
 մէթտէ՝ օնլարտան հաճնկըսընըն գարըսը օլաճագ .
 34 զիրա օնու հէտիսի տէ գարը թութտու : Վէ Յի-
 սուս ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Պու տիւն-
 եանըն օղուլլարը էվլէնիւլէր , վէ էվլէնտիրիւր-
 35 լէր : Ամա օ տիւնեայա՝ վէ էօլիւլէրտէն զըյամ
 էթմէյէ նայիլ օլմաղա լայըդ օլանլար՝ էվլէնմէզ-
 36 լէր վէ էվլէնտիրիւմէղլէր . Զիրա արթըդ էօլմէյէ
 տաիսի գատիր տէյիլլէր . չիւն քի մէլէքլէրէ միւ-
 սալլի տիրլէր . վէ զըյամէթին օղուլլարը օլմա-
 37 լէրի իլէ՝ Ալլահըն օղուլլարը տըրլար : Ամա Մով-
 սէս տաիսի՝ պէօյիւրթլէնտէ Բապպա Աբրահամ
 Ալլահը վէ Իսահակ Ալլահը վէ Յակոբ Ալլահը
 տէմէսի իլէ՝ էօլիւլէրին տիրիլտիյինի խապէր վէր-
 38 միջ տիր : Ալլահ իսէ էօլիւլէրին տէյիլ՝ իլլա հա-
 չայանլարըն տըր . զիրա հէփիսի օնա հաչարլար :
 39 Վէ քեաթիպլէրին պա՛ղըսը ճէվապ վէրիպ տէտի-
 40 լէր . Եա՛ խօճա՛ կիւղէլ սէօյլէտին : Վէ արթըդ
 օնա հիչ պիր չէյ սօրմաղա ճէսարէթ էթմէզլէր
 իտի :
 41 Վէ օնլարա տէտի . Քրիստոս իչիւն նի՛ճէ Դա-
 42 լիթին օղլու տուր տէրլէր . Վէ Դաւիթ քէնտիսի
 Սաղմոս քիթապընտա տէր . Բապպ՝ Բապպըմա
 43 տէտի . Սաղ եանըմտա օթուր , թա պէն սէնին
 տիւշմէնլէրինի ալագլարընա պասամագ դօյունճա-
 44 յատէք , Իմտի Դաւիթ օնու Բապպ չաղըրըր , վէ
 նի՛ճէ օնուն օղլու տուր :
 45 Վէ պիւթիւն խալզ իշիտիր իքէն , չայիրտէրի-
 46 նէ տէտի . Զիյնէթլի էսվապլար իլէ կէզմէք իս-

Թէյէն՝ վէ փաղարւարտա սէլամլարը հէմ ճէմլիյէթ
 եէրլէրինտէ պաշ սէտիրլէրի վէ ախշամ թաա՛մ-
 47 լարտա պաշ փոթլարը սէվէն քեաթիպլէրտէն սա-
 վէ պէհանէ իլէ ուզուն աուա՛լար էտէրլէր . ծնլար
 տահա զիյատէ ա՛ղապ ալաճաղլար :

ՊԱՊ 21

1 Վէ պագըպ՝ խաղինէ սանտըղընա հէտիյէլէրինի
 2 աթան զէնկինլէրի կէօրտիւ : Վէ պիր ֆագիր
 տուլ գարը տախի կէօրտիւ , քի օրայա իքի փուլ
 3 աթտը : Վէ տէտի . Հագգան սիզէ տէրիմ քի՝ պու
 ֆագիր տուլ գարը հէփիսինտէն զիյատէ աթտը :
 4 Զիրա պունլարըն ճիւմլէսի Ալլահն հէտիյէլէրինէ՝
 քէնտիլէրին արթանընտան գօտուլար . ամմա պու՝
 քէնտի եօխսուլլուզունտան հէփ օլանճա մալընը
 աթտը :
 5 Վէ պա՛ղըլարըն՝ հէյքէլին հագգընա՝ կիւզէլ
 թաշլար վէ վաղըֆլար իլէ տօնանմըշ տըր տէտիք-
 6 լէրինտէ , օ տէտի . Պու կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէր՝
 կիւնլէր կէլէճէքլէր քի թաշ թաշ իւզէրինտէ գալ-
 7 մայաճագ տըր՝ քի երգըմայա : Իմտի ծնա սօրուպ
 տէտիլէր . Սա՛ խօճա՝ եա պու շէյլէր նէ՞ զէման
 օլաճագ , վէ պու շէյլէրին օլաճաղը զէմանըն նի-
 8 շանը նէ՞ տիր : Օ տախի տէտի . Պագըն ալտան-
 մայապընըզ . զիրա չօգ քիմսէլէր իսմիմ իլէ կէ-
 լիպ՝ Բըլէսն պէն իմ , վէ՞ Զէման եաղլաշմըշ տըր
 տէյէճէքլէր . իմտի ծնլարըն արտընճա վարմայա-
 9 սընըզ : Վէ ճէնքլէր հէմ գարըշըզլըզլար իշէթտի-
 յինիզ զէման , իւրքմէյէսինիզ . զիրա պունլար՝ էլ-
 վէլա օլմագ կէրէք տիր . ամմա սօնկ տէր ա՛ղապ
 10 կէլմէզ : Օ զէման ծնլարա տէտի . Միլէթ միլէթ

- իւղէրինէ՝ վէ փատիշահլըդ փատիշահլըդ իւղէրինէ
 11 գալկաճադ : Հէմ մահալ պէ մահալ պէօյիւք զէլ-
 զէլէլէր վէ զրթլըլլար վէ թա՛ռնլար օլաճադ ,
 հէմ կէօքսուն հիյպէթլու շէղէր՝ վէ պէօյիւք ա-
 12 լամէթլէր օլաճադ : Ամնա պունլարըն հէփիսինտէն
 էվվէլ՝ իւղէրինիզէ էլլէրինի սալաճաղլար , վէ «չէ
 գօվսալըպ՝ ճէվի՛յէթ հէլլէրինէ վէ հապուլարա
 թէսլիմ էտէճէքլէր , վէ պէնիմ աալըմ իչիւն փա-
 տիշահլար վէ վալիլէր հուզուրունա կէօթիւրիւլէ-
 13 ճէք սինիզ : Վէ պու՝ սիզէ շէհառէթ իչիւն օլա-
 14 ճադ : Խմտի եիւրէքլէրինիզէ դօյուն քի՝ ճէվապ
 15 վէրմէսինի իլէրաւն տիւշիւնմէյէսինիզ : Զիրա պէն
 սիզէ աղըղ վէ ի՛լմ վէրէճէյիմ , քի ծնա՝ հէփ սիզէ
 զըտառ սուրանլար՝ գարչը սէօյլէմէյէ հախսառ գար-
 16 չը տուրմաղա գատիր օլա՛մայաճաղլար : Հէմ տա-
 լի աթալարտան հէմ գարնոաշլարտան վէ խը-
 սըմլարտան վէ տօթլարտան էլէ վէրիլէճէք սի-
 17 նիզ , վէ սիզտէն էօլտիւրէճէքլէր : Վէ իտիւմ ի-
 18 չիւն հէփիսինտէն պուղղ օլունաճադ սընըզ : Վէ
 սաշլընըդտան պիր զրլ աալա դայ՝ օլմայաճադ :
 19 Ճանլարընըզը սապրընըզ իլէ գազանաճադ սընըզ :
 20 Վէ երուսաղէմի օրտուլարտան գուշանմըշ կէօր-
 տիւշիւնիւզտէ՝ օ զէման սլիլին քի ծնուն վիրան
 21 օլմասը հաղաշմըշ տրը : Օ զէման եէհուտիսթան-
 սա օլանլար՝ տաղլարա գաշսընլար , վէ ծնուն օր-
 թաաշնատ օլանլար՝ տիշարը չըգսընլար , վէ չիֆթ-
 22 իբլէրտէ օլանլար՝ ծնուն իչինէ կիրմէսինլէր : Զի-
 րա հէփ հազըլընշ օլանլար թէքմիլ օլմազ իչիւն՝
 23 պունլար ինթիգամ կիւնլէրի տիր : Վէ օլ կիւն-
 լէրտէ՝ վայ համիլէ վէ էմզիբլի օլսն գարըլարա ,
 զիրա եէրին իւղէրինտէ պէօյիւք սըզընթը՝ վէ պու
 24 գաւմա զաղապ օլաճադ : Վէ զըլըճ աղըզ իլէ տիւ-
 շէճէքլէր , վէ հէփ թայիֆէլէրէ էսիր սիւրիւլէճէք

- լէր . վէ Երոտաղէմ՝ թայիֆէլերտէն չինէնմէքոտ
 25 օլանատէք : Վէ կիւնէչտէ հէմ այտա վէ երլորդ-
 լարտա ա՛լամէթլէր օլանադ . վէ հէրին իւզէրինտէ
 26 չաշղընլըդ իլէ թայիֆէլէր սըզլէթի օլանադ , տէ-
 նիզ վէ տալղա սէտա վէրէճէք , Գօրդուտան վէ
 տիւնեանըն իւզէրինէ օղրայան պէլլար պէքլէմէ-
 սինտէն ատէմլէր պայրլանաղլար . զիրա կէօքլէրին
 27 դուվլէթլէրի հարաքէթէ կէլէճէքլէր : Վէ օ գէման
 Ատէմ Օղլունուն՝ դուվլէթ վէ ա՛ղիմ ճէլալ իլէ
 28 պուլութ իւզէրինտէ կէլտիյինի կէօրէճէքլէր : Վէ
 պուլ չէյլէր օլմաղա սլաշլայընճա , պաշլարընըզ
 դալտըրըպ հօգարըյա պազըն . զիրա խէլասընըզ
 հազլաշըյօր :
 29 Վէ ծըլարա պիր թէմնիլ սէօյլէտի . Ինճիր ա-
 30 զաննա վէ հէփ աղանլարա պազըն . Արթըզ ֆի-
 լիսլէնտիքլէրի գէման , պազըպ՝ հէման հազըն հա-
 զըն օլտուղունու քէնտիլէյինիգտէն անկլարսընըզ :
 31 Քէզալիք սիզ տախի պունլարըն վազի՝ օլտու-
 ղունու կէօրտիլէնիւզ գէման՝ անկլայըն քի՝ Ալ-
 32 լահըն փատիշահլըզը հազըն տըր : Կէրչէք տէրիմ
 տիղէ քի՝ թա ճիւմլէսի վազի՝ օլանատէք՝ պու սիլ-
 33 սիլէ մութլաղա կէչմլէճէք : Կէօք հէմ եէր կէչէ-
 ճէքլէր . ամմա սէօղլէրիմ ասլա կէչմլէճէքլէր :
 34 Վէ քէնտիլէրինիզի սազընըն քի՝ հիւրէքլէրինիզ
 պէքրիլէք վէ տէրիսօշլուզ վէ տիւնեալի գայլու-
 լարտա աղըրլանմաղըն , վէ օ կիւն՝ իւզէրինիզ
 35 ափանսըզ օղրամաղըն . Զիրա օ՝ պիւթին հէրին
 եիւզիւնտէ հէփ օթուրանլարըն իւզէրինէ տու-
 36 զազ կիսիի կէլէճէք տիր : Խմտի սիզ հէփ պու օ-
 լանադ չէյլէրտէն դուրթուլմաղա վէ Ատէմ Օղլու-
 նուն հուզուրունտա տուրմաղա լայըզ օլասընըզ տէ-
 յիւ՝ հէր վազըթտա տուա՝ էտէրէք ույանըզ օլուն :

- 37 Վէ կիւնտիւզւելի հէյքէլտէ թա՛լիմ էթմէքտէ
իտի , վէ կէճէլէրի չըզըս՝ զէյթ ինլիք տաղը տէ-
38 նիլէն տաղտա գալըր իտի : Վէ պիւթիւն խալգ՝
օնու տինկլէմէք իչիւն՝ սապահլայըն էրքէն օնա՝
հէյքէլէ կէլիւլէր իտի :

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ պատեք տէնիլէն խամուրսուզ պայրամը եագ-
2 լաշըյօր իտի : Վէ պաշ քեահինլէր հէմ քեաթիպ-
լէր՝ օնու նիճէ էօլտիւրէլէր տէյիւ՝ եօլ արար-
լար իտի . զիրա խալգտան գօրգարլար իտի :
3 Վէ շէյթան՝ օնիքիլէրին սայըսընտան օլան իս-
4 կարիոլտու տէնիլէն Յուդանըն իչինէ կիրտի : Վէ
օ կիտիպ՝ օնու օնլարա նէ՛ եօլտա էլէ վէրէճէյինի
պաշ քեահինլէր վէ սէրտարլար իլէ սէօյլէշտի :
5 Վէ օնլար սէվինիպ՝ օնա ազչէ վէրմէյէ թէա՛հիւտ
6 էթտիլէր : Վէ օ՝ սէօզ վէրտի . վէ օնու օնլարա՝
գալապալըզ եօլ իքէն էլէ վէրմէյէ ֆուրսաթ արար
իտի :
7 Վէ խամուրսուզ կիւնիւ կէլտի , քի օնտա պա-
8 սեք պօղազլանմադ կէրէք իտի : Վէ Պետրոս իլէ
Յովհաննէսի կէօնտէրիպ տէտի . Վարըս՝ պիղէ պա-
9 սեքի հազըրլայըն , քի եէյէլիմ՝ Վէ օնլար օնա
10 տէտիլէր . Նէ՛րէտէ իսթէրսին հազըրլայալըմ՝ Օ
տաիսի օնլարա տէտի . իշթէ սիզ շէհրէ կիրինճէ՝
սիզէ պիր սու տէսթիսի եիւքլէնմիշ առէմ բասթ
կէլէճէք . օնուն կիրէճէյի էվին իչլինէ արսընճա
11 վարըն : Վէ էվին էվ սահիպլինէ տէյին . խօճա
սանա տէյօր . Շայիրտլէրիմ իլէ պասեքի եէյէճէյիմ
12 օտա նէրէտէ տիր : Վէ օ սիզէ՝ տէօշնմիշ պիր
պէօյիւք իւսթգաթ օտասը կէօսթէրէճէք . օրատա
13 հազըրլայըն : Վէ օնլար վարըս՝ օնլարա տէտիլի

- կիպի պուլտուլար . վէ պասեքի հաղըրլատըլար :
- 14 վէ սաա'թ կէլտիյինտէ , սօֆրայա օթուրտու ,
վէ ծնուն իլէ պերապէր ծն իքի Առաքեալլար տա-
- 15 խի : վէ ծնարա տէտի . Պէն էզիյէթ չէքմէղտէն
էվվէ՛ պու պասեքի սիզին իլէ եւմէյէ զայէթլէ
- 16 արզուլէտիմ : Զիրա սիզէ տէրիմ քի՛ հիչ արթըզ
ծնտան եւմէյէճէյիմ , թա օ՛ Ալլահն փատիշահլը-
- 17 զընտա թէքմիլ օլունճայատէք : վէ գատէհի ալըպ՛
չիւքը էթտիքտէն սօնկրա՛ տէտի . Պունու ալըն ,
- 18 վէ պէյնիսիզտէ թագսիմ էտին . Զիրա սիզէ տէրիմ
քի՛ թա Ալլահն փատիշահլըղը կէլէնէտէք՝ աս-
մանըն մահսուլունտան ասլա իչմէյէճէյիմ :
- 19 վէ էքմէք ալըպ՛ չիւքը էթտիքտէն սօնկրա՛
փարէլէտի , վէ ծնարա վէրիպ տէտի . Պու՛ սիզին
իչիւն վէրիլէն՝ պէնիմ թէնիմ տիր . պունու պէ-
- 20 նիմ զիքրիմ իչիւն էյէյին : Քէզալիք ախշամ թաա՛-
մը էթտիքտէն սօնկրա՛ գատէհի տախի ալը՛ տէ-
տի . Պու գատէհ՛ սիզին իչիւն տէօքիւլէն գանըմ-
տա եէնի ա՛հտ տըր :
- 21 Լաքին իշթէ պէնի էլէ վէրէնին էլի՛ պէնիմ իլէ
- 22 պերապէր սօֆրանըն իւզէրինտէ տիր : վէ կէր-
չի Ատէմ Օղլու թագտիր օլտուղու իւզըր կիտէր .
լաքին վա՛յ օ ատէմէ քի՛ ծնուն վասիթաու իլէ
- 23 էլէ վէրիլիր : վէ ծնար՝ աճապա քէնտիլէրտէն
պունու էտէճէք քի՛մ օլա տէյիւ՛ պէյնիլէրինտէ սօ-
րուշմաղա պաշլատըլար :
- 24 Հէմ արալարընտա՛ աճապա ծնարտան հա՛նկը-
սը տահա պէօյիւք օլա տէյիւ . միւճատէլէ տախի
- 25 օլմուշ խտի : վէ օ՛ ծնարա տէտի . թայիֆէլէրին
փատիշահլարը՝ ծնարը զապթ էտէրլէր , վէ ծնա-
րա հիւքիւմէթ սիւրէնլէր՝ վէլիի նիմէթ տէնի-
- 26 լիւրէր : Ամմա սիզ՛ պէօյլէ էթմէյէսինիզ , իլլա սիզ-
տէ պէօյիւք օլան՝ քիւչիւք կիպի օլտուն , վէ պաշ

- 27 օլան՝ խըղմէթ էտէն կիպի օլտուն : Զիրան պէօ-
 յիւք քիմ տիր , սօֆրատա օթուրան մը՝ եօխ-
 սա խըղմէթ էտէն մի . սօֆրատա օթուրան տէ-
 յիլ մի . պէն իսէ սիզին օրթանըղտա խըղմէթ է-
- 28 տէն կիպի իմ : Վէ սիզ՝ թէճրիւպէլէրիմտէ պէ-
- 29 նիմ իլէ պերապեր գալան քիմսէլէր սինիզ , Փէտէ-
 րիմ պանա փատիշահլըզ վա՛տ էթտիյի կիպի՝ պէն
- 30 տէ սիզէ վա՛տ էտէրիմ . թա քի փատիշահլըղմ-
 տա՝ սօֆրամտա եէյիպ իչէսինիզ . վէ թախթլար
 իւզէրինտէ օթուրուպ՝ խարայէլին օն իքի սըպթ-
 լարընա շէրաա՛թ քէսէսինիզ :
- 31 Վէ Բապպ տէտի . Եա՛ Սիմոն՝ Սիմոն՝ իշթէ շէյ-
- 32 թան սիզի պուղտայ կիպի էլէմէք իսթէտի . Վէ
 պէն սէնին իչիւն տուա՛ էթտիմ , քի իմանըն դա-
 յիլ օլմայա . վէ սէն տէճնտիւյիւն վաղըթտա ,
- 33 գարնտաշլարընը սապիթ էյլէ : Վէ օ օնա տէտի .
 Եա՛ Բապպ՝ սէնին իլէ՝ հապսա տա էօլիւմէ տէ
- 34 կիթմէյէ հաղըրըմ : Վէ օ տէտի . Սանա տէրիմ՝
 եա՛ Պետրոս՝ պու կիւն խօրօս էօթմէղտէն էվիլէլ
 պէնի պիլտիյինի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէք սին :
- 35 Վէ օնլարա տէտի . Սիզի քէսէսիզ վէ թօրպա-
 սըզ վէ այագ դապսըզ կէճնտէրտիյիմտէ՝ աալա պիր
 շէյին էքսիքլիյինի չէքտինիլ՞զ մի . վէ օնլար տէ-
- 36 տիլէր . հիչ պիր շէյին : իմտի օնլարա տէտի . Լա-
 քին շիմսի՝ քիմին քէսէսի վար իսէ , է-լէրէնէ ալ-
 սըն , քէզալիք թօրպայը տախի . վէ քիմին քի պը-
 չաղը եօղ իսէ , էսվապընը սաթըպ՝ սաթուն ալսըն :
- 37 Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ պու եաղըլմըշ օլան՝ տահա
 պէնտէ թէքմիլ օլմագ կէրէք տիր , եա՛նի՝ Վէ պի-
 նամուսլար իլէ սայըլտը . զիրա պէնիմ հազզըմա
- 38 օլան շէյլէրին սօնու կէլտի : Վէ օնլար տէտիլէր .
 Եա՛ Բապպ՝ իշթէ պուրատա իքի պըչագ վար . վէ
 օ՝ օնլարա տէտի . Եէթէր :

- 39 Վէ չըզըպ՝ ա՛տէթի իւզըէ զէյթինիք տաղընա
վարտը . վէ շայիրտլէրի տախի ծնուն արտընճա
40 վարտըլար : Վէ օլ մահալէ հէթիշտիյինտէ՝ ծնլարա
տէտի . Թէճըրիւպէյէ կիրմէյէսինիզ տէյիւ տուա՛
41 էտին : Վէ օ՝ ծնլարտան պիր թաշ ավըմը գատար
42 չէթիտի , վէ տիզ չէօթիւպ տուա՛ էթտի . Վէ տէ-
տի . Եա՛ ֆէտէր՝ էյեր իսթէրսէն՝ պու գատէի
պէնտէն կէչիր . լաթին պէնիմ իրատէթիմ տէյիւ՝
43 իլլա սէնինքի օլտուն : Վէ ծնա կէօքտէն պիր մէ-
44 լէք կէօրիւնիւպ՝ ծնու գուվլէթլէնտիրիւր իտի : Վէ
ծնուն իւզէրինէ սըզլէթ պասըպ՝ տանա զիյատէ
հէրարէթ իլէ տուա՛ էտէրիտի . վէ թէրի հէրին
իւզէրինէ էնէն իրի գան տամլալարը կիպի օլտու :
45 Վէ տուա՛տան զալզընճա , շայիրտլէրինէ կէլիպ՝
46 ծնլարը գասալլէթտէն ույգուտա պուլտու : Վէ ծն-
լարա տէտի . Նի՛շիւն ույուրսունուզ . զալզըպ
տուա՛ էտին , քի թէճըրիւպէյէ կիրմէյէսինիզ :
47 Վէ օ տահա սէօյլէր իքէն , իշթէ գալապալըզ
վէ ծնիքիլէրին պիրի Յուդա տէնիլէն ծնլարըն էօ-
նիւնտէն կէլիր իտի . վէ Յիսուսա հազլաշտը քի՝
48 ծնու էօփէ : Վէ Յիսուս ծնա տէտի . Եա՛ Յուդա՝
49 Ատէմ Օղլունու էօփիւն իլէ մի էլէ վէրիրսին : Վէ
ծնուն էթրաֆընտա օլանլար՝ օլաճազ չէյի կէօ-
րիւնճէ , ծնա տէտիլէր . Եա՛ Բապպ՝ պըչազ իլէ
50 վուրալը՞մ մը : Վէ ծնլարտան պիր քիմսէ պաշ
քեահինին գուլունու վուրուպ՝ ծնուն սազ գուլա-
51 ղընը տիւշիւրտիւ : Վէ Յիսուս ճէվապ էտիպ տէ-
տի . Պուրայա գատար դօյ վէրին . վէ ծնուն գու-
52 լալընա տօգունուպ՝ ծնա չիֆա վէրտի : Վէ Յի-
սուս ծնուն իւզէրինէ կէլէն պաշ քեահինիլէրէ վէ
հէլքէլին սէրտարլարընա վէ իսթիարլարա տէտի .
Խըրըզ իւզէրինէ կիպի մի պըչազլար վէ օտուն-
53 լար իլէ չըգտընըզ : Պէն հէր կիւն սիզին իլէ հէյ-

քելտէ իքէն՝ պէնիմ իւզէրիմէ էլ ուզաթմատընը .
ամմա պու՝ սիզին սաաթընը՝ վէ գարանլըղըն
հիւքիւմէթի տիր :

54 Վէ ճու թութուպ կէօթիւրտիւէր . վէ ճու
պաշ քեահինին էվինէ կէթիրտիւէր . վէ Պետրոս

55 իրագտան՝ արգատան կիտէր իտի : Իմտի ավրու-
նուն օրթասընտա աթէշ հազըպ՝ պիրլիքտէ օթուր-
տուլար , Պետրոս տախի ճուլարըն օրթալարընտա

56 օթուրուր իտի : Վէ պիր խալպըզ ճու աթէշին
եանընտա օթուրուր կէօրտիւլիւնտէ , ճա կէօզ
տիքիպ տէտի . Պու տախի ճուն պիլէսինճէ իտի :

57 Ամմա օ՝ ճու ինքեար էտիպ տէտի . Եա՝ գարը՝

58 ճու պիլմէմ : Վէ պիրագտան սօնկըա՝ ճու զայ-
րիսի կէօրիւպ տէտի , Սէն տախի ճուլարտան սըն .

59 վէ Պետրոս տէտի . Եա՝ առէմ՝ տէյիլ իմ : Վէ պիր
սաաթ գատար կէշինճէ , պիր զայրիսի գուվլէթ-
լիճէ սէօյլէր իտի քի՝ կէրչէքտէն պու տախի օ-

60 նուն իլէ իտի . չիւն քի Գալիլեալը տըր : Ամմա
Պետրոս տէտի . Եա՝ առէմ՝ նէ՝ տէտիլինի պիլմէմ .
վէ տէր ա՛գապ՝ օ տահա սէօյլէր իքէն՝ խօրօս էօթ-

61 տիլ : Վէ Բապպ տէճնիւպ Պետրոսա պագտը , վէ
Պետրոս Բապպըն սէօզիւնիւ խաթըրընա կէթիրտի ,
քի ճա տէմիշ իտի քի՝ խօրօս էօթմէգտին էվլէլ՝

62 պէնի իւշ քէրրէ ինքեար էտէճէք սին : Վէ Պետ-
րոս տիշարըյա չըզըպ՝ աճը աճը աղլատը :

63 Վէ Յիսուսու թութան առէմլէր՝ ճու գէվլէ-

64 նէրէք տէօյէրլէր իտի : Վէ կէօզիւնիւ պաղլայըպ՝
ճուն եիւզիւնէ վուրուրլար իտի , վէ ճա սիւալ
էտիպ տէրլէր իտի . Փէյղամպէրլիք էյլէ՝ սէնի վու-

65 րան քիմ տիր : Վէ քիւֆր էտէրէք՝ ճա տահա
չօզ շէյլէր տէրլէր իտի :

66 Վէ կիւնտիւզ օլունճա , գավմըն ինթիալարը
հէմ պաշ քեահինլէր վէ քեաթիպլէր ճէմ՝ օլուպ :

- օնու քէնտիւղէրին ճէմաաթընա կէօթիւրտիւլէր .
- 67 Վէ տէտիւլէր . էյէր Գրիստոս սէն իսէն , պիզէ սէօյլէ . վէ օնլարա տէտի . էյէր սիզէ սէօյլէրսէմ ,
- 68 հիչ ինանմայաճազ սընըզ : Վէ էյէր սիւալ էտէր- սէմ տաթի՝ պանա հիչ ճէվապ վէրմէյէճէք սինիզ ,
- 69 եա սալը վէրմէյէճէք սինիզ : Շիմտէն կէրու՝ Ատէմ Օղլու Ալլահըն գուարէթինին սաղ եանընտա օ-
- 70 թուրաճազ տըր : Վէ հէփիսի տէտիւլէր . իմտի սէն Ալլահըն Օղլու մուսուն . վէ օ՝ օնլարա տէտի .
- 71 Քէնտիւղիզ տէրսինիզ քի պէն իմ : իմտի օնլար տէտիւլէր . Արթըզ շէհատէթին պիզէ նէ՝ իղթի- ղասը վար . զիրա քէնտիւմիզ օնուն աղզընտան իշիթտիք :

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ օնլարըն հէփ ճիւմհիւրիւ գալզըպ՝ օնու Պի-
- 2 ղատոսա կէօթիւրտիւլէր : Վէ օնտան շիքեայէթ էթմէյէ պաշլայըպ տէտիւլէր . Պունու միլլէթի ազ- տըրմագտա՝ վէ պէն Գրիստոս փատիշահ ըմ տէյիւ կայսրէ խարաճ վէրմէյի մէն՝ էթմէքտէ պուլտուզ :
- 3 Վէ Պիղատոս օնա սիւալ էտիպ տէտի . Եէհուտի- լէրին փատիշահը սէն մի սին . վէ օ՝ օնա ճէվապ
- 4 վէրիպ տէտի . Քէնտին սէօյլէյօրսուն : Վէ Պիղա- տոս պաշ քեահիւլէրէ վէ խալգա տէտի . Պու ա-
- 5 տէմտէ հիչ պիր գապահաթ պուլմայօրում : Ամմա օնլար զօր էտէրէք տէրլէր իտի քի՝ Գալիլեաստան պաշլայըպ թա պուրայատէք պիւթիւն Եէհուտիս- թանտա էօյրէտէրէք՝ գափը վէլլէլէյէ վէրիյօր :
- 6 Վէ Պիղատոս Գալիլեայը իշխանճէ՝ Օ առէմ Գա-
- 7 լիլեալը՝ մը տէյիւ սօրնու : Վէ օնուն Հերովդէս սին հիւքիւմէթի ալթընտա օլտուղունու էօյրէ- նինճէ , օնու Հերովդէսէ կէօնտէրտի . չիւն քի օ

տա՝ օլ կիւնկերտէ Երուսաղէմտէ իտի :

- 8 Վէ Հերովդէս Յիսուսու կէօրտիւյիւնտէ, զայէթ-
լէ սէվինտի . զիրա ծնու վաֆիր վաղըթտան պէ-
րու կէօրմէք իսթէր իտի . չիւն քի ծնուն հազդրնա
չօգ չէյլէր իշիտիր իտի, վէ ումար իտի քի՝ ծնտան
- 9 պիր ա՛լամէթ իճրա օլունտուղունու կէօրէ : Վէ
օնա վաֆիր սէօզլէր իլէ սիւալ էտէր իտի . ամմա
- 10 օ՝ ծնա հիչ պիր ճէվապ վէրմէտի : Վէ պաշ քեա-
հինլէր հէմ քեաթիպլէր տուրմուշլար իտի, վէ օն-
- 11 տան շիտտէթ իլէ շիքեայէթ էտէրլէր իտի : Վէ
Հերովդէս ա՛ւքէրլէրի իլէ օնու խօրլայըպ՝ մաս-
խարա էթտիքտէն սօնկրա, օնա պիր փարլադ էս-
վապ կիյտիրիպ՝ օնու թէքրար Պիղատոս կէօն-
- 12 տէրտի : Վէ օլ կիւնտէ Պիղատոս իլէ Հերովդէս
տախի՝ պիրի պիրի իլէ տօսթ օլտուլար . զիրա
պունտան ագտէմ օնլարըն պէյնինտէ տիւշմէնլիք
վար իտի :
- 13 Իմտի Պիղատոս պաշ քեահինլէրի վէ սէրվէրլէրի
վէ գալմը պիր Եէրէ չաղըրըպ՝ օնլարա տէտի .
- 14 Պու ատէմի՝ խալզը ազտըրըյօր տէյիւ՝ պանա կէ-
թիրտինիզ . վէ իշթէ պէն սիղին էօնիւնիւզտէ
թէֆթիշ էտիպ՝ պու ատէմտէ օնտան էօթիւրիւ
շիքեայէթ էթտիյինիզ չէյլէրտէն հիչ պիր գապա-
- 15 հաթ պուլամատըմ . Հէմ Հերովդէս տախի պո՛ւլաբ .
զիրա սիզի օնա կէօնտէրտիմ . վէ իշթէ օ՝ ասլա
- 16 էօլիւմէ միւսթահազ պիր չէյ էթմէմիշ տիր : Իմտի
- 17 օնու թէտիպ էտէյիմ տէ սալը վէրէյիմ : Վէ հէր
պայրամտա օնլարա պիրինի սալը վէրմէյէ մէճպուր
- 18 իտի : Վէ պիւթիւն գալապալըզ պիրտէն պաղը-
րըպ տէտիլէր . Պունու գալտըր, վէ պիզէ Բարաբ-
- 19 բայը սալը վէր . Քի օ՝ չէհրտէ զունուր էթմիշ
իխթիլալ վէ գաթլ իչիւն հապսա գօնմուշ իտի :
- 20 Իմտի Պիղատոս Յիսուսու սալը վէրմէյէ իսթէմէք

- 21 Իլէ՝ թէքրար սէօյլէտի : Ամնա ծնար պաղըրըպ տէրլէր խտի . Խաչա չըգար , ծնու խաչա չըգար :
- 22 Վէ օ՝ իւչիւնճիւ տէֆա՝ ծնարա տէտի . Եա պու նէ՞ քէօթիւլիւք իշլէտի , ծնաա էօլիւմէ միւսթա- հազ հիչ պիր գապահաթ պուլմատրմ . Իմտի ծնու
- 23 Թէտիպ էտէյիմ տէ սալը վէրէյիմ : Ամնա ծնար եիւքսէք սէսլէր իլէ՝ ծնուն խաչա չըգարըլմատընը տիլէյէրէք՝ զօր էտէրլէր խտի . վէ ծնարըն հէմ պաշ քեահինլէրին սէսլէրի դալիպ օլուրլար խտի :
- 24 Վէ Պիղատոս ծնարըն տիլէյի իճրա օլմաղս հիւքմ
- 25 էթտի : Իմտի տիլէտիքլէրի՝ իկթիլպ վէ գաթլ իչիւն հապսա գօնմուշ օլան քիմէյի ծնարա սալը վէրտի , վէ Յիսուսու ծնարըն միւրատընա թէսլիմ էթտի :
- 26 Վէ ծնար ծնու կէօթիւրիւր իքէն , թարլատան կէլէն Աիւրենէլի Սիմն նամ քիմսէյի թութուպ՝ խաչը ծնուն իւղէրինէ գօտուլար , քի Յիսուսուն
- 27 արտընճա կէօթիւրէ : Վէ խալգտան պիր չօդ գա- լապալըգ՝ հէմ ծնուն իչիւն աղլայըպ տէօյիւնէն
- 28 գարըլար տախի՝ ծնուն արտընճա կիտէր խտի : Վէ Յիսուս օ գարըլարա տէծնիւպ տէտի . Եա՝ Երու- սաղէմ զըղլարը՝ պէնիմ իչիւն աղլաման , իլլա քէնաթինիգ իչիւն վէ էվլատլարընըգ իչիւն աղլայըն :
- 29 Զիրա իշթէ կիւնլէր կէլիր քի՝ ծնարտա տէյէճէք- լէր . Նէ՝ մութլու գըսըր գարըլարա՝ վէ տօղուր-
- 30 մամըշ րահմէրէ՝ վէ էմգիրմէմիշ մէմէլէրէ : Օ դէ- ման տաղլարա՝ իւղէրիմիգէ տիւչիւն , վէ պաշըր- լարա՝ Պիղի էօրթիւն տէմէյէ պաշլայաճաղար :
- 31 Զիրա էյէր եաշ օտունա պու շէյլէրի էտէրլէրսէ , դուրուչա նէ՞ օլաճագ տըր :
- 32 Վէ ծնուն պիլէսինճէ՝ պաշգա իքի Ֆէնաքեար քիմսէլէր տէ էօլտիւրիւլմէյէ կէօթիւրիւլիւրլէր
- 33 խտի : Վէ Քրանիոն տէնիլէն մահալէ վարտըղլա-

- ըննտա, օրատա ծնու խաչա չըգարտըլար, հէմ օլ
 ֆէնաքեարլարը ԴԻԻ՛ պիրինի սաղ եանընտա վէ
 34 օպիրինի սօլ եանընտա: Վէ Յիսուս տէտի. Եւ
 ֆէտէր՝ ծնւարա ա՛ֆվ էյլէ, զիրա նէ՛ էթտիքլէրի-
 նի պիլմէզլէր: Վէ գուրա՛ աթարագ ծնուն էս-
 35 վապլարընը փալաշտըլար: Վէ խալզ տուրուպ
 սէյր էտէր իտի. վէ ծնւար իլէ պէրապէր վիւ-
 ճիւհլէր տախի զէվզլէնիպ տէրլէրիտի. Պաշգալա-
 36 ղաթ պու իսէ, քէնտինի գուրթարսըն: Վէ ա՛ս-
 քէրիլէր տախի եազլաշլպ՝ ծնա սիրքէ սունարագ՝
 37 ծնու զէվզլէնիլլէր իտի. Վէ տէրլէր իտի. Էյէր
 Եհնուտիլէրին փատիշահը սէն իսէն, քէնտինի
 38 գուրթար: Վէ ծնուն իւզէրինտէ՛ Եհնոթիլէրին
 ՓԱՏԻՇԱՀԸ ՊՈԻ ՏՈՒՐ տէյիւ՝ Եունանի վէ Լա-
 թինճէ վէ Խպրանի հարֆլար իլէ եազլլմըշ պիր
 եաֆթա տախի վար իտի:
 39 Վէ ասըլմըշ ֆէնաքեարլարըն պիրի՝ ծնա քիւֆր
 էտիպ տէրիտի. Էյէր Քրիստոս սէն իսէն, քէնտի-
 40 նի հէմ պիզլի գուրթար: Ամնա օպիրի ճէվապ վէ-
 41 րիպ՝ ծնու ա՛գարլայարագ տէտի. Սէն հէման օ
 42 ա՛գապտա իքէն՝ Ալլահտան գօրգմա՛գմըսըն: Վէ
 պիզ հագգ իւզրէ չէ-էյօրու. զիրա իշլէտիյիմիզ
 չէյլէրէ միւսթահագ օլանը չէքէրիզ. ամնա պու՝
 42 հիշ պիր միւնասիպէթսիզ իշ էթմէտի: Վէ Յիսու-
 սա տէտի. Եւ Բապա՛ փատիշահըղընա կէլտի-
 43 յինտէ, պէնի խաթըրնա կէթիր: Վէ Յիսուս ծնա
 տէտի. Նէրչէք տէրիմ սանա, պու կիւն պէնիմ
 իլէ ճէննէթտէ օլաճագսըն:
 44 Վէ սաա՛թ ալթը սուլարընտա իտի, վէ պիւ-
 թիւն եէրին իւզէրինտէ թա սաա՛թ տօգուղատէք՝
 45 գարանլըզ օլտու, Վէ կիւնէշ գարարտը, վէ հէյ-
 46 քէլին փէրաէսի օրթատան երթըլտը: Վէ Յի-

- սուս պէօյիւք սէս իլէ չաղըրըպ տէտի . Եւ՝ փէ-
տէր՝ բուհուսու սէնին էլլէրինէ թէսլիմ էտէրիմ .
վէ պուռնլարը սէօյլէյիպ՝ ճան թէսլիմ էթտի :
- 47 Վէ հիւզ պաշը՝ վազի՝ օլանը կէօրիւնճէ , Ալ-
լահա շիւքը էտիպ տէտի . Հազգան պու ատէմ
- 48 սատըզ իտի : Վէ պու սէյրէ պիլիքէն հէփ գալա-
պալըզ՝ օլան նէսնէլէրի կէօրիւնճէ , քէնտի կէօ-
- 49 յիւպէրինէ վուրարազ կէրի տէօնէլէր իտի : Վէ
օնուռն հէփ պիլտիքլէրի՝ վէ Գալիլէատան օնուռն
արտընճա կէլէն գարըլար պու շէյլէրի կէօրէրէք՝
ուզագաան տուրուրլար իտի :
- 50 Վէ իշթէ Յովսէփ իսմինտէ պիր ատէմ քի՝ մէշ-
վէրէթճի վէ էյի հէմ սաաըզ պիր ատէմ իտի ,
- 51 (Պու օնլարըն մէշվէրէթինէ վէ ա՛մէլինէ բիզա
վէրմէմիշ իտի ,) վէ Եհուտիլէրին Արիմաթիա շէհ-
րինտէն իտի , քի քէնտիսի տախի Ալլահնէ փա-
- 52 տիշահլըղընը պէքլէր իտի . Պու՝ Պիղատոսուն եա-
- 53 նըսա կէլիպ՝ Յիսուսուն թէնինի տիլէտի : Վէ օ-
նու էնտիրիպ՝ պիր չարշաֆա սարտը , վէ օնու
գայատա օյուլմուշ պիր մէզարա գօտու , քի օրա-
- 54 տա հիշ պիր վազըթ քիմսէ գօնուլմամըշ իտի : Վէ
օլ կիւն ճիւմա՝ իտի , վէ չաբաթ եազլաշըյօր իտի :
- 55 Վէ Գալիլէատան օնուռն պէրապէրինճէ կէլմիշ
գարըլար արտընճա վարըպ՝ մէզարը վէ օնուռն թէ-
- 56 նի նիճէ գօնուլտուղունու կէօրտիլէր : Վէ տէօ-
նիւպ՝ պահարլար վէ խօշ գօզուլու եաղլար հա-
զըրլատըլար . վէ չաբաթ կիւնիւնտէ թէնպիհէ
կէօրէ րահաթ էթտիլէր :

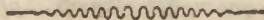
1 Վէ հաֆթանըն իւք կիւնիւնտէ չին սապահ մէ-
զարա կէլիպ՝ հաղըրլատըզլարը պահարլարը կէ-

- 1 Թիրախէր , վէ պերապէրլէրինճէ պա՛ղը գարըլար
 2 վար իտի : վէ թաշը մէզարտան եռւվարլանմըշ
 3 պուլտուլար . վէ իչէրի կիրախըլէրինտէ , Բապպ
 4 Յիսուսուն թէնինի պուլմատըլար : վէ օլտու քի՛
 5 ծնլար պունտան էօթիւրիւ թա՛ճճիւպ էտէր իքէն ,
 6 իշթէ ծնլարըն եանընա փարլագ էսլապլար իլէ ի-
 7 քի ատէմ տուրտուլար . վէ օլ գարըլար գորգու
 8 իլէ տօլուպ եիւզլէրինի եէրէ էյմէտէ իքէն , ծն-
 9 լարա տէտիլէր , Նի՛չիւն հայաթտա օլանը՝ էօլիւ-
 10 լէր արասընտա արարսընըզ : Պուրատա տէյլ տիր ,
 11 իլլա գալգար . տահա օ Գալիլեատա իքէն , սիզէ
 12 նիճէ սէօյլէտիյնի խաթըրընըզա կէթիւրին . Քի տէ-
 13 տի . Ատէմ Օղլունա՝ կիւնահքեար ատէմլէր էլինէ
 14 թէսլիմ օլունմագ՝ վէ խաչա չըզարըլմագ՝ վէ իւ-
 15 չիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էթմէք կէրէք տիր : վէ
 16 ծնուն սէօզլէրինի խաթըրըլարընա կէթիւրտիլէր :
 17 վէ մէզարտան տէծնիւպ՝ պունլարըն ճիւմէսինի
 18 ծնալիլէրէ վէ հէփ պապիլէրէ խապէր վէրտիլէր :
 19 վէ պու շէյլէրի Առաքեալլարա սէօյլէյէնլէր պուն-
 20 լար իտիլէր . Մագդաղենալը Մարիամ վէ Յովհան-
 21 նա վէ Յակոբոսուն աւաւը Մարիամ վէ ծնլար իլէ
 22 պերապէր պապիլէրի : վէ սէօզլէրի՝ ծնլարըն էօ-
 23 նիւնտէ պօշ սէօզ կիսլի կէօրիւնտիւ , վէ ծնլարա
 24 ինանմազլար իտի : Ամմա Պետրոս գալգըպ՝ մէզա-
 25 րա սէյրիթտի . վէ էյիլիպ կէօրտիւ քի՛ եալընըզ
 26 պէզլէր տուրուր իտի . վէ քէնտիքէնտինտէ՝ օլան
 27 շէյէ թա՛ճճիւպ էտէրէք կիթտի :
 28 վէ իշթէ ծնլարտան իքիսի՝ օլ կիւնտէ երուսա-
 29 ղէմտէն ալթմըշ ղալվէ ուզագ էմմաւուս ատըն-
 30 տա պիր քէօյէ կիտէրլէր իտի : վէ ծնլար պէյն-
 31 լէրինտէ հէփ պու վագի՛ օլան շէյլէր խուսուսուն-
 32 տա սէօյլէշիլլէր իտի : վէ օլտու քի՛ ծնլար սէօյ-
 33 լէշիպ սօրուշուր իքէն , Յիսուս քէնտիսի տախի

- 16 եազըն կելիպ՝ պէրապէրլէրինճէ կիտէր իտի : Վէ
 օնու թանրմամագ իչիւն՝ օնլարըն կէօզլէրի թու-
- 17 թուլմուչ իտի : Վէ օնլարա տէտի . Սիզ եիւրիւր
 իքէն՝ պէյլէրինիզտէ չու սէօյլէչտիյլինիզ սէօզլէր
- 18 նէ՞ տիր , քի մահզուն սունուզ : Վէ պիրի՝ առը
 Աղէուպաս օլան՝ ճէվապ էտիպ օնա տէտի . Երու-
 սաղէմտէ միւսաֆիր եայընըզ սէ՞ն մի սին , քի պու-
 կիւնլէրտէ օնտա վազի՝ օլանլարը տույմատըն :
- 19 Վէ օնլարա տէտի . Հանկը չէյլէրի . վէ օնլար օնա
 տէտիլէր . Նազարէթլի Յիսուսուն խուսուսունտա
 օլան չէյլէրի , քի օ՝ Ալլահըն վէ պիւթիւն գավմըն
 հուզուրունտա ա՛մէլտէ վէ սէօզտէ գուվլէթլի պիր
- 20 փէյզամպէր օլտու . Վէ նի՛ճէ պաչ քեահինլէր վէ
 պիզիմ վիւճիւնլէրիմիզ օնու էօլիւմէ հիւքմ օլուն-
 մաղա թէպիւմ էթտիլէր , վէ օնու խաչա չըզար-
- 21 տըլար : Պիզ իսէ ումարըտըզ քի՝ Իսրայէլի գուր-
 թարաճագ օ տուր . վէ լաքին պունլարըն ճիւմէ-
 սինտէն մա՛տա՝ պու չէյլէր օլալտան պէրու պու
- 22 կիւն իւչիւնճիւ կիւն օլտու : Հէմ տախի պիզտէն
 պա՛զը գարըլար՝ պիզի հէյրան էթտիլէր , չիւն քի
- 23 էրքէն սապահլայըն մէզարա վարտըլար . Վէ օնուն
 թէնինի պուլմայըպ կէլտիլէր , վէ՝ Մէլէքլէր կէօ-
 րիւչիւ տախի կէօրտիւք տէտիլէր , քի օնլար՝ օ
- 24 տիրի տիր տէյօրլար : Վէ պիզիմ իլէ օլանլարտան
 պա՛զը քիմսէլէր մէզարա վարտըլար , վէ հէման
 պէօյլէճէ՝ գարըլարըն տէտիքլէրի կիպի պուլտու-
- 25 լար . առմա օնու կէօրմէտիլէր : Վէ օ՝ օնլարա
 տէտի . Էյ ա՛զըլըզլար՝ վէ փէյզամպէրլէրին հէփ
 սէօյլէտիքլէրինէ ինանմագտա ազըր եիւրէքլիլէր .
- 26 Քրիստոսա պունլարը չէքմէք՝ վէ քէնտի ճէլալինէ
- 27 կիրմէք կէրէք տէյիլ մի իտի : Վէ Մովսէստէն հէմ
 ճիւմէ փէյզամպէրլէրտէն պաչլայըպ՝ հէփ քիթապ-
 արտա քէնտինտէն էօթիւրիւ Էաղլըն օլանլարը՝

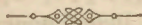
- 28 ճնւարա թէֆսիր էտէրիտի : Վէ օլ վարտըզարը
քէօյէ եազլաշտըլար . օ իսէ՝ տահա ուզազ կիտէ-
- 29 ճէք կիպի կէօսթէրտի : Վէ ճնւար ճնա դօր էտիպ
տէտիլէր . Պիզիմ իլէ գալ, զիրա ախշամ իւսթիւ
տիւր , վէ կիւն էնմէտէ տիր . վէ օ ճնւար իլէ գալ-
- 30 մազա կիրտի : Վէ օլտու քի՝ օ ճնւար իլէ սօֆ-
րատա օթուրտուգտա , էքմէյի ալըպ պէրէքէթ օ-
- 31 գուտու . վէ փարէլէյիպ ճնւարա վէրիր իտի : Օլ տէմ
ճնւարըն կէօզլէրի աչըլտը , վէ ճնու թանրտըլար .
- 32 օ իսէ ճնւարտան նապէտիտ օլտու : Վէ պիրի պի-
րինէ տէտիլէր . Եօլտա պիզէ սէօյլէր վէ քիթապ-
լարը պիզէ թէֆսիր էտէր իքէն՝ եիւրէյիմիզ իչի-
միզտէ եանմաճ մը իտի :
- 33 Վէ ճնւար հէման օ սաաթ գալգըպ՝ Երուսաղէմէ
տէճնտիւլէր , վէ ճնպիրլէրի հէմ ճնւարըն պիլէսինճէ
- 34 օլանլարը ճէմ՝ օլմուչ պուլտուլար , Քի տէրլէրիտի
քի՝ Բապպ կէրչէքտէն տիրիլտի , վէ Սիմոնա կէօ-
- 35 բիւնտիւ : Պոնլար տախի եօլտա օլանլարը՝ վէ
քէնտիլէրէ էքմէյի փարէլէտիլինտէ պիլինտիլինի
նազլ էթտիլէր :
- 36 Վէ ճնւար պու չէյլէրի սէօյլէր իքէն , Յիսուս
քէնտիսի ճնւարըն օրթասընտտ տուրուպ ճնւարա
- 37 տէտի . Սէլամ սիզէ : Վէ ճնւար իւրքիւպ գօրգու-
տան տօլմազըլա , բուհ կէօրիւյօրլար զանն էթ-
- 38 տիլէր : Վէ ճնւարա տէտի . Նի՛չիւն իղթիրապտէ
սինիզ , վէ նի՛չիւն եիւրէքլէրինիզտէ էֆքեսարլէր
- 39 գուհի էտէյօր : Էլլէրիմէ վէ այազլարըմա պազըն ,
քի պէն քէնտիմ իմ . պանա տօզանըն , վէ պազըն .
զիրա բուհուն թէնի վէ քէմիթլէրի եօզ տուր , նիճէ
- 40 կէօրիւյօրսունուզ քի պէնտէ վար : Վէ պունու
սէօյլէյիպ՝ ճնւարա էլլէրինի վէ այազլարընը կէօս-
- 41 թէրտի : Վէ ճնւար շազլըզտան տահա ինանմալըպ՝
թա՛ճիւպ էտէր իքէն , ճնւարա տէտի . Պուրատա

- 42 պիր եէյէճէյինիզ վա՛ր մը : Վէ՛ օնլար օնա պիր
 43 փիշի՛նչ պալըզ փարչասը վէ՛ կէօմէճ պալը վէր-
 44 Անտէն օնլարա տէտի . Տահա սիզին իլէ իքէն ,
 սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզլէր պունլար տըր քի՛ պէ-
 նիմ հազգըմա Մուվսէսին թէվրաթընտա վէ՛ փէյ-
 զամպէրլէրտէ վէ՛ Սաղմոսլարտա հէփ եազըլմըշ
 45 օլան շէյլէր թէքմիլ օլմազ կէրէք : Օլ զէման՝ քի-
 թապլարը անկլամազ իչիւն օնլարըն զինինի աչտը :
 46 Վէ՛ օնլարա տէտի քի՛ Պէօյլէ եազըլմըշ տըր , վէ՛
 Գրիստոսա պէօյլէ կէրէք իտի քի՛ էզիյէթ չէքսին ,
 47 վէ՛ իւչիւնճիւ կիւնտէ էօլիւլէրտէն գալգսըն , Վէ՛
 Երուսաղէմտէն պաշլայըպ հէփ թայիֆէլէրէ օնուն
 ատընտա՝ թէվպէ վէ՛ կիւնահլար ա՛ֆվլըզը վա՛զ
 48 օլունսուն : Վէ՛ սիզ պունլարըն շահիտլէրի սինիզ :
 49 Վէ՛ իշթէ պէն իւզէրինիզէ Փէտէրիմին վա՛տինի
 կէօնտէրիրիմ . սիզ իսէ՛ թա եօզարըտան գուվվէթ
 կիյինինճէյէտէք՝ Երուսաղէմ չէհրինտէ օթուրուն :
 50 Վէ՛ օնլարը՝ թա Բեթանիայատէք տիշարը չը-
 գարտը . վէ՛ էլլէրինի գալտըրըպ՝ օնլարա խայր
 51 տուա՛ էյլէտի : Վէ՛ օլտու քի՛ օ օնլարա խայր տուա
 էտէր իքէն , օնլարտան այրըլտը , վէ՛ կէօյէ եօզարը
 52 կէօթիւրիւլիւր իտի : Վէ՛ օնլար օնա սէճտէ գը՝
 լըպ՝ պէօյիւք սէվինճ իլէ Երուսաղէմէ տէօնսիււ-
 53 լէր . Վէ՛ տայիմա հէքէլտէ՛ Ալլահա չիւքը էթ-
 մէքտէ վէ՛ պէրէքէթ օգուսագտա իտիլէր : Ամին ,

ԻՆՃԻԼ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

- 1 Իպթիտատէ իտի Բէլամ. վէ Բէլամ Ալլահըն գը-
2 թընտա իտի, վէ Բէլամ Ալլահ իտի : Պու՝ իպթի-
3 տատէ Ալլահըն գըթընտա իտի : Հէր շէյ ծնուն իլէ
4 օլտու . վէ հիչ պիր օլմուշ շէյ՝ ծնսուղ օլմատը :
5 Ըշըղը իտի : Վէ ըշըգ գարանլըգտա զիյա վէրիր
6 իտի . վէ գարանլըգ ծնու անկլամատը :
7 Ալլահտան կէծնտէրիլմիշ պիր ատէմ օլտու , քի
8 ծնուն ատը Յովհաննէս իտի : Պու՝ շէհատէթէ կէլ-
9 տի , քի ըշըգտան էօթիւրիւ շէհատէթ էտէ . թա
10 ըշըգ՝ քէնտիսի տէյիլ իտի . լաքին ըշըգտան էօ-
11 թիւրիւ շէհատէթ էթմէք իչիւն Կէլի :
12 Կէրչէք ըշըգ օ իտի քի՝ տիւնեայա կէլէն հէր
13 ատէմի ըշըգլանտըրըր : Տիւնեատա իտի, վէ տիւնեա
14 ծնուն վասիթասը իլէ օլտու . ամմա տիւնեա ծնու
15 պիլմէտի : Քէնտիսինքիլէրէ կէլտի, վէ քէնտիսին-
16 քիլէր ծնու գապուլ էթմէտիլէր : Ամմա քիմէր քի
17 ծնու գապուլ էթտիլէր իսէ , ծնլարա՝ ծնուն ատընա
18 ինանանլարա՝ գուտրէթ վէրտի , քի Ալլահըն էվ-
19 լատլարը օլալար . Օնլար քի՝ գանտան տէյիլ՝ վէ
20 թէն իրատէթինտէն տէյիլ՝ հէմ ատէմ իրատէթին-
21 տէն տէյիլ՝ իլլա Ալլահտան տօղտուլար : Վէ Բէ-

լամ թէն օլտու, վէ լուծֆ հէմ կերչէքլիք իլէ տօլու օլարագ՝ պիղտէ սաքին օլտու, վէ օնուն ճէլալինի Փէտէրտէն տօղմուշ պիրիճիք Օղուլ ճէլլի կիպի կէօրտիւք:

15 Յովհաննէս օնուն հագգընտա շէհատէթ էթմիշ՝ վէ չաղըրարագ տէմիշ տիր. Օլ արտըմտան կէլէն՝ պէնտէն իլէրի օլմուշ տուր տէտիլիմ՝ պու տուր.

16 զիրա պէնտէն էվլէլ իտի: Վէ օնուն տօլուլուղունտան պիղ ճիւղէմիզ ինայէթ պէտէլինէ ինայէթ տախի ալարգ: Զիրա նօմօս Մովսէսին վասիթասը իլէ վէրիլտի. ահա լուծֆ վէ կերչէքլիք՝

17 նայէթ տախի ալարգ: Զիրա նօմօս Մովսէսին վասիթասը իլէ վէրիլտի. ահա լուծֆ վէ կերչէքլիք՝

18 Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասը իլէ օլտու: Ալլա հիշ քիմէն առա կէօրմէմիշ տիր, էլլա Փէտէրին գուճաղընտա օլան պիրիճիք Օղուլ՝ օ թա՛րիֆ էյլէտի:

19 Վէ Նէհուտիլէր՝ Երուսաղէմտէն Յովհաննէսէ յէն քիմ սին տէյիւ սօրմաղա քեահինլէր վէ Ղուլիլէր կէօնտէրտիքլէրի զէման՝ օնուն շէհատէթի պու

20 տուր: Վէ իզրար էտիպ ինքեար էթմէտի. վէ

21 իզրար էթտի քի՝ Պէն Քրիստոս տէյիլ իմ: Վէ օնա սօրտուլար. իմտի նէ՞, սէն Եղիա՞ մը սըն. վէ տէտի. Տէյիլ իմ. Սէն չօլ փէյլամպէ՞ր մի սին. վէ

22 ճէվապ վէրտի. Եօզ: իմտի օնա տէտիլէր. Քի՞մ սին, քի պիղի կէօնտէրէնլէրէ ճէվապ վէրէլիմ.

23 քէնտին իչիւն նէ՞ տէրսին: Տէտի. Պէն՝ Եսայի փէյլամպէրին տէտիլի կիպի՝ Բապպըն Եօլունու տօղրուլտուն տէյիլ չէօլտէ չաղըրանըն սէսի իմ:

24 Վէ օլ կէօնտէրիլմիշ քիմէլէր՝ Փարիսեցիլէրտէն

25 իտիլէր: Վէ օնա սօրուպ տէտիլէր. իմտի էյէր սէն Քրիստոս Եախօտ Եղիա Եա օլ փէյլամպէր

26 տէյիլ իսէն, նի՞չիւն վաֆիթիզ էտէրսին: Յովհաննէս օնլարա ճէվապ վէրիպ տէտի. Պէն սու իլէ վաֆիթիզ էտէրիմ. ամմա սիզին օրթանըղտա պիրի

- 27 տուրուօր՝ քի սիզ ծնու պիլմէզ սինիզ : Պու տուր
 օլ պէնիմ արարմտան կէլէն քի՝ պէնտէն իլէրի օլ-
 մուշ տուր , քի պէն ծնուն այադ գապընըն թաս-
- 28 մասընը չէօզմէյէ լայըզ տէյիլ իմ : Պու չէյլէր՝ Բե-
 թաբարատա Յորդանանըն էօթէ կաղասընտա Յով-
 հաննէսին վաֆթիզ էթտիյի հէրտէ վազի՝ օլտու :
- 29 Էրթէսի կիւն՝ Յովհաննէս Յիսուսուն ծնա կէլ-
 տիյինի կէօրտիւ , վէ տէտի . Իշթէ տիւնկանըն
- 30 կիւնահընը գալտըրան Ալլահըն Գուգուսու : Պու
 օ տուր քի՝ պէն ծնուն հազզընա տէտիմ . Արտըմ-
 տան պիր առէմ կէլիր , քի օ պէնտէն իլէրի օլ-
- 31 մուշ տուր . Ղիրա պէնտէն էվիլ իտի : Վէ պէն
 ծնու պիլմէզ իտիմ . ամմա օ՝ Խարայէլէ աշխբէար
 օլա տէյիւ՝ օլ սէպէպտէն սու իլէ վաֆթիզ էթ-
- 32 մէյէ կէլտիմ : Վէ Յովհաննէս չէհատէթ էտիպ տէտի
 քի՝ Բուհուն կէօքտէն կէօյէրճին կիպի էնտիյինի
- 33 կէօրտիւմ , վէ ծնուն իւզէրինէ գօնտու : Վէ պէն
 ծնու պիլմէզ իտիմ . լաքին պէնի սու իլէ վաֆթիզ
 էթմէյէ կէօնտէրէն՝ օ պանա տէտի . Բուհուն քի-
 մին իւզէրինէ էնտիյինի՝ վէ իւզէրինէ գօնտուգու-
- 34 օ տուր : Վէ պէն կէօրմիւշիւմ , վէ չէհատէթ էթ-
 միշ իմ , քի Ալլահըն Օղլու պու տուր :
- 35 Էրթէսի կիւն եինէ Յովհաննէս՝ վէ շայիրտէրին-
- 36 տէն իքի քիշի տուրուր իտի : Վէ օ Յիսուս կէ-
 դէր իքէն ծնա պազըպ՝ Իշթէ Ալլահըն Գուգուսու
- 37 տէտի : Վէ ծնուն սէօյլէտիյինի օլ իքի շայիրտ ի-
- 38 չիթմէյիլէ՝ Յիսուսուն արտընճա կիթտիլէր : Վէ
 Յիսուս տէօնիւպ ծնուն արտընճա կէլտիլէրինի
 կէօրտիւքտէ , ծնլարա տէտի . Նէ՞ իսթէրսինիզ .
 վէ ծնա տէտիլէր . Բաբի՝ (քի պու թէրճիւմէ օ-
 լունսա խօճա տէմէք տիր՝) նէրէտէ գալըյօրսուն :
- 39 Օնլարա տէտի . Աէլին , վէ կէօրիւն . կէլտիլէր ,

- վէ ներէտէ դալորդընը կէօրիւս՝ օլ կիւն ծնուն
 եանրնտա դալորլար . վէ սաա՛թ ծն սուլարընտա
 40 խի : վէ Յովհաննէստէն իշիտիս՝ ծնուն արտընծա
 վարան իքի քիշիտէն պիբի՝ Սիմոն Պետրոսուն գարն .
 41 տաշը Անդրէաս խի : Պու՛ էվվէլա քէնտի գարն .
 տաշը Սիմոնու պուլուպ, ծնա տէտի . Մեսիայը
 (քի պու՛ Քրիստոս թէրծիւմէ օլունուր) պուլտուգ :
 42 վէ ծնու Յիսուսա կէթիրտի . Յիսուս ծնա պագըպ
 տէտի . Սէն Յովհաննըն օղլու Սիմոն տուն . Սէն
 Կեփաս՝ հա՛նի Պետրոս չաղըրլաճադ սըն :
 43 Էրթէսի կիւն՝ Յիսուս Գալիլեայա չըգմագ իս-
 թէտի, վէ Փիլիպպոսու պուլուպ՝ ծնա տէտի . Աւ-
 44 տրմճա կէլ : վէ Փիլիպպոս՝ Անդրէաս իլէ Պետ-
 45 րոսուն չէհրի Բեթսայիթատան խի : Փիլիպպոս
 Նաթանայէլի պուլուպ՝ ծնա տէտի . Մովսէսին նօ-
 մօստա հէմ փէյղամպէրլէրին հազորդընը՝ Է՛մ՛նէ
 Նազարէթտէն օլան Յովսէփ օղլու Յիսուսու պուլ-
 46 տուգ : վէ Նաթանայէլ ծնա տէտի . Նազարէթ-
 տէն պիր էյի չէյ օլմագ միւմքի՛ն մի . Փիլիպպոս
 47 ծնա տէտի . Կէլ տէ՛ պադ : Յիսուս Նաթանայէլին
 ծնա կէլտիլինի կէօրիւս՝ ծնուն հազընտա տէտի .
 Իշթէ կէրչէքտէն Խորայէլլի քի՛ ծնտա հիլէ հօդ
 48 տուր : Նաթանայէլ ծնա տէտի . Պէնի նէրէտէն
 պիլիր սին . Յիսուս ճէվապ վէրիպ ծնա տէտի .
 Փիլիպպոս սէնի չաղըրմաղտան՝ սէն ինճիր աղա-
 49 ճընըն ալթընտա իքէն՝ սէնի կէօրտիւմ : Նաթա-
 նայէլ ճէվապ վէրիպ՝ ծնա տէտի . Բա՛բբի՛ սէն Ալ-
 լահըն Օղլու տուն , սէն Խորայէլին փատիչա՛ը սըն :
 50 Յիսուս ճէվապ վէրիպ ծնա տէտի . Սանա՛ ինճիր
 աղաճընըն ալթընտա իքէն սէնի կէօրտիւմ տէտիլիմ
 իշիւն մի ինանըր սըն . պունլարտան տահա պէօյիւք
 51 չէլէր կէօրէճէք սին : վէ ծնա տէտի . Կէրչէք՝ կէր-
 չէք տէրիւմ սիգէ , շիմտէն կէրու կէօյիւն աշըլտը-

դընը՝ վէ Ատէմ Օղլու իւզէրինէ Ալլահըն մէլէբ-
լէրինին չըզըպ էնտիբլէրինի կէօրէճէք սինիզ :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ իւշիւնճիւ կիւնտէ Գալիլեանըն Կանա շէհրին-
տէ տիւշիւն օլտու , վէ Յիսուսուն վալիտէսի օ-
- 2 րատա իտի : Իմտի Յիսուս հէմ շայիրտլէրի տախի
- 3 տիւշիւնէ տա'վէթ օլունտու : Վէ շարապ էքսիլ-
մէյիլէ, Յիսուսուն վալիտէսի ծնա տէտի . Շարապ-
- 4 լարը հօգ տուր : Յիսուս ծնա տէտի . Եւ՝ գարը՝
արամըզտա նէ՞ վար . տահա սպա'թըմ կէլմէտի :
- 5 Օնուն վալիտէսի խըզմէթճիլէրէ տէտի . Սիզէ հէր
- 6 նէ տէրսէ , էյլէյին : Վէ օրատա՝ հէր պիլիի ի-
քի եա իւշ մէտրէ ալրը՝ թաշտան ալթը քիւփ
- 7 տուրուր իտի : Յիսուս ծնլարա տէտի . Քիւփիլի
- սու իլէ աօլտուրուն . վէ ծնլարը թա ազզընա պէ-
- 8 րապէր աօլտուրտուլար : Վէ ծնլարա տէտի . Շիմսի
- չըզարըպ սօֆրաճը պաշըյա կէօթիւրիւն . վէ կէօ-
- 9 թիւրտիլէր : Վէ սօֆրաճը պաշը շարապ օլմուշ
- սույու տաթընճա , (օ իսէ՝ նէրէտէն օլտուղունու
- պիլմէզ իտի , ամմա սույու չէքմիշ օլան խըզմէթ-
- ճիլէր պիլիլրէր իտի ,) սօֆրաճը պաշը կիւ-վէյիլի
- 10 չազըրըպ ծնա տէտի . Հէր քէս՝ էվլէլա էյի շա-
- րապը գօր , վէ սէրիսօշլանտըզլարը վազըթ՝ օ դէ-
- ման աշաղասընը չէլէլէր . սէն՝ էյի շարապը շիմ-
- 11 տիյէտէք սազլատըն : Յիսուս մի'ւճիզաթլարըն պու-
- լաթիտատընը Գալիլեանըն Կանա շէհրինտէ էյլէյիպ՝
- քէնտի ի՛զզէթիլինի պէյան էյլէտի . վէ շայիրտլէրի
- ծնա ինանտըլար :
- 12 Պունտան սօնկրա Կափառնայուժմա էնտի՝ կէրէք
- քէնտիսի՝ կէրէք վալիտէսի վէ գարնտաշլարը վէ

- չափրտելերի, վէ օրատա պիր չօգ կիւն գալմատըլար :
- 13 Վէ Եէհուտիւէրին պասեքի եազըն օլմազ իլէ՝
- 14 Յիսուս Երուսաղէմէ չըզտը : Վէ հէյքէլտէ սըղըր-
լար վէ գօյունլար վէ կէօյէրճինլէր սաթմանլարը՝
- 15 վէ սարրաֆլարը օթուըրուր պուլտու : Վէ իլիլէր-
տէն պիր գամշը եափըպ հէփիսինի՝ հէմ գօյուն-
լարը վէ սըղըրլարը հէյքէլտէն չըգարսը, վէ սար-
րաֆլարըն ագչէսինի տէօքտիւ, վէ ծնլարըն փիշ-
- 16 Թախթալարընը տէվիրտի : Վէ կէօյէրճին սաթման-
լարա տէտի . Պունլարը պուըրատան գալտըրըն .
- 17 Փէտէրիմին էվինի թիճարէթ խանէ էթմէն : Վէ
չափրտելերի խաթըրլարընա կէթիրտիլէր քի՝ եա-
զըլմըշ տըր . Սէնին էվինին զայրէթի պէնի եէտի :
- 18 Իմտի Եէհուտիլէր ճէվապ էտիպ՝ ծնա տէտիլէր .
Պիզէ նէ՝ ալամէթ կէօսթէրիր սին քի՝ պունլարը
- 19 էտէրսին : Յիսուս ճէվապ վէրիպ ծնլարա տէտի .
Պու հէյքէլի եըզըն, վէ ծնու իւչ կիւնտէ գալտը-
- 20 րայրմ : Իմտի Եէհուտիլէր տէտիլէր . Պու հէյքէլ
զըրգ ալթը եըլտա եափըլտը, վէ սէն ծնու իւչ
- 21 կիւնտէ՝ մի գալտըրաճազ սըն : Յ իսէ՝ քէնտի թէ-
- 22 նինին հէյքէլի իչիւն սէօյլէյօր իտի : Իմտի էօլիւ-
լէրտէն զըյամ էթտիլի զէման՝ ծնուն չափրտելերի
խաթըրլարընա կէթիրտիլէր, քի պունու սէօյլէմիշ
իտի . վէ քիթապա՝ հէմ Յիսուսուն սէօյլէտիլի սէօզէ
ինանտըլար :
- 23 Վէ պասեք պայրամընտա՝ Երուսաղէմտէ իքէն,
չօգ քիմսէլէր՝ ծնուն էթտիլի միւճիղաթլարընը կէօր-
- 24 մէլէրի իլէ՝ ծնուն աաընա իման էթտիլէր : Ամա
Յիսուս քէնտիսի՝ քէնտինի ծնլարա ինանմազ իտի,
- 25 չիւն քի հէփիսինի պիլիր իտի . Վէ չիւն քի՝ աաէմ
իչիւն պիր քիմսէնին չէհատէթ էթմէսինէ միււհ-
թաճ տէյիլ իտի . զիրա քէնտիսի աաէմին տէրու-
նինտէ նէ՝ օլտուղունու պիլիր իտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ փարիսեցիւերտէն՝ Յէհուտիւէրին պիր վիւ-
ճիւհիւ՝ Նիկողեմոս խմբնտէ պիր ատէմ վար խտի :
- 2 Պու՝ կէճէ իլէ Յիսուսուն եանընա կէլիպ օնա տէ-
տի . Բաբբի՝ պիլիրիզ քի՝ Ալլահտան խօճա կէլիւիչ
սին . զիրա պու սէնին էթտիյին միւճիզաթլարը
հիչ քիմսէ իշլէյէմէզ, էյէր Ալլահ պիլէսինճէ օլ-
- 3 մազսա : Յիսուս ճէվապ վէրիպ օնա տէտի . Աէր-
չէք՝ կէրչէք տէրիմ սանա, էյէր պիր քիմսէ թէք-
րար տօղմազսա, Ալլահըն փատիչահլըղընը կէօ-
- 4 րէմէզ : Նիկողեմոս օնա տէտի . Պիր ատէմ իխ-
թիար իքէն՝ նիճէ տօղա պիլիր . թէքրար անասը-
նըն գարնընա կիրիպ տօղմազա զատթի մի տիր :
- 5 Յիսուս ճէվապ վէրտի . Աէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ
սանա, էյէր պիր քիմսէ սուտան վէ Բուհտան տօղ-
- 6 մազսա, Ալլահըն փատիչահլըղընա կիրէմէզ : Թէն-
տէն տօղան թէն տիր . վէ Բուհտան տօղան՝ րուհ
- 7 տուր : Սանա՝ Սիզէ թէքրար տօղմազ կէրէք տիր
8 տէտիյիմէ թաճճիւպ էթմէ : Բիւզկեար՝ իսթէտիյի
եէրէ էսէր . վէ օնուն սէսինի իշիտիրսին . լաքին
նէրէտէն կէլտիյինի վէ նէ՛րէյէ կիթտիյինի պիլ-
մէզսին . Բուհտան տօղմուչ հէր քիմսէ՝ պէօյլէ տիր :
- 9 Նիկողեմոս ճէվապ վէրիպ օնա տէտի . Պու չէյէր
- 10 նիճէ օլա պիլիր : Յիսուս ճէվապ վէրիպ օնա տէ-
տի . Սէն իսրայէլին խօճասը իքէն՝ պու չէյէրի
- 11 պիլմէ՛զ մի սին : Աէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սանա քի՝
պիտիյիմիզի սէօյլէրիզ, վէ կէօրտիւլիւմիւզլու չէ-
հատէթ էտէրիզ . վէ չէհատէթիմիզի գապուլ էթ-
- 12 մէզ սինիզ : Էյէր սիզէ եէրտէքի չէյէրի սէօյլէտիմ
տէ ինանմազսանրզ, սիզէ կէօքտէքի չէյէրի սէօյ-
- 13 լէսէմ՝ նիճէ ինանաճազ սրնրզ, Վէ կէօյէ հիչ քիմսէ
չըզմամըչ, իլա կէօքտէն էնէն Ատէմ Օղլու քի՝

- 14 կէօքսէ տիր : Վէ Մովսէս չէօլտէ երւանը եիւք-
սէլթտիյի կիպի՝ Ատէմ Օղլունա պէօյլէ եիւքսէլ-
- 15 մէք կէրէք տիր . Գի հէր ծնա իման էտէն՝ դայ՝
- 16 օլմայա, իլլա էպէտի հայաթա մալիք օլա : Զիրա
Ալլահ տիւնեայր պու գատար սէվաի քի՝ քէնտի
պիրիճիք Օղլունու վէրտի, թա քի հէր ծնա ինա-
նան՝ դայ՝ օլմայա, իլլա էպէտի հայաթա մալիք օլա :
- 17 Զիրա Ալլահ քէնտի Օղլունու տիւնեայա կէօն-
տէրմէտի քի՝ տիւնեայր հիւքմ էտէ, իլլա տիւնեա
- 18 ծնուն իլէ խէլաս պուլա : Յնա ինանան՝ հիւքմ օ-
լունմաղ, ամմա ինանմայան՝ հալա հիւքմ օլուն-
մուչ տուր . զիրա Ալլահըն պիրիճիք Օղլունուն
- 19 ատրնա իման էթմէմիչ տիր : Վէ հիւքմ պու տուր
քի՝ ըշրգ տիւնեայա կէլտի, վէ ատէմէր գարան-
լըղը ըշրգտան տահա զիյատէ սէփտիլէր . զիրա
- 20 ծնլարըն ա՛մէլլէրի եարամաղ իտի : Զիրա հէր քէօ-
թիւ իշ իշլէյէն՝ ըշրգտան իքրահ էտէր, վէ ըշրղա
- 21 կէլմէզ, քի ա՛մէլլէրի աշիքեար օլունմայա : Ամմա
հագիգէթի իշլէյէն՝ ըշրղա կէլիւր, թա քի ա՛մէլ-
լէրի աշիքեար օլալար, քի Ալլահտա իշլէնմիշլէր
տիր :
- 22 Պունլարտան սօնկրա՝ Յիսուս չայիրտլէրի իլէ Նէ-
հուտիսթան տիյարընա կէլտի, վէ ծնլար իլէ օրա-
- 23 տա էյլէնիպ վաֆթիզ էտէր իտի : Վէ Յովհաննէս
տախի Սաղեմին եանընտա Այննոնտա վաֆթիզ
էտէրիտի . զիրա օրատա չօզ սուլար վար իտի .
- 24 վէ կիտիպ վաֆթիզ օլուրլար իտի : Զիւն քի Յով-
հաննէս տահա զընտանա գօնուլմամըշ իտի :
- 25 Իմտի Յովհաննէսին չայիրտլէրի իլէ Նէհուտիլէ-
րին պէյնինտէ՝ փաքլէնմէ խուսուսուշտա միւպա-
- 26 հէսէ օլտու : Վէ Յովհաննէսէ կէլիպ ծնա տէաի-
լէր . Եա՛ խօճա՝ Յորդանանըն էօթէ եագաւընտա
սէնին իլէ օլան՝ սէնին չու շէհատէթ էթտիյին քիմսէ՝

- իշթէ օ վաֆթիդ էտէյօր, վէ հէփիսի օնա կէլիյօր-
 27 լար : Յովհաննէս ճէվապ վէրիպ տէտի . Ատէմ հիչ
 պիր շէյ ալմադա դասիր տէյիլ տիր, էյէր օնա
 28 կէօքտէն վէրիմիշ տէյիլ իսէ : Սիդ քէնտիւնիդ պէ-
 նիմ իշիւն շէհատէթ էտէրսինիդ, քի տէտիմ . Պէն
 Գրիստոս տէյիլ իմ, իլլա քի՝ օնուն էօնիւնճէ կէօն-
 29 տէրիլմիշ իմ : Աշլին քիմոէ իսէ, կիւվէյի օ տուր .
 ամմա կիւվէյինին տօսթու քի՝ տուրուպ օնու ի-
 շիտիր՝ կիւվէյինին սէսինտէն զիյատէսի իլէ սէ-
 վինիր . իմտի պէնիմ պու սէվինճիմ թէքմիլ օլ-
 30 մուշ տուր : Օնա պէօյիւմէք՝ ամմա պանա քիւ-
 31 չիւմէք կէրէք տիր : Եօդարըտան կէլէն՝ հէփի-
 սինտէն իւսթիւն տիր . Եէրտէն օլան՝ Եէրտէն
 տիր, վէ Եէրտէն սէօյլէր . կէօքտէն կէլէն՝ հէփի-
 32 սինտէն իւսթիւն տիր : Վէ նէ քի կէօրտիւ՝ վէ
 իշիթտի իսէ, օնու շէհատէթ էտէր, վէ օնուն շէ-
 33 հատէթինի հիչ քիմսէ գապուլ էթմէզ : Օնուն շէ-
 հատէթինի գապուլ էտէն՝ Ալլահն կէրչէք օլտու-
 34 ղունու միւհիլէտի : Զիրա Ալլահն կէօնտէրտիլի
 քիմսէ՝ Ալլահն սէօլլէրինի սէօլլէր . չիւն քի Ալ-
 35 լահ օնա րուհու էօլլիւ իլէ վէրմէզ : Փէտէր Օղու-
 լու սէվէր, վէ հէր շէյի օնուն էլինէ վէրմիշ տիր :
 36 Օղուլա իման էտէնին էպէտի հայաթը վար . ամմա
 Օղուլա իթաաթ էթմէյէն՝ հայաթ կէօրմէյէճէք ,
 իլլա օնուն իւղէրլինտէ Ալլահն զազապը գալըր :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի Բապպ՝ փարիսեցիներին Յիսուս Յովհաննէս-
 տէն տահա զիյատէ չայիրտլէր էտիպ վաֆթիդ է-
 2 տէր տէյիւ իշիթտիքլէրինի տույունճա, (Յիսուս
 իսէ քէնտիսի վաֆթիդ էթմէզ իտի, իլլա օնուն
 3 չայիրտլէրի,) Եհնուտիսթանը պրաղըպ՝ թէքրար

- 4 Գալիլեայա կիթտի : Վէ ծնա Սամարիտան կէչ-
 5 մէք լազըմ իտի : Իմտի Սամարիանըն Սուքար տէ-
 նիլէն պիր չէհրինէ՝ Յակոբուն քէնտի օղլու Յով-
 6 սէփէ վէրտիյի չիֆթլիյին կանընա կէլտի : Վէ օ-
 րատա Յակոբուն պիր գույուսու վար իտի . իմտի
 Յիսուս հօլտան հօրղուն օլմաղ իլէ՝ պէօյլէճէ գույու-
 նուն կանընտա օթուրուր իտի . Է սաաթ ալթը
 սուլարընտա իտի :
 7 Սամարիտան սու չէքմէյէ պիր գարը կէլտի .
 8 Յիսուս ծնա տէտի . Պանա իչմէյէ «ո» վէր : Զիւն քի
 ծնուն շայիրտլէրի ելէյէճէք սաթուն ալմաղ իլիւն
 9 չէհրէ կիթմիչլէր իտի : Իմտի օլ Սամարիալը գարը
 ծնա տէտի . Սէն պիր Եէհուտի օլուպ՝ պէն քա-
 Սամարիալը գարը իքէն, նի՞ճէ պէնտէն իչմէյէ «ո»
 տիլէրսին . զիրա Եէհուտիլէր՝ Սամարիալըլար իլէ
 10 գօնուչմաղլար : Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ծնա տէտի .
 Էյէր Ալլահըն պախչիչինի վէ սանա՝ Պանա իչմէյէ
 «ո» վէր տէյէն քիմ օլտուգունու պիլսէյիտին, սէն
 ծնաան տիլէր իտին, վէ օ սանա ապուհայաթ վէ-
 11 ըրի իտի : Գարը ծնա տէտի . Ես Բապպ՝ սէնին
 սու չէքէճէք դապըն հօղ տուր, վէ գույու տէրին
 տիր . իմտի սէնին նէրէտէն ապուհայաթըն վար :
 12 Սէն Փէտէրիմիգ Յակոբտան պէօյլէք մի սին, քի
 օ պիղէ պու գույույու վէրտի, վէ ծնտան քէն-
 13 տիտի վէ օղուլլարը հէմ տալարլարը իչտի : Յի-
 սուս ճէվապ վէրիպ՝ ծնա տէտի . Պու սուտան հէր
 իչէն՝ ելինէ սուսայաճաղ տըր . աւմա քիմ քի՝ պէ-
 նիմ ծնա վէրէճէյիմ սուտան իչէրսէ, էպէտէն ապա
 14 սուսամայաճաղ տըր . Իլլա ծնա վէրէճէյիմ սու՝
 ծնտա էպէտի հայաթա դայնար սու փունկարը օ-
 15 լաճաղ տըր : Գարը ծնա տէտի . Ես Բապպ՝ պու
 սուլու պանա վէր քի՝ սուսամայըմ, վէ պուրայա
 16 սու չէքմէյէ կէլմէյիմ : Յիսուս ծնա տէտի . Լիթ՝

- 17 գօճանը չաղըր, վէ պուրայա կէլ: Գարը ճէվապ
վէրիպ տէտի. Գօճամ հօգ տուր. Յիսուս ծնա
տէտի. Գօճամ հօգ տուր տէյիւ՝ էյի սէօյլէտին:
- 18 Զիրա պէշ գօճա ալտըն, վէ շիմաի սէսին իլէ օլան
քիմսէ՝ գօճան տէյիլ տիր. պունու կէրչէք սէօյլէ-
- 19 միշ սին: Գարը ծնա տէտի. Եւ՝ Բապպ՝ կէօրիւյօ-
- 20 րոււմ քի՝ սէն պիր փէյղամպէր սին: Փէտէլլէրիմիլ
պու տաղտա սէճատէ գըլաըլար. վէ սիզ տէրսինիլ
քի՝ սէճատէ գըլմադ կէրէք օլան մահալ Երուսաղէմ-
- 21 տէ տիր: Յիսուս ծնա տէտի. Եւ՝ գարը՝ պանա
լնան. սաաթ կէլիր քի՝ Փէտէրէ նէ՝ պու տաղտա
- 22 նէ՝ տէ Երուսաղէմտէ սէճատէ գըլաճադ սընըզ: Սիզ՝
պիլմէտիյինիլէ սէճատէ գըլարսընըզ, պիզ՝ պիլտիյի-
միլէ սէճատէ գըլարըզ. զիրա խէլա՝ Եհնուտիլէր-
- 23 տէն տիր: Լաքին սաաթ կէլիր, վէ հալա հազըր
տըր, քի կէրչէք սէճատէ գըլանլար՝ Փէտէրէ րուհ
իլէ վէ կէրչէքիլէ իլէ սէճատէ գըլաճաղար. զիրա
Փէտէր տախի՝ ծնա սէճատէ գըլանլարը պէօյլէ իս-
- 24 թէր: Ալլահ Բուհ տուր, վէ կէրէք տիր քի՝ ծնա
սէճատէ գըլանլար րուհ իլէ վէ կէրչէքիլէ իլէ սէճ-
- 25 տէ գըլսընլար: Գարը ծնա տէտի. Պիլիրիմ քի
Քրիստոս թէամիլէ օլունան Մեսիա կէլիյօր. օ
կէլաիյի գէման՝ պիլէ հէր շէյի խապէր վէրէճէք
- 26 տիր: Յիսուս ծնա տէտի. Պէն՝ սանա սէօյլէյէն՝
- 27 օ՛ իմ: Վէ պունուն իւզէրինէ ծնուն շայիրտէրի
կէլիպ՝ գարը իլէ սէօյլէտիյինէ թաճճիւպ էթսի-
լէր. ամմա հիչ քիմսէ՝ Նէ՞ խթէրսին, Լախաս
Յնուն իլէ նէ՞ սէօյլէտիսին տէմէտի:
- 28 Իմաի գարը տէսթիսինի պրաղըպ շէհրէ վարար,
- 29 վէ առէմլէրէ տէտի. Կէլին՝ պիր առէմ կէօրիւն,
քի պանա ճիւմլէ էթաիյիմ շէյլէրի սէօյլէտի. սա-
- 30 գըն պու Քրիստոս օլմասըն: Իմաի շէհրտէն չը-
ղըպ ծնա կէլիրլէր իտի:

- 31 Վէ պու արալըզ շայիրալէր ծնա եարլարըպ տէր-
 32 լէր իտի . Եւ խօճա՝ թաա՛մ էյլէ : Վէ ծնարա
 տէտի . Պէնիմ եէյէճէք թաա՛մըմ վար քի՝ սիզ ծնու
 33 պիլմէզ սինիզ : Իմտի շայիրալէր պիրիպիրինէ տէր-
 լէր իտի . Ա՛ճապա ծնա պիր քիմսէ եէյէճէք կէ-
 34 թիրաթ՝ մի : Յիսուս ծնարա տէտի . Պէնիմ թաա՛-
 մըմ՝ պէնի կէծնտէրէնին իրատէթինի էթմէք՝ վէ
 35 ծնուն իշինի թէքմիլ էթմէք տիր : Սիզ տէմէ՞զ մի
 սինիզ քի՝ տահա տէօրթ այ վար, վէ պիշին վազթը
 կէլի . Իշթէ՛ տէրիմ սիզէ, կէօզլէրինիզի գալտը-
 ըրպ՝ թարլարա պագըն, քի հալա պիշին իշիւն
 36 ազարմըշ տըրլար : Վէ պիշէն՝ իւճրէթ ալըր, վէ
 էպէտի հալաթա մահսուլ տէվշիրի . չէօյլէ քի
 37 հէմ էքէն հէմ պիշէն՝ պէրապէր սէվինէլէր : Զիրա
 պունտա՛ կէրչէք տիր օ սէօզ քի՝ էքէն պաշգա
 38 վէ պիշէն պաշգա տըր : Պէն սիզի՛ սիզին էմէք
 չէքմէտիլինիզի պիշմէյէ կէծնտէրիմ . պաշգալարը
 էմէք չէքտի, վէ սիզ ծնարըն էմէյինէ կիրտինիզ :
 39 Վէ օլ չէհրտէն չօգ Սամարիալըլար՝ ձիւմիէ էթ-
 տիյիմ չէյլէրի պանա սէօյլէտի տէյիւ չէհատէթ
 40 էտէն գարընըն սէօզիւնտէն՝ ծնա ինանտըլար : Իմտի
 Սամարիալըլար ծնուն եանընա կէլաթլէրինտէ,
 ծնա եարվարըրլար իտի քի՝ ծնարըն եանընտա գա-
 41 լա, վէ օրատա իքի կիւն գալտը : Վէ ծնուն սէօ-
 զիւ իշիւն տահա չօգ զիյատէ քիմսէլէր ինանտը-
 42 լար : Վէ գարըյա տէտիլէր քի՝ Արթըզ սէնին սէօ-
 զիւն իշիւն ինանապօրուզ . զիրա քէնտիմիզ ի-
 շիթտիք, վէ պիլիրիզ քի՝ կէրչէքտէն տիւնեանըն
 խէլաս էտիճիսի Քրիստոս պու տուր :
 43 Վէ իքի կիւնտէն սօնկրա՛ օրատան չըզըպ՝ Գա-
 44 լիլեայա կիթտի : Զիրա Յիսուս քէնտիսի չէհատէթ
 էթտի, քի պիր փէյղամպէրին քէնտի վաթանընտա
 45 ի՛թիպարը եօգ տուր : Իմտի Գալիլեայա կէլտիլին-

տէ, Գալիլեալը արժեքաւոր պայրամտա երուսաղէմէն օնուն հէփ էթտիքլէրինի կէօրմէք իլէ՝ օնու գապուլ էթտիլէր. զիրա քէնտիլէրի տախի պայրամա կէլմիշլէր իտի:

- 46 Իմտի Յիսուս թէքրար Գալիլեանն կանա շէհրինէ կէլտի, օրատա քի՝ սույու շարապ էլլէտի. վէ փատիշահա միւթալիգ պիր տտէմ վադր իտի, քի
- 47 օնուն օղլու կափառնայուտա խաթթա իտի: Պու՝ Յիսուսուն Եէհուտիսթանտան Գալիլեայա կէլտիլինի իշիտիւնէ, օնա վարըպ եալվարըր իտի, քի էնիպ՝ օնուն օղլունա շիֆա վէրէ. զիրա էօլիւյօր
- 48 իտի: Իմտի Յիսուս օնա տէտի. էյէր ալամէթլէր վէ աճայիպ շէլլէր կէօրմէղ սէնիղ, հիշ ինանմայա-
- 49 ճագ սընըգ: Օլ փատիշահա միւթալիգ տտէմ օնա
- 50 տէտի. Եա՛ Բապպ՝ չօճուղում էօլմէղտէն է՛ն: Յիսուս օնա տէտի. Վա՛ր, սէնին օղլուն եաշայօր. վէ օ տտէմ՝ Յիսուսուն օնա տէտիլի սէօղէ իման
- 51 էթտի, վէ կիտէյօր իտի: Վէ տահա էնէր իքէն, օնուն գուլլարը օնու գարշըլայըպ, վէ օնա խա-
- 52 պէր վէրիպ տէտիլէր քի Չօճուղուն եաշայօր: Իմտի օնլարա՝ էյիյէ տէօնտիլի սաաթը սօրտու, վէ օնա տէտիլէր քի՝ Սըթմա տիւն սաաթ եէտիտէ
- 53 օնու պրապտը: Իմտի պապապը անկլատը քի՝ Յիսուսուն օնա հէման՝ Օղլուն եաշայօր տէտիլի սաաթտա
- ...դաւը. վէ իման էթտի, կէրէք քէնտիսի՝ կէրէք
- 54 պլւթիւն էվի: Յիսուս Եէհուտիսթանտան Գալիլեայա կէլտիլիտէ, թէքրար պու իքինճի միւ՝ ճիզաթը էլլէտի:

ՊԵՊ Ե

- 1 Պու շէլլէրտէն սօնկրա՝ Եէհուտիլէրին պայրամը
- 2 օլուպ՝ Յիսուս երուսաղէմէ չըգտը: Վէ երուսա-

- ղէմտէ՝ Գօյունյար Գափաւնայ Իսրայէլի թեմ-
հեղա տէնիլէն պիր հալուղ վար տըր, քի ծնուն
3 պէշ գուպպէսի վար : Օնրարաա պիր չօգ խասթա
գալապալըղը հաթար իտի, քէօրլէր՝ թօփալլար՝
գուրումուշլար՝ քի սույուն տէփրէնմէսինի պէք-
4 լէրլէր իտի : Զիրա վագըթ պէ վագըթ հալուղա
պիր մէլէք էնիպ՝ սույու թահրիք էտէր իտի . իմտի
սույուն հարաքէթինտէն սօնկրա իւք էնէն՝ հէր նէ
5 խասթալըղը օլսայըտը՝ սաղ օլուր իտի : Վէ օրա-
տա պիր ատէմ վար իտի, քի օթուղ սէքիղ երը-
6 տան պէրու խասթա իտի : Յիսուս պունուն խաս-
թա հաթմըշ օլտուղունու կէօրիւնձէ՝ չօգ զէման-
տէն պէրու օլտուղունու պիրմէշիլէ, ծնա տէտի .
7 Սաղալմագ իսթէր մի սին : խասթա ծնա ճէվապ
վէրտի . Եւ Բապպ՝ ատէմիւմ հօգ տուր քի՝ սու-
թահրիք օլունտուղունտա պէնի հալուղա գօյա .
ամմա պէն կէլիր իքէն, պէնտէն էվլէլ պաշգասը
8 էնէր : Յիսուս ծնա տէտի . Գալղ, հաթաղընը գալ-
9 տըր, վէ երւրիւ : Վէ տէր ա՛գապ օ ատէմ սաղ
օլտու, հէմ հաթաղընը գալտըրըպ՝ երւրիւր իտի .
10 վէ օլ կիւն շարաթ իտի : Իմտի Եհնուտիլէր շիֆա
պուլմուշ քիմնէյէ տէտիլէր . Շարաթ տըր, սանա՝
11 հաթաղը գալտըրմագ ճայիլ տէյիլ տիր : Օնրարա
ճէվապ վէրտի . Պէնի սաղալտան քիմսէ՝ օ՛ պանա
12 տէտի քի՝ Եաթաղընը գալտըր վէ երւրիւ : Իմտի
ծնա սիւալ էթտիլէր . Սանա՝ Եաթաղընը գալտըր
13 վէ երւրիւ տէյէն ատէմ քի՛մ տիր : Ամմա շիֆա
պուլան քիմսէ՝ ծնուն քիմ օլտուղունու պիրմէզ
իտի . գիրա Յիսուս՝ օլ մահալտէ գալապալըղ վար
14 իքէն՝ սալուշմուշ իտի : Պու շէյլէրտէն սօնկրա՝
Յիսուս ծնու հէքէլտէ պուլուպ՝ ծնա տէտի . Պա՛գ
սաղ օլտուն, արթըղ կիւնա՛ն իշլէմէ, քի տա-
15 հա պէթէր շէյէ օղրամայասըն : Իմտի օլ ատէմ

վարըպ՝ Եհնուտիլերէ խապէր վերտի , քի ծնու սաղալտանն Յիսուս խաի :

- 16 Վէ պու սէպէպտէն Եհնուտիլեր Յիսուսու գօ-
վալարլար խաի , վէ ծնու Էօլտիւրմէյէ արարլար ի-
տի . չիւն քի պու շէյլերի շաբաթ կիւնիւնտէ է-
- 17 տէր խաի : Ամմա Յիսուս ծնլարա ճէվապ վէրտի .
Փէտէրիմ շիմտիյէտէք իշլէյօր , պէն տախի իշլէ-
- 18 րիմ : Իմտի պունսուն իշիւն Եհնուտիլեր ծնու Էօլ-
տիւրմէյէ տահա զիյաատէ արարլար խաի . զիրա
տէյիլ եալընըզ շաբաթը պօզար խաի , իլլա քի Ալ-
լահ քէնտի Փէտէրի տիր տէմէյիլէ՝ քէնտինի Ալ-
- 19 լահա միւսալի էտէր խաի : Իմտի Յիսուս ճէվապ
վէրիպ՝ ծնլարա տէտի . Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ
սիզէ , Օղուլ քէնտիլիյինտէն հիչ պիր շէյ էտէմէզ ,
էյեր Փէտէրին պիր շէյ էթտիյինի կէօրմէզաէ . զի-
րա օ հէր նէ էտէրսէ՝ Օղուլ տէ քէզալիք ծնլարը
- 20 էտէր : Զիրա Փէտէր Օղուլու սէվէր , վէ քէնտի-
նին ճէմի՝ էթտիյի շէյլերի ծնա կէօսթէրիւր . հէմ
ծնա պունլարտան տահա պէօյիւք ա՛մէլլէր կէօս-
- 21 թէրէճէք , թա քի սիզ թա՛ճճիւպ էտէսինիլ : Զիրա
Փէտէր Էօլիւլերի դալտըրտըզը վէ եաչաթտըզը
կիպի՝ Օղուլ տախի պէօյլէճէ՝ իսթէտիյի քիմսէլէրի
- 22 եաչատըր : Զիրա Փէտէր տախի հիչ քիմսէյի հիւքմ
էթմէզ , իլլա պիւթիւն հիւքմիւ Օղուլա վէրմիչ
- 23 տիր . Թա քի ճիւմլէսի Փէտէրէ ի՛զզէթ էթտիք-
լէրի կիպի՝ Օղուլա Գաֆէ ի՛զզէթ էտէլէր . Օղուլա
ի՛զզէթ էթմէյէն՝ ծնու կէօնտէրէն Փէտէրէ ի՛զզէթ
- 24 էթմէզ : Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝ պէնիմ
սէօզիւմիւ տինկլէյէնին՝ վէ պէնի կէօնտէրէնէ ի-
ման էտէնին էպէտի հայաթը վար , վէ հիւքմէ
կէլմէզ , իլլա Էօլիւմտէն հայաթա կէչմիչ տիր :
- 25 Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝ սաաթ կէլիւր , վէ
հալա հաղըր տըր քի՝ Էօլիւլէր Ալլահըն Օղլունուն

- սէսինի իշխտեճէքլէր , վէ իշխտէնլէր տիրիւճէք-
- 26 լէր : Զիրա փէտէրին՝ քէնտինտէ հայաթը օրուու-
ղու կիպի՝ Օղոււա տախի պէօյլէ՝ քէնտինտէ հա-
- 27 յաթը օլմագ վէրմիշ տիր : Վէ ծնա հիւքիւմէթ
տախի վէրմիշ տիր քի՝ հիւքմ էտէ , չիւն քի օ՝
- 28 Ատէմ Օղոււ տուր : Պունա թա՛ճճիւպ էթմէն . զի-
րա սաաթ կէլիր քի՝ մէզարլարտա հէփ օլանլար
- 29 ծնուն սէսինի իշխտեճէքլէր . Վէ էյի իշլէր իշլէ-
յէնլէր հայաթ գըյամէթինէ՝ քէօթիւ իշլէր իշլէ-
- 30 յէնլէր իսէ ա՛ղապ գըյամէթինէ չըգաճազլար : Պէն
քէնտիլիլիմտէն հիչ պիր շէյ էթմէյէ գատիր տէ-
յիւ իմ . իշիթտիլիմէ կէօրէ հիւքմ էտէրիմ , վէ
պէնիմ հիւքմիւմ հագգ տըր . զիրա քէնտի իրա-
- 31 տէթինի : Էյէր պէն քէնտիմ իշիւն շէհատէթ է-
32 տէրսէմ , շէհատէթիմ կէրչէք տէյիլ տիր : Պէնիմ
իշիւն շէհատէթ էտէն՝ պաչգասը տըր . վէ պիլի-
- 33 բիմ քի՝ պէնիմ հագղըմա էթտիլի շէհատէթ կէր-
34 չէք տիր : Սիզ Յովհաննէսէ կէճնտէրտինիզ , վէ
35 լէրիմ քի՝ սիզ խէլաա պոււլասընըզ : Օ՝ եանըպ ը-
չըզ վէրէն պիր չըրազ իտի . վէ սիզ՝ պիր ալ գէ-
ման ծնուն ըչըղընտա մէսրուր օլմագ իսթէտինիզ :
- 36 Ամմա պէնիմ՝ Յովհաննէսինքինտէն պէօյլւք շէ-
հատէթիմ վար . զիրա փէտէրին՝ իճրա էթմէք ի-
չիւն պանա վէրտիլի ա՛մէլլէր՝ պու պէնիմ իշլէ-
տիլիմ ա՛մէլլէր՝ պէնիմ իշիւն շէհատէթ էտէրլէր ,
- 37 քի պէնի փէտէր կէճնտէրմիշ տիր : Վէ պէնի
կէճնտէրէն փէտէր՝ պէնիմ իշիւն քէնտիսի շէհա-
տէթ էթմիշ տիր . հիչ պիր վաղըթ ծնուն սէսինի
- 38 իշիթմէտինիզ , վէ շէքլինի կէօրմէտինիզ . Վէ օ-
նուն սէօզիւ սիգտէ սաքին տէյիլ տիր . զիրա սիզ

- 39 ծնուն կէօնտէրտիցի քիմսէյէ ինանմազ սընըզ: Քի-
թապարը թէֆթիչ էտին . զիրա սիզ զանն էտէր-
սինիզ քի՝ ծնլար իլէ էպէտի հայաթա մալիք օ-
լուրսոունուզ, վէ պէնիմ իչիւն շէհատէթ էտէն ծն-
40 լար տըր: Վէ սիզ պանա կէլմէք իսթէմէզ սինիզ
41 քի՝ հայաթընըզ օլա: Ատէմլէրտէն ի՛զղէթ ալմամ:
42 Լաքին սիզի պիլմիչ իմ քի՝ Ալլահըն մուհապպէ-
43 թի քէնտինիզտէ եօզ տուր: Պէն՝ փէտէրին աւոր
իլէ կէլմիչ իմ, վէ պէնի գապուլ էթմէզ սինիզ .
էյէր պիր զայրիսի քէնտի աւոր իլէ կէլիրսէ, ծնու
44 գապուլ էտէճէք սինիզ: Սիզ պիրի պիրինիզտէն
ի՛զղէթ ալմագտա օլուպ՝ հալընըզ Ալլահտան օ-
լան ի՛զղէթի արամազ իքէն՝ նի՞ճէ իման էտէպի-
45 լիր սինիզ: Զանն էթմէն քի՝ փէտէրէ սիզտէն պէն
շէքվա էտէճէյիմ . սիզին շէքվա էտիճինիզ վար
տըր, օ՝ սիզին իւմիտ էթտէյինիզ Մովսէս տիր:
46 Զիրա էյէր Մովսէսէ ինանսայրտընըզ, պանա տա-
խի ինանըր իտինիզ . զիրա օ՝ պէնիմ հազըրմոա
47 եապտը: Վէ էյէր ծնուն եազտըզլարընա ինան-
մազսանըզ, պէնիմ սէօղլէրիմէ նի՞ճէ ինանաճազ
սընըզ:

ՊԱՊ 6

- 1 Պու շէյլէրտէն սօնկրա՝ Յիսուս Գալիլեանըն Տի-
2 բերիա տէնիզինին էօթէ եապատընա վարտը . Վէ
ծնուն արարնճա չօզ գալապալըզ կիտէր իտի: Ղի-
րա իսսթալարըն իւզէրինէ իճրա էթտիյի ալա-
3 մէթլէրի կէօրիւրլէր իտի: Վէ Յիսուս տաղա չը-
4 գըպ շայիրտլէրի իլէ օրատա օթուրուօր իտի: Վէ
Եէհուտիլէրին պայրամը պասեք եազըն իտի:
5 Իմտի Յիսուս կէօղլէրինի գալտըրըպ՝ ծնա չօզ
խալզ կէլտիյինի կէօրիւնճէ, փիլիպպոսա տէտի:

- Նէրէտէն էքմէքէր սաթուն ալալմ , քի պուն-
 6 լար եէյէլէր : Վէ պունու՝ ծնու սընամագ իչիւն
 սէօյլէտի . զիրա քէնտիտի նէ՝ էտէճէյնի պիլիւր
 7 իտի : Փիլիպպոս ծնա ճէվապ վէրտի . Խքի եիւզ
 տինարլըզ էքմէք պունլարա եթմէզ , քի ծնլար-
 8 տան հէր պիրի պիր ազ շէյ ալա : Շայիրտլէրին-
 տէն պիրի Սիմոն Պետրոսուն դարնտաշը Անդրէաս
 9 ծնա տէտի . Պուրատա պիր քիւչիւք չօճուզ վար ,
 քի ծնուն պէշ արփա էքմէյի վէ իքի պալըղը վար .
 10 Ամա Յիսուս տէտի . Ատէմլէրի օթուրտուն . վէ
 օ մահալտէ չօդ օթ վար իտի . իմտի օլ ատէմլէր՝
 պէշ պին քիշի գատար օլարադ՝ օթուրտուլար :
 11 Վէ Յիսուս էքմէքէրի ալըպ՝ շիւքը էթտիքտէն
 սօնկրա՝ շայիրտլէրէ վէրտի , շայիրտլէր աէ օթու-
 12 րանլարա . քէզալիք իսթէտիքէրի գատար՝ պա-
 13 լըզլարտան տախի : Վէ ծնլար տօյունճա , շայիրտ-
 լէրինէ տէտի . Արթան փարչալարը թօփլայըն , քի
 14 պիր շէյ զպ՝ օլմայա : Իմտի թօփլատըլար , վէ պէշ
 արփա էքմէյինտէն օլան դրընթը իյէ ծն իքի քիւֆէ
 տօլտուրտուլար քի՝ եէյէնլէրտէն արթմըշ իտի :
 15 Վէ օ ատէմլէր՝ Յիսուսուն էթտիյի ալամէթի
 կէօրտիւքէրինտէ , տէտիլէր քի՝ Շօլ տիւնեայա կէ-
 16 լէճէք փէյղամպէր կէրչէքտէն պու տուր : Իմտի
 Յիսուս ծնլարըն՝ ծնու փատիչան էթմէք իչիւն կէ-
 լիպ ծնու գափաճաղլարընը տույունճա , եինէ՝ քէն-
 17 տիսի եալընըզճա տաղա չէքիտի : Վէ ախշամ օլ-
 տուղու դէման՝ ծնուն շայիրտլէրի տէնիղէ էնտի-
 18 լէր : Վէ ծնլար գայըղա կիրիպ՝ տէնիղին էօթէ
 եադասընա՝ կափառնայունա կէլիլլէր իտի . վէ
 արթըզ դարանլըզ օլտու , վէ Յիսուս ծնլարա կէլ-
 19 մէմիշ իտի . Տէնիզ տախի՝ չօդ ըիւզկեար էսմէյիլէ ,
 գապարըյօր իտի : Իմտի ծնլար քիւրէք չէքէրէք

- կիրմի պէշ եախօտ օթուզ զէլվէ դատար կիտինճէ ,
 Յիսուսու կէօրտիւլէր քի՝ տէնիզին իւզէրինտէ եիւ-
 րիւյէրէք գայրղըն եանընա կէլիյօր իտի , վէ գօրգ-
- 20 տուլար : Վէ օ ծնլարա տէտի . Պէն իմ , գօրգման :
- 24 իմտի իսթէտիլէր քի՝ ծնու գայրղա ալալար . վէ
 տէր ա՛գապ գայրգ՝ ծնլարըն կիտէճէքլէրի եէրէ
 կէլտի :
- 22 Էրթէսի կիւն տէնիզին էօթէ եազասընտա տու-
 րան խալգ՝ օրատա ծնուն շայիրտլէրինին պլինտիյի
 օ՛լ պիր գայրգտան մա՛տա եօղ իտիլինի , վէ Յի-
 սուսուն՝ շայիրտլէրի իլէ պէրապէր գայրղա կիր-
 մէտիլինի՝ իլլա շայիրտլէրի եալընրգ կիթմիշ օլ-
- 23 տուզլարընը կէօրտիւքտէ . (Ամմա Տիբերիատան՝
 Բապպ շիւքր վէրիպ էքմէք եէտիքլէրի եէրէ եա-
- 24 գըն պաշղա գայրզլար կէլտի .) իմտի խալգ Յի-
 սուսուն հէմ շայիրտլէրինին օրատա օլմատըղընը
 կէօրիւնճէ , ծնլար տախի գայրզլարա պինիպ՝ Յի-
- 25 սուսու արայարադ Կափառնայուժմա կէլտիլէր : Վէ
 ծնու տէնիզին էօթէ եազասընտա պուլմաղըլա ,
 ծնա տէտիլէր . Եա՛ խօճա՛ պուրայա նէ՛ գէման
- 26 կէլտին : Յիսուս ծնլարա ճէվապ վէրիպ՝ տէտի .
 Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիղէ , պէնի արայօրսու-
 նուզ՝ միւ՛ճիզաթլար կէօրտիւլիւնիւզ իչիւն տէյիլ ,
 իլլա էքմէքլէրտէն եէտիլինիզ՝ վէ տօյտուղունուզ
- 27 իչիւն : Թէլէֆ օլան եէյէճէք իչիւն տէյիլ՝ իլլա
 էպէտի հայաթա գալան եէյէճէք իչիւն իշլէյին ,
 ծնու քի սիղէ Ատէմ Օղլու վէրէճէք . զիրա Փէ-
- 28 տէր Ալլահ՝ ծնու միւհրլէտի : իմտի ծնա տէտի-
 լէր . Ալլահըն ա՛մէլլէրինի իշլէյլիւմ տէյիլ նէ՛ է-
- 29 տէլիւմ : Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ծնլարա տէտի .
 Ալլահըն ա՛մէլի պու տուր քի՝ ծնուն կէծնտէր-
- 30 տիլի քիմսէյէ իման էտէսինիզ : իմտի ծնա տէտի-
 լէր . Եա սէն նէ՛ միւ՛ճիզաթ էտէր սին , քի կէօ-

- 31 րիւպ սանա իման էտէլիմ. նէ՞ իշլերսին : Պապա-
լարըմըզ չէօլտէ մանանայը ետիլէր, նիճէ քի եա-
զըլմըչ տըր . Օնլարա եէմէյէ՝ կէօքտէն էքմէք վէր-
- 32 տի : Իմտի Յիսուս ընլարա տէտի . Կէրչէք՝ կէրչէք
տէրիմ սիզէ, կէօքտէն օլան էքմէյի սիզէ Մովսէս
վէրմէմիշ տիր . Լաքին կէօքտէն օլան կէրչէք էք-
- 33 մէյի՝ ֓էտէրիմ սիզէ վէրիր : Զիրա Ալլահըն էք-
մէյի՝ կէօքտէն էնիպ տէ տիւնհայա հայաթ վէրէն
- 34 տիր : Իմաի ընա տէտիլէր . Եւ՝ Բապպ՝ պիզէ պու-
- 35 էքմէյի տայիմա վէր : Վէ Յիսուս ընլարա տէտի .
Հայաթ էքմէյի պէն իմ . պանա կէլէն՝ ապա աճըզ-
մայաճադ, վէ պանա իման էտէն՝ հիչ ապա սու-
- 36 սամայաճադ տըր : Լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ պէնի
- 37 հէմ կէօրտիւնիւզ, հէմ իման էթմէզ սինիզ : ֓է-
տէրին ճիւմէ պանա վէրտիլի՝ պանա կէլէճէք տիր .
վէ պանա կէլէնի՝ ապա տըշարը չըզարմայաճաղըմ :
- 38 Զիրա կէօքտէն էնտիմ քի՝ տէյիլ քէնտի իրատէ-
թիմի՝ իլլա պէնի կէօնտէրէնին իրատէթինի էտէյիմ :
- 39 Վէ պէնի կէօնտէրէն ֓էտէրին իրատէթի պու տուր
քի՝ ճիւմէ պանա վէրտիլնտէն հիչ պիրինի եի-
թիւմէյիմ, իլլա ընու սօն կիւնտէ տիրլտէյիմ :
- 40 Վէ պէնի կէօնտէրէնին իրատէթի պու տուր քի՝
Օղուլու հէր կէօրէն վէ ընա իման էտէն՝ էպէտի
հայաթա մալիք օլա . վէ ընու սօն կիւնտէ տի-
րլտէյիմ :
- 41 Իմտի Եհոուտիլէր՝ Կէօքտէն էնէն էքմէք պէն իմ
տէտիլի իշլին՝ ընտան էօթիւրիւ մըրըլտանըպ՝ տէր-
- 42 լէր խտի . Պու Յովսէփին օղլու Յիսուս տէյիլ մի՝
քի պիզ ընուն ֓էտէրինի վէ վալիտէսինի պիլի-
րիդ . իմտի պու նիճէ տէր քի՝ Կէօքտէն էնմիշ իմ :
- 43 Իմտի Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ընլարա տէտի . Պիրի
- 44 պիրինիդ իլէ մըրըլտանման : Պանա հիչ քիմսէ կէ-
լէմէզ, էյէր պէնի կէօնտէրէն ֓էտէր ընու չէք-

մէզսէ, վէ պէն ծնու ոսն կիւնտէ տիրիլտէյիմ :
 45 Փէյլամպէրլէրտէ եաղըրմը տըր . վէ ճիւմէտի Ալ-
 րահտան էօյրէտիլմիշ օլաճաղլար . իմտի փէտէրտէն
 46 հէր իշիտէն վէ էօյրէնէն՝ պանա կէլիւ : Տէյիլ քի
 փէտէրի քիմսէ կէօրմիւշ տիւր , իլլա օլ քիմսէ՝ քի
 47 Ալլահտան տըր . փէտէրի օ՛ կէօրմիւշ տիւր : Կէր-
 չէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ , պանա ինանան՝ էպէտի
 48 հայաթմ մալիք օլուր : Պէն հայաթ էքմէյի իմ :
 49 Պապալարընըզ չէօլտէ մանանայը եէտիլէր , վէ էօլ-
 50 տիւլէր : Կէօքտէն էնէն էքմէք պու տուր , քի ծն-
 51 տան պիւր քիմսէ եէյիպ՝ էօլմէյէ : Պէն հայաթ էք-
 52 մէյի իմ քի՝ կէօքտէն էնտիմ : Էյէր պիւր քիմսէ
 պու էքմէքտէն եէրսէ , էպէտէն եաշայաճազ տըր .
 հէմ տախի պէնիմ վէրէճէյիմ էքմէք՝ թէնիմ տիւր ,
 քի ծնու պէն՝ տիւնեանըն հայաթը իշիւն վէրէ-
 ճէյիմ :

53 Իմտի Եէհուտիլէր՝ մապէյնէրլնտէ նիզա էտիպ
 տէրլէր իտի . Պու՝ նի՛ճէ պիզէ թէնինի եէմէք իշիւն
 54 վէրմէյէ դատիր տիւր : Իմտի Յիսուս ծնլարա տէ-
 տի . Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ , էյէր Ատէմ Օղ-
 լունուն թէնինի եէմէզսէնիզ , վէ ծնուն դանընը
 իշմէզսէնիզ , քէնտիլէրլնիզտէ հայաթընըզ օլմազ :
 55 Պէնիմ թէնիմի եէյէն վէ գանըմը իշէն՝ էպէտի հայա-
 թմ մալիք տիւր , վէ պէն ծնու ոսն կիւնտէ տի-
 56 րիլտէճէյիմ : Զիւրա թէնիմ կէրչէքտէն թաա՛մ տըր .
 57 վէ գանըմ՝ կէրչէքտէն իշքի տիւր : Թէնիմի եէյէն
 վէ գանըմը իշէն՝ պէնտէ գալըր , պէն տախի ծնտա :
 58 Տիրի օլան փէտէր պէնի նի՛ճէ կէօնտէրտի իսէ՝ վէ
 պէն փէտէրլն վասիթասը իլէ եաշարըմ , պէնի եէյէն
 տախի էօյլէ պէնիմ վասիթամ իլէ հաշայաճազ :
 59 Կէօքտէն էնէն էքմէք պու տուր . պապալարընըզ
 մանանայը եէյիպ էօլտիւքլէրի կիպի տէյիլ . պու
 էքմէյի եէյէն՝ էպէտէն եաշայաճազ :

- 60 Պու շէյէրի՝ Կափառնայումտա թա՛լիմ էտէր իւ-
քէն՝ ճէմի՛յէթ եւերինտէ՝ սէօյլէտի :
- 61 Իմտի շայիրտլէրինտէն չօգ քիմսէլէր իշիթտիք-
լէրինտէ՝ տէտիլէր . Պու սէօզ սէրթ տիր, պուռնու
- 62 քի՛մ տինկլէյէ պիլիր : Վէ Յիսուս՝ շայիրտլէրինն
պու շէյ իշիւն մըրըտանտըղարընը տէրունինտէ
պիլմէյիլէ, ծնւարա տէտի . Աիգի պժւ մի սիւրչ-
- 63 տիւրիւյօր . Եա էյէր Ատէմ Օղլունուն մուգատէմա
- 64 օլտուղու եէրէ չըգտըղընը կէօրիւրսէնիզ : Հայաթ
վէրէն՝ բուհ տուր, թէն՝ հիչ պիր ֆայիտէ էթմէզ .
պէնիմ սիգէ սէօյլէտիլիմ սէօզլէր՝ բուհ տուր, վէ
- 65 հայաթ տըր : Լաքին սիղտէն պա՛զը քիմսէլէր վար
քի՛ ինանմաղլար . զիրա Յիսուս՝ ինանմայանլար
քիմէր օլտուղունու՝ վէ ծնու էլէ վէրէճէք օլան
- 66 քիմ օլտուղունու էվլէլտէն պիլիր իտի : Վէ տէր-
իտի . Պունուն իշիւն սիգէ տէրիմ քի՛ հիչ քիմսէ
պանա կէլէմէզ, էյէր ծնա Փէտէրիմտէն վէրիլմիշ
տէյիլ իսէ :
- 67 Պունտան պէօյլէ՝ ծնուն շայիրտլէրինտէն չօգ
քիմսէլէր կէրիյէ կիթտիլէր, վէ արթըզ ծնուն իլէ
- 68 կէզմէզլէր իտի : Իմտի Յիսուս ծնիքիլէրէ տէտի .
- 69 Սի՛զ տախի մի կիթմէք իտթէր սինիզ : Սիմոն Պետ-
րոս ծնա ճէվապ վէրտի . Եա՛ Բապա՛ քիմէ՞ վարա-
- 70 լըմ . սէնտէ էպէտի հայաթ սէօզլէրի վար . Վէ
պիզ իման էթմիշ իզ, վէ անկլապըչըզ, քի սէն Աւ-
- 71 լահըն Օղլու Քրիստոս սուն : Յիսուս ծնւարա ճէ-
վապ վէրտի . Պէն՝ սիզ օն իքի քիմսէյի սէ՛չմէտիմ
- 72 մի, ամմա սիղտէն պիրի շէյթան տըր : Վէ պուռն-
Աիմոն օղլու Իսկարիովալու Յուգա իշիւն սէօյլէր
իտի . զիրա օ՝ ծնիքիլէրին պիրի իքէն՝ ծնու էլէ
վէրէճէք իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ Յիսուս՝ պու շէյլէրտէն սօնկրա Գալիլեա տա
կէզէր իտի . զիրա Յէհուտիսթանտա կէզմէք իս-
թէմէզ իտի , չիւն քի Յէհուտիլէր օնու էօլտիւր-
մէյէ արարլար իտի :
- 2 Վէ Յէհուտիլէրին չատըր պայրամը եազըն իտի :
- 3 Իմտի դարնտաշլարը օնա տէտիլէր . Պուրատան
կէօչիւպ՝ Յէհուտիսթանա կիթ , քի շայիրտլէրին
- 4 տախի իշլէտիլին ա՛մէլլէրինի կէօրէլէր : Զիրա հիչ
քիմսէ եօգ քի՝ պիր շէյի կիզլիճէ իշլէյիպ տէ՝ քէն-
տիսի աշիքեար օլմասընը իսթէյէ . էյէր պունլարը
- 5 իշլէրսէն , քէնտինի տիւնեայա պէյան էյլէ : Զիրա
գարնտաշլարը պիլէ օնա իման էթմէզլէր իտի :
- 6 Իմտի Յիսուս օնլարա տէտի . Պէնիմ վազթըմ տահա
եէթիշմէտի . լաքին սիզին վազթընըզ տայիմա հա-
- 7 զըր տըր : Տիւնեա սիզէ պուզզ էտէմէզ , ամմա
պանա պուզզ էտէր . զիրա պէն օնտան էօթիւրիւ
շէհատէթ էտէրիմ քի՝ օնուն ա՛մէլլէրի եարամազ
- 8 տըր : Սիզ պու պայրամա չըզըն . պէն պու պայ-
րամա տահա չըզմամ , զիրա պէնիմ վազթըմ տահա
- 9 թէքմիլ օլմամըշ տըր : Օնլարա պու շէյլէրի սէօյ-
- 10 լէյիպ՝ Գալիլեա տա գալտը : Վէ օնուն գարնտաշ-
լարը չըզընճա , օլ զէման քէնտիսի՝ տախի պայ-
րամա չըզտը , աշիքեարէ տէյիլ , իլլա կիզլիճէ կիպի :
- 11 Իմտի Յէհուտիլէր՝ օնու պայրամտա արայըպ
- 12 տէրլէր իտի . Օ նէրէտէ տիր : Վէ օնուն հազըր-
նա խալզըն արասընտա չօգ ֆըսըլթը վար իտի .
պա՛զըլարը՝ Եյի տիր՝ տէրլէր իտի , պաշալարը
- 13 տէրլէր իտի . Նօ՛գ , իլլա խալզը ազտըրըյօր : Ամ-
մա Յէհուտիլէրին գօրգուսու սէպէպինտէն՝ հիչ
քիմսէ օնտան էօթիւրիւ աշիքեարէ սէօյէմէզ իտի :
- 14 Իմտի արթըզ պայրամ եարը օլունճա՝ Յիսուս

- 15 հէքէէ չըգտը , վէ թա՛լիմ էտէր իտի : վէ Ե-
հուտիլէր թա՛ճճիւպ էտիպ տէրլէր իտի . Պո՛ւ էօյ-
16 րէնմէ՛միշ իքէն՝ նի՛ճէ քիթապլարը պիլիւր : Իմտի
Յիսուս ծնլարա ճէվապ վէրիպ՝ տէտի . Պէնիմ թա՛-
լիմիմ՝ քէնտիմին տէյիլ տիր , իլլա պէնի կէճնտէ-
17 րէնին տիր : Եյէր պիր քիմսէ ծնուն իրատէթինի
էթմէք իսթէրսէ , պու թա՛լիմտէն էօթիւրիւ անկ-
լայածազ քի՛ Ալլահտա՛ն մը՝ Եօխսա պէն քէնտի-
18 լիլիմտէ՛ն մի սէօյլէրիմ : Քէնտիլիյինտէն սէօյլէ-
յէն՝ քէնտի ի՛զզէթինի արար . ամմա ծնու կէճն-
տէրէնին ի՛զզէթինի արայան՝ հադ օ տուր , վէ ծն-
19 տա նահազլըզ Եօզ տուր : Մովսէն սիզէ նօմօսու
վէրմէտի մի , վէ սիզտէն հիշ քիմսէ նօմօսու իճ-
20 րա էթմէզ : Նի՛չիւն պէնի էօլտիւրմէյէ արարսը-
նըզ . խալզ ճէվապ վէրիպ տէտի . Ճիննին վար ,
21 սէնի քի՛մ էօլտիւրմէյէ արայօր : Յիսուս ճէվապ
վէրիպ՝ ծնլարա տէտի . Պիր ա՛մէլ իշլէտիմ , վէ
պունուն իչիւն հէփինիզ թա՛ճճիւպ էտէրսինիզ :
22 Մովսէս սիզէ սիւննէթի վէրտի , տէյիլ քի օ՛ Մով-
սէստէն տիր , իլլա պապալարտան , վէ շաբաթ
23 կիւնիւնտէ ատէմ սիւննէթ էտէրսինիզ : Եյէր ա-
տէմ շաբաթ կիւնիւնտէ սիւննէթ օլունուրսա ,
չէօյլէ քի Մովսէսին նօմօսու պօզուլմայա , շաբաթ
կիւնիւնտէ պիր պիւթիւն ատէմ սադ էթտիլիմ ի-
24 չիւն՝ պանա տարլլըր մը սընըզ : Աէօրիւնիւշէ
կէօրէ չէրաաթ կէօրմէն , իլլա հադ չէրաաթ կէօ-
րիւն ,
25 Իմտի Երուսաղէմիլէրտէն պա՛զըլարը տէրլէր
իտի . Էօլտիւրմէյէ արատըզլարը պու տէյիլ մի .
26 Հէմ իշթէ՛ օ՛ աշիքհարէ սէօյլէր , վէ ծնա հիշ պիր
չէյ սէօյլէմէզլէր ա՛ճապա վիւճիւհէր պունուն Քրիս-
տոս օլտուղունու կէրչէքտէն անկլատըլմը մը :
27 Լաքին պունուն նէրէտէն օլտուղունու պիլիւրիզ .

Քրիստոս իսէ կէտիյի զէման՝ նէրէտէն օլտուղու-
նու քիմսէ պիմէզ :

- 28 Իմտի Յիսուս հէյքէլտէ թա՛լիմ էտէրէք՝ չաղը-
րլպ տէտի . Պէնի տէ պիլիբ սինիզ , նէրէտէն օլ-
տուղումու տէ պիլիբ սինիզ . վէ քէնտիլիլիմտէն
կէլմէմիշ իմ . ամմա պէնի կէօնտէրէն՝ կէրչէք տիր ,
29 քի օնու սիզ պիլմէզ սինիզ : Պէն օնու պիլիբիմ .
30 զիրա օնտան իմ , հէմ պէնի օ՛ կէօնտէրտի : Իմտի
օնու թութմաղա արարլար իտի . ամմա օնուն իւ-
զէրինէ հիչ քիմմէ էլ սալմատը . զիրա օնուն սա-
31 ա՛թը տահա կէլմէմիշ իտի : Վէ խալզտան չօզ
քիմսէլէր օնա ինանսըլար , վէ տէրլէր իտի քի՝
Քրիստոս կէտիյի զէման պունլարտան՝ պունուն
էթտիլինտէն զիլատէ միւճիզաթլա՛ր մը էտէճէք :
- 32 Փարիսեցիլէր՝ խալզըն օնտան էօթիւրիւ պուն-
ճիլէյին ֆըսըլթը էթտիլինի իշիթտիլէր , վէ Փարի-
սեցիլէր հէմ պաշ քեահինլէր օնու թութմազ ի-
33 չիւն խըզմէթքեարլար կէօնտէրտիլէր : Իմտի Յի-
սուս տէտի . Պիր ազ վաղըթ տահա սիզլն իլէ
պէրապէր իմ , անտէն պէնի կէօնտէրէնէ կիտէրիմ :
- 34 Պէնի արայաճազ սընըզ , վէ պուլմայաճազ սընըզ .
վէ պէնիմ օլտուղում եէրէ՝ սիզ կէլմէզ սինիզ :
- 35 Իմտի Եհնուտիլէր՝ մապէյիլէրինտէ տէտիլէր . Պու-
նէրէյէ վարաճազ՝ քի պիզ օնու պուլմայաճաղըզ ,
աճապա Եունանիլէր ալաճաճ տաղըլմիշ օլանլարա՞
36 մը վարըպ՝ Եունանիլէրէ թա՛լիմ էտէճէք , Պու՝
Պէնի արայաճազ սընըզ , վէ պուլմայաճազ սընըզ ,
վէ պէնիմ օլտուղում եէրէ սիզ կէլմէզ սինիզ՝ տէ-
տիլի սէօզ նէ՞ տիր :
- 37 Վէ պայրամըն էն պէօյիւք կիւնիւ օլան սօն
կիւնտէ՝ Յիսուս տուրտու , վէ չաղըրըպ տէտի .
Էյէր պիր քիմսէ սուսամըշ իսէ , պանա կէլսին ,
38 վէ իչսին : Պանա քիմ քի իման էտէրտէ , քիթա-

- պըն տէտիյի կիպի՝ օնուն գարնընտան ապուհայաթ
 39 րումաղլարը ագաճազլար : Վէ պունու՝ օնա իման
 էտէնլէրին ալաճազլարը Բունտան . էթիւրիւ սէօյ-
 լէմիշ իտի . զիրա տահա Ա՛ղիզ Բուն վէրէւէշ տէյիլ
 իտի , չիւն քի Յիսուս տահա ի՛ղզէթլէնմէմիշ իտի :
 40 Իմտի խալգտան չօգ քիմսէլէր պու սէօզիւ իշի-
 տինճէ՝ տէրլէր իտի . Օլ փէյդամպէր կէրչէքտէն
 41 պու տուր : Պաշգալարը տէրլէր իտի . Քրիստոս
 պու տուր . ամմա ղայրիլէրի տէրլէր իտի . Եա
 42 Քրիստոս Գալիլեատա՞ն մը կէլիւր . Քիթապ տէ՞-
 մէտի մի քի՝ Քրիստոս Դաւիթին զիւրրիլէթինուէն
 վէ Դաւիթին օլտուղու քէօյտէն Բիթլէնէմուէն կէ-
 43 լիւր : Իմտի օնուն իչիւն խալգտա ֆըրչա օլտու :
 44 Վէ օնլարտան պա՛ղըլարը օնու թութմագ իսթէր-
 լէր իտի . լաքին օնուն իւզէրինէ հիչ քիմսէ էլ
 սալմաար :
 45 Իմտի խըյմէթքեարլար պաշ քեահինլէրէ վէ Փա-
 րիսեցիլէրէ կէլտիլէր , վէ պունլար՝ օնլարա տէ-
 46 տիլէր . Միու նի՛չիւն կէթիրմէտինիզ : Խըյմէթ-
 քեարլար ճէվապ վէրտիլէր . Ասլա պիր քիմսէ պու
 47 ատէմ կիպի սէօյլէմէմիշ տիր : Իմտի Փարիսեցիլէր՝
 օնլարա ճէվապ վէրտիլէր . Սի՛զ տէ մի ալտանտը-
 48 նըզ : Վիւճիւհլէրտէն եսխօտ Փարիսեցիլէրտէն օնա
 49 հիչ պիր քիմսէ ինանտը՞ մը . Խլլա պու խալգ քի՝
 50 նօմօսու պիլմէզ , պէտտուա՛լը տըրլար : Մնա կէճէ
 իլէ կէլէն՝ հէ՛ճ օնլարտան պիրի օլան Նիկողեմու
 51 օնլարա տէտի . Եա՛ պիզիմ նօմօսումուզ պիր ա-
 տէմի էվլէլա իշիտիպ՝ նէ՛ էթտիյինի անկլամայըն-
 52 ճա՛ օնա հիւքմ էտէ՞ր մի : Ճէվապ վէրիպ օնա տէ-
 տիլէր . Սէ՛ն տէ մի Գալիլեատան սըն . Թէֆթիշ
 էյլէ , վէ պա՛գ քի՝ Գալիլեատան փէյդամպէր զալգ-
 53 մազ : Վէ հէր պիրի էվինէ կիթտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ ցիսուս զէյթինիկ տաղընա վարտը : (2) Վէ սապահլայրն թէքրար հէքէլէ կիթտի , վէ պիւ-
թիւն գալմ ծնա կէլիլըէր իտի . վէ օթուրուպ ծն-
- 3 լարա էօյրէտիր իտի : Իմտի քեաթիպլէր վէ փա-
րիսեցիլէր ծնա՝ զինատա թութուլմուշ պիր գարը
կէթիրտիլէր . վէ ծնու օրթատա տուրտուրուպ ,
- 4 ծնա տէտիլէր . Եւ՝ խօճա՝ պու գարը զինա էտէր
- 5 իքէն՝ ա՛մէլ իւղէրինտէ թութուլտու : Վէ Մուսէս
նօմօտա պիղէ թէնպիհ էթտի քի՝ պէօյլէլէր թաշ-
- 6 լանալար . իմտի սէն նէ՝ տէրսին : Վէ ծնու թէճ-
րիւպէ՝ էտէրէք պունու տէտիլէր , թա քի ծնտան
շիքեայէթ էթմէյէ սէպէպլէրի օլա . ամմա ցիսուս
աշաղա էյիլիպ՝ փարմաղը իլէ եէրէ եազար իտի :
- 7 Վէ ծնա սիւալ էտիպ տուրմատա օլմալէրի իլէ ,
տօղրուլուպ ծնլարա տէտի . Սիղտէն կիւնահսըզ
քիմ իսէ՝ էվվէլա օ՝ ծնուն իւղէրինէ թաշը աթ-
- 8 սըն : Վէ եինէ աշաղը էյիլիպ՝ եէրէ եազար իտի :
- 9 Վէ ծնլար իշիթտիքլէրինտէ , զամիրտէն ա՛ղար-
լանըպ՝ իխթիարլարտան պաշլայարազ էն սօնկրա-
քիլէրէ վարանատէք՝ պիրէր պիրէր տըշարը չըզար-
լար իտի . վէ ցիսուս օրթատա տուրան գարը իլէ
- 10 եալընըզ գալտը : Իմտի ցիսուս տօղրուլուպ՝ գա-
րտան մա՛տա հիչ քիմսէյի կէօրմէյինճէ՝ ծնա տէտի .
Եւ՝ գարը՝ օլ սէնտէն շիքեայէթ էտէնլէր հա՛նի .
պիրի ապա սէնին իւղէրինէ հիւքմ էթմէտի մի :
- 11 Վէ օ տէտի . Հիչ պիրի՝ եւ՝ Բապպ . իմտի ցիսուս
ծնա տէտի . Պէն տախի սէնին իւղէրինէ հիւքմ
էթմէմ : վա՛ր վէ արթըզ կիւնահ իլլէմէ :
- 12 Իմտի ցիսուս՝ եինէ ծնլարա սէօյլէյիպ տէտի .
Պէն տիւնեանըն ըլըզը իմ . պէնիմ արտըմճա կէլէն՝
ապա գարանլըգտա կէզմէյէճէք , իլլա հայաթ

- 13 Ըչըզընա մալիք օլաճազ : Իմտի փարիսեցիլէր ծնա տէտիլէր . Սէն քէնտին իչիւն չէհատէթ էտէրսին ,
- 14 չէհատէթին հազ տէյիլ տիր : Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ծնարա տէտի . Էյէրչի պէն քէնտիմ իչիւն չէհատէթ էտէրսէմ տէ չէհատէթիմ հազ տըր . զիրա նէրէտէն կէլտիյիմի վէ նէրէյէ կիթտիյիմի պիլիրիմ . սիզ իսէ նէրէտէն կէլտիյիմի եանէրէյէ կիթտիյի-
- 15 մի պիլմէզ սինիզ : Սիզ թէնճէ հիւքմ էտէր սինիզ .
- 16 պէն հիչ քիմսէյի հիւքմ էթմէմ : Վէ էյէրչի պէն հիւքմ էթսէմ տէ պէնիմ հիւքմիւմ կէրչէք տիր . զիրա եալընըզ տէյիլ իմ , իլլա պէն՝ վէ պէնի-
- 17 կէճտէրէն փէտէր : Վէ սիզին նոմօսուսուզտա տա- խի եազըլմըջ տըր քի՝ Խքի ատէմին չէհատէթի
- 18 հազ տըր : Պէն իմ քի՝ քէնտիմ իչիւն չէհատէթ էտէրիմ , հէմ պէնիմ իչիւն՝ պէնի կէճտէրէն
- 19 փէտէր չէհատէթ էտէր : Իմտի ծնա տէտիլէր . փէտէրին նէրէտէ տիր . Յիսուս ճէվապ վէր- տի . Նէ պէնի՝ նէ տէ փէտէրիմի պիլիր սինիզ . է-
- յէր պէնի պիլսէյիտինիզ , փէտէրիմի տախի պիլիր իտինիզ :
- 20 Պու սէօզլէրի Յիսուս հէքէլտէ թալիմ էտէրէք՝ խազինէ օտասընտա սէօյլէտի . վէ ծնու հիչ քիմ- սէ թուլթմատը , զիրա տահա ծնուն սաաթը կէլ- մէմիչ իտի :
- 21 Իմտի Յիսուս թէքրար ծնարա տէտի . Պէն կի- տէրիմ , վէ պէնի արայաճազ սընըզ , վէ կիւնահը- նըզտա էօլէճէք սինիզ . պէնիմ կիթտիյիմ եէրէ
- 22 սիզ կէլէմէզ սինիզ : Իմտի Եհնուտիլէր տէրէր ի- տի . Սազըն քէնտինի էօլտիւրմէսին քի՝ Պէնիմ
- 23 կիթտիյիմ եէրէ սիզ կէլէմէզ սինիզ տէյօր : Վէ ծն- լարա տէտի . Սիզ աչաղատան սընըզ , պէն եօզա- րըտան իմ . սիզ պու տիւնեատան սընըզ , պէն պու-
- 24 տիւնեատան տէյիլ իմ : Իմտի սիզէ տէտիմ քի՝

- կիւնահարրնըդոտա էօլէճէք սինիզ . զիրա՞ էյէր իման էթմէզսէնիզ քի պէն իմ , կիւնահարրնըդոտա
- 25 էօլէճէք սինիզ . Իմտի ծնա տէտիլէր . Սէն քիմ սին , վէ ցիսուս ծնլարա տէտի . Իպթիտատէն հէ-
- 26 ման սիզէ սէօյլէտիյիմ կէպէ : Սիզին հազգընդա սէօյլէմէյէ վէ հիւքմ էթմէյէ չօգ շէյլէրիմ վար . լաքին պէնի կէծնտէրէն՝ կէրչէք տիր . վէ պէն տիւնեայա՝ ծնտան իշիթտիյիմ շէյլէրի սէօյլէրիմ :
- 27 Օնլարա փէտէր իշիւն սէօյլէտիյինի անկլամատըլար :
- 28 Իմտի ցիսուս ծնլարա տէտի . Ատէմ Օղլունու երւճէլթտիյինիզտէ՝ օլ զէման անկլայաճազ սընըզ քի պէն իմ . վէ քէտիլիյիմտէն հիչ պիր շէյ էթմէմ , լաքին փէտէրիմ պանա նիճէ էօյրէթտի իսէ ,
- 29 օ՛ շէյլէրի սէօյլէրիմ : Վէ պէնի կէծնտէրէն՝ պէնիմ իլէ տիր . փէտէր պէնի եալընըզ պրազմատը . զիրա պէն՝ տայիմա ծնուն պէյէնտիյի նէանէլէրի էտէրիմ :
- 30 Պու շէյլէրի սէօյլէր իքէն , ծնա չօգ քիմսէլէր
- 31 ինանտըլար : Իմտի ցիսուս՝ ծնա իման էտէն Եէհուտիլէրէ տէրիտի . Էյէր սիզ՝ պէնիմ սէօզիւմտէ
- 32 գալըրսանըզ , կէրչէքտէն շայիրտլէրիմ սինիզ : Վէ կէրչէքլիյի պիլէճէք սինիզ , վէ կէրչէքլիք սիզի
- 33 ազատ էտէճէք տիր : Մնա ճէվապ վէրտիլէր . Պիզ Աբրահամ զիւրրիյէթի իզ , վէ հիչ պիր վազըթ քիմ սէյէ գուլ օլմալըզ . սէն նիճէ՝ Ազատ օլաճազ սը-
- 34 նըզ տէրսին : Գիսուս ծնլարա ճէվապ վէրտի . Վէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝ կիւնահը հէր իշլէյէն՝
- 35 կիւնահըն գուլու տուր : Վէ գուլ՝ էպէտէն էվտէ
- 36 գալմազ . օղուլ՝ էպէտէն գալըր : Իմտի էյէր Օղուլ սիզի ազատ էտէրսէ , ֆիլ վազի՝ ազատ օլաճազ սը-
- 37 նըզ : Աբրահամ զիւրրիյէթի օլտուզունուզու պիլիր իմ . ամմա պէնի էօլտիւրմէյէ արար սընըզ , զի-
- 38 րա սէօզիւմ սիզտէ եէր էթմէզ : Պէն փէտէրիմին

- 39 Եւանջնատա կէօրտիւյիւմբւ սէօյլէրիմ, իմտի սիգ տա-
 խի պապանդղն Եւանջնատա կէօրտիւյիւնիւղիւ է-
 40 տէրսինիզ : Ճէվապ վէրիպ ծնա տէտիլէր : Պիղիմ
 պապամբզ Աբրահամ տըր : Յիսուս ծնարա տէտի .
 էյէր Աբրահամն էվլատարը օլսայըտընդ , Աբ-
 41 րահամն ամէլլէրինի իշլէր իտինիզ : Շիմտի իսէ
 պէնի էօլտիւրմէյէ արարսընդ , պիր ատէմի քի՝
 սիզէ Ալլահտան իշիթտիյիմ կէրչէքլիյի սէօյլէմիշ
 42 իմ . Աբրահամ պունու էթմէտի : Սիզ՝ պապանդ-
 զըն ամէլլէրինի իշլէրսինիզ . իմտի ծնա տէտիլէր .
 Պիզ՝ զինատան տօզմամըշըզ . պիր Փէտէրիմիզ վար՝
 43 Ալլահ : իմտի Յիսուս ծնարա տէտի . էյէր Ալ-
 լահ Փէտէրինիզ օլսայըտը , պէնի սէվէր իտինիզ .
 չիւն քի պէն՝ Ալլահտան չըգտըմ , վէ կէլտիմ . զի-
 44 րա տէյիլ քի քէնտիլիյիմտէն կէլտիմ , լաքին պէնի
 45 օ՝ կէօնտէրտի : Նի՞չիւն պէնիմ սէօյլէտիյիմի անկ-
 լամազ սընդ . չիւն քի պէնիմ սէօզլւմիւ տինկ-
 46 լէյէմէզ սինիզ : Սիզ պապանդզ չէյթմանտան սընդ ,
 վէ պապանդղն ճարգուլէրինի իճրա էթմէք իսթէր
 սինիզ . օ՝ իպթիտատէն ատէմ էօլտիւրիւճիւ իտի ,
 վէ կէրչէքլիքտէ տուրմատը . զիրա ծնտա կէրչէք-
 47 լիք Եօզ տուր . Եպլանը սէօյլէտիյի վազըթ՝ քէն-
 տինինքիլէրտէն սէօյլէր . զիրա Եալան սէօյլէյիճի՝
 48 վէ ծնուն պապասը տըր : Ամմա պէն կէրչէքլիյի
 49 սէօյլէտիյիմ իշիւն՝ պանա ինանմազ սընդ : Սիզ-
 տէն՝ քիմ պէնտէ կիւնահ իտպաթ էտէ պիլիլ . վէ
 էյէր կէրչէքլիք սէօյլէր իսէմ , սիզ նիշիւն պանա
 47 ինանմազ սընդ : Ալլահտան օլան՝ Ալլահն սէօզ-
 լէրինի տինկէր . սիզ պու սէպէպտէն տինկէմէզ
 48 սինիզ , չիւն քի Ալլահտան տէյիլ սինիզ : իմտի Եէ-
 հուտիլէր ճէվապ վէրիպ՝ ծնա տէտիլէր . էյի տէ-
 մէյօրմուլուզ քի՝ Սամարիալը սըն , վէ ճիննին վար :
 49 Յիսուս ճէվապ վէրտի . Պէնիմ ճիննիմ Եօզ տուր ,

- լաքին փետերիմի ի՛զգէթլէրիմ, վէ սիզ պէնի թահ-
- 50 գիր էտէյօրսուռուզ : Ամմա պէն քէնտի ի՛զգէթլիմի
արամամ . ծառարայան վէ շէրաաթ կէօրէն վար :
- 51 Կերչէք՝ կերչէք տէրիմ սիզէ, էյէր պիր քիմսէ պէ-
նիմ սէօզիւմիւ կէօզէտիրսէ, էպէտէն ապա էօլիւմ
- 52 կէօրմէյէճէք տիր : Իմտի Եէհուտիլէր ծնա տէտիւ-
լէր . Շիմտի պիլտիք քի՝ ճիւնին վար . Աբրահամ
հէմ փէյղամպէրլէր էօլտիւ, վէ սէն տէրսին . Էյէր
պիր քիմսէ սէօզիւմիւ կէօզէտիրսէ, էպէտէն ապա
- 53 էօլիւմ տաթմայաճազ : Սէն պապամըզ Աբրահամ-
տան պէօյիւք մի սին, քի օ էօլտիւ . փէյղամպէր-
լէր տախի էօլտիւլէր . սէն քէնտինի քիմ էտէր սին :
- 54 Յիսուս ճէվապ վէրտի . Էյէր պէն քէնտիմի ի՛զ-
գէթլէյօրսամ, ի՛զգէթլիմ հիչ պիր շէյ տէյիլ տիր .
պէնի ի՛զգէթլէյէն՝ փետերիմ տիր, քի սիզ ծնուն
- 55 իչիւն Ալլահըմըզ տըր տէրսինիզ . Վէ ծնու պիլ-
մէտինիզ, ամմա պէն ծնու պիլիրիմ . վէ էյէր ծնու
պիլմէմ տէրսէմ, սիզէ պէնզէր եալանճը օլանաղըմ .
լաքին ծնու պիլիրիմ, վէ ծնուն սէօզիւնիւ կէօ-
- 56 զէտիր իմ : Պապանըզ Աբրահամ պէնիմ կիւնիւմիւ
կէօրմէք է-ֆաէ էլէ մէսրուր օլտու . վէ կէօրտիւ ,
- 57 հէմ սէվինտի : Իմտի Եէհուտիլէր ծնա տէտիլէր .
Տահա էլլի կաշընտա տէյիլ սին, Աբրահամը՝ տախի
- 58 մի կէօրտիւն : Յիսուս ծնլարա տէտի . Կերչէք՝
կերչէք տէրիմ սիզէ, Աբրահամ օլմաղտան էվվէլ
- 59 պէն վար ըմ : Իմտի թաշլար գարտըրտըլար, քի
ծնուն իւզէրինէ աթալար . Յիսուս իսէ կիզլէնտի,
վէ ծնլարըն օրթապընտան կէչիպ՝ հէքէլտէն տը-
շարը չըգտը, վէ պէօյէ կէչտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ կէչէր իքէն, անատան տօղմա պիր քէօր ա-
- 2 տէմ կէօրտիւ : Վէ շայիրտէրի ծնա սիւալ էտիպ

- տէտիւէր . Եւ խօճա՝ քիմ կիւնահ իշլէտի , պո՛ւ
մը՝ հօխսա աթալարը մը՝ քի պու քէօր տօղա :
- 3 Յիսուս ճէվապ վէրտի . Նէ՛ օ կիւնահ իշլէտի , նէ՛
տէ ծնուն աթալարը . լաքին ծնտա Ալլահն ա՛-
- 4 մէլլէրի աշիքեար օլա տէյիւ օլա : Կիւնտիւղ ի-
քէն պանա կէրէք տիր քի՛ պէնի կէօնտէրէնին ա՛-
- 5 մէլլէրինի իշլէյիմ . կէճէ կէլիւ , քի օ զէման քիմ-
3 սէ իշլէյէմէղ : Պէն տիւնեատա իքէն , տիւնեանըն
- 6 ըչըղը իմ : Պու շէյլէրի սէօյլէյինճէ , եէրէ թիւք-
րիւպ՝ թիւքրիւքտէն պալչըգ եափտը , վէ պալ-
- 7 չըղը՝ քէօրիւն կէօղլէրի իւզէրինէ սիւրտիւ : Վէ
օնա տէտի . Կի՛թ՝ Սեւովամ հափուղունտա (քի
թէքծիւմէ օլունսա՝ կէօնտէրիւմիշ տէմէք տիր)
եայգան . իմտի օ կիտիպ եայգանտը , վէ կէօշ-
- 8 կէօրիւր կէլտի : Իմտի գօնչուլար՝ վէ ծնուն էվ-
վէլտէն տիւէնճի օլտուղունու կէօրէնլէր տէրլէր
- 9 իտի . Օլ օթուրուպ տիւէնէն պու տէյի՛ւմի : Պա՛ղը-
լարը տէրլէր իտի քի՛ Պու տուր . պա՛ղըլար տա քի՛
- 10 Օնա պիր պէնղէյէն տիր . քէնտիսի տէր իտի քի՛ Պէն
11 իմ : Իմտի ծնա տէրլէր իտի . Սէնին կէօղլէրին նի՛ճէ
12 աշըտը : Օ՝ ճէվապ վէրիպ տէտի . Յիսուս տէնիլէն
պիր ատէմ պալչըգ եափըպ՝ կէօղլէրիմին իւզէրինէ
սիւրտիւ , վէ պանա՝ Սեւովամ հափուղունա կիթ ,
վէ եայգա՛ն տէտի . վէ պէն վարըպ եայգանընճա ,
- 12 կէօրտիւմ : Իմտի ծնա տէտիւէր . Օ՝ նէ՛րէտէ տիր .
տէտի . Պիւմէմ :
- 13 Օլ էվլէլէր քէօր օլանը փարիսեցիլէրէ կէօ-
- 14 թիւրտիւլէր : Վէ Յիսուս պալչըղը եափըպ՝ ծնուն
- 15 կէօղլէրինի աշտըղը զէման՝ շաբաթ իտի : Իմտի
փարիսեցիլէր՝ նի՛ճէ կէօրտիւ տէյիւ թէքրար ծնա
սօրտուլար . վէ օ ծնլարա տէտի . կէօղլէրիմին
իւզէրինէ պալչըգ գօտու , վէ եայգանտըմ , վէ կէօ-
- 16 րիւօրում : Իմտի փարիսեցիլէրտէն պա՛ղըլարը տէր-

- լէր իտի . Պու առէմ Ալլահտան տէրիւ տիր , չիւն
 քի չարաթը կէօղէթմէզ . պաշգալարը տէրլէր իտի .
 Կիւնահքեար առէմ պէօյլէ միւճիզաթլար նիճէ
 էտէ պիլիւր . վէ արալարընտա ֆըրզա վար իտի :
- 17 Թէքրար քէօրէ տէտիլէր . Սէն օնուն իչիւն նէ՞
 տէրսին , քի սէնին կէօղլէրինի աչտը . վէ օ տէտի
- 18 քի՝ Փէյզամպէր տիր : Իմտի Եէհուտիլէր՝ օնուն
 հազգընտա ինանմատըլար քի՝ քէօր իտի վէ կէօզ-
 լէրի աչըլտը , թա քի օլ կէօղլէրի աչըլանըն ա-
- 19 թալարընը չաղըրտըլար , վէ օնլարա սօրուպ տէ-
 տիլէր . Սիզին օլ քէօր տօղտու տէտիլինիզ օղլու-
- 20 նուզ պո՛ւ մը . իմտի՝ շիմտի նիճէ կէօրիւյօր : Օ-
 նուն աթալարը օնլարա ճէվապ վէրիպ տէտիլէր .
 Պու պիզիմ օղլումուզ օլտուղունու՝ վէ օնուն քէօր
- 21 տօղտուղունու պիլիլիլիզ . Ամա շիմտի նիճէ կէօր-
 տիւլիւնիւ պիլմէյիզ , Կախօտ օնուն կէօղլէրինի
 քի՛մ աչտըղընը պիզ պիլմէյիզ . քէնտիսի պալիլիզ
 տիր , օնա սիւալ էտին , քէնտի իչիւն՝ քէնտիսի
- 22 սէօյլէյէ : Օնուն աթալարը Եէհուտիլէրաչն գօրգ-
 տուզլարը իչիւն պու շէյլէրի սէօյլէտիլէր . զիրա
 Եէհուտիլէր՝ հալա սէօզ պիր էթտիլէր քի՝ էյէր
 պիր քիմսէ օնու՝ Քրիստոս իզրար էտէրսէ , ճէմի-
- 23 յէթաէն իխարաճ օլունա : Պու սէպէպտէն օնուն
 աթալարը տէտիլէր քի՝ Քէնտիսի պալիլիզ տիր , օնա
- 24 սօրուն : Իմտի թէքրար քէօր օլան առէմի չա-
 ղըրտըլար , վէ օնա տէտիլէր . Ալլահա շիւքը վէր .
- 25 պիլիզ պիլիլիլիզ քի՝ օ առէմ կիւնահքեար տըր : Իմ-
 տի օ՝ ճէվապ վէրիպ տէտի . Կիւնահքեար մը տըր՝
 պիլմէմ . պիր շէյ պիլիլիլիմ քի՝ պէն քէօր իքէն ,
- 26 շիմտի կէօրիւյօրում : վէ Կինէ օնա տէտիլէր .
 Սանա նէ՞ էթտի . սէնին կէօղլէրինի նիճէ աչտը :
- 27 Օնլարա ճէվապ վէրտի . Սիզէ շիմտի սէօյլէտիմ ,
 վէ իշիթմէտինիզ , նի՛չիւն թէքրար իշիթմէք իս-

- թէրսինիզ , սի՞ղ տէ՛ օնուն շայիրտէրի մի օլմադ
 28 խթէրսինիզ : Օնլար օնա սիթէմ էտիպ տէտիլէր .
 Սէն սին օնուն շայիրտի , պիզ իսէ Մովսէսին շա-
 29 յիրտէրի իզ : Պիզ պիլիբիզ քի՝ Աւլահ Մովսէս իլէ
 սէօլէշմիշ տիր . ամմա պունուն նէրէտէն օլտու-
 30 զունու պիլմէիզ : Օլ ատէմ ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա
 տէտի . Հիքմէթ պունտա տըր քի՝ սիզ օնուն նէ-
 31 րէտէն օլտուզունու պիլմէզ սինիզ , հէմ օ պէնիմ
 կէօզլէրիմի աչմըշ տըր : Ամմա պիլիբիզ քի՝ Աւ-
 32 լահ կիւնահքեալլարը իշիթմէզ , իլլա էյէր պիր
 քիմսէ Աւլահա թափան իսէ , վէ օնուն իրատէ-
 32 թինի իճրա էտէրսէ , օնու իշիտիր : Էզէլտէն պէ-
 33 րու իշիտիլմէտի , քի պիր քիմսէ անատան տօզմա
 քէօրիւն կէօզլէրինի աչմըշ տըր : Էյէր պու քիմ-
 34 սէ Աւլահտան օլմասայլտը , հիշ պիր շէյ էտէ-
 մէզ իտի : Ճէվապ վէրիպ օնա տէտիլէր . Սէն
 պիւս պիւթիւն կիւնահլարտա տօզտուն , վէ սէն
 մի պիզէ թալիմ էտէրսին . վէ օնու տըշարը չը-
 դարտըլար :
 35 Յիսուս օնու տըշարը չըգարտըզլարընը իշիթ-
 տի , վէ օնու պուլուպ՝ օնա տէտի . Սէն Աւլահըն
 36 Օզլունա իման էտէր մի սին : Օ՝ ճէվապ վէլիպ
 տէտի . Պիմ տիր՝ Եւ Բապպ , քի օնա իման է-
 37 տէրիմ : Վէ Յիսուս օնա տէտի . Օնու հէմ կէօր-
 38 տիւն , հէմ սէնին իլէ սէօլէշէն օ՝ տուր : Վէ օ՝
 իման էտէրիմ Էւ Բապպ՝ տէրիպ՝ օնա սէճտէ էյ-
 39 լէտի : Վէ Յիսուս տէտի . Պէն պու տիւնեայա
 հիւքմ իշիւն կէլտիմ քի՝ կէօրմէյէնլէր կէօրէլէր ,
 վէ կէօրէնլէր քէօր օլալար :
 40 Վէ Փարիսեցիլէրտէն՝ օնուն պիլէսինճէ օլանլար
 պու շէյլէրի իշիթտիլէր , վէ օնա տէտիլէր . Պի՞զ
 41 տալի մի քէօր իզ : Յիսուս օնլարա տէտի . Է-
 յէր քէօր օլսայլտընըզ , կիւնահընըզ օլմազ իտի .

ամմա չիմտի՝ կէօրիւյորուզ տէրսինիզ, ծնուն ի-
չին կինանհընդ տուրուր :

ՊԱՊ 10

- 1 Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ, գօյունլարըն աղը-
լընա գափուտան կիրմէյէն՝ լաքին պաշգա եէրտէն
- 2 չըգան՝ օ խըրսըզ վէ հարամի տիր : Ամմա գափու-
- 3 տան կիրէն՝ գօյունլարըն չօպանը տըր : Գափուճու
ծնա աչար, վէ գօյունլար ծնուն սէսինի տինկլէր,
վէ քէնտի գօյունլարընը ատլը տտընճա չաղըրըր,
- 4 վէ ծնլարը չըգարըր : Վէ քէնտի գօյունլարընը չը-
գարտըղը գէման, ծնլարըն էծնիւնճէ վարըր . վէ
գօյունլար ծնուն արտընճա կիտէր . զիրա ծնուն
- 5 սէսինի թանըրլար : Ամմա եապանճընըն արտընճա
առլա կիթմէզլէր, իլլա ծնտան գաչարլար . զիրա
եապանճըլարըն սէսինի թանըմաղլար :
- 6 Յիսուս ծնլարա պու թէմսիլի սէօյլէտի . ամմա
ծնլար՝ քէնտիլէրէ սէօյլէտիյի չէյլէրին նէ՝ օլտու-
- 7 ղունու անկլամատըլար : Իմտի Յիսուս թէքրար
ծնլարա տէտի . Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝
- 8 գօյունլարըն գափուսու պէն իմ . Պէնտէն էվլէլ
հէփ կէլէնլէր՝ խըրսըզ վէ հարամի տիրլէր . ամմա
- 9 գօյունլար ծնլարը տինկլէմէտիլէր : Գափու պէն իմ .
էյէր պիր քիմսէ պէնտէն կիրէրսէ, խէլաս օլա,
- 10 վէ կիրիպ չըգա, վէ օթլազ պուլա : Խըրսըզ կէլ-
մէզ, իլլա չալմագ՝ վէ պօղաղլամագ՝ վէ թէլէֆ
էթմէք իչիւն . պէն կէլտիմ քի՝ հայաթա մալիք-
- 11 օլալար, վէ զիյատէսի իլէ մալիք օլալար : Էյի չօ-
պան պէն իմ . էյի չօպան՝ ճանընը գօյունլարըն ու-
- 12 ղուրունա գօր : Ամմա իւճրէթլի օլուպ չօպան օլ-
մայան քիմսէ՝ քի գօյունլար քէնտինին տէյիլ, գուր-
տուն կէլտիյինի կէօրիւր, վէ գօյունլարը պրաղըպ

- գաչար . վէ գուրտ ծնարը գափար , վէ գոյունլարը
 13 տաղըտըր : վէ իւճրէթլի գաչար , չիւն քի իւճ-
 րէթլի տիր , վէ գոյունլարտան էօթիւրիւ վազի-
 14 ֆէսի օլմաղ : էյի չօպան պէն իմ , վէ պէնիմքի-
 լէրի պիլիրիմ , պէնիմքիլէր տախի պէնի պիլիրէր ,
 15 ֆէտէր պէնի պիլտիլի վէ պէն ֆէտէրի պիլտիլիմ
 կիպի . վէ գոյունլարըն ուղուրունա ճանըմը վէ-
 16 րիրիմ : Ղայրի գոյունլարըմ տախի վար քի՛ ծնար
 պու աղըլտան տէյիլ տիր . ծնարը տախի կէթիր-
 մէլլի իմ . վէ սէսիմի իչիտէճէքլէր , վէ պիր սիւ-
 17 րիւ՝ պիր չօպան օլաճազ : ֆէտէր պէնի պունուն
 իչիւն սէվէր քի՛ պէն ճանըմը վէրիրիմ , քի՛ ծնու
 18 երինէ ալայըմ : Օնու պէնտէն քիմսէ ալմաղ . լաքին
 ծնու պէն քէնտիլիլիմտէն վէրիրիմ . ծնու վէրմէյէ
 հիւքիւմէթիմ վար , վէ թէքրար ծնու ալմաղա հիւ-
 քիւմէթիմ վար . ֆէտէրիմտէն պու թէնպիհի ալ-
 տըմ :
 19 իմտի պու սէօղլէր իչիւն՝ երինէ Նէհուտիլէրին
 20 մապէնիմտէ ֆըրգա օլտու : վէ ծնարտան չօգ
 քիմսէլէր տէրլէր իտի . Օնուն ճիննի վար , վէ տի-
 21 վանէլէնիօր , ծնու նի՛չիւն տինկլէր սինիզ : Պաչ-
 գալարը իսէ տէրլէր իտի . Պունլար՝ ճիննլի քիմ-
 սէնին սէօղլէրի տէյիլ տիր . ճինն՝ քէօրլէրին կէօզ-
 լէրինի աչա պիլիփր մի :
 22 վէ Նէրուսաղէմտէ հէյ+էլֆ թէպրիք պայրամը
 23 օլտու , վէ գըչ իտի : վէ Յիսուս հէյքէլտէ Սողո-
 մոնուն գուպպէսինտէ կէզէր իտի :
 24 իմտի Նէհուտիլէր ծնուն էթրաֆընը ալըպ՝ ծնա
 տէտիլէր . ճանըմըղ նէչէյէտէք շիւպհէտէ թու-
 թարսըն , էյէր Քրիստոս սէն իսէն , պիղէ աշի-
 25 քեարէ սէօյլէ : Յիսուս ծնարա ճէվապ վէրտի .
 Սիգէ սէօյլէտիմ , վէ ինանմաղ սընըզ . ֆէտէրիմն
 աաղնսա պէնիմ իճրա էյլէտիլիմ ամէլլէր՝ պէնիմ

- 26 իշխան ծնար չէ՛հատէթ էտէրլէր : Լաքին սիզ իման
 էթմէզ սինիզ : Ղիրա սիզէ տէտիլիմ կիպի՝ պէնիմ
 27 գոյունլարրմտան տէյիլ սինիզ : Պէնիմ գոյունլարրմ՝
 սէսիմի իշխարլէր , վէ պէն ծնարը թանրըրմ , վէ
 28 պէնիմ արտըմճա կէլիլլէր : Վէ պէն ծնարա է-
 պէտի հայաթ վէրիլիմ , վէ էպէտէն տալա զայ՝ օլ-
 մայաճազլար , վէ ծնարը պէնիմ էլիմտէն քիմսէ
 29 զափմայաճազ տրր : Պանա վէրէն Փէտէրիմ հէփի-
 սինտէն պէօյիւք տիւր , վէ Փէտէրիմին էլինաէն
 30 քիմսէ զափմազա զատիր տէյիլ տիր : Պէն վէ Փէ-
 տէր պիր իզ :
 31 Իմտի Եէհուտիլէր երնէ թաշլար ալտըլար , քի
 32 ծնու թաշլայալար : Յիսուս ծնարա ճէվապ վէրտի .
 Սիզէ Փէտէրիմտէն չօզ էյի իշլէր կէօթէրտիմ ,
 ծնլարտան հա՛նկը իշ իշխան պէնի թաշլայօրսու-
 33 նուզ : Եէհուտիլէր ծնա ճէվապ վէրիպ տէտիլէր .
 Սէփի էյի իշ իշխան թաշլամազըզ , իլլա քիւֆր ի-
 չիւն , հէմ սէն ատէմ իքէն՝ քէնալինի Ալլահ էթ-
 34 տիլին իշխան : Յիսուս ծնլարա ճէվապ վէրտի . Սի-
 ղին հօմօսունուզտա՝ Պէն ալլահլար սընըզ տէտիմ
 35 ռէյի՝ հազըլմըշ տէյիլ մի : Էյէր օլ քիմսէլէրէ ալ-
 լահլար տէտի իսէ՝ քի ծնլարա Ալլահն սէօղիւ
 կէլմիշ իտի , վէ հազը պօզուլմազ զապիլ տէյիլ
 36 տիր , Փէտէրին ա՛զիլլէյիպ տիւնհայա կէճառէր-
 տիլի քիմսէյէ սիզ՝ Քիւֆր էտէյօրսուն մը տէրսի-
 37 նիզ , չիւն քի Ալլահն Օղլու իմ տէտիմ : Էյէր
 Փէտէրիմին իշլէրինի իշլէմէզսէմ , պանա ինանման :
 38 Ամա էյէր իշլէրսէմ , պանա ինանմազսանըզ տալի ,
 օլ իշլէրէ ինանըն . թա քի անկլայասընըզ վէ իման
 էտէսինիզ քի՝ Փէտէր պէնտէ՝ պէն տալի ծնտա իմ :
 39 Իմտի թէքրար ծնու թութմազա արարլար իտի
 40 վէ ծնլարն էլինտէն չըզտը : Վէ երնէ Յօրգանա-
 նըն էօթէ հազասընտա՝ Յովհաննէսին մուզատէմա

վաֆթիդ էթտիլի մահալէ կիտիպ՝ օրատա գալոր։
 41 Վէ չօգ քիմսէլէր ծնա կէլաիլէր, վէ տէրէր իտի
 քի՝ կէրչի Յովհաննէս՝ հիչ պիր միւճիգաթ էյլէ-
 42 մէտի։ Ամա Յովհաննէսին պուճուճն հագգընտա
 ճիւսկէ սէօյլէտիքլէրի կէրչէք իտի։ Վէ օրատա՝
 չօգ քիմսէլէր ծնա ինանտըլար։

ՊԱՊ 11

1 Վէ Մարիամըն հէմ ծնուն գրգ գարնտաչը Մար-
 թանըն քէօյիւ Բեթանիատան՝ Ղազարոս խամնտէ
 2 խասթա եաթմըչ պիր քիմսէ վար իտի։ Վէ պու-
 օլ Մարիամ իտի քի՝ Բապպը խօչ գօղուլու եաղ
 իլէ մէս հտիպ՝ այաղլարընը սաչլարը իլէ սիւտի,
 3 քի ծնուն գարնտաչը Ղազարոս խասթա իտի։ Խմտի
 գրգ գարնտաչլարը ծնա կէծնտէրիպ տէտիլէր։ Եւ
 4 Բապպ՝ իշթէ՝ սէվտիլին քիմսէ խասթա տըր։ Վէ
 Յիսուս իշխտինճէ տէտի։ Պու խասթալըգ՝ էօլիւմ
 իշիւն տէյիլ՝ իլլա Ալլահըն ի՛ղզէթի իշիւն տիւր։
 Թա քի՝ Ալլահըն Օղլու պուճուճն վասիթաաը իլէ
 5 ի՛ղզէթլէնէ։ Վէ Յիսուս՝ Մարթայը վէ ծնուն գրգ
 6 գարնտաչընը վէ Ղազարոսու սէվէր իտի։ Խմտի
 ծնուն խասթա օլտուղուճու իշիթտիլինտէ, օ գէ-
 ման հէման օլտուղու մահալտէ իքի կիւն գալոր։
 7 Փէ։ պուճուտան սօնկրա՝ չայիրտլէրէ տէտի։ Եինէ
 8 Եէհուտիսթանա վարալըմ՝ Շայիրտլէր ծնա տէտի-
 լէր։ Եւ խօճա՝ չիմտի Եէհուտիլէր սէնի թաչլա-
 մաղա արարլար իտի, վէ եինէ օրայա՝ մը կիտէր-
 9 սին։ Յիսուս ճէվապ վէրտի։ Աիւնտիւղ ծն իքի
 սասթ տէյիլ մի, էյէր պիր քիմսէ կիւնտիւղիւն
 կէգէբսէ, թէօքէգէ օղրամաղ։ Ղիւա պու տիւն-
 10 եանըն ըլըղընը կէօրիւր։ Ամա էյէր պիր քիմսէ
 կէճէ իլէ կէգէբսէ, թէօքէգէ օղրար։ Ղիւա օլ քիմ-

- 11 սէտէ ըլնդ եօգ տուր : Պու չէլէրի սէօյլէտի , վէ
պունտան սօնկրա օնլարա տէտի . Տօւթոււմուզ
Ղազարոս ույումուշ տուր . լաքին օնու ույանտրը-
12 մաղա կիտէյօրում : Իմտի շայիրտլէրի տէտիլէր .
Եւ Բապպ՝ էյէր ույումուշ իսէ՝ գուրթուււաճագ
13 տըր : Յիսուս իսէ՝ օնուն էօլիւմիւ իչիւն սէօյլէ-
միշ իտի . ամմա օնլար դանն էթտիլէր քի՝ ույգու-
14 ույումասը իչիւն սէօյլէյօր : Իմտի Յիսուս օլ զէ-
ման օնլարա աշիքեարէ տէտի . Ղազարոս էօլտիւ .
15 վէ սիզին իչիւն սէվինիր իմ քի՝ օրատա տէյիլ
իտիմ , թա քի ինանսարնրդ . լաքին օնա կիտէլիմ :
16 Իմտի էքիզ տէնիլէն Թովմաս՝ շայիրտաշլարնա
տէտի . Պիզ տէ վարալըմ , քի օնուն պիլէսինճէ
էօլէլիմ :
- 17 Իմտի Յիսուս կէլիպ պուլտու քի՝ մէզարտա օ-
18 լալը հալա տէօրթ կիւն օլմուշ իտի : Վէ Բեթա-
նիա Երուսաղէմէ օն պէշ զէվէ գատար եազրն իտի :
19 Վէ Նէհուտիլէրաէն չօգ քիմսէլէր Մարթայա վէ
Մարիամա կէլմիշլէր իտի , քի օնլարը՝ դարնտաշ-
20 լարնտան էօթիւրիւ թէսէլլի էտէլէր : Իմտի Մար-
թա՝ Յիսուս կէլիյօր տէյիւ իշիտինճէ , օնուն իս-
թիգպալինէ վարտը . ամմա Մարիամ՝ էվտէ օթու-
21 րույօր իտի : Իմտի Մարթա Յիսուսա տէտի . Եւ
Բապպ՝ էյէր պուրատա օլսայըտըն , դարնտաշըմ
22 էօլմէզ իտի . լաքին շիմտի տախի պիլիր իմ քի՝
Ալլահտան հէր նէ տիլէրաէն , Ալլահ սանա վէրէ-
23 ճէք տիր : Յիսուս օնա տէտի . Գարնտաշըն դալ-
24 դաճագ տըր : Մարթա օնա տէտի . Պիլիր իմ քի՝
25 սօն կիւնտէ դըյամէթտէ դալգաճագ տըր : Յիսուս
օնա տէտի . Գըյամէթ վէ հայաթ պէն իմ . պանա
26 իման էտէն՝ էօլսէ տախի՝ եաշայաճագ տըր . Վէ
հէր եաշայըպ պանա իման էտէն՝ էպէտէն հիշ պիր
վէճհ իլէ էօլմէյէճէք տիր , պունա ինանը՞ր . մը սըն :

- 27 Օնա տէտի . Պէ՛լի եա՛ Բապպ՝ պէն ինանմըշ իմ քի՛
 տէն տիւնեայա կէլէճէք օլան Գրիստոս՝ Ալլա՛նըն
 28 Օղլու սոււն : Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնկ-
 րա՛ կիթտի, վէ դըզ դարնտաշը Մարիամը կիլիճէ
 չաղըրըպ տէտի . Խօճա կէլտի . վէ սէնի չաղը-
 29 րըյօր : Օ իշիթտիյի կիպի՛ չափուճագ դալըրպ ծնուն
 30 եանընա կէլտի : Յիսուս իսէ՛ տահա քէօյէ կէլմէ-
 միշ իտի, լաքին Մարթանըն՝ ծնուն իսթիգպալինէ
 31 վարտըղը մահալտէ իտի : Իմտի էվտէ ծնուն պի-
 լէսինճէ օլուպ ծնու թէսէլլի էտէն Եհնուտիլէր՝
 Մարիամըն չափուճագ դալըրպ տըշարը չըղտըղընը
 կէօրտիւքլէրինտէ , ծնուն արտընճա վարըպ տէ-
 տիլէր քի՛ Մէզարա կիտէյօր , քի օրատա աղլասըն :
 32 Իմտի Մարիամ Յիսուսուն օլտուղու մահալէ կէ-
 լինճէ , ծնու կէօրտիւքտէ՛ այագլարընա տիւշիւպ
 ծնա տէտի . Եա՛ Բապպ՝ էյէր պուրատա օլսայը-
 33 տըն , պէնիմ դարնտաշըմ էօլմէզ իտի : Իմտի Յի-
 սուս ծնուն աղլասըղընը՝ վէ ծնուն իլէ պէրապէր
 կէլէն Եհնուտիլէրին աղլատըղընը կէօրինճէ , բու-
 34 հունտա ա՛հ էտիպ իզթիրապէ տիւշտիւ . Վէ տէ-
 տի . Օնու նէրէյէ գօմուշ սունուզ . ծնա տէտիլէր .
 35 Եա՛ Բապպ՝ կէլ՝ վէ պա՛գ : Յիսուսա կէօզ եաշը
 36 կէլտի . Իմտի Եհնուտիլէր տէրլէր իտի . Պա՛գ՝ ծնու
 37 նի՛ճէ սէվէր իտի : Օնլարտան պա՛ղըլարը իսէ տէ-
 տիլէր . Պու՛ քէօրին կէօզլէրինի աչան քիմսէ՛ է-
 38 տէմէզ մի իտի քի պու ատէմ տախի էօլմէյէ : Իմտի
 Յիսուս՝ թէքրար տէրունինտէ ա՛հ էտէրէք մէզարա
 կէլտի . վէ պու պիր մազարա օլուպ՝ ծնուն իւզէ-
 39 րինէ պիր թաշ գօնմուշ իտի : Յիսուս տէտի . Թաշը
 դալտըրըն . էօլէն քիմսէնին դըզ դարնտաշը Մար-
 թա ծնա տէտի . Եա՛ Բապպ՝ օ արթըգ գօզայօր .
 40 զիրա տէօրթ կիւնլիւք տիւր : Յիսուս ծնա տէտի .
 Սանա տէմէտիմ մի քի՛ էյէր ինանըրսան , Ալլա-

41 հըն ճէլալինի կէօրէճէք սին : Իմտի թաշը գալտըր-
տըլար, վէ Յիսուս կէօզլէրինի եօգարըյա գալտը-
րըպ տէտի . Եւ՝ Փէտէր՝ սանա շիւքը էտէրիմ,
42 քի պէնի տինկլէտին : Վէ պէն պիլիւրիմ քի՝ պէնի
տայլիմ տինկլէրսին . լաքին պուրատա տուրան
խալզ իչիւն սէօյլէտիմ քի՝ պէնի սէն կէօնտէր-
43 տիյինէ ինանալար : Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն
սօնկրա, պէօյիւք սէն իլէ չաղըրտը . Եւ՝ Ղազա-
44 րոս՝ տըշարը կէլ : Վէ օ էօլմիւշ քիսնէ՝ այազլարը
վէ էլլէրի սարղըլար իլէ պաղլը օլարապ՝ չըգտը ,
վէ եիւղիւ մազրամա իլէ սարըլմիւշ խտի . Յիսուս
օնլարա տէտի . Միու չէօզիւն, վէ գօյ վէրին կիթ-
սին :

45 Իմտի Մարիամա կէլիպ՝ Յիսուսուն էթտիյի շէյ-
լէրի կէօրմիւշ օլան Յէհուտիլէրտէն չօգ քիմնէլէր
46 օնա ինանտըլար : Ամա օնլարտան պա՛ղըլարը
Փարիսեցիլէրէ վարըպ՝ Յիսուսուն էթտիյի շէյլէրի
օնլարա սէօյլէտիլէր :

47 Իմտի պաշ քեահինլէր վէ Փարիսեցիլէր մէճլիսի
ճէմ՝ էտիպ՝ տէտիլէր . Նէ՞ էտէլիմ . զիրա պու
48 ատէմ՝ չօգ ա՛լամէթլէր իճրա էտէյօր : Եյէր օնու
պէօյլէ պրաղըրսապ, հէփիսի օնա ինանաճաղար ,
վէ Բօմալըլար կէլիպ՝ պիղիմ հէմ եէրիմիղի հէմ
49 միլլէթիմիղի գալտըրաճաղար : Վէ օնլարտան պի-
րի Կայիափա՝ օլ երլըն պաշ քեահինի օլմաղըլա ,
օնլարա տէտի . Սիզ հիչ պիր շէյ պիլմէզ սինիզ .

50 չէմ տախի տիւշիւնմէգսինիզ քի՝ գալմ իչիւն պիր
աաէմին էօլմէսի վէ պիւթիւն միլլէթին հէլաք օլ-

51 մամասը պիղէ Փայիտէլի տիր : Վէ պու շէյի քէն-
տիլիլինտէն սէօյլէմէտի . լաքին՝ օ երլըն պաշ քեա-
հինի օլմապ իլէ, միլլէթին ուղուրունա Յիսուսուն
52 էօլէճէլինէ փէյլամպէրլիք էյլէտի . Վէ Կալընըզ օ
միլլէթին ուղուրունա տէյիլ, իլլա քի Ալլա՛նըն

տաղըրմըն էվլատլարընը տախի պիրլիյէ ճէմ՝ էտէ :

53 Իմտի օլ կիւնտէն պերու՝ ծնու էօլտիւրմէյէ մէշ-
54 վերէթ էթտիլէր : Իմտի Յիսուս Յէհուտիլէրին ա-
րասննտա արթըգ աշխքեարէ կէղմէզ իտի . լաքին
օրատան՝ չէօլիւն եանընտա օլսն սէմթէ՝ Եփրայիմ
աէնիլէն շէհրէ վարտը , վէ շայիրտլէրի իլէ օրատա
էյէնիր իտի :

55 Վէ Յէհուտիլէրին պասեքի եագըն իտի . վէ օ
սէմթտէն չօգ քիմսէլէր՝ քէնտիլէրինի փաքլէմէք
իչիւն՝ պասեքտէն էվլէլ Յրուսաղէմէ չըգարլար :

56 Իմտի Յիսուսու արարլար իտի , վէ հէյքէլտէ տու-
րուպ՝ պիրի պիրինէ տէրլէր իտի . Սիզէ նի՞ճէ
կէօրիւնիւր , ա՛ճապա պայրամա ապլա կէլմէյէճէք

57 մի : Վէ հէմ պաշ քեահլիլէր հէմ Փարիսեցիլէր
պիր թէնպիհ վերմիշլէր իտի քի՝ էյէր պիր քիմսէ
ծնուն հէրէտէ օլտուղունու տույարսա , խապէր
վէրէ , թա քի ծնու թուլթալար :

ՊԱՊ 12

1 Իմտի Յիսուս պասեքտէն ալթը կիւն էվլէլ Բե-
թանիայա կէլտի . օրատա քի շօլ էօլիւլէրտէն

2 զալտըրտըղը էօլմիւշ Ղազարոս վար իտի : Իմտի
օրատա ծնա պիր ախշամ թաա՛մը հազըրլատըլար ,
վէ Մարթա խըզմէթ էտէր իտի . Ղազարոս իսէ՝
ծնուն պէրապէրինճէ սօֆրատա օթուրանլարըն պի-

3 ըր իտի : Իմտի Մարիամ պիր լիթրա փէք ալըր
պահալը խալիս նաքտին եաղը ալըպ՝ Յիսուսուն
սյազլարընա սիւրտիւ , վէ սաշլարը իլէ ծնուն ա-
յազլարընը սիլտի . վէ էվ՝ եաղըն րաիհասընտան

4 տօլտու : Իմտի շայիրտլէրինտէն պիրի՝ Սիմոն օղ-
լու Խոկարիովուրու Յուդա՝ քի ծնու էլէ վէրէճէք

5 իտի , տէտի . Նի՞չիւն պու եաղ իւշ եիւզ տինարա

- 6 սաթը լըւոյ՝ ֆագիրը երէ վերելմէ տիւ : Վէ պունու տէ-
տի, տէյիլ քի ֆագիրը երտէն էօթիւրիւ ծնուն վա-
զիֆէսի խտի, իլլա քի խըրսըզ խտի, վէ քէսէ ծն-
7 տա օլուպ՝ իչինէ գօնուլանը թաչըր խտի : Իմտի
Յիսուս տէտի : Օնու դօյ վէր . ծնու կէօմիւլէճէ-
8 յիմ կիւն իչիւն սազլամըշ տըր : Զիրա ֆագիրը եր
տայիմա սիզին իլէ տիր, ամմա պէն տայիմա սի-
զին իլէ տէյիլ իմ :
- 9 Իմտի Եհնուտիլէրտէն չօզ խալզ ծնուն օրատա
օլտուղունու տույաուլար : Վէ կէլտիլէր, տէյիլ
եալընըզ Յիսուս իչիւն՝ իլլա ծնուն էօլիւլէրտէն
գալտըրտըզը Ղազարոսու տախի կէօրմէք իչիւն :
- 10 Վէ պաշ քեանիւլէր մէշվէրէթ էթտիլէր քի՝ Ղա-
11 զարոսու տախի էօլտիւրէլէր : Զիրա ծնուն սէ-
պէպինտէն՝ Եհնուտիլէրտէն չօզ քիմսէլէր կիտէր-
լէր խտի, վէ Յիսուսա ինանըրլար խտի :
- 12 Էրթէսի կիւն՝ պայրտամ կէլէն չօզ խալզ՝ Յի-
սուսուն Երուսաղէմէ կէլիյօր իտիյինի իշիթմէլէրի
13 իլէ, Խուրմա տալլարընը ալըպ ծնուն իսթիգպա-
լինէ չըզտըլար, վէ Ո՛վսաննա՝ Բապպն ատընտա
կէլէն Իարայէլին փատիչանը միւթէպարէք օլտուն
14 պաղըրըրլար խտի : Վէ Յիսուս պիր քիւչիւք մէր-
քէպ պուլուպ՝ ծնուն իւղէրինտէ օթուրտու, նիճէ
15 քի եազըրմըշ տըր . Եւ՝ Սիօն գըզը՝ գօրգմա, իշ-
թէ փատիչանն՝ մէրքէպ սըփասընըն իւղէրինտէ
16 օթուրմուշ կէլիյօր : Վէ ծնուն շայիրալէրի պուն-
լարը էվիլէա անկլամատըլար . ամմա Յիսուս ի՛գ-
ղէթլէնտիքտէն սօնկրա, օ գէման խաթըրլարընա
կէլտի քի՝ պու շէյլէր ծնուն հազզընա եազըրմըշ
17 խտի, վէ ծնա պու շէյլէրի էյլէտիլէր : Իմտի ծնուն
պիլէսինճէ օլան խալզ չէհատէթ էտէրիտի քի օ՝
Ղազարոսու մէզարտան չաղըրըպ ծնու էօլիւլէր-
18 տէն գալտըրտը . Վէ պունուն իչիւն խալզ ծնուն

- իսթիգպալինէ չըգառ , չիւն քի իշիթտիւէր քի՝ օ
 19 պու միւճիգաթը էյէմիշ խտի : Իմտի փարիսեցիւէր
 պիրի պիրինէ տէտիւէր . կէօրիւյօրմուսունուզ քի՝
 հիշ ֆայիտէ էթմէյօրսունուզ . իշիթէ՝ տիւնեա ծնուն
 արտընճա կիթտի :
 20 Վէ պայրամտա սէճտէ գըմաղա չըգանկարտան՝
 21 պա՛ղը Երուանիւէր վար խտի : Իմտի օնլար՝ Գա-
 լիլեանըն Բեթսայիթա շէհրինտէն օլան փիլիպպո-
 սուն եանընա կէլիպ՝ վէ օնա եալվարըպ տէրլէր
 խտի . Եա՛ էֆէնտի՝ Յիսուսու կէօրմէք իսթէրիզ :
 22 Փիլիպպոս կէլիպ՝ Անդրէասա սէօյլէտի , վէ Անդ-
 րէաս իլէ փիլիպպոս աախի Յիսուսա սէօյլէտիւէր :
 23 Վէ Յիսուս օնլարա ճէվապ վէրիպ տէտի . Սա՛աթ
 24 կէլմիշ տիր քի՝ Ատէմ Օղլու ի՛զզէթլէնէ : կէրչէք՝
 կէրչէք տէրիմ սիզէ , պուղտայըն տանէսի էյէր
 եէրէ տիւշիւպ էօլմէղսէ , օ՝ եալընըզ գալըր . աւ-
 25 մա էյէր էօլիւրսէ , չօգ մէյլէ վէրիր : Քէնտի ճա-
 նընը սէվէն՝ օնու զայ՝ էտէճէք , վէ պու տիւնեա-
 տա քէնտի ճանընա պուղզ էտէն՝ օնու էպէտի
 26 հայաթա սաղլայաճազ տըր : էյէր պիր քիմսէ պանա
 խըզմէթ էտէրսէ , պէնիմ արտըմճա կէլսին , վէ
 պէն նէրէտէ իսէմ , պէնիմ խըզմէթ քէարըմ տախի
 օրատա օլաճազ . էյէր պիր քիմսէ պանա խըզմէթ
 27 էտէրսէ , փէտէր օնու ի՛զզէթլէնէճէք տիր : Շիմտի
 ճանըմ իղթիրապէ տիւշիւիւշ տիւր , վէ նէ՞ տէլիմ .
 Եա՛ փէտէր՝ պէնի պու սաաթտան դուրթաօր մը .
 28 լաքին պու սաաթտա պուսուն իշիւն կէլտիմ : Եա՛
 փէտէր՝ քէնտի աաընը ի՛զզէթլէ՝ . իմտի կէօքտէն՝
 չէմ ի՛զզէթլէտիմ , հէմ երինէ ի՛զզէթլէնէճէլիմ տէլիւ-
 29 պիր սէս կէլտի : Իմտի տուրուպ իշիտէն խալզ
 տէտի . կէօք կիւրլէտի . պաշգալարը տէրլէր խտի .
 30 Օնա մէլէք սէօյլէտի : Յիսուս ճէվապ վէրիպ տէտի .
 Պու սէս՝ պէնիմ իշիւն օլմամըշ տըր , իլլա սիզին

- 31 իշխան : Շիմտի պու տիւնեանըն շէրաս'թը օլույօր .
շիմտի պու տիւնեանըն հիւքիւմտարը տըշարըյա
- 32 չըզարըլաճադ տըր : վէ պէն եէրտէն եիւճէլտիլիմ
- 33 զէման , ճիւմէսինի քէնտիմէ շէքէճէյիմ : Հէմ պու-
նու՝ նէ՝ էօլիւմ իլէ էօլէճէյինի պէյան էտէրէք սէօյ-
- 34 լէտի : Խալպ ծնա ճէվապ վէրտի . Պիլ նոմօստան
իշիթտիք քի՝ Գրիտոտ էպէտէն գալըր , վէ սէն
նիճէ տէրսին քի՝ Ատէմ Օղլուճա եիւճէլմէք կէ-
- 35 ռէք տիր . պու Ատէմ Օղլու քի՞մ տիր : Խմտի Յի-
սուս ծնլարա տէտի . Պիր ազ վաղըթ տաճա ըշըգ
սիզին իլէ տիր . ըշըգ սիզին իլէ օլտուգճա՝ եիւ-
րիւյիւն , թա քի իւզէրինիզէ գարանըրգ պասմայա .
վէ գարանըրգտա կէզէն՝ նէրէյէ կիթտիլինի պիլ-
- 36 մէզ : Ըշըգ սիզին իլէ օլտուգճա՝ ըշըա ինանըն ,
թա քի ըշըզըն օղուլարը օլտսընըզ : Յիսուս պու
շէյլէրի սէօյլէտի , վէ վարըպ՝ ծղարտան կիզլէնտի :
- 37 վէ ծնլարըն էօնիւնտէ պու դատար միւճիզաթ-
լար էթմիշ խտի խոէ տէ՝ ծնա ինանմաղլար խտի .
- 38 Թա քի Եսայի փէյզամպէրին օլ տէտէյի սէօզ թէք-
միլ օլա . Եա՝ Բապպ՝ խապէրիմիզէ քի՞մ ինանտը ,
- 39 վէ Բապպըն գօլու քիմէ՞ աշիքեսար օլտու : Պու-
նուն իշխան ինանմաղա գատիր տէյիլլէր խտի . չիւն
- 40 քի եինէ Եսայի տէտի . Մնլարըն կէօզլէրինի քէօր-
լէտիպ՝ ծնլարըն եիւրէյինի գաթըլաթտը , օլմայա
քի կէօզլէր իլէ կէօրիւպ՝ եիւրէք իլէ անիլլայալար ,
- 41 վէ տէօնէլէր , վէ ծնլարա չիֆա վէրէյիմ : Եսայի
պու շէյլէրի՝ ծուռն ի՛զզէթինի կէօրիւպ՝ ծուռն հազ-
- 42 զընտա սէօյլէտիյի զէման՝ տէտի : Լաքին պու
պէօյլէ իքէն՝ վիւճիւհէրտէն տախի չօգ քիմսէլէր
ծնա ինանտըլար , լաքին Փարիսեցիլէրին սէպէպին-
տէն իզրար էթմէզլէր խտի . Թա քի ճէմիյէթտէն
- 43 իխրաճ օլունմայալար : Զիրա ատէմէլէրին ի՛զզէ-
թինի՝ Ալլահըն ի՛զզէթինտէն զիյատէ սէվտիլէր :

- 44 Ամա Յիսուս չաղըրբայ տէտի . Պանա ինանան՝
 45 պանա ինանազ, իլլա պէնի կէօնտէրէնէ : Վէ
 46 պէնի կէօրէն՝ պէնի կէօնտէրէնի կէօրիւր : Պէն
 տիւնեայա ըշըզ կէլմիշ իմ, քի պանա հէր ինանան՝
 47 դարանլըգտա գալմասըն : Վէ էյէր պիր քիմսէ
 սէօզլէրիմի իշիտիպ տէ՝ ինանազսա, պէն օնու
 հիւքմ էթմէմ . զիրա տիւնեայը հիւքմ էթմէյէ կէլ-
 48 մէտիմ, իլլա տիւնեայը խէլաս էթմէյէ : Քիմ քի
 պէնի ըէտտ էտէր վէ սէօզլէրիմի գապուլ էթմէզ-
 սէ, օնու հիւքմ էտէն վար . պէնիմ սէօյլէտիյիմ
 քէլամ՝ օնու սօն կիւնտէ հիւքմ էտէճէք օ՛ տըր :
 49 Զիրա պէն՝ քէնտիլիյիմտէն սէօյլէմէտիմ . լաքին
 պէնի կէօնտէրէն փէտէր՝ նէ՛ տէյէճէյիմի վէ նէ՛
 սէօյլէյէճէյիմի պանա քէնտիսի թէնպիհ վէրտի :
 50 Վէ պիլիբիմ քի՝ օնուն թէնպիհի էպէտի հայաթ
 տըր . իմտի պէն սէօյլէտիյիմ շէյլէրի՝ փէտէր պանա
 տէտիյի կիպի սէօյլէրիմ :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ պասեք պայրամընտան էվվէ՝ Յիսուս պու
 տիւնեատան փէտէրէ կէօշմէյէ սաաթը կէլտիյինի
 պիլմէյիլէ, տիւնեատա օլան քէնտիսիքիլէրի սէվ-
 միշ օլուպ՝ օնլարը ախէրէտէք սէվտի :
 2 Վէ ախշամ թաա՛մը օլմաղըլա, (շէյթան հալա
 Սիմոն Օղլու Իսկարիովտու Յուզանըն հիւրէյինէ
 3 օնու էլէ վէրմէսիսի գօտուղունտան,) Յիսուս՝ փէ-
 տէրին հէր շէյի օնուն էլլէրինէ թէպիմ էթտիյինի՝
 վէ Ալլահտան չըգմըշ օլուպ Ալլահա կիթմէք իւզրէ
 4 օլտուղունու պիլտիյիմտէն, Ախշամ թաա՛մընտան
 գալգտը, վէ էավապարընը չըգարտը, վէ պիր փէշ-
 5 թիմպ ալըպ գուշանտը : Անտէն լէյէնէ սուգօլուպ՝
 չալիտուլէրին այագլարընը հայգամաղա՝ վէ գուշան-

- մըչ օլտուղու փէշթիմալ իլէ սիրմէյէ սլաշլատը :
 6 Իմտի Սիմոն Պետրոսս կէլտի, վէ օ՝ ծնա տէտի .
 Եա՛ Բապպ՝ այազլարըմը սէ՛ն մի եայգամաճագ սըն :
 7 Յիսուս ճէվապ վէրիպ ծնա տէտի . Պէնիմ էթտիյի-
 մի՝ սէն շիմտի պիլմէղտին, ամ.մա պունտան սօնկ-
 8 րա անկայաճագ սըն : Պետրոս ծնա տէտի . Այազ-
 լարըմը էպէտէն ասլա եայգամաճագ սըն . Յիսուս
 ծնա ճէվապ վէրտի . Էյէր սէնի եայգամաճսամ,
 9 պէնիմ իլէ հիսսէն եօզ տուր : Սիմոն Պետրոս ծնա
 տէտի . Եա՛ Բապպ՝ տէյիլ հալընըզ այազլարըմը,
 10 իլլա էլլէրիմի վէ պաշըմը տախի Էայգա՛ : Յիսուս
 ծնա տէտի . Եայգանմըչ քիմսէ՛ այազլարընտան
 ղայրի եայգանմաղա միւհթաճ տէյիլ տիր, իլլա
 պիւթիւն փաք տըր . սիզ տախի փաք սընըզ, լաքին
 11 հէփինիզ տէյիլ : Զիրա ծնու էլէ վէրէճէք քիմսէյի
 պիլիւր խտի . ծնուն իչիւն՝ Հէփինիզ փաք տէյիլ սի-
 12 նիզ տէտի : Իմտի ծնլարըն այազլարընը եայգա-
 տըզտան սօնկրա՝ էսվապլարընը ալտը, վէ եհնէ
 սօֆրայա օթուրուպ՝ ծնլարա տէտի . Սիզէ նէ՛ էթ-
 13 տիյիմի անկլա՞ր մը սընըզ : Սիզ պանա՛ խօճա վէ
 Բապպ չաղըրըր սընըզ, վէ էյի տէրսինիզ . ղիրա
 14 Էայլէ իմ : Իմտի էյէր պէն՝ Բապպ վէ խօճա իքէն՝
 սիզին այազլարընըզը եայգատըմ իսէ, սիզէ տախի
 պիրի պիրինիզին այազլարընը եայգամագ Փարզ
 15 տըր : Զիրա սիզէ պիր էօրնէք վէրտիմ, քի սիզ
 տախի՝ պէնիմ սիզէ էյլէտիյիմ կիպի էյլէյէսինիզ .
 16 Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ, գուլ աղասընտան
 պէօյիւք՝ վէ կէօնտէրիլմիշ քիմսէ ծնու կէօնտէ-
 17 րէնտէն պէօյիւք տէյիլ տիր : Էյէր պունլարը պի-
 լիւսէնիզ, նէ՛ մութուլ սիզէ՝ էյէր ծնլարը իճրա
 18 էտէրսէնիզ : Հէփինիզ իչիւն տէմէյօրում . պէն
 սէչաթըլէրիմի պիլիւրիմ, իլլա քի պու եաղը թէք-
 միլ օլա . Պիլէմճէ Էքմէք Էէյէն՝ Էօքչէսինի իւզէ-

- 19 րիմէ գալարբար : Շիմտիտէն՝ օլմաղտան էլվէլ սիղէ
սէօյլէրիմ, քի օլտուղու զէման իման էտէսինիզ քի՝
- 20 պէն իմ : Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիղէ . Պէնիմ
կէօնտէրէճէյիմ քիմսէյի գապուլ էտէն՝ պէնի գա-
պուլ էտէր . վէ պէնի գապուլ էտէն՝ պէնի կէօն-
տէրէնի գապուլ էտէր :
- 21 Յիսուս պունլարը սէօյլէյինճէ՝ բուհտա իղթի-
րապէ տիւշտիւ, վէ շէնատէթ էտիպ տէտի . Կէր-
չէք՝ կէրչէք տէրիմ սիղէ քի՝ սիղտէն պիրի պէնի
- 22 էլէ վէրէճէք : Իմտի շայիրտլէր՝ քիմին իչիւն սէօյ-
լէյօր աէյիւ շիւպնէ էտէրէք՝ պիրի պիրինէ պա-
- 23 գարլար իտի : Վէ օնուն շայիրտլէրինտէն պիրի Յի-
սուսուն սէվկիւլիւսիւ՝ սօֆրատա Յիսուսուն եա-
- 24 նընտա օթուրմուշ իտի : Իմտի Սիմոն Պետրոս օնա
իւարէթ էթտի քի՝ քիմտէն էօթիւրիւ սէօյլէտլիյինի
- 25 սիւալ էտէ : Ոլ տախի Յիսուսուն կէօքսիւնէ տիւ-
- 26 շիւպ՝ օնա տէտի . Եւ՝ Բապպ՝ քիմ տիր : Յիսուս
ճէվապ վէրտի . Պէն էքմէյի պաթըրըպ քիմէ վէ-
րիրսէմ՝ օ՝ աուր . վէ էքմէյի պաթըրըպ՝ Սիմոն
- 27 օղլու իսկարիովտու Յուգայա վէրտի : Վէ էք-
մէքտէն սօնկրա՝ օ զէման շէյթան օնուն իչինէ
կիրտի . իմտի Յիսուս օնա տէտի . Էտէճէյինի՝ թէզ
- 28 էյլէ : Վէ պունու օնա նէ՝ իչիւն սէօյլէտլիյինի՝ սօֆ-
- 29 րատա օթուրանլարըն հիչ պիրի անկլամատը : Զի-
րա պապըլարը զանն էտէրլէր իտի քի՝ քէսէ Յու-
գատա օլտուղու իչիւն՝ Յիսուս օնա տէտի . Պայ-
րամտա միւհթաճ օլտուղումուղ շէյլէրի սաթուն
- 30 ալ . եախօտ՝ Փապիրլէրէ պիր շէյ վէրէ : Իմտի օ՝
էքմէյի ալընճա, տէր ա՛գապ տըշարը չըգտը . վէ
կէճէ իտի :
- 31 Վէ օ չըգտըգտա, Յիսուս տէտի . Շիմտի Ատէմ
Օղլու ի՛զգէթլէնտի . վէ Ալլահ օնտա ի՛զգէթլէն-
- 32 տի : Էյէր Ալլահ օնտա ի՛զգէթլէնտի իսէ, Ալլահ

- տա ծնու քէնտինտէ ի՛ղղէթլէյէճէք, վէ ծնու չա-
- 33 փուք ի՛ղղէթլէյէճէք տիր: Ե՛յ չօճուզլար՝ տահա
աղ վազըթ սիզին իլէ օլուրում: պէնի արայա-
ճաղ սընըզ: վէ Ե՛հուտիլէրէ տէտիլիմ կիպի քի՝
Պէնիմ կիթտիլիմ եէրէ սիզ կէլէմէզ սինիզ, չիմտի
- 34 սիզէ տախի սէօլլէրիմ: Սիզէ եէնի թէնպիհ վէրի-
րիմ քի՝ պիրի պիրինիզի սէվէսինիզ: հէմ քի պէն
սիզի սէվտիլիմ կիպի՝ սիզ տէ պիրի պիրինիզի սէ-
- 35 վէսինիզ: Պէնիմ շայիրտլէրիմ օլտուզուճուզու՝ հէ-
փիսի պունտան անկլայաճազար, էյէր պիրի պի-
- 36 րինիզէ մուհապպէթինիզ օլուրաս: Սիմոն Պետրոս
օնա տէտի: Եւ՛ Բապպ՝ նէրէյէ կիտէյօրսուն: Յի-
սուս օնա ճէվապ վէրաի: Պէնիմ կիթտիլիմ եէրէ՝
սէն չիմտի արտըմճա կէլէմէզաին: ամմա սօնկրա
- 37 արտըմճա կէլէճէք սին: Պետրոս օնա տէտի: Եւ՛
Բապպ՝ նի՛չիւն չիմտի սէնին արտընճա կէլէմէմ:
- 38 սէնին ուղուրումա ճանըմը վէրիլիմ: Յիսուս օնա
ճէվապ վէրտի: Պէնիմ ուղուրումա ճանընը՝ մը վէ-
րիլիլին: կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սանա, թա պէնի
սէն իւ՛չ քէրրէ ինքեար էտինճէյէտէք՝ խօրօս հի՛չ
էօթմէյէճէք տիր:

ՊԱՊ 14

- 1 Եիւրէյինիզ իզթիրապէ տիւչմէսին: Ալլահա ի-
- 2 նանըն վէ պանա ինանըն: Փէտէրիմին էվլինտէ չօզ
զօնազլար վար, եօխսա՝ սիզէ տէրիաիմ: սիզէ եէր
- 3 հազըրլամազա կիտէրիմ: Վէ պէն կիտէր՝ վէ սիզէ
եէր հազըրլայընճա, եինէ կէլիլիլիմ, վէ սիզի քէնտի
եանըմա ալըրըմ: թա քի սիզ տախի պէնիմ օլ-
- 4 տուզում եէրտէ օլաարնըզ: Վէ նէրէյէ կիթտիլիլի
սիզ պիլիլի սինիզ, հէմ եօլու պիլիլի սինիզ:
- 5 Թովմաս օնա տէտի: Եւ՛ Բապպ՝ սէնին նէրէյէ

- կիրթտիցինի պիլմէյիզ , վէ եօլու պիլմէյէ նիճէ գա-
 6 տիր իզ : Յիսուս ծնա տէտի . եօլ վէ կէրչէքլիք
 վէ հայաթ պէն իմ . փէտէրէ քիմսէ կէլմէզ՝ իլլա
 7 պէնիմ վասիթամ իլէ : Եյէր պէնի պիլմէյիտինիզ ,
 փէտէրիմի տախի պիլմիչ օլուր խախիզ . վէ չիմ-
 տէն սօնկրա ծնու պիլիբ սինիզ , վէ ծնու կէօր-
 տիւնիւզ :
- 8 Փիլիպպոս ծնա տէտի . Եւ Բապպ՝ պիզէ փէ-
 9 տէրի կէօսթէր , վէ պիզէ եէթէր : Յիսուս ծնա
 տէտի . Պու գատար զէման սիզին իլէ իմ , վէ պէ-
 նի պիլմէտին մի՝ եւ փիլիպպոս . պէնի կէօրէն՝
 փէտէրի կէօրմիւչ տիւր , վէ սէն նիճէ՝ Պիզէ փէ-
 10 տէրի կէօսթէր՝ տէրսին : Ինանիմ՝զ մը սըն քի՝
 պէն փէտէրտէ իմ , վէ փէտէր պէնտէ տիր . պէն
 սիզէ սէօյլէտիլիմ սէօզլէրի քէնտիլիլիմտէն սէօյ-
 լէմէմ . ամմա պէնտէ գալան փէտէր՝ ա՛մէլլէրի
 11 իշլէյն քէնտիսի՝ տիր : Պանա ինանըն քի պէն
 փէտէրտէ իմ , վէ փէտէր պէնտէ տիր . եօխսա՝
 12 պու ա՛մէլլէր իշիւն պանա ինանըն : Կէրչէք՝ կէր-
 չէք տէրիմ սիզէ , պանա ինանան՝ պէնիմ էթտի-
 յիմ ա՛մէլլէրի օ՝ տախի էտէճէք , վէ ծնլարտան
 պէօյիւք էտէճէք , չիւն քի պէն փէտէրիմէ կի-
 13 տէրիմ : Վէ ատրմ իլէ նէ քի տիլէրսէնիզ , ծնու
 էտէճէյիմ . Թա քի փէտէր՝ Օղուլտա ի՛զզէթլէնէ :
 14 Ատրմ իլէ էյէր պիլր չէյ տիլէրսէնիզ , ծն- պէն է-
 15 տէճէյիմ : Եյէր պէնի սէվէրսէնիզ , պէնիմ թէն-
 16 պիհլէրիմի կէօզէտին . Վէ պէն փէտէրէ եալվա-
 րաճաղըմ , վէ սիզէ պիլր զայրի Թէսէլլիճի վէրէ-
 17 ճէք , Թա քի օ՝ էպէտէն սիզին իլէ գալա . Կէր-
 չէքլիք Բուհոնու քի՝ տիւնեա ծնու գապուլ է-
 տէմէզ . զիրա ծնու կէօրմէզ , վէ ծնու պիլմէզ .
 ամմա սիզ ծնու պիլիբ սինիզ . զիրա սիզին իլէ
 18 գալըր , վէ սիզտէ օլաճազ տըր : Սիզի էօքսիւզ

- 19 պրագմայաճաղում. սիպէ կէլիր իմ: Ազ զէմանտէն սօնկրա՝ տիւնեա պէնի արթըզ կէօրմէզ. ամմա սիզ պէնի կէօրիւր սինիզ. չիւն քի պէն եաշարում,
- 20 սիզ տախի եաշայաճազ սընըզ: Օլ կիւնտէ սիզ անկլայաճազ սընըզ քի՝ պէն փէտէրիմտէ իմ, վէ
- 21 սիզ պէնտէ՝ պէն տախի սիզտէ իմ: Թէնպիհէրիմի թութուպ հըֆզ էտէն՝ պէնի սէվէն օ՛ տուր. վէ պէնի սէվէն՝ փէտէրիմտէն սէվիլէճէք տիր. պէն տախի ծոռ սէվէճէյիմ, վէ քէնտիմի ծոռ պէյան էտէճէյիմ:
- 22 Յուզա (مايما) իսկարիովուռ տէյիլ) ծոռ տէտի. էա՝ Բապպ՝ նա՛սըլ օլտուր քի՝ քէնտինի պիզէ պէ-
- 23 յան էտէճէք սին, վէ տիւնեայա տէյիլ: Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ծոռ տէտի. էյէր պիր քիմսէ պէնի սէվէրսէ, սէօզիւմիւ սազլայաճազ, վէ փէտէրիմ ծոռ սէվէճէք, վէ ծոռ կէլէճէյիզ, վէ ծոռա գօ-
- 24 նազ էտէճէյիզ: Պէնի սէվմէյէն՝ սէսլէրիմի սազլամազ. վէ իշիթտիյինիզ սէօզ՝ պէնիմ տէյիլ տիր,
- 25 իլլա պէնի կէօնտէրէն փէտէրին տիր: Սիզին եա- նընըզտա տուրուր իքէն՝ պուշարը սիպէ սէօյլէ-
- 26 տիմ: Լաքին Թէսէլլիճի՝ փէտէրին պէնիմ աարմա կէօնտէրէճէյի Ա՛ղիզ Բուհ՝ սիզէ հէփիսինի օ՛ էօյրէտէճէք, վէ սիզէ ճիւմլէ սէօյլէտիյիմ չէյ-
- 27 լէրի՝ խաթրոնըզա կէթիրէճէք: Սիզէ սէլամէթ պրազըրում. սիզէ պէնիմ սէլամէթիմի վէրիրիմ. պէն սիզէ տիւնեանըն վէրտիյի կիպի վէրմէմ. եիւ-
- 28 ռէյինիզ իզթիրապէ տիւշմէսին, վէ գօրգմասըն: Ի- չիթտինիզ քի՝ պէն սիզէ սէօյլէտիմ. Կիտէրիմ, վէ սիզէ կէլիրիմ. էյէր պէնի սէվսէյիտինիզ, փէտէրէ կիթտիյիմ իչիւն՝ մէսրուր օլուր իտինիզ. զիրա
- 29 փէտէրիմ պէնտէն պէօյիւք տիւր: Վէ չիմտի՝ օլմազտան էվիլէ սիզէ սէօյլէտիմ, թա քի օլտուղու
- 30 զէման՝ ինանաաընըզ: Արթըզ սիզին իլէ չօզ սէօյ-

լէմէմ . զիրա պու տիւնեանն հիւքիւմտարը կէ-
լիր , ամմա պէնտէ ծնուն հիչ պիր շէյի եօղ տուր :
31 Լաքին տիւնեա անկալա քի՝ փէտէրի սէվէրիմ ,
վէ փէտէր պանա նիճէ թէնպիհ էթտի իսէ՝ էօյլէ
էտէրիմ . գալզըն՝ պուրատան կիտէլիմ :

ՊԱՊ 13

1 Պէն կէրչէք ասմա իմ , վէ փէտէրիմ պաղպան տրր :
2 Պէնտէ մէյվէ վէրմէյէն հէր չըպուղու գալտըրըր ,
վէ հէր մէյվէ վէրէնի փաքլէր քի՝ տանա ղիյատէ
3 մէյվէ վէրէ : Սիզ շիմաի՝ սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզ
4 իյէ փաք սընըզ : Պէնտէ գալըն , պէն տախի սիզ-
տէ . նիճէ չըպուգ էյէր ասմատա գալմազսա , քէն-
տիյիյինտէն մէյվէ վէրէմէզ , քէզալիք սիզ տախի՝
5 էյէր պէնտէ գալմազսանըզ : Պէն ասմա իմ , սիզ
չըպուգլար սընըզ . քիմ քի պէնտէ գալըր տա՝ պէն
ծնտա ֆալըրսա՝ , օ՝ չօգ մէյվէ վէրիւր . զիրա պէն-
6 սիզ հիչ պիր շէյ էտէմէզ սինիզ : Էյէր պիր քիմսէ
պէնտէ գալմազսա , չըպուգ կիպի տըշարը աթը-
լըր , վէ գուրուր . վէ ծնլարը տէվշիրիպ՝ աթէշէ
7 աթարլար , վէ եանար : Էյէր պէնտէ գալըրսանըզ ,
վէ սէօզլէրիմ սիզտէ գալըրսա , իսթէտիյինիզի տի-
8 լէյէճէք սինիզ , վէ սիզէ օլունաճազ տրր : Փէտէ-
րիմ պունտն իյէ ի՛զզէթլէնիւր քի՝ սիզ չօգ մէյվէ
վէրիպ տէ՝ պանա շայիրտլէր օլասընըզ :
9 Նիճէ քի փէտէր պէնի սէվտի իսէ , պէն տախի
սիզի սէվտիմ . պէնիմ մուհապպէթիմտէ գալըն :
10 Էյէր թէնպիհլէրիմի սազլարսանըզ , մուհապպէ-
թիմտէ գալաճազ սընըզ , նիճէ քի պէն փէտէրիմի
թէնպիհլէրինի սազլատըմ , վէ ծնուն մուհապպէ-
11 թիմտէ գալըրըմ : Պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ ,
թա քի պէնիմ չազլըղըմ սիզտէ գալա , վէ սիզին

- 12 չազըըըընրդ թէքմիլ օլա : Պէնիմ թէնպիհիմ պու-
տուր քի՝ պիրի պիրինիզի՝ պէն սիզի սէվտիյիմ
13 կիպի սէվէսինիզ : Պուռնաան զիյատէ մուհապպէթ
հիչ քիմսէտէ եօզ տուր , քի պիր ատէմ տօսթլա-
14 ըրնըն ուղուրունա ճանընը վէրէ : Սիզ՝ էյէր սիզէ
ճիւղէ թէնպիհ էթտիյիմ շէյլէրի էտէր սէնիզ ,
15 տօսթլարըմ սընըզ : Արթըզ սիզէ գուլլար տէմէմ .
զիրա գուլ՝ աղասընըն նէ էթտիյինի պիրմէզ . ամմա
սիզէ տօսթլար տէմիշ իմ . զիրա Փէսէրիմտէն հէփ
16 իշիթտիյիմ շէյլէրի սիզէ պիլտիրտիմ . Սիզ պէնի
սէչմէտինիզ , լաքին պէն սիզի սէչտիմ , վէ սիզի
թա՛յին էթտիմ , քի կիտիպ՝ մէյլէ կէթիրէսինիզ ,
վէ մէյվէնիզ գալա . թա քի ատըմ իլէ Փէտէրտէն
17 նէ քի տիէրսէնիզ , սիզէ վէրէ : Պու շէյլէրի սիզէ
թէնպիհ էտէրիմ , քի պիրի պիրինիզի սէվէսինիզ :
18 էյէր տիւնեա սիզէ պուզզ էտէրսէ , պիլլին քի՝ սիզ-
19 տէն էվլէլ պանա պուզզ էթմիշ տիր : էյէր տիւն-
եատան օլսայըտընըզ , տիւնեա՝ քէնտինին օլան
շէյի սէվէր իտի . լաքին սիզ տիւնեատան օլմա-
տըզընըզ՝ իլլա պէն սիզի տիւնեատան սէչտիյիմ
իչիւն , պու սէպէպսէն տիւնեա սիզէ պուզզ էտէր :
20 Սիզէ՝ Գուլ աղասընտան պէօյիւք տէյիլ տիր՝ տէ-
տիյիմ սէօզիւ խաթընըզտա թութուն . էյէր պէնի
գօվալատըլար իսէ , սիզի տախի գօվալայաճաղլար .
էյէր սէօզիւմիւ սաղլատըլար իսէ , սիզինքինի տէ
21 սաղլայաճաղլար : լաքին պու շէյլէրին հէփիսինի
սիզէ ատըմ իչիւն էտէճէքլէր , զիրա պէնի կէճո-
22 տէրէնի պիլմէզլէր : էյէր կէլիպ ծնլարա սէօյէ-
մէմիշ օլսպտըմ , կիւնահլարը օլմազ իտի . ամմա
շիմտի կիւնահլարը իչիւն պէհանէլէրի եօզ տուր :
23 Պանա պուզզ էտէն՝ Փէտէրիմէ տախի պուզզ էտէր :
24 էյէր ծնլարըն արասընտա պաշղա հիչ պիր քիմ-
սէնին էթմէտիյի իշլէրի իճրա էթմէսէյիտիմ , կիւ-

- նանկարը օրնազ խորի . ամմա չիմտի հեմ կէօրտիւ-
լէր, հեմ՝ կէրէք պանա կէրէք փէտէրիմէ պուղղ
25 էթտիլէր : Ամմա ճնլարըն նօմօսուհտա՝ Պանա սէ-
պէպսիղ պուղղ էթտիլէր տէյիւ՝ հազըլմիւջ օլան
26 սէօզ թէքմիլ օրնազ իչիւն՝ պէօլէ օլտա : Լաքին
պէնիմ՝ փէտէրին թարաֆընտան կէօնտէրէճէյիմ
Թէսէլլիճի՝ փէտէրտէն խուրուճ էտէն կէրչէքլիք
Բուհու՝ կէլտիյի զէման, պէնիմ իչիւն օ՛ շէհատէթ
27 էտէճէք : Վէ սիղ տախի շէհատէթ էտէր պինիղ .
զիրա իպլթխատէն պէրու պէնիմ իլէ պինիղ :

ՊԱՊ 16

- 1 Պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ քի՝ սիւրչմէյէսինիղ :
2 Սիզի ճէմլիյէթտէն րէտտ էտէճէքլէր . լաքին սաաթ
կէլիւր քի՝ հէր քիմ սիզի էօլտիւրիւրսէ, զանն է-
3 տէճէք քի՝ Ալլահա իպատէթ սունայօր : Վէ պուն-
լարը՝ փէտէրի հեմ պէնի պիլմէտիքլէրի իչիւն է-
4 տէճէքլէր : Լաքին պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ քի՝
սաաթ կէլտիյի զէման՝ պէնիմ ճնլարը սիզէ սէօյ-
լէտիյիմ խաթըրնըղա կէթիւրէսինիղ . ամմա պուն-
լարը սիզէ էվլէլտէն սէօյլէմէտիմ, չիւն քի սիզլին
իլէ իտիմ :
5 Շիմտի իսէ՝ պէնի կէօնտէրէնէ կիտէյօրում, վէ
սիզտէն հիչ պիրի պանա՝ Նէրէյէ կիտէյօրումն
6 տէյիւ սօրմազ : Լաքին պունլարը սիզէ սէօյլէտի-
յիմ իչիւն՝ զասալէթ հիւրէյինիղի տօլտուրմուշ
7 տուր : Ամմա պէն սիզէ հազըլ սէօյլէյօրում . սիզէ
Փայիտէլի տիր քի՝ պէն կիտէյիմ . զիրա էյէր կիթ-
մէզսէմ, Թէսէլլիճի սիզէ կէլմէյէճէք տիր . ամմա
8 էյէր կիտէրսէմ, ծնու սիզէ կէօնտէրէճէյիմ : Վէ
օ կէլտիյինտէ, տիւնեայը կիւնաճ իչիւն վէ սա-
տազաթ իչիւն վէ շէրաաթ իչիւն իլզամ էտէճէք

9 տիր. Կիւնահ իչիւն՝ չիւն քի պանսա ինամբագ-
 10 լար. վէ սատագաթ իչիւն՝ չիւն քի Փէտէրլմէ
 11 կիտէրիմ, վէ պէնի արթըզ կէօրմէզսինիզ. վէ
 չէրաաթ իչիւն՝ չիւն քի պու տիւննանըն հիւքմ-
 12 տարընըն շէրաաթը քէսիւմիչ տիր: Սիղէ սէօյլէյէ-
 ճէք տահա չօդ շէյլէրիմ վար, լաքին շիմտի թէ-
 13 համիւլ էտէմէզ սինիզ: Ամմա օլ կէրչէքլիք Բու-
 հու կէլտիյի զէման, սիզի ճիւմլէ կէրչէքլիյէ գու-
 լաղուզլայաճազ. զիրա քէնտիլիլնտէն սէօյլէյէ-
 յէճէք, իլլա հէփ իշիթտիյի շէյլէրի սէօյլէյէճէք,
 վէ օլաճազ նէսնէլէրի սիզէ խապէր վէրէճէք տիր:
 14 0՝ պէնի ի՛զղէթլէյէճէք. զիրա պէնիքլնտէն ալըպ՝
 15 սիղէ խապէր վէրէճէք: Փէտէրին հէր նէսի վար
 իսէ, պէնիմ տիր. պու սէպէպտէն տէտիմ քի՛ պէ-
 16 նիմքլնտէն ալըպ՝ սիզէ խապէր վէրէճէք: Պիր
 ազ վազըթտան՝ պէնի կէօրմէզ սինիզ. վէ եինէ
 պիր ազ վազըթտան՝ պէնի կէօրէճէքսինիզ. զիրա
 պէն փէտէրէ կիտէյօրում:
 17 Իմտի շայիրտլէրինտէն ա՛ղլըււ մապէյնլէրինտէ
 տէտիլէր. Պու պիղէ՝ Պիր ազ վազըթտան պէնի
 կէօրմէզսինիզ, վէ եինէ պիր ազ վազըթտան պէնի
 կէօրէճէք սինիզ, վէ՝ Զիրա պէն փէտէրէ կիտէյօ-
 18 րում տէտիյի նէ՞ տիր: Իմտի տէրլէր իտի. Պու
 տէտիյի Պիր ազ վազըթ՝ նէ՞ օլա. ծուռն նէ սէօյլէ-
 19 տիյինի պիւմէյիզ: Իմտի Յիսուս՝ ծնլարըն քէնտինէ
 սօրմազ իսթէտիքլէրինի տույուպ՝ ծնլարա տէտի.
 Պունոռն իչիւն մի՛ եա՛նի Պիր ազ վազըթտան
 պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եինէ պիր ազ վազըթտան
 պէնի կէօրէճէք սինիզ տէտիյիմ իչիւն մի՛ պիրի
 20 պիրինիզէ սօրարսընըզ: Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ
 սիղէ քի՛ սիզ ազլայըպ ֆիղան էտէճէք սինիզ, ամմա
 տիճնեա սէվինէճէք տիր. վէ սիզ դպսավէթ չէ-
 քէճէք սինիզ, ամմա գասավէթինիզ սէվինէ թէպ-

- 21 տիւ օլաճադ տըր : Գտրը տօղուրտուղու զէման՝
գասալէթ չէքէր, քի ծնուն սաաթը կէլտի . ամնա
չօճուղու տօղուրունճա, տիւնեայա առէմ տօղտու
տէյլս՝ չազլըգտան արթըգ սըգընթընը խաթ-
- 22 րընա կէթիրմէզ : Իմտի՝ կէրչի սիզլն տախի չիմ-
տի գասալէթինիզ վար, ամնա սիզի թէքրար կէօ-
րէճէյիմ, վէ եիւրէյինիզ չազ օլաճադ, վէ չազլը-
- 23 զընըղը սիգտէն քիմօէ գալտըրաճադ : Վէ օլ կիւն-
տէ պանա հիչ պիր չէյ սօրմայաճադ սընըգ . կէր-
չէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝ պէնիմ իսմիմ իլէ փէ-
տէրտէն հէր նէ քի տիլէրսէնիզ, սիզէ վէրէճէք
- 24 տիր : Շիմտիցէտէք օլէնիմ իսմիմ իլէ հիչ պիր չէյ
տիլէմէտինիզ . տիլէյլն, վէ ալաքընըզ, քի չազլը-
- 25 զընըղ թէքմիլ օլա : Պու չէյլէրի սիզէ թէմսիլէր
իլէ սէօյլէմիչ իմ . լաքին սաաթ կէլիր քի՝ օ զէ-
ման սիզէ արթըգ թէմսիլէր իլէ սէօյլէմէյէճէյիմ,
իլլա սիզէ փէտէրտէն էօթիւրիւ աշիքեարէ խա-
- 26 պէր վէրէճէյիմ : Ոլ կիւնտէ առմ իլէ տիլէյէճէք
սինիզ . վէ սիզէ տէմէմ քի՝ փէտէրէ սիզլն իչիւն
- 27 եալվարայըմ . Զիրա փէտէր քէնտիտի սիզի սէվէր .
չիւն քի սիզ պէնի սէվմիչ սինիզ, վէ ինանմըչ սը-
- 28 նըզ քի՝ պէն Ալլահտան չըգտըմ : փէտէրտէն չըգ-
տըմ, վէ տիւնեայա կէլմիչ իմ . ելնէ տիւնեայը
պրաղըրըմ, վէ փէտէրէ վարըրըմ :
- 29 Շայրալէրի ծնա տէտիլէր . Իշթէ չիմտի աշի-
քեարէ սէօյլէյծրտուն, վէ հիչ թէմսիլ սէօյլէմէյօր-
- 30 սուն : Շիմտի պիլտիք քի՝ հէր չէյի պիլիւսլն, վէ
միւհթաճ տէյիլ պին քի՝ պիր քիմսէ սանա սիւալ
էտէ . պուռուն իլէ ինանըրըզ քի՝ Ալլահտան չըգ-
- 31 տըն : Յիսուս ծնարա ճէվապ վէրտի . Շիմտի մի
32 ինանըյօրտունուղ : Իշթէ սաաթ կէլիր, վէ չիմտի
կէլմիչ տիր, քի հէր պիրինիզ քէնտի մահալլնէ
տաղըլըպ՝ պէնի եալընըզ գօյասընըզ . ամնա եա-

լընըզ տէյիլ իմ, զիրա փէտէր պէնիմ իլէ տիր :
 33 Պու շէյլէրի սիգէ սէօյլէտիմ քի՝ պէնտէ սէլամէ-
 թինիզ օլա . տիւնհատա սըզընթընըզ օլաճազ .
 լաքին հիւրէքլէնին, պէն տիւնհայը եէնմիշ իմ :

ՊԱՊ 17

- 1 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտի, վէ կէօզլէրինի կէօլէ
 գալարըրպ տէտի . եւ՝ փէտէր՝ սաաթ կէլմիշ տիր .
 Օղլունու ի՛զգէթլէ, քի Օղլուն տախի սէնի ի՛զ-
- 2 զէթլէյէ . Նիճէ քի ծնա հէր թէնին իւզէրինէ հիւ-
 քիւմէթ վէրտին, թա քի հէփ ծնա վէրտիյին քիմ-
- 3 սէլէրէ՝ էպէտի հայաթ վէրէ : Վէ էպէտի հայաթ
 պու տուր քի՝ սէն եալընըզ հազգ Ալլահ՝ վէ կէծն-
- 4 տէրտիյին Յիսուս քրիստոսու թանըյալար : Պէն
 սէնի եէր իւզէրինտէ ի՛զգէթլէտիմ . պանա էթմէյէ
- 5 վէրտիյին իշի թէմամ էյլէտիմ : Վէ շիմտի եւ՝ փէ-
 տէր՝ սէն պէնի քինտի ի՛նտինտէ ի՛զգէթլէ, շօլ
 ի՛զգէթ իլէ քի՝ տիւնհա օլմազտան էվվէլ սէնին
- 6 ի՛նտինտէ մալիք իտիմ : Սէնին աաընը՝ տիւնհա-
 տան պանա վէրտիյին աաէմլէրէ պէյան էյլէտիմ .
 սէնին իտիլէր, վէ ծնլարը պանա վէրտին, վէ սէ-
- 7 նին սէօզլիւնիւ հըֆզ էյլէտիլէր : Շիմտի պիլտիլէր
 քի՝ պանա ճիւմլէ վէրտիյին շէյլէր՝ սէնտէն տիր .
- 8 Զիրա սէնին պանա վէրտիյին սէօզլէրի ծնլարա
 վէրտիմ, վէ ծնլար գապուլ էթտիլէր, վէ կէրչէթ-
 տէն անկլատըլար քի՝ սէնտէն չըզտըմ, վէ ինան-
- 9 տըլար քի՝ պէնի սէն կէծնտէրտին : Պէն ծնլար
 իչիւն եալվարըրմ . տիւնհա իչիւն եալվարմամ,
 իլլա պանա վէրտիյին քիմսէլէր իչիւն . զիրա ծն-
- 10 լար սէնին տիր : Վէ հէփ պէնիմքիլէր սէնին՝ վէ
 սէնինքիլէր պէնիմ տիր . վէ ծնլարըն առաաընտա
- 11 ի՛զգէթլէնտիմ : Վէ արթըզ տիւնհատա տէյիլ իմ,

- վէ պուռնար տիւնեատա տըր, պէն իսէ՝ սանա կէ-
 լիրիմ. եա՛ ա՛ղիզ Փէտէր՝ սէնին պանա վերտիյին
 քիմսէլէրի՝ սէնին ատընտա հըֆիզ էյլէ. թա քի
 12 պիղիմ կիպի պիր օլալար : Տիւնեատա պէն ծնւ-
 րըն պիլէսինճէ իքէն, ծնւարը սէնին ատընտա սագ-
 ւար իտիմ. պանա վերտիյին քիմսէլէրի սագլատըմ,
 վէ ծնւարտան՝ հէլաքլըք օղլունտան մա՛տա՝ հիչ
 պիրի հէլաք օլմատը. թա քի քիթապ թէքմիլ օլա :
 13 Ամմա շիմտի սանա կէլիրիմ. վէ պու չէյլէրի տիւն-
 եատա սէօյլէրիմ քի՝ պէնիմ շաղլըղըմ քէնտիլէ-
 14 րինտէ թէքմիլէն մէվճուտ օլա : Պէն ծնւարա սէ-
 նին քէլամընը վէրտիմ, վէ տիւնեա ծնւարա պուղզ
 էթտի. չիւն քի ծնւար տիւնեատան տէյիլլէր, նիճէ
 15 քի պէն տիւնեատան տէյիլ իմ : Մնւարը տիւնեա-
 տան գալտըրասըն տէյիւ եալվարմայօրում, իլլա
 16 ծնւարը եարամպտան սագլայասըն տէյիւ : Մնւար
 տիւնեատան տէյիլլէր, նիճէ քի պէն տիւնեատան
 17 տէյիլ իմ : Մնւարը կէրչէքլիյին իլէ ա՛ղիզլէ. սէ-
 18 նին քէլամըն կէրչէքլիք տիր : Սէն պէնի նիճէ
 տիւնեայա կէժնտէրտին իսէ, պէն տախի ծնւարը
 19 տիւնեայա կէժնտէրտիմ : Վէ պէն քէնտիմի ծնւար
 իչիւն ա՛ղիզլէրիմ, թա քի ծնւար տախի կէրչէք-
 20 լիք վասիթասը իլէ ա՛ղիզլէնմիչ օլալար : Վէ եա-
 լընըզ ծնւար իչիւն եալվարմայօրում. լաքին ծն-
 ւարըն սէօղիւ իլէ ճիւմլէ պանա ինանանլար իչիւն
 21 տախի, թա քի հէփիսի պիր օլալար. նիճէ քի սէն
 պէնտէ վէ պէն սէնտէ եա՛ Փէտէր՝ ծնւար տախի
 պիղտէ պիր օլալար. չէօյլէ քի տիւնեա ինանա քի՝
 22 պէնի սէն կէժնտէրտին : Վէ պէն՝ սէնին պանա
 վերտիյին ի՛զզէթի ծնւարա վերմիլ իմ. թա քի՝
 պիղիմ պիր օլտուղումուզ կիսլի՝ ծնւար Դա՛ պիր
 23 օլալար. Պէն ծնւարտա վէ սէն պէնտէ, թա քի
 պիրլիքտէ թէքմիլ օլալար, վէ թա քի տիւնեա

անկղայա քի՛ պէնի սէն կէօնտէրտին , վէ ծնլարը՝
 24 պէնի սէվտիյին կիպի սէվտին : Եւ՛ փէտէր՝ պանա
 վէրտիյին քիմսէլէր՝ խթէրիմ քի ծնլար տախի պէ-
 նիմ օլտուզում եէրտէ պէրապէրիմճէ օլալար . թա
 քի պանա վէրտիյին պէնիմ ճէլալիմի սէյր էտէլէր .
 զիրա պէնի՝ տիւննանըն գուրուլմասընտան էվէլ
 25 սէվտին : Եւ՛ սատրգ փէտէր՝ տիւնեա սէնի պիւ-
 մէտի , ամմա պէն սէնի պիլտիմ , վէ պունլար պիւ-
 26 տիլէր քի՛ պէնի սէն կէօնտէրտին : Վէ սէնին ա-
 տընը ծնլարա պիլտիրտիմ , հէմ պիլտիրէճէյիմ . թա
 քի պէնի սէվտիյին մուհապպէթ ծնլարտա օլա ,
 պէն տախի ծնլարտա օլայրմ :

ՊԱՊ 18

1 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնկրա , շա-
 յիրտլէրի իլէ պէրապէր կեդրոն տէրէսինին էօթէ
 եագասընա չըգտը , քի օրատա պիր պաղչէ վար
 2 խի , վէ շայիրտլէրի իլէ ծնուն իշինէ կիրտի : Վէ
 ծնու էլէ վէրէն Յուդա տախի օ մահալի պիլիր
 խի . զիրա Յիսուս՝ շայիրտլէրի իլէ պէրապէր օ-
 3 րատա չօգ տէֆա՛ ճէմ՝ օլմուշ խի : Իմտի Յուդա՝
 պէօլիւյիւ հէմ պաշ քեանինլէրտէն վէ Փարիսեցի-
 լէրտէն խըզմէթ քեարլար ալըպ՝ ֆէնէրլէր վէ մա-
 4 շա՛լէլէր վէ սիլահլար իլէ օրայա կէլտի : Իմտի Յի-
 սուս՝ քէնտի իւպէրինէ կէլէճէք ճիւմիէ շէյլէրի պիւ-
 մէյիլէ , չըզըպ ծնլարա տէտի . Գիմֆ՝ արայօրսու-
 5 նուզ : Մնա ճէվապ վէրտիլէր . Նազարէթլի Յիսու-
 սու : Յիսուս ծնլարա տէտի . Պէն իմ . վէ ծնու
 էլէ վէրէն Յուդա տախի ծնլար իլէ պէրապէր տու-
 6 րուր խի : Իմտի ծնլարա՝ Պէն իմ տէյիւ սէօյլէյին-
 7 ճէ , կէրիյէ վարըպ եէրէ տիւշտիլէր : Իմտի ծն-
 լարա՝ Գիմֆ՝ արայօրսունուզ աշիւ թէքրար սօր-

- տու . վէ ծնար՝ Նաղարէթի Յիսուսու տէտիւէր :
- 8 Յիսուս ձէվապ վէրտի . Սիղէ տէտիմ քի՛ պէն իմ .
 իմտի էյէր պէնի արայօրսանըղ , պունկարը սաղը
- 9 վէրին կիթսինէր : Թա քի՛ Պանա վէրտիյին քիմ-
 սէլէրտէն հիչ պիրինի զայպ էթմէտիմ տէյիւ սէօյ-
- 10 լէտիյի սէօղ թէքմիլ օլա : Իմտի Սիմոն Պետրոսուն
 պիր պըչաղը օլմաղըլա՝ ծնու չէքիպ պաշ քեահիւ-
 նին գուլունու վուրտու , վէ ծնուն սաղ գուլաղընը
 քէսիպ այըրտը . վէ օ գուլուն ատը Մազքոս իտի :
- 11 Իմտի Յիսուս Պետրոսա տէտի . Պըչաղընը զընա՛
 գօ . Փէտէրին պանա վէրտիյի գատէհի հիչ ի՛չմէյիմ
 մի :
- 12 Իմտի պէօլիւք՝ հէմ պին պաշը վէ Եհնուտիւէ-
 րին խըզմէթքեարլարը Յիսուսու թութուպ ծնու
- 13 պաղլաւըլար . վէ ծնու իպթիտա Սննայա կէօ-
 թիւրտիւէր , զիրա օլ ելըն պաշ քեահինի օլան
- 14 կայիափանըն դայնաթասը իտի . վէ կայիափա՝ գալմ՝
 իչիւն պիր ատէմ հէլաք օլմագ ֆայիտէլի տիր
 տէյիւ՝ Եհնուտիւէրէ նասիհաթ էտէն քիմսէ իտի :
- 15 վէ Սիմոն Պետրոս հէմ պաշգա պիր շայիրտ Յի-
 սուսուն արտընճա կիտէրլէր իտի . վէ օ շայիրտ՝
 պաշ քեահինէ պիլտիք օլուպ Յիսուս իլէ պէրապէր
- 16 պաշ քեահինին ավլուսունա կիրտի : Ամա Պետ-
 րոս գափունուն եանընտա տըչարտա տուրուր իտի .
 իմտի պաշ քեահինէ պիլտիք օլան օպիր շայիրտ
 չըզպ՝ գափունու գարրյա սէօլէտի , վէ Պետրո-
- 17 սու իչէրի ալտը : Իմտի գափունու խալայըգ Պետ-
 րոսա տէտի . Սազըն սէ՛ն տախի պու ատէմին
 շայիրտլէրինտէն օլմայասըն . օ՝ Տէյիլ իմ տէտի :
- 18 Իմտի սօղուգ օլմաղըլա գուլլար վէ խըզմէթքեար-
 լար՝ քէօղ եափմըչլար իտի , վէ տուրուպ ըսընըր-
 լար իտի . Պետրոս տախի ծնար իլէ պէրապէր տու-
- 19 րուպ ըսընըր իտի : Իմտի պաշ քեահին Յիսուսա՝

- չայիրալէրի խուսուսուհատա վէ ծնուն թա՛լիմի խուս-
 20 սուսուհատա սիւալ էթտի : Յիսուս ծնա՛ ճէվապ վէր-
 տի . Պէն տիւննայա աշիքեարէ սէօյլէտիմ . պէն
 տայիմա՝ ճէմի՛յէթ եէրինտէ վէ հէքէլտէ՝ հէփ Եէ-
 հուտիւերին ճէմ՝ օլտուզլարը մահալտէ թա՛լիմ էթ-
 21 տիմ , վէ կիզլիտէ հիչ պիր շէյ սէօյլէմէտիմ : Պանա
 նի՛չիւն սիւալ էտէր սին . իշիտէնլէրէ սիւալ էյլէ-
 քի՝ ծնլարա նէ՛ սէօյլէտիմ . իշթէ պէնիմ սէօյլէ-
 22 տիլիմ շէյլէրի ծնլար պիլիլլէր : Վէ պու շէյլէրի
 սէօյլէյինճէ , օրատա տուրան խըզմէթքեարլարըն
 պիլիլ՝ Յիսուսա պիր սիլլէ վուրուպ տէտի . Պաշ
 23 քեահինէ պէօյլէ՞ մի ճէվապ վէրիրսին : Յիսուս ծնա
 ճէվապ վէրտի . Էյէր քէօթիւ սէօյլէտիմ իսէ , օլ
 քէօթիւ իչիւն շէհատէթ էյլէ . ամմա էյէր էյի սէօյ-
 24 լէտիմ իսէ , պէնի նի՛չիւն տէօյէրսին : Աննա ծնու
 պաղլը օլարապ կայիափա պաշքեահինէ կէծնտէր-
 25 միշ իտի : Վէ Սիմոն Պետրոս տուրուպ ըսընըօր
 իտի . իմտի ծնա տէտիլէր . Սազըն սէ՛ն տէ ծնուն
 շայիրալէրինտէն օլմայասըն . օ՛ ինքեար էթտի ,
 26 վէ՛ Տէյիլ իմ տէտի : Պաշ քեահինին գուլլարընտան
 պիլիլ՝ Էա՛նի Պետրոս օլ գուլաղընը քէտտիլի քիմ-
 սէնին խըսըմը՝ տէտի . Պէն սէնի պաղչէտէ ծնուն
 27 իլէ պէրապէր կէօ՛րմէտիմ մի : Իմտի Պետրոս եինէ
 ինքեար էթտի , վէ տէր ա՛գապ խօրօս էօթտիւ :
 28 Իմտի Յիսուսու՝ կայիափատան տիվանխանէյէ
 կէօթիւրտիւլէր , վէ սապահ իտի . վէ ծնլար՝ նա-
 փաքլանմայալար՝ իլլա պասեքի եէյէլէր տէյիլ՝ տի-
 29 վանխանէյէ կիրմէտիլէր : Իմտի Պիղատոս ծնլարա
 չըգտը , վէ տէտի . Պու առէմին ալէյէինէ նէ՞ չի-
 30 քեայէթ կէթիլիլր սինիզ : Ճէվապ վէրիպ՝ ծնա տէ-
 տիլէր . Էյէր պու քիմսէ Ֆէնաքեար օլմասայըտը ,
 31 ծնու սանա թէսլիմ էթմէզ իտիք : Իմտի Պիղա-
 տոս ծնլարա տէտի . Օնու սիզ ալըն , վէ քէնտի

- նօթօսունուղա կէօրէ՝ օնուն շէրաա՛թընը կէօրին .
 իմտի Եհնուտիւէր օնա տէտիւէր . Պիզիմ՝ քիմսէյի
 32 էօլտիւրմէյէ բուխսաթըմըզ եօգ տուր : Թա քի
 Յիսուսուն՝ նէ՛ էօլիւմ իլէ էօլէճէք օլտուղունու
 պէյան էթմէք իչիւն՝ սէօյլէտիլի սէօզիւ թէքմիլ
 33 օլա : Իմտի Պիղատոս թէքրար տիվանխանէյէ կիր-
 տի, վէ Յիսուսու չաղըրըպ օնա տէտի . Եհնու-
 34 տիւէրին փատիշահը սէ՞ն մի սին : Յիսուս օնա ճէ-
 վապ վէրտի . Պունու սէն քէնտիլիլինտէ՞ն մի սէօյ-
 լէրսին , Խօխսա պէնիմ հագգըմա սանա ղայրիւէրի
 35 մի սէօյլէտի : Պիղատոս ճէվապ վէրտի . Պէն Եհ-
 նուտի՛ մի իմ . սէնի քէնտի միլլէթին վէ պաշ քես-
 36 հինէր պանա թէպիմ էթտիւէր . Նէ՞ էյլէաին : Յի-
 սուս ճէվապ վէրտի . Պէնիմ փատիշահըղըմ պու-
 տինեաօսան տէյիլ տիր . էյէր պէնիմ փատիշահ-
 լըղըմ պու տինեատան օլսայըտը , պէնիմ խըզ-
 մէթճիլէրիմ ճէհտ էտէրլէր իտի քի՛ Եհնուտիւէրէ
 թէպիմ օլմայըմ . ամմա շիմտի պէնիմ փատիշահ-
 37 լըղըմ պուրատան տէյիլ տիր : Իմտի Պիղատոս օնա
 տէտի . էօյլէ իսէ՛ սէն փատիշահ սըն : Յիսուս ճէ-
 վապ վէրտի . Քէնտին սէօյլէյօրսուն՝ քի պէն փա-
 տիշահ իմ . պէն պունուն իչիւն տօղմուշում , վէ
 պունուն իչիւն տինեայա կէլմիշ իմ քի՛ կէրչէք-
 լիյէ շէհատէթ էտէյիմ . հէր կէրչէքլիքտէն օլան
 38 քիմսէ՛ պէնիմ սէսիմի տինկիւէր : Պիղատոս օնա
 տէտի . կէրչէքլիք նէ՞ տիր . վէ պունու սէօյլէյին-
 ճէ՛ եինէ Եհնուտիւէրէ չըզըպ օնլարա տէտի . Պէն
 39 պունտա հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօրում : Ամմա ա՛-
 տէթինիզ տիր քի՛ պասեքտէ սիղէ պիր քիմսէ սալը
 վէրէյիմ . իմտի իսթէ՛ր մի սինիզ սիղէ Եհնուտիւէ-
 40 րին փատիշահընը սալը վէրէյիմ : Իմտի եինէ հէ-
 փիսի պաղըրըզըպ տէտիւէր . Պունու տէյիլ՝ իլլա
 Բարաբըայը . Բարաբըա իսէ խըրսըզ իտի :

ՊԱՊ 19

- 1 Իմտի օ զէման Պիղատոս Յիսուսու ալտը, վէ
- 2 տէօյտիւ: Վէ ասքէրիւէր տիքէնլէրտէն պիր թաճ
- 3 քէրլէթ էսվապ կիյտիրիպ՝ տէրլէր իտի. Սէլամ
- 4 լէլէր վուրուրլար իտի: Պիղատոս եինէ տըշարը
- չըգըպ ծնլարա տէտի. Իշթէ ծնու սիգէ տըշարը
- կէթիրիրիմ քի՝ ծնտա հիչ պիր ճիւրմ պուլմատը.
- 5 զըմը պիլէտինիզ. Իմտի Յիսուս՝ տիքէնտէն թաճը
- վէ իսքէրլէթ էսվապը կիյնամիշ տըշարը չըգտը.
- 6 վէ օ ծնլարա տէտի. Իշթէ օ ատէմ: Իմտի պաշ
- քեանլնլէր վէ խըզմէթքեարլար ծնու կէօրիւնճէ,
- պաղըրըչպ տէտիլէր. Խաչա չըգտը, ծնու խաչլա.
- Պիղատոս ծնլարա տէտի. Օնու սիզ պըլպ խաչ-
- 7 լայըն. զիրա պէն ծնտա ճիւրմ պուլմայօրոււմ: Ե-
- հուտիլէր ծնա ճէվապ վէրտիլէր. Պիղիմ նօմօսու-
- մուզ վար, վէ նօմօսումուզա կէօրէ էօլիւմէ միւս-
- թահազ տըր. զիրա քէնտինի Ալլաչն Օղլու էյ-
- 8 լէտի: Իմտի Պիղատոս պու սէօղիւ իշխտինճէ,
- 9 տահա զիյատէ գօրգտու: Վէ թէքրար տիվանխա-
- նէյէ կիրիպ Յիսուսա տէտի. Սէն նէրէտէն սին.
- 10 ամմա Յիսուս ծնա ճէվապ վէրմէտի: Իմտի Պիղա-
- տոս ծնա տէտի. Պանա սէօյլէմէզ մի սին. պիլ-
- մէզ մի սին քի՝ սէնի խաչա չըգարմաղա հիւքիւ-
- մէթիմ վար, հէմ սէնի սալը վէրմէյէ հիւքիւմէթիմ
- 11 վար: Յիսուս ճէվապ վէրտի. Պէնիմ իւզէրիմէ հիչ
- պիր հիւքիւմէթին օլմազ իտի, էյէր սանա եօղա-
- րըտան վէրիմէսէյիտի. պուսուս իչիւն պէնի սանա
- թէպլիմ էտէնին կիւնահը տահա պէօյիւք տիր:
- 12 Պուստան պէօյլէ Պիղատոս ծնու սալը վէրմէք իս-
- թէր իտի, ամմա Եհնուտիլէր պաղըրըպ տէրլէր

- խոր. Եյէր պունու սալը վէրիրսէն, Կայսրն տօս-
թու տէյիլ սին. հէր քէնտինի փատիչահ էտէն՝
- 13 Կայսրէ դըտտ սէօյէր: Իմտի Պիղատոս պու սէօ-
զիւ իշխտինճէ՝ Յիսուսու տըշարը չըդարտը, վէ
Թաշ տէօշէմէ՝ քի Իպրանիճէ Կապպաթա տէնիլէն
- 14 մահալտէ շէրաաթ քիւսիւսիւնտէ օթուրտու: Վէ
պասեքին հազըրըզ կիւնիւ օլուպ՝ սաաթ ալթը
սուլարընտա խոր, վէ Եհնուտիլէրէ տէտի. Խշթէ՝
- 15 փատիշահընըզ: Ամա օնլար պաղըրտըլար. Գալ-
տըր՝ դալտըր, օնու խաչլա. Պիղատոս օնլարա տէտի.
Փատիշահընըզ՝ մը խաչլայըմ. պաշ քեանիլէր
ճէվապ վէրտիլէր. Կայսրտէն զայրի փատիշահընըզ
- 16 եօդ տուր: Իմտի օ զէման օնու օնլարա թէպիւմ
էթտի քի, խաչլանա:
- 17 Վէ Յիսուսու ալըպ կէօթիւրտիլէր. վէ օ՝ խա-
չընը դալտըրարադ Գաֆա եէրի տէնիլէն մահալէ
- 18 չըդտը, քի Իպրանիճէ Գողգոթա տէնիլիւր. Քի օ-
նու օրատա խաչլատըլար, վէ օնուն իլէ պէրապէր
պաշգա իքի քիմսէ պիւր եանտան վէ օպիւր եան-
- 19 տան՝ վէ օրթատա Յիսուսու: Հէմ Պիղատոս պիւր
եաֆթա տաիի եազըպ՝ խաչըն իւզէրինէ զօտու.
- 20 Վէ՝ ԵՀՆՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՓԱՏԻՇԱՀԸ ՆԱԶԱՐԷԹԼԻ ՅԻ-
ՍՈՒՍ՝ տէյիւ եազըլմը խոր: Իմտի պու եաֆթայը
Եհնուտիլէրտէն չօդ քիմսէլէր օգուտուլար, զիրա
Յիսուսուն խաչլանտըզ մահալ՝ շէհրէ եազըն խոր.
վէ Իպրանիճէ՝ Եունանիճէ՝ Վէ Լաթինճէ եազըլմը
- 21 խոր: Իմտի Եհնուտիլէրին պաշ քեանիլէրի Պի-
ղատոսա տէրլէր խոր. Եհնուտիլէրին փատիշահը
եազմա, լաքին էա՛շ քի օ՝ Եհնուտիլէրին փատի-
- 22 շահը իմ տէտի: Պիղատոս ճէվապ վէրտի. Նէ քի
եազմը իսէմ, եազմը ըմ:
- 23 Իմտի ա՛սքէրիլէր Յիսուսու խաչլայընճա, օնուն
էափապարընը ալըպ տէօրթ փայ էթտիլէր՝ հէր

- պիր ա՛սքէրիյէ պիր փայ, վէ գաֆթանը Կաթը-
լը. վէ գաֆթան տիքիշիզ՝ պաշտան պաշա պիւս-
- 24 պիւթիւն տօգուժա խտի : Իմտի պիրի պիրինէ տէ-
տիլէր. Օնու ելըթմայալըմ, իլլա օ քիմին օլա
տէյիւ՝ ծնուն իշիւն գուրա՝ աթալըմ. Թաքի՝ էս-
վապարըմը քէնտիլէրինէ փալաշտըլար՝ վէ գաֆ-
թանըմըն իւղէրինէ գուրա՝ աթտըլար տէյէն եազը
թէքմիլ օլա : Իմտի ա՛սքէրիլէր պու շէյլէրի էթ-
տիլէր :
- 25 Վէ Յիսուսուն խաչը եանընտա՝ ծնուն վալիտէ-
սի՝ վէ վալիտէսինին գրզ գարնտաչը կղէոկպաւըն
Գարըլ Մարիամ՝ վէ Մագդաղենալը Մարիամ տու-
- 26 բուր խտի : Իմտի Յիսուս վալիտէսինի կէօրինճէ՝
հէմ սէվտիյի շայիրտի՝ քի եանընտա տուրուր խտի,
քէնտի վալիտէսինէ տէտի. Եա՛ գարը՝ իշթէ օղ-
- 27 լուն : Անտէն շայիրտէ տէտի. Իշթէ վալիտէն.
վէ օ սաաթտան պէրու՝ օ շայիրտ ծնու քէնտի
էվինէ ալտը :
- 28 Պունտան սօնկրա Յիսուս արթըզ հէր շէյին թէ-
մամ օլտուղոճնու պիլմէյիլէ, եազը թէքմիլ օլմագ
- 29 իշիւն՝ տէտի. Սուսայօրուժ : Իմտի Երա՛ս սիրքէ
իլէ տօլու պիր գապ տուրուր խտի. վէ ծնլար պիր
սիւնկէրի սիրքէ իլէ տօլտուրուպ՝ պիր գամըշա
սարտըլար, վէ ծնուն աղղընա եազլաշթըրտըլար :
- 30 Իմտի Յիսուս սիրքէյի ալտըղընտա տէտի. Թէմամ
օլմուշ տուր. վէ պաշընը էյիպ՝ ճան թէպլիմ էթտի :
- 31 Իմտի Յէհուտիլէր՝ հազըրլըզ կիւնիւ օլմաղըլա՝
ճէսէտլէր շարաթ կիւնիւնտէ խաչ իւղէրինտէ գալ-
մայալար տէյիւ՝ (շիւն օ շարաթ պէօյիւք կիւն
խտի.) Պիղատոսա եալվարտըլար քի՝ ծնլարըն ին-
- 32 ճիքլէրի գըրըլըն, վէ գալտըրըլտընլար : Իմտի ա՛ս-
քէրիլէր կէլիպ՝ ծնուն իլէ պէրապէր խաչլանան-
լարըն պիրինին վէ օպիրինին ինճիքլէրինի գըրտը-

- 33 լար : Ամա Յիսուսա կէտիքլէրինտէ , ծնու ար-
թըզ էօմիւշ կէօրմէլէրի իլէ՝ ծնուն ինճիքլէրինի
34 զըրմաւըլար : Լաքին ա'սքէրիլէրտէն պիրի՝ ծնուն
պէօյրիւնիւ մըղրազ իլէ տէլտի . վէ տէր ա'գապ
35 գան վէ սու չըղտը : վէ պաշտէ կէօրէն՝ չէհատէթ
էթտի , վէ ծնուն չէհատէթի կէրչէք տիր . վէ օ
պիլիր քի՝ կէրչէք սէօյլէր , թա քի սիղ տախի ի-
36 ման էտէսինիզ : Զիրա պու չէլէր վագի՝ օլտու քի՝
37 պու եազը թէքմիլ օլա . Յնտան պիր քէմիք զը-
րըմայաճազ : վէ եինէ պաչգա պիր եազը տէր .
Տէլտիքլէրի քիմսէյէ պաղալար :
38 վէ պու չէլէրտէն սօնկրա Արիմաթիատան օլան
Յովսէփ՝ քի Յիսուսուն շայիրտի՝ ամա Յէհուտի-
լէրին զօրգուսունտան կիզլի իտի՝ Պիղատոսա եալ-
վարտը քի՝ Յիսուսուն թէնինի գալտըրա , վէ Պի-
ղատոս իզն վէրտի . իմտի կէլիպ Յիսուսուն թէ-
39 նինի գալտըրա : Հէմ մուգատտէմա Յիսուսա կէճէ
իլէ կէլէն Նիկոդեմոս տախի կէլտի , վէ եիւզ լիթրա
գատտար միւրրի սաֆի իլէ ո'ւտ աղաճը թէրքիպի
40 կէթիրտի : Իմտի Յիսուսուն թէնինի ալտըլար , վէ
Յէհուտիլէրին տէֆն էթմէտէ ա'տէթի օլտուղու
կիպի ծնու պահարլար իլէ չարչափլարա սարտը-
41 լար : վէ ծնուն խաչա չըգարըլտըղը մահալտէ պիր
պաղչէ՝ վէ պաղչէտէ տահա իւնէ հիչ պիր քիմսէ
42 գօնմամըլ պիր եէնի մէղար վար իտի : Իմտի Յէ-
հուտիլէրին հազըրըզ կիւնիւ օլտուղու իչիւն՝ մէ-
ղար եազըն օլտուղունտան Յիսուսու օրայա գօ-
տուլար :

1 Վէ հաֆթանըն իւք կիւնիւնտէ՝ տահա գարանըզ
իքէն , սապահլային Մազգաղենալը Մարիամ մէ-

- զարա կելիւ՝ թաշը մէզարտան գալտըրըլմը կէօր-
 2 տիւ : Իմտի սէյիրտիպ Սիմոն Պետրոսա՝ վէ Յիսուս-
 սուն սէվտիյի օպիր շայիրտէ կէլտի, վէ ծնւարա
 տէտի . Բապպը մէզարտան գալտըրմըշլար, վէ ծնու
 3 նէրէյէ գօտուզլարընը պիլմէյիզ : Իմտի Պետրոս
 վէ օպիր շայիրտ չըգտըլար, վէ մէզարա կէլիւրէր
 4 իտի : Վէ իքիսի պէրապէր սէյիրտիւրէր իտի, վէ
 օպիր շայիրտ Պետրոստան իլէրի տահա չափուգ
 5 սէյիրտիպ՝ մէզարա էվվէլ կէլտի : Վէ էյիլիպ կէօր-
 տիւ քի՝ չարշաֆլար տուրուր իտի . լաքին իչլրի
 6 կիրմէտի : Իմտի ծնունն արտընճա Սիմոն Պետրոս
 կէլտի, վէ մէզարա կիրտի, վէ կէօրտիւ քի՝ չար-
 7 շաֆլար տուրուր իտի . Վէ ծնունն պաշընտա օլան
 մագրամա չարշաֆլար իլէ պէրապէր տուրմագ իտի,
 8 իլլա այրընա պիր մահալտէ տիւրիւլմիւշ իտի : Իմ-
 տի օ գէման՝ էվվէլ մէզարա կէլէն օպիր շայիրտ
 9 տալսի կիրիպ կէօրտիւ, վէ ինանտը : Զիրա տահա
 եազըյը պիլմէզլէր իտի, քի օնա՝ էօլիւլէրտէն
 10 գալզմագ կէրէք տիր : Իմտի շայիրտլէր՝ թէքրար
 մահալլէրինէ կիթտիլէր :
 11 Ամմա Մարիամ մէզարըն եանընտա տըշարըտա
 տուրուպ աղլար իտի . Իմտի օ աղլար իքէն, մէ-
 12 զարըն իչինէ պագտը, Վէ Յիսուսուն թէնի եաթ-
 տըղը մահալտէ՝ պիրի պաշ թարաֆընտա վէ պիրի
 այազլար թարաֆընտա՝ պէյաղլար կէյէֆէլ իքի մէ-
 13 լէք տուրուր կէօրտիւ : Վէ ծնլար օնա տէտիլէր .
 Եա՝ գարը՝ նէ՞ աղլարսըն . ծնլարա տէտի . Զիւն քի
 Բապպըմը մէզարտան գալտըրտըլար, վէ ծնու նէ-
 14 րէյէ գօտուլար պիլմէմ : Պունլարը սէօյլէյինճէ,
 կէրիյէ տէօնտիւ . վէ Յիսուսու կէօրտիւ քի՝ տու-
 րույօր իտի, վէ Յիսուս օլտուզունու պիլմէզ իտի :
 15 Յիսուս օնա տէտի . Եա՝ գարը՝ նէ՞ աղլայօրսուն,
 քիմի՞ արայօրսուն . օ՝ պաղչէվան տըր դանն էթ-

- մէյիլէ, ընա տէտի. Եւմ էֆէնտիմ՝ էյէր ընու սէն
 գալտորրալն իսէ, ընու նէրէյէ գօտուն՝ պանաւ
 16 սէօյլէ, վէ պէն ընու գալտորրալմ: Յիսուս ընա
 տէտի. Եւմ Մարիամ. օ տէճնիւպ ընա տէտի.
 17 Ռաբբունի, քի խօճա տէմէք տիր: Յիսուս ընա
 տէտի. Պանա տօգունմա. զիրա տահա փէտէրիմէ
 չըզմամըչըմ, լաքին գարնտաչլարմա վարըպ ըն-
 լարա տէ. Պէնիմ փէտէրիմ վէ սիզին փէտէրինի-
 զէ՝ վէ պէնիմ Ալլահմ վէ սիզին Ալլահընըզա չը-
 18 գարմ: Մագդաղենալը Մարիամ կէլիպ՝ չայիրտ-
 լէրէ խապէր վէրտի, քի Բապպը կէօրտիւ, վէ օ
 ընա պու չէյլէրի սէօյլէտի:
 19 Իմտի հէման օլ կիւնտէ՝ հաֆթանըն իւք կիւ-
 նիւնիւն ախչամըսը, չայիրտլէրին ճէմ՝ օլտուղու
 մահալին գափուլարը տախի Նէհուտիլէրին գօր-
 գուտունտան գափալը իքէն, Յիսուս կէլիպ օր-
 թատա տուրտու, վէ ընլարա տէտի. Սէլամ սիզէ:
 20 Վէ պունու սէօյլէտիլինտէ, ընլարա քէնտի էլլէ-
 րինի վէ պէօյրիւնիւ կէօսթէրտի. Իմտի չայիրտ-
 21 լէր Բապպը կէօրմէք իլէ՝ չազ օլտուլար: Իմտի
 Յիսուս ելինէ ընլարա տէտի. Սէլամ սիզէ. փէ-
 տէր պէնի նիճէ կէճնտէրտի իսէ, պէն տախի սիզի
 22 կէճնտէրիբիմ: Վէ պունու սէօյլէյինճէ՝ իւֆլէտի,
 23 վէ ընլարա տէտի. Ա՛ղիզ Բուհ ալըն: Քիմլէրին
 կիւնահլարընը ա՛ֆիլ էտէրսէնիզ, ընլարա ա՛ֆիլ օ-
 լունմուչ. վէ քիմլէրինքինի ալը գօրսանըզ, ալը
 գօնուլմուչ տուր:
 24 Վէ ընիքիլէրտէն պիրի էքիզ տէնիլէն Թովման՝
 Յիսուսուն կէլտիլինտէ ընլար իլէ պէրապէր տէյիլ
 25 իտի. Իմտի օպիր չայիրտլէր ընա՝ Բապպը կէօր-
 տիւք տէտիլէր. ամմա օ՝ ընլարա տէտի. Էյէր օ-
 նուն էլլէրինտէ մըխլարըն նիչանընը կէօրիւպ՝
 փարմաղըմը մըխլարըն նիչանընա գօմազսամ, վէ

- էլիմի ծնուն պէօյրիւնէ դօմազսամ, ասլա ինան-
մայաճաղըմ:
- 26 Վէ սէքիզ կիւնտէն սօնկրա՝ երնէ շայիրտլեր
իչերիտէ իտիլէր, վէ թովմաս պերապերլէրինճէ ի-
տի. գափուլար գափալը իքէն՝ Յիսուս կէլիպ օր-
- 27 թատա տուրտու, վէ տէտի. Սէլա՛մ սիղէ: Անտէն
Թովմասա տէտի. փարմաղընը պուրայա կէթիր,
վէ էլլերիմէ պագ, վէ էլինի կէթիր, վէ պէօյրիւմէ
- 28 դօ, վէ իմանսըզ օլմա, լաքին իմանլը օլ: Թովմաս
ճէվլապ վէրիպ՝ ծնա տէտի. Պէնիմ Բապպըմ վէ
- 29 պէնիմ Ալլահըմ: Յիսուս ծնա տէտի. Պէնի կէօր-
տիւլիւն իչիւն ինանտըն. նէ՛ մութլու կէօրմէյիպ
ինանանդարա:
- 30 Իմտի Յիսուս՝ շայիրտլերինին էօնիւնտէ պաշգա
չօգ միւ՛ճիզաթլար տահա էյլէտի, քի ծնլար պու
- 31 քիթապտա եազըլընշ տէիլլէր տիր: Ամմա պուն-
լար եազըլտը, թա քի Յիսուսուն Ալլահն Օղլու
Քրիստոս օլտուղունա իման էտէսինիզ, վէ իման
էթմէնիղլէ՝ ծնուն ատընտա հայաթա մալիք օլա-
սընըզ:

ՊԱՊ 21

- 1 Պու շէյլերտէն սօնկրա՝ Յիսուս թէքրար քէնտինի
շայիրտլերինէ Տիբերիա տէնիզինին եանընտա կէօս-
- 2 թէրտի. վէ պէօյլէ կէօսթէրտի: Միմոն Պետրոս
վէ էքիզ տէնիլէն Թովմաս վէ Գալիլեանըն կանա
շէհրինտէն օլան Նաթանայէլ վէ Ձերեղէսուն օ-
ղուլլարը՝ վէ ծնուն շայիրտլերինտէն պաշգա իքի
- 3 քիշի պիրլիքտէ իտիլէր: Միմոն Պետրոս ծնլարա
տէտի. Պալըգ ավլամաղա կիտէրիմ. ծնա տէտի-
լէր. Պիզ տախի պերապերլինճէ կէլիրիզ. ծնլար
չըզըպ տէր ա՛գապ գայըղա պինտիլէր, վէ օլ կէ-
- 4 ճէտէ հիչ պիր շէյ թութմատըլար: Վէ արթըգ սա-

- պահ օլունճա, Յիսուս տէնիզ գըյըսընտա տուր-
տու. ամմա չայիրտէր՝ Յիսուս օլտուղունու պի-
5 մէզլէր իտի: Իմտի Յիսուս ծնլարա տէտի. էյ
չօճուզլար՝ հիչ պիր եէյէճէյինիզ վա՛ր մը. ծնա ճէ-
6 վապ վէրտիլէր. Եօ՛գ: Վէ օ՛ ծնլարա տէտի. Աղը
գալըղըն սաղ եանընա աթըն, վէ պուլաճագ սը-
նըզ. Իմտի աթտըլար, վէ ծնու՝ պալըզլարըն չօգ-
լուղունտան արթըզ չէքմէյէ գատիր օլմատըլար:
7 Իմտի Յիսուսուն սէվտիյի չայիրտ Պետրոսա՝ Բապպ
տըր տէտի. Իմտի Սիմոն Պետրոս Բապպ օլտու-
ղունու իշիտինճէ, չըփլագ օլմաղըլա՝ գաֆթանընը
8 գուշանըպ՝ քէնտինի տէնիզէ աթտը: Օպիր չայիրտ-
լէր իսէ՝ գարատան ուզագ օլմաղըպ՝ իքի եիւզ ար-
չըն գատար ալէֆա՝ օլմալէրի իլէ, պալըզլարըն
9 աղընը սիւրիւքլէյէրէք՝ գայըզ իլէ կէտիլէր: Իմտի
ծնլար գարայա չըղընճա, հաղըր պիր քէօզ՝ վէ
իւսթիւնտէ տուրուր պիր պալըզ՝ վէ էքմէք կէօր-
10 տիւլէր: Յիսուս ծնլարա տէտի. Շիմտի թութտու-
11 ղունուզ պալըզլարտան կէթիլին: Սիմոն Պետրոս
չըգտը, վէ եիւզ էլլի իւչ իրի պալըզ իլէ տօրու
աղը գարայա չէքտի, վէ ծնլար պու գատար չօգ
12 իքէն՝ աղ եըրթըլմատը: Յիսուս ծնլարա տէտի.
Կէլին՝ թաա՛մ եէյին. վէ չայիրտլէրին հիչ պիրի՛
Սէն քիմ սին տէյիւ ծնու թէֆթիշ էթմէյէ ճէսա-
րէթ էտէմէզ իտի. զիրա Բապպ օլտուղունու պի-
13 լիլէր իտի: Իմտի Յիսուս կէտիլ, վէ էքմէյի ա-
լըպ ծնլարա վէրտի, քէզալիք պալըղը տախի:
14 Պու՝ հալա իւչիւնճիւ տէֆա՝ տըր քի՛ Յիսուս էօ-
լիւլէրտէն գըյամ էթտիքտէն սօնկրա չայիրտլէրինէ
կէօրիւնտիլ:
15 Իմտի ծնլար թաա՛մ էթտիքտէն սօնկրա՝ Յիսուս
Սիմոն Պետրոսա տէտի. Եա՛ Յովնան օղլու Սիմոն՝
պէնի պունլարտան ղիյատէ սէվէրմիսին. ծնա

- տէտի . Պէլի Եւ՛ Բապպ՛ սէն պիլիրսին քի՛ սէնի
 16 սէվէրիմ . Օնա տէտի . Գուգուլարըմը կիւթ : Եինէ
 օնա իքինճի քէրրէ տէտի . Եւ՛ Յովնան օղլու Սի-
 մոն՛ պէնի սէվէրմիսին . օնա տէտի . Պէլի Եւ՛
 Բապպ՛ սէն պիլիրսին քի՛ սէնի սէվէրիմ . օնա տէ-
 17 տի . Գօյունլարըմը կիւթ : Օնա իւչիւնճիւ քէրրէ
 տէտի . Եւ՛ Յովնան օղլու Սիմոն՛ պէնի սէվէրմի-
 սին . Պետրոս՛ օնա իւչիւնճիւ քէրրէ՛ Պէնի սէ-
 վէրմիսին տէտիյի իչիւն գասալէթլէնիպ օնա տէ-
 տի . Եւ՛ Բապպ՛ սէն հէփիսինի պիլիրսին , սէն
 պիլիրսին քի՛ սէնի սէվէրիմ . Յիսուս օնա տէտի .
 18 Գօյունլարըմը կիւթ : Այրչէք՛ կէրչէք տէրիմ սանա ,
 սէն կէնճ իքէն՛ քէնտի քէնտինէ գուշագ պաղլար
 իտին , վէ իսթէտիյին եէրտէ կէզէր իտին . ամմա
 իխթիարլանտըղըն զէման՛ էլլէրինի ուզատաճագ-
 սըն , վէ սանա պաշգասը գուշագ պաղլայաճագ ,
 19 վէ իսթէմէտիյին եէրէ կէօթիւրէճէք : Վէ պունու՛
 Ալլահը նէ էօլիւմ իլէ ի՛ղղէթլէյէճէյինի պէյան էթ-
 մէք իչիւն սէօյլէտի . վէ պունու տէտիքտէն սօնկ-
 20 րա՛ օնա տէտի . Արտըմճա կէլ , Վէ Պետրոս տէօ-
 նիւպ՛ Յիսուսուն սէվտիյի՛ օլ ախշամ թաա՛մընտպ
 օնուն կէօքսիւնէ տիւչէն՛ վէ Եւ՛ Բապպ սէնի էլէ
 վէրէճէք քի՛մ տիր տէյէն շայիրտին արգատան կէլ-
 21 տիյինի կէօրտիւ : Պետրոս պունու կէօրիւնճէ՛ Յի-
 22 սուսա տէտի . Եւ՛ Բապպ՛ Եւ՛ պու նէ՛ , Յիսուս
 օնա տէտի . Էյէր իսթէրսէմ քի՛ օ՛ թա պէն կէլէ-
 23 նէտէք գալա , սանա նէ՛ . սէն արտըմճա կէլ : Իմտի
 պու սէօզ գարնտաշլարա տաղըլտը քի՛ օ շայիրտ
 էօրմէզ , վէ Յիսուս օնա տէմէտի քի՛ էօրմէզ , իլլա՛
 Էյէր իսթէրսէմ քի՛ թա պէն կէլէնէտէք օ գալա ,
 սանա նէ՛ Դեբի :
 24 Պու շէյլէր իչիւն շէհատէթ էտէն՛ վէ պու շէյ-
 լէրի եաղան պու շայիրտ տիր , վէ պիլիրիզ քի՛

23 օնուն չէհատէթի կերչէք տիր : Վէ Յիսուսուն էյ-
լէտիյի դայրի չօգ չէյլէր տահա վար, քի էյէր օն-
լար պիրէր պիրէր եազըլաճազ օլուրսա, զանն է-
տէրիմ քի՝ եազըլան քիթապլար՝ տունեայա պիլէ
սըղմազ : Ամին :

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ

ԵԱՆԻ

ՐԵՍՈՒԼԼԵՐԻՆ ԱՄԵԼԼԵՐԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Եա՛ Թէոփիլոս՝ էվվէրի նազկիյէթի ճիւմլէ շու-
նէսնէլէրին խուսուսունստա էթտիմ, քի օնլարը Յի-
սուս կերէք իճրա էյլէմէյէ կերէք էօյրէթմէյէ պաշ-
2 լատը, Թա սէչտիյի առաքեալլարա Ա՛զիզ Բուհուն
վատիթասի իլէ վասիյէթ էտէրէք՝ եօզարը ալըն-
3 տըզը կիւնէտէք : Հէմ տախի՝ էլէմ չէքտիքտէն
սօնկրա զըրգ կիւն օնլարա կէօրիւնէրէք՝ վէ Աւ-
լահրն փատիշաչըզը խուսուսունստա սէօյլէյերէք՝
չօգ իսպաթլար իլէ քէնտինի օնլարա տիրի կէօս-
4 թէրտի : Վէ օնլար իլէ պուլուշուպ՝ օնլարա թէն-
պիւհ էտէրէք ԽԵԽԵ : Երուսաղէմտէն այըըմայաար-
նըզ, իլլա Փէտէրին շօլ պէնտէն իշիթտիյինիզ վա-
5 տընա պէքլէյէսինիզ : Զիրա կերչի Յովհաննէս սու-
իլէ վաֆթիզ էյլէտի : ամմա սիզ՝ պու պիր գաչ
կիւնտէն սօնկրա՝ Ա՛զիզ Բուհ իլէ վաֆթիզ օլա-
6 ճազ սընըզ : Խմտի օնլար պիրիքմիշ իքէն՝ օնա սօ-

- րուպ տէրէր իտի . Եւ Բապպ՝ իսրայէլէ փատի-
 շահլըզը պու վագրթտա՞ մը կէրի վէրէճէք սին :
- 7 Վէ ծնարա տէտի . փէտէրին՝ քէնտի հիւքիւմէ-
 թինէ թախսիս էթտիյի վագրթլարը եա գէմանլարը
- 8 պիլմէք սիգէ տիւշմէզ : Լաքին Ա՛գիզ Բուհ իւզէ-
 րինիզէ կէլմէքլէ՝ գուվլէթ ալըպ կէրէք Երուսա-
 ղէմտէ՝ վէ կէրէք պիւթիւն Եէհուտիսթանտա վէ
 Սամարիատա վէ թա եէրին ուճուհատէք՝ պէ-
- 9 նիւմ շահիւտէրիւմ օլաճագ սընըզ : Վէ պու շէյ-
 լէրի սէօյլէյինճէ, ծնար կէօրմէքտէ իքէն՝ եօգարը
 ալընտը , վէ ծնարըն կէօզլէրի էօնիւնտէն ծնու
- 10 պիր պուլուլթ ալտը : Վէ ծնար կէօյէ տօղրու
 պագմատա օլուպ՝ օ վարմատա իքէն , իշթէ պէյազ
 էսվապը իքի քիւմէն ծնարըն եանընա տուրտու-
- 11 լար , հէմ տախի ծնար տէտիլէր . Եւ Գալիլէալը
 ատէմէյէ՝ նի՛ջիւն կէօյէ պագըպ տուրուր սուհուզ .
 պու սիգտէն կէօյէ եօգարը ալընան Յիսուս՝ ծնուն
 կէօյէ նէ թարզ իլէ վարտըղընը կէօրտիւնիւզ իսէ՝
 պէօյլէ կէլէճէք տիր :
- 12 Օ գէման ծնար՝ գէյթուհլուզ տէնիլէն տաղտան
 Երուսաղէմէ տէօնտիլէր , քի օ՝ շաքաթ եօլու միգ-
- 13 տարի Երուսաղէմէ եազըն տըր : Վէ ծնար շէհրէ
 կիրինճէ , օլ իւսթ օտայա չըգտըլար , քի օրատա
 սաքին օլույօրլար իտի Պետրոս վէ Յակոբոս վէ
 Յովհաննէս վէ Անդրէաս՝ Փիլիպպոս վէ Թովմաս՝
 Բարթոլղիմէոս վէ Մատթէոս՝ Ալփէոս օղլու Յա-
 կոբոս վէ Զէլօթէս Սիմոն վէ Յակոբոսուն Գաւթալը
- 14 Յուդա : Պունլարըն ճիւմէսի՝ գարըլար իլէ վէ Յի-
 սուսուն վալիտէսի Մարիամ իլէ վէ ծնուն գարն-
 տաշլարը իլէ կէօնիւլ պիր օլարագ՝ տուայա վէ
 նիյազա տէվամ էտէրլէր իտի :
- 15 Վէ պու կիւնլէրտէ Պետրոս շալիրտլէրին օր-
 թատընտա՝ եիւզ իյիրմի քիշի գատար ճէմ՝ օլմուշ

- 16 իբէն՝ զաղըզ պտէտի . Եւ՝ զարնտաչ ատէմէր՝ Յիսուսու թու.թանլարա գուլաղուզ օլան Յուդանըն հազգընա Դաւիթին աղղը իլէ Ա՛ղիզ Բուհուն փէշին սէօյլէտիյի պու եաղը թէքմիլ օլմազ կէրէք
- 17 իտի . Զիրա օ՝ պիղիմ սայըմըգտան իտի , վէ պու
- 18 խըզմէթին նասիպինի ալմըշ Ըտը , Իմտի օ՝ նահազլըղըն իւճրէթինտէն պիր թարլա էտինտի , վէ թէփէսի իւզէրինէ տիւշիւս՝ օրթասընտան չաթլատը ,
- 19 վէ հէփ պաղըրսազլարը սէօքիւլտիւ : Վէ պու՝ Երուսաղէմտէ հէփ սաքին օլանլարա մա՛լիւմ օլտու , շէօյլէ քի՝ օլ թարլա ծնլարըն տիլինճէ Աքէլ-
- 20 տամա՝ եա՛նի գա՛ն թարլասը տէնիլտի : Զիրա Սաղմոս քիթապընտա եազըլմըշ աըր : Մնուն մէքեանը վիրան օլսուն , վէ ծնտա սաքին օլան օլմասըն . հէմ՝ Մնուն նազարէթինի դայրիսի ալսըն :
- 21 Իմտի կէրէք տիր քի՝ Բապպ Յիսուսուն արամըզա կիրիպ չըգտըղը պիւթիւն զէմանտէ պիղիմ իլէ
- 22 պէրապէր ճէմ՝ օլան ատէմլէրտէն , Յովնանէսին վաֆթիզինտէն պաշլայըպ պիղտէն եօզարը ալընտըղը կիւնէտէք՝ պոււլարըն պիրի պիլէմիզէ օ-
- 23 նուն զըյամ էթմէսինին շահիտի օլա : Վէ իքի քիշի՝ Բարսաքաս տէնիլէն Յուստոս լազըպլանմըշ Յով-
- 24 սէփի վէ Մատաթիայը տուրտուրտուլար : Վէ տուա՝ էտիպ տէտիլէր . Սէն՝ եա՛ հէփիսինին եիրէյինի պիլէն Բապպ՝ պու իքի քիմանին պիրինի սէչտիյին
- 25 քիմ իսէ կէօսթէր . Թա քի պու խըզմէթին վէ առաքեալլըղըն նասիպինի ալա , քի ծնտան Յուդա
- 26 խուրուն էթտի , քի քէնտի մահալինէ վարա : Վէ ծնլարըն գուրա՛լարընը վէրտիլէր , վէ գուրա՝ Մատաթիայա տիւշիւս՝ ծնպիր առաքեալլարըն սայըսընա կէչտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Պենտէկոստէ կիւսիւ կելտիքտէ, հէփիսի կէօ-
- 2 նիւլ պիր օլարազ պիրիքտէ իտիլէր: Վէ ափան-
սըզ կէօքտէն շիտտէթլի էսէն բիւզկէար սէսի կիպի
պիր սէտա զուհուր էտիպ՝ ծնլարն օթուրտուզու-
- 3 պիւթիւն էվի տօլտուրտու: Հէմ ծնլարա աթէշ
ռէլէրէնէ պէնզէր թագսիւմ օլունուր տիլլէր կէօ-
- 4 բիւնտիւ, վէ ծնլարն հէր պիրինին իւզէրինէ օ-
- 5 թուրտու: Վէ հէփիսի Ա'զիզ Բուհ իլէ տօլուպ՝
ղայրի տիլլէր իլէ սէօյլէմէյէ պաշլատըլար, նիճէ
քի Բուհ ծնլարա թէքէլլիւմ էթմէյէ Գո-րէի վէ-
- 6 թրի իտի: Վէ Երուսաղէմտէ սաքին օլմուշ՝ կէօք
ալթընտա օլան հէր թա'յիֆէտէն Կէլէշ իթիգաթլը
- 7 Եէհուտիլէր վար իտի: Վէ պու սէտա օլունճա՝
խալզ պիրիքիպ հէյրան օլուրլար իտի: զիրա հէր
պիրի՝ ծնլարն քէնտի տիլլինտէ սէօյլէտիլինի իշի-
- 8 տիր իտի: Իմտի հէփիսի շաշըպ թա'ճճիւպ էտէ-
րէք՝ պիրի պիրինէ տէրլէր իտի: Իշթէ պու սէօյ-
- 9 լէյէնլէրին ճիւմէսի Գալիլէալըլար տէյթլ մի: Իմտի
պիզ նիճէ հէր պիրիմիզ՝ տօղտուզումուզ քէնտի
- 10 տիլլիմիզ իլէ «էօյլէռէլէրէնէ իշիտիյօրուզ: Պիզ փար-
թիլէր վէ Մարլար վէ Եղամլըլար՝ Միջագետտէ
հէմ Եէհուտիսթանտա վէ Կապադօքիատա՝ Պոն-
- 11 տոստա վէ Ասիատա՝ Հէմ Փոիւպիատա վէ Պամ-
փիւլիատա՝ Մըսըրտա վէ Կիւրէնէ թարաֆընտա
օլան Լիբէանըն սէմթլէրինտէ սաքին օլանլար՝ վէ
միւսաաֆիր Բօմալըլար՝ հէմ «Եւ Եէհուտիլէր հէմ
- 12 տէճմէլէր, Կիրիտիլէր վէ Ա'րապլար՝ Ալլանըն
ա'զիմ իշլէրինի քէնտի տիլլէրիմիզ իլէ ծնլարն
- 13 սէօյլէտիքլէրինի իշիտիյօրուզ: Իմտի ճիւմէսի շա-
շըպ թա'ճճիւպ էտէրէք՝ պիրի պիրինէ տէրլէր իտի:
Ա'ճապա պու նէ՝ օլմալը տըր: Պաշղալարը տա վէվզ-

- լէնիպ տէրէր իտի քի՝ Շիրա իլէ տօլմուչլար տըր :
- 14 Ամմա Պետրոս ծնպիրէր իլէ պէրապէր տուրուպ՝
սէսնի գալտըտը , վէ ծնլարա սէօլէտի . Եւ՝ Եէ-
հուտի ատէմլէր՝ վէ Երուսաղէմտէ ճիւմէ սաքլն
օլանլար՝ պու սիգէ մա՛լիւմ օլտուն , վէ սէօլէրիմէ
- 15 գուլազ վուրուն : Զիրա պունլար՝ սիզլն զանն էթ-
տիյինիզ կիպի՝ սէրխօշ տէյիլլէր . չիւն քի հէնի-զ
- 16 կիւնիւն իւչիւնճիւ սաա՛թը տըր : Լաքլն պու՝
- 17 Յովել փէյղամպէրտէն տէնիլէն չէյ տիր . վէ օլա
քի սօն կիւնլէրտէ՝ տէյօր Ալլահ՝ հէր թէնին իւ-
զէրինէ Բուհումտան տէօքէճէյիմ , վէ օղուլարը-
նըզ հէմ գըզլարընըզ փէյղամպէրլիք էտէճէքլէր ,
վէ կէնճէրինիզ վահիլէր կէօրէճէքլէր , վէ իխթիար-
- 18 լարընըզ տիւչլէր կէօրէճէքլէր : Վէ օլ կիւնլէրտէ
գուլարըմըն իւզէրինէ՝ վէ խալայըզլարըմըն իւզէ-
րինէ տալիի Բուհումտան տէօքէճէյիմ , վէ փէյղամ-
- 19 պէրլիք էտէճէքլէր : Վէ կէօքտէ Էօզարըտա հիք-
մէթլէր՝ վէ Եէրտէ աչաղատա ա՛լամէթլէր՝ զան
- 20 վէ աթէչ վէ թիւթիւն տիւմանը վէրէճէյիմ . Բապ-
պըն պէօյիւք վէ մէչուր կիւնիւ կէլմէզտէն էվ-
վէլ՝ կիւնէչ գարանլըզա վէ այ զանա թէպտիլ օ-
- 21 լաճազ : Վէ օլա քի՝ հէր քիմ Բապպըն ատընա նիտա
- 22 էտէրսէ , խէլաս պուլաճազ տըր : Եւ՝ Իսրայէլի
ատէմլէր՝ պու սէօլէրի տինկլէյին . Նազարէթլի
Յիսուսու՝ Ալլահտան գուվվէթլի իչլէր վէ հիք-
մէթլէր վէ ա՛լամէթլէր իլէ սիգէ իսպաթ օլունմուչ
ատէմի՝ (քի պունլարը քէնտինիզլն պիլտիյինիզ
- 23 իւզրէ Ալլահ օրթանըզտա իճրա էյլէտի՝) Ալլահըն
թազտիր օլունմուչ թէտպիրի վէ էվվէտէն պիլ-
մէսի իլէ պունու էլէ վէրիւմիչ օլարազ ալտընըզ ,
վէ պինամուսլարըն էլլէրի իլէ մըխլայարազ էօլ-
- 24 տիւրտիւնիւզ : Վէ Ալլահ էօլիւմ աղըրլարընը
չէօզմէյիլէ՝ ծնու տիրիլթտի . չիւն քի ծնտան ա-

- 25 լրգօնմաղա միւմքին տէյիլ իտի : Զիրա Դաւիթ
օնուն հազգընտա տէր . Բապպը էօնիւմտէ՝ տայիմա
էվվէլ կէօրիւր իտիմ, զիրա սաղ եանըմտա տըր ,
26 քի գըմրլտանմայըմ : Պունուն իչիւն եիւրէյիմ մէս-
րուր օլուպ՝ տիլիմ չաղլանտը , պունտան մատա՝
թէնիմ տախի իւմիտ իւզրէ սաքին օլաճագ տըր :
27 Զիրա ճանըմը ճէհէնէմտէ թէրք էթմէյէճէքսին ,
վէ ա՛ղիղլինի չիւրիւքլիւք կէօրմէյէ գօյ վէրմէյէ-
28 ճէքսին : Պանա հայաթըն եօլլարընը պիտիւրալին .
եիւզիւնտէն պէնի չաղլըգ իլէ տօլտուրաճագսըն :
29 Եւ՝ գարնտաչ առէմիէր՝ սիզէ Դաւիթ նահապետին
հազգընա ճէսարէթ իլէ սէօյլէնէ պիլիւր քի՝ հէմ վէ-
ֆաթ էթտի հէմ կէօմիւլտիւ , վէ օնուն մէզարը՝
30 թա պու կիւնէտէք՝ արամըզտա տըր : Իմսի օ՝
փէյզամպէր օլտուղունտան պիլտի քի՝ Ալլահ օ-
նուն պէլլինին մէյվէսինտէն թախթընտա օթուր-
մագ իչիւն թէն հասէպինճէ Քրիստոսու դալտը-
րաճագը իչիւն օնա եէմին իլէ վա՛տ էթմիչ իտի .
31 Պունն էվվէտէն պիլտիյի իչիւն Քրիստոսուն տի-
րիլմէսի հազգընտա սէօյլէտի , քի օնուն ճանը ճէ-
հէնէմտէ թէրք օլունմատը , վէ օնուն թէնի չիւ-
32 ռիւքլիւք կէօրմէտի : Պու Յիսուսու Ալլահ տի-
րիլթտի՝ քի օնուն հազգընա պիղ հէփիմիզ չահիտ
33 իզ , Իմսի օ՝ Ալլահըն սաղ էլի իլէ եիւճէլիպ վա՛տ
օլմուլ Ա՛ղիղ Բուհու Փէտէրտէն ալմաղըլա , սիզին
չիմտի պու կէօրտիւյիւնիւզ վէ իշիթտիլինիզի
34 տէօքտիւ : Զիրա Դաւիթ կէօյէ չըգմատը , ամմա
35 օ տէր . Բապպ՝ Բապպըմա տէտի . Սաղ եանըմտա
օթուր , թա պէն սէնին տիւչմէնլէրինի՝ այաղլա-
36 ըրնա պասամագ դօյանատէք : Իմտի ճիւմլէ Իս-
րայէլ էվլի սահիհ պիլսին քի՝ Ալլահ պունու հէմ
Բապպ հէմ Քրիստոս էյլէտի , պու Յիսուսու քի՝
սիզ խաչա չըգարտընըզ :

- 37 Իմտի ծնւար իշխոխնճէ՝ եիւրէքլէրի եզիւտի , վէ Պետրոսս հէմ պաղի առաքեալլարա տէտիլէր . Եւ
- 38 դարնսաչ առէմլէր՝ նէ էյլէյէլիմ : Վէ Պետրոս ծնւարա տէտի . Թէվպէ էտին , վէ հէր պիրինիդ՝ կիւնահարա ա՛վֆլըղը իշիւն՝ Յիսուս Գրիստոսուն աւտրնա վաֆթիդ օլտուն . վէ Ա՛գիդ Բուհուն պախւ
- 39 չիշինի ալաւընըդ : Զիրա վա՛տ սիգէ վէ էվլատւարընըզա՝ վէ հէփ ուղագտա օլանլարա տըր , Եւ՛նէ
- 40 Ալլահըմըդ Բապպ քիմլէրի քի չաղըրըրսա : Հէմ սայիր չօգ սէօզլէր իլէ շէհատէթ էտիպ՝ էօյիւթ վէրէրէք տէր իտի . Պու թէրս նէպտէն գուրթու
- 41 լուն : Իմտի ծնուն սէօզիւնիւ սէվինճ իլէ գապուլ էտէնլէր վաֆթիդ օլտուլար . վէ օլ կիւն ծնւար
- 42 իւչ պին ճան գատար զամմ օլտու : Վէ առաքեալլարըն թա՛լիմինէ վէ իլհագլըղա վէ էքմէք փարէլէմէսինէ վէ տուա՛լարա տէվամ էթմէտէ իտիլէր :
- 43 Վէ հէր ճանա գօրգու կէլտի . հէմ առաքեալլարըն վասիթասի իլէ չօգ հիքմէթլէր վէ ա՛լամէթ
- 44 լէր իճրա օլտու : Վէ իման էտէնլէրին ճիւմլէսի պիր եէրտէ իտիլէր , վէ հէփ շէյլէրի արալարընտա
- 45 միւշթէրէք իտի : Վէ միւքլէրինի հէմ վարիյէթլէրինի սաթըպ՝ ծնւարը հէփիսինէ՝ հէր պիրինին միւհթան օլտուղունա կէօրէ՝ թաղսիմ էտէրլէր իտի :
- 46 Հէմ հէր կիւն կէօնիւլ պիր օլարադ հէյքէլէ տէվամ էտէրլէր իտի , վէ էվլէրտէ էքմէք փարէլէյէրէք՝ շազլըդ իլէ վէ եիւրէք սատէլլիլ իլէ պիր
- 47 լէքտէ թաամ էտիպ , Ալլահա շիւքր էտէրլէր իտի , վէ ճիւմլէ գափմըն ի՛նտլնտէ լութֆ պուլուրար ըտը . վէ Բապպ հէր կիւն գուրթուլան քիմսէլէրի՝ քիլիսայէ զամմ էտէր իտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Պետրոս իլէ ցովհաննէս պիրիքտէ՝ տուա՛նըն
 Լեւիէ օլան՝ տօգուզունճու սաաթտա հէյքէլէ չը-
 2 գարլար իտի։ Վէ անասը բահմինտէն թօփալ օ-
 լուպ՝ պաշալալընդան կէօթիւրիւլիւր պիր ատէմ
 վար իտի, քի ծնու հէր կիւն՝ հէյքէլէ կիրէնլէր-
 տէն սատագա տիլէմէք իչիւն՝ հէյքէլին կիւզէլ
 3 տէնիլէն գափուսու եանընա դօրլար իտի։ Պու՝
 Պետրոսուն վէ ցովհաննէսին հէյքէլէ կիրէնճէք օլ-
 տուզլարընը կէօրիւնճէ, սատագա ալմագ իչիւն
 եալվարըր իտի։ Իմտի Պետրոս ցովհաննէս իլէ օ-
 4 նա նազար էտիպ՝ պիզէ պագ տէտի։ Վէ օ՝ ծն-
 լարտան պիր շէյ ալմագ իւմիտի իլէ՝ ծնլարա տիգ-
 5 գաթ էթտի։ Վէ Պետրոս տէտի։ Պէնտէ կիւմիւշ
 վէ ալթուն եօգ տուր, լաքին նէմ վար իտէ՝ սանա
 6 ծու վէրիւրիմ։ Նազարէթլի Յիսուս Քրիստոսուն
 7 ատը իլէ գալգ, վէ եիւրիւ։ Վէ ծնու սաղ էլին-
 տէն թութուպ գալտըրտը։ վէ տէր ա՛գապ ծնուն
 թապանլարը վէ թօփուզլարը գուվլէթ պուլտու-
 8 լար։ Վէ սըչրայըպ տուրտու, վէ կէզտի։ վէ եիւ-
 րիւյէրէք հէմ սըչրայարագ՝ վէ Ալլահա սէնա է-
 9 տէրէք՝ ծնլար իլէ պէրապէր հէյքէլէ կիրտի։ Վէ
 պիւթիւն գալմ կէօրտիւ քի՝ օ եիւրիւյիւպ Ալլա-
 10 հա համո էտէր իտի։ Վէ հէյքէլին կիւզէլ գա-
 փուսունտա սատագա իչիւն օթուրան պու տուր
 տէյիւ՝ ծնու թանըրլար իտի։ վէ ծնա վագի՝ օլան
 շէյտէն էօթիւրիւ շաշըպ հայրէթ իլէ տօլտուլար։
 11 Վէ օ՝ Պետրոսա վէ ցովհաննէսէ եափըչիւր ի-
 քէն՝ պիւթիւն գալմ թա՛ճճիւպ էտէրէք՝ Սղդմո-
 նուն գուպպէսի անկըլան Ժահալ ծնլարըն եանընա
 12 պիրիքտի։ Վէ Պետրոս կէօրիւնճէ, գալմա ճէվապ
 էյէտի։ Եւ՝ Իսրայէլլի ատէմլէր՝ պունա նէ՝ թա՛ճ-

- ճիւղ էտէր սինիզ , եախօտ պունու քէնտի գուվ-
վէթիւիզ եա տինտարլըղըմըզ իլէ եիւրիւթմիշիզ
13 կիպի պիղէ նիշիւն կէօզ տիքէր սինիզ : Աբրահամ
վէ իսահակ վէ Յակոբուն Ալլահը՝ պապալարբը-
ղըն Ալլահը՝ Օղլու Յիսուսու իղզէթլէտի , ծնու
քի սիզ էլէ վերտինիզ , վէ Պիղատոսուն հուզու-
րունտա՝ օ ծնու սալը վերմէյէ ըէյ վերմիշ իքէն՝
14 ծնու ինքեար էթտինիզ : Վէ սիզ՝ Աղիզի վէ Սա-
տըղը ինքեար էտիպ՝ սիզէ պիր գաթիլ ատէմ պա-
15 ղըշլանմասընը տիլէտինիզ . Ամմա հայաթըն սէր-
վէրինի էօլտիւրտիւնիւզ , քի Ալլահ՝ ծնու էօլիւ-
լէրտէն գալտըրտը , վէ պիզ ծնուն շահիտէրի իզ :
16 Վէ ծնուն ատընա օլան իման իլէ՝ ծնուն ատը պու
կէօրտիւյիւնիւզ վէ պիլտիյինիզ քիմէյի գալիլէ-
տի . վէ ծնուն վասիթասի իլէ օլան իման՝ հէփի-
նիղին էօնիւտէ ծնա պու թէքմիլ սաղլըղը վէր-
17 տի : Վէ շիմտի՝ եա՝ դարնտաշլար՝ պիլիրիմ քի
հիւքիւմտարլարընըզ կիպի՝ սիզ տախի պիլմիզլիք
18 իլէ չլէտինիզ : Ամմա Ալլահ՝ ճիւմէ փէյղամպէր-
լէրինին աղըլ իլէ Քրիստոսուն էլէմ չէքմէսի խու-
սուսունտա էվլէտէն խապէր վէրտիյի շէյլէրի՝
19 պէօյլէ թէքմիլ էթտի : Իմտի թէվպէ էտին , վէ
տէօնիւն , քի կիւնահլարընըզ սիլինէլէր . թա քի
Բապայն հուզուրունտան րահաթլըզ ղէմանլարը կէ-
20 լէլէր , Վէ սիզէ էվլէտէն միւժտէ օլունմուշ Յի-
21 սուս Քրիստոսու կէօնտէրէ . Քի ծնու՝ կէօք գա-
պուլ էթմէլի տիր , թա Ալլահըն էգէտէն պէրու
աղիզ փէյղամպէրլէրինին աղըլ իլէ սէօյլէտիյի հէփ
22 շէյլէրին իճրա օլունմասը վաղթընատէք : Կէրչի
Մոլսէս՝ պապալարա տէտի քի՝ Ալլահընըզ Բապա
դարնտաշլարընըզտան սիզէ պէնիմ կիպի պիր փէյ-
ղամպէր գալտըրաճազ տըր , ծնու՝ սիզէ հէփ տէ-
տիյի շէյլէրտէ տինկլէյէսինիզ : Վէ օլա քի՝ հէր

23 օլ փեյղամպերի տինկէմէյէն ճան՝ զավմըն արա-
 զամպերէր տախի՝ Սամուէլտէն հէմ սօնկրաքիլէր-
 տէն ճիւմէ սէօյլէյէնլէր՝ պու կիւնլէրի տախի խա-
 24 պէր վէրալլէր։ Սիղ փեյղամպերլէրին վէ օլ ա՛հ-
 տըն օղուլլարը սընըզ, քի ծնու Ալլահ քէսիչտի
 պապալարըմըզ իլէ Աբրահամա պահաւ տէյէրէք։
 25 Վէ եւրին ճիւմէ զապիլէրլէրի սէնին զիւրրիյէ-
 26 թինտէ պէրէքէթլէնէճէքլէր։ Ալլահ քէնտի Օղլու-
 նու տիրիլտիպ՝ էլվէլա սիզին իչիւն ծնու կէօն-
 տէրտի քի՝ սիզին հէր պիրինիզի եարամաղըզլա-
 րընըզտան տէօնտէրմէյիլէ սիզի միւպարէքլէյէ։

ՊԱՊ 4

1 Վէ ծնլար խալգա սէօյլէր իքէն, քեահիլլէր վէ
 հէյքէլին սերտարը հէմ Սադուկէցիլէր՝ ծնլարըն
 2 իւզէրինէ կէլտիլէր։ Չիւն քի ծնլարըն խալգա
 թալիմ էթտիլլէրի վէ Յիսուս իլէ էօլիւլէրտէն
 տիրիլմէյի խապէր վէրտիլլէրի իչիւն կիւճէնտի-
 3 լէր։ Վէ ծնլարըն իւզէրինէ էլ սալըպ՝ էրթէսի
 կիւնէտէք հապսա գօտուլար։ զիրա արթըզ ախ-
 4 չամ խոխ։ Վէ քէլամը իչիտէնլէրտէն չօզ քիմսէ-
 լէր իման էթտիլլէր, վէ ատէմլէրին սայըսը պէշ
 պին գատար օլտու։
 5 Վէ օլտու քի էրթէսի կիւնտէ՝ ծնլարըն հիւ-
 քիւմտարլարը վէ իւթիարլարը վէ քեաթիպլէրի՝
 6 Հէմ պաշ քեահիլն Աննա վէ Կայիափա վէ Յովնան-
 նէս վէ Աղէքսանդրոս վէ հէփ պաշ քեահիլն նէս-
 լինտէն օլանլար՝ Երուսաղէմտէ ճէմ՝ օլտուլար։
 7 Վէ ծնլարը օրթատա տուրտուրուպ սօրալար իտի։
 Սիղ պուհու նէ՝ գուվլէթ իլէ վէ հա՞նկը առ իլէ
 8 էթտինիզ։ Օ զէման Պետրոս Ա՛զիղ Բուհ իլէ սօ-

- լուսն՝ ծնւարա տէտի . Էյ գալմըն հիւքիւմտարւա-
 9 րը վէ Խարայէլին իսթիարլարը , Էյեր պիզ պու-
 կին պիր խասթա ասէմէ օլան էյլիք իչին՝ նէ՞
 իլէ գուրթուլտու տէյիւ թէֆթիչ օլունույօր խէք ,
 10 Հէփինիզէ վէ պիւթիւն Խարայէլ գալմընա մա՛լիւմ
 օլտուն քի՛ սիզին խաչլատըզընը՞ վէ Ալլահըն էօ-
 լիւլէրտէն գալտըրտըզը Նազարէթլի Յիսուս Բրիս-
 տոսուն ատը իլէ՛ պու քիմսէ էօնիւնիւզտէ ծնուն
 11 վասիթասի իլէ սաղ տուրմուչ տուր : Պու՛ սիզ
 եափուծիլէրտէն թահգիր օլունան թաշ տըր , քի
 12 օ քէօշէ պաշը օլտու : Վէ պաշգա հիչ պիր քիմ-
 սէնին վասիթասի իլէ խէլաս եօզ տուր . զիրա
 կէօք ալթընտա ատէմլէր արասընտա վէրլիմիչ պիր
 զայրի ատ եօզ տուր քի՛ պիզ ծնուն վասիթասի
 13 իլէ խէլաս պուլսազ կէրէք օլա : Վէ ծնւար Պետ-
 րոսուն հէմ Յովհաննէսին ճէսարէթինի կէօրինճէ ,
 ծնւարըն օգոււմամըչ վէ ճահիլ ատէմ օլտուզարընը
 անկամազըլա՛ թա՛ճիւպ էտէրլէր խտի , հէմ ծն-
 ւարըն Յիսուսուն պիլէսինճէ օլտուզարընը թանըր-
 14 ւար խտի : Ամա շիֆա պուլմուչ ատէմին ծնւար
 իլէ պէրապէր տուրտուղունու կէօրմէլէրի իլէ ,
 15 գարշը սէօյլէմէյէ հիչ պիր շէյլէրի եօզ խտի : Վէ
 ծնւարը ճէմաաթտան տըշարը չըզմադա էմր էտիպ՝
 16 արալարընտա մէշվէրէթ էթտիլէր . Վէ տէտիլէր .
 Պու ատէմլէրէ նէ՞ էյլէյէլիւմ . զիրա ծնւարըն վա-
 սիթասի իլէ պիր պէլլի միւ՛ճիզաթ օլտուղու՛ Ե-
 րուսաղէմտէ հէփ սաքին օլանլարա մա՛լիւմ օլտու ,
 17 վէ ինքեար էտէմէզիլզ . Լաքին խալգա տահա զիյա-
 տէ եայըլմամազ իչին՝ պու ատ իլէ արթըզ հիչ
 պիր ատէմէ սէօյլէմէմէյէ ծնւարա շիտտէթլի թէհ-
 18 տիտ իլէ գօրգու վէրէլիւմ : Վէ ծնւարը չազըրըպ՝
 ծնւարա թէնպիհ էթտիլէր քի՛ Յիսուսուն ատը իլէ
 19 ասլա սէօյլէմէյէլէր , վէ էօյրէթմէյէլէր : Ամա Պետ-

- րոս իլէ Յովնանէս՝ ծնարա ճէվապ վերիպ տէ-
 տիլէր . էյէր սիդի Ալլահտան տահա զիյատէ տինկ-
 լէմէք՝ Ալլահըն հուզուրունտա հազ իսէ, սիզ հիւքմ
 20 էտին : Զիւն քի պիզ՝ կէօրտիւլիւմիւզ վէ իշիթ-
 21 տիյիմիզ շէյլէրի սէօյլէմէմէյէ գատիր տէյիլիզ : Ամ-
 մա ծնար՝ խալզըն սէպէպինտէն ծնարա ա՛գապ
 վէրմէյէ վէսիլէ պուլմատըզլարընտան՝ եինէ ծնարա
 գօրգու վէրիպ ծնարը սալը վէրտիլէր . չիւն քի
 հէփիսի՝ վազի՝ օլան շէյ իշիւն Ալլահա շիւքր է-
 22 տէրլէր իտի : Զիրա օլ առէմ քի՝ ծնուն իւզէրին-
 տէ պու չիֆանըն միւ՛ճիզաթը օլմուշ իտի՝ գըրզ
 եաշընտան զիյատէ իտի :
 23 Վէ ծնար սալը վէրիլտիքտէն սօնկրա՝ քէնտի
 արգատաշլարընա կէլտիլէր, վէ պաշ քեանիւլէրին
 վէ իիթիարլարըն ծնարա ճիւմէ սէօյլէտիքէրինի
 24 խապէր վէրտիլէր : Վէ ծնար իշիտինճէ, կէօնիւլ
 պիր օլարագ սէօլլէրինի Ալլահա գալտըրըպ տէ-
 տիլէր . Եա՛ էֆէնտիմ՝ կէօյիւ վէ եէրի վէ տէնիզի
 վէ ծնարտա հէփ օլանլարը եարատան Ալլահ՝ սէն
 25 սին . Սէն քի գուլուն Դաւիթին ազզը իլէ տէտին .
 Նի՛շիւն թայիֆէլէր գուտուրտուլար, վէ գաւմէր
 26 պոշ շէյլէր տիւշիւնտիլէր . Եէրին փատիշաշլարը
 հազըր տուրտուլար, վէ հիւքմտարլար պիրլիքտէ
 ճէմ՝ օլտուլար, Բապպա գարշը վէ ծնուն Մէսի-
 27 հինէ գարշը : Զիրա հազդան՝ պու շէհրտէ մէս
 էթտլին ա՛զիզ Օղլուն Յիսուսա գարշը՝ կէրէք
 շերուզէս կէրէք Պոնտոպու Պիզատոս՝ թայիֆէլէր
 28 վէ Խորայէլ գաւմիլէրի իլէ ճէմ՝ օլտուլար, Քի սէ-
 նին էլլինին վէ թէտպիրինին իճրա օլմադա հէփ
 29 թագաիր էյլէտիլի շէյլէրի էտէլէր : Վէ չիմտի եա՛
 րապա՝ ծնարըն գօրգութմալարընա պագ, վէ պու
 գուլլարընա իհանն էյլէ քի՝ սէնին քէլա՛մընը թէք-
 30 միլ ճէսարէթ իլէ սէօյլէյէլէր, Հէմ սէն չիֆա վէր-

- մէք իշխն ելինի ուզաթ, վէ Ա՛գիզ Օղլուն Յիսուսուն իսմի իլէ ա՛լամէթլէր վէ հիքմէթլէր իճրա
- 31 օլունսունլար : վէ օնլար տուա՛ հախնճէ, ճէմ՝ օլմուշ իտիքլէրի եէր սարսըլտը, վէ հէփիսի Ա՛գիզ Բուհ իլէ տօլտու, վէ Ալլահն սէօղիւնիւ ճէսարէթ իլէ սէօյլէրլէր իտի :
- 32 վէ իման կէթիրէնլէրին ճէմաա՛թը պիր հիւրէք վէ պիր ճան իտի, վէ հիշ պիրի՝ քէնտի էչեսաւնտան պիր շէյի իշխն քէնտինին տէմէզ իտի . լաքին հէփ շէյլէրի արալարընտա միւշթէրէք իտի :
- 33 վէ առաքեալլար պէօյիւք գուվվէթ իլէ Բապպ Յիսուսուն տիրիւմէսինին շէհատէթինի վէրիլէր իտի . վէ օնլարն հէփիսինին իւզէրինտէ պէօյիւք լութֆ
- 34 վար իտի : Զիրա արալարընտա պիր միւհթամ քիմսէ տախի եօզ իտի . չիւն քի հէփ թարալարա եա էվլէրէ մալիք օլանլար սաթարլար իտի, վէ սաթըլան շէյլէրին պահասընը կէթիրիպ՝ առաքեալլարն ալաղլարը էօնիւնէ գօրլար իտի . վէ հէր պիրինէ՝ քիշինին իհթիաճընա կէօրէ էօլէշտիրիլէր իտի :
- 35 վէ առաքեալլարտան Բառնարաս՝ եա՛նի թէսէլի օղլու լագըպլանան պիր Ղեւիլի՝ ճինսի Գըպըըսըլը Յովսէսին պիր թարլասը օլմաղըլա, սաթըլա՛ ագչէյի կէթիրտի, վէ առաքեալլարն ալաղլարընա գօտու :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ Անանիա ատընտա պիր առէմ՝ գարըսը Սա
- 2 փիրա իլէ պիր միւլք սաթտը . վէ գարըսընըն տախի իսպէրի օլարագ պահասընտան չալտը . վէ պիր փայընը կէթիրիպ՝ առաքեալլարն ալաղլարընա գօ
- 3 տու : վէ Պետրոս տէտի . Եա՛ Անանիա՛ նի՛ չիւն շէյթան սէնին գալպինի տօլտուրտու, քի Ա՛գիզ Բուհա եալան սէօյլէյէսին, վէ թարլանըն պահա

- 4 սընտան չալսաքն : Տէյի՞լ մի քի՛ գալըր իբէն սէնտէ գալըյօր խոի , սաթըլտըգտա տէ՛ սէնին հիւ քմիւն տէ խոի . եա նի՛չիւն պու շէյի երեքէյինէ գօտուն . ատէմէրէ տէյիլ , իլլա Ալլահա եալան սէօյլէտին :
- 5 Վէ Անանիա պու սէօզլէրի իշիտիրքէն , եւրէ տիւ չիւպ ճանը չըգտը . վէ պոււնլարը հէփ իշիտէնլէր
- 6 րին իւզէրինէ ա՛ղիմ գօրգու կէլտի : Վէ կէնճէր գալըքս՝ ծնու քէֆէնլէտիլէր , վէ տըշարը չըգա-
- 7 րըպ կէօմտիւլէր : Վէ իւչ սաաթ միգտարի կէչին ճէ , ծնուն գարըսը վազի՛ օլանը պիւմէյէրէք՝ իչէ-
- 8 րի կէլտի : Վէ Պետրոս ծնա ճէվապ վէրտի . Պա- նա սէօյլէ , թարլայը պո՛ւգատարա մը վէրտինիզ .
- 9 վէ օ՝ Պէլլի , պուգատարա տէտի : Վէ Պետրոս օ- նա տէտի . Նի՛չիւն սիզ Բապպըն Բուհունու թէճ- րիւպէ էթմէյէ իթթիֆազ էթտինիզ . իշթէ սէնին գօճանը կէօմէնլէրին այագլարը գափունուն եանըն-
- 10 տա տըր , սէնի տէ չըգարաճաղլար : Վէ օ՝ տէր ա՛ղապ ծնուն այագլարընըն եանընա տիւչտիւ , վէ ճանը չըգտը . վէ կէնճէր իչէրի կէլիպ՝ ծնու էօլ- միւչ պոււտուլար , վէ տըշարը չըգարըք՝ գօճաք-
- 11 նըն եանընա կէօմտիւլէր : Վէ պիւթիւն քիլիսա- նըն իւզէրինէ՝ հէմ պոււնլարը հէփ իշիտէնլէրին իւզէրինէ պէօյիւք գօրգու կէլտի :
- 12 Վէ առաքեալլարըն էլլէրի իլէ գափմտա չօզ միւ- ճիգաթլար վէ հիքմէթլէր օլտու . վէ ճիւմէսի կէօ-
- 13 նիւպիլիլէ Սողոմոնուն գուպպէսինտէ խոիլէր . վէ սայիլէրտէն հիչ քիմսէ ծնլար իլէ պիլիլէշմէյէ ճէ- սարէթ էթմէզ խոի , ամմա գափմ ծնլարա թա՛ղիմ
- 14 էտէր խոի . վէ իման կէթիրէն չօզ էրքէքլէր վէ գարըլար՝ տահա զիյատէսի իլէԲապպա գամմ օլուր-
- 15 լար ըտը . Շէօյլէ քի՛ խաաթալարը մէյտանլարա չըգարըրլար խոի , վէ եաթագլար հէմ տէօշէքլէր իւզէրինէ գօրլար խոի , քի Պետրոս կէլիրքէն՝ պա-

- րի ծնուն քեօղկէսի ծնւարն պիրի իւղերինէ տիւ-
 16 չէ: Հէմ էթրաֆտա օլան շէհրէրտէն չօգ խալգ
 տախի խասթալար վէ նափաք բուհլարտան աղապ
 շէքէնլէր կէթիրէրէք՝ Երուսաղէմէ ճէմ՝ օլուրլար
 խտի, վէ ծնւարն հէփիսի սաղալըրլար խտի:
 17 Վէ պաշ քեահին հէմ ծնուն պիլէսինճէ ճիւմլէ
 օլանլար՝ մէվճիւտ օլան Սադուկեցիլէրին ֆըրգա-
 18 սը գալըրալ՝ հասէտ իլէ տօլտուլար: Վէ էլլէրինի
 առաքնալլարն իւղերինէ սալտըլար, վէ ծնւարը
 19 պէյլիք հապսընա դօտուլար: Ամմա Բապպըն մէլէյի
 կէճէ իլէ զընտանըն գափուսուսու աչտը, վէ ծն-
 20 լարը չըգարըպ տէտի: Վարըն, վէ տուրուպ հէյ-
 քէլտէ խալգա՝ պու հայաթըն հէփ սէօլլէրինի սէօյ-
 21 լէյին: Վէ ծնւար իշխտինճէ՝ սապահլայըն հէյքէ-
 լէ կիրտիլէր, վէ էօյրէտիրլէր խտի: Վէ պաշ քեա-
 հին հէմ ծնունլէ պէրապէր օլանլար կէլիպ՝ ճէմա-
 աթը վէ Գարայէլ օղուլլարընըն հէփ իլիթիարլարը-
 նը ճէմ՝ էթալլէր, վէ ծնւարը կէթիրմէք իշխան
 22 զընտանա աբէ՝ կէծնտէրտիլէր: Ամմա խըզմէթ-
 քեարլար վարըպ՝ ծնւարը զընտանտա պուլմատը-
 լար: Վէ տէծնիւպ խասպէր վէրտիլէր, վէ տէտի-
 23 լէր քի՝ Կերչի զընտանը թէքմիլ էմնիյէթ իլէ գա-
 փալը՝ վէ պէքճիլէրի գափուլարըն էծնիւստէ տու-
 բուր պուլտուգ: ամմա աչընճա, իչէրիտէ հիչ
 24 քիմէյի պուլմատըգ: Իմտի կէրէք աբէյէ-+ քեահին՝
 կէրէք հէյքէլին սէրտարը վէ պաշ քեահինպէր պու
 սէօլլէրի իշիթտիքլէրինտէ, ծնւարտան էօթիւրիւ-
 25 պու նէ օլա տէյիւ՝ թաճճիւպ էտէրլէր խտի: Վէ
 պիր քիմսէ վարըպ՝ ծնւարա խասպէր վէրտի, վէ
 տէտի քի՝ իշթէ օլ հապսա դօտուղունուգ ատէմ-
 լէր հէյքէլտէ տիրլէր, վէ տուրուպ խալգա թալիմ
 26 էտէյօրլար: Օլ զէման սէրտար խըզմէթքեարլար
 իլէ վարըպ՝ ծնւարը կէթիրտի, աճա գօր իլէ տէյիլ:

- զիրա՝ թաշլանմայալար տէյիւ խալղտան գորգար-
- 27 լար իտի: Վէ ծնլարը կէթ իրիպ՝ ճէմաաթտա տուր-
տուրտուլար: Վէ պաշ քեանին ծնլարա սորուպ տէ-
- 28 տի: Սիզէ պու առ իլէ թալիմ էթմէմէյէ սըզը
թէնպիւն էթմէտիք մի: Վէ իշթէ Երուսաղէմի թա-
լիմինիզտէն տօլտուրտունուզ, Վէ պու առէմին
գաննը իւզէրիմիզէ կէթ իրմէք իսթէր սինիզ:
- 29 Ամմա Պետրոս Վէ առաքեալար ճէվապ վէրիպ
տէտիլէր: Ատէմլէրտէն տահա զիյատէ Ալլահա
- 30 իթաաթ էթմէք կէրէք տիր: Պապալարըմըզն Ալ-
լահը սիզին աղանա ասըպ էօլտիւրտիւյիւնիւզ Յի-
- 31 սուսու գալտըրտը: Ալլահ ծնու՝ քէնտի սաղ էլի ի-
լէ եիւճէլթտի, քի Սէրվէր Վէ Գուրթարըճը օլուպ
իսրայէլէ թէվպէ Վէ կիւնահլար 'ավֆլըզը վէրէ:
- 32 Վէ պիզ պու Խեյէյիշ նէմնէլէրէ ծնուն շահիտէ-
րի իզ, հէմ Ալլահըն ծնա իթաաթ էտէնլէրէ վէր-
- 33 տիի Ալիզ Բուհ տախի շահե Խեյ: Վէ ծնլար ի-
շիթտիքլէրինտէ՝ գուտուրուլար իտի, Վէ ծնլարը
էօլտիւրմէյէ մէշվէրէթ էտէրլէր իտի:
- 34 Ամմա ճիւմլէ գալմտա միւթէպէր օլան՝ նօմօս
խօճասը Գամաղիէլ ատընտա պիր Փարխեցի քիմ-
սէ ճէմաաթտա գալզըպ էմի էյլէտի քի՝ առաքեալ-
- 35 լարը աղաճըդ տըշարը չըգարալար: Վէ ծնլարա
տէտի: Նա՝ իսրայէլ առէմլէրի՝ պու քիմսէլէրէ նէ
էտէճէյինիզ խուսուսունտա՝ քէնտիինիզի սաղընն:
- 36 Զիրա պու կիւնլէրտէն ագտէմ թեւթաա գալզըպ՝
քէնտիսի իշլուն պիր Խեյէյիշ քիմսէ տիր տէր իտի,
քի ծնուն իլէ սայըտա տէօրթ եիւզ գատար պիր-
լէշտի: ամմա օ՝ էօլտիւրիւլտիւ, Վէ ծնա հէփ ի-
- 37 թաաթ էտէնլէր տաղըլըպ հիշ օլտուլար: Պուն-
տան սօնկրա թահրիթաթ կիւնլէրինտէ Գալիլեալը
Յուդա գալգտը, Վէ արտընա վաֆիր խալզ ճէլպ
էթտի: օ տախի հէլաք օլտու, Վէ ծնա հէփ իթա-

- 38 աթ էտէնլէր տաղըլտըլար : Վէ չիմտի սիզէ տէ-
րիմ, պու ատէմլէրտէն իրագ տուրուն, վէ ծնւա-
րը պրագըն . զիրա էյեր պու թէտպիր եախօտ պու
39 աթլլ ատէմլէրտէն իսէ , պօզուլուր . Ամմա էյեր
Ալլահտան իսէ , ծնու պօզմաղա գատիր օլամաղ-
սընըզ . օլմայա Ալլահըլա ճէնը էտէր տախի պու-
40 լունասընըզ : Վէ ծնա գայիլ օլտուլար , վէ առա-
քեալլարը չաղըրըպ տէօյտիւլէր , վէ Յիսուսուն ա-
տը իլէ սէօյլէմէմէյէ թէնպին էտիպ՝ ծնարը սալը
41 վէրտիլէր : Իմտի ծնար Բաղլըն ատը իչիւն բէզա-
լէթ չէքմէյէ լայըզ օլմալարը իլէ ճէմաաթըն էօ-
42 նիւնտէն սէվինէրէք կիթալիլէր : Վէ հէր կիւն հէյ-
քէլտէ վէ էվտէն էվէ թալիմ վէրմէքտէն վէ Յի-
սուս Բրիստոսու միւժտէ էթմէքտէն ֆարիլ օլմաղ-
լար իտի :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ օլ կիւնլէրտէ չայիրտլէր չօղալմաղըլա , Եու-
նանիճէ սէօյլէյէնլէրին Իպրանիլէրէ գարչը մըրըլ-
տայըլը վագի՝ օլտու , քի ծնարըն տուլ գարըլարը
2 հէր կիւնքի խըզմէթտէ կէօզէտիլմէզլէր իտի : Վէ
օն իքիլէր չայիրտլէրին ճէմաաթընը չաղըրըպ տէ-
տիլէր . Ալլահըն քէլամընը թէրք էտիպ՝ սօֆրա-
3 լարա խըզմէթ էթմէմիլ խօշ տէյիլ տիր : Իմտի եա՝
գարնտաշլար՝ արանըղտան էյի չէհատէթ օլուն-
մուշ՝ Աղիլ Բուհ իլէ վէ իլմ իլէ տօլու եէտի ա-
տէմլէր սէչին , քի ծնարը պու մաալահաթըն իւ-
4 գէրինէ նասպ էտէլիմ : Պիլ իսէ տուայա վէ սէօ-
5 զիւն խըզմէթինէ տէվլամ էտէլիմ : Վէ պու սէօզ
պիւթիւն ճէմաաթըն հուղուրունտա խօշ կէօրիւն-
տիւ . վէ իման իլէ հէմ Աղիլ Բուհ իլէ տօլու օ-
լան Ստեփաննոս նամ քիմսէյի՝ վէ Փիլիպպոսու վէ

Պրոքորոսու վէ Նիկանորու վէ Տիմոթեոս վէ Պարմենայր վէ Անթաքիայը տէ՛ծնմէ Նիկողայոսու սէչտի-
 6 լէր : Վէ ծնլարը առաքեալլարն հոգուրունտա տուրտուրտուլար , վէ տուա՛ հտիպ՝ էլլէրինի ծն-
 7 լարն իւզէրինէ գօտուլար : Վէ Ալլահն սէօղիւ արթար իտի , վէ չայիրտլէրին սայըսը Երուսաղէմ-
 տէ ղայէթլէ չօղալըր իտի . քեահինլէրտէն տախի չօգ գալապալըգ իմանա իթաա՛թ հտէրլէր իտի :
 8 Վէ Ստեփաննոս լութֆ վէ գուվլէթ իլէ տօլու՝ խալգտա պէօյիւք հիքմէթլէր վէ ա՛լամէթլէր իճրա
 9 հտէր իտի : Վէ Լիպլէրթինլէրէ հէմ Կիւրէնէլիլէրէ վէ Աղէքսանթրիալըլարա մախսուս օլան ճէմաա՛թ
 եէրինտէն պա՛ղըլարը , հէմ Կիլիկիասան վէ Ասիա-
 տան օլանլարն պա՛ղըսը գալըգ՝ Ստեփաննոս իլէ
 10 միւճատէլէ հտէրլէր իտի : Վէ ծնուն սէօյէյիլինտէ օլան իլմէ վէ բունա գարչը տուրմաղա գատիր տէ-
 11 յիլլէր իտի : Օ ղէման էլ ալթընտան ատէմլէր գօ-
 տուլար , քի ծնլար՝ Պիզ պունուն Մովսէսէ վէ Աւ-
 լահա քիւֆր սէօղլէրի սէօյլէտիլինի իշիթտիք տէ-
 12 տիլէր : Վէ խալըը հէմ իիսթիարլարը վէ քեաթիպ-
 լէրի թահրիք էթտիլէր , վէ իւզէրինէ եիւրիւյիւշ
 հտիպ՝ ծնու գափաըլար , վէ մէճլիսէ կէթիրտի-
 13 լէր : Հէմ եալան չահիտլէրի տիքտիլէր , քի ծնլար
 տէրլէր իտի . Պու ատէմ պու ա՛ղիզ մահալէ վէ
 նօմօսա գարչը քիւֆր սէօղլէրի սէօյլէմէքտէն
 14 ֆարիզ օլմազ : Զիրա իշիթտիք քի՝ Նազարէթլի Յիսուս՝ քէնտիսի պու եէրի պօզուպ Մովսէսին
 պիզէ թէսլիմ էթտիյի այընլարը տէյիշտիրէճէք տէ-
 15 տի : Վէ մէճլիտէ օթուրանլարն ճիւմէսի ծնա
 կէօզ տիքիպ՝ ծնուն եիւզիւնիւ մէլէք եիւզիւ կի-
 պի կէօրտիւլէր :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պաշ քեանին տէտի . Հազգան պու շէյէր
 2 պէօյէ՞ մի տիր : Վէ օ տէտի . Եւ՛ ատէմէր՝ զարն-
 տաշլար վէ պապալար՝ տինկէյին . Պապամըզ Աբ-
 րահամ Խառանտա սաքին օլմաղտան էվվէլ՝ տահա
 3 Միջագետտէ իքէն , ձէլիլ Ալլահ՝ զնա կէօրիւնիւպ
 տէտի . Վիլայէթինտէն վէ խըսըմլարընըն եանըն-
 տան չըզ , վէ սանա կէօվթէրէճէյիմ տիյարա կէլ :
 4 Օ գէման օ՝ Քիլտանիլէր տիյարընտան չըզըպ՝ Խա-
 ռանտա սաքին օլտու . օրատան տախի՝ պապասը
 էօրլուքտէն սօնկրա՝ զնու պու շիմտի սիզին սա-
 5 քին օլտուղունուզ տիյարա կէօչիւրտիլ : Վէ զն-
 տա զնա պիր այագ պասաճագ եէր պիլէ միրա՛ս
 վէրմէտի . վէ զնուն էվլատը եօզ իքէն՝ զնա վէ
 զնտան սօնկրա զիւրրիյէթինէ միւլք օլմազ իչիւն
 6 զնու վէրմէյէ զնա վա՛տ էյէտի : Վէ Ալլահ՝ պէօյէ
 սէօյէտի քի՝ զնուն զիւրրիյէթի եատ տիյարտա
 միւսաֆիր օլաճագ , վէ տէօրթ եիւզ եըլ զնա գուլ-
 7 լուզ էթտիրէճէքլէր , վէ էզիյէթ էտէճէքլէր : Վէ
 շօլ գուլլուզ էտէճէքլէրի թայիֆէյի պէն հիւքմ
 էտէճէյիմ տէտի Ալլահ . վէ զնտան սօնկրա չը-
 զըպ՝ պու մահալտէ պանա ի՛պատէթ էտէճէքլէր :
 8 Վէ զնա սիւննէթ ա՛հաը վէրտի . վէ պէօյէճէ զնա
 Խահակ տօղտու , վէ սէքիզինճի կիւնտէ զնու
 սիւննէթ էյէտի . Խահակա տախի Յակոբ՝ վէ Յա-
 9 կոբա զն իքի նահապէտլէր Դօղդու : Վէ նահապետ-
 լէր Յովսէփի գըզգանըպ՝ Մըսըրա կէօնի-րէ-լէ+ էն-ն
 10 սաթտըլար . վէ Ալլահ զնուն իլէ իտի . վէ զնու
 ճիւմէ սըզընթըլարընտան գուրթարտը , վէ զնա Մը-
 սըր փատիշահը Փարաւոնուն հուգուրոնտա լութֆ
 վէ իլմ վէրտի . օ տա զնու Մըսըրըն վէ ճիւմէ
 քէնտի էվլինին իւզէրինէ սէրվէր նասպ էթտի :

- 11 Վէ պիւթիւն Մըսըր հէմ Բանան տիպարը իւղէ-
րինէ զըթլըզ վէ պէօյիւք ս'ըղլէթ կէլտի, վէ պա-
- 12 պալարըմըզ զախիրէ պուլմազլար իտի : Վէ Յա-
կոբ Մըսըրտա պուզտայ վար իտիյինի իշիտինճէ ,
- 13 իպթլտա պապալարըմըզը կէօնտէրտի : Վէ իքինճի
տէֆա'տա՝ Յովսէփ քէնտինի դարնտաշլարընա պիլ-
տիրտի . վէ Յովսէփին սօյու Փարաւոնա մա'լիւմ
- 14 օլտու : Վէ Յովսէփ կէօնտէրիպ՝ քէնտի պապասը
Յակոբու վէ հէփ խըսմլարընը եէթմիշ պէշ ճան
- 15 օլարագ՝ տա'վէթ էյլէտի : Վէ Յակոբ Մըսըրա էն-
տի , վէ քէնտիսի հէմ պապալարըմըզ էօլտիւլէր .
- 16 Վէ Սիւքէմէ կէօթիւրիւտիւլէր , վէ Աբրահամըն՝
Սիւքէմին պապասը Եմովրուն օղուլլարընտան ազգէ
զըյմէթի իլէ սաթուն ալմըշ իտիյի մէզարա գօ-
- 17 նուտուլար : Վէ Ալլահըն Աբրահամա եէմին իլէ
էթտիի վա'տըն զէմանը եազլաշտըզճա՝ Մըսըրտա
գալմ ալթտը , վէ չօղալտը օլ վազթատէք քի՝
- 18 Յովսէփի պիլմէյէն պիր զայրի փատիշահ զալգտը :
- 19 Պու պիզիմ միլլէթիմիզէ հիլէ գուրուպ՝ պապա-
լարըմըզա էզիյէթ էյլէտի , չէօյլէ քի օնլարըն մա-
սումլարը սաղ գալմայալար տէյիւ՝ տըշարը աթ-
- 20 տըրտը : Վէ օլ զէմանտա Մովսէս տօղտու . վէ
Ալլահըն հուզուրունտա կիւզէլ իտի , վէ իւշ այ
- 21 պապասընըն էվինտէ պէսլէնտի : Վէ օ տըշարը
աթլմազըլա՝ օնու Փարաւոնու գըզը ալըպ՝ քէն-
- 22 տինէ օղուլ տէյիւ պէսլէտի : Վէ Մովսէս Մըսըր-
լըլարըն հէր ի'լմինտէ թէրպիյէ օլունտու . վէ սէօզ-
- 23 լէրինտէ հէմ ա'մէլլէրինտէ գուվլէթլի իտի : Վէ
սինինին գըրզընճը եըլը թէմամ օլտուգտա , օնուն
գալալինէ կէլտի քի դարնտաշլարընը՝ իսրայէլ օ-
- 24 ղուլլարընը զիյարէթ էտէ : Վէ պիր քիմսէնին նա-
հազըլզ չէքտիյինի կէօրմէքլէ՝ ճա թէսահհիւպ էթ-
տի . վէ Մըսըրլըլը էօլտիւրիւպ՝ գուլմ չէքէնին

- 25 հազգընը հազ էլէտի : Վէ զանն էտէր իտի , քի
գարնտաշլարը՝ Ալլահ՝ զնարա զնուն էլի իլէ գուր-
թուլուշ վէրտիյինի անկլայաճազլար . զնար իսէ
26 անկլամատըլար : Վէ էրթէսի կիւն՝ զնար նիղա՝
էտէրքէն զնարա կէօրիւնտիւ , վէ զնարը սուհա
իպրամ էտիպ տէտի . Եւ՝ առէմէր՝ սիզ գարն-
տաշլարսընը , նի՛չիւն պիրի պիրինիզէ նահազըզ
27 էտէրսինիզ : Ամմա զզնշուսունա նահազըզ էտէն՝
զնու բէտտ էտիպ տէտի . Սէնի պիզիմ իւզէրի-
միզէ հիւքիւմտար վէ գատը քիմ թա՛յին էթտի .
28 Սէն պէնի՝ տիւն Մըսըրըլը Էօլտիւրտիւյիւն վէճն
29 իւզրէ՝ Էօլտիւրմէք մի իսթէրսին : Վէ Մովսէս պու-
սէօզտէն Էօթիւրիւ զաշըպ՝ Մաղիամ տիյարընտա
ղարիպ օլտու , վէ օրատա զնա իքի օղուլ տօղտու :
30 Վէ զըրզ երը թէմամ օլունճա , Սինա տաղընըն չէօ-
լիւնտէ պէօյիւրթլէն աթէչի ալէվլինտէ զնա Բապ-
31 պըն մէլէյի կէօրիւնտիւ : Վէ Մովսէս կէօրտիւյիւն-
տէ , սէյրանա թա՛ճիւպ էթտի . վէ պագմազ իչիւն
32 եազըն վարըրքէն՝ զնա Բապպըն սէսի օլտու . Պէն
սէնին պապալարընըն Ալլահը՝ Արրահամըն Ալլահը
վէ Իսահակըն Ալլահը վէ Յակոբուն Ալլահը իմ .
վէ Մովսէս զայէթլէ գօրգմաղըլա , պագմաղա ճէ-
33 սարէթ էտէմէտի : Վէ Բապպ զնա տէտի . Այագ-
լարընտան այագ գապընը չէօզ . զիրա տուրտու-
34 ղուն մահալ՝ ալիզ եէր տիր : Պէն՝ Մըսըրտա օլան
զալմըմըն Էզլիէթինի հէր վէճիլէ կէօրիւպ՝ վէ զն-
լարըն աշընը իշիտիպ զնարը գուրթարմաղա էն-
տիմ . վէ չիմտի կէլ՝ սէնի Մըսըրա կէօնտէրէյիմ :
35 Օնլարըն՝ Սէնի հիւքիւմտար վէ գատը քիմ թա՛յին
էթտի տէյերէք ինքեար էթտիքլէրի Մովսէսի՝ հէ-
ման զնու Ալլահ պէօյիւրթլէնտէ զնա կէօրիւնէն
մէլէյին եէտի իլէ՝ հիւքիւմտար վէ գուրթարընը
36 կէօնտէրտի : Օնլարը՝ Մըսըր տիյարընտա վէ գը-

- զըլ տէնիգտէ վէ չէօլտէ գըրգ եըլ հիքմէթլէր վէ
 37 ալամէթլէր էյլէյէրէք՝ պու չըգարտը ։ Պու օլ Մով-
 սէս տիր քի՝ իսրայէլ օղուլլարընա տէտի . Սիդէ
 Ալլահընըզ Րապպ գարնտաշլարընըզտան պէնիմ
 կիպի պիր փէյղամպէր գալտըրաճագ, ծնու տինկ-
 38 լէյէսինիզ ։ Պու տուր օլ քիմսէ քի՝ ծնա Սինա տա-
 ղընտա սէօյլէյէն մէլէք իլէ՝ վէ պապալարըմըզ իլէ
 պէրապէր չէօլտէ քիլիսատէ իտի, քի օ պիզէ վէր-
 39 մէք իչիւն հայաթ սէօզլէրի ալտը . Քի ծնա պա-
 պալարըմըզ միւթիւ օլմագ իսթէմէտիլէր, իլլա
 բէտա էթտիլէր, վէ եիւրէքլէրի իլէ Մըսըրա կէրի
 40 տէծնտիւլէր . չիւն Ահարոնա տէտիլէր . Պիզէ ալ-
 լահլար եափ, քի ծնլար էծնիւմիւզճէ կիտէլէր .
 ղիրա շու պիզի Մըսըր տիյարընտան չըգարան
 41 Մովսէս՝ ծնա նէ՝ օլտու պիլմէյիզ ։ Վէ օլ կիւն-
 լէրտէ պուզաղը եափտըլար, վէ փութա գուրպան
 սունուպ՝ քէնտի էլլէրինին ա՛մէլլէրի իլէ սէֆա
 42 սիւրէրլէր իտի ։ Վէ Ալլահ ծնլարտան տէծնիւպ՝
 ծնլարը կէօյիւն ա՛սքէրինէ ի՛պատէթ էթմէյէ թէս-
 լիմ էյլէտի, նիճէ քի փէյղամպէրլէրին քիթապըն-
 տա եազըլմըշ տըր . Եա՛ իսրայէլ էվլի՝ չէօլտէ գըրգ
 եըլ պանա հիչ պօղազլանմըշ տալարլար վէ գուր-
 43 պանլար սունտունո՞ւզ մու ։ Վէ Մոզոքուն չատը-
 րընը վէ ալլահընըզ Հոնփանըն եըլտըզընը՝ չօլ
 սէճտէ գըլմաղա եափտըղընըզ սուրէթլէրի ալըպ՝
 կէգրիթիւ . պէն տաիի սիզի՝ Բարիլծնտան էօ-
 44 թէյէ ինթիգալ էտէճէյիմ . Շէհատէթ չատըրը չէօլ-
 տէ պապալարըմըզըլա իտի, նիճէ քի Մովսէս սէօյ-
 լէյէն՝ ծնու կէօրտիւյիւ էօրնէյէ կէօրէ եափմաղա
 45 թէնպիհ էյլէմիշ իտի . Քի ծնու պապալարըմըզ
 ալըպ՝ Յեսու իլէ պէրապէր՝ պապալարըմըզն էօ-
 նիւնտէն Ալլահն սիւրափիւ թայիֆէլէրին միւլ-
 քիւ իչինէ կէթիրտիլէր, թա Դաւիթին կիւնլէրի-

- 46 նէտէք . Քի օ՝ Ալլահն հուզուրունտա լուծֆ
 պուրուպ՝ Յակոբուն Ալլահնա պիր մէքեան պու-
 47 մագ տիլէտի : Ամմա Սողոմոն ծնա պիր էլ եափ-
 48 տը : Լաքին Թաա՛լա էլ իլէ եափըմը Նէյքէլլէրտէ
 49 սաքին օլմագ , նիճէ քի փէյղամպէր տէր . Կէօք
 Թախթըմ տըր , վէ եէր այագլարըմըն պասամաղը
 տըր . պանա նա՛սըլ էվ պինա էտէճէքսինիդ՝ տէյօր
 Բապպ , եախօտ րահաթըղըմըն մահալի հա՛նկըսը
 50 տըր . Պունլարըն ճիւմէսինի էլիւմ եա՛փումատը մը :
 51 Եա՛ սէրթ պօյունլուար վէ եիւրէյի հէմ գուլագ-
 լարը սիւննէթսիլէր՝ սիզ տայիմա Ա՛ղիզ Բուհա
 գարչը տուրուրսունուզ , սիզ տէ պապալարընըզ
 52 կիպի : Պապալարընըզ փէյղամպէրլէրին հա՛նկըսընը
 գօվալամատըլար . վէ ծնլար՝ Սատըղըն կէլմէսի
 խուսուսունտա էվկէլտէն սէյլէյէնկէրի էօլտիւր-
 տիւլէր , քի շիւտի սիզ ծնուն էլէ վէրիճիլէրի վէ
 53 գաթիլլէրի օլմուշսունուզ . Սիզ քի նօմօսու մէ-
 լէքլէրին իտարէսի վասիթասը իլէ ալտընըզ , վէ
 սագլամատընըզ ,
 54 Վէ ծնլար պու շէյլէրի իշիտիրիքէն , եիւրէքլէ-
 րինտէ գուտուրուպ՝ տիշլէրինի ծնուն իւզէրինէ
 55 զըճըրտատըրլար իտի : Ամմա օ՝ Ա՛ղիզ Բուհ իլէ
 տօլու օլմաղըլա , կէօզլէրինի կէօյէ տիքիպ՝ Ալ-
 լահն ճէլալինի՝ վէ Յիսուսու Ալլահն սաղ եա-
 նընտա տուրուր կէօրտիւ , վէ տէտի . Իշթէ կէօք-
 լէրի աչըզ՝ վէ Ատէմ Օղլունու Ալլահն սաղ եա-
 56 նընտա տուրուր կէօրիւյօրում : Վէ ծնլար եիւք-
 սէք սէս իլէ պաղըրըպ՝ գուլագլարընը թըգատը-
 լար , վէ ճիւմէսի պիրտէն ծնուն իւզէրինէ հիւ-
 57 ճիւմ էթտիլէր . Վէ շէհրտէն տիշարը չըգարըպ՝
 Թաշլարլար իտի . վէ շահիտէր քէնտի էսվապա-
 րընը՝ Սօղոս տէնիլէն պիր կէնճ ատէմին այագլարը
 58 եանընա գօտուլար . Վէ Ստեփաննոսու Թաշլար-

լար իտի, քի նիտա էտիպ տէր իտի. Եւ՝ Բապպ
 59 ցիսուա՝ բուհումու գապուկ էյլէ : Վէ տիգ չէօքիւպ՝
 պէօյիւք սէս իլէ չաղըրտը . Եւ՝ Բապպ՝ պոռնու
 ծնարա կիւնահ սայմա . վէ պոռնու սէօյլէյիպ ույու-
 տու . վէ Սօղոս ծնուն գաթլինէ բիգա վէրմիշ իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ օլ կիւնտէ Երուսաղէմտէ օլան քիլիսատէ
 պէօյիւք գօվալայըշ օլտու , վէ առաքեալլարտան
 մա՛տա՝ ճիւմէյի Եհնուտիսթանըն վէ Սամարիանըն
- 2 հէր սէմթինէ տաղըլտըլար : Վէ Ստեփաննոսու
 պա՛գը տինտար ատէմէր կէօմէյէ կէօթիւրտիւ-
 լէր , վէ ծնուն իւզէրինէ պէօյիւք ֆէրեատ էթ-
- 3 տիլէր : Վէ Սօղոս էվտէն էվէ կիրիպ կէրէք էր-
 քէքլէրի կէրէք գարըլարը սիւրիւքլէյէրէք հապսա
 թէպիւմ էթմէքլէ՝ քիլիսայը խարապ էտէր իտի :
- 4 Իմտի տաղըլան քիմսէլէր՝ սէօղիւ միւժտէ է-
 5 տէրէք տօլաշտըլար : Վէ Փիլիպպոս Սամարիանըն
 պիր չէհրինէ էնիպ՝ ծնարա ֆրիստոսու վա՛գ էտէր
- 6 իտի : Վէ խալգ Փիլիպպոսուն էյլէտիյի միւ՛ճիգաթ-
 լարը իշիթմէլէրի վէ կէօրմէլէրի իլէ՝ կէօնիւլ պիր
 օլարապ ծնուն սէօյլէտիքլէրինէ տիգգաթ էտէրլէր
- 7 իտի : Զիրա նափաք բուհլար՝ զապթ էթտիքլէրի
 չօգ քիմսէլէրտէն՝ պէօյիւք սէս իլէ պաղըրըպ չը-
 գարլար իտի . հէմ չօգ քէօթրիւմ վէ թօլալ քիմ-
- 8 սէլէր սաղալտըլար : Վէ օլ չէհրտէ պէօյիւք չազ-
- 9 լըգ օլտու : Վէ օլ չէհրտէ՝ էվվէտէն պէրու Սի-
 մոն ատընտա պիր ատէմ վար իտի , քի օ սիհիր-
 պաղըլըգ էտէրէք Սամարիանըն թայիֆէսինի հէյ-
 րան էթմէքլէ՝ քէնտիսի իշիւն պիր պէօյիւք քիմսէ
- 10 տիր տէր իտի : Վէ քիւչիւքտէն պէօյիւքէտէք հէ-
 փիսի ծնա՝ Ալլահըն պէօյիւք գուվլէթի պու տուր

- 11 տէյէրէք՝ տիգգաթ էտէրլէր իտի : Վէ օնա տիգ-
գաթ էտէրլէր իտի . չիւն քի օնլարը՝ սի՛րլէր իլէ
12 վաֆթիր գէման հէյրան էթմիշ իտի : Ամմա Ալլա-
հըն փատիշահլըզը վէ Յիսուս Քրիստոսուն ատը
խուսուտունտա միւժտէ էտէն Փիլիպպոսա ինան-
տըզլարընտա՝ կէրէք երքէքլէր կէրէք գարըլար
13 վաֆթիզ օլուրլար իտի : Վէ Սիմոն՝ քէնտիսի տախի
ինանտը , վէ վաֆթիզ օլուլ՝ տայիմա Փիլիպպո-
սուն եանընտա տուրուր իտի . վէ իճրա օլունան
ա՛լամէթլէրի հէմ պէօյիւք զուվլէթլի իլլէրի կէօ-
14 րիւլ՝ հէյրան օլուր իտի : Վէ Նրուսաղէմոէ օլան
առաքեալլար՝ Սամարիանըն Ալլահըն սէօզիւնիւ
գապուլ էթտիյինի իշիթտիքլէրինտէ , օնլարա Պետ-
15 րոսու վէ Յովհաննէսի կէօնտէրտիլէր . Քի օնլար
էնիլ՝ օնլարտան էօթիւրիւ տուա՝ էթտիլէր քի՝
16 օնլար Ա՛գիզ Բուհ ալալար : Զիրա տահա օնլարըն
հիշ պիւրինին իւզէրինէ Բուհ տիւշմէմիշ իտի . լա-
քին եալընըզ Բապպ Յիսուսուն ատընա վաֆթիզ
17 օլմուշ իտիլէր : Օ գէման օնլարըն իւզէրինէ էլլէ-
րինի գօրլար իտի , վէ օնլար Ա՛գիզ Բուհ ալըրլար
18 իտի : Վէ Սիմոն՝ առաքեալլարըն էլլէր գօմալէրի
իլէ Ա՛գիզ Բուհ վէրիտիյինի կէօրիւնճէ , օնլարա
19 ազչէ սունուլ՝ տէտի . Պու հիւքիւմէթի պանա
տախի վէրին , թա քի էլլէրիմի քիւմին իւզէրինէ
20 գօրսամ՝ Ա՛գիզ Բուհ ալսըն : Վէ Պետրոս օնա
տէտի . Ազչէն սէնին իլէ հէլաք օլսուն . զիրա
զանն էթտին քի՝ Ալլահըն պախշիշի ազչէ իլէ գա-
21 զանըլըր : Պու չէյտէ սէնին հիսսէն եա նաոիպին
եօգ տուր . զիրա եիւրէյին Ալլահըն հուզուրունտա
22 տօղրու տէյիլ տիր : Իմտի պու քէօթիւլիւյին-
տէն թէվպէ էտիլ՝ Ալլահա նիյաղ էյլէ , պէլքի
23 եիւրէյինին միւլահազաաը սանա ա՛վֆ օլունա : Զի-
րա սէնի կէօրիւյօրում քի՝ էօտ աճըլըզընտա վէ

- 24 նահազըղըն պէնտինտէ սին : Վէ Սիմոն ճէվապ
վէրիպ տէտի . Պէնիմ իշիւն սիզ Բապպա նիազ
էյլէյն , Թա քի սէօյլէտիյնիզ շէյլէրին հիշ պիրի
- 25 իւզէրիմէ կէլմէսին : Իմտի ծնլար՝ Բապպըն սէօ-
զիւնիւ շէհատէթ էտիպ սէօյլէտիքտէն սօնկրա՝
Երուսաղէմէ տէօնտիւլէր . հէմ Սամարիալըլարըն
չօգ քէօյլէրինէ միւժտէ էթտիլէր :
- 26 Վէ Բապպըն մէլէյի Փիլիպպոսա սէօյլէյիպ տէտի .
Գալզ , վէ զըպլէյէ տօղրու Երուսաղէմտէն Գա-
ղայա էնէն հօլա վար , + պու՝ պիր չէօլ տիւր :
- 27 Վէ գալզըպ կիթտի . վէ իշթէ Հասլէշի պիր խա-
տըմ քի Հասլէշիլէրին մէլիքէսի Վանթախանըն՝
պիւթիւն խազինէսի իւզէրինտէ օլան պիր պէյի
իտի . պու քիմսէ Երուսաղէմէ տէճտէ զըլմաղա
- 28 կէլմիշ իտի . Վէ կէրի տէօնէր իքէն գօշուտունաա
- 29 օթուրուպ՝ Եսայի փէյղամպէրի օգուր իտի : Վէ
Բուն Փիլիպպոսա տէտի . Եագլաշ , վէ պու գօշու-
- 30 յա եաիւրշ : Փիլիպպոս տա եազընա սէյիրտիպ՝ օ-
նուն Եսայի փէյղամպէրի օգուտուղուն իշիթտի ,
վէ տէտի . Աճապա օգուտուղուն շէյլէրի անկլաթ
- 31 մը սըն : Օ տախի տէտի . Եա պիր քիմսէ պանա
գուլաղուզ օլմաղա՝ նիճէ գատիր օլայըմ . հէմ փի-
լիպպոսա եալվարտը քի՝ չըզըպ ծնուն պիլէսինճէ
- 32 օթուրա : Վէ օգուտուղուն քիթապըն եէրի պու ի-
տի . Գօյուն կիպի պօղաղլանմաղա կէթիւրիւլ-
տիւ , վէ գուգու՝ քէնտինի գըրզանըն էօնիւնտէ
սէսսիզ զտուղու կիպի , օ՝ պէօյլէճէ աղզընը աշ-
- 33 մաղ . Մնուն ալչազըղը միւտտէթինտէ շէրաաթը
գալտըրըլտը , վէ ծնուն տէվրինի քի՝մ նազլ էտէ-
- 34 ճէք . զիրա է՛օմրիւ եէրտէն գալտըրըլըր : Իմտի
խատըմ ճէվապ էտիպ՝ Փիլիպպոսա տէտի . Սանա
րէճա էտէրիմ , փէյղամպէր պունու քիմի՞ն իշիւն
սէօյլէյօր . քէնտիսի՞ իշիւն մի , հօխսա պիր ղայրի

- 35 քիմսէ իշխան մի: Վէ փրկապոս քէնտի աղգընը
այլըպ՝ պու հաղըտան պաշլալարադ՝ ծնա Յիսուսու
36 միւժտէլէտի: Վէ եօլտա կիտէրքէն, պիր սույա
կէլտիլէր. վէ խատըմ տէտի. իշթէ սու, պէնի
37 վաֆթիղ օլմադտան նէ՞ մէն՝ էտէր: Վէ փրկապոս
տէտի. էյէր պիւթիւն երւրէքտէն իման էտէրսէն,
ճայիղ տիր. վէ օ ճէվապ վէրիպ տէտի. իման է-
տէրիմ քի՝ Յիսուս Գրիստոս Ալլահըն Օղլու տուր:
38 Վէ էմր էթտի քի՝ գօչու տուրա. վէ իքթի տէ՝
կէրէք փրկապոս կէրէք խատըմ սույա էնտիլէր,
39 վէ ծնու վաֆթիղ էյլէտի: Վէ ծնլար սուտան չըգ-
տըզլարընտա՝ փրկապոսու Բապպըն Բուհու գափ-
տը, վէ խատըմ ծնու հիչ արթըզ կէօրմէտի. վէ
40 սէվլինէրէք քէնտի եօլունա կիտէր իտի. Վէ փր-
կապոս Աղովտոստա պուլունտու, վէ տօլալըպ՝
թա Կեսարիայա կէլէնէտէք՝ ճիւմլէ շէրլէրտէ միւժ-
տէ էտէր իտի:

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ Սօղոս Բապպըն շայիրտլէրի իւղէրինէ տա-
հա թէհտիտ վէ գաթլտան տէմ վուրուպ՝ պաշ
2 քիահինին հոնընա կիթտի. Վէ ծնտան Դամաս-
կոստա ճէմաաթլարա մէքթիւպլէր տիլէտի, շէօյ-
լէ քի՝ էյէր պու մէղհէպտէն պա՛ղը քիմսէլէր պու-
լաճադ օլուրսա, կէրէք էրքէք կէրէք գարը՝ ծն-
3 լարը պաղլը օլարադ Երուսաղէմէ կէթիւրէ: Վէ
կիտէր իքէն, վազի՝ օլտու քի Դամասկոսա եադ-
լաշընճա, հէման ափանսըզ ծնուն էթրաֆընա կէօք-
4 տէն պիր նուր փարլատը: Վէ եէրէ գափանըպ՝ պիր
սէն իշիթտի, քի ծնա տէր իտի. Եա՝ Սաւուղ՝ Սա-
5 ւուղ՝ պէնի նի՛շիւն գօվալայօրսուն: Վէ տէտի:
Եա՝ Բապպ՝ սէն քիմ սին. վէ Բապպ տէտի. Պէն՝

- սէնին գովալատողըն Յիսուս իմ. էօյիւնտիւրէլէրէ
 6 գարը թէփմէք սանա կիւճ օլուր: Վէ տիթրէյիւ
 շաշարագ տէտի. Եւ Բապպ՝ նէ՞ իսթէրսին քի է-
 տէյիմ. վէ Բապպ ծնա րէրէ. Գալգ, վէ չհրէ կիւր,
 վէ սանա նէ էթմէք կէրէք իսէ սէօյլէնէճէք տիր:
 7 Վէ ծնուն իլէ պէրապէր եօլա կիտէն ատէմէր՝
 սէսի իշիտիւ քիմսէյի կէօրմէտիքլէրինտէն՝ միւ-
 8 թէհայիր տուրուրլար իտի: Վէ Սօղոս եէրտէն
 գալգըպ կէօղլէրի աչըգ իքէն տախի՝ քիմսէյի կէօր-
 մէզ իտի. վէ ծնու էլինտէն թութարագ՝ Դամաս-
 9 կոսուն իլինէ կէօթիւրտիւլէր: Վէ իւչ կիւն կէօր-
 մէզ օլտու. վէ եէմէտի, հէմ իչմէտի:
 10 Վէ Դամասկոստա Անանիա իսմինտէ պիր շա-
 յիրտ վար իտի. վէ Բապպ բիւյատա ծնա տէտի. Եւ՝
 11 Անանիա. վէ օ՝ իշթէ պէն՝ հա՛ Բապպ տէտի. Վէ
 Բապպ ծնա րէրէ. Գալգըպ՝ Տօղրու տէնիլէն սօ-
 զաղա վար, վէ Յուզանըն էվինտէ՝ Թարսուսլու
 Սօղոս նամ քիմսէյի արա. զիրա իշթէ տու՛ա է-
 12 տէյօր. Վէ բիւյատա Անանիա ատընտա պիր ա-
 տէմ կէօրտիւ, քի իչէրի կէլիպ՝ ծնուն իւզէրինէ
 13 էլինի գօտու, քի օ կէօրէ: Վէ Անանիա ճէվապ
 վէրտի. Եւ Բապպ՝ պու ատէմտէն էօթիւրիւ Նրու-
 սաղէմտէ օլան աղիզլէրինէ նէ գատար քէօթիւ-
 լիւքէր էթտիյինի չօգ քիմսէլէրտէն իշիթմիշիմ:
 14 Վէ պաշ քեահինլէրտէն պուրատա հիւքիւմէթի
 վար քի՝ սէնին ատընա ճիւմէ նիտա էտէյլէրի
 15 պաղլայա: Վէ Բապպ ծնա տէտի. Նիթ, զիրա օ՝
 թայիֆէլէրին վէ փատիշահլարըն հէմ իարայել օ-
 ղուլլարընըն հուզուրունտա ատըմը թաշըմաղա
 16 սէչիլիշ պիր գապըմ տըր: Զիրա պէն ծնա կէօս-
 թէրէճէյիմ քի՝ ատըմ իչիւն նէ գատար էզիյէթ-
 17 լէր չէքմէլի տիր: Իմտի Անանիա կիթտի, վէ
 էվէ կիրտի. վէ ծնուն իւզէրինէ էլլէրինի գօյուպ

- տէտի . Եւ՛ Սաւուղ զարնտաշ՝ կէլտիյնն հօլտա
սանա կէօրփնէն Յիսուս Բապպ պէնի կէօնտէրտի
քի՛ կէօլլէրին կէօրսիւն , վէ Ա՛ղիղ Բուհտան տօ-
18 լասընս՝ վէ տէր ա՛գապ ծնուն կէօղլէրինտէն փուլ-
լար կիպի շէյէր տիւշտիւ , հէմ անիտէ կէօրտիւ . վէ
19 գալգըպ՝ վաֆթիղ օլտու . վէ Թառսմ հէյիպ գուվ-
վէթլէնտի , վէ Դամասկոստա օլան շայիրտլէր իլէ
պիր գաշ կիւն գալտը :
- 20 վէ տէր ա՛գապ ճէմիյէթ հէրլէրինտէ Յիսուսու
վա՛ղ էտէր իտի , քի պու Ալլահն Օղլու տուր :
- 21 վէ ճիւմլէ տինկլէյէնլէր հէյրան գալըպ տէրլէր ի-
տի . Պու իսմէ նիտա էտէնլէրի Երուսաղէմտէ խա-
րապ էտէն պու տէյիլ մի , հէմ պուրայա պուռնուն
իչիւն կէլմէտիմի քի՛ ծնլարը պաղլը օլարադ պաշ
22 քեահինլէրէ կէօթիւրէ : Ամմա Սօղոս տահա զի-
յատէ գուվվէթլէնիւր իտի , վէ Դամասկոստա սա-
քին օլան Եհհուտիլէրի՛ Քրիստոս պու տուր տէ-
23 յիւ իսպաթ էտէրէք շաշըրտըր իտի : վէ վաֆիր
կիւնլէր կէչինճէ , Եհհուտիլէր ծնու էօլտիւրմէյէ
24 մէշվէրէթ էթտիլէր . վէ ծնլարն ֆիթնէսի Սօղո-
սա մալիւմ օլունտու . վէ ծնու էօլտիւրմէք իչիւն՝
գափուլարը կիւնտիւղ վէ կէճէ տախի կէօղէտիւր-
25 լէր իտի : Ամմա շայիրտլէր ծնու կէճէ իլէ ալըպ՝
ղէնպիլ իլէ սարգըտարադ՝ հիսարտան աշաղա էն-
տիրտիլէր :
- 26 վէ Սօղոս Եէրուսաղէմէ կէլիպ՝ շայիրտլէր իլէ
պիրլէշմէյէ չալըշըր իտի . վէ հէփիսի՛ ծնուն շա-
յիրտ օլտուղունա ինանմամաղըլա՛ ծնտան գօրգար-
27 լար իտի : Ամմա Բառնաբաս ծնու ալըպ՝ առաք-
եալարա կէթիրտի . վէ ծնուն հօլտա նիճէ Բապ-
պը կէօրտիւյիւնիւ . հէմ Բապպ ծնուն իլէ սէօյլէշ-
տիյնի՛ վէ Դամասկոստա Յիսուսուն ատը իլէ նի-
ճէ սէրպէսթ սէօյլէտիյնի՛ ծնլարա նազլ էթտի :

- 28 Վէ Երուսաղէմտէ ծնար իւէ պէրապէր կիրիւս չը-
գար խոի, վէ Բապպ Յիսուսուն աւրնտա սէր-
- 29 պէսթճէ սէօյլէր խոի: Վէ Եսուսանթճէ սէօյլէյնլէր
իւէ սէօյլէչիպ' միւճատէլէ էտէր խոի. ամնա ծն-
- 30 լար ծնու էօլտիւրմէյէ չալըչըրլար խոի: Վէ գա-
րընտաշլար տույմաղըլա' ծնու կետարիայա էնտիր-
տիլէր, վէ ծնու Թարսուսա կէճնտէրտիլէր:
- 31 Իմտի պիւթիւն Եէհուտիսթանտա վէ Գալիլեա-
տա վէ Սամարիատա' քիլիտալէր սէլամէթ իւզրէ
օլուպ' մա'մուր օլարագ վէ Բապպըն գօրգուսու ի-
լէ հէմ Ա'զիզ Բուհուն թէսէլլիտի իւէ եիւրիւյէ-
- 32 ըէք' չօղալըրլար խոի: Վէ վազի' օլտու քի Պետ-
րոս հէր թարաֆտան կէչէրքէն, Լիւզղեատէ սա-
- 33 քին օլան ա'զիլլէրէ տախի էնտի: Վէ օրատա
Ենեա սարնտա տիր ատէմ պուլտու, քի սէքիզ
եըլտան պէրու եաթազտա քէօթրիւմ եաթմըչ ի-
- 34 տի: Վէ Պետրոս ծնա տէտի. Եա' Ենեա' Յիսուս
Քրիստոս սանա շիֆա վէրիյօր. գալը, վէ քէնտի
- 35 քէնտինէ տէօչէ. վէ տէր ա'գապ գալըտը: Վէ
Լիւզղեատա հէմ Սարօնտա հէփ սաքին օլանլար օ-
նու կէօրտիլէր, վէ ծնար Բապպա տէճնտիլէր:
- 36 Վէ Եաֆատա' Տարիթա աւրնտա պիր գարը շա-
յիրտ վար խոի, քի թէրճիւմէ օլունտուկտա ձէյ-
րան տէմէք տիր. պու էյլէտիյի էյի ա'մէլէր վէ
- 37 սատագալար իւէ տօլու ալէ գալը խոի: Վէ վազի'
օլտու քի օլ կիւնլէրտէ' օ խաթթա օլուզ էօլտիւ.
- 38 վէ ծնու եալգայըպ' էյվանա գօտուլար: Վէ Լիւզ-
ղեա Եաֆայա եազըն օլմաղըլա' շայիրտլէր Պետ-
րոսուն ծնտա օլտուզուսու իշիտինճէ, ծնա իրի
ատէմ կէճնտէրաիլէր քի' ծնարա տօղրու կէչմէյէ
- 39 կէճիքմէմէք իշիւն հալլարալար: Վէ Պետրոս գալ-
ըպ' ծնար իւէ կէլտի, վէ կէլտիյնտէ ծնու էյ-
վանա չըգալտըլար, վէ հէփ տուլ գարըլար ծնուն

Եանընա կելիպ աղլարլար իտի, վէ ճէյրան պիլէ-
 լէրինճէ օլտուղունտա ճիւղէ իշլէտէյի գաֆթան-
 40 ւարը վէ էսվապլարը կէօսթէրիլէր իտի, վէ Պետ-
 րոս հէփիսինի տըշարըյա չըգարմաղըւա՝ տիզ չէօ-
 քիւպ տուա՝ էյլէտի, վէ ճէսէտէ տէօնիւպ տէտի.
 Եա՝ Տարիթա՝ դալզ. վէ օ՝ կէօղլէրինի աչտը, վէ
 41 Պետրոսու կէօրմէքլէ՝ գալգըպ օթուրտու: վէ օ-
 նա էլինի վէրիպ՝ ծնու գալտըրտը. վէ ա՛ղիղլէրի
 հէմ տու գարըլարը չաղըրըպ՝ ծնու էօնլէրինէ տի-
 42 րի իհար էյլէտի: վէ պիւթիւն Եաֆատա մա-
 լիւմ օլտու. վէ չօգ քիմսէլէր Բապպա իման կէ-
 43 թիրտիլէր: վէ վազի՝ օլտու քի օ՝ Եաֆատա տապ-
 պազ Սիմօն նամ պիր քիմսէնին Եանընտա վաֆիր
 կիւնլէր տուրտու:

ՊԱՊ 10

1 Վէ կեսարիատա՝ իտալիալը տէնիլէն պէօլիւք-
 տէն Կոռնելիոս ատընտա՝ պիր եիւզպաշը վար ի-
 2 տի քի՝ Տինտար վէ պիւթիւն էվլի իլէ Ալլահտան
 գօրգար վէ խալգա չօգ սատագա վէրէն վէ տա-
 3 յիմա Ալլահա տուա՝ էտէն պիր ատէմ իտի: Պու-
 քիմսէ կիւնտիւղ սաաթ տօգուզ սուլարընտա րիւ-
 յատէ աշիքեարէ Ալլահըն պիր մէլէյինի կէօրտիւ,
 քի իչէրի Եանընա կելիպ՝ ծնա տէտի. Եա՝ Կոռ-
 4 նելիոս: վէ օ ծնա կէօղ գալտըրըպ՝ գօրգուտան
 տօլմաղըւա, տէտի. Նէ՝ տիր՝ եա՝ էֆէնտիմ. վէ
 ծնա տէտի. Սէնին տուա՛լարըն վէ սատագալարըն
 5 զիքը իչիւն Ալլահըն հուզուրունա չըգտըլար: վէ
 չիմտի Եաֆայա ատէմլէր կէօնտէր, վէ Պետրոս
 6 տէնիլէն Սիմօնու տա՛վէթ էյլէ: Պու՝ տապպաղ
 Սիմօն նամ պիր քիմսէնին Եանընտա միւսաֆիր
 7 տիր, քի ծնուն էվլի տէնիղին Եանընտա տըր: վէ

օնա սէօյեյէն մէլէք կիտինճէ, էթպաննոտան իբի
քիմսէ՝ վէ տայիման Կանընտա օլանյարտանն պիր
8 տինտար ա'աքէրի չաղըրտը. վէ ծնլարա հէփիսի-
նի նազլ էտիպ' օնլարը Եաֆայա կէօնտէրտի:

9 վէ էրթէսի կիւնիւ՝ օնլար եօլտա կիթմէքտէ օ-
լուկ չէհրէ Կաղլաշըրքէն, Պետրոս սամմիթ ալթը
սուլարընտա տուա՝ էթմէք իչիւն տաման չիզտը:
10 վէ զայէթլէ աճ օլմաղըլա, թանամ էթմէք իսթէր
իտի, վէ օնլար հաղըրտար իքէն՝ օնուհ իւզէրինէ
11 հայրէթ տիւշտիւ: վէ կէօրտիւ քի կէօք աշըլըպ'
պէօյիւք չարչափ կիպի տէօրթ ուճուհոտան պաղըլ
12 երէք սարգըլմըլ պիր գապ էնէյօր. վէ իչինտէ եերին
հէփ տէօրթ ալազըլ հայվանլարը վէ ճանավարլար վէ
13 սիւրթիւնէնլէր վէ կէօյիւն գուշլարը վաթ իտի: վէ
օնա պիր սէս օլտու. Եա՝ Պետրոս՝ գալզ, պօղազ-
14 լա վէ եէ: Ամմա Պետրոս տէտի. չաշա՝ Եա՝ Բապպ-
զիրա հիչ ապա նափաք Եա մուրտար շէյ եէմէ-
15 տիմ: վէ թէքրար իքինճի տէֆա՝ օնա սէս օլտու:

Ալլահըն փաքլէտիյի շէյլէրի սէն նափաք սայմա:
16 վէ պու իւչ քէրրէ օլտու, վէ օ գապ եինէ կէօյէ
17 Խօզարը ալընտը: Իմտի Պետրոս օլ կէօրտիւյիւ
րիւյա նէ՝ օլա տէյիւ քէնտի քէնտիսինտէ միւթէ-
հայիր օլուր իքէն, իշթէ Կոռնելիոսուն թարաֆըն-
տան կէօնտէրիլէն ատէմէք Սիմոնուն էվիսի սօր-
18 մաղըլա՝ գափունուն Եաննան Եէթիշտիլէր: վէ
չաղըրըպ' Պետրոս տէնիլէն Սիմոն պոճրատամը
19 միւսաֆիր տիր տէյիւ սօրարլար իտի: վէ Պետ-
րոս րիւյա իչիւն միւլահազա էտէրքէն՝ Բուհ օնա
20 տէտի. իշթէ սէնի իւչ ատէմ արայօր: Իմտի գալ-
զըպ աշաղա էն, վէ հիչ պիթ չիւպհէ էթմէյերէք
օնլար իլէ կիթ. գիրա օնլարը պէն կէօնտէրմիլիմ:
21 վէ Պետրոս օլ ատէմէրէ էնիպ Թէտի. իշթէ ա-
րատըղընըգ քիմսէ պէն իմ. կէլմէնիվն տէպէպի

- 22 նէ՞ պիւր, վէ ճնկար տէտիւէր. Եւեղ պաշը կոռ-
նելիոս սատըզ վէ Ալլահտան գորգան հէմ պիւ-
թիւն Եհնուտի միլլէթինաէն էյի շէհատէթ օլուն-
մուշ ատէմ՝ պիւր ա՛ղիզ մէլէք եէտի իլէ վահի
կէօրտիւ, քի սէնի էվինէ տա՛վէթ էտէչ վէ սէն-
տէն սէօզլէր տինկլէյէչ
- 23 Իմտի ճնկարը իչէրի չաղըրըպ՝ գօնուզլատը. վէ
էրթէսի կիւն ճնկար իլէ պէրապէր չըգար, վէ Եա-
ֆատպն օլան պա՛ղը գարնտաշլար ծոուն պիլէպն-
- 24 ճէ վարպըլար: վէ էրթէսի կիւն Կիսարիայա կիր-
պիւէր. վէ Կոռնելիոս խըսըմլարընը վէ խասս
- 25 տօսթլարընը ճէմ՝ էտիպ՝ ճնկարը պէքլէր իտի: վէ
Պետրոս իչէրի կիրինճէ, Կոռնելիոս ծոու գարըը-
լայըպ՝ ծոուն աշաղլարընա տիւշէրէք սէճտէ էյլէ-
- 26 տի: Ամմա Պետրոս ծոու գալտըրըպ տէտի. Գալզ,
27 պէն քէնտիմ տախի ատէմ իմ: վէ ծոուն իլէ սէօյ-
լէշէրէք իչէրի վարտը, վէ ճէմ՝ օլմուշ չօզ քիմ-
- 28 պէլէր պուլտու: վէ ճնկարպ տէտի. Սիզ պիլիւրսի-
նիզ քի՝ պիւր Եհնուտի ատէմէ դայրի մէլլէթտէն
զլանա ա՛լազա էթմէք՝ եախօտ եաղլաշմազ շէրի՝
տէպլի տիր. ամմա Ալլահ պանա կէօսթէրտի քի՝
հիչ պիւր ատէմէ նախաք եա մուրտար տէմէմէք
- 29 կէրէք տիր: Պունուն իչիւն տա՛վէթ օլունտու-
ղումտա տախի՝ մուխալիֆէթ էթմէյէրէք կէլտիմ.
Իմտի սիւալ էտէրիմ քի՝ պէնի նէ՞ սէպէպտէն չա-
- 30 ղըրտընըզ: վէ Կոռնելիոս տէտի. Տէօրթ իկւն
էվլէլէ՝ կէնիւթա պու սաա՛թընատէք օրուն թու-
թայօր իտիմ. վէ սաա՛թ տօղուզտա էվիմտէ տուա՝
էպէյօր իտիմ. վէ իշթէ փարլազ էսվապ իլէ էօ-
- 31 նիւմտէ պիր ատէմ տուրտու. վէ տէտի. Եա՝ Կոռ-
նելիոս՝ տուան իչիտիլտի, վէ սատազալարըն Ալ-
- 32 լահնէ հուզուրունտա զիքր օլունտուլար: Իմտի
Եաֆայա կէգնտէր, վէ Պէտրոս տէնիլէն Սիմոնու

- տա՛վէթ էյլէ . պու՛ տէնիզին եանընտա տապպադ Սիմոնուն էվինտէ միւսաֆիր տիր . քի օ կէտիյին-
- 33 աէ՛ սանա սէօյէյէճէք : իմտի օ սաա՛թ սանա կէօն- տէրտիմ, սէն տէ կէտիյինէ էյի էյլէտին . իմտի հալա հէֆիմիզ Ալլահըն հուզուրունտա հազըր իզ , քի Ալլահտան սանա հէֆի էմր օլունմուշ շէյլէրի տինկէյէլիմ :
- 34 վէ Պետրոս ազզընը աչըպ՛ տէտի . կէրչէքտէն
- 35 անկալյօրում քի՛ Ալլահ խաթրա պազմազ , լաքին հէր թայիֆէտէ ծնտան գօրգուպ սատազաթ իշլէ-
- 36 յէն քիմսէ՛ ծնա մազպուլ տուր : իւրայլ օղուլլա- րընա՛ Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասի իլէ (քի ճիւմէնին Բապպը պու տըր) սէլամէթ միւթտէլէ-
- 37 յէրէք կէօնտէրտիյի քէլամը՛ Յովհաննէսին վա՛զ էթտիյի վաֆթիզտէն սօնկրա՛ Գալիլէատան պաշ- լայարագ պիւթիւն Յէհուտիսթանտա օլան քէլամը
- 38 սիզ պիլլիր սինիզ . Նազարէթտէն օլան Յիսուսուն՝ նիճէ Ալլահ Ա՛ղիզ Բուհ իլէ վէ գուվլէթ իլէ ծնու մէս հթտի , քի օ՛ էյլէք էտէրէք վէ շէյթանտան ճիւմէն էզիյէթ չէքէյլէրէ շիֆա վէրէրէք տօլաշ-
- 39 տը . չիւն քի Ալլահ՝ ծնուն պիլէսինճէ խտի . վէ պիզ Յէհուտիլէրին տիյարընտա վէ Յէրուսաղէմտէ հէֆի էթտիյի շէյլէրին շահիտլէրի իզ . քի ծնու ա-
- 40 զաճ իւզէրինէ պլլէ ասըպ էօլտիւրտիւլէր : Պու- նու Ալլահ իւ չիւնճիւ կիւնտէ գալտըրըպ՛ ծնա ա-
- 41 չիքիար կէօրիւնմէք վէրտի , Պիւթիւն գազմա տէ- յիլ՝ իլա Ալլահտան էվլէտէն նասպ օլունմուշ շա- հիտլէրէ՛ էա՛նէ պիզէ քի՛ օ էօլիւլէրտէն տիրիլ- տիքտէն սօնկրա ծնուն իլէ պէրապէր ետիք , վէ
- 42 իշտիք : վէ պիզէ թէնպիհ էթտի քի՛ գազմա վազ էտիպ շէհատէթ էտէլիմ , քի էօլիւլէրին վէ տիրիլ- լէրին Ալլահտան թային օլունմուշ հաքիմի օ տուր :
- 43 ձիւմէն փէյղամպէրլէր պունա շէհատէթ էտէրլէր

- քի՝ ծնա հէր ինանան ծնուն առննն Վասիթասը
 իլէ կիւնահլար ա՛ֆլընը ալըր :
- 44 Պետրոս պու սէօղլէրի աահա սէօղլէրքէն, սէօ-
 զիւ հէփ իշիտէնլէրին իւղէրինէ Ա՛ղիզ Բուհ տիւշ-
 45 տիւ : Վէ Պետրոսուն պիլէսինձէ կէլէն՝ սիւննէթ-
 տէն օլան հէփ միւմինլէր հէյրան օլտուլար, քի
 Ա՛ղիզ Բուհուն պախշիշի թայիֆէլէրին իւղէրինէ
 46 տախի տէօքիւլտիւ : Զիրա իշիտիլլէր իտի քի՝ ծն-
 ւար աիւր տիլլէր սէօլէյէրէք Ալլահա թա՛ղիւմ է-
 47 տէրլէր իտի . օ զէման Պետրոս ճէվապ էթտի . Պու-
 պիլլիմ կիպի Ա՛ղիզ Բուհու ալան քիմնէլէր վաֆ-
 թիլ օլմայսլար տէյիւ՝ պիր քիմնէ սուլու մէն՝ է-
 48 տէ պիլլիւր մի : Վէ էմր էթտի քի՝ Բապպըն առը-
 նա վաֆթիլ օլալար . օ զէման ծնա եալվարտըլար
 քի՝ պիր դաշ կիւն եանլարընտա գալա :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Եէհուտիւթանտա օլան առաքեալլար հէմ
 գարնտաշլար՝ թայիֆէլէրին տէ Ալլահն սէօղիւ-
 2 նիւ գապուլ էթտիլլէրինի իշիթաիլլէր : Վէ Պետ-
 րոս երուսաղէմէ չըգտըղը զէման՝ սիւննէթտէն օ-
 3 լանլար ծնուն իլէ չէքիշիլլէր իտի . Վէ տէրլէր իտի
 քի՝ Սէն սիւննէթտիլ օլան առէմլէր էլլէն կիրտին ,
 4 վէ ծնլար իլէ եէտին : Վէ Պետրոս պաշլայըն՝ ծն-
 5 լարա սրբասը իլէ նաղլ էտէրէք տէտի . Պէն Եա-
 ֆա չհրինտէ տուա՝ էտէյօրտում . վէ հայրէթտէ
 պիր բիւյա՝ Եա՛նէ պէօյիւք չարչաֆ կիպի տէօրթ
 ուճուհտան սարղըլմըշ կէօքտէն էնէն պիր գապ
 6 կէօրտիւմ, վէ պանատէք կէլտի . Քի ծնա կէօզ
 գալտըրըպ՝ միւլահազա էտէրիտիւմ, վէ եէրին տէօրթ
 այազլը հայլանլարընը վէ ճանալարըր վէ սիւր-
 թիւնէնլէրի վէ կէօյիւն գուշլարընը կէօրտիւմ :

- 7 Վէ պիր սէս իշխմամ քի պանս տէտի . Եւ Պետ-
 8 րոս՝ զաղղղ պողաղղա վէ եէ : Ամնա պէն տէտիմ .
 Հաշա՝ եւ Բապղ . զերա հիչ պիր նախաք եա
 9 մուրտար շէյ՝ ապա աղղղմա կիրմէտի : Վէ իքինճի
 տէֆա՝ կէօքտէն պիր սէս պանս ճէվապ վէրտի .
 Ալլանըն փաքլէտիյի շէյլէրի՝ սէն նախաք սայմա :
 10 Պու իւչ տէֆա օլտու , վէ եինէ հէփիսի կէօյէ շէ-
 11 քիլտի : Վէ իշխմէ օ սաաթ պէնիմ՝ օլտուղում է-
 վէ՝ Կեսարիաստան պանս կէօնաէրիլմիչ իւչ աաւմ
 12 եէթիշտի : Վէ Բուհ պանս տէտի քի՝ հիչ պիր շէյ
 շիւպէնէ էթմէյէրէք՝ ծնլարըն պէրապէրինճէ կիտէ-
 յիմ՝ վէ պէնիմլէ պէրապէր պու ալթը գարնտաշ
 13 տախի կէլտի , վէ օ աաւմիւն էվլինէ կիրտիք : Վէ
 պիղէ մէլէյի նիճէ կէօրտիւյիւնիւ նաղ էթտի , քի
 էվլինտէ տուրուպ ծնա տէտի . Եաֆայա աաւմ-
 լէր կէօնաէր , վէ Պետրոս տէնիլէն Սիմոնու տա՝
 14 էթ էյլէ . Քի օ՝ սանս սէօղլէր սէօյլէյէճէք ,
 քի ծնլար իլէ սէն հէմ հէփի էվլին խէլաւ օլաճապ-
 15 սընըզ : Պէն տախի սէօյլէմէյէ պաշլատըղըմտա ,
 Ազիզ Բուհ ծնլարըն իւղէրինէ տիւշտիւ , նիճէ քի
 16 էվլէտէն պիղիմ իւղէրիմիղէ տախի : Վէ Բապղըն՝
 Կէրչի Յովնաննէս սու իլէ վաֆթիզ էթտի , սիզ
 իսէ Ազիզ Բուհ իլէ վաֆթիզ օլաճապսընըզ՝ սէօյ-
 17 լէտիյի սէօղիւնիւ խաթըրմա կէթիրտիմ . Իմտի է-
 յէր Ալլահ ծնլարա տախի՝ պիզ Բապղ Յիսուս
 Քրիստոսա իման էտէնլէրէ վէրտիյի պախշիշի վէլ-
 տի իսէ , պէն քիմ իտիմ , քի Ալլահը մէն՝ էթմէյէ
 18 գաաիր օլայըմ՝ Իմտի ծնլար պու շէյլէրի իշխման-
 ճէ՝ սիւքիւթ էթտիլէր , վէ Ալլահա շիւք էտիպ
 տէտիլէր . Էօյլէ իսէ Ալլահ հայաթ իշիւն թէվպէ-
 յի թայիֆէլէրէ տախի վէրտի :
 19 Իմտի Ստեփաննոսուն խուսուսունտա օլան սըզ-
 լէթտէն աաղըլանլար՝ քէլամը եալընըզ Եհնուտի-

- լերտէն մա'տէ հիշ քիմսէյէ սէօյլէմէյէրէք՝ թա փու-
նիկէյէ վէ Գըպըրսա վէ Անթաքեայատէք կէչտի-
- 20 լէր : վէ ծնւարտան պա'ղըլարը Գըպըրսը վէ Կիւ-
րենէլի ատէմէր իտի, քի ծնւար Անթաքեայա կէ-
լիպ՝ Բապպ Յիսուսու միւժտէլէյէրէք՝ Եոռնանիլէ-
- 21 լէ վա'զ էտէրլէր իտի : վէ Բապպըն էլի ծնւար ի-
լէ իտի . վէ չօգ խալզ իման էտիպ՝ Բապպա տէօն-
- 22 տիւ : վէ պու խապէր ծնւարտան էօթիւրիւ՝ Ե-
րուսազէմտէ օլան քիլիսանըն գուլաղլարընա եէ-
թիշտի . վէ Բառնաբաղը կէօնտէրտիլէր քի՝ թա
- 23 Անթաքեայատէք վարա . քի օ կէլիպ՝ Ալլահըն
լուժֆուհու կէօրիւնճէ, չազ օլտու . վէ հէփիպինէ
նասիհաթ էթտի քի՝ եիւրէք գալիլէյի իլէ Բազ-
- 24 պա սատըզ գալալար . Ջիրա Աղիզ Բուհ հէմ ի-
ման իլէ տօլու պիր էյի ատէմ իտի . վէ Բապպա
- 25 վաֆիր խալզ գամմ օլունտու : վէ Բառնաբաա
Թարսուսա չըգտը, քի Սօղոսու արայա . վէ ծնու
- 26 պուլուպ՝ Անթաքեայա կէթիրտի : վէ օլտու քի՝
ծնւար թէմամ պիր եըլ քիլիսատէ ճէմ՝ օլուրլար
իտի, վէ վաֆիր խալզա էօյրէթտիլէր՝ հէմ չայիրտ-
- 27 լէր՝ էվվէլա Անթաքեստա Քրիսթիան անկըլտըլար :
- 28 Վէ օլ կիւնլէրտէ Երուսազէմտէն Անթաքեայա
փէյզամպէրլէր էնտիլէր : վէ Ագարոս ատընտա
ծնւարըն պիրի գալըզպ՝ Բուհուն վասիթտը իլէ
պէյան էթտի քի՝ պիւթիւն տիւնհատա պիր պէօ-
- 29 յիւք գըթլըզ օլաճազ, քի պու՝ Կօթիոսուն կիւն-
- 30 լէրինտէ վազի՝ օլտու : վէ չայիրալէրին հէր պիրի
գուտրէթինէ կէօրէ հէր քէս Եէհուտիսթանտա պա-
քին օլան դարնտաշլարա եարտըմ կէօնտէրմէյէ
գարար զըլաըլար . քի պունու իճրա տախի էտիպ՝
իւթիարլարա Բառնաբաա վէ Սօղոսուն եէտի իլէ
կէօնտէրտիլէր :

- 1 Վէ օլ զէմանտէ Հերովդէս փատիշահ՝ քիլիսատէն
օլանդարն պաղըսնա էղլէթ էթմէյէ էլ սալար :
- 2 Վէ Յովհաննէսին դարնտաշը Յակոբոսու գրլըճէ
- 3 էօլտիւրտիւ : Վէ Նէնուտիլէրին խօշունա կէլտի-
յինի կէօրիւնճէ՝ պունտան մա'տա Պետրոսու տա-
խի թուլթուու , վէ խամուրսուզ կիւնլէրի իտի .
- 4 Քի ծնու թուլթուլ հապսա գօտու , վէ ծնու պէք-
լէմէք իչիւն՝ հէր պիրի տէօրտէր նէֆէրտէն ի-
պարէթ տէօրթ թաղըմ ա'սքէրիլէրէ թէպիմ էյլէ-
տի , զիրա իսթէր իտի քի՝ ծնու պասեքտէն սօնկ-
- 5 րա խաղա չըգարա : Խմտի Պետրոս հապստա պէք-
լէնիր իտի . ամմա ծնուն իչիւն քիլիսատէն Ալ-
- 6 լահա տէվլամ իւզրէ տուա՝ օլունուր իտի : Վէ
Հերովդէս ծնու չըգարմագ իւզրէ իքէն , օ կէճէ
Պետրոս իքի զէնճիր իլէ պաղլը օլարագ՝ իքի ա'ս-
քէրինին արասընտա ույուր իտի , վէ գափունուն
- 7 էօնիւնտէ պէքչիլէր հապսը կէօզէտիր իտի : Վէ
իշթէ Բապպըն մէլէյի կէլտի , վէ օլ մահալտէ պիր
ըլըգ փարլատը . վէ Պետրոսուն պէօյրիւնէ վու-
րուպ՝ ծնու գալսըրտը , վէ տէտի . Չափունճագ
գալդ . վէ ծնուն էլլէրինտէն զէնճիրլէր տիւշտիւ-
- 8 լէր : Հէմ մէլէք ծնա տէտի . Գուշան , վէ այագ
գապլարընը պաղլա . վէ պէօլլէ էյլէտի . վէ ծնա
- 9 տէտի . Էսպլապընը կիյ , վէ արտըմճա կէլ : Վէ օ
չըզըպ՝ ծնուն արտընճա կիթտի , վէ մէլէյին վա-
սիթաուր իլէ վագի՝ օլան շէյ կէրչէք օլտուղունու
պիրմէզ իտի , լաքին զանն էտէր իտի քի՝ րիւյա
- 10 կէօրիւյօր : Վէ պիրլինճի հէմ իքլինճի գարաուլու
կէչիպ՝ շէհրէ կէօթիւրէն տէմիր գափույա կէլտի-
լէր , քի ծնարա քէնտիլիլինտէն աչլըտը , վէ ծն-
լար չըզըպ՝ սօղաղըն պիրլինի կէչտիլէր , վէ տէր

- 11 ա՛գապ մէլէք ծնտան այրըլտը : վէ Պետրոս քէն-
տինէ կէլիպ տէտի . Շիմտի կերչէքտէն պիլիրիմ
քի՛ Բապպ քէնտի մէլէյինի կէծնտէրիպ պէնի Հե-
րովղէսին էլինտէն վէ Նէհուտի գալմընըն հէր
- 12 պէքլէտիքլէրի շէյտէն գուրթարտը : վէ միւլահա-
ղա էտիպ՝ Մարկոս լազըպլանան Յովհաննէսին ա-
նառը Մարիամըն էվինէ կէլտի , քի օրատա վա-
ֆիր քիմսէլէր ճէմ՝ օլուպ՝ տուա՛ էտէրլէր իտի :
- 13 վէ ալլուռնուռն գափուսուռնու չալտըղընտա՛ շը-
ռովղէ ստընտա պիր խալայրդ գուլպ վուրմաղա
- 14 կէլտի : վէ Պետրոսուն սէսինի տույմաղըլա՛ սէ-
վինճինտէն գափույու աչմատը , իլլա իչէրի սէ-
յիրտիպ՝ Պետրոսուն գափուռնուն էծիւնտէ տուր-
- 15 տուղուռնու խապէր վէրտի : վէ ծնլար ծնա տէ-
տիլէր . Տէլիչէնիյօրսուն . օ իտէ՛ պէօյլէ տիր տէ-
յիւ սէօղիւնտէ տուրուր իտի . իմտի ծնլար տէ-
- 16 տիլէր . Օնուն մէլէյի տիր : Պետրոս իտէ՛ չալըպ
տուրուրուտու . վէ ծնլար աչտըգտա՛ ծնու կէօ-
- 17 րիւպ՝ չաշտըլար : վէ էլի իլէ ծնլարա ուլքիւթ
էթմէյէ իշարէթ էտիպ՝ Բապպըն ծնու հապստան
նիճէ չըգարտըղընը ծնլարա նազլ էթտի . հէմ տէ-
տի . Պու շէյլէրի Յակոբոսա վէ զարնտաշլարա
խապէր էտին . վէ չըղըպ՝ պիր պաշգա մահալէ
- 18 կիթտի : վէ կիւնտիւղ օլունճա , Պետրոս ա՛ճապա
նէ օլուռ տէյիւ՝ ա՛քէրիլէրին պէյինտէ պիր չօգ
- 19 վէլվլէ օլուռ : վէ Հերովղէս ծնու արայըպ պուլ-
մամաղըլա , պէքճիլէրի թէֆթիշ էտիպ՝ գաթլ օ-
լունմաղա էմր էյլէտի . վէ Նէհուտիսթանտան է-
նիպ կեսարիստա էյլէնիր իտի :
- 20 վէ Հերովղէս Տիւրոպուլէրէ վէ Սիդոնլուլէրէ
քին սաղլամաղտա իտի . վէ ծնլար կէծնիւլ պիրլէ
ծնուն հուզուրունա կէլտիլէր , վէ փատիշահըն խառո
օտաար իւղէրինէ օլան Բղաստոսու զանարըրըպ՝ սուհ

- տիւէրլէր իտի . չիւն քի ճնլարըն վիւայէթի՝ փա-
 21 տիշահըն վիւայէթիտէն պէսլէնիք իտի : Վէ պիր
 մուալէն կիւնտէ Հերովրէս փատիշահանի էսպապ
 կիյնիիպ՝ քիւրսիւտէ օթուրարապ ճնլարապ խիթապ
 22 էտէր իտի : Վէ խալպ՝ Ալլահ սէսի տիք վէ տէյիլ
 23 պտէմ սէսի պաղըրըր իտի : Վէ անիտէ ճոււ Բապ-
 պըն մէլէյի վուրտու , չիւն քի ի՛գզէթի Ալլահա
 վէրմէտի . վէ գուրթլարա եէմ օլուպ՝ ճանը չըգորը :
 24 Վէ Ալլահըն սէօզիւ արթար՝ վէ չօղալըր իտի :
 25 Վէ Բառնաբաս իլէ Սօղոս խըզմէթի թէքմիլ է-
 տիպ՝ Մարկոս լազըպլը Յովհաննէսի տէ պէրա-
 պէրլէրինճէ արճազըլա՝ Երուսաղէմտէն տէճուիւ-
 լէր :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ Անթաքեստոս օլան քիլիսատէ պա՛ղը փէյ-
 զամպէրլէր վէ խօճալար վար իտի , Կա՛նի Բառ-
 նաբաս վէ Նիւքէր անկըլան Շմաւոն վէ Վիւրի-
 նէլի Ղուկիոս՝ հէմ բուպ՝ պաշը Հերովրէս իլէ պէ-
 2 բապէր պէսլէնմիշ Մանային վէ Սօղոս : Վէ ճնլար
 Բապպա խըզմէթ էախա՝ օրուճ թուլթարլար իքէն ,
 Ա՛ղիզ Բուհ տէտի . Հալա Բառնաբասը վէ Սօղոսու
 պանա ալըրըն՝ ճնլարը տա՛վէթ էթտիլիմ իշ իշիւն :
 3 Օ գէման ճնլար օրուճ թուլթուպ՝ աուա՝ էթտիք-
 տէն սօնկրա , էլլէրինի ճնլարըն իւզէրինն դօտու-
 լար , վէ սալը վէրաիլէր :
 4 Իմոթի պուսլար Ա՛ղիզ Բուհտան կէճատէրիլիպ՝
 Սեւեպիլիայա էնտիլէր , վէ օրատան Գըպրըսա կէշ-
 5 տիլէր : Վէ Սաղամինատէ իքէն՝ Եէհուտիլէրվն ճէ-
 միյէթի եէրլէրինտէ Ալլահըն սէօզիւնիւ վա՛ղ է-
 տէրլէր իտի . վէ Յովհաննէս տալիս պիր խըզմէթ-
 6 ճիլէրի վար իտի : Վէ պիւթիւնն առայը՝ Պափո-
 սատէք տօլաշըպ՝ պիւլիւճիւ վէ Կալան փէյղամ-

- պէր Բարեկետու փամփնտէ պիր Եհնուտի պուլտու-
- 7 լար . Քի օ՝ ա՛րի՜ք պիր քիմսէ օլան դայիմմազամ
Սերգիոս Պօղոս իլէ պէրապէր իտի . պիւ- քիմսէ
Բաւնաբաս իլէ Սօղոսու չաղըրըպ՝ Ալլահն սօ-
- 8 զիւնիւ տինկէմէք իսթէտի : Ամմա պիւիւհիւ Ե-
զիմաս՝ (չիւն ծնուն աւոր պէօյլէ թէրհիւմէ օլու-
նուր՝) դայիմմազամը իմանտան տէծնտիւրմէյէ չա-
- 9 լըչմաղըլա, Ծղարա դարչը տուրուր իտի : Վէ Սօ-
ղոս հա՛նի Պօղոս Ա՛ղիզ Բուհտան տօլուպ՝ ծնա
- 10 կէօզ տիքտի . Վէ տէտի . Ե՛յ հէր հիլէ իլէ վէ հէր
չի՛րէթ իլէ տօլու՝ շէյթան օղլու՝ հէր սատազա-
թըն տիւչմէնի՝ Բապպըն տօղրու հօլլարընը էյրի
- 11 էթմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէ՞զ միսին : Վէ շիմտի
իշթէ սէնին իւզէրինէ Բապպըն էլի օլաճազ , վէ
պիր զէմանէտէք կիւնէչի կէօրմէզ քէօր օլաճազ-
սըն . վէ անիտէ ծնուն իւզէրինէ տուման վէ դա-
րանլըզ տիւչտիւ , վէ տօլաչըպ՝ էլինէ եափըչաճազ
- 12 ատէմ արար իտի : Օ զէման դայիմմազամ՝ օլան
չէի կէօրիւնճէ , Բապպըն թա՛լիմփնտէն հէյրան օ-
լուպ՝ իման կէթիրտի :
- 13 Վէ Պօղոսուն պէրապէրինճէ օլանլար Պատիոս-
տան դալգըպ՝ Պամիիւլիանըն Պերգէ շէհրէնէ կէլ-
տիլէր . ամմա Յովհաննէս ծնարտան այրըլըպ՝ Ե-
- 14 բուսաղէմէ տէծնտիւ : Վէ ծնլար Պերգէտէն կէ-
չիպ՝ Պիսիղիանըն շէհրէ Անթաքեսայա կէլտիլէր . վէ
չաբաթ կիւնիւնտէ ճէմի՛յէթ եէրինէ կիրիպ՝ օթուր-
- 15 տուլար : Վէ հօմօս հէմ փէյղամպէրլէր օղունտուզ-
տան սօնկրա, ճէմի՛յէթպաչըլար ծնլարա կէօնտէ-
րիպ տէտիլէր . Ե՛յ դարնտաչ առէմլէր՝ էյէր սիզտէ
դափմա պիր նասիհաթ սէօղիւնիւզ վար իտէ , սէօյ-
- 16 լէյին : Վէ Պօղոս գալգաթ , վէ էլի իլէ իշարէթ
էյլէիպ տէտի . Եա՛ իսրայէլ առէմլէրի վէ Ալլահ-
- 17 տան դօրգանլար՝ տինկէյին : Պու դափմըն Ալլահն՝

- պապալարըմըզը սէշտի, վէ դավմը Մըսըր տիյա-
րընտա զուրպէթտէ իքէն եհւճէլթտի, վէ ծնլարը
48 ծնտան եհւճէ գօլ իլէ չըգարտը: Վէ գըրդ եըլ
49 գատար զէման ծնլարը չէօլտէ պէսլէտի: Վէ Քա-
նան տիյարընտա եէտի թայիֆէ պօզուսլ՝ ծնլարըն
վիլայէթինի գուրա՝ իլէ ծնլարա փալաշտըրթտը:
20 Վէ պուռնտան սօնկրա տէօրթ եհւզ էլլի եըլ միգ-
տարի գատըլար վէրտի՝ թա Ստմուէլ փէյզամպէ-
21 րէտէք: Վէ օ զէմանտէն սօնկրա փատիշահ տի-
լէտիլէր, վէ Ալլահ ծնլարա՝ գըրդ եըլ իկա օղլու
Սաւուզու վէրտի քի՝ Բենիամին սըպլթընտան պիր
22 առէմ իտի: Վէ օնու ա՛ղլ էտիսլ՝ ծնլարա փատի-
շահ տէյիւ Դաւիթի գալտըրտը, քի օնուն հագգընա
չէհատէթ տախի էտիսլ տէտի, Յեսսէ օղլու Դա-
ւիթի՝ քէնտի եհուրէյիմէ մուվաֆըզ պիր առէմ
պուլտոււմ, քի օ՝ հէփ իսթէտիլէրէրիմի իճրա էտէ-
23 ճէք: Ալլահ պուռնուն զիւրրիյէթինտէն՝ վա՛տա
կէօրէ իսրայէլէ խէլաս էտիճի Յիսուսու գալտըր-
24 տը. Օնուն կէլմէսինտէն էվլէլ Յովհաննէս պիւ-
թիւն իսրայէլ գավմընա փէշինճէ թէվպէ վաֆթիդի
25 վա՛ղ էթտի: Վէ Յովհաննէս՝ եօլունու թէմամ է-
տէր իքէն տէրիտի. Պէն քիմ իմ զանն էտէքսի-
նիզ, պէն տէյիլիմ. լաքին իշթէ պէնտէն սօնկրա
կէլլիօր օլ դաթ քի՝ պէն օնուն ալագ գապըրը չէօզ-
26 մէյէ լայըգ տէյիլիմ: Ես՝ գարնտաշ առտէմէր՝ Ար-
րահամ ճինսինին օղուլլարը՝ Վէ սիգտէ Ալլահտան
գօրգանլար՝ պու խէլասըն սէօղլու սիղէ կէօնտէ-
27 րիտի: Զիրա Երուսաղէմտէ սաքին օլանլար վէ
ծնլարըն հիւքիւմոարլարը՝ կէրէք օնու կէրէք հէր
շարաթտա օգուռան փէյզամպէրլէրին սէսլէրինի
պիլմէտիլէր, էլլա իւղէրինէ հիւքմ էթմէյիլէ Ժաւր
28 եէրինէ կէթիւրտիլէր: Վէ էօլիւմէ հիչ պիր սէպէպ
պուլմամըշլար իքէն՝ Պիզատոոստան տիլէտիլէր քի՝

- 29 օ գաթիլ օլունա : Վէ ծնուն հագգընա եազըլմըլ
օլանլարըն ճիւմէսինի թէքմիլ էաինճէ, աղաճտան
- 30 էնաիրիպ՝ մէղարա գօտուլար . Ամմա Ալլահ ծնու
- 31 էօլիւլէրտէն գալտըրտը . Վէ օ՝ քէնտիսի իլէ պէ-
րապէր Գալիլեառան Նրուսաղէմէ չըգանլարա չօգ
կիւնլըր կէօրիւնտիւ, քի չիմտի ծնլար գալմա ծնուն
- 32 շահիտէրի տիր : Վէ պիզ պապալարա օլան վա՛տը
- 33 սիզէ միւժտէ էտէրիզ, Քի Ալլահ ծնու՝ Յիսուսու
տիրիլթմէք իլէ՝ պիզ ծնլարըն էվլատլարընա իճրա
էթմիշ տիր, նիճէ քի իքինճի Սաղմոստա տախի
եազըլմըլ տըր . Սէն Օղլոււ սուն, սէնի պու կիւն
- 34 թէվլիտ էյլէտիւմ : Վէ ծնու էօլիւլէրտէն տիրիւ-
տիպ՝ արթըզ չիւրիւքիւլէ տէծնմէյէճէք օլտուզու
խուսուսունտա պէօյլէ տէմիշ տիր . Քի սիզէ Դա-
ւիթէ վա՛ր օլունա էմին ինսանլարը վէրէճէյիւմ :
- 35 Օնուն իչիւն դայրի Սաղմոստ տախի տէր . Ա՛ղի-
զինի չիւրիւքիւլէ կէօրմէյէ գօյվէրմէյէճէքսին :
- 36 Զիւն քի Դաւիթ քէնտի ա՛սրինտէ Ալլահըն իրա-
տէթինէ խըզմէթ էթտիքտէն սօնկրա՝ ուլուսու ,
վէ պապալարընա զամմ օլունտու , վէ չիւրիւք-
- 37 լիւք կէօրտիւ : Ամմա Ալլահըն շօլ տիրիլթտիյի
- 38 քիմսէ՝ չիւրիւքիւլէ կէօրմէտի : Իմտի սիզէ մա՛-
լիւմ օլտուն՝ հա՛ գարնտաչ առէմլէր քի՝ սիզէ կիւ-
նահլար ա՛ֆիվըզը պունուն վասիթասը իլէ վա՛ղ
- 39 օլունույօր . Վէ հէր քիւմ իման էտէրսէ, Մօլմէ-
սին նօմօսու վասիթասը իլէ սատըզըզ պուլմաղա
գատիր օլմատըզընըզ ճիւմէ շէյլէրտէն՝ պունուն
- 40 վասիթասը իլէ սատըզըզ պուլուր : Իմտի սաղը-
նըն քի՝ փէյգամպէրլէրտէ սէօյլէնիլէն շէյ իւզէրի-
- 41 նիզէ կէլմէսին . Պաղըն էյ խօրլայըճըլէր՝ վէ շա-
շըն, վէ հէլաք օլուն . զիրա սիզլն կիւնլէրինիզ
տէ պիր իշ իշլէրիւմ, պէօյլէ պիր իշ քի՝ էյէր սիզէ
պիրի նազլ էտէրսէ, առլա ինսանայասընըզ :

- 42 Վէ չըդտըզլարընծա : Եւլաւ եալվարըրլար ըտը
քի՝ պու սէօզլէր ծնլարա էրթէսի չաբաթտա սէօյ-
- 43 լէնէլէր : Վէ ճէմաաթ տաղըլընծա, Եէհուտիլէրտէն
վէ տինէ կէլմիշլէրտէն իթիզատու չօզ քիմսէ-
լէր՝ Պօղոսուն վէ Բառնալասըն արտընծա կիթտի-
լէր, քի ծնլարա սէօյլէմէյիլէ՝ ծնլարը Ալլահըն
լութֆուռնտա սապիթ տուրմաղա գանտըրըրլար ի-
- 44 տի : Վէ էրթէսի չաբաթ կիւնիւնտէ թազրիպէն
պիւթիւն չէհր՝ Ալլահըն սէօզիւնիւ տինիլէմէյէ
- 45 ճէմ՝ օլտուլար : Վէ Եէհուտիլէր գալապալըզը կէօ-
րիւնճէ՝ հասէտ իլէ տօլտուլար, վէ Պօղոսուն սէօյ-
լէտիլի չէյլէրէ՝ զըտ սէօյլէյիպ քիւֆր էտէրէք՝
- 46 գարշը սէօյլէրլէր իտի : Ամմա Պօղոս իլէ Բառնա-
բաս ճէսարէթ իլէ սէօյլէյիպ տէտիլէր. Ալլահըն
սէօզիւ՝ էվլէլա սիղէ սէօյլէնմէք վաճիպ իտի. առ-
մա չիւն սիղ ծնու րէտտ էտիպ՝ քէնսինիզի էպէ-
տի հայաթա լայըզ կէօրմէզսինիզ, իշթէ թայիֆէ-
- 47 լէրէ տէօնէրիզ : Զիրա Բապպ պիղէ պէօյլէ թէն-
պի՝ էթմիշ տիր. Սէնի թայիֆէլէրէ ըջըզ գօտուժ,
քի թա նէրին ուճուստէք խէլաս իչիւն օլասըն :
- 48 Վէ թայիֆէլէր իշիտիպ սէվինիլլէր իտի, վէ Բապ-
պըն քէլամընա ի՛զզէթ վէրիլլէր իտի. վէ հէփ է-
պէտի հայաթա թա՛յլն օլուսմուշլար ինանտըլար :
- 49 Վէ Բապպըն սէօզիւ պիւթիւն տիյարտա տաղը-
- 50 լըր ըտը : Ամմա Եէհուտիլէր՝ իթիզատը վէ միւն-
թէպէր գարըլարը վէ չէհրին ա՛յանլարընը գան-
տըրտըլար, վէ Պօղոսուն հէմ Բառնաբասըն իւղէ-
րինէ գօվալայըշ գալտըրտըլար, վէ ծնլարը քէնտի
- 51 սինօրլարընտան չըգարտըլար : Վէ ծնլար ալազա-
րընըն թօզուռնու ծնլարա գարշը սիւքիպ՝ Գօնհայա
- 52 կէլտիլէր : Վէ չայիւտլէր չազըզ իլէ վէ Ա՛ղիզ
Բուհ իլէ տօլալլար իտի :

ՊՍՊ 14

- 1 Վէ փաղի՝ օլտու քի ծնւար Դօնկատա՝ պիրիք-
տէ Եհնուտիւերին ճէմր'յէթ Եէրինէ կիրիպ՝ շէօյէ
սէօյէտիւեր քի՝ կէրէք Եհնուտիւերտէն կէրէք Եու-
2 նանիւերտէն պիր չօգ խալգ ինանտը : Ամմա իմա-
նա կէլմէյէն Եհնուտիւեր՝ թայիֆէլերին բուհարը-
նը գարնտաշլարա գարշը թահրիք էսիպ՝ ֆէսատէ
3 վերտիւեր : Իմաի ծնւար քէնտի լութֆուհուհու սէօ-
զիւնէ շէհատէթ էտէն՝ վէ ծնւարըն Ելլէրի վասի-
թասը իլէ ալամէթլէր վէ հիքմէթլէր օլմաղա Գու-
4 վաֆիր գէման Ելլէնտիւեր : Վէ շէհրին գալապա-
լուղը իքի ֆըրգա օլտու . վէ պաղըլարը Եհնու-
տիւեր թարաֆընտան՝ պաղըլարը իսէ առաքիալար
5 թարաֆընտան օլտուլար : Վէ թայիֆէլերին հէօ
տէ Եհնուտիւերին՝ հիքմտարլարը իլէ պէրապէր
ծնւարը սէօյմէյէ վէ թաշլամաղա պիր հիւճիւմիւ
6 օլմաղըլա , Օնլար տուլուպ՝ Լիկայոնիանըն շէհրլէ-
րի Լիւստրա իլէ Դերքէյէ՝ վէ էթրաֆ սէօթլէրէ
գաշտըլար . վէ օրատա միւժտէ էտէրլէր իտի :
7 Վէ Լիւստրատա՝ հիչ առա Եիւրիւմէմիչ՝ անա-
սընըն բահմինտէն թօիալ օլման՝ ալաղլարը գա՛յիֆ
8 պիր ատէմ օթուրուր իտի : Պու քիմսէ Պօղոսու՝
սէօյէրքէն տինկլէր իտի . վէ ծնա կէօզ տիքիպ՝
ծնուն գուրթուլմաղա իմանը օլտուղունու կէօր-
9 մէյիլէ , պէօյիւք սէս իլէ տէտի . Ալաղլարըն իւ-
գէրինէ տօղրու գալգ . օ տախի սըշրատը , վէ Եիւ-
10 րիւր իտի : Վէ գալապալըգ Պօղոսուն Ելլէտիլի
շէյի կէօրիւնճէ , սէպէրինի գալտըրըպ Լիկայոնիճէ
տէտիլէր . Ալլահլար ատէմլէր շէքլինէ կիրիպ՝ պի-
11 գէ էնտիլէր . Վէ Բառնաբասա Դիոս՝ Պօղոսա տէ՝
սէօզ պաշը օ օլտուղունտան՝ Հերմէս չաղըրըրլար

- 12 Խաի: Վէ շէհրին էօնիւնտէ օլան Դիոս փութու-
նուն քեահինի դափուլարըն էօնիւնէ պուղալար վէ
թաճլար կէթիրիպ խալգ իլէ պերապէր գուրպան
13 էթմէք խաթէր Խաի: Ամնա Բառնաբաս իլէ Պօղոս
առաքեալար իշիտինճէ, էսվապլարընը երըթու-
լար, վէ գալապալըլըն իշինէ սըչրայըպ չաղը-
14 բըրլար Խաի: Վէ տէրլէր Խաի: Յա՛ ատէմլէր՝ պու-
շէյլէրի նի՛շին էտէյօրսունուզ. պիզ տախի սիզին
կիպի էլէմ չէքմէյէ միւպլթէլա ատէմլէր իլ, քի
սիզէ՝ պու պաթըլ շէյլէրտէն կէօյիւ վէ եէրի վէ
տէնիզի վէ ծնլարտա հէփ օլանը հարատան տիրի
15 Ալլահա տէօնմէյէ միւժտէ էտէրիզ. Գի օ՛ կէչմիշ
տէվրլէրտէ հէփ թայիֆէլէրի քէնտիլէրին եօլլա-
16 բընտա հիւրիւմէյէ էյէրչի գօյվէրտի իսէտէ, էյիւք
էտէրէք՝ կէօքլէրտէն սիզէ հաղմուրլար վէ մահ-
սուլտար մէվսիմլէր վէրիպ՝ հիւրէքլէրինիզի թաա՛մ
տան վէ չաղլըգտան տօլտուրմաղըլա՝ քէնտինի
17 չէհատէթսիզ գօնատը: Վէ պուշլարը սէօյլէմէքլէ՝
կիւճ իլէ գալապալըլը ծնլարա գուրպան էթմէք-
տէն ֆէրաղաթ էթտիրտիլէր:
- 18 Ամնա Անթաքեստան վէ Գօնեստան Նէհուտի-
լէր կէլտիլէր, վէ գալապալըլը գանտըրմաղըլա՝
Պօղոսու թաչլատըլար, վէ ծնու էօլմիւշ զանն էթ-
19 մէքլէ՝ շէհրին տըշարըննա սիւրիւքլէտիլէր: Լա-
քին շայիրալէր ծնուն էթրաֆընը ալմաղըլա՝ գալ-
ղըպ շէհրին իշինէ կիրտի: Վէ էրթէսի կիւն Բառ-
նաբաս իլէ Դերբէյէ չըգար:
- 20 Վէ ծնլար օլ շէհրտէ միւժտէ էտիպ՝ վաֆըր
քիմնէլէրի շայիրտ էթտիքտէն սօնկրա, Լիւստրայա
21 վէ Գօնեսայա վէ Անթաքեսայա տէօնտիւլէր: Վէ ի-
մանտա տէվամ էթմէյէ նասիհաթ վէրէրէք՝ վէ
պիզ Ալլահըն փատիշահլըլընա չօզ սըզլէթլէր իլէ
կիրմէք կէրէք տիր Գէյէրէ՛: շայիրտլէրին ճանլա-

- 22 րընը գու՛վէթէնտիբրիւէր իտի : Վէ ծնլար իչիւն
հէր քիլիսայա իխթիարլար նասպ էտիպ՝ օրուճլար
իլէ տուա՝ էթտիքտէն սօնկրա՝ ծնլարը իման կէ-
23 թիբաթլէրի Բապպա իհալէ էթտիլէր : Վէ Պիսի-
24 թիատան կէչիպ՝ Պամիւիւիւայա կէտիլէր : Վէ
Պէրգէտէ քէլամը սէօյլէյիպ՝ Ատալեայա էնտիլէր :
25 Վէ օրատան՝ տէնիզտէն Անթաքեայա վարտըլար ,
օրատան քի թէմամ էթտիքլէրի իչ իչիւն՝ Ալլա-
26 հըն լութֆունա թէսլիմ օլունմուշլար իտի : Վէ
կէտիքլէրինտէ , քիլիսայը ճէմ՝ էտիպ Ալլահըն՝
ծնլարըն վասիթասը իլէ հէփ էթտիլի շէյլէրի՝ վէ
թաիֆէլէրէ իման գափուսու աշտըլընը խապեր
27 վէրտիլէր : Վէ օրատա շայիրտլէր իլէ վաֆիր զէ-
ման գալտըլար :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ Եէհուտիսթանտան պա՛ղը քիմէլէր էնիպ՝
գարնտաշլարա թա՛լիմ էտէրլէր իտի քի՝ էյէր Մու-
սէսին աջի իւզրէ սիւննէթ օլմազսանըզ , գուր-
2 թուլամազսընըզ : Իմտի Պօղոս հէմ Բառնարանըն
ծնլար իլէ չօգ նիզա՝ վէ միւպահէսէլէրի օլմաղը-
լա , գարար գըլտըլար քի՝ պու մէսէլէ իչիւն Պօ-
ղոս իլէ Բառնարաս վէ արալարընտան պա՛ղը սա-
յիր քիմէլէր Երուսաղէմէ առաքեալլարա վէ իխ-
3 թիարլարա չըգալար : Իմտի ծնլար քիլիսատէն
կէճոտէրիլինճէ , թայիֆէլէրին տէճոմէսինի նազլ
էտէրէք՝ Փիւնիկէտէն վէ Սամարիատան կէչէրլէր
իտի , վէ հէփ գարնտաշլարա պէօյի-ք շազլըգ վէ-
4 բրիլէր իտի : Վէ Երուսաղէմէ հէթիշտիքլէրինտէ՝
քիլիսատէն վէ առաքեալլարտան վէ իխթիարլար-
տան գապուլ օլունտուլար , վէ Ալլահըն ծնլարըն
վասիթասը իլէ էթտիլի շէյլէրին հէփիսինի նազլ

- 5 էյլէտիւրէր : Վէ փարիսեցիւէրն մէզհէպինտէն ի-
ման կէթիրէն պա՛զը քիմսէլէր գալզըպ տէտիւր
քի՛ Օնլարը սիւննէթ էթմէք՝ վէ Մովսէսին նօսօ-
սունու սազլամաղա թէնպին էթմէք կէրէք տիր :
- 6 Իմտի առաքեալլար վէ իխթիարլար՝ պու սէօզ
7 հազզընտա միւլահաղա էթմէյէ ճէմ՝ օլտուլար : Վէ
չօզ միւլահէսէ օլտուգտան սօնկրա՝ Պետրոս գալ-
զըպ օնլարա տէտի . Եւ՝ գարնտաչ առէմէր՝ սիզ
էյի պիլիրսինիզ քի՛ իչիմիզտէ Ալլահ գատիմ կիւն-
լէրտէ սէչտի քի՛ աւետարանն սէօզիւնիւ թայի-
ֆէլէր պէնիմ ազզըմտան իշիտիպ իման կէթիրէ-
8 լէր : Վէ եիւրէքլէրի պիւլէն Ալլահ՝ Ա՛ղիզ Բուհու
պիզէ վէրտիյի կիպի օնլարա տա վէրմէյիլէ՝ օնլարա
9 շէհատէթ էյլէտի : Վէ պիզիմ իլէ օնլարն արա-
սընտա հիչ պիր ֆարզ էթմէտի , չիւն քի օնլարն
10 եիւրէքլէրինի իման իլէ փաքլէտի : Իմտի հալա
նի՛չիւն Ալլահը իմթիհան էտէրսինիզ , քի շայիրա-
լէրին պօյնունա՝ կէրէք պապալարըմզըն կէրէք
քէնտիմիզին կէօթիւրմէյէ գատիր օլմատըզըմզ
11 պիր պօյունտուրուգ գօյասընզ : Լաքին ինանըրըզ
քի՛ Բապպ Յիսուսուն լութֆու իլէ գուրթուլա-
ճաղըզ , նիճէ քի օնլար տախի :
- 12 Վէ պիւթիւն ճէմաա՛թ սիւքիւթ էտիպ՝ Բառ-
նարաա իլէ Պօղոսու տինկլէրէր իտի , քի օնլար՝
Ալլահն օնլարն վասիթասը իլէ թայիֆէլէրտէ էթ-
տիյի հէփ ա՛լամէթլէրի վէ հիքմէթլէրի նազլ է-
13 տէրլէր իտի : Վէ օնլար սիւքիւթ էթտիքտէն սօնկ-
րա , Յակոբոս ճէվապ էտիպ տէտի . Եւ՝ գարնտաչ
14 առէմէլէր՝ պէնի տինկլէյին . Սիմէօն Ալլահն թայի-
ֆէլէրտէն քէնտի ատընա գալմ ալմաղա էվվէլա
15 նիճէ զիյարէթ էթտիյինի նազլ էթտի : Վէ պուհա
փէյզամպէրլէրին սէօզլէրի մութապըզ տըր , նիճէ
16 քի եազըրմըշ տըր . Պունտան սօնկրա տէօնէճէյիմ ,

- վէ Դաւիթին տիւշմիւշ չատրըրնը թէքրար պինա
էտէճէյիմ, վէ ճնուն երզըմըշ ետրէրինի թէքրար
պինա էտէճէյիմ, վէ ճնու թէքրար գուրաճաղըմ .
- 17 Թա քի ատէմէրին պապիւերի՝ վէ պէնիմ ատըմ
շօլ իւզէրինտէ չաղրըլան հէփ թայիֆէլէր Բապպը
արայալար՝ տէյօր պունլարը իճրա էտէն Բապպ :
- 18 Ալլահա էզէլտէն պէրու հէփ քէնտի ա՛մէլլէրի մա՛-
- 19 լիւմ տիւր : Յնուն իչիւն պէն միւնասիպ կէօրիւ-
րիւմ քի՝ թայիֆէլէրտէն Ալլահա տէճնէլէրէ սըզ-
- 20 լէթ վէրմէմէք կէրէք տիր . Լաքին ճնլարա՝ փութ-
լարըն մուրտարլըզլարընտան վէ զինատան վէ պօ-
ղուլմուշտան վէ գանտան կէրի տուրմաղա մէք-
- 21 թիւպ եազմադ կէրէք տիր : Զիրա Մուսէսին՝ էսքի
տէլրէրտէն պէրու՝ հէր շէհիրտէ վա՛ղ էտէնլէրի
վար . չիւն հէր չարաթ կիւնիւնտէ ճէմիյէթ ետր-
լէրինտէ օգունուր :
- 22 Օ զէման առաքեալլարա վէ իխթիարլարա՝ պիւ-
թիւն քիլիտա իլէ պէրապէր՝ միւնասիպ կէօրիւն-
տիւ , քի քէնտիլէրինտէն ատէմէր սէչիպ՝ գարն-
տաշլար արասընտա իլէրտէ օլան քիմսէլէրի էա՛նէ
Բարսաբա լաղըպլանան Յուդայը վէ Շիդայը՝ Պօ-
ղոս վէ Բառնաբաս իլէ պէրապէր Անթաքեսայա կէճն-
- 23 տէրէլէր : Վէ ճնլարըն եէտի իլէ պու շէյլէրի եաղ-
տըլար . Առաքեալլարտան վէ իխթիարլարտան վէ
գարնտաշլարտան՝ Անթաքեսատա վէ Սիւրիատա վէ
Լիլիկիատա թայիֆէլէրտէն օլան գարնտաշլարա
- 24 սէլամ օլունուր : Զիւն քի իշիթտիք , քի պիզտէն
պա՛ղը քիմսէլէր չըզըպ՝ սիւննէթ օլմաղա վէ նօ-
մօսու սաղլամաղա Լըճ՝ Դըր տէյէրէք՝ ճանլարը-
նըզը պօզուպ՝ սիզի սէօզլէր իլէ պուլանտըրըյօր-
- 25 լար , քի պիզ ճնլարա ըամարլամամըրըզ . Պիզ կէօ-
նիւլ պիրլէ ճէմ՝ օլուպ՝ պիզէ միւնասիպ կէօրիւն-
- 26 տիւ քի ատէմէր սէչիպ՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-

- տոսուն իսմի ուղուրունա ճանկարընը գոյան ատէմ-
 էր իլէ՝ էա՛նէ սէվկիւլիւլէրիմիզ Բառնարաս վէ Պո-
 27 ղոս իլէ պէրապէր սիզէ կէօնտէրէլիմ։ Իմտի Յու-
 ղայը վէ Շիղայը կէօնտէրտիք, քի ծնլար տախի
 28 սէօզ իլէ հէման պու շէյլէրի խապէր էտէլէր։ Զի-
 րա Ա՛ղիզ Բուհա հէմ պիզէ միւնասիպ կէօրիւն-
 տիւ քի՝ սիզլին իւզէրինիզէ պու իղթիզալը շէյ-
 29 լէրտէն մա՛տա զայրի եիւք գօնմայա։ Եա՛նի փութ-
 լարա գուրպան օլունմուշ շէյլէրտէն վէ գանտան
 վէ պօղուլմուշտան վէ զինատան կէրի տուրասը-
 նըզ. քի քէնտիլէրինիզի պու շէյլէրտէն կէօզէթ-
 մէյլէ, էյի էտէճէքսինիզ. սաղ օլուն։
- 30 Իմտի ծնլար սալըվէրիլինճէ՝ Անթաքեայա կէլ-
 տիլէր, վէ ճէմաաթը թօփլայըպ՝ մէքթիւպի վէր-
 31 տիլէր։ Վէ օղուտուզլարընտա՝ թէսէլլիտէն էօ-
 32 թիւրիւ շաղ օլտուլար։ Հէմ Յուգա իլէ Շիղա
 քէնտիլէրի տախի փէյզամպէրլէր օլմաղրլա՝ չօզ
 սէօզ իլէ գարնտաշլարա թէսէլլի վէրտիլէր, վէ
 33 գավիլէտիլէր։ Վէ պիր գէման էյլէնտիքտէն սօնկ-
 րա, գարնտաշլարտան սէլամէթ իլէ առաքեալլա-
 34 րա սալը վէրիլտիլէր։ Ամմա Շիղայա միւնասիպ
 35 կէօրիւնտիւ քի՝ օրատա գալա։ Վէ Պօղոս իլէ
 Բառնարաս Անթաքեատա էյլէնիլրլէր իտի, վէ Բապ-
 պըն սէօզիւնիւ չօզ զայրի քիմսէլէր իլէ պէրապէր
 թա՛լիմ էտէրէք միւթտէ վէրիլլէր իտի։
- 36 Վէ պիր գաշ կիւնտէն սօնկրա Պօղոս Բառնա-
 րասա տէտի։ Հալա տէօնիւպ՝ Բապպըն սէօզիւ-
 նիւ չօլ վա՛զ էթտիլիմիզ հէր պիր շէհիրտէ գա-
 րընտաշլարըն նիճէ օլտուզլարընը զլյարէթ էտէ-
 37 լիմ։ Վէ Բառնարաս Մարկոս անկըլան Յովհաննէսի
 38 պէրապէր ալմագ իոթէր իտի։ Պօղոս իսէ՝ Պամ-
 փիւլիտտան ծնլարտան այրըլըպ պիլէլէրլինճէ իշէ
 կէլմէյէն քիմսէյի պէրապէր ալմաղա լայըզ սալ-

- 39 մատը : Իմաի նիզա՝ օլտու , չէօյէ քի պիրիպիրին-
տէն այրրլորլար , վէ Բաւնաբաս Մարկոսու ալըպ՝
40 տէնիգտէն Գըպրըսա վարտը : Պօղոս տախի Շի-
ղայը սէչիպ՝ դարնտաշլարտան Ալլահն ինայէ-
41 Թինէ ինալէ օլունաուգտան սօնկրա չըգտը : Վէ
Սիւրիայը հէմ Կիլիկիայը տօլաշըպ՝ քիլիսալէրի
սապիթ էտէր իտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ Դերբէյէ հէմ Լիւստրայա եէթիշտի . վէ իշ-
թէ օրատա Տիմոթէոս իսմինտէ պիր շայիրա վար
իտի , քի իմանէ կէլիշ պիր Եէհուտի գարընըն օղ-
2 լու օլուպ՝ պապասը Եունանի իտի . Պու Լիւստ-
րատա վէ Գօնեատա օլան դարնտաշլարտան էյի
3 չէհատէթ օլունուր իտի : Պօղոս իսթէտի քի՝ պու
պէրապէրինճէ չըգա . վէ օ մահալլէրտէ օլան Եէ-
հուտիլէրին սէպէպինտէն՝ ծնու ալըպ սիւննէթլէ-
տի . զիրա հէփիսի ծնուն պապասընը պիլիրլէր
4 իտի , քի Եունանի իտի : Վէ շէհրլէրտէն կէչէր-
լէրքէն , ծնլարա Երուսաղէմտէ օլան առաքեալ-
լարտան վէ ինթիարլարտան միւնասիպ կէօրիւլէն
5 դանունլարը սաղլամաղա ըսմարլար իտի : Իմտի
քիլիսալէր իմանտա սապիթ օլարադ՝ հէր կիւն սու-
յըտա արթարլար իտի :
6 Վէ Փիւղիատան հէմ Դադատիա տիյարընտան
կէչիպ՝ ծնլար Ասիատա սէօղիւ սէօյլէմէյէ Ա՛ղիզ
7 Բուհտան մէն՝ օլունամաղրլա , Միւսիայա կէլիպ՝
Բիւթանիայա տօղրու կիթմէյէ չալըշըրլար իտի .
8 վէ Յիսուսուն Բուհու ծնլարը զօյլէրմէտի : Վէ
9 Միւսիայը կէչիպ՝ Տրովադայա էնտիլէր : Վէ Պօ-
ղոսա կէճէ իլէ պիր բիւյա կէօրիւնտիւ . Մակե-
դոնլու պիր առէմ տուրուպ՝ ծնա եալվարըր իտի ,

- վէ տէր իտի . Մակեդոնիայա կէշիւյ՝ պիղէ եար-
- 10 տում էլլէ : Վէ բիւշայը կէօրիւնճէ , թէզ Մակեդո-
նիայա չըգմագ իսթէտիք . չիւն քի՝ անկլատըզ քի
Բապպ պիղի՝ ծնլարա վա՛ղ էթմէյէ չաղըրմըշ տըր :
- 11 Իմսի պիղ Տրովադատան աչըլըպ՝ Սամօթրակէյէ
12 տօղրուլտուզ , վէ էրթէսի կիւն Նէապօլիսէ , Օ-
րատան տախի Մակեդոնիա սէմթինին պաշ շէհրի՝
նագլի իսքեան օլունմուշ մահալ օլան փիլիպպէյէ
Փարբէ . վէ պու շէհրտէ պիր գաշ կիւն էլլէնտիք :
- 13 Վէ չարաթ կիւնիւնտէ շէհրտէն տիշարը բրմաղըն
եանընա չըգտըզ , օրատա քի՝ ա՛սէթա տուա՝ եւ-
րի իտի . վէ օթուրուպ՝ ճէմ՝ օլունմուշ գարըլարա
- 14 սէօլլէր իտիք : Վէ Թիւատիբ շէհրինտէն իսքէրէթ
սաթան՝ ատը Լիդիա՝ Ալլահա ի՛թիգատ էտէն պիր
գարը անկէլէր իտի , քի Բապպ պունուն երւէրէյի-
նի աչտը , քի Պօղոստան սէօլլէնիլէն շէյէրէ տիպ-
- 15 գաթ էտէ : Վէ քէնտիտի հէմ էվի վաֆթիզ օլմա-
ղըրա , եալլարըպ տէտի . էյէր պէնի Բապպա է-
մին սայտընըզ իսէ էվիմէ կիրիպ գալըն . վէ պի-
ղէ գօր էթտի :
- 16 Վէ վաղի՝ օլտու քի՝ պիղ տուա՛յա կիտէրքէն ,
պիղէ Ֆալճըլըզ բուհու օլան պիր գըզ բասթ կէլ-
տի , քի օ՝ Ֆալճըլըզ էթմէյիլէ աղալարընա չօգ քեար
- 17 կէթիբիբ իտի : Պու գըզ Պօղոսուն վէ պիղիմ ար-
տըմըզճա տիւշիւպ չաղըրարագ տէր իտի . Պու
ատէմիլէր՝ Ալլահ Թաա՛լանըն գուլլարը տըր , քի
- 18 ծնլար պիղէ խէլաս եօլու վագ՝ էտէրլէր : Վէ պու-
նու չօգ կիւնլէրճէ էտէր իտի . վէ Պօղոս թա՛ճիզ
օլուպ՝ տէճնտիւ վէ բուհա տէտի . Սանա՝ Յիսուս
Քրիստոսուն ատը իլէ էմր էտէրիմ , քի ճնտան չը-
- 19 գաաըն . վէ օ սաա՛թ չըգտը : Վէ ճնուն աղալարը՝
քեարլարընըն իւմիտի քէսիլտիլինի կէօրիւնճէ , Պօ-
ղոսու վէ Շիղայը թութուպ՝ փաղարա հիւքմտար-

- 20 լարա սիւրիւքէտիւէր : Վէ ծնարը սէրտարարն
հաննա կէթիւիւ տէտիւէր : Պու ասէմէր՝ Եհնու-
- 21 տիւէր իքէն՝ չէհրմիդի ալթիւսթ էտէյօրլար : Վէ
պիդ Բօմալըլար իքէն, պիդէ դապուլ վէ ա՛մէլ
- 22 էթմէյէ ճայիդ օլմայան ալինլէր վա՛ղ էտէրլէր : Վէ
զալապալըզ ծնարըն իւզէրինէ հիւճիւմ էյլէտի, վէ
սէրտարար ծնարըն էսվապարընը երրթըպ՝ տէօ-
- 23 յիւմէյէ էմր էտէրլէր իտի : Վէ ծնարա չօգ տէյ-
նէք չալտրդտան սօնկըա՝ զընտանա աթըպ՝ զըն-
տան պէքճիսինէ թէնպիհ էթտիւէր քի՝ ծնարը դա-
- 24 վիճէ սազլայա : Քի օ՝ պէօյլէ պիր թէնպիհ ալմա-
ղըլա , ծնարը իչ զընտանա գօյուպ՝ այաղլարընը
թօթրուղա վուրտու :
- 25 Ամմա կէճէ էարըսընտա Պօղոս հէմ Շիղա տուա՝
էտիպ՝ Ալլահա թէնպիհ էտէրլէր իտի : վէ մա՛ն-
- 26 պուսլար ծնարը տինկլէր իտի : Վէ ափանսըզ պիր
պէօյլըք զէլզէլէ օլտու, չէօյլէ քի՝ զընտանըն թէ-
մէլլէրի սարըլտը, հէմ տէր ա՛ղապ հէփ գափու-
- 27 տիւ : Վէ զընտան պէքճիսի ույանմաղըլա՝ զըն-
տանըն գափուլարընը աչըզ կէօրիւնճէ, մահպուս-
լար գաչտը գանն էթտիլինտէն՝ պիր պըչազ չէքիպ
- 28 քէնտիսինի էօլտիւրէճէք օլտու : Ամմա Պօղոս
կիւքսէք սէս իլէ չաղըրըպ տէտի : Քէնտինէ հիչ
պիր քէօթիւ չէյ էթմէ, զիրա հէփիմիդ պուրատա
- 29 իզ՝ Վէ ըլըզ տիւէյիպ իչէրի սըչրատը, վէ գօրգու-
իլէ տօլուպ՝ Պօղոս վէ Շիղանըն էօնիւնէ տիւշտիւ :
- 30 Վէ ծնարը տիշարըյա կէթիւիւ տէտի : Եա՛ է-
ֆէնտիւէր՝ պանա նէ՞ էթմէք կէրէք տիր քի՝ խէ-
- 31 լաա պուլայըմ : Վէ ծնար տէտիւէր : Բապս Յի-
սուս Քրիստոսա իման կէթիւր, վէ քէնտին հէմ է-
- 32 վին խէլաա պուլասընըզ : Վէ օնա հէմ օնուն է-
վինտէ հէփ օլանլարա Բապսըն սէօղիւնիւ սէօյ-

- 33 լէտիլէր: Վէ ծնւարը կէճէնին հէման օ սաա'թըն-
տա ալըպ' հարալարընը հայգատը. վէ տէր ա'գապ
քէնտիտի վէ հէի ծնա միւթա'լիզ օլանլար վաֆ-
34 թիզ օլտուլար: Վէ ծնւարը էվինէ չըգարըպ' սօֆ-
րա գուրտու, վէ Ալլահա իման կէթիրիպ պիւ-
35 թիւն էվի իլէ մէսրուր օլտու: Վէ կիւնտիւզ օ-
լոււճա, սէրտարլար չաուչլարը կէօնտէրիպ տէ-
36 տիլէր. Օ ատէմլէրի սալը վէր: Վէ զընտան պէք-
ճիպի պու սէօզլէրի Պօղոսա խապէր վէրտի, քի
Սէրտարլար սալը վէրիլէտինիզ տէյիւ կէօնտէրտի-
37 լէր, իմտի հալա չըզըպ' սէլամթ իլէ կիտին: Ամ-
մա Պօղոս ծնւարա տէտի. Պիզ Բօմալը սատէմլէր
իքէն պիզլի պիլա միւհաքէմէ աշիքեարէ տէօյիւպ
զընտանա գօտուլար, վէ չիմտի պիզի կիզլը մի
չըգարըյօրլար. էօյլէ օլմազ, իլլա կէլիպ պիզի
38 քէնտիլէրի չըգարտըլար: Վէ չաուչլար պու սէօզ-
լէրի սէրտարլարա խապէր վէրտիլէր. վէ Բօմալը
օլտուզլարընը իշիտինճէ գօրգտուլար, վէ կէլիպ
39 ծնւարա թէսէլի վէրտիլէր. Վէ տիշարըյա չըգա-
րըպ' եալվարըրլար իտի, քի շէհրտէն չըգալար:
40 Վէ զընտանտան չըզըպ' լիդիանըն էվինէ կիրտի-
լէր, վէ գարնտաչլարը կէօրիւպ' ծնւարա թէսէլ-
լի վէրտիլէրտէն սօնկրա չըգալար:

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ Ամիիպօլիս հէմ Ապոզանիատան կէչիպ Սէ-
լանիյէ կէլտիլէր, քի օրատա Յէհուտիլէրին ճէմի-
2 յէթ եէրի վար իտի: Վէ Պօղոս ա'տէթի իւզընէ
ծնւարա կիրտի, վէ իւչ չարաթ կիւնիւ' ծնւար իլէ
3 քիթապլարտան սէօյլէշիր իտի. Վէ թէֆսիր էտէր
իտի, հէմ պէյան էտէր իտի քի' Քրիստոսա էլէմ
չէքմէք վէ էօլիւլէրտէն զըյամ էթմէք լազըմ ի-

- տի , հէմ քի՝ պէնիմ սիզէ խապէր վերտիլիմ Յի-
 4 սուս՝ Գրիստոս պու տուր : Վէ ծնւարտան պա-
 զըլարը գանտըլար , վէ Պօղոսս հէմ Շիղայա գա-
 թըլտըլար , հէմ ի՛թիգատու Եռնանիլէրտէն չօգ
 քիմսէլէր՝ վէ իլէրիտէ օլան գարըլարտան նէչէլէրի
 5 տախի : Ամմա իման կէթիրմէյէն Եէհուտիլէր հա-
 սէտ էթմէյիլէ՝ այադ թազըմը պա՛ղը եարամադ
 քիմսէլէրի պէրապէր ալըպ , ճիւմհիւր էթմէլէ՝
 չէհրի վէլլէլէյէ վէրիլէր իտի , վէ Յասոնուռն էվի-
 նէ հիւճիւմ էտիպ՝ ծնւարը ճիւմհիւրէ կէթիրմէյէ
 6 արարըլար իտի : Վէ ծնւարը պուլմամաղըլա , Յա-
 սոնու վէ պա՛ղը գարնտաչլարը չէհրին զապլիթէ-
 րինէ սիւրիւքլէյիպ պաղըրըրըլար իտի քի՝ ճիւն-
 եայը պու ալթիւպթ էտէն քիմսէլէր պուրայա տա-
 7 խի կէտիլէր . Բի ծնւարը Յասոն գապուլ էթտի .
 վէ պոնւարըն հէփիսի կայսերին Փէրմանլարընա
 գարչը ա՛մէլ էտէրլէր , չիւն քի պիւր զայրի քիմսէ՝
 8 եա՛նի Յիսուս փատիչահ տըր տէյօրըլար : Վէ ծն-
 լար՝ պու շէյլէրի իշիտէն զալապալըղը վէ շէհրին
 9 զապլիթլէրինի թահրիք էթտիլէր : Վէ ծնւար Յա-
 սոնտան հէմ գալանլարտան քէֆալէթ ալըպ՝ ծն-
 10 լարը սալը վէրտիլէր : Վէ գարնտաչլար տէր ա՛-
 գապ կէճէ իլէ՝ կէրէք Պօղոսու կէրէք Շիղայը Բե-
 րիայա կէծնտէրտիլէր . վէ ծնւար օրայա վարընճա ,
 11 Եէհուտիլէրին ճէմի՛յէթ եէրինէ կիթտիլէր : Վէ
 պուռնլար՝ Սէլանիքտէ օլանլարտան տահա ասըլ-
 գատէ օլմալէրի իլէ , սէօղիւ ճանի կէծնիւլտէն
 գապուլ էտիպ՝ պու շէյլէր պէօյլէ՛ մի տիր տէյիւ՝
 12 հէր կիւն Բիթապլարը թէֆթիշ էտէրլէր իտի , իմ-
 տի ծնւարտան չօգ քիմսէլէր՝ հէմ Եռնանիլէ միւ-
 թէպէրէ գարըլարտան հէմ էրքէքլէրտէն նէչէլէրի
 13 ինանտըլար : Վէ Սէլանիքտէն օլան Եէհուտիլէր՝
 Ալլահըն սէօղիւնիւն Պօղոստան Բերիատա վա՛ղ

- օլոռնտուղունու տուլտուղլարրնտա, խաղը թահ-
 14 րիք էտէրէք՝ օրսոյա տախի կէլտիլէր: Վէ օ զէման
 անխտէ գարնտաչլար Պօղոսու տէնիղէտէք կիթ-
 մէք իչիւն կէօնտէրտիլէր. ամմա կէրէք Շիղա կէ-
 15 րէք Տիմոթէոս օրատա գալտըլար: Վէ Պօղոսա
 եօլտաչ օլանլար՝ ծնու Աթինայէտէք կէթիւրտիլէր.
 վէ Շիղա իլէ Տիմոթէոսուն հագգընտա պիրան էվ-
 վէլ ծնա կէլսինլէր տէյիւ թէնպիհ ալտըգտան սօնկ-
 րա տէօնտիլէր:
 16 Վէ Պօղոս Աթինատա ծնլարը պէքլէր իքէն, չէնրի
 փութլարտան տօլու օլտուղունու կէօրտիւլիւնտէն՝
 17 բուհու տէրունինտէ հէրարէթլէնիր իտի: Իմտի
 ճէմիյէթ եէրինտէ Նէհուտիլէր իլէ վէ իթիգատը
 քիմսէլէր իլէ՝ վէ չարչուտա հէր կիւն բասթ կէ-
 18 լէնլէր իլէ սէօյլէչիւր իտի: Վէ Յպիկուրի հէմ Ստոյի-
 կի Ֆէյլէսօֆլարտան պա՛ղըսը ծնուն իլէ միւճա-
 տէլէ էտէրլէր իտի. վէ պա՛ղըլարը՝ Պու սէօզ տա-
 ղըտըճը նէ՞ տէմէք իսթէյօր, պա՛ղըլարը իսէ՛ Նա-
 ալլահլար փա՛ղ էտիճիսի օլմալը տըր տէրլէր իտի.
 զիրա ծնլարա Յիսուսու վէ գըյամէթի միւժտէ է-
 19 տէր իտի: Վէ ծնու թութուպ՝ Արիսպաղ Ֆէհէճէ-
 քիէ կէօթիւրտիլէր, վէ տէտիլէր. Պու սէնտէն
 սէօյլէնէն եէնի թա՛լիւմն նէ՛ օլտուղունու անկլա-
 20 մաղա գատիր օլմըրմուլուզ. Զիրա սէն գուլապ-
 արըմըզա պա՛ղը կաու չէյլէր կէթիւրյօրսուն. Իմտի
 21 ծնլարըն նէ՛ օլտուղունու անկլամազ իսթէրիզ: Հէփ
 Աթինալըլար իսէ՛ վէ միւսաաֆիր եապանճըլար՝ պիր
 եէնի չէյ սէօյլէմէքտէն վէ տինկլէմէքտէն դայրի
 22 չէյէ տիգգաթ էթմէզլէր իտի: Իմտի Պօղոս Արիս-
 պաղըն օրթասընտա տուրուպ տէտի. Նա՛ Աթի-
 նալը ատէմլէր՝ սիզի հէր վէճն իլէ դայէթ էչի
 23 մէզհէպ կէօրիւյօրում: Զիրա տօլաչըպ սիզին ի՛-
 պատէթ եէրլէրինիզի սէյը էտէր իքէն, պիր մէզ-

- պահ տալիս պուշտում, քի ծնուն իւզէրինտէ՝ Նա-
մա՛լիւմ օլան Ալլահա եազըմըշ տըր . իմտի սիղէ
մա՛լիւմ օլմայըպ ի՛պատէթ էթտիյինիզի՛ սիղէ հէ-
24 ման ծնու խապէր էտէրիմ : Տիւնեայը վէ ծնտա
հէփ օլանը եարատան Ալլահ՝ կէօյիւն վէ եէրին
Բապպը օլմազըւա , էլ իլէ եափըմըշ հէքէլլէրտէ
25 սաքին օլմազ . Հէմ ծնա՝ պիր շէյէ միւհթաճ կիպլի՝
ատէմէր էլլէրի իլէ խըզմէթ օլունմազ . Հիւն քի
հէփիսինէ է՛օմիւ վէ նէֆէսի վէ հէր շէյի վէրէն
26 օ տուր . Վէ եէրին պիւթիւն եիւզիւ իւզէրինէ
սաքին օլմազա՝ պիր զանտան ատէմէրին հէր միւ-
լէթինի եարաթտը , վէ մուա՛յին վազըթլարա հէմ
ճիւրըն մէքեանլարընըն սինօրլարընա հուտուտ
27 գօտու , Թա Ալլահը արայալար , քի պէքի ծնու
էլլէր իլէ եօզլայըպ պուշալար , էյէրչի օ՝ պիզիմ
28 հէր պիրիմիգտէն ուզազ տէյիլ իտէ տէ : Զիրա
ծնուն իլէ եաշարըզ , վէ թէփրէնիբիզ , վէ վարըզ ,
նիճէ քի սիզին շա՛րլէրինիգտէն տալիս պա՛ղը-
լարը տէաիլէր քի՝ Զիրա հէմ ծնուն ճինսի իզ :
29 իմտի պիզ Ալլահըն ճինսի օլտուղումուզ թազտիր-
տէ՝ Ալլահըզը ալթունա եա կիւմիւշէ եա թաշա՝
ատէմ սանաաթընըն վէ հիւնէրինին օյմառընա պէնկ-
30 ղէր զանն էթմէք կէրէք տէյիլ իզ : Իմտի Ալլահ
ճահիլլիյին վազըթլարընը կէօրմէզլիյէ վուրուպ՝
չիմտի ատէմէրին հէփիսինէ հէր եէրտէ թէնպիհ
31 էտէր , քի թէվպէ էտէլէր . Զիրա պիր կիւն թազ-
տիր էթսի , քի ծնտա տիւնեայը ա՛տալէթ իւզըէ
հիւքմ էտէ , պիր թա՛յին էթալիյի ատէմին վասի-
թասը իլէ քի՝ ծնու էօլիւլէրտէն զալտըրմազ իլէ՝
հէփիսինէ ի՛թիմատ վէրտի :
32 Վէ ճիւրա էօլիւլէրտէն զալզմայը իշիտինճէ՝ պա՛-
զըլարը զէվզէնիբիլէր իտի , վէ պա՛ղրլարը տէտի-
33 լէր . Պու խուտուտա սէնի եինէ տինկէյէլիմ : Վէ

Պօղոս պունճիլէյին՝ ծնւարնն օրթասընտան չըդտը :
 34 Ամմա պա՛ղը ասէմէր ծնա միւլհազ օլուպ ինան-
 տըլար, քի ծնւարնն արասընտա Արիսպապլը Դիո-
 նեսիոս հէմ Դամարիս նամ պիր զարը՝ վէ պուն-
 լար իլէ պերապէր զայրի քիմսէլէր տախի վար իտի :

ՊԱՊ 18

1 Վէ պունլարտան սօնկրա՝ Պօղոս Աթինատան
 2 այրըլըպ Կորնթոսս կէլտի : Վէ ճինսի Պոնտոսլու
 Ակիւղաս նամ պիր Եհնուտիլի վէ ծնուն զարըսը
 Պրիսկիղայը պուլտու քի՝ Կղօթիոս Կալէլին հէփ
 Եհնուտիլէր Բօմատան այրըլմաղա էմր էլթիլին-
 տէն՝ Իտալիատան եէնի կէլմիլէր իտի, վէ ծնա-
 3 րնն եանընա վարտը : Վէ պիր սանաաթտան օլ-
 մաղըլա՝ ծնւարնն եանընտա գալտը, վէ իշլէր իտի :
 4 Ղիրա սանաաթլարը չասըրճըլըգ իտի : Վէ հէր
 շարաթ կիւնիւնտէ ճէմիյէթ եէրինտէ սէօլէր իտի,
 վէ Եհնուտիլէրի հէմ Եունանիլէրի գանտըրըր իտի :
 5 Վէ Շիղա իլէ Տիմոթէոս Մակեդոնիատան էնտիք-
 լէրինտէ՝ Պօղոս բուհտա սըգըլարադ՝ Եհնուտիլէրէ՝
 Յիսուսուն Քրիստոս օլտուղունու շէհատէթ էտէր
 6 իտի : Վէ ծնւար զարչը տուրուպ քիւֆր էթմէ-
 լէրիլէ, էսվապլարընը սիւքիպ ծնւարա տէտի. Քէն-
 տի գանընըգ պաշընըղըն իւղէրինէ օլսուն. պէն
 փաք իմ. շիմտէն սօնկրա թալիֆէլէրէ վարաճա-
 7 Ղըմ. վէ օրատան կէօչիւպ՝ Ալլահտան գօրգան
 Յուստոս ատընտա պիր քիմսէնին էվինէ կէլտի,
 քի ծնուն էվի ճէմիյէթ եէրինէ պիթիլիք իտի :
 8 Վէ ճէմիյէթ պաշը Կրիսպոս պիւթիւն էվի իլէ
 Բապպա ինանտը. վէ Կորնթոսլուարտան չօգ քիմ-
 սէլէր իշիտիպ ինանըրլար իտի, վէ վաֆթիղ օլուր-
 9 լար իտի : Վէ Բապպ րիւյատա կէճէ իլէ Պօղոսս

- տէտի . Գօրգմա , լաքին սէօյլէ վէ սիւքիւթ էթմէ .
- 10 Զիրա պէն սէնին իլէ իմ , վէ հիշ քիմսէ սէնի ին-
ճիթմէք իչիւն՝ սանա հիւճիւմ էթմէյէճէք . զիրա
- 11 պու շէհրտէ չօգ խալգըմ վար : Վէ ծնլարն ա-
րասընտա Ալլահըն սէօղիւնիւ թա՛լիմ էտէրէք՝ պիր
հըլ վէ ալթը այ օթուրտու :
- 12 Վէ Գաղիոն Աքայիանըն դայիմագամը իքէն ,
Եէհուաիլէր հէքտիլ Պօղոսուն իւղէրինէ գալգըպ՝
- 13 ծնու տիվանա կէթիրտիլէր . Վէ տէտիլէր քի՛ Պու
քիմսէ ատէմէրի գանաըրըր , քի Ալլահա՛ն՝ նօմօսա
- 14 մուղայիր ի՛պատէթ էտէլէր : Վէ Պօղոս աղգընը
աչաճագ օլտուգտա , Գաղիոն Եէհուաիլէրէ տէ-
տի . Էյէր պիր նահաղըդ կախօտ պիր եարամագ
Ֆէնտ օլսա իտի՝ Եա՛ Եէհուաիլէր՝ սիղի հագ
- 15 իւղէր թէհամմիւլ էտէրիտիմ : Ամմա էյէր սէօղ եա
ատլար եա քէնտի նօմօսունուղ խուսուսունտա
պիր մէսէլէ իսէ , քէնափնիզ կէօրիւն . զիրա պէն
- 16 պու շէյլէրին հաքիմի օլմագ իսթէմէմ : Վէ ծնլա-
17 րը մէհքէմէտէն գօվտու : Վէ հէփ Եունանիլէր ճէ-
միյէթ պաշը Սոսթէնէսի թութուպ՝ տիվանըն էօ-
նիւնտէ տէօյէրլէր իտի . Գաղիոնուն իսէ պու շէյ-
լէրտէն հիշ Վաղիֆէսի տէյիլ իտի :
- 18 Վէ Պօղոս վաֆիր կիւնլէր տահա էյլէնիպ՝ գա-
րընտաշլար իլէ վէտալաշտըգտան սօնկրա՝ տէնիլզ-
տէն Սիւրիայա կիթտի . վէ ծնուն պիլէսինճէ Պրիւ-
կիղա վէ Ակիւղաս Կէֆէ , վէ Կենքրեատա սաշը-
- 19 նը գըրդաը , զիրա աաաղը վար իտի : Վէ Ե-
փեսոսա հէթիշտի , վէ ծնլարը օրատա պրագտը .
ամմա քէնտիսի՝ ճէմիյէթ հէրինէ կիրիպ՝ Եէհու-
- 20 տիլէր իլէ սէօյէշտի : Վէ ծնլար եանլարընտա տա-
հա չօգ զէման տուրմագա ծնա եալվարըրլար իտի ,
- 21 ամմա գայիլ օլմատը . Իլլա ծնլար իլէ վէտալաշըպ
տէտի . Պանա՛ կէլէճէք պայրամը հէր վէճհէ Ե-

- րուսաղէմտէ էթմէք կէրէք տիր . ամմա Ալլահն իրատէթի իլէ եխնէ սիզէ տէօնէճէյիմ . վէ Նփեսոսս
- 22 տան կէմի իլէ եօլա չըգտը . վէ Վեսարիայա է-
նիպ՝ Նէրոսսէֆէ չըգտը , վէ քիլիսայը սէլամատը ,
- 23 անտէն Անթարիայա էնտի : վէ պիր էյամ էյլէ-
նիպ՝ Գաղատիա էյալէթինի վէ Փոիւզիայը սըրասը
իլէ տօլաչարապ՝ հէփ շայիրալէրի գազիլէտիր իտի :
- 24 վէ Ապօղոս ատընտա ճինտի Աղէքսանդրիալը
էհիլ քէլամ Նէհուտի պիր ատէմ՝ Նփեսոսս եէ-
թիմսէ Բաղպըն եօլունու էօյրէնմիլ իտի . վէ բուհ
- 25 թիշտի , քի պու՝ Գիթապլարտա մահիր իտի : Պու
հէրարէթի իլէ Բաղպըն խուսուսունտա տիզգաթ
իլէ սէօյլէյիպ թալիմ էտէր իտի . ամմա եալընըզ
- 26 Յովհաննէսին վաֆթիզինի պիլիբ իտի : վէ պու
քիմսէ ճէմիյէթի եէրինտէ ճէսարէթ իլէ սէօյլէմէյէ
պաշլատը . վէ Ակիւզաս իլէ Պրիսկիզա օնու իշի-
տիպ՝ օնու եամլարընա ալարլար , վէ Ալլահն եօ-
- 27 լունու օնա տահա թէքմիլճէ անկլաթարլար : վէ
պու՝ Աքայիայա կէչմէք իսթէմէքլէ , գարնտաշլար
շայիրտլէրէ նասիհաթ էտէրէք եազտըլար քի՝ օնու
գապուլ էտէլէր . քի օ՝ եէթիչինճէ ի՛նայէթին վա-
սիթասի իլէ իման կէթիթէնլէրէ չօգ եարտըմ էյ-
- 28 լէտի : Զիրա Գիթապլարտան Յիսուսուն Գրիտոս
օլտուզունու կէօսթէրէրէք՝ Նէհուտիլէրի շիտտէթ
իլէ աշիքհարէ իլգամ էտէր իտի :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Ապօղոս Կորնթոստա իքէն ,
Պօղոս եօգարքի սէմթլէրի տօլաչարապ Նփեսոսս
կէլաի . վէ պա՛ղը շայիրտլէրի պուլուպ՝ օնլարա
- 2 տէտի . ինանարզընրպտա Ա՛ղիզ Բուհ ալտընըզ մը .
վէ օնլար օնա տէտիլէր քի՝ Ա՛ղիզ Բուհ վար օլ-

- 3 տուղոնու պիլէ իշիթմէտիք : Վէ ընլարա տէտի .
 Իմաի նէյ՞ վաֆթիզ օլտունուզ . վէ ընլար՝ Յով-
 4 հաննէսին վաֆթիզինէ տէտիլէր : Վէ Պօղոս տէ-
 տի . կէրչի Յովհաննէս խալլա՝ ընտան սօնկրա
 կէլէնէ՝ հա՛նի Քրիստոս Յիսուսա ինանալար տէյէ-
 5 րէք՝ թէ՛վպէ վաֆթիզի վաֆթիզ էյլէտի : Վէ ըն-
 ևար իշիտինճէ , Բապպ Յիսուսուն աաընա վաֆ-
 6 թիզ օլտուլար : Վէ Պօղոս ընլարըն իւզէրինէ էլ-
 լէրինի գօմաղըլա՝ Ա՛ղիզ Բուհ ընլարըն իւզէրինէ
 կէլտի , վէ շայրէ տիլլէր իլէ սէօյլէյիպ՝ փէյզամպէր-
 7 լիք էտէրլէր իտի : Վէ հէփիսի ըն իքի ատէմ գա-
 8 տար իտի : Վէ ճէմիյէթ եէրինէ կիրիպ՝ իւչ այ
 Ալլահըն փատիշահլըզը խուսուսունտա սէօյլէյիպ
 9 գանտըրարագ՝ սէրպէսթ սէօյլէր իտի : Վէ պա՛ղը
 քիմնէլէր ճէմաաթըն էօսիւնտէ պու մէզնէպէ քէօ-
 թիւ սէօյլէյէրէք գաթըլանըպ՝ իթաաթ էթմէտիք-
 լէրի թագոտիտէ , հանլարընտան չէքիլիպ՝ չայիրտ-
 լէրի այըրտը , վէ հէր կիւն Տիւրան շա՛մ պիր քիմ-
 10 սէնին մէտրէսէսինտէ սէօյլէր իտի : Վէ պու՝ իքի
 երլ սիւրտիւ . չէօյլէ քի՝ Ասիատա հէփ սաքին օ-
 լանլար՝ կէրէք Եհնուտիլէր կէրէք Եոնանիլէր Բապպ
 11 Յիսուսուն սէօզիւնիւ իշիթտիլէր : Վէ Ալլահ Պօ-
 ղոսուն էլլէրի իլէ ա՛ճայըպ մի՛ւճիզաթլար զըլար
 12 իտի : Շէօյլէ քի՝ ընուն ճէսէտինտէն խաթթալա-
 րըն իւզէրինէ պիլէ մախրամալար հախօտ փէշթի-
 մալլար կէօթիւրիւրլէր իտի , վէ խաթթալըզարըն-
 տան սաղալըրլար իտի , հէմ հարամազ բուհլար
 չըզար իտի :
 13 Վէ տօլաշան էֆսունճու Եհնուտիլէրտէն պա՛ւ-
 ղըլարը՝ հարամազ բուհլարը օլան քիմնէլէրին իւ-
 ղէրինէ Բապպ Յիսուսուն աաընը զիքը էթմէյէ էլ
 գօյուպ տէրլէր իտի . Պօղոսուն վա՛զ էթտիյի Յի-
 14 սուս իլէ սիզէ անտ վէրիւրիզ : Վէ պուհու էտէն-

- լէր՝ Սկեւա Նա՛ պիր ԵՆՆուտի պաշ քեհնինն եւտի
 15 օղուլարը խտի : Վէ հարամաղ բուհ ճէվապ վէ-
 րիպ տէտի : Յիսուսու թանրըրմ, Պօղոսու տէ պի-
 16 լիրիմ : լաքին սիգ քիմէր սինիզ : Վէ օլ հարա-
 մաղ բուհու օլան քիմսէ ծնլարըն իւզերինէ սըշ-
 րայըպ՝ ծնլարը զապթ էթմէյիլէ, իւզերլերինէ դա-
 17 լիպ կէլտի : չէօյլէ քի ծնլար օ էվտէն չըփլագ վէ
 հարալանմըշ գաչտըլար : Վէ պու՝ Եփեսոստա հէփ
 սաքին օլան կերէք ԵՆՆուտիլերէ կերէք Եսնանի-
 18 լերէ մալլիւմ օլտու : վէ հէփիսինն իւզերլինէ զօր-
 դու տիւշտիւ, վէ Բապպ Յիսուսուն ատընա թա՛-
 19 զիմ օլունուր խտի : Վէ իման կէթիւրէնլերտէն չօգ
 քիմսէլեր կէլիպ՝ ա՛մէլլերլինի ի՛թրաֆ էտէրէք խա-
 20 պեր էտէրլեր խտի : Վէ պիւլիւծիւլիւք իշլէյէն-
 լերտէն վաֆիր քիմսէլեր քիթապլարընը ճէմ՝ է-
 տիպ՝ հէփիսինն էսնիւնտէ եագարլար խտի : վէ
 21 ծնլարըն զըյմէթլինի հիւապ էտիպ պուլտուլար քի՝
 էլլի պին զըթա՛ կիւմիւշ խտի : Պէօյլէճէ՛ Բապպըն
 սէօզիւ գուվվէթ իլէ արթըպ գուվվէթլէնիր խտի :
 22 Վէ պու չէյլեր թէքմիլ օլունճա, Պօղոս միւրատ
 էթտի քի՝ Մակեդոնիատան վէ Աքայիատան կէ-
 չիպ՝ Երուսաղէմէ վարա : վէ տէտի քի՝ Օրայա
 վարտըղըմտան սօնկրա՝ Բօմայը տախի կէօրսէմ
 23 կերէք տիր : Վէ ծնա խըղմէթ էտէնլերտէն իրի
 քիշի՝ Տիմօթէոսու վէ Երաստոսու Մակեդոնիայա
 կէճաւերիպ՝ քէնտիսի պիր գէման Ասիատա էյլէնտի :
 24 Վէ օլ գէմանտա՝ պու մէզհէպ իշիւն չօգ վէլ-
 վէլէ օլտու : Զիրա Գիւմետրիտա ատընտա պիր գու-
 յումճու՝ կիւմիւշտէն Արտեմիա փութոնուն իւ-
 ղէ+ հէյքէլլերլինի եափմաղըլա, սէնաաթ սահիպ-
 25 լարը վէ պու միսիլլու չէյլերի իշլէյէն քիմսէլերի
 ճէմ՝ էտիպ տէտի : Եա՛ աաէմէր՝ պիլիրսինիզ քի՝

- 26 պիղիւմ կէշինմէմիզ պու իշտէն տիր : Վէ կէօ-
րիւյօրսունուզ հէմ իշիտիյօրսունուզ քի պու Պօ-
ղոս՝ Ելլէր իլէ եափրլանլար ալլահլար տէյիլ տիր
տէյէրէք՝ տէյիլ եալընըզ Եփեսոսուն՝ իլլա հէման
պիւթիւն Ասիանըն վաֆիր խալզընըզ գանտըրըզ
- 27 սափրթտը : Վէ տէյիլ եալընըզ պու սէնաաթընըզ
խօրլուզա տիւշմէք թէհլիքէսինտէ տիր, իլլա պէօ-
յիւք Արտեմիս ալլահըն հէյքէլի տախի հիշէ սայը-
լաճագ, հէմ օնուն՝ պիւթիւն Ասիանըն վէ տիւն-
եանըն տախի իպատէթ էթտիյի ա'գամէթի իպթալ
- 28 օլաճագ : Վէ օնլար իշիտինճէ, էօվքէտէն տօլմա-
ղըլա՝ պաղըրըզ տէտիլէր . Եփեսոսպուլարըն Ար-
տեմիսի պէօյիւք տիւր : Վէ պիւթիւն շէհր գա-
րըշըզըզ իլէ տօլտու . վէ Պօղոսուն եօլտաշլարը՝
Մակեդոնլու Գայիոս իլէ Արիստարքոսու գափրըզ՝
պիւրօղուրտան մէյտան եէրինէ եիւրիւյիւշ էթտի-
- 30 լէր : Վէ Պօղոս ճիւմհիւրէ կիրմէք իսթէյինճէ՝
31 շայիրտիլէր օնու գօյվէրմէղլէր իտի : Հէմ Ասիա հիւ-
քիւմտարլարընտան տախի պա'զը քիմսէլէր օնուն
տօսթլարը օլմաղըլա, օնա կէօնտէրիւզ եալվարըր-
լար իտի, քի քէնտիսինի մէյտան եէրինէ վէրմէյէ :
- 32 Վէ քիմի պիր շէյ քիմի տախի պաշգա շէյ պաղը-
րըր իտի . զիրա ճիւմհիւր ալթիւսթ իտի, վէ չօ-
ղու՝ նէ իշիւն ճէմ՝ օլտուզլարընը պիւմէղլէր իտի :
- 33 Վէ Աղէքսանդրոսու խալզտան իլէրի սիւրտիւլէր,
չիւն քի Եէհուտիլէր օնու թագտիւմ էթմիշլէր իտի .
վէ Աղէքսանդրոս էլինի սալլայըզ՝ ճիւմհիւրէ ճէ-
- 34 վապ վէրմէք իսթէր իտի : Վէ Եէհուտի օլտուղու-
նու անկլաաըզլարընտա, հէփիսինտէն պիր սէն օ-
լուզ իքի սաաթ միգտարի՝ Եփեսոսպուլարըն Ար-
տեմիսի պէօյիւք տիւր տէյիւ պաղըրըրլար իտի :
- 35 Ամա քեաթիւզ գալապալըղը տինկտիրիւզ տէտի .
Եա՝ Եփեսոսլու ատէմլէր՝ հաճիլը ատէմ վար քի

- Եփեսոսսուրուար շէհրինին՝ պէօյլւք Արտեմիսին վէ
Դիոստոսն տիւշէն փութուն ի պատէթ էտիճիսի
36 օլտուղոճու պիլմէյէ : Իմտի պու շէյլէրէ գարշը
սէօյլէնմէզ իքէն , սիզէ կէրէք տիր քի՝ րահաթ
տուրասընդ , վէ հիչ պիր նամա՛գուլ հարաքէթ
37 էթմէյէսինիզ : Զիրա պու ատէմէրի կէթիրտինիզ
քի՝ հէյքէլ սօյուճուար եախօտ ալլահընդա քիւֆր
38 էտիճիլէր տէյիլլէր : Իմտի էյէր Դեմետրիոսուն վէ
օնուն պիլէսինճէ սէնաա՛թ սահիպլէրինին պիր քիմ
սէ իլէ տա՛վալարը վար իսէ , տիվան կիւնլէրի
կէլիր , վէ գայիմմադա՛վար վար , մուրաֆա՛ օլ-
39 սունլար : Ամմա էյէր զայրի շէյլէրտէն պիր նէսնէ
թալապ էտէրսէնիզ , գանուն իւզ՛րէ գուրուլմուշ
40 մէճլիստէ ֆասլ օլունաճագ : Զիրա պու կիւնքի իխ-
թիլալտէն էօթիւրիւ շիքեայէթ օլունմագ թէհլի-
թիլալտէնիզ , հիչ պիր սէպէպ եօզ իքէն՝ քի պու
գարգաշարլըզ իչիւն ճէվապ վէրմէյէ գատիր օլա-
լըմ՝ վէ պու շէյլէրի սէօյլէյինճէ , ճիւմհիւրիւ տա-
ղըթտը :

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ վէլվէլէ տինտիքտէն սօնկրա՝ Պօղոս չայիրու-
լէրի չաղըրըպ վիտալաշընճա , Մակեդոնիայա կիթ-
2 մէյէ չըգաը : Վէ օ թարաֆլարը տօլաշըպ՝ օնլարա
չօգ սէօզ իլէ թէսէլլի վէրտիքտէն սօնկրա , Եու-
3 նանիսթանա կէլտի : Վէ իւշ այ էյլէնիպ՝ Սիւրիայա
կէչէճէք իքէն , Եէհուտիլէր օնա պիր հիլէ գուր-
մաղըլա , Մակեդոնիատան տէօնմէյէ գարար գը-
4 լընտը : Վէ թա Ասիայատէք օնուն իլէ՝ Բերիալը
Սոպատրոս վէ Ուլանիքիլէրտէն Արիստարքոս իլէ
Սեկունդոս՝ վէ Դերբէլի Գայիոս վէ Տիմոթէոս՝ վէ
Ասիալըլարտան Տիւքիկոս վէ Տրոփիմոս եօլտաշ
5 օլտուլար : Պունլար իլէրի վարըպ՝ պիզի Տրովա-

- 6 դատաւ պէքէրէր իտի : Պիզ իսէ խամուրսուզ կիւն-
լէրինտէն սօնկրա՝ Փիլիպպէտէն տէնիզ իւզրէ չըգ-
տըզ , վէ պէշ կիւնտէ հանլարընա Տրովադայա կէ-
տիք . վէ օրատա ետտի կիւն էյլէնտիք :
- 7 Վէ հաֆթանըն իւք կիւնիւնտէ՝ պիզ էքմէք տօղ-
րամաղա ճէմ՝ օլմուշ իքէն , Պօղոս էրթէսի կիւնտէ
չըգաճագ օլմաղըլա՝ ծնլարա սէօյլէր իտի . վէ սէօ-
- 8 զիւ կէճէ եարըսընատէք ուզաթաը : Վէ օլ ճէմ՝
օլմուշ իտիլիմիզ իւսթ օտատա՝ վաֆիր մաշա՛լէլէր
- 9 վար իտի : Վէ Եւտիքոս ատընտա պիր կէնճ՝ փէն-
ճէրէտէ օթուրուր իքէն , տէրին ույգույա տալըպ՝
Պօղոս զիյատէսի իլէ սէօյլէրքէն , ույգուտան եւ-
նիլիպ՝ իւշ թապազատան աշաղա տիւշտիւ , վէ
- 10 էօլմիւշ գալարըրըտը : Վէ Պօղոս էնիպ՝ ծնուն իւ-
ղէրինէ տիւշտիւ , վէ գուճագլայըպ տէտի . Թէլաշ
- 11 էթմէն , զիրա ծնուն ճանը ծնտա տըր : Վէ եօ-
գարը վարըպ՝ էքմէք տօղրատը , վէ ետիքտէն
սօնկրա՝ հէմ թա շաֆագ սէօքէնէտէք վաֆիր սէօյ-
- 12 լէտիքտէն սօնկրա , էօյլէ չըգտը : Վէ օլ կէնճի
սաղ կէթիւրտիւր , վէ զպէթլէ միւթէսէլլի օլտու-
- 13 լար : Պիզ իսէ իլէրի կէմիյէ վարտըզ , վէ Ասոնա
աչըլտըզ , քի Պօղոսու օրատան ալաճաղըտըզ .
զիրա քէնտիսի եայան կիտէճէք օլմաղըլա , պէօյլէ
- 14 ըմարլարմըշ իտի : Վէ Ասոնտա պիզէ գալուշուն-
- 15 ճա , ծնու եօգարը ալըպ՝ Միտիլլույէ կէլտիք : Վէ
օրատան աչըլըպ՝ էրթէսի կիւն Սազըղըն զարշը-
սընա եէթիշտիք , վէ օպիր կիւն Սամոոա եանաշ-
տըզ . վէ Տրոգիլիոնտա գալըպ՝ էրթէսի կիւն Մե-
- 16 լիտոսա կէլտիք : Զիրա Պօղոս՝ Ասիատա վազըթ
կէչիրմէմէք իչիւն՝ կէմի իլէ Եփեսոստան կէչիպ՝
կիթմէյէ միւնասիպ կէօրտիւ . զիրա ա՛ճէլէ էտէր
իտի քի՝ էյէր ծնա միւմքին իսէ՝ Պէնտէկոսթէ կիւ-
նիւնտէ Երուսաղէմտէ օլա :

- 17 Վէ Մելիտոստան Եփեսոսա կէօնտերիպ՝ քիլի-
- 18 սաննն իւթիարլարլոնը չաղըրտը : Վէ ծղար ծնա
կէլտիքլերինտէ, ծղարա տէտի . Ասիայա կէլտիյիմ
իւք կիւնտէն պէրու՝ պիւթիւն վազըթտա սիղլին
- 19 իլէ նիճէ օլտուղումու սիղ պիլիւր սինիղ . Գի Բապ-
պա՝ թէքմիլ ալչազ կէօնիւլլիւք իլէ վէ չօղ կէօզ
հաշլարը իլէ՝ վէ Եհուտիլերին ֆէնտլերի սէպէ-
պինտէն պանա վազի՝ օլան թէճրիւպէլէր իլէ խըզ-
- 20 մէթ էթտիւմ . Նիճէ ֆայիտալը օլան չէլլերտէն հիչ
պիւրինի սիղէ խապէր վէրմէքտէն՝ վէ սիղէ աշի-
քեարէ հէմ էվտէն էվէ թալիւմ էթմէքտէն չէքլին-
- 21 մէտիւմ . Իլլա Ալլահա թէվպէյի վէ Բապպըմըզ Յի-
սուս Գրիտոսա իմանը՝ կէրէք Եհուտիլերէ կէ-
- 22 րէք Եոնանիլերէ չէհատէթ էյլէտիւմ, Վէ չիմտի
իշթէ պէն բուհտա պաղլը՝ Եհուտաղէմէ կիւտէյօ-
րոււմ, վէ պանա օրատա վաղի՝ օլաճազ չէլլերի
- 23 պիլմէմ . Անճազ պոռնա քի՝ Աղիղ Բուհ չէրտէն
չէհրէ պանա չէհատէթ էտիպ տէր քի՝ պէնի պաղ-
- 24 լար վէ սըղլէթլէր պէքլէյօրլար : Լաքին հիչ պի-
րինի սայմամ, վէ ճանըմը քէնտիմէ գըյմէթլի թութ-
մամ . Թա քի Եօլումու՝ հէմ Ալլահն լութֆուհուհն
աւետարանընը չէհատէթ էթմէք իշիւն Բապպ Յի-
սուստան ալտըղըմ խըզմէթի չաղլըզ իլէ թէմամ
- 25 էտէյիւմ : Վէ չիմտի իշթէ պէն պիլիւրիւմ, քի սիղ
հէփիւրիզ՝ քի աբանըղտա Ալլահն փաթիշաշլըղընը
վազ էթմէյէ տօլաշտըմ՝ Եիւզիւմիւ արթըզ կէօր-
- 26 մէյէճէք սինիղ : Օնուս իշիւն սիղէ պու կիւնքի կիւն-
տէ չէհատէթ էտէրիւմ, քի պէն հէփիւրին գանըն-
- 27 տան փաք իւմ . Զիրա սիղէ Ալլահն հէփ միւրա-
- 28 տընը խապէր էթմէքտէն սաղընմատըմ : Իմտի քէն-
տիւրիզէ՝ վէ Աղիղ Բուհուս սիղի չօլ իւզէրինէ նա-
ղըրլար գօտուղու պիւթիւն սիւրիւյէ սաղընըն,
քի Ալլահն՝ քէնտի գանը իլէ գաղանտըղը քիլի-

- 29 սասանը կհետեմինիզ : Զիրա պէն պունու պիլի-
րիմ քի՝ պէնիմ կիթմէմտէն սօնկրա՝ արանըզա սիւ-
րիւյիւ էսիրկէմէզ աղղուն գուրտլար կիրէճէք :
- 30 Վէ սիւլին քէնտի արանըզտան տախի՝ շաիրտլէրի
քէնտի արտլարնճա չէքմէք իչիւն՝ թէրս շէյէր
- 31 սէօյլէյէն ատէմլէր գալգաճազլար : Պունուն իչիւն
ույանըզ տուրուն , վէ խաթրընըզտա թութուն քի՝
իւչ երլ կէճէ վէ կիւնտիւզ հէր պիրինիզէ կէօզ
եաշլարը իլէ նասիհաթ վէրմէքտէն ֆէրազաթ էթ-
- 32 մէտիմ : Վէ շիմտի սիւլի՝ եա՝ գարնտաշլար՝ մա՝-
մուր էթմէյէ վէ սիզէ հէփ ա՛ղիզլէնմիշլէրին ա-
րասընտա միրասս վէրմէյէ գատիր օյան Ալլահա վէ
- 33 օնուն լութ ֆունուն սէօզիւնէ ըսմարլարըմ : Հիչ
պիրինին կիւմիւշիւնէ եա ալթունունա եա էա-
- 34 վապլարընա թամա՝ էթմէտիմ : Քէնտինիզ պիլիր-
սինիզ քի՝ քէնտիմ միւհթաճ օլտուզուճ շէյէրէ վէ
պէրապէրիմճէ օլանլարընքինէ պու էլլէր խըզմէթ
- 35 էթտիլէր : Սիզէ հէփ շէյլէրի կէօսթէրտիմ քի՝ պէօյլէ
շալըշըպ զայի՛ֆլէրէ իմտատ էթմէք՝ հէմ րապպ
Յիսուսուն սէօզլէրինի խաթրտա թութմազ կէ-
րէք տիր , քի քէնտիսի տէտի . Վէրմէք՝ ալմազ-
- 36 տան սահա զիյատէ միւպարէք տիր : Վէ պու
շէյլէրի սէօյլէյինճէ , տիզ չէօքիւպ օնլարն ճիւմ-
- 37 լէսի իլէ տուա՝ էյլէտի : Վէ հէփիսինտէն պիր վա-
ֆիր աղլայըշ օլտու . վէ Պօղոսուն պօյնու իւզէ-
- 38 րինէ տիւշիւպ՝ օնու էօիէրլէր խտի : Պախուսու
սէօյլէտիյի սէօզտէն էօթիւրիւ գասալէթ չէքէրլէր
խտի քի՝ արթըզ օնուն եիւզիւնիւ կէօրմէյէճէքլէր .
վէ օնա կէմիյէտէք կէօնտէրի կիթտիլէր :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ վաղի՝ օլտու քի պիզ աշըըպ օնլարտան աշ-
րըլտըզտան սօնկրա՝ տօղրուլուպ Սթանքէօյէ կէլ-

տիք , վէ էրթէսի կիւն Բօտօսա՝ վէ օրատան Պատա-
 2 րայա Էւրուէ : վէ Փիւնիկէյէ կէչէն պիր կէմի պուլ-
 3 մազըլա , պինիպ աչըլտըզ : վէ Գըպըրը կէօրիւպ
 ծնու սօլտան պրազմազըլա՝ Սիւրիայա կիտէյօր ի-
 տիք , վէ Տիւրոսա եէթիչտիք . չիւն քի կէմի եիւ-
 4 քիւնիւ օրատա պօշատաճազըլտը : վէ շայիրտլէ-
 րի պուլուպ՝ օրատա եէտի կիւն դալտըզ , քի ծն-
 ար Պօղոսա Բուհուն վասիթասի իլէ տէրլէր իտի
 5 քի՝ Երուսաղէմէ չըզմայա : վէ պիզ օլ կիւնլէրի
 թէքմիլ էթտիքտէն սօնկրա՝ չըզըպ կիտէյօրտուզ .
 վէ հէփիսի՝ գարըլար հէմ չօճուզլար պէրապէր օ-
 ւարապ՝ շէհրին տըշարըրնատէք պիզէ կէծնտէրի
 կէլտիլէր . վէ տէնիզ զըյըսընտա տիզ չէօքիւպ
 6 տուա՝ էյլէտիք : վէ պիրի պիրիմիզ իլէ վիտալա-
 չըպ կէմիյէ պինտիք , ծնլար տա քէնտի մահալլէ-
 7 իրնէ տէծնտիլէր : վէ պիզ տէնիզ եօճուլուզու-
 նու թէքմիլ էթտիքտէն սօնկրա՝ Տիւրոստան Պատո-
 ղէմայիսէ եէթիչտիք . վէ գարնատաշլարը սէլամա-
 8 յըպ՝ պիր կիւն ծնլարըն եանընտա գալտըզ : վէ
 էրթէսի կիւն չըզըպ՝ Վեսարիայա կէլտիք . վէ եէ-
 տիլէրտէն օլան Փիլիպպոս աւետարանիչին էվինէ
 9 կիրիպ՝ ծնուն եանընտա գալտըզ : վէ պունուն
 տէօրթ պիքրէ գըզլարը վար իտի , քի փէյլամպէր-
 10 լիք էատէրլէր իտի : վէ պիզ օրատա տահա չօզ
 կիւնլէր գալըր իքէն , Եէհուտիսթանտան Ագարոս
 11 ատընտա պիր փէյլամպէր էնտի . վէ եանըմըզա
 կէլիպ՝ Պօղոսուն գուչաղընը ալտը , վէ քէնտի էլ-
 լէրինի վէ այազլարընը պազլայըզ տէտի . Ազիզ
 Բուհ պէօյլէ տէր . Պու գուչաղըն սահիպի օլան
 ատէմի Երուսաղէմտէ Եէհուտիլէր պէօյլէ պազլա-
 յաճաղլար , վէ թայիֆէլէր էլլէրինէ թէլիմ էտէ-
 12 ճէքլէր : վէ պիզ պու շէյլէրի իշիտինճէ , կէրէք
 պիզ կէրէք եէրլիլէր օնա եալվարըր իտիք քի՝ Ե-

- 13 րուսաղէմէ չըգմայա : Ամնա Պօղոս ճէվապ վէր-
տի . Աղլամազ իլէ վէ երւրէյիմի էզմէք իլէ նէ՞
էտէյօրսուռուզ . զիրա պէն տէյիլ հալընըզ պաղ-
լանմաղա՝ իլլա Երուսաղէմտէ Բապպ Յիսուսուն
14 ատը իչիւն էօլմէյէ տախի հազըրըմ : Վէ օ գան-
մայընճա , պիղ Բապպըն միւրատը օլսուն տէյէրէք
15 սիւքիւթ էթտիք : Վէ պու կիւնլէրտէն սօնկրա՝
թէտարիք կէօրիւպ Երուսաղէմէ չըգայօրսուզ .
16 Վէ Կեսարիատան պէրապէրիմիզճէ չայիրտլէրտէն
Կա՛ղէւրը շօլ եանընտա գօնազ էտէճէյիմիզ էսքի
չայիրտ օլան Գըպըրպը Մնասոնու կէթիրիպ՝ պէ-
րապէր կէտիլէր :
- 17 Վէ պիղ Երուսաղէմէ կէտիլիմիզտէ , գարնտաշ-
18 լար պիզի սէվլինճ իլէ գապուլ էթտիլէր : Վէ եր-
թէսի կիւն՝ Պօղոս պիզիմ իլէ պէրապէր Յակըբոսա
19 կիթտի , վէ հէփ իխթիարլար կէտիլէր : Վէ ծնլա-
րը սէլամատըղտան սօնկրա՝ Ալլահըն ծնուն խըզ-
մէթի վասիթասի իլէ թայիֆէլէրտէ էթտիլի շէյ-
20 լէրի պիրէր պիրէր նազլ էտէր իտի : Վէ ծնլար
իշիտինճէ՝ Ալլահա շիւքը էտէրլէր իտի . վէ ծնա
տէտիլէր . Կէօրիւյօրսուն՝ հա՛ գարնտաշ՝ իման կէ-
թիրմիշ Եհնուտիլէրտէն նէ գատար չօզ պին քիմ-
սէլէր վար , վէ հէփիսի՝ նօմօսուն զայրէթքէշի տիր-
21 լէր : Վէ սէնտէն էօթիւրիւ էօյրէնտիլէր քի՝ սէն
թայիֆէլէրին արատընտա օլան հէփ Եհնուտիլէրէ՝
էվլատլարընը սիւննէթ էթմէմէյէ վէ այնլար իւզ-
րէ երւրիւմէմէյէ՝ Մոլսէստէն ա՛սըլըզ թա՛լիմ է-
22 տէրսին : Իմտի նէ՞ օլա . հէր վէճհ իլէ չօզ խալզ
պիրիքսէ կէրէք , զիրա սէնին կէտիլինի իշիտէ-
23 ճէքլէր : Իմտի պու պիզիմ սանա սէօյէտիլիմիզի
24 էյլէ . Պիզտէ տէօրթ առէմ վար , քի ծնլարըն առա-
ղը վար . պուշլարը ալըպ՝ ծնլար իլէ պէրապէր
քէնտիլի փաքլէ , վէ ծնլարըն իւզէրինէ մասրաֆ

- էյլէ, քի պաշլարընը թրաշ էտէլէր. վէ հէփիսի
անկկայալար քի՝ սէնին հաղգընա էօյրէնտիքլէրի
շէյլէրին հիշ պիրինին ասլը եօգ տուր, իլլա քէն-
տին տախի նօմոու սապկայարագ հարաքէթ էտէր-
- 25 սին, Ամնա իման կէթիրմիշ թայիֆէլէր խուսու-
սունտա՝ պիզ միւնասիպ կէօրիւպ՝ մէքթիւպ կէօն-
տէրտիք քի, հիշ պէօյլէ պիր շէյ սազլամայալար,
իլլա սալթ փութլարա պօղազլանմըշտան վէ գան-
տան վէ պօղուլմուշտան վէ զինատան սազընա-
- 26 լար: Օ զէման Պօղոս օ ատէմլէրի ալըպ՝ էրթէսի
կիւն ծնար իլէ փաքէնտիքտէն սօնկրա՝ հէյքէլէ
կիրիպ՝ փաքէմէ կիւնլէրինին թէքմիշ օլմասընը
խապէր էտէր իտի, թա քի ծնարըն հէր պիրի ի-
շիւն հէտիյէ սունուլա:
- 27 Վէ եէտի կիւն թէմամ օլաճագ իքէն, Ասիատան
օլան Եհնուսիլէր ծնու հէյքէլաէ կէօրմէք իլէ՝ պիւ-
թիւն գալապալըզը գարգաշարըզա վէրտիլէր, վէ
էլլէրինի ծնուն իւզէրինէ սալարլար. վէ պազը-
- 28 բըրլար իտի. Եա՝ իսրայէլի ատէմլէր՝ եարտըմ
էտին, գալմա վէ նօմօսա վէ պու մահալէ գարշը
հէփիսինէ հէր եէրտէ թա՛լիմ էտէն ատէմ պու
տուր. վէ հէմ տախի հէյքէլին իշինէ Եունանիլէր
- 29 կէթիրիպ՝ պու ա՛զիզ մահալի հափաքլէտի, Չիւն
քի՝ պունտան էվլէլ ծնուն պիլէսինէ շէհրտէ Ե-
փեստալու Տրօփիմոսու կէօրմիւշլէր իտի, քի ծնու
Պօղոս հէյքէլին իշինէ կէթիրտի գանն էտէրլէր
- 30 իտի: Վէ պիւթիւն շէհր հարաքէթէ կէլտի, վէ
գալապալըզ ելւրիւյիւշ էթտի. վէ Պօղոսու թու-
թուպ՝ ծնու հէյքէլտէն տիշարը շէքէրլէր իտի. վէ
- 31 տէր ա՛գապ գափուլար գափանտը: Վէ ծնար օ-
նու էօլտիւրմէյէ արար իքէն, պէօլիւյիւն պին
պաշըսընա խապէր եէթիշտի քի՝ պիւթիւն Երու-
- 32 սազէմ ալթ իւսթ իտի: Վէ անիտէ ա՛սքէրիլէր վէ

- եււզ պաշըլար ալըպ՝ ճնարըն իւզէրինէ սէյրթ-
տի . վէ ճնար պին պաշըյը վէ ա՛սքէրիլէրի կէօ-
րիւնճէ, Պօղոսու վուրմադտան Ֆէրաղաթ էթտի-
- 33 լէր : Օլ զէման պին պաշը եազըն կէլիպ՝ ճնու-
թութուու, վէ իքի զէնճիր իլէ պաղլանմաղա էմր
էթտի . վէ քիմ օլտուզոււնու հէմնէ էթմիշ խալյինի
- 34 սօրար իտի : Վէ գալապալըզտա քիմի պիր շէյ վէ
քիմի պաշգա շէյ պաղըրըրլար իտի . վէ կիւրիււ-
թիւտէն սահիհինի անկլամաղա գատիր օլմամաղը-
- 35 լա, էմր էթտի քի օ՝ օրտույա կէօթիւրիււէ : Վէ
նէրտիպանէ եէթիշտիյնտէ, վազի՛ օլտու քի՛ գա-
լապալըզըն զօրոււնտան՝ ա՛սքէրիլէրտէն գալտըրը-
- 36 լըր իտի : Զիրա խալզըն ճիւմհիւրիւ արտտան կէ-
37 լիպ՝ Մնու գալտըր՝ պաղըրըր իտի : Վէ Պօղոս օր-
տոււնու իշինէ կէօթիւրիււէճէք իքէն, պին պա-
շըյա տէտի . Սանա պիր շէյ սէօյլէմէյէ պանա իղն
վա՛ր մը . վէ օ տէտի . Յունանիճէ պիլի՛ր մի սին .
- 38 Ա՛ճապա պու կիւնլէրտէն ազտէմ պաշ գալտըրըպ՝
չէօլ տէօրթ պին եօլ քէսիճի քիմսէլէրի չըզարան
- 39 չօլ Մըսըրը սէն տէյի՛լ մի սին : Վէ Պօղոս տէ-
տի . Պէն՝ Կիլիկիանըն մէշհուր շէհրինլին շէհրիսի՛
թարսուսլու Յէհուտի տտէմ իմ . վէ սանա եալ-
վարըրըմ, պանա մուսաա՛տէ էյլէ գալմա սէօյլէյիմ :
- 40 Վէ օ՝ ճնա մուսաա՛տէ էտլինճէ, Պօղոս նէրտիւ-
պանտէ տուրարագ՝ գալմա էլ իլէ իշարէթ էթտի .
վէ ա՛ղիմ սիւքիւթ օլմաղըլա, ի՛պրանի լիսանընտ
տա սէօյլէյիպ տէտի քի՛

- 1 Եւ առէմէր՝ գարնտաշլար վէ պապալար՝ հայա
քէստի հազզըմա սիզէ օլան ճէվապըմը տինկլէյին :
- 2 Վէ ճնուն ճնարա ի՛պրանի լիսանընտա սէօյլէտիյնի

- իշխանսնէ, տահա զիյատէ սիւքիւթ հտէրլեր իտի .
- 3 Վէ օ տէտի . Պէն կէրչի Եհնուտի ատէմ իմ քի՝
 Կիւիկիանըն Թարսուս շէհրէնտէ սողտուս . ամմա
 պու շէհրտէ Թէրպիյէ օլունուս՝ Գամաղիէլին ա-
 յազլարընտա պապալար նօմօսունտա տիգզաթլընա
- 4 Թտուղու կիպի՝ Ալլահն զայրէթքէշի իտիմ . Քի
 էրքէքլերի վէ գարըլարը պաղլայըպ հապսարա
 Թէսլիմ էտէրէք՝ պու մէզնէպի Էօլիւմ տէրէճէսինէ
- 5 Գօվալատըմ՝ Նիճէ քի պաշ քեահին տախի հէմ
 պիւթիւն իխթիարլարըն ճէմիյէթի հագգըմա շէ-
 հատէթ հտէրլեր . քի ծնլարտան գարնտաշարա
 մէքթիւպլեր տախի ալըպ՝ Տըմըզա կիտէյօրու-
- 6 պաղլը կէթիրէյիմ, քի Թէտիպ օլունալար : Վէ
 պանա՝ կիտեր վէ Տըմըզա եաղլաշըրքէն վազի՝
 օլտու քի , Էօյլէն մէհէլինտէ աիանսըզ կէօքտէն
- 7 Էթրաֆըմա ա՛ղիմ նուր փարլատը : Վէ եէրէ գա-
 փանըպ՝ պիր սէս իշիթտիմ, քի պանա տեր իտի .
 Եա՛ Սաւուղ՝ Սաւուղ՝ պէնի նի՛շիւն գօվալայօր-
- 8 սուն : Վէ պէն ճէվապ վէրտիմ . Եա՛ Բապպ՝ սէն
 քիմ սին . վէ պանա՝ Պէն սէնին գօվալատըղըն
- 9 Նազարէթլի Յիսուս իմ տէտի : Վէ պիլէմճէ օլան-
 ւար՝ կէրչի նուրու կէօրտիւլեր , վէ գօրպու իլէ
 տօլտուլար , ամմա պանա սէօյլէյէնին սէսինի ի-
- 10 շիթմէտիլեր : Վէ տէտիմ . Եա՛ Բապպ՝ ն՛ք էյլէյիմ .
 վէ Բապպ պանա տէտի . Գալգըպ Տըմըզա վար ,
 վէ օրատա՝ սէնին իշիւն Թա՛յին օլունան ճիւմէ
 նէսնէլերին հաղգընտա՝ սանա սէօյլէնէճէք տիր :
- 11 Վէ օ նուրուն ճէլալինտէն կէօրմէզ օլտուղումտան՝
 պէրապէրիմճէ օլանլար էլիմէ եափըշարազ՝ Տըմըշ-
- 12 գա կէլտիմ : Վէ օրադա հէփ սաքին օլան Եհնու-
 տիլերտէն էյի շէհատէթ օլունուր նօմօս միւճի-

- 13 պինճէ տինտար Անանիա նամ պիր ատէմ՝ Պանա
կէլիպ կանըմտա տուրտու, վէ պանա տէտի . Եւ
14 Սաւուղ գարնտաշ՝ թէքրար պադ, վէ պէն օ սաաթ-
տա օնա պագտում . վէ օ տէտի . Պապայարըմըզըն
Ալլահը սէնի՝ օնուն իրատէթինի պիւմէյէ վէ Սա-
տըզը կէօրմէյէ հէմ օնուն աղղընտան սէս իշիթ-
15 մէյէ թա՛յին էյլէտի . Զիրա կէօրտիւյին վէ իշիթ-
տիյին շէյլէրտէ՝ հէփ ատէմէրէ օնուն շահիտի օ-
16 լաճագ սըն : վէ շիմտի նէ՛ կէճիքիր սին . գալգ ,
վաֆթիզ օլ, վէ օնուն ատընա նիտա էտիպ՝ կիւ-
17 նահարընտան եայգան : վէ վազի՝ օլտու քի պէն
Երուսաղէմէ տէօնիւպ՝ հէյքէլտէ տուա՛ էտերքէն
հայրէթէ տիւշտիւմ, վէ օնու կէօրտիւմ, քի պանա
18 տէյօր իտի . Ա՛ճէլէ էտիպ՝ թէզ Երուսաղէմտէն չըգ .
զիրա պէնիմ իշիւն շէհատէթինի դապուլ էթմէյէ-
19 ճէքէր : Պէն տախի տէտիմ . Եւ՝ Բապպ՝ օնլար
էյի պիլիւրէր քի՝ պէն սանա ինանանլարը ճէմիյէթ
եէրլէրինտէ տէօյէր իտիմ, վէ հապսա վէրիւր իտիմ .
20 վէ շահիտին Ստեփաննոսուն գանը տէօքիւլիւր
իքէն՝ պէն տախի օրատա հաղըր իտիմ, վէ օնուն
գաթլինէ ըիզա վէրիպ՝ օնու էօլտիւրէնլէրին էս-
21 վապարընը պէքէր իտիմ : վէ պանա տէտի . Կիթ,
զիրա պէն սէնի ուզազա՝ թայիֆէլէրէ կէօնտէրէ-
ճէյիմ :
22 վէ պու սէօզէ գատար օնու տինկլէրլէր իտի,
անտէն սէպլէրինի գալտըրըպ տէտիլէր . Պունճի-
լէյին քիմսէյի եէրտէն գալտըր, զիրա օնա եաշա-
23 մագ լայըգ տէյիլ տիր : Իմտի օնլար պաղըրարադ
էսվապարընը սավուրուպ՝ ըիւզկեարա թօզ աթ-
24 մագ իլէ , Պին պաշը էմր էթտի քի օ՝ օրտույա
կէօթիւրիւլէ, վէ գամշը իլէ թէֆթիշ օլունա տէ-
տի . Թա քի օնուն իւզէրինէ նէ սէպէպտէն պէօյէ
25 պաղըրըր իտիլէրլինի պիլէ : վէ օնու գայըշլար

- իլէ կերիս՝ պաղլարլար իքէն, Պօղոս օրատա տու-
րան երևզ պաշըյա տէտի . Սիզէ՝ Բօմալը վէ շէ-
րաաթը կէօրիւմէմիշ ատէմի տէօյմէք ճայի՛զ մի :
- 26 վէ երևզ պաշը իշխտինճէ՝ վարտը , վէ պին պա-
շըյա խապէր վէրիս տէտի . Նէ՞ էտէճէք սին . զիրա
- 27 պու ատէմ Բօմալը տըր : վէ պին պաշը եանընա
կէլիս՝ ծնա տէտի . Պանա սէօյլէ , սէն Բօմալըմը
- 28 սըն . վէ օ՝ տէտի . Պէլի : վէ պին պաշը ճէվապ
վէրտի . Պէն պու հիմայէթի չօզ նադտ իլէ էտին-
տիս՝ . վէ Պօղոս տէտի . Պէն իսէ հէման էչլէ տօղ-
- 29 մուշում : Իմտի ծնու թէֆթիշ էտէճէք օլան քիմ-
սէլէր՝ տէր ա՛գապ ծնուն եանընտան չէքիտիլէր .
հէմ պին պաշը տախի ծնուն Բօմալը օլտուղունու
տուլտուղունտա՝ ծնու պաղլամըշ իտիյի իշխն զօրդ-
տու :
- 30 վէ էրթէսի կիւն՝ Եէհուտիլէրտէն նէ իշխն շի-
քեայէթ օլունտուղունուն սահիհինի պիւմէք իու-
թէմէյիլէ , ծնու պաղլարտան չէօղտիւ , վէ էմր
էթտի քի՝ պաշ քեահինլէր հէմ ծնլարըն հէփ ճէ-
մաաթը պիւրէքէ , վէ Պօղոսու էնտիւրիս՝ էօնլէրինէ
իհզար էյլէտի :

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ Պօղոս ճէմաաթա կէօղ դալտըրըպ տէտի .
Եա՛ գարնտաշ ատէմլէր՝ պէն պու կիւնէ տէկին՝ Աւ-
լանըն ի՛նտինտէ թէքմիլ էյի զամր իլէ կէչլինտիւ :
- 2 վէ պաշ քեահին Անանիա՝ եանընտա տուրանլարա
- 3 էմր էթտի քի՝ ծնուն ազղընա վուրապար : Օլ զէ-
ման Պօղոս ծնա տէտի . Սէնի Ալլահ վուրաճադ
տըր՝ եա պատանալը տիվար . սէն նօմօս միւճի-
պինճէ պէնիմ շէրաաթըմը կէօրմէյէ օթուրուր իքէն
տէ՝ նօմօսու սօղոսպ՝ պանա վուրուլմաղա՞ մը էմր

- 4 էտէր սին : Վէ օրատա տուրանլար տէտիւէր . Աւ-
- 5 լահըն պաշ քեահինին՝ մի սէօյէր սին : Պօղոս տախի տէտի . Եւ՝ գարնտաշլար՝ ծնուն պաշ քեահին օլ-տուզունու պիւմէզ խտիմ . զիրա եազըլմը տըր . Գալմընըն հիւ քիւմտարընա քէօթիւ սէօյէմէյէսին :
- 6 Վէ Պօղոս՝ պիր թարաֆ Սադուկեցիւէր վէ օ պիր թարաֆ Փարիսեցիւէր օլտուզունու տուշմազըլա , ճէմաաթտա պազըրտը . Եւ՝ գարնտաշ ատէմէր՝ պէն Փարիսեցի օլլու Փարիսեցի իմ . պէն էօլիւ-լէրին իւմիտի վէ գըյամէթի իչիւն մուհաքէմէ օ-
- 7 լունույօրում : Վէ օ պունու սէօյէյինճէ , Փարի-սեցիւէր իլէ Սադուկեցիւէրին արասընտա նիզա՝
- 8 գօիտու , վէ գալապալըզ պէօլիւնտիւ : Զիրա Սա-դուկեցիւէր տէրլէր քի՝ գըյամէթ Եօգ՝ վէ մէլէք Եօգ՝ վէ բուհ Եօգ տուր . ամմա Փարիսեցիւէր ի-
- 9 քիսինի տէ իգրար էտէրլէր : Վէ պէօլիւք շամա-թա օլտու . վէ Փարիսեցիւէր թարաֆընըն քեա-թիւլլէրի գալըզպ՝ չէքիչէրէք տէրլէր խտի . Պու ատէմտէ հիչ պիր քէօթիւ չէյ պուլմաարզ , ֆա-
- 10 գաթ ծնա պիր բուհ Եւ մէլէք սէօյէտի : Վէ չօգ նիզա՝ օլմազըլա , պին պաշը՝ օլմայա Պօղոս ծն-լարտան փարալանա աշիւ գօրգուպ՝ ա՛նքէրէ էմր էթտի քի էնիպ՝ ծնու ծնլարըն օրթասընտան գա-վա , վէ օրաույա կէթիրէ :
- 11 Վէ էրթէտի կէճէ Բապպ ծնուն Եանընա կէլիպ տէտի . Եւ՝ Պօղոս՝ ճէսարէթլէն , զիրա Երուսա-ղէմտէ պէնիմ հազգըմա չէհատէթ էթտիլին կիպի՝ Բօմատա տախի էօյէ չէհատէթ էթմէք կէրէք սին :
- 12 Վէ կիւնտիւզ օլունճա , Եէհուտիլէրտէն պա՛զը-լարը իթթիֆազ էտէրէք քէնտիլէրինի լա՛նէթ իլէ-պազլալըզ տէտիլէր քի՝ թա Պօղոսու էօլտիւրէնէ-
- 13 տէք՝ Եէմէյէլէր , վէ իչմէյէլէր : Վէ պու անտ իլէ իթթիֆազ էտէնլէր՝ գըրզ քիչլատէն զիյատէ խտի :

- 14 Վէ ընլար պաշ քեահինլէրին վէ իխթիարլարըն
եանընա կէլիպ տէտիլէր . քէնտիմիղլի՝ ա՛ղիմ լա՛-
նէթ իլէ պաղլատըզ , քի թա Պօղոսու էօլտիւրէ-
- 15 նէտէք՝ հիչ պիր շէյ տաթմայալըմ՝ իմտի հալա
սիզ ճէմաաթ իլէ պէրապէր պին պաշըյա տուլու-
րուն քի՝ ընու եարըն սիզէ էնտիրէ , կէօյա քի օ-
նուն հազզընա տահա տիզգաթլըճա թէֆթիշ է-
տէճէք սինիզ . պիզ իսէ՝ օ տահա եէթիշմէղտէն՝
- 16 ընու էօլտիւրմէյէ հազըրըզ : Վէ Պօղոսուն գըզ
գարնտաշընըն օլլու պու ֆէնտի իշիթմէյիլէ , վա-
րըպ օրտույա կիրտի , վէ Պօղոսա խապէր վէրտի :
- 17 Վէ Պօղոս եիւզ պաշըլարըն պիրինի եանընա չա-
ղըրըպ տէտի . Պու ուշաղը պին պաշըյա կէօ-
թիւր , զիրա օնա պիր խապէր էտէճէք շէյի վար :
- 18 Օ տախի ընու ալըպ պին պաշըյա կէթիւրտիւ ,
վէ տէտի . Մահպուս Պօղոս պէնի չաղըրըպ եալ-
վարտը քի՝ պու ուշաղը սանա կէթիւրէյիմ , քի
- 19 սանա սէօյլէյէճէյի վար : Վէ պին պաշը ընուն է-
լինի թութուպ՝ պիր թէնհա մահալէ վարտը , վէ
- 20 սօրտու . Պանա խապէր էտէճէյին նէ՝ տիր : Վէ
օ տէտի . Եէհուտիլէր գավլի գարար էթտիլէր քի՝
սանա եալվարալար քի՝ եարըն Պօղոսու ճէմաաթա
էնտիրէսին , կէօյա քի՝ ընուն հազզընա տահա տիզ-
- 21 գաթլըճա թէֆթիշ էտէճէքլէր : Իմտի սէն ընլարը
տինկլէմէյէսին . զիրա ընլարտան գըրգտան զիյա-
սէ ատէմ ընու փուսուտա պէքլէյօրլար , քի ըն-
լար՝ թա ընու էօլտիւրէնէտէք եէմէմէյէ վէ իշմէ-
մէյէ քէնտիլէրինի լա՛նէթ իլէ պաղլատըլար . վէ
շիմտի ընլար հազըր օլուպ՝ սէնտէն օլաճազ խա-
- 22 պէրի պէքլէրլէր : Իմտի պին պաշը ուշաղա՝ Պուն-
լարը պանա պէյան էթտիյինի քիմսէյէ սէօյլէմէ
տէյիւ՝ թէնպիհ էտիպ սալըվէրտի :
- 23 Վէ եիւզ պաշըլարտան իքի քիմսէ չաղըրըպ

- տէտի . կէճէ սաաթ իւշտէ՝ իբի երևզ ա՛սքերիլէր
վէ հէթմիշ աթլը վէ իբի երևզ մըզրադը հազըր-
- 24 լայըն , քի կհսարիայատէք վարալար . Հայվանլար
տախի կէթիբիլսին , քի Պօղոսու պինտիրիպ՝ սազ
- 25 սէլիմ ֆելիքս վալիյէ կէթիւրէլէր : Վէ պու մէֆ-
- 26 հում իւզըէ պիր մէքթիւպ եազտը . կըօղիոս Լիւ-
սիաս՝ գուտրէթլու ֆելիքս վալիյէ սէլամ էտէր :
- 27 Պու ասէմի՝ Եէհուտիլէրտէն թութուլուպ ծնար-
տան էօլտիւրիւլէճէք օլմազըլա , ծնուն Բօմալը օլ-
տուզունու էօյրէնտիյիմէ՝ ա՛սքէր իլէ հէթիշիպ
- 28 ծնու գուրթարտըմ : Վէ ծնարըն ծնտան շիքեայէթ
էթտիքլէրինին սէպէպինի էօյրէնմէք իսթէմէյիլէ ,
- 29 ծնու ծնարըն ճէմաաթընա էնտիրտիմ : Վէ պոււ-
տում քի՝ ծնարըն նօմսունուն մէսէլէլէրի խու-
սուսունտա ծնտան շիքեայէթ օլունուր իտի , աւ-
- մա էօլլումէ եա պէնտլէրէ միւսթահազ ճիւրմիւ
- 30 եօզ տուր : Վէ պու ատէմէ Եէհուտիլէրին փուսու
գուրաճազլարը պանա խապէր վերիլմէյիլէ , անիտէ
սանա կէծնտէրտիմ , հէմ տա՛վաճըլարա տախի օ-
նունլա տա՛վալարընը սէնին հուզուրունտա սիւր-
- մէյէ էմր էթտիմ : Սաղ օլ :
- 31 Իմտի ա՛սքէրիլէր՝ ծնարա էմր օլունանա կէօրէ
Պօղոսու ալըպ՝ կէճէ իլէ Անտիպատրոսա կէթիր-
- 32 տիլէր : Վէ էլթէսի կիւն ծնուն իլէ վարմալա աթ-
- 33 լըլարը պրազըպ՝ օրսուլա տէծնտիւլէր . Վէ պուն-
լար կհսարիայա կիրիպ՝ մէքթիւպիւ վալիյէ վէր-
- տիլէր , հէմ Պօղոսու տախի ծնուն հուզուրունա
- 34 չըզարտըլար : Վէ վալի օգուլուպ՝ հանկը էյալէթ-
աէն օլտուզունու սիւալ էթտիքտէն՝ վէ կիլիկիա-
տան օլտուզունու էօյրէնտիքտէն սօնկրա , տէտի .
- 35 Տա՛վաճըլարըն տախի կէլտիքտէ՝ սէնի տինկլէյէ-
ճէյիմ . վէ էմր էթտի քի՝ Հերովգէսին տիվանիսա-
նէսինտէ հըֆզ օլունա :

- 1 Վէ պէշ կիւնտէն սօնկրա պաշ քեահին Անանիա՝
իխթիարլար վէ Տերտիւղոս նամ պիր էչլի քչլամ
իլէ էնտի, վէ ծնար Պօղոսա դարչը վալինին հու-
- 2 զուրուհա չըգտըլար: Վէ օ չաղըրմաղըլա, Տեր-
- 3 տիւղոս շիքեայէթ էթմէյէ պաշլայըպ տէտի. Նա՛
գուտրէթլու ֆելիքս՝ պիզ սէնին վասիթան իլէ չօգ
սէլամէթէ նայիլ օլուպ՝ պու միլլէթէ սէնին թէտ-
- 4 րմա վէ հէր ետրտէ թէքմիլ թէչէքքիւր իլէ պոշլա-
- 5 րէ զապուլ էտէրիզ: Լաքին սէնի պուստան զիյա-
տէ թա՛ճիզ էթմէյիմ տէյիւ՝ րէճա էտէրիմ, քի պի-
ղի միւրիւվլէթինիլէ մուսթասարճա տինկէյէսին:
- 6 Զիրա պիզ պու ատէմի ֆէսատ էտիճի՝ վէ տիւն-
հատա օլան հէփ Նէհուտիլէրի իխթիլալէ զալու-
- 7 րըճը հէմ Նասրանիլէր ֆըրզասընըն էրպաշըսը օլ-
- 8 տուղունու պուլտուգ, ֆի հէքէլի պիլէ մուրտար-
լախաղա չալըչտը. վէ ծնու թուլթուպ քէնտի նօ-
- 9 մօսումուգ միւճիպինճէ ծնուն շէրասթընը կէօր-
- 10 մէք իսթէտիք: Ամմա պին պաշը Լիւսիաս կէչլիպ՝
- 11 ա՛ղիմ ճէպը իլէ էլլէրիմիզաէն ալտը: Վէ ծնուն
տա՛վաճըլարընա՝ սանա կէլմէյէ էմը էթտի, քի սէն
ծնու թէֆթիշ էթտիյինտէ՝ պիզիմ ծնտան շիքեա-
յէթ էթտիյիմիզ հէփ պու շէյլէրին խուսուսունտա
- 12 անկլամաղա գատիր օլասըն: Վէ Նէհուտիլէր տա-
խի՝ պու շէյլէր պէօյլէ տիր տէյիւ՝ թաստըգ էթ-
տիլէր:
- 13 Վէ Պօղոս՝ վալինին ծնա սէօյլէմէյէ իշարէթ
էթմէսիլլէ՝ ճէվապ վէրտի. Զօգ սէնէտէն պէրու-
սէնին պու միլլէթին հաքիմի օլտուղունու պիտի-
- 14 յիմտէն՝ քէնտիմին խուսուսունտա տահա զիյատէ
- 15 Խօշուտուլուգ իլէ ճէվապ վէրիւրիմ: Զիւն քի սէն

- անկլամաղա գատիր յին քի՝ Երուսաղէմտէ սէճտէ
 գըմաղա չըգտըղըմտան պէրու՝ զն իքի կիւնտէն
 12 զիյատէ տէյիլ տիր՝ Վէ պէնի հէյքէլտէ պիր քիմ-
 սէ իլէ միւսպահէտէ էտէրքէն՝ Խախօտ ճէմիյէթ Եէր-
 լէրինտէ Եա շէհրտէ գալապալըզը այաղա գալտը-
 13 ըրըքէն պուլմատըլար՝ Հէմ տախի չիմտի պէնտէն
 շիքեպէթ էթտիքլէրի շէյլէրի իսպաթ էթմէյէ գա-
 14 տիր տէյիլլէր՝ Ամմա սանա պունու իգրար էտէ-
 ըրիմ քի՝ պունլարըն Ֆըրգա տէտիքլէրի մէզհէպ
 միւճիպինճէ՝ Նսոմստա հէմ փէյղամպէրլէրտէ հէփ
 Եազըլը օլան շէյլէրէ իման կէթիրէրէք՝ պապալա-
 15 ըրմ Ալլահընա պէօյլէ իպատէթ էտէրիմ՝ Վէ Ալ-
 լահա՝ քէնտիլէրին տախի պէքլէտիքլէրինէ կէօրէ
 իւմիտիմ վար՝ քի էօլիւլէրին՝ կէրէք սատըզլարըն
 16 կէրէք Նահազլարըն՝ զըյամէթի օլաճագ՝ Վէ քէն-
 տիմ պունա սալաշըրըմ քի՝ հէր տէմ Ալլահըն յէ
 17 ատէմլէրին զըթընտա սիւրշմէզ գամիրիմ օլա՝ Վէ
 չօզ Եըլլարտանա սօնկըա՝ միլլէթիմէ սատազալար
 18 վէ հէտիլէրէ էթմէյէ կէլտիմ՝ Պու շէյլէրին արա-
 սընտա՝ Ասիատան պա՛զը Եէհուտիլէր պէնի հէյ-
 քէլտէ փաքլէնմիշ պուլտուլար՝ գալապալըզ իլէ
 19 տէյիլ՝ վէ գարգաշարըզ իլէ տէյիլ՝ Քի ծըլարա տա-
 խի կէրէք իտի քի՝ սէնին հուզուրունա կէլիպ՝ է-
 յէր պանա գարշը պիր շէյլէրի վար իսէ շիքեպէթ
 20 էտէլէր՝ Նախօտ պունլար քէնտիլէրի տախի՝ ճէ-
 մասթըն հուզուրունտա տուրտուզումտա պէնտէ
 21 նէ գապահաթ պուլտուլար՝ սէօյլէսինլէր՝ Իլլա
 Եալընըզ պու պիր սէս իչիւն քի՝ արալարընտա
 տուրուպ չազըրտըմ՝ Պէն պու կիւն սիզտէն՝ էօ-
 լիւլէրին զըյամէթի իչիւն մուհաքէմէ օլունույօ-
 22 ըրմ՝ Վէ Փիլիքս պու մէզհէպին խուսուսունտա
 տահա սահիհճէ պիլմէյիլէ՝ ծըլարա պիր զայրի վա-
 զըթ թաշին էտիպ տէտի՝ Պին պաշը Լիւսիաս

- էնտիյի գէման՝ սիգէ տայիր օլանը թէֆթիչ էտէ-
 23 ճէյիմ՝ վէ եիւզ պաշըյա թէնպիհ էթտի քի՝ Պո-
 դոս հըֆզ օլունա , հէմ օնուն ըահաթլըզը օլա ,
 վէ քէնտի աոտէմլէրինտէն օնա խըզմէթ էթմէյէ
 եախօտ եանընա վարմաղա քիմսէյէ մանի՝ օլմայա :
 24 Վէ պիր գաչ կիւնտէն սօնկրա ֆելիքս Եհնուտի
 օլան քէնտի գարըսը Գրուսիղա իլէ կէլիպ՝ Պօղո-
 սու չաղըրաը , վէ օնու ֆրիստոսա օլան իման խու-
 25 սուսունտա իշիթտի : Վէ օ՝ սատազաթ վէ Նէֆսի
 զապլթ էթմէք վէ կէլէճէք հիւքմ խուսուսունտա
 սէօյլէրքէն , ֆելիքս գօրզու իլէ տօյուպ ճէվապ
 էթտի . Շիմտիլիք կիթ , վէ վազթըմ օլուրսա՝ սէ-
 26 նի եինէ չաղըրաճաղըմ . Հէմ տախի՝ Պօղոս-
 տան քէնտինէ ազչէ վէրիլէճէք տէյիւ իւմիտ էթ-
 մէքլէ , օնու տահա սըգճա չաղըրըպ՝ օնունլա սէօյ-
 27 լէշիր խտի : Վէ իքի եըլ թէմամ օլունճա , ֆելիք-
 սին եէրինէ Պորկիոս ֆեստոս կէչտի . վէ ֆելիքս
 Եհնուտիլէրին խաթըրնը խօշ էթմէք իպթէմէյիլէ ,
 Պօղոսու մահպուս պրազտը :

ՊՍՊ 25

- 1 Իմտի ֆեստոս էյալէթէ եէթիչինճէ , իւչ կիւնտէն
 2 սօնկրա կեսարիատան Երուսաղէմէ չըգտը : Վէ
 պաշ քեսչին հէմ Եհնուտիլէրին պէօյիւքլէրի Պո-
 դոսա գարըը հուզուրունա չըզըպ՝ օնա եալլարըր-
 3 լար խտի . Վէ օնուն ա՛լէյինէ պիր ի՛նայէթ տի-
 լէրլէր խտի , քի օնու Եէրուսաղէմէ կէօնտէրէ . վէ
 օնու եօլտա էօլտիւրմէք իշիւն փուսու գուրար-
 4 լար խտի : Իմտի ֆեստոս ճէվապ վէրտի քի՝ Պօղոս
 կեսարիատա հըֆզ օլունա , քէնտիտի տախի թէզ
 5 օրայա կիտէճէք խտի : Իմտի տէտի . Սիզտէն գուտ-
 լէթ սահիպլէրի օլանլար՝ պէնիմ իլէ էնտինլէր , վէ

- պու առէմէ գարշը նէ վար իսէ, օնտան շիքեայէթ
 6 էթսիւղէր : Վէ օնլարըն կանընտա սէքիզ եա օն
 կիւնտէն զիյատէ էյլէնմէյիպ՝ կեսարիայա էնտի,
 վէ էրթէսի կիւն՝ շէրասթ քիւրսիւսիւնտէ օթու-
 7 բուպ՝ Պօղոսս կէթիրիլէ տէյիւ էմր էյլէտի : Վէ օ
 կէլինճէ, Երուսաղէմտէն էնէն Եէհուտիլէր հու-
 ղուրունա չըգըպ՝ Պօղոսս գարշը չօգ վէ աղըր
 շիքեայէթլէր կէթիրտիլէր, քի օնլարը իսպաթ էթ-
 8 մէյէ գատիր տէյիլէր իտի . Զիւն քի օ՝ ճէվապ
 վէրիւր իտի քի՝ Եէհուտիլէրին նօմօսունա եա հէյ-
 9 տիմ : Ամա փեստոս Եէհուտիլէրին խաթրընը խօշ
 էթմէք իսթէմէյիլէ, Պօղոսս ճէվապ վէրիպ տէտի .
 Երուսաղէմէ չըգըպ՝ պու շէյլէրին խուսուսունտա
 պէնիմ հուղուրումտա օրատա մուհաքէմէ օլմազ
 10 իսթէր մի սին : Ամա Պօղոս տէտի . Պէն կայսե-
 րին շէրասթ քիւրսիւսիւնիւն էօնիւնտէ տուրոյօ-
 բում, նէրէտէ քի պսնա մուհաքէմէ օլմազ կէրէք
 տիր . Եէհուտիլէրէ՝ սէնին տախի փէք էյի պիլ-
 11 տիլին կիպի՝ հիչ պիր նահազլըզ էթմէտիմ : Զիրա
 էյեր նահազլըզ էտէր տէ՝ էօլիւմէ միւսթահազ պիր
 շէյ իշլէմիշ իսէմ, էօլմէքտէն գաչընմամ . ամա
 էյեր պուշլարըն պէնտէն շիքեայէթ էթտիքէրի
 հիչ պիր շէյին ապը եօզ իսէ, պէնի օնլարա հիչ
 քիմաէ պաղըշլայամազ . կայսերէ իսթիտա՝ էտէ-
 12 բիմ : Օ զէման փեստոս չուրա իլէ սէօյլէշիպ՝ ճէ-
 վապ վէրտի . կայսերէ իսթիտա՝ էթտին, կայսերէ
 վարաճագսըն :
 13 Վէ պիր գաչ կիւն կէչտիքտէն սօնկրա՝ Ագրիպ-
 պա փատիշահ վէ Բերինիկէ՝ փեստոսու սէլամկա-
 14 մաղա կեսարիայա եէթիշտիլէր : Վէ օրատա չօգ
 կիւնլէր էյլէնմէյիլէրի իլէ, փեստոս Պօղոսուն խու-
 սուսունու փատիշահա զիքր էյլէյիպ տէտի . փե-

- 15 լիքաւէն գալմըշ մահպուս պիր ատէմ վար . Գի
 ծնտան էօթիւրիւ՝ պէն Նրուսաղէմէ վարտըղըմտա՝
 Եէհուտիլէրին պաշ քեահինլէրի վէ իսկիարարը
 հուզուրա կէլիպ՝ ծնուն իւզէրինէ հիւքմ տիլէտի-
- 16 լէր : Վէ ծնլարա ճէվապ վէրտիմ, քի Բօմալըւա-
 րըն ա՛տէթի տէյիլ տիր քի՝ պիր ատէմի հէլաքէ
 պախշ էտէլէր, շիքեայէթ օլունան քիմսէ շիքեա-
 յէթճիլէրի իլէ եիւզ պէ եիւզ կէլիպ՝ ճիւրմիւ իշիւն
- 17 ճէվապ վէրմէյէ ըուխսաթ ալմազտան էվվէլ : Իմտի
 ծնլար պուրատա ճէմ՝ օլտուզլարընտա, հիշ կէ-
 ճիքմէղտէն՝ էրթէսի կիւն շէրաաթ քիւրսիւտիւն-
 տէ օթուրուպ՝ օլ ատէմ կէթիլիլէ տէյիւ էմր էթ-
- 18 տիմ : Վէ ծնուն շիքեայէթճիլէրի հազըր օլտուզ-
 տա, ծնուն հազըրնա պէնիմ զանն էթտիլիմ շէյ-
- 19 լէրտէն հիշ պիր ճիւրմ կէթիլմէտիլէր : Ամմա քէն-
 տիլէրին տինի խուսուսունտա՝ վէ Պօզոսուն տիրի
 տիր տէտիյի էօթիւշ Յիսուս Դա՛մ պիր քիմսէնին
 խուսուսունտա՝ ծնա գարշը պա՛ղը մէսէլէլէրի վար
- 20 իտի : Վէ պէն պու տա՛վանըն Փասլի խուսուսուն-
 տա շիւպհէտէ օլմամըլա՝ տէտիմ . Եյէր իսթէրսէ
 Նրուսաղէմէ վարա, վէ պու շէյլէր իշիւն օրատա
- 21 մուհաքէմէ օլունա : Ամմա Պօզոս՝ Ալիշանըն հիւք-
 միւնէ հըֆղ օլունմաղա իսթիտա՝ էթմէքլէ, էմր
 էթտիմ քի՝ թա պէն ծնու կայսերէ եօլայյանատէք
- 22 հըֆղ օլունա : Վէ Ազրիպպաս Փեստոս տէտի .
 Պէն քէնտիմ տախի պու ատէմի տինլլէմէք իս-
 թէր իտիմ . վէ օ՝ Եարըն ծնու իշիտիլալն տէտի :
- 23 Իմտի էրթէսի կիւն Ազրիպպաս իլէ Բերինիկէ
 չօդ տարաթ իլէ կէլիպ՝ պին պաշըլար վէ շէհրին
 էն քիպար քիմսէլէրի իլէ տիվանխանէյէ կիրտի-
 լէր . վէ Փեստոս էմր էթմէյիլէ, Պօզոս կէթիլիլ-
- 24 տի : Վէ Փեստոս տէտի . Եա՛մ փատիշահ Ազրիպ-
 պաս վէ հէփ պիլէմիզճէ օլան ատէմլէր՝ պունու

- կէօրին, քի հէմ Երուսաղէմոէ հէմ պուրատա Եւ-
հուտիլէրին հէփ ճիւմհիւրիւ՝ զոնա արթըզ հաշա-
մագ կէրէք տէյիլ տիր տէյիւ պաղըրարագ՝ պանա
25 կէլտիլէր : Ամնա պէն՝ զոնուն էօլիւմէ միւսթահագ
պիր շէյ էթմէտիլինի անկլամաղըլա, հէմ քէնտիսի
տախի Ալիշանա իսթիտա՝ էթմէյիլէ, զոնու կէօն-
26 տէրմէյէ մա՛ղուլ կէօրտիւմ : Ամնա զոնուն հազղընա
էֆէնտիմիզէ հազաճագ պիր սահիհ շէյիւմ եօզ տուր .
զոնտան էօթիւրիւ զոնու սիզին էօնիւնիւղէ կէթիր-
տիւմ, վէ պախուսուս սէնին հուզուրուճա՝ եա՛ փա-
տիշան Ագրիպպաս՝ թա քի թէֆթիշ օլունմաղըլա
27 պիր հազաճագ շէյիւմ օլա : Զիրա պիր մահպուս
կէօնտէրիպ՝ զոնուն ճիւրմէրինի տախի պէյան էթ-
մէմէք՝ պանա միւնասիպէթսիզ կէօրիւնիւր :

ՊՍՊ 26

- 1 Վէ Ագրիպպաս Պօղոսա տէտի . Քէնտին իշիւն
սէօլէմէյէ բուխսաթըն վար . օ զէման Պօղոս է-
լինի ուղատըպ՝ քէնտիսի իշիւն ճէվապ վէրտի .
- 2 Եա՛ փատիշան Ագրիպպաս՝ Եւհուտիլէրուէն հէփ շի-
քեայէթ օլունտուղում շէյէր իշիւն՝ պու կիւն սէ-
նին հուզուրուճտա ճէվապ վէրէճէք օլտուղումա
- 3 քէնտիմի մութու սայարըմ . Պախուսուս քի Եւ-
հուտիլէրին հէփ այինլէրինէ վէ մէսէլէրինէ ա-
կեհանըն . պու սէպէպտէն սանա եալվարըրըմ քի՝
- 4 թէհամմիւլ իլէ պէնի տինկլէյէսին : Իմտի իպթի-
տաաէն պէրու միլլէթիմին արատընտա՝ Երուսա-
ղէմոէ կէնճլիյիմոէն պէրու սիւրտիւյիւմ էօմրիւ՝
- 5 Եւհուտիլէրին հէփիսի պիլիր : Զիւն էվլէլտէն պէ-
րու պէնի պիլիրլէր, շէհատէթ էթմէք իսթէրլէր-
սէ, քի տինիմիզին էն տիզպաթլը Փըրզասընճա՝
- 6 Փարխեցի հաշատըմ : Վէ շիմտի՝ պապալարըմըզա

- Ալլահտան օլան վա'տին իւմիտի իշիւն մուհաքէմէ
 7 օլմաղա տուրույօրում. Գի օն իքի սըպթտան օլան
 Գէլէիմիդ կէճէ վէ կիւնտիւզ տէվամ իւզրէ Բ'պա-
 տէթ էտէրէք՝ օնա եէթիշմէյէ իւմիտ էտէր, քի
 օլ իւմիտ իշիւն Եէհուտիլէրտէն շիքեայէթ օլու-
 8 նույօրում՝ եւ' փատիշահ Ագրիպպաս. Նէ՞, Աւ-
 լահըն էօլիլէրի տիրիլթտիյի՝ ի'նտինիզոն ինա-
 9 նըլմազ պիր շէյ մի գըյաս օլունուր: Աերչի պէն
 քէնտիմոնէ՝ Նաղարէթլի Յիսուսուն աուր իշիւն
 չօգ զըտ չէյէր պանա եափմազ կէրէք տիր զանն
 10 էթտիմ. Օնու քի՝ Երուսաղէմոն իճրա տախի էթ-
 տիմ. վէ պաշ քեահինլէրտէն հիւքիւմէթ ալմա-
 ղըլա, ա'գիզլէրտէն չօգ քիմսէլէրի հապալարա գա-
 փաթտում. վէ օնար էօլտիւրիւլիւրքէն՝ ըրզա վէր-
 11 տիմ: Վէ հէփ ճէմի'յէթ եէրլէրինտէ չօգ տէֆա՝
 օնարա ա'գապ էտիպ՝ քիւֆր էթմէյէ գօրլար խտիմ.
 վէ իւզէրլէրինէ զիյատէսի իլէ գուտուրուպ՝ թա
 12 տիշարքի շէհլէրտէ տախի գօվալար ըտում, Պու-
 վէճհ իլէ պաշ քեահինլէրին հիւքիւմէթի վէ վէ-
 13 քեալէթի իլէ Տըմըշգա տախի կիտէրքէն, Եօլտա
 կիւնիւն օրթաւընտա՝ եւ' փատիշահ՝ կէօքտէն էթ-
 րաֆըմա վէ պիլէմճէ վարանլարըն էթրաֆընա կիւ-
 նէշլին փարլազիլզընտան զիյատէ փարլայան պիր
 14 նուր կէօրտիւմ: Վէ պիզիմ հէփիմիդ եէրէ գա-
 փանըպ՝ պանա սէօյէյէն՝ վէ Ի'պրանի լիսանընտա՝
 եւ' Սաւուղ Սաւուղ՝ պէնի նի՞շիւն գօվալայօրուն,
 սանա էօյիւնտիւրէլէրէ տէփմէսի կիւճ օյուր տէյէն
 15 պիր սէս իշիթտիմ: Վէ պէն տէտիմ. Սէն քիմ սին՝
 եւ' Բասպ. վէ օ տէտի. Պէն սէնին գօվալատը-
 16 ղըն Յիսուս իմ: Լաքին գալգ, վէ ալազլարընտա
 տուր. զիրա սանա պունուն իշիւն կէօրիւնտիւմ,
 քի սէնի՝ կէրէք կէօրտիւյիւն կէրէք սանա կէօու-
 թէրէճէյիմ չէյէրին խըզմէթճիտի վէ շահիտի թա'յին

- 17 էտէյիմ. վէ սէնի՝ օլ գալմաէն վէ թայիֆէլէրտէն
գուրթարաճաղըմ, քի ծնւարա սէնի կէօնտէրիրիմ,
18 Գի ծնւարն կէօղլէրինի աչասըն, չէօյլէ քի գա-
րանլըգտան ըշըղա՝ վէ շէյթանըն հիւքիւմէթին-
տէն Ալլահա տէօնէլէր, քի ծնւար՝ պանա օլան
իմանըն վասիթասի իլէ՝ կիւնահլար ա՛վֆլըղը վէ
19 ա՛ղիզլէնմիշլէրին արասընտա միրաս՝ ալալար: Պու-
նուն իչլուն՝ եա՛ փատիշան Ագրիպպաս՝ բիյայէ
20 իթասաթարզ օլմատըմ. իլլա էվլէլա Տըմըզտա վէ
Երուսաղէմտէ օլանլարա հէմ պիւթիւն Եհնուտիւ-
թան տիյարընա վէ թայիֆէլէրէ՝ թէվպէյէ լայըգ
ա՛մէլլէր իշլէյէրէք՝ թէվպէ էթմէյէ վէ Ալլահա
21 տէօնմէյէ խապէր էթտիմ: Պու շէյլէրտէն էթթիւ-
րիւ Եհնուտիլէր պէնի հէյթէլտէ թութուպ՝ էօլ-
22 տիւրմէյէ չալըշտըլար: Իմտի Ալլահոման օլան եար-
տըմա նայիլ օլուպ՝ պու կիւնէտէք տուրույօրում,
վէ քիւշիւյէ հէմ պէօյիւյէ շէհատէթ էտէրէք՝ փէյ-
ղամպէրլէրին հէմ տախի Մովսէսին օլաճագ տէ-
23 տիքլէրի շէյլէրտէն մա՛տա՝ Եա՛նի Քրիստոսուն է-
լէմ չէքէճէյի՝ վէ ծնուն էօլիւլէրին գըյամէթինտէն
իլք օլուպ՝ գալմա վէ թայիֆէլէրէ ըշըգ խապէր
էտէճէյի խուսուսունտան մա՛տա՝ հիչ պիր շէյ սէօյ-
լէմէյօրում:
24 վէ օ քէնտի հագգընա պու շէյլէրի ճէվապ վէ-
րիւքէն, Փեստոս պէօյիւք սէն իլէ տէտի. Տէլի-
րիյօրսուն՝ եա՛ Պօղոս, չօգ օգումագ սէնի տէլի-
25 լիյէ չէվիրիյօր: վէ օ՝ Տէլիւրմէյօրում՝ եա՛ գուտ-
րէթիւլ Փեստոս, իլլա կէրչէքլիք վէ թամ ա՛գրլ
26 սէօղլէրի սէօյլէյօրում տէտի: Զիրա պունլարըն
հագգընտա փատիշան տախի ալեհան տըր, քի հու-
զուրունտա ճէսարէթ իլէ սէօյլէյօրում. զիրա ի-
նանմամ քի՝ պու շէյլէրին պիրի ծնա մա՛լիւմ օլ-
մայա. չիւն քի պու շէյ՝ պիր քէօշէտէ օլմամըշ

- 27 տըր : փէյզամպէրլէրէ ինանըր մը սըն՝ եւ՝ փատի-
 28 շահ Ագրիպպաս . պիլիբիմ քի՝ ինանըր սըն : Վէ
 Ագրիպպաս Պօղոսս տէտի . Ազ գալըյօր՝ պէնի
 29 Գրիսթիան օլմաղա գանտըքասըն : Վէ Պօղոս տէ-
 տի . Բեաչքի Ալլա՝ վէրէյիտի՝ կէրէք աղտան կէ-
 րէք չօգտան՝ տէյիլ եալընըզ սէն իլլա պու կիւն
 պէնի տինկէյէնլէրին հէփիսի տախի պէօյլէճէ հէ-
 ման պէնիմ օլտուղում կիպի օլալար՝ պու պաղ-
 լարտան մա՛տա :
 30 Իմտի փատիշահ հէմ վալի վէ Բերինիկէ վէ օն-
 31 լար իլէ պէրապէր օթուրանլար գալգտըլար : Վէ
 կիտերլէրքէն՝ արալարընտա սէօյլէչիպ աերլէր իտի
 քի՝ Պու ատէմ՝ էօլիւմէ եա պաղլարա միւսթա-
 32 հագ հիչ պիր շէյ իշլէմէյօր : Վէ Ագրիպպաս փես-
 տոսսա տէտի . Պու ատէմ՝ էյէր Կայսերէ իսթիտա՝
 էթմէսէ իտի , սալը վէրիլէ պիլիբ իտի :

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ տէնիզտէն Իտալիայա վարմամըզ դարար զը-
 լընտըգտա , կէրէք Պօղոսու կէրէք պա՛գը սաիր
 մահպուսլարը՝ Ալիշան պէօլիւիւնիւն Յուլիոս ա-
 տընտա պիր եիւզ պաչըսընա թէսլիմ էթտիլէր :
 2 Վէ Ասիա զըյըլարընա վարաճագ պիր էսրէմիտ
 կէմիսինէ պինիպ՝ Սէլանիքտէն օլան Մակեդոնլու
 Արիստարքոս պէրապէրիմիզճէ օլարագ՝ աչըլտըզ :
 3 Վէ էրթէսի կիւն Սիդոնա եէթիշտիք . վէ Յուլիոս՝
 Պօղոսս միւրիւվիլէթանէ հարաքէթ էթմէքլէ՝ բուխ-
 սաթ վէրտի , քի տօսթլարընա վարըպ բահաթլըզ
 4 պուլա : Վէ օրատան աչըլըպ՝ բիւզկեարլար դարչը
 5 օլմաղըլա՝ Գըպրըսըն ալթընտան կէչտիք : Վէ Կի-
 լիկիա հէմ Պամփիւլիանըն թարաֆընտա օլան էն-
 կինին օրթասընտան կէչիպ՝ Լիկիանըն Միոա քէ-

- 6 բնէ կէտիք : Վէ երեզ պաշը օրատա խոալիայա վարան պիր իսքէնտէրիյէ կէմիսի պուլմաղըլա ,
- 7 պիրզի օնա պինտիրտի : Վէ վաֆիր կիւնէր կէմի իլէ աղըր կիթտիյիմիգտէն՝ կիւճիւլէ Կնիդոսա եէթիշտիք . ամմա ըիւզկեար պիրզի իլէրիյէ սիւրմէտիյինտէն՝ Սաղմոնատէն հանա Կիրիտին ալթըն .
- 8 տան կէշտիք : Վէ կիւճ իլէ օնուճ գըյըսընտան կէշիպ՝ Կիւզէլ լիմանլար տէնիլէն պիր մանալէ կէտիք , քի օնա եազըն Ղասիա նամ պիր չէհր վար իտի :
- 9 Վէ չօգ գէման կէշիպ՝ արթըգ տէնիզ եօճուլուղու մուխաթարալը օլմաղըլա , չիւն քի օրուճ վագթը տախի արթըգ կէշմիշ իտի , Պօղոս նասիհաթ
- 10 էտիպ՝ օնլարա տէր իտի . Եա՛ ատէմլէր՝ կէօրիւթօրում քի՛ պու տէնիզ եօճուլուղու՝ տէյիլ եալընըզ եիւքէ վէ կէմիյէ՝ իլլա քէնտի ճանլարըմըզա տախի
- 11 զահմէթլի վէ չօգ զարարըլ օլաճագ : Ամմա եիւզ պաշը Պօղոսուն սէօզլէրինտէն զիյատէ՝ տիւմէն .
- 12 ճիյէ վէ ըէիսէ ինանըր իտի : Վէ օլ լիման գըշլամաղա ույղունսուզ օլմաղըլա , չօզլարը թէտպիր էթտիլէր քի՛ օրատան տախի աշըլըպ՝ պէքքի գըպլէյէ վէ զարա եէլէ պագան Կիրիտին Փիւնիկէ լիմանընա՝ գըշլամադ իչիւն եէթիշմէյէ զատիր օլա
- 13 լար : Վէ պիր հալաշ լօտօս էսիպ՝ մագսուտլարընա էրոտիլէր զանն էթմէլէրի իլէ , գալըրպ գըյըս
- 14 սըրա Կիրիտի կէչէրլէր իտի : Վէ չօգ կէշմէզտէն՝ օնա դարշը Եւրաիկիկուն տէնիլէն պիր սաղանաղըլ
- 15 ըիւզկեար գալգտը : Վէ կէմի պիրտէն գափըլըպ՝ ըիւզկեարա դարշը տայանամամաղըլա , ծառ սալը
- 16 վէրիպ՝ կէօթիւրիւլիւթօրուտուզ : Վէ Կղօգա տէնիլէն պիր քիւչիւք առանըն ալթընա եիւրիւտիւք , վէ կիւճիւլէ սանտալը զապիթ էթմէյէ գատիր օլ
- 17 տուգ . Քի օնու գալտըրըպ՝ եարտըմլար գուլլա

- նարագ՝ կէմիյի ալթընտան գուշատըրլար իտի : վէ սըղա տիւշմէյէր տէյիւ գօրգտուզլարընտան՝ եէլ-
- 18 քէնի էնտիրիպ՝ էօյլէ կէօթիւրիւլիւրէր իտի : վէ պիզ շիտտէթլի ֆուրթուշատա օլմազըլա, էրթէսի
- 19 կիւն էշեայը տէնիզէ աթարլար իտի : վէ իւշիւն-ճիւ կիւնտէ քէնտի էլլէրիմիզ իլէ կէմիյին թա-
- 20 գըմընը աթարզ : վէ չօգ կիւնէրճէ կիւնէշ հա-խօտ հըրտըզլար կէօրիւնմէյիպ՝ չօգ ֆուրթուշատ պասմազըլա, արթըզ գուրթուշմարզա հիշ իւմիտ
- 21 գալմայօր իտի : վէ չօգտան թաա՛մաըզ գալմըշլար իքէն՝ Պօզոս ծնլարըն օրթաւընտա տուրուպ տէ-տի . էա՛ առէմէր՝ պէնիմ սէօյլէտիյիմէ գանըպ Կիրիտտէն աշըլմամագ՝ վէ պու զահմէթէ հէմ դա-
- 22 րարա կիրիֆթար օլմամագ կէրէք իտինիզ : Ամին շիմտի սիզէ էօյիւթ վէրիլիմ քի՝ շէն օլասընըզ . զիրա կէմիտէն մա՛տա սիզտէն հիշ պիր ճանա զիյան
- 23 օլմայաճագ : Զիրա պու կէճէ պէնիմ չօլ օլտուզում վէ ի՛պատէթ էթտիյիմ Ալլահըն մէյէյի եանըմա
- 24 կէլիպ՝ տէտի . Գօրգմա՛ հա՛ Պօզոս, սանա Կայ-սերին հուզուրունտա տուրմագ կէրէք տիր , վէ իշթէ Ալլահ սէնին իլէ պէրապէր կէմիտէ հէփ օ-
- 25 լանլարը սանա պազըշլամըշ տըր : Պուշուն իշիւն՝ հա առէմէր՝ շէն օլուն . զիրա Ալլահա ինանրըրմ քի՝ հէման պանա սէօյլէնէն վէճն իւզրէ օլաճագ :
- 26 Ամին պիզ պիր առայա տիւշսէք կէրէք :
- 27 վէ պիզիմ Ազրիա էւլլէնէրէ չալզանտըղըմըզն ծն տէօրտիւնճիւ կէճէսի օլունճա, կէմիճիլէր կէ-ճէնին հարըսընտա գըյաա էթտիլէր քի՝ գարայա
- 28 հազլաշըյօրլար : վէ իսքէնտիլի սարգըրապ իյիլմի գուլաճ պուլտուլար . վէ պիրազ իլէրի վարըպ եինէ իսքէնտիլի սարգըրունճա, ծն պէշ գուլաճ պուլտու-
- 29 լար : վէ սարպ կէրլէրէ տիւշմէյէր տէյիւ գօր-գուպ՝ գըշտան տէօրթ տէմիր աթտըլար, վէ կիւն-

- 30 տիւզ օլմաղա հասրէթ չէքէրլէր իտի : Վէ կէմի-
ճիլէր կէմիտէն դաչմաղա արայրալ՝ պաշտան տէ-
միլլէր ակթաճագ պէհանէսի իլէ՝ սանտալը տէնիդէ
- 31 էնտիրտիքլէրինտէ, Պօղոս երւզ պաշըյա վէ ա՛ս-
քէրիլէր տէտի . էյէր պուշլար կէմիտէ գալմազ-
- 32 լարսա, սիդ գուրթուլամազ սընըզ : Օ ղէման ա՛ս-
քէրիլէր սանտալըն իփլէրինի քէստիլէր, վէ ծուռ
- 33 աշաղա տիւշմէյէ սալը վէրտիլէր : Վէ կիւնտիւզ
օլմաղա պաշլայընճա, Պօղոս հէփիսինէ եալվարըր
իտի քի՝ թաա՛մ էտէլէր, վէ տէր իտի . Պու կիւն
օն տէօրտիւնճիւ կիւն տիւր քի՝ պէքլէյիպ հիչ
- 34 պիր շէյ ալմայարադ թաա՛մարդ գալտընըզ : Պու
էճիլտէն սիդէ եալվարըրըմ քի՝ թաա՛մ էտէսինիզ .
զիրա պու՝ սիդլին խէլասընըզա եարար . չիւն սի-
զին հիչ պիրքինիզլին պաշընտան պիր գըլ տիւշմէյէ-
- 35 ճէք տիր : Վէ պու շէյլէրի սէօյլէյինճէ, էքմէք ա-
լըպ՝ հէփիսինին էօնիւնտէ Ալլահա շիւքր էթտի,
- 36 վէ տօղրայըպ եէմէյէ պաշլատը : Վէ հէփիսի շէն
- 37 օլուպ՝ ծնլար տաիսի թաա՛մ էթտիլէր : Վէ կէմի-
նին իչինտէ հէփիմիդ իքի երւզ եէթմիշ ալթը ճան
- 38 իտիք : Վէ թաա՛մտան տօյունճա, պուզտայը տէ-
նիդէ աթարագ՝ կէմիյի հաֆիֆլէտիլլէր իտի :
- 39 Վէ կիւնտիւզ օլտուգտա, օ եէրի թանըմաղլար
իտի . ամմա գըյըսը օլան պիր քէօրֆէզ սէզէրլէր
իտի, քի օնա՝ էյէր գատիր օլուրլար իսէ՝ կէմիյի
- 40 սալտըրմաղա միւրասա էթտիլէր : Վէ էթրաֆտան
տէմիլլէրի գալտըրըպ՝ հէմ տիւմէնլին տիւլիւմէ-
րինի չէօղտիւքտէն սօնկրա՝ տէնիդէ սալը վէրտի-
լէր . վէ մաիսթրայըր ըիւզկեարա գալտըրըպ՝ գը-
- 41 յըյա չէքլիլիլլէր իտի : Ամմա իքի թարաֆը տէնիդ
օլան պիր մահալէ տիւշիւպ՝ կէմիյի օթուրթտու-
լար . վէ սաշը սափլանմաղըլա գըմըլտանմալ գալ-
տը, գըչը իսէ՝ տալղալարըն գօրունտան տաղը-

- 42 լըյօր իտիւ Վէ ա'սքէրիւէր մէշվէրէթ էթտիւէր քի՝
մահպուստարը էօլտիւրէլէր , օլմայա քի պիրի եիււ
43 զիւպ գաչա : Ամնա եիւզ պաշը Պօղոսու գուր-
թարմագ իսթէմէյիլէ , ծնարը նիյէթլէրինտէն մէն՝
էթտի . հէմ էմր էթտի քի՝ եիւզմէյէ գատիր օլան-
լար էլվէլա տէնիզէ աթըլըպ գարայա չըգալար .
44 Գալանլարը իսէ՝ պա'զըլարը թախթալար իւզէրին-
տէ՝ պա'զըլարը տա կէմինին չէյլէրինին պիրի իւ-
զէրինտէ չէթլը . վէ պէօյլէ օլտու քի՝ հէփիսի
գարայա սաղ չըգալար :

ՊԱՊ 28

- 1 Վէ ծնար գուրթուլտուղլարը ղէման անկլատը
2 լար քի՝ օ ատանըն իամի Մելիտէ իմիշ : Վէ բար-
բարոսլար պիզէ պիր չօգ ինսանիյէթ կէօսթէրտի-
լէր . զիրա աթէշ հաղըս՝ հաղան հաղմուրուն վէ
սօուղուն սէպէպլինտէն պիզիմ հէփիմիզի գապուլ
3 էթտիլէր : Վէ Պօղոս չօգ գուրու չալը տէվշիրիպ՝
աթէշին իւզէրինէ գօմաղըլա , ըսըճագտան պիր
էնկէրէք երլանը չըգըպ՝ ծնուն էլինէ հափըշտը :
4 Վէ բարբարոսլար ճանաւարըն ծնուն էլինտէն սար-
ղըլտըղընը կիօրիւնճէ , արալարընտա տէրլէր ի-
տի . Պու ատէմ էլպէթթէ գաթիլ տիր , քի օ՝ տէ-
նիզաէն գուրթուլտու իսէ տէ՝ հիւըմի իլահի ծնու
5 հաշամաղա պրաղմատը : Իմտի օ՝ ճանաւարը ա-
6 թէշէ սիլքիպ՝ հիշ պիր քէտէր կէօրմէտի : Մնար
իսէ ծնուն չիշէճէյինի՝ հախօտ ափանսըղ էօրմիշ
հէրէ տիւշէճէյինի կէօղէտիրլէր իտի . վէ ծնար
չօգ ղէման պէքլէյիպ՝ ծնա հիշ պիր քէտէր օլմա-
տըղընը կէօրտիւքլէրինտէ , ֆէթլէրէլէն տէյիշտի-
7 բիպ՝ ծնա ալլահ տըր տէրլէր իտի : Վէ Պոպղիտ
ատընտա ատանըն սէրտարը օլանըն՝ օրալարտա

- չի ֆթլիքէրի վար իտի , վէ պիղի գապուլ էտիպ՝ իւչ
 8 կիւն իբրամ իլէ գօնուզլատը : վէ վաղի՝ օլտու քի՝
 Պոպղիտսուն սապասը ըսըթմատան վէ խնալտան
 թութուլմուչ եաթայօր իտի . վէ Պօղոս օնա վարըպ՝
 տուա՝ էթմէյիլէ , էլլէրինի օնուն իւղէրինէ գօյուպ՝
 9 օնա չիֆա վէրտի : իմտի պու օլունճա , ատատա
 խասթալըզարը օլան պաղիլէրի տախի կէլիպ սա-
 10 զալըրլար իտի : վէ օնլար պիղէ չօգ իբրամլար
 իլէ իբրամ էթտիլէր , վէ այրըլտըզըմզտա՝ պէչէ
 իզթիզա օլան չէյլէրի վէրտիլէր :
 11 վէ իւչ այտան սօնկրա՝ օլ ատատա գըշլամըչ՝
 Դիոսկուրոս նիչանը իլէ օլան իսքէնտէրիյէլի պիր
 12 կէմի իլէ աչըլտըգ : վէ Սիրակուսայա եէթիչիպ՝
 13 իւչ կիւն գալտըգ : Օրատան տօլաչըպ՝ Հռէգիոնա
 եէթիչիլէ . վէ պիր կիւնտէն սօնկրա լօտօս էս-
 14 մէյիլէ՝ իբրինճի կիւնտէ Պատիողոսա կէլտիք . Քի
 օրատա պա՛զը գարնտաչլար պուլմազըլա , պիղէ
 եալվարտըլար քի՝ օնլարըն եանընտա եէսի կիւն
 15 գալալըմ . վէ պէօյլէճէ Բօմայա կէլտիք : վէ օ-
 րատան գարնտաչլար պիղտէն էօթիւրիւ իչիթ-
 մէյիլէ , թա Ափիոս փազարընա վէ իւչ խանլարա-
 տէք՝ պիղի գարշըլամազա չըգտըլար . քի Պօղոս
 օնլարը կէօրիւնճէ , Ալլահա չիւքը էտիպ՝ ճէսա-
 րէթ քէսպ էթտի :
 16 վէ Բօմայա կէլտիյիմիգտէ , եիւզ պաչը մահ-
 պուպարը օրտու սէրտարընա թէսլիմ էթտի . Պօ-
 ղոսա իսէ՝ օնու պէքլէյէն ա՛քքէրի իլէ՝ այրըճա
 17 տուրմազա բուխասթ վէրիլտի : վէ վաղի՝ օլտու
 քի իւչ կիւնտէն սօնկրա՝ Նէհուտիլէրին վիւճիւհ-
 լէրի օլան քիմաէլէրի չաղըրտը , վէ օնլար ճէմ՝ օ-
 լունճա՝ օնլարա տէտի . Նա՝ գարնտաչ ատէմէր
 պէն գալմա եախօտ պապալարըմըզըն այլնլէրինէ
 գարշը հիչ պիր չէյ էթմէմիչ իքէն , երուսաղէմ-

- տէն Բօմալըարըն էլէրինէ մահպուս թէպիմ օ-
- 18 լուստում, վէ ծնլար պէնի թէֆթիշ էտիպ՝ սալը
վէրմէք իսթէտիլէր, չիւնքի՝ պէնտէ էօլիւմէ միւս-
- 19 թահազ հիշ պիր գապահաթ եօզ իտի : Ամա եէ-
հուտիլէրին պոնա զըտ սէօյլէտիլէրինտէն՝ կայ-
սերէ իսթիտա՝ էթմէյէ մէհպուր օլտում, Լաիւ միլ-
լէթիւմտէն շիքեայէթ էտէճէք պիր շէյիմ վար կիպի
- 20 աէյիլ : Իմտի պու սէպէպտէն սիզի հանըմա՝ կէօր-
մէք վէ սէօյլէշմէք իշիւն չաղըրտըմ. գիրա պէն
պու գէնճիրի՝ Խարայէլին իւմիտի իշիւն թաշըյօ-
- 21 րում, վէ ծնլար ծնա տէտիլէր. Պիզ սէնին իշիւն
նէ Եէհուտիսթանտան մէքթիւպլէր ալտըզ, նէ տէ
գարնտաշլարըն պիրի կէլիպ՝ սէնին հաղղընա պիր
- 22 քէօթիւ նէսնէ խապէր վէրտի, եա սէօյլէտի : Լա-
բին նէ ֆիքրտէ օլտուղունու՝ սէնտէն տինկլէմէք
խթէրիզ. գիրա պու ֆըրգանըն խուսուսունտա՝
պիզէ մա՛լիւմ տիւր քի՝ հէր եէրտէ զըտ սէօյլէ-
- 23 նիյօր : վէ ծնա պիր կիւն թա՛յին էտիպ՝ ծնուն
հանընա զծնաղա չօղլար կէլտիլէր, քի ծնլարա
Ալլահըն փատիշաղըղընը չէհատէթ էտէրէք՝ վէ
կէրէք Մովսէսին նօմօսունտան կէրէք փէյզամպէր-
լէրտէն Թիսուսուն խուսուսունտա զանորըրարազ՝
- 24 սապահտան ախշամատէք պէյան էտէր իտի : վէ
պա՛ղըլարը սէօյլէնէն չէյլէրէ ինանըրլար իտի, պա՛-
- 25 զըլարը իսէ ինանմաղլար իտի : վէ պիրի պիրինէ
իթթիֆաղլէրի օլմայարազ՝ տաղըլըրլար իտի, Պօ-
ղոս պիր սէօզ սէօյլէմիլիէ քի՝ Ա՛զիզ Բուհ Եսայի
փէյզամպէրին վատիթատի իլէ պապալարըմըզ էյի
- 26 սէօյլէյիպ՝ տէտի : Պու գալմա վար, վէ տէ. Ի-
շիթմէք իլէ իշիտէճէք սինիզ, ամմա ապլա անկ-
լամայարընըզ, վէ պաղարազ պաղաճազ սընըզ,
- 27 ամմա ապլա կէօրմէյէսինիզ : Զիրա պու գալմըն
եիւրէյի գաթըլաշտը, վէ գուլաղլարը իլէ աղըր

- իշիթաիւէր, վէ կէօղլէրինի եռամտուլար, օլմայա
քի՝ կէօղլէրի իլէ կէօրէլէր վէ գուլազլարը իլէ ի-
շիտէլէր վէ եիւրէք իլէ անկլայալար վէ տէօնէլէր,
28 վէ օնլարա շիֆա վէրէյիմ: Իմաի սիզէ մա՛լիւմ
օլսուն քի՝ Ալլահըն խէլասը թայիֆէլէրէ կէօնտէ-
29 րիլտի, վէ օնլար տինկլէյէճէքլէր: Վէ օ պու շէյ-
լէրի սէօլլէյինճէ, Եէհուտիլէր՝ արալարընտա շօղ
միւճատէլէլէրի օլարազ կիթաիլէր:
30 Վէ Պօղոս՝ քէնտինին քիրա իլէ թութտուզու-
31 էվտէ թէմամ իքի երլ գալտը, Վէ հէփ օնա կէ-
32 լէնլէրի գապուլ էտէր իտի. Վէ քիմսէ մանի՛ օլ-
մայարագ՝ թէքմիլ սէրպէսթիլք իլէ Ալլահըն փա-
տիշանլըզընը վա՛գ էտէր իտի, վէ Բապպ Յիսուս
Քրիստոսուն խուսուսունտա թա՛լիմ էտէր իտի:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՐՕՄԱԼԸԼԱՐԱ ՄԵՔԹԻԻՊԻԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս Յիսուս Քրիստոսուն գուլու՝ տա՛վէթ օ-
լունմուշ առաքեալ՝ Ալլահըն աւետարանընա պյ-
2 րըմըշ, Օնու քի՝ ա՛ղիզ Քիթապլարտա քէնտի փէյ-
զամպէրլէրի վասիթասի իլէ փէշին վա՛տ էյլէտի.
3 Քէնտի Օղլու խուսուսունտա քի՝ (4) Թէն հասէ-
պինճէ Դաւիթին զիւրրիյէթինտէն օլուպ՝ ա՛ղիզ-
լինին Բուհու հասէպինճէ էօլիւլէր գըյամէթինտէն
գուտրէթ իլէ Ալլահըն Օղլու թա՛յին օլունտու,

- Էս՝նի Յիսուս Քրիստոս Բայպըմըզ խոստումունտա .
- 5 Քի ծնուն վասթիասի իլէ՝ հէփ թայիֆէլէրտէ օ-
նուն առը իչիւն իմանա իթաաթ օլունա տէյիւ
- 6 լութփ վէ րէսայէթ ալտըզ , Քի ծնլարըն արասըն-
տա սիզ տախի Յիսուս Քրիստոսուն տա՛վէթ օ-
- 7 լունմուշլարը օրնըզ . Բօմատա օլան Ալլահըն հէփ
սէվկիւլիւլէրի՝ տա՛վէթ օլունմուշ ա՛ղիզլէրէ . սիզէ՝
փէտէրիսիզ Ալլահտան վէ Բապպ Յիսուս Քրիս-
տոստան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ օլուն :
- 8 Էվլէլա՝ Ալլահըմա Յիսուս Քրիստոսուն վասի-
թասի իլէ հէփինիզ իչիւն շիւքը էտէրիմ քի՝ ի-
մանընըզ պիւթիւն տիւնհատա նաղլ օլունույօր :
- 9 Զիրա քէնտի Օղլունուն աւետարանընտա բուհում
իլէ խըզմէթ էթտիյիմ Ալլահ պէնիմ շահիտիմ տիր
10 քի՝ սիզի էքսիքսիզ զիքը էտէրիմ . Վէ տայիմա
տուա՛լարըմտա նիյազ էտէրիմ քի՝ հալա պիր զէ-
ման օլա քի Ալլահըն իրատէթի իլէ սիզէ կէլմէյէ
- 11 Խօլում ասան օլա : Զիրա սիզի կէօրմէյէ արդու
չէքէրիմ , թա քի գավիլէնէսինիզ տէյիւ սիզի բու-
- 12 հանի պիր պախչիչէ իլհագ էտէյիմ . Նա՛նի կէրէք
սիզին կէրէք պէնիմ պէնիմիզտէ օլան իման իլէ՝
- 13 սիզին իլէ պէրապէր թէսէլլի պուլայըմ : Վէ իս-
թէմէմ՝ Խա՛ գարնտաշլար՝ քի պիլմէյէսինիզ , քի
չօզ քէրրէ սիզէ կէլմէյէ նիյէթ էթտիմ [վէ շիմ-
տիյէտէք մէքս օլունտում] , թա քի սիզին արա-
նըզտա տախի պաշգա թայիֆէլէրին արասընտա
- 14 կիպի՝ պիր մէյվէմ օլա : Աէրէք Յունանիլէրէ կէ-
րէք բարբարոսլարա՝ հէմ ալիմէրէ հէմ ճահիլլէրէ՝
- 15 պէն պօրճլույում : Պուհնիլէյին պէննէ՝ սիզ Բօմա-
տա օլանլարա տախի աւետարանը վա՛զ էթմէյէ
հավէսիմ վար :
- 16 Զիրա Քրիստոսուն աւետարանընտան էօթիւլիւ-
ութանմամ , զիրա հէր իման կէթիրէնէ՝ Էվլէլա՝

- Եճհուտիյէ հէմ տէ Եունանիյէ խէլաս իչիւն Աւ-
- 17 լահրն գուվվէթի տիր : Զիրա ծնուն վասիթասի
իլէ՝ Ալլահն իմանտան օլան սատաղաթը իմանա
աշիքեար օլունուր, նիճէ քի եազըլմը տըր . Սա-
տըզ իսէ՝ իման իլէ եաշայաճագ :
- 18 Զիրա կերչեքլիյի նահազըզ իլէ սազլայան ա-
տէմէրին հէր Ֆըսզը վէ նահազըզը իւզէրինէ՝
կէօքտէն Ալլահն զազապը աշիքեար օլունուր :
- 19 Զիրա Ալլահն հազզընտա մալիւմ օլաճագ չէյ՝
օնլարըն արասընտա պէյան տըր, զիրա Ալլահն օն-
- 20 լարա պէյան էյլէտի : Զիրա ծնուն կէօրիւնմէզ չէյ-
լէրի՝ եանի ծնուն էպէտի գուվվէթի վէ ալլահը-
զը՝ տիւնեանըն եարատըլմասընտան պէրու՝ եա-
րատըլմը չէյլէրին վասիթասի իլէ անկաշըլըզ կէօ-
րիւնիւր . չէօյէ քի՝ օնլար էօղիւրսիւզ դալարար :
- 21 Զիրա օնլար Ալլահն պիւլմիշլէր իքէն, Ալլահ կիպի
օն ի՛զզէթ վէրմէտիլէր, վէ չիւքը էթմէտիլէր .
իլլա քէնտի էֆքեարլէրինտէ պաթըլ օլտուլար, վէ
- 22 օնլարըն Փէհմիիզ եիւրէյի դարարտը : Ալլահն իզ
- 23 տէրլէրքէն՝ տիվանէ օլտուլար . վէ պօզուլմագ-
տան պէրի օլան Ալլահն ի՛զզէթինի՝ չիւրիւր օլան
ատւմ վէ գուշլար վէ տէօրթ աշազըլըար վէ սիւր-
թիւնէն հայվանլար սիւրէթի միսլինէ թէպտիլ էթ-
- 24 տիլէր : Պունուն իչիւն տախի Ալլահն օնլարը՝ թէն-
լէրինի արատըլընտա րէզիլ էթմէք իչիւն՝ եիւրէք-
լէրինին չէսվէթլէրինտէ մուրտարըլըզա թէսլիմ էյլէ-
- 25 տի . Քի՝ օնլար Ալլահն կերչեքլիյինի եալանա թէսլ-
տիլ էթտիլէր, վէ եարատըլմը չէյէ՝ Եարատան-
տան զիյատէ րազպէթ վէ իսլատէթ էթտիլէր, քի
- 26 օ՝ էպէտէն միւթէպարէք տիր . ամին : Պու սէ-
պէպտէն Ալլահն օնլարը՝ րէզալէթ հալէպէրինէ թէս-
լիմ էյլէտի . զիրա օնլարըն տիշ էշլիլէրի տախի
թապիաթի իսթիմալի՝ թապիաթտան տիշարը օ-

- 27 Լանա թէպտիլ էթտիլէր : Հէմ քէզալիք էրքէքէր տախի տիշ էհլինին թապիաթի իսթիմալինի թէրք էտիպ՝ քէնտի իշթանլարնտա պիրի պիրի իլէ զը-զըշտըլար , վէ չիրքէֆի էրքէքէր էրքէքէր իլէ իշլէյէրէք՝ քէնտիլէրին ազղընլըզարընըն միւսթա-
- 28 հազ օլան էճըրնի իւզէրլէրինէ ալտըլար : Վէ Ալ-լահը պիրմէյի բէտտ էթտիլքէրի միսիլլու՝ Ալլահ տախի ծնլարը նամա՛գուլ ա՛գըլա թէսլիմ էթտի ,
- 29 քի լայրգ օլմայան շէյլէրի իշլէյէլէր : Զիւն հէր նա-հազլըգտան՝ զինաքեարլըգտան՝ հարամազլըգտան՝ թամա՛քեարլըգտան՝ քէօթիլիլքքտէն տօլմուշլար , վէ հասէտ՝ դաթլ՝ նիզա՛ հիլէ՛ քէմիլիք իլէ տօլու-
- 30 տուրլար . Ղամազլար՝ զիյպէթ էտիճիլէր՝ Ալլահ տիւշմէնլէրի՝ սէօյիւճիլէր՝ մազրուլլար՝ ֆօտուլ-լար՝ քէօթիլիլքէր պուլուճուլլար՝ աթալարա ի-
- 31 թաաթիսըզլար՝ Ֆէհմսիզլէր՝ ահա պօզուճուլլար՝ միւվէտտէթսիզլէր՝ պարըշմազլար՝ մէրհամէթսիզ-
- 32 լէր տիր . Քի ծնլար Ալլահըն շէրիաթընը պիլիւր-լէր իքէն՝ քի պուշլարը իշլէյէնլէր էօլիւմէ միւս-թահազ տըրլար՝ տէյիլ հալընըզ պու շէյլէրի իշ-լէրլէր , իլլա իշլէյէնլէրէ տախի ըրզա վէրիլլէր :

ՊԱՊ 2

- 1 Պուշուռն իշիւն հա՛ տտէմ՝ հէր քիմ իսէն քի հիւքմ էտէրսին՝ էօղիւրսիւզսիւն . զիրա զայրի քիմսէյի հիւքմ էթտիլլին շէյտէ՛ քէնտի իւզըրլինէ հիւքմ էտէրսին . զիրա սէն հիւքմ էտէն՝ հէման
- 2 օ շէյլէրի իշլէրսին : Ամմա պիլիւրիզ քի՛ Ալլահըն հիւքմիւ կէրչէքիլիք իւզրէ պէօյլէ շէյլէրի իշլէյէն-
- 3 լէրին իւզըրլինտէ տիր : Լաքին սէն հա՛ տտէմ քի՛ պէօյլէ շէյլէրի իշլէյէնլէրի հիւքմ էտէր տէ՛ ծն-լարը քէնտին իշլէրսին , զանն էտէ՛ր մի սին քի Ալ-

- 4 լահըն հիւքմիւնտէն գորթուլաճագսըն : Եօխաս
Ալլահըն էլիլի սէնի թէվպէյէ կէթիրտիլնի պիլ-
մէմէյիլէ՝ օնուն էլիլինին սապըրընըն վէ թէհամ
միւլիւնիւն զանիմէթինի թահգլ'օր մի էտէր սին :
- 5 Ամմա սէնին սերթլիլինէ վէ թէվպէյէ կէլմէզ եիւ-
րէյինէ կէօրէ քէնտինէ զագապըն՝ վէ Ալլահըն հազ
չէրաաթը աշիքեար օլմագընըն կիւնիւ իշիւն զա-
- 6 զապ երզարսըն , Քի օ՝ հէր քէսէ՝ օնուն ա'մէլլէ-
7 ըինէ կէօրէ էօտէյէճէք . էյի ա'մէլ տէվամը իւզրէ
ի'զգէթ վէ իքրամ վէ էօլիւմսիւզլիւք արայանլարա՝
- 8 էպէտի հայաթ , Ամմա զալզաճըլարա՝ վէ կէրչէք-
լիլէ իթաաթ էթմէյիպ՝ նահազլըզա միւթիւ՝ օլան-
- 9 լարա՝ իըչմ ու զաղապ օլաճագ : Քէօթիւլիլիւ
իշէյէն հէր առէմին՝ էվլէլա Եէհուտինին հէմ տէ
Եունանինին ճանընա՝ սըզլէթ վէ սըզընթը օլա-
- 10 ճագ : Ամմա հէր իսայրի իշէյէն քիմսէյէ՝ էվլէլա
Եէհուտիլէ հէմ տէ Եունանիլէ՝ ի'զգէթ վէ իքրամ
- 11 վէ սէլամէթ օլաճագ : Զիւն քի Ալլահըն ի'նտինտէ
12 իաթրա պագմագ եօզ տուր : Զիւրա հէփ նօմօս-
տուզ կիւնահ իշէյէնլէր՝ նօմօստուզ տախի հէլաք
օլաճագլար , վէ հէփ նօմօստա կիւնահ իշէյէնլէր՝
- 13 նօմօս իլէ հիւքմ օլունաճագլար . (Զիւրա Ալլահըն
ի'նտինտէ՝ նօմօստու իշիտէնլէր սատըզ տէյիլլէր ,
իլլա նօմօստու իճրա էտէնլէր սատըզ չըգաճագլար :
- 14 Զիւրա նօմօստու օլմայան թայիֆէլէր թապիաթտան
նօմօս միւճիպինճէ ա'մէլ էթտիքլէրի թագտիրտէ՝
օնլարըն նօմօստու եօզ իսէ տէ՝ քէնտիլէրի քէնտի-
- 15 լէրինէ նօմօս տուրլար . Քի օնլար՝ նօմօստուն ա'-
մէլինի քէնտի կիւրէքլէրինտէ եազըլը կէօսթէ-
րիւրէր . չիւն քի օնլարըն զամիրի պէրապէր չէ-
հատէթ էտէր , վէ պիրի պիրի արտըսըրա ֆիքը-
լէր թա'զիր էտէրլէր , եախօտ էօ'զը տախի տիլէր-
- 16 լէր .) Օլ կիւնտէ քի Ալլահ պէնլիմ աւետարանըմ

միւճիպինճէ Յիսուս Գրիստոսուն վասիթասի իլէ
ատէմլէրին սըրրլարընը հիւքմ էտէճէք :

- 17 Իշթէ սէն Եէհուտի տէնիլիրսին , վէ հոմոսա
18 տայանըսըն , վէ Ալլահտա էօյիւնիւրսին , Վէ Ի-
րատէթիւնի պիլիրսին , վէ հոմոստան էօյրէնմէյիլէ
19 ալա շէյլէրի այըրտ էտէրսին : Վէ քէնտինէ կիւ-
վէնիւրսին քի՝ քէօրլէրին գուլաղուզու՝ գարանլըզ-
20 տա օլանլարըն ըշըլը՝ ճահիլլէրին թէտիպ է-
տիճիսի՝ մա՛սուկարըն խօճասը սըն , վէ հոմոս իլէ՝
պիլկլինին վէ կէրչէքլիլին սուրէթիւնէ մալիք սին :
21 Իմտի սէն քի զայրիյէ թալիւմ էտէրսին՝ քէնտինէ
թալիւմ էթմէ՞զ մի սին , սէն քի իըրսըզլըզ էթմէ-
22 մէք վա՛ղ էտէրսին , խըրսըզլըզ էաէ՞ր մի սին : Սէն
քի զինա էթմէմէք տէրսին , զինա էաէ՞ր մի սին .
սէն քի փուլթարտան իքրա՛հ էտէրսին , հէյքէլի
23 սոյա՛ր մը սըն . Սէն քի հոմոստա էօյիւնիւրսին ,
հոմոսու պօզմաղլըւա Ալլահը թահգիր էտէ՞ր մի սին :
24 Զիրա սիզին իշիւն՝ թայիֆէլէրին արասընտա Ալլա-
հըն ասընա քիւֆր օլունուր , նիճէքի եազըլմըշ տըր :
25 Զիրա սիւննէթ էյէր հոմոսու հըֆզ էտէրսէն ,
ֆայիտէ էտէր . ամմա էյէր հոմոսու պօզարսան ,
26 սիւննէթին՝ սիւննէթսիզլիք օլմուշ տուր : Իմտի
էյէր սիւննէթսիզլիք՝ հոմոսուն հուգուզլէրինի սազ-
լարսա , զնուն սիւննէթսիզլիլի՝ սիւննէթ սայըլ-
27 մայաճազ մը . Վէ հոմոսու իճրա էտէն՝ թապիւթ-
տան օլան սիւննէթսիզլիք՝ սէն եազընըն վէ սիւն-
նէթին մալիքի իքէն հոմոսու պօզանը հիւքմ էթ-
28 մէյէճէք մի : Զիրա աշիքեարէտէ օլան՝ Եէհուտի
տէյիլ տիր . վէ աշիքեարէտէ թէնճէ օլան՝ սիւն-
29 նէթ տէյիլ տիր : Իլլա կիզլիտէ օլան՝ Եէհուտի
տիր , վէ սիւննէթ՝ եիւրէքտէն օլան տըր , բուն իլէ՝
տէյիլ եազը իլէ , քի զնուն մէտհի ատէմլէրտէն
տէյիլ իլլա Ալլահտան տըր :

ՊԱՊ 3

- 1 Իմտի նէհուտինն ֆաղիլէթի նէ տիր . եախօտ
- 2 սիւննէթին ֆայտէսի նէ տիր : Հէր վէճհ իլէ չօդ
- 3 տուր . չիւն էվլէլա ա-- ա-- քի՝ Ալլահն սէօզ-
- 3 լէրի ծնարա էմանէթ օլունտու : Զիրա նէ օլա ,
- էյէր պա՛ղըլարը ինանմատըլար իսէ , հիչ ծնարըն
- իմանարըլըլը Ալլահն էմիւլիլինի իպթալ էտէճէք
- 4 մի : Հա՛շա . լաքին Ալլահ կէրչէք՝ վէ հէր ատէմ
- եալանճը օլուն , նիճէ քի եաղըլմըշ տըր . Թա քի
- սէօզլէրինսէ թատըղ օլադըն , վէ մուհաքէմէ օ-
- 5 լունտուղունտա եէնէսին : Ամմա էյէր պիղլիմ նա-
- հաղըլըլմըղ Ալլահն ա՛տալէթինի իզհար էտէրսէ ,
- նէ տէյէլիմ . զաղապը կէթիրէն Ալլահ նահա՛ղ մը ,
- 6 Ատէմճէ սէօյլէրիմ . հա՛շա . չիւն քի Ալլահ տիւն-
- 7 եալը նա՛սըլ հիւքմ էտէճէք : Զիրա էյէր Ալլահն
- կէրչէքլիլի պէնիմ եալանըմ իլէ ծնուն ի՛զգէթի ի-
- չիւն արթոր իսէ , պէն արթըղ նի՛չիւն կիւնահ-
- 8 քեար կիպի հիւքմ օլունտույօրում . Վէ տէյիլ զէմմ
- օլունտուղումուզ կիպի վէ պա՛ղըլարըն հաղըլմըղա
- տէտիքլէրի կիպի քի՝ Քէօթիլիլիլիլիլ իշլէյէլիմ ,
- Թա քի էյլէք կէլէ տէրիղ . քի ծնարըն ա՛ղապը
- հաղ տըր :
- 9 Իմտի նէ , ծնարա էյի՛մի իղ . հիչ ապա . զիրա
- կէրէք Նէհուտիլէրի կէրէք Յունանիլէրի փէչին
- կէօսթէրտիք քի՝ հէփիսի կիւնահ ալթընտա տըր .
- 10 Նիճէ եաղըլմըշ տըր քի՝ Հիչ պիր սատըղ եօգ՝ պիր
- 11 պիլէ եօգ տուր . Ֆէհմ էտէն եօգ՝ Ալլահն արայան
- 12 եօգ տուր . Ճիւմէսի սափարըլար . պիրտէն քէօ-
- թիւ օլունտար . էյլէք իշլէյէն եօգ տուր , պիրէ
- 13 վարանատէք եօգ տուր : Մնարըն պօղաղը աշըլ-
- մըշ մէղար տըր , տիլլէրի իլէ հիլէ իշլէտիլէր , ծն-
- լարըն տուտաղլարը ալթընտա սաղըր երլան զէ-

- 14 հիրի վար : Օնլարըն աղղը պէտտուա՝ վէ աճըլըզ
 15 իլէ տօլու տուր : Օնլարըն այազլարը՝ դան տէօք-
 16 մէյէ եէյնի տիր : Օնլարըն եօլլարընտա գըրղըն վէ
 17 սէֆիլլիք վար : Վէ սէլամէթ եօլունու պիլմէտի-
 18 լէր : Օնլարըն կէօզլէրինին էօնիւնտէ Ալլահ գօր-
 19 գուսու եօզ տուր : Լաքին պիլլիլիզ քի՝ նօմօս հէր
 սէօյլէտիլինի՝ նօմօստա օլանլարա սէօյլէր . թա քի
 հէր աղղզ թըգանա, վէ ճիւմլէ ալէմ Ալլահըն ի՛ն-
 20 տինտէ սուչլու օլա : Զիրա օնուն հուզուրունտա
 հիչ պիր թէն նօմօս ամէլլէրի իլէ սատըզ չըզ-
 մայանազ . չիւն քի կիւնահը պիլմէք՝ նօմօս վա-
 սիթասի իլէ օլուր :
 21 Շիմտի իսէ նօմօստան վէ փէյզամպէրլէրտէն շէ-
 հատէթ օլունարազ՝ Ալլահըն ա՛տալէթի՝ նօմօսսուզ
 22 պէյան օլունմուչ տուր . Եա՛նի Ալլահըն՝ Յիսուս
 Քրիստոսա օլան իմանըն վասիթասի իլէ օլան ա՛-
 տալէթի քի՝ ինանանլարըն հէփիսինէ վէ հէփիսի-
 նին իւզէրինէ օլուր . չիւն քի ֆարզ եօզ տուր :
 23 Զիրա հէփիսի կիւնահ իչլէտիլէր, վէ Ալլահըն ի՛զ-
 24 զէթինտէն եատ օլտուլար . Վէ օնուն լութֆու
 իլէ՝ Քրիստոս Յիսուստա օլան ֆիտանըն վասի-
 25 թասի իլէ՝ ճապա սատըզ չըգարլար . Քի Ալլահ
 օնու քէֆարէթ թագտիր էլլէտի քի՝ օնուն դանընա
 օլան իմանըն վասիթասի իլէ քէնտի ա՛տալէթինի
 կէօսթէրէ, Ալլահըն թէհամմիւլիւ իլէ էվլէտէն
 26 օլմուչ կիւնանլարըն ա՛ֆվլըզ իչիւն՝ Շիմտիքի
 զէմանտէ քէնտի ա՛տալէթինի կէօսթէրէ, շէօյլէ
 քի՝ քէնտիսի սատըզ օլա, վէ Յիսուսա իման կէ-
 27 թիլէնի սատըզ չըգարա : Իմտի էօլունմէք նէրէտէ
 տիր . իպթալ օլունտու . հա՞նկը նօմօս իլէ, ա՛մէլ-
 28 լէրի՛ն մի . աէյիլ, իլլա իմանըն նօմօսու իլէ : Իմտի
 զարար գըլարըզ քի՝ ատէմ նօմօս ամէլլէրինի իշ-
 29 լէմէքսիզին իման իլէ սատըզլանըր : Եօխսա Ալ-

լահ եալընը Եէհուտիլէրին մի, վէ թայիֆէլէրին տախի աէյիլ մի. պէլի՝ թայիֆէլէրին տախի տիր. 30 Զիւն քի սիւննէթի իման իլէ՝ վէ սիւննէթսիզլիյի իմանըն վառիթասի իլէ սատըզ չըզարաճազ Ալլահ 31 պիր տիր: Իմտի իման իլէ նոմոսու իպթմը մը է-տէրիզ. հաշա, իլլա նոմոսու ս'ապիթ էտէրիզ:

ՊԱՊ 4

1 Իմտի պապամըզ Աբրահամ՝ թէնտէն եանա նէ՝
2 պուլտու տէյէլիմ: Զիրա էյեր Աբրահամ ա'մէլլէր-տէն սատըզ չըզաս իտի, էօյիւնմէ «էպէպէ օլուր
3 իտի. լաքին Ալլահն ի'նտինտէ տէյիլ: Զիրա Քի-թապ նէ՝ տէր. վէ Աբրահամ Ալլահ ինանտը,
4 վէ ծնա սատագաթ իչիւն սայըլտը: Ամա իչլէյէնէ՝ իւճրէթ ի'նայէթտէն սայըլմազ, իլլա պօրճտան:
5 Ամա իչլէմէյէնէ՝ իլլա ֆասըղը սատըզ չըզարան դաթա ինանանա՝ ծնուն իմանը սատագաթ իչիւն
6 սայըլըր: Նիճէ քի Դաւիթ տախի՝ Ալլահն ա'մէլսիզ սատագաթ սայտըղը ատէմին մութլուլու
7 դունու սէօլէր. Նէ՝ մութլու օլ քիմէլէրէ քի՝ ծնլարըն պինամուսլուզլարը ա'ֆվ օլունտու, վէ
8 ծնլարըն կիւնահլարը էօրթիւլտիւ: Նէ՝ մութլու օլ ատէմէ քի՝ Բադպ ծնա ասլա կիւնահ սայմայա-
9 ճազ: Իմտի պու մութլուլուզ սիւննէթէ՝ մի՝ հօխաս սիւննէթսիզլիյէ՝ տախի մի տիր. զիրա տէրիզ քի՝
10 Աբրահամ իման սատագաթ իչիւն սայըլտը: Իմտի նիճէ սայըլտը, օ՝ սիւննէթտէ՝ մի հօխաս սիւն-նէթսիզլիքտէ՝ մի իքէն. սիւննէթտէ իքէն տէյիլ,
11 իլլա սիւննէթսիզլիքտէ իքէն. վէ սիւննէթսիզլիքտէ օլան իմանըն սատագաթը միւհիւրիւ իչիւն՝ սիւննէթ նիշանը ալտը, թա քի սիւննէթսիզլիքտէ հէփ ինանանլարըն պապասը օլա, քի ծնլարա տախի

- 12 սատագաթ սայրլա . Հէմ սիւննէթին պապապը օլա ,
տէյլ եալընը սիւննէթտէն օլանլարըն՝ իլլա պա-
պամը Արրահամըն սիւննէթսիզլիքտէ օլան իմա-
- 13 նընըն իզլէրինտէ եիւրիւյէնլէրին տախի : Զիրա
Արրահամա՝ եախօտ ծնուն զիւրրիյէթինէ՝ տիւն-
եանըն վարիսի օլմասընա օլան վա՛տ՝ նօմօս իլէ
օլմատը , իլլա իմանըն սատագաթը իլէ օլտու :
- 14 Զիրա էյէր նօմօստան օլանլար՝ վարիպէր իսէ , ի-
- 15 ման նաֆիլէ՝ վէ վա՛տ իպթալ օլտու : Զիրա նօ-
մօս զազապ կէթիրիր . չիւն քի նօմօս օլմատըղը
- 16 եէրտէ՝ ասըլըգ տախի եօգ տուր : Պունուն իչիւն
սատագաթ իմանտան տրր , թա քի ի՛նայէթտէն օլա ,
չէօլէ քի վա՛տ պիւթիւն զիւրրիյէթէ սահի՛ն օլա ,
տէյլ եալընը նօմօստան օլանա՝ իլլա հէփիմիզլին
պապապը օլան Արրահամըն իմանընտան օլանա
- 17 տախի , Նիճէ քի եազըրմըշ տըր . Սէնի չօգ թայի-
ֆէլէր պապապը էլլէտիմ , ծնուն իման կէթիրտիյի
Ալահըն հուզուրունտա քի՝ էօլիւլէրի տիրիւտիր ,
վէ մէվճուտ օլմայան չէլլէրի՝ մէվճուպէր կիպի չա-
- 18 ղըրըր : Քի օ՝ Սէնին զիւրրիյէթին պէօլէ օլաճագ
տէյլա սէօլէնէն սէօղէ կէօրէ՝ իւմիտտէն տիչտըր
իւմիտ իլէ չօգ թայիֆէլէրին պապապը օլաճաղընա
- 19 ինանտը : Վէ իմանտա զայիֆէլէնմէյիպ՝ եիւզ եա-
չընտա միգտարի իքէն քէնտի թէ՛նինն արթըգ
էօլմիւշ իտիյինի վէ Սառանըն րահմինին էօլմիւշ
- 20 օլտուզունու ա՛ղլընա գօմատը : Հէմ Ալլահըն վա՛-
տընա իմանտըղլըգ իլէ չիւպհէլէնմէտի . իլլա Ալ-
լահա չիւքը էտէրէք՝ իման իլէ գուվվէթլէնտի :
- 21 Վէ սահի՛ն պիւտի քի՝ վա՛տ էթտիյինի իճրա էթ-
- 22 մէյէ տախի գատիր տիր : Պունուն իչիւն տախի
օնա սատագաթ իչիւն սայրլտը :
- 23 Վէ եալընըգ ծնուն իչիւն եազըրմատը քի ծնա
- 24 սայրլտը՝ իլլա պիզլիմ իչիւն տախի սայրլաճագ տըր

քի՝ Բապպըմըզ Յիսուսու էօլիւլէրտէն տիրիլտէնէ
25 ինանըրըզ . Քի օ՝ սուչլարըմըզ իչիւն էլէ վերիւ-
տի , վէ պիլի սատըզ չըգարմադ իչիւն տիրիլտի :

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի պիլ իմանտան սատըզ չըգմաղըլա , Բապ-
պըմըզ Յիսուս Գրիստոսուն վասիթասի իլէ Ալլա-
- 2 նըն գըթընտա սէլամէթիմիլ վար . Քի ծնուն վա-
սիթասի իլէ՝ իման իլէ պու ծնտա տուրտուղու-
մուլ ինայէթէ ինզար օլմագլըղա մալիք օլտուլ ,
վէ Ալլան ի՛ղղէթինին իւմիտի իլէ էօյիւնիւրիւլ .
- 3 Վէ տէյիլ եալընըզ պո՝ իլլա մէչագաթլարտա
տախի էօյիւնիւրիւլ . չիւն պիլիլիլ Քի՝ մէչագաթ՝
- 4 սապը կէթիլիլ . Սապը տախի թէճըիւպէ՝ թէճըիւ-
- 5 պէ տէ իւմիտ կէթիլիլ . Իւմիտ իսէ ութմանտըրմաղ .
զիրա պիլվէ վերիլէն Ա՛ղիլ Բուհուն վասիթասի իլէ՝
Ալլան մուհապպէթի եիւրէքլէրիմիլ տէօթիւլ-
- 6 միւլ տիւր . Չիւն Քի պիլ տահա զայի՛ֆլէր իքէն ,
Գրիստոս՝ վագթը իլէ Ֆառըզլարըն ուզըրունա էօլ-
- 7 տիւ . Չիրա պիլ Քիմսէ սատըղըն ուզըրունա կիւ-
ճիւլէ էօյիւր . Չիւն Քի էյի Քիմսէնին ուզըրունա
- 8 պէլքի պիլ Քիմսէ էօլմէյէ ճէսարէթ էտէ : Ամմա
Ալլան պիլվէ օլան քէնտի մուհապպէթինի իղհար
էտէր . չիւն Քի պիլ տահա կիւնահքեարլար իքէն ,
- 9 Գրիստոս պիլգիմ իչիւն էօլտիւ : Շիմտի իսէ ծնուն
գանը իլէ սատըզ չըգարըղըլ թագտիրտէ՝ ծնուն
վասիթասի իլէ զագապտէն տահա զիյատէ խէլաս
- 10 պուլաճաղըզ : Չիրա էյեր տիւլմէնլէր իքէն՝ Օղ-
լունուն էօլիւմիւ վասիթասի իլէ Ալլան իլէ սուլ՝
օլտուլ իսէ , սուլ՝ օլտուլտան սօնկրա ծնուն էօ՛մ-
- 11 րիւ իլէ տահա զիյատէ խէլաս պուլաճաղըզ : Վէ
եալընըզ պո՝ տէյիլ , իլլա տախի Բապպըմըզ Յի-

- սուս Քրիստոս իլէ՝ քի ծնուն վասիթասի իլէ հալա
սուլնու քէսպ էթտիք՝ Ալլահտա էօյլանիւրիւզ :
- 12 Օնուն իչիւն նիճէ պիր ատէմին վասիթասի իլէ՝
տրինեայա կիւնան՝ վէ կիւնանըն սէպէպինտէն էօ-
լիւմ կիրտի իսէ, պու վէճն իլէ տախի էօլիւմ հէփ
ատէմէրէ կէշտի, չիւն քի հէփիսի կիւնան իչլէ-
- 13 տիլէր : Զիրա նօմօսատէք տրինեատա կիւնան վար
իտի. ամմա նօմօս եօղիքէն կիւնան սայրլմազ :
- 14 Լաքին Աղամտան թա Մուխէստէք՝ օլ կէլէճէք
զաթըն նումունէսի օլան Աղամըն ա՛սրլըղընա
պէնկզէր կիւնան իչլէմէյէնլէրին իւզէրինէ տախի
- 15 էօլիւմ փատիշանլըզ սիւրտիւ : Լաքին սուչ նասրլ
իսէ, պախշիշ տախի էօյլէ տէյիլ տիր. զիրա էյէր
պիրինին սուչու իլէ չօղար էօլտիւլէր իսէ, տահա
զիյատէ Ալլահըն ի՛նայէթի վէ պիր ատէմ օլան
Յիսուս Քրիստոսուն ի՛նայէթի իլէ պախշիշ՝ չօզ-
- 16 լարա արթոր : Վէ պախշիշ՝ պիր կիւնան էաէնին
հէփիւնէն կիպի տէյիլ. զիրա հիւքմ պիր սուչ-
տան տըր՝ հիւքմի ա՛զապ օլունմազ իչիւն, ամմա
պախշիշ չօզ սուչլարտան տըր՝ սատըզանմազ ի-
- 17 չիւն : Զիրա էյէր պիրինին սուչու իլէ էօլիւմ
պիրինին վասիթասի իլէ փատիշանլըզ սիւրտիւ ի-
սէ, տահա զիյատէ ի՛նայէթին՝ վէ սատազաթըն
պախշիշինին զանիմէթինի ալանլար՝ պիրինին էա-
նի Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասի իլէ հայաթտա
- 18 փատիշանլըզ սիւրէճէքլէր : Խմտի պու թագտիրտէ
նիճէ քի պիրինին սուչու վասիթասի իլէ հէփ ա-
տէմէրէ հիւքմի ա՛զապ օլունմազ իչիւն հէփ օլ-
տու իսէ, պէօյլէճէ պիրինին սատազաթը իլէ տա-
խի հէփ ատէմէրէ հայաթ վէրէն սատազաթ իչիւն
- 19 պախշիշ օլմուչ տուր : Զիրա նիճէ քի պիր ատէմին
իթամ՝թըրզլըզլը վասիթասի իլէ չօղարը կիւնան-
քեար օլտուլար իսէ, պունճիլէյին պիրինին ի-

Թաա'թը իլէ տախի չօղարը սատըգ օլաճաղար :
 20 Վէ նօմօս արայա կիրտի քի՝ սուչ չօղալա . վէ
 կիւնահըն չօղալտըղը եէրտէ՝ ի'նայէթ հատտէն
 21 զիյատէ արթմըչ տըր . Թա քի կիւնահ նիճէ էօ-
 լիւմ իլէ փատիչահըղ սիւրտիւ իսէ , պէօյլէճէ ի'-
 նայէթ տախի՝ Յիսուս Քրիստոս Բապարըղըն վա-
 սիթասի իլէ՝ սատագաթ իլէ էպէտի հայաթա փա-
 տիչահըղ սիւրէ :

ՊԱՊ 6

1 Իմտի նէ՝ տէյէլիւմ . ի'նայէթ չօղալա տէյիւ կիւ-
 2 նահտա տէվամ էտէլիւմ մի : Հաչա . պիզ քի կիւ-
 նահա էօլտիւք , արթըգ ծնտա նիճէ եաչայալըմ :
 3 Եօխսա պիլմէ՝զ մի սինիզ քի՝ պիզ Քրիստոս Յիսուս
 տա հէփ վաֆթիզ օլանլար՝ ծնուն էօլիւմիւնէ
 4 վաֆթիզ օլտուգ : Իմտի էօլիւմէ վաֆթիզին վա-
 սիթասի իլէ ծնունլա կէօմիւլտիւք , Թա քի Քրիս-
 տոս՝ Փէտէրին ճէլալի իլէ նիճէ էօլիւլէրտէն տի-
 ղիտի իսէ , պիզ տախի պէօյլէճէ է'օմիւր եէնիլի-
 5 յիստէ եիւրիւյէլիւմ : Զիրա էյէր ծնուն իլէ պէրապէր
 էօլիւմիւնիւն էմալինէ տիքիլմիչ Ֆիտան օլտուգ
 իսէ , էլպէթթէ գըյամէթինին տախի օլաճաղըզ :
 6 Զիւն պունու պիլիւրիզ քի՝ պիղիւմ էսքի ասէմիմիզ
 պէրապէր խաչա չըգարլտը , Թա քի կիւնահըն
 թէնի իպլմալ օլունա , քի արթըգ կիւնահա գու-
 7 լուգ էթմէյէլիւմ : Զիրա էօլէն՝ կիւնահտան ազատ
 8 օլմուչ տուր : Վէ էյէր Քրիստոս իլէ պէրապէր
 էօլտիւք իսէ , ինանըրըզ քի՝ ծնուն պիլէսինճէ տախի
 9 եաչայաճաղըզ : Զիւն պիլիւրիզ քի՝ Քրիստոս էօլիւ-
 լէրտէն տիւրիւտիքտէն սօնկրա՝ արթըգ էօլմէզ . էօ-
 10 լիւմ ծնա արթըգ հիւքիւմէթ սիւրմէզ , Զիրա պու-
 էօլտիւլիւ՝ պիր քէրրէ կիւնահ իչիւն էօլտիւ . վէ

- 41 պու եաշատըզը՝ Ալլահ իշխն եաշար։ Պէօյէճէ սիզ տախի՝ քէնտիլէրինիզի կիւնահա էօլմուշլէր՝ աւմա Քրիստոս Յիսուս Բապըրըզտա Ալլահա
 42 եաշայանլար սայըն։ Իմտի սիզին էօլլամիւ թէ նինիզտէ կիւնահ սալթանաթ սիւրմէսին, քի օ-
 43 նուն չէհլէթլէրինէ իթաաթ էտէսինիզ։ Հէմ ա՛- զալարընըզ՝ կիւնահա նահազըզ տլէթլէրի սուն- ման։ Իլլա քէնտիլէրինիզի Ալլահա՝ էօլլալէրտէն տիրիլէնլէր կիպի՝ վէ ա՛զալարընըզ Ալլահա սա-
 44 տազաթ ալէթլէրի սունուն։ Զիրա կիւնահ սիզէ հիւքիւմէթ էթմէյէճէք։ չիւն քի նօմօս ալթընտա տէյիլ սինիզ, Իլլա Ի՛նայէթ ալթընտա սընըզ։
 45 Իմտի նէ՞, նօմօս ալթընտա օլմայըլ՝ Ի՛նայէթ ալ- թընտա օլտուղունուզ իշխն կիւնահ իշլէյէլիմի՝
 46 հաշա։ Պիլմէ՞զ մի սինիզ թի՛ քէնտիլէրինիզի Ի- թաաթ իշխն քիմէ գուլ տէյիւ սունարսանըզ, Ի- թաաթ էթտիյնիզ քիմէյէ գուլ սունուդ՝ եա էօ- լլամ իշխն կիւնահա եախօտ սատազաթ իշխն Ի-
 47 թաաթա։ Աւմա Ալլահա չիւքը օլսուն քի՛ կիւ- նահըն գուլլարը խտինիզ իսէտէ, սիզէ թէսլիմ օ- լունան թա՛լիմին բէսմինէ եիւրէքտէն իթաաթ
 48 էթտինիզ։ Վէ կիւնահտան ազատ օլունմազ իլէ՛
 49 սատազաթա գուլ օլտունուզ։ Թէնինիզին զայի՛ֆ- լիյի իշխն՝ ինսանահ սէօյլէրիմ՝ զիրա ա՛զալարը- նըզը նախաքըզա վէ պինամուպուզ իշխն պինա- մու պուզա գուլ սունմուշ իտիյնիզ վէճն իւզըն՝ չիմտի տախի պէօյէ՛ ա՛զալարընըզ սատազաթա
 50 ա՛զիզլիք իշխն գուլ սունուն։ Զիրա կիւնահըն գուլլարը օլտուղունուզ վէմանտէ՛ սատազաթսան
 51 ազատ խտինիզ։ Իմտի օ զէման՝ չիմտի չօլ ութան- տըզընըզ չէյէրտէն նէ՞ մէվէնիզ վար խտի։ զիրա
 52 օնլարըն նէթիճէսի էօլլամ տիւր։ Շիմտի իսէ կիւ- նահտան ազատ օլունմազ իլէ՛ Ալլահա գուլ օլտու-

դունուղ թագաիրաւ՝ մէյվէնիզ ա'ղիզլէք իշիւն օ-
23 լուր, վէ նէթիճէսի էպէտի հայաթ սըր, Զիրա
կիւնահըն իւճըէթի՝ էօլիւմ տիւր. ամմա Ալլահըն
պաթշիշի Քրիստոս Յիսուս Բապըմըզտա էպէտի
հայաթ սըր:

ՊԱՊ 7

- 1 Եօխաա պիւմէ՛զ մի սինիզ՝ կա՛ գարնաաշլար, զի-
րա նոմօսու պիւնէնէրէ սէօյէյօրում, քի նոմօս ա-
տէմէ՛ նէ գատար զէման եաշարաա հիւքիւմէթ սիւ-
- 2 բէր: Զիրա էվլէնմիշ օլան զարը՝ եաշայան գօճա-
յա նոմօս իլէ պաղլանմըշ տըր. ամմա էյէր գօճա
- 3 էօլիւրսէ, գօճանըն նոմօսունտան չէօզիւլիւր: Իմ-
տի էօյլէ իսէ, էյէր գօճասը հայաթտա իքէն պաշ-
գա գօճայա վարըրսա, զինաքեար օլուր. ամմա
էյէր գօճասը էօլիւրսէ, նոմօստան աղատ տըր քի՝
էյէր զայրը գօճայա վարըրսա, զինաքեար օլմայա:
- 4 Պէօյլէճէ՛ կա՛ գարնաաշլարըմ՝ սիզ տախի Քրիս-
տոսուն թլնի վասիթասի իլէ նոմօսա էօլտիւրիւլ-
տիւնիւզ, քի զայրիյէ՛ էօլիւլէրսէն տիրիլէնէ վա-
- 5 բասընզ, թա քի Ալլահա մէյվէ կէթիւլիւմ: Զի-
րա պիզ թէնտէ իքէն, կիւնահարըն՝ նոմօսուն
վասիթասի իլէ օլան հէվէսլէրի՝ էօլիւմէ մէյվէ
վէրմէք իշիւն ա'ղալարմըզտա ա'մէլ էտէլլէր իտի:
- 6 Շիմաի իսէ զապթ օլունտուղումուզ շէյտէ էօլմէք-
լէ՛ նոմօստան չէօզիւլտիւք, շէօյլէ քի՛ բուն եէնի-
լիլինտէ վէ տէյիլ կաղը էսքիլիլինտէ խըզմէթ է-
տէլիւմ:
- 7 Իմտի նէ՞ տէյէլիւմ, նոմօս կիւնահ՞ մը. հաշա. իլ-
լա նոմօս օլմատըգճա՛ կիւնահը պիւմէզ իտիւմ. զի-
րա էյէր նոմօս՝ Արզու էթմէ՛ տէմէսէյիտի, արզու-
- 8 յու պիւմէզ իտիւմ: Ամմա կիւնահ թէնպիւնին վասի-

թասի իլէ ֆուրսաթ ալըպ՝ պէնտէ հէր կէօնէ ար-
 զուլու հուսուլէ կէթիրտի . զիրա նոմօս օլմայընճա
 9 կիւնան էօլիւ տիւր . Պէն իսէ պիր վազըթ նոմօս-
 սուզ եաշայօր իտիւմ . ամմա թէնպիւն կէլինճէ՝ կիւ-
 10 նան տիրիլտի , Վէ պէն էօլտիւմ . վէ հայաթ իչիւն
 օլան թէնպիւն քէնտիտի՝ պանա էօլիւմ իչիւն պու-
 11 լունտու . Զիրա կիւնան թէնպիւնին վասիթասի ի-
 լէ ֆուրսաթ ալըպ՝ պէնի ալտաթտը , վէ ծնուն սէ-
 12 պէպի իլէ էօլտիւրտիւ . Շէօյլէ քի նոմօս ա՛ղիղ՝
 հէմ թէնպիւն ա՛ղիղ վէ հազզ վէ էյի տիր .
 13 Իմտի պու էյի շէյ մի պանա էօլիւմ իչիւն օլ-
 տու . հաշա , իլլա կիւնան . թա քի կիւնան էյի շէ-
 յին վասիթասի իլէ պանա էօլիւմ հուսուլէ կէթիր-
 մէյիլէ , պէեան օլունա . թա քի կիւնան՝ թէնպիւ-
 14 նին վասիթասի իլէ զայէթ կիւնանքեար օլա . Զի-
 րա պիլիւրիլ քի նոմօս բուհանի տիր , պէն իսէ
 15 կիւնան ալթընտա սաթըլմը ճիսմանի իմ . Զիրա
 իշլէտիյիմի թանըմամ . չիւնքի իսթէտիյիմի էթմէ-
 յօրում , իլլա իքրան էթտիյիմ նէսնէյի իշլէյօրում .
 16 Իմտի էյեր իսթէմէտիյիմի իշլէյօրսամ , նոմօսուն էյի
 17 օլտուղունա բիզա վէրմիշ օլույօրում . Շիմտի իսէ՝
 արթըզ ծնու իշլէյէն պէն տէյիլիմ , իլլա տէրու-
 18 նիմտէ սաքին օլան կիւնան . Զիրա պիլիւրիմ քի
 տէրունիմտէ կանի թէնիմտէ էյի շէյ սաքին տէյիլ
 տիր . զիրա պէնտէ՝ իսթէմէք հազըր տըր , ամմա
 19 էյի շէյի իճրա էթմէյի պուլմայօրում . Զիրա իսթէ-
 տիյիմ էյի շէյի իշլէմէյօրում , իլլա իսթէմէտիյիմ
 20 քէօթիւ շէյի եափայօրում . Վէ էյեր պէն իսթէ-
 մէտիյիմ շէյի իշլէյօրսամ , արթըզ ծնու եափան
 պէն տէյիլիմ , իլլա տէրունիմտէ սաքին օլան կիւ-
 24 նան , Իմտի պէն էյի շէյի էթմէսինի իսթէր իքէն ,
 պու նոմօսու պուլույօրում քի՝ քէօթիւ շէյ պէնտէ
 22 հազըր տըր . Զիրա իշլէրիքի ատէմէ կէօրէ Ալլա

- 23 Ինչն նոմոսունտան հազգ էտէյօրում: Ամնա ա՛ղա-
լարումա՝ ա՛ղլըմըն նոմոսու իլէ ճէնքլէշիր պիր
զայրի նոմօս կէօրիւյօրում, քի պէնի ա՛ղալարումա
24 օլան կիւնահըն նոմոսունա էսիր էտէյօր: Պէն նէ՝
պիչարէ տտէմ իմ. պէնի պու էօլիւմիւն թէնին-
25 տէն քիմ խէլաս էտէճէք. Յիսուս Քրիստոս Բապ-
պըմըզըն վասիթասը իլէ Ալլահա համո էտէր իմ:
Իմտի էօյլէ իսէ, պէն քէնտիմ ա՛ղլ իլէ Ալլահըն
նոմոսունա՝ ամնա թէն իլէ կիւնահըն նոմոսունա
զուլլուգ էտէրիմ:

ՊԱՊ 8

- 1 Էօյլէ իսէ՝ չիմտի Քրիստոս Յիսուստա օլուպ՝ թէն-
ճէ տէյիլ իլլա Բուհճա եիւրիւյէնլէրէ հիչ պիր հիւքմի
2 ազապ եօզ տուր: Զիրա Քրիստոս Յիսուստա օլան
հայաթըն Բուհունուն նոմոսու՝ պէնի կիւնահըն վէ
3 էօլիւմիւն նոմոսունտան ազատ էյլէտի: Զիրա թէ-
նին զայիֆլիյի սէպէպիստէն նոմոսուն իճրա էթ-
մէյէ գատիր օլմատըզընը՝ Ալլահ քէնտի օլլունու
կիւնահ թէնինին շէքլիստէ հէմ կիւնահ՝ Էթթէթէ
իչիւն կէօնտէրմէյիլէ էճրա էյլէյի՝ թէնտէ կիւնա-
4 հըն իւզէրինէ հիւքմ էյլէտի: Թաքի նոմոսուն սա-
տազաթը պիզտէ՝ թէնճէ տէյիլ իլլա Բուհճա եիւ-
5 ռիւյէնլէրտէ թէքմիլ օլա: Զիրա թէնճէ օլանլար
թէնէ միւթալիգ շէյլէրի՝ վէ Բուհճա օլանլար Բու-
6 հա միւթալիգ շէյլէրի Փիքր էտէրլէր: Զիրա թէ-
նին Փիքրի՝ էօլիւմ տիր. ամնա Բուհուն Փիքրի՝
7 հայաթ վէ սէլամէթ տիր: Զիրա թէնին Փիքրի
Ալլահա տիւշմէնլէր տիր. չիւնքի Ալլահըն նոմ-
ոսունա իթաաթ էթմէյ, զիրա էթմէյէ տախի գա-
8 տիր տէյիլ տիր: Իմտի թէնտէ օլանլար՝ Ալլահա
9 մազպուլ օլմազա գատիր տէյիլլէր: Սիգ իսէ թէն-

- տէ տէյիլ սինիզ, իլլա էյէր սիգատ Ալլահնն Բուհու
սաքին իսէ՝ Բուհուտա սընըզ. վէ էյէր պիր քիսնէտէ
Քրիստոսուն Բուհու հօղիսէ, օ՝ ծնուն տէյիլ տիր:
- 10 վէ էյէր Քրիստոս սիգատ իսէ, Կէրչի թէն Կիւ-
նահ իշիւն էօլիւ տիր, Բուհ իսէ սատագաթ ի-
- 11 չիւն հայաթ տըր: վէ էյէր Յիսուսու էօլիւլէրտէն
տիրիլտէնին Բուհու սիգատ սաքին իսէ, Քրիստո-
սու էօլիւլէրտէն տիրիլտէն՝ սիգատ սաքին օլան
ծնուն Բուհու վասիթասի իլէ՝ սիզին էօլիւմիւ
թէնլէրինիզէ տախի հայաթ վէրէճէք տիր:
- 12 Իմտի պու սուրէթտէ կա՛ դարնտաշլար՝ թէնճէ
13 հաշամաղա թէնէ պօրճու տէյիլիզ: Զիրա էյէր
թէնճէ հաշարսանըզ, էօլէճէքսինիզ. ամմա էյէր
Բուհ իլէ թէնին ա՛մէլլէրինի էօլաիւրիւրսէնիզ,
- 14 հաշայաճաղսընըզ: Զիրա հէփ Ալլահնն Բուհու իլէ
գուլաղուղլանանլար՝ ծնլար Ալլահնն օղուլլարը
- 15 տըրլար: Զիրա սիզ կինէ դօրգու իշիւն գուլլուզ
բուհու ալմատընըզ, իլլա օղուլլուզ բուհու ալտը-
- 16 նըզ, քի ծնուն իլէ Աբբա՝ Փէտէր չաղըրըրըզ: Օ
Բուհ քէնտիսի պիզիմ՝ բուհումուզ իլէ պէրապէր
չէհատէթ էտէր քի՝ պիզ Ալլահնն էվլատլարը իզ:
- 17 վէ էյէր էվլատլար իսէք, միրասճիլէր տախի իզ.
Ալլահնն միրասճիլէրին՝ վէ Քրիստոսուն միրաստաշ-
լարը իզ, թա քի էյէր պէրապէր էլէմ չէքէրսէք,
պէրապէր տախի ճէլալէ նայիլ օլալմ:
- 18 Զիրա պէչլէ սայարըմ քի՝ չիմտիքի դէմանն է-
լէմլէրին՝ պիզէ աշիքեար օլաճագ ճէլալ իլէ բու-
- 19 պար. օլմաղա լայըզ տէյիլլէր տիր: Զիւն քի մախ-
լուզուն արզու իլէ պէքէյիլին՝ Ալլահնն օղուլլա-
- 20 ըրնըն աշիքեար օլմասընը պէքլէր: Զիրա մախ-
լուզ պաթըլըղա իրատէթի իլէ թապի՝ օլմաղ,
- 21 իլլա թապի՝ էթտիրէնին սէպէպինտէն, Պու իւմիտ
իլէ քի՝ մախլուզ քէնտիսի տախի Քէսատըն գուլ-

- լուսնունտան գուրթուլուպ՝ Ալլահըն էվլատլարընըն
- 22 ճէլալինին ազատլըղընա երէճէ+ : Զիրա պիլիրիզ
քի՝ պիւթիւն մախլուգ՝ շիմտիյէտէկին՝ պէրապէր
- 23 ահ վէ աղրը չէքէր : Վէ հալընըզ պո- տէյիլ՝ իլլա
պիդ Բաշհուն իւք մէյվէսինէ մալիք օլանլար տախի՝
օղուլ օլմագլըղը եւ-նէ թէնիմիդին խէլասընը պէք-
լէյերէք՝ պիդ քէնտիմիդ տախի քէնտիմիդտէ ահ
- 24 չէքէրիզ : Զիրա իւմիտ իլէ խէլաս պուլտուզ , ամ-
մա կէօրիւնէն իւմիտ՝ իւմիտ տէյիլ տիր . զիրա
պիր քիմսէ կէօրտիւյիւ չէյէ նէ՝ իչիւն իւմիտ տա-
- 25 խի էտէ : Ամմա էյէր կէօրմէտիյիմիզ չէյէ իւմիտ
- 26 էտէրսէք , սապը իլէ պէքլէրիզ : Վէ պոււնճիլէյին՝
Բուհ տախի զա՛յիֆլիքլէրիմիզէ հարտըմ էտէր .
զիրա վաճիպ օլտուղունա կէօրէ նէ տուա՝ էտէ-
ճէյիմիզի պիլմէզիզ . ամմա Բուհ քէնտիսի թա՛պիլը
օլունմազ ահլէր իլէ պիզիմ իչիւն չէֆաաթ էտէր :
- 27 Վէ երւէքլէրի թէֆթիշ էտէն՝ Բուհուն միւրա-
տը նէ՝ իտիլինի պիլիր . զիրա Ալլահըն իրատէ-
թիւնէ կէօրէ՝ ա՛զիզլէր իչիւն չէֆաաթ էտէր :
- 28 Վէ պիլիրիզ քի Ալլահը սէվէնլէրէ՝ մուգատտէր
իւզրէ տա՛վէթ օլմուշլարա՝ հէր շէյ էյլիյէ հար-
- 29 տըմ էտէր : Զիրա փէշին պիլատիյի քիմսէլէրի՝ քէն-
տի Օղլունուն սուրէթիւնէ պէնկզէր օլմաղա թագ-
տիր էյլէտի , չէօյլէ քի՝ չօզ գարնտաշլար արա-
- 30 սընտա օ իլք տօղուշ օլա : Վէ թագտիր էթթիյի
քիմսէլէրի՝ հէման ծնլարը տա՛վէթ էյլէտի . վէ տա՛-
վէթ էթթիյի քիմսէլէրի՝ հէման ծնլարը սատըղա-
տը . վէ սատըղատըղը քիմսէլէրի՝ հէման ծնլարը
- 31 իզզէթլէտի . իմտի պու շէյլէր իչիւն նէ՝ տէյէլիմ .
էյէր Ալլահ պիզտէն թարաֆա իսէ , պիզէ գարշը
- 32 քիմ օլա պիլիր . Օ քի քէնտի Օղլունու էսիրկէ-
մէտի , իլլա ծնու պիզիմ հէփիմիզ իչիւն թէպիլիմ
էյլէտի , նիճէ ծնուն իլէ պէրապէր տախի հէր շէյի

- 33 պիղէ պաղըչլամայաճագ տըր : Ալլահն սէշլիմիշ-
լէրի իւղէրինէ քիմ տա՛վա գալտըրաճագ . սատըղ
34 չըգարան՝ Ալլահ տըր : Հիւքմ էտէն քիմ տիր .
էօլէն՝ պախուսուս հէմ տիրիլէն պիլէ՝ Քրիստոս
տուր , քի օ՝ Ալլահն սաղ եանընտա տըր , հէմ
35 տախի պիղլիմ իշիւն շէֆաաթ էտէր : Պիղի Քրիս-
տոսուն մուհապպէթինտէն քիմ այըրաճագ . սըղ-
լէթ մի՛ եա սըղընթը մը՝ եա գօվալայըչ մը՝ եա
աճլը՞գ մը՝ եա չըփլաղլը՞գ մը՝ եա մուխաթարա՞
36 մը՝ եա պըչա՞գ մը . Նիճէ եաղըմըչ տըր քի՛ Սէ-
նին ուղուրունա պիւթիւն կիւն էօլտիւրիւլիւյօ-
րուղ , պօղաղլանաճագ դօյունլար հիսապընտայըղ :
37 Ամմա պունլարըն ճիւմլէսինտէ՝ պիղի սէվէնին վա-
38 սիթասի իլէ պիւքիւլիլէ եէնէրիզ : Զիրա սահիհ
պիլիրիմ քի՛ նէ էօլիւմ նէ է՛օմիւր՝ նէ մէլէքլէր
նէ հիւքիւմէթլէր՝ նէ հաղըր շէյլէր նէ կէլէճէք
39 շէյլէր՝ նէ գուվլէթլէր՝ Նէ եիւքսէքլիք նէ տէ-
րինլիք՝ նէ պիր դայրի մախլուգ՝ Բապպըմըղ Քրիս-
տոս Յիսուստա օլան Ալլահն մուհապպէթինտէն
պիղի այըրմաղա գատիր օլաճագ տըր :

ՊԱՊ 9

- 1 Քրիստոստա կէրչէք սէօյլէրիմ , եալան սէօյլէմէմ ,
պանա դամիրիմ տախի Աղիզ-Բուհտա շէհատէթ
2 էտէր , Քի պէօյիւք գասալլէթիմ՝ վէ եիւրէյիմոէ
3 տայիմ տէրտիմ վար : Զիրա քեաշքի գարնտաշլա-
րըմըն՝ թէնճէ խըքըմլարըմըն ուղուրունա՞ պէն
4 քէնտիմ Քրիստոստան լա՛նէթ օլա իտիմ , Օնլար քի
Խարայէլլիլէր տիր , քի օղուլ օլմաղըղ վէ ի՛գզէթ
վէ ա՛հտէր վէ նօմօս վէրմէսի վէ ի՛պատէթ վէ
5 վա՛տլէր ծնլարըն տըր . Քի պապալար ծնլարըն
տըր , հէմ քի Քրիստոս թէնճէ ծնլարտան տըր , օ

- քի ճիւղէնին իւզերինէ էպէտէն միւթէպարէք Աւ-
 6 լահ տրբ . աւին : Ամնա դապիւ տէյիլ տիր քի՝ Աւ-
 լահնն սէօղիւ տիւչմիւչ օլա . զիրա հէփ Խարայէլ-
 7 տէն օլանլար՝ Խարայէլի տէյիլէր : Հէմ Արրահամ
 զիւրրիյէթի օլտուդլարը իչիւն՝ հէփիսի էվլատ
 տէյիլէր . իլլա՝ Սանա զիւրրիյէթ Խահակտա ան-
 8 կըլաճադ Դէնիլի : Ես'նի՝ թէնին էվլատլարը օլան-
 լար՝ Ալլահնն տախի էվլատլարը տէյիլէր . իլլա
 9 զիւրրիյէթ՝ վա'տըն էվլատլարը սայըլըր : Զիրա
 վա'տըն սէօղիւ պու իտի . Պու վազըրթտա կէլէ-
 10 ճէյիմ, վէ Սառաննն օղլու օլաճադ : Վէ եալընըզ
 Դո- տէյիլ , իլլա Ռեբեկա տախի պիր քիմսէտէն՝
 11 Է-Նի պապամըզ Խահակտան համիլէ օլունճա, Տահա
 տօղմամըլլար իքէն , վէ պիր էյի եա քէօթիւ շէյ
 էթմէմիլլէր իքէն , Ալլահնն սէչմէ իւզրէ օլան
 թազտիլի՝ ա'մէլլէրտէն տէյիլ իլլա տա'վէթ էտէն-
 12 տէն իտիյի սապիթ օլմադ իչիւն , Օնա տէնիլտի քի՝
 Պէօյիւյիւ քիւչիւյիւնէ գուլլուզ էտէճէք : (13) Նիճէ
 քի եազըլմըլ տրբ . Յակոբու սէվտիմ, Եսաւտան
 իսէ իքրահ էթտիմ :
- 14 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ . Ալլահնն ի'նտինտէ նահալ-
 15 լը՞զ մը վար . հաչա : Զիւն քի Մովսէսէ տէր . Մէր-
 համէթ էթտիյիմէ մէրհամէթ էտէճէյիմ, վէ աճը-
 16 տըղըմա աճըյաճաղըմ : Իմտի էօյլէ իսէ , իսթէյէ-
 նին եախօտ սէյիրտէնին էլինտէ տէյիլ , իլլա մէր-
 17 համէթ էտէն Ալլահնն էլինտէ տիր : Զիրա Քի-
 թապ Փարաւոնա տէր քի՝ Սէնի հէման պունուն
 իչիւն զալտըրաըմ , թա քի սէնտէ գուվլէթիմի
 կէօթէրէյիմ, վէ թա քի աուըմ պիւթիւն եէրտէ
 18 նազը օլունա : Իմտի էօյլէ իսէ , իսթէտիյինէ մէր-
 19 համէթ էտէր , վէ իսթէտիյինի սէրթլէտիր : Իմտի
 պանա տէյէճէքսին . Էօյլէ իսէ , նիչիւն արթըզ
 դապահաթ պուլուր . զիրա ծնուն իրատէթինէ

- 20 քիմ գարշը տուրտու : Ամմա եւմ ատէմ՝ սէն քիմ
սին քի Ալլահա գարշը ճէվապ վէրբերսին . եափըլ-
մըշ շէյ եափսնա՝ Պէնի նի՛չիւն պէօյլէ էյլէտին
- 21 տէյէ պիլիբ մի : Եօխոս չէօլմէքճինին՝ պապշըղըն
հէման պիբ խամուրունտան պիբ գապ ի՛ղղէթ իչիւն
վէ պիբ գապ հագարէթ իչիւն եափումազ հիւքիւ-
- 22 մէթի եօգ մու : Վէ՛ էյէբ Ալլահ զազապը կէօս-
թէրմէք վէ գուտրէթինի պիլտիբմէք իսթէտիյի
թազաիրտէ՛ չօգ սապը իլէ հէլաքէ հազըրլանմըշ
- 23 զազապ գապլարընա թէհամմիւլ էտէրտէ, Վէ քէնտի
ճէլալինին զանիմէթինի՛ իղղէթէ էվլէլտէն հազըր-
լատըղը մէրհամէթ գապլարընա պիլտիբմէք ի՛թէր-
- 24 «է, ի՛մ գաբըշ Պէնի, Պիզի քի եալընըզ Նէհուտի-
լէրտէն տէյիլ՝ իլլա թայիֆէլէրտէն տախի տա՛վէթ
- 25 էյլէտի : Նիճէ քի Ովսէէտէ տախի տէր . խալլըմ
օլմայանա խալլըմ՝ վէ սէվիլմիշ օլմայանա սէվիլ-
- 26 միշ չաղըրաճաղըմ : Վէ օլա քի օնլարա՝ Սիզ խալ-
ղըմ տէյիլինիզ տէնիլտիյի եէրտէ՛ օրատա տիրի
- 27 Ալլահըն օղուլլարը չազըրլաճաղար : Հէմ Եսայի
խարայէլին հազըրնտա չաղըրըր . էյէբ իսրայէլ օ-
ղուլլարընըն սայըսը տէնիզին գումու գատար օլ-
- 28 սա, «նէֆ պիբ պազիլէ գուրթուլաճազ : Զիրա
սատազաթ իլէ գարար գըլտըղը սէօղիւ պիթիրէ-
ճէք . չիւնքի Բապպ եէրին իլզէրինտէ մուգարդէր
- 29 սէօղիւ իճրա էտէճէք : Հէմ Եսայի փէշին տէտիլի
կիպի՝ էյէբ ա՛սքէրլէրին Բապպը պիզէ զիւրբիյէթ
պրազմասայըտը, Սոգոմ կիպի օլուրուտուզ, վէ
Գոմորա պէնկզէմիշ օլուրուտուզ :
- 30 խմտի նէ՞ տէյէլիմ . քի սատազաթըն արտընճա
սէյիլթմէյէն թայիֆէլէր՝ սատազաթա եա՛նի իման-
- 31 տան օլան սատազաթա էրիշտիլէր . Ամմա իսրայէլ
սատազաթ չոմօսու արտընճա սէյիրտիբ իքէն, սա-
- 32 տազաթ չոմօսունա էրիշմէտի : Նէ՞ իչիւն, չիւն քի՛

իման իլէ տէյիլ՝ իլլա նոմոս տ'մէլլէրի իլէ կիպի
արաբ . զիրա թէօքէզինփաշընա թէօքէզիտիլէր .
33 Նիճէ քի հաղըլմըշ տըր . իշթէ Սիօնտա պիր թէօ-
քէզ թաշը՝ վէ պիր սիւրչմէք գայասը գօրում .
վէ օնա հէր ինանան՝ ութանմայաճադ տըր :

ՊԱՊ 10

1 Եւ գարնտաշլար՝ պէնիմ եիւրէյիմին արզուսու՝
վէ Ալլահա նիյազըմ օնլարըն հագզընա խէլաս ի-
2 չիւն աիւր : Զիրա օնլար իչիւն շէհատէթ էտէրիմ
քի՝ Ալլահա զայրէթլէրի վար , ամմա պիլկի իւզըէ
3 տէյիլ : Զիւն քի օնլար Ալլահըն սատաղաթընը պիլ-
մէյիպ՝ քէնտիլէրին սատաղաթընը սապիթ էթմէյէ
տրատրզլարընտան՝ Ալլահըն սատաղաթընա թապի՝
4 օլմատըլար : Զիրա հէր ինանանա սատաղաթ իչիւն
նոմօտուն նիհայէթի՝ ֆրիստոս տուր :
5 Զիւն քի Մովսէս նոմօստան օլան սատաղաթ ի-
չիւն հաղար քի՝ Պունլարը իճրոս էտէն աւտմ՝
6 պունլար իլէ հաշայաճադ : Ամմա իմանտան օլան
սատաղաթ պէօյլէ տէր . Տէմէյէսին քէնտի եիւ-
րէյինտէ քի՝ պէօյէ քիմ չըգաճադ , հա՛նի քի ֆրիս-
7 տոսու էնտիրէ . Եախօտ՝ էնկինէ քիմ էնէճէք ,
8 հա՛նի քի ֆրիստոսու էօլիւլէրտէն չըգարա : Իլլա
օ նէ՞ տէր : Սէօզ՝ հա՛նի վա՛ղ էթտիյիմիզ իմանըն
սէօզիւ սանա հազըն տըր , ազզընտա վէ եիւրէյին-
9 տէ տիր : Զիրա էյէր ազզըն իլէ Բապպ Յիսուսու
իզրար էտէրսէն , վէ եիւրէյին իլէ ինանըրտան քի՝
Ալլահ օնու էօլիւլէրտէն տիրիլթտի , խէլաս պու-
10 լաճազսըն : Զիրա սատաղաթ իչիւն եիւրէք իլէ
իման կէթիրիլիր , վէ խէլաս իչիւն ազզ իլէ իզ-
11 բար օլունուր : Զիրա ֆիթապ տէր . Ոնա հէր ի-
12 նանան՝ ութանմայաճադ տըր : Զիւն քի Եունանի

- իլէ Եէհուտինին ֆարգը Կօգ տուր . զիրա հէփի-
 սինին Բապպը՝ հէման օ տուր , քի ծնա ճիւմէ
 13 նիտա էտէնլէրէ զանի տիր : Զիրա՝ Բապպըն ա-
 տընա հէր նիտա էտէն՝ իսէլաս պուլանազ տըր :
 14 Իմտի ինանմատըզլարը զաթա նիճէ նիտա է-
 տէլէր . վէ իշիթմէյինճէ՝ նիճէ ինանալար , վէ վա՛զ
 15 էտէն օլմայընճա՝ նիճէ իշիտէլէր . Վէ կէօնտէրիլ-
 մէտիքճէ՝ նիճէ վա՛զ էտէլէր . նիճէ քի եազըլմըշ
 տըր . Սէլամէթ միւժտէ էտէնլէրին՝ խայըրը չէ-
 լէրի միւժտէ էտէնլէրին այազլարը նէ՝ կիւզէլ տիր :
 16 Լաքին միւժտէյէ հէփիսի իթաաթ էթմէտիլէր .
 զիրա Եսայի տէր . Եա՛ Բապպ՝ պիզիմ խապէրի-
 17 միզէ քի՛մ ինանտը : Իմտի իման իշիթմէքտէն՝ վէ
 իշիթմէք Ալլահն սէօզիւ վասըթասը իլէ օլուր :
 18 Լաքին տէրիմ . Իշիթմէտիլէր մի . պէլի , Օնլարըն
 սէտասը պիւթիւն եէրէ՝ վէ ծնլարըն սէօզլէրի
 19 տիւնեանըն ուճլարընա տէք չըգմըշ տըր : Լաքին
 տէրիմ , Իսրայէլ պիլմէտի մի . էվլէլա Մովսէս
 տէր . Պէն սիզի թայիֆէ օլմայան Խաֆ իլէ զըզ-
 գանտըրաճաղըմ , սիզի ֆէհմսիզ թայիֆէ իլէ տա-
 20 ըրլտաճաղըմ : Եսայի իսէ ճէսարէթ էտիպ տէր .
 Պէնի արամայանլարտան պուլունտոււմ . պէնիմ ի-
 21 չիւն սօրմայանլարա աշիքեար օլտոււմ : Ամմա Իս-
 րայէլ իշիւն տէր . Պիւթիւն կիւն էլլէրիմի՝ իթաաթ
 էթմէյէն վէ զըտ սէօյլէյէն դաւմա ուզաթտըմ :

ՊԱՊ 11

- 1 Իմտի տէրիմ . Ալլահ քէնտի խալզընը ըէտա մի
 էթտի . հաչա . զիրա պէն տաթի Իսրայէլի իմ՝
 Աբրահամ զիւրրիյէթինտէն՝ Բենիամին սըպլըն-
 2 տան : Ալլահ վէշին պիլտիյի քէնտի խալզընը ըէտա
 էթմէտի . Եօխաա Եղիատա ֆիթապըն նէ տէտի-

- յինի պիրմո՞ մի սինիզ, չիճէ Ալլահա Խարայելին ա՜-
 3 լէյնինէ շէքվա էտիպ տէր . Եւ՛ Բապպ՛ սէնին փէյ-
 ղամպէրլէրինի էօտիւրտիւլէր , վէ մէզպահարընը
 երգտըլար . վէ պէն եալընըզ գալտըմ, վէ ճանըմը
 4 արայօրլար : Լաքին իլհամի իլահի օնա նէ՞ տէր .
 Գէնտիմէ Բահադա տիզ չէօքմէմիշ եէտի պին ա-
 5 տէմ պագի գօտոււմ : Իմտի շիմտիքի վազթտէ
 տախի պէօյլէ՛ ի՛նայէթ սէչմէսինէ կէօրէ՛ պիր պա-
 6 գիյէ օլտու : Վէ էյէր ի՛նայէթտէն իսէ , արթըզ
 ա՛մէլլէրտէն տէյիլ տիր . եօխսա ի՛նայէթ արթըզ
 ի՛նայէթ օլմազ . վէ էյէր ա՛մէլլէրտէն օլուրսա ,
 արթըզ ի՛նայէթ տէյիլ տիր . եօխսա ա՛մէլ՛ արթըզ
 7 ա՛մէլ օլմազ : Իմտի նէ՞ օլտու . Խարայել արատըզը
 շէյէ էրմէտի . ամմա սէչիլմիշլէր էրտիլէր , պա-
 8 գիլէրի իսէ գաթըլանտըլար . Նիճէ քի եազըլմըշ
 տըր . Ալլահ օնլարա թա պու կիւնէ տէք պիր սէր-
 սէմէլք բուհու՛ կէօրմէմէյէ կէօզլէր վէ իշիթմէմէյէ
 9 գուլպղար վէրտի : Դաւիթ տախի տէր . Օնլարըն
 սօֆրասը քէնտիլէրինէ՛ տուզազ իչիւն վէ շիքեար
 10 իչիւն վէ թէօքէզ իչիւն վէ ճէզա իչիւն օլա . Օն-
 լարըն կէօզլէրի՛ կէօրմէմէք իչիւն գարարտընլար ,
 վէ օնլարըն սըրթընը՛ տայիմա դանպուրլաթ :
 11 Իմտի տէրիմ . Օնլար տիւշէլէ՛ր տէյիւ մի եան-
 ղըլտըլար . հաշա , իլլա օնլարըն տիւշմէսի իլէ թա-
 յիֆէլէրէ խէլաս կէլէ , թա քի օնլարը ղըզզանձ-
 12 լըզա թահրիք էտէ : Վէ էյէր օնլարըն տիւշմէսի
 տիւնեանըն ղանիմէթի՛ վէ օնլարըն էքսիլմէսի թա-
 յիֆէլէրին ղանիմէթի օլտու իսէ , օնլարըն տօլու-
 13 լուղու նէ գատար զիյատէ զա՛նիօն օլաճազ : Վէ
 սիզ թայիֆէլէրէ տէրիմ . պէն թայիֆէլէրին ա-
 14 ռաքեալը օլտուգճա՛ խըզմէթիմի ի՛ղզէթլէրիմ . Պէլ-
 քի թէնիմտէն օլանլարը ղըզզանձըլզա թահրիք է-
 15 տիպ՛ օնլարսան պա՛ղըլարընը դուրթարայըմ : Զի-

րա էյէր ծնարըն րէտտ օլունմաար տիւնհանըն
 առւիռ իսէ, գապուլ օլունմաար էօլիւլէրտէն էօմիւր
 16 օլմագտան դայրի նէ՞ օլա: Վէ էյէր թուրֆանտա
 ա՛ղիզ իսէ, խառուր տա. վէ էյէր քէօք ա՛ղիզ իսէ,
 17 տալլար տախի էյիւ տիր: Վէ էյէր տալլարըն պա-
 զըսը գօփարըլտը տա՝ սէն հապանի զէյթուն ա-
 զաճը իքէն ծնար իլէ աշլանտըն՝ վէ զէյթուն ա-
 զաճընըն քէօքիւնիւն վէ սէմիզլիյինին հիսսե տարը
 18 օլտուն իսէ, տալլարըն իւզէրինէ էօյիւնիէ. Ամնա
 էյէր էօյիւնիւր իսէն, սէն քէօքիւ գալտըրմայօր-
 19 սուն, իլլա քէօք սէնի: Իմտի տէյէճէքսին. Տալ-
 20 լար գօփարըլտըլար քի՛ պէն աշլանայըմ՝ Փէք էյի
 ծնար խմանսըզլըզ իշիւն գօփարըլտըլար, վէ սէն
 իման իլէ տուրույօրսուն. մաղրուլսման, իլլա
 21 գօրգ՝ Զիրա էյէր Ալլահ թապիա՛թտէն օլան տալլարը
 էսիրկէմէտի իսէ, սազըն սէնի տախի էսիրկէմէյէ.
 22 Իմտի Ալլահըն էյլիյինէ վէ շիտտէթինէ պագ. տիւ-
 չէնլէրէ շիտտէթ, սանա իսէ էյլիք՝ էյէր էյլիքտէ
 23 գալըրսան, Եօխսա սէն տախի քէսիլէճէքսին, չէմ
 ծնար տախի՝ էյէր իմանսըզլըգտա գալմազլարտա
 աշլանսազլար. զիրա Ալլահ ծնարը եինէ աշլա-
 24 մաղա գատիր տիր: Զիրա սէն էյէր թապիա՛թտէն
 օլան հապանի զէյթուն ազաճընտան քէսիլիպ՝ թա-
 պիա՛թտէն տիշարը իսաս զէյթուն ազաճընա աշ-
 լանտըն իսէ, նէ գատար զիյատէ՝ պու թապիա՛թ-
 տէն օլանլար քէնտիլէրին զէյթուն ազաճընա աշ-
 25 լանսազլար: Զիրա հա՛ գալնտաշլար՝ իսթէմէմ
 քի՛ սիզ պու սըրըր պիլի՛էյէսինիզ, թա քի քէն-
 տինիզին ինտինտէ ա՛գըլլըլտր օլմայասընըզ, քի
 Իսրայէլին պիր գըսմընա գաթըլըզ վաղի՛ օլտու,
 26 թա թապիֆէլէրին տօլուլուղու կիրէնէ տէք: Վէ
 պէօյէճէ պիւթիւն Իսրայէլ գուրթուլսաճազ տըր,
 նիճէ քի հազըլմըշ տըր. Սիւնտան Գուրթարըճը

- կէլէճէք, վէ ցախարտան ֆաարգլըղլարը տէօնտէ-
 27 բէճէք, վէ ծնլարըն կիւնահլաթընը կիտէրտիլիմ
 զէման՝ թարաֆըմտան ծնլարա օլան ա՛նտ պու-
 28 տուր: Կէրչի աւեսարանա կէօրէ՝ սիղլին սէպէպի-
 նիզտէն ծնլար տիւշմէն տիր: առմա սէչմէյէ կէօ-
 րէ՝ պապալարըն սէպէպլինտէն սէվկիւլիւլէր տիր:
 29 Զիրա Ալլահըն պախշիշլէրի վէ տափէթի՝ նէտա-
 30 մէթսիզ տիր: Զիրա սիզ պիր զէման Ալլահա ի-
 թաա՛թսըզ օլուպ՝ շիմտի ծնլարըն իթաա՛թսըզլըզը
 սէպէպլինտէն մէրհամէթէ նայիլ օլտուղուսուզ կի-
 31 պի, Մնլար տախի պէօյլէ շիմտի իթաա՛թ էթմէ-
 տիլէր, թա քի սիղլին մէրհամէթինիզ իլէ ծնլար
 32 տախի մէրհամէթ պուլալար: Զիրա Ալլահ հէփի-
 սինի իթաա՛թսըզլըզ սլթընա գափատը, թա քի
 հէփիսինէ մէրհամէթ էտէ:
 33 Է՛յ Ալլահըն զանիմէթինին վէ ի՛ւմինին վէ պիլ-
 կիսինին տէրինլիլի: ծնուն հիքմէթլէրի նէ հօզա-
 նըմազ՝ վէ հօլլարը նէ թէֆթիշ օլունմազ տըր:
 34 Զիրա Բապպըն ա՛զլընը քի՛մ պիլտի, եախօտ օ-
 35 նուն տանըշմէնտի քի՛մ օլտու: Եախօտ օնա քի՛մ
 36 էվլէլ շէ՛յ վէրտի, քի օնա պէտէլի վէրիլէ: Զիրա
 ճիւմէսի օնտան՝ վէ օնուն վաաթիթասի իլէ՝ վէ օ-
 նուն իշիւն տիւր: օնա էպէտէն համտ օլտուն,
 ամին:

ՊԱՊ 12

- 1 Իմտի եա՛ գարնտաշլար՝ սիզէ Ալլահըն մէրհա-
 մէթլէրի իշիւն եալլարըրըմ, քի թէնլէրինիզի Ալ-
 2 լահա մազպուլ՝ տիրի՛ ա՛զիզ գուրպան սունասը-
 նըզ, քի պու՝ ի՛պատէթի ա՛զլիլէնիզ տիր: Վէ պու
 տիւնեանըն շէքլինէ կիրմէն: Իլլա ա՛զլընըզըն եւ-
 նիլէնմէսի իլէ թէպտիլ օլուն, շէօյլէ քի՛ Ալլահըն
 էյի վէ մազպուլ վէ թէքմիլ օլան իրատէթի նէ օլ-

- 3 տուղունու թէճըիւպէ էթմէքտէ օլսսընըզ : Զիրա
 պանա վէրիլէն ի'նայէթին վասիթասի իլէ արանըզ-
 տա օլան հէր քէսէ տէրիմ քի՝ քէնտիսի իշիւն
 Ֆիքըր էթմէյէ կէրէք օլանտան զիյատէ պիր չէյ
 Ֆիքըր էթմէսին, իլլա Ալլահըն հէր քէսէ վէրտիլի
 իմանըն հիսսէսի միգտարընա կէօրէ թամ ա'գըլ ի-
- 4 լէ Ֆիքըր էթսին : Զիրա նիճէ քի պիր թէնտէ չօզ
 ա'գալարըմըզ վար, վէ ա'գալարըն հէփիսինին իշի
- 5 հէման պիր տէյիլ տիր . Պունճիլէյին պիզ չօզ օ-
 լանլար՝ ֆրիստոստա պիր թէն՝ վէ հէր պիրի՝ պի-
- 6 ռի պիրիսիլին ա'գալարը իզ : Աման պիզէ վէրիլէն
 ի'նայէթէ կէօրէ՝ կէօնա կէօն պախշիշլէրիմիզ օլ-
- 7 մազլա, կէրէք փէյլամպիլիք՝ իմանըն միգտարըն-
- 8 ճա օլսուն . կէրէք խըզմէթ՝ խըզմէթտէ օլսուն ,
 կէրէք թա'լիմ էտէն՝ թա'լիմտէ օլսուն . կէրէք
 նասիհաթ վէրէն՝ նասիհաթտէ օլսուն . էօլէշտիլէն՝
 սատէ տիլ իլէ էթսին , պաշտա օլան՝ ճէհտ իլէ օլ-
- 9 սուն , մէրհամէթ էտէն՝ չէն եիւրէք իլէ էթսին :
- 9 Մուհապպէթ՝ միւրայըլըգսըզ օլսուն . քէմիլքտէն
- 10 թիթսինիպ՝ էյիլէ եափըշըն : Քարնտաշ մուհապ-
 պէթինտէ՝ սիրի պիրինիզէ միւվէտտէթլու օլուն .
 իքրամ էթմէքտէ՝ պիրի պիրինիզտէն իլէրի օլուն :
- 11 Ճէհտտէ թէնպէլ օլման . բուհտա հէրաթէթլու օլուն .
- 12 Բապպա խըզմէթ էտին : Իւմիտտէ սէվինին . սը-
 զընթրտա սապըրլը օլուն . տուա'տէ տէվամ էտին :
- 13 Ա'գիզլէրին միւհթաճըզլարընա իլ'նազ օլուն . միւ-
- 14 սաֆիր գապուլ էթմէյի՝ էլտէն պրագման : Սիզի
 գօվալայանլարա խայր տուա' էտին . խայր տուա՝
- 15 էտին , վէ պէտ տուա' էթմէն : Շազ օլանլար իլէ
- 16 չազ օլուն , վէ ազլայանլար իլէ ազլայըն : Պիրի
 պիրինիլ իլէ պիր Ֆիքրտէ օլուն . եիւքսէք չէյլէրի
 Ֆիքըր էթմէն , իլլա ալչազ կէօնիւլլիւլէրէ ուշուն .
- 17 քէնտիսիլին ի'նտինտէ ա'գըլլըլար օլման : Հիշ քիմ-

- սէյէ քէմլիք պէտէլինէ քէմլիք վէրմէն . հէփ ա-
տէմլէրին էօնիւնտէ էյի օլան շէյլէրէ մուղայէտ օ-
18 լուն : էյէր միււմբին իսէ , էլինիզտէն կէլտիլի գա-
19 տար հէփ ատէմլէր իլէ պարըշըզ օլուն : Եւ սէվ-
կիւլիւէր՝ քէնտինիզ իշիւն ինթիզամ ալման , իլլա
ղազէպէ եէր վէրին . չիւնքի եազըլմըշ տըր . Ին-
թիզամ պէնիմ տիր , ճէզայը պէն վէրիւրիմ՝ տէյօր
20 Բասպ : Իմտի էյէր տիւշմէնին աճ իսէ , օնա եէ-
տիր . էյէր սուսամըշ իսէ , օնա իշիր . զիրա պու-
նու էթտիլինտէ՝ օնուն պաշընա աթէշ քէօզլէրի
21 երզաճազ սըն : Շէրրտէն եէնիւմէ , իլլա խայը իլէ՝
շէրրի եէն :

ՊԱՊ 13

- 1 Հէր ճան՝ պաշտա օլան հիւքիւմտարլարա իթաաթ
էտէ . զիրա հիւքիւմէթ եօզ տուր քի՝ Ալլահտան
օլմայա . վէ օլան հիւքիւմէթլէր՝ Ալլահտան թա՛յին
2 օլունմուշլար տըր : Շէօյլէ քի՝ հիւքիւմէթէ զարշը
տուրան՝ Ալլահն թէրթիպինէ զարշը տուրուր .
վէ զարշը տուրանլար՝ քէնտիլէրինէ հիւքմի ա՛ղապ
3 ալաճաղլար : Զիրա հիւքիւմտարլար՝ էյի ա՛մէլլէրէ
գօրգու տէյիլէր , իլլա քէօթիւ ա՛մէլլէրէ . վէ հիւ-
քիւմէթտէն գօրգմամազ իսթէ՛ր մի սին , էյի օլանը
4 էյէ , վէ օնտան մէտհ օլունաճազ սըն : Զիւնքի
սանա էյիք իշիւն Ալլահն խըզմէթճիսի տիր .
ամմա էյէր քէօթիւ օլան շէյի իշլէրտէն , գօրգ .
զիրա դըլըճը պօշունա թաշըմայօր . զիրա քէօ-
թիւ օլան շէյի իշլէյէնէ՝ զաղապ իլէ ինթիզամ ալ-
5 մաղա Ալլահն խըզմէթճիսի տիր : Պու էճիւլէն
տէյիլ եալընըզ զաղապ իշիւն՝ իլլա զամիր իշիւն
6 տախի իթաաթ էթմէք Փարզ տըր : Զիւնքի պու-
սէպէպտէն խարաճ տախի վէրիւրսինիզ . զիրա օն-

- լար Ալլահըն՝ հեման պու չէյէ տէվամ էտէն խըզ-
 7 մէթճիլէրի տիր : Իմտի ճիւղէյէ պօրճունուգու՝
 խարան լաղըմ կէլէնէ խարանը՝ կէօմրիւք լաղըմ
 կէլէնէ կէօմրիւյիւ՝ գօրգու լաղըմ կէլէնէ գօրգույու՝
 8 ի՛ղզէթ լաղըմ կէլէնէ ի՛ղզէթի էտա էյլէյին : Պիրի
 պիրինիդի սէվմէքտէն մա՛տա՝ հիչ քիմսէյէ հիչ պիր
 չէյ պօրճու օլման : Ղիրա ղայրիյի սէվէն՝ նօմօսու
 9 թէքմիլ էթտի : Զիրա չու՝ Զինա էթմէյէսին՝ Գաթիլ
 էթմէյէսին՝ Խըրսըզլըդ էթմէյէսին՝ Եալան չէհա-
 տէթ էթմէյէսին՝ Արզու չէքմէյէսին՝ վէ ղայրի նէ
 թէնպիհ վարըսա պու սէօղտէ եա՛նի Գօնչունու
 քէնտի կիպի սէվէսին թէնպիհուէ մէվճիւտ տիր :
 10 Մուհապպէթ՝ զօնչույա քէմլիք իշլէմէզ : Իմտի
 մուհապպէթ՝ նօմօսուն թէքմիլլիյի տիր :
 11 Վէ պախուսուս քի վաղթը պիլիրիդ, քի շիմաի
 պիղիմ ույդուտան ույանմամըզըն վաղթը տիր :
 Ղիրա պիղիմ խէլտսըմըզ պիղէ շիմտի՝ ինանտըդը-
 12 մըզ ղէմանտա օլտուղունտան՝ եազըն տիր : Աէճէ
 կէչտի, վէ կիւնտիւզ եազլաշտը : Իմտի գարանլը-
 ղըն ա՛մէլլէրինի պէր թարաֆ էտէլիմ, վէ բըզըն
 13 սիդահարընը կիյինէլիմ : Աիւնտիւզիւն կիպի հիւս-
 նիւ հարաքէթլէ եիւրիւյէլիմ, զէվզ ու սէֆալար-
 տա վէ սէրիսօշլուգտա տէյիլ, ֆահէր եաթաղարտա
 վէ էտէպսիզլիքտէ տէյիլ, ղավլա վէ հասէտտէ
 14 տէյիլ : Իլլա Բապպ Յիսուս Քրիստոսու կիյինին,
 վէ չէհվէթլէրտէն էօթիւրիւ թէն իշիւն թէտարիք
 կէօրմէն :

Վէ ինանտա զայի՛ֆ օլանը զապոււ էտին, շիւպ-
 2 հէլի միւսպահէսէլէր իշիւն տէյիլ : Պիրի ինանը
 քի հէր չէյի եէյէ պիլիր, զայի՛ֆ օլան խսէ, սէպ-

- 3 զէվաթ եէր : Եէյէն՝ եէմէյնի թահգիր էթմէսին .
 վէ եէմէյէն՝ եէյէնին իւզէրինէ հիւքմ էթմէսին .
- 4 զիրա Ալլահ օնու գապուլ էթմիշ տիր : Սէն քիմ
 պին քի՝ էլին խըզմէթքեարընըն իւզէրինէ հիւքմ
 էտէրսին . օ՝ քէնտի էֆէնտիսինէ տուրուր , եա
 տիւշէր . ամմա տուրաճագ տըր . զիրա Ալլահ օ-
- 5 նու տուրտուրմաղա գատիր տիր : Քիմի՝ պիր կիւ-
 նիւ պիր կիւնտէն Փարլլը սայար , քիմի իսէ՝ հէր
 կիւնիւ պիր սայար . հէր քէս քէնտի ա՛ղլընտա
- 6 թէքմիլ գանսըն : Արնիւ կէօղէտէն՝ Բապպ իչիւն
 կէօղէտիր , վէ կիւնիւ կէօղէթմէյէն՝ Բապպ իչիւն
 կէօղէթմէզ . վէ եէյէն՝ Բապպ իչիւն եէր , զիրա
 Ալլահա շիւքր էտէր . վէ եէմէյէն՝ Բապպ իչիւն
- 7 եէմէզ , վէ Ալլահա շիւքր էտէր : Զիրա պիղտէն
 հիչ քիմսէ քէնտիսի իչիւն եաշամազ , վէ հիչ քիմ-
- 8 սէ քէնտիսի իչիւն էօլմէզ : Զիրա՝ կէրէք եաշար-
 սագ՝ Բապպ իչիւն եաշարըզ , վէ կէրէք էօլիւր-
 սէք՝ Բապպ իչիւն էօլիւրիւզ . իմտի կէրէք եա-
- 9 շարսագ՝ կէրէք էօլիւրսէք՝ Բապպըն իզ : Զիրա
 Քրիստոս պունուն իչիւն հէմ էօլտիւ , հէմ տիրիւ-
- 10 հիւքիւմէթ սիւրէ : Ամմա սէն նիչիւն գարնտա-
 շընըն իւզէրինէ հիւքմ էտէրսին , եախօտ սէն տախի
 նիչիւն գարնտաշընը թահգիր էտէրսին . զիրա հէ-
 փիմիզ Քրիստոսուն տիվանը հուզուրընտա տու-
- 11 լաճաղըզ : Զիրա եազըլմըշ տըր . Պէն սաղըմ տէյօր
 Բապպ քի՝ հէր տիզ պանա չէօքէճէք , վէ հէր տիլ
- 12 Ալլահա իզրար էտէճէք . իմտի էօյլէ իսէ՝ պիղ-
 լէրտէն հէր պիրի՝ քէնտիսի իչիւն Ալլահա հիսապ
- 13 վէրէճէք : իմտի աթթըզ պիրի պիրիմիլէ հիւքմ
 էթմէյէլիմ . լաքին տահա զիյատէ պունու հիւքմ
 էտին քի՝ գարնտաշա թէօքէզ եա սիւրչմէքիլէք գօ-
- 14 մայասընըզ : Պիլիւրիմ , վէ Բապպ Յիսուստա գան-

մըշըմ քի՝ հիչ պիր չէյ քէնտի զաթընտա մուրտար
 տէյիլ տիր . իլլա քի պիր չէյի մուրտար տըր տէյիւ
 15 սայան քիմսէյէ՝ ծնա մուրտար տըր . Ամմա էյէր
 գարնտաշըն եէմէք իչիւն գասալէթ չէքէրսէ , ար-
 թըզ մուհապպէթ իւզրէ եիւրիւմէյօրսուն . Թաա՝
 մըն իլէ օլ քիմսէյի հէլաք էթմէ՝ քի Քրիստոս օ-
 16 նուն իչիւն էօլտիւ : Իմտի սիզին խայրընըզ զէմմ
 17 օլունմաուրն : Զիրա Ալլահըն փատիշահըզը Թաա՝մ
 վէ իչքի տէյիլ տիր . իլլա Ազիզ Բուհտա սատա-
 18 գաթ վէ սէլամէթ վէ շազըզ տըր : Զիրա պուն-
 լար իլէ Քրիստոսա խըզմէթ էտէն՝ Ալլահա մազ-
 պուլ՝ վէ ատէմէրին ի՛նտինտէ պէյէնիւմիշ տիր :
 19 Իմտի էօյլէ իսէ սէլամէթին՝ վէ պիրի պիրիմիզի
 մա՛մուր էթմէյէ միւթալիզ օլան չէյլէրին արգա-
 20 սընա սէյիրտէլիմ : Թաա՝մ իչիւն Ալլահըն ամէ-
 լին պօզմա . կէրչի հէր շէյ փաք տըր , ամմա
 21 թէօքէզ օլարազ եէյէն ատէմէ՝ քէօթիւ տիր . Էթ
 եէմէմէսի վէ շարապ իչմէմէսի՝ եա գարնտաշընըն
 թէօքէզիտիյի եախօտ սիւրչտիւյիւ եախօտ զալի՛ֆ
 22 օլտուզու չէյի էթմէմէսի՝ էյի տիր : Աէնին իմանըն
 վա՛ր մը . ծնու քէնտինտէ՝ Ալլահըն հուզուրունտա
 սազլա . նէ՛ մութու օլ քիմսէյէ քի՝ մա՛զուլ կէօր-
 23 տիւյիւ շէյտէ քէնտի քէնտինէ հիւքմ էթմէզ : Ամմա
 չիւպհէ էտէն՝ էյէր եէրսէ՝ հիւքմ օլունմուշ տուր ,
 զիրա իմանտան եէմէյօր . վէ հէր իմանտան օլ-
 մայան շէյ՝ կիւհահ տըր :

ՊՍՊ 15

1 Վէ պիզ գուվէթիլէր պօրճուլուզ քի՝ գուվ-
 վէթսիզլէրին զա՛յիֆլիքլէրինի գալտըրալըմ , վէ
 2 տէյիլ քի քէնտիլէրիմիզի խօշյանտըրալըմ : Զիրա
 հէր պիրիմիզ՝ մա՛մուր էթմէք իչիւն՝ էյի չէյտէ

- 3 գօնշուստնու խօշնուտ էթսին։ Զիւն քի Քրիստոս տախի քէնտիսինի խօշլանադրմատը, իլլա եազըլմըշ օլտուղու կիպի քի՝ Սանա սիթէմ էտէնէրին։
- 4 սիթէմէրի իւզէրիմէ տիւշտիւ։ Զիրա էվլէլտէն հէփ եազըլան շէյէր՝ պիզիմ թա՛լիմիիզ իչիւն եազըլտըլար։ շէօյէ քի սապը իլէ վէ Քիթապլարն թէսէլլիսի վատըթաար իլէ իւմիտէ մալիք օլալըմ։ Վէ սապըն հէմ թէսէլլիսին Ալլահը սիզէ՝ Քրիստոս Յիսուսա կէօրէ՝ պիրի պիրինիզ իլէ պիր
- 6 ֆիքըլի օլմագ ինչնը վէրէ։ Թա քի կէօնիւ պիրլէ՝ պիր ազըզտան Ալլահա՝ եա՛նի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն փէտէրինէ համտ էտէսինիզ։
- 7 Օնուն իչիւն պիրի պիրինիզի գապուլ էտին, նիճէ քի Քրիստոս տախի սիզի Ալլահըն ի՛զզէթի իչիւն գապուլ էյլէտի։
- 8 Վէ տէրիմ քի Յիսուս Քրիստոս՝ Ալլահըն կէրլէքլիլի իչիւն սիւննէթին խըզմէթճիսի օլտու, քի
- 9 պապալարա օլան վա՛տլարը սապիթ էյլէյէ։ Վէ թայիֆէլէր Ալլահա՝ մէրհամէթինտէն էօթիւրիւ շիւքըր էտէլէր։ նիճէ քի եազըլմըշ տըր։ Պունուն իչիւն սանա թայիֆէլէրտէ համտ էտէճէյիմ, վէ
- 10 սէնին աուրնա իլահի օգուլաճաղըմ։ Վէ եինէ տէր։ Եա՛ թայիֆէլէր՝ ճնուն գալմը իլէ պէրապէր շալ
- 11 օլուն։ Վէ եինէ։ Բապպա համտ էտին՝ եա՛ հէփ թայիֆէլէր, վէ ճնու մէտն էտին՝ հէփ գալմիլէր։
- 12 Վէ եինէ Եսայի տէր։ Յէսսէտէն պիր քէօք՝ վէ թայիֆէլէրէ հիւքիւմէթ սիւրմէյէ գալպաճագ քիմսէ օլաճագ, քի թայիֆէլէր ճնա իւմիտ էտէճէք-
- 13 լէր։ Վէ իւմիտին Ալլահը սիզի՝ ինանմագտա հէր շազըլըզ վէ սէլամէթ իլէ տօլտուրա, թա քի սիզ Ա՛զիզ Բուհուն գուվլէթի իլէ իւմիտտէ արթմագտա օլաւընըզ։
- 14 Վէ պէն քէնտիմ տախի սիզտէն էօթիւրիւ գանւ

- մըշըմ՝ եա դարընտաշլարւմ քի՝ սիղ տախի էյլիք
 իլէ տօլու օլուպ հէր իլմ իլէ տօլմուշտունուզ, վէ
 պիրի պիրինիզէ տախի նասիհաթ էթմէյէ գատիր
 15 սինիզ: Ամմա սիզէ եա՛ գարնտաշլար՝ պիր թա-
 րաֆտան տահա ճէսարէթլի եազարմ, խաթրընըզա
 կէթիրէր կիպի քի՝ Ալլահտան պանա վէրիլէն ի-
 16 նայէթին սէպէպինտէն՝ թայիֆէլէրէ Յիսուս Քրիս-
 տոսուն խրզմէթճիսի օլարաբ՝ Ալլահն աւետարա-
 նընըն խրզմէթինի էտէյիմ, թաքի Ա՛ղիզ Բուհուն
 վասիթասի իլէ թայիֆէլէրէն հէտիյէ օլմասը ա-
 17 զիզլէնիպ մազպուլ օլա: Իմտի Ալլահն միլթա-
 լիդ շէյլէր հազգընտա՝ Քրիստոս Յիսուստա իֆթի-
 18 խարւմ վար: Զ իրա ճէսարէթ էթմէյէճէյիմ քի՝ պէ-
 նիմ վասիթամ իլէ թայիֆէլէրէն իթաաթը իշին
 Քրիստոսուն իշլէմէտիյի շէյլէրտէն պիր շէյ սէօյ-
 19 լէյիմ՝ սէօզ իլէ վէ ա՛մէլ իլէ՝ Ալամէթլէր վէ հիք-
 մէթլէր գուվլէթի վասիթասը իլէ՝ Ա՛ղիզ Բուհուն
 գուվլէթի վասիթասի իլէ: շէօյլէ քի Նրուսաղէմ
 տէն վէ էթրաֆտան թա Լիւրիկայատէք օրաւը
 20 Քրիստոսուն աւետարանընտան տօլտուրտում: Վէ
 աւետարանը վա՛զ էթմէյէ պէօյլէ դայրէթ էթտիմ՝
 Քրիստոսուն իսմի անկըլտըղը մահալտէ տէյիլ թա
 քի եատլարըն թէմէլի իւզէրինէ պինա գուրմա-
 21 յըմ: Իլլա եազըլմըշ օլտուղու կիպի՝ Օնտան էօ-
 թիւրիւ իսպէր վէրլիմէտիյի քիսնէլէր կէօրէճէք-
 22 լէր, վէ իշիթմիշ օլմայանլար անկայաճազլար: Օ-
 նուն իշին տախի սիզէ կէլմէքտէն էքսէրի մէքս
 23 օլունտում: Ամմա շիմտի արթըզ պու իզլիմ-
 լէրտէ մահալիմ օլմատըղընտան՝ վէ չօզ եըլլար-
 տան պէրու սիզէ կէլմէյէ արզում օլտուղու էճիլ-
 24 տէն: Ապանիայա վարըրքէն՝ ումարւմ քի՝ կէշէր-
 քէն սիզի կէօրէյիմ, վէ էվլէլա պիր թարաֆտան
 սիզտէն տօյուպ՝ իլէրիյէ սիզտէն կէճնտէրիլէյիմ:

- 25 Շինտի իսէ՝ ա՛ղիզէրէ խըզմէթ էթմէյէ՝ Երուսա-
- 26 ղէմէ վարըյօրում: Զիրա Մակեդոնիա վէ Աքաիա
հա՛նապաշտէ՛ Երուսաղէմտէ օլան ա՛ղիզէրին ֆու-
- 27 տիւ: Զիւն քի ծնւարա խօշ կէօթիւնտիւ. հէմ ծն-
լարա պօրծլու տուրլար. զիրա թայիֆէլէր էյէր
ծնւարնն բուհանի շէյլէրինէ իհազ օլտուլար իսէ,
թէնէ տայիր շէյլէրտէ տախի ծնւարա խըզմէթ էթ-
- 28 մէյէ պօրծլուտուրլար: Իմտի պունու թէքմիլ է-
տիպ՝ ծնւարա պու մէյվէյի միւհիւրլէտիքտէն սօնկ-
- 29 րա, սիզտէն կէ՛հ Սպանիայա կիտէճէյիմ: Վէ պի-
լիւրիմ քի՝ սիզէ կէլտիյիմտէ՝ ֆրիստոսուն աւետա-
- 30 վէ սիզէ եա՛ գարնտաշլար՝ Բապպըմըզ Յիսուս
ֆրիստոս իլէ վէ Բուհուն մուհապպէթի իլէ եալ-
- 31 լէրտէ պէնիւմ իլէ պէրապէր ճէհա էտէսինիզ. Թա
քի Նէհուտիսթանտա իթաա՛թսըզլարտան խէլաս
- 32 մէթիւմ ա՛ղիզէրէ մագպուլ օլա: Շէօյլէ քի Ալլա-
հն իրատէթի իլէ սիզէ շազլըզ իլէ կէլէյիմ, վէ
- 33 պէրապէրլէրինիզճէ րահաթլանայլմ: Վէ սէլամէ-
թին Ալլահը ճիւմէնիզ իլէ օլա. ամին:

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ Կիւքրա քիլիսասընն խըզմէթճիսի օլան
գըղդարնտաշըմըզ Փէքէյի սիզէ սըփարըշ էտէրիմ:
- 2 Թա քի ծնու Բապպտա գապուլ էտէսինիզ՝ ա՛ղիզ-
լէրէ լայըզ օլտուլու կիպի, վէ սիզէ հէր նէ շէյ-
տէ միւհթաճ օլուրա, ծնա եարտըմ էտէսինիզ.
- 3 զիրա քէնտիսի տախի չօզլարա՝ պիզզաթ պանա
տախի-եարտըմը օլտու: Քրիստոս Յիսուստա պի-

- 4 Լամ էտին . քի ծնար ճանըմըն ուղուրունա քէն-
 տի պոյունլարընը գօտուլար , քի ծնարտանն եալը-
 նըզ պէն տէյիլ՝ իլլա թայիֆէլէրին հէփ քիլիսա-
 5 Երի մէմնուն տուրլար . Յնլարըն էվինտէ օլան
 քիլիսայէ տախի «էլլա էրէն» : Մուհապպէթլիմ օլան
 Եպենետոսա սէլամ էտին , քի օ՝ Ասիանըն Գրիս-
 6 տոսա թուրֆանտասը տըր : Պիզլիմ իչիւն չօգ զահ-
 7 մէթ չէքմիչ օլան Մարիամա սէլամ էտին : Խըսըմ-
 լարըմ վէ մահպուտաշլարըմ օլան Անգրոնիկոս վէ
 Յունիայէ սէլամ էտին , քի ծնար առաքեալլարըն
 արասընտա մէչնուրլէր տիր , քի ծնար պէնտէն
 8 տախի իլէրի Գրիստոսա կէլտիլէր : Բապպտա մու-
 9 հապպէթլիմ օլան Ամպղիայա սէլամ էտին : Գրիս-
 տոստա պիլէմիզճէ իլլէյէն Ուրբանոսա՝ վէ մու-
 10 հապպէթլիմ Սաաքէսէ սէլամ էտին : Գրիստոստա
 թէճրիւպէ օլունմուշ Ապէղէսէ սէլամ էտին . Ա-
 րիստաբուղոսուն էվինտէն օլանլարա սէլամ էտին :
 11 Խըսըմըմ Հերովդիոնա սէլամ էտին . Նարկէսին է-
 վինտէն օլանլարա սէլամ էտին , քի ծնար Բապպ-
 12 տա տըր : Բապպտա զահմէթ չէքէն Տրիփոնէ-
 յէ վէ Տրիփոնէյէ սէլամ էտին . Բապպտա չօգ զահ-
 մէթ չէքէն սէվիւլիւ Պէրսիդէյէ սէլամ էտին :
 13 Բապպտա սէչկին օլան Ռուփոսա՝ վէ ծնուն հէմ
 14 պէնիմ օլան՝ անասընա սէլամ էտին : Ասինկրիտո-
 սա վէ Փղեզոնա՝ Երմասէ՝ Պատրորայէ՝ Երմէսէ՝ վէ
 ծնարըն պիլէսինճէ օլան գարնտաշլարա սէլամ է-
 15 տին : Փիղոդոգոսէ վէ Յունիայէ՝ Ներէոսէ՝ վէ օ-
 նուն զըզգարնտաշընա՝ վէ Ողիմպասէ՝ վէ ծնարըն
 16 պիլէսինճէ օլան հէփ ա՛գիզլէրէ սէլամ էտին : Պիրի
 պիլիսիդի ա՛գիզ էօփիւշ իլէ սէլամլայըն . Գրիս-
 տոսուն հէփ քիլիսալէրի սիզէ սէլամ էտէրլէր :
 17 Վէ սիզէ րէճա էտէրիմ՝ եա՛ գարնտաշլար քի՝

- էօյրէնտիյնիդ թա'լիմէ գարշը նիզա'լարը վէ թէօ-
 քէզլէրի էտէնէրի կէօզէտէսինիդ, վէ ծնլարտան
 18 կէրի տուրասընդ: Զիրա պէօյլէ քիմսէլէր Բապ-
 պըմըզ Քրիստոսա խըզմէթ էթմէզլէր, իլլա քէն-
 տիլէրին գարնընա: վէ կիւզէլ սէօզլէր հէմ խօշ
 քէլա'լար իլէ քէօթիւլիւք տիւշիւնմէլէն քիմսէլէ-
 19 րին եիւրէքլէրինի ալտատըրլար: Զիրա սիզին ի-
 թաա'թընըզ հէփիսինէ էրիշտի: Իմտի սիզտէն էօ-
 թիւրիւ սէվինիլիմ: ամմա խսթէրիմ քի սիզ էյ-
 լիքտէ ա'լիմէր՝ վէ քիմլիքտէ զարարըզ օլասը-
 20 նըզ: Վէ սէլամէթին Ալլահը թէզլիյէ՝ շէյթանը ա-
 յազլարընըզըն ալթընտա էզէ: Բապպըմըզ Յիսուս
 Քրիստոսուն ի'նայէթի պիլէնիզճէ օլտուն: ամին:
 21 Պիլէմճէ իշլէմիշ օլան Տիմոթէոս՝ վէ խըսըմլարըմ
 Ղուկիոս վէ Յասոն վէ Սոսիպատրոս սիզէ սէլամ
 22 էտէրլէր: Պէն մէքթիւպիւ եազան Տերտիոս սիզէ
 23 Բապպտա սէլամ էտէրիմ: Պէնիմ վէ պիւթիւն քի-
 լիսանըն միւսաֆիր դապուլ էտիճիսի Գալիոս՝ սի-
 զէ սէլամ էտէր: սիզէ՝ շէհըլն քէտիւիւտասը Ե-
 րաստոս՝ վէ գարնտաշ Կուարտոս սէլամ էտէրլէր:
 24 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն ի'նայէթի ճիւմէ-
 նիդ իլէ օլտուն: ամին:
 25 Իմտի ծնա՝ քի գատիր տիր սիզի սապիթ էթմէ-
 յէ՝ աւետարանըմա վէ Յիսուս Քրիստոսուն վա'զը-
 նա կէօրէ, օլ սըրըրն քէշֆի միւճիպինճէ քի՝ է-
 26 պէտի տէհլէրտէն պէրու սիւքիւթ օլունմուշ՝ վէ
 շիմտի փէշլամպէր քիթապլարընըն վասիթասը ի-
 լէ աշիքնար օլունմուշ՝ էպէտի Ալլահըն էմրի իւզ-
 րէ ճիւմէ թապիֆէլէրէ իման իթաա'թը իշիւն պիլ-
 27 տիրիլմիշ տիր, Եւ'նի եալընըզ ա'լիմ Ալլահա Յի-
 սուս Քրիստոսուն վասիթասի իլէ էպէտէն համտ
 օլտուն: ամին:

Բժմալըբա օլան Ռեֆէայ Կորնիլուսան՝ կէնբա իիլ-
 ասընըն իըզէթիճի օլան Փիլէնին լաւիթասի իլէ էալըն-
 յէշ Դըր:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿՈՐՆԹՈՍԼՈՒԼԱՐԱ

ՊԵՐԻՆՃԻ ՄԵՔԹԻՊԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս Ալլահն իրատէթի իլէ Յիսուս Քրիստոսուն տա՛վէթ օլունմուշ առաքեալը՝ հէմ Սոսթե-
- 2 նէս դարնաաշ , Ալլահն Կորնթոստա օլան քիլի-
սառնա՝ Քրիստոս Յիսուստա ա՛ղիլլէնմիշլէրէ՝
տա՛վէթ օլմուշ ա՛ղիլլէրէ՝ կէրէք քէնտիլէրն կէ-
րէք պիղիմ օլան Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
ատընա հէր եէրտէ հէփ նիտա էտէնլէր իլէ պէ-
- 3 րապէր . Սիլէ Փէտէրիմիզ Ալլահտան վէ Բապպ
Յիսուս Քրիստոստան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
- 4 Սիլին իչիւն՝ Քրիստոս Յիսուստա սիլէ վէրի-
լէն Ալլահն ի՛նայէթի իչիւն տայիմա Ալլահմա
- 5 շիւքըր էտէրիմ , Քի օնուն իլէ հէր խուսուստա՝ հէր
- 6 սէօզտէ վէ հէր պիլկիտէ գէնկկնլէնտինիզ . Նիճէ
քի Քրիստոսուն շէհատէթի սիլտէ սապիթ օլտու .
- 7 Շէօյլէ քի՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն աշի-
քեար օլմառնըր պէքլէյէրէք՝ հիչ պիր սլախչիտէ
- 8 էքսիք տէյիլմինիզ . Քի օ սիլի սապիթ էտէճէք
ի՛ սօնունատէք Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
- 9 կիւնիւնտէ սուշտուզ պուշ-նաշլէլ : Ալլահ էմին
տիր , քի օնուն վասիթասի իլէ՝ քէնտի օլտու Յի-
սուս Քրիստոս Բապպըմըզըն լիհաղլըզնա տա՛-
վէթ օլունտունուզ :

- 10 Վէ սիզէ Բապտիզմը Յիսուս Քրիստոսուն իսմի
 իլէ հալարըրըմ հա՛ դարնտաշլար քի՛ հէփինիդին
 սէօղիւ պիր օլտուն, վէ արանըզտա ֆըրզալար օլ-
 մասըն, լաքին պիր ֆիքրտէ վէ պիր կէօնիւլտէ
- 11 քհամիլ օլապնըզ: Զիրա պանա՛ Գղուէնին էվլին-
 տէն օլանլարտան սիզտէն էօթիւրիւ՝ հա՛ դարըն-
 տաշլարըմ՝ պէյան օլունտու քի՛ արանըզտա նի-
- 12 զա՛լար վար: Վէ շունու տէրիմ քի՛ սիզտէն հէր
 պիրի՛ Պէն Պօղոսուն իմ, վէ Պէն Ապօղոսուն իմ,
 Պէն տէ կեփասըն իմ, վէ Պէն Քրիստոսուն իմ
- 13 տէր: Քրիստոս թազսլմ՝ մի օլտու, սիզին իչին
 Պօղոս մը խաչա չըգտը, Էօխսա Պօղոսուն ատընա
- 14 մը վաֆթիդ օլունտունուզ: Ալլահա շիւքը էտէ-
 րիմ քի սիզտէն՝ Կրիսպոս իլէ Գայիոստան մա՛տա
- 15 քլմսէյի վաֆթիդ էթմէտիմ: Թա քիմսէ տէմէյէ
- 16 քի՛ պէնիմ քէնտի ատըմա վաֆթիդ էթտիմ: Հէմ
 Ստեփաննեսին էվլինի տախի վաֆթիդ էթտիմ. ար-
 թըզ պիր զայրի քիմսէ վաֆթիդ էթտիմ մի պիլմէմ:
- 17 Զիրա Քրիստոս պէնի վաֆթիդ էթմէյէ կէօն-
 տէրմէտի՛ իլլա աւետարանը վա՛զ էթմէյէ, իլմ
 սէօղէրի իլէ տէյիլ՝ թա քի Քրիստոսուն խաչը
- 18 նաֆիլէյէ օլմայա: Զիրա խաչըն քէլամը հէլաք օլ-
 մուշ քիմսէլէրէ տիվանէլիք տիր: ամմա պիզ խէ-
- 19 լաս պուլմուշլարա՛ Ալլահըն դուվլէթի տիր: Զի-
 րա հաղըմըշ տըր. Ալիմէրին իլմինի թէլէֆ է-
 տէճէլմ, վէ ֆէհիլիլէրին ֆէհիլինի Էօղ էտէճէլիմ:
- 20 Հա՛նի ա՛լիմ, հա՛նի հաղըճը, հա՛նի պու ասիրին
 միւպահէսէ էտիճիսի. Ալլահ պու տիւնեսանըն իլ-
- 21 մինի տիվանէլիյէ տէօնտէ՛րմէտի մի: Զիրա Ալլա-
 հըն իլմինտէ՛ տիւնեսա՛ իլմին վասիթասը իլէ Ալ-
 լահը պիլմէտիյի սէպէպտէն՝ Ալլահա խօշ կէօրիւն-
 տիւ քի՛ վա՛ղըն տիվանէլիյի վասիթասի իլէ ինա-
- 22 նանլարը խէլաս էտէ: Զիւն քի Նէհուտիլէր ա՛լա-

մէթլէր թալապ էտէրլէր, վէ Եոնանիլէր ի՛լմ ա-
 23 րարլար: Պիզ իսէ խաչա չըզարըմըշ Գրիստոսու
 վա՛ղ էտէրիզ, + Եէհուտիլէրէ թէօքէզ վէ Եոնա-
 24 նիլէրէ տիվանէլիք տիր, Ամա չօլ տավէթ օլուն-
 մուշ կերէք Եէհուտիլէրէ կերէք Եոնանիլէրէ՝ Ալ-
 25 ւահըն գուվլէթի վէ Ալլահըն ի՛լմի Գրիստոս տուր:
 26 Զիրա Ալլահըն տիվանէլիյի ասէմլէրտէն ա՛լիմ
 տիր. վէ Ալլահըն զայի՛ֆլիյի ասէմլէրտէն գուվ-
 նիզի կէօրիւրսինիւզ քի՛ թէնճէ չօղունուզ ա՛լիմ
 27 ւէր տէյիլ՝ չօղունուզ գուվլէթիլիլէր տէյիլ՝ չօղուն-
 եանըն տիվանէ չէյլէրինի սէչտի, քի ա՛լիմլէրի ու-
 թանտըրա. վէ Ալլահ տիւնեանըն զայի՛ֆ չէյլէրի-
 նի սէչտի, քի գուվլէթլի չէյլէրի ութանտըրա.
 28 Վէ Ալլահ տիւնեանըն ալչազգատէ վէ խօր կէօ-
 րիւրմիւշ՝ վէ օլմայան չէյլէրինի սէչտի, քի օլան
 29 չէյլէրի իպթալ էտէ: Թա քի Ալլահըն հուզուրուն-
 30 տա հիչ պիր թէն էօյիւնմէյէ: Վէ սիզ՝ ճատան
 Գրիստոս Յիսուստա սընըզ, քի օ սիզէ Ալլահտան
 ի՛լմ՝ վէ սատաղաթ՝ վէ ա՛ղիզլիք՝ վէ ֆիտա օլ-
 31 տու: Թա քի եազըմըշ օլտուզու կիպի, էօյիւնէն՝
 Բաղպտա էօյիւնսիւն:

ՊԱՊ 2

1 Վէ պէն՝ եա գարնտաչլար՝ Ալլահըն չէհատէ-
 թինի սիզէ խապէր վէրմէյէ սիզէ կէլտիլիմտէ, սէօզ
 2 եա ի՛լմ ա՛ղաւէթի իլէ կէլմէտիմ: Զիրա արանըզ-
 տա հիչ պիր չէյ պիլմէք միւնասիպ կէօրմէտիմ,
 իլլա Յիսուս Գրիստոսու՝ ճնու տալի խաչա չը-
 3 գարըմըշ: Վէ պէն եանընըզտա զայի՛ֆլիք իլէ վէ
 4 դօրզու իլէ հէմ չօղ տիթրէմէք իլէ օլտոււմ, վէ

- սէօղիւմ հէմ վա՛ղըմ ատէմ ի՛ւմնին դանտըրըճը
 սէօղէրի իլէ տէյիլ՝ իլլա Բուհ վէ գուվլէթ իս-
 3 պաթը իլէ խոի : Թա քի իմանընդ ատէմէր ի՛ւմի
 6 իլէ տէյիլ՝ իլլա Ալլահն գուվլէթի իլէ օլա : Ամմա
 քեամիլլէրին արասընտա ի՛ւմ սէօյլէրիդ . լաքին
 պու ա՛սիրին՝ եախօտ պու ա՛սիրին իպթալ օլու-
 7 նուր հիւքիւմտարլարընըն ի՛ւմնի տէյիլ . իլլա
 սըրրտա կիզլէնմիշ օլան Ալլահն ի՛ւմնի սէօյլէ-
 րիդ, քի Ալլահ մուռ ի՛զզէթիմիզ իշիւն էզլտէն
 8 թագտիր էյլէտի . Քի ծնու՝ պու ա՛սիրին հիւքիւմ-
 տարլարընըն հիշ պիրի պիլմէտի . զիրա էյէր պիլ-
 սէլէր խոի, ճէլալին Բապղընը խաչա չըգարմազ-
 9 լար խոի : Լաքին եաղըմըշ օլտուղու կիպի՝ Ալ-
 լահն քէնտինի սէվէնլէրէ հազըրլատըղը շէյէր
 կէօզ կէօրմէմիշ վէ գուլադ իշիթմէմիշ վէ ատէ-
 10 մին ֆիքրինէ կէլմէմիշ շէյէր տիր : Ամմա Ալլահ
 ճալը պիզէ՝ Բուհու վասիթասի իլէ աշիքեար էյ-
 լէտի . զիրա Բուհ հէր շէյի՝ Ալլահն տէրինլիքլէ-
 11 րինի տախի թէֆիթիշ էտէր : Զիրա ատէմէրտէն՝
 ատէմն շէյլէրինի հա՞նկըսը պիլլի՛ր՝ ծնտա սաքին
 օլան ատէմ Բուհուհտան մա՛տա . պուհնճիլէյին Ալ-
 լահն շէյլէրինի տախի հիշ քիմսէ պիլմէզ՝ Ալլա-
 12 հն Բուհուհտան մա՛տա : Պիզ իսէ տիւննանըն
 Բուհուհու ալմատըզ, իլլա Ալլահտան օլան Բու-
 հու, թա քի՝ Ալլահտան պիզէ պաղըլլամըշ շէյ-
 13 լէրի պիլլէլիմ . Քի ծնլարը հէմ սէօյլէրիդ՝ տէյիլ
 ատէմ ի՛ւմնին էօյրէթտիլի սէօղլէր իլէ՝ իլլա Ա՛-
 զիզ Բուհուհ էօյրէթտիլի «սէօլէր իլէ, վէ Բուհանի
 14 շէյլէրի՝ Բուհանիլէր իլէ Բուպար էտէրիդ : Լաքին
 նէֆասնի ատէմ՝ Ալլահն Բուհուհուհն շէյլէրինի
 գապուլ էթմէզ . զիրա ծնա տիվանէլիք կէօրիւ-
 նիւր, վէ անկլամաղա գատիր տէյիլ տիր . չիւն քի
 15 Բուհանիճէ թէֆիթիշ օլուր : Ամմա Բուհանի քիմսէ՝

հէր շէյի թէֆթիշ էտէր, վէ քէնտիսի հիշ պիրլին-
 16 տէն թէֆթիշ օլունմազ : Զիրա Բապպըն ֆիքըրլինի
 քիմ պիրտի, քի ծնա էօյրէտէ : ամմա պիղտէ Գրիս-
 տոսուն ֆիքըրի վար :

ՊԱՊ 3

1 Վէ պէն եա՛ գարնտաշլար՝ սիզէ բունանիլէր կիպի
 սէօյլէմէյէ գատիր օլմատըմ, իլլա ճիսմանիլէր կիպի՝
 2 Քրիստոստա մա՛սուվար կիպի : Սիզէ սիւտ իշիր-
 տիւմ, վէ տէյիլ թաա՛մ : Ղիրա տահա գատիր տէյիլ
 իտինիզ, հէմ շիւտի պիլէ տահա գատիր տէյիլ սի-
 3 նիզ : Զիւն քի տահա ճիսմանիլէր սինիզ : Ղիրա ա-
 բանըզտա հատէտ վէ զաւլղա վէ նիզա՛ օլտուզճա՛
 ճիսմանի տէյիլի սինիզ, վէ առէմի թարզ իւզրէ
 4 եիւրիւմէ՞զ մի սինիզ : Զիրա պիրի՝ Պէն Պօղոսուն
 իմ, վէ զայրիսի՝ Պէն Ապողոսուն իմ տէտյիլ թազ-
 5 տիրտէ՛ ճիսմանիլէր տէյիլի սինիզ : Իմտի Պօղոս
 քիմ՝ վէ Ապողոս քիմ տիր, իլլա խըզմէթքեար-
 լար՝ քի ծնլարրն վասիթասի իլէ ինանտընըզ, հէ-
 6 ման Բապպըն հէր քէսէ վէրտիյինէ կէօրէ : Պէն
 տիքտիմ, Ապողոս սուվարտը, լաքին Ալլահ պէօ-
 7 յիւթտիւ : Շէօյլէ քի աիքէն պիր շէյ տէյիլ տիր,
 վէ սուվարան պիր շէյ տէյիլ տիր, իլլա պէօյիւ-
 8 տէն Ալլահ : Ամմա տիքէն վէ սուվարան պիր
 տիրլէր, լաքին հէր պիրի՝ քէնտի զահմէթինէ կէօրէ
 9 քէնտի իւճրէթինի ալահազ տըր : Զիրա պիզ Ալ-
 լահ իլէ պէրապէր իշէյէնլէրիզ : Սիզ է-է Ալլահն
 10 էքինլիյի՝ Ալլահն պինասը սընըզ : Ալլահն պանազ
 վէրիլէն ի՛նայէթինէ կէօրէ՝ ալլիմ միմար կիպի
 թէմէլ դօտում, ամմա իւզէրինէ զայրիսի պինա
 գուրար : վէ հէր քէս պազսըն քի՝ նի՛ճէ պինա
 11 գուրար : Զիրա գօնմուշ օլանտան մա՛տա քի օ

- Քրիստոս տուր՝ հիշ քիմսէ զայրի թէմէլ գոյամազ :
- 12 Վէ էյէր պիր քիմսէ պու թէմէլին իւզէրինէ ալ-
թուն՝ կիւմիւն՝ ճէվահիր թաշլարը՝ աղաճ՝ օթլուգ՝
- 13 գամըշ պինա գուրարսա, Հէր քէսին ամէլի աշի-
քեար օլունաճազ . զիրա կիւն ծաւ պէյան էտէ-
ճէք տիր . չիւն քի աթէշ իլէ քէշֆ օլունուր, վէ
հէր պիրինին ամէլի նէ տիւրլիւ օլտուղունու ա-
- 14 թէշ սընայաճազ տրր : էյէր պիր քիմսէնին պինա
գուրտուղու ամէլի գալըրսա, իւճրէթ ալաճազ :
- 15 էյէր պիր քիմսէնին ամէլի եանարսա, զարտը չէ-
քէճէք տիր . ամնա քէնտիսի աթէշտէն կիպի գուր-
- 16 թուլաճազ : Պիւմէ՞զմի սինիզ քի՝ սիզ Ալլահն հէյ-
քէլի սինիզ, վէ սիզտէ Ալլահն Բուհու սաքին
- 17 օլուր : էյէր պիր քիմսէ Ալլահն հէյքէլինի պօ-
զար իսէ, Ալլահ օնու հէլաք էտէճէք . զիրա Ալ-
լահն հէյքէլի ա՛ղիզ տիր, քի օ՝ սիզ սինիզ :
- 18 Հիշ քիմսէ քէնտինի պտաթմասըն . էյէր պրա-
նըզտա պիր քիմսէ պու ա՛սիրտէ քէնտինի ա՛լիմ՝
զանն էտէրսէ, տիւմնէ օլտուն, թա քի ա՛լիմ օլա :
- 19 Զիրա պու տիւնեանըն ի՛լմի՝ Ալլահն ի՛նտինտէ
տիւմնէլէք տիր . զիրա եազըլմըշ տրր . Ա՛լիմէրի
քէնտիլէրին ֆէրզանլըզընտա թուլթան օ տուր :
- 20 Վէ եինէ Էալլա՛ն Դըր . Բապպ ա՛լիմէրին ֆիքր-
- 21 լէրինի պիլիւր քի՝ պաթըլլար տրր : Շէօյլէ քի՝ հիշ
- 22 քիմսէ աստէմլէր իլէ էօյիւնմէսին . Զիրա հէր շէյ
սիզին տիր, կէրէք Պօղոս՝ կէրէք Ապողոս՝ կէրէք
Կիփաս՝ կէրէք տիւնեա՝ կէրէք է՛օմիւր՝ կէրէք էօ-
լիւմ՝ կէրէք շիմտիքի շէյլէր՝ կէրէք օլաճազ շէյ-
- 23 լէր՝ հէփիսի սիզին տիր, Սիզ տէ Քրիստոսուն
սունուզ, վէ Քրիստոս Ալլահն տրր :

ՊԱՊ 4

- 1 Պիղի պիր ատէմ պէօյէ՝ Եւ'նէ Քրիստոսուն խըզմէթ, քեարարը վէ Ալլահն սըրրլարընըն վէթըլ-
- 2 խարճլարը կիպի սայսըն : Իմտի գալտը քի՝ վէթըլ-խարճլարտան մաթլուպ օլունան պո-սո-ր ի՛նչ պիր
- 3 քիմսէ էմին պուլունա : Ամմա պանա՝ սիզտէն եա-խօտ ատէմ հիւքմինտէն հիւքմ օլունմաը փէք
- քիւչիւք շէյ տիր . քէնտիմ պիլէ քէնտիմի հիւքմ
- 4 էթմէմ : Զիրա քէնտիմտէ պիր թաղսիրաթ պիլմէմ իսէ տէ , պունուն իլէ քէնտիմի սատըգ չը-գարմամ . ամմա պէնի հիւքմ էտէն՝ Բապպ տըր :
- 5 Իմտի վագըթտան էվվէլ հիչ պիր շէյէ հիւքմ էթմէն , թա Բապպ կէլէնէ տէք , քի օ՝ հէմ գարանլըղըն կիզլի շէյէրնի ըչըղա չըգարմադ , հէմ եիւրէքլէրին թէտպիրլէրինի աշիքեար էտէճէք . վէ օ զէման հէր քէպին մէտհի Ալլահտանն օլաճադ :
- 6 Վէ պունլարը սիզլին իչիւն՝ եա՝ գարնտաշլար քէնտիմէ վէ Ապողոսա թէմսիլ էթտիմ . թա քի էմսալիմիլտէն՝ եազըլմըլ օլանտան զիյատէ Ֆիքր էթմէմէյի էօյրէնէսինիզ , քի պիլրինիզ պիրիսի ի-
- 7 չիւն զայրի քիմսէյէ գարչը քիպիլրլէնմէյէ : Զիրա սէնի Ֆարզլը էտէն քիմ տիր . վէ սէնտէ նէ՛ վար քի՝ ծնու ալմամըլ օլասըն . վէ էյէր ալտըն իսէ , նիլչիւն ալմամըլ կիպի էօյիւնիւրսիւն :
- 8 Արթըգ տօյմուչ սունուզ , արթըգ զէնկինլէնտի-նիզ , պիզսիզ փատիշահ օլտունուզ . վէ քեաշքի փատիշահ օլայտընըզ , քի պիզ տախի սիզլին իլէ
- 9 պէրապէր փատիշահլըզ սիւրէլիմ , Զիրա զանն է-տէրիմ քի՝ Ալլահ պիզ առաքեալարը էտնա քիմ սէլէր՝ էօլիւմէ հիւքմ օլմուշլար կիպի կէօսթէրտի-չիւն քի տիւնեայա՝ հէմ մէլէքլէրէ հէմ ատէմիէրէ՝
- 10 սէյրան օլտուզ : Պիզ Քրիստոս իչիւն տիվանէ իզ ,

- ամմա սիզ՝ Քրիստոստա ա՛ղըլլը սընըզ. պիզ զա-
յի՛Ֆ իզ, լաքին սիզ գուզվէթլի սինիզ. սիզ ի՛զ-
11 զէթլի սինիզ, լաքին պիզ բազպէթսիզ իզ: Շիմ-
տիքի սաաթա տէք հէմ աճլըզ հէմ սուսուզլուզ
չէքէրիզ, հէմ չըփլազ գալըրըզ, հէմ տէօյիւլիւր-
12 իւզ, հէմ տուրագսըզ օլուրուզ. Հէմ քէնտի էլլէ-
րիմիզ իլէ իշլէյէրէք զահմէթ չէքէրիզ. սէօյիւլ-
տիւյիւմիւզտէ՝ խայր տուա՝ էտէրիզ. գօփալանտը-
13 զըմըզտա՝ թէհամմիւլ էտէրիզ. Չէմմ օլունտուղու-
մուզտա՝ եալվարըրըզ. չիմտիյէտէք տիւնեանըն
սիւփրիւնթիւսիւ՝ ճիւմլէնին գազընթըսը կիպի օլ-
14 տուզ: Պուշլարը սիզի ութանտըրմագ իչիւն եազ-
մայօրում, իլլա սէվկիւլիւ էվլատլարմ կիպի նա-
15 սիհաթ էտէրիմ: Ջիրա էյէր Քրիստոստա օն պին
խօճանըզ օլսա տէ՝ չօզ փէտէրլէրինիզ եօզ տուր.
չիրա սիզի՝ Քրիստոս Յիսուստա աւետարանըն
16 վասիթասի իլէ պէն տօղուրտում: Իմտի սիզէ եազ-
17 վարըրմ, պանա պէնկզէր օլուն: Սիզէ սէվկիւլիւ
վէ Բապպտա էմին էվլատըմ օլան Տիմոթէոսու պու-
նուն իչիւն կէօնտէրտիմ, քի օ սիզէ Քրիստոստա
օլան եօլլարմը խաթրընըզա կէթիրէճէք, նիճէ քի
18 հէր եէրտէ հէր քիլիսատէ թա՛լիմ էտէրիմ: Վէ
սիզէ կէլմէյէճէյիմ կիպի՝ պա՛զը քիմսէլէր քիպիր-
19 լէնտիլէր: Ամմա էյէր Բապպըն միւրատըր օլուրսա,
թէզ սիզէ կէլէճէյիմ, վէ քիպիրլէրին՝ տէյիլ սէօ-
20 զիւնիւ՝ իլլա գուզվէթլինի անկլայաճաղըմ: Ջիրա
Ալլահըն փատիշահլըզը սէօզ իլէ տէյիլ իլլա գուզ-
21 վէթ իլէ տիր: Նէ՝ իսթէր սինիզ, սիզէ տէյնէք ի-
լէ մի կէլէյիմ, եօլսա մուհապպէթ իլէ վէ եալաչ-
լըզ բուհու իլէ:

ՊԱՊ 5

- 1 Աւետիկի՛ արանըդտա՛ զինա՛ իշխտիւիւր, վէ՛ պէօյ-
 լէ՛ զինա՛ քի՛ թայիֆէլէրտէ՛ պիլէ՛ եօդ՝ տուր, եա՛նի
 2 պիւր՝ քիմսէ՛ պապաւընըն՝ դարըսընը՝ թուլթայօր։ Վէ՛
 սիզ՝ քիպիլըէնմիշ՝ սինիզ՝ Վէ՛ պախուսուս՝ եաօ՛ չէք-
 մէտինիզ, թա՛ քի՛ պու՛ ա՛մէլի՛ էտէն՝ սիզին՝ արա-
 3 նըդտան՝ կիտէրիլէ։ Ձիւրա՛ պէս՝ թէնիմ՝ իլէ՛ սիզտէն
 ուզադ՝ իսէմ՝ տէ՛ բուհում՝ իլէ՛ եանընըդտա՛ կիպի՛
 օլտուղըւմտան, հալա՛ եանընըդտա՛ կիպի՛ ճայիզ
 կէօրտիւմ՝ քի՛ պու՛ չէյի՛ պէօյլէ՛ իշլէյէն՝ քիմսէյի,
 4 Բապպըմըզ՝ Յիսուս՝ Քրիստոսուն՝ աաը՝ իլէ՛ սիզ՝ հէմ՝
 պէնիմ՝ բուհում՝ ճէմ՝՝ օլուպ՝՝ Բապպըմըզ՝ Յիսուս
 5 Քրիստոսուն՝ գուվվէթիլլէ՛ պէօյլէ՛ քիմսէյի՛ թէնին
 հէլաքի՛ իշիւն՝ չէյիթանա՛ թէսլիմ՝ էտէսինիզ, քի՛
 Բապպ՝ Յիսուսուն՝ կիւնիւնտէ՛ բուհ՛ իսէլաս՝ պուլա։
 6 Սիզին՝ էօյիւնմէնիզ՝ էյի՛ տէյիլ՝ տիւր։ պիլմէ՛ գմիտի-
 նիզ՝ քի՛ ազ՝ մայա՛ պիւթիւն՝ խամուրու՛ մայալար։
 7 Էսքի՛ մայայը՝ կիտէրին, քի՛ եէնի՛ խամուր օլաաը-
 նըզ, նիճէ՛ քի՛ խամուրսուզ՝ սունուզ։ չիւն՝ քի՛ պա-
 սէքիմիզ՝ Քրիստոս՝ պիզիմ՝ իշիւն՝ գուրպան՝ օլուն-
 8 տու։ Խմոի՛ պայրամ՝ էտէլիմ, տէյիլ՝ էսքի՛ մայա ի-
 լէ՛ վէ՛ տէյիլ՝ քէօթիւլիւք՝ վէ՛ հարամազլըզ՝ մայասը
 իլէ՛ իլլա՛ խուլուսի՛ փաք՝ վէ՛ կէրչէքլիք՝ խամուր-
 9 սուղու՛ իլէ։ Սիզէ՛ մէքթիւպտէ՛ հազտըմ՝ քի՛ զիւ-
 10 նաքեհարլար՝ իլէ՛ դարըչմայասընըզ։ Վէ՛ էլպէթթէ՛
 պու՛ տիւնեանըն՝ զինաքեհարլարը՝ իլէ՛ եա՛ թամա՛-
 քեհարլար՝ իլէ՛ եա՛ գափըճըլար՝ իլէ՛ եա՛ փուլթիէ-
 րէսթէր՝ իլէ՛ տէյիլ։ չիւն՝ քի՛ էօյլէ՛ օլսա, սիզէ՛ պու-
 11 տիւնեատան՝ չըդմազ՝ լազըմ՝ կէլիւր։ Ամմա՛ հալա՛
 սիզէ՛ հազտըմ՝ քի՛ դարըչմայասընըզ, էյէր՝ դարըն-
 տաչ՝ անկըլան՝ պիւր՝ քիմսէ՛ զինաքեհար՝ եա՛ թամա՛-
 քեհար՝ եա՛ փուլթիէրէսթ՝ եա՛ սէօյիւճիւ՝ եա՛ պէքրի՛

- ևս զափրճը օլուրսա, պէօլէ քիմսէ իլէ պերապէր
 12 թաա՛մ պիլէ հէմէյէսինիզ: Զիրա պանա նէ՛ քի՛
 տիշարըքի քիմսէլէրի տախի հիւքմ էտէյլմ. իչէ-
 րիքի քիմսէլէրի սիզ հիւքմ է՞թմէյօրմուսունուզ:
 13 Ամմա տիշարըքի քիմսէլէրի Ալլահ հիւքմ էտէր.
 իմտի եարամազը քէնտի արանըզտան կիտէրէսի-
 նիզ:

ՊԱՊ 6

- 1 Սիզտէն պիր քիմսէնին զայրիսի իլէ պիր մաս-
 լահաթը օլուրսա, ա՛ղիզլէրին էօնիւնտէ տէյիլ իլ-
 լա նահազլարըն էօնիւնտէ մուհաքէմէ օլմաղա ճէ-
 2 սարէթ էտէ՞ր մի: Պիլմէ՞զմի սինիզ քի տիւնեանըն
 շէրաաթընը ա՛ղիզլէր կէօրէճէք. վէ էյէր տիւն-
 եանըն շէրաաթը սիզտէն կէօրիւլիւրսէ, էն քիւ-
 չիւք մասլահաթլարըն շէրաաթընը կէօրմէյէ լայըզ
 3 տէյիլմի սինիզ: Պիլմէ՞զմի սինիզ քի մէլէքլէրին
 շէրաաթընը կէօրէճէյիզ. գա՞նտէ դալաղ պու է՛օմ-
 4 րիւն շէյլէրինին: Իմտի էյէր պու է՛օմրէ տայլր
 մուհաքէմէլէրինիզ վար իսէ, քիլիսատէ խօր կէօ-
 5 րիւլմիւշ քիմսէլէրի՞ մի օթուրտուր սունուզ: Ու-
 թանասընըզ տէյիւ սէօլէրիմ. պո՞ւնծիլէյին մի ա-
 րանըզտա հիչ պիր ալլիմ քիմսէ հօգ տուր քի՛
 դարնտաշլարընըն արասընտա շէրաաթ կէօրմէյէ
 6 գատիր օլա: Լաքին դարնտաշ գարնտաշ իլէ մու-
 հաքէմէ օլուր, պու տախի իմանսըզլարըն հուզու-
 7 րունտա: Իմտի հալա պիւթիւն պիւթիւնէ սիզէ
 գասպահաթ տըր քի՛ պիրի պիրինիզ իլէ տա՛վալա-
 րընըզ վար. նի՞չիւն ֆիլվազի՛ նահազըզա գաթ-
 լանմազ սընըզ. նի՞չիւն ֆիլվազի՛ էքսիքլիք շէք-
 8 մէյէ գայիլ օլմազ սընըզ: Իլա քէնտինիզ նահազ-
 լըզ էտէր սինիզ, վէ էքսիքլիք կէթրիրսինիզ,
 9 պոււնու տախի դարնտաշլարա էֆէր ֆէնէլ: Եօխսա

- պիլմէ՞զմի սինիզ քի՛ նահազ քիմսէլէր՝ Ալլահն
 փատիշահլըղընա վարի՛ս օլմայաճաղլար . ալտան-
 ման, կերէք Ֆահիշլէր կերէք փութփէրէսթլէր կե-
 րէք զինաքեարլար կերէք մուխէնէսլէր կերէք
 10 լութիլէր կերէք խըրսըղլար կերէք թամա՛քեարլար
 կերէք պէքրիլէր կերէք սէօյիւճիւլէր կերէք զա-
 փըճըլար՝ Ալլահն փատիշահլըղընա վարի՛ս օլմա-
 11 յաճաղար : Վէ պա՛ղըլարընը պէօյլէ խոխիզ . լա-
 քին Բապպ Յիսուսուն ատը իլէ վէ Ալլահմըղըն
 Բուհու իլէ եպյգանտընը , լաքին ա՛ղիզլէնտինիզ
 լաքին սատըղլանտընը .
 12 Պանա հէր շէյ ճայիզ տիր , ամմա հէր շէյ Ֆայի-
 տէլի տէյիլ . պանա հէր շէյ ճայիզ տիր , ամմա պէն
 13 հիշ պիր շէյէ թապի՛ օլունմայաճաղըմ : Թաա՛մլար
 դարըն իշիւն՝ վէ գարըն թաա՛մլար իշիւն տիւր .
 ամմա Ալլահ՝ հէմ ծնու հէմ ծնարը իպթալ էտէ-
 ճէք տիր . լաքին թէն Ֆահիշլիք իշիւն տէյիլ՝ իւ-
 լա Բապպ-իշիւն տիւր , վէ Բապպ թէն իշիւն տիւր :
 14 Վէ Ալլահ՝ հէմ Բապպը տիրիլթտի , հէմ պիզի քէն-
 15 տի գոււվէթի իլէ տիրիլտէճէք տիր : Պիլմէ՞զմի
 սինիզ քի՛ թէնլէրինիզ Քրիստոսուն ա՛ղալարը տըր .
 իմտի Քրիստոսուն ա՛ղալարընը ալըպլ Ֆահիշէ՛ ա-
 16 զալարը մը էտէյիմ . հաշա : Եօխսա պիլմէ՞զմի սի-
 նիզ քի՛ Ֆահիշէյէ եափըշան՝ պի՛ր թէն տիր . չիւն
 17 քի տէր . Իքիսի պի՛ր թէն օլաճաղլար : Ամմա Բապ-
 18 պա եափըշան՝ պի՛ր բուհ տուր : Ֆահիշլիքտէն
 գաշըն . ատէմ հէր նէ կիւնահ էտէրսէ , +նոթ թէ-
 նինտէն տիշարը տըր . ամմա զինա էտէն քէնտի
 19 թէնինէ կիւնահ էտէր : Եօխսա պիլմէ՞զմի սինիզ
 քի թէնինիզ՝ Ալլահտան մայիք օլտուղունուզ սիզ-
 տէ օլան Ա՛ղիզ Բուհուն հէյքէլի տիր , վէ քէնտի-
 20 լէրինիզին տէյիլինիզ : Չիւն քի պահա իլէ սա-
 թուն ալընտընը . իմտի թէնինիզ իլէ վէ բուհու-

նուզ իւէ Աւուհը ի՛զգէթլէյին, քի ծնէար Աւուհըն տըր :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պանա եաղտըղլարընը խուսուսունտա՝ ա-
- 2 տէմէ էյի տիր քի գարըյա տօգունմայա : Ամմա
- զինալար սէպէպինտէն՝ հէր քէսին քէնտի գարըսը
- 3 օլսուն , վէ հէր գարընըն գօճասը օլսուն : Գօճա՝
- գարըսընա պօրճլու օլտուղու շէյի էտա էթսին ,
- 4 հէմ քէզալիք գարը տախի քէնտի գօճասընա : Գա-
- րը քէնտի թէնինէ հիւքիւմէթ էթմէզ՝ իլլա գօ-
- ճասը . հէմ քէզալիք գօճա տախի քէնտի թէնինէ
- 5 հիւքիւմէթ էթմէզ՝ իլլա գարըսը : Պիրի պիրինիզի
- մանրոււմ գօման , մէյէր քի իպատէթէ վազթընըզ
- օլմագ իչիւն՝ պիր զէմանատէք սէօզ պիրլիյի իլէ
- օլա . վէ եինէ պիր եէրտէ օլուն , թա քի քէնտի-
- նիզի զապթ էթմէմէնիզ իչիւն՝ շէյթան սիզէ իզվա
- 6 վէրմէյէ : Վէ պունու՝ իճագէթ իւզրէ սէօյլէրիմ ,
- 7 վէ տէյիլ թէնպիհ իւզրէ : Զիրա իսթէրիմ քի՝ հէփ
- ատէմէր պէն քէնտիմ կիպի օլալար . լաքին քի-
- մինին շէօյլէ՝ քիմինին պէօյլէ՝ հէր պիրինին Աւ-
- 8 լահտան պիր մախսուս պախշիշի վար : Ամմա էվ-
- լէնմէմիշլէրէ վէ տուլ գարըլարա տէրիմ քի ծնլա-
- րա՝ էյէր պէնիմ օլտուղում կիպի դալըրլարսա՝ էյի
- 9 տիր : Ամմա էյէր քէնտիլէրինի զապթ էտէմէզլէր-
- սէ , էվլէնսինլէր . զիրա էվլէնմէք՝ աթէշլէնմէք-
- 10 տէն էյի տիր : Լաքին էվլի քիմսէլէրէ թէնպիհ է-
- տէրիմ , տէյիլ պէն՝ իլլա Բապպ , քի գարը՝ գօճա-
- 11 սընտան այրըմայա , (վէ էյէր այրըլըրտա տախի
- էվլէնմէմիշ զալսըն , եախօտ գօճասը իլէ պարըշ-
- 12 սըն ,) էրքէք տախի գարըյը պրագմայա : Ամմա
- պագի գալան քիմսէլէրէ պէն տէրիմ՝ տէյիլ Բապպ .
- էյէր պիր գարնտաշըն իմանսըզ գարըսը վար տէ՝

- 13 օ ծնուն իլէ պերապէր սաքին օլմաղա բաղի իսէ,
 14 մաղա բաղի իսէ, օ ծնուն պրազմասըն: Զիրա իմանս
 սըղ օլան գօճա՝ գարընըն վասիթասի իլէ ա՛ղիզ-
 լէնիր, վէ իմանսըղ օլան գարը գօճանըն վասի-
 թասիթասի իլէ ա՛ղիզլէնիր. զիրա էօյլէ օլմասա՝
 չօճուզլարընըղ մուրտար օլուրլար իտի, ամմա
 15 չիմաի ա՛ղիզ տիրլէր: Ամմա էյէր իմանսըղ օլան
 այրըլըրսա, այրըլըն. գարնտաչ եախօտ զըզզարն-
 տաչ պէօյլէ շէյլէրտէ գուլլուղա պաղլանմամըչ
 տըր. լաքին Ալլա՛ն պիղի սէլամէթէ տա՛վէթ էյ-
 16 լէտի: Զիրա նէ՞ պիլիրսին եա՞ գարը՝ պէլքի գօ-
 ճանը գուրթարաճագսըն. եախօտ նէ՞ պիլիրսին
 17 եա՞ գօճա՝ պէլքի գարընը խէլաս էտէճէքսին: Ֆա-
 գաթ Բապպ հէր քէսէ նիճէ զըսմէթ էթտի իսէ՝
 հէր քէսի Ալլա՛ն նիճէ տա՛վէթ էթտի իսէ, էօյլէ
 եիւրիւսին. վէ պուճնիլէյին հէփ քիլիսալէրտէ
 թէնպիհ էտէրիմ:
 18 Պիր քիմսէ սիւննէթլի՞ մի տա՛վէթ օլունտու,
 սիւննէթսիզլէնմէսին. պիր քիմսէ սիւննէթսիզլիք-
 19 տէ՞ մի տա՛վէթ օլունտու, սիւննէթլէնմէսին: Սիւն-
 նէթ հիչ պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ սիւննէթսիզլիք
 հիչ պիր շէյ տէյիլ տիր, իլլա Ալլա՛նըն թէնպիհէ-
 20 ռինին սագլանմասը: Հէր քէս՝ տա՛վէթ օլունտու-
 21 ղու տա՛վէթտէ գալսըն: Գո՛ւլ մու տա՛վէթ օլուն-
 տուն, հաճէթին օլմասըն. լաքին էյէր ազատ օ-
 լունմաղա գատիր իսէն, տահա էյի պոճո՛ւ էլէ կէ-
 22 թիր: Զիրա Բապպտա տա՛վէթ օլունան գուլլ Բապ-
 պըն ազատընը տըր. քէզալիք տա՛վէթ օլունան
 23 ազատը՝ Քրիստոսուն գուլլու տուր: Պահա իլէ
 24 սաթուն ալընտընըղ, ինսան գուլլարը օլման: Հէր
 քէս՝ եա՞ գարնտաչլար՝ նէտէ տա՛վէթ օլունտու

խէ, Ալլահն ի՛նտինտէ՛ ճնտա գալսն :

- 25 Վէ պիբրէլէր խուսուսունտա՝ Բապպտան թէն-
պիհիմ եօգ տուր . ամմա պէն Բապպտան էմին օլ-
մաղա մէրհամէթ պուլմուշ մէգտմընտա՝ բէյ վէրի-
- 26 բիմ . Իմտի զանն էտէրիմ քի՝ հազրր օլան գէրու-
րէթին սէպէպինտէն պու էյի տիր քի՝ ատէմէ պէօյլէ
- 27 գալմագ խայրլը տըր : Գարըյա պաղլը՞ մը սըն ,
չէօղիւմէք արամա . գարըտան չէօղիւմը՞ւչմիւ-
- 28 սիւն , գարը արամա : Ամմա էվլէնսէն տէ՞ կիւնահ
էթմէզսին , վէ պիբրէ էվլէնսէ՝ կիւնահ էթմէզ .
լաքին պէօյլէ քիմսէլէրին թէնտէ սըգընթըլարը օ-
- 29 լաճագ , պէն իսէ սիզի էսիրկէրիմ . Վէ պունու
սէօյլէրիմ եա՝ գարնտաշլար քի՝ վաղըթ տար տըր .
գալտը քի գարըլարը օլանլար տախի՝ Գարը՞ օլ-
- 30 մայանլար կիպի օլտուն . Վէ աղլայանլար աղլա-
մայանլար կիպի՝ վէ սէվինէնլէր սէվինմէյէնլէր
կիպի՝ վէ սաթուն ալանլար մալիք օլմայանլար
- 31 կիպի օլտունլար . Հէմ պու տիւնեսայը գուլլանան-
լար՝ Ըն- քէօթիւյէ գուլլանմայանլար կիպի օլ-
տունլար . զիրա պու տիւնեսանըն չէքլի կէչէր :
- 32 Պէն իսէ իսթէրիմ քի՝ սիզ գայդուսուզ օլաւընդ .
էվլի օլմայան քիմսէ Բապպա խօշ կէօրիւնմէք ի-
չիւն՝ Բապպըն չէյլէրի հազգընա գայդու չէքէր .
- 33 Ամմա էվլէնմիշ օլան՝ գարըյա խօշ կէօրիւնմէք
իչիւն՝ տիւնեսանըն չէյլէրի հազգընա գայդու չէ-
- 34 քէր : Գարը իլէ պիբրէնին Ֆէրլի վար . էվլէնմէ-
միշ օլան՝ թէնճէ վէ լուհճա ա՛ղիզ օլա տէյիւ՝
Բապպըն չէյլէրի հազգընա գայդու չէքէր . ամմա
էվլէնմիշ օլան՝ գօճայա խօշ կէօրիւնմէք իչիւն՝
- 35 տիւնեսանըն չէյլէրի հազգընա գայդու չէքէր : Վէ
պունու՝ սիզին քէնտի Փախտէնիզ իչիւն սէօյլէրիմ .
տէյիւ քի իւզէրինիզէ քէմէնտ աթայըմ , իլլա Բապ-
պա հիւսնիւ սուրէթ իլէ զայիլէսիզ միւլազիմէթ

- 36 էտէսինիզ : Ամմա էյէր պիր քիմսէ քէնտի պիք-
րէսի իշիւն՝ եաշտա կէշկին օլմասը այըպ օլուր
զանն էտէրսէ, վէ պէօյլէ օլմագ լազըմ իսէ, նէ
իսթէրսէ էթսին, կիւնաւ էթմէզ . էվլէնսինլէր :
- 37 Ամմա քիմ քի եիւրէքտէ գավի տուրուրսա, մէճ-
պուր տէյիլ իքէն, վէ քէնտի իրատէթի էլինտէ
իքէն, վէ եիւրէյինտէ պունու միւնապիպ կէօրտիւ
- 38 քի՝ քէնտի պիքրէսինի սազլայա, էյի էտէր : Շէօյլէ
քի էվլէնտիրէն տէ էյի էտէր, էվլէնտիրմէյէն տէ
տահա էյի էտէր :
- 39 Գարը գօճասը իլէ սաղ օլտուգճա՝ նօմօս իլէ
պաղլը տըր . ամմա էյէր գօճասը վէֆաթ էտէրսէ,
հանկը գօճայա վարմագ իսթէրսէ՝ ազատ տըր, ֆա-
- 40 զաթ րապպ իլէ օլտուն : Ամմա տահա զիյատէ նէ
մութլու օնա քի՝ էյէր պէնիմ բէյիմ իւզրէ էօյլէ
գալըրսա . վէ զանն էտէրիմ քի՝ պէնտէ տախի
Ալլահըն րուհու վար :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ փութ գուրպանլարը խուսուսունտա՝ պի-
ւիրիզ քի՝ հէփիմիզին իլմի վար . իլմ՝ քիպիրլիք
- 2 կէթիրթը, ամմա մուհապպէթ մա՛մուր էտէր : Վէ
էյէր պիր քիմսէ պիր շէյ պիլիւր զանն էտէրսէ,
պիլմէյէ լազըմ օլտուղու կիպի տահա հիշ պիր շէյ
- 3 պիլմէզ : Ամմա էյէր պիր քիմսէ Ալլահըն սէվէրսէ,
4 օնտան պիլինմիշ տիր : Իմտի փութ գուրպանընըն
եէնմէսի խուսուսունտա՝ պիլիւրիզ քի տիւնեատա
փութ հիշ պիր շէյ տիր, վէ քի՝ պիրտէն դայրի
- 5 Ալլահ եօգ տուր : Զիրա կէրէք կէօքտէ կէրէք
եէրտէ ալլահլար տէնիլէնլէր վար իսէ տէ՝ նիճէ
- 6 քի չօգ ալլահլար վէ չօգ րապպլար Դէ՛նլէր, Պիզիմ
Ալլահըմըզ պիր՝ Փէտէր տիր, քի հէր շէյ օնտան

- տրը, վէ պիզ ծնուն իչիւն իզ . վէ Բապպըմըզ պիր՝
 Յիսուս Քրիստոս տրը, քի հէր շէյ ծնուն վասի-
 թասի իլէ տիր, հէմ պիզ ծնուն վասիթասի իլէ իզ :
 7 Ամնա պու իլմ հէր քէստէ եօզ տուր, վէ պա՛ղը-
 լարը շիմտիյէտէք փութուն նիյէթի իլէ՝ փութ
 գուրպանը տէյիւ եէրլէր, վէ ճնլարըն դամիրի զա՝
 8 յիֆ օլմաղըլա մուրտարլանըր : Լաքին պիզի թաա՛մ
 Ալլահա մազպուլ էթմէզ . զիրա էյեր եէրսէք՝ արթ-
 9 մազըզ, վէ էյեր եէմէզսէք՝ էքսիլմէզիզ : Իմտի
 պազըն քի՝ պու հիւքիւմէթինիզ զայիֆլէրէ պիր
 10 վէճէ իլէ թէօքէզ օլմայա : Զիրա սէն իլմէ մալիք
 օլանը՝ էյեր պիր քիմսէ փութիսանէտէ սօֆրատա
 օթուրուր կէօրիւրսէ, օ զայիֆ իքէն՝ ծնուն զա-
 միրի փութ գուրպանլարընը եէմէյէ ճէսարէթ ալ-
 11 մա՛զմը . վէ սէնին իլմին իլէ՝ զայիֆ օլան զարն-
 տաշ՝ քի Քրիստոս ծնուն իչիւն էօլտիւ՝ հէլաք օլ-
 12 մա՛զմը : Ամնա պունճիլէյին՝ գարնտաչլարա կիւ-
 նա՛հ էտիպ՝ ճնլարըն զայիֆ օլան զամիրինէ վուր-
 13 մաղըլա, Քրիստոսա կիւնա՛հ էտէրսինիզ : Պու սէ-
 պէպտէն էյեր գարնտաչըմը թաա՛մ թէօքէզիտիր-
 սէ, գարնտաչըմը թէօքէզիթմէյիմ տէյիւ՝ էպէտէն
 ապա էթ եէմէյէճէյիմ :

ՊԱՊ 9

- 1 Պէն՝ աղատ տէյիլմիյիմ, առաքեալ տէյիլմի-
 յիմ, Յիսուս Քրիստոս Բապպըմըզը կէօրմէ-
 տիմնի, պէնիմ ա՛մէլիմ Բապպտա սիզ տէյիլ-
 2 միսինիզ : Էյեր պաչգալարընա առաքեալ տէ-
 յիլ իսէմ, լաքին սիզէ էլպէթ առաքեալիմ . զիրա ա-
 ռաքեալըմըն միւհիւրիւ Բապպտա սիզ սինիզ :
 3 Պէնի թէֆթիշ էտէնլէրէ ճէվապըմ պու տուր .
 4 Եէմէյէ վէ իչմէյէ հիւքիւմէթիմիզ եօզ մու :

- 5 Պաղի առաքեալար՝ վէ Բապպըն գարնտաշարը՝
 վէ Կեփաս կիպի աախի՝ դըզ գարնտաշ գարը պէ-
 6 րապէր կէզտիրմէյէ հիւքիւմէթիմիզ եօզ մու։ Եօխ-
 սա եալընըզ պանսա վէ Բաւնարասա՝ մը բուխսաթ
 7 եօզ՝ քի իշլէմէյէլիմ։ Քէնտի մասրաֆը իլէ հիշ
 ճէնկէ կիտէն օլտուր մու։ Քի՞մ պալ տիքէր տէ՝ օ-
 նուն մահաուլունտան եէմէզ։ Եօխսա քի՞մ սիւրիւ
 8 կիւտէր տէ՝ սիւրիւնիւն սիւտիւնտէն եէմէզ։ Պուն-
 լարը աաշմէ մի սէօյլէրիմ։ Եօխսա նօմօս տախի
 9 պունլարը տէմէզ մի։ Զիրա Մուլսիւնի նօմօսունտա
 եազըլմըշ տըր։ Խարման տէօյէն էօքիւզիւն աղ-
 զընը պաղլամայաաըն։ Էօքիւզիւն իշիւն Ալլահըն
 10 հաճէթի՝ մի։ Եօխսա հէր վէճհ իլէ պիլլիմ իշիւն
 միւ սէօյլէր։ չիւն քի պիլլիմ իշիւն եազըլտը քի՝
 չիթի սիւրէն իւմիտ իլէ սիւրմէյէ կէրէք տիր։ վէ
 Խարման տէօյէն՝ իւմիտ իլէ էփէ քի՝ իւմիտիւնտէն
 11 հիսսէտար օլա։ Էյէր պիլ պիլլէ բուհանի չէյլէրի
 էքտիք իտէ՝ սիլտէն ճիսմանի չէյլէրի պիլլէրտէք
 12 պէօյիւք չէյ մի։ Էյէր իւզէրինիլլէ պու հիւքիւ-
 մէթտէն սայրիլէրի հիսսէտարլար իտէ՝ պիլ տահա
 զիյատէ օլմալը տէյիլ մի իլ։ Լաքին պու հիւքիւ-
 մէթի գուլլանմատըզ, իլլա հէր չէյէ թէհամիւլ է-
 տէրիլ, թա քի Քրիստոսուն աւետարանընա պիլ
 13 վէճհ իլէ մանի՝ օլմայալըմ։ Պիլմէզմի սինիլ քի՝
 հէյքէլին իշլէրինտէ իշլէյէնլէր հէյքէլտէն եէրլէր։
 վէ մէզպահը պէքէյէնլէր՝ մէզպահտան հիսսէ ա-
 14 լըրլար։ Բապպ տախի պէօյլէճէ՝ Աւետարանը վա՛ղ
 էտէյէր աւետարանտան կէչինէլէր տէյիւ թանղիմ
 15 էյլէտի։ Ամմա պէն պէօյլէ չէյլէրին հիշ պիրինի
 գուլլանմատըմ։ վէ պու չէյլէրի՝ պէնտէ պէօյլէ
 օլսուն տէյիւ եազմատըմ։ զիրա պանսա պիր քիմսէ
 իթիթիխարըմ պօշա չըգարմագտան իտէ՝ էօլմէսի
 16 տահա էյի տիր։ Զիրա էյէր աւետարանը վա՛ղ է-

- տէրսէմ, պանա իֆթիխար տէյիլ տիր, չիւնքի իւզէ-
րիմէ ֆարզ տըր, վէ էյէր աւետարանը վա՛ղ էթ-
- 17 մէզսէմ, վա՛յ պանա: Զիրա էյէր պունու իրատէ-
թիմէ էտէրսէմ, իւճրէթիմ օլուր. էյէր իրատէթ-
սիզ տէ էտէրսէմ, պանա պու շէյին խտարէսի ըս-
- 18 մարլանմը տրր: Խմտի իւճրէթիմ նէ՞ օլուր. ա-
ւետարանը վա՛ղ էթտիյիմտէ՝ ֆրիստոսուն աւետա-
րանընը մասրաֆսըզ էտէյիմ, թա քի աւետարան-
- 19 տա հիւքիւմէթիմի քէօթիւյէ գուլլանմայրմ: Զի-
րա հէփիսինտէն ազատ իքէն, չօզլարընը գազա-
- 20 նայրմ տէյիւ՝ քէնտիմի հէփիսինէ գուլ էթտիմ: Վէ
Եէհուտիլէրի գազանայրմ տէյիւ՝ Եէհուտիլէրէ Եէ-
- 21 հուտի կիպի օլտում. Նօմօս ալթընտա օլանլարը
գազանայրմ տէյիւ՝ քէնտիմ նօմօս ալթընտա տէյիլ
իքէն՝ նօմօս ալթընտա օլանլարա նօմօս ալթընտա
կիպի օլտում. Ալլահըն ի՛նտիխտէ նօմօսսուզ տէ-
յիլ իլլա ֆրիստոս իլէ նօմօսսա իքէն՝ նօմօսսուզ-
լարը գազանմագ իչիւն նօմօսսուզլարա նօմօսսուզ
- 22 կիպի օլտում: Զայիֆլէրի գազանայրմ տէյիւ՝ զա-
յիֆլէրէ զայիֆ կիպի օլտում. հէփիսինէ հէր շէյ
օլտում, թա քի հէր վէճհ իլէ պա՛ղըլարընը խէլաս
- 23 էտէյիմ: Վէ պունու աւետարան իչիւն էտէրիմ,
- 24 թա քի ծնուն իլհազը օլայրմ: Պիլմէ՞զմի սինիզ քի՝
մէյտանտա սէյիրտէնլէրին հէփիսի սէյիրտիր, ամ-
մա իֆթիխար նիշանընը պի՛ր քիմնէ ալրր. պուն-
- 25 ճիլէյին սէյիրտին, քի եէթիշէսինիզ, Վէ հէր ճի-
հատ էտէն՝ հէր շէյտէն քէնտիմի գապթ էտէր. ծն-
լար իսէ պիր ֆանի թաճ ալմագ իչիւն էպէրլէր,
- 26 լաքին պիզ ֆանի օլմայան Բաճ իչիւն: Խմտի պէն
պէօյլէ սէյիրտիրիմ, պէլլիսիզ պէր շէյ իչիւն կիպի
տէյիլ. պէօյլէ եումրուզ չալարրմ, բիւզկեարը տէօ-
- 27 յէր կիպի տէյիլ: Իլլա թէնիմէ ճէֆա վէրիւր՝ վէ
գուլլուզա չէքէրիմ, օլմայա քի զայրիլէրէ վա՛ղ

էթ տիրտէն սօնկրա, քէնտիմ' րէտտ օլունմուշ օլայըմ:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ իսթէմէմ քի պիւմէզ օլաւընըզ եւ՝ դարն-
տաշլար՝ քի պապալարըմըզն հէփիսի պուլութուն
ալթընտա իտիլէր, վէ հէփիսի տէնիզտէն կէչտի-
- 2 լէր. վէ հէփիսի պուլութաւ վէ տէնիզտէ՝ Մով-
- 3 սէսէ վաֆթիզ օլտուլար. վէ հէփիսի հէման օ
- 4 բուհանի թաա՝մը եէտիլէր, վէ հէփիսի հէման օ
բուհանի իւքիլի իչտիլէր. զիրա արտարընճա կի-
- 5 տէն բուհանի գայատան իչէրլէր իտի, վէ պու գա-
- 6 լէր: վէ պու չէյլէր պիզէ ի՛պրէթ իչիւն օլտու-
- լար. թա քի քէօթիւ չէյլէրէ արզու չէքէյլէր օլ-
- մայալըմ, նիճէ ծնար տախի արզու չէքտիլէր:
- 7 Հէմ փութփէրէսթլէր օլման՝ ծնարըն պա՛ղըլարը
կիպի, նիճէ քի հաղըլմըշ տըր. խալզ եէմէյէ վէ
- 8 իչմէյէ օթուրտու, վէ օյնամաղա գալզտըլար: Հէմ
զինա էթմէյէլիմ, նիճէ քի ծնարտան պա՛ղըլարը
զինա էթտիլէր, վէ պիր կիւնտէ լյիրմի իւչ պին
- 9 քիմսէ տիւշտիւ: Հէմ Քրիստոսու թէճրիւպէ էթ-
- մէյէլիմ, նիճէ քի ծնարտան պա՛ղըլարը տախի
թէճրիւպէ էթտիլէր, վէ երլանլարտան հէլաք օլուն-
- 10 տուլար: Հէմ մըրըլտանման, նիճէ ծնարտան պա՛ղը-
- լարը տախի մըրըլտանտըլար, վէ թէլէթ էտիճիտէն
- 11 հէլաք օլունտուլար. իմտի պունլարըն ճիւմէսի
ծնարա ի՛պրէթ իչիւն վազի՝ օլուրլար իտի. վէ
պիզ տէվրլէրին սօնուն եէթիչէնլէրին նասիհաթը
- 12 իչիւն հաղըլտը: Շէօյլէ քի՝ քէնտիլի տուրուր
- 13 զանն էտէն՝ սաղընտըն քի տիւշմէսին: Սիզէ ինսա-
նի ըէճըլ-դէտէն մա՛տա պիր թէճրիւպէ վազի՝ օլ-
մատը. ամմա Ալլահ էմին տիր քի՝ օ սիզի գատիր

- օլտուղոնուղտան զիյատէ թէճրիւպէ օլունմաղա
 դամայաճազ, իլլա սիզ թէհամմիւլ էթմէյէ գատիր օլ-
 մազ իչիւն թէճրիւպէ իլէ խէլասը տախի վէրէճէք :
 14 Պոունուն իչիւն հա՛ սէվիւլիւլէրիմ՝ փութփէ-
 15 ըէսթիւքտէն դաչըն : Ա՛գըլլըլարա կիպի սէօյլէրիմ .
 16 սէօյլէտիյիմի քէնտինիզ ֆէրզ էտին : Միւպարէք-
 լէտիյիմիզ պէրէքէթին գատէհի՛ ֆրիստոսուն գա-
 նրնըն իհնագլըղը տէյի՛ն մի . փարէլէտիյիմիզ էք-
 մէք՝ ֆրիստոսուն թէնինին իհնագլըղը տէյի՛ն մի :
 17 Ձիւն քի պիզ չօգ իքէն , պի՛ր էքմէք՝ պի՛ր թէն իզ .
 զիրա հէփիմիզ օլ պի՛ր էքմէքտէն հիսսէտար օլու-
 18 ռուզ : Թէնճէ Իսրաէլէ պապըն . գուրպանլարը եէ-
 19 յէյէր մէզպահըն հիսսէտարլարը տէյիլլէ՞ր մի : Իմ-
 տի նէ՞ տէրիմ . փութ պի՛ր չէ՞յ մի , հախօտ փութ
 20 գուրպանը պի՛ր չէ՞յ մի . Խաչը , իլլա թա՛յիֆէլէրին
 գուրպան էթտիյի չէյլէրի՛ չէյթանլարա գուրպան
 էաէլլէր՝ վէ տէյիլ Ալլահա . վէ իսթէմէմ քի՛ սիզ
 չէյթանլարըն իհնագլարը օլասընըզ . Բապպըն գա-
 տէհինի վէ չէյթանլարըն գատէհինի իչմէյէ գատիր
 21 օլամազսընըզ . Բապպըն սօֆրասընտան հէմ չէյ-
 թանլարըն սօֆրասընտան հիսսէտար օլմաղա գա-
 22 տիր օլամազ սընըզ : Եօխսա Բապպը՞ մը զըզգանճ-
 լըղա թահրիք էտէրիզ . ծնտան գուվվէթլի՛մի իզ :
 23 Պանա հէր չէյ ճայիզ տիր , լաքին հէր չէյ ֆայի-
 տէլի տէյիլ . պանա հէր չէյ ճայիզ տիր , ամա հէր
 24 չէյ մա՛մուր էթմէզ : Հիչ քիմսէ քէնտի Ռէֆֆա՛ւիլը-
 25 նը արամասըն , իլլա հէր քէս զայրինինքինի : Գաս-
 սապ տիւքքէանընտա հէր սաթրլանտան՝ զամիր
 իչիւն հիչ պի՛ր չէյ թէֆթիչ էթմէյէրէք՝ եէյին :
 26 Ձիրա եէր վէ ծնուն տօլուլուղու Բապպըն տոր :
 27 Իմտի էյէր իմանսըզլարաան պիրի սիզի տա՛վէթ
 էտէր տէ՛ սիզ կիթմէք իսթէրսէնիզ , էօնիւնիւզէ
 հէր գօնուլան չէյի՛ զամիր իչիւն հիչ պի՛ր չէյ թէֆ-

- 28 Թիչ էթմէյէրէք՝ եւյին։ Ամմա էյէր պիրի սիզէ՝
 Պու փութ գուրպանը տըր տէրսէ, օլ սիզէ խա-
 պէր վէրէնին՝ վէ զամիրին սէպէպլնտէն եւմէն։
- 29 Վէ զամիր տէրիմ, սէնին քէնտի զամիրին իչիւն
 տէյիլ, իլլա օպիրինին։ զիրա պլնիմ աղատըղըմ՝
- 30 նիչիւն զայրի զամիրտէն հիւքմ օլունա։ Վէ էյէր
 պէն ի՛նայէթ իլէ հիսսէտար օլուրսամ, նի՛չիւն
 շիւքր էթտիյիմ շէյտէն էօթիւրիւ քիւֆր օլունա-
- 31 յըմ։ Իմտի կէրէք եէրսէնիզ, վէ կէրէք իչէրսէնիզ,
 վէ կէրէք պիր շէյ էտէրսէնիզ, հէր շէյի Ալլահըն
- 32 ի՛զզէթի իչիւն էյէյին։ Կէրէք Եէհուտիլէրէ կէրէք
 Եուռանիլէրէ՝ կէրէք Ալլահըն քիլիսասընա թէօ-
- 33 քէզ օլման։ Նիճէ քի պէն տախի հէր շէյտէ հէ-
 փիսինէ պէյէնիլիւրիմ, վէ քէնտի մէնֆաաթըմը
 արամամ՝ իլլա չօզլարընքինի, թաքի իւէլաս պու-
 լալար։

ՊԱՊ 11

- 1 Պանա պէնկզէր օլուն, նիճէ քի պէն տախի Քրիս-
- 2 տոսա օլլոմ։ Վէ եա՛ գարնտաշլար՝ սիզի մէտհ
 էտէրիմ քի՝ պէնի հէր շէյտէ խաթրընըզա կէթի-
 րիւ սինիզ, վէ սիզէ ըսմարլատըղըմ կիպի թէն-
- 3 պիհլէրի հըֆզ էտէր սինիզ։ Հէմ իսթէրիմ պիլէ-
 սինիզ քի՝ հէր էրքէյին պաշը Քրիստոս տուր, վէ
 գարընըն պաշը գօճասը տըր, վէ Քրիստոսուն պաշը
- 4 Ալլահ տըր։ Հէր էրքէք քի՝ պաշը էօրթիւլիւ ի-
 պատէթ եա փէյզամպէրլիք էտէր, քէնտի պաշը-
- 5 նը ութմանտըրըր։ Վէ պաշը էօրթիւսիւզ հէր ի-
 պատէթ եա փէյզամպէրլիք էտէն գարը՝ քէնտի
 պաշընը ութմանտըրըր։ զիրա հէման թրաշ օլմուշ
- 6 կիպի տիր։ Զիրա էյէր գարը էօրթիւնմէզսէ, սա-
 չընը տախի քէսսլն։ ամմա էյէր գարըյա սաչընը
 քէսմէք եա թրաշ օլմադ ա՛յըպ իսէ, էօրթիւն-

- 7 սիւն : Զիրա էրքէք՝ Ալլահն թասվիրի վէ ի՛ղզէ-
 թի օլմաղըլա՝ պաչընը էօրթմէյէ պօրճու տէյիլ
 8 տիր . ամմա գարը՝ էրքէյին ի՛ղզէթի տիր : Զիրա
 էրքէք գարըտան տէյիլ՝ իլլա գարը էրքէքտէն
 9 տիր : Զիւն քի էրքէք գարը իչիւն հարատըլմա-
 10 տը , իլլա գարը էրքէք իչիւն : Պու սէպէպտէն
 գարը պօրճու տուր քի՝ մէլէքլէր իչիւն պաչըն-
 11 տա հիւքիւմէթ Նիշնը օլա : Անճադ Բապպտա՝ նէ
 գարը էրքէքսիղ՝ նէ տէ էրքէք գարըսըղ օլուր .
 12 Զիրա նիճէ գարը էրքէքտէն իսէ , պուճնիլէյին
 էրքէք տախի գարընըն վասիթասի իլէ տիր . լաքին
 13 հէփիսի Ալլահտան տըր : Սիղ քէնտի արանըղտա
 հիւքմ էտին , գարըյա էօրթիւսիւղ՝ Ալլահա ի՛պա-
 14 տէթ էթմէք հազըչըր մը : Եօխսա թապիսիթ քէն-
 տիսի տախի սիղէ էօյրէթմէղ մի քի՝ էյէր էրքէյին
 15 ուզուն սաչը օլուրսա , ծնա ա՛յըպ տըր : Ամմա
 էյէր գարընըն ուզուն սաչը օլուրսա , ծնուն շանը
 տըր . զիրա սաչ ծնա նիգապ պէտէլինէ վէրիւմիշ
 16 տիր : Ամմա էյէր պիր քիմսէ միւճատէլէճի օլմագ
 իսթէրսէ , պիզիմ պէօյլէ ա՛տէթիմիղ հօգ տուր ,
 նէ տէ Ալլահն քիլիսալարընըն :
 17 Վէ պու ըսմարլադաճաղըմ շէյտէ՝ «իդի մէտն էթ-
 մէմ . զիրա տահա էյի շէյ իչիւն տէյիլ՝ իլլա տահա
 18 քէօթիւ իչիւն ճէմ՝ օլույօր սունուղ : Զիրա էվ-
 վէլա՝ սիղ քիլիսատէ ճէմ՝ օլտուզունուզտա , իչի-
 տիրիմ քի՝ արանըղտա ֆըրգալար վար . վէ պիր
 19 թարաֆտան ինանըրըմ : Զիրա արանըղտա ֆըր-
 գալար տախի օլա հէրէք տիր , թա քի արանըղ-
 20 տա՝ մագպուլ օլանլար պէյան օլալար : Իմտի պիր
 եէրէ ճէմ՝ օլտուզունուզտա , Բապպն Ախշամ
 21 թաամընը եէմէք իչիւն տէյիլ տիր . Զիրա հէր
 պիրինիղ եէմէքտէ՝ քէնտի ախշամ թաամընը փէ-
 շին ալըր , վէ քիմի աճ գալըր , քիմի իսէ սէրիսօշ

- 22 օլուր : Եւմէք վէ իշմէք իշիւն եվլէրինիդ եօ֊գ մու . եօխասա Ալլահըն քիլիսասընը մը թահգիր էտէր սինիդ , վէ պիր չէյի օլմայանլարը ութանտըրըրընը . սիզէ նէ տէյիմ , սիզի մէտն էտէյիմ մի .
- 23 պու չէյատ մէտն էթմէմ : Զիրա պէն Բապպտան սիզէ տախի թէսլիմ էթտիյիմի ալտըմ , քի Բապպ
- 24 Յիսուս՝ էյէ վէրիլտիյի կէճէտէ էքմէք ալտը , Վէ չիւքը էտիպ փարէլէտի , վէ տէտի . Ալըն , եէյին , պու՝ սիզին իշիւն պէնիմ փարէլէնէն թէնիմ տիր .
- 25 պունու զիքրիմ իշիւն էյլէյին : Քէզալիք ալսչամ թաա՝մը էթտիքտէն սօսիրա՝ դատէհի տախի ալլա տէտի . Պու դատէհ՝ պէնիմ գանըմաս եէնի ա՛նտ տըր . հէր իշտիլինիդտէ պունու պէնիմ զիքրիմ
- 26 իշիւն էյլէյին : Զիրա հէր պու էքմէյի եէտիլինիդտէ՝ վէ պու դատէհի իշտիլինիդտէ , Բապպըն էօ
- 27 լիւմիւնիւ իլան էտէր սինիդ՝ թա կէլէնէտէք : Շէօյլէ քի՝ հէր քիմ քի լայըզսըզ թարզ իլէ պու էքմէյի եէրսէ , եա Բապպըն դատէհինի իշէրսէ , Բապպ
- 28 պըն թէնինէ վէ գանընա սուչլու օլուր : Իմտի ատէմ՝ քէնտինի սընասըն , վէ պու վէճի իլէ էք
- 29 մէքտէն եէսին , վէ դատէհտէն իշսին : Զիրա լայըզսըզ թարզ իլէ եէյէն վէ իշէն՝ Բապպըն թէնինի Փարզ էթմէտիլինտէն՝ քէնտինէ հիւքմի ա՛ղապ
- 30 էլէն եէր վէ իշէր : Պու սէպէպտէն արանըդտա չօզ զայիլիլէր վէ խասթալար վար , վէ վաֆիր
- 31 քիմսէլէր վէֆալմ էտէրլէր : Զիրա էյէր քէնտիլէրիլմիլի թէֆթիշ էթմէյիտիք , հիւքմ օլունամըզըրզ :
- 32 Ամմա հիւքմ օլունտուղումուզտա , Բապպտան թէտիպ օլունուրուզ . թա քի տիւնեա իլէ պէրապէր
- 33 հիւքմի ա՛ղապէ տիւշմէյէլիմ : Իմտի եա՝ գարնտաչլարըմ՝ եէմէյէ ճէմ՝ օլունտուղումուզտա , պիրի
- 34 պիրինիդի պէքլէյին : Ամմա էյէր պիր քիմսէ աճ իսէ , էվտէ եէսին , թա քի հիւքմի ա՛ղապ իշիւն

33 ճէմ՝ օլմայասընըզ : վէ պագի շէյէրի՝ կէլտիյիմ
զէման նիզամա գօրում :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ բուհանի պիշէլէր խուսուսունտա՝ եա՛ դա-
րընտաշլար՝ իսթէրիմ քի պիլմէզ օլմայասընըզ :
- 2 Պիլիբսինիզ քի թայիֆէլէր իքէն՝ սէսսիզ փուլ-
լարա՝ կէօթիւրիւտիւյիւնիւզ կիպի սիւրիւլէնիւր
- 3 խտինիզ : Օնուն իչիւն սիզէ պիլտիրիբիմ քի՝ հիչ
քիմսէ Ալլահն բուհու իլէ սէօլէրքէն՝ Յիսուսա
լա՛նէթ տէմէզ . վէ հիչ քիմսէ Յիսուսա Բապպ
- 4 տէյէմէզ, իլլա քի՝ Ա՛զիզ Բուհ իլէ օլա : Հէմ պախ-
շիշէր թագսիմէրի վար իսէ տէ՝ Բուհ հէման օ
- 5 տուր : վէ խըղմէթլէր թագսիմէրի վար , ամմա
- 6 Բապպ հէման օ տուր : Հէմ ա՛մէլլէր թագսիմէրի
վար , ամմա հէփիսինստէ հէր շէյի ա՛մէլ էտէն Ալ-
- 7 լահ՝ հէման օ տուր : վէ հէրքէսէ՝ Բուհուն աշի-
- 8 քեար օլմասը ֆայիտէ իչիւն վէրիլիւր : Զիւրա քի-
մինէ՝ Բուհուն վասիթասի իլէ իլմ սէօզիւ վէրի-
- 9 սէօզիւ վէրէնէ : Պաշգասընա տախի հէման օ Բուհ
իլէ իման՝ վէ զայրիսինէ հէման օ Բուհ իլէ շիֆա-
- 10 լար պախշիշի վէրէնէ : վէ զայրիսինէ գուվլէթլի
իշլէր իճրասը՝ վէ պաշգասընա փէղասպէրլիք՝ զայ-
րիսինէ տախի բուհլար ֆարգ էթմէսի՝ վէ զայրի-
- 11 սինէ տիւրլիւ լիսանլէր՝ վէ զայրիսինէ լիսանլէր
թէրճիւմէսի վէրէնէ : վէ պունլարըն հէփիսինի հէ-
ման օ պիւր Բուհ՝ իսթէտիյինէ կէօրէ հէր քէսէ
պաշգաճա թագսիմ էտէրէք՝ ա՛մէլ էտէր :
- 12 Զիւրա նիճէ քի թէն պի՛ր իքէն՝ չօգ ա՛ղասը վար ,
վէ պի՛ր թէնին հէփ ա՛ղասը չօգ իքէն՝ եինէ պի՛ր
- 13 թէն տիւր , պունճիլէյին Քրիստոս տախի : Զիւն քի

պիզ հէփիմիզ պի՛ր Բուհուն վասիթասի իլէ պի՛ր
 թէն իչիւն վաֆթիզ օլտուզ, Նէհուտիէր տէ՛ Նու-
 նանիէր տէ՛ գուլլար տէ՛ ազատլըլար տէ, հէփի-
 14 միզ տէ պի՛ր Բուհա սուվարըլտուզ : Զիւն քի թէն
 տասի պի՛ր ա՛գա տէյիլ՝ իլլա չօզ ա՛շար տըր :
 15 Էյէր այադ՝ Պէն էլ օլմատըղըմ իչիւն թէնտէն տէյի-
 լիմ տէրսէ, ծնուն իչիւն թէնտէն տէյիլ մի տիւր :
 16 Վէ էյէր գուլադ՝ Պէն կէօզ օլմատըղըմ իչիւն թէն-
 տէն տէյիլիմ տէրսէ, պունուն իչիւն թէնտէն
 17 տէյիլ մի : Էյէր պիւթիւն թէն կէօզ օլսայըտը,
 իշիթմէք նէ՞րէտէ օլուրուտու . վէ էյէր հէփիսի
 գուլադ օլսայըտը, Կօզու ալմադ նէ՞րէտէ օլուրու-
 18 տու : Շիմաի իսէ Ալլահ՝ ա՛ղալարն հէր պիրինի
 19 թէնտէ իսթէտիյի կիպի գօտու : Վէ էյէր ծնարն
 հէփիսի պի՛ր ա՛գա օլսայըտը, թէն նէ՞րէտէ օլու-
 20 րուտու : Ամա շիմաի ա՛ղալար չօզ իսէ տէ, թէն
 21 պի՛ր տիր : Կէօզ էլէ՛ Սէնտէն ինթիաճըմ հօզ տուր,
 հախօտ ելնէ պաշ այազլարա՝ Սիդտէն ինթիաճըմ
 22 հօզ տուր տէյէմէզ : Իլլա թէնին զայի՛ֆ օլմադ
 կէօրիւնէն ա՛ղալարը՝ տահա չօզ իզթիզալը տըր-
 23 լար : Վէ թէնին՝ ի՛թիպարը ազ սըր զանն էթ-
 տիյիմիզ ա՛ղալարնա՝ տահա զիյատէ ի՛թիպար վէ-
 րիրիզ . վէ չիրքին ա՛ղալարըմըզն տահա զիյատէ
 24 հիւսիւնդէրի վար : Ամա հիւսիւ օլան ա՛ղալա-
 րըմըզն ինթիաճը հօզ տուր . լաքին Ալլահ թէնի
 յէշլէ իմթիզաճ էթտի քի՛ էքսիքլիյի օլան ա՛ղայա
 25 տահա զիյատէ ի՛թիպար վէրտի : Թա քի թէնտէ
 ֆըրգա օլմայա, իլլա ա՛ղալար իթթիֆազ իւզրէ
 26 պիրի պիրինի գայըրալար . վէ կէրէք պի՛ր ա՛գա
 աղը չէքէրսէ՝ հէփ ա՛ղալար պէրապէր աղը չէ-
 քէր, կէրէք պի՛ր ա՛գա ի՛զզէթլէնիւնէ՝ հէփ ա՛գա-
 27 լար պէրապէր չազ օլուր : Իմտի սիզ Քրիստոսուն
 28 թէնի՛ վէ պաշգա պաշգա ա՛ղալարը սընըզ, Վէ

Ալլա՛ թիլիսատա պա՛ղըլարընը թայի՛ն էյլետի .
 էվլէլա առաքեալլար՝ իքինճիսի փեյղամպերլէր՝ իւ-
 չիւնճիւսիւ խօճալար՝ անտէն գաւվլէթլէր՝ անտէն
 շիֆալար պախշիշլէրի՝ եարտըմլար՝ միւտիրլէր՝
 29 տիւրլիւ լիսանլէր . Հէփիսի առաքեալլար մը , հէ-
 փիսի փեյղամպերլէր մի , հէփիսի խօճալար մը ,
 30 հէփիսի գուվլէթլէր մի , Հէփիսինսէ շիֆալար
 պախշիշլէրի վար մը , հէփիսի լիսանլէր իլէ սէօյ-
 31 լէրլէր մի , հէփիսի թէրճիւմէ էտէրլէր մի . Խմաի
 էն էյի պախշիշլէր իշիւն զայրէթ էտին . վէ սիզէ
 տահա ալա եօլ կէօսթէրիրիմ :

ՊԱՊ 13

- 1 Էյեր ատէմլէրին վէ մէլէքլէրին լիսանլէրի իլէ
 սէօյլէրսէմ , վէ մուհապպէթիմ օլմազսա , էօթէն
 պաղըր՝ եախօտ չամաթա էտէն զիլ օլմուշում :
- 2 Վէ էյեր փեյղամպերլիլիմ օլսա , վէ հէփ սըրրլա-
 րա վէ հէփ պիլկիյէ վուգուֆ օլուրսամ , վէ էյեր
 պիւթիւն իմանա մալիք օլուրսամ , չէօյլէ թի
 տաղլարը ելէրինտէն դալտըրայըմ , ամմա մուհապ-
 3 պէթիմ օլմազսա , հիշ պիր շէյ տէյիլիլիմ : Վէ էյեր
 հէփ վարիյէթիլիմի ֆաէլէրէ եէտիրիրսէմ , վէ էյեր
 թէնիլի եանմաղա թէսլիմ էտէրսէմ , ամմա մու-
 հապպէթիմ օլմասա , հիշ պիր Փայիտէմ օլմաղ :
- 4 Մուհապպէթ՝ թէհամիլու էտէր , լութֆ իլէ հա-
 րաքէթ էտէր . մուհապպէթ՝ հատէտ էթմէզ . մու-
 5 հապպէթ Փօտուլլանմազ , քիպիրլէնմէզ , Արսըզլըզ
 էթմէզ , քէնտի Փայիտէսինի արամազ , խըրպանմազ ,
 6 քէթիլլիլիլի տիւշիւնմէզ , Նահազլըզտա շազ օլ-
 7 մազ , լաթին կէրչէքլիքտէ շազ օլուր . Հէր շէյէ գաթ-
 լանըր , հէր շէյէ խնանըր , հէր շէյէ իւմիտ էտէր , հէր
 8 շէյէ սապր էտէր : Մուհապպէթ աալա զէվալ պուլ-

մազ. ամմա կերէք փեյղամպերլիքէր՝ պաթթալ օլա-
 ճաղար, կերէք տրլէր՝ ֆերաղաթ օլաճաղար, կէ-
 9 րէք պիլկի պաթթալ օլաճաղ. Զիրա պիր միգտար
 պիլկիլիզ, վէ պիր միգտար փեյղամպերլիք էտէ-
 10 րիզ: Ամմա քէմալ կէլտիյի զէման, օլ տէմ պու-
 11 պիր միգտար՝ պաթթալ օլաճաղ. Պէն մա՛սոււմ ի-
 քէն՝ մա՛սոււմ կիպի սէօյլէրիտիմ, մա՛սոււմ կիպի
 ֆիքր էտէրիտիմ, մա՛սոււմ կիպի տիւշիւնիւրիւ-
 տիւմ. ամմա քէմալլ ատէմ օլուճա, մա՛սոււմ
 12 շէյլէրինի պէր թարաֆ էթտիմ. Զիրա շիմտի ա-
 յիւնէտէն կէպէ րէմզ իլէ կէօրիւրիւզ, ամմա օ զէման
 երիզ երիզէ կէօրէճէյէշ. շիմտի պիր միգտար պի-
 լիւրիմ, ամմա օ զէման՝ թէքմիլ պիլկիւտիյիմ կիպի՝
 13 թէքմիլ պիլկէճէյիմ: Վէ շիմտի պու իւշ շէյլէր ի-
 ման՝ իւմիտ՝ մուհապպէթ գալլըր. ամմա պուշլա-
 րըն ա՛գիմի մուհապպէթ տիր:

ՊԱՊ 14

1 **Մ**ուհապպէթին արտընճա վարըն. հէմ բուհանի
 Կաթիւնէրէ՝ վէ պախուսոււս փեյղամպերլիք էթմէյէ
 2 զպրէթ էտին. Զիրա եատ լիսան իլէ սէօյլէյէն՝
 ատէմէրէ սէօյլէմէզ, իլլա Ալլահա. զիրա բուհ-
 տա սըրբար սէօյլէր իսէ աէ, քիմսէ անկլամազ:
 3 Ամմա փեյղամպերլիք էտէն՝ ատէմէրէ մա՛մուր օլ-
 մազ վէ նասիհաթ վէ թէսէլլի վէրմէք էպէն՝ սէօյ-
 4 լէր: Եատ լիսան իլէ սէօյլէյէն՝ քէնտիւնի մա՛մուր
 էտէր. ամմա փեյղամպերլիք էտէն՝ քիլիտայը մա՛-
 5 մուր էտէր: Վէ իսթէրիմ քի՝ սիզ հէփինիզ եատ
 լիսանէր սէօյլէյէսինիզ, ամմա պախուսոււս փեյ-
 ղամպերլիք էտէսինիզ. զիրա փեյղամպերլիք էտէն՝
 եատ լիսանէր իլէ սէօյլէյէնտէն իւսթիւն տիւր,
 մէյէր քի՝ թէրճիւմէ էտէ, թա քի քիլիսա մա՛-
 մուր օլա:

- 6 Վէ շիմտի եւ՝ դարնտաշլար՝ էյէր սիզէ կէլիպ
 եատ լիսանլէր իլէ սէօյլէսէմ, էյէր սիզէ՝ եա ա-
 չըզ քէլամ իլէ եախօտ պիլկի իլէ եա փէյդամպէր-
 լիք իլէ եա թա՛լիմ իլէ սէօյլէմէզսէմ, սիզէ նէ՞
 7 Փայիտէ էտէրիմ։ Հէմ սէս վէրէն ճանսըզ շէյլէր
 պիլէ՝ տիւտիւք օլտուն թանպուր օլտուն՝ էյէր սէ-
 տալարը իլէ Ֆարգ կէօսթէրմէզլէրսէ, տիւտիւք
 իլէ եա թանպուր իլէ չալընան նէ օլտուղու նի՞ճէ
 8 անկլաշըլաճագ։ Զիրա պօրու տախի էյէր պէլլի-
 սիզ սէս վէրիւրսէ, ճէնկէ քիմ հաղըրլանաճագ։
 9 Պունճիլէյին սիզ տախի՝ տիլ իլէ էյէր անկլաշըլըր
 սէօզ սէօյլէմէզսէնիզ, սէօյլէնիլէն նի՞ճէ անկլաշը-
 լաճագ։ Ղիրա հավայա սէօյլէմիշ օլուրսունուզ։
 10 Մէսէլա՝ տիւնեատա պու դատար տիւրլիւ սէպլէր
 վար, վէ ծնլարըն հիշ պիլի մա՛նասըզ տէյիլ տիր։
 11 Իմտի էյէր սէպին գոււլլէթինի պիլմէզսէմ, պէն
 սէօյլէյէնէ բարբարոս օլուրում, սէօյլէյէն տախի
 12 պանա բարբարոս օլուր։ Պէօյլէճէ սիզ տախի՝ չիւն
 քի բունանի պա՛շէշլէրին դայրէթէշլէրի սինիզ,
 քիլիսանըն մա՛մուր օլմասը իշիւն արթմաղա ճէհա
 13 էտին։ Պու սէպէպտէն եատ լիսան իլէ սէօյլէյէն՝
 տուա՝ էթսին քի՝ «էօյլէպէնէ թէրճիւմէ էտէ։
 14 Զիրա էյէր եատ լիսան իլէ տուա՝ էտէրսէմ, բու-
 հում տուա՝ էտէր, ամմա ա՛գլըմ մէյվէսիզ տիր։
 15 Իմտի նէ՞ տիր։ Բուն իլէ տուա՝ էտէյիմ, ամմա ա՛-
 գլը իլէ տախի տուա՝ էտէյիմ։ Բուն իլէ իլահի օ-
 դուլայըմ, ամմա ա՛գլը իլէ տախի իլահի օգուլա-
 16 յըմ։ Չիւն քի էյէր բուն իլէ պէրէքէթ օգուրսան,
 ճահիլին մէզամընտա օլան քիմսէ սէնին չիւքրիւնէ՝
 Ա՛դին նի՞ճէ տէյէ պիլիւր։ չիւն քի սէնին նէ տէտի-
 17 յինի պիլմէզ։ Զիրա կէրչի սէն՝ էյի չիւքր էտէ-
 18 յօրսուն, լաքին դայրիսի մա՛մուր օլմաղ։ Ալլահա
 չիւքր էտէրիմ քի՝ սիզին հէփինիզտէն զկպտէ լի-

- 19 սանլար իլէ սէօյլէրիմ: Լաքին քիլիսատէ խթէրիմ
քի՝ ա՛ղլըմ իլէ պէշ սէօղ սէօյլէյիմ, թա քի զայրի-
լէրէ տախի էօյրէտէյիմ, վէ տէյիլ հատ լիսան իլէ
օն պին սէօղ «էօյլէյէ՛մ»:
- 20 Եա՛ դարնտաշլար՝ ա՛ղլըտա չօճուղ օլման, իլա
քէօթիւլիւքտէ մա՛սու՛մ օլուն, ամմա ա՛ղլըտա
- 21 քեամիլլէր օլուն: Նօմօտա հաղըմըշ տըր քի՝
Պու խաղա հատ լիսանլէր իլէ վէ հատ տուտաղլար
իլէ սէօյլէյէճէյիմ, վէ պէօյլէ տախի պէնի տինկլէ-
- 22 մէյէճէք՝ տէյօր Բապպ: Իմտի լիսանլէր նիչան ի-
չիւն տիւր, տէյիլ ինանանլարա՝ իլա ինանմայան-
լարա, ամմա փէյղամպէրլիք ինանմայանլար իչիւն
- 23 տէյիլ իլա ինանանլար իչիւն տիւր: Իմտի էյեր
պիւթիւն քիլիսա պիր հէրէ ճէմ՝ օլուր տա՝ հէփի-
օի հատ լիսանլար իլէ սէօյլէրլէրսէ, վէ իչէրիլէ
ճահիլլէր հախօտ իմանսըղլար կէլիլլէրսէ, տէ՛մէ-
- 24 յէճէքլէր մի քի՝ տէլի օլուունուղ: Ամմա էյեր հէ-
փիսի փէյղամպէրլիք էաէրլէր տէ՝ իչէրի պիր ի-
մանսըղ հախօտ ճահիլ կէլիլլէրսէ, հէփիսինտէն թա՛-
- 25 զիր օլունուր, հէփիսինտէն իլղամ օլունուր, Յուն
հիւրէյինին կիզլի շէյլէրի պէյան օլունուր, վէ
պունճիլէյին՝ Ալլահն հազիզաթ արանըղտա օլ-
տուղունու իզրար էտէրէք՝ եիւզիւ զօյուն տիւ-
- շիւպ Ալլահ սէճատէ զըլաճաղ տըր:
- 26 Իմտի նէ՞ տիր՝ հա՛ դարնտաշլար, ճէմ՝ օլուունու-
նուղ զէման՝ հէր պիրինիզլին սաղմոսու վար՝ թա՛-
լիմի վար՝ հատ լիսանը վար՝ իլճամը վար՝ թէր-
ճիւմէսի վար. ճիւմէսի մա՛մուր էթմէք իչիւն օլ-
- 27 սուն: Վէ էյեր պիր քիմսէ հատ լիսան իլէ սէօյ-
լէրսէ, իքիչէր հախօտ չօղու իւչէր քիչի՝ վէ նէփ-
պէթ իլէ օլսուն, պիրի տախի թէրճիւմէ էթսին:
- 28 Ամմա էյեր թէրճիւմէ էտէն հօղ իսէ, քիլիսատէ
սիւքիւթ էթսին, վէ քէնտիսինէ հէմ Ալլահ սէօյ-

- 29 լէսին: Վէ փեյղամպէրլէր՝ իքի հա իւչ քիչի սէօյ-
 30 լէսին, վէ զայրիւէրի թէֆթիչ էթսինլէր: Վէ օ
 մէճլիստէ պիր զայրիւյէ իւհամ կէլիրսէ, էվլէէքիսի
 31 սիւքիւթ էթսին: Զիրա հէփիսիդ պիրէր պիրէր
 փէյղամպէրլիք էտէ պիլիր սինիզ: Թաքի հէփիսի
 32 էօյրէնէ, վէ հէփիսի թէսէլլի պուլա: Հէմ փէյղամ-
 պէրլէրին բուհլարը՝ փէյղամպէրլէրէ իթաաթ է-
 33 տէր: Զիրա Ալլահ՝ նիղամարզլըզըն տէյլ տիր,
 իլլա աղիզլէրին հէփ քիլիսալէրլնտէ կիպլի՝ սէլա-
 մէթին տիր:
 34 Գարըլարընը՝ քիլիսալէրտէ սիւքիւթ էթսինլէր.
 զիրա ծնլարա՝ սէօյլէմէյէ բուխսաթ հօզ տուր,
 իլլա միւթիւ օլալար՝ նօմօսուն տախի տէտիլի կի-
 35 պի: Ամմա էյէր պիր շէյ էօյրէնմէք իսթէրլէրսէ,
 էվտէ քէնտի դօճալարընա սիւալ էթսինլէր. զիրա
 36 քիլիսատա սէօյլէմէք գարըլարա այրպ տրր: Եօխ-
 աա Ալլահըն սէօզիւ սիզաէն մի չըգտը, հա հա-
 37 լընըզ սիզէ՝ մի եթիչտի: Էյէր պիր քիմսէ քէն-
 տինի փէյղամպէր հա բուհանի տիր զանն էտէր-
 սէ, սիզէ հաղտըլըմ շէյլէրի անկլասըն քի՝ Բապ-
 38 պըն թէնպիհլէրի տիր: Ամմա էյէր պիր քիմսէ
 39 պիլմէզսէ, պիլմէսին: Իմտի հա գարնտաչլար՝ փէյ-
 ղամպէրլիք էթմէյէ զայրէթ չէքլն, վէ հատ լիսան-
 40 լէր իլէ սէօյլէմէյի մէն՝ էթմէն: Վէ հէր շէյ՝ հիւս-
 նիւ հարաքէթ վէ նիղամ իլէ օլսուն:

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ հա գարնտաչլար՝ սիզէ վա՛զ էթտիլիմ ա-
 լետարանը սիզէ պիլտիրիլիմ, ծնու քի գապուլ
 2 էթտիլիզ, հէմ ծնտա քի տուրուր սունուզ, Քի
 ծնուն վաթիթասի իլէ խէլաս տախի պուլուր սու-
 նուզ, էյէր սիզէ վա՛զ էթտիլիմ կիպլի թութարսա-

- 3 նրդ, մէյեր քի՝ նաֆիլէյէ ինանմըջ օլսսընըզ։ Զի-
րա սիզէ էվլէլա՝ պէնիմ տախի գապուլ էթտիլիմի
թէպլիմ էյլէտիմ, քի Քրիստոս կիւնանլարըմըզ ի-
4 չիւն՝ ֆիթապլարա կէօրէ էօլտիւ։ Հէմ քի կէօ-
միւլտիւ, հէմ իւչիւնճիւ կիւնտէ տիրիլտի ֆիթապ-
5 լարա կէօրէ։ Հէմ քի Կեփասա՝ անտէն օն իքի
6 շայէրլէրէ կէօրիւնտիւ։ Օնտան սօնկրա հէման պիր
տէֆա՝ պէշ եիւզտէն զիյատէ գաբնտաշլարա կէօ-
րիւնտիւ, քի օնլարըն չօղու շիմտիյէ գատար գա-
լըլար, ամմա պա՛ղըլարը տախի ուշուտուլար։
7 Անտէն սօնկրա Յակոբոսա՝ անտէն հէփ առաքեալ-
8 լարա կէօրիւնտիւ։ Վէ հէփիսինտէն սօնկրա պիր
9 տիւշկիւնէ կիպի՝ պանա տախի կէօրիւնտիւ։ Զի-
րա պէն առաքեալլարըն էն էտնասը իմ, վէ ա-
ռաքեալ տէնիլմէյէ լայըզ տէյիլիմ։ զիրա Ալլահն
10 քիլիսասընը գօլալատըմ։ Ամմա հէր նէ իսէմ Ալ-
լահն ի՛նայէթի իլէ իմ։ Վէ օնու՛ն պանա օլան ի՛-
նայէթի՝ պօշունա օլմատը, իլլա օնլարըն հէփի-
սինտէն զիյատէ չալըշտըմ։ լաքին պէն տէյիլ իլլա
11 պէնիմլէ օլան Ալլահն ի՛նայէթի։ Իմտի կէրէք պէն
կէրէք օնլար՝ պէօյլէ վա՛զ էտէրիզ, վէ պէօյլէ ի-
նանտընըզ։
12 Վէ էյեր Քրիստոս էօլիւլէրտին տիրիլտի տէյիւ-
վա՛զ օլունուր իսէ, արանըզտա պա՛ղը քիմսէլէր
13 նի՛ճէ էօլիւլէր գըյամէթի եօզ տուր տէրլէր։ Վէ
էյեր էօլիւլէր գըյամէթի եօզուսա, Քրիստոս տա-
14 խի տիրիլմէմիշ տիր։ Վէ էյեր Քրիստոս տիրիլմէ-
միշ իսէ, օլմուշ օլտու քի՝ վա՛ղըմըզ պօշ՝ հէմ սի-
15 զին իմանընըզ տախի պօշ տուր։ Հէմ պիզ Ալլա-
հն եալան շահիտլէրի տախի պուլունմուշ օլու-
րուզ։ զիրա Ալլահն հագգընա շէհատէթ էթտիք
քի՝ Քրիստոսու տիրիլթտի, օնու քի՝ էօլիւլէր տի-
16 բիլմէզլէր իսէ՝ տիրիլթմէմիշ տիր։ Զիրա էյեր էօ-

- լիւլէր տիրիմէզլէրսէ, Գրիստոս տախի տիրիլմէ-
 17 միշ տիր: Վէ էյէր Գրիստոս տիրիլմէմիշ իսէ, սի-
 զին իմանընդ պաթըլ տըր. տահա կիւնահլարը-
 18 նըզտա սընըզ: Օլմուշ օլտու քի՝ Գրիստոստա ու-
 19 յուլանլար տախի հէլաք օլտուլար: Էյէր Գրիստոսա
 եալընըզ պու էօ՛միւրտէ իւմիտ էթմիշ իսէք, ա-
 տէմլէրին հէփիսինտէն սէֆիլ իզ:
- 20 Ամմա հալա Գրիստոս էօլիւլէրտէն տիրիլիպ՝ ու-
 21 յումուշլարըն իլք մէյվէսի օլտու: Զիրա չիւն քի
 էօլիւմ ատէմ վասիթասի իլէ կէլտի, էօլիւլէրին
 գըյամէթի տախի ատէմ վասիթասի իլէ կէլճէ+:
- 22 Զիրա նիճէ քի Ադամտա հէփիսի էօլտիւլէր իսէ,
 պէօյլէճէ Գրիստոստա տախի հէփիսի եաշայաճաղ-
 23 լար: Լաքին հէր քէս քէնտի սըրասընտա՝ իլք մէյ-
 վէ Գրիստոս՝ անտէն Գրիստոսունքիլէր՝ ծնուն կէ-
 24 լիշինտէ. Անտէն՝ փատիշահլըզը Ալլահ՝ վէ ֆէտէ-
 րէ թէպիւմ էթտիքտէն՝ վէ հէր սալթանաթը հէմ
 հէր հիւքիւմէթի վէ հէր գուվլէթի պաթթալ էթ-
 25 տիքտէն սօնկրա՝ սօնկ օլաճազ: Զիրա թա հէփ
 տիւշմէնլէրինի այազլարը ալթընա գօյանատէք՝
 26 փատիշահլըզ սիւրսէ կէրէք տիր: Պաթթալ օլա-
 27 ճազ սօնկ տիւշմէն էօլիւմ տիւր: Զիրա հէր շէյի
 ծնուն այազլարը ալթընա թապլի՝ էյլէտի. վէ հէր
 շէյ թապլի՝ օլմուշ տուր տէտիյինտէ, պէլլի տիր
 քի՝ հէր շէյի ծնա թապլի՝ էտէնտէն մա՛տա տըր:
- 28 Վէ հէր շէյ ծնա թապլի՝ օլունճա, օ դէման Օ-
 ղուլ քէնտիսի տախի՝ ծնա հէր շէյի թապլի՝ էտէնէ
 թապլի՝ օլաճազ. թա քի Ալլահ հէր շէյտէ հէր շէյ
 29 օլտուն: Էօյլէ իսէ՝ էօլմիւշլէր իչիւն վաֆթիլ օ-
 լանլար նէ՞ էտէճէքլէր. էյէր ասալ էօլիւլէր տի-
 րիլմէզ իսէ, նի՛չիւն տախի էօլիւլէր իչիւն վաֆ-
 30 թիլ օլուրլար: Պիզ տախի նի՞չիւն հէր սաաթ
 31 թէհլիքէյէ կիրէրիլ: Գրիստոս Յիսուս Բապպըմըզ-

- տա մալիք օլտուղում սիզին իֆթիխարընըն
 32 հազդը իչին՝ հէր կիւն էօլիւօրում, էյէր պէն Ե-
 փեսոստա առէմ ա'տէթինճէ ճանաւարլար իլէ ճէնք-
 լէշտիմ խէ, պանա նէ՞ ֆայիտէ վար. էյէր էօլիւ-
 լէր տիրիւմէդ խէ, եէյէլիմ, վէ իչէլիմ. զիրա եա-
 33 ըն էօլիւրիւզ: Ալտանման, քէօթիւ իւլֆէթլէր՝
 34 էյի մէշըէպի պօղարլար: Սատագաթլէ ույանըն,
 վէ կիւնահ էթմէն. զիրա պա'ղը քիմսէլէրտէ՝ Ա-
 լահը պիլմէմէք վար. ութանմանըդ իչին սէօյլէ-
 րիմ:
 35 Ամմա պիրի տէյէճէք. էօլիւլէր նիճէ տիրիւր-
 36 լէր. վէ նէ՞ թէն իլէ կէլիւլէր: Էյ ա'գըլըզ՝ սէ-
 37 նին էքտիլին չէյ՝ էօլմէյինճէ հաշամազ, վէ էք-
 տիլին չէյի՝ օլաճագ թէնի էքմէզսին, իլա չըփ-
 լազ տանէյի, պէլքի պուղտայըն եա պիր դայ-
 38 ըի չէյին: Վէ Ալլահ ծնա իսթէտիյի կիպի թէն՝
 վէ հէր պիր թօխումա քէնտինէ մախսուս թէն
 39 վէրիւր: Հէր պիր թէն՝ հէման պիր թէն տէյիլ
 տիր. իլա առէմին թէնի պաշգա՝ վէ տաւարա-
 ըն թէնի պաշգա՝ վէ պալըզարըն թէնի պաշ-
 40 գա՝ վէ գուշլարըն թէնի պաշգա տըր: Հէմ սէ-
 մալի թէնլէր՝ հէմ եէր թէնլէրի վար. լաթին
 սէմալիլէրին չէրէֆի պաշգա՝ վէ եէրտէն օլանլա-
 41 ըն պաշգա տըր: Վէ կիւնէշին չէրէֆի պաշգա՝
 վէ այըն չէրէֆի պաշգա՝ վէ ելտըզլարըն չէրէֆի
 պաշգա տըր. զիրա ելտըզ ելտըզտան չէրէֆտէ
 42 ֆարգը տըր: Էօլիւլէրին գըյամէթի տախի պէօյ-
 լէ տիր. Բէն չիւրիւքիւքտէ էքիւր, չիւրիւք-
 43 սիւզլիւքտէ գալգար: Շէրէֆսիզլիքտէ էքիւր,
 չէրէֆտէ գալգար. գայի'ֆլիքտէ էքիւր, գուվ-
 44 վէթտէ գալգար. Նէֆսանի թէն էքիւր, բուհանի
 թէն գալգար. Նէֆսանի թէն վար, բուհանի թէն
 45 տախի վար: Հէմ պէօյլէ հազըլմըշ տըր. Իք ա-

- տէմ Ադամ՝ եաշայան ճան օլտու . սոնկ Ադամ՝
 46 հայտթ վերէն բուհ օլտու : Լաքին իւք բուհանի
 տէյիլ՝ իլլա նէֆսանի տիր, վէ բուհանի անտէն
 47 սոնկրա տր : Իւք ասէմ՝ եէրտէն թօիրադտան
 48 իտի . իբինճի ատէմ՝ կէօքտէն Բապպ տր : Թօփ-
 րադտան օլան նիճէ իսէ , թօիրադտաքիլէր տախի
 էօյլէ տիր . վէ կէօքտէն օլան նիճէ իսէ , կէօքտէ-
 49 քիլէր տախի էօյլէ տիր : Վէ թօիրադտան օլանըն
 թաավիրինի նիճէ կիյաիք իսէ , կէօքտէն օլանըն
 50 թաավիրինի տախի կիյէճէյիլ : Վէ պուհու տէրիմ
 եւմ դարնտաշլար քի՝ թէն վէ գան Ալլահըն իա-
 տիշաշլղընա վարիս օլմաղա գատիլ տէյիլլէր . նէ
 չիւրիւքլիւք տախի՝ չիւրիւքսիւղլիւյէ վարիս օ-
 լուր :
- 51 Իշթէ սիղէ պիր սըրր սէօյլէրիմ . կէրչի հէփի-
 միլ ուլումայաճաղըլ . ամմա հէփիմիլ թէպտիլ օ-
- 52 լաճաղըլ , Պիր անտէ՝ կէօղ գըրփըմընտա՝ սոնկ
 պօրուտա . չիւն պօրու չալընաճադ , վէ էօլիւլէր
 չիւրիւքլիւք պուլմաղ գըյամ էտէճէքլէր , հէմ պիլ
- 53 թէպտիլ օլաճաղըլ , Զիրա պու չիւրիւր լէն չիւ-
 րիւքսիւղլիւք կիյմէյէ՝ վէ պու էօլիւմիլ՝ էօլիւմ-
- 54 սիւղլիւք կիյմէյէ լաղըմ տր : Վէ պու չիւրիւր
 լէն չիւրիւքսիւղլիւք կիյաիքտէն սոնկրա , հէմ
 պու էօլիւմիլ՝ էօլիւմսիւղլիւք կիյաիքտէն սոնկ-
 րա , օ գէման եաղըլը օլան սէօղ թէքմիլ օլաճադ .
- 55 էօլիւմ զալէպէյէ կուտուլտու : Եւմ էօլիւմ՝ սէնին
 տիքէնին հաճի . եւմ մէզար՝ սէնին զալէպէն հաճի :
- 56 Ամմա էօլիւմիւն տիքէնի կիւնաճ տր , վէ կիւ-
- 57 նահըն գուվվէթի նօմօս տուր : Լաքին Բապպըմըլ
 Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասի իլէ պիղէ զալէ-
- 58 պէյի վերէն Ալլահա չիւքր օլսուն : Խմտի եւմ սէվ-
 կիւլիւ գարնտաշլարըմ՝ մէօհէմ օլուն , թէփրէն-
 մէղլէր օլուն , տայիմա Բապպըն ամէլինտէ արթ-

մաղտա օլուն, վէ պիլին քի՝ Րապպտա դահմէթի-
նիզ նաֆիլէյէ տէյիլ տիր :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ ա՛գիլէր իշիւն օլան ագլէ տէվչիրմէսի խու-
սուսունտա՝ Գաղատիանըն քիլիսալէրինէ թանգիմ
- 2 էթտիյիմ կիպի՝ սիզ տախի էօյլէ էյլէյին : Հաֆ-
թանըն իւք կիւնիւնտէ սիզին հէր պիլիլնիզ էլին-
տէն կէլտիյինի ճէմ՝ էտիպ՝ հանընտա ալը գօսուն .
թա քի պէնիմ կէլտիյիմտէ, տէվչիրմէյէր օ զէման
- 3 օլմասըն : Վէ կէլտիյիմ զէման՝ քիմիլէրի քի միւ-
նասիպ կէօրիւրսէնիզ, ծնլարը մէքթիւպլէր իլէ
իհասանընզը Երուսաղէմէ կէօթիւրմէյէ կէօնտէրէ-
- 4 ճէյիմ : Վէ էյէր պանա տախի կիթմէք միւնասիպ
- 5 իսէ, պէնիմ իլէ վարաճազլար : Վէ սիզի՝ Մակե-
դոնիայը կէզտիքտէն սօնկրա կէլէճէյիմ . չիւն Մա-
- 6 կեդոնիայը կէզէճէյիմ : Վէ գապիլ տիր քի հանը-
նըզտա գալայըմ, պէլքի տէ՝ գըշը կէչլիրէյիմ . թա
քի վարտըզըմ եէրէ պէնի սիզ կէօնտէրէսինիզ :
- 7 Զիրա իսթէմէմ քի սիզի՝ յիմտի եօլճու կիպի կէօ-
րէյիմ, ամմա ումարըմ քի՝ էյէր Րապպ իզին վէ-
- 8 ռիրսէ՝ հանընըզտա պիր զէման գալայըմ : Լաքին
- 9 Պէնտեկոստէյէտէք՝ Եփեսոստա գալաճազըմ : Զիրա
պանա պիր պէօյիւք վէ իշլէք գափու աշըտը ,
վէ գարշը տուրանլար չօգ տուր :
- 10 Վէ էյէր Տիմոթէոս կէլիրսէ, պագըն քի՝ հանը-
նըզտա գօրգուսուզլուղուլա օլա . զիրա՝ պէնիմ
- 11 կիպի՝ օ տախի Րապպըն ա՛մէլինի իշլէյօր : Իմտի
օնու քիմսէ թահգիր էթմէսին . իլլա օնու՝ պանս
կէլմէյէ սէլամէթ իլէ կէօնտէրին . զիրա օնու գա-
- 12 ռընտաշլար իլէ պէրապէր պէքլէյօրում : Ապողոս
գարնտաշըն խուսուսունտա իսէ՝ օնա չօգ եալլար-

տրմ քի՛ գարնտաշլար իլէ պէրապէր սիզէ կէլէ ,
լաքին շիմտի կէլմէյէ՝ աալա միւրատը եօղւտոու .
ամմա ֆուրսաթ պուլուրսա , կէլէճէք տիր :

13 Ույանըզ օլուն . իմանտա տուրուն . ճէսուր օ-

14 լուն . գուվէթլէնին : Սիզին հէր շէյինիզ մուհապ-
պէթ իլէ օլսուն :

15 Վէ սիզէ եալլարըրմ՝ եա՛ գարնտաշլար՝ Ստե-
փաննեսին էվինի պիլիրսինիզ քի՛ Աքայիանըն իլք
մէյվէսի տիր , վէ քէնտիլէրինի ա՛ղիզլէրին խըզ-

16 մէթինէ թա՛յին էթտիլէր , ֆի սիզ տախի էօյլէլէ-
րէ՝ վէ հէր պէրապէր իշլէյէնէ վէ զահմէթ չէքէնէ

17 միւթիւ՛ օլսալնըզ : Վէ Ստեփաննեսին հէմ փոր-
տունատոսուն վէ Աքայիկոսուն կէլմէլէրինէ շազ
օլտում . զիրա սիզին էքսիքլիյինիզի ծնլար տօլ-

18 տուրտուլար : Զիւն քի պէնիմ բուհումում՝ հէմ սի-
զինքինի բահաթլանտըրտըլար . իմտի պէօյլէլէրի
թանըլն :

19 Ասիանըն քիլիսալէրի սիզէ սէլամ էտէրլէր . Ա-
կիւղաս հէմ Պրիսկիղա՝ էվլէրինտէ օլան քիլիսա

20 իլէ՝ Բապպտա սիզէ չօզ սէլամ էտէրլէր : Հէփ գա-
րնտաշլար սիզէ սէլամ էտէրլէր . պիրի պիրինիզէ
ա՛ղիզ էօփիւշ իլէ սէլամ էտին :

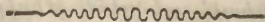
21 Պու սէլամ՝ պէն Պօղոսուն էլի իլէ էալլալ :

22 Էյէր պիր քիմսէ Բապպ Յիսուս ֆրիստոսու սէվ-

23 մէզսէ , առաթէմա օլսուն , մարան աթա : Բապպ
Յիսուս ֆրիստոսուն ի՛նայէթի պիլէնիզճէ օլսուն :

24 Մուհապպէթիմ ֆրիստոս Յիսուստա հէփինիզ իլէ
օլսուն . ամին :

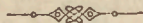
Կորնթուսացիքին՝ Բեռնի-յի՝ Փիլիպպէտէն Ստե-
փաննէս վէ Փրոքոսնապոս վէ Առայելիսոսն ելի իլէ էա-
լլալ :

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿՈՐՆԹՈՍԼՈՒԼԱՐԱ

ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՔԹԻՒՊԻՒ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս՝ Ալլանին իրատեթի իլէ Յիսուս Քրիստոսն
սուն առաքեալը՝ վէ Տիմոթէոս զարնտաշ՝ Ալլա-
հին Կորնթոստա օլան քիլիսաորնա ալիւթիւն Ա-
- 2 քայիատա օլան ճիւմլէ աղիղլէր իլէ . Փէտէրիմիդ
Ալլան թարաֆընտան վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս-
տան սիղէ ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն :
- 3 Մէրհամէթլէրին Փէտէրի վէ ճիւմլէ թէսէլլինին
Ալլանը՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն Փէտէրի
- 4 Ալլան միւթէպարէք օլսուն . Օլ քիմ ալիղէ հէր սը-
զընթըմըզտա թէսէլլի վէրիւր , թա քի քէնտիմիդ
Ալլանտան միւթէսէլլի օլտուղումուզ թէսէլլի իլէ՝
հէր սըզընթըմտա օլանլարա թէսէլլի վէրմէյէ գա-
- 5 տիր օլալըմ . Զիրա Քրիստոսուն էլէմլէրի պիզտէ
չօղալտըզնա կէօրէ՝ Քրիստոսուն վասիթասի իլէ
- 6 թէսէլլիմիդ տախի պէօյլէ չօղսլըր . Խմտի էյէր
քըզլէթ չէքէրսէք , պիղիմ տախի չէքտիլիմիդ հէ-
ման օ էլէմլէրին սապրը իլէ իճրա օլունան թէ-
սէլլինիդ վէ խէլասընըզ իչիւն տիւր . վէ էյէր թէ-
սէլլի պուլուրսազ , սիզլին թէսէլլինիդ վէ խէլա-
- 7 սընըզ իչիւն տիւր . Վէ սիզլին իչիւն իւմիտիմիդ
սահի՛ տիր , չիւն պիլիւրիդ քի՛ էլէմլէրէ իլնազ օլ-
տուղունուզ կիպլի՝ պէօյլէճէ թէսէլլիյէ տախի օ

- 8 լուրսունուզ : Զիրա եա՛ գարնտաշլար՝ պիղէ Ա-
սիատա վաղի՛ օլան սըզընթըմըղըն խուսուսուն-
տա՛ իսթէմէղիզ քի պիլմէզ օլասընըզ , քի թա-
գաթըմըզտան զիյատէ զայէթ չօդ աղըրըզ չէք-
տիք , չէօլէ քի՛ եաշամագտան պիլէ իւմիտիմիզի
9 քէստիք : Լաքին պիզիմ քէնտիմիզտէ՛ էօլիւմին
սիճիլի վար իտի , թա քի քէնտիմիզէ կիւվէնմէյէ-
10 լիմ , իլլա էօլիւլէրի տիրիւտէն Ալլահա . Օլ քիմ
պիզի օգատար պէօլիւք էօլիւմտէն խէլաս էթտի ,
հէմ խէլաս էտէր . քի օնա իւմիտ էտէրիզ քի՛
11 տահա խէլաս էտէճէք . Զիւն քի պիզիմ իչիւն
տուա՛տա սիզ տախի եարուրմ էթտինիզ , թա քի
պիղէ օլան իհասն չօդ քիմսէլէրտէն օլմաղըլա՛ չօդ
քիմսէլէր պիզիմ իչիւն շիւքը էտէլէր :
12 Զիրա պիզիմ իֆիթիխարըմըզ պու տուր , զամի-
րիմիզին չէհատէթի քի՛ տիւնեատա վէ պախու-
սուս սիզին եանընըզտա սատէ տիլ վէ Ալլահըն
խիւլիւսի փաք իլէ՛ թէն իլմի իլէ տէյիլ՝ իլլա Աւ-
13 լահըն լութֆու իլէ կէչինտիք : Զիրա սիզէ՛ օգու-
տուղունուզ եախօտ անկլատըղընըզտան մա՛տա
չէլէր եազմայօրուզ . վէ ումարըմ քի՛ հէման ա՛-
14 զըպէթէտէք անկլայաճազսընըզ , Նիճէ քի պիզի
պիր միզտարընըզ տախի անկլատը քի՛ Բապզ Յի-
սուսուն կիւնիւնտէ պիզ սիզին իֆիթիխարընըզ իզ ,
նիճէ քի սիզ տախի պիզիմ :
15 Վէ պու իթիզատ իլէ սիզէ էվվէլա կէլմէք իս-
թէրիտիմ , թա քի իքինճի քէրէմէ նայիլ օլասընըզ :
16 Վէ սիզտէն Մակեդոնիայա կէչէյիմ , վէ Մակեդո-
նիատան երնէ սիզէ կէլէյիմ , վէ սիզտէն Եհնու-
17 տիսթանա կէօնտէրիլէյիմ : Իմտի պունու տիւչիւն-
մէմտէ՛ աճապա խաֆիֆլիք մի էթտիմ , եօխսա
տիւչիւնտիւյիւմ չէլէրի թէ՛նճէ մի տիւչիւնիւ-
րիւմ , թա քի պէնտէ՛ պէլի պէլի՛ վէ եօզ եօզ

- 18 օլուռն : Ամմա Ալլահ էմին տիր քի պիղիմ սիզէ
 19 օլան սէօղիւմիւզ պէլի վէ հօգ օլմատը : Զիրա
 պիղտէն էա՛նէ պէնտէն վէ Սիզուանոստան վէ Տի-
 մոթէնոստան արանըզտա վա՛զ օլունան Ալլահըն
 Օղլու Յիսուս Քրիստոս՝ պէլի հէմ հօգ օլմատը .
 20 իլլա ծնտա պէլի օլտու : Զիրա Ալլահըն նէ գա-
 տար վա՛տլէրի վարըսա, ծնտա պէլի վէ ծնտա աւմին
 21 տիր, Ալլահըն ճէլալի իչիւն վատըթամըզ իլէ : Վէ
 պիղի սիզլին իլէ պէրապէր Քրիստոստա սապիթ
 22 էտէն վէ պիղի մէսհ էտէն՝ Ալլահ տըր . Ու քիմ
 պիղի միւհիւրլէտի տախի, վէ երւբէքլէրիմիզտէ
 23 Բուհուռն փէհինի վէրտի : Պէն իսէ ճանըմա Ալլահը
 շահիտ թութարմ, քի արթըզ Կորնթոսա՝ սիզի
 24 էսիրկէտիյիմտէն կէլմէտիմ : Տէյիլ քի՛ պիղ սիզլին
 իմանընըզա հիւքիւմտարըզ էտէրիզ, իլլա սիզլին
 սէվինճինիզէ եարտըմճըլար իզ . զիրա սիզ իման-
 տա տուրուրսունուզ :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ քէնտիմէ պունու միւնասիպ կէօրտիւմ, քի
 2 սիզէ երնէ գասալէթ իլէ կէլմէյիմ : Զիրա էյէր
 սիզի պէն գասալէթլէնտիրիրսէմ, եա պէնի սէ-
 վինտիրէճէք քիմ տիր, պէնտէն գասալէթլէնէն
 3 քիմսէ տէյիլ մի : Վէ սիզէ հէման պունու եազ-
 տըմ քի՛ կէլտիյիմ գէման պանա շազ օլմաղա կէ-
 րէք օլան քիմսէլէրտէն գասալէթիմ օլմասըն . չիւն
 հէփինիզտէն էօթիւրիւ կիւվէնիրիմ քի՛ պէնիմ շազ-
 4 լըզըմ սիզլին հէփինիզլին տիր : Զիրա չօգ սըզլէթ-
 տէն վէ երւբէք սըզընթըսընտան՝ սիզէ չօգ կէօզ
 եաշլէրի իլէ եազտըմ, տէյիլ քի գասալէթլէնէսիւ-
 նիզ, իլլա պէնիմ սիզէ զիյատէսի իլէ օլան մու-
 հապպէթիմի անկլայասընըզ :
 5 Վէ էյէր պիր քիմսէ գասալէթլէնտիրտի իսէ ,

- պէնի գասավէթլէնտիրմէտի իլլա քի պիր թարաֆ-
 6 տան , թա քի հէփինիդէ աղըր օլմայլմ : Պէօյլէ
 քիմսէյէ՝ չօգ քիմսէլէրտէն օլան պու թէքտիր հէ-
 7 թէր : Շէօյլէ քի պէր ա'քս' սիդ տահա զիյատէ պա-
 զըշլայլպ թէսէլլի վէրմէք կէրէքսինիդ , քի պու
 միսիլլիւ քիմսէ փէք գասավէթաէն եուտուլմայա :
 8 Յնտան էօթիւրիւ սիդէ եալվարըրմ քի՝ ծնա մու-
 9 հապպէթ մուգարէր էտէսինիդ : Զիրա հէման պու-
 նուն իչիւն տախի եազտմ , թա քի հէր շէյտէ
 միւթիւ միսինիդ տէյիւ թէճրիւպէնիդի պիլէյիմ :
 10 Վէ քիմէ քի պիր շէյ պաղըշլարսանըզ , պէն տա-
 խի ա'ալըշլարէ՝ զիրա պէն տախի՝ պաղըշլատըղըմը՝
 էյէր պիր շէյ պաղըշլամըշ իսէմ , ֆրիստոսուն հու-
 11 զուրունտա սիզլին իչիւն ա'ալըշլարէ՝ թա քի շէյ-
 թանա ալթ օլմայալմ . զիրա ծնուն գաստարընը
 պիլմէզ տէյիլիդ :
 12 Իմտի ֆրիստոսուն աւետարանը իչիւն Տրոասա
 կէտիլիմտէ , պանա Բապպտէն գափու աչըրմըշ օլ-
 13 մաղըլա , Գարնտաշմ Տրոսու պուլմատըղըմտան՝
 բուհումտա բահաթմ օլմատը . լաքին ծնար իլէ
 վէտալաշլպ՝ Մակեդոնիայա չըզտըմ :
 14 Ամմա պիդէ տայիմա ֆրիստոս իլէ զաֆէր վէ-
 րէն՝ վէ հէր հէրտէ պիդիմ վասիթամըզ իլէ ծնուն
 պիլկիսինին բախասընը պէյան էտէն Ալլահա շիւքը
 15 օլտուն : Զիրա կէրէք իսէլաս պուլաճազ կէրէք
 հէլաք օլաճազ քիմսէլէրին արասընտա՝ Ալլահա
 16 ֆրիստոսուն խօշ բախասը իզ . Պա'զըլարընա էօ-
 լիւմ իչիւն էօլիւմ բախասը՝ պա'զըլարընա իսէ
 հայաթ իչիւն հայաթ բախասը իզ . վէ պու շէյ-
 17 լէրէ քիմ գատիր տիր : Զիրա չօզլարը կիպի Ալ-
 լահն սէօզլիւնիւ թէզլիր էտէնլէր տէյիլիդ , իլլա
 խիւլիւսի փաքտէն կիպի՝ իլլա Ալլահտան կիպի
 Ալլահն հուզուրունտա ֆրիստոստա սէօյլէրիդ :

ՊԱՊ 3

- 1** Երևեսք քննութիւնի թափայտեալ մի էթմէյէ պաշարող .
 եօխսա պաղըլարը կիպի թարաֆընըզա թափայտ
 մէքթիւպլէրինէ՝ եախօտ թարաֆընըզտան թափ-
2 սիլէլէրէ՞ մի միւհթաճ իզ : Եիւրէքլէրիմիզտէ եա-
 զըլմը՝ հէփ աստէմլէրտէն թանըլըր վէ օգունուր
3 մէքթիւպիւմիւզ սիզ սինիզ . Չիւն պէլլիսինիզ քի՝
 պիզատէն իճրա օլունմուշ՝ ֆրիստոսուն մէքթիւպիւ
 սիւնիզ , քի տէյիլ միւրէքքէպ իլէ՝ իլլա տիրի Աւ-
 լահն Բուհու իլէ եազըլտը , տէյիլ թաշ լէփշալա-
4 բընա՝ իլլա եիւրէյին էթտէն լէփշալարընա : Վէ
 ֆրիստոսուն վասիթասի իլէ Ալլահա պէօյլէ իթի-
5 մատըմըզ վար : Տէյիլ քի քննութիւնտէն սիր շէյ՝
 քէնտիլիիմիզտէն կիպի տիւշիւնմէյէ գատիրիզ ,
6 իլլա սիրիմ գատիր օլմամըզ Ալլահտան ալը . Բի
 օ՝ պիզի եէնի ա՛տըն խըզմէթճիլէրի օլաա գատիր
 էլէտի , տէյիլ եազընըն իլլա բուհուն . զիրա եազը
7 էօլտիրիւր , ամմա բուհ հայաթ վէրիւր : Վէ էյեր
 էօլիւմիւն՝ եազըլար իլէ թաշլարտա բէսմ օլունան
 խըզմէթի ճէլալ իլէ օլտու իսէ՝ շէօյլէ քի խարայէլ
 օղըլլարը Մովսէսին եիւզիւնէ՝ սնուն եիւզիւնիւն
 պաթթալ օլունուր ճէլալի սէպէպինտէն՝ պազմադա
8 գատիր տէյիլլէր իտի , Բուհուն խըզմէթի նիճէ
9 տահա զիյատէ ճէլալ իլէ օլմայաճազ տըր : Զիրա
 էյեր ա՛ղապա հիւքմ օլմանըն խըզմէթի ճէլալ իսէ ,
 տահա չօզ զիյատէ սատագաթըն խըզմէթի ճէլալ-
10 տէ արթաճադ տըր : Զիրա ճէլիլ օլան շէյ՝ ճէլա-
 լին զայէթ ա՛լա օլտուղունտան՝ պու թարաֆտա
11 ճէլիլ օլմատը , Չիւն քի էյեր իպթալ օլունան՝ ճէ-
 լալտէ իտի իսէ , նէ՞ գատար զիյատէ պազի օլան՝
12 ճէլալտէ օլաճազ : Իմտի պէօյլէ իւմիտիմիզ վար
13 իքէն , չօզ ճէսարէթ իսթիմալ էտէրիզ . Վէ տէյիլ

Մովսէս կրպի քի՝ քէնտի եիւզիւնէ էօրթիւ դօ-
 րուսու, թա քի Խարայէլ օղուլարը իւղթալ օլաճադ
 14 ճէլլէն սօնունա պաղմայալար : Ամմա ծնլարըն ա-
 զըլարը ույուշտու . զիրա թա պու կիւնէտէք
 էսքի Ա՛նտըն օղունտուղունտա՝ օլ էօրթիւ տու-
 րույօր, գալաբըրըմամը տըր, չիւն քի՝ Գրիստոս-
 15 տա պաթթալ օլունուր : Լաքին թա պու կիւնէ-
 տէք Մովսէսին օղունտուղու գէման՝ ծնլարըն եիւ-
 16 րէյի իւզէրինտէ էօրթիւ եաթայօր : Ամմա ծնլար
 Բապաա տէօնտիւյիւ գէման՝ էօրթիւ գալաբըրըր :
 17 Վէ Բապալ՝ օլ Բուհ տուր, վէ Բապալըն Բուհու
 18 օլաուղու եէրաէ՝ ազատըդ օրատա տըր : Պիղ իսէ
 հէփիմիդ էօրթիւսիւզ եիւզ իլէ Բապալըն ճէլալինի
 ալինէտէ կրպի սէյր էտէրէք՝ հէման օ սուրէթէ
 Բապալըն Բուհունտան կրպի՝ ճէլալտէն ճէլալէ թէպ-
 տիլ օլուրուզ :

ՊԱՊ 4

1 Օնտան էօթիւրիւ պու խըզմէթ պիղտէ վար իքէն՝
 պիղէ մէրհամէթ օլունտուղունա կէօրէ՝ օսանմազըդ :
 2 Խլա ըզալէթին կիւլի չէյլէրինի ըէատ էտիպ՝
 Քէնա իլէ վարընմազըդ, հէմ Ալլահըն սէօղիւնէ
 հիլէ զաթմազըդ . Խլա Ալլահըն հուղուրունտա
 կէրչէքլիյին պէյանի իլէ քէնտիլէրիմիդի հէփ ա-
 3 տէմլէրին զամլրինէ թափսյէ էտէրիդ : Վէ էյէր
 պիղիմ աւետարանըմըդ էօրթիւլիւ իսէ տախի՝ հէ-
 4 լաք օլաճադ քիմաէլէրէ էօրթիւլիւ տիւր . Գի ծն-
 լարտա պու տիւննանըն ալլահը՝ իմանըզլարըն
 ա՛ղլընը քէօր էթտի, քի Ալլահըն թապիլիլի օլան
 Գրիստոսուն ճէլալինին աւետարանընըն նուրու
 5 ծնլարա տօղմայա : Զիրա քէնտիմիդի վա՛զ էթմէ-
 յօրուզ՝ Խլա Գրիստոս Յիսուս Բապալը, վէ քէնտի-

- 6 միգի օրհուսու իչիւն սիզէ գուլլար: Զիրա դարան-
լըզտան ըշըզ փարլամաղա տէչէն Ալլահ: Յիսուս
Քրիստոսուն երեզիւնտէ Ալլահն ճէլալի պիլկի-
սինին նուրունու վէրմէք իչիւն՝ երեւելէրիմիզէ
7 օ ըշըզ վէրտի: Վէ պու խազինէյի թօփրազ գապ-
լարտա թութարը: Թա քի գուվէթին չօգ զիյա-
տէ օլմասը՝ Ալլահտան օլա, վէ տէյիլ պիզտէն:
8 Հէր շէյտէ սըզընթը չէքէրիզ, լաքին սըզէթէ կէ-
մէզիզ. նաչարըզ չէքէրիզ, լաքին իւմլտսիզ գալ-
9 մազըզ. Գօվալանըրըզ, ամմա թէրք օլունմազըզ.
10 եէրէ չարիւրըրըզ, ամմա հէլաք օլունմազըզ. Յի-
սուսուն էօլիւմիւնիւ տայիմա թէնիմիզտէ թաշը-
րըզ, Թա քի Յիսուսուն է'օմլիւ տախի թէնիմիզ-
11 տէ պէյան օլունա: Զիրա պիզ հաշայանլար՝ Յի-
սուս իչիւն տայիմա էօլիւմէ թէսլիմ օլունուրուզ,
Թա քի Յիսուսուն է'օմլիւ տախի պիզիմ էօլիւմիւ
12 թէնիմիզտէ պէյան օլունա: Շէօյլէ քի պիզտէ էօ-
13 լիւմ՝ սիզտէ իսէ է'օմլիւր ա'մէլ էտէր: Վէ իմանն
հէման օ բուհունա մալիք օլտուղումուզ էճիւտէն՝
իւնանտըմ՝ ծնուն իչիւն սէօյլէտիմ՝ հազըլմըշ օլ-
տուղու կիպի, պիզ տախի ինանըրըզ, ծնուն իչիւն
14 տախի սէօյլէրիզ: Զիւն քի պիլիւրիզ քի՝ Բապպ Յի-
սուսուն տիրիւտէն՝ պիզի տախի Յիսուսուն վասի-
թասի իլէ տիրիւտէճէք, վէ սիզին իլէ հուզուրա
15 կէթիւրէճէք տիր: Զիրա հէր շէյ սիզին իչիւն
տիւր, Թա քի ի'նայէթ չօղալըպ՝ չօղալըն չիւքրիւ
իլէ Ալլահն ճէլալինէ արթա:
16 Պունուն իչիւն օսանմազըզ. լաքին էյէր պիզիմ
տիշարըքի ատէմիմիզ չիւրիւր իսէ տախի կիւն
17 պէ կիւն իչէրիքի թաղէլէնիր: Զիրա պիզիմ գէ-
մանի օլան հաֆիֆ սըզէթիմիզ՝ պիզէ զայէթ չօգ
խատտան զիյատէ էպէտի ճէլալ աղըրըզը ա'մէլ
18 էտէր: Զիւն քի կէօրիւնէն շէյլէրէ պազմազըզ, իւ-

լա կէօրինմէյէնդէրէ, զիրա կէօրինէնդէր զէմանի տիր, ամմա կէօրինմէյէնդէր էպէտի տիր:

ՊԱՊ 3

- 1 **Զ**իրա պիւրիդ քի՝ էյէր մէսքեանըմըղըն տինն հալի էվի պօղուլուրաա, Ալլահտան՝ էլ իլէ հափըմամըլ էլ կէօքէրտէ էպէտի պիր պինամըզ
- 2 վար: Զիւն քի պունտա՝ կէօքտէն օլան մէսքեանըմըզ կիյինմէյէ հասրէթ էտէրէք ահ չէքէրիզ:
- 3 Զիւն կիյինմիշ օլուպ չըպլագ պուլունմայաճաղըզ:
- 4 Զիրա պիզ պու մէսքեանտա օլանլար՝ եիւք ալթընտա ահ չէքէրիզ. պունտուն իչիւն քի սօյունմագ իսթէմէզիզ, իլլա իւսթտէն կիյինմէք. թա
- 5 քի էօլիւմիլ ճէտէ հայաթտէն եուտուլա: Ամմա պիզի հէման պու շէյէ հաղըրլայան՝ Ալլահ տըր,
- 6 քի օ պիզէ Բուհուն փէհինի տախի վէրտի: Իմտի տայիմա ճէսարէթ էտէրիզ, զիրա պիւրիդ քի՝ պիզ
- 7 թէնտէ հաղըր իքէն՝ Բապպաան ուզաղըզ: Զիրա
- 8 իման իլէ եիւրիւրիւզ, վէ տէյիլ կէօրիւշ իլէ Իմտի ճէսարէթ էտէրիզ, վէ րազի իզ քի՝ պախուտուս թէնտէն ուզագ՝ վէ Բապպըն եանընտա հա
- 9 զըր օլալըմ: Սնուն իչիւն տախի զայրէթ էտէրիզ քի՝ կէրէք հաղըր իսէք կէրէք ուզագ իսէք, օնա
- 10 մագպուլ օլալըմ: Զիրա կէրէք տիր քի՝ հէփիմիզ Քրիստոսուն աիվանը հուզուրունտա կէօրինէլիմ, թա քի հէր քէս քէնտի թէնի իլէ էթտիյի ամէլէրէ կէօրէ կէրէք էլի կէրէք քէօթիլ իվաղընը ալա:
- 11 Իմտի պիզ Բապպըն գօրղուսունու պիլմէյիլէ՝ ատէմէրի գանտըրըրըզ, վէ Ալլահա աշիքեար իզ վէ ումարըմ քի՝ սիզին զամիրէրինիզտէ տախի ա
- 12 չիքեար օլմուշուզ: Զիրա քէնտիմիզի եինէ սիզէ

- թափսյէ էթմէյօրուզ, իլլա սիզէ պիզաէն էօթիւ-
 րիւ իֆթիխար սէպէպի վէրիբիզ. թա քի երիզտէ
 վէ տէյիլ երիւքտէ իֆթիխար էտէնլէրէ Կօչէ-
 13 նիւզ օլտուն: Զիրա էյէր պիխուտ օլտուզ իսէ,
 Ալլահ իչիւն տիւր, վէ էյէր ա՛զլըմզ թամ իսէ,
 14 սիզին իչիւն տիւր: Զիւն քի Քրիստոսուն մուհազ-
 պէթի պիզէ զօր էտէր. զիրա պէօյլէ զըյաս էտէ-
 րիզ քի՝ էյէր պիրի հէփիսի իչիւն էօլտիւ իսէ, օլ-
 15 մուշ օլտու քի՝ հէփիսի էօլտիւլէր. Վէ հէփիսին
 ուղուրունա էօլտիւ, թա քի արթըզ եաշայանլար
 քէնտիլէրի իչիւն եաշամայալար, իլլա քէնտիլէրին
 16 ուղուրունա էօլէն հէմ տիրիլէն իչիւն: Շէօյլէ քի
 պիզ շիմտէն սօնկրա քիմսէյի թէնճէ պիլմզիզ. վէ
 էյէր Քրիստոսու թէնճէ պիլտիք իսէ տէ՛ լաքին
 17 շիմտի արթըզ պիլմէզիզ: Շէօյլէ քի էյէր պիր քիմսէ
 Քրիստոստա իսէ, եէնի մախլուզ տուր. էպրի շէյ-
 18 լէր կէշտի, իշթէ հէր շէյ եէնի օլտու: Վէ հէփի-
 սի Ալլահտան տըր քի՝ պիզի Յիսուս Քրիստոսուն
 վասիթասի իլէ քէնտիսի իլէ սուլ՝ էթտիրտի, վէ
 19 պիզէ սուլ՝ուն խըզմէթինի վէրտի. Եա՛նի քի Ալ-
 Լահ Քրիստոստա տիւնեայը՝ ծալարըն սուշլարը-
 նը սայմայարազ՝ քէնտիսի իլէ սուլ՝ էթտիրտի,
 20 վէ սուլ՝ուն սէօզիւնիւ պիզէ թէսլիմ էթտի: Իմ-
 տի Ալլահ պիզիմ վասիթամը իլէ եալլարըր կի-
 պի՝ Քրիստոսուն թարաֆընտան էլչիլիք էտէրիզ,
 Քրիստոս իչիւն ըէճա էտէրիզ, Ալլահ իլէ սուլ՝
 21 օլուն, Զիրա կիւնահ պիլմէյէնի պիզիմ իչիւն կիւ-
 նահ Գրոշէ էլլէտի, թա քի պիզ ծնուն իլէ՝ Ալ-
 Լահն սատապաթը օլալըմ:

ՊԱՊ 6

- 1 Իմտի պէրապէր իշլէր իքէն, եալվարըրը տաթի
 քի՝ սիզ Ալլահն ի՛նայէթինի նաֆիլէյէ զապուլ

- 2 էթմիշ օլմայանըդ : Զիրա տէր քի՛ Սէնի մազ-
պուշ զէմանտա տինկէտիւմ, վէ սանա խէլաս կիւ-
նիւնտէ եարտում էթտիւմ. իշթէ չիմտի մազպուշ
- 3 զէման՝ իշթէ չիմտի խէլաս կիւնիւ : շիշ պիր շէյ-
տէ՝ պիր թէօքէզ վէրմէղիզ, թա քի խըզմէթ գու-
- 4 սուրլու օլմայա : Խլա հէր շէյտէ քէնտիմիզի Ալ-
լահն խըզմէթճիլէրի կիպի թազտիւմ էտէրիզ, չօգ
սապր իլէ՝ սըզընթըլար իլէ՝ տէրտէր իլէ՝ սըղլէթ-
- 5 լէր իլէ՝ Քէօթէքլէր իլէ՝ հապսլար ըլա՝ տէտիրկին-
լիքլէր իլէ՝ զահմէթլէր իլէ՝ ույզուսուզլուզլար ը-
- 6 լա՝ աճըզլար ըլա՝ Փաքլըզ ըլա՝ պիլկի իլէ՝ սապր
իլէ՝ լէթաֆէթ իլէ՝ Ալիզ Բուհ իլէ՝ միւրայըսըզ մու-
- 7 հապպէթ իլէ՝ Կէրչէքլիք սէօզիւ իլէ՝ Ալլահն
գուվլէթի իլէ՝ սատազաթըն սաղտան վէ սօլտան
- 8 սիւահարը իլէ՝ Իզգէթ վէ իթիպարսըզլըզ իլէ՝
պէտնամլըզ վէ նամ ու շան իլէ : ալտատըճըլար՝
- 9 վէ Կէրչէք քիմսէլէր կիպի, Պէլիսիզ՝ վէ պէլլի
քիմսէլէր կիպի, էօլմիւշ քիմսէլէր կիպի՝ ամմա
իշթէ հաշայօրուզ, թէտիպ օլունան՝ ամմա էօլ-
- 10 տիւրիւլմէյէն քիմսէլէր կիպի, Գասավէթտէ օլան՝
ամմա տայիմա սէվինէն քիմսէլէր կիպի, Փազիր-
լէր՝ ամմա չօզլարընը զէնկին էտէն քիմսէլէր կի-
պի, հիշ պիր շէյի օլմայանլար՝ ամմա հէր շէյի
- 11 զապթ էտէնլէր կիպի իզ : Աղըըմըզ սիզէ աշըմըշ
սըր՝ եա Կորնթոսլուար, Եիւրէյիմիզ կէնիշլէնմիշ
- 12 տիր : Պիզտէ տարլըզ չէքմէյօրսուռնուզ, լաքին
քէնտի պաղըրլարընըզտա տարլըզ չէքէր սինիզ :
- 13 Վէ էվլատլարա կիպի սէօյլէրիւմ, պունա պէտէլ
սիզ տախի կէնիշլէնին :
- 14 Խմանսըզլար իլէ պիր պօյունտուրուզա կիրմէն .
զիրա սատազաթըն նահազլըզ իլէ նէ՞ հիսսէտար-
լըը՝ վէ ըըզըն դարանլըզ ըլա նէ՞ իշնազլըզ
- 15 զար : Վէ Քրիստոսուն՝ Բիլիար իլէ նէ՞ իթթիֆա-

- գը, եախօտ միւսինին՝ իմանսրդ իլէ նէ՞ հիսսէսի
 16 վար: Վէ Ալլահըն հէյքէլինին՝ փութլար իլէ նէ՞
 միւսնասիպէթի վար: զիրա սիզ՝ տիրի Ալլահըն հէյ-
 քէլի սինիզ, նիճէ քի Ալլահ տէտի: Օնլարըն ա-
 րասընտա սաքին օլաճաղըմ, վէ սրալարընտա կէ-
 ղէճէյիմ, վէ Օնլարըն Ալլահը օլաճաղըմ, վէ Օնլար
 17 գաւմըմ օլաճաղլար: Պոռնոռն իչիւն Օնլարըն օր-
 թասընտան չըզըն, վէ այրըլըն՝ տէյօր Բապպ, վէ
 18 նափաք շէյէ տօղունման: Վէ պէն սիզի գապուլ
 էտէճէյիմ, վէ Փէտէրլինիզ օլաճաղըմ, վէ սիզ օ-
 ղուլլարըմ վէ գըզլարըմ օլաճագսընըզ՝ տէյօր հէր
 շէյէ գատիր Բապպ:

ՊԱՊ 7

- 1 Իմտի եա սէվկիւլիւլէր՝ պու վա՛տէրիմիզ վար
 իքէն, քէնտիմիզի թէնին վէ բուհուն հէր մուր-
 տարըլընտան փաքլէյէրէք՝ Ալլահըն գօրգուսու
 իլէ ա՛ղիզլիք իւզըէ ա՛մէլ էտէլիմ:
 2 Պիզի գապուլ էտին: հիչ քիմսէյէ նահագլըզ էթ-
 մէտիք, հիչ քիմսէյի ֆէսատա վէրմէտիք, հիչ քիմ-
 3 սէյէ զատր էթմէտիք: Հիւքմ իչիւն սէօյլէմէյօ-
 բում: զիրա փէշին սէօյլէտիմ քի՝ պէրապէր էօլ-
 մէք վէ պէրապէր եաշամագ իչիւն եիւրէքլէրիմիզ-
 4 տէ սինիզ: Ի՛նտինիդտէ չօգ ճէսարէթիմ վար, սիզ-
 տէն էօթիւրիւ չօգ իֆթիխարըմ վար: Թէսէլլիտէն
 տօլմուշում, ճիւմէ սըզընթըմըդտա՝ շազլըզտան
 5 թաշգընըմ: Զիւն քի պիզ Մակեդոնիայա կէլտիք-
 տէ, վիւճիւտիւմիւզիւն հիչ պիր բահաթլըղը օլ-
 մատը, իլլա հէր շէյտէ սըզընթըտա օլտուգ: տի-
 շարըտան զավդալար՝ իչէրիտէն գօրգուլար վար ի-
 6 տի: Լաքին ալչագ կէճսիւլիւլէրէ թէսէլլի վէրէն
 Ալլահ՝ Տիտոսուն կէլմէսի իլէ սիզի միւթէսէլլի

- 7 էթտի: Վէ եալընըզ օնուն կելմէսի իլէ տէյիլ՝ իլ-
լա օնուն սիզտէն էօթիւրիւ թէսէլլի օլունատուզու
թէսէլլի իլէ տախի, չիւն քի սիզէ սիզին հասրէ-
թինիզի՝ սիզին ֆիզանընըզը՝ պէնիմ իչիւն սիզին
զայրէթինիզի խապէր վէրտի. չէօյլէ քի պէն տա-
8 հա զիյատէ սէվինտիմ: Զիրա էյէր սիզի մէքթիւպ
իլէ գասապէթլէնտիւրտիմ իսէ, փիշման օլուջօրու-
տոււմ իսէ տէ՝ փիշման տէյիլիմ. զիրա կէօրիւյօ-
րոււմ քի՝ օ մէքթիւպ սիզի գասապէթլէնտիւրտի,
9 անճազ պիր զէմանէտէք: Շիմտի սէվինիւրիմ, տէ-
յիլ քի գասապէթլէնտինիզ. իլլա քի թէվպէ իչիւն
գասապէթլէնտինիզ. զիրա Ալլահըն ի-ֆէ-ռէյնէ
կէօրէ գասապէթլէնտինիզ, թա քի պիզտէն հիչ
10 պիր չէյտէ զարար չէքմէյէսինիզ: Զիրա Ալլահըն
ի-ֆէ-ռէյնէ կէօրէ օլան գասապէթ՝ խէլատ իչիւն
փիշման օլունմազ թէվպէ հասիլ էտէր. ամմա
11 տիւնեանըն գասապէթի՝ էօլիւմ հասիլ էտէր: Զի-
րա իշթէ հէման պու՝ Ալլահըն ի-ֆէ-ռէյնէ կէօրէ
գասապէթլէնմէնիզ՝ սիզէ նէ՝ գատար ճէհտ՝ նէ՝ գա-
տար է՛օլը՝ նէ՝ գատար տարըլմազ՝ նէ՝ գատար գօր-
գու՝ նէ՝ գատար հասրէթ՝ նէ՝ գատար զայրէթ՝ նէ՝
գատար ինթիգամ հասիլ էթտի. հէր վէճհլէ քէն-
տինիզին պու չէյտէ փաք օլտուզունու կէօսթէր-
12 տինիզ: Իմտի սիզէ եազտըմ իսէ տէ՝ նահազ-
լըզ էտէն իչիւն՝ եախօտ նահազլըզ չէքէն իչիւն
տէյիլ իտի, իլլա քի՝ Ալլահըն հուզուրունտա պի-
զիմ սիզտէն էօթիւրիւ օլան ճէհտիմիզ սիզէ պէ-
13 յան օլա: Մնուն իչիւն սիզին թէսէլլինիզտէն էօ-
թիւրիւ միւթէսէլլի օլտուզ. վէ պախուստուս տա-
հա զիյատէ Տիտոսուն սէվինճինէ սէվինտիք քի՝
օնուն բուհու սիզին հէփինիզտէն բահաթլանտը:
14 Զիրա սիզտէն էօթիւրիւ օնա էյէր պիր չէյտէ էօ-
յիւնտիւմ իսէ, բէզիլ օլմատըմ. լաքին նիճէ քի՝

սիզէ հէր չէյի կէրչէքլիք իլէ սէօյլէտիք իսէ պէօյ-
լէճէ պիզիմ Տիտոսա օլան էօյիւնմէմիզ տախի կէր-
15 չէյէ չըգտը: Վէ ծնուն գալպի տահա զիյատէ սի-
զին իլէ տիր: չիւն քի հէփինիզին իթաաթընը՝
ծնու նիճէ գօրգու իլէ վէ տիթրէմէ իլէ գապու-
16 էթտիյինիզի խաթրընտա թութար: Խմտի սէփի-
նիրիմ քի՝ հէր չէյտէ սիզէ իթիմատըմ վար:

ՊԱՊ 8

1 Խմտի եա՛ գարնտաշլար՝ Մակեդոնիա քիլիսպլէ-
րինէ վէրիւմիշ օլան Ալլտհըն ի՛նայէթինի սիզէ
2 պիլաթիբիբիզ: Քի չօգ սըզընթը թէճրիւպէսինտէ՝
օնլարըն շազըզընըն չօղալմասը վէ ծնլարըն չէ-
տիտ ֆազիրլիյի՝ օնլարըն զանի ճէօմէրալիլի իլէ
3 զանիւմէթ օլտու: Զիրա չէհատէթ էտէրիմ քի՝
գուտրէթլէրինճէ՝ վէ գուտրէթլէրինտէն տախի զի-
4 յատէ իրատէթ կէօսթէրտիլէր: Զիւն քի պիզէ չօգ
նիյազլար իլէ եալվարաըլար քի՝ պու իհսանը՝ վէ
ա՛ղիլլէրէ օլան խըզմէթին իլհազըզընը գապու-
5 էտէլիմ: Վէ իւմիտ էթտիյիմիզ կիպի տէյիլ իլա
էվլէլա քէնտիլէրինի Բապպա թէսլիմ էթտիլէր:
6 անտէն Ալլտհըն իրատէթի իլէ պիզէ: Շէօյլէ քի՝
Տիտոսա րէճա էթտիք քի՝ էվլէլաէն պաշաաըզը
կիպի՝ հէման էօյլէ պու իհսանը սիզտէ թէքմիլ է-
7 տէ: Լաքին նիճէ քի հէր չէյտէ իմանտա վէ սէօզ-
տէ վէ պիլկիտէ վէ հէր ճէհտտէ վէ սիզտէն պիզէ
օլան մուհապպէթտէ արթար իսէնիզ, պու ի՛նա-
8 յէթտէ տախի արթաաընըզ: Թէնպիհ էտէրէք սէօյ-
լէմէյօրում, իլա զայրիլէրին ճէհտի սէպէպլնտէն՝
վէ սիզին մուհապպէթինիզին խալիս օլտուգունու
9 սընայարազ «էօյլէյօրում»: Զիրա Բապպըմըզ Յիտուս
Քրիստոսուն ի՛նայէթինի պիլիբ սինիզ, քի զէն-

- կին իբէն՝ սիզին իչիւն ֆազիր օլտու , թա քի
 10 սիզ ծնուն ֆազիրլէյի իլէ զէսկինլէնէսինիզ : Վէ
 պունտա րէյ վէրիրիմ . զիրա սիզէ պու ֆայլտէլի
 տիր , քի սիզ կէչէն սէնէտէն պէրու եալընըզ էյ-
 լէմէյի տէյիլ իլլա իսթէմէյի տախի փէշին պաշ-
 11 լատընըզ : Շիմտի իսէ իճրասընը տախի թէքմիլ է-
 տին . թա քի իսթէմէնին հազըր կէճնիւլլիյիւնի-
 ճէ իսէ , վարըզընա կէօրէ թէքմիլ էթմէք տախի
 12 էօյլէ օլա : Զիրա հազըր կէճնիւլլիւք վար իսէ ,
 պիր քիմսէ մալիք օլտուզունա կէօրէ մապպուլ
 13 տուր , տէյիլ մալիք օլմատըզընա կէօրէ : Զիրա
 զայրիւրէրէ բահաթ՝ սիզէ իսէ սըզընթը օլմազ իչիւն
 14 տէյիլ , իլլա հալ պիր օլուպ՝ շիմտիքի զէմանսէ
 սիզին արթըզընըզ ծնլարըն էքսիբլէյի իչիւն օլա .
 ծնլարըն արթըզը տախի սիզլին էքսիբլէյինիզ ի-
 15 չիւն օլա , թա քի հալ պէրապէրլիյի օլա : Նիճէ
 քի եազըլմըշ տըր . Զօղու օլանըն՝ արթմատը , վէ
 16 ազը օլանըն էքսիլմէտի : Ամա սիզաէն էօթիւրիւ
 պու ճէհաի Տիտոսուն եիւրէյինէ վէրէն Ալահա
 17 շիւքը օլտուն . Քի օ՝ կէրչի րէճայը զապուլ էյլէ-
 տի , ամա տահա ճէհալու օլմազըլա՝ քէնտի իրա-
 18 տէթի իլէ սիզէ չըզտը : Վէ ծնուն իլէ պէրապէր՝
 հէյի քիլիսալէր արասընտա աւետարանտա մէտն
 19 օլունան զարնտաշը կէճնտէրտիք . Վէ եալընըզ
 պու տէյիլ իլլա պու պիզիմ խըզմէթ էթտիյիմիզ՝
 Բապպըն քէնտի իզզէթի իչիւն վէ հազըր կէճնիւլ-
 լիյիւմիւզ իչիւն օլան իհսան իլէ պէրապէր՝ քիլի-
 20 սալէրտէն պիզէ եօլտաշ նասապ օլունտու : Վէ պուն-
 տան ինթիրազ էտէրիզ քի՝ օլմայա պու խըզմէթ
 էթտիյիմիզ զանիմէթտէ պիր քիմսէ պիզէ գուտըր
 21 պուլա : Զիւն քի էյի շէյէր իչիւն զայտ էտէրիզ .
 տէյիլ եալընըզ Բապպըն հուզուրունտա՝ իլլա ա-
 22 տէմլէրին հուզուրունտա տախի : Վէ օլլար իլէ

պէրապէր ոչ գարնտաշըմըզ կէօնտէրտիք, ծնու
քի նէչէ չէյլէրտէ չօգ տէֆա՝ սրնասարգ քի ճէհա
սահիպի տիր. ամմա շիմտի սիզէ օլան չօգ իթի-
23 մատտան էօթիւրիւ տահա չօգ ճէհայու տուր: Տի-
տոս իսէ, պէնիմ իլհազըմ վէ սիզին իշտաշընըզ
տըր. ամմա գարնտաշլարըմը՝ քիլիսալէրին մէ-
24 մուրլարը վէ Քրիստոսուն շանը տըրլար: Իմտի
սիզին մուհապէթինիզին՝ վէ սիզիմ սիզին իշիւն
իֆթիխարըմըզն իսպաթընը ծուարա քիլիսալարըն
հուզուրունտա կէօսթէրին:

ՊՄՊ 9

1 **Զ**իրա աղիզլէր իշիւն օլան խըզմէթին խուսու-
2 սունտա՝ սիզէ հազմագ պանա զիյատէ տիր, Զիւն
քի սիզին հազըր կէօնիլլիւիւհիւզիւ պիլիրիմ,
քի ծնուն իշիւն սիզտէն էօթիւրիւ Մակեդոնլուա-
րա իֆթիխար էտէրիմ քի՝ Աքայիա կէչէն եըլտան
պէրու հազըր տըր, վէ թարաֆընըզտան օլան դայ-
3 րէթ՝ չօզլարընը հարաքէթէ կէթիրտի: Վէ գարն-
տաշլարը կէօնտէրտիմ քի՝ սիզիմ սիզտէն էօթիւ-
րիւ իֆթիխարըմըզ պու խուսուստա պօշունա
չըզմայա. թա քի տէտիլիմ կիպի հազըրլանմըջ օ-
4 լաարըզ: Օլմայա քի՝ էյեր պէրապէրիմճէ Մակի-
դոնլուար կէլիրսէ՝ վէ սիզի հազըրլանմամըջ պու-
լուրլարսա, պիզ՝ տէմէյէլիմ սիզ՝ պու իֆթիխա-
5 րըն ճէսարէթինտէ բէզիլ օլալըմ: Իմտի իզթիզալը
սայտըմ քի՝ գարնտաշլարա հայլարայըմ, քի սիզէ
էվլէլ կէլէլէր, վէ սիզին փէշին խապէր վէրիլմի:
պէրէքէթինիզի էվլէլճէ հազըր էտէլէր, քի պու
մինվալ իւզրէ պէրէքէթ կիպի վէ տէշիլ թամա-
6 քեարըզ կիպի հազըր օլա: Հէմ պուհու քէրէս քի
նէքէպիք իլէ էքէն՝ նէքէպիք իլէ տախի պիչէճէք,

- վէ պէրէքէթ իլէ էքէն՝ պէրէքէթ իլէ տախի պիչէ-
 7 ճէք, շէր քէս՝ կէօնլիւնատէն իրատէթ էթտիյինէ
 կէօրէ Վէր-իւ. զասավէթ իլէ՝ եա ճէպր իլէ տէյիլ.
 8 զիրա Ալլահ՝ շէն վէրիճիյի սէվէր: Վէ Ալլահ՝ սի-
 զէ հէր ի՛նայէթի արթըրմազա գատիր տիր. թա
 քի հէր շէյտէ տայիմա թէքմիլ քիֆայէթիւիզ օլ-
 9 մազ ըլա, հէր էյի ա՛մէլտէ արթասընըզ: Նիճէ քի
 եազըլմըշ սըր. Սաչտը, ֆուգարալարա վէրտի,
 10 զնուն սաստազաթը էպէտէն գալըր: Վէ էքէնէ թօ-
 խում՝ հէմ եէմէք իշիւն էքմէք ինսան էտէն՝ սի-
 զին թօխումունուզու վէրսին, վէ չօղալթսըն, վէ
 11 սաստազաթընըզըն մահսուլաթընը արթըրսըն: թա
 քի հէր շէյտէ՝ պիզիմ վասիթամըզ իլէ Ալլահա
 շիւքը հասիլ էտէն հէր ճէօմէրտլիքտէ զէնկիւլէ-
 12 նէսիւիզ: Զիրա պու խըզմէթին իճրասը՝ եալընըզ
 ա՛ղիզլէրին էքսիքլիյինի տօլտուրմազ, իլլա Ալլա-
 13 հա չօգ շիւքըրլէր իլէ տախի արթար: Զիւն քի պու
 խըզմէթին թէճրիւպէսի իլէ՝ Քրիստոսուն աւետա-
 րանընա իզրար էթտիյինիզ իթաա՛թ իշիւն վէ զն-
 14 իշիւն Ալլահա շիւքը էտէրլէր: Վէ զնլարըն սիզին
 իշիւն նիյազլարը իլէ՝ սիզին իւզէրինիզտէ օլան
 Ալլահըն զայէթ ա՛ղիմ ի՛նայէթի իշիւն սիզէ հաս-
 15 րէթ չէքէրլէր: Վէ Ալլահա՝ թա՛պիր օլունմազ
 պախշիշի իշիւն շիւքը օլսուն:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պէն Պօղոս քէնտիմ՝ Քրիստոսուն մահճուպ-
 լուզու վէ լաթիֆլիյի իլէ սիզէ եալվարըրմ քի՝
 արանըզտա երւզ երւզէ իքէն՝ ալչազ կէօնիւլլիւ
 իտիմ, ամմա ուզազ իքէն սիզէ ճէսարէթլի օլու-
 2 բում, Վէ բէճա էտէրիմ քի եանընըզտա օլտու-

դու մտա՛ պիղի թէնճէ կէզէր կիպի զանն էտէն
 պա՛ղը քիմսէլէրէ՛ զանն էթտիյիմ իթիմատ իլէ ճէ-
 3 սարէթ էթմէյիմ: Զիրա թէն իլէ կէզէր խէք տէ՛
 4 թէնճէ ճէնք էթմէյօրուզ: Զիւն քի ճէնկիմիլին սի-
 լահլարը ճիմամնի տէյիլլէր, լաքին հիսարլար երզ-
 5 մագ իչիւն՝ Ալլահ իլէ գուվլէթլի տիրլէր: Վէ գու-
 րունթուլարը հէմ Ալլահն պիլկիսի իւզէրինէ հիւ-
 ճէլէնէն հէր հիւքսէքլիյի երզարըզ, վէ հէր միւ-
 լահազայը Քրիստոսուն իթաաթընա էսիր էտէրիզ,
 6 վէ իթաաթընը թէքմիլ օլտուզու թազտիրտէ՛
 հէր իթաաթսըզլըզտուն ինթիգամ ալմաղա հազը-
 7 րըզ: Եիւզտէ օլան շէյլէրէ՛ մի պաղարսընըզ. էյէր
 պիր՝ քիմսէ քէնտիսինէ կիւվէնիքսէ քի՛ Քրիստո-
 սուն տուր, քէնտիլիյինտէն նինէ պունու տիւ-
 շիւնսին քի՛ օ նիճէ Քրիստոսուն խսէ, պիղ տա-
 8 խի էօյլէ Գրէ-~~պատմագ~~ Զիրա էյէր Բապալըն պի-
 զէ՛ մամուրիյէթինիզ իչիւն վէ տէյիլ երզըլմանըզ
 իչիւն՝ վէրտիյի հիւքիւմէթտէն էօթիւրիւ պիր ալ
 տահա զիյատէճէ իֆթիլսար էտէր իսէմ տէ, ու-
 9 թամմայաճաղըմ. Թա քի մէքթիւպլէր իլէ սիզի
 10 գօրգուտուր կիպի կէօրիւնմէյիմ: Զիրա պէլէ տէր
 քի՛ մէքթիւպլէր աղըր վէ գուվլէթլի տիրլէր, ամ-
 մա թէն հուզուրա կէլտիքտէ զայի՛ֆ՝ վէ սէօզ հա-
 11 զիր տիր: Պու միսիլու քիմսէ պունու տիւշիւն-
 սին քի՛ պիզլէր հաղըր տէյիլ իքէն մէքթիւպլէր
 իլէ սէօզտէ նիճէ իսէք, հուզուրա կէլտիյիմիլտէ
 12 ա՛մէլ իլէ տախի էօյլէ իզ, Զիրա քէնտիլիլիլ քէն-
 տիլէրինի թափսիյէ էտէն պա՛ղը քիմսէլէրտէն էվ-
 լա սայմաղա՛ եա ծալա՛ րիւպար էթմէյէ ճէսարէթ
 էթմէզիլ. լաքին օնլար՝ քէնտիլէրինի քէնտիլէրի ի-
 լէ էօլտիւքլէրինտէն՝ վէ քէնտիլէրինի քէնտիլէրինէ
 13 րիւպար էթտիքլէրինտէն ֆէհմսիզ տիրլէր: Ամա
 պիղ էօլշիւտէն ալըրը նէմսէլէր իլէ իֆթիլսար

- էթմէյէճէյիզ , իւլա Ալլահնն պիզէ թաղտիմ էթ-
տիլի դանուունն էօլչիւտինէ կէօրէ , քի սիզէտէք
14 եէթիչէլիմ : Զիրա սիզէ եէթիչմէյօրուզ կիպիլ քէն-
տիմիլի խատտէն զիյատէ ուզաթմազըզ . զիրա
Քրիստոսուն աւետարանը իլէ՝ սիզէ տէք տախի
15 եէթիչաիք : Ղայրիլէրին էմէքլէրինէ՝ էօլչիւտէն
աշըրը շէյլէր իլէ իֆթիխար էթմէյէճէյիզ . լաքին
իւմիւտիմիլ վար քի՝ իմաննըզ արթտըզճա՝ գա-
նունուումուզա կէօրէ սիզին իլէ զիյատէսինճէ պէօ-
16 յիւչէլիմ . Քի աւետարանը սիզաէն էօթէ օլան եէր-
լէրէ վա՛զ էտէլիմ . տէյիլ քի ախէրլէրին դանու-
17 նու իլէ՝ հազըր շէյլէրլէ իֆթիխար էտէլիմ : Ամնա
իֆթիխար էտէն՝ Բապպ իլէ իֆթիխար էթսին :
18 Զիրա քէնտի քէնտինի թաւսիյէ էտէն մազպուլ
տէյիլ՝ իւլա Բապպըն թաւսիյէ էթտիլի քիմնէ հա-
պպ :

ՊԱՊ 11

- 1 Քեաշքի ա՛գըլըզըզըզմա պիր ազ թէհամմիւլ է-
տէյիտինիզ , լաքին ֆիլվազի՝ պանա թէհամմիւլ է-
2 տէրսինիզ , Զիրա սիզին իչիւն՝ Ալլահնն զայրէթի
իլէ զայրէթ չէքէրիմ . չիւն քի սիզի Քրիստոսա
փաք պիքիլ իզհար էտէյիմ տէյիւ՝ պի՛ր էրքէյէ
3 նիչանլատըմ : Ամնա դօրգարըմ քի՝ երլան ֆիլմնէ-
լիլի իլէ Եվայը նիճէ ալտաթտը իսէ , օլմայա քի
սիզին ֆիքրինիզ տէ պէօյլէ՝ Քրիստոստա օլան
4 սաֆտէրունլուգտան ֆէսատա վարա : Զիրա էյէր
կէլէն քիմնէ՝ պիզիմ վա՛զ էթմէտիլիմիլ զայրի Յի-
սուս վա՛զ էտէրսէ , եախօտ ալմաուըզընըզ պիր
զայրի բու՛հ եա գապուլ էթմէտիլինիզ զայրի աւե-
տարան ալըրսանըզ , էյի թէհամմիւլ էտէր իտինիզ :
5 Զիրա զըյաս էտէրիմ քի՝ էն պէօյիւք առաքեալ-
6 լարտան հիչ պիր էքսիլիմ եօզ տուր : Վէ էյէր տա-

- խի սէօղտէ ճանիլ իսէմ, լաքին ի՛լմտէ տէյիլիմ.
 չիւն քի հէր շէյտէ՝ հէփիսիստէ սիղէ պէյան օլ-
 7 տուգ: Եօխսա սիղ երւճէլէնէսինիզ տէյիւ քէնտի-
 մի ալչազլատում իսէ, կիւնա՛ն մը իշլէտիմ. զիրա
 Սլլա՛նն աւետարանընր սիղէ ճապա վա՛զ էթտիմ:
 8 Սիզին խըզմէթինիզ իչիւն ի՛ւլիւֆէ ալարազ դայ-
 9 ըի քիլիսալարը սօյտում: Վէ սիզին եանընդտա
 իքէն՝ եօզսուլլուգ չէքտիմ իսէ տէ, հիչ քիմսէյէ
 աղբրլըզ վէրմէտիմ. զիրա Մակեդոնիատան կէլէն
 դարնաալար էքսիքլիյիսի տօյտուրտուլար. վէ
 քէնտիմի՛ հէր շէյտէ սիղէ երւք օլմազտան սազլա-
 10 տրմ, հէմ սաղլայաճաղըմ: Պէնտէ Քրիստոսուն
 կէրչէքլիյի վար քի՛ պու իֆթիխարւմ Աքայիանըն
 11 սէմթլէրինտէ քէսիլմէյէճէք: Նի՛չիւն. սիղի սէ՛վ-
 12 մէտիյիմ իչիւն մի. Սլլա՛ն պիլեր, Ամիա էթտիյիմ
 չէյի՛ հէման էտէճէյիմ. չէօյլէ քի իֆթիխար էթ-
 տիքլէրի շէյտէ՛ պիզիմ կիպի պուլունմազա սէպէպ
 13 իսթէյէյլէրին սէպէպլինի քէսէյիմ, Զիրա պունճի-
 լէյին եալան առաքեալլար՝ Քրիստոսուն առաքեալ-
 14 լարը քիսլէթինէ կիրէն հիլէպազ իշճիլէր տիր, Վէ
 ա՛ճայիպ տէյիլ. զիրա շէյլման քէնտիսի Գա՛ն ըլըզ
 15 մէլէյի սուրէթլինէ կիրէր: Իմտի ծնուն խըզմէթ-
 ճիլէրի տախի՛ սատազաթ խըզմէթճիլէրի քիսլէթի-
 նէ կիրէրլէր իսէ, պէօյիւք շէյ տէյիլ տիր. ամիս
 16 ծնլարըն սծնու ա՛մէլլէրինէ կէօրէ օլաճազ: Եինէ
 սէօյլէրիմ քի՛ պէնի քիմսէ ա՛ղբլըզ սանմաարն.
 եօզ իսէ, պէնի պարի ա՛ղբլըզ կիպի դապուլ է-
 տին, քի պէն տախի պիր ազ իֆթիխար էտէյիմ.
 17 Պու իֆթիխարըն ի՛թիմատը խուսուսունտա սէօյ-
 լէտիյիմի՛ Բապպա կէօրէ սէօյլէմէյօրում, իլլա ա՛-
 18 զբլըզլըզտան կիպի: Զիւն քի չօզ քիմսէլէր թէնճէ
 իֆթիխար էտէրլէր, պէն տախի իֆթիխար էտէ-
 19 ճէյիմ: Զիրա սիզ ա՛ղբլըլար օլմազ ըլա, ա՛ղբլ-

- սըղլարա կէօնիւ խօշնուտուղու իլէ թէհամմիւլ
 20 էտէր սինիզ: Զիրա սիզի էյէր պիր քիմսէ գուէ է-
 տէրսէ, էյէր պիր քիմսէ Կալէնէնէրսէ, էյէր պիր
 քիմսէ էլէնէնէնէն պլլլլլա, էյէր պիր քիմսէ թէքէպ-
 պիւր էտէրսէ, էյէր պիր քիմսէ Երւզիւնիւզէ վու-
 21 բուրսա, թէհամմիւլ էտէրսինիզ: Այլպ իչիւն սէօյ-
 լէյօրուս, կէօյա քի պիզ զայի՛ֆ իտիք. ամմա պիր
 քիմսէնին ճէսարէթ էթտիլի շէյտէ՝ ա՛գըլսըզլլզ ի-
 22 լէ սէօյլէրիմ՝ պէն տախի ճէսարէթ էտէրիմ: Օն-
 լար Խպրանիլէ՛ր մի տիր, պէն տախի. Խարայէլի-
 լէ՛ր մի տիր. պէն տախի. Արրահա՛մ զիւրրիյէթի
 23 մի տիրլէր, պէն տախի. Քրիստոսուն խըզմէթճի-
 լէրի՛ մի տիր, ա՛զլլ Կօզ կիպի սէօյլէրիմ՝ պէն զի-
 նատէ. զահմէթլէրտէ՝ տահա զիյատէ, քէօթէք-
 լէրտէ՝ հաստէն զիյատէ, հապսարտա՝ տահա
 24 զիյատէ, էօլիւմլէրտէ՝ չօզ քէրրէ. Յէհուտիլէրտէն
 պէն քէրրէ գըրգտան պիր էքսիք Խէյէէ հէտիմ.
 25 Իւչ տէֆա՝ տէօյիւլտիւմ, պիր տէֆա՝ թաշլանտըմ.
 Իւչ տէֆա՝ կէմի իլէ գարայա տիւշտիւմ, պիր կիւն
 26 պիր կէճէ էնկինտէ գալտըմ: Զօզ տէֆա՝ Կօլճու-
 լուգտա՝ բըմաղլար թէհլիքէլէրի՝ խըսըղլար թէհ-
 լիքէլէրի՝ միլլէթիմտէն թէհլիքէլէր՝ թայիֆէլէրտէն
 թէհլիքէլէր՝ շէհրտէ թէհլիքէլէր՝ չէօլտէ թէհլիքէ-
 լէր՝ տէնիլտէ թէհլիքէլէր՝ Կալան գարնտաշլար արա-
 27 սընտա թէհլիքէլէր չէքտիմ: Զահմէթտէ վէ միհնէթ-
 տէ՝ չօզ տէֆա՝ ույզուսուզլուգտա՝ աճլլզ վէ սուսուզ-
 լուգտա՝ չօզ տէֆա՝ օրուճտա՝ սօղուգտա վէ չըփլազ-
 28 լըգտա օլտոււմ: Տիշարըքի չէլլէրտէն մա՛տա՝ հէր կիւն-
 քի տաղտաղամ՝ հէփ քիլիսալէրին գայղուսու օլտու:
 29 Քիմ գայի՛ֆլէնիր տէ պէն գայի՛ֆլէնմէմ: Քիմ սիւր-
 30 չէք տէ՝ պէն աթէշլէնմէմ: Էյէր իֆթիլար էթմէք
 լազըմ կէլսէ, գայի՛ֆլիլիմ խուսուսունտա իֆթի-
 31 խար էտէճէլիմ: Էպէտէն միւպարէք օլան՝ Բապ-

պըմըզ Յիսուս Գրիստոսուն Ալլահը վէ փէտէրի
 32 պիլիբ քի՝ եալան սէօյլէմէմ: Տըմըշդտա Արեւո փա-
 տիշահըն միլլէթպաշըսը՝ պէնի թութմաղա իօթէ-
 33 յէրէք՝ Տըմըշդուլարըն շէհրինի կէօզէտիր իտի. Վէ
 հիսարտան աշաղա պիր փէնճէրէտէն սէփէտ իլէ
 սարգըտըլտըմ, վէ Օնուն էլլէրինտէն դաշտըմ:

ՊԱՊ 12

1 Հադգան իֆթիխար էթմէք՝ պանա ֆայիտէ էթ-
 մէզ. զիրա Բապպըն ըիւյալարընա վէ իշահալարը-
 2 նա կէլէճէյիմ: Օն տէօրթ երլտան էվվէ Գրիս-
 տոստա պիր ատէմ պիլտիմ, [թէնտէ մի՝ պիլմէմ,
 եօխաա թէնտէն խարիճ մի՝ պիլմէմ, Ալլահ պի-
 լիբ,] քի օլ քիմսէ իւշիւնճիւ կէօյէտէք զափրլտը:
 3 Վէ պունճիլէյին քիմսէյի պիլտիմ, թէնտէ մի՝ թէն-
 տէն խարիճ մի՝ պիլմէմ, Ալլահ պիլիբ, քի օ՝ ճէն-
 4 նէթէ գափըլտը, Վէ սէօյլէնմէզ սէօզլէր իշիթսի,
 քի ճնլարը սէօյլէմէք՝ ատէմէ ճայիզ տէյիլ տիր:
 5 Պունճիլէյին քիմսէ իշիւն իֆթիխար էթմէճէյիմ,
 ամմա քէնտիմ իշիւն իֆթիխար էթմէյէճէյիմ, իլլա
 6 քի զայի՝ ֆլիքըլէրիմտէն էօթիւրիւ: Ջիրա էյէր իֆ-
 թիխար էթմէք իսթէրսէմ, ա՛գըլտըզ օրմայաճաղըմ,
 չիւն քի կէրչէք սէօյլէյէճէյիմ. ամմա ոսղընըրըմ
 քի՝ պիր քիմսէ պէնտէ՝ պէնի կէօրտիւյիւնտէն ետ
 պէնտէն իշիթսիի շէյտէն զիյաաէ պիր շէյ զանն
 7 էթմէյէ: Վէ իշահալարըն հատտէն զիյաաէլլիյնէ
 թէքէպպիւր էթմէյիմ տէյիւ՝ պանա թէնիմտէ պիր
 տիւրթիւ՝ շէյթան մէլէյի վէրիլտի, քի պանա է-
 8 զիյէթ վէլէ, թա քի թէքէպպիւր էթմէյիմ: Պուն-
 տան էօթիւրիւ Բապպա իւշ տէֆա՝ եալվարտըմ,
 9 քի պէնտէն տէֆ՝ օլա: Վէ պանա տէտի. Պէնիմ
 ի՛նայէթիմ սանա եէթէր, զիրա գուվվէթիմ՝ գա-

- յի՛Քլիքատ թէքմիլ օլուր . իմտի ճանի կէօնիւլտէն
 զայի՛Քլիքլէրիմտէն էօթիւրիւ տահա զիյատէ իֆ-
 թիւսար էտէճէյիմ, թա քի Քրիստոսուն գուվլէթի
 10 պէնիմ իւզէրիմէ թէսքին էտէ : Օնուն իչիւն Քրիս-
 տոսուն ուղուրունա զայի՛Քլիքլէրտէն՝ սիթէմլէր-
 տէն՝ ինթիաճտան՝ գուլաւանմագտան՝ սըզընթըլար-
 տան բազի իմ . չիւն զայի՛Ք օլտուղում գէման՝ օ
 11 զէման գուվլէթի իմ : Իֆթիւսար էթմէյիլէ ա՛-
 զըլսըզ օլտում . պէնի սիզ զօրլատընըզ , զիրա պէն
 սիզտէն թաւսիյէ օլունմալը խոխմ . չիւն քի հիչ
 պիր շէյ տէյիլ խէմ տէ՝ էն պէօյիւք առաքեալ-
 12 լարտան հիչ պիր էքսիյիմ օլմատը : Կէրչի առաք-
 եալըն նիչանլարը՝ թէքմիլ սապր իլէ՝ ալամէթլէր
 վէ հիքմէթլէր վէ գուվլէթի իչլէր իլէ արանըզ-
 13 սա իճրա օլունտու : Զիրա սիզ սայիր քիլիսալէր-
 տէն կէրի գալտըզընըզ շէյ նէ՝ տիր , իլլա քի պէն
 քէնտիմ սիզէ աղըրլըզ վէրմէտիմ . պու նահազ-
 14 լըզը պանա ա՛Քվ էտին : Իշթէ իւչիւնճիւ քէրրէ սիզէ կէլմէյէ հաղըրըմ ,
 վէ սիզէ աղըրլըզ վէրմէյէճէյիմ . զիրա շէյլէրլինիզի
 արամամ , իլլա սիզի : չիւնքի չօճուզլար աթալար
 իչիւն խազինէ պիրիքտիրմէյէ պօրճլու տէյիլլէր ,
 15 իլլա աթալար չօճուզլար իչիւն : Պէն խէ ճանդա-
 րընըզըն ուղուրունա ճանի կէօնիւլտէն խարճ է-
 տէճէյիմ , վէ խարճ օլունաճաղըմ , էյէրչի պէն
 սիզի տահա զիյատէ սէվիպ՝ սիզտէն տահա աղ
 սէվիլիր խէմ տէ :
 16 Լաքին օլտուն քի՝ պէն սիզէ աղըրլըզ վէրմէ-
 տիմ , ամմա Ֆէնտպազ օլմագ իլէ՝ սիզի հիլէ իլէ
 17 թուլթտում : Սիզէ կէօնտէրտիյիմ քիմէլէրլին պի-
 18 ըի վատիթասի իլէ սիզէ զատը էթալիմ մի : Տիտո-
 սա եալվարտըմ , վէ պէրապէր գարնտաշը կէօն-
 տէրտիմ . Տիտոս սիզէ պիր զատը էթալի՞ մի . հէ-

ման պիր բուհսա՝ հէման պիր թարիգտէ երւրի՞ւ
մէտիք մի :

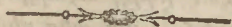
- 19 Երնէ զանն էտէրպինիզ քի՛ սիղէ ճէվա՞պ մը վէ-
րիօրուզ . Ալլահըն հուզուրունտա Քրիստոստա
սէօյլէյօրուզ . Լաքին հէփիսի՛ հա սէվկիւլիւէր՝ սի-
20 զին մա՛մուրիյէթինիզ իչիւն տիւր : Զիրա գօր-
գարըմ քի՛ օլմայա կէլտիյիմտէ՛ սիզի իսթէտլիմ
հալտէ պուլմայըմ, պէն տախի սիղէ՛ իսթէմէտլիյի-
նիզ կիպի պուլունայըմ . օլմայա աբա՛նըլա նիզա՛-
լար՝ հասէտլէր՝ էօվքէլէր՝ զավզալար՝ զիյպէթլէր՝
զամաալլըզլար՝ քիպիրլիքլէր՝ նիզամսըզլըզլար օլա .
21 Օլմայա քի՛ երնէ կէլտիյիմտէ՛ Ալլահըմ պէնի եա-
նընըզտա ալչաղլատա , վէ մուզատտէմա կիւնահ
էտիպ՝ իչլէմիչ իտիքլէրի նափաքլըզ վէ զինա վէ
էտէպսիզլիք իչիւն թէվպէ էթմէմիչ չօգ քիմսէլէր
իչիւն եաա չէքէյիմ :

ՊԱՊ 13

- 1 Պու սիղէ կէլէճէյիմ իւչիւնճիւ տէֆա՛ տըր, իքի
վէ իւչ չահիտին աղզը իլէ հէր սէօզ սապիթ օլա-
2 ճազ տըր : Էվլէլ սէօյլէտիմ, վէ իքինճի տէֆա՛տա
եանընըզտա իքէն կիպի՛ փէչին սէօյլէրիմ, վէ եա-
նընըզտա տէյիլ իքէն՝ մուզատտէմա կիւնահ էտին-
լէրէ վէ հէփ գալանլարա չիմտի եազարըմ քի՛ է-
3 յէր թէքրար կէլիրսէմ, էսիրկէմէյէճէյիմ . Զիւն քի
պէնտէ սէօյլէյէն Քրիստոսուն թէճրիւպէսին ա-
րարսընըզ, քի օ՛ հազգընըզտա զայի՛ֆ տէյիլ, իլա
4 արանըզտա գուվլէթլի տիր : Զիւն քի զայի՛ֆլիք
իլէ էյէր խաչա չըգարըլար իսէ տէ, լաքին Ալլա-
հըն գուվլէթլիլէ եաչայօր . չիւն քի պիզ տախի օն-
տա զայի՛ֆ իսէք տէ, լաքին սիղէ՛ Ալլահըն գուվ-
5 վէթի իլէ օնուն պիլլէսինճէ եաչայաճաղըզ, քէն-

- տինիդի սընայըն, էյէր իմանտա իսէնիդ. քէնտի-
նիդի թէճրիւպէ էյէյին. եօխաս քէնտինիդի թա-
նըմա՞ղմը սընըդ քի՝ Յիսուս Գրիստոս սիզտէ տիր,
6 էյէր քի ըտտ օլունմուշ տէյիլ իսէնիդ: Ամմա ու-
մարրմ քի՝ թանըյաճագսընըդ, քի ըտտ օլունմուշ
7 տէյիլիդ: Վէ Ալլահա նիազ էտէրիմ քի՝ հիչ պիր
քէմլիք էթմէյէսինիդ. տէյիլ քի պիզ դապուլ օ-
լունմուշ կէօրիւնէլիմ, իլլա քի սիզ խայրը իչէյէ-
սինիդ, պիզ իսէ դօ ըտտ օլունմուշ կիպի օլալըմ:
8 Զիրա կէրչէքլիյէ դարչը հիչ պիր շէյէ դատիր տէ-
9 յիլիդ, իլլա կէրչէքլիյին ուղուրունա Գառլէն: Զի-
րա պիզ դայի՛ք օլտուղումուզ՝ սիզ իսէ գուլվէթ-
լու օլտուղումուզ ղէման՝ սէվինիլիդ. հէմ տէ նի-
10 յաղըմըդ պու տուր քի քեամիլ օլաղընըդ: Օնուն
իչիւն եանընըդտա տէյիլ իքէն՝ պունլարը եաղա-
յօրում, թա քի Բապարն պանա մա՛մուր էթմէք
վէ տէյիլ երգմազ իչիւն վերտիյի գուլվէթէ կէօրէ՝
եանընըդա կէլտիյիմտէ սէրթլիք գուլլանմայըմ:
11 Ի՛նտի եա՛ դարնտաշլար՝ շազ օլուն, քեամիլ օ-
լուն, միւթէսէլլի օլուն, պիր ֆիքրտէ օլուն, սէ-
լամէթ իւզրէ օլուն. վէ մուհապպէթին հէմ սէլա-
12 մէթին Ալլահը պիլէնիդճէ օլա: Պիրի պիրինիդի ա-
զիզ էօիիւշ իլէ սէլամլայըն. ճիւմլէ ա՛զիզլէր սիւ-
13 ղէ սէլամ էտէրլէր: Բապալ Յիսուս Գրիստոսուն
ի՛նայէթի վէ Ալլահըն մուհապպէթի վէ Ա՛զիզ Բու-
հուն իլհագլըղը ճիւմլէնիդ իլէ օլուն. ամին:

Կորնթոսաւարա իսթնճէ Չէթիւպ Մալեդոնեանըն ֓ե-
լէպդէ շէհրէսթէն Տեքոս հէմ Ղոհանըն լաւեթաթ իլէ
Էաղըմըշ Կըր:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԳԱՂԱՏԱԼԸԼԱՐԱ

ՄԵՔԹԻՒՊԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս առաքեալ ատէմէրտէն տէյիլ հէմ ատէմ-
լէր վասիթասի իլէ տէյիլ՝ իլլա Յիսուս Բրիստո-
սուն վէ ծնու էօլիւլէրտէն տիրիլտէն փէտէր Աւ-
2 լահըն վասիթասի իլէ, Վէ պիլէմճէ օլան հէփ
3 գարնտաշլար՝ Գաղատիանըն քիլիսալէրինէ. Սիգէ
փէտէր Ալլաւտան վէ Բապպըմըզ Յիսուս Բրիս-
4 տոստան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ օլսուն. Քի օ՝ կիւ-
նահլարըմըզ իչիւն քէնտինի վէրտի, թա քի պիլի՝
Ալլահ վէ փէտէրիմիլին իրատէթինէ կէօրէ՝ շիմ-
5 տիքի եարամազ ա՛սիրտէն խէլաս էտէ. Քի ծնա
էպէտլէր էպէտինճէ համտ օլսուն. ամին:
- 6 Թա՛ճճիւլ էտէրիմ քի՝ սիզի Բրիստոսուն ի՛նա-
յէթինէ տա՛վէթ էտէնի պրազըպ՝ պէօյլէ չափուք
7 պիր զայրի աւեստարան զապուլ էտէրսինիզ. Քի օ՝
զայրի տէյիլ տիր, իլլա քի պա՛զը քիմսէլէր վար
քի՝ սիզի պուլանտըրըրլար, վէ Բրիստոսուն աւե-
8 տարանըն չէվիրմէք իսթէրլէր. Լաքին էյէր պիզ
պիլէ՝ եախօտ կէօքտէն պիր մէլէք՝ պիզիմ սիգէ
միւժտէ էթտիլիմէզտէն զայրի սիգէ միւժտէ էտէր-
9 սէ, լա՛նէթ օլսուն: Էվլէլ տէտիլիմիզ կիպի շիմտի
տախի եինէ տէրիմ. էյէր պիր քիմսէ գապուլ էթ-
տիլինիզտէն զայրի պիր շէյ միւժտէ էտէրսէ, լա՛-

- 10 նէթ օլստուն : Զիրա հալա ատէմէրի՞ մի գանաորը-
րըմ, եօխսա Ալլահը՞ մը. եօխսա քէնտիմի ատէմ-
լէրէ՞ մի պէյէնտիրմէք արայօրոււմ. զիրա էյէր քէն-
տիմի արթըգ ատէմէրէ պէյէնտիրսէյտիմ, Քրիս-
տոսուն գուլու օլմաղըտըմ :
- 11 Վէ սիգէ՝ եա՛ գարնտաշլար՝ պիտիրիբիմ, քի
պէնտէն վա՛զ օլունան աւետարան ատէմէ կէօրէ
- 12 տէյիլ տիր : Զիրա պէն տախի օնու ատէմտէն ալ-
մատըմ, վէ թա՛լիմ օլունմատըմ, իլլա Յիսուս Քրիս-
տոսուն իլհամը վապիթասի իլէ ալլա՞ : Զիրա պէ-
նիմ պիր գէման Նէհուտիլիքտէ կէչլնմէմի իշիթ-
- 13 տինիզ, քի Ալլահըն քիլիսասընը խատտէն զիյատէ
- 14 գօվալար իտիմ, վէ օնու խարապ էտէր իտիմ : Վէ
պապալարըմըն սըրարըշլարընա զիյատէսինճէ զայ-
րէթլի օլարապ՝ միլլէթիմտէ չօգ ագրանլարըմտան
- 15 զիյատէ Նէհուտիլիքտէ իլէրի վարըրըտըմ : Ամմա
պէնի անամըն բահմինտէն այըրան՝ վէ քէնտի ի-
նայէթի վապիթասի իլէ տա՛վէթ էտէն Ալլահ բազի
- 16 օլտուզու գէման, Քի պանա Օղլունու աշիքեսար
էաէ, թա քի օնու թայիֆէլէրտէ վա՛զ էտէյիմ,
- 17 տէր ա՛գապ թէնէ վէ գանա տանըշմատըմ : Հէմ
տախի պէնտէն իլէրի օլան առաքեալլարա՝ երու-
սաղէմէ չըգմատըմ. լաքին Ա՛րապիսթանա վար-
- 18 տըմ, վէ եինէ Տըմըշգա տէօնտիւմ : Պա՛տէհու իւշ
եըլտան սօնկրա՝ Պետրոսու զիյարէթ էթմէյէ ե-
- 19 կիւն գալտըմ : Լաքին առաքեալլարտան՝ Բապպըն
գարնտաշը Յակոբոստան մա՛տա ախէր քիմսէյի
- 20 կէօրմէտիմ : Վէ սիգէ եաղտըղըմ չէյլէրի՞ իշիթէ
Ալլահըն հուզուբունտա իբրաբէրէ՞, քի եալան
- 21 սէօյլէմէմ : Անտէն սօնկրա Սիւրիա իլէ Կիլիկիա-
- 22 նըն սէմթլէրինէ կէլտիմ : Ամմա Նէհուտիսթանըն
Քրիստոստա օլան քիլիսալէրինէ երւզ պէ երւզ

- 23 պիւնսիւն տէյիւ իտիւմ. Լաքին հալընըզ իշիթմէք-
տէ իտիւնէր քի՝ Պիզի պիւք զէման դովալայան պուն-
տան էվլէլ խարապ էթտիյէ իմանը շիտի վա՛ղ է-
24 տէյօր: Վէ պէնիւմ իշիւն Ալլահա շիւքը էտէրլէր
իտի:

ՊԱՊ 2

- 1 Պա՛տէհու ծն տէօրթ հըլտան սօնկրա Տիտոսո-
տէ պէրապէր ալըպ՝ Բառնարաս իլէ էինէ Երու-
2 սաղէմէ չըզտըմ. Վէ իլհամ միւճիպլինճէ չըզտըմ,
վէ ծնլարա՝ թայիֆէլէրտէ վա՛ղ էթտիյիւ աւետա-
րանը պէյան էյլէտիւմ. ամմա մի՛ւթէպէր օլանլարա
թէհնհաճէ էյլէտի՛, քի օլմայա պօշունա սէյիրտէյիւմ,
3 եա սէյիրթմիշ օլայրմ: Լաքին պիլէմճէ օլան Տի-
տոս տախի՝ Երուսաղիմ իքէն՝ սիւննէթ օլունմաղա
4 մէճպուր օլմաուր: Ամմա ճէհա՛լա սօգուլմուշ եա-
լան դարնտաշլարտան էօթիւրիւ՝ քի պիզի գուլ-
լուղա կէթիւրմէք իշիւն Յիսուս Քրիստոստա մա-
լիք օլտուղումուզ ազատըղմըզը ճասուսլամաղա
5 իշէրի կիրտիլէր, Քի ծնլարա պիր սաա՛թ պիլէ ի-
թաա՛թ եէրի վէրմէտիք, թա քի աւետարանըն
6 կերչէքլիյի եանընըզտա տայիմ գալա: Լաքին մի՛ւ-
թէպէր օլանլարտան պիր զէման հէր քիմլէր իտի
իսէ՝ հաճէթիւմ տէյիւ, Ալլահ ատէմին խաթըրնա
պագմազ. զիրա մի՛ւթէպէր օլանլար պանա հիշ
7 պիր չէյ գամմ էթմէտիլէր: Լաքին պէր ա՛քս՝ ծն-
լար պանա սիւննէթսիզլիյին աւետարանը՝ նիճէ
քի Պետրոսա տախի սիւննէթինքի՝ էմանէթ օլուն-
8 տուղունու կէօրմէլէրիլէ, [Զիրա Պետրոս իլէ սիւն-
նէթին առաքեալըղը իշիւն իճրա էտէն՝ պէնիմէ
9 տախի թայիֆէլէր իշիւն իճրա էյլէտի,] Վէ պանա
վէրիլէն ի՛նայէթի անկլամալարը իլէ տիրէքլէր ի՛-
թիպար օլունան Յակոբոս վէ Կեփաս վէ Յովհան-

- նէս՝ պանա հէմ Բառնարատա իշնազլըդ իշին սաղ
 էլէրինի վերտիէր. թաքի պիզ թայիֆէլէրէ՝ օն-
 10 լար խէ սիւննէթլիլէրէ Լարալը՝ Եալընը՝ ֆուզա-
 րալարը խաթըրա թուլթալըմ ըմարարըմ. օնու
 11 քի հէման իճրա էթմէյէ ճէհտ էյլէտիմ. վէ պե-
 փաս Անթաքեայա կէլտիյինտէ՝ օնուն եիւզիւնէ
 դարչը տուրտում. չիւն քի թա՛ղիւրէ միւսթահադ
 12 խիւ. Զիրա Յակոբոս թարաֆընտան պա՛ղը քիմ-
 սէլէր կէլմէղտէն էվլէլ՝ թայիֆէլէր իլէ պերապէր
 եէր խիւ. ամմա օնլար կէլինճէ, սիւննէթտէն օ-
 լանլարտան դօրգմաղըլա՝ քէնտիսինի կէրի չէքիպ
 13 այլըրըր խիւ. վէ օնուն պլիլէսինճէ գալան Նէհու-
 տիլէր տախի միւրայլըլէրէրէրէ, չէօյլէ քի օն-
 լարըն միւրայլըլէրէրէրէրէ Բառնարատա տախի ճէլպ
 14 օլունտու. Լաքին աւետարանըն կերչէքլիյինտէ
 տօղրու եիւրիւմէտիքլէրինի կէօրտիյիւմտէ, հէ-
 փիսինին էօնիւնտէ կեփասա տէտիմ. Եյեր սէն
 Նէհուտի իքէն թայիֆէլէրէ վէ տէյիլ Նէհուտիճէ եա-
 չար խէն, նի՛չիւն թայիֆէլէրէ Նէհուտիճէ կէչին-
 15 մէյէ գօր էտէրսին. Պիզ թապի՛աթտէն Նէհուտի-
 լէր իզ, վէ թայիֆէլէրտէն կիւնաճքեարլար տէյիլ
 16 իզ. Նօմօսուն ա՛մէլլէրինտէն ատէմ սատըդ օլմա-
 տըղընը՝ իլլա Յիսուս Քրիստոսուն իմանը վասի-
 թասի իլէ օլտուղունու պիլտիյիմիլգտէն, պիզ տա-
 խի Քրիստոս Յիսուսա ինանտըդ, թաքի Քրիստո-
 սուն իմանը իլէ վէ տէյիլ Նօմօսուն ա՛մէլլէրի իլէ
 սատըդ օլալըմ. զիրա Նօմօսուն ա՛մէլլէրի իլէ հիչ
 17 պիր թէն սատըդ օլմալաճադ տըր. վէ էյեր Քրիս-
 տոսուն վասիթասի իլէ սատըղլանմաղա արար ի-
 քէն՝ պիզ տախի կիւնաճքեար պուլունուր իսէք,
 էօյլէ իսէ Քրիստոս կիւնաճ խըզմէթճիսիմի տիր.
 18 հաչա. Զիրա էյեր երգաղըլմ չէյլէրի՝ եինէ օնլարը
 19 պինա էտէրսէմ, քէնտիմի ա՛սը կէօսթէրիւրիմ. Զիւն

քի պէն նոմօսուն վասիթասի իլէ նօմօս իչիւն էօլ-
տիււմ, թա քի Ալլահա հաշայլմ. Գրիստոսուն պի-
20 լէսինճէ խաչլանտըմ. Ամմա հաշայօրում, լաքին
արթըզ պէն տէյիլ, իլլա պէնտէ Գրիստոս հաշա-
յօր. վէ չիմտի թէնտէ հաշատըզըմը պէնի սէվէն
վէ քէնտիսինի պէնիւմ իչիւն թէսլիւմ էտէն՝ Ալլա-
31 հըն Օղլունա օլան իման իլէ հաշայօրում: Ալլահըն
ի՛նայէթինի պաթթալ էթմէմ. զիրա էյէր սատա-
գաթ նօմօս վասըթասը իլէ օլսա, օլմուշ օլտու քի
Գրիստոս նաֆիլէ էօլտիւ :

ՊԱՊ 3

1 Ե՛յ ա՛գըլսըզ Գաղատալըլար՝ սիզի քի՛մ սայըթտը.
սիզի քի՛ կէօզլէրինիզին էօնիւնտէ Յիսուս Գրիս-
տոս արանըզտա խաչա չըգարըլմը ըսմ օլուն-
2 սու : Սիզտէն հալընըզ պունու էօյրէնմէք իսթէ-
րիւմ. Բուհու նօմօս ա՛մէլլէրի վասիթասի իլէ մի՛
3 հօխսա իմանը՞ն տինկէմէսի իլէ մի՛ ալտընըզ : Պէօյ-
լէ ա՛գըլսըզլամը սընըզ . Բուհ իլէ պաշլամը ի-
4 քէն՝ չիմտի թէ՛ն իլէ մի՛ պիթիրերսինիզ : Պու գա-
տար չէյէրի պօշունա՛մը չէքտինիզ, էյէր հագդան
5 պօշունա իսէ : Իմտի սիզէ Բուհու ինսան էտէն՝ վէ
արանըզտա միւ՛ճիզաթլար իչլէյէն՝ նօմօսուն ա՛-
մէլլէրի իլէ մի՛ հօխսա իմանը՞ն տինկէմէսի իլէ
6 մի՛ էտէր : Նիճէ քի Աբրահամ Ալլահա ինանտը, վէ
7 ծնա սատագաթ իչիւն սայըլտը : Էօյլէ իսէ պլլին
քի իմանտան օլանլար՝ Աբրահամըն օղուլարը ծն-
8 լար տըր : Վէ Գիթապ՝ Ալլահըն թայիֆէլէրի իման
իլէ սատըզլատըզընը փէչին կէօրմէքլէ, Աբրահա-
մա՛ չէփ թայիֆէլէր սէնտէ պէրէքէթլէնէճէքլէր
9 տէյիլ՝ փէչին միւժտէ էլլէտի : Շէօյլէ քի իմանտան
օլանլար՝ իմանլը Աբրահամ իլէ պէրապէր պէրէ-
10 քէթլէնիլլէր : Զիրա նօմօսուն ա՛մէլլէրինտէն հէփ

- օլանլար՝ պէտտուա՝ ալթընտա տըրլար . չիւն քի
 եազըրմը տըր . Նօմօսուն Գիթապընտա հէփ եա-
 զըրմը օլան շէյլէրէ՝ ծնլարը իճրա էթմէք իչիւն՝
 11 հէր տէվամ էթմէյէն քիմսէ մէլո՛ւն օլտուն : Վէ
 նօմօս վասըթասը իլէ Ալլահըն ի՛նտինտէ հիչ պիր
 քիմսէյին սատըզլանմասըզը՝ պէլլի տիր . չիւն քի՝
 12 Սատըզ իման իլէ եաշայաճագ տըր : Նօմօս իսէ՝
 իման վասիթասի իլէ տէյիլ տիր . լաքին՝ Օնլարը
 13 իճրա էտէն ատէմ ծնլար իլէ եաշայաճագ : Գրիս-
 տոս՝ պիզիմ իչիւն պէտտուա՝ օլմազըլա՝ պիզի նօ-
 մօսուն պէտտուա՝ ընտան սաթուն ալտը . չիւն քի
 եազըրմը տըր քի՝ Աղաճըն իւզէրինտէ հէր ասը-
 14 լան մէլո՛ւն տըր : Թա քի Աբրահամըն պէրէքէթի
 թայիֆէլէրէ Գրիստոս Յիտուսուն վասիթասի իլէ
 օլա . թա քի իմանըն վասիթասը իլէ Բուհուն վա՝
 15 տինի ալալըմ : Եւ Գարնտաշլար՝ ատէմ ատէթին-
 ճէ սէօյլէրիմ , պիր ատէմին սապիթ օլմուշ ա՛հ-
 տընը՝ հիչ պիր վէճիլէ քիմսէ պօզմազ , եախօտ
 16 իւզէրինէ զամմ էթմէզ : Լաքին վա՛տյէր Աբրահա-
 մա վէ ծնուն զիւրրիյէթինէ սէօյլէնտիլէր . չօզլար
 իչիւն կիպի՝ Վէ ծնուն զիւրրիյէթլէրինէ տէմէյօր ,
 իլլա պիր իչիւն կիպի՝ Վէ սէնին զիւրրիյէթինէ
 17 Դէյօր , քի օ՝ Գրիստոս տուր : Վէ պունու տէրիմ
 քի՝ տէօրթ եիւզ օթուզ եըլտան սօնկրա օլան նօ-
 մօս՝ վա՛տի իպթալ էթմէք իչիւն՝ Սլլահտան Գրիս-
 տոստա էվլէլտէն սապիթ օլունմուշ ա՛նտը նէպի
 18 էտէմէզ : Զիրա էյէր միրաս նօմօստան օլուրաս ,
 արթըզ վա՛տտէն տէյիլ տիր . աւմա Ալլահ Աբրա-
 համա՝ վատ վասիթասի իլէ պաղըշլամը տըր :
 19 Իմտի նօմօս նէ՞ տիր . Ա՛սըլըզլարըն սէպէպի
 իչիւն ի՛լավէ օլունտու՝ թա քիմէ վա՛տ օլունտու
 իսէ օլ զիւրրիյէթ կէլէնէտէք , վէ մէլէքլէրին վա-
 սիթասի իլէ պիր միյանճընըն եէտի իլէ թա՛յին օ-

- 20 լուհտու : Ամմա միյանճը պի'րինն տէյի տիւր .
 21 Աւլա'ն իսէ պի'ր տիւր : Իմտի նոմօս՝ Աւլա'նն վա'տ-
 լէրինէ զը'տ մը . հաշա . զիրա էյէր եաշաթմաղա
 դաստիւր օլան նոմօս վէրիսէ խտի , հազգան սատա-
 22 գաթ նոմօստան օլուրուտու : Լաքին Բիթապ հէ-
 փիսինի կիւնա'ն ալթընա դափաթտը , թա քի Յի-
 սուա Քրիստոսուն իմանը իլէ օլան վա'տ՝ ինանան-
 23 լարա վէրիլէ : Վէ իման կէլմէզտէն էվէլ՝ պիզ
 աշիքեսար օլաճազ օլան իման զէմանընատէք դա-
 24 փանմըշ օլուպ՝ նոմօս ալթընտա սազլանտըզ . Շէօյ-
 լէ քի Քրիստոսատէք նոմօս խօճամըզ օլմուշ տուր ,
 25 թա քի իման իլէ սատըզլանալըմ , Լաքին իման
 26 կէլինճէ , արթըզ խօճա ալթընտա տէյիլիզ : Զիրա
 Քրիստոս Յիսուստա օլան իմանըն վասիթասի իլէ՝
 27 հէփինիզ Աւլա'նն օղուլարը սընըզ : Զիրա սիզ
 հէփ Քրիստոսա վաթթիզ օլանլար՝ Քրիստոսու կիյ-
 28 տինիզ : Եէհուտի եօզ՝ եա Եունանի եօզ տուր ,
 գուլ եօզ՝ եա աղատլը եօզ տուր , էլքէք եա գարը
 եօզ տուր . չիւն քի սիզին հէփինիզ Քրիստոս Յի-
 29 սուստա պի'ր սինիզ : Վէ էյէր սիզ Քրիստոսուն
 իսէնիզ , օլմուշ օլտու քի Աբրահամըն զիւրրիլէթի՝
 վէ վա'տ միւճիպինճէ միրասճիլէր սինիզ :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ տէրիմ քի՝ հէր նէ գատար զէման միրասճը
 սապի իսէ , հէր չէյին սահիպի իքէն՝ գուլտան հիշ
 2 պի'ր Ֆէրզի եօզ տուր . Իլլա պապասընըն թա'յին
 էթտիյի վազթէտէք՝ վասիլէր վէ քէտիւտալար
 3 ալթընտա տըր : Պունճիլէյին պիզ տախի սապիլէր
 օլտուզուճուզ վազըթ՝ տիւնեանըն ա'նասըրլարը
 4 ալթընտա գուլար օլմուշուտուզ : Ամմա թէմամ
 վազըթ կէլտիքտէ , Աւլա'ն քէնտի Օղլունու կէօն-

- տէրտի, քի դարձտան տօղուպ՝ նօմօս ալթընա
 5 կիրտի. Թա քի նօմօս ալթընտա օլանլարը սա-
 թուն ալա, չէօյէ քի պիղ օղուլ օլմազլըղա նայիլ
 6 օլալըմ: Վէ սիղ օղուլլար օլտոնղունսղտան՝ Ալ-
 լան սիղին երեքէքլէրինիզէ քէնտի Օղլունուն Բու-
 հունու կէօնտէրտի, քի Աբբա Փէտէր չաղըրըր:
 7 Շէօյէ քի՝ արթըզ գուլ տէյիլ՝ իլլա օղուլ սուն.
 Վէ էյէր օղուլ իսէն, Քրիստոսուն վասիթասի իլէ
 8 Ալլահըն միրասճըսը տախի սին: Լաքին օլ զէման
 Ալլահը պիլմէտիյինիղտէն, զաթի ալլան օլմայան-
 9 լարա գուլլուգ էթտինիզ. Ամա չիմտի սիղ Ալ-
 լահը պիլտիքտէն՝ վէ պախուսուս Ալլահտան պի-
 լինտիքտէն սօնկըա՝ նի՛չիւն եինէ շօլ զայի՛ֆ վէ
 Փազիր ա՛նասըրլարա տէօնէրտինիզ, քի ծնլարա
 10 թէքրար գուլլուգ էթմէք իսթէրսինիզ, Աիւնլէր
 վէ այլար վէ զէմանլար վէ երլլար կէօզէտիրտինիզ:
 11 Սիղտէն էթիւրիւ գօրգարըմ, օլմայա քի սիղտէ
 նաիլիէյէ էմէք չէքմիլ օլայըմ:
 12 Եա՛ գարնտաշլար՝ սիզէ եալվարըրըմ. պէնիմ
 կիպի օլուն, զիրա պէն տախի սիղին կիպի իմ.
 13 պանա հիչ պիր նահաղլըզ էթմէտինիզ: Վէ պի-
 լիրսինիզ, քի սիզէ մուգատտէմա թէնին զայի՛ֆ-
 14 լիյի իլէ աւետարանը վա՛զ էյլէտիմ: Վէ թէնիմտէ
 օլան թէճրիւպէմի թանզիր էթմէտինիզ, հէմ բէտտ
 էթմէտինիզ. Լաքին պէնի՝ Ալլահըն մէլէյի կիպի՝
 15 Քրիստոս Յիսուսու կիպի դապուլ էթտինիզ: Իմտի
 սիղին մութլուլուղունսղ նէ՞ իտի. զիրա սիղին
 իչիւն չէհատէթ էտէրիմ քի՝ էյէր միւմքին օլտայը-
 աը՝ կէօղլէրինիզի օյուպ պանա վէրէճէյիտինիզ:
 16 Իմտի սիզէ կէրչէյի սէօյէմէք իլէ, տիւշմէնինիզ
 17 մի օլտում: Սիղին զայրէթլինիզի չէքէօրլար, լա-
 քին էյիյէ տէյիլ, իլլա սիղի տիշարը գօմադ իս-
 թէրլէր, Թա քի սիղ ծնլարըն զայրէթլինի չէքէսի-

- 18 նիզ : Ամմա էյի շէյին զայրէթինի չէքմէսի՝ տայի-
մա էյի տիր , վէ տէյիլ հալընըզ Կանընըզտա օլ-
19 տուղուս գէման : Եւ քիւչիւք էվլատլարըմ քի՝
թա Գրիստոսուն սուրէթի սիզտէ մէվճիւտ օլա-
նատէք սիզին իչիւն եինէ տօղուշ աղբըլարը չէ-
20 քէրիւմ : Լաքին իսթէր իտիւմ քի շիմտի Կանընըզտա
օլայըմ , վէ սէսիսի տէյիշթիրէյիւմ . զիրա սիզին
իչիւն շիւպհէտէ իւմ :
- 21 Պանա սէօյլէյին՝ սիզ նօմօս ալթընտա օլմազ իս-
22 թէյէնլէր , նօմօսու տինկլէմէ՝ զմիսինիզ : Զիրա Կա-
զըլմըշ տըր քի՝ Աբրահամըն իքի օղլու օլտու ,
23 պիրի խալայըգտան՝ վէ օ պիրի ազատլըտան , Լա-
քին խալայըգտան օլան՝ թէնճէ տօղմուշ տուր .
ամմա ազատլըտան օլան՝ վա՛տ վասիթասը իլէ օլ-
24 տու : Վէ պու շէյէր՝ թէմսիլէն տէնմիշ տիր . զի-
րա պուշլար իքի ա՛հտ տըր . պիրի՝ Սինա տաղըն-
տան գուլլուզ իչիւն տօղուրան տըր , քի օ՝ Հա-
25 գար տըր : Զիրա Հագար Ա՛րապիսթանտա Սինա
տաղը տըր , վէ շիմտիքի Երուսաղէմէ միւշապիհ
տիր , զիրա քէնտի օղուլլարը իլէ գուլլուզ էտէր :
- 26 Ամմա Եօգարըքի Երուսաղէմ ազատլը տըր , քի
27 հէիլիսիզին վալիտէսի տիր : Զիրա Կաղրլմըշ տըր .
Սէն Կա՛ տօղուրմայան գըսըր գարը՝ Ֆէրրահ օլ ,
Կա՛ տօղուշ աղբըլարը չէքմէմիշ՝ Հաղըր , վէ պա-
ղըր . զիրա թէրք օլունմուշ գարընըն էվլատլարը
գօճասը օլան գարընընքիլէրինտէն տահա չօգ տուր :
- 28 Ամմա պիզ՝ Կա՛ գարնտաշլար՝ Խահակ միսիլիւ
29 վա՛տ էվլատլարը իզ : Լաքին նիճէ օ գէման թէն
միւճիպինճէ տօղան՝ Բուհ միւճիպինճէ տօղանը գօ-
30 վալար իտի , շիմտի տախի պէօյլէ տիր : Ամմա
Քիթապ նէ տէր . Խալայըղը հէմ ծնուն օղլունու
չըգար . զիրա խալայըղըն օղլու՝ ազատլընըն օղ-
31 լու իլէ պէրապէր միրաս ալմայաճագ տըր : Էօյլէ

իսէ եւ՝ գարնտաշլար՝ խալայրդ օղուլլարը տէյիլ
իզ, իլլա ազատլընըն օղուլլարը :

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի Բրիստոսուն պիզի ազատ էթտիյի ազատ-
լըզտա գալի տուրուն, վէ եինէ գուլլուդ պօյուն-
- 2 տուրուղունա կիրիֆթար օլման : Իշթէ պէն Պօ-
ղոս սիզէ սէօյէրիմ քի՝ էյէր սիւննէթ օլուրսանըզ,
- 3 Վէ եինէ հէր սիւննէթլի ատէմէ շէհատէթ էտէ-
րիմ քի՝ պիւթիւն նօմօսու իճրա էթմէյէ պօրճլու
- 4 տուր : Սիզ քի նօմօս իլէ քէնտինիզի սատըզ է-
տէրսինիզ՝ Բրիստոստան այրըլտընըզ, ի՛նայէթտէն
- 5 տիւշտիւնիւզ : Զիրա պիզ Բուհ իլէ իմանտան օ-
- 6 լան սատագաթ իւմիտինի պէքլէրիզ : Զիրա Բրիս-
տոս Յիսուստա՝ նէ սիւննէթ նէ տէ սիւննէթսիզ-
- 7 լիք եարար, իլլա մուհապպէթ իլէ ա՛մէլ էտէն ի-
- 8 թաա՛թ էթմէքտէն քի՛մ մէքս էյլէտի : Պու գան-
- 9 մագ՝ սիզի չաղըրանտան տէյիլ տիր : Պիրազ մայա՝
պիւթիւն խամուրու մայալար :
- 10 Պէն Բապպտա սիզէ իթիմատ էտէրիմ քի՝ հիչ
պիր զայրի շէյ տիւշիւնմէյէճէքսինիզ . ամմա սիզի
պուլանտըրան՝ հէր քիմ իսէ՝ վէպալը չէքէճէք տիր :
- 11 Լաքին եւ՝ գարնտաշլար՝ էյէր պէն տահա սիւն-
նէթ վա՛զ էտէյօրսամ, նի՛չիւն արթըզ գօվլանըյօ-
- 12 տու : Քեաշքի սիզի պուլանտըրանլար քէսիլսէլէր :
- 13 Զիրա սիզ եւ՝ գարնտաշլար՝ ազատլըզա տա՛-
վէթ օլունտունուզ . անճագ ազատլըզը թէնէ սէ-
- 14 րինիզէ խըզմէթ էտին : Զիրա պիւթիւն նօմօս պի՛ր

սէօգտէ՝ եա'նի՝ Գօնշուհնու քէնտին կիպի սէվէ-
 15 սինստէ թէքմիլ օլուր : Ամնա էյէր պիրի պիրինիլի
 ըսրըրսանըզ, վէ եէրսէնիզ, պազըն օլմայա պիրի
 16 պիրինիգտէն թէլէֆ օլսպընըզ : Վէ տէրիմ . Բուհ
 իլէ եիրիւյիւն, վէ թէնին արգուստնու ապա իմ-
 17 րա էթմէյէսինիզ : Զիրա թէն Բուհա գարչը՝ Բուհ
 տախի թէնէ գարչը արզու էտէր . վէ պուշկար
 պիրի պիրինէ զըտ տըրլար, թա քի հէման իտէէ-
 18 տիյնիլ շէյէրի իշլէմէյէսինիզ : Ամնա էյէր Բուհ
 իլէ կէօթիւրիւլիւրսէնիզ, նօմօս ալթընտա տէյիլ
 19 սինիզ : Վէ թէնին ա'մէլլէրի պէլլի տիր, քի ծն-
 ւար՝ Փահիշլիք՝ զինա՝ նափաքլըզ՝ էտէպսիլլիք՝
 20 Փութ փէրէսթլիք՝ սիհիրպաղլըզ՝ տիւշմէնլիքլէր՝
 զափզալար՝ զըզգանճըզլար՝ էօլքէլէր՝ նիզալար՝
 21 այրըմագլըզլար՝ Փըրգալար՝ Հասէտլէր՝ գաթլլէր՝
 սէրիսօլուզլար՝ պէքրիլիքլէր՝ վէ պուշկարըն էմ-
 սալի տիր . ծնլարը քի սիլէ փէշին սէօյլէրիմ, նիճէ
 քի փէշին սէօյլէտիմ իսէ աէ, քի պէօյլէ շէյէրի
 իշլէյէնլէր՝ Ալլահըն փատիշահլըզընա վարիս օլ-
 22 մայսճաղլար : Ամնա Բուհուն մէյվէսի մուհապէթ՝
 չազլըզ՝ սէլամէթ՝ թէհաժմիւլ լաթիֆիլէ՝ էյլիք
 իման՝ մահճուպուզ՝ նէֆսի զապթ էթմէք տիր .
 23 Պու միսիլլիւ քիմսէլէրէ գարչը նօմօս եօզ սուր :
 24 Քրիստոսուն օլան քիմսէլէր իսէ՝ թէնի հէվէսլէր
 25 վէ շէհվէթլէր իլէ խաշլատըլար : Էյէր Բուհ իլէ
 26 եաշարսազ, Բուհ իլէ տախի եիւրիւյէլիմ : Պիրի
 պիրիմիլի թահրիք էտիպ՝ պիրի պիրիմիլէ հասէա
 էտէրէք՝ պաթըլ իֆթիլսար էտիճիլէր օլմայալըմ :

ՊԱՊ 6

1 Եա՝ գարնատաշլար՝ էյէր քի պիր ատէմ գապա-
 հաթտա անկսըզըն թութուլուրսա, սիլ ըուհանիւ-

- Է՛ր պէօյլէ քիմսէյի մահճուպլուդ բուհու իլէ իս-
 լահ էտին . վէ քէնտինի կէօզէթ , օլմայա քի սէն
 2 տախի թէճրիւպէյէ տիւշէսին : Պիրի պիրինիզին
 եււ-քէրինի գալաըըն , վէ պէօյլէճէ Քրիստոսուն
 3 նօմօսունու թէքմիլ էյլէյին : Զիրա էյէր պիր քիմ-
 սէ՝ պիր շէյ տէյիլ իքէն՝ քէնտինի պիր շէյ զանն
 4 էտէրսէ , քէնտի ա՛գլընը ալտատըր : Ամնա հէր քէս
 քէնտի ա՛մէլինի սընասըն , վէ օլ գէման իֆթի-
 խարը եալընըդ քէնտինտէ օլաճագ՝ վէ տէյիլ զայ-
 5 րիսինտէ : Զիրա հէր քէս քէնտի կիւքիւնիւ գալ-
 տըրաճագ :
 6 Վէ քէլամը էօյրէնմէքտէ օլան՝ խօճասընը հէր
 7 կէօնէ նիմէթլէրտէն հիսսէտար էյլէսին : Ալտան-
 ման , Ալլահ գէվլէնիլմէդ . զիրա պիր առէմ նէ
 8 քի էքէրսէ , հէման օնու պիչէճէք : Զիւն քի քէն-
 տի թէնի իչիւն էքէն՝ թէնտէն չիւրիւքիւք պի-
 չէճէք . ամնա Բուհ իչիւն էքէն՝ Բուհտան էպէտի
 9 հայտթ պիչէճէք : Վէ խայր իշլէմէքտէն պէզմէյէ-
 լիւ . զիրա եօրուլմայարագ՝ քէնտի վազթընտա
 10 պիչէճէյիզ : Իմտի էօյլէ իսէ , վազթըմըզ օլտուգ-
 ճա՝ հէր քէսէ էյլիք էտէլիւ , վէ պախուսուս էհլի
 իման էվինտէն օլանլարա :
 11 Պաղըն , քէնտի էլիւ իլէ սիգէ նէ պէօյիւք եա-
 12 զըլար իլէ հազտըմ : Քիմլէր քի՝ թէնտէ կիւղէլ
 կէօրիւնմէք իսթէրլէր իսէ , օնլար սիզի սիւննէթ
 օլմաղա զօրլարլար , անճագ քի Քրիստոսուն խաչը
 13 իչիւն գօվալանմայալար : Զիրա պու սիւննէթ օ-
 լանլար քէնտիլէրի տախի նօմօսու սաղլամաղլար .
 լաքին իսթէրլէր քի՝ սիզ սիւննէթ օլասընը , թա
 14 քի սիզին թէնինիզ իլէ իֆթիխար էտէլէր : Նաքին
 պէն՝ հաչա քի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
 խաչընտան զայրի պաչգա շէյ իլէ իֆթիխար է-
 տէյիւ , քի օնուն վասիթասի իլէ տիւնեա պանա

- 15 Խաչլանտը, պէն տախի տիւնեայա խաչանոր՝ Զիրա
 Գրիստոս Յիսուստա՝ նէ սիւննէթ՝ նէ տէ սիւն-
 նէթսիզլիք պիր շէյ տիր, իլլա եէնի եարատըլը:
 16 Վէ քիմէր քի պու գանուն իւզըրէ եիւրիւրէրսէ,
 ծնւարա վէ Ալլահըն Իսրայէլինէ սէլամէթ վէ մէր-
 17 համէթ օլտուն: Պունտան սօնկրա պանա քիմսէ
 զանմէթ վէրմէսին: զիրա պէն թէնիմսէ Բապպ
 18 Յիսուսուն պէրէլէրինի թաշըրըմ: Բապպըմըզ Յի-
 սուս Գրիստոսուն ի՛նայէթի՝ սիզլին բունհունուզ իլէ
 օլտուն՝ եւ՛ դարնտաշլար: ամին:

ԳԵՂՈՍ ԵՄԵՐԱ ԲՈՒԴՈՒՆ ԵՂԵՐԵ:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԵՓԵՍՈՍԼՈՒԼԱՐԱ

ՄԵՔԹԻՒՊԻՒ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս՝ Ալլահըն իրատէթի իլէ Յիսուս Գրիստո-
 սուն առաքեալը՝ Եփեսոստա օլան ա՛գիզլէրէ,
 2 Վէ Գրիստոս Յիսուստա միւմինլէրէ: Սիզէ փէտ-
 րիմիզ Ալլահ թարաֆընտան՝ վէ Բապպ Յիսուս
 Գրիստոստան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ օլտուն:
 3 Միւպարէք օլտուն Ալլահ վէ Բապպըմըզ Յիսուս
 Գրիստոսուն փէտէրի՝ օլ քիմ պիզլի կէօք մէսքեան-
 լարընտա Գրիստոս իլէ հէր բունանի պէրէքէթ իլէ
 4 պէրէքէթլէտի, նիճէ քի պիզլի տիւնեա գուրու-

- մազտան էվկէլ՝ ծնունդս սէչաի, քի քէնտի հու-
 գուրունտա մուհապպէթ իլէ ա'զիզ վէ գուսուր-
 5 սուզ օլալըմ. Վէ պիզի՝ քէնտի իրատէթինին խօշ-
 նուտլուզունա կէօրէ՝ Յիսուս Գրիստոսուն վասի-
 6 թասի իլէ քէնտիսի իչիւն օղուլ օլմազլըզա թազ-
 իլիւն՝ քի ծնուն իլէ պիզի Սէվկիւլիւնիւն վասի-
 7 թասի իլէ ի'նայէթէ նայիլ էյլէտի. Գի ծնուն իլէ
 զանընըն վասիթասի իլէ Ֆիտայէ՝ եա'նի ծնուն ի-
 նայէթինին զանիմէթինէ կէօրէ սուչլարըն ա'ֆիվ-
 8 լըզընա մալիք իզ, Գի ծնու պիզէ հէր իլմ վէ ֆի-
 9 րասէթ իլէ արթըրտը. Վէ պիզէ քէնտինտէ նիյէթ
 էյլէտիյի քէնտի ըիզասընա կէօրէ՝ քէնտի իրատէ-
 10 թինին յըրընը պիլտիրաի. Թա քի վազըթլարըն
 թէմամ օլմասընըն թէրթիպինէ կէօրէ հէր շէյի՝ կէ-
 11 ըէք կէօքլէրտէ կէրէք եէր իւզէրինտէ օլան շէյլէրի
 Գրիստոստա պիր եէրէ կէթիլէ. Մտա քի ծնուն
 իլէ ինթիսապ օլտուզ քի՝ քէնտի իրատէթինին
 միւրատընա կէօրէ հէր շէյի իճրա էտէնին թէտ-
 12 պիրինէ կէօրէ թազտիր օլունմազլըա՝ Պիզ Գրիս-
 տոսա էվկէլ իւմիտ էտէնլէր՝ ծնուն ճէլալինին մէտ-
 13 հի իչիւն օլալըմ, Գի սիզ տախի՝ կէրչէքլիյին սէօ-
 զիւնիւ՝ եա'նի խէլասընըզըն աւետարանընը իշիթ-
 մէնիզտէ՝ ծնա իման կէթիրմէնիզլէ՝ վա'տին Ա'զիզ
 14 Բուհու իլէ միւհիւրլէնաինիզ. Գի օ՝ դազանըլմը
 Ֆիտանըն իճրա՝տէք՝ ծնուն ճէլալինին մէտհի ի-
 չիւն՝ միրասըմըզըն փէհի տիր:
 15 Պունուն իչիւն պէն տախի սիզին Բապպ Յիսու-
 սա օլան իմանընըզը՝ վէ հէփ ա'զիզլէրէ մու-
 16 հապպէթինիզի իշիթմէյիլէ, Սիզի տուալարըմտա
 զիքը էտէրէք՝ սիզտէն էօթիւրիւ շիւքը էթմէք-
 17 տէն Ֆէրազաթ էթմէմ. Թա քի Բապպըմըզ Յիսուս
 Գրիստոսուն Ալլահը՝ ճէլալին ֆէտէրի՝ ծնու պիլ-

- մէք խոստուսունտա սիգէ իւր վէ իւհամ Բուհու
 18 վէրէ . վէ երւրէյնիզին կէօզլէրի ըջըզանա , քի
 պիլէսինիզ՝ զնուն տա՛վէթինին իւմիտի նէ տիր ,
 վէ ա՛ղիզլէրտէ զնուն միրասընըն ճէլալինին զա-
 19 նիմէթի նէ տիր , Հէմ զնուն գուվլէթի զուտրէ-
 թինին ա՛մէլինէ կէօրէ՝ պիզ ինսնանլարա զնուն
 գուվլէթինին հատտէն զիյատէ ա՛ղամէթի նէ տիր .
 20 Օլ Գաւթի քի Քրիստոստա իճրա էյլէտի՝ զնու էօ-
 լիւլէրտէն տիրիլթմէյիլէ , վէ կէօք մէսքեսնլարըն-
 21 տա զնուն սազ եանընտա՝ Հէր սալթանաթըն վէ
 հիւքիւմէթին վէ գուվլէթին վէ զապիթիլին՝ եա-
 լընըզ պու տիւնեատա տէյիլ իլլա կէլէճէքտէ տա-
 խի անկըլան հէր ատըն իւթ եանընտա օթուր-
 22 տու . վէ հէր շէյի զնուն պազլարը ալթընա գօ-
 տու , վէ զնու հէփ շէյլէրին իւզէրինէ քիլիսայէ
 23 պաշ էյլէտի , Քի զնուն թէնի՝ ճիւմէյի հէր շէյտէ
 տօլտուրանըն տօլուլուզու տուր :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ սիգի սուչլարտա վէ կիւնահլարտա էօլիւ-
 2 լէր իքէն Կէրէմի , Օնլարտա քի պիր զէման՝ պու
 տիւնեանըն ա՛սրինէ կէօրէ՝ հափանըն հիւքիւմէ-
 թինին հիւքիւմտարընա՝ Եա՛նէ իթաա՛թսըզլըղըն օ-
 զուլլարընտա իշէյէն րուհա կէօրէ երիւտիւնիւզ՝
 3 Օնլարտա քի՝ պիզ տախի պիր զէման հէփիմիզ թէ-
 նիմիզին արզուլարընճա կէչինիպ՝ թէնին վէ էփ-
 քեարըն իրատէթլէրինի էտէր իաիք , վէ պաղիլէր
 4 կիպի թապիա՛թտէն զազապ օզուլլարը իտիք : Ամ-
 մա Ալլահ՝ մէրհամէթտէ զանի օլմազըլա , պիղի
 սէփտիլի քէնտինին ա՛ղիմ մուհապպէթի իշիւն ,
 5 Պիզ սուչլարտա էօլիւլէր իքէն տախի՝ պիղի Քրիս-
 տոսուն պիլէսինճէ տիրիլթտի , [ի՛նսայէթ իլէ իլէ-

- 6 լաա օլմուշտունուզ,] Վէ պէն պէրապէր գալտը-
 7 րըպ՝ կէօք մէսքեանլարընտա պէրապէր Գրիստոս
 8 3իսուս իլէ օթուրթտու. Թա քի կէլէճէք ա՛սիր-
 9 լէրտէ՝ Գրիստոս 3իսուստա պիղիմ իւզէրիմիզէ օ-
 10 լան քէրէմ իլէ քէնտի ի՛նայէթինին հատտէն զիյա-
 11 տէ օլան զանիմէթինի կէօսթէրէ, Զիրա ի՛նայէթ
 12 իլէ իմանըն վասիթասի իլէ խէլաս պուլմուշտու-
 13 նուզ. վէ պու սիզտէն տէյիլ՝ Ալլահըն պախշիշի
 14 9 տիր. Ա՛մէլլէրտէն տէյիլ. Թա քի քիմսէ էօյիւն-
 15 10 մէյէ: Զիրա օնուն ա՛մէլլի իզ, քի Գրիստոս 3ի-
 16 սուստա՝ Ալլահըն փէշին հազըրլատըզը էյի ա՛մէլ-
 17 լէր իշիւն հարատըտըզ, շէօյէ քի օնլարտա եիւ-
 18 րիւյէլիմ:
- 11 Պունուն իշիւն խաթըրընզա կէթիրլին, քի սիզ
 12 պիր վազըթ թէնճէ թայիֆէլէր օլանլար՝ թէնճէ
 13 էլ իլէ հափըլմը սիւննէթ անկըլանտան սիւննէթ-
- 14 12 սիզլիք տէնիլէնլէր՝ Քի օլ զէմանտա սիզ Գրիս-
 15 տոսսուզ՝ Խարայէլին ճիւմհիւրիւնտէն եատ՝ վէ վա՛-
 16 տին ա՛հալէրլնտէն եապանճը՝ վէ իւմիտսիզ՝ վէ
- 17 13 տիւնեատա Ալլահըզ իտինիզ: Ամամ շիմտի Գրիս-
 18 տոս 3իսուստա՝ սիզ պիր վազըթ իրազ օլանլար՝
- 19 14 Գրիստոսուն զանը իլէ հազըն օլտունուզ: Զիրա
 20 պիղիմ սէլամէթիմիզ օ տուր, օլ քիմ իքիսինի պիր
 21 էյէտի, վէ պէօլմէնին օրթա տիվարընը եզըզպ՝
- 22 15 Գէնտի թէնի իլէ ա՛տալէթի էա՛նէ այինլէր իլէ
 23 թէնպիհլէրլին նօմօսունու իպթալ էյէտի. Թա քի
 24 իքիսինի քէնտինտէ պիր եէնի առէմ հարատարազ՝
- 25 16 սէլամէթ էհրաս էտէ. Վէ խաչըն վասիթասի իլէ
 26 իքիսինի պիր թէնտէ Ալլահ իլէ պարըշտըրա, չիւն-
- 27 17 քի օնտա ա՛տալէթի հէլաք էթտի: Վէ կէլիպ՝
 28 սիզ ուզազտա օլանլարա հէմ օլ հազընտա օլան-
- 29 18 լարա սէլամէթ միւժտէ էյէտի, Զիրա իքիմիզ տախի
 30 պիր Բուհտա ֆէտէրէ իհզար օլմազըրզա օնուն վա-

- 19 սիթասի իլէ մալիք իզ : Իմոի օլմուշ օլտու քի՝
արթըզ եապանձիլէր վէ միււսաֆիրլէր տէյիլ սինիզ .
իլլա ազիզլէրին հէմշէհրիլէրի վէ Ալլահըն էվ է-
20 հալիսի սինիզ . Չիւն քի առաքեալլարըն վէ փէյ-
ղամպէրլէրին թէմէլի իւզէրլինէ պինա օլունտու-
նուզ , քի Յիսուս Քրիստոս քէնտիսի քէօշէ պաշը
21 քիւրսիւսիւ տիւր . Քի իւզէրլնտէ պինանըն պիւ-
թիւնիւ քինէտլէնմէյիլէ՝ Բապպտա ա՛վիզ հէյքէլ
22 օլմաղա պէօյիւմէքտէ տիր . Քի իւսթիւնտէ սիզ
տախի պէրապէր պինա օլունուրսունուզ , շէօյէ
քի Բուհտա Ալլահըն մէսքեանը օլասընըզ :

ՊԱՊ 3

- 1 Պու էձիլտէն՝ պէն Պօղոս սիզ թայիֆէլէր իչիւն
2 Քրիստոս Յիսուսուն մահպուսու , Քի էլպէթ պանա
սիզին իչիւն վէրիլէն Ալլահըն ի՛նայէթինին խա-
3 բէսլնի իչիթտինիզ , Քի պանա պու սըրրը իլհամ
իլէ պէյան էյէտի , հիճէ քի էվվէլտէն մուսթա-
4 սարճէ հազարմ իտէ , Քի օնու օզուշուպ՝ Քրիստո-
սուն սըրրընտա պէնիմ ֆէհմիմի անկկայա պիլիւր-
5 սինիզ , Քի օ «ըբ շիմաի օնուն ա՛ղիզ առաքեալ-
լարընա վէ փէյղամպէրլէրէ Բուհ իլէ աշիքեալ օլ-
տուզու կիպի՝ ղայրի տէվրլէրտէ ատէմ օզուլլա-
6 րընա պիլտիրիլմէմիշ տիր , Եա՛նի քի թայիֆէլէր
Քրիստոստա պէրապէր վարիս վէ պիր վիւճիւտտէ
վէ վա՛տընըն պէրապէր հիսսէտարլարը օլալար՝ ա-
7 լտարանըն վասիթասի իլէ , Քի պէն՝ Ալլահըն
պանա քէնտի գուվլէթինին ա՛մէլ ու իճրասը իւզրէ
վէրիլէն ի՛նայէթինին պախշիշինէ կէօրէ օնուն
8 իւզգմէթճիսի օլտոււմ . Պու ի՛նայէթ պէն ա՛զիզլէ-
րին էն էտնասընա վէրիլտի , քի Քրիստոսուն թէֆ-
թիշ օլունմազ ղանիմէթինի թայիֆէլէրտէ միւժտէ
9 էտէյիւմ . Վէ հէր շէյի Յիսուս Քրիստոսուն վասի-

- Թասի իլէ եարատան Ալլահն գըթընտա՝ էզէլտէն հըֆզ օլունմուշ սըրըրն խտարէսի նէ օլտուղունու
- 10 ճիւմէյէ աշիքեար էտէյիւ . Թա քի շիւտի քիլիւսանըն վասիթասի իլէ՝ կէօք մէսքեանլէրինտէ սալթանաթլարա վէ հիւքիւմէթլէրէ Ալլահն կէօնա
- 11 կէօն օլան ի'լմի պէյան օլա , Բապպըմըզ Քրիստոս
- 12 Յիսուստա էթտիյի էզէլի Թազտիրէ կէօրէ , Քիօնուն իլէ՝ օնա օլան իմանըն վասիթասի իլէ իթիմատ իւզրէ ճէսարէթէ վէ իհզար օլմաղըզա մալիք իզ :
- 13 Օնուն իշիւն տիլէրիւ քի՝ պէնիւ միզին իշիւն սըզլէթլէրիմտէն աճիզ օլմայասընըզ , քի պու սիզին
- 14 շանընըզ տըր : Պունտան էօթիւրիւ տիզլէրիմի՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն Փէտէրինին հուզուրունա
- 15 չէօքէրիւ , Քի կէօքլէրտէ վէ եէր իւզէրինտէ հէր
- 16 զապլիէ օնտան թէամիյէ օլունուր , Թա քի քէնտի ճէլալինին զանիւմէթինէ կէօրէ սիզէ ինսան էտէ քի՝ քէնտի Բուհունուն վասիթասի իլէ իշէրիքի ա-
- 17 տէմտէ գուտրէթ իլէ գոււվէթլէնէսինիզ , Քի Քրիստոս՝ իմանըն վասիթասի իլէ եիւրէքլէրինիզտէ սա-
- 18 քին օլա . Վէ մուհապպէթ իլէ քէօքլէնմիշ վէ թէմէլլէնմիշ օլասընըզ , Թա քի հէփ աճիզլէր իլէ պէրապէր՝ կէսիշլիք վէ ուզունլուզ վէ տէրիլիք վէ եիւքսէքլիք նէ օլտուղունու անլլամաղա դատիր
- 19 օլասընըզ . Հէմ տալի Քրիստոսուն օլ մուհապպէթինի պիլէօնիիզ քի՝ աճըլտան եիւճէ տիր . Թաքիւ Ալլահն ճիւմէ քէմալիյէթի իլէ տօլասընըզ :
- 20 Վէ պիզտէ ա՛մէլ էտէն գոււվէթլէ կէօրէ տիլէտիյիմիզ եա տիւշիւնտիւյիւմիւզ չէյէրտէն՝ հէր խուսուստա խատտէն զիյատէ էթմէյէ զատիր օլանա՝
- 21 Օնա Քրիստոս Յիսուսուն վասիթասի իլէ քիլիսատէ էպէտլէր էպէտինին ճիւմէ տէվըրէրինճէ համո օլուն . ամին :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմոխի պէն Բապպ իշխան մահպուստ օլան՝ սիղէ
 եպվարըրըմ, քի տա՛վէթ օլունտուղունուզ տա՛վէ-
 2 Թէ լայըզ օլտուղունա կէօրէ՝ Թէքմիլ ալչազ կէօ-
 նիւլլիւք վէ մահնուպուզ վէ սապը իլէ եիւրիւյէ-
 սինիզ, վէ պիրի պիրինիզէ մուհապպէթ իլէ Թէ-
 3 համմիւլ էտէսինիզ. Հէմ սէլամէթին պէնտի իլէ
 Բուհուն պիրլիյինի հըֆզ էթմէյէ ճէհա էտէսինիզ,
 4 Պիր Թէն վէ պիր Բուհ՝ նիճէ քի տա՛վէթինիզին
 5 տախի պիր իւմիտինէ տա՛վէթ օլունտունուզ, Բապպ
 6 պիր՝ իման պիր՝ վաֆթիզ պիր աիր. Հէփի-
 սինին Ալլահը վէ Փէտէրի՝ հէփիսինին իւզէրինտէ
 վէ հէփիսինին արասնտա վէ հէփինիզտէ օլան
 7 պիր տիր: Ամմա պիզտէն հէր պիրինէ ի՛նայէթ՝
 Քրիստոսուն պախշիլինին էօլշիւսինէ կէօրէ վէ-
 8 ըլտի: Պունուն իշխան տէր. Եիւքսէյէ չըգըպ՝ է-
 սիրլիյի էսիր սիւրտիւ, վէ ատէմէրէ հէտիյէր
 9 վէրտի: Իմտի պու չըգտը Դէքէյէ նէ՞ տիր, լլլա
 քի էվլէլա եէրին աշաղաքի մահալլէրինէ էնտի տա-
 10 խի: Օլ էնէն՝ հէփ կէօքլէրտէն եօգարը չըգան տա-
 խի հէման օ տուր, Թա քի հէփիսինի տօլտուրա:
 11 Վէ քէնտիտի թա՛յին էյէտի, պա՛ղըլարընը առաք-
 եալլար վէ պա՛ղըլարընը փէյզամպէրլէր վէ պա՛-
 ղըլարընը աւետարանիչլէր՝ պա՛ղըլարընը իսէ չօ-
 12 պանլար վէ խօճալար, Ա՛ղիզլէրին քէմալի իշխան՝
 խըզմէթ ա՛մէլլի իշխան՝ Քրիստոսուն Թէնինին մա՛-
 13 մուր օլմասը իշխան. Թա հէփիմիզ իմանըն՝ վէ Ալ-
 լահըն Օղլունուն պիրկիսինին պիրլիյինէ՝ քեամիլ
 ատէմ օլ՝ալա՝ Քրիստոսուն Թէքմիլլիյինին պօյունուն
 14 էօլշիւսինէ էրէնէտէք. Թա քի արթըզ՝ ալտատը-
 չըն ֆէնտի իշխան Ֆէրզանըղըլա՝ ատէմէրին հի-

- լէւերի իլէ Թա'լիմն հէր եւլի իլէ չալգանան վէ
 15 տօլաշտըրլւան մա'սումար օլմայալըմ. իլլա մու-
 հապպէթ իլէ կէրչէք սէօյլէյէրէք՝ հէր շէյի ծնտա
 16 արթըրալըմ, քի օ՝ էա'նէ ֆրիստոս պաշ տըր. ֆի
 պիւթիւն վիւճիւտ ծնտան՝ հէր եարտըմ էտէն օյ-
 նադ իլէ քինէտլէնիպ թանգըմ օլմաղըլա, հէր
 պիր ա'ղանըն էօլչիւսիւնիւն ա'մէլինէ կէօրէ՝ մու-
 հապպէթ իլէ քէնտինին մա'մուր օլմասը իչիւն՝
 վիւճիւտիւն պէօյլւմէսինի իճրա էտէր.
 17 Խմտի պուռու տէրիմ, վէ Բապպտա շէհատէթ է-
 տէրիմ քի՝ արթըդ սիզ դալան թայիֆէլէր տախի
 քէնտի ա'ղըլարընըն պաթըլլըղընտա եիւրիւտիւք-
 18 լէրի կիպի եիւրիւմէյէսինիզ. ֆի ծնլարտա օլան
 ճահիլիյին սէպէպինտէն՝ եիւրէքլէրինին գաթըլըղը
 իլէ ա'ղըլարընը դարանլըդ դափլամըշ տըր, չիւն
 քի Ալլահն հայաթընտան եատ օլմուշլար տըր.
 19 Քի ծնլար նասըրլանմաղըլա, քէնտիլէրինի էտէպ-
 սիզլիյէ՝ հըրս իլէ հէր նափաքըլըն իշլէմէսինէ
 20 թէսլիմ էթտիլէր. Սիզ իսէ ֆրիստոսու պէօյլէ
 21 էօյրէնմէտինիզ, էյէր հազգան ծնուն իչիւն իշիթ-
 տինիզ՝ վէ ծնտա Թա'լիմ օլունտունուզ իսէ նիճէ
 22 քի կէրչէքլիք Յիսուստա տըր. ֆի էվլէլէի կէ-
 չինմէնիզէ կէօրէ՝ ալտատըշըն շէհվէթլէրինէ կէօ-
 րէ ֆէսատէ վարան էսքի ատէմի թէրք էտէսինիզ,
 23 վէ ա'ղընըղըն Բուհունտա եէնիլէնէսինիզ. (24) վէ
 սատազաթ վէ կէրչէքլիյին ա'ղիզլիյի իլէ Ալլահ
 25 կէօրէ եարատըլան եէնի ատէմի կիլինէսինիզ. Օ-
 նուն իչիւն եալանը ռէտտ էտիպ՝ հէր պիրինիզ
 դօնշուսու իլէ կէրչէքլիք սէօյլէյին. չիւն քի պիրի
 26 պիրիմիզին ա'ղալարըլըզ. էօրքէլէնին, վէ կիւնահ
 իշլէմէն, սիզին տարըլընըղընըղըն իւզէրինէ կիւ-
 27 նէշ պաթմասըն. վէ շէյթանա մահալ վէրմէն.
 28 Խըրսըղըլըզ էտէն՝ արթըդ խըրսըղըլըզ էթմէսին,

Իլլա էլլերի իլէ խայր իշլէյէրէք՝ էմէք չէքսին,
 Թա քի միւհթաճ օլանը հիսսէտար էթմէյէ դատիր
 29 օլա: Ազղընըզտան հիչ պիր չիւրիւք սէօզ չըզմա-
 սըն, իլլա էյէր մա՛մուր էթմէյէ իգթիղա օլան
 պիր էյի «էօշ վար իսէ»: Թա քի իշիտէսլէրէ լութֆ
 30 վէնէ: Վէ Ալլահըն Ա՛ղիզ Բուհուհու գասսվէթ-
 լէստիրմէն, քի ծնունլա ֆիտա կիւնիւ իշիւն միւհր-
 31 լէստիրմէն, Հէր աճըլըզ վէ էօվքէ վէ դազապ վէ
 պաղըրըզ վէ քիւֆր՝ հէր քէօթիւլիւք իլէ պէրա-
 32 պէր՝ սիզտէն գալտըրըսըն: Վէ պիրի պիրլինիզէ
 լաթիֆլէր՝ մէրհամէթլիլէր՝ Ալլահ տախի ֆրիստու-
 սուն վասիթասի իլէ սիզէ պաղըշլատըղը կիպի
 պիրի պիրլինիզէ պաղըշլայըճըլար օլուն:

ՊԱՊ 5

1 Իմտի սէվկիւլիւ էվլատար կիպի՝ Ալլահա պէնկ-
 2 գէր օլուն: Վէ մուհապպէթտէ կիւրիւյուն, նիճէ
 քի ֆրիստու տախի պիզի սէվտի, վէ քէնտինի
 պիզիմ ուղուրումուզա Ալլահա խօշ բահիա իշիւն՝
 3 հէտիյէ վէ գուրպան սունտու: Ամմա զինանըն վէ
 հէր կէօնէ նախաքըղըն կախօտ թամա՛քեարըղըն՝
 ա՛ղիզլէրէ եազըշտըղը կիպի՝ արանըզտա առը պի-
 4 լէ ֆսիլըմասըն: Հէմ ըէզալէթ վէ տիվանէճէ սէօզ-
 լէր՝ կախօտ գաշմէրլիք օլմասըն, քի ծնար եա-
 զըշմաղ շէյլէր տիր: Իլլա պախուսուս թէշէքքիւր
 5 օլուն: Զիրա պունու պիրմիշ օլուն քի՝ հիչ պիր
 զինաքեարըն եա մուրտարըն եա թամա՛քեարըն՝
 քի պու փութփէրէսթ տիր՝ ֆրիստուսուն վէ Ալլահըն
 6 փատիշանըղընտա միրասը կօզ տուր: Սիղի հիչ
 քիմսէ պօշ սէօղլէր իլէ ալտաթմասըն: Ղիրա պու
 շէյլէր իշիւն իթասաթսըզըղըն օղուլարը իւզէրի-
 7 նէ Ալլահըն դազապը կէլիւր: Իմտի ծնարըն՝ հիս-

- 8 սէտաղարը օրման : Զիրա պիր գէման գարանդդ
 իտինիդ, ամմա շիմի թապպտա ընդգընդդ : Ընդ
 9 օղուլարը կիպի երւրիւյն : Զիրա ընդդըն մէյ-
 վէսի՝ հէր էյլիքտէ վէ սատագաթտա վէ կերչէք-
 10 լիքտէ տիր : վէ թապպա մագպուլ նէ օլտուղու-
 11 նու թէճրիւպէ էտին : վէ գարանլըղըն մէյվէսիդ
 ա'մէլլէրինէ իւնագ օրման, իլլա պախուսուս թա-
 12 դիր պիլէ էտին : Զիրա օնլարտան կիզլիճէ իշլէ-
 13 նէն շէյլէրի՝ սէօյլէմէսի պիլէ ա'յըպ տըր : Ամմա
 հէփ թա'զիր օլունան շէյլէր ընդդ վասիթասը իլէ
 պէյան օլունուր : զիրա հէր պէյան օլունան շէյ՝
 14 ընդդ տըր : Օնուն իչիւն տէր : Եւ՝ ուլույան գալդ,
 վէ էօլիւկէրտէն տիրիլ, վէ Քրիստոս սէնի միւնէվ-
 վէր էտէճէք :
 15 Իմի պապըն քի՝ նիճէ տիգգաթ իլէ երւրիւյէ-
 16 սինիդ, Եւմիզլէր կիպի տէյիլ՝ իլլա ա'լիմլէր կի-
 պի : վէ վագիթը սաթուն ալըն, զիրա կիւնլէր ֆէ-
 17 նա տըր : Օնուն իչիւն ա'գըլսըզլար օրման : իլլա
 թապպըն իրատէթի նէ՝ օլտուղունու ֆէհմ էտին :
 18 վէ շարապ իլէ սէրիսօշ օրման, քի օնտա իսրաֆ
 19 վար : իլլա Բուհ իլէ տօլարագ՝ ֆէնտիլէրինիգտէ
 սաղմոսլար վէ իլանիլէր վէ բունանի թէսպիհլէր
 օգույուն, վէ ճիւրէքլէրինիգտէ թապպա իրլայըպ
 20 թէզմիր էյլէյին : վէ տայիմա հէր շէյ իչիւն՝ Ալ-
 լահա վէ Փէտէրէ թապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
 ատընտա շիւքըր էտին :
 21 Պիրի պիրինիզէ Քրիստոսուն գօրգուսու իլէ
 22 միւթի'լ օլուն : Եւ՝ գարըլար՝ քէնտի գօճալարը-
 23 նըզա՝ թապպա կիպի միւթի'լ օլուն : Զիրա զարը-
 նըն պաշը՝ գօճասը տըր, նիճէ քի Քրիստոս տա-
 խի քիլիսանըն պաշը տըր : վէ վիւճիւտին խէլաս
 24 էտիճիսի օ տուր : Իմի նիճէ քի քիլիսա Քրիս-
 տոս միւթի'լ օլուրսա, գարըլար տախի հէր շէյ-

- 25 տէ քէնտի դօճալարնա պէօյլէ օլտունլար : Եւ
էրքէքլէր՝ քէնտի գարըլարընզը սէվին , նիճէ քի
Քրիստոս տախի քիլիսայը սէվտի , վէ ծնուն ու
26 դուրունա քէնտիսինի թէսլիմ էթտի . Թա քի ծնու
սու եայգամասը իլէ փաքլէյէրէք՝ սէօզ վասիթասի
27 իլէ ա՛ղիզ էյլէյէ . Քի քէնտիսի քիլիսայը քէնտի-
նէ լէքէսի եա պիւրիւշիւքլիւյիւ եա պունլար կի-
պի պիր շէյի օլմայարադ՝ ի՛զլէթլի իհզար էտէ .
28 շէօյլէ քի ա՛ղիզ վէ ա՛յըպսըզ օլա : Էրքէքլէր քէն-
տի գարըլարընզ պունճիլէյին՝ Եւ՝նէ քէնտի թէնլէ-
րի կիպի սէվմէյէ պօրճուտուրլար . քէնտի գարը-
29 սընը սէվէն՝ քէնտիսինի սէվէր : Զիրա հիշ պիր զէ-
ման պիր քիմսէ քէնտի թէնինաէն իբրա՛հ էթմէ-
միշ տիր . լաքին ծնու պէսլէր վէ կէօզէտիր , նիճէ
30 Քրիստոս տախի քիլիսայը , Զիրա ծնուն թէնինլին՝
ծնուն էթլինաէն վէ քէմիքլէրինաէն ա՛ղալարըզլ :
31 Պու սէպէպտէն առէմ՝ պապասընը վէ անասընը
թէրք էտէ , վէ գարըսընա եափըշա , վէ իքիսի պիր
32 թէն օլալար : Պու սըրր պէօյլւք տիւր . ամմա պէն՝
33 Քրիստոս իշիւն վէ քիլիսա իշիւն սէօյլէրիմ : Իմ-
տի սիզ տախի հէր պիրինիզ քէնտի գարըսընը
պէօյլէ՝ քէնտի նէֆսի կիպի սէվսին . գարը խէ՛
քի քէնտի դօճասընտան գօրզսուն :

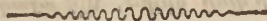
ՊԱՊ 6

- 1 Եւ՝ էվլատլար՝ քէնտի աթալարընզա Բապպտո
2 միւթիւ օլուն , զիրա պու՝ հազ տըր : Պապանա վէ
անանա ի՛զլէթ էյլէ , քի պու՝ վա՛տ իլէ օլան իլք
3 թէնպիհ տիր , Թա քի սանա խայր օլա , վէ եէրին
4 իւզէրինաէ է՛օմրիւն ուզուն օլա : Աէ սիզ եա՛ պա-
պալար՝ էվլատլարընզը էօվքէլէնտիրմէն . իլա
օնլարը՝ Բապպլն թէտիպինաէ վէ նասիհաթընասա

- 5 փերվէրտէ էտին : Վէ սիզ եւ՝ գուլլար՝ թէնճէ ա-
 զալարընըզա գորգու վէ տիթրէմէ իլէ եիւրէյինի-
 զին սաֆլըղը իլէ՝ Գրիստոսա կիպի իթաաթ է-
 6 տին . կէօզէ կէօրիւնմէք իչիւն օլան խըզմէթ իլէ
 առէմ խօշնուտ էտիծիլէր կիպի տէյիլ , իլա ճան-
 տան Ալլահըն իրատէթինի էտէն՝ Գրիստոսուն գուլ-
 7 լարը կիպի . Ատէմլէրէ տէյիլ իլա Բապպա կիպի
 8 խօշնուտլուգ իլէ գուլլուգ էտին . Վէ պիլին քի՝
 հէր քէս՝ իշլէտիյի խայր նէ իսէ , Բապպտան օ-
 9 նու ալաճագ , գուլ օլսուն՝ ազատլը օլսուն : Վէ
 սիզ եւ՝ էֆէնտիլէր՝ ծնլարա հէման պու շէյլէրի
 էյլէյին , վէ թէհտիտի թէրք էտին . վէ պիլին քի՝
 հէման սիզին տախի էֆէնտինիզ կէօքտէ տիր , վէ
 ծնուն ի՛նտինտէ խաթրա պագմագ եօզ տուր :
 10 Գալտը քի եւ՝ գարնտաշլարըմ՝ Բապպտա վէ օ-
 նուն գուլվէթինին գուտրէթի իլէ գուլվէթլէնին :
 11 Ալլահըն հէփ սիւահլարընը կիյինին քի՝ շէյթանըն
 ֆէնտլէրինէ գարչը տուրմաղա գատիր օլասընըզ :
 12 Զիրա պիղիմ կիւրէշիմիզ գան վէ թէն իլէ տէյիլ
 տիր , իլա սալթանաթլար իլէ՝ հիւքիւմէթլէր իլէ՝
 պու ա՛սիրին գարանլըղըն տիւնեայը գապթ էտէն-
 13 լէրի իլէ եարամազլըղըն կէօք մահալլէրինտէ բուհ-
 լարը իլէ տիր : Յնուն իչիւն Ալլահըն հէփ սիւահ-
 լարընը իւզէրինիզէ ալըն , թա քի եարամազ կիւն-
 տէ գարչը տուրմաղա՝ վէ հէփիսինի իճրա էտիպ
 14 գալի տուրմաղա գատիր օլասընըզ : Իմտի պէլի-
 նիզ կէրէքլիք իլէ գուշանմըշ տուրուն , վէ սա-
 15 տագաթըն զըրհընը կիյին , վէ այագլարընըզ՝ սէ-
 լամէթին աւետարանընըն հազըրլըղը իլէ կիյին-
 16 տիրին . Վէ հէփիսինին իւզէրինէ՝ իմանըն գալ-
 գանընը ալըն , քի ծնուն իլէ եարամազըն հէփ զըզ-
 զըն օղլարընը սէօյիւնտիւրմէյէ գատիր օլաճագ-
 17 սընըզ . Վէ խէլասըն թօլղէսինի ալըն , հէմ բու-

- 18 հուն զըլըճընը՝ քի Ալլահն քելամը տըր : Հէր վա-
զըթտա հէր տուա՝ վէ նիյազ իլէ Բուհտա տուա՝
էյլէյին, վէ հէման պուհուուն իչիւն թէքմիլ տէվամ
վէ նիյազ իլէ ույանըգ տուրուն՝ հէփ ազիլէր ի-
19 չիւն՝ Հէմ պէնտէն էօթիւրիւ քի պանա ազըլմըն
աչըլմասը իլէ սէօզ վէրիլէ, քի ճէսարէթ իլէ ա-
20 ւետարանըն սըրըրընը պէյան էտէյիմ : Քի ծնուն
իչիւն զինճիրտէ իքէն էլէլիք էտէրիմ, թա քի
պանա սէօյլէմէք նիճէ կէրէք իսէ՝ ծնու ճէսարէթ
իլէ սէօյլէյիմ :
- 21 Լաքին սիզ տախի պէնտէն էօթիւրիւ նէ իլլէ-
տիյիմի պիլէսինիզ տէյիւ՝ հէփիսինի սիզէ մուհասպ-
պէթլու զարնտաչ վէ Բապպտա էմին խըզմէթճի
22 Տիւքիկոս պէյան էտէճէք, Քի ծնու սիզէ՝ հէման
պուհուուն իչիւն կէճնտէրտիմ, թա քի աւվալիմիլի
պիլէսինիզ, վէ սիզլին երւէքլէրինիզէ թէսէլլի
վէրէ :
- 23 Փէտէր Ալլահ թարաֆընտան վէ Բապպ Յիսուս
Քրիստոստան զարնտաչլարա տէլամէթ՝ վէ իման
24 իլէ մուհապպէթ օյսուն : Բապպըմըգ Յիսուս Քրիս-
տոսու խիւլիւսանէ հէփ սէվէնլէր իլէ ինայէթ օլ-
տուն : Ամին :

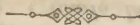
Եփեսոսացի Բահրան Էազըլու՝ Տէպէկոսան վա-
թաթ իլէ կէճտէրիլի :

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՓԻԼԻՊՊԵԼԻԵՐԵ

ՄԵՔԹԻՒՊԻԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս վէ Տիմոթէոս Յիսուս Քրիստոսուն զուլ-
լարը՝ Փիլիպպէտէ Քրիստոս Յիսուստա օլան հէփ
ա՛ղիղէրէ եպիսկոպոսլար վէ սարկաւազլար իլէ .
- 2 Սիզէ փէտէրիփիղ Ալլահ թարաֆընտան վէ Բապպ
Յիսուս Քրիստոստան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
- 3 Սիզի հէր պիր զիքր էթտիյիմտէ՝ Ալլահըմա շիւքր
- 4 էտէրիմ, Վէ տայիմա հէփինիզ իչին հէր նիյա-
- 5 զըմտա՝ շաղըղըլա նիյազ էտէրիմ, Իւք կիւնտէն
թա շիմտիյէտէք սիզին աւետարանա օլան իլհադ-
- 6 լըղընըղտան էօթիւրիւ . Վէ հէման պունա գան-
մըշըմ քի՝ սիզտէ պիր էյի ա՛մէլ պաշլայան՝ թա
Յիսուս Քրիստոսուն կիւնիւնէտէք՝ թէքմիլ էթ-
- 7 մէքտէ օլաճագ տըր : Նիճէ քի պանա՝ սիզին հէ-
փինիզին հազդընտա պու ֆիքրտէ օլմադ հագ տըր .
չիւն քի պէն սիզի եիւրէյիմտէ սազլարըմ, քի կէ-
րէք պաղլարըմտա վէ կէրէք աւետարանըն ճէվա-
պընտա վէ իսպաթընտա հէփինիզ ի՛նայէթիմին
- 8 հիսսէտարըլարընըղ : Զիւրա Ալլահ շահիտիմ տիր
քի՝ սիզին հէփինիզէ Յիսուս Քրիստոսուն տէրունի
- 9 մուհապպէթի իլէ հաարէթ չէքէրիմ : Վէ պունու
տուա՝ էտէրիմ քի՝ մուհապպէթինիզ պիլկիտէ վէ
- 10 հէր ֆէհմտէ տահա գիյատէ արթմազտա օլա, Քի

- սիզ ֆարգլը շէյլէրի այլըտ էտէսինիզ, թա քի
 Գրիստոսուն կիւնիւնէտէք սիզ խիւլիւսի փաք վէ
 11 սիւրչմէզ օլաւընըզ, վէ Ալլահըն շանը վէ մէտնի
 իչիւն՝ Յիսուս Գրիստոսուն վասիթասի իլէ օլան
 սատագաթ մէյվէլէրինտէն տօլու օլաւընըզ :
- 12 վէ իսթէրիմ եւ գարնտաշլար՝ պիլէսինիզ քի՝
 պէնիմ ահվալիմ աւետարանըն տահա զիյատէ ի-
- 13 լէրիլէմէսինէ սէպէպ օլտու : Շէօյլէ քի Գրիստոս
 իչիւն օլան պէնալէրիմ՝ պիւթիւն տիվանխանէտէ
- 14 Եւանջել՝ վէ պագի հէփիսինէ պէյան օլունտու : վէ
 Բապպտա գարնտաշլարըն չօղու՝ պէնալէրիմտէն ճէ-
- 15 տահա զիյատէ ճէսարէթ էտէրլէր : Պա՛ղըլարը կէրչի
 հասէտ վէ զավղա սէպէպինտէն՝ վէ պա՛ղըլարը
 տախի խօշնուտլուզ սէպէպինտէն Գրիստոսու վա՛ղ
- 16 էտէրլէր : Պունլար մուհապպէթ սէպէպինտէն է-
- տէրլէր, չիւն պիլիլլէր քի աւետարանըն ճէվապը
- 17 իչիւն թա՛յին օլմուշում : Ամմա օնլար Գրիստոսու
 նիզա՝ սէպէպինտէն վա՛ղ էտէրլէր, խիւլիւսանէ
 տէյիլ՝ իլլա պէնալէրիմէ սըգլէթ զամմ էթմէք մէ-
- 18 րամը իլէ : Իմտի նէ՝ օլա : անճագ հէր վէճհ իլէ՝
 պէհանէ իլէ օլսուն՝ կէրչէքլիք իւզրէ օլսուն՝ Գրիս-
 տոս վա՛ղ օլունույօր, վէ պունա սէվլինիլիմ, հէմ
- 19 տախի սէվլինէճէյիմ : Զիրա պիլիլլիմ քի պու պա-
 նա՝ սիզին տուա՛նըզ իլէ վէ Յիսուս Գրիստոսուն
 Բուհունուն եարտըմը իլէ խէլասէ պախիս օլաճագ,
- 20 Պէնիմ հարէթիմէ վէ իւմիտիմէ կէօրէ քի հիչ պիլը
 շէյտէ ութանմայըմ, իլլա թէքմիլ ճէսարէթ իլէ՝
 տայիմա օլտու՝ կիպիլ՝ շիմտի տախի Գրիստոսա
 պէնիմ թէնիմտէ թա՛ղիմ օլունա, էօմիւր վասի-
 թասի իլէ օլսուն՝ էօլիւմ վասիթասի իլէ օլսուն :
- 21 Զիրա պանա՝ հաշամագ Գրիստոս՝ վէ էօլմէք քեար
 22 սըր : վէ էյերչի թէնտէ հաշամագ՝ պանա ա՛մէլ

- մէյվէսի պու իսէ տէ , երնէ նէյի սէչէճէյիմի պիւ-
- 23 մէմ . Լաքին պու իքի շէյտէն սըգըլըրըմ , եա'նի
արգոււմ՝ վէֆաթ էթմէքտէ վէ Գրիստոս իլէ օւ-
մազտա տըր . զիրա պանա տահա չօգ զիյատէ էյի
- 24 տիր . Ամմա թէնտէ գալմագ՝ սիզին հազգընըզա
- 25 տահա իգթիզալը տըր : Վէ պունա գանմըչ օլա-
րագ պիլիրիմ քի՝ սիզին իմանտա իլէրիլէյէրէք սէ-
վինմէնիզ իչիւն՝ հէփինիզ իլէ պէրապէր գալըպ
- 26 տուրաճաղըմ . Թա քի երնէ պէնիմ սիզին եանը-
նըզա կէլմէմին սէպէպինտէն՝ Գրիստոս Յիսուստա
պէնիմ իլէ սիզին իֆթիխարընըզ արթա :
- 27 Անճագ Գրիստոսուն աւետարանընա լայըգ օլ-
տուղու իւզրէ կէչինին . Թա քի կէլիպ սիզի կէօր-
սէմ տէ՝ եանընըզտա օլմասպմ տէ՝ սիզտէն էօթիւ-
րիւ իշիտէյիմ , քի պիր ճան իլէ աւետարանըն ի-
մանը իչիւն պէրապէր ճէհտ էտէրէք՝ պի'ր բուհ-
- 28 տա գալի տուրուրսունուզ , Վէ գարչը տուրան-
լարտան հիչ պիր շէյտէ իւրքմէզսինիզ , քի պու
օնլարա հէլաք՝ սիզէ իսէ խէլաա իսսլաթը տըր , վէ
- 29 պու՝ Ալլահտան տըր . Չիւն քի սիզէ Գրիստոս ի-
չիւն պաղըլլանտը քի՝ տէյիլ եալընըզ օնա ինա-
նաթընըզ , իլլա օնուն իչիւն էլէմ տախի չէքէսի-
- 30 նիզ . Վէ սիզ հէման օլ պէնտէ կէօրտիւյիւնիւզ՝
վէ շիմտի պէնտէ իշիթտիյինիզ ճէհտէ մալիք օ-
լաթընըզ :

ՊՍՊ 2

- 1 Իմտի Գրիստոստա էյէր պիր թէսէլլի՝ էյէր պիր
մուհապպէթ թէսէլլիսի՝ էյէր պիր Բուհ իւհաղը-
- 2 ղը՝ էյէր մէրհամէթ ու չէֆագաթ վար իսէ , Սէ-
վինճիմի թէքմիլ էտին , քի պի'ր ֆիքրտէ օլաթընըզ ,
մուհապպէթինիզ պի'ր՝ ճան պի'ր՝ ֆիքր պի'ր օլա :
- 3 Հիչ պիր շէյ նիզա՝ եա պաթըլ իֆթիխար իւզրէ

օլմայա . իլլա պիրի պիրինիզի ալչադ կէօնիւլլիւք
 4 իլէ քէնտինիզտէն իւթիւն սայըն : շէր քէս ալլ
 քէնտինէ միւթալիւք շէյլերէ պագմասըն , իլլա հէր
 5 քէս զայրիլէրէ միւթալիւք շէյլերէ տախի : Զիրա
 սիզտէ հէման պու ֆիքր օլտուն քի՝ Գրիստոս Յի-
 6 սուստա տախի վար իտի . Գի օ՝ Ալլա՛ն սուրէթին-
 տէ իքէն , Ալլա՛ն իլէ պերապէր օլմայը շիքեար
 7 սայմասը , Լաքին քէնտինի էտնա էտիպ գուլ սու-
 8 րէթինի ալարագ՝ առէմէր շէքլինէ կիրտի , Վէ
 շէքիլտէ առէմ կիպի պուլունուալ՝ քէնտինի ալչադ-
 9 միւթիւ օլտու : Օնուն իշիւն Ալլա՛ն տախի օնու
 զայէթլէ եիւճէլթտի , վէ օնա հէր իսիմտէն ալա
 10 պիր իսիմ պազըչլապը . Թաքի Յիսուսուն իամինէ՝
 կէօքտէքիլէրին վէ եերտէքիլէրին վէ եեր ալթըն-
 11 տաքիլէրին հէր տիզի չէօքէ , Վէ հէր լիսան իգ-
 րար էտէ քի՝ Փէտեր Ալլա՛նըն շանը իշիւն Յիսուս
 12 Գրիստոս Բապպ տըր : Իմտի եա՛ սէվկիւլիւլէրիմ՝
 նիճէ քի հէր վագըթ իթաաթ էթտինիզ իսէ , տէյիլ
 եալընըզ եանընըզտա օլտուղումաա՝ իլլա պախու-
 սուս տա՛նա զիյատէ շիմտի պէն եանընըզտա տէ-
 յիլ իքէն՝ քէնտի խէլասընըզ գօրգու վէ տիթրէ-
 13 մէյիլէ իճրա էյլէյին : Զիրա սիզտէ՝ կերէք իսիէ-
 մէյի կերէք իշլէմէյի՝ ըիզասընա կէօրէ իշլէյէն Ա-
 14 լա՛ն տըր : շէր շէյի՝ մըրըլտանմայարագ վէ միւճա-
 15 տէլէ էթմէյէրէք իճրա էյլէյին . Թա քի ալըպսըզ
 վէ զարարսըզ օլարագ՝ Ալլա՛նըն գուսուրսուզ էվ-
 16 րատարը օլաունըզ՝ էյրի վէ թէրս նէսլին օրթա-
 սընտա , քի օնյարըն արասընտա տիւնեատա նուր-
 17 րար կիպի ըչըզ վերիբսինիզ . Զիւն քի , հայաթըն քէ-
 րամընը իզհար էտէրսինիզ . Թա քի Գրիստոսուն
 կիւնիւնտէ պօչունա սէյիրթմէտիյիմէ վէ նաֆիլէյ
 17 չալըչմատըղըմա իֆթիխարըմ օլա : Լաքին սիզին

- իմաննըզըն գուրպաննա վէ խըզմէթինէ չերպէթ
 փէշքէշի Դիւլէ տէօթիւլիւր խէմտէ՝ սէվինիրիւմ,
 18 վէ հէփինիզ իլէ պէրապէր շազ օլուրոււմ: Պուռնճի-
 լէյին սիզ տախի սէվինին, վէ պէնիմէ պէրապէր
 շազ օլուրն:
 19 Վէ Բապպ Յիսուստա ումարըմ քի՝ թէզիյէ սիզէ
 Տիմիթէոսու կէօնտէրէյիւմ. թա քի պէն տախի սի-
 զին անվալինիզի էօյրէնմէյիլէ՝ ճանըմ րահաթտէ
 20 օլա: Զիրա կէօնլիւմէ ույար քիմսէմ եօզ տուր
 քի՝ սիզէ տայիր չէյէրէ խիւլիւսանէ մուգայէտ օ-
 21 լա: Զիրա հէփիսի քէնտիլէրինէ տայիր չէյէրի
 աբարլար, Յիսուս Քրիստոսա տայիր չէյէրի տէյիլ:
 22 Լաքին ծնուն թէճրիւպէսինի պիլիրսինիզ, քի ա-
 լետարանտա պէնիւմ իլէ պէրապէր՝ պապա իլէ օ-
 23 ղու կիպի՝ խըզմէթ էյլէտի: Իմտի ումարըմ քի՝
 քէնտիմէ տայիր նէ օլաճաղընը անկկատըզըմ կիպի՝
 24 թէզ ծնու կէօնտէրէյիւմ: Վէ Բապպա ի՛թիմատըմ
 25 վար քի՝ պէն տախի քէնտիւմ թէզ կէլէճէյիւմ: Ամ-
 մա իզթիզալը սայտըմ քի՝ պէնիւմ գարնտաչըմ վէ
 իշտաչըմ վէ ճէնքտաչըմ՝ սիզին իտէ առաքեալը-
 նըզ վէ ինթիաճըմըն խըզմէթճիսի օլան Եպափրո-
 26 դիսոսու սիզէ կէօնտէրէյիւմ: Զիրա օ՝ սիզին հէ-
 փինիզէ հասրէթ չէքմէքտէ իտի, վէ ծնուն խաս-
 թալանտըզընը իչիթտինիզ տէյիլ: Ղայէթլէ գասա-
 27 վէթլէնտի: Զիւն քի էօլիւմ տէրէճէսինէ խասթա-
 լանտը: Լաքին Ալլահ ծնա՝ վէ եալընըզ ծնա տէյիլ՝
 իլլա պանա տախի մէրհամէթ էյլէսի, թա քի գա-
 28 սապէթ իւզէրինէ գասապէթիւմ օլմասըն: Իմտի օ-
 նու ա՛լէլ ա՛ճէլէ կէօնտէրտիւմ քի՝ ծնու եինէ կէօ-
 ռիւպ սէվինէսինիզ, պէնիւմ տէ տահա ազ գասա-
 29 վէթիւմ օլա: Իմտի ծնու Բապպտա հէր շազլըզ իլէ
 գապուլ էտին, վէ պէօյլէ քիմսէլէրի՝ միւթէպէր
 30 սայըն: Զիրա Քրիստոսուն ա՛մէլի իչիւն էօլիւմ

տէրէճէսինէ կէլտի, վէ սիզլին պանա խըզմէթինի-
զլին էքսիքլինինի տօլտուրա տէյիւ՝ նէֆսինէ մու-
զայէտ օլմատը :

ՊԱՊ 3

- 1 **Գ**ալտը քի՝ հա՛ գարնտաշլարըմ՝ Բապպտա շազ
օլուն . սիզէ հէման օ շէյլէրի հազմասը՝ պէնի իւ-
շէնտիրիբ շէյ տէյիւ, ամմա սիզէ էմինդիք կէթիբիբ :
- 2 **Ք**էօփէքլէրտէն սազընըն, քէօթիւ իշճիլէրտէն սա-
զընըն, հալան սիւննէթտէն սազընըն : Զիրա սիւն-
նէթ՝ պիզ Ալլահա բուհ իլէ ի՛պատէթ էտէնլէր՝ վէ
Քրիստոս Յիսուստա իֆթիխար էտէնլէր՝ վէ թէնէ
- 4 կիւվէնմէյէնլէրիզ, էյէրշի թէնէ տախի կիւվէնէ-
ճէք ետերիմ վար իսէ տէ . էյէր պիր զայրի քիմսէ-
նին՝ թէնէ կիւվէնէճէք ետեր վար զանն էտէրսէ,
- 5 պէնիմ տահա զիյատէ . Սիւննէթ սէքիլինճի կիւն-
տէ օլտում . Իսրայէլ միլլէթինտէն՝ Բենիամին սըպ-
թընտան՝ Ի՛պրանիլէրտէն Դօւճ-Ն Ի՛պրանի՝ հօմօս
- 6 միւճիպլինճէ Փարիսեցի իմ, Ղայրէթ իւզըրէ՝ քիլի-
սայը գօվալատըմ, հօմօս միւճիպլինճէ օլան սատա-
- 7 գաթտա՝ գուսուրսուզ իտիմ : Լաքին օ շէյլէր քի՝
պանա քեար իտիլէր, ծնլարը Քրիստոս իշիւն զա-
- 8 բար սայմըշըմ : Ամմա հազգան պէն՝ Քրիստոս Յի-
սուս Բապպըմըն իլմինին ալա օլմասը իշիւն հէր
շէյի տէ զարար սայարըմ . վէ ծնուն իշիւն հէր շէ-
յի զարար էթտիմ, վէ սիւփրիւնթիւ սայարըմ, թա
քի Քրիստոսու գազանայըմ, վէ ծնտա պուլունա-
- 9 յըմ, Տէյիլ հօմօստան օլան քէնտիմին սատազաթը
իլէ՝ իլա Քրիստոսուն իմանը վասիթասի իլէ օլան՝
հա՛նի իման իւզըրէ Ալլահտան օլան սատազաթ ի-
- 10 լէ . Քի ծնու հէմ ծնուն գըյամընըն գուվէթինի
վէ էլէմէրինին իլհազըզընը անկլայըպ՝ ծնուն էօ-

- 11 լիւմբուսիւն սուրէթինէ կիրէյիմ. Պէլքի պիր վէճէ
- 12 իլէ էօլիւլէրին զըյամէթինէ էրիշէյիմ. Տէյիւ քի
արթըգ էրտիմ, Կախօտ արթըգ թէքմիլ օլտուժ,
իլլա գօվալարըմ քի՝ Քրիստոս Յիսուստան չօլ թու-
- 13 թուլտուղուժ շէյէ նայիլ օլայըմ. Եւ գարնտաչլար՝
պէն քէնտիմի եէթիշմիշ զանն էթմէյօրուժ. լաքին
պի՛ր շէյ էօքէի՛մ, Կէրիտէ գալան շէյլէրի ունու-
- 14 տուպ՝ իլէրիտէ օլան շէյլէրէ ուզանարագ՝ Քրիս-
տոս Յիսուստա օլան Ալլահն եօգարըքի տա՛վէ-
թինին իֆթիխար նիշանը իչիւն նիշանկեհա՛նա տօղ-
- 15 բու սէյիրտիրիմ. Իմտի հէփ թէքմիլ օլանլար՝ պու-
ֆիքրիտէ օլալըմ. վէ էյեր պիր շէյ հագգընտա ա-
խէր ֆիքրիտէ իսէնիզ, Ալլահ սիզէ օնու տախի
- 16 պէյան էտէճէք տիր. Ֆագաթ էրիշտիյիմիզ շէյտէ՝
հէման պի՛ր զանուճ իւզրէ եիւրիւյէլիմ, հէման
- 17 պիր ֆիքրտէ օլալըմ. Եւ գարնտաչլար՝ պանա
պէնկզէր օլուն, վէ պիզի իպրէթ թուլտուղունուզ
- 18 կիպի՝ պէօյլէ եիւրիւյէնլէրի կէօղէտին. Զիրա չօգ
քիմսէլէր եիւրիւրլէր, քի օնլար իչիւն չօգ տէֆա՝
սիզէ սէօյլէր իտիմ, վէ շիմտի տախի աղլայարագ
սէօյլէրիմ, քի Քրիստոսուն իաշընըն տիւշմէնլէրի
- 19 տիրլէր. Քի օնլարըն սօնու հէլաք տըր, քի օնլա-
րըն ալլահը՝ գարընլարը տըր, վէ օնլարըն շանը
ա՛յըպլարընտա տըր, վէ տիւնեափի շէյլէրի ֆիքր
- 20 էտէրլէր. Ամմա պիզիմ վէթանըմըզ կէօքտէ տիր,
քի օնտան խէլաա էտիճի տախի՝ Բապպ Յիսուս
- 21 Քրիստոսու պէքլէրիզ. Քի օ՝ պիզիմ ալչագ թէ-
նիմիզի քէնտի ճէլիլ թէնի սուրէթինէ կիրմէյէ
թէպտիլ էտէճէք, չօլ ամիլ ու իճրայա կէօրէ քի՝
օնուն իլէ հէր շէյի քէնտինէ թապի՛ էթմէյէ տախի
գատիր տիր:

ՊԱՊ 4

- 1 Ի՞նչի եւ՛ սէվկիւլիւ վէ չօդ արդուլու գարնտաշ-
լարըմ՝ պէնիմ շաղլըղըմ վէ թաճըմ՝ Բապպտա պու-
մինալա իւղրէ գալի տուրուն՝ էյ սէվկիւլիւլէր :
- 2 Եւոգիայա եալլարըրըմ, հէմ Սիւնտիքիյէ եալ-
- 3 վարըրըմ, Բապպտա պիւր ֆիքրտէ օլալար : Վէ
սանա տալիս իէճա էտէրիմ եա խալիս իէֆիգ, օն-
լարա եարտըմ էտէսին . քի օնլար՝ աւալարը հայաթ
քիթապընտա օլան Կղւմէս վէ սայիր եարտըմճը-
լարըմ իլէ պէրապէր՝ պէնիմէ աւետարանտա ճէհա
- 4 էթտիլէր : Բապպտա տայիմա շաղ օլուն . եինէ
- 5 տէրիմ քի՝ Շաղ օլուն : Սիւլին լէթաֆէթինիզ հէվ
ատէմլէրէ մալիւմ օլուն . Բապպ եաղըն տըր :
- 6 Հիշ պիր շէյ իշիւն գալղու չէքմէն . լաքին հէր
շէյտէ տիլէքլէրինիզ Ալլահա՝ տուա՝ վէ նիլաղ իլէ՝
- 7 թէշէքքիւր իլէ պէրապէր իֆատէ օլունտուն : Վէ
Ալլահըն հէր աղլըտան եիւճէ օլան սէլամէթի՝ սի-
զին եիւրէքլէրինիզի վէ էֆքեարինիզի Քրիստոս
- 8 Յիսուստա հըֆզ էյլէսին : Գալտը քի՝ եա՛ գարն-
տաշլար՝ նէ գատար կէրչէք՝ նէ գատար հազգ՝ նէ
գատար փաք՝ նէ գատար սէվլիլէճէք՝ նէ գատար
միւթէպէր՝ նէ գատար միւէտտէպ օլան շէյլէր՝
էյէր պիր ֆաղիլէթ՝ վէ էյէր պիր մէտ՛ վար իսէ ,
- 9 պո՛ւ շէյլէրի թէֆէքքիւր էտին : Օլ շէյլէրի քի հէմ
էօյրէնտինիզ՝ վէ գապուլ էթտինիզ՝ վէ իշիլթտի-
նիզ՝ վէ պէնտէ կէօրտիւնիւզ, օնլարը իշլէյին . վէ
սէլամէթին Ալլահը պիլէնիզճէ օլաճագ տըր :
- 10 Վէ Բապպտա զայէթլէ սէվլինտիմ, քի շիմոլի
էնճամ պէնիմ իշիւն օլան տիւշիւնմէնիզ թազէ-
լէնտի, չիւն քի օնուն իշիւն տիւշիւնիւրիւտիւնիւզ
- 11 իսէ տէ՝ ֆուրսաթընըզ եօղուտու : Եօրսուլլուգ
սէպէպինտէն սէօլէմէյօրոււմ . զիրա պէն պուլուն-

- 12 տուգում հալտէ զանաաթ էթմէյի էօյրէնտիմ: Ալ-
չազլանմայը տա պիլիրիմ, արթմայը տա պիլիրիմ.
հէր շէյտէ վէ հէփիսինտէ թօզ օլմայը տա՝ աճ օլ-
մայը տա՝ արթմայը տա՝ եօխուլլուդ շէքմէյի տէ
13 էյի էօյրէնտիմ: Պանա գուվվէթ վէրէն Քրիստոս
14 իլէ՝ հէր շէյէ դատիր իմ: Ամմա մուզայիզամուս
15 պանա իլհազլըդ էթտիյինիդէ էյի էթտինիզ: շէմ
քէնտինիզ տաիի պիլիրսինիզ՝ եա Փիլիպպէլիլէր
քի՝ աւետարանըն իսթիտասընտա Մակիդոնիատան
չըզտըլըմ զէման՝ ալմազ վէ վէրմէք խուսուսուն-
տա հիչ պիր քիլիսա պանա իլհազլըդ էթմէտի,
16 իլլա քի եալընըդ սիզ: Զիրա Սէլանիքտէ իքէն
տաիսի՝ միւհթաճըզըմ իչիւն կէրէք պիլր քէրրէ
17 կէրէք իքի քէրրէ կէօնտէրտինիզ: Տէյիլ քի վէ-
րիլէն շէյի արայօրուլմ, իլլա սիզին հիսապընըզա
18 արթան մէյլէյի արայօրուլմ: Իմտի հէր շէյիմ վար,
արթըզըմ պիլէ վար. տօյմուշում, չիւն քի Եպաի-
րողիտուուն վասիթասի իլէ թարաֆընըզտան կէճ-
րէրէլէն շէյլէրի՝ Ալլահա խօշ զօզուլու րայիհա՝ դա-
պուլ օլունուր մազպուլ գուրպան տէյիլ գապուլ
19 էյլէտիմ: Վէ Ալլահըմ՝ քէնտի զանիմէթինէ կէօրէ՝
իզգէթ իլէ Քրիստոս Յիսուստա սիզին հէր միւհ-
20 թաճըզընըզը տօլտուրաճազ: Իմտի Ալլահա վէ
Փէտէրիմիդէ էպէտ իլ ապատ համտ օլտուն: Ամին:
21 Քրիստոս Յիսուստա հէր ա՛ղիզէ սէլամ էտին:
22 Պիլէմճէ օլան դարնտաշլար սիզէ սէլամ էտէրլէր:
23 Սիզէ հէփ ա՛ղիզլէր սէլամ էտէրլէր, վէ պախու-
24 սուս կայսերին էվինտէն օլանլար: Բապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսուն ի՛նայէթի սիզին հէփինիզ իլէ
օլտուն: Ամին:

Փիլիպպէլէրէ Բօնապան Եպաիրողիտուուն Հանլիսաի
իլէ եազըլըք:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿՈՂՈՍԼՈՒԼԱՐԱ

ՄԵՔԹԻՒՊԻԻ

ՊԱՊ 1

1 Պօղոս՝ Ալլանն իրատէթի իլէ Յիսուս Քրիստոս
2 սուն առաքեալը՝ վէ Տիմոթէոս գարնտա՝ Կողոս-
տա օլան ա՛ղիղլէրէ վէ Քրիստոստա էմին գարն-
3 տաչլարա . Սիզէ՝ Փէտէրիսիդ Ալլա՛ թարաֆընտան
վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոստան ի՛նայէթ վէ սէ-
լամէթ օլսուն :

Տայիմա սիզին իչիւն տուա՛ էտէրէք՝ Ալլան վէ
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն Փէտէրինէ չիւքը
4 էտէրիդ . Չիւն քի սիզին Քրիստոս Յիսուստա ի-
մանընըզը՝ վէ հէի ա՛ղիղլէրէ օլան մուհապպէթի-
5 նիզի իշիթտիք , Կէօքլէրտէ սիզին իչիւն սազլան-
մըշ իւմիտտէն էօթիւրիւ քի՝ ծնու աւետարանըն
6 կէրչէքլիյինին քէլամընտա փէշին իշիթտինիդ , Քի
օ սիզէ եէթիշտի՝ նիճէ քի պիւթիւն տիւնեսայա
տախի , վէ մէյվէ վէրիպ արթմատա տըր՝ սիզտէ
տախի օլտուղու կիպի օլ իշիթտիյինիդ վէ Ալլա-
հըն ի՛նայէթինի կէրչէքլիք իլէ թանըտըղընըզ կիւն-
7 տէն պէրու : Նիճէ քի մուհապպէթիւ գուլտաշը-
մըզ Եպափրաստան էօյրէնտինիդ , օլ քի սիզին ի-
8 չիւն Քրիստոսուն էմին խըզմէթճիսի տիր . Օլ քի
հէմ սիզին Բուհտա մուհապպէթինիդի պիզէ պիւ-
տիրտի :

- 9 Պունուն իչին պիղ տախի իշիթտիյիմիղ կինւ-
տէն պերու՝ սիղին իչին ֆերաղաթ էթմէյերէք
տուա՝ էտէրիղ, վէ տիւէրիղ քի՝ հէր բունանի իւմ
վէ ֆէհմ իլէ տօլասընըղ օնուն իրատէթինին պիլ-
- 10 կիսի խուսուսունտա . ֆի Բապպա լայըղ՝ ճիւմլէ
րիղասը իւղրէ եիւրիւյէսինիղ, վէ հէր էյի ա՛մէլ-
տէ մէյվէտար օլուա՝ Ալլահըն պիլկիսինտէ արթա-
- 11 սընըղ . Վէ օնուն ճէլալինին գուտրէթինէ կէօրէ՝
շազլըղ իլէ հէր սապըրա վէ թէհամմիւլէ ճիւմլէ
- 12 գոււվլէթ իլէ գոււվլէթլէնիպ՝ Պիզի նուրտա օլան
ա՛ղիղլէրին նասիպինէ հիսսէտար օլմաղա նայիլ է-
- 13 տէն ֆէտէրէ շիւքր էտէսինիղ . ֆի օ պիղի գա-
րանլըղըն հիւքիւմէթինտէն խէլաս էյլէտի, վէ քէն-
տի մուհապպէթլի Օղլունուն վատիշահլըղընա ին-
- 14 թիգալ էթտի . ֆի օնուն իլէ գանընըն վասիթասի
իլէ ֆիտայէ՝ էւ՝նէ կիւնահլարըն ա՛ֆվլըղընա մա-
- 15 լիքիղ . ֆի օ՝ կէօրինմէղ Ալլահըն թասլիլրի՝ պիւ-
- 16 թին մախլուգաթըն իլք տօղուշու տուր . Զիրա
հէփիսի՝ կէօքլէրտէ օլան վէ եէր իւզէրինտէ օլան՝
կէօրինէն վէ կէօրինմէյէն շէյլէր՝ կէրէք թախթ-
- լար կէրէք սալթանաթլար կէրէք բիասէթլէր կէ-
րէք հիւքիւմէթլէր օնուն իլէ եարատըլտը, ճիւմ-
լէսի օնուն վասիթասի իլէ վէ օնուն իչին եարա-
- 17 տըլմըլ տըր . Վէ օ՝ հէփիսինտէն իլէրի տըր . վէ
- 18 հէփիսի օնուն իլէ մէվճուտ տուր . Վէ թէնին՝ էւ՝-
նէ քիլիսանըն պաշը օ տուր . քի օ՝ իպթիտա տըր ,
էօլիւլէրտէն իլք տօղուշ տուր . թա քի ճիւմլէսին-
- 19 տէ թէգատտիւմ էտէն՝ օ օլա : Զիրա ֆէրէր բա-
ղի օլտու քի՝ ճիւմլէ քէմալիյէթ օնտա սաքին օ-
- 20 լա , Վէ օնուն խաշընըն գանը վասիթասի իլէ սէ-
լամէթ վէրէրէք՝ օնուն վասիթասի իլէ կէրէք եէր
իւզէրինտէ կէրէք կէօքտէ օլան հէր շէյի քէնտի-
սի իլէ պարըշտըրա :

- 21 Վէ սիզի՝ պիր դէման Լարամազ ա՛մէլէր իլէ
 22 Ֆիքրտէ Էատ օլմուշ վէ տիւչմէնլէր իքէն, Շիմտի
 օնուն ճէսէտինին թէնի իլէ էօլիւմիւն վասիթասի
 իլէ պարըլթըրտը, քի սիզի քէնտի հուզուրունտա
 ա՛ղիզ վէ գուսուրսուզ վէ սուչսուզ իհզար էտէ .
 23 էյէր իմանտա թէմէլէնիշ վէ միւհքէմ գալըրսա-
 նըզ, վէ կէօք ալթընտա օլան պիւթիւն ա՛լէմէ
 վա՛ղ օլունան օլ իշիթտիլինիզ աւետարանըն իւ-
 միտինստէն զըմըլտանմազսանըզ, քի պէն Պօղոս օ-
 24 նուն խըզմէթճիսի օլտում: Շիմտի սիզտէն էօթիւ-
 ըիւ օլան էլէմէրիմտէ չազ օլուրում, վէ Քրիստոս
 սուն սըզլէթլէրինին էքսիքլիլինի քէնտի ճէսէտիմ-
 տէ տօլտուրում: օնուն թէնինստէն էօթիւրիւ
 25 քի օ քիլիսա տըր, Քի Ալլահըն սիզին իշիւն պա-
 նա վէրիլէն իտարէսինէ կէօրէ՝ պէն օնուն խըզ-
 մէթճիսի օլտում, քի Ալլահըն սէօզիւնիւ եէրինէ
 26 կէթիրէլիմ, Եւ՛նի ա՛սիլէրտէն վէ տէվըլէրտէն
 կիզլէնմիշ օլան սըրըր քի՝ շիմտի օնուն ա՛ղիզլէ-
 27 ըինէ պէյան օլունտու . Յնարա քի Ալլահ թայի-
 ֆէլէրտէ պու սըրըրն ճէլալինին զանիմէթի նէ օլ-
 տուղունու պիլտիրմէք իսթէտի, քի օ սիզտէ ճէ-
 28 լալին իւմիտի Քրիստոս տուր . Քի օնու պիզ՝ հէր
 ատէմի Քրիստոս Յիսուստա քեամիլ իհզար էտէ-
 լիմ տէյիւ՝ հէր ատէմէ նասիհաթ վէրէրէք հէր ա-
 տէմէ ճիւմիլէ իլմտէ թա՛լիմ էթմէյիլէ վա՛ղ էտէ-
 29 ըիզ . Վէ պու շէյ իշիւն պէնտէ գուվէթ իլէ օ-
 նուն իշլէյէն ա՛մէլինէ կէօրէ ճէհա էտէրէք՝ էմէք
 չէքէրիմ :

ՊԱՊ 2

- 1 **Զ**իրա իսթէրիմ քի սիզին իշիւն՝ վէ Լաւողիկիա-
 տա օլանլար հէմ եիւզիւմիւ թէնտէ հէի կէօր-
 մէյնլէր իշիւն նէ գատար ճէհտիմ օլտուղունու

- 2 պիլէսինիզ . Թա քի ծնարարն երւէյի միւթէսէլի
 օլա , վէ մուհապպէթ իլէ իմթիզաճ էտէլէր , վէ
 ֆէհմին թահգիգինին հէփ դանիմէթինէ Նայիլ օլ-
 Լը , քի Ալլահ ու փէտէրին հէմ Քրիստոսուն օլ
- 3 սըրրընը թանըյալար քի՝ Օնտա իլմին վէ պիլի-
 4 նին հէփ խազինէլէրի սազլը տըր : Վէ պուհու
 սէօյլէրիմ , Թա քի սիզի քիմսէ սահին կէօրիւնիւր
- 5 սէօզլէր իլէ ալտաթմայա : Զիրա թէն իլէ էանը-
 նըզտա տէյիլ իսէմ տէ՝ բուհ իլէ սիզին էանընըզ-
 տա իմ , վէ չազ օլարազ սիզին նիզամընըզը վէ
 սիզին Քրիստոսա օլան իմանընըզըն զավիլիյինի
- 6 կէօրիւրիւմ : Իմտի Քրիստոս Յիսուս Բապպը նիճէ
 7 զապուլ էթտինիզ իսէ , ծնտա երւրիւյին . Վէ ծն-
 տա քէօթլէնիպ մա՛մուր օլարազ՝ իմանտա սապիթ
 օլուն , նիճէ քի թա՛լիմ օլունտունուզ իսէ , վէ
 թէչէքքիւր իլէ ծնտա իզտիյաա պուլմազտէ օլուն :
- 8 Պազըն քի՝ սիզի պիր քիմսէ ֆէյլէսօֆուզ վէ պօշ
 ալտատըչ իլէ այարտըպ կէօթիւրմէյէ , ատէմէլին
 սըփարըչընա կէօրէ՝ տիւննանըն ա՛նասըրլարընա
- 9 կէօրէ՝ վէ տէյիլ Քրիստոսա կէօրէ : Զիրա Ալլահ-
 Լըզըն ճիւմէ քէմալիյէթի՝ թէնճէ ծնտա սաքին
- 10 օլուր . Վէ սիզ ծնտա թէքմիլ օլմուչտունուզ , քի
 օ՝ հէր սալթանաթըն վէ հիւքիւմէթին պաշը տըր .
- 11 Օնտա քի՝ էլ իլէ օլմամըչ սիւննէթ իլէ տախի սիւն-
 նէթլէնտինիզ , թէն կիւնահլարընըն ճէսէտինին սօ-
- 12 յունմասընտա Քրիստոսուն սիւննէթի իլէ . Զիւն քի
 վաֆթիզտէ ծնուն պիլէսինճէ կէօմիւլտիւնիւզ , վէ
 ծնուն պիլէսինճէ՝ ծնու էօլիւլէրտէն տիրիլտէն Ալ-
 Լահըն իճրաի ա՛մէլինէ օլան իմանըն վասիթաի
- 13 իլէ տախի տիրիլտինիզ : Վէ սիզի՝ զապահաթլար-
 տա վէ թէնինիզին սիւննէթսիզլիյինտէ էօլմիւլէր
 իքէն՝ ծնուն պիլէսինճէ տիրիլթտի , վէ հէփ դա-
- 14 պահաթլարըլըզը պաղըչլայարազ՝ Պիզէ դարչը օ-

- լուպ պիղէ զըտ օլան ալինլերին էլ եազըսընը թէր-
 գին էյլէտի, վէ ծնու խաչա մըխլամազըլա ծնու
 15 օրթատան դալտըրտը : Վէ սալթանաթլարը հէմ
 հիւքիւմէթլէրի սօյուպ՝ ծնլարա ծնուն վասիթասի
 իլէ միւզաֆֆէր օլարադ՝ ծնլարը աշիքիարէ ի՛պ-
 րէթ՝ էյլէտի :
- 16 Իմտի սիզի եէմէքտէ եա իչմէքտէ եա պայրամ
 եա այպաշը եա շաբաթ կիւնլերի խուսուսունտա
 17 քիմսէ հիւքմ էթմէսին . Քի ծնլար կէլէճէք շէյլէ-
 րին քէօլկէսի տիր, ամմա ճիսիմ ֆըրխտոսուն տուր :
- 18 Քիմսէ սիզի՝ ալչազ կէծնիւլլիւյէ վէ մէլէքլէր ի՛-
 պատէթինէ ըրզա վերէրէք՝ իֆթիխար նիշանընդ-
 տան մահրում դօմասըն, շէօյլէ քիմսէ քի օլ կէօր-
 մէտիյէ շէյլէրէ կիրիշիպ՝ քէնտի ճիսմանի ա՛ղլըն-
 19 տան պօշունա քիպիրլէնիւր, Վէ պաշա եափըշմազ,
 քի պիւթիւն թէն՝ օյնաղլար վէ պէնտլէր իլէ ծն-
 տան եարտըմ ալըպ քինէալէնմէյիլէ, Ալլահըն պէօ-
- 20 յիւմէսի իլէ պէօյիւր : Իմտի էյէր ֆըրխտոս իլէ
 պէրապէր տիւնեանըն անասըրլարընտան էօլտիււ-
 նիւզ իսէ, նի՛շիւն տիւնեատա եաշայանլար կիպի
 21 ալինլէր իլէ ա՛մէլ էտէրսինիզ . Եափըշմա, թաթ-
 22 մա, տօգունմա, Քի ծնլարըն հէփիսի իսթի՛մալ իլէ՝
 ատէմլէրին թէնպիհլէրինէ վէ թալիսլէրինէ կէօրէ
 23 ֆէսատ իշիւն տիր : Քի ծնլարտա՝ կէրչի կէծնիւլ
 ի՛պատէթի վէ ալչազ կէծնիւլլիւք վէ թէնի էսիր-
 կէմէմէք իլէ ի՛մ սուրէթի վար իսէտէ, պիր ի՛-
 թիպար կէթիւրմէզ, ֆադաթ թէնէ դանաաթ կէ-
 թիրիւր :

ՊԱՊ 3

- 1 Իմտի էյէր ֆըրխտոս իլէ պէրապէր գըյամ էթ-
 տինիզ իսէ, եօգարըքի շէյլէրի ալայըն, քի օրա-
 տա ֆըրխտոս՝ Ալլահըն սաղ եանընտա օթուրույօր :

- 2 Եօդարըքի չէյլերի տիւշիւնին, եէրին իւզէրինտէ-
 3 քի չէյլերի տէյիլ : Զիրա էօյտիւնիւղ, վէ է'օմրիւ-
 նիւղ Քրիստոս իլէ պէրապէր Ալլահտա սաղլանմըչ
 4 տըր : Հայաթըմըղ օլան Քրիստոս զուհր էթտիյին-
 տէ, օ ղէման սիղ տախի ծնուն իլէ պէրապէր ի'զ-
 ղէթ իլէ զահր օլունաճագսընըղ :
 5 Իմտի պու տիւնիւայա տայիր օլան ա'զալարընըղը
 Փահիշլիյի' մուրտարըղը՝ չէ'վէթի' քէօթիւ ար-
 զույու՝ վէ փութփէրէսթլիք օլան թամա'քեարըղը
 6 էօլտիւրիւն, Քի ծնլար իչիւն իթաա'թսըզըղըն
 7 օղուլարը իւզէրինէ Ալլահն զաղապը կէլիր, Քի
 սիղ տախի պիր վագըթ ծնլարըն արասընտա եա-
 8 շատըղընըդտա՝ ծնլարտա եիւրիւտիւնիւղ : Ամմա
 շիմտի սիղ տախի հէփիսինի' է'ա'նէ զաղապը՝ էօր-
 9 տէպսիղ սէօղլէրի կիտէրին : Պիրի պիրինիղէ եա-
 լան սէօյլէմէն, վէ էսքի ատէմի ա'մէլլէրի իլէ սօյու-
 10 նուպ՝ Եհնի ատէմի կիյինին, քի օ՝ եարատանըն
 11 թասվիրինէ կէօրէ պիլկիտէ եէնիլէնմիշ տիր : Օն-
 տա քի Եունանի եա Եհնուտի եօղ տուր, սիւննէթ
 եա սիւննէթսիլլիք՝ բարբարոս՝ Սկիւթացի՝ գուլ՝
 ազատըլը Եօճ Դոճ, իլլա հէր չէյ վէ հէփիսինտէ
 12 Քրիստոս տուր : Իմտի Ալլահըն սէչիլմիշ ա'զիւղ-
 լէրի վէ սէվկիւլիւլէրի կիպի՝ մէրհամէթ չէֆագա-
 թը՝ լաթիֆլիք՝ ալլադ կէծնիւլլիւք՝ մահճուպլուդ՝
 13 սապըր կիյինին : Վէ պիրի պիրինիղէ թէհամմիւլ
 էտիպ՝ էյէր պիր քիմսէնին ախէրինին ալէյհինէ
 պիր շէքվասը վար իսէ, պիրի պիրինիղէ պաղըչ-
 լայըն : Նիճէ Քրիստոս տախի սիղէ պաղըչլատը
 14 իսէ, սիղ տէ պէօյլէ էյլէն : Վէ պունլարըն հէ-
 փիսինին իւզէրինէ մուհապպէթի կէնէն, քի օ՝
 15 թէքմիլլիյին պաղը տըր : Վէ Քրիստոսուն սէլա-
 մէթի՝ եիւրէքլէրինիղտէ զաֆէր պուլտուն, քի ծնա

- պիր թէնտէ տախի տա՛վէթ օլունտունուզ . վէ մու-
- 16 թէշէքքիր օլուն : Գրիստոսուն սէօզիւ՝ սիզտէ դա-
նիմէթ իլէ սաքին օլսուն . վէ պիրի պիրինիզէ հէր
իլ՛մ իլէ թա՛լիւմ ու նասիհաթ էտիպ՝ սաղմուլար
հէ՛մ իլահիլէր վէ բուհանի նաղմէլէր իլէ՝ Ալլահ
- 17 երւրէքլէրինիզտէ լուժֆ իլէ թէսպիհ՝ էյլէյին : Վէ
հէր նէ քի էտէրսէնիզ՝ սէօզ իլէ հա ա՛մէլ իլէ հէ-
փիսինի Բապպ Յիսուսուն ասընտա՝ ծնուն վասի-
թասի իլէ Ալլահ ու Փէտէրէ թէշէքքիր էտէրէք
էյլէյին :
- 18 Եա՛ գարըլար՝ քէնտի դօճալարընըղա Բապպտա
19 ճայիզ օլտուղու կիպի միւթի՛ւ օլուն, Եա՛ էրքէք-
լէր՝ գարըլարընըզը սէվին, վէ ծնլարա աճը օլման :
- 20 Եա՛ էվլատլար՝ աթալարընըղա հէր շէյտէ միւթի՛ւ
21 օլուն . զիրա պու Բապպա մազպուլ տուր : Եա՛
պապալար՝ էվլատլարընըզը թահրիք էթմէն, քի
22 երւրէքսիզ օլմայալար : Եա՛ գուլլար՝ հէր շէյտէ
թէնճէ աղալարընըղա միւթի՛ւ օլուն, ատէմ խօշ-
նուտ էտիճիլէր կիպի՝ կէօզէ խըզմէթ էտէր կէօ-
րիւնմէք իշիւն տէյիլ, իլլա Բապպտան գօրգարադ՝
- 23 երւրէք սաֆլըղը իլէ : Վէ հէր նէ քի էտէրսէնիզ,
Բապպա վէ տէյիլ ինսանլարա էփէր կիպի՝ ճանտան
24 էյլէյին . Վէ պիլին քի՝ միրասըն ի՛վազընը Բապպ-
տան ալաճազընըզ . զիրա Բապպ Գրիստոսա գուլ-
25 լուզ էտէրսինիզ : Ամմա նահազլըզ էտէն՝ էթտիլի
նահազլըզընըն ճէգասընը ալաճազ, վէ խաթրա
պազմադ հօզ տըր :

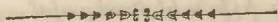
ՊՍՊ 4

- 1 Եա՛ էֆէնտիլէր՝ գուլլարա հազզ վէ տօզրու օ-
լանը էտա էտին, վէ պիլին քի սիզին տախի կէօք-
տէ էֆէնտինիզ վար :

- 2 Տուա՛յա տէ՛վամ էաիպ՝ ծնտա թէ՛շէքքիւր իլէ ու-
 3 յանըզ տուրուն։ Հէմ պիղիմ իչիւն տախի տուա՛
 էյէյին։ Թա քի Ալլահ պիղէ քէլամ իչիւն դափու
 աչա, քի Քրիստոսուն սըրընը սէօյլէյէլիմ, ծնուն
 4 իչիւն քի՛ հէմ տախի պաղլսնմըշմ։ Թա քի ծնու՛
 պանա սէօյլէմէք կէրէք օլտուղու կիպի պէյան է-
 5 տէյիմ։ Տիշարըտաքիլէր արասընտա ի՛լմ իլէ եիւ-
 6 րիւյիւպ՝ վաղթը սաթըն ալըն։ Սէօղիւնիւզ տայի-
 մա լութֆ իլէ՛ թուզ իլէ կեռէ թէրպիյէ օլմուշ օլ-
 սուն, քի սիզ հէր պիր քիմսէյէ ճէվապ վէրմէք
 նիճէ կէրէք խիյինի պիլէսինիզ։
 7 Պէնիմ հէփ ահվալիմի սիզէ՛ մուհապպէթլու դա-
 րընտաշ վէ էմին խըզմէթճի վէ Բապպտա գուլտաշ
 8 օլան Տուքիկոս պէյան էտէճէք։ Քի ծնու սիզէ հէ-
 ման պունուն իչիւն կէծստէրտիմ։ քի ահվալինիզի
 9 պիլէ, վէ երւէքլէրինիզէ թէսէլլի վէրէ, Սիզտէն
 օլան էմին վէ մուհապպէթլու դարնտաշ Ռնեսիմոս
 իլէ պէրապէր։ ծնլար հէփ պուրտաքի շէյլէրի սի-
 10 զէ պիլտիրէճէքլէր։ Մահպուստաշմ Արիստաքոս
 սիզէ սէլամ էտէր, հէմ Բառնաբասըն զըզ դարն-
 տաշը օղլու Մարկոս քի՛ ծնուն իչիւն սիզէ թէն-
 պիհ օլունտու, էյէր սիզէ կէլիրսէ՛ ծնու գապուլ
 11 էտին, Յուստոս տէնիլէն Յիսուս տախի՛ քի ծնլար
 սիւննէթտէն տիր։ Ալլահըն փատիշահլըղը իչիւն
 պիլէմճէ իշլէյէն եալընըզ պունլար տըր, քի ծնլար
 12 պանա թէսէլլի օլտուլար։ Սիզտէն օլան՝ Քրիստո-
 սուն գուլու Եպափրաս սիզէ սէլամ էտէր։ օլ քի
 տայիմա սիզին իչիւն տուալէրտէ ճէհտ էտէր, Թա
 քի Ալլահըն հէր իրատէթինտէ թէքմիլ վէ թէմամ
 13 տուրասընըզ, Զիրա ծնուն հազզընա շէհատէթ է-
 տէրիմ քի՛ սիզին իչիւն վէ Լաւողիկիատա հէմ
 Յերապօլիստէ օլանլար իչիւն չօզ դայրէթի վար։
 14 Սէվկիւլիւ հէքիմ Ղուկաս՝ հէմ Դեմաս սիզէ սէլամ

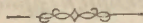
- 15 էտէրէր: Լաւոգիկիատա օլան զարնտաշարա՝ վէ
 Նիմփասա հէմ ճնուն խանէսինտէ օլան քիլիսայէ
 16 սէլամ էտին: Վէ պու մէքթիւպ սիզտէ օգունուն-
 ճա, մուգայէտ օլուն քի՝ Լաւոգիկիալըլարըն քի-
 լիսասընտա տախի օգունսուն, հէմ քի սիզ տախի
 17 Լաւոգիկիատանքինի օգոյասընըզ: Վէ Արքիպպո-
 սա տէյին. Բապպտա ալտըղըն խըզմէթէ տիզգաթ
 18 էյլէ, քի ճնու թէքմիլ էյլէյէսին: Պու սէլամ՝ պէն
 Պօղոսուն քէնտի էլիմ իլէ Եպղէլ: Պէնտլէրիմի
 խաթրընըզտա թութուն: Ի՛նայէթ պիլէնիզճէ օլ-
 սուն. Ամին:

Աղղալալարա Բժմարան Տէփէլիս վէ Ոնիֆոսուն է-
 սիւսի էլէ Եպղէլ:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵԼԻԼԵՐԻՆԵ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԵՔԹԻՒՊԻԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս վէ Սիդուանոս վէ Տիմոթէոս փէտէր Աւ-
 լահաա վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոստա Թեսաղոնի-
 կելիլէրին քիլիսասընա. սիզէ՝ փէտէրիմիզ Աւլա՝
 թարաֆընտան վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոստան ի՛-
 նայէթ վէ սէլամէթ օլսուն:
- 2 Աւլահա տայիմա՝ տուալարընըզտա սիզի զէքը
 էտէրէք՝ հէփինիզտէն էօթիւրիւ շիւքը էտէրիզ:

- 3 Պէր գարար զիբր էտէրէք սիզին իմանընդըն ա՝
մէլինի՝ վէ մուհապէթինիզին զանմէթինի՝ վէ
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոստա իւմիտինիզին
սապընը՝ Ալլահ վէ Փէտէրիմիզին հուզուրունտա .
- 4 Զիւն քի եա՛ Ալլահտան սէվլիմիշ գարնտաշլար՝ սէ-
5 չիւմէնիզի պիլիրիզ, Քի աւետարանըմըզ սիզէ եա-
լընըզ սէօզ իլէ տէյիլ՝ իլլա գուվլէթ իլէ վէ Ա՛ղիզ
Բուհ իլէ վէ չօզ Թանգիզիք իլէ տախի օլտու .
նիճէ քի՝ սիզին իչիւն արանըզտա նաալը քիմսէլէր
6 օլտուղումուզու պիլիրսինիզ Սիզ տախի սէօզիւ չօզ
սըզլէթ արասընտա Ա՛ղիզ Բուհ շաղըղը իլէ գա-
պուլ էտիպ՝ պիզէ հէմ Բապպա պէնկզէր օլտու-
7 նուզ : Շէօյլէ քի սիզ՝ Մակեդոնիատա վէ Աքայիա-
8 տա հէփ ինանանլարա էօրնէք օլտունուզ : Զիրա
Ալլահըն սէօզիւ սիզտէն՝ տէյիլ եալընըզ Մակեդո-
նիատա վէ Աքայիատա չալ օլտու , իլլա Ալլահա
օլան իմանընըզ հէր եէրէ տախի չըգմըշ տըր : շէօյլէ
քի՝ պիր շէյ սէօյլէմէյէ պիզէ հաճէթ գալմատը :
9 Զիրա քէնտիլէրի պիզտէն էօթիւրիւ խապէր է-
տէրլէր քի՝ արանըզա կիրմէմիզ նէ տիւրիւ օլ-
տու , վէ փուլթարտան Ալլահա նիճէ տէօնտիւնիւզ
10 քի՝ տիրի վէ հադ Ալլահա գուլլուզ էտէսինիզ, վէ
էօլիւլէրտէն տիրիլթտիյի քէնտի Օղլունու՝ պիզի
կէլէճէք զազապտան խէլաս էտէն Յիսուսու կէօք-
լէրտէն պէքլէյէսինիզ :

ՊՍՊ 2

- 1 Զիրա եա՛ գարնտաշլար՝ արանըզա կիրմէմիզի
2 քէնտիլիզ պիլիրսինիզ, քի նաֆիլէ օլմատը . լա-
քին պիլտիլինիզ կիպի՝ Փիլիպպէտէ պոռնաան էվ-
վէլ էզլիլէթ չէքիպ սէօյիւտիւք իսէ տէ՝ Ալլահըն
աւետարանընը չօզ ճէհա իլէ սիզէ սէօյլէմէյէ Ալ-

- 3 Լահրմրզըն Ի՛նչէնի իլէ ճէսարէթ էթտիք : Զիրա
 պիղիմ նասիհաթըմըզ ալտատըճըլըզտան եա նա
 4 փաքըլըզտան եա հիլէտէն տէյիլ իտի : Իլլա աւե-
 տարան պիղէ ինանըմաղա Ալլահտան նիճէ միւ-
 նասիպ կէօրիւլտիւք իսէ , պէօյլէ սէօյլէրիզ , ա-
 տէմէրէ պէյէնիլմէք իչիւն տէյիլ՝ իլլա եիւրէքլէ-
 5 բիմիլի սընայան Ալլահա : Զիրա նէ պիր վազըթ
 [պիլտիյնիլ կիպի] եալթազլանմազ սէօզիւ իլէ
 կէլտիք , նէ տէ թամաքեաշըլըզ պէհանէսի իլէ [Ա-
 6 լահ շահիտ տիր] , Նէ տէ՝ կէրէք սիզտէն կէրէք
 զայլիլէրտէն՝ առտէմ թարաֆընտան ի՛զզէթ արա-
 7 տըզ , էյէրչի Քրիստոսուն առաքիտալարը կիպի՝
 ազըլըզ վէրմէյէ գատիր իտիք իսէ տէ . իլլա սի-
 ղին արանըզտա պիր թայէ քէնտի էվլատարընը
 8 գայրըրըզը կիպի՝ միւլայիմ օլտուզ : Պու վէճհ իլէ՝
 սիղէ հապրէթ չէքտիյիմիզտէն՝ սիղի տէյիլ եալը-
 նըզ Ալլահն աւետարանընա՝ իլլա ճանալըմըզա
 տախի հիսսէտար էթմէյէ բաղի իտիք . զիրա պիղէ
 9 մուհապպէթլու օլմուշտունուզ : Զիւն քի եա՝ գարն-
 տաշլար՝ պիղիմ էմէյիմիլի վէ զահմէթիմիլի խաթ-
 րընըզա կէթիրիբսինիզ , քի սիզտէն պիր քիմսէյէ
 աղըրըզ վէրմէմէք իչիւն՝ կէճէ վէ կիւնտիւզ իշ-
 10 տիք : Սիզ՝ վէ Ալլահ Դափէ՝ շահիտէր սինիզ , նիճէ
 սիզ ինանանլար արասընտա ա՛զիզլիք վէ սատա-
 զաթ վէ գուսուրսուզլուզ իլէ հարաքէթ էթտիք :
 11 Նիճէ պիլիբսինիզ քի՝ հէր պիրիհիզէ պաապանըն
 էվլատարընա էթտիյի կիպի՝ սիղէ հասիհաթ էտիպ
 12 թէսէլլի վէրէրէք՝ Սիղի քէնտի փատիշահըլընա
 վէ ի՛զզէթինէ տա՛վէթ էտէն Ալլահա լայըզ օլան
 թարզ իլէ եիւրիւմէյէ սիղէ չէհատէթ էթմէքաէ
 13 օլտուզ : Պունուն իչիւն պիզ տախի պէր գարար
 Ալլահա շիւքըր էտէրիզ քի՝ պիղտէն իշիտիպ Աւ-

- լահնն սէօգիւնիւ ալմազըլա, ատէմէր սէօգիւ գա-
պուլ էթմէտինիզ՝ իլլա կէրչէքտէն օլտուզու կիպի՝
Ալլահնն սէօգիւնիւ, օլ քի հէմ սիզ ինանանլար-
14 տա ա՛մէլ ու իճրա էտէր : Զիրա սիզ եա՛ գարն-
տաշլար՝ Քրիստոս Յիսուստա՛ Յէհուտիսթանտա
օլան Ալլահնն քիլիսալարընա պէնկզէր օլտուռուզ .
զիրա սիզ տախի քէնտի միլլէթինիզ թարաֆըն-
տան հէման օլ շէյլէրի չէքտինիզ քի՝ օնլար տախի
15 Յէհուտիլէրտէն չէքտիլէր . Քի օնլար հէմ Բապպ
Յիսուսու հէմ քէնտի փէյլամպէրլէրինի էօլտիւր-
տիւլէր, վէ պիզի գօլալատըլար, հէմ Ալլահա պէյէ-
նիլմէզլէր, հէմ հէփ ատէմէրէ զըտ օլանլար տըր :
16 Քի օնլար պիզէ թայիֆէլէրէ՝ զուրթուլտուլար
տէյիւ սէօյլէմէյէ մանի՝ օլուրլար, չէօյլէ քի տայի-
մա քէնտիլէրին կիւնաշլարընը տօլտուրուրլար, վէ
օնլարըն իւզէլինէ թէքմիլէն զազապ կէթիշտի :
17 Պիզ իսէ եա՛ գարնտաշլար՝ պիր ազ վազըթ սիզ-
տէն եիւրէքտէ տէյիլ իլլա եիւզտէ էօքսիւզ գալ-
մազըլա՝ չօգ արզու իլէ սիզին եիւզիւնիւզիւ կէօր-
18 մէյէ տահա զիյատէ զայրէթ էթտիք : Օնուն իչիւն
պիզ՝ պախուսուս պէն Պօզոս՝ կէրէք պիր կէրէք
իքի տէֆա՛ սիզէ կէլմէք իսթէտիք, վէ շէյթան
19 պիլլի մէքա էլլէտի : Զիրա իւմիտիմիզ եա չազլը-
ղըմըզ եա իֆթիլսար թաճըմըզ նէ՛ տիր, Բապպը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսուն հուզուրունտա՝ օնուն կէ-
20 լիշինտէ հէման սիզ տէյիլիլիսինիզ : Զիրա պիզիմ
չանըմըզ՝ վէ չազլըղըմըզ սիզ սինիզ :

ՊԱՊ 3

- 1 Օնուն իչիւն արթըզ թէհամմիւլ էթմէյիպ՝ Ա-
2 թինտա եալընըզ գալմազա բազի օլտուզ . վէ
գարնտաշլըմըզ հէմ Ալլահնն խըզմէթճիտի վէ Քրիս-

տոսուն աւետարաննտա եարտըմըմըզ օլան Տի-
մոթէոսու կէօնտէրտիք քի՝ սիզի գալիլէտէ , վէ
3 սիզէ իմանընդտան էօթիւրիւ թէսէլլի վէրէ . Գի
պու սըզընթըլարտա քիմսէ զըմըլտանմայա , զիրա
քէնաթինիզ պիլիրսինիզ քի՝ պունուն իչիւն թա՛յին
4 օլտուզ : Զիրա եանընդտա օլտուզուժուզ զէման
տախի՝ սիզէ փէչին սէօյլէրիտիք քի՝ սըզընթը չէ-
քէճէյիզ , նիճէ քի օլմուշ տուր , վէ պիլիրսինիզ :
5 Պունուն իչիւն պէն տախի արթըզ թէհամմիւլ էթ-
մէմէյիլէ , սիզին իմանընդը պիլմէյէ կէօնտէրտիմ ,
օլմայա քի թէճըրիւպէ էտէն՝ սիզի թէճըրիւպէյէ սալ-
6 մըշ օլա , վէ զանմէթիմիզ պօշունա չըգա : Ամմա
չիմտի պիզէ թարաֆընըդտան Տիմոթէոս կէլիպ՝
իման ու մուհապպէթինիզի պիզէ միւժտէ էթմէյիլէ ,
հէմ քի նիճէ պիզ սիզի էօյէ սիզ տախի պիզի կէօր-
մէյէ հասրէթ չէքէրէք՝ պիզի էյիյէ տայիմա զիքը
7 էտէրսինիզ , Պու սէպէպտէն եա՝ գարնտաշլար՝ սի-
զին իմանընդտան էօթիւրիւ պիզիմ հէփ սըզըն-
թը վէ զէրուրէթիմիզտէ սիզտէն թէսէլլի պուլ-
8 տուզ : Զիրա շիմտի եաշարըզ , էյեր սիզ Բապպ-
9 տա գալի տուրուրսանըզ : Զիրա սիզին իչիւն
Ալլահըմըզըն հուզուրունտա շազ օլտուզուժուզ հէփ
շազլըզա պէտէլ՝ սիզտէն էօթիւրիւ Ալլահա նէ՝
10 թէչէքքիւր սունմազա գատիրիզ . Զիւն քի կէճէ
վէ կիւնտիւզ՝ եիւզիւնսիւզիւ կէօրմէյէ վէ իմանը-
նըզըն էքսիքլիքլէրինի տօլտուրմազա զայէթ զիյա-
11 տէսի իլէ նիյազ էտէրիզ : Վէ Ալլահ քէնտիսի եանի
Փէտէրիմիզ վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս՝ պի-
12 զիմ եօլումուզու սիզէ տօղրուլտա : Վէ Բապպ
սիզի՝ պիրի պիրինիզէ վէ հէփիսինէ մուհապպէթ-
տէ չօզալտա , վէ արթըրա , պիզիմ տախի ճա-հապ-
13 ալէնիսիւ սիզէ օլտուզու կիպի . Թա քի Ալլահ վէ
Փէտէրիմիզըն հուզուրունտա՝ Բապպըմըզ Յիսուս

Քրիստոսուն հէփ ա'ղիզլէրի իլէ կէլիշինտէ՝ ա'ղիզլիքտէ գուսուրսուզ օլմաղա կիւրէքլէրինիգի գալիլէտէ :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի գալտը քի՝ եա՛ գարնտաշլար՝ Բապպ Յիսուստա սիգէ եալվարըրըզ, վէ նասիհաթ էտէրիզ, քի սիգէ նիծէ կիւրիւմէք վէ Ալլահա մազպուլ օլմազ լազըմ՝ կէլտիյինի պիզտէն ալտըզընըզ կիպի՝
- 2 Ձառ տահա զիյատէ արթասընըզ : Զիրա Բապպ Յիսուսուն թարաֆընտան սիգէնէ թէնպիհլէր վէր-
- 3 տիյիմիզի պիլիրսինիզ : Զիրա Ալլահըն իրատէթի պու՝ էա՛նէ սիգին ա'ղիզ օլմանըզ տըր, վէ զինա-
- 4 տան կէրի տուրասընըզ, վէ սիգին հէր պիլրինիգ՝ քէնտի գապընը ա'ղիզլիքտէ վէ իթիպարտա քէսպ
- 5 էթմէսինի պիլսին, Ալլահը պիլմէյէն թայիֆէլէր
- 6 կիպի տախի շէհվէթ հալէսլէրինտէ տէյիլ, Քի պու շէյտէ Իմէ գարնտաշլընա դատը ու նահազլըզ էթմէյէ : զիրա սիգէ էվլէլտէն սէօյլէտիյիմիզ վէ շէհատէթ էթտիյիմիզ կիպի՝ պուշլարըն հէփիսի ի-
- 7 չիւն Բապպ ինթիգամ ալըճը տըր : Զիրա Ալլահ պիզի մուրտարլըզա չազըրմատը, իլլա ա'ղիզլիյէ :
- 8 Պու էճիլտէն ըէտտ էտէն՝ տէյիլ ատէմի իլլա Ալլահը ըէտտ էտէր, ծնու քի սիգէ քէնտի Ա'ղիզ Բուհունու տախի վէրտի :
- 9 վէ գարնտաշ մուհապպէթի խուսուսունտա՝ հաճէթինիզ եօզ տուր քի՝ սիգէ եազալըմ. զիրա պիրի պիրինիզի սէվմէսինի Ալլահտան էօյրէնմիշ քիմսէ-
- 10 լէրսինիզ : Զիւնքի պուշու սիզ պիւթիւն Մակեդոնիատա օլան հէփ գարնտաշլարա էտէրսինիզ. ամմա սիգէ նասիհաթ էտէրիգ՝ եա՛ գարնտաշլար քի՝
- 11 տահա զիյատէ արթասընըզ . վէ զայրէթ էտին քի՝ քէնտի հալինիգտէ օլուպ քէնտի իշլէրինիզ իլէ

մէջողուլ օլաւորնրդ , վէ քէնտի էլէրինիդ իլէ իշ-
լէյէսինիդ , սիդէ թէնպիհ էթտիյիմիդ կիպի . թա
քի տիշարըքիլէր իլէ՝ հիւսնիւ հարաքէթլէ մուա-
մէլէ էտէսինիդ , վէ հիշ պիւր շէյէ միւհթամ Օլմայա-
սընրդ :

- 12 Վէ իսթէմէզ իզ՝ եա՝ գարնտաշլար քի՝ ուշու-
մուշլար խուսուսունտա պի խապէր օլաւորնրդ , թա
քի իւմիտլէրի օլմայան պագիլէրի կիպի գասապէթ-
13 տէ օլմայաւորնրդ : Զիրա էյէր Յիսուս էօլտիւ վէ
տիրիլտի տէյիւ ինանըրսադ , պունծիլէյին Ալլահ
տախի Յիսուստա ուշումուշլարը ծնուն իլէ պէրա-
14 պէր կէթիրէճէք տիր : Զիրա սիդէ Բապպըն սէօ-
զիւ իլէ պունու սէօյլէրիդ քի՝ պիդ Բապպըն կէ-
լիշինէ պագի գալան եաշայանլար՝ ապա ուշու-
15 մուշլարտան իլէրի կէշմէյէճէյիդ : Զիրա Բապպ
քէնտիսի պիր էմրի ա՛ղիւմ իլէ՝ պաշ մէլէյին սէսի
իլէ՝ վէ Ալլահըն պօրուսու իլէ կէօքտէն էնէճէք ,
վէ Քրիստոստա էօլմիւշլէր էվլէլա տիրիլէճէքլէր :
16 Անտէն սօնկրա պիդ պապի գալան եաշայանլար՝
ծնլար իլէ պէրապէր Բապպը հալատա գարշըա-
մադա պուլութլարտա դափըլաճաղըդ . վէ պէօյ-
17 լէճէ տայիմա Բապպ իլէ օլաճաղըդ , իմտի պու-
սէօզլէր իլէ պիրի պիրիսիդէ թէսէլլի վէրին :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ գէմանլար հէմ վադըթլար խուսուսունտա՝
եա՝ դարնտաշլար՝ հաճէթինիդ եօդ տուր քի պիդէ
2 եաղըլա : Զիրա սիդ էյի պիլիլոսինիդ քի՝ Բապպըն
3 կիւնիւ կէճէ իլէ կէլէ՝ խըրսըդ կիպի կէլիր : Սէ-
լամէթ վէ էմինլիք տիր տէտիքլէրի գէման , օլ վա-
զըթ ճըլարըն իւղէրինէ՝ կէպէ գարըյա տօղուրմադ
սանճըսը կէլտիլի կիպի՝ ափանսըդ հէլաք եէթիշլիր ,

- 4 վէ առաջ գուրթուլմայաճաղար : Սիւղ իսէ՝ եւ՝
 5 գարնտաշլար՝ գարանլըդտա տէյիւսինիզ, քի օլ կիւն
 6 նըզ, կէճէնին եախօտ գարանլըդն տէյիւ իզ : Իմ
 7 իլա ուշանըզ տուրուպ՝ այըզ օլալըմ : Զիրա ու-
 8 էտէնլէր՝ կէճէլէյին սէրիօշ օլուրլար : Ամա պիւզ
 9 իւմիտինի կիյինէլիմ : Զիրա Ալլա՝ պիւզի դադապ
 10 նայիլ օլալըմ, Քի օ՝ պիւզիմ ուղուրումուզա էօլ-
 11 իքէն՝ օնուն պիլէսինճէ եաշայալըմ : Օնուն իչիւն
 12 վերի պիւրինիզէ թէսէլլի վէրին, վէ պիւրի՝ օ պի-
 13 լինի մամուր էյլէսին, նիճէ քի տախի էտէյօրսու-
 14 նուզ :
- 12 Վէ սիզէ՝ եւ՝ գարնտաշլար՝ եալվարըրըզ քի՝
 13 արանըդտա դանմէթ չէքէնլէրի՝ վէ Բապպտա իւ-
 14 ճէրինիզէ մէմուր օլուպ սիզէ նասինաթ վէրէնլէրի
 15 թանըյաւընըզ, Վէ օնլարա՝ ամէլլէրի իչիւն մու-
 16 հապպէթ իլէ դայէթ զիյատէսինճէ բաղպէթ էտէ-
 17 սինիզ . արանըդտա սէլամէթտէ օլուն : Վէ սիզէ
 18 եալվարըրըզ՝ եւ՝ գարնտաշլար՝ նիզամաըզլարա նա-
 19 սինաթ էտին, եիւրէքսիզլէրէ թէսէլլի վէրին, դա-
 20 յի՛Քլէրէ եարուրմ էտին, հէփիսինէ սապլըլը օլուն :
- 15 Պագըն քիմսէ քիմսէյէ քէմլիք պէտէլինէ քէմլիք
 16 վէրմէյէ . իլլա տայիմա՝ կէրէք պիւրի պիւրինիզին՝
 17 կէրէք հէփիսինին էյլիլինի արայըն : Տայիմա շաղ
 18 օլուն : Պէրզարար տուա՝ էտին : (18) Հէր շէյտէ

ի՛նայեթ վէ սէլամէթ օլսուն :

- 3 Սիղին իչիւն եա՛ գարնտաշլար՝ ճայիզ օլտուղու
կիպի տայիմա Ալլահա շիւքը էթմէյէ պօրճլու իզ,
քի սիղին իմանընզ զիյատէսի իլէ արթար , վէ
հէր պիրինիզին՝ եա՛նէ սիղին հէփինիզին մուհապ-
- 4 պէթի պիրի պիրինիզէ չօղալըր . Շէօյլէ քի պիզ
քէնսիմիզ՝ չէքտիյինիզ հէփ գօվալայըշլարընըզտա
վէ սըզլէթլէրինիզտէ օլսն սապըրընըզ վէ իմանը-
նըզտան էօթիւրիւ՝ սիղին իչիւն Ալլահըն հէփ քի-
- 5 լիսալէրինտէ էօյիւնիւրիւզ , քի առ՝ Ալլահըն հազ
չէրաաթընըն իսպաթը տըր . թա քի Ալլահըն փա-
տիշահլըղընա նայիլ օլսաընըզ , քի օնուն իչիւն է-
- 6 զիյէթ տախի չէքէրսինիզ : Չիւն քի Ալլահըն ի՛ն-
տինտէ հազ սըր , քի սիզէ սըզլէթ վէրէնլէրէ սըզ-
- 7 լէթ ճէզասը՝ վէ սիզ սըզլէթ չէքէնլէրէ պիլէմիզճէ
րահաթլըզ ի՛վազը վէրէ , օ դէման քի Բապպ Յի-
սուս քէնտի գուվլէթինին մէլէքլէրի իլէ կէօքտէն
- 8 աշիքետար օլաճագ՝ Աթէշ ալէվի իլէ , քի Ալլահը
պիլմէյէնլէրտէն՝ վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստո-
սուն աւեստարանընա իթաաթ էթմէյէնլէրտէն ին-
- 9 թիգամ ալա . քի օնլարըն ա՛ղապը՝ Բապպըն երւ-
զիւնտէն վէ օնուն գուվլէթինին ճէլալինտէն է-
- 10 պէտի հէլաքլըզ օլաճագ , Օլ կիւնտէ՝ եա՛նէ ա՛ղիզ-
լէրին արապընտա ի՛զզէթլէնմէյէ վէ հէփ ինանան-
լարըն պէնինտէ մուհաղզամ օլունմաղա կէլտիյի
զէման . չիւն քի չէհատէթիմիզ սիզտէ ինանըլտը :
- 11 Սնտան էօթիւրիւ սիղին իչիւն տայիմա տուա՛
տախի էտէրիզ , քի Ալլահըմըզ սիզի տա՛վէթէ նայիլ
էտէ , վէ էյիլին հէր ըրդասընը վէ իման ա՛մէլինի
- 12 գուվլէթ իլէ թէքիլ էյիլէյէ . թա քի Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն ատը սիզտէ ի՛զզէթլէնէ , սիզ
տախի օնտա՛ Ալլահըմըզ վէ Բապպ Յիսուս Քրիս-
տոսուն ի՛նայէթինէ կէօրէ՝ Ի՛զլէիլէնէնէնէ :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ սիզէ՛ եա՛ գարնտաշլար՝ Բապպըմըզ Յիսուս
 Գրիստոսուն կէլիշի վէ պիզիմ՝ ընուն եանքնտա
 2 ճէմ՝ օլմամըզ խոսոսոսունտա եալվարրըզ, Քի
 ա՛գլընըզ թէզճէ սարսըլմասըն, հէմ բուն իլէ եա
 սէօզ իլէ պիզիմ թարաֆըմըզտան կիպի մէքթիւզ
 իլէ կէօյա Գրիստոսուն կիւնիւ եազլաշտը տէյիւ
 3 իւրքմէյէսինիզ, Գիմսէ սիզի հիշ պիր վէճհ իլէ ալ-
 տաթմասըն. զիրա էյէր էվվէլա ա՛սըլըզ կէլիւ
 կիւնահըն առէմի՛ օլ հէլաքըզըն օղլու զունը էթ-
 4 մէզսէ, օ կէն կէլէշ. Շօլ զըտ քիմսէ քի՛ հէր Ալ-
 լա՛հ եախօտ մա՛պուտ տէնիլէսին իւզէրինէ երհէ-
 լիր, շէօյէ քի քէնտիսի Ալլահ կիպի Ալլահըն հէյ-
 5 քէլինտէ օթուրա, վէ քէնտիսինի Ալլահ կէօսթէ-
 6 րէ՛ ճահա սիզին եանքնըզտա իքէն՝ պու շէյէրի
 սիզէ սէօյէտիլիմի խաթրընըզա կէթիրմէզմիսինիզ
 7 վէ շիմտի ընուն քէնտի վազթընտա զունը օլմա-
 մուսլուզուն սըրրը շիմտի իշլէնիյօր, անճազ՝ թա
 8 շիմտի մանի՛ օլան օրթատան գալգանատէք, վէ
 օլ գէման պու պինամուս զունը էտէճէք, քի Բապպ
 Յիսուս ընու քէնտի ազգընըն բունու իլէ թէլէֆ
 էտէճէք, վէ քէնտի կէլիշինին կէօրիւնիւշիւ իլէ
 9 հէլաք էտէճէք. Քի ընուն կէլիշի շէյթանըն ա՛մէլ
 ու իճրասընճա՛ հէր միւհիզաթ վէ ալաֆէթլէր վէ
 10 եալան հիքմէթլէր իլէ՛ վէ նահազըլըն հէր ալտա-
 տըշը իլէ օլուր՝ հէլաք օլաճազ քիմսէլէրտէ, շիւն
 քի ընլար զուրթուլմազ իշիւն կէրչէքլիլին մու-
 հապպէթինի գապուլ էթմէտիլէր. վէ պու սէպէպ-
 տէն Ալլահ ընլարա ալտատըշըն ա՛մէլ ու իճրասընը
 11 կէօնտէրէճէք, քի ընլար եալանա ինանալար. թա
 քի կէրչէքլիլէ ինանմայըպ՝ նահազըլըզ բիզա վէ-

բնէլէրին ճիւղէսի հիւքմ օլունալար :

- 12 Պիզ իսէ Ալլահա տայիմա սիզին իչիւն շիւքը
էթմէյէ պօրճլուլուզ՝ եա՛ Բապպտան սէվլիմիշ գա-
րնտաշլար , քի Ալլահ սիզի իպթիտատէն Բուհուն
ա՛ղիզլիյի վէ կէրչէքլիյին իմանը իլէ՛ խէլաւ իչիւն
- 13 սէչտի . վէ պունա պիզիմ աւետարանըմըզըն վա-
սիթասի իլէ սիզի տա՛վէթ էյլէտի , քի Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն ի՛զզէթինէ նայիլ օլասընըզ :
- 14 Իմտի էօյլէ իսէ եա՛ գարնտաշլար՝ գավիլ տու-
րուն , վէ սէօզ իլէ եա պիզիմ մէքթիւպիւմիւզ իլէ
թա՛լիմ օլունտուզունուզ թէնպիհլէրի հըֆզ էտին :
- 15 վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս քէնտիտի վէ Ալ-
լահ հէմ Փէտէրիմիզ քի պիզի սէվտի վէ ի՛նայէթ
- 16 իլէ էպէտի թէսէլի վէ էյի իւմիտ վէրտի , Սիզին
հիւրէքլէրինիզէ թէսէլի վէրէ , վէ սիզի՛ հէր էյի
ա՛մէլ ու սէօզաէ գավիլէտէ :

ՊԱՊ 3

- 1 Գալտը քի՛ եա՛ գարնտաշլար՝ պիզիմ իչիւն տուա
էտին , քի Բապպըն սէօզիւ հիւրիւսիւն , վէ շէրէֆ
- 2 պուլսուն , սիզտէ տախի օլտուզու կիպի . Հէմ քի՛
քէօթիւ վէ եարամազ ատէմէրտէն գուրթուլալըմ .
- 3 զիւրա հէփիսի՛ իման սահիպի տէյիլ տիր : Ամիա
Բապպ էմին տիր , քի օ սիզի գավիլէտէճէք , վէ
- 4 եարամազտան սազլայաճազ : վէ սիզտէն էօթիւ-
րիւ Բապպա ի՛թիմատըմըզ վար քի՛ սիզէ թէնպիհ
էթտիյիմիզ շէյլէրի հէմ էտէրախիզ , հէմ էտէճէք-
- 5 սինիզ : վէ Բապպ սիզին հիւրէքլէրինիզի Ալլա-
հըն մուհապպէթինէ վէ Քրիստոսուն սապընա
տօզրուլտա :
- 6 վէ սիզէ՛ եա՛ գարնտաշլար՝ Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսուն աստընտա նասիհաթ էտէրիզ քի՛ տէյիլ
պիզտէն ալտըղը թէնպիհէ կէօրէ՛ իլլա պիլա նի-

- զամ երկրիւն հէր զարնտաշտան չէքնէսինիզ :
- 7 Զիրա քէնտինիզ՝ նիճէ պիզէ պէնկզէր օլմագ լա-
զըմ օլտուղունու պիլիրսինիզ . զիրա սիզտէ պի-
- 8 լա նիզամ օլմատըզ , Հէմ հիչ քիմսէտէն ճապա
էքմէք եէմէտիք . իլլա սիզտէն հիչ քիմսէն աղըր-
լըզ վէրմէյէլիմ տէյիւ՝ էմէք վէ զահմէթ իլէ կէճէ վէ
- 9 կիւնտիւզ իչլէր իտիք : Տէյիլ քի հիւ քիւմէթիմիզ
եօզ տուր , իլլա քի քէնտիմիզի սիզէ էօրնէք վէրէ-
- 10 լիմ , թա քի պիզէ պէնկզէր օլտաընըզ : Զիրա սիզին
եանընըզտա օլտուղունուզտա տախի՝ պունու սիզէ
թէնպին էտէր իտիք , քի էյէր պիր քիմսէ իչլէմէք
- 11 իսթէմէզսէ , օ՝ եէմէսին տախի : Զիրա իշիտիօրուզ
քի՝ սիզտէ պա՛զը քիմսէլէր պիլա նիզամ երկրիւր-
- 12 տօլաշրլար : Վէ պէօյլէ քիմսէլէրէ թէնպին էտէ-
րիզ , վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս իչիւն եալ-
- 13 տի էքմէքլէրինի եէյէլէր : Սիզ իսէ եա՝ զարնտաշ-
14 լար՝ էյիլք էթմէքտէն օսանմայաւընըզ : Վէ էյէր
պիր քիմսէ մէքթիւպիւն վասիթասի իլէ օլան սէօ-
- 15 զիւմիւղէ իթասա՛թ էթմէզսէ , ծնա նիշան գօյուն ,
16 նասիհաթ էտին : Վէ սէլամէթին Բապպը քէնտիսի
տայիմա հէր վէճհ իւզրէ պու սէլամէթի սիզէ վէ-
- 17 լէ . Բապպ հէփինիզլին պիլէսինճէ օլտուն :
- 18 Պու սէլամ՝ պէն Պօղոսուն էլի իլէ Էաղըրը , քի
օ՝ հէր մէքթիւպտէ նիշան տըր . պէօյլէ եաղարըմ :
- 19 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն ի՛նայէթի հէփի-
նիզլին պիլէսինճէ օլտուն . Ամին :

ԹԵՍՍՈՆԻԿԵԼԵՐԷ ԻՉԻՃԷ ՉԷՐԷՄ ԱՆԷՆՈՒՄ ԷՄՂԵՐԷ :

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԵՈՍԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԵՔԹԻԻՊԻԻ

ՊՍՊ 1

- 1 Պօղոս՝ Յիսուս Քրիստոսուն Առաքեալը՝ գուր-
թարեճըմը Ալլահն վէ իւմիտիմիզ օլան Քրիստոս
- 2 Յիսուսուն էմրի իւզրէ՝ իմանտա խասս էվլատ Տի-
մոթէոսա՝ Փէտէրիմիզ Ալլահ թարաֆընտան վէ
Բապպըմը Քրիստոս Յիսուստան ի՛նայէթ՝ մէրհա-
մէթ՝ վէ սէլամէթ օլսուն :
- 3 Մակեդոնիայա կիտէրքէն՝ սանա եալվարտըղըմ
կիպի էյէ, քի Նփեսոստա գալասըն, թա քի պա՛-
զըլարընա թէնպիհ էտէսին քի՝ զայրի թա՛լիմ էօյ-
- 4 րէթմէյէլէր, վէ մասալլարա վէ ուճու եօգ սիլսի-
լէլէրէ տիգգաթ էթմէյէլէր, քի ծնլար՝ պախուսուս
միւճատէլլէր հուսուլէ կէթիրիլլէր, վէ տէյիլ Ալ-
- 5 լահըն իմանտա օլան նիզամընր : Ամա թէնպիհին
նէթիճէսի՝ փաք երւրէքտէն վէ էյի զամիրտէն վէ
- 6 միւրայըլըգսըզ իմանտան մուհապպէթ տիր . Քի
պա՛զըլարը պունլարտան ազըպ՝ պիհիւտէ սէօզ-
- 7 լէրէ սափտըլար, վէ նօմօս խօճալարը օլմագ իս-
թէլլէր . լաքին նէ սէօյլէտիքլէրի՝ նէ տէ օլ հազ-
զընտա իտտիա՝ էթտիքլէրի շէյլէրի անկըլար :
- 8 Ամա պիլլիրիզ քի նօմօս՝ էյէր ծնու սիր քիմսէ
- 9 նօմօս միւճիպինճէ գուլլանըրսա՝ էյի տիր, Պունու
պիլէրէք քի՝ սատըզ քիմսէ իչիւն նօմօս եօգ տուր,
իլլա պինամուլար վէ իթաա՛թսըլլար՝ ֆասըլլար

- վէ կիւնանքեարլար՝ խապիպէր վէ նափաքլար՝ պա-
պա էօլտիւրիւծիւլէր վէ անա էօլտիւրիւծիւլէր՝
10 Գաթիլլէր՝ զինաքեարլար՝ լուծիլէր՝ առեմ չալը-
ճըլար՝ եալանճըլար՝ եէմին պօզուճուլար՝ հէմ սաղ
թալիմէ գարչը օլան՝ դայրի հէր պիւր չէյ իչիւն
11 Բնփոռ, Պանա էմանէթ օլան՝ միւպարէք Ալլահըն
12 Ճէլալինին աւետարանընա կէօրէ : Վէ պանա դուվ-
վէթ վէրէն Բրիստոս Յիսուս Բապպըմըզա շիւքը
էտէրիմ քի՝ պէնի էմին սայըպ՝ խրդմէթէ դօտու ,
13 Քի մուգատտէմա քիւֆր էտիճի վէ գօվալայըճը վէ
սէօյիւճիւ խորիմ . ամմա մէրհամէթ պուլտում, զիւ-
14 րա խմանըզլըզտա պիլմէյէրէք իշլէտիմ : Վէ Բրիս-
տոս Յիսուստա օլան իման վէ մուհապպէթ իլէ
Բապպըմըզըն ի՛նայէթի խատտէն գիյատէ արթոր :
15 Պու սէօզ էմին՝ վէ հէր վէճհ իլէ դապուլ օլուն-
մազա լայըզ տըր , քի Բրիստոս Յիսուս տիւնեայա՝
կիւնանքեարլարը խէլաս էթմէյէ կէլտի , քի պէն
16 ծնլարըն պէօյիւյիւ իմ : Ղաքին պունուն իչիւն մէր-
համէթ պուլտում, թա քի Յիսուս Բրիստոս հէփ
սապըրըն իպթիտա պէնտէ կէօսթէրէ , քի ծնա օլան
էպէտի հայաթ իչիւն ինանաճագ քիմսէլէրէ իպ-
17 րէթ օլայըմ : Վէ էպէտլէրին փատիչանը օլան՝ պօ-
զուլմագ՝ կէօրիւնմէզ՝ եալընըզ պիւր Ալլահա էպէտ-
լէր էպէտլէրինճէ ի՛զզէթ վէ շիւքը օլտուն . Ամին :
- 18 Սանա պու թէնպիհի ըստարարըմ՝ եա՛մ էվլատ
Տիմոթէոս՝ սէնին հազզընա փէշին օլան փէյդաւ-
պէրլիքլէրէ կէօրէ, թա քի ծնլար իլէ էյի ճէնկաէ
19 ճէնք էտէսին : Վէ իմանըն վէ էյի զամիրին օլ-
տուն, ծնու քի պա՛ղըլարը թէրք էթմէյիլէ՝ իման
20 խուսուսունտա գարայա տիւշտիւլէր . Քի ծնլար-
տան Հիմնոս վէ Աղէքսանդրոս տուր , ծնլարը քի
չէյթանա թէսլիմ էթտիմ, թա քի քիւֆր էթմէ-
մէք իչիւն թէրպիլէ օլալար :

ՊԱՊ 2

- 1 Իմոհ հեփիսինոէն էվլէլ եալլարըրըմ, քի ճիւմ-
լէ ատէմէր իչիւն նիյազլար՝ տուալար՝ բէճալար՝
- 2 չիւքըլէր ա՛րզ օլունա . Հէ՛օ փատիշահլար իչիւն՝
վէ հէփ մանսուպտա օլանլար իչիւն Գաթի, քի թէք-
միլ տինտարլըզ վէ էտէպ իլէ՝ ասուտէ վէ բահաթ
- 3 է՛օմիւր կէչիւրէլիմ : Զիրա պու՝ խէլաս էտիճիմիզ
Ալլահն հուզուրունտա էյի վէ մագպուլ տուր ,
- 4 Քի օ՝ հէփ ատէմէրին գուրթուլմասըն՝ վէ կեր-
5 չէբլիլին պիլկիսինէ կէլմէսինի խթէր : Զիրա Ալ-
լահ պի՛ր տիր . Ալլահն վէ ատէմէրին միյանճըսը
- 6 տախի պի՛ր տիր , ատէմ Գրիստոս Յիսուս , Քի օ՝
քէնտինի չօզլարա պէտէլ Ֆիտա վէրտի , թա՛յին
- 7 օլունաուչ զէմանլարտա չէհատէթ իչիւն . Քի պէն
օնուն վա՛զ էտիճիսի վէ առաքեալը՝ իման վէ կեր-
չէբլիք խուսուսունտա թայիֆէլէրին խօճապը թա՛-
յին օլունտում . Քրիստոստա կերչէք սէօյլէրիմ ,
- 8 եալան սէօյլէմէմ : Իմոհ իւթէրիմ , քի խրքէքլէր
հէր եէրտէ փաք էլլէր գալտըրարադ՝ զազապսըզ
- 9 վէ իչքիլսիզ՝ տուա՛ էտէլէր : Քէզալիք գարըլար
տախի քէնտիլէրինի՝ էտէպանէ էսվապլար իլէ հէմ
տէ հիճապ ու վազգար իլէ տօնատալար , տէյիլ
սաչ էօրմէլէրի եա ալթուն եա ինճուլէր իլէ՝ եա-
- 10 խօտ զայէթ պէհալը էսվապլար իլէ , Խլա Ալլահա
իպատէթ էթմէք իգրարընտա օլան գարըլարա եա-
- 11 գըշան էյի ա՛մէլլէր իլէ , Գարը՝ թէքմիլ իթաաթլէ
- 12 սիւքիւթ իլէ էօյրէնսին : Ամմա գարըյա՛ էօյրէթ-
մէյէ եախօտ էրքէյին իւզէրինէ հիւքիւթ սիւր-
- 13 մէյէ իղին վէրմէմ , իլլա քի սիւքիւթ օլա : Զիրա
- 14 Ադամ էվլէլա եարատըլտը , սօնկրա Եւա : վէ Ա-
դամ ալտանմատը , իլլա գարը ալտանըզ ա՛սըլըզա
- 15 կիրիֆթար օլտու : Ամմա՝ իման վէ մուհապպէթ

վէ ա՛գիգլիքտէ վագգար իլէ գալըրլարսա, էվլատ
տօղուրմագ իլէ դուրթուլաճագ տըր :

ՊԱՊ 3

- 1 Պու սէօզ էմին տիր . էյեր պիր քիմնէ եպիսկոպոսուղա հավէս էտէրսէ, էյի ամէլ արզուլէր :
- 2 Իմտի եպիսկոպոսա կէրէք տիր քի գուսուրսուզ՝ պիր գարընըն գօճասը՝ այըզ՝ ա՛գլը թամ՝ էնլի
- 3 ըրզ՝ միւսաֆիր սէվիճի՝ էօյրէտիճի օլա . Շարապա միւպթէլա օլմայա, վուրուճու օլմայա . իլլա միւլ
- 4 լայիմ՝ դավղա էթմէզ՝ ագէչի սէվմէզ օլա . Բէնտի էվինէ էյի նազարէթ էտիճի՝ հէր էտէպ իլէ
- 5 էվլատլարընը իթաաթտա թութան օլա . [վէ էյեր պիր քիմնէ քէնտի էվինէ նազարէթ էթմէչի պիլմէզսէ,
- 6 ճէք տիր .] Տինէ եէնի կէլմիշ օլմայա, թա քի ֆօտուլլանըպ՝ շէթմանըն ա՛ղապընա տիւշմէյէ : Հէմ
- 7 օնա կէրէք տիր քի՝ տիշարըքի ատէմլէրտէն էյի շէհատէթի տախի օլա, թա քի զէմմէ վէ շէթմանըն տուղաղընա տիւշմէյէ :
- 8 Բէզալիք սարկաւաղլար էնլի էտէպ օլալար . իքի սէօղլիլէր՝ չօզ շարապա միւպթէլա՝ հարամ
- 9 քէտր օլմայալար . իլլա իմանըն սըրընը փաք զա
- 10 միր իլէ թութալար : Վէ պուռլար տախի էվլէլա թէճրիւպէ օլունսուռլար, անտէն գուսուրսուզ օլտուղլարը թագտիրտէ՝ սարկաւաղլըզ էթսինլէր :
- 11 Բէզալիք գարըլարը՝ էնլի էտէպ օլալար, զամմազ
- 12 օլմայալար, այըզ՝ հէր շէյտէ էմին օլալար : Սարկաւաղլար պիր գարընըն գօճասը օլալար, էվլատլարընա վէ քէնտի էվլէրինէ էյի նազարէթ էտի
- 13 ճիլէր օլալար : Զիրա էլի սարկաւաղլըզ էտէնլէր՝ քէնտիլէրինէ էյի տէրէճէ՝ վէ Բրիստոս Յիսուստա

օլան իմանտա չօգ սէրպէսթլիք գազանըրլար :

- 14 Սէնին եանընա թէզ կէմէյէ ումարաք՝ սանա
15 պու շէյլէրի եաղարմ . Լաքին էյէր կէճիքիրսէմ,
կէրչէքլիլին տիրէյի վէ տայաղը՝ տիրի Ալլահըն
քիլիսասը օլան Ալլահըն էվինտէ նիճէ կէչինմէք
16 կէրէք իտիլինի պիլէսին , վէ մուգարրէր տիր քի՝
տինտարլըղըն սըրըր պէօյիւք տիւր . Ալլահ թէն-
տէ աշիքեար օլտու , Բուհտա սատըղլանտը , մէ-
լէքլէրէ կէօրիւնտիւ , թայիֆէլէրտէ վա՛ղ օլուն-
տու , տիւնեատա ինանըլտը , ճէլալ իլէ հօգարը ա-
լընտը :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ Բուհ աշիքեարէ սէօյլէր քի՝ ախըր զէման-
լէրտէ պա՛ղը քիմսէլէր իմանտան մուրթատ օլուպ՝
պտատըճը բուհլարա՝ վէ ճիննլէր թա՛լիմէրինէ
2 տիգգաթ էտէճէքլէր , Եալան սէօյլէյիճիլէրին՝ քէն-
տի զամիրլէրի տաղլանմըչ քիմսէլէրին միւրայը-
3 լըղարը իլէ , Քի ծնլար էվլէնմէքտէն մէն՝ էտէր-
լէր , վէ թաս՛իլարտան կէրի տուրմազա Բէնպէն է-
րէլէր , ծնլարը քի Ալլահ՝ միւմինլէրտէն վէ կէր-
չէքլիլի պիլէնլէրտէն թէչէքքիւր իլէ ալընմազ ի-
4 չիւն եարաթտը : Զիրա Ալլահըն հէր մախլուզու
էյի տիր , թէչէքքիւր իլէ ալընտըղը թագաւիրտէ .
5 վէ բէտտ օլունաճազ հիչ պիր շէյ հօգ տուր : Զի-
րա Ալլահըն սէօզիւ իլէ վէ նիյազ իլէ ա՛ղիզլէնիր :
6 Գարնտաշլարա պու շէյլէրի թէլզին էթտիլին սու-
րէթտէ՝ իմանըն վէ թապի՝ օլտուզուն էյի թա՛լի-
մին սէօզլէրի իլէ պէսլէնէրէք՝ Յիսուս Քրիստո-
7 սուն էյի խըզմէթճիսի օլաճագալըն : Ամմա նափաք
վէ գօճագարը մասալլարընը բէտտ էյլէ , վէ քէն-
8 տինի տինտարլըզա իթման էյլէ : Զիրա թէնին իթ-
մանը ազ շէյէ ֆայիտէլի տիր . ամմա տինտարլըզ՝

- հէր շէյէ ֆայիտէլի տիր . չիւն քի ծնտա չիւմտիքի
 9 հէմ կէլէճէք է'օմրիւն վա'տի վար : Պու սէօզ է'մին
 վէ հէր վէճհ իլէ գապուլ օլունմաղա լայլդ տրբ :
 10 Զիրա պունուն իչիւն հէմ զահմէթ էտէրիզ հէմ
 սիթէմ չէքէրիզ . չիւն սաղ Ալլահա իւմիտ էթմի-
 շիզ , քի օ հէփ առէմլէրին՝ պախուտու միւմինլէ-
 11 րին խէլաս էտիճիսի տիր : Պու շէյլէրի թէնպիհ
 էյլէ , հէմ էօյրէթ :
 12 Հիչ քիմսէ սէնին կէնճլիլինի խօր կէօրմէսին .
 լաքին սէօզտէ՝ կէչիւմէքտէ՝ մուհապէթտէ՝ ի-
 13 մանտա՝ փաքլըգտա միւմինլէրին ի'պրէթի օլ : Թա
 պէն կէլէնէտէք , օգուժաղա՝ նասիհաթա՝ թա'լիմէ
 14 մուգպէտ օլ : Սէնտէ օլան պախշիշի իհմալ էթմէ ,
 քի օ սանա՝ փէյղամպէրլիք վասիթասը իլէ իիսթի-
 ալլար մէճլիլինին «էն» իւզէրինէ էլլէր գօմասը
 15 իլէ վէրիւմիշ տիր : Պու շէյլէրի թէֆէքքիւր էյլէ ,
 պու շէյլէրտէ օլ , թա քի թէրազգա պուլման՝ հէր
 16 շէյտէ զահիւր օլա : Քէնտինի վէ թա'լիմի կէօղէթ .
 ծնլարտա տէվամ էյլէ . զիրա պու շէյի էթտիլին-
 տէ , հէմ քէնտինի հէմ սէնի տինկէյէնլէրի խէլաս
 էտէճէքսին :

ՊԱՊ 5

- 1 Իսթիարը ա'ղարլումա , իլլա պապա կիպի եալ-
 2 վար . կէնճլէրէ գարնտաշլար կիպի , իսթիար գա-
 րըլարա անալար կիպի՝ կէնճ գարըլարա զըզ գարն-
 տաշլար կիպի՝ թէքմիլ փաքլըզ իլէ Նասիհէն էլլ :
 3 Տու գարըլարա բաղպէթ էյլէ՝ կէրչէքտէն տուլ օ-
 4 լանլարա : Վէ էյէր պիր տուլ գարնին էվլատլա-
 րը եա թօրունլարը վար իտէ , էվլէլա էվ էհալի-
 սինէ բաղպէթ կէօսթէրիպ՝ աթալարընա ի'վազ է-
 տա էթմէսինի էօյրէնսինլէր . զիրա Ալլահըն հու-
 5 զուրունտա մազպուլ պու տուր : Լաքին կէրչէք-

- տէն տուլ վէ հալընըզ գալմըշ օլան դարը՝ Ալլահա
 իւմիտ էթմէյլէ՝ կէճէ հէմ կիւնտիւզ տուա՛լարա
 6 վէ նիյազլարա տէվամ էտէր։ Ամմա էհլի զէվզ օ-
 7 լան՝ հաշար իքէն էօլմիւշ տիւր։ Վէ պու շէյլէրի
 8 թէնպիհ էյլէ, թա քի գուսուրսուզ օլալար։ Ամմա
 էյէր պիր քիմնէ քէնտինինքիլէրինի՝ վէ պախու-
 սուս քէնտի էվի էհալիսինի գայըրմազսա, իմանը
 9 ինքեար էթմիշ՝ վէ իմանսըզտան պէթէր տիր։ Տուլ
 գարը ալթմըշ հաշընտան էքսիք տէյիլ տէ՝ պիր
 10 զօճանըն գարըսը օլտու իսէ, էյի ա՛մէլլէրտէ շէ-
 հատէթ օլունմուշ իսէ, էյէր էվլատլար պէսլէտի
 իսէ, էյէր միւսաֆիր գապուլ էթտի իսէ, էյէր ա՛-
 զիզլէր այազլարընը հայգատը իսէ, էյէր սըզլէթ-
 տէ օլանլարա իմտատ էթտի իսէ, էյէր հէր էյի ա՛-
 մէլտէ տէվամ էթտի իսէ տէֆթէրէ թահրիր օ-
 11 լունսուն։ Վաքին կէհճ տուլլարը թէրք էյլէ. զի-
 րա նէ զէման քի ֆրիստոսա մուխալիֆ զէվզէ
 12 տիւշէրլէրսէ էվլէնմէք իսթէրլէր։ Վէ էվլէնքի ի-
 մանը պէր թարաֆ էթտիքլէրի իչիւն՝ վէսալ ալ-
 13 թընա տիւշէրլէր։ Հէմ տախի էվլէրի սօլաշարազ
 թէնպէլ ալըշըրլար։ Վէ հալընըզ թէնպէլ տէյիլ
 իլլա հանշազլար հէմ էթրաֆը թէճէսսիւս էտէնլէր
 տախի օլուրլար, վէ ճայիզ օլմայան շէյլէրի սէօյ-
 14 լէրլէր։ Իմոի իսթէրիմ քի կէհճլէր էվլէնիպ՝ էվ-
 ւատ կէթիլլէր, էվ սահիպի օլալար, տիւշմէնէ
 15 հիշ պիր զէմմ սէպէսլի վէրմէյլէր։ Զիրա հալա
 16 պա՛զըլարը շէյթանըն արտընա սափտըլար։ Էյէր
 պիր միւմին էրքէյին հա պիր միւմին գարընըն
 տուլ գարըլարը վար իսէ, ճնլարը իտարէ էյլէսին,
 վէ քիլիսայա աղըրլըզ օլմասըն, քի կէրչէքտէն
 տուլլարը իտարէ էտէ։
 17 Մէմուրիյէթինի էյի իճրա էտէն իխթիարլար՝ իքի
 գաթ ի՛զզէթէ միւսթահազ սայըլընլար, պախու-

- 18 սուս սէօգտէ վէ թա'լիստէ էմէք չէքէղէր : Զիրա
Քիթապ տէր . խարման տէօյն էօքիւղիւն աղղընը
պաղլամայսաւն . հէմ, իչճի իւճրէթինէ լայըզ տըր :
- 19 իսթիրարա գարչը չիքեայէթ գապուլ էթմէ , մէյէր
- 20 քի իթի եա իւչ շահտէ պինսէն օլա : Գապահաթ
էտէնլէրէ՝ հէփիսինին էօնիւնտէ թա'զիր էյլէ , թա
- 21 քի դալանլարըն տախի դօրգուսու օլա : Ալլահըն
վէ Քրիստոս Յիսուսուն վէ սէչիլմիշ մէլէքլէրին
հուզուրունտա շէհատէթ էտէրիմ, քի պու շէյլէրի
հըֆզ էտիպ՝ փէշին հիւքմ էթմէյէսին , վէ հիչ պիր
չէյի պիր թարաֆա մէյլ էտէրէք իճրա էթմէյէ-
- 22 սին : Հիչ քիմսէնին իւզէրինէ թէզիյէ էլլէր դօմա ,
վէ ախէրլէրին կիւնահլարընա իւհազ օլմա . քէն-
- 23 տինի փաք սազլա : Արթըզ «ագէ սու իչմէ , իլլա
մի'տէն իչիւն վէ սըզ սըզ զայի'ֆիլէքլէրին իչիւն
- 24 պիրազ շարապ դուլլան : Պա'զը առէմլէրին կիւ-
նահլարըն ա'յան աշիքեար տըր , վէ էօնլէրինճէ հիւք-
մէ կիտէրլէր , վէ պա'զըլարընըն տախի արտընճա
- 25 կիտէրլէր : Քէզալիք էյի ա'մէլլէր տախի ա'յան
աշիքեար տըր , վէ դայրի տիւրլիւ օլանլար կիզ-
լէնէմէզլէր :

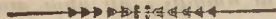
ՊԱՊ 6

- 1 Հէփ դուլլուզ պօյունարուղու ալթընտա օլան
քիմսէլէր՝ քէնտի էֆէնտիլէրինի հէր ի'զզէթէ լայըզ
սալսընլար , թա քի Ալլահըն ատընա վէ թա'լիսի-
- 2 նէ քիւֆը օլունմայա : Ամմա միւմին էֆէնտիլէրի
օլանլար՝ ծալը թահզիր էթմէսինլէր , քի գարնտաշ
տըրլար . իլլա ծալը՝ պախուսուս գուլլուզ էթ-
մինլէր , զիրա միւմինլէր վէ մուհապպէթլիլէր տիր .
վէ էյլիքտէ եարտըմ էտէն քիմսէլէր տիր . պու
- 3 չէլլէրի էօյրէթ , վէ նասիհաթ էյլէ : Էյէր պիր քիմ-
սէ ախէր թա'լիմ էօյրէտիպ՝ Բապպըմըզ Յիսուս

- Քրիստոսուն սաղ սէօղլերինէ՝ վէ տինտարլըզ իւզ
 4 րէ օլան թա'լիմէ բիզա վէրմէզաէ, Յ ֆօտուլլան-
 մը տըր, վէ պիր շէյ պիլմէզ, իլլա միւպահէսէլեր
 վէ սէօզ մա'րաղալարը պապընտա խաթալանմը
 տըր, ծնարտան քի հասէտ' նիզա՝ քիւֆրլէր՝ եա-
 5 րամազ շիւպիէլեր հառիլ օլուր, Ա'զլը ֆապիտ վէ
 կերչէքլիքտէն մահրում գալմը՝ տինտարլըզ թի-
 ճարէթ զանն էտէն ատէմլէրին պաթըլ լաֆլարը
 հա'էլ օլ-ր. պու մագուլէ քիմսէլերտէն կէրի տուր :
 6 Ամա տինտարլըզ գանասա'թ իլէ պէրապէր՝ պէօ-
 7 յիւք թիճարէթ տիր : Զիրա տիւնեայա հիչ պիր
 շէյ կէթիրմէտիք. պէլլի տիր քի՝ ծնտան պիր շէյ
 8 չըգարմաղա տախի գատիր տէյիլիզ : Իմտի եէյէ-
 ճէք վէ էօրթիւնէճէք շէյլերիմիզ վար իքէն, ծն-
 9 լարա գանասա'թ էտէլիմ : Ամա զէնկիլէնմէք իս-
 թէյէնլէր՝ թէճրիւպէյէ վէ տուզաղա՝ վէ չօզ տի-
 վանէ վէ զարարլը արզուլարա տիւշէրլէր, քի ծն-
 լար ատէմլէրի հէլաքէ վէ զայա'թէ զարգ էտէրլէր :
 10 Զիրա հէփ քէօթիւ շէյլերին քէօթիւ՝ ազչէյի սէվ-
 մէք տիր. քի ծնու պա'ղը քիմսէլեր արզուլամա-
 ղըլա՝ իմանտան սափտըլար, վէ քէնտիլէրինի չօզ
 սանճըլար իլէ սանճտըլար :
 11 Լաքին սէն՝ եա՝ Ալլահըն ատէմի՝ պու շէյլերտէն
 զաչ. վէ սատագաթըն՝ տինտարլըզըն՝ իմանըն՝
 մուհապպէթին՝ սապըըն՝ մահճուպլուղուն արտըն-
 12 ճա տիւշ : Իմանըն էյի ճէհտինտէ ճէհտ էյլէ, է-
 պետի հայաթա եափըշ, քի ծնա տա'վէթ օլտուն,
 վէ չօզ շահիտլէրին էօնիւնտէ էյի իզրարը իզրար
 13 էյլէտին : Սանա՝ հէր շէյէ էօ'միւր վէրէն Ալլահըն՝
 վէ Պոնտոսու Պիղատոսուն էօնիւնտէ էյի իզրարը
 շէհատէթ էտէն Քրիստոս Յիսուսուն հուզուրուն-
 14 տա թէնպիհ էտէրիմ քի՝ Պու թէնպիհի լէքէսիզ
 գուսուրսուզ սաղլայասըն, թա Բապըլմըզ Յիսուս

- 15 Բրիստոսուն զոհուորինէտէք, Քի ծնու թաշին օլունմուշ վազըթլարտա կէօսթէրէճէք՝ օլ Միւպաւրէք վէ եալընրզ Սուլթան օլան փատիշահլարըն
- 16 Փատիշահը վէ սահիպլէրին Սահիպի՝ Էօլիւմսիւզլիւյէ եալընրզ մալիք օլան՝ եազլաշըմազ նուրտա սաքին օլան, ծնու քի ատէմլէրին հիշ պիւրի կէօրմէտի, վէ կէօրմէյէ գատիր տէյիլ տիր. քի ծնա ի՛զղէթ վէ էպէտի հիւքիւմէթ օլտուն. Ամին:
- 17 Պու տիւնեատա զէնկին օլտնլարա թէնպին էյլէ քի՝ մազրուր կէօնիւլիւ օլմայալար, վէ զէնկինլիյին սահիսիզլիյինէ կիւվէնմէյէլէր, իլլա եաշայան Ալլահա քի՝ պիզէ իսթիմալ էտէլիմ տէյիւ զանիւ
- 18 մէթ իլէ հէր շէյի վէրիւր. Քի էյլէք էտէլէր, էյի ա՛մէլլէրտէ զէնկին օլալար, էլի աշըգ՝ ճէօմէրս
- 19 օլալար. Վէ կէլէճէք զէման իշիւն քէնտիլէրինէ էյի թէմէլ գուրալար, թա քի սահիհ հայաթը էլէ կէթիւրէլէր:
- 20 Եա՛ Տիմոթէօս՝ էմանէթի սազլա. վէ իամի քեազիպ ի՛լմին մուրտար պօշ լաֆլարընտան վէ մա՛ւ
- 21 բազալարընտան կէրի տուր. Քի ծնու պա՛զըլարը իգրար էթմէյիլէ, իման խուսուսունտա ազտըլար՝ Ի՛նայէթ սէնին իլէ օլտուն. Ամին:

ՏԻՄՈԹԵՈՍ ԷՓԷՍԷ ԴԵՐԷՆ՝ ՓԻՆԴԻԿԱ ՊԱՆԿՈՒԹԻԱՆ
ԶԱՆԴԵՐԷՆ ԴԱՆ ՉԵՐԷ ԸԼԱՆ ԼԱՐԴԷԼԷՆԵՆ ԵԱԶԼԵՐ:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԵՈՍԱ

ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՔԹԻՊԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս՝ Յիսուս Քրիստոսուն առաքեալը՝ Ալլահն իրատէթի իլէ Քրիստոս Յիսուստա օլան հայա-
- 2 թըն վա՛տընա կէօրէ, Սէվկիւլիւ էվլատ Տիմոթէոսա՝ փէտէր Ալլահ թարաֆընտան վէ Բապպըմըզ Քրիստոս Յիսուստան ի՛նայէթ՝ մէրհամէթ՝ վէ սէլամէթ օլտուն :
- 3 Էճտատըմտան՝ փաք զամիր իլէ ի՛պատէթ էթտիյիմ Ալլահա շիւքը էտէրիմ, [չիւն քի կէճէ վէ կիւնտիւղ տուա՛լարըմտա սէնին զիքրին պէստէ
- 4 էքսիքսիզ տիր, վէ սէնին կէօզ եաշլարընը խաթրըմտա թութարագ՝ սէնի կէօրմէյէ արզու չէքէ-
- 5 ըրիմ, թա քի շազլըղըլա տօլայըմ,] Զիւն քի սէնտէ օլան միւրայըլըգսըզ իմանը խաթրըմա կէթիրիրիմ, քի օ՝ էվվէլա սէնին պէօյիւք անան Լաւոդատա՝ անտէն վալիտէն Եւնիկէտէ սաքին իտի, հէմ ի-
- 6 թիմատըմ վար քի՛ սէնտէ տախի սափն րիւ : Պու սէպէպտէն սէնին խաթրընա կէթիրիրիմ քի՛ իւզէրինէ էլլէրիմին զօմասը իլէ սէնտէ օլան Ալլա-
- 7 հըն պախշիշինի գուլանասըն : Զիրա Ալլահ պիզէ գօրգազըլը բուհու տէյիլ՝ իլլա գուվվէթ վէ մու-
- 8 հապպէթ վէ թամ ա՛ղըլ րոհո՛ւ վէրտի : Իմտի Բապպըմըզըն չէհատէթի իչիւն՝ վէ պէն օնուռ մահպուսու իչիւն ութանմա : իլլա աւետարանտա մէ-

չազգաթահիսսէտար օլ՝ Ալլահըն գուզվէթինէ կէօ-
 9 րէ, Քի օ պիզի խէլաս էյլէտի, վէ ա՛զիզ տա՛վէթ
 իլէ տա՛վէթ էյլէտի, ա՛մէլլէրիմիզէ կէօրէ տէյլի՛
 իլլա քէնտիինին թագտիրինէ վէ ի՛նայէթինէ կէօրէ,
 քի Քրիստոս Յիսուստա պիզէ էզէլի գէմանտան
 10 վէրիտի, վէ շիմտի խէլաս էտիճիմիզ Յիսուս Քրիս-
 տոսուն գուհր էթմէսի իլէ աշիքեար օլտու, քի օ՝
 էօլիւմիւ պաթթալ էյլէտի, վէ հայաթ հէմ էօլիւմ-
 սիւզլիւք զահիրէ կէթիբաթի՝ աւետարանըն վասի-
 11 թասի իլէ, Քի պէն օնուն վա՛զ էտիճիսի վէ ա-
 ռաքեալը վէ թա՛յիֆէլէրին խօճասը թա՛յին օլուն-
 12 տում։ Պու սէպէպտէն պու չէյլէրի տալի չէքէյօ-
 րում, լաքին ութանմամ։ զիրա քիմէ իման էթ-
 տիլիմի պիլիբիմ, վէ իթիմատըմ վար քի՝ էմանէ-
 13 թիմի օ կիւնէտէք սազլամաղա գատիր տիր։ Պէն-
 տէն իշիթտիլին սազ սէօզլէրին բէսմինի՝ Քրիս-
 տոս Յիսուստա օլան իման վէ մուհապպէթ իլէ
 14 հըֆզ էյլէ։ Պիզիմ տէրունիմիզտէ սաքին օլան Ա՛-
 զիզ Բուհուն վասիթասի իլէ՝ օլ էյի էմանէթի սազ-
 15 լա։ Պունու պիլիրսին քի՝ Ասիատա հէփ օլանլար
 պէնտէն եիւզ չէվիրտիլէր, քի Փիզեզոս վէ Հեր-
 16 մոզինէս օնլարտան տըր։ Բապպ Միսեսիփորոսուն
 էվինէ մէրհամէթ վէրէ։ զիրա պէնի չօգ քէրրէ
 բահաթլանտըրաը, վէ գէնճիրիմտէն ութանմատըր։
 17 Իլլա Բօմայա կէլիպ՝ զպրէթ իլէ պէնի արատը,
 18 վէ պուլտու։ [Բապպ օնա՝ օլ կիւնտէ Բապպտան
 մէրհամէթ պուլմայը իհսան էտէ։] վէ պան Եփե-
 սոստա նէ գատար չէյլէրտէ խըզմէթ էթտիլինի՝
 սէն փէք էյի պիլիբսին։

ՊԱՊ 2

1 Իմտի սէն՝ եա՛ էվլատըմ՝ Քրիստոս Յիսուստա
 2 օլան ի՛նայէթտէ գուզվէթլէն։ վէ պէնտէն չօթ

- շահիտլեր իւէ իշխութիոյն շէյլերի՝ էմին ատէմէրէ
 իհպէ էյլէ, քի ծնլար զայրիւէրէ տախի էօյրէթմէյէ
 3 գատիր օլալար: Իմտի սէն՝ Յիսուս Քրիստոսուն է-
 4 յի ճէնկճիսի կիպի՝ մէշազգաթա տալան: Հիչ պիր
 ա'սքէրէ եազըլան քիմսէ՝ տիւնեանըն մասլահաթ-
 լարընա գարըշմազ, թա քի ա'սքէր տէվշիրէնէ խօշ
 5 կէօրիւնէ: Հէմ տախի էյէր պիր քիմսէ կիւրէշիրսէ,
 6 զանուն իւզրէ կիւրէշմէյինճէ թաճլանմազ: Մահ-
 սուլտան էվէլա՝ էմէք չէքէն չիֆթճիյէ ալմազ
 7 կէրէք տիր: Սէօյլէտիլիմ շէյլերի անկլա: վէ Բապպ
 8 սանա հէր շէյտէ ֆէհմ վէրէ: Դաւիթ զիւրրիյէ-
 թինտէն օլան Յիսուս Քրիստոսու խաթըրնտա
 թութ, քի օ՝ աւետարանըմա կէօրէ էօլիւլէրտէն
 9 տիրիլտի: Քի ծնուն իշիւն ֆէնաքեար կիպի պէնտ
 օլունանատէք մէշազգաթ չէքէրիմ, լաքին Ալլահն
 10 սէօզիւ պէնտ օլմամըշ տըր: Պունտան էօթիւրիւ
 սէշիլմիշլէր իշիւն հէր շէյի չէքէրիմ, թա քի ծնլար
 տախի՝ էպէտի ի'զգէթ իւէ Քրիստոս Յիսուստա օ-
 11 լան խէլասէ նայիլ օլալար: Պու սէօզ էմին տիր.
 Զիրա էյէր պէրապէր էօլտիւք իսէ, պէրապէր տա-
 12 խի եաշայաճաղըզ. էյէր թէհամմիւլ էտէրսէք,
 պէրապէր տախի փատիշահլըզ սիւրէճէյիզ. էյէր
 ինքեար էտէրսէք, օ տախի պիզի ինքեար էտէճէք.
 13 էյէր իմանսըզ օլուրսազ, օ էմին գալըր, քէնտինի
 14 ինքեար էթմէյէ գատիր տէյիլ տիր: Պու շէյլերի
 խաթըրլարընա կէթիր, վէ Բապպըն հուզուրունտա
 շէհատէթ էյլէ քի՝ սէօզ մա'րազասը էթմէյէլէր, քի
 պիր շէյէ ֆայիտէլի օլմայըպ՝ իշիտէյլերին խարա-
 15 պընա տըր: Զալըշ քի՝ քէնտինի Ալլահա մազպուլ՝
 կէրչէքլիյին սէօզիւնիւ տօզրու տօզրույա էօյրէ-
 16 տէն աշըպսըզ իշճի իհլար էտէսին: Ամմա մուր-
 տար պօշ լաֆլարտան կէրի տուր. զիրա ծնլար
 17 ֆասըզլըղը պէթէր էթմէյէ սէպէպ օլուր. վէ օն-

- լարն սեօղիւ՝ սըրրբիէնչէ եարասը կիսի եէմէքտէ
 օլանադ, քի Հիմնոս վէ ֆիղիտոս օնլարտան տըր,
 18 Քի օնլար՝ Գըյամէթ արթըզ օլմուշ տուր տէյերէք՝
 կէրչէքլիքտէն աղտըլար, վէ պա՛ղը քիմսէլէրին ի-
 19 մանընը պօզարլար: Ամմա Ալլահըն գալի թէմէլի
 տուրուր, վէ օնուն պու միւհիւրիւ վար. Բապպ
 քէնտինին օլան քիմսէլէրի պիլիւր. հէմ՝ Բապպըն
 ատընը հէր անկան քիմսէ՝ նահազլըգտան կէրի
 20 տուրսուն: Ամմա պիր պէօյիւք էվտէ տէյիլ եա-
 լընըզ ալթուն վէ կիւմիւշ գապլար՝ իլլա աղան վէ
 թօփրազ ֆապլը տախի վար. վէ պա՛ղըսը ի՛զգէթի
 իւլլէթ իչիւն՝ վէ պա՛ղըսը էսնա էւլլէթ իչիւն
 21 տիւր: Իմտի էյեր պիր քիմսէ քէնտինին պու շէյ-
 լէրտէն փաքլէրսէ, ի՛զգէթ իչիւն պիր գապ օլա-
 ճազ քի ա՛ղիզլէնիւն՝ վէ սահիպլինէ եարար՝ հէր
 22 էյի իչէ հազըրլանմըշ օլա: Լաքին սէն կէնճէրէ
 մախսուս օլան շէնվէթլէրտէն գաչ. վէ փաք եիւ-
 րէք իլէ Բապպա նիտա էտէնլէր իլէ պէրապէր՝
 սատազաթըն՝ իմանըն՝ մուհապպէթին՝ սէլամէթին
 23 արտընճա տիւշ: Ամմա ճահիլ վէ պիմա՛նա մէսէ-
 լէլէրի րէտտ էյլէ. չիւն պիլիւրպին քի զալզալարա
 24 սէպէպ օլուրլար: Լաքին Բապպըն գուլունա՝ զալ-
 զա էթմէք եազըլմազ, իլլա ճիւմէյէ եավաշ՝ էօյ-
 25 րէտիճի՛ զուլմէ սապը էտիճի՛ Զըտ տուրանլարը
 մահնուպուզ իլէ թա՛լիմ էտիճի օլմազ էօֆլըւ.
 պէլքի Ալլահ օնլարա թէվպէ վէրէ քի՛ կէրչէքլի-
 26 յին պիլիւրսինէ իէլէւր, Վէ շէլթանըն տուգաղըն-
 տան այրըլար, քի օնտան՝ օնուն իրատէթինէ է-
 սիր թուլթուլմուշլար:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ պունու պիլ քի՛ սօնկ կիւնլէրտէ քէօթիւ.
 2 Ղէմանլար կէլէճէքլէր: Զիրա ատէմէր նէֆսին

- սէվէնէր՝ թամաքեարար՝ քիպիրէր՝ մաղրուրար՝
 քիւֆիւրպաղար՝ աթալարա իթաաթսըզար՝ նամ-
 3 քէօրլար՝ խապիսէր՝ Միւվէտտէթսիզէր՝ պարըշ-
 մաղլար՝ զամմազլար՝ քէնտինի զապթ էթմէզէր՝
 4 ազղուհլար՝ էյիյի սէվմէզէր՝ Խայընլար՝ էտէպօիզ-
 լէր՝ Փօտուլլար՝ Ալլահտան զիյատտէ զէվզի սէվէն-
 5 լէր օլաճազլար, վէ օնլարտա տինտարլըզըն սու-
 րէթի օլաճազ, ամմա օնուն զուվվէթինի ինքեար
 6 էտէճէքէր. վէ պուհլարտան կէրի տուր: Զիրա
 պուհլարտան աըր շօլ էվլէրէ սօղուհան քիմսէլէր
 քի՝ կիւնահլար իլէ էիւքլէնմիշ կէօնա կէօն իշթահ-
 լարտան սիւրիւքլէնէն ճահիլ գարըշարը Էսիր թու-
 7 թարլար, Քի օլ գարըշար տայիմա էօյրէնիլէր,
 ամմա կէրչէքլիյին պիլկիսինէ հիչ պիր վազըթ կէլ-
 8 մէյէ գատիր տէյիլէր: Վէ նիճէ քի Յանէս վէ
 Յամբէս Մովսէսէ գարշը տուրտուլար իսէ, պուն-
 լար աախի պէօյլէ՝ կէրչէքլիյէ գարշը տուրտուլար,
 ա՛ղլը Փաստո՝ իման խուսուսունսա րէտտ օլուն-
 9 մուշ ատէմլէր տիր: Լաքին տահա զիյատտէ իլէրի
 վարմայաճաղլար. զիրա պունլարըն ա՛ղրսըզլըզ-
 լարը հէվիսինէ պէլլի օլաճազ, նիճէ քի օնլարըն
 10 տախի օլտու: Ամմա սէն պանա թապի՝ օլտուն
 թա՛լիմտէ՝ կէչինմէքտէ՝ նիյէթտէ՝ իմանտա՝ սապր
 11 էթմէքտէ՝ մուհապպէթտէ՝ թէհամիւլտէ՝ Գօվա-
 լայըշլարտա՝ էլէմլէրտէ, Անթաքիատա վէ Գօնեա-
 տա վէ Լիւստրատա պանա նէլէր վազի՝ օլտու,
 նէ գօվալպըշլար չէքտիմ, վէ Բապպ պէնի հէփի-
 12 սինտէն խէլաս էյլէսի: Հէմ Քրիստոս Յիսուստա
 տինտարլըզ իւզրէ հաշամազ ճիւմլէ իսթէյէնլէր
 13 տախի գօվալանաճաղլար: Ամմա հարամազ ատէմ-
 լէր վէ ալտատըճըլար՝ ալտատարազ վէ ալտանա-
 14 րազ՝ տահա պէթէր օլաճազլար: Սէն իսէ էօյրէն-
 տիյին վէ իթիգատ էթաիյին չէյլէրտէ գալ, չիւն

- 15 քիմտէն էօյրէնտիյնի պիլիրսին . Հէմ քի՝ մա՛սուժ-
լուգտան պէրու Ա՛ղիզ Քիթապլարը պիլիրսին , քի
օնլար սէնի՝ Յիսուս Քրիստոս օլան իմանըն վա-
սիթասի իլէ՝ խէլասէ ա՛լիմ էթմէյէ դատիր տիր .
- 16 Պիւթիւն Քիթապ՝ Ալլահ իլհամը իլէ տիր , վէ թա՛-
լիմ իչիւն՝ թա՛ղիր իչիւն՝ իսլահ իչիւն՝ սատագաթ
խուսուսունտա օլան թէտիպ իչիւն Փայիտէլի տիր .
- 17 Թա քի Ալլահն առէմի թամ՝ հէր էյի ա՛մէլէ հա-
զըրլանմըչ օլա :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի պէն Ալլահն՝ վէ քէնտի զուհուրինտէ հէմ
փատիշահլըղընտա տիրիլէրին վէ էօլիւլէրին չէ-
րաաթընը կէօրէճէք օլան Բապպ Յիսուս Քրիստո-
- 2 սուն հուգուրունտա չէհատէթ էտէրիմ . Սէօղիւ
վա՛ղ էյլէ , վաղըթլը վէ վաղըթսըզ՝ հազըր տուր ,
թա՛ղիր էյլէ , թէքտիր էյլէ , էօյիւթ վէր՝ թէքմիլ
- 3 սապր իլէ վէ թա՛լիմ թէհամիւլ էթմէյէճէքլէր , իլլա
քի՝ սաղ թա՛լիմի թէհամիւլ էթմէյէճէքլէր , իլլա
գուլաղլարը կիճիչէրէք՝ քէնտի արզուլարնա կէօ-
- 4 րէ քէնտիլէրինէ խօճալար պիրիքտիրէճէքլէր : Վէ
կէրչէքլիքտէն գուլաղլարնը չէվիրիպ՝ մասալլարա
- 5 տէօնէճէքլէր : Լաքին սէն՝ հէր չէյտէ այըզ տո՛ւր ,
մէշաղգաթա տայան , աւետարանիչ իչինի իճրա էյ-
- 6 լէ , խըզմէթինի էտա էթ : Զիրա պէն՝ արթըզ գուր-
պան սունուլուջօրում , վէ պէնիմ վէֆաթ էթմէվին
- 7 վաղթը կէլմիշ տիր : Էյի ճէհտի ճէհտ էյլէտիմ , եօ-
- 8 լու թէքմիլ էթտիմ , իմանը սաղլատում : Արթըզ
պէնիմ իչիւն սատագաթըն թանը սաղլանմըչ տըր ,
քի օնու պանա Բապպ՝ օլ սատըզ հաքիմ՝ օլ կիւն-
տէ վէրէճէք տիր . վէ հալընըզ պանա տէյիլ իլլա
հէփ օնուն զուհուրինի սէվէնլէրէ տախի :
- 9 Պանա թէզ կէլմէյէ դայրէթ էյլէ : (10) Զիրա

- Գեմանս պու տինեայը սէվմէիլէ պէնի թէրք էյ-
լէտի, վէ Սէլանիյէ վարտը . Կրէսկէս Գաղատիայա՝
11 Տիտոս Գաղմատիայա ինքի: Եանըմտա եալընըզ
Ղուկաս վար . Մարկոսու ալըպ՝ պիլէնճէ կէթիր .
12 զիրա խըզմէթ իչիւն պանա Ֆայիտէլի տիր: Վէ
13 Տիւքիկոսու Եփեսոսա կէօնտէրտիմ: Տրովաստա
Կարպոսուն եանընտա պրագտըղըմ եաղմուրլուղու
վէ քիթապլարը՝ պախուսուս թիրշէլէրի՝ կէլտիյին-
14 տէ կէթիր: Պագրըճը Աղէքսանդրոս պանա չօզ
քէօթիւլիւք կէօսթէրտի . Բապպ օնա ա՛մէլլէրինէ
15 կէօրէ էօտէյէ: Վէ օնտան սէն տախի սազըն . զի-
րա պիղիմ սէօզլէրիմիղէ զիյատէսի իլէ զըտ տուր-
16 մուշ տուր: Իլք տէֆա՝ ճէվապ վէրտիյիմա՛ն՝ պէ-
րապէրիմճէ քիմա՛նէ կէլմէտի, իլլա պէնի հէփիսի
17 թէրք էյլէտի . օնպարա պու սալըլմասըն . Լաքին
Բապպ եանըմտա տուրտու, վէ պէնի գուվվէթլէն-
տիրտի . թա քի պէնիմ վասիթամ իլէ վա՛զ խըզ-
մէթի իճրա օլունմաղըլա՝ հէփ թայիֆէլէր իշիտէ-
18 լէր . վէ արպանս աղղընտան գուրթուլտում: Հէմ
Բապպ պէնի հէր եարամաղ ա՛մէլտէն գուրթարա-
ճազ, վէ սաղ սէլիմ՝ կէօքտէ օլան փատիչալը-
ղընա կէօթիւրէճէք . քի օնա էպէտլէր էպէտլինճէ
ի՛զզէթ օլսուն . Ամին:
- 19 Պրիսկէյէ վէ Ակիւղասա՝ վէ Ռենտիփորոսուն է-
20 վինէ սէլամ էյլէ: Երաստոս Կորնթոստա գալտը,
վէ Տրոփիմոսու Մելիտոստա խասթա պրագտըմ:
21 Գըշտան էվվէլ կէլմէյէ զայրէթ էյլէ: Անա՝ Եւ-
բուղոս վէ Պուղէս վէ Լինոս վէ Կղօղիա վէ հէփ
22 գարնտաչլար սէլամ էտէրլէր: Բապպ Յիսուս Քրիս-
տոս բուհունլէ օլսուն . ի՛նայէթ պիլէնիզճէ օլ-
սուն . Ամին:

Եփեսոս թիւսանըն իւր էպիսկոպոսոս Զասպ օլան Տէ-
մոթիւսա իւլնճէ Ժիւլիւսայ՝ Պօղոսոսն իւլնճէ պէֆա՝ Նե-
բոն Կայսերին հոգաւորանա զբարեգընտա՝ Բօմարոն Եւ-
ղըլալ:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ ՏԻՏՈՍԱ

ՄԷՔԹԻԻՊԻԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս՝ Ալլահն գուրու վէ Յիսուս Քրիստոսուն առաքեալը՝ [Ալլահն սէշխմիշէրինին իմաննա վէ տինտարլըդ իւզրէ օլան կէրչէքլիյին պիւկիւի-
2 նէ կէօրէ, էպէտի հայաթըն իւմիտի իշիւն քի՛ եա-
լանտան միւնէզզէհ օլան Ալլահ էզէլի զէմանլար-
3 տան պէրու վա՛տ էյլէտի, վէ թա՛յին օլմուշ զէ-
մանլարտա՛ խէլաս էտիճիմիզ Ալլահն էմրի [ւզ-
րէ պանա էմանէթ օլան վա՛ղըն վասիթասի իլէ՛
4 քէնտի սէօզիւնիւ պէյան էյլէտի.] Ալէսսէվի իման միւճիպինճէ խասս էվլատ Տիտոսա՛ փէտէր Ալլահ թարաֆընտան վէ խէլաս էտիճիմիզ Բապպ Յիսուս Քրիստոստան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
- 5 Պու սէպէպտէն սէնի Կիրիտտէ պրապտըմ՝ քի՛ էքսիք օլան շէյլէրի թէքիլ էտէսին, վէ սանա ըս-
մարլատըղըմ կիպի հէր շէհրտէ իխթլարլար նասպ
6 էտէսին, էյէր պիր քիմսէ գուսուրսուզ՝ պի՛ր դա-
րնըն գօճասը իսէ, քի ծնուն միւմին էվլատլարը օլուպ՝ ծնլար սէֆիհ տէյիւ շիքեայէթ օլունմուշ
7 եա իթաա՛թսըզ օլմայալար : Զիրա եպիսկոպոսա կէրէք տիր քի՛ Ալլահն վէքիլխարճը կիալի՛ գու-
սուրսուզ օլա . տէյիլ խօտպին՝ տէյիլ էօվքէլի՛ տէյիլ շարապա միւպթէլա՛ տէյիլ վուրուճու՛ տէ-
8 յիլ հարամքեար, իլլա միւսաֆիր սէվիճի՛ էյլլիլ

- սէվիճի՝ ա՛գլը թամ՝ սատըգ՝ ա՛ղիղ՝ քէնտինի զապթ
- 9 էտիճի՝ Թա՛լիմէ կէօրէ օլան էմին սէօղէ թապի՝
օլա, թա քի սաղ թա՛լիմ իլէ էօյիւթ վերմէյէ հէմ
զըտ սէօյլէյէնլերի տախի թէքտիր էթմէյէ գատիր
- 10 օլա: Զիրա իթա՛աթսըզ պօշ սէօյլէյէն հէմ ա՛գլը
ալտատըճը չօդ քիմսէլէր վար. պախուսուս սիւն-
- 11 նէթտէն օլանլար. Քի ծնլարըն աղզընը գափաթ-
մադ կերէք, քի ծնլար խապիս քեսար սէպէպլին-
տէն՝ ճայիզ օլմայան շէյլերի էօյրէտերէք՝ պիւթիւն
- 12 էվլէր ալթիւսթ էտէրլէր: Օնլարտան պիրի՝ քէն-
տիլէրին փէյղամպերի տէտի. Արիտլիլէր տայիմա
եալանճըլար՝ քէօթիւ ճանաւարլար՝ թէնպէլ պօշ
- 13 պօղազ քէմէլէր տիր: Պու շէհատէթ կերչէք տիր.
պու սէպէպտէն ծնլարը շիտտէթ իլէ ա՛ղարա, թա
- 14 քի իմանտա սաղ գալալար, Վէ Եհուտի մասալ-
լարընա՝ վէ կերչէքիքտէն եիւզ չէվիրէն առլմ-
- 15 լէրին թէնպիհլէրինէ տիգգաթ էթմէյէլէր: Աերչի
փաք քիմսէլէրէ հէփ շէյլէր փաք տըր. ամմա մուր-
տարլարա վէ իմանսըզլարա՝ հիչ պիր շէյ փաք տէ-
յի տիր. իլլա ծնլարըն կերէք ա՛գլը կերէք զապի-
- 16 րի մուրտարլանմըշ տըր: Ալլահը պիլիրիզ տէյիւ
իգրար էտէրլէր, ամմա ա՛մէլլէր իլէ ծա- ինքեսար
էտէրլէր. չիւնքի մէքրուհ վէ իթաա՛թսըզլար՝ վէ
հէր էյի ա՛մէլէ եարամազլար տըր:

ՊԱՊ 2

- 1 Սէն իսէ՝ սաղ թա՛լիմէ եագըշան շէյլերի սէօյլէ.
- 2 Քի իխթիարլար այըգ՝ էհլի ըրգ՝ ա՛գլը թամ՝ ի-
մանտա՝ մուհապպէթտէ՝ սապրտա սաղ օլալար:
- 3 Քէզալիք իխթիար գարըլար՝ ա՛ղիղլէրէ եագըշըր
զըյաֆէթտէ՝ տէյիլ զամմազլար՝ տէյիլ չօդ շարա-
պա դուլ օլմուշլար՝ էլլա էյի էօյրէտիճիլէր օլալար:

- 4 Թա քի կէնճ գարըլարա՝ դօճալարընը սէվիճի՝ էվ-
 5 լատլարընը սէվիճի՝ Ա՛ղլը թամ՝ փաք՝ էվլէրինի
 կէօզէտիճիլէր՝ լաթիֆլէր՝ քէնտի դօճալարընա ի-
 6 թաա՛թ էտիճիլէր օլմասընը էօյրէտէլէր . թա քի
 Ալլահըն սէօզիւնէ քիւֆր օլունմայա՝ ֆէզալիք
 կէնճ իյիտլէրէ նասիհաթ վէր քի՝ թամ ա՛գըլը օ-
 7 լալար . Հէր չէյէ տայիր քէնտինի էյի ա՛մէլլէրէ
 էօրնէք՝ թա՛լիմտէ ֆէսատտէն ի՛թիրազ՝ էտէպ՝
 8 զէմմ օլունմազ սազ քէլամ իպրազ էյլէ . Թա քի
 զըտ տուրան՝ հազզըմըզա սէօյլէյէճէք պիր քէօ-
 9 թիւ չէյի օլմատըզընտան ութանա՝ Գուլլարահա-
 սիհաթ վէր քի՝ քէնտի էֆէնտիլէրինէ իթաա՛թ է-
 10 տէլէր , հէր չէյտէ խօշ կէօրիւնէլէր , Զըտ սէօյլէ-
 մէյէլէր , խաալին էթմէյէլէր , իլլա հէր չէյտէ էյի
 էմնիլէթ կէօսթէրէլէր . թա քի հէր չէյտէ իւէլաճ
 էտիճիմիզ Ալլահըն թա՛լիմինէ գիյնէթ էտէլէր :
 11 Զիրա Ալլահըն իւէլաս կէթիրէն ի՛նայէթի՝ հէփ ա-
 12 տէմլէրէ զահիր օլտու . Վէ պիզի՝ ֆասըզըզը վէ
 տիւնհավի արզուլարը ինքեար էտիպ՝ պու տիւն-
 հատա թա՛մ ա՛գլ իլէ վէ սատազաթ հէմ տինտար-
 13 լըզ իւզրէ եաշամաղա թէրպիլէ էտէր . Վէ օլ միւ-
 պարէք իւմիտի՝ հէմ ա՛զիմ Ալլահըն վէ իւէլաս է-
 տիճիմիզ Յիսուս Քրիստոսուն ճէլիլ զուհրինի պէք-
 14 էյէլլիմ . Քի օ՝ քէնտինի պիզիմ իչիւն վէրտի , թա
 քի պիզի հէր պինամուսլուզտան իւէլաս էտիպ՝
 քէնտինէ էյի ա՛մէլլէրէ զայրէթ էտէն խասս գալմ
 15 փաքլէյէ : Պու չէյլէրի սէօյլէ , վէ նասիհաթ էյլէ ,
 վէ էմրի թէքիտ իլէ թէքտիր էյլէ . սէնի հիչ քիմսէ
 թահզիր էթմէսին :

ՊԱՊ 3

- 1 Օնլարըն խաթրընա կէթիր քի՝ սալթանաթլարա
 վէ հիւքիւմէթլէրէ իթաաթէ էտէլէր, միւթիւ օ-
 2 լալար, հէր էյի ա՛մէլէ հաղըր օլալար, Հիչ քիմսէյէ
 քիւֆր էթմէյէլէր, դավզաճը օլմայալար, միւլայիմ
 օլալար, հէփ առէմլէրէ թէքմիլէն մանճուպլուզ
 3 կէօսթէրէլէր: Ձիրա պիր զէման պիզ տախի ա՛-
 զըլըզ՝ իթաաթիսըզ՝ ալտանմըշ իտիք, վէ տիւրլիւ
 տիւրլիւ արգուլարա վէ զէվզլէրէ գուլլուզ էտէր
 իտիք, քէօթիւլիւքտէ վէ հասէտտէ կէչինիր իտիք,
 մէքրուհ իտիք, վէ պիրի պիրիմիզտէն իքրահ էտէր
 4 իտիք: Ամմա խէլաս էտիճիմիզ Ալլահըն էյլիյի վէ
 5 ինտան սէվիճիլիյի զահիր օլտուղու զէման, Պիզի՝
 իշլէտիյիմիզ սատաղաթտա օլան ա՛մէլլէր իլէ տէ-
 յի՝ իլլա քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ խէլաս էյլէ-
 տի, թէքրար տօղուշ հայգամասը վէ Ա՛զիզ Բուհ
 6 եէնիլէմիսի վասիթասի իլէ, Քի ճնու խէլաս էտի-
 ճիմիզ Յիտուս Քրիստոսուն վասիթասի իլէ իւզէ-
 7 ըրմիզէ դանիմէթ իլէ տէօքտիւ. Շէօյլէ քի ճնուն
 ի՛նայէթի իլէ սատըղլանտըղըմըզտան սօնկրա՝ է-
 պէտի հայաթ իւմիտի միւճիպլինճէ վարիպէր օլա-
 8 լըմ: Պու սէօզ էմին տիր. վէ իսթէրիմ քի՝ սէն
 պու շէյլէր խուսուսունտա թահգիզ էյլէյէսին, թա
 քի Ալլահա ինանան քիմսէլէր էյի ա՛մէլլէրէ ճէհտ
 էթմէյէ մուզայէտ օլալար. առէմլէրէ էյի վէ Ֆա-
 9 յիտէլի շէյլէր պունլար տըր: Ամմա տիվանէ միւ-
 պահէսէլէրտէն վէ սիլսիլէլէր սայմագտան վէ նի-
 զալարտան վէ նօմօս մա՛րազալարընտան կէրի
 տուր. զիրա ճնլար Ֆայիտէսիզ վէ պաթըլ տըր:
 10 Հերեսիկոս առէմի՝ պիրինճի վէ իքլինճի նասիրաթ-
 11 տան սօնկրա թէրքէյլէ: Վէ պիւլ քի պէօյլէ քիմսէ
 սափմըշ տըր, վէ կիւնահ իշլէր, չիւն քի քէնտի-

- լիյնանէն հիւքմ' օլմուշ տուր :
- 12 Արտեմայը եւ Տիւքիդոսու սանա կէօնտէրտիյիմ զէման՝ Նիկոպօլիսէ հանրմա կէլմէյէ աճէլէ էթ .
- 13 զիրա զըշը օրատա կէշիրմէյէ նիյէթ էթտիմ : Նօմօս խօճասը Զէնասը վէ Ապօղոսու ինթիմամ իլէ եօլա գօ , թա քի ծնլարըն հիշ պիր էքսիք շէյի օլ-
- 14 մայա : Հէմ պիղիմքիլէր տախի լազըմ օլան հաճէթլէր իշիւն էյի ա՛մէլլէրէ ճէհտ էթմէյէ էօյրէն-
- 15 սիլէր , թա քի մէյվէսիզ օլմայալար : Պիլէմճէ օլանլարըն հէփիսի սանա սէլամ էտէրլէր . պիղի իմանտա սէվէնլէրին հէփիսինէ սէլամ էյլէ : Ի՛նայէթ հէփիսիզին պիլէսինճէ օլսուն . Ամին :

Ալեիլիէր լիւսանըն իւ էպիսիպոսոս Նապ օլսո-
 Նա Տիպոսոս Ռաթիւ- Մալեւրանըն Նիկոպօլիս շէհրի-
 րէն է-ղըլը :

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՓԻԼԻՄՈՆԱ

ՄԵՔԹԻՒՊԻԻ

- 1 Պօղոս՝ Քրիստոս Յիսուսուն մահպուսու՝ վէ Տիմոթէոս զարնտա՝ սէվկիւլիւմիւզ վէ իշտաշըմըզ
- 2 Փիլիմոնա , վէ սէվկիւլիւ Ապփիայա , վէ ճէնքտաշըմըզ Արքիպպոսա , վէ սէնին էվլինտէ օլան քի-
- 3 լիտայէ . Սիղէ Փէտէրիմիւզ Ալլահ թարաֆրնտան վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոստան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ օլսուն :
- 4 Տայիմա տուալարըմոա սէնի զիքր էտէրէք՝ Ա-

- 5 լահրմա չիւքր էտէրիմ՝ Սէնին Բապպ Յիսուսա
վէ հէփ ա՛ղիզէրէ օլան մուհապպէթինի վէ իմա-
- 6 նընը իշիթտիքճէ. Շէօյէ քի իմանընըն իշհազըզը
պիղտէ օլան հէր էյլիյին պիլկիսինտէ Գրիստոս Յի-
- 7 սուս իշիւն իշէր օլա: Զիրա սէնին մուհապպէ-
թինտէն էօթիւրիւ չօգ սէվինճիմիզ վէ թէսէլլիմիզ
վար. չիւն քի սէնին վասիթանդէ ա՛ղիզէրին պա-
- 8 ղըրլարը րահաթ պուլմուշ տուր՝ էյ գարնտաշ, Պու-
նուն իշիւն ճայիզ օլանը սանա էմը էթմէյէ Գրիս-
- 9 տոստա չօգ ճէսարէթիմ վար իսէ տէ, Մուհապպէ-
թէ պինաէն՝ պախուսուս րէճա էտէրիմ, պէն պէօյ-
լէ պիր քիմաէ՝ եա՛նի քի իխթիար Պօղոս վէ չիմ-
տի Յիսուս Գրիստոսուն մահպուսու կիպի իմ:
- 10 Սանա պէնիմ էլլատրմ՝ պէնտէրիմտէ թէվլիտ էյ-
- 11 լէտիյիմ (Նիտիմոս՝ իշիւն րէճա էտէրիմ. Օլ քի պիր
գէման սանա՝ իշէ եարամազ իտի, ամմա շիմտի
կէրէք սանա կէրէք պանա՝ իշէ եարար տըր, ծնու
- 12 քի կէրի կէճտէրտիմ: Իմտի սէն ծնու՝ եա՛նի պէ-
- 13 նիմ պաղըրլարմը գապուլ էյլէ. Մնու քի պէն եա-
նըմտա ալըզօմազ իսթէր իտիմ, քի աւետարանըն
պէնտէրինտէ պանա սէնին եէրինէ խըզմէթ էտէ:
- 14 Լաքին սէնին րէյին օլմատրղճա՝ հիշ պիր շէյ էթ-
մէք իսթէմէտիմ. թա քի էյլիյին՝ մէճպուրիյէթ-
- 15 տէն կիպի օլմայա, իլլա իրատէթտէն օլա: Զիրա
գապիլ քի՝ պիր ազ վազըթ էանընդաւն պուլնուն ի-
- 16 չիւն այրըլտը, Քի էպէտէն սէնին օլսուն, արթըզ
գուլ կիպի տէյիլ՝ իլլա գուլտան իւսթիւն՝ մուհապ-
պէթլու գարնտաշ կիպի, պախուսուս պանա՝ վէ
նէ գատար տահա գիյատէ սանա հէմ թէնտէ հէմ
- 17 Բապպտա: Իմտի էյէր պէնի իշհազըն սայարսան,
18 ծնու պէնիմ կիպի գապուլ էյլէ: Վէ էյէր սանա
պիր նահազըզ էթտի՝ եա պօրճուլ իսէ, ծնու պէ-
- 19 նիմ հիսապըմա սայ: Պէն Պօղոս քէնտի էլլիմ իլէ

- հաղորմ, էտա էտէճէյիմ. տէմէյիմ սանա քի՝ պանա
 20 հէմ քէնտինի տախի պօրճլու սուն: Պէլի եւմ գա-
 ընտաշ՝ Բապպտա սէնտէն պո- շէյրէ մէսրուր օ-
 լայրմ. պաղըլարըմը Քրիստոստա րահաթլանտորը:
 21 Սէնին իթաաթընա իթիմատ էթտիյիմտէն սանա
 հաղորմ. չիւն պիլիւրիմ քի՝ տէտիյիմտէն զիյատէ
 տախի էտէճէքսին:
 22 Հէմ տախի պանա պիր գօնագ տէ հաղըրլա.
 զիրա ումարըմ քի՝ տուալարընըզ պէրէքէթիլէ՝
 23 սիդէ պաղըլանաճաղըմ: Քրիստոս Յիսուստա
 մապուստաշըմ օլան Եպափրաս սանա սէլամ է-
 24 տէր, Հէմ իշտաշլարըմ Մարկոս՝ Արիստարքոս՝ Դե-
 25 մաս՝ Ղուկաս Գաբի: Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստո-
 սուն ի՛նայէթի բուհունուզ իլէ օլսուն. Ամին:

Փիլիմոն Դիմիտրի Բօմարան Գու Ունիմոն Լաֆիմոն
 Էլէ Եւրեւր:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԻՊՐԱՆԻԼԵՐԷ

ՄԷՔԹԻԻՊԻԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Աւան ղէմանի գատիմտէ պապալարա չօդ հէր-
 լերտէ վէ չօդ թարզտա փէյղամպէրլէր վասիթասի
 2 իլէ սէօյլէյիպ՝ Պու սօնկ կիւնլէրտէ պիդէ Օղլու
 վասիթասի իլէ սէօյլէտի, քի ծնու հէր շէյէ վարիս
 թա՛յին էյլէտի, քի ծնուն վասիթասի իլէ տիւնեայը
 3 տախի հարաթտը. Քի օ՝ ծնուն ճէլալինին զիյասը

- վէ զաթընըն սիքքէսի օլուպ՝ հէր չէյի գուտրէթի-
նին սէօզիւ իլէ զապթ էտէրէք՝ քէնտիսինին վա-
սիթասի իլէ կիւնահլարըմըզա քէֆարէթ էթտիք-
տէն սօնկրա՝ եիւճէլէրտէ ա՛ղամէթին սաղընտա օ-
- 4 Թուրուռ : Վէ մէլէքլէրտէն օլ գատար ա՛լա օլ-
տու, ծնլարտան նէ գատար ֆարզլը իսիմէ վարիս
- 5 օլտու իսէ : Զիւրա մէլէքլէրին հա՛նկըսընա պիր զէ-
ման տէտի . Սէն Օղլում սուռն, պէն սէնի պու կիւն
տօղուրտում . վէ եինէ . Պէն ծնուռն փէտէրի օլա-
- 6 ճաղըմ, վէ օ՝ պէնիմ օղլում օլաճազ : Վէ եինէ՝
իւք տօղմուչու տիւնեայա իտիսալ էթտիյի զէման
տէր . վէ ծնա Ալլահըն հէր մէլէքլէրի սէճտէ էթ-
- 7 սինլէր : Վէ մէլէքլէրին հազգընա տէր . Քէնտի
մէլէքլէրինի բուհլար՝ վէ խատէմէլէրինի աթէչ ա՛-
- 8 լէվի էտէր . Ամմա Օղլուռն հազգընա՝ Սէնին թախ-
թըն եա՛ Ալլահ՝ էպէտ իւլ էպէտ ասպլէ տիր . սէ-
- 9 նին փատիչալըղընըն ա՛սասը՝ տօղրուլուզ ա՛սասը
տըր . Սատագաթը սէվտին, վէ պինսամուսուլուգտան
իքրահ էթտին, պուռնուռն իչիւն եա՛ Ալլահ՝ սէնին
Ալլահըն սէնի՝ սէնին շէրիքլէրինտէն զիյատէ սիւ-
- 10 բիւր եաղը իլէ մէս հյլէտի րէր : Հէմ րէր . Իպ-
թիտատէն եա՛ Բապպ՝ եէրի սէն թէմէլլէտին, վէ
- 11 կէօքլէր սէնին էլլէրինին ա՛մէլլէրի տիր . Օնլար
հէլաք օլուրլար, լաքին սէն պագը սըն . վէ ճիւմ-
- 12 լէսի էպլապ կիպի էսքիյէճէքլէր, վէ ծնլարը լի-
պաս կիպի տիւրէճէքսին, վէ թէպտիլ օլաճաղլար .
ամմա սէն հէման օ սուռն, վէ երլլարըն տիւքէնմէ-
- 13 յէճէքլէր : Վէ մէլէքլէրին հա՛նկըսընա պիր զէման
տէտի . Սաղ եանըմտա օթուր, թա սէնին տիւչ-
մէլլէրինի՝ սէնին այագլարընըն ալթընա պասամազ
- 14 գօյանատէք : Օնլարըն ճիւմէսի՝ խէլատէ վարիս օ-
լաճազ օլան քիմսէլէր իչիւն խըզմէթէ կէօնտէրի-
լիւ խըզմէթ էտէն բուհլար տէյլլէր մի :

ՊԱՊ 2

- 1 Պու սէպէպաէն պիղէ կերէք տիր քի՛ իշխողմիջ
 2 օլան չէյլերէ տահա զիյատէ տիգգաթ էտէլիմ, օլ-
 2 մայա քի՛ գայալըմ: Զիրա էյեր մէլէքլէր վասիթա-
 սի իլէ սէօյլէնէն սէօզ սապիթ օլտու իսէ, վէ հեր
 3 իսեան վէ իթասաթսըզլըզ հազ ճէզա ալտը իսէ, Պիզ
 ա՛գապտան նասըլ գաչաճաղըզ՝ պու գատար պէօ-
 չիւք իէլասը իհմալ էթտիյիմիզ թագտիրտէ, քի
 պու՝ Բապպտան սէօյլէնմէյէ պաշլանըպ՝ իշխոէն-
 4 լէրտէն պիղէ թասհիհ օլտու. Զիւն քի՛ Ալլահ տա-
 թի ալամէթլէր վէ հիքմէթլէր վէ տիւրլիւ տիւր-
 լիւ գուլլէթլի իշլէր վէ Ազիզ Բուհ թագսիմէրի
 վասիթասի իլէ քէնտի իրատէթինէ կէօրէ չէհա-
 տէթ էյլէտի:
- 5 Զիրա՝ օլ հագգընա սէօյլէտիյիմիզ կէլէճէք տիւն-
 6 հայը մէլէքլէրէ թապի՛ էթմէտի: Ամմա պիր եէր-
 տէ պիրի չէհատէթ էտիպ տէտի: Ատէմ նէ՛ տիր,
 քի՛ ծնու զիքր էտէրսին, հախօտ առէմ օղլու՝ քի
 7 ծնու զիյարէթ էտէրսին. Օնու մէլէքլէրտէն պիր-
 ազ էանա զըլտըն, ծնու ճէլալ ու ի՛զզէթ իլէ
 թաճլատըն, վէ ծնու սէնին էլլէրինին ա՛մէլլէրի
 8 իւզէրինէ նասպ էթտին. Հէր չէյի ծնուն այաղա-
 րը ալլթընա թապի՛ էյլէտին. զիրա հէր չէյի ծնա
 թապի՛ էթմէլլէ, ծնա թապի՛ օլմամըչ հիչ պիր չէյ
 դօմատը. ամմա չիմտի տահա հէր չէյի ծնա թապի՛
- 9 օլմուչ կէօրմէյօրուզ. լաքին մէլէքլէրտէն պիրազ
 էանա օլան Յիսուսու՝ էօլիւմին էլէմի իշիւն ճէ-
 լալ ու ի՛զզէթ իլէ թաճլանմըչ կէօրիւյօրուզ, չիւն
 քի՛ Ալլահըն ի՛նայէթի իլէ՝ հէփիսի իշիւն էօլիւմ
 10 տաթտը: Զիրա ծնա՝ Էա՛նի հէր չէյ ծնուն իշիւն
 վէ հէր չէյ ծնուն վասիթասի իլէ օլանա կերէք ի-
 տի քի՛ չօզ օղլուլար ի՛զզէթէ կէթիրէնի՝ Էա՛նի ծն-

լարն խելասընն սերվերինի էլէմէր վասիթասի
իլէ թէքմիլ էտէ :

- 11 Զիրա կերէք ա՛ղիղէյէն կերէք ա՛ղիղէնէնէլէր՝
հէփիսի պիրիսինտէն տիր . պու սէպէպտէն ծնարը
գարնտաշլար չաղըրմագտան էօթիւրիւ ութանմաղ :
- 12 Զիւն քի տէր . Սէնին իսմինի գարնտաշլարըմա խա-
պէր էտէճէյիմ , քիլիսէնին օրթասընտա սանա թէս-
- 13 պիհ էտէճէյիմ : Վէ երնէ . Պէն ծնա լիթիմատ է-
տէճէյիմ . վէ երնէ . Իշթէ պէն՝ վէ Ալլահն պանա
- 14 վերտիյի չօծուղար : Իմտի չիւն քի չօծուղար թէն-
տէն վէ գանտան հիսսէտար օլտուլար , քէնտիսի
տալսի քէզպիք հէման պու չէյլէրտէն հիսսէտար
օլտու , թա քի էօլիւմիւն վասիթասի իլէ՝ էօլիւ-
միւն հիւքիւմէթինէ մալիք օլանը՝ եա՛նի չէյթանը
- 15 իպթալ էտէ . Վէ ծնարն հէփիսինի գուրթարա
քի՝ պիւթիւն է՛օմիւրլէրինտէ էօլիւմ գօրդուսուն-
- 16 տան գուլլուգ ալթընտա իտիլէր : Զիրա կերչի մէ-
լէքլէրէ տէսթէկիր օլմաղ , լաքին Աքրահամ դիր-
- 17 լիյէթինէ տէսթէկիր օլուր : Իմտի իգթիզա իտի
քի՝ ծնա հէր չէյտէ գարնտաշլարա պէնկզէր օլա .
չէօյլէ քի Ալլահա միւթա՛լիւգ օլան չէյլէրտէ մէր-
հաւթթլի վէ էմին պաչքեահին օլա , քի գավմըն
- 18 կիւնահլարընա քէֆարէթ էյլէյէ : Զիրա քէնտիսի
թէճրիւպէյէ տիւշար օլուպ էլէմ չէքմիշ իտիյի սէ-
պէպտէն՝ թէճրիւպէ չէքէնլէրէ եարտըմ էթմէյէ
դատիր տիր :

ՊԱՊ 3

- 1 Պու սէպէպտէն եա՛ աղիզ գարնտաշլար՝ սէմավի
տա՛վէթին իլհաղլարը՝ իգրարըմըղըն առաքեալը վէ
- 2 պաշ քեահինի Քրիստոս Յիսուսա պաղըն . Քի օ՝
ծնու նասպ էտէնէ էմին իտի , Մովսէս տալսի օ-

- 3 նուն պիւթիւն էվինտէ օլտուղու կիպի : Զիրա պու : Մովսէստէն օլ դատար զիյատէ ի՛զգէթէ լա-
յըզ օլտու , նէ դատար քի էվի պինա էտէնին՝ էվ-
4 տէն զիյատէ ի՛զգէթի վար իսէ : Զիրա հէր շէյի եափան՝
քիմսէտէն պինա օլունուր . ամմա հէր շէյի եափան՝
5 Ալլահ տըր : վէ Մովսէս՝ կերչի ծնուն պիւթիւն
էվինտէ խըզմէթքեար կիպի էմին խտի՝ սէօյլէնէ-
6 ճէք շէյլերին շէհատէթի իչիւն . Ամմա Քրիստոս՝
էվի իւզէրինտէ Օղուլ կիպի տիր , քի ծնուն էվի
պիզ իզ , էյէր սէրպէսթլիյի վէ իւմլտին իֆթիխա-
րընը սօնատէք զավի թութարսագ :
- 7 Մնուն իչիւն Ա՛ղիզ Բուհուն սէօյլէտիյի իւզըն՝
8 Պու կիւն՝ էյէր ծնուն սէսինի իշիտիրսէնիզ , Զէօլ-
տէ թէճրիւպէ կիւնիւնտէ օլան աճըթմագտաքի
9 կիպի եիւրէքլէրինիզի զաթըլաթման . Քի օրատա
պապալարընըզ պէնի թէճրիւպէ էթտիլեր . պէնի
սընատըլար , վէ գըրդ եըլ ա՛մէլլէրիմի կէօրտիւ-
10 լէր : Մնուն իչիւն օլ սիւրիւտէն թիտսինտիմ , վէ
տէտիմ . Տայիմա եիւրէքլէրինտէ ալտանըլար , հէմ
11 ծնար եօլարըմը պիւմէտիլէր . Շէօյլէ քի զազա-
պըմտա եէմին էթտիմ քի՝ Բահաթըլըմա կիրմէյէ-
ճէքլէր :
- 12 Պագըն եա՛ զարնտաշլար՝ օլմայա քի սիզտէն պի-
րինտէ իմանսըզըլըզն եարամագ եիւրէյի օլա , քի
13 տիրի Ալլահտան մուրթատ օլա . իլլա՝ Պու կիւն
տէնիլտիքճէ՝ հէր կիւն պիրի պիրինիզէ նապիւթ է-
տին . թա քի սիզտէն՝ կիւնահըն ալտատըչը իլէ քիմ-
14 սէ զաթըլանմայա : Զիրա՝ էյէր իւք իթիմատը սօ-
նատէք զավի թութարսագ , Քրիստոսուն իլհագ-
15 լարը օլունշուզ , նիճէ քի տէնիլիւր . Պու կիւն էյէր
ծնուն սէսինի իշիտիրսէնիզ , եիւրէքլէրինիզի ա-
16 ճըթմագտաքի կիպի զաթըլաթման : Զիրա քիմէր
էպէ թէ իշիթտիքլէրինտէ աճըթտըլար , հէման Մով-

սէսին վասիթասի իլէ Մըսըրտան հէփ չըգանլար
 17 տէյիլ մի : Հէմ գըրգ եըլ քիմէրտէն թիտսինտի .
 կիւնահ էտէնլէրտէն տէյիլ մի , քի ծնլարըն քէ-
 18 մլըլէրի չէօլտէ տիւշտիւ : Վէ ծնուն ըահաթլըղը-
 նա կիրմէմէյէ քիմէրէ հէմին էթտի , իթաաթ էթ-
 19 մէյէնլէրէ տէյիլ մի : Իմտի կէօրիւյօրուղ քի իման-
 սըղլըգ սէպէպլինտէն կիրմէյէ գատիր օլմատըլար :

ՊԱՊ 4

1 Իմտի գօրգալըմ , օլմայա քի ծնուն ըահաթլըղը-
 նա կիրմէյէ պագի գալմըշ վա'տ վար իքէն սիգտէն
 2 պիրի մահրում գալմըշ պուլունա : Զիրա պիգէ
 տախի ծնլար միտիլու միւժտէ օլունտու . լաքին
 իշիթտիքլէրի սէօղ իշիտէնլէրտէ իման իլէ պէրա-
 պէր օլմատըղընտան՝ ծնլարա Ֆայիտէ էթմէտի .
 3 Զիրա պիղ ինանանլար՝ ըահաթլըղա կիրէրիղ , սէօյ
 լէտիյի կիպի . Շէօյլէ քի զազապըմտա հէմին էթ-
 տիւմ քի՝ ըահաթլըղըմա կիրմէյէճէքլէր , էյէրչի ա'-
 մէլլէր տիւնեանըն գուրուլմաընտան պէրու թէք-
 4 միլ օլմուչլար իսէ տէ : Զիրա պիր մահալտէ հէ-
 տինճի կիւնիւն հազգընա պէօյլէ սէօյլէտի . Վէ հէ-
 տինճի կիւնտէ Ալլահ քէնտինին հէփ ա'մէլլէրին-
 5 տէն ըահաթլանտը . Վէ ելինէ պունտա տէր . Բա-
 6 հաթլըղըմա կիրմէյէճէքլէր : Իմտի՝ չիւն քի պա'զը-
 լարը ծնա կիրմէյէ պագի գալըր , վէ ծնլարա քի
 մուգատտէմա միւժտէ օլունտու , իթաաթաըղլըգ
 7 սէպէպլինտէն կիրմէտիլէր . Թէքրար պիր կիւն թա'-
 յին էտէր . Պու կիւն Բա'պէրէ էլէ , չիւն քի պու գա-
 տար վազըթտան սօնկրա Դաւիթտէ տէր , նիճէ
 սէօյլէնմիշ տիր . Պու կիւն՝ էյէր ծնուն սէսինի ի-
 8 շիտիրսէնիղ , եիւրէքլէրինիղի գաթըլաթման : Զիրա՝
 էյէր ծնլարը Յեսու ըահաթլըղա էրտիրսէ իտի ,

- պոռնտան սօնկրա օլաճադ պիր զայրի կիւն իչիւն
 9 սէօյէմէ՛զ խոի: Ի՞րէ՛ օլմուշ օլտու քի՛ Ալլահն
 գալմը իչիւն պիր ա՛ղիզ բահաթլըզ պաղի գալըր:
 10 Զիրա ծնուն բահաթլըզնա կիրէն՝ օ տախի քէն-
 տի ա՛մէլլէրինտէն բահաթլանտը, Ալլահ քէնտի-
 11 նինքիլէրտէն բահաթլանտը կիպի: Իմտի ճէնտ է-
 տէլիմ քի՛ օ բահաթլըզա կիրէլիմ. թա քի հէման
 օ իթաաթսըզլըզն էմապի իւզրէ քիմսէ տիւշմէյէ:
 12 Զիրա Ալլահն սէօզիւ տիրի վէ իշէէք՝ վէ հէր ի-
 քի աղըզլը գըլըճտան քէսքին տիր, վէ ճանն
 հէմ բունուն հէմ օյնագլարն վէ իլիյին թագսիմի-
 նէտէք թէսիր էտիճի՛ վէ հիւրէք միււհաղալարը-
 13 նըն վէ նիյէթլէրինսն թէֆթիշ էտիճիսի տիր. վէ
 ծնուն էօնիւնտէ կէօրիւնմէզ մախուզ եօզ տուր
 իլլա հէր չէյ ծնուն կէօզլէրի էօնիւնտէ չըփադ
 վէ աշըմըշ տըր, քի պիզ ծնա հիսապ վէրէճէյիզ:
 14 Իմտի պիզ՝ պէօյիւք պաշ քեհսինէ՛ կէօքլէրէ
 կէչմիշ Ալլահն Օղլու Յիսուսա մալիք իքէն, իդ-
 15 բարը գալի թութալըմ: Զիրա զայիֆլիքլէրիմիդէ
 հէմտէրտ օլմաղա գատիր օլմայան պաշքեհսինսիմիդ
 եօզ տուր. իլլա հէր չէյտէ պիզիմ կիպի թէճրիւ-
 16 պէ չէքտի՛ ֆագաթ կիւնահսըզ: Իմտի ինայէթլն
 թախթընա սէրպէսթլիք իլէ եազլաշալըմ, թա քի
 մէրհամէթ ալալըմ, վէ վազթա միւնասիպ եարտըմ
 իչիւն՝ ի՛նայէթ պուլալըմ:

ՊԱՊ 5

- 1 Զիրա ատէմլէրտէն ալընան հէր պաշ քեհսին՝
 ատէմլէրտէն էօթիւրիւ Ալլահա միւթալիւզ չէյլէրէ
 թային օլունուր, թա քի կիւնահլար իչիւն հէտի-
 2 յէլէր հէմ տախի գուրպանլար սունա. վէ ճահիլ-
 լէրի հէմ ալտանմըշլարը աճըմաղա գատիր օլա:

- չիւն քի քէնտիսի տախի զայի' ֆլիք իչինտէ տիր :
- 3 Վէ պունուն իչիւն օնա ֆարզ տըր քի' նիճէ գալմ' իչիւն' պէօյէճէ քէնտիսի իչիւն տախի կիւնաճ :
- 4 Գուրպանը սունա : Վէ պու ի' զգէթի քիմսէ քէնտի քէնտինէ ալմազ, լաքին Ալլահտան տա'վէթ օլու :
- 5 Նան ալը, նիճէ Ահարոն տախի : Պունճիլէյին Գրիստոս տախի' պաշ քեահին օլմազ իչիւն քէնտինի ի' զգէթլէմէտի . իլլա օնու՝ Օղլումսուն, պէն սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէտիմ օնա տէյէն ի' զէլլէտի :
- 6 Նիճէ քի' պիր զայրի եէրտէ տախի տէր . Սէն՝ Մել :
- 7 Քիսեդեկ թէրթիպինճէ՝ էպէտէն քեահին սին : Քի պու՝ թէնտէ օլտուղու զէմանտէ՝ օնու էօլլումտէն խէլաս էթմէյէ գատիր օլանա ա'ղիմ ֆէրեատ վէ կէօզ եաշլարը իլէ նիյազլար վէ բէճալար սունուալ :
- 8 Գօրգտուղու չէյտէն ազատ օլմազըլա, էյէրչի Օղու իտի խէ տէ՝ չէքտիյի չէյլէրտէն իթաաթը :
- 9 էօյրէնտի . Վէ քէմալիյէթէ էրմէսի իլէ՝ օնա իթաաթ էտէնիլէրին ճիւմլէսինէ էպէտի խէլաս սէ :
- 10 պէսի օլտու . Վէ Ալլահտան՝ Մելքիսեդեկ թէր :
- 11 թիպինճէ պաշքեահին առկըտը . Քի օնուն հագղընա սէօյլէնճէք չօգ՝ վէ թա'րիֆի կիւն սէօզիլ : միւզ վար . չիւն քի տինկլէմէքտէ կէվչէք օլտու :
- 12 Նուզ : Զիրա վազըթ սէպէպինտէն սիզ խօճալար օլմազա պօրճլուլար իքէն, միւհթաճսընզ քի' պիր քիմսէ սիզէ Ալլահն սէօզլէրինին իլք հարֆլարը հանկըսը օլտուղունու էօյրէթսին . վէ տէյիլ սապիթ թաա'մա՝ իլլա սիւտէ միւհթաճ օլան քիմսէլէր օլ :
- 13 տունուզ : Զիրա հէր սիւտ իլէ պէսլէնէն քիմսէնին՝ սատազաթ սէօզիւնտէ թէճրիւպէսի եօզ տուր .
- 14 չիւն քի մա'սում տուր : Ամա սապիթ թաա'մա՝ թէքմիլ ատէմլէրէ մախտու տուր, քի օնլարըն հասսէլէրի ալըճազ սէպէպինտէն էյինին վէ քէօթիլ : նիւն ֆարզընա վարմազա իտման օլունմուշլար տըր :

ՊՄՊ 6

- 1 Օնուն իշխան Քրիստոսուն իպթիտասընըն սէօ-
զիւնիւ պրաղըպ՝ թէքմիլլիյէ եիւրիւյէլիմ . վէ
թէքրար՝ էօլիւ ա՛մէլլէրտէն թէվպէնին վէ Ալլահա
- 2 իմանըն՝ Վաֆթիլլէր թա՛լիմինին վէ էլլէր գօմա-
սընըն վէ էօլիւլէր գըյամէթինին՝ վէ էպէտի շէ-
- 3 րաա՛թըն թէմէլլինի գուրմայալըմ՝ վէ Ալլահ իզին
- 4 վէրիրտէ , պունու էտէճէյիզ , Զիրա միւմքինսիզ
տիր քի՛ պիր քերրէ ըշըղա նայիլ օլանլար՝ վէ սէ-
մավի պախշիշին տատընը ալանլար՝ վէ Ա՛զիզ Բուհ
- 5 իլ՛հազարը օլանլար՝ վէ Ալլահըն էյի սէօզիւնիւ
վէ կէլէճէք ա՛սիրին գուվլէթլէրինի թատանլար՝
- 6 Տիւշտիւքլէրի թազտիրտէ , հինէ թէվպէյէ եէնի-
լէնէլէր . չիւն քի քէնտիլէրինէ Ալլահըն Օղլունու
- 7 թէքրար խաշլայըպ ըիւսվայ էտէրլէր : Զիրա եէր՝
չօգ տէֆա՛ իւզէրինէ կէլէն հաղմուրու իշիպ՝ օ-
նուն իւզէրինէ չիֆթ սիւրէն քիմսէլէր իշխան հա-
րար օթ հաոիլ էտէրտէ , Ալլահտան պերէքթէթ նայիլ
- 8 օլուր . Ամմա տիքէն վէ խաշազլար պիթիլիրտէ ,
րէտտ օլունմուշ՝ վէ պէտտուա՛յա հազըն տըր , վէ
- 9 օնուն էնճամը հանմագ իշխան տիւր : Լաքին հա՛
սէվկիւլլէր՝ էյէրչի պէօյլէ սէօյլէր իսէք տէ , սի-
զին հազզընըղա տահա էյի վէ խէլատէ միւթա՛լիւզ
- 10 չէյլէր վար ի՛թիմատ էտէրիզ , Զիրա Ալլահ նա-
հազ տէյիլ տիր քի՛ ա՛ղիլլէրէ էթտիյինիզ վէ էթ-
մէքտէ օլտուղունուզ խըզմէթտէ սիզին ա՛մէլլինիզի
վէ օնուն տտընա կէօսթէրտիյինիզ մուհապպէթի
ունուտա :
- 11 Ամմա արզու էտէրիզ քի՛ սիզին հէր պիլինիզ
իւմիտին թահգիլլիյի խուսուսունտա թա սօնա-
- 12 տէք հէման պու ճէհտի կէօսթէրէ . Շէօյլէ քի թէն-
պէլ օլմայասընըզ , իլլա իման վէ սապր վասիթասի

- իլէ վա'տլէրէ վարիս օլանլարա պէնիզէր օլասընըզ :
- 13 Զիրա Ալլահ Աբրահամա վա'տ էթտիյինտէ՝ եէմին
էտէճէք հիչ տահա պիր պէօյիւլիւ օլմատըղընտան՝
- 14 քէնտիսի իլէ եէմին էտիպ տէտի . իլպէթթէ սէնի
հէր վէճհ իլէ պէրէքէթլէյէճէյիմ, վէ սէնի հէր վէճհ
- 15 իլէ չօղալտաճաղըմ : Վէ պէօյլէճէ սապր էթմէյիլէ ,
- 16 պու վա'տա նայիլ օլտու : Զիրա ատէմլէր՝ քէնտի-
լէրտէն պէօյիւք իլէ եէմին էտէրլէր , վէ իսպաթ
իչիւն՝ եէմին ծնլարըն հէփ նիզասընըն էնճամը տըր :
- 17 Պունտան էօթիւրիւ Ալլահ՝ վա'տին վարիսլէրինէ
քէնտի թէտպիրինին թէպտիլ օլունմազ իտիյինի
տահա զիյատէ կէօսթէրմէք իսթէմէյիլէ , եէմինի
- 18 օրթայա կէթիրտի . Շէօյլէ քի թէպտիլ օլունմազ
իքի շէյին վասիթասի իլէ՝ քի Ալլահա ծնլարտա
եալան սէօյլէմէք միւմքինսիլ տիր՝ գալի թէսէլ-
լիյէ մալիք օլալըմ , պիղ քի էծնիւմիւզտէ օլան
- 19 իւմիտի թուլմազ իչիւն սըղընըրըզ . Քի ծնու
ճանըն էմին վէ գալի լէնկէրի մէգամընտա թու-
- 20 թարըզ , քի փէրտէնին իչ թարաֆընա կիրէր . Օ-
րայա քի Յիսուս՝ Մեղքիսեդեկ թէրթիպինճէ էպէ-
տէն պաշ քեահին օլմաղըլա՝ պիղիմ իչիւն գուլա-
ղուզ կիրտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Զիրա պու Մեղքիսեդեկ՝ Սաղեմ փատիշահը՝ Ալ-
լահ թաալանըն քեահինի՝ քի Աբրահամը փատի-
շահլարըն զըրղընընտան տէծնէրքէն գարշըլատը ,
- 2 վէ ծնա իսպըր տուա՝ էյլէտի , Քի Աբրահամ ծնա
հէփիսինտէն ծնտալըզ տախի հիսսէ վէրտի , քի
էփլէլա Սատազաթ փատիշահը՝ վէ սծնկրա Սա-
ղեմ փատիշահը տախի՝ եա'նի Սէլամէթ փատիշահը
- 3 թէֆսիր օլունուր , Պապասըզ՝ անասըզ՝ սիլսիլէսիզ՝

վէ կիւնէրինին իպթիտաւր եօգ՝ հէմ է'օմրիւնիւն
սօնու եօգ, իլլա Ալլա'նն Օղու'նա մէնէնտ օլուպ'
միւտաւէմէթ իլէ պաշ քեահին գալըր :

4 Վէ պագըն պու նէ դատար պէօյիւք իտի քի'
օնա պաշ պապա Աբրահամ հաղմատան օնտալըգ

5 տախի վէրտի . Վէ Ղեւի օղուլլարընտան օլուպ
քեահինլիյի ալանլարըն՝ գալմտան հա'նի քէնտի
գարնտաշլարընտան նօմօս միւճիպինճէ օնտալըգ
ալմաղա թէնպիհէրի վար, էյէրչի Աբրահամըն պէ-

6 լինտէն չըգմըշլար իսէ տէ : Ամմա սիւսիլէսի շօլ
օնլարտան օլմայան՝ Աբրահամտան օնտալըգ ալտը ,
վէ վա'տլէրէ մալիք օլանա խայըր տուա՝ էյլէտի :

7 Լաքին պիլա իխթիլաֆ՝ խայըր տուա՝յը պէօյիւք
քիւչիւյէ օգուր :

8 Վէ կէրչի պուրատա էօլիւմլիւ առէմէր օնտա-
լըգլար ալըրլար . ամմա օրատա՝ հաշար տէյիւ չէ-

9 նատէթ օլու'նան ալըր : Վէ տէնիլէ պիլիւր քի Աբ-
րահամ վասիթասի իլէ՝ օնտալըգ ալան Ղեւի տա-

10 խի օնտալըգ վէրտի . Զիրա Մեքիսեղեկ օնու
գարշըլատըղը դէման՝ օ տահա պապաաընըն պէ-
լինտէ իտի :

11 Իմտի էյէր Ղեւիլի քեահինլիյին վասիթասի իլէ
թէքմիլիլէք օլտա իտի՝ չիւն խալգա պու'նուն իւ-
ղէրինէ նօմօս պաղլանտը՝ արթըգ նէ՝ հաճէթ իտի
քի Մեքիսեղեկ թէրթիպինճէ ալտէր քեահին զուհր

12 էտէ, վէ Ահարոն թէրթիպինճէ տէնիլմէյէ : Զիրա
քեահինլիլէ թէպտիլ օլու'նտուղու թապտիրտէ, պիլ

13 իղթիլգա նօմօս թէպտիլիլիյի տախի օլուր : Զիրա
պու նէսնէլէր շօլ հաղգընա տէնիլտիյի քիմսէ՝ պիլը
ղայրի սըպլթտան օլտու , քի օնտան հիչ քիմսէ

14 մէղպահա միւլաղիմէթ էթմէտի : Զիւն ա'յան ա-
շիքեար տըր քի՝ Բապպըմըղ Յուդատան զուհր էթ-
տի , քի Մուսէս օ սըպլթ իչիւն քեահինլիլէ հաղ-

- 15 զընա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէտի : Վէ տահա զիյատէ աշիքեար տըր , չիւն քի Մեկքիսեղեկին պէնկզէյի-
- 16 շինէ կէօրէ պիր զայրի քեահին դալգտը , Գի օ՝ ճիւմանի թէնպիհ նօմօտունա կէօրէ տէյիլ՝ իլլա պազի գալան հայաթըն գուվվէթինէ կէօրէ օլտու :
- 17 Զիրա շէհատէթ հտէր քի՝ Սէն Մեկքիսեղեկ թէր-
- 18 թիպինճէ հպէտէն քեահին սին : Զիրա իլէրքի թէն- պիհին իպթալ օլունմասը՝ օնուն զա՛յիֆլիյի վէ
- 19 ֆայիտէսիզլիյինտէն էօթիւրիւ օլտու . Զիւն քի նօմօս հիչ պիր շէյ թէքմիլ էթմէտի . լաքին օնուն իւզէրինէ պիր տահա էյի իւմիտ կէլտի , քի օնուն վասիթասի իլէ Ալլահա եաղլաշըրըզ :
- 20 Վէ պախուսուս քի Գիսս-՝ եէմին օլմագսըզըն
- 21 օլմատը . Զիւն քի օնլար՝ կէրչի եէմին օլմագսը- զըն քեահին օլտուլար . ամմա պու՝ եէմին իլէ օլ- տու օնա սէօյլէյէնին վասիթասի իլէ՝ քի տէտի . Բապպ եէմին էթտի վէ փիշման օլմայաճագ , Սէն Մեկքիսեղեկ թէրթիպինճէ հպէտէն քեահին սին .
- 22 Գիսուս պու գատարճէ տահա էյի ա՛հտըն քէֆիլի օլտու :
- 23 Վէ կէրչի օնլարա՝ էօլիւմ սէպէպինտէն պազի գալմասը մէմնու՝ օլտուղունտան՝ չօզ քեահին օլ-
- 24 մագտէ տըրլար : Ամմա պու՝ հպէտէն պազի գալ- տըղը սէպէպտէն՝ ախէրինէ կէչմէզ քեահինլիյէ
- 25 մալիք տիր : Պու սէպէպտէն տախի Ալլահա օնուն վասիթասի իլէ եաղլաշանլարը թէքմիլէն գուրթար- մաղա գատիր տիր . չիւն քի օնլար իչիւն շէֆասաթ էթմէյէ տայիմա եաշար :
- 26 Զիրա պիզէ պէօյլէ պաշ քեահին եաղըշըր իտի , քի ա՛ղիզ՝ քէմլիք պիլմէզ՝ լէքէսիզ՝ կիւնահքեար- լարտան այրըլմըշ՝ վէ կէօքլէրտէն եււքոէք օլա .
- 27 Գի օնուն՝ օլ պաշ քեահինլէր կիպի էվվէլա քէն- տիսինին՝ անտէն սօնկրա գավմըն կիւնահլարը ի-

չիւն հէր կիւն գուրպանլար սունմաղա ինթիաճը
 եօզ տուր . զիրա քէնտինի սունմաղըլա, պունու
 28 պի՛ր քէրրէ էյլէտի : Զիւն նօմօս՝ ատէմլէրի պաշ
 քեաշինլէր թաշին էտէր , քի Օնլարըն զայիֆլիյի
 վար . ամմա նօմօստան սօնկրա օլան եէմինին քէ-
 լամը՝ էպէտէն թէքմիլ օլունմուշ Օղուլու Բաշի
 էրէր :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ սէօյլէնէն շէյլերին խիւլասաը պու տուր
 քի՛ պիզիմ պէօյլէ պաշ քեաշինիմիզ վար , քի օ՛
 կէօքլէրտէ ա՛ղամէթ թախթընըն սաղ եանընտա
- 2 օթուրտու քի՛ Մագտէսէնին վէ օլ սահին չատը-
 րըն խըզմէթճիսի օլա , քի Օնու տէյիլ ատէմ իլլա
- 3 Բապպ գուրտու : Զիրա հէր պաշ քեաշին՝ հէտիյէ-
 լէր հէմ տէ գուրպանլար սունմաղ իչիւն թաշին
 օլունուր . պու էճիլտէն պունա տախի իզթիզա
- 4 տըր քի՛ սունաճազ պիւր շէյի օլա : Զիրա էյեր եէր
 իւզէրինտէ օլսա իտի , քեաշին տէ օլմազ իտի ,
 զիրա նօմօս միւճիպինճէ հէտիյէլէրի սունան քեա-
- 5 հինլէր վար . Քի Օնլար կէօքտէքի շէյլերին նու-
 մունէսինէ վէ քէօկէսինէ կէօրէ խըզմէթ էտէր-
 լէր , նիճէ քի Մուսէսէ՝ չատըրը եափաճազ իքէն
 իլլամ օլունտու իսէ . զիրա՝ Պագ հէփիսինի սանա
 տաղտա կէօաթէրիլէն նումունէյէ կէօրէ էյլէյէսին
- 6 տէր : Ամմա շիմտի պու գատար ալա խըզմէթէ
 նայիլ օլտու , նէ գատար քի տահա էյի ահտըն
 միյանճըսը իսէ . քի տահա էյի վա՛տլէր իւզէրինէ
 պաղլանար :
- 7 Զիրա էյեր օլ էվլէլէիսի գուսուրսուզ օլսայըս ,
- 8 իքինճիսի իչիւն մահալ արանմաղըսը : Զիւն քի
 Օնլարտան շէքվա էտէրէք տէր . Իշթէ կիւշլէր կէ-
 լի՛ր՝ տէյօր Բապպ՝ քի Իսրայէլ էվի իլէ վէ Յուզա

- 9 Եվ իլէ պիր եէնի ահտ սապիթ էտէճէյիմ . Պապալարենա՝ օնլարը Մըարը տիյարընտան չըգարայըմ տէյիւ էլլէրինտէն հափըչտըղըմ կիւնտէ էթտիյիմ ահտ կիպի տէյիլ . չիւն քի օնլար ահտըմտա գալմատըլար , պէն տախի օնլարը թէրք էթտիմ՝ տէյօր
- 10 Բապպ . Զիրա օ կիւնլէրտէն սօնկրա՝ Իսրայէլ էվինէ էտէճէյիմ ահտ պու տուր՝ տէյօր Բապպ . Նօմօսլարըմը օնլարըն ֆիքրինէ գօյաճաղըմ , վէ օնլարը՝ եիւրէքլէրի իւզէրինէ հաղաճաղըմ , վէ պէն օնլարըն Ալլահը օլաճաղըմ , վէ օնլար պէնիմ
- 11 գալմըմ օլաճաղար : Վէ օնլար՝ հէր պիրի քէնտի հէմէհրիսինէ՝ վէ հէր քէս քէնտի գարնտայընա՝ Բապպը պիլ տէյերէք թալիմ էթմէյէճէքլէր . զիրա օնլարըն քիւչիւյիւնտէն թա օնլարըն պէօյիւյիւ
- 12 նէտէք՝ հէփիսի պէնի պիլէճէքլէր : Զիրա օնլարըն նահազըղլարընա մաղֆիրէթ էտիճի օլաճաղըմ , վէ օնլարըն կիւնահլարընը հէմ օնլարըն պլինամուսլուզլարընը արթըգ խաթըրմա կէթիրմէյէճէյիմ :
- 13 Եէնի ահտ տէտիյինտէ , էվլէքլինի էսքի կէօտթէրմիշ տիր . վէ էսքիմիշ հէմ գօճամըշ օլան շէյ հէլաքէ հազըն տըր :

ՊԱՊ 9

- 1 Իմտի օլ էվլէքլինին՝ Իպատէթ զանունլարը հէմ
- 2 տիւնհայէ տայիր Մագտէսէսի վար իտի : Զիրա իլք չատըր հափըլտը , քի օնտա չամ՝տան վէ սօֆրա վէ հուզուր էքմէքլէրի վար իտի , քի պունա
- 3 Ազիզ մահալ տէնիլիր : Վէ իքինճի փէրտէնին արտընտա՝ ղայէթ ազիզ մահալ տէնիլէն չատըր իտի , քի օնտա ալթոււն պուսուրտան՝ վէ հէր թարաֆընտան ալթոււն իլէ գափլանմըշ օլան ահտըն սան
- 4 տուղու վար իտի , Քի օնոււն իչլինտէ՝ մանանայը

հըֆզ էտէն ալթուն տէսթի՝ վէ Ահարոնուն ֆի-
լիպէնէն ա՛սասը՝ վէ ահարն լէվնալարը վար խոի :
5 վէ ծնուն իւսթիւնտէն՝ քէֆարէթէ քէօլկէ էտէն
ճէլիլ քէրուլթէլէր վար խոի . քի ծնլարըն հագգընա
չիմտի պիր պիր սէօյլէմէք հաճէթ տէյիլ տիր :

6 վէ պունլար պէօյլէ հափըլմըչ իքէն , իք չա-
տըրա՝ տին խըզմէթլէրինի իճրա էտէն քեահինլէր

7 տայիմա կիրէրլէր խոի : Ամմա իքինճէյէ՝ եըլտա
պիր քէրրէ հալընըզ պաչ քեահին կէրէ , տէյիլ
գանսըզ՝ քի ծնու քէնտինին հէմ գազմըն սուչլարը

8 իչիւն արզ էտէր , Ա՛ղիզ Բուհ պունու պէյան էթ-
մէյիլէ քի՝ էվլէլէրի չատըր տահա տուըուր իքէն՝
Մադտէսէնին եօլու տահա աչիքեար օլմամըչ տըր .

9 քի օ չիմտիքի ղէմանըն թէմսիլի տիր , քի ծնտա
իպաստէթ էտէնի՝ գամիրճէ թէքմիլ էթմէյէ գատիր
օլմայան հէտիյէլէր վէ գուրպանլար սունուլուր ,

10 քի ծնլար՝ հալընըզ թէնին գանունլարը տէյիլ հէ-
մէք վէ իչմէք վէ տիւրլիւ տիւրլիւ եայգանմագ-
լար իլէ՝ իսլահ օլմանըն վազթընատէք գծնուչլար :

11 Ամմա կէլէճէք նիմէթլէրին պաչ քեահինի Քրիս-
տոս կէլիպ՝ էլ իլէ հափըլմըչ օլմայան եա՛նի պու
հափուտան օլմայան իլա տահա էյի վէ տահա

12 թէքմիլ չատըրտան Մադտէսէյէ պիր քէրրէ կի-
րիպ՝ էրքէճլէր վէ պուգաղուլար գանը վասիթասի
իլէ տէյիլ՝ իլա քէնտինին գանը վասիթասի իլէ

13 էպէտի ֆիտա գաղանտը : Զիրա էյէր պուգալար
վէ էրքէճլէր գանը վէ տանա քիւլիւ նափաքլան-
մըչլարա սէրփիլինճէ՝ թէնին փաքլիյի իչիւն թէ-

14 միզլէրսէ , Քրիստոսուն գանը քի՝ օ քէնտինի է-
պէտի Բուհ իլէ Ալլահա լէքէսիզ սունտու՝ սիզին
գամիրինիզի էօլիւ ա՛մէլլէրտէն հէ՛ գատար տահա
ղիյատէ փաքլէյէճէք տիր , քի տիրի Ալլահա իպա-
տէթ էտէսինիզ :

- 15 Վէ պունտուն իչիւն օ՝ Կէնի ա՛հտըն միյանճըսը տըր . թա քի էվվէքի ա՛հտտա օլան ի՛սեանդարըն ֆիտասը իչիւն էօլիւմ իճրասը իլէ , տավէթ օլունմուշ քիմսէլէր էպէտի միրասըն վա՛սընը ալալար :
- 16 Զիրա ա՛հտ օլունտուղու եէրտէ՝ ա՛հտ էտէնին էօ-
- 17 լիւմիւ արայա կիրմէք իգթիղա տըր : Զիրա ա՛հտ՝ էօլմիւշլէր իւղէրինէ սապիթ օլուր . չիւն քի օնուն սալա դուվվէթի օլմաղ , ա՛հտ էտէնին գո՛ւրպանը
- 18 սաղ օլտուգճա : Մուն իչիւն էվվէքիսի տախի
- 19 զանսըգ թազտիս օլունմամըշ տըր : Զիրա նօմօս միւճիպինճէ՝ Մովսէս ճիւմիէ դավմա հէր թէնպիհի սէօլէտիքտէն սօնկրա , պուզաղուլարըն վէ էրքէճլէրին պանընը ալըպ՝ սու իլէ վէ գըրմըզը եափաղը իլէ վէ գուֆա օթու իլէ՝ հէմ քիթապըն քէն-
- 20 տիսինէ հէմ հէփ գավմա սէրփիպ տէտի . Պու՝ Ալ-
- 21 լահըն սիղէ էմր էթտիյի ա՛հտըն դանը տըր : Վէ օլ գանտան չատըրա տախի վէ խըզմէթին հէփ
- 22 զասղարընա քէզալիք սէրփտի : Վէ նօմօս միւճիպինճէ՝ հէման հէր շէյ գան իլէ փաքլէնիր , վէ գան տէօքիւմէյինճէ ա՛ֆվլըզ օլմաղ :
- 23 Իմտի իգթիղա տըր քի՝ սէմավի շէյլէրին թէշպիհէրի՝ պու շէյլէր իլէ փաքլէնէլէր , ամմա սէմավի շէյլէր պիզզաթ՝ պունլարտան տահա էյի
- 24 գուրպանլար իլէ գո՛ւլէնի : Զիրա Քրիստոս՝ էլ իլէ եափըլմըշ՝ սահիհին ըէսմի օլան Մազտէսէյէ կիրմէտի . իլլա ասըլ կէօյէ կէրտէ , քի շիմտի պիզիմ
- 25 իչիւն Ալլահըն հուզուրունա իհզար օլա . Տէյիլ քի պաշգասընըն գանը իլէ եըլտա պիր քէրուէ պաշքեահինին Մազտէսէյէ կիրտիյի կիպի՝ քէնտինի
- 26 չօգ տէֆա՝ սունա , Զիւն քի օ՝ տիւնեանըն գուրուլմասընտան պէրու չօգ տէֆա՝ էլէմ չէքմէք լազըմ կէլիր իտի . ամմա շիմտի ա՛սըրլարըն թէքմիլնտէ քէնտինին գուրպանը վասիթասի իլէ՝ կիւ-

նահըն իսկ թալ օլմասը իչիւն պիր քերրէ աշիքեար
 27 օլմուշ տուր : վէ նիճէ քի ատէմէրէ պիր քերրէ
 էօլմէք թագտիր օլունտու, վէ ծնտան սօնկրա շէ-
 28 բասթ վար, Քէզալիք Քրիստոս չօդ քիմսէլերին
 կիւնահլարընը գալտըրմագ իչիւն պիր քերրէ սու-
 նուլուպ՝ իքինճի քերրէտէ ծնու խէլաս իչիւն պէք-
 լէյէնէրէ կիւնահարդ պէյան օլունահագ տըր :

ՊԱՊ 10

- 1 Զիրա նօմօս՝ կէլէճէք նիյմէթլերին քէօլկէսի վէ
 տէյիլ ասըլ զաթլարըն սուրէթի օլմաղլա՝ միւ-
 տալէմէթ իւզրէ եղտա պիր քերրէ սունտուգ-
 լարը գուրպանլար իլէ՝ ասլա եագլաշանլարը թէք-
- 2 միլ էթմէյէ գատիր տէյիլ տիր . Եօխաս սունու-
 մալարը ֆերաղաթ օլունմաղ մը խտի . չիւն քի ի-
 պատէթ էտէնլէր պիր քերրէ փաք օլտուգտան
 սօնկրա՝ զամիրլերինտէ արթըգ կիւնահլար խապերի
- 3 գալմազ խտի : Լաքին ծնլար իլէ եղտա պիր քերրէ
- 4 կիւնահլար զիքրի օլունուր : Զիրա պուզալար վէ
 էրքէճլէր գանը՝ կիւնահլար կիտէրմէյէ միւմքին
- 5 տէյիլ տիր : Պունուն իչիւն տիւնեայա կիրէր իքէն
 տէր . Գուրպան վէ հէտիյէ իսթէմէտին , ամմա
- 6 պանա պիր թէն թէտարիք էթտին . Պիւթիւնեան-
 մալարտան վէ կիւնահ գուրպանլարընտան խօշլան-
- 7 մատըն : 0 զէման տէտիւմ . Իշթէ կէլիյօրում [քի-
 թալըն ճիւտինտէ պէնիւմ իչիւն եագլըմը տըր]
- 8 քի՝ սէնին միւրատընը էտէյիւմ՝ եա՛ Ալլա : Եվ-
 վէլա սէօլէմիշ խտի քի՝ Գուրպան վէ հէտիյէ վէ
 պիւթիւնեանմալար վէ կիւնահ գուրպանլարը խ-
 թէմէտին , վէ ծալբա՛ն խօշլանմատըն , [օնլար քի
- 9 նօմօս միւճիպինճէ սունուլուր .] Անտէն տէտի .
 Իշթէ կէլիյօրում , քի սէնին միւրատընը էտէյիւմ

- 10 Կա՛ ՍԱԼԱՆ : Է՛վլէլքինի նէսիս էտէր , քի սօնկրա-
 քինի գայիմ էտէ : Վէ պու միւրատ իլէ Յիսուս
 Քրիստոսուն թէնինին պի՛ր քէրքէ սունուլմասը վա-
 սիթասի իլէ ա՛ղիզլէնմիշ իզ :
 11 Վէ կէրչի հէր քեանին հէր կիւն տուրուպ խըզ-
 մէթ էտէր , վէ չօզ տէֆա՛ հէման օ գուրպանլարը
 սունար , քի օնլար ասլա կիւնանլար գալտորմաղա
 12 գատիր տէյիլէր : Ամնա պու զաթ կիւնանլար ի-
 չիւն պի՛ր գուրպան սունուպ՝ տայիմա իչիւն ՍԱ-
 13 ԼԱՆՆ սաղ եանընտա օթուրտու . Անտէն թա օ-
 նուն տիւշմէնլէրի օնուն այազլարը ալթընա պա-
 14 սամագ գօնուլմասընատէք պէքլէր : Զիրա պի՛ր
 գուրպան իլէ ա՛ղիզլէնմիշլէրի տայիմա իչիւն թէք-
 15 միլ էթմիշ տիր : Վէ պիզէ Ա՛ղիզ Բուհ տաթի շէ-
 հատէթ էտէր . զիրա փէշին տէտիքտէն սօնկրա
 16 քի՛ ՕԼ կիւնլէրտէն սօնկրա օնլարա քէսէճէյիմ ա՛հա
 պու տուր տէյօր Բապպ քի՛ Նօմօպարըմը օնլարըն
 եիւրէքլէրինէ գօյաճաղըմ , վէ օնլարը՝ ֆիքրլէրի
 17 իւզէրինէ եաղաճաղըմ , Վէ օնլարըն կիւնանլարընը
 հէմ պինամուսլուզլարընը արթըգ խաթըրմա կէ-
 18 թիրմէյէճէյիմ : Իմոի օնլարըն ա՛ֆիլլըղը օլտուզու
 եէրտէ՛ արթըգ կիւնան իչիւն գուրպան օլմազ :
 19 Իմոի կա՛ գարնտաշլար՝ Յիսուսուն գանը իլէ
 20 Մագոտէսէյէ՛ փէրտէնին եա՛նի քէնտի թէնինին վա-
 սիթասի իլէ պիզէ թագտիս էյլէտիյի եէնի վէ հա-
 21 յաթ եօլունա կիրմէյէ սէրպէսթլիյիմիլ՝ Վէ ՍԱԼԱ-
 նըն էլի իւզէրինէ պէօյլւք քեանինմիզ վար ի-
 22 քէն , Տօղրու եիւրէք իլէ՛ իման թանգիզլիյի իլէ
 եիւրէքլէրիմիզ եարամազ գամիրտէն փաքլէնմիշ օ-
 23 լարագ եաղաշալըմ . Վէ թէնիմիզ փաք սու իլէ
 եայգանմըջ օլարագ՝ իւմիտին իղարընը զըմրտան-
 մաղ սաղլայալըմ . զիրա վա՛տ էտէն՝ էմլին տիր .
 24 Վէ պիրի պիրիմիզի ֆիքր էտէլիմ քի՛ մուհապ-

- 25 պէթէ վէ էյի ա՛մէլլերէ զայրէթ վէրէլիմ. վէ քէն-
տի ճէմ՝ օլմամըղը թէրք էթմէյելիմ, նիճէ քի պա՛-
ղըլարըն ա՛տէթի տիր, իլլա նասիհաթ էտէլիմ. վէ
պախուսուս նէ գատար քի՝ կիւնիւն եազլաշտըղը-
նը կէօրիւրսիւնիւզ :
- 26 Զիրա կէրչէրլիլին պիկիսիւնի ալտըղըմըդտան
սօնկրա՝ իրատէթ իլէ կիւնա՛ն էթմէքտէ օլուրսագ,
27 արթըգ կիւնա՛ն իչիւն գուրպան գալմազ. Նլլա շէ-
րաա՛թըն գօրգուլու պէքլէյիչի վէ աթէշ զազապը
28 քի՝ զըտ տուրանլարը եէյէճէք տիր : Պիր քիմսէ
Մովսէսին նօմօսունու պօզարսա, իքի եա իւչ շա-
29 հիտ իլէ պիլա մէրհամէթ էօլիւր. Ալլահըն Օղլու-
նու այագ ալթընա ալան՝ վէ չօլ ծնուն իլէ ա՛ղիդ-
լէնտիլի օլ ա՛նտըն գանընը նափաք սայան՝ վէ ի՛-
նայէթին Բուհունա քիւֆր էտէն քիմսէ՝ նէ՞ գա-
տար տահա պէթէր ա՛զապա միւսթահագ սայըլա-
30 ճագ զանն էտէրսէնիզ : Զիրա սէօյլէյէնի պիլիլիդ.
Ինթիզամ պէնիմ տիր. ճէզայը պէն վէրէճէյիմ՝
տէյօր Բապպ. վէ եինէ՛ Բապպ քէնտի գալմընըն
31 շէրաա՛թընը կէօրէճէք տիր : Տիրի Ալլահըն էլլէրի՞ս
նէ տիւշմէսի՝ գօրգուլու տուր :
- 32 Վէ իլէրքի կիւնլէրի խաթընըզա կէթիլին, քի
ծնլարտա ըշըղանտըդտան սօնկրա՝ էլէմլէր իլէ չօզ
33 օղրաշըպ տայանտընըզ : Պիր թարաֆտան սի-
թէմլէր վէ սըղլէթլէր իլէ ա՛լէմէ թամաշա օ-
լուրուտունուզ, վէ պիր թարաֆտան պէօյլէ ս
34 զընթը չէքէնլէրէ իլնագ օլուրուտունուզ, Զիւն քի
պէնիմ պաղլարըմա հէմտէրտ օլտունուզ, վէ էշ-
եանըզըն գափըլմասընը չազլըգ իլէ գապուլ էթ-
տինիզ. չիւն պիլտինիզ քի՝ կէօքլէրտէ տահա էյի
35 վէ պագի գալան վարիյէթինիզ վար : Իմտի սէր-
պէսթիլիլինիզի պրազման, ծնուն քի ա՛ղիմ ի՛վազը
36 վար : Զիրա սապրա միւհթաճ սընըզ, թա քի Ալ-

- լահըն իրատէթինի իճրա էտիպ՝ վա՛տէ միւլէօսէր
 37 օլասընըզ: Զիւն քի տահա պիրազ զէման վար,
 վէ կէլէճէք օլան՝ կէլէճէք, վէ կէճիքմէյէճէք տիր:
 38 Ամմա՝ Սատըզ իման իլէ եաշայաճազ. վէ էյէր պի-
 ռի կէրի չէքիլիրսէ, ճանըմ ծնտան խօշլանմազ:
 39 Ամմա պիղ՝ հէլաք իչիւն կէրի չէքիլէնլէրտէն տէ-
 յիլ իզ. իլլա ճան խէլասը իչիւն իման էտէնլէր-
 տէն իզ:

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ իման՝ իւմիտ օլունան շէյլէրին թէքմիլ ի-
 թիմատը՝ կէօրիւնմէյէն նէմնէլէրին իսպաթը տըր:
 2 Զիրա միւթէգատիմ քիմսէլէրէ՝ պունուն իլէ էյի
 շէհատէթ վէրիլտի:
 3 Իման իլէ անկլարըզ քի՝ Ալլահըն սէօզիւ իլէ
 տէվրլէր իհտաս օլունտուլար, շէօյէ քի կէօրիւ-
 նէն շէյլէր՝ կէօրիւնէնլէրտէն օլմատըլար:
 4 Իման իլէ՝ Արէլ Ալլահա կայէնտէն տահա մազ-
 պուլ գուրպան սունտու, քի ծնուն վասիթասի իլէ
 սատըզ օլունտուլունա շէհատէթ վէրիլտի. չիւն
 քի ծնուն հէտիլէլէրի իչիւն՝ Ալլահ շէհատէթ էյլէ-
 տի. վէ էօլտիւ իսէ տէ՝ ծնուն վասիթասի իլէ տա-
 հա սէօյլէյօր:
 5 Իման իլէ՝ Ենովք ինթիգալ օլունտու, քի էօլիւմ
 կէօրմէյէ. վէ պուլունմազ իտի, չիւն քի Ալլահ
 ծնու ինթիգալ էյլէտի. զիրա ինթիգալլինտէն էվ-
 վէլ շէհատէթ օլունտու քի՝ Ալլահա մազպուլ օլ-
 6 մուշուտու: Լաքին պիլա իման մազպուլ օլմազ
 միւմքինսիղ տիր. զիրա Ալլահա եազլաշանա ի-
 նանմազ կէրէք տիր քի՝ օ մէվճիւտ տիւր, վէ օ-
 նու արայանլարա ի՛վազ վէրիճի տիր:
 7 Իման իլէ՝ Նոյ տահա կէօրիւնմէյէն շէյլէրին

հազգընա իշամ կէօրիւպ գօրգմաղըլա, քէնտի է-
վինին խէլասը իչիւն կէմիյի եափտը, քի ծնուն
վասիթասի իլէ տիւնեայը սուչլու կէօթէրտի, վէ
իման իւզրէ օլան սատագաթըն միրասըսը օլտու:

8 Իման իլէ՝ Աբրահամ չաղըրըտըղընտա՝ միրաս ա-
լաճադ օլտուղու մահալէ չըգմաղա իթասաթ էյլէ-
տի, վէ նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյէրէք չըգալը:

9 Իման իլէ օ՝ վա՛տըն տիյարընտա զուրպէթտէ կի-
պի միւսաֆիր օլտու, վէ հէման օ՝ վա՛տըն հէմվա-
րիպէրի օլան իսահակ վէ Յակոբ իլէ չատըրլարտա

10 սաքին օլտու: Զիրա թէմէլլէրի օլան շէհրի պէք-
լէր իտի, քի ծնու պինա էտէն մի՛մար՝ Ալլահ տըր:

11 Իման իլէ Սառա՝ քէնտիսի տախի զիւրիլլէթ
հըֆիլ էթմէյէ գուվլէթ ալտը, վէ սիննի կէչտիք-
տէն սօնկրա՝ տօղուրտու: չիւն քի վա՛տ էտէնի

12 էմին սայտը: Պու սէպէպտէն տախի պիր զաթ-
տէն՝ վէ պու տա էօլմիւչ կէպէ իքէն՝ չօղուգտա
կէօիւն երլտըղլարը գատար՝ վէ տէնիզին քէնա-
րընտա օլան սայըլմաղ գու՛մ գատար զէրէյէթ տօղ-
տու:

13 Պունլարըն հէփիսի իման իւզրէ էօլիւպ՝ վա՛տ-
լէրի ալմատըլար, իլլա ծնլարը ուզադտան կէօրիւպ
չաղլանտըլար, վէ իգրար էթտիլէր քի՛ հէրին իւ-

14 դէրինտէ եապանճըլար վէ միւսաֆիրլէր տիր: Զի-
րա պէօյլէ շէյլէր սէօյլէյէնլէր՝ պէյան էտէրլէր քի՛

15 վաթան արայօրլար: Վէ էյէր օլ չըգտըղլարը է-
լան զիքը էթսէլէր իտի, կէրի աէօնմէյէ վաղըթ-

16 րարը վար իտի: Ամա հալա տահա էյիսինի՝ եա՛նի
կէօքտէքինի արդուլէրլէր: օնուն իչիւն Ալլահ՝
օնլարըն Ալլահը անկըլմաղա օնլարտան էօթիւ-
րիւ ութանմաղ. զիրա օնլարա պիր շէհր հազըր-
լատը:

17 Իման իլէ Աբրահամ՝ թէճրիւպէ օլունտուգտա

- 18 Իսահակը սունտու, վէ վա'տլերի գապուլ էտէն՝
 19 պրիճիք էվլատընը սունտու, Օնա քի տէնիլմիշ
 19 Զիւն օ տիւշիւնտիւ քի՝ Ալլահ էօլիւլէրտէն տախի
 գալտըրմաղա գատիր տիր, օրատան քի օնու՝ թէմ-
 սիլէն՝ ալտը :
 20 Իման իլէ Իսահակ՝ կէլէճէք շէյլէր իշիւն Յակոբա
 21 վէ Եսաւա խայըր տուա՝ էյլէտի : Իման իլէ Յակոբ
 էօլիւրքէն՝ Յովսէփին օղուլլարընըն հէր պիրինէ
 խայր տուա՝ էյլէտի, վէ քէնտի տէյնէյինին ուճունա
 22 Գայանըս սէճտէ գըլտը : Իման իլէ Յովսէփ էօլիւր-
 քէն՝ Խարայէլ օղուլլարընըն խուրուճու հազզընա
 զիքը էյլէտի, վէ քէնտի քէմիքլէրինտէն էօթիւ-
 րիւ թէնպիհ վէրտի :
 23 Իման իլէ Մովսէս տօղունճա՝ իւշ այ աթալա-
 րընտան սազլանտը, չիւն քի չօճուղու տիւպէր
 կէօրտիւլէր. վէ փատիչահըն ֆէրմանընտան գօրգ-
 24 մատըլար : Իման իլէ Մովսէս՝ պէօյիւք օլունճա՝
 փարաւոնուն զըզընըն օղու տէնիլմէյի բէտտ էյ-
 25 լէտի. Զիւն քի կիւնահըն զէմանի սէֆասընը սիւր-
 մէքտէն՝ Ալլահըն գաժմը իլէ պէրապլը էզիյէթ
 26 չէքմիսինի տահա խայրըլը սայտը. Զիրա Գրիս-
 տոսուն սիթէմինի՝ Մըսըրըն խազինէլէրինտէն տա-
 հա պէօյիւք զէնկինլիք սայտը. զիրա ի՛վազը կէօ-
 27 զէտիր իտի : Իման իլէ՝ փատիչահըն էօվքէսինտէն
 գօրգմայըպ՝ Մըսըրըն թէրք էյլէտի. զիրա օլ կէօ-
 28 րիւնմէզ Զաթը կէօրիւր կիպի տայանտը : Իման
 իլէ՝ պասեքի վէ գանըն սէրփմէտի այնլէրէն էյլէ-
 տի, թա քի իլք տօղուլլարը հէլաք էտէն՝ օնլարա
 տօղունմայա :
 29 Իման իլէ՝ գըզըլ տէնիզտէն գարատան կէշէր կի-
 պի կէշտիլէր. քի Մըսըրըլար պունու թէճրիւպէ
 էթտիքլէրինտէ զարգ օլտուլար :

- 30 Իման իւէ երիւթուն հիսարլարը՝ հէտի կիւն տօ-
լաշըլըպ՝ երգըլտըլար :
- 31 Իման իւէ ֆահիշէ Ռախար՝ ճասուլարը սէլա-
մէթ իւէ զապուլ էթտիլի իչիւն՝ լնանմայանլար
իւէ պէրապէր հէլաք օլմատը :
- 32 Վէ տահա նէ՞ սէօյլէյօրուլմ . զիրա պանա վա-
զըթ հէթիւմէյէծէք , քի Գեդէոն՝ Բարակ տախի
հէմ Սամիսոնուն վէ Յեփթայէնին՝ Դաւիթ տախի
հէմ Սամուէլին վէ փէյղամպէրլէրին հադգընա նազլ
- 33 էտէյիմ . Գի ծնլար՝ իմանըն վասիթասի իւէ փա-
տիշահլըզլար հէնաիլէր , սատաղասթ իշլէտիլէր ,
վա'տէրէ նայիլ օլտուլար , աբսլանլար աղլլարը
- 34 զափատըլար , Աթէշ գուվլէթի սէօյիւնտիւրտիւ-
լէր , դըլըճ աղգընտան գուրթուլտուլար , զայիթ-
լէր իքէն գուվլէթ պուլտուլար , ճէնքտէ գուվ-
վէթլի օլտուլար , եապանճըլարըն օրտուլարընը չէ-
վէթլի օլտուլար ,
- 35 վիրտիլէր . Գարըլար՝ քէնտի մէյթլէրինի դըյամ
էթմիշ ալտըլար . զայրիլէրի իսէ՝ տահա էյի դըյա-
մէթէ նայիլ օլալար տէյիւ՝ աղատ օլմայը զապուլ
- 36 էթմէյիպ՝ իսքէնճէ չէքտիլէր . Վէ պաշգալարը զէվլ-
լէնիլիպ տէօյիւլտիւլէր , հէմ տախի պաղլար վէ
- 37 հապս չէքտիլէր . Թաշլանտըլար , տէսթէրէ իւէ պիւ-
շիլտիլէր , թէճըրիւպէ չէքտիլէր , դըլըճ դաթլի իւէ
էօլտիւլէր , դօյուն փօսթլարը վէ քէշի տէրիլէրի
իւէ ինչնօշէ կօխսուլլուզ հէմ սըղընթը վէ էզլիյէթ
- 38 չէքէրէք տօլաշտըլար , (Գի տիւնեա ծնլարա լայըգ
տէյիլ իտի ,) չէօլլէրտէ վէ տաղլարտա վէ մաղարա-
լարտա վէ հէրին տէլիքլէրինտէ ալարէ տօլաշտըլար :
- 39 Վէ պու զաթլարըն հէփիսինէ իմանըն վասիթասի
իւէ էյի չէհատէթ վէրիլմիշ իքէն , վա'տէ էրմէտիւ-
- 40 լէր . Զիւն քի Ալլահ պիղիմ իչիւն պիր տահա էյի
չէյ թէտարիք էթտի , թա քի ծնլար պիղսիղ թէք-
միլ օլմայալար :

ՊԱՊ 12

- 1 Իմո՛ւի պիղ տախի՝ էթրաֆըմըղա գօնմուշ պու
 դատար շահիտէր ճիւմհիւրիւ վար իքէն, հէր երւ
 քիւ՝ վէ աշի գօլայճէ զապթ էտէն կիւնահը պրա
 զալըմ, վէ էօնիւմիւզէ գօնմուշ ճէհտ մէյտանընտա
- 2 սապր իլէ սէյիրտէլիմ. վէ իմանըն պաշլայըճըսը
 վէ թէքմիլ էտիճիսի Յիսուսա պաղալըմ, քի օ՝ էօ
 նիւնէ գօնմուշ շաղլըղա մէպի՛ ութմանմայը խօր
 կէօրիւպ խաչա տայանտը, վէ Ալլահըն թախթը
 նըն սաղընտա օթուրտու:
- 3 Իմտի քէնտի ալէյհինէ կիւնահ քեարդարտան
 պէօյլէ մուխալիֆէթէ տայանանը թէֆէքքիւր է
 տին, թա քի ճանլարընըղտա կէվշէյիպ եօրուլմայա
- 4 սընըղ: Տահա՝ կիւնահա դարշը ճէհտ էտէրէք՝ դան
- 5 տէօքիւմէյէ տէկին գարշը տուրմատընըղ: վէ շօլ
 նասիհաթը ունութտունուզ քի՛ սիղէ օղուլլար կիպի
 սէօյլէր. Եա՛ օղլում՝ Բապպըն թէտիպլինի խօր
 կէօրմէ, վէ ծնտան թէքտիր օլունտուղունտա կէվ
- 6 շէմէ. Զիրա Բապպ սէվտիյի քիմսէյի թէտիպ է
 տէր, վէ գապուլ էթտիյի հէր օղուլու տէօյէր: Եյէր
 թէտիպէ տայանըրսանըղ, Ալլահ սիղին իլէ՝ օղուլ
- 7 ար իլէ կիպի մուա՛մէլէ էտէր. զիրա հա՛նկը օ
- 8 ղուլ վար քի՛ պապասը ծնու թէտիպ էթմէղ: Ամա
 էյէր հէփիսինին հիւսէտար օլտուղու թէտիպտէն
 խարիճ խսէնիզ, օլմուշ օլտու քի փիճլէրպինիզ՝ վէ
- 9 տէյիլ օղուլլար: Պունտան մա՛տա թէնճէ պապա
 ւարըմըղ պիղիմ թէտիպ էտիճիլէրիւմիզ իքէն՝ ծն
 ւարա հիւրմէթ էտէր իտիք. տահա չօգ զիյատէ
 բուշլարըն փէտէրինէ իթաա՛թ էթմէլի տէյիլմիյիզ՝
- 10 քի եաշայալըմ: Զիրա ծնլար՝ պիր աղ վաղըթ քէն
 տիլէրինէ խօշ կէօրիւնտիւյիւնէ կէօրէ թէտիպ է
 տէրլէր իտի. ամմա օ՝ Փայիտէֆշ իշիւն էտէր,

- 11 քի ա՛ղիզլէյինէ հիսսէտար օլալըմ : Լաքին հիշ պիր
թէտիսը շիմտիքի հալտէ շաղըզ իշիւն կէօրիւն-
մէզ, իլլա գասսալէթ իշիւն : ամմա սօնկրա ծնուն
իլէ իտման օլմուշ քիմսէլէրէ՝ սատագաթըն սէլա-
մէթ մէյվէսինի կէթիրիր :
- 12 Օնուն իշիւն կէվշէմիշ էլլէրի վէ զա՛յիֆլէնմիշ
- 13 տիզլէրի սապիթ էյլէյին : Վէ այագլարընըզա՝ տօղ-
րու եօլլար եափըն : թա քի ադսագ օլան՝ սափ-
- 14 մայա , իլլա պախուռուս շիֆա պուլա : Հէվիսի
իլէ սէլամէթտէ օլմանըն արտընճա սէյիրտին , հէմ
ա՛ղիզլէյին արտընճա՝ քի ծնսուզ Բապըլ հիշ քիմսէ
- 15 կէօրմէյէճէք : Վէ կէօղէտին օլմայա քի՝ Ալլահն
ի՛նայէթինտէն քիմսէ մահրում գալա . օլմայա քի
պիր աճըլըզ քէօքիւ եօղարըյա ֆիլիպէնէ տէ՝ պիր
մաղարաթ օլա , վէ ծնուն սէպէպի իլէ չօզ քիմ-
- 16 սէլէր մուրտարլանալար . Օլմայա քի պիր քիմսէ
զինաքեար եա մուրտար օլա Նսաւ կիպի՝ քի պիր
թաա՛մ պէտէլինէ իլք տօղուշլուզ հազգընը սաթ-
- 17 տը : Զիրա պիլիրսինիզ քի՝ ծնտան սօնկրա տախի
պէրէքէթէ վարիս օլմագ իսթէյինճէ , բէտտ օլուն-
տու . զիրա նիյէթ թէպտիլլիյի ֆուրսաթը պուլ-
մատը , էյէրէի ծնու կէօզ եաշլարը իլէ արասը
իսէ տէ :
- 18 Զիրա սիզ՝ էլ իլէ թութուլուր տաղա՝ վէ եա-
նար աթէշէ՝ վէ տիւմանա՝ վէ գարանըզա՝ վէ գա-
- 19 որդայա՝ Վէ պօրու սէտասընա եաղլաշմատընըզ,
նէ աէ սէօղլէր սէսինէ՝ քի ծնու իշիտէյլէր տահա
պիր սէօզ զամմ օլունմայա տէյիւ եալվարտըլար .
- 20 Զիրա՝ էյէր տաղա ճանալար պիլէ տօղունուրսա ,
թաշլանա տէյիւ օլունան եասաղա թէհամմիւլ է-
- 21 տէմէտիլէր : Վէ կէօրիւնէն շէյ պունճիլէյին հիյ-
պէթլու խտի +է՝ Մոլսէն տէտի . Ղայէթլէ գօրգա-
- 22 ըլմ վէ տիթրէրիմ : Ամմա սիզ Սիօն տաղընա՝ վէ

- տիրի Ալլահն չէրի ուն սէմալի Երուսաղէմէ՝
 23 վէ ծնպինլէրճէ մէլէքլէր ճէմիյէթինէ՝ վէ կէօքտէ
 գայա օլմուշ իւք տօղուշլարըն քիլիսաաւնա՝ վէ
 հէփիսինին չէրաա՛թճըսը Ալլահա՝ վէ թէքմիլ օլմուշ
 24 սատըղլարըն բուհլարընա՝ վէ հէնի ա՛նաըն միյան-
 ճըսը Յիսուսա՝ վէ Աբէլինքինտէն տահա էյի չէյլէր
 սէօյլէյէն սէրփմէք գանընա եազլաշմըշ սընըզ։
 25 Պաղըն սէօյլէյէնի բէտտ էթմէյէսինիզ . գիրա
 էյէր ծնլար՝ հէրին իւզէրինտէ իլհամ սէօյլէյէնի
 բէտտ էթտիքլէրինտէ գուրթուլմատըլար իսէ, գահ-
 տէ գալրր պիզ՝ էյէր կէօքլէրտէն սէօյլէյէնտէն
 26 եիւզ չէվիրիւր իսէք . Քի ծնուն սէսի՝ օ զէման եէ-
 րի սարսըթտը . ամմա չիմտի վա՛տ էտիպ տէտի .
 Պիր քէրրէ տահա պէն տէյիլ եալընըզ եէրի՝ իլլա
 27 կէօյիւ տախի սարսըտըրըմ . վէ պու՝ Պիր քէրրէ
 տահա ԴէԴէԴէ՝ սարսըլըր չէյլէրին եափըլմըշ չէյլէր
 կիպի կէչէճէինի պէյան էտէր, քի սարսըլմայան
 28 չէյլէր պազի գալալար . Յնուն իչիւն սարսըլմայան
 փատիշահլըզ գապուլ էթմէսիիզ իլէ, լութֆուսուզ
 օլսուն քի՝ ծնուն վասիթասի իլէ Ալլահա մազպու-
 լանէ՝ էտէպ վէ տինտարլըզ իլէ ի՛պատէթ էտէլիմ .
 29 Զիւն քի Ալլահըմըզ՝ թէլէֆ էտէն աթէշ տիր։

ՊԱՊ 13

- 1 Գարնտաշ մուհապպէթի տայիւմ գալսըն։ (2) Միւ-
 սաֆիր գապուլ էթմէյի ունուլման . գիրա ծնուն
 իլէ պա՛ղըլարը պիլմէյէրէք մէլէքլէր գօնուզլատը-
 3 լար։ Մահպուստա օլանլարը մահպուստաշլար կի-
 պի՝ եզիյէթտէ օլանլարը սիզ տախի թէնտէ օլան-
 4 լար կիպի իսթրընըզա կէթիրին։ չէփիսինին ի՛ն-
 տինտէ էվլէնմէք ի՛զզէթլու՝ վէ եաթագ լէքէսիզ
 տիր . ամմա ֆահիշլէրի վէ զինաքեաղլարը Ալլահ

- 5 հիւքմէտէճէք : Մէշրէպ պիլա թամա՝ օլսուն . հազըր պուլունան շէյլէրէ դաննաթ էտին . զիրա քէնտիտի տէմիշ տիր քի՝ Սէնի ասլա պըրագմայաճաղըմ, վէ սէնի հիշ ասլա թէրք էթմէյէճէյիմ :
- 6 Շէօյլէ քի ճէսարէթ էտէրէք տէյլիմ . Բապպ պէնիմ եարտըմճըմ տըր , վէ գօրգմայաճաղըմ . ատէմ
- 7 պաննա նէ՞ էտէճէք : Գուլաղուղլարընըղը զիքր էթմէքտէ օլուն , ծնլարը քի՝ սիզէ Ալլահն սէօղլունիւ սէօյլէտիլէր . վէ ծնլարըն էթվարընըն նիհայէթինէ տիգգաթ էթմէյիլէ՝ իմանլարընա ույար օ
- 8 լուն : Յիսուս Քրիստոս՝ տիւն վէ պու կիւն վէ էպէտէն հէման օ տուր :
- 9 Տիւրլիւ տիւրլիւ վէ էճնէպի թալիմէր իլէ եէրտէն եէրէ սիւրիւքլէնմէն . զիրա էյի տիր քի՝ եիւրէք ի՛նայէթ իլէ սապիթ օլա , վէ տէյիլ թաա՛մլար իլէ , քի ծնլարա եէլթէնմիշ օլանլար Փայիտէ
- 10 կէօրմէտիլէր : Պիր մէզպահըմը վար քի՝ ծնտան չատըրտա խըզմէթ էտէնլէրին եէմէյէ հիւքմիւ եօգ
- 11 տուր : Զիրա պաշ քեահինին վասիթասի իլէ Մագտէսէյէ կիւնա՛ իշիւն դանը կէօթիւրիւլէն հէման օլ հայվանլարըն ճէսէտլէրի՝ օրտունուն տիշարը
- 12 սընտա եազըլըր : Պունուն իշիւն Յիսուս տաթի՝ քէնտի դանը իլէ գափմը ա՛ղիզլէյէ տէյիլ՝ գափու
- 13 նուն տիշարընտա էլէմ չէքտի : Իմտի ծնուն սիթէմիլնի թաշըյարադ՝ օրտունուն տիշարընա ծա
- 14 չըգալըմ : Զիրա պուրատա պաղի դալըր շէհրիմիղ
- 15 եօգ տըր , իլլա կէլէճէք օլանը արարըղ , իմտի օնուն վասիթասի իլէ Ալլահա տայիմա համտ գուրպանը՝ հա՛նի ծնուն ատընա շիւքր էտէն տուտագ
- 16 լարըն մէյվէսինի սունալըմ : Վէ էյլիք էթմէյի հէմ սատագայը ունութման . զիրա Ալլահ պու միսիլու
- 17 գուրպանլարտան խօշլանըր : Գուլաղուղլարընըգա իթաաթ էտին , վէ միւթիւ օլուն : զիրա ծնլար՝ ճէ

- վապ վերէնէնքէր կիպի՝ սիզին ճանլարնըդ իչին ու
յանըգ տուրուլար, չէօյլէ քի պունու շալլըղըլա է-
տէլէր, վէ տէյիլ ա՛ն չէքմէյիլէ. զիրա պու՝ սիզէ Ֆա-
18 յիտէսիզ օլուր: Պիզիմ իչին տուա՝ էյլէյին. զի-
րա ի՛թիմատ էտէրիզ քի՝ հէր չէյտէ էյի կէչինմէք
19 իսթէմէմիզ իլէ էյի զամիրիմիզ վար. Վէ խուսու-
սա բիճա էտէրիմ քի՝ պունու էտէսինիզ, չէօյլէ քի
սիզէ տահա չափուգ կէրի աէօնէյիմ:
20 Վէ սէլամէթին Ալլահ՝ օլ քի էպէտի ա՛հտըն
գանը իլէ օլան գօյունլարն ա՛զիմ չօպաննըն Բապ-
պըմըզ Յիսուսու էօլիւլէրտէն հօգարը չըգարտը,
21 ծնուն իրատէթինի էթմէք իչին՝ Սիզի հէր էյի
ա՛մէլտէ թէքմիլ էյլէյէ. վէ սիզտէ՝ քէնտի հուզու-
րունտա մագպուլ օլանը էյլէյէ՝ Յիսուս Քրիստո-
սուն վասիթասի իլէ, քի ծնա էպէտլէր էպէտլէ-
րինճէ ի՛զգէթ օլսուն. Ամին:
- 22 Վէ սիզէ եալլարըրըմ՝ եա՛ գարնտաշլար՝ նասի-
հաթըն սէօզիւնէ թէհամմիւլ էտին. չին քի սիզէ
23 մուխթասարճէ եազտըմ: Գարնտաշ Տիմիթոսու
սալըվէրիւմիշ պիլին, քի ծնուն իլէ՝ էյէր թէզ կէ-
24 լիրսէ՝ սիզի կէօրէճէյիմ: Ճիւմլէ գուլաղուղլարը-
նըգա վէ հէի ա՛զիզլէրէ սէլամ էաին: Իթալիա-
25 լուլար սիզէ սէլամ էտէրլէր: Ի՛նայէթ ճիւմլէնիզին
պիլէսինճէ օլսուն. Ամին:

Ի՛պրանիլէրէ՝ Ի՛թալիապան Տէմիթոսուն Վասիթասի էլէ
էպըլլը:

ՅԱԿՈԲՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԵ

ՄԵՔԹԻՒՊԻԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յակոբոս՝ Ալլահն վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս
սուն գուրու՝ տաղըմըչ օլան օն իքի սըպթա սէ-
լամ էտէր :
- 2 Եւ՝ գարնտաշլարըմ՝ տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիւ
պէլէրէ տիւշտիւյիւնիւղ զէման՝ պոռոտ թէքմիլ
- 3 շաղլըզ սայըն . վէ պիլին քի՝ իմանընըզըն իմթի-
- 4 հանը սապր իշլէր . Ամա սապրըն թէքմիլ ա՛մէլի
օլսուն , թա քի հիչ պիր շէյտէ էքսիյինիղ օլմայըպ՝
թէքմիլ վէ թամ օլսունըզ :
- 5 վէ էյեր սիգտէն պիրի իւմտէ էքսիք իսէ , հէ-
փիսինէ ճէօմէրտլիք իլէ վէրէն՝ վէ սիթէմ էթմէյէն
- 6 Ալլահտան տիլէսին , վէ օնա վէրիլէճէք տիր . Լա-
քին հիչ պիր իշքիլ էթմէյէրէք՝ իման իլէ տիլէ-
սին . զիրա իշքիլ էտէն քիմսէ՝ բիւղկեարտան սալ-
լանան վէ չալգանան տէնիղ տալկասընա պէնկզէր :
- 7 Չիւն քի օ ատէմ զանն էթմէսին քի՝ Բապպտան
- 8 պիր շէյ ալաճազ : Իքի Ֆիքիլլի ատէմ՝ հէփի եօլ-
լարընտա գարարսըզ տըր :
- 9 վէ ալչազ հալտէ օլան գարնտաշ քէնտի եիւք-
- 10 սէքլիյինտէ՝ Չէնկին օլան իսէ՝ քէնտի ալչազըլ-
ղընտա իֆթիխար էթսին . զիրա օթուն չիչէյի
- 11 կիպի կէչէճէք տիր : Չիւն քի կիւնէշ հէրարէթ իլէ
սօզըւնճա , օթու գուրուտուր , վէ օնուն չիչէյի

տիւշէր, վէ ծնուն կէօրինէն կիւզէլիյի զայ՝ օլուր : պունճիլէյին՝ զէնկին տախի քէնտի եօլլաբընտա սօլաճադ տըր :

- 12 Նէ մութլու օլ ատէմէ քի՝ թէճրիւպէյէ սապրէտէր . զիրա սընանմըշ օլմաղըլա՝ հայաթ թաճընը ալաճադ տըր, ծնու քի Բապպ՝ ծնու սէվէյլէրէ վա՛տ
- 13 Էյլէտի : Հիչ քիմսէ՝ ի՛ղլա չէքտիյինտէ՝ Ալլահտան իմթիհան օլունույօրում տէմէսին . զիրա Ալլահ քէօթիւ չէյլէր իլէ իմթիհան օլունմաղ, վէ քիմսէյի
- 14 իղվայա տիւշիւրմէզ : Ամմա հէր քէս՝ քէնտի արգուսունտան ճէլպ օլունուպ տատանարադ ի՛ղվայա
- 15 տիւշէր . Անտէն արզու կէպէ գալըպ՝ կիւնահ տօղուրուր, վէ կիւնահ իճրա օլունուղտա՝ էօլիւմ
- 16 տօղուրուր : Ալտանման՝ եա՛ սէվկիւլիւ գարնտաշլարըմ . Հէր էյի ա՛թիյէ վէ հէր թէքմիլ պախշըշ
- 17 եօգարըտան՝ ըշըղլարըն փէտէրինտէն էնէր, քի ծնտա թէպտիլլիք եա տէճմէ քէօրկէսի եօգ տուր :
- 18 Միւրատ էտիպ՝ պիղի կէրչէքլիք սէօղիւ իլէ տօղուրտու, քի պիղ ծնուն մախլուգաթընըն պիր նէվ՝ թուրֆանտաը օլալըմ :
- 19 Իմտի եա՛ սէվկիւլիւ գարնտաշլարըմ՝ հէր ատէմ իշիթմէքտէ չափուք՝ սէօյլէմէքտէ աղըր՝ էօվքէ-
- 20 լէնմէքտէ կէճ քաթընը օլսուն : Զիրա ատէմին
- 21 էօվքէսի՝ Ալլահըն սատազաթընը իշլէմէզ : Պունուն իշիւն հէր մուրտարլըղը վէ քէօթիւլիւք չօղլուղունու թէքէ տիպ՝ իշինիզէ աիքիլէն սէօղիւ մահճուպլուգ իլէ գապուլ էտին, քի օ՝ ճանընըղը խէլաս էթմէյէ գատիր տիր :
- 22 Վէ սէօղիւն իճրա էտիճիլէրի օլուն՝ վէ տէյիլ եալընըղ իշիտիճիլէրի, վէ քէնտինիղի ալտաթման :
- 23 Զիրա էյէր պիր քիմսէ սէօղիւն իշիտիճիսի օլուպ՝ իճրա էտիճիսի տէյիլ իսէ, քէնտի վիւճիւտիւնիւն եիւզիւնիւ այլնէտէ նազար էտէն ատէմէ պէնկ-

- 24 զէր : Զիւն քի քէնտինի նազար էթտի, վէ կէշտի,
վէ տէր ա՛գապ նէ կէօնէ օլտուղունու ունութտու :
25 Լաքին ազատըղըն թէքմիլ նօմօսունա տիգգաթ
էտիպ ծառ տէվամ էտէն քիմնէ՝ ունուտուր իշի-
տիճի տէյիլ, իլլա ա՛մէլ իճրա էտէն օլմաղըլա, օլ
քիմնէ քէնտի ա՛մէլինտէ սաա՛տէթլու օլաճագ :
26 Էյէր արանըգտա պիր քիմնէ քէնտինի տինտար
զանն էտէր տէ՝ քէնտի տիլինի զապթ էթմէյիպ՝
քէնտի եիւրէյինի ալտատըրսա, ծնուն տինի պա-
27 Թըլ տըր : Ալլահ վէ Փէտէրին ի՛նտինատէ փաք վէ
լէքէսիզ տին պու տուր քի՝ քիշի էօքսիւզլէրի վէ
տուլ գարըլարը սըզընթըլարընտա զիյարէթ էյէյէն,
վէ քէնտիսինի տիւնեատան լէքէսիզ սազլայա :

ՊԱՊ 2

- 1 Եա՛ գարնտաշլարըմ՝ ճէլիլ Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսուն իմանը սիզտէ խաթրա պազմազ իլէ
2 օլմասըն : Զիրա էյէր սիզին ճէմի՛յէթինիզէ՝ փար-
լագ էսվապ իլէ ալթուն եիւզիւքիւ պիր ատէմ
կիրէրսէ, վէ քիրլի էսվապ իլէ՝ պիր Ֆազիր տա-
3 խի կիրէրսէ, Վէ փարլագ էսվապը կիյէնէ պա-
գարսանըզ, վէ՝ Սէն պուրատա խօշ օթուր տէր-
սէնիզ . վէ Ֆազիրէ՝ Սէն օրատա տուր, եախօտ՝
Շուրատա պասամաղըմըն ալթընտա օթուր տէր-
4 սէնիզ, Օլ տէմ տէրունինիզտէ թարաֆիլի օլուպ
5 եարամազ Ֆիքիրլի հաքիմէր օլմազմըսընը : Իշի-
տին՝ եա՛ սէվկիւլիւ գարնտաշլարըմ՝ Ալլահ պու
տիւնեանըն Ֆազիրլէրինի սէ՛չմէտի մի, քի ծնար
իմանտա զէնկին՝ վէ ծնու սէվէնլէրէ վա՛տ էթտիլի
6 փատիշահըզա միրասճը տըրլար : Սիզ իսէ Ֆա-
զիրի բէզիլ էթտինիզ . սիզէ զէնկինլէր զուլմ էթ-
մէզլէր մի, վէ սիզի ծնար մահքէմէլէրէ չէքմէզ

- 7 Լէ՞ր մի : Սիղին իւզէրինիդէ անկըմըջ օլան էյի իամէ
 8 ծնլար քիւֆր էթմէ՞դ մի : Իմտի էյեր ֆիթապա
 կէօրէ՞ Գօնչոունու քէնտին կիպի սէվէսին տէյիւ՝
 9 փատիշաննէ հօմօսու իճրա էտէյօր իսէնիզ , էյի
 10 էտէրսինիզ : Ամմա էյեր խաթրա պազարսանըզ ,
 կիւնաւ իչլէյիպ՝ հօմօստան դապանաթլըլար կիպի
 11 թա՛ղիր օլունուրսունուզ : Զիրա քիմ քի պիւթիւն
 հօմօսու կէօղէտիր տէ՛ պի՛ր շէյտէ խաթա էտէր-
 12 սէ , հէփիսինէ սուչլու օլունչ օլուր : Զիրա՝ Զինա
 էթմէյէսին տէյէն՝ Գաթլ էթմէյէսին տախի տէտի .
 իմտի էյեր զինա էթմէզսէն տէ՛ գաթլ էտէրսէն ,
 13 հօմօսու պօղմուչ օլուրսուն : Պէօյլէ սէօյլէյին , վէ
 պէօյլէ ա՛մէլ էտին , շէրաա՛թլէրի ա՛զատլըզ հօմօ-
 14 սու միւնիպիննէ կէօրիւլէճէք քիմսէլէր կիպի : Զի-
 րա շէրաա՛թ՝ մէրհամէթ էթմէմիշ քիմսէյէ մէրհա-
 մէթսիզ օլանազ . մէրհամէթ՝ շէրաա՛թըն իւզէրինէ
 էօյիւնիւր :
 15 Նէ՞ ֆայիտէ՝ եա՛ գարնտաշլարըմ՝ էյեր պիր քիմ-
 սէ իմանըմ վար տէր տէ՛ ա՛մէլլէրի օլմազսա , հիչ
 16 իման ծնու դուրթարա պիլիբր մի : Վէ էյեր պիր
 գարնտաշ եա զըզ գարնտաշ չըփլազ՝ վէ հէր կիւն-
 17 քի թաա՛մա միւնթաճ օլուրլարուա , վէ սիզտէն պիրի
 18 ծնլարա տէրսէ . Սէլամէթ իլէ կիտին , ըսընն , վէ
 տօյուն , ամմա ծնլարա՝ թէնէ իզթիզա էտէն շէյ-
 19 լէրի վէրմէզսէնիզ , նէ՞ ֆայիտէ : Պունճիլէյին իման
 տախի՝ էյեր ա՛մէլլէրի օլմազսա , քէնտիլիյինտէ
 20 էօլիւ տիւր : Ամմա պիրի տէյէճէք քի՝ Սէնին ի-
 մանըն վար , պէնիմ տախի ա՛մէլլէրիմ վար . պանա
 իմանընը ա՛մէլլէրին օլմազսըզըն կէօսթէր , պէն
 տախի սանա՝ իմանըմը ա՛մէլլէրիմտէն կէօսթէրէյիմ :
 19 Սէն ինանըրսըն քի՝ Ալլա՛ն պի՛ր տիր . էյի էտէր-
 սին . շէյթանլար տախի ինանըրլար , վէ տիթրէր-
 20 լէր : Ամմա եա՛ պաթըլ ատէմ՝ իմանըն ա՛մէլսիզ

- 21 էօլիւ օլտուղունու պիլմէք իսթէրմի սին : Պապա-
մըզ Աբրահամ՝ օղլու իսահակը մէզպահըն իւզէ-
րինտէ սունմաղըլա, ամէլլէր իլէ սատըղլաճմատը
22 մը : Կէօրթւյօրմուսուն քի՝ իման ծնուն ամէլլէրի
իլէ պէրապէր իշլէր իտի, վէ իման ամէլլէր վա-
23 սիթասի իլէ թէքմիլ օլունտու : վէ Աբրահամ Ալ-
լահա ինանտը, վէ ծնա սատաղաթ իշիւն սայըլտը
տէյէն Քիթապ թէքմիլ օլտու : վէ Ալլահըն տօս-
24 թու անկըլտը : Կէօրթւյօրմուսունուք քի առէմ՝
ամէլլէր իլէ սատըղլանըր, վէ եալընըզ իման իլէ
25 տէյիլ : Հէմ քէզալիք ֆահիլէ Ռախար տախի ճա-
սուպարը զապուլ էտիպ՝ զայրի եօլտան չըզար-
26 մաղըլա, ամէլլէր իլէ սատըղլաճմատը մը : Զիրա
նիճէ քի թէն բուհսուղ էօլիւ իտէ, պէօլէճէ իման
տախի ամէլլիզ էօլիւ տիւր :

ՊԱՊ 3

- 1 **Չ**օդ խօճալար օլման՝ եւմ գարնտաչլարըմ, չիւն
2 պիլին քի՝ տահա պէօյիւք ա՛ղապ ալաճաղըզ : Զի-
րա հէփիմիզ չօդ շէյլէրտէ խաթա էտէրիզ : Էյէր
պիր քիմսէ սէօղտէ խաթա էթմէզսէ, քեամիլ ա-
տէմ պու տուր, վէ պիւթիւն թէնինի տախի զապթ
3 էթմէյէ գատիր տիր : Իշթէ աթլարըն կէմէրինի
աղըղլարընա դօրուզ, քի ծնար պիզէ իթաաթ է-
տէ : վէ ծնարըն պիւթիւն վիւճիւտիւնիւ տէօն-
4 տէրիւրիզ : Իշթէ կէմիլէր տախի օ գատար պէ-
յիւք օլուպ՝ շէտիտ բիւզկեարլէրտէն սիւրիւքէ-
նիր իքէն՝ պիր վէք քիւչիւք տիւմէն իլէ տիւմէն-
ճինին կէօյիւ իսթէտիյի եէրէ տէօնտէրիւր :
5 Պուճիւնիլ տիլ տախի քիւչիւք ա՛ղա տըր, ամա
պէօյիւք պէօյիւք էօյիւնիւր : Իշթէ ճիւզիլ աթէշ
6 նէ գատար չօդ քէրէսթէ թութուշտուրուր : Տիլ
տախի աթէշ տիր, նահաղըզ տիւնեաաը տըր : տիլ

- ա՛ղալարըմըզտա պէօյլէ դօնտու քի՛ պիւթիւն թէ-
 նի լէքէլէտիր, վէ է՛օմրիւն տէվրինի ա՛լէվլէնտի-
 7 րիւր, վէ ճէհէննէմտէն ա՛լէվլէնիւր: Զիրա կէրէք
 ճանաւարլարըն կէրէք զուշլարըն՝ վէ սիւրթիւնէն
 հէմ տէ սուտա օլան հօյլէնլարըն ճիւմէսինին թա-
 պիա՛թը՝ ինսան թապի՛աթընտան զապթ օլունուր,
 8 հէմ զապթ օլունմուշ տուր: Ամմա տիլի՛ ատէմ-
 լէրին հիշ պիրի զապթ էթմէյէ գատիր տէյիլ տիր.
 զապթ օլունմազ քէօթիւ շէյ տիր. էօլիւմ կէթի-
 9 րիճի զէհիրտէն տօլու տուր: Ալլահ ու Փէտէրէ
 օնուն իլէ համտ էտէրիզ, վէ Ալլահըն պէնկզէյի-
 շինէ կէօրէ եարատըմըշ ատէմէրէ օնուն իլէ պէտ-
 10 տուա՛ էտէրիզ: Հէման օ ազըզտան խայր տուա՛
 վէ պէտտուա՛ չըգար. պու շէյէր՝ եա՛ գարնտաշ-
 11 լարըմ՝ պէօյլէ օլմալը տէյիլ տիր: Հիշ պիր չէշմէ-
 հէման պիր տէլիքտէն թաթլը վէ աճը սու ազը-
 12 տը՞ր մը: Եա՛ գարնտաշլարըմ՝ հիշ ինճիր աղաճը
 զէյթուն՝ եա ասմա ինճիր վէրէպիլի՞ր մի. պէօյլէ-
 ճէ հիշ պիր փունկար՝ հէ՛ թուզու հէմ թաթլը
 13 սու վէրէմէզ: Արանըզտա ա՛լիւմ վէ պիլկիճ քիմ
 իսէ, ի՛լմ մահճուպլուզու իլէ՛ էյի կէչինմէսինտէն
 14 քէնտի ա՛մէլլէրինի կէօսթէրսին: Ամմա էյէր եիւ-
 րէքլէրինիդտէ աճը հասէտ վէ նի՛զա բո՛հո՛ վար
 իսէ, էօյիւնիւպ կէրչէքլիյէ գարշը եալան սէօյլէ-
 15 մէն: Պու ի՛լմ եօզարըտան էնէն տէյիլ տիր. լաքին
 16 տիւնեալի՛ նէֆսանի՛ շէյթանի տիր: Զիրա հասէտ
 վէ նիզա՛ օլտուզու եէրտէ՛ նիզամարզըզ վէ հէր
 17 ֆէնա շէյ բո՛հի օրատա տըր: Ամմա եօզարըտան
 օլան ի՛լմ՝ էվլէլա փաք տըր, անտէն սէլամէթ կէ-
 թիւրիճի՛ մահճուպ՝ իթաա՛թլը՝ մէրհամէթտէն վէ
 էյի մէյվլէրտէն տօլու՝ պիզարազ՝ վէ միւրայըլըզ
 18 էթմէզ տիր: Վէ սատազաթըն մէյվէսի՛ սէլամէթի
 իճրա էտէնլէրէ սէլամէթ իլէ էքիլիւր:

ՊԱՊ 4

- 1 Արանըդտա ճէնքէր վէ զավլալար նէրէտէն օ-
լուր. պուրատան տէյիլ մի, էա՛նէ ա՛ղալարընըդտա
2 ճէնք զալուրան սէֆաաթլարընըդտան: Արգուլէր-
սինիզ, վէ մալիք տէյիլ սինիզ. գաթլ էտէրսինիզ,
վէ հասէտ էտէրսինիզ, վէ էլէ կէթիրէմէզսինիզ.
զավզա էտէրսինիզ, վէ ճէնքլէշիրսինիզ, վէ մալիք
3 տէյիլսինիզ, չիւն քի տիլէմէզսինիզ. Տիլէրսինիզ,
վէ ալմաղսընըզ. զիրա ֆէնա նիյէթ իլէ տիլէրսի-
նիզ, թա քի սէֆաաթլարընըզա խարճ էտէսինիզ:
4 Ե՛յ զինաքեար էրքէքէր վէ գարըլար՝ պիլմէզմի-
սինիզ քի տիւնեանըն տօսթլուղու՝ Ալլահա տիւշ-
մէշլիք տիր. իմտի հէր քիմ քի տիւնեանըն տօս-
թու օլմագ իսթէրսէ, Ալլահըն տիւշմէնի օլուր:
5 Եօխսա զանն էտէրմիսինիզ քի՝ ֆիթապ պօշուհա
սէօլէր. Պիզտէ սաքին օլան բուհ՝ զըզգանճըզա
6 փէք մէյլ էտէր: Լաքին Ալլահ տահա պէօլիք ի-
նայէթ վէրիր. ժնուհ իչիւն տէր. Ալլահ մաղրուր-
լարա զըտ տուրուր, ամմա ալչագ կէծնիւլլիւլէրէ
7 ի՛նայէթ վէրիր: Իմտի Ալլահա միւթի՛ւ օլուհ.
չէյթանա գարչը տուրուհ, վէ սիզտէն գաչաճագ
8 տըր: Ալլահա եազլաչըն, վէ օ սիզէ եազլաչաճագ
տըր. եա՛ կիւնահքեարլար՝ էլլէրինիզի փաքլէյին,
հէմ եա՛ իքի կէծնիւլլիւլէր՝ եիւրէքլէրինիզի թէ-
9 միզլէյին: Տէրտ չէքին, վէ եաա չէքին, վէ աղ-
լայըն. կիւլիւշիւնիւզ եաաա՝ վէ սէվինճինիզ գա-
10 սալէթէ թէպտիլ օլուհսուհ: Բապպըն հուզուրուհ-
սա ալչագլանըն, վէ սիզի եիւճէլտէճէք տիր:
11 Եա՛ գարնտաչլար՝ պիրի պիրինիզի զէմմ էթմէն.
գարնտաչը զէմմ էտէն վէ գարնտաչընը հիւքմ է-
տէն՝ նօմօսու զէմմ էտէր, վէ նօմօսու հիւքմ է-
տէր. վէ էյէր նօմօսու հիւքմ էտէրսէն, նօմօս իճ-

- րա էտիճիսի տէյիլսին, իլլա հիւքմ էտիճիսի սին :
- 12 Նօմօս պաղլայըճը վէ հիւքմ էտիճի պիւր տիր, օլ քիւմ խէլաա էթմէյէ վէ հէլաք էթմէյէ գատիր տիր . ամմա սէն քիւմ սին, քի ախէրինի հիւքմ էտէրսին :
- 13 Հալա կէլին սիզ քի տէրսինիզ, Պու կիւն եա եարըն ֆիւլան շէհրէ վարաճաղըզ, վէ օրասաա պիւր երլ տուրուպ՝ թիճարէթ էտէճէյիզ, վէ քեար է-
- 14 տէճէյիզ, Սիզ քի եարընըն նէ օլաճաղընը պիլմէզ-սինիզ . զիրա էօմրիւնիւզ նէ՞ տիր . չիւն քի օ՝ պիր պուհար տըր, քի պիր ազ կէօրիւնիւր, վէ
- 15 անտէն զայպ օլուր : Պունու տէյէճէյինիզ սիզ է-յէր Բապպ իսթէրսէ, եաշայտճաղըզ, վէ պունու
- 16 եա ծնու էտէճէյիզ տէմէլիսինիզ : Շիմտի իսէ՝ քէն-տի մաղրուրուզլարընըզա իֆթիխար էտէրսինիզ .
- 17 ճիւղէ պէօլէ իֆթիխար եարամազ տըր : Իմտի քիւմ քի էյլիք էթմէյի պիլիւր տէ իճրա էթմէզսէ, պու ծնա կիւնա՛ տըր :

ՊԱՊ 5

- 1 Հալա կէլին՝ եա՛ զէնկինլէր, իւզէրինիզէ կէլէ-ճէք պէլալէրտէն էօթիւրիւ ֆիզան էտէրէք աղ-
- 2 լայըն : Սիզին զէնկինլէյինիզ չիւրիւմիւշ, վէ էս-
- 3 վապարընըզ կիւվէյէ թաա՛մ օլմուշ տըր . Ալթու-նունուզ վէ կիւմիւշիւնիւզ փապանմըշ տըր, վէ ծնա-րըն փասը սիզէ գարշը չէհատէթ իչիւն օլաճագ, վէ էթլէրինիզի աթէշ կիպի եէյէճէք . սօն կիւնլէր ի-
- 4 չիւն խազլնէ երդտընըզ : Իշթէ սիզին չիֆթլիք-լէրինիզի պիչէն իշճիլէրին իւճրէթի քի՝ ծնու սիզ ալը գօտունուզ պաղըրըյօր, վէ պիչիճիլէրին ֆէր-եատլարը ա՛սքէրլէր Բապպընըն դուլաղլարընա եէ-
- 5 թիշտի : Եէրին իւզէրինտէ զէվզ ու սէֆա սիւր-տիւնիւզ . եիւրէքլէրինիզի պօղազլանմագ կիւնիւ

- 6 իշխան կիպի պէսլէտինիզ : Սատրղըն իւզէրինէ հիւքմ էտիպ՝ ծնու գաթլ էթտինիզ, վէ օ սիղէ գարշը տուրմազ :
- 7 Իմտի եա՛ գարնտաշլար՝ Բապպըն կէլիշինէ գատար սապր էտին . իշթէ չիֆթճի եէրին գըյմէթլի մահսուլունու պէքլէր, վէ ծնուն իշխան սապր էտէր, թա իլք վէ սօնկ եաղմուրու ալանատէք :
- 8 Սիզ տախի սապր էտին, եիւրէքլէրինիզի մէօհքէմ էտին . զիրա Բապպըն կէլիշի եազլաշմըշ տըր : Եա՛ գարնտաշլար՝ պիրի պիրինիզէ գարշը ահ չէքմէն, թա քի հիւքմ օլունմայասընըզ . իշթէ հաքիմ դա-
- 10 փունուն էօնիւնտէ տուրույօր : Եա՛ գարնտաշլարըմ՝ մէշագգաթ չէքմէքտէ վէ սապրտա Բապպըն իսմի իլէ սէօյլէյէն փէյղամպէրլէրի ի՛պրէթ ալըն :
- 11 Իշթէ տայանանլարա՛ նէ մութլու տէրիզ . Յորուն սապրընը իշիթտինիզ, վէ Բապպըն էնճամընը կէօրտիւնիւզ, քի Բապպ չօգ չէֆագգաթլու վէ մէրհա մէթլու տուր :
- 12 Վէ հէփիսինտէն էվվէլ եա՛ գարնտաշլարըմ՝ եէմին էթմէն, նէ կէօք իլէ՝ նէ եէր իլէ, նէ տէ պիր ղայրի եէմին իլէ . իլլա սիւլին էվվէթինիզ էվվէթ՝ վէ եօղունուզ եօգ օլսուն, թա քի հիւքմի ա՛ղապ ալթընա տիւշմէյէսինիզ :
- 13 Սիզտէ պիր քիմսէ մէշագգաթտա՛ մը, տուա՛ էթսին . պիր քիմսէնին եիւրէյի չէ՞ն մի, իլահի օգու-
- 14 տուն : Սիզտէ պիր քիմսէ խասթա՛ մը, քիլիսանըն իիթիարլարընը տա՛վէթ էթսին, վէ ծնուն իւզէրինտէ տուա՛ էթսինլէր, վէ Բապպըն ատընտա օ-
- 15 նու եաղ իլէ մէսի էթսինլէր . Վէ իմանըն տուա՛սը խասթայա չիֆա վէրէճէք, վէ Բապպ ծնու գալտըրաճագ տըր . վէ էյէր կիւնահլար իշլէմիշ իսէ տէ, ծնա ա՛ֆվ օլունաճագ տըր :
- 16 Պիրի պիրինիզէ սուշլարընըզ իգրար էտին, վէ

- պիրի պիրինիզ իչիւն տուա՛ ելէյին, թաքի շիֆա
 պուլասընը. սատըղըն հէրարէթլի տուա՛սընըն
 17 չօգ գուվէթի վար: Եղիա պիզիմ իլէ էլէմտաշ ա-
 տէմ իտի, վէ եաղմուր եաղմասըն տէյիւ տուա՛ ու
 նիյազ էլէտի, վէ եէրին իւզէրինտէ իւչ եըլ վէ
 18 ալթը այ եաղմուր եաղմատը: Վէ եինէ տուա՛ էյ-
 լէտի, վէ կէօք եաղմուր վէրտի, վէ եէր՝ մահսու-
 լունու վէրտի:
 19 Եա՛ գարնտաշլար՝ էյեր սիգտէ պիրի կերչէքլիք-
 տէն սափար տա՛ օնու պիր քիմսէ տէօնտէրիրսէ,
 20 Պիլսին քի կիւնահքեարը սափաղը եօլունտան
 տէօնտէրէն քիմսէ՝ էօլիւմտէն ճան գուրթարաճագ,
 վէ չօգ կիւնահլար էօրթէճէք տիր:

ՊԵՏՐՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ ԿԱԹՈՂԻԿԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՔԹԻԻՊԻԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պետրոս՝ Յիսուս Քրիստոսուն առաքեալը, Պոն-
 տոս՝ Գաղատիա՝ Կապադովկիա՝ Ասիա վէ Բիւթա-
 2 նիատա տաղըլմըջ օլան միւսաֆիրլէրէ, Քի Փէտէր
 Ալլահըն թագտիրինէ կէօրէ՝ Բուհուն ա՛գիզլիյի ի-
 լէ՝ իթաաթ իչիւն վէ Յիսուս Քրիստոսուն գանը-
 նըն սէրիիլիչի իչիւն սէչիլմիշսինիզ. սիղէ ի՛նա-
 յէթ վէ սէլամէթ չօղալա:
 3 Բապալըմըջ Յիսուս Քրիստոսուն Ալլահը վէ Փէ-
 տէրի միւթէպարիք օլսուն, օլ քի պիզի՝ չօգ մէր-
 համէթինէ կէօրէ Յիսուս Քրիստոսուն էօլիւլէր-

- տէն տիրիւմէսի վասիթասի իլէ եաշայան իւմիտէ
 4 թէքրար սօղոււրտու՝ Պօղոււմազ վէ նափարլան-
 մազ, վէ սօլմազ միրասա, քի սիզլին իչիւն կէօք-
 5 լէրտէ սազլանմըշ տըր, Սիզլին իչիւն քի՝ իմանըն
 վասիթասի իլէ՝ ախըր զէմանտէ աշիքեար օլմազա
 հազըր օլան խէլասէ Ալլահըն գուվլէթիլէ հըֆզ
 6 օլունուրսուռուզ. Քի օնուն իլէ մէսրուր օլուր-
 սուռուզ, էյէր իզթիզա իսէ՝ շիմտի պիրազ կէօնա
 կէօն թէճրիւպէլէր իլէ դասապէթտէ իսէնիզ տա-
 7 խի. Թա քի իմանընըղըն իմթիհանը՝ աթէշ իլէ
 գալլ օլունմուշ հէլաք օլուր ալթունտան զիյատէ
 զըլմէթլի օլուպ՝ մէտհ վէ ի՛զզէթ վէ ճէլալ իչիւն
 պուլունա՝ Զիսուս Քրիստոսուն աշիքեար օլմառ
 8 զէմանընտա, Քի օնու կէօրմէզ իքէն սէվէրսինիզ,
 քի օնու շիմտի կէօրմէզ իքէն տէ՝ ինանտընըրզ
 իչիւն թա՛պիր օլունմազ վէ ճէլիլ սէվլինճ իլէ մէս-
 9 րուր օլուրսուռուզ. Վէ իմանընըղըն նէթիճէսինէ՝
 էա՛նի ճանընըղըն խէլասընա նայիլ օլուրսուռուզ,
 10 Քի պու խէլասըն խուսուսուռնտա՝ սիզէ օլաճագ
 ի՛նայէթին հազզընա փէյզամպէրլիք էտէն փէյ-
 դամպէրլէր արաշտըրտըլար, վէ տիզզաթ իլէ թէֆ-
 11 թիշ էթտիլէր. Չիւն քի թէֆթիշ էթտիլէր, քի օն-
 լարտա օլան Քրիստոսուն Րուհու՝ Քրիստոսուն
 էլէմլէրինի վէ օնտան սօնկրաքի ճէլիլ շէյլէրի փէ-
 շին շէհատէթ էտէրէք՝ նէ՞ վէ հա՛նկը վազըթ ի-
 12 չիւն պէյան էտէր խտի. Քի օնլարա աշիքեար օ-
 լունտու քի՝ օլ շէյլէրի քէնտիլէրինէ տէյիլ իլա
 պիզէ խըզմէթ էտէրլէր խտի, պու շէյլէր քի սիզէ՝
 շիմտի կէօքտէն կէօնտէրիլէն Ա՛զիզ Րուհ իլէ սիզէ
 միւժտէ էտէն քիմսէլէրին վասիթասի իլէ՝ խապէր
 վէրիլմիշ տիր, քի օլ շէյլէրէ մէլէքլէր նազար գըլ-
 մազա արգու չէքէրլէր,
 13 Օնուն իչիւն ա՛զլընըղըն պէլլէրինի գուշատըլ

- այլոց տուրարագ՝ Յիսուս Քրիստոսուն զուհուրին
 տէ սիգէ երէճէք ինայեթէ թէքովկէն իւմիտ էտին։
- 14 Իթաա'թըւ էվլատար կիպի՝ էվվէքի ճահլլիյինիդ-
- 15 տէքի չէհլէթլէրէ ույման, Իլլա սիդի տա'վէթ է-
 տէն ա'գիդ կիպի՝ հէր կէչինմէքտէ սիդ տա'սի ա'-
- 16 զիզլէր օլուն։ Զիրա եազըլմըչ սըր։ Ա'գիդ օլուն,
- 17 զիրա պէն ա'գիդ իմ։ Վէ էյէր հէր քէսին ա'մէլի-
 նէ կէօրէ խաթրա պաղմայարագ չէրաա'թ կէօրէ-
 նէ Փէտէր չաղըրըրսանըղ, միւսաֆիրլիյինիդին զէ-
- 18 մանընը գօրգու իլէ կէչիրին։ Վէ պիլին քի՝ ա-
 թալարտան գալմա պաթըլ կէչինմէնիդտէն պօզու-
- 19 լուր չէյլէր իլէ՝ Ես'նէ ալթուն վէ կիւմիւչ իլէ ֆի-
- 20 տա օլունմատընըղ, Իլլա Քրիստոսուն՝ գուսուր-
 սուղ վէ լէքէսիդ գուզունուն կիպի՝ գըյմէթլի գա-
- 21 նը իլէ։ Քի օ՝ կէրչի տիւնեանըն գուրուլմաըն-
 տան էվվէլ թագաիր օլունմուչ իտի, ամմա ախըր
- 22 զէմանլարտա սիդին իչիւն պէյան օլունտու, Սի-
 դին իչիւն քի օնուն վասիթասի իլէ՝ օնու էօլիւլէր-
 տէն տիրիլտէն վէ օնա ի'զգէթ վէրէն Ալլահա ի-
- 23 նանտընըղ, չէօյլէ քի իմանընըղ վէ իւմիտինիդ Ալ-
- 24 լահա օլսուն։ Բուհուն վասիթասի իլէ կէրչէքլիյին
 իթաա'թընտա միւրայըլըգսըղ գարնտաչ մուհապ-
- 25 պէթի իչիւն ճանլարընըղը փաքլէյիպ՝ պիրի պի-
- 26 ընիդի փաք եիւրէք իլէ հէրաքէթլէ սէվին։ Զիրա
 չիւրիւր թօխումտան տէյիլ՝ իլլա չիւրիւմէղ Լու-
- 27 իս-միւն։ Ալլահըն եաչայան վէ էպէտէն գալան սէօ-
- 28 զիւ իլէ թէքրար տօղտունուղ։ Զիրա հէր թէն օթ
 կիպի՝ վէ ատէմին հէր ի'զգէթի օթուն չիչէյի կի-
- 29 պի տիր։ Օթ գուրուր, վէ օնուն չիչէյի տիւչէր։
- 30 Ամմա Բապալըն սէօզիւ էպէտէն դալըր։ Վէ սիգէ
 միւժտէ օլունան սէօզ՝ սլու տուր։

ՊԱՊ 2

- 1 **Ի**մտի հէր քէօթիւլիւյիւ վէ հէր հիւլէյի վէ միւ-
րայլըւզլարը վէ հասէտլէրի վէ ճիւմլէ զըյպէթլէրի
2 թէրք էտիպ, Հէնուզ տօղմուշ մասոււմար կիպի
սէօզիւն խալիս սիւտիւնիւ արզուլէյին, թա քի օ-
3 նուն իլէ խէլասէ պէօյիւյէսինիզ, էյէր Բապպըն
4 լաթիֆ օլտուզունու թաթտընը իսէ. Քի օլ կէրչի
ատէմէրտէն րէտտ օլունմուշ ամմա Ալլահն ի'ն-
տինտէ սէչկին՝ զըյմէթլի՝ հաշայան թաշա եազա-
5 շըպ, Սիզ տախի՝ հաշայան թաշլար կիպի՝ րուհա-
նի էվ՝ ա'զիզ քեահինլիք պինա օլունուրսունուզ,
քի Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասի իլէ Ալլահա
6 մագպուլ րուհանի զուրպանլար սունասընը, Զիրա
Քիթապտա տախի վար տըր. Իշթէ Սիօնտա՝ պիր
քէօշէ պաշը սէչկին զըյմէթլի թաշ գօրում. վէ
7 ճա ինանան ասլա ութմանմայաճազ տըր. Իմտի
զըյմէթլի՝ սիզ ինանանլարա տըր. ամմա ինանմա-
յանլարա Շօլ հափըճըլարըն րէտտ էթտիքլէրի
թաշ քէօշէ պաշը օլտու, հէմ՝ Թէօքէզ թաշը վէ
8 սիւրչմէք գայասը տըր, Օնլար քի ինանմայըպ
սէօլտէ թէօքէզիլլէր, քի ճա թա'յին տախի օլ-
9 տուլար: Ամմա սիզ՝ սէչկին միլլէթ՝ փատիշահանի
քեահինլիք՝ ա'զիզ թայիֆէ՝ խասս գալմ սընըզ.
Թա քի սիզի գարանլըգտան քէնտինին ա'ճայըպ
ըշըլընա տա՛վէթ էտէնին ֆազիլէթլէրինի խապէր
10 էտէսինիզ. Սիզ քի պիր զէման գալմ սէյիլ իտի-
նիզ, ամմա շիմտի Ալլահն գալմը սընըզ, քի մէր-
համէթ պուլմամըշ իտինիզ, ամմա շիմտի մէրհա-
մէթ պուլտունուզ:
11 Եա սէվկիւլիւլէր՝ զարիպլէրէ վէ միւսաֆիրլէրէ
կիպի հալվարըրմ, քի ճանըն իւզէրինէ ճէնք գալ-
տըրան ճիւմանի շէհլէթլէրտէն կէրի տուրասընը:

- 12 վէ թայիֆէլերին արասնտա կէչինմէնիզ էյի օլ-
սուն. թա քի սիզի ֆէնաքեարլար տէյիւ զէմմ
էթտիքլէրի շէյտէ՝ էյի ամէլլէրինիզի կէօրմէքլէ՝
- 13 զիյարէթ կիւնիւնտէ Ալլահա շիւքր էտէլէր: Իմտի
Բապպ իչիւն՝ հէր ինսանի նիզամա իթաաթ էտին,
կէրէք փատիշահա՝ մուազզամ օլտուղու իչիւն,
- 14 կէրէք վալիլէրէ՝ ֆէնաքեարլարն ինթիգամը՝ վէ
էյի ամէլ իշլէյնլէրին մէտհի իչիւն օնտան կէօն-
- 15 տէրիլէնլէրէ կիպի: Զիրա Ալլահն իրատէթի
պէօյլէ տիր, քի էյիք իշլէմէք իլէ՝ ազըլսըզ ա-
տէմլէրին ճահիլլիյինի սիւքիւթ էթտիքէսինիզ:
- 16 Ազատլուար կիպի՝ վէ տէյիլ ազատլըզ քէօթիււ
լիւյէ էօրթիւ էտէնլէր կիպի՝ իլլա Ալլահն գուլ-
- 17 լարը կիպի օլուն: Հէփիսինէ բաղպէթ էտին. դա-
րընտաշլըզը սէվին. Ալլահտան գօրգուն. փատիւ-
շահա հիւրմէթ էտին:
- 18 Խըզմէթքեարլար՝ թէքմիլ գօրգու իլէ էֆէնտի-
լէրինէ միւթիւ օլսունլար, եալընըզ էյիլէրէ վէ
- 19 միւլայիմլէրէ տէյիլ՝ իլլա թէրսլէրէ տախի: Զիրա
լութֆ պու տուր քի՝ պիր քիմսէ նահազ եէրէ է-
գիյէթ չէքէրքէն՝ Ալլահա տայիր զամիր իչիւն գա-
- 20 սալլէթլէրէ թէհամմիւլ էտէ: Զիրա էյէր գապա-
հաթ իշլէյիպ քէօթէք եէտիյինիզտէ՝ սապր էտէր-
սէնիզ, նէ՝ շանընըզ օլուր. ամմա էյէր էյիք էտիպ
էգիյէթ չէքտիյինիզտէ՝ սապր էտէրսէնիզ, Ալլահն
- 21 ինտրնտէ լութֆ պու տուր: Զիրա պունա տա-
վէթ օլունտունուզ. չիւն քի ֆրիստոս տախի սի-
զին իչիւն էգիյէթ չէքտի, վէ սիզէ էօրնէք պը-
րազտը, թա քի օնուն իզլէրի արտընճա վարասը-
- 22 սընըզ. ֆի օ՝ կիւնահ իշլէմէտի, վէ աղզընտա հի-
- 23 լէ պուլունմատը. ֆի օ սէօյիւլտիւքտէ՝ գարշը
սէօյմէզ իտի, էլէմ չէքէրքէն՝ թէհաթտ էթմէզ ի-
տի, ամմա քէնքէն հազ իւզրէ չէրաաթ կէօրէնէ

- 24 Թէպիւմ էտէր իտի . Քի օ քէնտիտի աղաճըն իւղէրնտէ քէնտի թէնինտէ կիւնահարըմըզը եիւքլէնտի . Թա քի կիւնահարտան գաթը՝ ալադա էտիպ՝ սատագաթ իլէ եաչայալըմ, քի ծնուն եարա-
- 25 սը իլէ սիդ չիֆա պուրտունուզ : Զիրա եօլու չաչըրմըզ գօյունլար կիպի իտինիզ , լաքին չիմտի ճանլարընրզըն Զօպանընա վէ նազըրընա տէօնտիւնիւզ :

ՊԱՊ 3

- 1 Քէզալիք դարըլար՝ քէնտի գօճալարընա իթաաթ էթսինլէր . թա քի էյէր պաղըլարը սէօղէ ինանմազլարսա , գարըլարըն հարաքէթի վասիթասի իլէ
- 2 քէլամըզ գազանըլար , Սիդին գօրգու իլէ օլան
- 3 թէմիզ կէչինմէլէրինիզի կէօրմէլէրի իլէ , Վէ օնլարըն զիյնէթի՝ տիշարտան օլան սաչլէր էօրմէսի վէ ալթուն թագընմասը՝ եա էսվապար կիլինմէսի
- 4 օլմասըն . իլա ֆէսասսըզլըզ իլէ՝ եալաչ վէ մահճուպ բուհտա օլան եիւրէյին կիզլի ատէմի քի՝
- 5 Ալլահըն ի՛նտինտէ զըյմէթի չօզ տուր : Զիրա զէմանի դատիմտէ Ալլահա իւմիտ էտէն աղիզ դարըլար տախի՝ քէնտի գօճալարընա իթաաթ էթմէքլէ՝ քէնտիլէրինի պէօլէ միւզէյէն էտէրլէր իտի .
- 6 Նիճէ քի Սառա Աբրահամա իթաաթ էտիպ՝ օնա էֆէնտի չաղըրըրտը , քի սիդ էյի ա՛մէլ իշլէյիպ հիչ պիր գօրգուտան խավֆ էթմէյէրէք՝ օնուն էվլատլարը օլուրսունուզ :
- 7 Էրքէքլէր՝ քէզալիք պիլէլէրինճէ աղըլանէ սաքին օլունլար , վէ դարըլարա տահա զայիֆ գապա կիպի իբրամ էյլէսինլէր , չիւն քի հայաթըն ի՛նայէթինէ տախի միրաստաչլար տըր . թա քի տուալարընըզըն արտը քէսիլմէյէ :
- 8 Վէ էնճամը՝ հէփինիզ պիր ֆիքրտէ՝ Պէրէ Պէրէ-

- Նիգէ հէմտէրա՝ դարնտաշլարը սէվէնլէր՝ մէրհա-
 9 մէթլիլէր՝ ալչազ կէօնիւլիւլէր օլուն . Գէմլիյէ
 պէտէլ քէմլիք՝ եախօտ սէօյմէք պէտէլինէ սէօյ-
 մէք էտա էթմէն , լաքին պիլ ա՛քա՝ խայր տուա՝
 օգուլուն . Հիւն պիլիրսինիզ քի՝ պունա տա՛վէթ
 օլունտունուզ , թա քի պէրէքէթէ վարիս օլասը-
 10 նըզ : Զիրա է՛օմիւր սէվմէք վէ էյի կիւնլէր կէօր-
 մէք իսթէյէն քէնտի տիլինի քէօթիւլիւքտէն՝ վէ
 տուտազլարընը հիլէ սէօյլէմէքտէն տինտիրսին .
 11 Գէօթիւլիւքտէն կէրի տուրսուն , վէ էյիք իշլէ-
 սին . սէլամէթի արասըն , վէ ծնա թապի՛ օլուն :
 12 Զիրա Բապպըն կէօզլէրի սատրզլարըն իւզէրինտէ՝
 վէ ծնուն գուլազլարըն ծնլարըն նիյազընտա տըր .
 ամմա Բապպըն եիւզիւ քէօթիւ իշլէր իշլէյէնլէրէ
 13 գարշը տըր : Հէմ էյէր էյի օլան շէյին ուլուճու-
 լարըն օլուրսանըզ , սիղէ քէմլիք էտէճէք քի՛մ տիր :
 14 Լաքին էյէր սատազաթ իշիւն էզիյէթ չէքէրսէնիզ
 տախի՝ նէ՛ մութլու սիղէ . ամմա ծնլարըն գօր-
 գուսունտան գօրգմայադընըզ , վէ իզթիրապէ տիւշ-
 15 մէյէսինիզ . Լաքին եիւրէքլէրինիդտէ Բապպ Ալ-
 լահը ա՛ղիզլէյին . վէ սիզտէ օլան իւմիտտէն էօ-
 թիւրիւ սիզտէն հէփ ճէվապ թալապ էտէնլէրէ՝
 մահճուպլուզ իլէ վէ գօրգու իլէ ճէվապ վէրմէյէ
 16 տայիմա հազըր օլասընըզ . Վէ էյի հարաքէթինիզ
 օլսուն . թա քի սիզի Ֆէնաքեարլար կիպի գէմմ
 էթտիքլէրի շէյտէ՝ Բրիստոստա օլան սիզլին էյի
 17 հարաքէթինիզի Փապ էտէնլէր ութանալար : Զիրա
 էյէր Ալլահըն իրատէթի իսէ , էյիք էտէրքէն է-
 զիյէթ չէքմէք՝ քէօթիւլիւք էտէր իքէն էլէնէ՛ն չէ՛-
 18 ճէ՛տէն տահա էյի տիր : Զիրա Բրիստոս տախի կիւ-
 նահլար իշիւն՝ սատրզ օլան՝ նահազ քիմնէլէրին ու-
 զուրունա պիր քէրրէ էլէմ չէքտի , թա քի պիզի
 Ալլահա եազլաշտըրա . վէ կէրչի թէնտէ էօլտիւ-

- 19 ըրևալիւ , ամմա Բուհտա հայաթէ կելտի . Քի օ-
նուն իլէ մահպուստա օլան զէմանի գատիմտէ ասը
20 օլմուշ ըուհլարա տախի վարըպ՝ վա՛ղ էյլէտի , 0
զէման քի Ալլահըն սապը պէքլէր իտի՝ Նոյուն
կիւնլէրինտէ կէմի հափըլըր իքէն , քի օնտա աղ՝
21 եա՛նի սէքիզ ճան սուտան գուրթուլտուլար : Քի
օնուն թէմսիլի վաֆթիզ պիզի շիմտի խէլաս է-
տէր՝ թէնին քիրինին կիտէրիւմիսի տէյիլ իլլա էյի
զամիրին Ալլահա թագրերի՝ Յիպուս Քրիստոսուն
22 տիրիւմէսինին վասիթասի իլէ , Քի օ՝ կէօյէ վարըպ
Ալլահըն սաղ հանընտա տըր , վէ մէլէքլէր հէմ հիւ-
քիւմէթլէր վէ գուվլէթլէր օնա թապի՝ օլուրլար :

ՊԱՊ 4

- 1 **Ի**մտի Քրիստոս պիզիմ իչիւն թէնտէ էլէմ չէք-
մէք իլէ , սիզ տախի պու նիյէթ իլէ սիւհլանին .
զիրա թէնտէ էլէմ չէքէն՝ կիւնահտան Ֆէրաղաթ
2 էթմիշ տիր . Շէօյլէ քի թէնտէ պագի զէմանը ար-
թըզ ատէմլէրին արգուլարընճա տէյիլ՝ իլլա Ալլա-
3 հըն իրատէթլինճէ հաշայա : Զիրա պիզէ եէթէր քի՝
է՛օմրիւն կէչմիշ զէմանընը թայիֆէլէրին իրատէ-
թինի իճրա էտիպ՝ էտէպսիզլիքտէ՝ չէզլէթլէրտէ՝
շարապ հէրարէթլէրինտէ՝ զէվիէրտէ՝ իչքիլէրտէ՝
վէ չէրի՝ օլմայան փութփէրէսթլիքլէրտէ երիւրւ-
4 տիւք . Վէ պունա թա՛ճճիւպ էտէրլէր , քի սիզ տէ
հէման պու սէֆիհլիյին թաշգընլըզընա ծաւ իէ
պէրապէր սէյրիթմէզսինիզ , վէ քիւֆր էտէրլէր .
5 Քի օնլար՝ հաշայանլարը վէ էօլիւլէրի հիւքմ էթ-
6 մէյէ հազըր օլանա ճէվապ վէրէճէքլէր տիր : Զիրա
էօլմիւշլէրէ տախի պունուն իչիւն միւթտէ օլուն-
տու . Թա քի ատէմլէրէ կէօրէ թէնճէ մուհաքէմէ օ-
լունալար , ամմա Ալլահա կէօրէ ըուհճա հաշայալար :

- 7 լաքին ճիւղէ շէյէրին սօնու եազլաշմըշ տըր .
 իմտի ա'զլը թամ օլուն, վէ տուա'լէրտէ ույանը
 8 տուրուն : Վէ հէփիսինտէն էվլէլ՝ պիրի պիրինիզէ
 հէրարէթլի մուհապպէթինիզ օլտուն . զիրա մու-
 9 հապպէթ՝ կիւնահլար չօզլուզու էօրթէր : Մըրըլ-
 տանմազսըզըն պիրի պիրինիզէ միւսաֆիր սէվիճի
 10 օլուն : Հէր պիրինիզ ալտըզը պախշիշէ կէօրէ՝ Ալ-
 լահըն տիւրլիւ տիւրլիւ ի'նայէթինին էյի իտարէ-
 ճիւէրի կիպի՝ օնու պիրի պիրինիզէ իճրա էթմէքտէ
 11 օլուն : Էյէր պիր քիմսէ սէօյլէրսէ , Ալլահըն քէ-
 լամլարընը կիպի «էօլէ-ֆն» . էյէր պիր քիմսէ խըզ-
 մէթ էտէրսէ , Ալլահըն վէրտիյի գուվլէթտէն կիպի
 էթսին . շէօյլէ քի Ալլահ՝ Յիսուս Քրիստոսուն վա-
 սիթասի իլէ հէր շէյտէ ի'զզէթլէնսին , քի ի'զզէթ
 ու գուտրէթ էպէտլէր էպէտինճէ օնա մախսուս
 տուր . Ամին :
- 12 Եւ՝ դարնտաշլար՝ իմթիհանընը իչիւն օլան ա-
 թէշլի սըզլէթէ՝ սիզէ պիր ա'ճայըպ վուգուա'թ օ-
 13 լուր կիպի՝ թա'ճճիւպ էթմէն : Ելլա Քրիստոսուն
 էլէմլէրինէ իլհագ օլտուզունուզա կէօրէ՝ չազ օ-
 լուն . թա քի օնուն ճէլալինին աշիքեար օլուն-
 մասընտա տախի՝ մէսրուր օլարագ չազ օլասընըզ :
- 14 Էյէր Քրիստոսուն ատը իչիւն սիթէմ չէքէրսէնիզ ,
 նէ՛ մութլու սիզէ . զիրա ճէլալին վէ Ալլահըն Բու-
 հու իւզէրինիզտէ մէսքեան էտէր . կէրչի օնլարըն
 թարաֆընտան օնա քիւֆր օլունուր , ամմա սիզին
- 15 թարաֆընդտան օնա ի'զզէթ օլունուր : Սիզտէն
 իսէ՝ քիմսէ գաթիլ եա խըրսըզ եա ֆէնաքեար կիպի՝
 եախօտ ախէրլէրին իշինէ գարըչան կիպի էզիյէթ
 16 չէքմէսին . Ամմա էյէր Քրիսթիան կիպի չէքէրսէ՝
 ութանմասըն , իլլա պու խուսուստա Ալլահա չիւքր
- 17 էթսին : Զիրա վազըթ տըր քի հիւքմ՝ Ալլահըն
 էվլինտէն պաշլայա . վէ էյէր էվլէլա պիզտէն պաշ-

լարաւ, Ալլահն աւետարաննա իթաաթ էթմէյէն-
 18 լէրին սօնու նէ՞ օլաճագ : Վէ էյեր սատըգ կիւճ
 իլէ գուրթուլուր իսէ, Փասըգ վէ կիւնաքեար նէ-
 19 լէտէ կէօրիւնէ : Շէօյէ քի Ալլահն իրատէթինէ
 կէօրէ էգլյէթ չէքէնլէր տախի՝ էյիք իշլէյէրէք՝
 քէնտի ճանլարընը ծնա էմին եարատըճըյա կիսլի
 էմանէթ էթսինլէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Արանըզտա օլան իսթիարլարա եալլարըրմ,
 պէն քի ծըլար կիսլի իսթիար՝ վէ Բրիստոսուն է-
 լէմկէրինին չահիտի հէմ աշիքեար օլաճագ ի՛ղզէ-
- 2 թին իլհադը իմ, Ալլահն արանըզտա օլան սիւ-
 րիսիւնիւ կիւտիւն, վէ ծո- կէօդէտին, ճէսլր իլէ
 տէյիլ՝ իլլա իրատէթ իլէ, հէմ խապիս քեար իչիւն
- 3 տէյիլ՝ իլլա ճան ու տիլտէն, Վէ միրասլարը զապթ
 էտէնլէր կիսլի տէյիլ՝ իլլա սիւրիւյէ ի՛պրէթ օլան
- 4 քիմնէլէր օլուն : Վէ Պաշ չօպան զուհր էթաիլի
 դէման՝ ճէլալին սօլմադ թաճընը ալաճագսընը :
- 5 Քէզալիք սիլզ կէնճլէր՝ իսթիարլարա միւթիւ
 օլուն . վէ հէփինիզ պիրի պիրինիլէ իթաաթ է-
 տէրէք՝ ալչագ կէօնիւլլիւյիւ կիլինին . զիրա Ալ-
 լահ մազրուրլարա զըտ տուրուր, ամմա ալչագ
- 6 կէօնիւլլիւլէրէ ի՛նայէթ վէրիւր : Իմտի Ալլահն
 գուտրէթլու էլինին ալթընտա ալչագլանըն, թա
- 7 քի սիզի վազթընտա եիւճէլտէ : Վէ հէփ դայըու-
 նուզու ծոնուն իւզէրինէ պրազըն . զիրա օ սիզի
 դայըրըր :
- 8 Այրգ օլուն, ույանըգ տուրուն . զիրա սիլին
 խասմինիզ շէյթան պէօյիւրէն արսլան կիսլի կէ-
- 9 զիպ՝ քիմի եուտա տէյիւ արար . Վէ իմանտա գալի
 օլարագ ծոնա դարշը տուրուն, վէ պիլին քի հէման

- օ հղիյէթլէր՝ տիւնեատա օլան սիղին գարնտաշ-
լարընըղա վագի՝ օլմուշ տուր :
- 10 Վէ հէր ինայէթին Ալլահը քի՝ պիղի Գրիստոս
Յիսուստա քէնտի էպէտի ի՛ղղէթինէ տա՛վէթ էյ-
լէտի , սիղ պիր ազ վաղըթ հղիյէթ չէքտիքտէն
սօնկրա՝ սիղի քէնտիսի թէքմիլ էտէ , գայիմ էտէ ,
- 11 գուվիլէթլէտէ , թէմէլլէտէ : Մնա էպէտ իւլ ապատ
ի՛ղղէթ վէ գուտրէթ օլտուն . Ամին :
- 12 Զանն էթտիյիմէ կէօրէ էմին գարնտաշ օլան
Սիղուանոսուն վասիթասի իլէ սիղէ մուխթասարճէ
եազտըմ , վէ նասիհաթ հէմ չէհատէթ էթտիմ , քի
Ալլահըն սահիհ ինայէթի պու տուր քի ծնտա տու-
- 13 ռուրսունուղ : Բարիլոնտա օլան պէրապէր սէչկին
- 14 Ժիլիս՝ վէ օղլում Մարկոս սիղէ սէլամ էտէր : Պիրի
պիրինիղի մուհապպէթ էօփիւշիւ իլէ սէլամլայըն .
սիղ հէփ Յիսուս Գրիստոստա օլանլարա սէլամէթ
օլտուն . Ամին :

ՊԵՏՐՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՔԹԻԻՊԻԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Սիմէօն Պետրոս՝ Յիսուս Գրիստոսուն գուլու վէ
առաքեալը՝ Ալլահըմըղըն վէ խէլաս էտիճի Յիսուս
Գրիստոսուն սատազաթընտա պիղիմ իլէ գըյմէթ-
- 2 տէ պիր իմանա էրէնլէրէ . Սիղէ՝ Ալլահըն վէ Բապ-

պըմբղ Յիսուսուն պիլկիսինտէ ի'նայէթ վէ սէլա-
մէթ չօղալա :

- 3 Նիճէ քի ծնուն իլահիյէ գուլվէթի պիզէ' հայա-
թէ վէ տինտարլըղա միւթէ'ալլըգ ճիւմէ շէյլէրի
պաղըշլատը, ի'զզէթ վէ ֆազիլէթ իլէ' պիղի տա-
4 վէթ էտէսին պիլկիսի վասիթասի իլէ, Գի ծնար
իլէ պիզէ էն պէօյիւք վէ գըյմէթլի վա'տլէր պա-
ղըշլանմըշ տըր, թա քի ծնարըն վասիթասի իլէ'
տիւնեատա շէսվէթ իլէ օլան ֆէսատտան գաշըպ'
5 իլահիյէ թապիա'թըն իլահլարը օլասընըգ, վէ
հէման պու շէյէ թէքմիլ ճէհտ կէօսթէրիպ' իմա-
նընըղա ֆազիլէթի զամմ էտին, վէ ֆազիլէթէ
6 պիլկիյի' վէ պիլկիյէ նէֆսի զապթ էթմէյի' վէ նէֆսի
զապթ էթմէյէ սապը՝ վէ սապրա տինտարլըղ՝
7 վէ տինտարլըղա գարնտաշ սէվմէսինի' վէ գարն-
8 տաշ սէվմէսինէ մուհապպէթի : Զիրա պու շէյլէր
սիզտէ պուլունուպ չօղալտըգճա, «էն» Բապպըմըղ
Յիսուս Գրիստոսուն պիլկիսինտէ իշսիզ կա մէյվէ-
9 սիզ էթմէղլէր : Զիրա քիստէ քի պու շէյլէր եօ-
ղուսա՝ քէօր տիւր, վէ ուղաղա պազամազ, քէն-
տինին գատիո՛ կիւնահլարընըն փաքլէնմէսինի ու-
10 նութմուշ տուր : Մնուն իշիւն եա՛ գարնտաշլար՝
պախուսուս ճէհտ էտին, քի տա'վէթինիզի վէ սէ-
շիլմէնիզի թասիհ էտէսինիզ : զիրա պու շէյլէրի
11 էթմէնիզ իլէ՝ հիշ ասլա եանղըլմաղսընըգ : Զիրա
պու վէճհ իլէ սիզէ՝ Բապպըմըղ վէ իսէլաս էտիճի
Յիսուս Գրիստոսուն էպէտի փատիշահլըղընա կիր-
մէսի զանիմէթլէ իհսան օլունաճազ տըր :
12 Մնուն իշիւն պու շէյլէրին խուսուսուռնտա տայիմա
խաթընըղա կէթիրմէյէ իհմալ էթմէյէճէյիո՛, էյէրչի
պիլիթ իսէնիզ, վէ պու կէրչէքլիքտէ մէօհքէմ օլ-
13 մուշ իսէնիզ տէ : վէ հազ սայարըմ քի՛ պէն պու
մէսքիւնտա օլտուգճա, սիզի ույանտըրըպ զիքը

- 14 էթաիրէյիմ, Չիւն պիլիբիմ քի՝ մէսքեանըմը թէրք
էտէճէյիմ եապըն տըր, նիճէ քի Բապպըմըզ Յիսուս
15 Քրիստոս տախի պանա պէյան էյլէտի: Խմտի ճէհտ
էտէճէյիմ քի՝ պէնիմ վէֆաթըմտան սօնկրա տախի
տայիմա պու շէյլէրի զիքը էթմէյէ գատիր օլապընըզ:
16 Ձիրա Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն գուվլէթինի
վէ գուհուրունու՝ տիւզմէ մասալլարա թապի՝ օ-
լարազ սիզէ պէյան էթմէտիք, իլլա օնուն ա՛գա-
մէթինի կէօղլէրիմիզ իլէ կէօրիւպ՝ դէյան էրիւտի:
17 Ձիրա օ՝ Փէտէր Ալլահտան ի՛զզէթ վէ ճէլալ ալ-
մաղըլա, օնա ա՛գիմ ուշշան ճէլալտէն պէօլէ պիր
սէն կէլտի. Պէնիմ սէվկիւլիւ Օղլում պու տուր,
18 քի օնտան պէն բաղի օլտում: Վէ պու սէսին կէօթ-
տէն կէլտիյինի՝ պիզ օնուն իլէ պէրապէր ա՛ղիզ
19 տաղտա իքէն՝ իշիթտիք: Վէ պիզտէ՝ տահա սա-
հի օլան փէյղամպէրլիք քէլամը վար. քի օնա՝
գարանըզ եէրտէ ըշըզ վէրէն դանտիլէ կիպի տիզ-
զաթ էթսէնիզ, էյի էտէրօինիզ, թա եիւրէքլէրի-
նիզտէ կիւն ազարընճա՝ վէ սապահ երլտըզը տօ-
20 զունճայատէք. Էվվէլա պունու պիլմէյիլէ քի՝ Քի-
թապըն հիշ պիր փէյղամպէրլիյի՝ քէնտիլիյինտէն
21 թէֆսիրի եօզ: Ձիրա ատէմ իրատէթի իլէ հիշ պիր
զէման փէյղամպէրլիք կէլմէտի, իլլա Ալլահըն ա՛-
ղիզ ատէմէրի՝ Ա՛ղիզ Բուհտան թահրիք օլարազ
սէօլէտիլէր:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ գալմտա եալան փէյղամպէրլէր տախի օլ-
տուլար, նիճէ քի սիզտէ տախի եալան խօճալար
օլաճաղար, քի օնլար կիզլիճէ՝ հէլաքըզ պէտաաթ-
լէրի իճատ էտէճէքլէր, վէ օնլարը սաթուն ալան
Սահիպի ինքեար էտիպ՝ քէնտիլէրին իւզէրինէ թէզ
2 հէլաքըզ կէթիրէճէքլէր: Վէ օնլարըն էտէպսիզ-

լիցինէ չօդ քիմսէլէր թապի՝ օլաճաղլար , քի ծն-
 3 լարըն սէպէպի իլէ կէրչէքլիյին եօլունա քիւֆր օ-
 սէօղլէր իլէ թիճարէթ էտինէճէքլէր , քի ծնլարըն
 4 գատիմ օլան հիւքմի ա՛ղապը կէճիքմէդ , վէ ծն-
 մէլէքլէր կիւնահ իշլէտիքլէրինտէ էսիրկէմէտի , իւ-
 5 լա գարանլըդ զէնճիրլէրի իլէ ճէհէննէմէ աթըպ
 մուհաքէմէ իշիւն սազլանմաղա թէսլիմ էյլէտի իսէ ,
 6 վէ գատիմ տիւնեայը էսիրկէմէտի , իլլա Փասըդ-
 լարըն տիւնեսար իւզէրինէ թուֆան կէթիրիպ՝ սա-
 տազաթըն վա՛ղճըսը Նոյու սէքիլ նուֆուս իլէ սադ-
 7 լատը իսէ , վէ Սողոմուն հէմ Գոմորուն չէհրլէրինի
 քիւլ էտիպ՝ օլաճադ Փասըղլարա ի՛պրէթ գօյարադ
 8 հարապաթ իլէ հիւքմի ա՛ղապ էթտի իսէ , վէ պիւ-
 նամուպարըն պի էտէպ կէչինմէլէրինտէն քէտէր
 9 չէքմէքտէ պուլունմուշ օլան սատըդ Ղովսու խէ-
 լաս էյլէտի իսէ . (Ձիրա պու սատըդ քիմսէ արա-
 լարընտա սաքին իքէն՝ կէօրտիւյիւ վէ իշիթտիյի
 շէյլէր իլէ կիւնտէն կիւնէ սատըդ ճանընա ճալըն՝
 պինամուս ա՛մէլլէրի իլէ իւքէնճէ վէրիւր իտի .)
 10 Բապպ տինտար քիմսէլէրի ի՛զվատէն խէլաս էթ-
 մէսինի՝ վէ նահագ քիմսէլէրի ա՛ղապ չէքմէք իշիւն
 շէրաաթ կիւնիւնէ սազլամասընը պիլիւր . վէ պա-
 խուսուս ծնլարը քի մուրտար շէհվէթ իլէ թէնէ
 թապի՝ օլուրլար , վէ հիւքիւմէթի թահգիր էտէր-
 լէր . պունլար ճէսարէթ էտիճի՝ խիւտպինլէր օլուպ
 ճէլիլ քիմսէլէրէ քիւֆր էթմէքտէն գօրգմաղլար .
 11 Էյէրչի մէլէքլէր գուտրէթտէ վէ գուվլէթտէ ծն-
 լարըն իւսթիւն իսէլէր տէ՝ ծնլարըն ա՛լէհինէ Բապ-
 պըն հուզուրունա քիւֆր հիւքմիւ կէթիւմէղլէր .
 12 Պունլար իսէ շիքեար իշիւն վէ հէլաք օլաճադ իշիւն
 սօզան թապլիաթի նութգսուզ հայլանլար կիպի՝

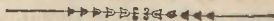
- պիլմէտիքւերի շէյէրէ քիւֆր էտէրլէր, վէ քէն-
 13 տիլէրին ֆէսատընտա հէլաք օլուպ՝ Նահաղլըղըն
 իւճրէթինի ալաճաղլար. վէ օնլար կիւնլիւք սէ-
 ֆայը զէվգ սայմաղլա, լէքէլէր վէ ա՛յըպլար տըր.
 վէ սիղլին իլէ ղիյաֆէթտէ եէր իքէն՝ քէնտի հի-
 14 լէլէրինտէ զէվգ սիւրէրլէր. Զինատան տօլու վէ
 կիւնահտան վազ կէլմէղ կէօզլէրի վար, վէ մէօհ-
 քէմ օլմայան ճանլարը ալտատըրլար, վէ թամա՛ա
 ալըշգան եիւրէքլէրի վար. օնլար պէտտուա՛լը էվ-
 15 լատլար տըր. Տօղրու եօլու թէրք էտիպ սափտը-
 լար, վէ Բէռլը օղլու Բաղամմըն եօլունտա եիւ-
 16 րիւտիւլէր, Քի օ՝ Նահաղլըղըն իւճրէթինի սէվտի,
 վէ քէնտի պլնամուսլուղու իչիւն թէքտիր օլուն-
 տու. չիւն քի պիր տիլիղ հայվան՝ առէմ տիլին-
 տէ սէօյլէյիպ՝ փէյղամպէրին ա՛ղըլըղլըղընա մանի՛
 17 օլտու. Պունլար սուսուղ փունկարլար տըր. վէ
 դասըրղատան սիւրիւքլէնէն պուլուլթլար տըր, քի
 դարանլըղըն տիւմանը էպէտէն օնլարա սաղլան-
 18 մըշ տըր. Զիրա ղայէթ գապարմըշ պաթըլ սէօզ-
 լէր սէօյլէմէլէրի իլէ՝ թէն շէհվէթլէրի իլէ՝ էտէպ-
 սիղլիքլէր իլէ՝ եանկլըշլըգտա կէչինէնլէրտէն հէ-
 19 նուղ գաչմըշ քիմսէլէրի ալտատըրլար. վէ քէն-
 տիլէրի ֆէսատըն գուլլարը իքէն՝ օնլարա աղատ-
 լըգ թէա՛հիւտ էտէրլէր. զիրա պիր քիմսէ նէտէն
 20 քի եէնիլիրտէ, օնա գուլ օլմուշ տախի օլուր. Զի-
 րա էյէր Բապպ վէ խէլաա էտիճի Յիսուս Քրիստո-
 սուն պիլկիտի իլէ տիւնեանըն մուրտարլըգլարըն-
 տան գաչտըգտան սօնկրա՝ եինէ օնլարա իլիշիպ եէ-
 նիլիրլէր իսէ, օնլարըն սօնու էվլէթինտէն պէթէր
 21 օլուր. Զիրա օնլարա՝ սատագաթըն եօլունու պիլ-
 մէմէսի՝ պիլտիքտէն սօնկրա օնլարա թէսլիմ օլու-
 նան ա՛ղիղ թէնպիհտէն կէրի տէօնմէքտէն տահա
 22 խայըրլը իտի. Ամմա օնլարա՝ սահիհ մէսէլին սէօ-

զիւ վագի՝ օլտու . Գէօփէք քէնտի գուսունթու
սունա տէօնտիւ . հէմ՝ Տիշի տօնկուզ եայզանտըզ-
տան սօնկրա՝ չամուրա եուվարլանմաղա Կէօնի :

ՊԱՊ 3

- 1 Եւ՝ սէվկիւլիւլէր՝ պու շիմտի սիգէ եազտըզմ
իքինճի մէքթիւպ տիւր , քի պու Վէլիւլէր իլէ
խիւլիւսանէ զիհնինդի ույանտըրըպ՝ զիքը էթ-
- 2 տիրիրիմ, Քի ա՛ղիզ փէյղամպէրլէրտէն փէշին սէօյ-
լէնէն սէօզլէրլ՝ վէ պիզ Բապպ վէ խէլաս էտիճի-
նին առաքեալլարը օլանլարըն թէնպիհնի խաթ-
- 3 րընըզտա թուլթասընըզ : Վէ էվլէլա պունու պի-
լին քի ախըր զէմանտա՝ ա՛րսըզ զէվզլէնիճի քիմ
սէլէր կէլէճէքլէր , քի քէնտիլէրին արզուլարընճա
- 4 էիւրիւյիւպ տէյէճէքլէր . Մնուն գուհուրունուն
վա՛տը հա՛նի . զիրա պապալարըն ույուտուզլարը
վազըթտան՝ եարատըլըչըն իպթիտասընտան պէ-
- 5 րու՝ հէր շէյ պէօյլէ գալըր : Ձիրա պունու՝ իրա-
տէթլէրի իլէ պիլմէզ օլուրլար , քի կէօքլէր գա-
տիմտէն իտիլէր , վէ եէր՝ սուտան վէ սու իլէ օ-
- 6 լուպ՝ Սլլահըն սէօզիւ իլէ մէվճիւտ իտի , Քի ծն-
լարըն վասիթասի իլէ օ զէմանըն տիւնեասը թու-
- 7 ֆանա զարգ օլուպ՝ սուտան հէլաք օլտու : Վէ
շիմտիքի կէօքլէր վէ եէր՝ հէման օ սէօզ իլէ ա-
թէշ իշիւն հըֆզ օլունուպ՝ շէրաա՛թըն վէ Փասըզ
առէմլէրին հէլաքի կիւնիւնէտէք սազլանմըլար
- 8 տըր : Վէ պու պիր շէյի պիլմէզ օլմայասընըզ՝ եա՛
սէվկիւլիւլէր՝ քի Բապպըն ի՛նտինտէ պի՛ր կիւն
պին եըլ կիպի՝ վէ պին եըլ պիր կիւն կիպի տիր :
- 9 Բապպ վա՛տընտա կէճիքմէզ , նիճէ քի պա՛զըլարը
կէճիքմէք սայարլար . լաքին հիչ քիմսէնին հէլաք
օլմասընը խաթէմէմէյիլէ՝ իլլա հէփիսինին թէվպէյէ

- 10 Կէլւմէսինի իսթէմէյիլէ, պիզէ սապր էտէր : Ամմա Բապպըն կիւնիւ՝ խըրսըզ կիպի կէլէճէք, քի ծնտա կէօքլէր՝ կիւրիւլթիւ իլէ կէչէճէքլէր, վէ ա'նա սըրլար եանըպ էրիյէճէք տիր, վէ եէր հէմ ծնտա
- 11 օլան ա'մէլլէր եանաճաղար : Իմտի պուճլարըն հէ֊ փիսի էրիյէճէք իքէն՝ սիզ ա'զիզ կէչինմէլլէրտէ վէ տինտարլըզլարտա նէ՞ շէքիլ քիմսէլլէր օլմազ կէ֊
- 12 րէքսինիզ՝ Ալլահըն կիւնիւնիւն կէլւմէսինի պէք֊ լէյէրէք հասրէթ էթմէյիլէ, քի ծնտա կէօքլէր ա֊ թէշլէնիպ էրիյէճէքլէր, վէ ա'նասըրլար եանըպ
- 13 հալլ օլաճաղլար : Ամմա ծնուն վա'տընա կէօրէ եէնի կէօքլէր վէ եէնի եէր պէքլէրիզ, քի ծնլար֊ տա սատագաթ սաքին տիր :
- 14 Յնուն իչիւն եա՛ սէվկիւլիւլլէր՝ պու շէյլէրի պէքլէմէյիլէ՝ ճէհտ էտին, քի ծնա սէլամէթ իլէ՛
- 15 լէքէսիզ վէ գուսուրսուզ պուլունասընրզ : Վէ Բապ֊ պըմըզըն սապընը խէլաս սայըն . նիճէ քի սէվ֊ կիւլիւ գարնտաշըմըզ Պօղոս տախի՝ ծնա վէրիլէն
- 16 իլմէ կէօրէ՛ սիզէ կազտը, Պու շէյլէրին խուսու֊ սունտա՝ հէփ մէքթիւպլէրինտէ տախի սէօյլէտիյի կիպի, քի ծնլարտա պա'զը կիւճ անկաշըլըր շէյլէր օլմաղըլա՝ ճահիլ վէ մէօհքէմ օլմայան քիմսէլլէր՝ նիճէ պազի Քիթապլարա տախի՝ քէնտիլէրինին հէ֊
- 17 լաքլէրի իչիւն թէրս մա'նա վէրիլլէր : Իմտի սիզ եա՛ սէվկիւլիւլլէր՝ պա'նա՝ փէշին պիլմէյիլէ՝ սազը֊ նըն, թա քի պինամուսլարըն ալտատըշը իլէ գա֊ փրլպ՝ քէնտի գավիլիյինիզտէն տիւշմէյէսինիլ :
- 18 Ամմա Բապպըմըզ վէ խէլաս էտիճի Յիսուս Քրիս֊ տոսուն ի'նայէթլնտէ վէ պիլկիսինտէ արթըն . ծնա հէմ շիմտի՝ հէմ էպէսի կիւնէտէք ի'զզէթ օլսուն . Ամին :

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՊԵՐԻՆՃԻ ԿԱԹՈՂԻԿԷ

ՄԷՔԹԻՒՊԻՒ

ՊԱՊ 1

- 1 Հայաթըն Բէլամը խոստուտունտա՝ օլ իպթխա-
տէն պերու մէվճիւտ օլանը՝ օլ իշիթտիյիմիզի՝ օլ
կէօզլէրիմիզ իլէ կէօրտիւյիւմիւզիւ՝ օլ նազար գըլ-
սըզըմըզը, վէ էլլէրիմիզին թութաուզունու Խա-
- 2 պէր Երէրէշ. [վէ հայաթ պէյան օլունտու, վէ
կէօրտիւք, վէ շէհատէթ էտէրիզ, վէ սիզէ էպէտի
հայաթը խապէր էտէրիզ, քի օ՝ Փէտէրին ի՛նտին-
- 3 տէ իտի, վէ պիզէ պէյան օլունտու.] Սիզէ՝ օլ
կէօրտիւյիւմիւզիւ վէ իշիթտիյիմիզի խապէր էտէ-
րիզ, թա քի սիզին տախի պիզիմ իլէ իհազլըզը-
նըզ օլա. վէ պիզիմ իհազլըզըմըզ տախի Փէտէր
իլէ վէ ծնուն Օղլու Յիսուս Քրիստոս իլէ տիր:
- 4 վէ պունլարը սիզէ հազարըզ, թա քի սիզին շազ-
լըզընըզ թէքմիլ օլա:
- 5 վէ ծնտան իշիթտիյիմիզ՝ վէ սիզէ իլան էթտի-
յիմիզ խապէր պու տուր քի՝ Ալլահ նուր տուր, վէ
- 6 ծնտա հիշ պիր գարանլըզ եօզ տուր: Էյէր՝ ծնուն
իլէ իհազլըզըմըզ վար տէր տէ՝ գարանլըզտա եիւ-
րիւրսէք, եալան սէօլլէրիզ, վէ կէրէքիւն իծրա
- 7 էթմէզիզ: Ամմա էյէր՝ ծնուն ըշըզտա օլտուզու
կիպի՝ ըշըզտա եիւրիւրսէք, պիրի պիրիմիզ իլէ իլ-
հազլըզըմըզ վար. վէ ծնուն Օղլու Յիսուս Քրիս-

- 8 տոսուն դանը պիղի հէր կիւնանտէն փաքլէր: Էյէր տէրսէք քի՝ կիւնանըմըզ եօզ տուր, քէնտիմիղի
 9 ալտատըըզ, վէ պիղտէ կէրչէքլիք եօզ տուր: Էյէր կիւնահլարըմըզը իգրար էտէրսէք, օ էմին վէ սատըզ տըր քի՝ կիւնահլարըմըզը ա՛ֆվ էտէ, վէ
 10 պիղի հէր նահազլըզտան փաքլէյէ: Էյէր տէրսէք քի՝ կիւնահ իշլէմէմիշիզ, ծնու եալանճը էտէրիզ, վէ ծնուն սէօզիւ պիղտէ տէյիլ տիր:

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ քիւչիւք էվլատլարըմ՝ սիղէ պու շէյլէրի եազարըմ քի՝ կիւնահ իշլէմէյէսինիզ. վէ էյէր պիր քիմսէ կիւնահ իշլէյէճէք օլուրսա, Ֆէտէրին եանընտա շէֆաաթճըմըզ վար, էա՛նէ սատըզ Յիւ
 2 տուս Գրիստոս. վէ պու՝ կիւնահլարըմըզա քէֆարէթ տիր, վէ եալընըզ պիղիմքիլէրէ տէյիլ՝ իլա պիւթիւն տիւնեանընքիլէրինէ տախի:
 3 վէ պունուն իլէ պիլիրիզ քի՝ ծնու պիլմիշիզ,
 4 էյէր ծնուն թէնպիհլէրինի կէօզէտիրսէք: Մնու պիլիրիմ տէյիպ տէ՝ թէնպիհլէրինի կէօզէթմէյէն՝ եա
 5 լանճը տըր, վէ ծնտա կէրչէքլիք եօզ տուր. լաքին ծնուն սէօզիւնիւ կէօզէտէն՝ կէրչէքտէն Ալլանըն մուհապպէթի ծնտա թէքմիլ օլմուշ տուր:
 6 ծնտա օլտուղումուղու պունուն իլէ պիլիրիզ: Օնտա գալըրըմ տէյէն՝ ծնուն երւրիւտիւյիւ կիպի՝ պունա տա էօյլէ երւրիւմէք կէրէք տիր:
 7 Եա՛ սէվիիւլիւլէր՝ սիղէ եէնի թէնպիհ եազմայօրում, իլա իպթիտատէն պէրու մալիք օլտուղունուզ էսքի թէնպիհի. էսքի թէնպիհ՝ իպթիտա
 8 տէն պէրու իշիթաիլինիզ սէօզ տիր: Եինէ սիղէ եէնի թէնպիհ եազարըմ, քի օ ծնտա հէմ սիղտէ կէրչէք տիր. զիրա գարանըզ կէչէյօր, վէ կէրչէք

- 9 ընդ հալա ղիյա վերիւր: Ընդգտա իմ տէյիպ տէ՛
գարնտաշընա պուղղ էտէն՝ շիմսիյէտէկին գարան-
- 10 լըգտա տըր: Գարնտաշընը սէվէն՝ ընդգտա գալըր,
11 վէ օնտա թէօքէզ «Կէ-Կէ Եօգ տուր: Ամմա գա-
րնտաշընա պուղղ էտէն՝ գարանլըգտա տըր, վէ
գարանլըգտա կէզիպ՝ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզ.
զիրա գարանլըգ օնուն կէօղլէրինի քէօրլէթտի:
- 12 Սիզէ հազարըմ՝ հա՛ քիւչիւ քէվլատար, չիւն քի
օնուն իսի վասիթասի իլէ՛ կիւնաշարընըզ ա՛ֆվ
13 օլունտու: Սիզէ հազարըմ՝ հա՛ պապալար, չիւն
քի իպթիտատէն պէրու օլան Զաթը պիլմիշսինիզ.
սիզէ հազարըմ՝ հա՛ կէնճլէր, չիւն քի Եարամազը
Եէնմիշսինիզ. սիզէ հազարըմ՝ հա՛ չօճուզլար, չիւն
14 քի Փէտէրի պիլմիշսինիզ: Սիզէ հազարըմ՝ հա՛ պա-
պալար, չիւն քի իպթիտատէն պէրու օլան Զաթը
պիլմիշսինիզ. սիզէ հազարըմ՝ հա՛ կէնճլէր, չիւն քի
գուվլէթլիսինիզ, վէ Ալլահըն սէօզիւ սիզտէ գա-
15 լըր, վէ Եարամազը Եէնմիշսինիզ: Տիւնեայը սէվ-
մէն, նէ տէ տիւնեատա օլան շէյլէրի. էյէր պիր
քիմսէ տիւնեայը սէվէրսէ, Փէտէրին մուհապպէթի
16 օնտա Եօգ տուր: Զիրա տիւնեատա օլան հէր շէյ՝
Է-Է թէնին շէվլէթի վէ կէօղլէրին շէվլէթի վէ
է՛օմրիւն ֆօտուլլուղու՝ Փէտէրտէն տէյիլ տիր, իւ-
17 լա տիւնեատան տըր: Վէ տիւնեա հէմ օնուն շէհ-
վէթի կէչէր. ամմա Ալլահըն իրատէթլինի իճրա է-
տէն՝ էպէտէն գալըր:
- 18 Էյ չօճուզլար՝ ախըր զէման տըր. վէ նիճէ ի-
շիթտինիզ իսէ քի՛ Նեու կէլիր, շիմսի տախի չօգ
նեուլէր կէլմիշլէր. պունտան անկալըզ քի՛ ախըր
19 զէման տըր: Միլար պիզտէն չըգտը, լաքին պիզ-
տէն տէյիլլէր իտի. զիրա էյէր պիզտէն օլտալար
իտի, պիզիմ իլէ գալմըշ օլուրլար իտի. ամմա
Տիւմէսի պիզտէն օլմատըզլարը աշիքեար օլալար

- 20 տէրև չե՞րէւր : Սիրին իսէ Ա՛ղիզտէն մէսինիդ
 21 վար, վէ հէր շէյի պիլիրսինիդ : Սիզէ՛ կերչէքլիյի
 պիլմէտիյինիդ իշիւն հազմատրմ, լաքին ծնու՛ հէմ
 հիչ պիր հալան կերչէքլիքտէն օլմատըղընը պիլ-
 22 տիյինիդ իշիւն : Նալանճը քիմ տիր, իլլա օ քի՛
 Յիսուսուն Քրիստոս օլտուղունու ինքեար էտէր .
 Նեռ օլ քիմսէ տիր քի՛ Փէտէրի հէմ Օղուլու ին-
 23 քեար էտէր : Օղուլու հէր ինքեար էտէն՝ Փէտէրէ
 տախի մալիք տէյիլ տիր . Օղուլու իզրար էտէն՝
 24 Փէտէրէ տախի մալիք տիր : Իմտի սիզ՛ իպթիտա-
 տէն նէ քի իշիթտինիդ իսէ՛ սիզտէ գալսըն . էյէր
 իպթիտատէն նէ քի իշիթտինիդ իսէ՛ սիզտէ գա-
 լըրսա, սիզ տախի Օղուլտա վէ Փէտէրտէ գալա-
 25 ճազ սընըզ : Վէ ծնուն պիզէ թէա՛հիւտ էթտիյի
 26 վա՛տ պու՛ Եա՛նէ էպէտի հայաթ տըր : Պու շէյլէրի
 սիզէ՛ սիզի ալտատանլարտան էօթիւրիւ հազտըմ :
 27 Վէ սիզին ծնտան ալտըղընըզ մէսն՛ սիզտէ գա-
 լըր , վէ սիզէ պիր քիմսէ էօյրէթմէյէ միւհթաճ
 տէյիլ սինիզ, իլլա նիճէ քի սիզէ հէման օ մէսն
 հէր շէյին խուսուսունտա էօյրէտիր , վէ կերչէք
 տիր, վէ հալան տէյիլ տիր . վէ սիզէ նիճէ քի էօյ-
 րէթտի իսէ, ծնտա գալըն :
 28 Վէ հալա հա՛ քիւչիւք էվլատլար՝ ծնտա գա-
 լըն , թա քի զուհր էթտիյի զէման՝ սէրպէսթլիյի-
 միզ օլսուն , վէ ծնուն զուհուրինտէ ծնտան ու-
 29 թանմայալըմ : Էյէր ծնուն սատըզ օլտուղունու
 պիլիրսէնիդ, պիլիրսինիդ քի՛ հէր սատապաթը իշ-
 էյէն քիմսէ՛ ծնտան տօղմուշ տուր :

ՊԱՊ 3

- 1 Պաղըն՝ Փէտէր պիզէ նէ շէթիլ մուհապպէթ ին-
 սան էթմիշ տիր քի՛ Ալլահըն էվլատլարը անկը-

- լալըմ . պունուն իջին տիւնեա պիզի թանըմազ ,
 2 չիւն քի ծնու թանըմատը . Եւ սէվկիւլիւլէր չիմոի
 Ալլահնն օղուլարը իզ , վէ նէ օլաճաղըմը տահա
 պէյան օղունմատը . ամմա պիլիբիզ քի օ՝ զուհր
 էթտիլի զէման՝ ծնա պէնկզէր օլաճաղըզ , զիրա
 ծնու՝ օլտուղու կիպի կէօրէճէյիզ :
- 3 Վէ հէր քիմին ծնտա պէօլէ իւմիտի վար իսէ ,
 4 քէնտիսինի փաքլէր , նիճէ քի օ՝ փաք տըր : Հէր
 քիմ քի կիւնան իշլէրսէ , պինամուսլուգ տախի իշ-
 5 լէր , վէ կիւնան՝ պինամուսլուգ տուր : Վէ պիլիբ-
 սինիզ քի՝ օ զուհր էյլէտի , թա քի կիւնահլարը-
 6 մըղը գալտըրա . վէ ծնտա կիւնան եօգ տուր : Հէր
 քիմ քի ծնտա գալըրսա , կիւնան իշլէմէզ . հէր կիւ-
 նան իշլէյէն քիմսէ՝ ծնու կէօրմէմիշ տիր , վէ ծնու
 7 պիլմէմիշ տիր : Եւ քիւչիւք էվլատլար՝ սիզի քիմսէ
 ալտաթմասըն . սատագաթը իշլէյէն՝ ծնուն սատըզ
 8 օլտուղու միսիլու սատըզ տըր : Կիւնանը իշլէյէն՝
 չէյթանտան տըր . զիրա չէյթան՝ իպթիտատէն պէ-
 9 ռու կիւնան իշլէր : Ալլահնն Օղու պունուն իջին
 9 զուհր էթտի քի՝ չէյթանըն ա՛մէլլէրինի պօղա : Հէր
 քիմ քի Ալլահտան տօղմուշ իսէ , կիւնան իշլէմէզ .
 զիրա ծնտա՝ ծնուն թօխուսու գալըր , վէ կիւնան
 իշլէմէյէ գատիր տէյիլ տիր , զիրա Ալլահտան տօղ-
 10 մուշ տուր : Ալլահնն էվլատլարը վէ չէյթանըն էվ-
 լատլարը պունտան պէյան տըրլար . հէր քիմ քի
 սատագաթ իշլէմէզսէ , վէ քէնտի գարնտաշընը սէվ-
 11 մէզսէ , Ալլահտան տէյիլ տիր : Զիրա իպթիտա-
 տէն իշիթտիյինիզ խապէր պու տուր քի՝ պիրի
 12 պիրիմիզի սէվէլիմ . Կայէն կիպի տէյիլ , քի եա-
 րամաղտան իտի , վէ գարնտաշընը գաթլ էթտի .
 վէ ծնու նէ՝ սէպէպտէն գաթլ էթտի . պունուն
 իջին քի ծնուն ա՛մէլլէրի եարամազ՝ ամմա գարն-
 13 տաշընընքիլէր սատըզ իտիլէր : Եյէր տիւնեա սիզ-

- տէն իբրան էտէրսէ՝ եւ՛ գարնտաշլարըմ, թա՛ճ-
- 14 ճիւղ էթմէն : Պիղ պիլիրիդ քի՛ էօլիւմտէն հայա-
թէ կէչտիք, չիւնքի գարնտաշլարը սէվէրիդ. գարն-
- 15 տաշը սէվմէյէն՝ էօլիւմտէ գալըր : Հէր քիմ քի
գարնտաշընտան իբրան էտէրսէ, ատէմ էօլտիւ-
րիւճիւ տիւր . վէ պիլիրսինիդ քի՛ հիչ պիր ատէմ
էօլտիւրիւճիւնիւն՝ քէնտինտէ գալըր էպէտի հայա-
- 16 թը եօգ տուր : Մուհապպէթի պունտան պիլիւիշ իդ
քի՛ օ քէնտի ճանընը պիղիմ իչիւն դօտու . պիղէ
տալսի գարնտաշլար իչիւն ճանլարըմըդը դօմադ
- 17 կէրէք տիր : Ամմա քիմ քի տիւնեանըն մալինէ
մալիք իսէ, վէ գարնտաշընըն միւհթամ օլտուդու-
նու կէօրիւր տէ՛ օնա պաղըրըլարընը գափարսա,
Ալլահըն մուհապպէթի օնտա նի՞ճէ գալա պիլիր :
- 18 Եւ՛ քիւչիւք էվլատլարըմ՝ սէօզ իլէ եա տիլ իլէ
սէվմէյէլիմ, իլլա ա՛մէլ իլէ վէ կէրչէքլիք իլէ :
- 19 Վէ պունտան պիլիրիդ քի կէրչէքլիքտէն իդ, վէ
օնուն հուզուրունտա եիւրէքլէրիմիդի բահաթ է-
- 20 տէճէյիդ . Զիրա էյէր եիւրէքլէրիմիդ պիղի թա՛-
զիր էտէրսէ, Ալլահ եիւրէյիմիդտէն պէօյիւք տիւր,
- 21 վէ հէր շէյի պիլիր : Եւ՛ սէվկիւլիւլէր՝ էյէր եիւ-
րէյիմիդ պիղի թա՛զիր էթմէզսէ, Ալլահըն ի՛նտին-
- 22 տէ սէրպէսթլիյիմիդ վար . Վէ տիլէտիյիմիդ շէյի
օնտան ալըրըզ . զիրա օնուն թէնպիհլէրինի կէօ-
զէտիրիդ, վէ օնուն հուզուրունտա մազպուլ օլան
- 23 շէյլէրի իլլէրիդ : Վէ օնուն թէնպիհի պու տուր
քի՛ օնուն Օղլու Յիսուս Քրիստոսուն ատրնա ի-
նանալըմ, վէ պիրի պիրիմիդի սէվէլիմ, պիղէ վէր-
- 24 տիյի թէնպիհէ կէօրէ : Վէ օնուն թէնպիհլէրինի
կէօզէտէն՝ օնտա գալըր, օ տա օնտա . վէ պիղտէ
գալտըղընը պունտան՝ Եւ՛նի պիղէ վէրաիյի Բուհ-
տան պիլիրիդ :

ՊԱՊ 4

- 1 Եւ սէվկիւլիւլէր՝ հէր բուհա ինանման . լաքին
բուհլարը Ալլահտան մը տէյիւ սընայըն . զիրա
տիւնեայա չօգ եալան փէյլամպէրլէր չըգմըշլար :
- 2 Ալլահըն Բուհուհու պուհուհն իլէ պիլին . հէր բուհ
քի՝ Յիսուս քրիստոսուն թէնտէ կէլտիլինի իգրար
- 3 էտէր՝ Ալլահտան տըր : Վէ հէր բուհ քի՝ Յիսուս
քրիստոսուն թէնտէ կէլտիլինի իգրար էթմէզ՝ Ալ-
լահտան տէյիլ տիր . վէ պու սուր Նեռին Բուհուհ ,
քի իշիթտինիզ քի՝ տիւնեայա կէլէճէք , վէ շիմտի
- 4 հալա տիւնեատա տըր : Սիզ Ալլահտան սընըզ՝ եւ
քիւչիւք էվլատլար , վէ ծնլարը եէնմիշսինիզ . զի-
րա սիզտէ օլան՝ տիւնեատա օլանտան պէօյիւք
- 5 տիր : Օնլար տիւնեատան տըրլար . ծնուն իշիւն
տիւնեատան սէօյլէրլէր , վէ տիւնեա ծնլարը տինկ-
- 6 լէր : Պիզ Ալլահտան իզ . Ալլահը թանըյան՝ պիզի
տինկլէր , Ալլահտան օլմայան՝ պիզի տինկլէմէզ .
կէրչէքլիլին բուհուհու վէ ալտատըշըն բուհուհու
պուհտան թանըրըզ :
- 7 Եւ սէվկիւլիւլէր՝ պիրի պիրիմիզի սէվէլիմ , զի-
րա մուհապպէթ Ալլահտան տըր . վէ հէր քիմ քի
սէվէր իսէ , Ալլահտան սօզմուշ տուր , վէ Ալլահը
- 8 թանըր : Սէվմէյէն քիմսէ՝ Ալլահը թանըմատը .
- 9 զիրա Ալլահ մուհապպէթ տիր : Ալլահըն մուհապ-
պէթի պիզէ պուհուհն իլէ պէյան օլունտու քի՝ Ալ-
լահ պիրիճիք Օղլունու տիւնեայա կէօնտէրտի , քի
- 10 պիզ ծնուն վասիթասի իլէ եաշայալըմ : Մուհապ-
պէթ պուհտա տըր , տէյիլ քի պիզ Ալլահը սէվ-
տիք , իլլա քի օ պիզի սէվտի , վէ քէնտի Օղլու-
նու կիւնահլարըմըզ իշիւն քէֆարէթ կէօնտէրտի :
- 11 Եւ սէվկիւլիւլէր՝ էյէր Ալլահ պիզի պէօյէ սէվտի
իսէ , պիզէ տախի պիրի պիրիմիզի սէվմէք կէրէք

- 12 տիր : Ալլահը հիշ պիր վազըթ քիմսէ կէօրմէմիշ
տիր . էյէր պիրի պիրիմիզի սէվէրսէք, Ալլահ պիզ-
տէ գալըր, վէ ծնուն մուհապպէթի պիզտէ թէք-
- 13 միլ օլմուշ օլուր : Յնտա գալտըղմըզը, վէ ծնուն
պիզտէ օլտուղունու պունուն իլէ պիլիբիզ քի՝ պիզէ
- 14 քէնտի Բուհունտան վէրմիշ տիր : Վէ պիզ կէօր-
միւշիւզ, վէ շէհատէթ էտէրիզ քի՝ Փէտէր Օղու-
լու տիւնեանըն խէլաւ էտիճիտի օլմուշ կէօնտէրտի :
- 15 Քիմ քի Յիսուսուն՝ Ալլահըն Օղլու օլտուղունու
իզրար էտէրսէ, Ալլահ ծնտա գալըր, վէ օ՝ Ալ-
- 16 լահտա : Վէ պիզ՝ Ալլահըն պիզէ օլան մուհապ-
պէթիմի պիլմիշիզ, վէ ինանմըշըզ . Ալլահ մու-
հապպէթ տիր, վէ մուհապպէթտէ գալան՝ Ալլահ-
- 17 տա գալըր, վէ Ալլահ ծնտա : Մուհապպէթ պիզ-
տէ պունուն իլէ թէքմիլ օլմուշ տուր, թա քի շէ-
րաա՛թ կիւնիւնտէ սէրպէսթլիյիմիզ օլա . զիրա օ
նիճէ իսէ, պիզ տախի պու տիւնեատա էօյէ իզ :
- 18 Մուհապպէթտէ գօրգու եօզ տուր, իլլա թէքմիլ
մուհապպէթ՝ գօրգույու պէր թարաֆ էտէր . զիրա
գօրգունուն ա՛գապը վար, վէ գօրգան քիմսէ՝ մու-
- 19 հապպէթտէ թէքմիլ օլմամըշ տըր : Պիզ ծնու սէ-
- 20 վէրիզ, չիւն քի օ էվվէլա պիզի սէվտի : էյէր պիր
քիմսէ Ալլահը սէվէրիմ տէրսէ, վէ քէնտի գարն-
տաշընտան իբրահ էտէրսէ, եալանճը տըր . զիրա
կէօրմիւշ օլտուղու գարնտաշընը սէվմէյէն քիմսէ՝
կէօրմէմիշ օլտուղու Ալլահը նիճէ սէվմէյէ գատիր
- 21 օլուր : Վէ ծնտան պու թէնպիհիմիզ վար, քի Ալ-
լահը սէվէն՝ գարնտաշընը տախի սէվէ :

ՊԱՊ 3

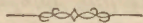
- 1 Հէր քիմ քի Յիսուսուն Քրիստոս օլտուղունա ի-
նանըրսա, Ալլահտան տօղմուշ տուր . վէ հէր քիմ

- քի տօղուրանը սէվեր , ծնտան տօղմուշ օլանը տա-
 2 խի սէվեր : Ալլահըն էվլատլարընը սէվտիյիմլզի
 պուհուռն իլէ պիլիբիլ , նէ զէման քի Ալլահը սէ-
 վերսէք , վէ ծնուռն թէնպիհլէրինի կէօզէտիբսէք :
 3 Զիրա Ալլահըն մուհապպէթի պու տուր քի՝ ծնուռն
 թէնպիհլէրինի կէօզէտէլիմ . վէ ծնուռն թէնպիհլէ-
 4 լի ազըր տէյիլլէր տիր : Զիրա հէր Ալլահտան
 տօղմուշ օլան՝ տիւնհայէ զալիպ օլուր , վէ տիւն-
 հայէ զալիպ օլան նուսրէթ՝ պու տուր , էւ՝նի ի-
 5 մանրմըզ , Տիւնհայէ զալիպ օլան քիմ տիր , իլլա
 օլ քիմսէ քի՝ Յիսուսուռն Ալլահըն Օղլու օլտու-
 զուհա ինանըր :
 6 Սուտան վէ գանտան կէլէն պու տուր , էւ՝նի
 Յիսուս Քրիստոս . հալընըզ սու իլէ տէյիլ , իլլա
 սու իլէ վէ գան իլէ . վէ չէհատէթ էտէն՝ Բուհ
 7 տուր , զիրա Բուհ՝ կէրչէքիք տիր : Վէ կէօքտէ
 չէհատէթ էտէնլէր՝ իւշ տիւր , էւ՝նի Փէտէր՝ Քէ-
 լամ՝ վէ Ա՛գիզ Բուհ . վէ պուհլարըն իւշիւ՝ պիւր
 8 տիր : Վէ եէրտէ չէհատէթ էտէնլէր՝ իւշ տիւր ,
 էւ՝նի Բուհ՝ վէ սու՝ վէ գան . վէ իւշիւ՝ պիւր շէյ
 9 տիր : Էյէր աթէմլէրին չէհատէթինի գապուլ է-
 տէրսէք , Ալլահըն չէհատէթի տահա պէօյիւք տիր .
 զիրա Ալլահըն՝ քէնտի Օղլու խուսուսուռնտա չէ-
 10 հատէթ էթտիյի չէհատէթի՝ պու տուր : Ալլահըն
 Օղլուհա ինանանըն չէհատէթի՝ քէնտիտէ տիր .
 Ալլահա . ինանմայան՝ ծնու հալանճը էթմիշ տիր .
 զիրա Ալլահըն քէնտի Օղլու իշիւն չէհատէթ էթ-
 11 տիյի չէհատէթինէ ինանմամըշ տըր : Վէ չէհատէթ
 պու տուր քի՝ Ալլահ պիղէ էպէտի հայաթ ինան
 12 էյլէտի , վէ պու հայաթ ծնուռն Օղլուհա տըր : Օ-
 ղուլա մալիք օլան՝ հայաթէ մալիք տիր . Ալլահըն
 Օղլուհա մալիք օլմայան՝ հայաթէ մալիք տէյիլ
 տիր :

- 13 Պու չէյէրի եազարմ քի՝ սիզ Ալլահըն Օղլու-
նուն ատընա ինանանլար էպէտի հայաթէ մալիք
- 14 օլտուղուսուղու պիլէսինիզ : Վէ օնուն ի՛նտինտէ
մալիք օլտուղուսուղ սէրպէսթիլք պու տուր քի՝
էյէր օնուն իրատէթինէ կէօրէ պիր չէյ տիլէրսէք ,
- 15 պիզի տինկլէր : Վէ էյէր նէ քի տիլէրսէք՝ պիզի
տինկլէտիլինի պիլիրսէք , օնտան տիլէտիլիմիզ տի-
լէքլէրի ալաճաղը՛րզը պիլիրիզ :
- 16 Էյէր պիր քիմսէ գարնտաչընըն էօլիւմէ օլմա-
յան պիր կիւնան իշլէտիլինի կէօրիւրսէ , տիլէյէ ,
վէ օնա՛ Էս՛նի էօլիւմէ օլմայան պիր կիւնան իշ-
լէյէնկլէրէ հայաթ վէրէճէք տիր . էօլիւմէ օլան կիւ-
նան վար . տէմէյօրում քի՝ օնուն իշիւն բէճա է-
- 17 տէ : Հէր նահագղըզ կիւնան տըր . վէ էօլիւմէ
օլմայան կիւնան վար :
- 18 Պիլիրիզ քի՝ հէր քիմ քի Ալլահտան տօղմուշ
իսէ , կիւնան իշլէմէզ . իլլա Ալլահտան տօղան
քիմսէ՝ քէնտինի կէօղէտիր , վէ եարամազ օնա տօ-
- 19 գունմազ : Պիլիրիզ քի՝ Ալլահտան իզ , վէ պիւ-
- 20 թիւն տիւնեա եարամազտա եաթար : Հէմ պիլիրիզ
քի՝ Ալլահըն Օղլու կէլտի , վէ պիզէ՝ ա՛ղըլ վէր-
տի , թա քի կէրչէք օլանը պիլէլիմ . վէ պիզ կէր-
չէք օլանտա՛ Էս՛նի օնուն Օղլու Յիսուս Քրիստոս-
տա իզ . հագգ Ալլահ վէ էպէտի հայաթ պու տուր :
- 21 Էյ քիւչիւք էվլատլար՝ քէնտիլէրինիզի փութլար-
տան սազընտըրըն . Ամին :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՔԹԻԻՊԻԻ

- 1 Պէն իսթիար՝ սէշկին խաթունա վէ ծնուն էվ-
լատարընա , քի պէն ծնլարը կերչէքլիքտէ սէվէ-
րիմ , վէ եալընըզ պէն տէյիլ , իլլա կերչէքլիքի հէփ
- 2 պիլէնլեր տախի , Օլ պիլտէ գալան վէ էպէտէն
- 3 պիլտէ օլաճագ կերչէքլիք իշին . Ալլահ փէտէր
թարաֆընտան վէ փէտէրին Օղլու Բապպ Յիսուս
Քրիստոստան կերչէքլիք վէ մուհապպէթ իլէ՝ պի-
լէնիզճէ ի՛նայէթ՝ մէրհամէթ վէ սէլամէթ օլսուն :
- 4 Չօգ սէվինտիմ քի սէնին էվլատարընտան պ-
շէւրըն փէտէրաէն թէնպիհ ալտըղմըզա կէօրէ՝
- 5 կերչէքլիքտէ եիւրիւյէնլեր պուլտուլմ : Վէ հալա եա՛
խաթուն՝ սանա եալլարըրըմ , սանա եէնի թէնպիհ
եազար կիպի տէյիլ՝ իլլա իպթիտատէն պիլտէ օ-
- 6 լանը , քի պիրի պիրիմիզի սէվէլիմ : Վէ մուհապ-
պէթ պու տուր քի՝ ծնուն թէնպիհլէրինէ կէօրէ
եիւրիւյէլիմ . թէնպիհ պու տուր քի՝ իպթիտատէն
պէրու իշիթտիյինիզ կիպի ծնտա եիւրիւյէյինիզ :
- 7 Զիրա տիւնեա իշինէ չօգ ալտատըճըլար կէլտի-
լէր , քի ծնլար Յիսուս Քրիստոսուն թէնտէ կէլ-
տիյինի իզրար էթմէզլէր . ալտատըճը վէ Նեո պու
- 8 տուր : Քէնտիյինիզի կէօղէտին , քի իշէտիյիմիզ
շէյլէրի զայպ էթմէյէլիմ , իլլա թէքմիլ իւճրէթ ա-
- 9 լալըմ : Հէր թէճալուզ էտիպ տէ՝ Քրիստոսուն
թա՛լիմինտէ զարմայան՝ Ալլահա մալիք տէյիլ տիր .
Քրիստոսուն թա՛լիմինտէ գալան քիմաէ՝ հէմ փէ-
- 10 տէրէ հէմ Օղուլա մալիք տիր : Էյէր սիզէ պիր
քիմաէ կէլիր տէ՝ պու թա՛լիմի կէթիրմէզսէ , ծնու

- էվինիզէ գապուլ էթմէն, վէ օնա սէլամ վէրմէն :
- 11 Զիրա օնա սէլամ վէրէն՝ օնուն եարամազ ամէլ-
լէրինէ իլնագ օլուր :
- 12 Սիզէ եաղանագ չօզ շէյլէրիմ վար իսէ տէ , քեա-
ղլու վէ մէօրէքքէպ իլէ էաղճաք իսթէմէտիմ . զիրա
ուամարմ քի՝ սիզէ կէլէյիմ , վէ աղըղ աղըղա սէօյ-
- 13 լէյիմ , թա քի սէվինճիմիզ թէքմիլ օլա : Սէնին
սէչկին գըզգարնտաշընըն էվլատլարը՝ սանա սէ-
լամ էտէրլէր . Ամին :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՄԵՔԹԻԻՊԻԻ

- 1 Պէն իսթիար՝ սէվկիւլիւ Գայիոսա , քի պէն օնու
- 2 կերչէքլիքտէ սէվէրիմ . Էյ սէվկիւլիւ՝ տուա՝ է-
տէրիմ քի՝ հէր շէյտէ պէրխօրտար օլասըն , վէ սաղ
- 3 օլասըն , նիճէ քի ճանըն պէրխօրտար օլուր : Զիրա
չօզ սէվինտիմ քի պա՛ղը գարնտաշլար կէլիպ՝ սէ-
նին կերչէքլիյինէ շէհատէթ էթտիլէր , նիճէ քի
- 4 սէն կերչէքլիքտէ եիւրիւրսին : Պուստան տահա
զիյատէ սէվինճիմ օլմազ , իլլա քի պէնիմ էվլատ-
լարըմըն կերչէքլիքտէ եիւրիւտիւքլէրինի իշիտէյիմ :
- 5 Էյ սէվկիւլիւ՝ գարնտաշլարա վէ եապանճըլարա :
- 6 Իճրա էթտիյինի՝ էմնիյէթ իւզրէ էտէրսին , քի օն-
լար քիլիսանըն էօնիւնտէ սէնին մուհապպէթինէ
շէհատէթ էթտիլէր . քի օնլարը էյէր Ալլահա լայը-
- 7 գանէ իլէրի կէօնտէրիրսէն , էյի էտէճէքսին : Զիրա
թայիֆէլէրտէն հիչ պիր շէյ ալմայարագ՝ ճառն աաը

- 8 Իշխան չըգտըլար : Խոտի պէօյէ քիմնէլէրի դապու-
էթմէք պիղէ ֆարզ աըր , թա քի կերչէքլիքտէ
պէրապէր իշլէյէնլէր օլալըմ :
- 9 Քիլիսայէ հազտըմ , ամմա ծնլարտա իլք օլմա-
սընը սէվէն Դիոտրեփէս պիզի գապուլ էթմէզ :
- 10 Պուսուռն իշխան էյեր կէլիքսէմ , իշլէտլի տ'մէլլէ-
րինի զիքր էտէճէյիմ , չիւն քի պիղէ դարչը հա-
րամազ սէօզլէր իլէ հանկչազլըզ էտէր . վէ պու-
շէյլէրէ գանաաթ էթմէյիպ գարնտաչլարը հէմ քէն-
տիսի գապուլ էթմէզ , հէմ իսթէյէնլէրի մէն էտէր ,
- 11 վէ քիլիսատէն չըգարըր : Էյ սէվկիւլիւ շէրրէ
ույմա , իլլա խայրա . խայրը իշլէյէն՝ Ալլահան
տըր , ամմա շէրրի իշլէյէն՝ Ալլահը կէօրմէմիշ տիր :
- 12 Դեմետրիոսուռն հազգընա՝ հէփիսի կերչէքլիք քէն-
տիսի պիլէ էյէ շէհատէթ էտէր , հէմ պիղ տաիսի
շէհատէթ էտէրիզ . վէ պիլիքսիսիզ քի շէհատէ-
թիմիզ կերչէք տիր :
- 13 Սանա հազաճազ չօզ շէյլէրիմ վար խտի , ամմա
սանա մէօրէքքէսպ վէ գալէմ իլէ հազմազ իսթէ-
- 14 մէմ : Լաքին ումարըմ քի՝ սէնի թէզ կէօրէյիմ , վէ
- 15 ազըզ ազըզա սէօյլէշէլիմ : Սանա սէլամէթ օլուռն .
տօսթլար սանա սէլամ էտէրլէր . տօսթլարա աալը
ատընճա սէլամ էյլէ :

ՅՈՒԴԱ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԵ ՄԵՔԹԻԻՊԻԻ

- 1 Յուզա՝ Յիսուս Քրիստոսուռն գուլու վէ Յակո-
բոսուռն գարնտաչը՝ Ալլահ փէտէրտէ ա՛զիզէնմիշ :

- վէ Յիսուս Գրիստոստա հըֆղ օլունմուշ տա՛վէթ-
- 2 լիւերէ . Սիգէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ վէ մուհապ-
պէթ չօղալսըն :
- 3 Եւ՝ սէվկիւլիւէր՝ ա՛լէսսէվի օլան խէլասըն խու-
սուսունտա զայրէթի քեսմիլէ իլէ սիգէ եազմագ
լուգրէ իքէն , մէճպուր իտիմ սիգէ եազըպ եալլա-
րայըմ քի՝ ա՛ղիղլէրէ պիր քէրրէ թէսլիմ օլունան
- 4 իման իչիւն ճէհտ էթմէքտէ օլասընըզ : Զիրա պու-
հիւքմի ա՛ղապէ գատիւմէն թա՛յին օլունմուշ պա՛ղը
Փասըգ քիմսէլէր կիզլի կիրտիլէր , քի ծնւար Ալ-
լահըմըզն ի՛նայէթինի էտէպսիղլիյէ թէսլտիլ է-
տէրլէր , վէ եալընըզ Սահիպ ու Բապպըմըզ Յիսուս
- 5 Գրիստոսու ինքեար էտէրլէր : Իմտի խաթրընըզա
կէթիրմէք իսթէրիմ՝ պունու քի պիր քէրրէ պիլ-
տինիզ , քի Բապպ գաւմը Մըսըր տիյարընտան գուր-
թարտըգտան սօնկրա՝ եինէ ինանմայանլարը հէլաք
- 6 էյլէտի : Հէմ քէնտիլէրին ապընը հըֆղ էթմէլէն՝
իլլա քէնտի մէքեանլարընը թէրք էտէն մէլէքլէրի՝
պէօյիւք կիւնիւն մուհաքէմէսի իչիւն էպէտի պէնտ-
- 7 լէր իլէ գարանըգ ալթընտա սագլամըշ տըր . Նիճէ
քի Սոդոմ վէ Գոմոր վէ էթրաֆլարընտաքի չէհր-
լէր՝ պունլար միսիլլիւ պիր վէճ՝ իլէ զինա էտիպ
զայրի թէնին արտընճա կիթմէլէրիյէ՝ էպէտի ա-
թէշին ա՛ղապընը չէքէրէք ի՛պրէթ տուրուրլար :
- 8 Իմտի քէզալիք պունլար տախի՝ տիւշ կէօրէրէք
թէնի մուրտարլարլար , վէ հիւքիւմէթէ ա՛սը օ-
- 9 լուրլար , վէ ճէլիլ քիմսէլէրէ քիւֆր էտէրլէր : Ամ-
մա պաշ մէլէք Միքայէլ՝ շէյթանա մուխալիֆէթ
էտիպ Մովսէսին թէնի խուսուսունտա միւճատէլէ
էտէրքէն , ճառ իւզէրինէ քիւֆր հիւքմիւ կէթիր-
մէյէ ճէսարէթ էթմէտի , իլլա տէտի . Սէնի Բապպ
- 10 թէքտիր էթմին : Պունլար իսէ՝ հէփ պիլմէտիքլէրի
շէյլէրէ քիւֆր էտէրլէր , վէ թապի՛աթի նութգասըզ

- հայժանլար կիպի հէփ պիլտիքլէրի շէյլէրտէ՝ պուն-
- 11 լարտա ֆէսատէ վարըրլար : Վա՛յ ծնլարա . զիրա
կայէնին եօլունտա եիւրիւտիւլէր , վէ Բաղասամըն
պլտտըշընտա իւճըէթ իչիւն գօշտուլար , վէ Կոր-
- 12 խուն իսեանընտա հէլաք օլտուլար : Պունլար սի-
զին մուհապպէթ զիյաֆէթլէրինիզտէ լէքէլէր տիր ,
գօրգուսուզ սիզին իլէ զիյաֆէթտէ եէր իքէն՝ նէֆու-
լէրինի պէսլէրլէր , սուսուզ պուլուլթլար տըր քի՝
րիւզկեարլարտան էօթէ պէրի սիւրիւքլէնիլէր ,
մէյվէսիգ՝ իքի քէրրէ էօլմիւշ՝ քէօքտէն գօփարը-
- 13 մըշ կիւզ մէվսիմի աղաճլարը տըր . Տէնիզին ազ-
ղըն տալլալարը տըր քի՝ քէնտիլէրին ա՛յըպլարընը
քէօփիւրիւլէր , սիյարէ երլարզլար տըր քի՝ ծնլար
իչիւն գարանլըղըն տիւմանը էպէտէն սազլանմըշ
տըր :
- 14 Վէ պունլարըն հազղընա Վղամտան եէտինճի օ-
լան Ենուք տախի փէյղամպէրլիք էտիպ տէտի .
իշթէ Բապպ քէնտի ա՛ղիզ օն պինլէրի իլէ կէլտի
- 15 քի՝ ճիւմլէնին իւզէրինէ շէրաա՛թ իճրա էտէ , Վէ
արալարընտա հէփ Ֆասըզլարը տա ծնլարըն իճրա
էթտիքլէրի հէփ Ֆասըգ ա՛մլէլէրի իչիւն՝ վէ ֆա-
սըզ կիւնահքեարլարըն օնա զըտ սէօյլէտիքլէրի
- 16 հէփ սէրթ շէյլէր իչիւն՝ թէքտիր էտէ : Պունլար
մըրըլտայըճըլար՝ քէնտի հալինտէն շիքեայէթ է-
տիճիլէր՝ քէնտի արզուլարընճա կէզէնլէր տիր . վէ
ծնլարըն աղզը զայէթ զապարմըշ շէյլէր սէօյլէր ,
- 17 վէ քեար իչիւն՝ եիւզէ կիւլէրլէր : Լաքին սիզ եա՛
սէվկիւիւլէր՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն ա-
ռաքեալլարընտան փէշին սէօյլէնէն սէօզլէրի խաթ-
- 18 րընըզա կէթիրին . Քի ծնլար սիզէ տէրլէր իտի քի՝
Ախըր զէմանտէ քէնտի Ֆասըզլըզլարընըն արզու-
լարընճա կէզէն զէվզէնիճիլէր օլաճազլար :
- 19 Պունլար՝ քէնտիլէրինի այըրանլար՝ նէֆասնի՝

- 20 Բուհու օլմայան քիմաէլէր տիր : Լաքին սիզ եա
սէվկիւլիւլէր՝ քէնտիլէրինիզի զայէթ ա'զիզ օլան
իմանընդըն իւզէրինէ պինա էտէրէք՝ Ա'զիզ Բուհ-
21 տա տուա՝ էթմէյիլէ , Քէնտիլէրինիզի Ալլահըն մու-
հապպէթինտէ հըֆզ էտին , վէ էպէտի հայաթ ի-
չիւն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն մէրհամէթի-
22 նի պէքլէմէքտէ օլուն : Վէ այըրտ էտէրէք՝ պա-
23 զըլարընա մէրհամէթ էտին , Վէ պա'զըլարընը՝ ծն-
լարը աթէշտէն գափմաղըլա՝ գօրգու իլէ գուրթա-
րըն . վէ թէնտէն լէքէլէնմիշ զաֆթանտան պիլէ
իքրահ էտին :
24 Վէ սիզի սուէսուզ սազլամաղա՝ վէ քէնտի ճէ-
լալինին հուզուրունտա շազլըզըլա գուսուրսուզ
25 տուրտուրմաղա գատիր օլան խէլաս էտիճիմիզ եա-
լընըզ Ալլահա՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
վասիթասի իլէ ի'զլէթ վէ ա'ղամէթ՝ գուտրէթ վէ
հիւքիւմէթ օլսուն , հէմ շիֆտի հէմ ճիւմլէ էպէտ-
լէրէտէք . Ամին :

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՎԷ ՍՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻԶԻՆ

ՎԱՀԻՍԻ

ԵԱՆԻ

ՅԱՅՏՆ ՈՒԹԻՒՆ ՈՒ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Քրիստոսուն վահիսի տիր , քի ծնու Ալ-
լահ ծնա վէրտի քի՝ թէզ օլմազ կէրէք օլան չէյ-

լերի գուլարընա կէօթերէ . վէ քէնտի մէլէյի իւրէ կէօնտերիպ պէյան էյլէտի գուլու Յովհաննէսէ ,
 2 Գի օ՝ Ալլահըն սէօղիւնէ վէ Յիսուս Քրիստոսուն շէհատէթինէ՞ հէփ կէօրտիւյիւ շէյլէրէ շէհատէթ
 3 էյլէտի : Նէ մութլու պու փէյղամպէրլիյին սէօղլերինի օգույանա հէմ տինկլէյնլէրէ՞ վէ ծնտա եազըրըշ օլան շէյլէրի հըֆղ էտէնլէրէ . զիրա վազըթ եազըն տըր :

4 Յովհաննէս՝ Ասիատա օլան եէտի քիլիսալէրէ . սիղէ ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն՝ ծնտան քի մէվճիւտ տիր , վէ մէվճիւտ իտի , վէ կէլէճէք տիր , վէ ծնուն թախթընըն էօնիւնտէ օլան եէտի Բուհ՝
 5 տան , Վէ Յիսուս Քրիստոստան քի էմին շահիտ՝ էօրիւլէրտէն իւք տօղան՝ վէ եէրին փատիշահլարընըն պաշը տըր . պիզի սէվէնէ՞ վէ պիզի դանը
 6 իլէ կիւնահլարըմըգտան եայղայրպ՝ Ալլահ վէ Փէտէրինէ պիզի փատիշահլար վէ քեահինլէր էտէնէ՞ էպէտ իւլ ապատ ի՛վզէթ վէ գուտրէթ օլտուն . Ամին :

7 Իշթէ պուլութլար իլէ կէլիյօր , վէ ծնու հէր կէօղ՝ ծնու սափրայանլար տախի կէօրէճէք տիր . վէ ծնտան էօթիւրիւ եէրին ճիւմլէ գապիլէլէրի
 8 տէօյիւնէճէքլէր . պէլի . Ամին : Պէն Ալֆա վէ Օմէղա՝ իւք վէ սօնուս՝ տէյօր Բապպ Ալլահ , օլ քիմ մէվճիւտ տիր , վէ մէվճիւտ իտի , վէ կէլէճէք տիր , օլ ճիւմլէյէ գատիր :

9 Պէն Յովհաննէս՝ քի սիզին գարնտաշընըզ վէ Յիսուս Քրիստոսուն սըզլէթինտէ վէ փատիշահլարընտա վէ սապընտա սիզին իլէ պէրապէր իւհաղընըզ իմ , Ալլահըն սէօղիւ իչիւն վէ Յիսուս Քրիստոսուն շէհատէթի իչիւն Պատմոս տէնիլէն

10 առատա իտիմ . Վէ Վիրալի կիւնիւնտէ Բուհտա օլտում . վէ արտըմտան՝ պօրունուն «էփա» կիպի՝

- 11 պիր պէօլիւք սէս իշխթտիւմ, քի տէր իտի . կէօր-
տիւյիւնիւ պիր քիթապա հազ, վէ Ասիատա օլան
հէտի քիլիսայէ կէօնտէր . էա'նի Եփեսոսա վէ Իզ-
միրէ վէ Պերգամոնա վէ Թիւատիրէ վէ Սարգիկէյէ
- 12 վէ Փրզազեղիիայա վէ Լաւոդիկիայա : Վէ պէնիմ
իլէ սէօյլէշէն սէս պազմաղա տէօնտիւմ, վէ տէօ-
- 13 նիւնճէ' հէտի ալթուն շամ'տան' Վէ հէտի շամ'-
տանըն օրթասընտա ատէմ Օղլունա պէնկզէր պի-
րինի կէօրտիւմ, քի այաղընա հէթիշիր պիր էս-
վապ կիլինմիշ իտի, վէ մէմէլէրէ տօղրու պիր ալ-
- 14 թուն գուշազ գուշանմըշ իտի . Վէ ծնուն պաշը
վէ սաշլարը' ազ հափաղը միսիլլու գար կիպի
պէյազ իտի, վէ կէօղլէրի աթէշ ալէվի կիպի իտի .
- 15 Վէ այաղլարը' խասս թունճա պէնկզէր օլուպ' օ-
ճաղտա գըզարմըշ կիպի իտիլէր, վէ ծնուն սէսի'
- 16 չօզ սուլարըն սէսի կիպի իտի . Վէ ծնուն սաղ
էլինտէ հէտի եըլտըզ վարըտը, վէ ծնուն աղզըն-
տան իքի աղըզլը պիր քէսքին գըլըճ չըզարըտը,
վէ ծնուն չէհրէսի' գուվլէթի իլէ գիյա վէրէն կիւ-
- 17 նէշ կիպի իտի : Վէ ծնու կէօրտիւյիւմտէ' այազ-
լարը էօնիւնտէ էօլիւ կիպի տիւշտիւմ . վէ սաղ
էլինի իւզէրիմէ գօյուպ' տէտի . Գօրգմա, պէն էվ-
- 18 վէլ վէ ալըր' վէ հայաթտա օլան իմ . Վէ էօլմիւշ
օլտում, վէ իշթէ էպէտ իւլ ապատ հայաթտա
օլան իմ . Ամին . վէ էօլիւմիւն հէմ ճէհէնէմին
- 19 անախթարլարընա մալիք իմ : Իմտի կէօրտիւյիւն
շէյլէրի' վէ հազըր օլան շէյլէրի վէ պունտան սօնկ-
- 20 բա օլաճազ օլան շէյլէրի հազ, Սաղ էլիմտէ կէօր-
տիւյիւն հէտի եըլտըզըն սըրընը' վէ հէտի ալ-
թուն շամ'տանը . հէտի եըլտըզ' հէտի քիլիսանըն
մէլէքլէրի տիր . վէ հէտի շամ'տան' հէտի քիլիսա
տըր :

ՊԱՊ 2

- 1 Եփեսոստա օլան քրիստանն մէլէյինէ եազ . Եւտի
 երլարզը սազ էլինտէ թութան՝ եւտի ալթուն շամ՝
 2 տաննն օրթասընտա կէզէն՝ պէօյէ տէր . Սէնին
 ա՛մէլլէրինի վէ զահմէթինի վէ սապրընը պիլիրիմ,
 հէմ քի քէօթիւ քիշիլէրէ թէհամիւլ էթմէյէ զա-
 տիր տէյիլսին, վէ առաքեալլար իզ տէյիպ տէ՝ օլ-
 մայանլարը սընատըն, վէ ծնլարը եալանճը պուլ-
 3 տուն . վէ սապրըն վար, վէ ատըմ իշիւն տայան-
 4 տըն, վէ եօրուլմամըշտըն : Լաքին սանա գարչը
 շէփէյէթիմ վար : չիւն էվէլէրի մուհապպէթինի
 5 պրագտըն : Խմտի նէրէտէն տիւշմիւշ օլտուղունու
 խաթրընա կէթիր, վէ թէվպէ էթ, վէ էվէլէրի
 ա՛մէլլէրինի իշլէ . եօղիսէ՝ սանա թէզ կէլիրիմ,
 վէ շամ՝տանընը եէրինտէն զըմըլտատաճաղըմ, էէր
 6 թէվպէ էթմէզ իսէն : Լաքին սէնտէ պու վար քի՝
 Նիկողայոսլարըն ա՛մէլլէրինտէն իքրահ էտէրի-
 սին, քի ծնլարտան պէն տախի իքրահ էտէրիմ :
 7 Գուլաղը օլան՝ Բուհուն քիլիսալէրէ նէ սէօյլէտիյինի
 իշիթսին . Ղալիպ օլանա վէրէճէյիմ քի՝ Ալլահըն
 ճէննէթի օրթասընտա օլան հայաթ աղաճընտան
 եէյէ :
 8 վէ իզմիրտէ օլան քրիստանն մէլէյինէ եազ .
 էվէլ վէ ախըր օլան՝ օլ քի էօմիւշ օլտու վէ տի-
 9 րիլտի, պէօյէ տէր . Պիլիրիմ սէնին ա՛մէլլէրինի
 վէ սըզլէթինի վէ ֆապրիլիյինի (ամմա վէնկին սին)
 հէմ ծնլարըն քիւֆրիւնիւ քի՝ քէնտիլէրինի Եհու-
 տի իզ տէրլէր, ամմա տէյիլլէր, իլլա չէյթանըն
 10 ճէմիյէթի տիրլէր : Չէքէճէք օլտուղուն չէյլէրին
 հիշ պիրինտէն գօրգմա . իշթէ չէյթան սիզտէն պա-
 ռաւընը հապսա գօյաճադ, թա քի թէճրիւպէ օ-
 լունասընըզ, վէ օն կիւնլիւք սըզընթընըզ օլա-

- ճագ . էօլիւմէ գատար էմին օլ , վէ սանա հայա-
- 11 թըն թածընը վէրէյիմ : Գուլաղը օլան՝ Բուհուն
քիլիսալէրէ նէ սէօյլէտիյինի իշիթսին . Ղալիպ
օլան՝ իքինճի էօլիւմտէն ասլա զիյան չէքմէյէճէք
տիր :
- 12 Վէ Պերգամոնտա օլան քիլիսանըն մէլէյինէ եազ .
Իքի աղըզը քէսքին գըլըճըն սահիպի պէօյլէ տէր .
- 13 Սէնին ամէլլէրինի վէ սէնին նէրէտէ՝ էա՛նէ շէյ-
թանըն թախթը օլտուղու եէրտէ սաքին օլտու-
ղունու պիլիրիմ . վէ ատըմը թութարսըն , վէ ի-
մանըմը ինքեար էթմէտին , օլ կիւնլէրտէ պիլէ քի
Անթիպաս էմին շահիտիմ օլուպ՝ արանըզտա շէյ-
թանըն սաքին օլտուղու եէրտէ զաթլ օլունտու :
- 14 Լաքին սանա գարշը պիրազ շէ+էյէթիմ վար . զի-
րա օրատա սէնին՝ Բաղասամըն թա՛լիմինի թութան-
լարըն վար , քի օ՝ Բաղակա էօյրէտիր իտի քի՝ Իս-
րայէլ օղուլլարընըն էօնիւնէ թէօքէզ գօսուն , շէօյլէ
քի փութլարա պօղազլանմըշ եէյէլէր , վէ զինա
- 15 էտէլէր : Պունճիլէյին սէնին տախի Նիկողայոսլու-
լարըն թա՛լիմինի թութանլարըն վար , քի պուն-
- 16 տան իքրահ էտէրիմ , Իմտի թէվպէ էյլէ . եօղիսէ՝
սանա թէզ կէլիրիմ , վէ ծնլար իլէ՝ աղըլմըն գը-
- 17 լըճը իլէ ճէնք էտէճէյիմ : Գուլաղը օլան՝ Բուհուն
քիլիսալէրէ նէ սէօյլէտիյինի իշիթսին . Ղալիպ օ-
լանա վէրէճէյիմ քի՝ կիզլէնմիշ օլան մանանատան
եէյէ , վէ ծնա պիր պէյազ դուրա՝ նիշանը՝ վէ օ
գուրա՝ նիշանընըն իւզէրինտէ եազըլմըշ պիր եէնի
իսիմ վէրէճէյիմ , քի ծնու ալանտան մա՛տա քիմսէ
պիլմէզ :
- 18 Վէ Թիւատիրտէ օլան քիլիսանըն մէլէյինէ եազ .
Կէօզլէրի աթէշ ա՛լէվի կիպի օլան՝ վէ այազլարը
խասս թունճա պէնկզէյէն՝ Ալլահըն Օղլու պէօյլէ
- 19 տէր . Սէնին ամէլլէրինի վէ մուհապպէթինի վէ

- իմանընդ վէ խըզմէթինի վէ սապլընը պիւլիւրիմ,
 հէմ քի՝ սոնկրաքի ամէլլէրին էվլէլէրէրտէն չօգ
 20 տուր : Լաքին սահա գարչը չէւէլիւրիմ վար . զիրա
 քէնտինի փէյղամպէր տէյէն օլ Յեզաբէլ գարըյը
 գօյ վէրիւսին, վէ օ՝ գուլարըմա էօյրէտիր վէ ազ-
 տըրըր, քի ղինա էտէլէր, վէ փուլթարա պօղազ-
 21 լանմըչ ետէլէր : Վէ պէն օ գարըյա՝ քէնտի ղի-
 նաքեարըղընտան թէվպէ էթմէյէ վազըթ վէրտիմ,
 22 վէ թէվպէ էթմէտի : Իշթէ պէն օնու տէօշէյէ՝ վէ
 օնուն իլէ ղինա էտէնլէրի պէօյիւք սըզլէթէ գօ-
 րում, էյէր քէնտի ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէզ-
 23 լէր իսէ, Վէ օնուն էվլատարընը էօլիւմ իլէ էօլ-
 տիւրէճէյիմ . վէ հէփ քիլիսալէր պիլէլէր քի՝ պէն
 պէօյրէքլէրի վէ երիւրէքլէրի թէֆթիշ էտէն իմ . վէ
 սիզէ հէր պիլինիզէ ամէլլինիզէ կէօրէ վէրէճէյիմ :
 24 Ամմա սիզ թիւատիրտէ օլան պազի քիմսէլէրէ՝
 հէփ պու թալիմի թուլթայանլարա՝ վէ սէօյլէտիք-
 լէրի կիպի չէյթանըն տէրինլիքլէրինի պիլմէյէնլէրէ
 տէրիմ քի՝ Իւզէրինիզէ ղայրի աղըրըզ գօմայա-
 25 ճաղըմ . Անճազ սիզտէ օլան չէյի՝ թա պէն կէլէ-
 26 նէտէք՝ հրֆզ էտին : Վէ ղալիպ օլուպ՝ ամէլլէ-
 րիմի սօնատէք սազլայան քիմսէյէ՝ օնա թայիֆէ-
 27 լէրին Իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրէճէյիմ, [Վէ օն-
 լարը տէմիր ասա իլէ կիւտէճէք, չէօլմէքճի գապ-
 28 լէրի կիպի դըրըլաճաղլար,] Պէն տախի ֆէտէրիւմ-
 տէն ալտըղըմ կիպի . վէ օնա՝ սապան երլտըղընը
 29 վէրէճէյիմ : Գուլաղը օլան՝ Բուհուն քիլիսալէրէ
 նէ սէօյլէտիլինի իշիթսին :

1 Վէ Սարդիկէտէ օլան քիլիսանըն մէլէյլինէ եազ .
 Ալլանըն եէտի Բուհունուն վէ եէտի երլտըղընըն

- մալիքի պէօյէ տէր . Սէնին ա'մէլլէրինի պիլիրիմ ,
 քի եաշարսըն տէյիւ ատըն վար , աոմա էօլիւ սիւն :
- 2 Ույանըզ օլ , վէ պագի էօլմէքտէ օլանլարը դավի-
 լէնտիր . զիրա սէնին ա'մէլլէրինի Ալլահըն հու-
- 3 զուրուստա թէքմիլ պուլմատում : Իմտի խաթրըն-
 տա թուլթ' նիճէ ալտըն վէ իշիթտին , վէ ծա- կէօ-
 զէթ , վէ թէվպէ էյլէ . Իմտի էյէր ույանըզ օլմազ-
 սան , սէնին իւզէրինէ խըրսըզ կիպի կէլէճէյիմ ,
 վէ իւզէրինէ հանկը սաա'թտա կէլէճէյիմի աալա
- 4 պիլմէյէճէքսին : Անճազ Սարդիկէտէ էսվապլարընը
 նափաքլամամըչ պիր գաչ խիմլէրին վար , վէ ծն-
 լար պէնիմ իլէ պէրապէր պէյազ էւլալար իլէ կէ-
- 5 զէճէքլէր . զիրա լայըզ տըրլար : Ղալիպ օլան քիմ-
 սէ պէյազ էսվապլար իլէ կիյինէճէք , վէ ծնուն ա-
 տընը հայաթ քիթապընտան աալա բէսիտ էթմէյէ-
 ճէյիմ , վէ ծնուն ատընը Փէտէրիմին հուզուրուն-
 տա վէ ծնուն մէլէքլէրինին հուզուրունտա իզրար
- 6 էտէճէյիմ : Գուլաղը օլան՝ Բուհուն քիլիսալէրէ
 նէ սէօյէտիյինի իշիթսին :
- 7 Վէ Փիղաղեզփիատա օլան քիլիսանըն մէլէյինէ
 եազ . Օլ ա'զիզ՝ կէրչէք՝ Գաւիթին սնալթարընըն
 սահիպի՝ օլ քի աչար վէ քիմսէ գափամազ՝ վէ գա-
- 8 փար վէ քիմսէ աչմազ , պէօյէ տէր . Սէնին ա'-
 մէլլէրինի պիլիրիմ . Իշիթէ սէնին էօնիւնտէ պիր
 աչըզ գափու գօմուչում , քի ծնու քիմսէ գափա-
 մաղա գատիր տէյիլ տիր . զիրա պիր միգտար գուվ-
 վէթին վար , վէ սէօզլիւմիւ սազլատըն , վէ ատըմը
- 9 ինքեար էթմէտին : Իշիթէ Նէհուտիլէր իղ տէյէն տէ՝
 եալան սէօյէյիպ Նէհուտի օլմայանլարտան՝ իլլա
 չէյթանըն ճէմաա'թընտան օլան քիմսէլէրի թէս-
 լիմ էաէճէյիմ , իշիթէ օնլարը էտէճէյիմ քի՝ կէլէ-
 լէր , վէ սէնին ապաղլարընըն էօնիւնտէ սէճտէ զը-
- 10 լալար , վէ պիլէլէր քի՝ պէն սէնի սէվտիմ : Զիւն քի

- սապրըմըն սէօղիւնիւ սազլատըն , պէն տախի սէնի՝
 եէրին իւղէրինտէ սաքին օլանլարը թէճրիւպէ էթ-
 մէյէ՝ պիւթիւն տիւնեանըն իւղէրինէ կէլէճէք օլան
- 11 թէճրիւպէնին սաա՛թընտան սազլայաճաղըմ : Իշթէ
 թէզ կէլիրիմ . սէնտէ օլանը հըֆզ էյլէ , թա քի
- 12 սէնին թաճընը քիմսէ ալմայա : Ղալիպ օլան քիմ-
 սէյի Ալլահըմըն հէյքէլինտէ տիրէք եափաճաղըմ ,
 վէ արթըզ ապա տիշարը չըգմայաճազ տըր . վէ
 ծնուն իւղէրինէ Ալլահըմըն ատընը՝ վէ Ալլահըմ-
 տան կէօքտէն էնէն եէնի Երուսաղէմին էա՛նի Ալ-
 լահըմըն շէհրինին ատընը՝ վէ պէնիմ եէնի ատըմը
- 13 եաղաճաղըմ : Գուլաղը օլան՝ Բուհուն քիլիսաղէթէ
 նէ սէօյլէտիյինի իշիթսին :
- 14 Վէ Լառզիկէտէ օլան քիլիսանըն մէլէյինէ եազ .
 Օլ քի Ամին՝ էմին վէ կէրչէք շահիտ՝ Ալլահըն եա-
- 15 բատըրըշընըն իպթիտասը աըր , պէօյլէ տէր . Սէ-
 նին ա՛մէլլէրինի պիլիրիմ , քի նէ սօղուգ՝ նէ տէ
 սըճազ սըն . քեաչքի սօղուգ՝ եա սըճազ օլա իտին :
- 16 Պունճիլէյին քի ըլըճազ սըն , վէ նէ սըճազ նէ սօ-
- 17 ղուգ սուն , սէնի աղղըմտան գուսաճաղըմ : Չիւն
 տէրսին քի՝ Չէնկին իմ , վէ զէնկինլէնմիշիմ , վէ
 հիչ պիր շէյէ միւհիթաճ տէյիլիմ , վէ պիլմէզ ամն
 քի սէն սէֆիլ վէ զաւլալլը վէ ֆագիր վէ քէօր վէ
- 18 չըփլազ սըն . Սանա նասիհաթ էտէրիմ , քի պէն-
 տէն աթէշտէ զալլ օլմուշ ալթուն սաթուն ալա-
 սըն քի՝ զէնկինլէնէսին , վէ պէյաղ էսվապլար -
 լաւն քի՝ կիյինէսին , վէ սէնին չըփլաղըղընըն
 ա՛յըպը կէօրիւնմէյէ . վէ կէօղլէրինէ սիւրմէք ի-
- 19 չիւն սիւրմէ ալաւն քի՝ կէօրէսին : Պէն հէփ սէվ-
 տիլիմ քիմսէլէրի թա՛գիր ու թէտիպ էտէրիմ . իմ-
- 20 տի զայրէթ էյլէյիպ՝ թէվպէ էթ : Իշթէ գափուտա
 տուրուպ չալարըմ . էյէր պիր քիմսէ սէսիմի իշի-
 տիր տէ՝ գափուլու աչարսա , ծնուն եանընա կի-

- րէճէյիմ, վէ պէն ծնուն իլէ ախշամ թաա'մը հէյէ-
 21 ճէյիմ, օ տա պէնիմ իլէ : Ղալիպ օլան քիմսէյէ
 վէրէճէյիմ քի' պէնիմ իլէ թախթըմտա օթուրա ,
 նիճէ քի պէն տախի զալիպ օլուպ' փէտէրիմ իլէ
 պէրապէր ծնուն թախթընտա օթուրտում իսէ :
 22 Գուլաղը օլան' Բուհուն քիլիսալէրէ նէ սէօյլէտիյիւի
 իշիթսին :

ՊԱՊ 4

- 1 Պու շէյլէրտէն սօնկրա պագտըմ, վէ իշթէ կէօք-
 տէ աշըմըշ պիր գափու վար իտի , վէ պէնիմ ի-
 լէ սէօյլէշէն պօրու սէտասը կիպի իշիթտիյիմ էվ-
 վէքի սէս տէր իտի . Պուրայա չըզ , վէ սանա
 պունտան սօնկրա օլաճագ շէյլէրի կէօսթէրէյիմ :
 2 Վէ տէր ա'գապ Բուհտա օլտում, վէ իշթէ կէօք-
 տէ պիր թախթ գուրուլմուշուտու , վէ թախթըն
 3 իւզէրինտէ պիր օթուրան վար իտի . Վէ օլ օթու-
 րան' կէօրիւնիւշտէ հէշիմ վէ եագուտ թաշընա
 պէնկզէյէն պիր քիմսէ իտի . վէ թախթըն էթրա-
 ֆընտա' կէօրիւնիւշտէ զիւմրիւտէ պէնկզէր էլէ-
 4 յիմաազմա վար իտի : Վէ թախթըն էթրաֆընտա
 եիրմի տէօրթ թախթ վար իտի , վէ թախթլարըն
 իւզէրինտէ կէօրտէ-ճ +է' պէյազ էսվապլար իլէ կի-
 յինմիշ եիրմի տէօրթ իսթիարլար օթուրուլար ի-
 տի , վէ քէնտի պաշլարընտա ալթուն թաճլարը
 5 վար իտի : Վէ թախթտան շիմշէքէր վէ սէսլէր
 վէ կիւրիւլթիւլէր չըզարլար իտի . վէ թախթըն
 էօնիւնտէ հէտի հանան աթէշ մաշալէլէրի վար իտի ,
 6 քի պունլար Ալլահըն հէտի Բուհլարը տըր : Վէ թախ-
 թըն էօնիւնտէ' պիլլուրա պէնկզէր պիր սըրհա
 տէնիզի կիպի վար իտի . վէ թախթըն օրթաաըն-
 տա հէմ թախթըն էթրաֆընտա տէօրթ հայվան
 վար իտի , քի էօնտէն վէ արտտան կէօզլէր իլէ

- 7 տօլու խորէր: Վէ հայվանն պիրինճիս՝ արսլանա պէնկզէր իտի, վէ իքինճի հայվան՝ պուզազոյա պէնկզէր իտի, վէ իւչիւնճիւ հայվանտա առէմ եիւզիւ վար իտի, վէ տէօրտիւնճիւ հայվան՝ ու-
- 8 չան գարթալա պէնկզէր իտի: Վէ տէօրթ հայվանն հէր պիրինիւ չէվիչէվրէտէն ալթը դանատը վար իտի, վէ իչէրտէն կէօզլէր իլէ տօլու խորէր, վէ կիւնտիւզ հէմ կէճէ ըահաթ տուրմայըպ տէրլէր իտի. Ա՛զիզ՝ ա՛զիզ՝ ա՛զիզ տիր ձիւմէյէ գատիր օլան րապպ Ալլահ, օլ քիմ մէվճիւտ իտի, վէ մէվ-
- 9 ճիւտ տիւր, վէ կէլէճէք տիր: Վէ հայվանլար՝ թախթըն իւզէրինտէ օթուրան օլ էպէտլէր էպէտլէրինճէ տիրի օլան Ջաթա համտ վէ ի՛զզէթ վէ
- 10 չիւքը արդ էտինճէ, Նիրմի տէօրթ իխթիարլար թախթըն իւզէրինտէ օթուրանն հուզուրունտա տիւչերլէր, վէ էպէտլէր էպէտլէրինճէ տիրի օլան Ջաթա սէճտէ զըլարլար, վէ թաճլարընը թախթըն
- 11 էօնիւնէ գօյուպ տէրլէր. Նա՛ րապպ՝ համտը վէ ի՛զզէթի վէ գուտրէթի ալմաղա լայըզ սըն. զիրա հէր չէյի սէն եարաթտըն, վէ սէնին իրատէթին իլէ մէվճիւտ տիւրլէր վէ եարատըլտըլար:

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ թախթըն իւզէրինտէ օթուրանն սաղ էլինտէ՝ իչէրիտէն վէ տիշարըտան եազըլմըչ վէ եէտի միւհիւր իլէ միւհիւրլէնմիշ պիր քիթապ կէօր-
- 2 տիւմ: Վէ պիր գուվէթլի մէլէք կէօրտիւմ քի՝ եիւքսէք սէս իլէ նիտա էտէր իտի. Գիթապը աչմաղա վէ օնուն միւհիւրլէրինի սէօքմէյէ քիմ լա-
- 3 յըզ տըր: Վէ եօգարըտա կէօքտէ հէմ եէր իւզէրինտէ վէ եէրին ալթընտա քիթապը աչմաղա՝ եախօտ օնա պագմաղա քիմսէ գատիր տէյիլ իտի:

- 4 Վէ քիթապը աչմաղա եախօտ օնա պաղմաղա քիմ-
սէ լայրդ պուլունմասըղը իչիւն՝ պէն պիր չօգ
- 5 աղլար իտիմ : Վէ իխթիարլարըն պիրի պանա տէ-
տի քի՝ Աղլամա . իշթէ Յուդանըն սըպթընտան օ-
լան Արսլան՝ Դաւիթին Քէօթիւ՝ քիթապը աչմաղա
վէ օնուն եէտի միւհիւրլէրինի սէօքմէյէ զալիպ
- 6 կէլտի : Վէ թախթըն վէ տէօրթ հայվանըն արա-
սընտա վէ իխթիարլարըն արասընտա տուրան պօ-
ղաղլանմը զիպի պիր Գուզու կէօրաիւմ, քի եէտի
պուխուզու վէ եէտի կէօզիւ վար իտի , քի պուն-
լար՝ Ալլահըն պիւթիւն եէրէ կէօնտէրիլէն եէտի
- 7 Բուհու տուր : Վէ օ կէլիպ՝ թախթըն իւզէրինտէ
- 8 օթուրանըն սաղ էլինտէն քիթապը ալտը : Վէ քի-
թապը ալընճա , օլ տէօրթ հայվան վէ եիրմի տէօրթ
իխթիար Գուզունուէն էօնիւնէ տիւշտիւլէր , վէ հէր
պլրինին թանպուրլարը՝ վէ պուխուրլար իլէ տօ-
լու ալթուն քեասէլէրի վար իտի , քի պունլար
- 9 ա՛ղիզլէրին տուալէրի տիր : Վէ պիր եէնի թէս-
պիհ օգուլուպ տէրլէր . Քիթապը ալմաղա վէ օ-
նուն միւհիւրլէրինի աչմաղա լայրդ սըն . չիւն քի
պօղաղլանտըն , վէ գանըն իլէ պիզի Ալլահա՝ հէր
գապիլէտէն վէ տիւտէն վէ գափմտան վէ թայի-
- 10 Ֆէտէն սաթուն ալտըն , Վէ պիզի Ալլահըմըզա փա-
տիշահլար վէ քեահինլէր էյլէտին . վէ եէրին իւ-
- 11 զէրինտէ փատիշահլըզ սիւրէճէյիզ : Վէ պազտըմ ,
վէ թախթըն հէմ հայվանլարըն վէ իխթիարլարըն
էթրաֆընտա չօգ մէլէթլէր սէսի իչիթտիմ . վէ օն-
լարըն սայըսը օն պինլէրճէ օն պինլէր՝ վէ պինլէր-
- 12 ճէ պինլէր իտի . Վէ պէօյիւք սէս իլէ տէրլէր ի-
տի . Պօղաղլանմը օլան Գուզու՝ գուտրէթի վէ
զանիմէթի վէ իլմի վէ գուվիլէթի վէ ի՛զգէթի վէ
համաը վէ պէրէքէթի գապուլ էթմէյէ լայրդ տըր :
- 13 Վէ կէօքտէ հէմ եէրտէ վէ եէրին ալթընտա յօլան

հէր մախլուգու՝ վէ տէնիզտէ օլանլարը՝ հէմ օնլարտա օլան ճիւմլէսինի իշիթտիմ, քի տէրլէր իտի . թախթըն իւզէրինտէ օթուրանա վէ Գուզուլա մախսուս տուր պէրէքէթ վէ ի՛զգէթ վէ համտ
 14 վէ գուտրէթ՝ էպէտլէր էպէտլէրինճէ : Վէ տէօրթ հայվանլար տէրլէր իտի . Ամին . վէ եիրմի տէօրթ իխթիարլար տիւշիւպ սէճտէ գըլտըլար :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ պազտըմ քի՝ Գուզու եէտի միւհիւրլէրտէն իւքինի աչտըզը գէման , տէօրթ հայվանլարտան պիրինի կիւրիւթիւ սէսի կիպի իշիթտիմ քի՝ տէտի . Կէլ , վէ պազ : Վէ պազտըմ , վէ իշթէ պիր պէյազ աթ , վէ օնուն իւզէրինտէ օթուրանն պիր եայը վար իտի . վէ օնա պիր թաճ վէրիտի , վէ զալիպ օլարագ՝ հէմ զալիպ օլմագ իշիւն չըգտը :
- 2 Վէ իքինճի միւհիւրիւ աչտըզը գէման , իքինճի հայվանը իշիթտիմ քի՝ տէտի . Կէլ : Վէ գըզըլ պիր զայրի աթ չըգտը . վէ իւզէրինտէ օթուրան քիմս սէյէ՝ եէրտէն սէլամէթի ալմաղա հէ-թէ-թէ վէրիտի , թա քի պիրի պիրինի գաթլ էտէլէր . վէ օնա պիր պէօլիւք գըլըճ վէրիտի :
- 3 Վէ իւշիւնճիւ միւհիւրիւ աչտըզը գէման , իւշիւնճիւ հայվանը իշիթտիմ քի՝ տէտի . Կէլ , վէ պազ . վէ պազտըմ , վէ իշթէ պիր գարա աթ , վէ իւզէրինտէ օթուրանն էլինտէ պիր թէրազը վար
- 6 իտի : Վէ տէօրթ հայվանն արասընտա պիր սէս իշիթտիմ , քի տէր իտի . Պուղտայըն շինիյի պիր տինարա՝ վէ արփանն իւշ շինիյի պիր տինարա օլա . վէ գէյթուն եաղընա հէմ շարապա զարար վէրմէյէսին :
- 7 Վէ տէօրտիւնճիւ միւհիւրիւ աչտըզը գէման ,

- տէօրտիւնճիւ հայվանըն սէսինի իշխութիւմ քի՝ տէ-
 8 տի. կէլ, վէ պագ: Վէ պագտում, վէ իշխէ պիր
 սարը արթ, վէ ծնուն իւղէրինէ օթուրան քիմսէնին
 ատը Էօլիւմ խտի, վէ ճէհէնէմ ծնուն արտընճա
 պէրապէրինճէ կիտէր խտի. վէ ծնա ետրին պիր
 րուպո՛ւ իւղէրինէ հիւքիւմէթ վէրիլտի քի՝ գըլըճ
 իլէ վէ աճլըգ իլէ վէ էօլէթ իլէ վէ ետրին ճանա-
 վարարը վատիթասի իլէ էօլտիւրէ:
- 9 Վէ պէշինճի միւհիւրիւ աշտըղը գէման, Ալլա-
 հըն սէօղիւ իշիւն վէ քէնտիլէրին շէհատէթի իշիւն
 զաթլ օլունմուշլարըն ճանլարընը մէզպահըն ալթըն-
- 10 տա կէօրտիւմ: Վէ հիւքսէք սէս իլէ չաղըրըս
 տէրէր խտի. Նէշէյտէք՝ հա՛ ա՛ղիզ վէ կերչէք
 Էֆէնտիւմ՝ շէրաա՛թ կէօրմէզսին, վէ ետրին իւղէ-
 րինտէ սաքին օլանլարտան պիզիմ գանըմըղըն ին-
- 11 ինթիզամընը ալմագսըն: Վէ ծնլարըն հէր պիրինէ
 պէյազ էսվապ վէրիլտի, վէ ծնլարա տէնիլտի քի՝
 տահա պիր գէման րահաթլանալար, թա ծնլար կիպի
 էօլտիւրիւլէճէք օլան ծնլարըն գուլտաշլարը վէ
 գարնտաշլարը տախի թէքմիլ օլանատէք:
- 12 Վէ ալթընճը միւհիւրիւ աշտըղը գէման, պագ-
 տում. վէ պիր պէօյիւք գէլգէլէ օլտու, վէ կիւնէշ
 գըլտան պիր չուկ կիպի գարա օլտու, վէ պիւթիւն
- 13 այ գան կիպի օլտու. Վէ կէօյիւն երլտըղլարը՝
 պէօյիւք րիւզկեարտան սալլանան ինճիր աղաճը
 քէնտի խաճ ինճիրլէրինի աթտըղը կիպի՝ ետրէ տիւշ-
- 14 տիւլէր. Վէ կէօք պիր պիւքիւլիւր թօմար կիպի
 չէքիլտի, վէ հէր տաղ վէ ատա՝ ետրէրինտէն գը-
- 15 մըլտանտըլար. Վէ ետրին փատիշահլարը հէմ քի-
 պարլէր վէ պինպաշըլար վէ զէնկինլէր վէ գուվ-
 վէթ սահիպլէրի՝ հէմ հէր գուլ վէ հէր աղատըր
 քիմսէ՝ քէնտիլէրինի մաղարալարա վէ տաղլարըն
- 16 գայալարընա կիզլէտիլէր. Վէ տաղլարա հէմ գայա-

լարա տէրէր իտի . իւզէրիմիզէ տիւշիւն , վէ պիզի՝
 թախթըն իւզէրինտէ օթուրանըն հուզուրունտան
 17 վէ Գուզունուն զազապընտան կիզլէին . Զիրա
 օնուն զազապընըն ա՛ղիմ կիւնիւ կէլտի , վէ քի՛մ
 տայանա պիլիր :

ՊԱՊ 7

1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա՝ տէօրթ մէլէք կէօր-
 տիւմ քի՛ հէրին տէօրթ քէօշէսինտէ տուրուպ՝ հէ-
 րին տէօրթ ըիւզկեարլարընը թութարլար խաի . թա
 քի հէրին իւզէրինէ վէ տէնիզին իւզէրինէ՝ վէ հիջ
 2 պիր աղաճըն իւզէրինէ ըիւզկեար էսմէյէ : Վէ պիր
 զայրի մէլէք կէօրտիւմ , քի կիւնէշին սօղտուզու-
 թարաֆտան չըգրպ՝ օնտա տիրի Ալլահըն միւհիւ-
 ըիւ վար խաի , վէ հէրէ հէմ տէնիզէ զիյան վեր-
 մէյէ հիւքիւմէթ վէրիլէն օլ տէօրթ մէլէյէ եիւք-
 3 սէք սէս իլէ չաղըրըպ՝ տէտի . թա պիզ Ալլահը-
 մըզըն գուլլարընը ալնլարը իւզէրինէ միւհիւրլէյին-
 ճէյէտէք՝ հէրէ վէ տէնիզէ՝ վէ աղաճլարա զիյան
 4 վէրմէն : Վէ միւհիւրլէնմիլլէրին սայրսընը իշիթ-
 տիւմ . Իսրայէլ օղուլլարընըն հէփ սըպթլարընտան
 եիւզ գըրզ տէօրթ պին քիմսէ միւհիւրլէնմիլլ խաի :
 5 Յուգա սըպթընտան՝ օն իքի պին քիմսէ միւհիւր-
 լէնմիլլ խաի . Ռուբէն սըպթընտան՝ օն իքի պին
 քիմսէ միւհիւրլէնմիլլ խաի . Գադ սըպթընտան՝ օն
 6 իքի պին քիմսէ միւհիւրլէնմիլլ խաի . Ասեր սըպ-
 թընտան՝ օն իքի պին քիմսէ միւհիւրլէնմիլլ խաի .
 Նեփթաղիմ սըպթընտան՝ օն իքի պին քիմսէ միւ-
 հիւրլէնմիլլ խաի . Մանասէ սըպթընտան՝ օն իքի
 7 պին քիմսէ միւհիւրլէնմիլլ խաի . Շմաւոն սըպթըն-
 տան՝ օն իքի պին քիմսէ միւհիւրլէնմիլլ խաի . Դեւի
 սըպթընտան՝ օն իքի պին քիմսէ միւհիւրլէնմիլլ

- իտի . Իսաքար սրպթընտան՝ օն իբի պին քիմսէ
 8 միւհիւրլէնմիշ իտի . Զարուղոն սրպթընտան՝ օն
 իբի պին քիմսէ միւհիւրլէնմիշ իտի . Յովսէփ սրպ-
 թընտան՝ օն իբի պին քիմսէ միւհիւրլէնմիշ իտի .
 Յենիաւմին սրպթընտան՝ օն իբի պին քիմսէ միւ-
 հիւրլէնմիշ իտի :
- 9 Պու շէլէրաւէն սօնկրա պագտըմ, վէ իշթէ պիր
 չօգ գալապալըգ քի՝ օնու սայմաղա հիշ քիմսէ գա-
 տիր տէյիլ իտի , +է հէր թա՛յիֆէտէն վէ գապիլէ-
 լէրտէն վէ գալմլարտան վէ տիլլէրտէն օլ-ա՝ թախ-
 թըն էօնիւնտէ վէ Գուզուհուն էօնիւնտէ՝ պէյաղ
 էսվապլար կիյինմիշ՝ տուրուրլար ըտը , վէ էլլէրին-
- 10 տէ խուրմա տալլարը վար իտի : վէ եիւքսէք սէս
 իլէ չաղըըդ տէրլէր իտի . Խէլաս՝ թախթըն իւ-
 ղէրինտէ օթուրան Ալլահըմըղա վէ Գուզույա մախ-
- 11 սուս տուր : վէ հէփ մէլէքլէր թախթըն վէ իւ-
 թիարլարըն վէ տէօրթ հայլանըն էթրաֆընտա տու-
 րուրլար իտի , վէ թախթըն էօնիւնտէ եիւզլէրի
 իւզէրինէ տիւշտիւլէր , վէ Ալլահա սէճտէ գըրըս
- 12 տէտիլէր . Ամին . էպէտլէր էպէտլէրինճէ պէրէքէթ
 վէ համա վէ իլմ վէ շիւքր վէ ի՛գգէթ վէ գուտ-
 րէթ վէ գուզլէթ Ալլահըմըղա մախսուս տուր .
- 13 Ամին : վէ իխթիարլարտան պիրի ճէվապ էտիպ՝
 պանա տէաի . Պէյաղ էսվապլարը պու կիյինմիշ
 քիմսէլէր քիմլէր տիր , վէ նէրէտէն կէլտիլէր :
- 14 վէ օնա տէտիւ . Եա՛ էֆէնտիւմ՝ սէն պիլիրսին .
 վէ պանա տէտի քի՝ Պուշլար պէօյիւք սըլլէթտէն
 կէլէնլէր տիր . վէ էսվապլարընը եայգատըլար , վէ
- 15 օնլարը Գուզուհուն գանընտա աղարթտըլար : Պու-
 հուն իշիւն Ալլահըն թախթը հուզուրուհտա տըր-
 լար , վէ օնա՝ օնուն հէյքէլինտէ կիւնտիւզ վէ կէճէ
 խըզմէթ էտէրլէր . վէ թախթըն իւզէրինտէ օթու-
- 16 րան՝ օնլարըն արասընտա սաքին օլաճագ : Արթըգ

ածըգմայածազլար, վէ արթըզ սուսամայածազլար,
 վէ օնլարըն իւզէրինէ կիւնէշ՝ վէ հիւ պիր հերա-
 17 րէթ ապա տիւշմէյէճէք. Զիրա թախթըն օրթա-
 որնտա օլան Գուզու՝ օնլարը կիւտէճէք, վէ օն-
 լարը սուլարըն հայաթ փունկարլարընա գուլազուղ-
 լայածազ. վէ Ալլահ օնլարըն կէօզլէրինտէն ճիւմէ
 կէօզեաշընը սիլէճէք տիր:

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ եէտինճի միւհիւրիւ աշտըզը զէման, կէօք-
 տէ եարըմ սաաթ դատար սիւքիւթ օլտու:
- 2 Վէ Ալլահըն հուզուրունտա տուրան եէտի մէ-
 լէքլէրի կէօրտիւմ, վէ օնլարա եէտի պօրու վէ-
- 3 րիլտի: Վէ պիր զայրի մէլէք կէլտի, վէ օնուն
 պիր ալթուն պուխուրտանը օլուալ՝ մէզպահըն եա-
 նընտա տուրտու: վէ օնա չօզ պուխուրլար վէ-
- րիլտի, թա քի ճիւմէ աղիզլէրին տուալէրի իլէ
 թախթըն էօնիւնտէ օլան ալթուն մէզպահըն իւ-
- 4 զէրինտէ ա՛րզ էյլէյէ: Վէ պուխուրլարըն տիւմանը
 աղիզլէրին տուալէրի իլէ մէլէյին էլինտէն Ալլա-
- 5 հըն հուզուրունա չըզտը: Վէ մէլէք պուխուրտանը
 ալըալ՝ օնու մէզպահըն աթէշինտէն տօլտուրտու,
 վէ եէրէ աթտը: վէ սէտալար հէմ կիւրիւլթիւէր
- 6 վէ չիմէքլէր վէ զէլղէլէ օլտու: Վէ եէտի պօրու-
 լարը թութան եէտի մէլէքլէր՝ պօրու չալմազա
 քէնտիլէրինի հազըրլատըլար:
- 7 Վէ պիրինճիսի պօրույու չալտը, վէ դան իլէ
 դարըշըզ տօլու վէ աթէշ կէլիպ եէրէ աթըլար:
 վէ եէրին իւշ փայընըն պիրի եանտը, հէմ աղած-
 լարըն իւշ փայընըն պիրի եանտը, հէմ հէր եէշիլ
 օթ հանտը:
- 8 Վէ իքինճի մէլէք պօրույու չալտը, վէ աթէշտէ

- Թուժուչմուշ պէօյւք տաղ կիպի ղեր շէյ տէնիդէ աթըլտը , վէ տէնիդին իւչ փայընըն պիրի դան 9 օլտու . վէ ճանը օլանլարտան տէնիդտէքի մախլուգաթըն իւչ փայընըն պիրի էօլտիւ , վէ կէմիւլէրին իւչ փայընըն պիրի թէլէֆ օլտու :
- 10 վէ իւչինճիւ մէլէք պօրույու չալտը , վէ կէօքտէն՝ մաշալէ կիպի եանար պիր պէօյիւք երլտըղ տիւշտիւ , վէ ըրմաղլարըն իւչ փայընըն պիրի իւղէրինէ հէմ սու փունկարլարընըն իւղէրինէ տիւշտիւ :
- 11 սիւ : վէ օլ երլտըղըն աաընա ֆէլին տէնիր , վէ սուլարըն իւչ փայընըն պիրի փէլինէ տէօնէր . վէ սուլարտան չօգ աաէմ էօլտիւ , չիւն քի աճը օլտուլար :
- 12 վէ տէօրտիւնճիւ մէլէք պօրույու չալտը , վէ կիւնէշին իւչ փայընըն պիրի հէմ այըն իւչ փայընըն պիրի վէ երլտըղլարըն իւչ փայընըն պիրի վուրուլտու , շէօյէ քի ծնլարըն իւչ փայընըն պիրի դարարա , վէ կիւն իւչ փայընըն պիրի բշըգ վէրմէյէ , քէզալիք կէճէ տախի :
- 13 վէ պադարմ , վէ կէօք օրթատընտա ուչան պիր դարթալ իշիթտիւմ , քի եիւքսէք սէս իլէ տէր իտի . վաճ՝ վաճ՝ վաճ կէրին իւղէրինտէ սաքին օլանլարա՝ պօրու չալաճազ օլան իւչ մէլէքլէրին պօրուսուհուն պազի սէտալարըն սէպէպինտէն :

ՊԱՊ 9

- 1 վէ պէլինճի մէլէք պօրույու չալտը , վէ կէօքտէն կէրին իւղէրինէ տիւշմիւշ պիր երլտըղ կէօքտիւմ , վէ ծնա տիպսիզ գույունուն անախթարը
- 2 վէրիլտի : վէ տիպսիզ գույույու աչտը , վէ գույունտան՝ պէօյիւք քիւլխան տիւմանը կիպի պիր տիւման չըգտը . վէ գույունուն տիւմանընտան կիւնէշ

- 3 հէմ հալա դարարտը : Վէ տիւմանտան եերէ չէ-
քիրկէլէր չըգտըլար . վէ ծնլարա՝ եերին աճրէպ-
լէրինտէ օլան հիւքիւմէթ կիպի՝ հիւքիւմէթ վէ-
- 4 բիլտի : Վէ ծնլարա տէնիլտի քի՝ եերին օթուհա՝
վէ հիչ պիր եէշիլիյէ՝ հէմ հիչ պիր աղաճա զլյան
վէրմէյէլէր , իլլա ալլարը իւզէրինտէ Ալլահն միւ-
- 5 հիւրիւ օլմայան ատէմլէրէ : Վէ ծնլարա հէ-+հէ-ձէթ
վէրիլտի քի՝ ծնլարը էօլտիւրմէյէլէր , իլլա ծնլար
պէշ այ իսքէնճէ չէքէլէր . վէ ծնլարն իսքէնճէսի՝
աճրէպին ատէմի վուրտուզու զէման օլան իսկէն-
- 6 ճէսի կիպի տիր : Վէ օլ կիւնլէրտէ ատէմլէր էօ-
լիւմիւ արայաճաղլար , ամմա ծնու պուլմայաճաղ-
լար . վէ էօլմէյէ արզուլայաճաղլար , ամմա էօլիւմ
- 7 ծնլարտան դաչաճաղ տըր : Վէ չէքիրկէլէրին պէնկ-
զէյիշի՝ ճէնկէ հազըրլանմըշ աթլարա պէնկզէր իտի ,
վէ պաշլարընտա՝ ալթուհտան թաճլար կիպի վար
- 8 իտի , վէ եիւզլէրի ատէմ եիւզլէրի կիպի իտի , Վէ
դարը սաշը կիպի սաշլարը վարըտը , վէ տիշլէրի
- 9 արպլան տիշի կիպի իտի . Վէ ծնլարըն՝ տէմիրտէն
զըրիւլար կիպի զըրիւլարը վար իտի . վէ զանաա-
լարընն սէտաաը՝ ճէնկէ սէյիրտէն չօղ աթլար ա-
- 10 բապալարը սէտաաը կիպի իտի : Վէ աճրէպլէրէ
պէնկզէր գույրուզլարը վար իտի , վէ ծնլարըն գույ-
րուզլարընտա տիքէյլէրի վար իտի . վէ ծնլարըն
հիւքիւմէթի ատէմլէրէ պէշ այ դարար վէրմէք իտի :
- 11 Վէ իւզէրլէրինտէ օլան ծնլարըն փատիշահը՝ տիպ-
սիզլիյին մէլէյի իտի . ծնուն ատը Իպրանիճէ Ա-
բաղան վէ Եունան տիլինտէ Ապողղիոն Եւ՝նի հէ-
- 12 ւ+ Եպիճի տիր : Վայըն պիրի կէշտի . իշթէ պուն-
տան սոնկրա իքի վայ տահա կէլիր :
- 13 Վէ ալթընճը մէյէք պօրույու չալուը , վէ Ալլա-
հն էօնիւնտէ օլան ալթուն մէզպահն տէօրի
- 14 պուխուզունտան պիր սէս իշիթտիւմ , Գի պօրույու

- Թուխան ալթընճը մէլէյէ տէրիտի . Պէօյիւք ըր-
 մագ Եփրատտա պաղլը օլան տէօրթ մէլէքլէրի
 13 չէօլ : Վէ տէօրթ մէլէքլէր չէօզիւլտիւ, ծնւար քի՝
 սաաթ վէ կիւն վէ այ վէ երլ իչիւն հազըրլան-
 մըչլար իտի, թա քի ատէմլէրին իւչ փայընն պի-
 16 րինի էօլտիւրէլէր : Վէ աթլը սօքէրին սայըսը
 իքի քէրէ ծն պինլէրճէ ծն պին իտի . վէ ծնւա-
 17 րնն սայըսընը իչիթտիմ : Վէ վահիտէ աթլարը վէ
 իւզէրլէրինտէ օթուրանլարը պէօյէ կէօրտիւմ, քի
 աթէշի վէ սիւնպիւլի վէ քիպրիթի գըրիւլարը վար
 իտի, վէ աթլարըն պաշլարը արպան պաշլարը կիպի
 իտի, վէ ազըզլարընտան աթէշ վէ թիւթիւն վէ
 18 քիպրիթ չըզար իտի : Պու իւչ պէլատէն՝ Էւնէ
 ծնւարըն ազըզլարընտան չըզան աթէշտէն վէ թիւ-
 թիւնտէն վէ քիպրիթտէն՝ ատէմլէրին իւչ փայը-
 19 նըն պիքի էօլտիւրիւլտիւ : Զիրա օլ աթլարըն հիւ-
 քիւմէթի ազըզլարընտա վէ գոյրուզլարընտա տըր .
 չիւն քի ծնւարըն գույրուզլարըն երլանլարա պէնկ-
 զէմէյիլէ՝ պաշլարը օլուպ՝ ծնւար իլէ զարար վէ-
 20 րիքլէր : Վէ պու պէլալարտան էօլտիւրիւլմէյէն
 պապի ատէմլէր՝ քէնտի էլլէրինյին ա՛մէլլէրինտէն
 թէվպէ էթմէտիլէր, թա քի չէյթանլարա՝ վէ ալ-
 թուն հէմ կիւմիւշ վէ պագըր վէ թաշ վէ ազաճ
 փութլարա սէճտէ էթմէյէլէր, քի ծնւար կէօրմէյէ
 եա իչիթմէյէ եա եիւրիւմէյէ գատիր տէյիլ տիր .
 21 Հէմ քէնտի գաթլլէրինտէն վէ սիհիւրլէրինտէն վէ
 գինալարընտան վէ խըրսըզլըզլարընտան թէվպէ
 էթմէտիլէր :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պուլութ իլէ կիլինմիշ կէօքտէն էնէն գուվ-
 վէթլի պիր զայրի մէլէք կէօրտիւմ, վէ էլէյիմսաղ-

- մա ծնուն պաշը իւզէրինտէ իտի, հէմ երւզիւ կիւ-
նէշ կիպի, վէ այազլարը արթէշ տիրէքէրի կիպի
2 իտի : Վէ էլինտէ՝ աշըմըշ պիր քիւշիւք քիթապ
վար իտի : վէ սազ այազընը տէնիզլին իւզէրինէ՝
3 սօլունու իսէ եէրին իւզէրինէ գօտու : Վէ պիր
կիւքսէք սէս իլէ պազըրտը, արսլանըն պէօյիւր-
տիւյիւ կիպի : վէ պազըրտըղընտա եէտի կիւրիւլ-
4 թիւէր քէնտի սէտալարը իլէ սէօյէտիւէր : Վէ
եէտի կիւրիւլթիւէր քէնտի սէտալարը իլէ սէօյ-
լէտիքսէ, պէն եազաճազ օլտուժ, վէ կէօքտէն
պիր սէս իշիթտիւմ, քի տէր իտի : Եէտի կիւրիւլ-
թիւէրին սէօյէտիքէրինի միւհիւրլէ, վէ ծնալը
5 եազմա : Վէ օլ տէնիզլին իւզէրինտէ հէմ եէրին
իւզէրինտէ տուրուր կէօրտիւյիւմ մէլէք՝ սազ է-
6 լինի կէօյէ գալարըտը : Վէ կէօյիւ հէմ ծնտա օլան
շէյլէրի վէ եէրի հէմ ծնտա օլան շէյլէրի՝ վէ տէ-
նիզի հէմ ծնտա օլան շէյլէրի եարատան՝ էպէտլէր
էպէտլէրինճէ Եաշայան իլէ եէմին էթտի, քի ար-
7 թըզ գէման օլմայաճազ տրը : Իլլա եէտինճի մէ-
լէյին սէտասընըն կիւնիլէրինտէ՝ ծնուն պօրու չա-
լաճազը գէման՝ օլ տէմ Ալլահըն սըրըր թէքմիլ
օլաճազ, նիճէ քի քէնտի գուլլարը փէյզամպէրլէրէ
միւլթտէ էթտի իսէ :
- 8 Վէ օլ կէօքտէն իշիթտիլիւմ սէս՝ կինէ պէնիւմ
իլէ սէօյէշիւլ տէր իտի : Կիթ՝ տէնիզլին իւզէրին-
տէ վէ եէրին իւզէրինտէ տուրան մէլէյին էլինտէ
9 աշըմըշ օլան քիւշիւք քիթապը ալ : Վէ մէլէյէ
կիտիւլ՝ ծնա տէտիւմ : Պանա պու քիւշիւք քիթապը
վէր : վէ պանա տէտի քի՝ Ալ, վէ ծնու եէ, վէ
սէնին գարնընը աճըլանտըրաճազ, ամմա ազըղնտա՝
10 պալ կիպի թաթլը օլաճազ : Վէ օլ քիւշիւք քի-
թապը մէլէյին էլինտէն ալտըմ, վէ ծնու եէտիւմ,
վէ ազըղնտա պալ կիպի թաթլը իտի : ամմա ծնու

11 Եւ տիկնիմ զէման՝ զարնում աճրլանտը : Վէ պանա տէտի . Սանա կէրէք տիր քի՝ չօգ դավմար վէ թայիֆէլէր վէ տիլլէր վէ փատիշահար խուսուսունտա երինէ փէյղամպէրլիք էտէսին :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ պանա՝ ա՛սայա պէսկզէր պիր դամըշ վէրիլտի . վէ մէլէք տուրուպ տէր խոի քի՝ Գալզ , վէ Աւլահըն հէքէլինի վէ մէղպահը վէ ճնտա սէճտէ
- 2 էտէնլէրի էօլշ : Վէ հէքէլին տիշարըսընտա օլան ալլույու տիշարըյա պրազ , վէ ճնու էօլշմէ , զիրա թայիֆէլէրէ վէրիլտի , վէ ա՛ղիզ շէհրի զըրզ իքի
- 3 այ այազ ալթընա ալաճաղար : Վէ իքի շահիտիմէ հէ-է-հէի վէրէճէյիմ , վէ ճնլար չուլլար կիյլնիշ՝ պին իքի երւզ ալթմըշ կիւն փէյղամպէրլիք էտէ-
- 4 ճէքլէր : Պունլար՝ եէրին Բապպընըն հուզուրուստա տուրան իքի զէյթուն աղաճը վէ իքի շամ՝
- 5 տան տըր : Վէ էյէր ճնլարա պիր քիմսէ զարար վէրմէք խթէրսէ , ճնլարըն աղզընտան աթէշ չըզըպ՝ ճնլարըն աիւշմէնլէրինի թէլէֆ էտէր . վէ էյէր ճնլարա պիր քիմսէ զարար վէրմէք խթէրսէ , ճնա կէրէք տիր քի՝ պու վէճհ իլէ էօլտիւրիւլէ :
- 6 Պունլարըն հիւքիւմէթի վար քի՝ կէօյիւ գափատալար , թա քի ճնլարըն փէյղամպէրլիքլէրի կիւնլէրինտէ եաղմուր եաղմայա . հէմ սուլարըն իւզէրինէ հիւքիւմէթլէրի վար , քի ճնլարը գանա տէճնտէրէլէր , վէ հէր խթէտիքլէրի զէման՝ եէրի հէր
- 7 պէլա իլէ վուրալար : Վէ քէնտի շէհատէթլէրինի թէքմիլ էթտիքլէրի զէման՝ տիպսիզլիքտէն չըզան ճանալար ճնլար իլէ ճէնք էտէճէք , վէ ճնլարը եէ-
- 8 նէճէք , վէ ճնլարը դաթլ էտէճէք : Վէ ճնլարըն ճէտէտլէրի՝ օլ պէօյիւք շէհրին մէյտանընտա էա-

- Բաճ-գլուր, քի ծնա բուհանիծէ Սողոմ վէ Մըսըր
 տէնիլիւր, քի ծնլարն Բապպը տախի օրատա խաչա
 9 չըգարըլուր, վէ գաւմարտան հէմ գապիլէլէրտէն
 վէ տիլլէրտէն վէ թայիֆէլէրտէն՝ ծնլարն ճէսէտ-
 լէրինի իւչ պուչուգ կիւն սէյր էտէճէքլէր, վէ ճէ-
 սէսլէրինի մէզարա գօնուլմաղա պրագմայաճագ-
 10 լար: վէ եէրին իւզէրինտէ սաքին օլանլար՝ ծն-
 լարտան էօթիւրիւ չազ ու մէսրուր օլաճաղար,
 վէ պիրի պիրինէ հէտիլէլէր կէծնտէրէճէքլէր. չիւն
 քի պու իքի փէյղամպէրլէր՝ եէրին իւզէրինտէ սա-
 քին օլանլարա իւքէնճէ վէրտիլէր:
 11 վէ իւչ պուչուգ կիւնտէն սօնկրա՝ ծնլարն ի-
 չինէ Ալլահ թարաֆընտան հայաթ բուհու կիրտի,
 վէ այաղլարը իւզէրինտէ տուրտուլար, վէ ծնլարը
 կէօրէնլէրին իւզէրինէ պէօյիւք գօրգու տիւշտիւ:
 12 վէ կէօքտէն պիր պէօյիւք սէս իշիթտիլէր, քի
 ծնլարա տէր իտի. Պուրայա չըզըն. վէ ծնլար պիր
 պուլութ իլէ կէօյէ չըգարըլար, վէ ծնլարն տիւշ-
 13 մէնլէրի ծնլարը կէօրտիւլէր: վէ օլ սաաթտա պիր
 պէօյիւք զէլզէլէ օլտու, վէ շէհրին օն փայընըն
 պիրի տիւշտիւ. վէ զէլզէլէտէ՝ եէտի պին նուֆուս
 ատէմ էօրտիւրիւտիւ. վէ գալանլար գօրգու իլէ
 տօլտուլար, վէ կէօյիւն Ալլահնա համա էթտիլէր:
 14 Իքինճի վայ կէչտի. իշթէ իւչիւնճիւ վայ թէզ
 կէլիւր:
 15 վէ եէտինճի մէլէք պօրուլու չալուր, վէ կէօքտէ
 պէօյիւք սէսլէր օլտու, քի տէրլէր իտի. Տիւնեանըն
 փատիչահլըզը՝ Բապպըմըզըն վէ ծնուն Գրիստոսու-
 նուն օլտու, վէ էպէտլէր էպէտլէրինճէ փատիչահլըզ
 16 սիւրէճէք: վէ օլ եիրմի տէօրթ իիթիարլար՝ քի Ալլա-
 հըն հուգուրունտա թախթլարը իւզէրինտէ օթու-
 բուրլար ըտը՝ եիւզլէրի գօյուն տիւշտիւլէր, վէ Ալլա-
 17 հա սէճտէ գըլըպ, տէտիլէր. Եա՛ սէն քի մէվճիւտ սիւն

- վէ մէվճիւտ իտին՝ ձիւմէյէ գատիր Բապպ Ալլահ՝
սանա չիւքր էտէրիդ, քի պէօյիւք գուտրէթինի ալ-
- 18 տըն, վէ փատիշահլրգ սիւրտին : Վէ թալիֆէլէր
ղազասլանտըլար, վէ սէնին զազասլըն՝ վէ էօլիւլէրին
վազթը կէլտի քի մուհաքէմէ օլունալար, վէ գուլ-
լարըն փէյղամպէրլէրէ վէ ա'զիզլէրէ՝ վէ սէնին ատըն-
տան գօրգանկարա՝ քիւչիւքլէրէ վէ պէօյիւքլէրէ՝ էճ-
րինի վէրէսին, վէ եէրի պօզանկարը պօզաւըն :
- 19 Վէ կէօքտէ Ալլահըն հէյքէլի աչըլտը, վէ ծնուն
հէյքէլինտէ՝ ծնուն ա'հտընըն սանտըղը կէօրիւն-
տիւ . վէ շիմէքլէր հէմ սէսլէր վէ կիւրիւլթիւլէր
վէ զէլղէլէ վէ պէօյիւք տօլու օլտու :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ կէօքտէ պիր պէօյիւք ա'լամէթ կէօրիւն-
տիւ, պիր դարը կիւնէշի կիլինմիշ իտի, վէ այ՝ օ-
նուն աչազլարը ալթընտա իտի, վէ պաչընտա օն
- 2 իքի երլտըզտան պիր թաճ վար իտի : Վէ համիլէ
օլուպ պաղըրըր իտի, չիւն քի տօղուրմաղա աղըր
վէ իսքէնճէ չէքմէքտէ իտի :
- 3 Վէ կէօքտէ պիր զայրի ա'լամէթ կէօրիւնտիւ,
վէ իշթէ պիր պէօյիւք գըզըլ աժտէրհա քի եէտի
պաչը վէ օն պույնուզու վար իտի . վէ պաչլարը
- 4 իւզէրինտէ եէտի թաճ վար իտի : Վէ ծնուն գույ-
րուզու՝ կէօյիւն երլտըզլարընըն իւչ փայըն պիրի-
նի սիւրիւքլէյիպ օնլարը եէրէ աթտը . վէ օլ աժ-
տէրհա օլ տօղուրաճազ օլան դարընըն էճիւնտէ
տուրուրուտու, թա քի տօղուրտուզու զէման օ-
- 5 նուն էվլատընը եէյէ : Վէ պիր էրքէք էվլատ տօ-
ղուրտու, քի օ՝ հէփ թայիֆէլէրի տէմիր ա'սա իլէ
կիւտէճէք . վէ ծնուն էվլատը Ալլահըն եանընա վէ
- 6 օնուն թախթընըն եանընա գափըլտը : Վէ դարը չէօ-

լէ գաշտը , օրացա քի Ալլահտան հազըրլանմըշ մահալ վար իտի , թա քի ծնու օրատա՝ պին իքի երևզ ալթմըշ կիւն պէսլէյէլէր :

- 7 վէ կէօքտէ ճէնք օլտու . Միքայէլ վէ ծնուն մէլէքլէրի աժտէրհա իլէ ճէնք էթտիլէր . հէմ աժտէրհա վէ ծնուն մէլէքլէրի ճէնք էթտիլէր , վէ
- 8 զալիպ օլմատըլար , Հէմ կէօքտէ արթըզ ծնտըա
- 9 մահալ պուլունմատը : վէ օլ պէօյիւք աժտէրհա աթըլտը՝ օլ գատիմ երլան՝ օլ իպլիս տէնիլէն՝ վէ օլ չէյթան քի պիւթիւն տիւնեսայը ալտատը՝ եերէ աթըլտը , հէմ ծնուն մէլէքլէրի պիլէսինճէ աթըլ-
- 10 տըլար : վէ կէօքտէ պիր պէօյիւք սէս իշիթտիմ , քի տէր իտի . Շիմտի՝ խէլաս վէ գուվլէթ վէ Ալլահըմըզըն փատիշահըզը վէ ծնուն Քրիստոսու ծնուն հիւքիւմէթի կէլտի . զիրա գարնտաշլարըմըզըն շիքեսայէթճիսի՝ Ալլահըմըզըն հուզուրուհասա կիւնտիւզ վէ կէճէ ծնարտան շիքեսայէթ էտէն՝ ա-
- 11 շաղա աթըլտը : վէ ծնար ծնու՝ Գուզուհունու գանը վասիթասի իլէ վէ քէնտիլէրին չէհատէթինին սէօզիւ իլէ եէնտիլէր , վէ ճանլարընը էօլիւմէ տէկին
- 12 սէվմէտիլէր : Պունուն իշիւն՝ եա՛ կէօքլէր վէ ծնարտա սաքին օլանլար՝ մէսրուր օլուն . վա՛յ «իւ եերէ վէ տէնիլէ . զիրա չէյթան՝ քէնտիլին աղ վաղթը օլտուղունու պիլմէյիլէ՝ պէօյիւք էօվքէսի օլարագ սիլէ էնտի :
- 13 վէ աժտէրհա՝ եերէ աթըլտըզընը կէօրտիւքաէ ,
- 14 օլ էրքէյի տօլուրան գարըյը գօվալատը : վէ գարըյա պէօյիւք գարթալըն իքի գանատը մէրիթի , թա քի երլանըն երզիւնտէն չէօլէ քէնտի մահալինէ ուչա , օրատա քի օլ մահալտէ դէման վէ դէ-
- 15 մանլար վէ եարըմ դէման պէսլէնիր : վէ երլան՝ գարընըն արտընճա քէնտի աղզընտան ըրմագ կիւպի սու չըգարտը , թա քի ծնու ըրմագտա զարդ

- 16 էտէ : Վէ եէր գարըյա եարտըմ էթտի , վէ եէր
աղղընր աչըպ՝ աժտէրհանըն աղղընտան չըգար-
17 տըղը րըմաղը եութտու : Վէ աժտէրհա գարըյա
էօվքէլէնտի , վէ զնուն զիւրրիյէթինտէն օլան պա-
գիլէրի իլէ ճէնք էթմէյէ կիթտի , զնլար իլէ քի
Ալլահըն թէնպիհլէրինի սաղլարլար , վէ Յիսուսուն
չէհատէթինի թութարլար :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ տէնիղին գումու իւղէրինտէ տուրտում . վէ
տէնիղտէն չըգար պիր ճանավար կէօրտիւմ քի՝
եէտի պաչը վէ զն պույնուզու վար իտի . վէ պույ-
նուղլարընըն իւղէրինտէ զն թաճը վար իտի . վէ
պաչլարընըն իւղէրինտէ քիւֆր առլարը վար ի-
2 տի : Վէ օլ կէօրտիւյիւմ ճանավար՝ գալիւնա
պէնկղէր իտի , վէ այաղլարը այընըն կիպի իտի ,
վէ աղղը՝ արպան աղղը կիպի իտի . վէ աժտէրհա
օնա քէնտի գուվլէթինի վէ քէնտի թախթընը՝ հէմ
3 ա՛ղիւմ հիւքիւմէթ վէրտի : Վէ զնուն պաչլարըն-
տան պիրինի՝ էօլիւմ տէրէճէսինտէ մէճրուհ կիպի
կէօրպէ՛մ , վէ զնուն էօլիւմ եարասը սաղալտը . վէ
պիւթիւն եէր՝ ճանավարըն արտընճա թա՛ճիւպ
4 էյլէտի , վէ ճանավարա հիւքիւմէթ վէրէն աժ-
տէրհայա սէճտէ գըլտըլար . ճանավարա տախի սէճ-
տէ գըլըպ տէտիլէր . ճանավարա պէնկղէր քի՛մ
վար . վէ զնուն իլէ քի՛մ ճէնք էթմէյէ գատիր տիր :
5 Վէ զնա պէօյիւք սէօղլէր վէ քիւֆըլէր սէօյլէյէն
աղղը վէրիւտի . վէ զնա՝ գըրդ իքի այ ա՛մէլ ու
6 հարաքէթ էթմէյէ հիւքիւմէթ վէրիւտի : Վէ աղ-
ղընը Ալլահա գարչը քիւֆրէ աչտը քի՝ զնուն ա-
տընա վէ չատըրընա վէ կէօքտէ սաքին օլանլարա
7 քիւֆր էտէ : Վէ ա՛ղիղլէր իլէ ճէնք էթմէյէ վէ

- օնլարը եհնմէյէ օնա հէ-+է-ձէ՞ վերլտի . վէ օնա՝
 հէր գապիլէնին վէ գապմնն վէ տիլին վէ թայի-
 8 ֆէնին իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրիլտի : Վէ եհնին
 իւզէրինտէ հէփ սաքին օլանլար՝ օնա սէճտէ գը-
 լաճազար , օնլար քի՝ տիւնեանըն գուրուլմասըն-
 տան պէրու պօղազլանմըշ Գուզուհուն հայաթ քի-
 թապընտա օնլարըն ասլարը եազըլմամըշ տըր :
 9 Եյէր պիր քիմսէնին գուլազը վար իսէ՝ իշիթսին :
 10 Եյէր պիր քիմսէ Էսիրլիյէ սիւրէրսէ , օ՝ Էսիրլիյէ
 կիտէր . Էյէր պիր քիմսէ պըչազ իլէ գաթլ Էտէր-
 սէ , օնա պըչազ իլէ գաթլ օլունմազ կէրէք տիր .
 ազիլլէքին սապըր վէ իմանը պունտա տըր :
 11 Վէ պիր զայրի ճանալար կէօրտիւմ , քի եհր-
 տէն չըգար իտի . վէ օնուն՝ գուզուհունքինէ պէնկ-
 ղէր իքի պուխուզու վար իտի , վէ ափտէրնա կի-
 12 պի սէօյլէր իտի : Վէ Էվլէլքի ճանալարըն պիւ-
 թիւն հիւքիւմէթինի օնուն Էօնիւնտէ իճրա Էտէր .
 վէ եհրէ հէմ օնտա սաքին օլանլարա՝ Էօլիւմլի
 եարասը սազալան շօլ Էվլէլքի ճանալարա սէճտէ
 13 Էթտիրլի : Վէ պէօյիւք ալամէթլէր իճրա Էտէր ,
 չէօյլէ քի՝ առէմլէրին Էօնիւնտէ կէօքտէն եհրէ ա-
 14 թէշ պիլէ Էսսին : Վէ ճանալարըն Էօնիւնտէ օնա
 եափամազա վէրիլէն ալամէթլէր սէպէպլինտէն՝ եհ-
 րին իւզէրինտէ սաքին օլանլարը ալտասըր . վէ
 եհրէրն իւզէրինտէ սաքին օլանլարա տէր քի՝ օլ
 պըչազ եարասը օլուպ տա եաչայան ճանալարա
 15 սուրէթ եափալար : Վէ օնա՝ ճանալարըն սուրէ-
 թինէ րուհ վէրմէյէ հէ-+է-ձէ՞ վերլտի , չէօյլէ քի
 ճանալարըն սուրէթի հէմ սէօյլէյէ , հէմ պէօյլէ Է-
 տէ քի՝ ճանալարըն սուրէթինէ սէճտէ Էթմսէյիլէր
 16 գաթլ օլունալար : Վէ հէփիսինի՝ քիւչիւքլէրի վէ
 պէօյիւքլէրի՝ վէ զէնկիւնլէրի հէմ Ֆագիլլէրի՝ վէ
 ազատըլարը հէմ գուլարը Էտէր քի՝ սաղ Էլլէրի՝

- իւզէրինէ եւ արնլարը իւզէրինէ տամկա գապու-
 17 էտէլէր , Հէմ քի՝ հիշ քիմսէ սաթմաղա եւ սա-
 թուն ալմաղա գատիր օլմայա , իլլա քի տամկայը
 եւ ճանաւարըն ատընը եւ օնուն ատընըն սայը-
 18 սընը թաշըյան քիմսէ : Ի՛լմ պունտա տըր . ա՛ղըլա
 մալիք օլան՝ ճանաւարըն սայըսընը հիսապ էթսին ,
 զիրա ատէմ սայըսը տըր . վէ օնուն սայըսը՝ ալթը
 19 եիւզ ալթմըշ ալթը տըր :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ պագտըմ , վէ իշթէ Սիօն տաղը իւզէրինտէ
 պիր Գուզու տուրուրուտու , վէ օնուն իլէ պէրա-
 պէր եիւզ գըրգ տէօրթ պին քիմսէ քի՝ օնուն ա-
 տը վէ օնուն Փէտէրինին աաը արնլարընտա եա-
 2 զըլմըշ իաի : Վէ կէօքտէն՝ չօդ սուլար սէսի կիպի
 վէ պէօյիւք կիւրիւլթիւ սէսի կիպի պիր սէս ի-
 շիթտիւմ . վէ օ իշիթտիյիւմ սէս՝ քէնսի թանպուր-
 լարը իլէ չալան թանպուր ճուլարըն սէսի կիպի իաի :
 3 Վէ օնլար՝ թախթըն էօնիւնտէ վէ տէօրթ հայլա-
 նըն վէ իխթիարլարըն էօնիւնտէ պիր եէնի թէս-
 պիհ օգուրլար . վէ օլ թէսպիհի՝ եէրտէն սաթուն
 ալընմըշ օլան օլ եիւզ գըրգ տէօրթ պին քիմսէ-
 տէն մա՛տա՝ քիմսէ էօյրէնմէյէ դատիր տէյիլ իտի :
 4 Պունլար օնլար տըր քի՝ դարըլար իլէ մուրտար-
 լանմատըլար , զիրա պիքիր տիրլէր . պունլար՝ Գու-
 զունուն արտընճա վարանլար տըր , օ՝ հէր նէրէյի-
 կիտէրսէ . պունլար՝ ատէմլէր արաօընտան Ալլահա
 վէ Գուզույա թուրֆանտա սաթուն ալընտըլար .
 5 Վէ օնլարըն աղզընտա եալան պուլունմատը . չիւն
 քի օնլար գուսուրսուզ տուր :
 6 Վէ կէօյիւն օրթասընտա ուչան պիր դայրի մէ-
 լէք կէօրտիւմ քի՝ օնուն պիր էպէտի միւժտէսի

վար խտի, քի եերին իւղերինստէ սաքին օլանլարա
վէ հէր թայիֆէյէ վէ գապիլէյէ վէ տիլէ վէ գապ-
7 մա միւժտէ էտէ . վէ պէօյիւք սէս իլէ տէր խտի .
Ալլահտան գօրգուն , վէ ընա համտ էտին , զիրա
օնուն շէրաաթընըն սաաթը կէլտի . վէ կէօյիւ հէմ
եէրի վէ տէնիղի վէ սուլարըն փունկարլարըն եա-
րատանա սէճտէ զըլըն :

8 վէ արտընճա պիր դայրի մէլէք կէլիպ տէտի .
Տիւշտիւ՝ պէօյիւք շէհիր Բաբիլոն տիւշտիւ . չիւն
քի օ՝ զինասընըն զազապը շարապընտան հէփ թայի-

9 ֆէլէրէ իչիրտի : վէ ընլարըն արտընճա պիր իւ-
չիւնճիւ մէլէք կէլիպ՝ պէօյիւք սէս իլէ տէտի .
Հէր քիմ ճանապարա վէ ընուն սուրէթինէ սէճտէ
զըլարաա , վէ տամկալը քէնտի ալը իւղէրինէ եա

10 էլի իւղէրինէ ալըրաա , Օ տալի Ալլահըն՝ էօլքէ-
սինին գատէհինէ տօլտուրմուշ խըշմընըն սաֆի
շարապընտան իչէճէք տիր . վէ ա՛զիղ մէլէքլէրին
հուզուրունտա հէմ Գուզունուն հուզուրունտա

11 աթէշ վէ քիպրիթ իլէ իսքէնճէ չէքէճէք տիր , վէ
օնլարըն իսքէնճէսինին տիւմանը՝ էպէտլէր էպէտ-
լէրինճէ հօգարը չըդար . վէ ճանապարա եա ընուն
սիւրէթինէ սէճտէ զըլանլարըն՝ հէմ ընուն ատընըն
տամկասընը հէր պլանըն՝ կիւնտիւզ վէ կէճէ րա-

12 հաթը օլազ : Ալլահըն թէնպիհլէրինի վէ Յիսու-
սուն իմանընը հըֆղ էտէն ա՛զիղլէրին սապըր պուն-

13 տա տըր : վէ կէօքաէն պիր սէս իչիթտիմ , քի
տէր խտի . Եազ քի՝ Նէ մութուլ շիմտէն սօնկրա
րապտաա վէֆաթ էտէն էօլիւլէրէ , Բուհ՝ Պէլի
տէր , թա քի ընլար քէնտի զահմէթլէրինտէն րա-
հաթ պուլալար . վէ ընլարըն ա՛մէլլէրի արտա-
ընճա վարըր :

14 վէ պագուրմ , վէ իշթէ պիր պէյազ պուլութ՝
վէ պուլութուն իւղէրինտէ Ատէմ Օղլունա պէնկ-

դէր պիրի օթուրուրուտու , վէ ծնուն պաշնտա ալթուն թաճը՝ վէ էլինտէ պիր քէսքին թըրփանը վար իտի :

15 Վէ հէքէլտէն պիր դայրի մէլէք չըգտը , քի պուլութուն իւղէրինտէ օթուրանա պէօյիւք սէս իւլէ չաղըրըրտը . Թըրփանընը սալ վէ պիչ . զիրա պիչէճէք զէման կէլտի . չիւն հէրին պիչինի գու-

16 րուտու : Վէ պուլութտա օթուրան՝ քէնտի թըրփանընը հէրին իւղէրինտէ սալտը , վէ հէր պիչիլտի :

17 Վէ կէօքտէ օլան հէքէլտէն պիր դայրի մէլէք չըգտը , քի ծնուն տախի պիր քէսքին թըրփանը

18 վար իտի : Վէ մէղպահտան պիր դայրի մէլէք չըգտը , քի աթէչին իւղէրինտէ հիւքիւմէթի վար իտի . վէ օլ քէսքին թըրփանը թութանա պէօյիւք սէտա իլէ չաղըրըպ տէտի . Սէնին քէսքին թըրփանընը սալ , վէ հէրին ասմասընըն սալզըմլարընը

19 քէս . զիրա ծնուն իւղիւմէրի հէթիշտիլէր : Վէ օլ մէլէք քէնտի թըրփանընը հէրէ սալտը , վէ հէրին պաղընը քէստի , վէ Ալլանըն ասմասընըն պէօ-

20 յիւք ճէնտէրէսինտէ գօտու : Վէ ճէնտէրէ չէհրին տիշարըսընտա պասըլտը , վէ ճէնտէրէտէն՝ պին ալթը հիւզ դէլվէյտէք՝ թա աթլարըն կէմլէրինտէ էէրիլնէյտէք գան չըգտը :

ՊԱՊ 15

1 Վէ կէօքտէ՝ պէօյիւք վէ աճայըպ պիր դայրի ալլամէթ կէօրտիւմ , էս՝նի հէտի մէլէք քի ծնարտա սօն օլան հէտի պէլա վար իտի , չիւն քի Ալ-

2 լանըն դաղասըլ ծնար իլէ թէքմիլ օլտու : Վէ աթէչ իլէ զարըչմըլ պիլլուրտան պիր տէնիզ կիպի՝ հէմ ճանավարը վէ ծնուն սուրէթինի վէ ատընըն

սայրսընը եէնէնէրի կէօրտիւմ, քի Ալլահըն թան-
 պուրլարընը թութուպ՝ պիլլուր տէնիզինին իւզէ-
 3 րինտէ տուրուրլար իտի . վէ Ալլահըն գուլու Մով-
 սէսին թէսպիհինի հէմ Գուզուհուհն թէսպիհինի օ-
 դուլուպ տէրլէր իտի . Եւ ձիւմէյէ գատիր օլան
 Բապպ Ալլահ՝ սէնին ա՛մէլլէրին պէօյիւք վէ ա՛-
 ճայըպ տըր . եւ թայիֆէլէրին Փատիշահը՝ սէնին
 4 եօլլարըն սատըգ վէ հագ տըր : Եւ Բապպ՝ սէն-
 տէն քի՛մ գօրգմասըն, վէ ատընա համտ էթմէսին,
 զիրա եալընըգ ա՛զիզ սէն սին . չիւն քի հէփ թայի-
 ֆէլէր կէլէճէքլէր, վէ սէնին հուզուրուհտա սէճտէ
 զըլաճազլար . զիրա հիւքմէլէրին պէյան օլուհտու :
 5 Վէ պուհնտան սօնկրա պազտըմ, վէ կէօքտէ շէ-
 6 հատէթ չատըրընըն հէյքէլի աչըլտը : Վէ եէտի
 պէլալարը թութան օլ եէտի մէլէք՝ փաք վէ փար-
 ւաք քէթթէն լիպաս կիլինիպ՝ կէօյիւպէրինէ տօղ-
 րու ալթուհն գուշազլար գուշանմըշ օլարապ՝ հէյ-
 7 քէլտէն չըգտըլար : Վէ տէօրթ հայվանտան պիրի
 եէտի մէլէյէ՝ էպէտլէր էպէտլէրինճէ տիրի օլան
 Ալլահըն էօվքէսինտէն տօլու եէտի ալթուհն քեասէ
 8 վէրտի : Վէ հէյքէլ Ալլահըն ճէլալինտէն վէ ծնուն
 գուզվէթինտէն տիւման իլէ տօլտու . վէ թա եէտի
 մէլէյին եէտի պէլասը թէքմիլ օլանատէք՝ հէյքէլէ
 հիշ քիմսէ կիրմէյէ գատիր տէյիլ իտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ հէյքէլտէն պիր պէօյիւք սէս իշիթտիմ, քի
 եէտի մէլէյէ տէր իտի . Կիտին, վէ Ալլահըն էօվ-
 քէսինին եէտի քեասէլէրինի եէրէ տէօքիւն :
- 2 Վէ էվվէլքի Չէլէ՛ վարտը, վէ քէնտի քեասէ-
 սինի եէրին իւզէրինէ տէօքտիւ, վէ ճանապարըն
 տամիլասընը թաշըյան՝ վէ ծնուն սուրէթինէ սէճ-

- տէ էտէն ատէմլէրտէ՝ քէօթիւ վէ ֆէնա չըպան-
լար օլտու :
- 3 վէ իքինճի մէլէք քէնտի քեսսէսինի տէնիզէ
տէօքտիւ, վէ էօլմիւշ արթին գանը կիպի օլտու .
վէ տէնիզտէ հէր եաշայան ճան էօլտիւ :
- 4 վէ իւչիւնճիւ մէլէք քէնտի քեսսէսինի ըրմագ-
լարա վէ սուլարըն փունկարլարընա տէօքտիւ, վէ
- 5 գան օլտուլար : վէ սուլարըն մէլէյինի իշիթտիմ,
քի տէր իտի . Սատրդ սըն՝ եա՛ Բապպ, սէն քի մէվ-
ճիւտ սիւն վէ մէվճիւտ իտին վէ ա՛ղիզ սին , չիւն
- 6 քի պէօյլէ հիւքմ էթտին . Զիրա ծնլար ա՛ղիզլէր
վէ փէյզամպէրլէր գանը տէօքտիւլէր . վէ սէն ծն-
լարա իչմէյէ գան վէրտին , զիրա ա՛նա լայրգ տըր-
- 7 լար : վէ մէզպահտան «է» իշիթտիմ, քի տէր իտի .
Պէլի՛ եա՛ ձիւմէյէ գատիր Բապպ Ալլահ՝ սէնին
չէրաաթլէրին կէրչէք վէ հագ տըր :
- 8 վէ տէօրտիւնճիւ Ֆէլէ+ քէնտի քեսսէսինի կիւ-
նէչին իւզէրինէ տէօքտիւ . վէ ծնա հէ-տի-Ֆէլ վէ-
- 9 բիլտի քի՛ ատէմլէրի աթէշ իլէ եագա : վէ ատէմ-
լէր պիր շէտիտ հէրարէթ իլէ եանտըլար . վէ պու
պէլալարըն իւզէրինէ հիւքիւմէթի օլան Ալլահըն
ատընա քիւֆր էթտիլէր , վէ թէվպէ էթմէտիլէր
քի՛ ծնա համտ էյէյէլէր :
- 10 վէ պէչինճի Ֆէլէ+ քէնտի քեսսէսինի ճանավա-
րըն թախթը իւզէրինէ տէօքտիւ , վէ ծնուն փա-
տիշաշլըզը գարանլըզ օլտու , վէ աղըրտան՝ տիլ-
- 11 լէրինի չիյնէրլէր իտի : վէ քէնտի աղըրլարընտան
վէ չըպանլարընտան էօթիւրիւ՝ կէօյիւն Ալլահընա
քիւֆր էթտիլէր , վէ քէնտի ա՛մէլլէրինտէն թէվպէ
էթմէտիլէր :
- 12 վէ ալթընճը Ֆէլէ+ քէնտի քեսսէսինի պէօյիւք
ըրմագ Նփրատըն իւզէրինէ տէօքտիւ . վէ ծնուն
սույու գուրուտու , շէօյլէ քի կիւնէչին տօղտու-

- դու թարափտան կանա օլան փատիշահլարըն եօլու-
- 13 հաղըրլանա : Վէ աթտէրհանըն աղղընտան վէ ճա-
նափարըն աղղընտան վէ եալան փէյղամպէրին աղ-
ղընտան՝ գուրպաղըլար միսիլլիւ իւչ նափաք բուհ-
- 14 լար կէօրտիւմ . Զիրա ծնլար՝ ճինն բուհլարը տըր ,
քի ալամէթլէր էտէրլէր , վէ չըզըպ պիւթիւն տիւն-
եանըն փատիշահլարընա վարըրլար , քի ծնլարը՝
ձիւմլէյէ գատիր Ալլահն օլ պէօյիւք կիւնիւնիւն
- 15 ճէնկինէ ճէմ՝ էտէլէր . [իշթէ խըրսըզ կիպի կէ-
լիրիւմ . նէ մութլու ծնա քի՝ ույանըզ տուրուպ
քէնտի էպապլարընը կէօղէտիր , թա քի չըփլազ
- 16 կէզմէյէ , վէ այըպընը կէօրմէյէլէր .] Վէ ծնլարը՝
իպրանիճէ Արմաղեղոն տէնիլէն մահալէ ճէմ՝ էթ-
տիլէր :
- 17 Վէ եէտինճի Դէլէ+ քէնտի քեասէսինի հալայա
տէօքտիւ . վէ կէօյիւն հէյքէլինտէն՝ թախթտան
- 18 պիր սէն չըգտը քի՝ Օլմուչ տուր տէտի : Վէ շիմ-
չէքլէր հէմ սէտալէր վէ կիւրիւլթիւլէր օլտու . վէ
չէօյլէ պիր պէօյիւք զէլզէլէ օլտու քի՝ ծնուն կիպի
պէօյլէ պէօյիւք զէլզէլէ եէրին իւզէրլինտէ ատէմ-
- 19 լէր օլալըտան պէրու օլմամըչ տըր : Վէ պէօյիւք
չէհր իւչ փայ օլտու , վէ թայիֆէլէրլին չէհրլէրի
տիւշտիւլէր . վէ պէօյիւք Բաքիլոն Ալլահն հու-
գուրոնտա զիքր օլունտու , քի ծնա խըչմընըն դա-
- 20 զապը շարապընըն գատէհինի վէրէ : Վէ հէր ատա
- 21 գաչտը , վէ տաղլար պուլունմատըլար : Վէ կէօք-
տէն ատէմլէրլին իւզէրլինէ տաղանթ աղըրլըղընտա
իրի տօլու եաղտը . վէ ատէմլէր՝ տօլունուն պէ-
լաորնտան էօթիւրիւ Ալլահա քիւֆր էտէրլէր իտի .
զիրա ծնուն պէլասը դայէթ պէօյիւք իտի :

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ եւտի քեասէլէրի թուլթան եւտի մէլէքլէ-
րին պիրի կէտի, վէ պէնիմ իլէ սէօյլէշիպ՝ տէտի.
Կէլ՝ սանա չօգ սուլարըն իւզէրինտէ օթուրան օլ
- 2 պէօյիւք Փահիշէնին հիւքմիւնիւ կէօսթէրէյիմ. 0
քի ծնուն իլէ եէրին փատիշահլարը զինա էթտի-
լէր, վէ եէրտէ սաքին օլանլար՝ ծնուն զինասընըն
- 3 չարասլընտան սէրիսչլանտըլար: Վէ Բուհտա պէնի
չէօլէ կէօթիւրտիւ. վէ պիր գարը կէօրտիւմ, քի
պիր գըրմըզը ճանաւարըն իւզէրինտէ օթուրմուշ
իտի, քի օ քիւֆր ատարը իլէ տօլու իտի, վէ
- 4 եւտի պաշը վէ ծն պուշնուզու վար իտի: Վէ օլ
գարը իսքէրլէթ վէ ալլար կիյինմիշ իտի, վէ ալ-
թուն իլէ հէմ ճէվահիր թաշը իլէ վէ ինճուլէր իլէ
տօնանմըշ իտի, վէ էլինտէ մէքրուհլուզլար իլէ
վէ զինասընըն նափաքլըզլարը իլէ տօլու պիր ալ-
- 5 թուն զատէհի վար իտի. Վէ ծնուն ալնը իւզէ-
րինտէ պիր ատ՝ Եա՛նէ Սըրը՝ եէրին Փահիշէլէրի-
նին վէ մէքրուհլուզլարընըն անասը՝ պէօյիւք Բա-
- 6 բիւն եազըլմըշ իտի: Վէ օլ գարըյը կէօրտիւմ քի՝
ա՛ղիզլէրին գանընտան վէ Յիսուսուն շահիտլէրի-
նին գանընտան սէրիսօշ իտի. վէ ծնու կէօրիւնճէ՝
- 7 զայէթլէ թա՛ճճիւպ էթտիմ: Վէ մէլէք պանա տէտի
քի՝ Նի՛շիւն թա՛ճճիւպ էթտին. գարընըն վէ ծնու
գալտըրան եւտի պաշը վէ ծն պուշնուզու օլան
- 8 ճանաւարըն ոըրընը պէն սանա սէօյլէյիմ: Կէօր-
տիւյիւն ճանաւար մէվճիւտ իտի, վէ մէվճիւտ
տէյիլ տիր, վէ տիպիզլիքտէն եօգարը չըգաճագ,
վէ հէլաքէ կիտէճէք. վէ եէրին իւզէրինտէ սաքին
օլան՝ տիւնեանըն գուրուլմասընտան պէրու հայաթ
քիթապընտա ատարը եազըլմըշ օլմայան քիմսէ-
լէր՝ օլ ճանաւարը քի մէվճիւտ իտի վէ մէվճիւտ

- տէյիլ տիր վէ մէվճիւտ օլաճագ տըր կէօրտիւք-
- 9 լէրինտէ՝ թաճճիւպ էտէճէքլէր : Իլմի օլան ազըլ՝
պոռնտա տըր . եէտի պաշլար եէտի տաղ տըր , քի
օրատա օլ դարը ծնլարն իւզէրինտէ օթուրուր ,
- 10 վէ եէտի փատիշահ տըր . Պէշի տիւշտիւ , վէ պիրի
մէվճիւտ տիւր , օպիրի տահա կէլմէտի , վէ կէլ-
- 11 տիյի զէման՝ ծնա ազ դալմագ կէրէք տիր : Վէ
օլ ճանաւար քի մէվճիւտ իտի , վէ մէվճիւտ տէյիլ
տիր , պու տախի սէքիզինճիտի տիր , վէ եէտիտէն
- 12 տիր , վէ հէլաքէ կիտէր : Վէ կէօրտիւյիւն օն պուշ-
նուզ՝ օն փատիշահ տըր , քի ծնլար տահա փա-
տիշահլըզ ալմատըլար . լաքին ճանաւար իլէ պէ-
րապէր պիր սաաթ փատիշահլար կիպի հիւքիւ-
- 13 մէթ ալըրլար : Պոռնլարն միւրատը պիր տիր ,
վէ քէնտիլէրին գուզվէթինի վէ հիւքիւմէթինի ճա-
- 14 նաւարա թէսլիմ էտէրլէր : Պոռնլար Գուզու իլէ
ճէնք էտէճէքլէր , վէ Գուզու ծնլարը եէնէճէք տիր .
զիրա օ՝ սահիպլէրին Սահիպի վէ փատիշահլարն
Փատիշահ տըր . վէ ծնուն իլէ պէրապէր օլան-
- 15 տիր : Վէ պանա տէտի . Ֆահիշէնին օթուրտուզու
եէրտէ կէօրտիւյիւն սուլար՝ դազմէր վէ դալապա-
- 16 լըզլար վէ թայիֆէլէր վէ տիլէր տիր : Վէ կէօր-
տիւյիւն օն պուշնուզ հէմ ճանաւար՝ պոռնլար Փա-
հիշէտէն իքրահ էտիպ՝ ծնու վիրան վէ չըփազ է-
տէճէքլէր , վէ ծնուն էթլէրինի եէյէճէքլէր , վէ ծնու
- 17 աթէշէ եագաճագլար : Զիրա Ալլահ ծնլարն եիւ-
րէքլէրինէ գօտու քի՝ ծնուն միւրատըր իճրա է-
տէլէր , վէ պիր միւրատ էտիպ՝ քէնտի փատիշահ-
լըզլարն ճանաւարա վէրէլէր , թա Ալլահն սէօզ-
- 18 լէրի թէքմիլ օլանատէք : Վէ օլ կէօրտիւյիւն դարը՝
եէրին փատիշահլարը իւզէրինտէ փատիշահլըզ սիւ-
րէն օլ պէօլիւք շէնր տիր :

ՊԱՊ 18

- 1 Վէ պու շէյլերտէն սօնկրա կէօքտէն էնէն պիր զայրի մէլէք կէօրտիւմ, քի պէօյիւք հիւքիւմէթի վար իտի . վէ ծնուն ճէլալինտէն եէր այտընլանտը :
- 2 Վէ գուվլէթլի սէս իլէ չաղըրըպ տէտի . Տիւշտիւ պէօյիւք Բարիլըն տիւշտիւ , վէ ճիննլէրին մէսքեանը՝ հէմ հէր նափաք բուհուն քիւմէսի՝ վէ հէր նափաք վէ մէքրուհ գուշուն քիւմէսի օլ-
- 3 տու . Չիւն քի ծնուն զինասընըն խըշմը չարապընտան հէփ թայիֆէլէր իշտիլէր , վէ եէրին փատիւ չահլարը ծնունլա զինա էթտիլէր , վէ եէրին թիւճճարլարը ծնուն փէք չօգ սէֆաաթընտան զէնկին-
- 4 լէնտիլէր : Վէ կէօքտէն պիր զայրի սէս իշիթտիւմ, քի տէր իտի . Եւ՝ զավմըմ՝ ծնտան չըզըն . թա քի ծնուն կիւնահլարընա իլհադ օլմայասընըզ , վէ թա քի ծնուն պէլալարընտան հէմէ ալմայասընըզ :
- 5 Զիրա ծնուն կիւնահլարը թա կէօյէտէք եէթիշտիլէր . վէ Ալլահ՝ ծնուն զապահաթլարընը զիքը էյ-
- 6 լէտի : Օ նիճէ էթտի իսէ , սիզ տախի ծնա էօյլէ էտին , վէ ծնա ա՛մէլլէրինէ կէօրէ իքի զաթ վէրին .
- 7 իշիրտիյի գատէհին ծնա իքի զաթընը իշիրին : Հէր նէ գատար քէնտինի ի՛զզէթլէտի վէ սէֆա սիւրտիւ իսէ , ծնա օ գատար իսքէնճէ վէ եաս վէրին . զիրա քէնտի եիւրէյինտէ տէր քի՝ Պէն սուլթան օթուրույօրում, վէ տուլ տէյիլ իմ, վէ ապա եաս
- 8 կէօրմէյէճէյիւմ : Պու սէպէպտէն ծնուն պէլալարը՝ էօլիւմ վէ եաս վէ աճլըզ՝ պիր կիւնտէ կէլէճէքլէր , վէ աթէշ իլէ եադըլաճազ . զիրա ծնու հիւքմ
- 9 էտէն Բապպ Ալլահ գուվլէթլի տիր : Վէ ծնուն իլէ զինա էտէն վէ սէֆա սիւրէն եէրին փատիւ չահլարը՝ ծնուն եանդընընըն տիւմանընը կէօրտիւքլէրինտէ՝ ծնտան էօթիւրիւ աղլայաճաղար ,

- 10 վէ տէօյինէճէքլէր : վէ ընուն իսքէնճէսինին զօր-
գուսունտան՝ ուղագտան տուրուպ տէյէճէքլէր .
վա՛յ՝ վա՛յ սանա է՛յ պէօյիւք շէհր Բարիլոն՝ օլ
գուվլէթլի շէհր, քի հիւքմի ա՛ղապըն պի՛ր սաա՛թ-
- 11 տա կէլաի : վէ եէրին թիւճճարլարը ընտան էօ-
թիւրիւ ալլարլար, վէ եաս չէքէրլէր . չիւն քի
օնլարըն մաթաը՛նը արթըգ քիմսէ սաթուն ալմաղ .
- 12 Եւ՛նի ալթուն վէ կիւմիւշ վէ ճէվահիր թաշլարը
վէ ինճու վէ ինճէ քէթէն վէ իսքէրլէթ վէ իփէք
վէ ալլար մաթաը՛նը, վէ հէր կէօնա պուխուր ա-
ղաճը վէ հէր կէօնէ ֆիլ տիշի գապ վէ հէր կէօնէ
փէք դըյմէթլի աղաճտան վէ պազըրտան վէ տէ-
- 13 միրտէն վէ մէրմէրտէն գապ, վէ տարչին վէ ա-
մամն վէ պուխուրլար վէ խօշ գօգուլու եաղ վէ
քիւնլիւք վէ շարապ վէ գէյթուն եաղը վէ սիմիտ
ունու վէ պուղտալ վէ տալարլար վէ գօյունլար՝
վէ աթլար վէ գօչուլար վէ քէօլէլէր՝ վէ ատէմէր
- 14 ճանլարը . վէ ճանընըն արգուսունուն մէյվէսի՝
սէնտէն կիթաի, վէ հէփ նէֆիս վէ փարլագ շէյ-
լէր՝ սէնտէն կիթաի . վէ օնլարը արթըգ հիչ ասլա
- 15 պուլմայաճագսըն : Օնտան զէնկին օլան պու շէյ-
լէրին թիւճճարլարը՝ ընուն իսքէնճէսինին զօրգու-
սունտան ուղագտան տուրուպ՝ աղլայարազ վէ եաս
- 16 չէքէրէք տէյէճէքլէր . վա՛յ՝ վա՛յ է՛յ պէօյիւք շէհր՝
քի ինճէ քէթէն վէ իսքէրլէթ վէ ալլար կիյինմիշ՝
վէ ալթուն հէմ ճէվահիր թաշլարը վէ ինճու իլէ
տօնանմիշ իտին . չիւն քի պու գատար զէնկինլիք
- 17 պի՛ր սաա՛թտա վիրան օլտու : վէ հէր բէյիս՝ վէ
կէմլէրտէ օլան հէփ կէմի թայիֆէլէրի՝ վէ կէմի-
ճիլէր՝ վէ տէնիզտէ հէփ իշլէյէնլէր՝ ուղագտան
- 18 տուրտուլար . վէ ընուն եանդընընըն տիւմանընը
կէօրտիւքլէրինտէ՝ պաղըրըպ տէրլէր իտի . Պու
- 19 պէօյիւք շէհրէ պէնկզէր վա՛ր մը : վէ պաշլարը

- իւզէրինէ թօփրադ գոյուպ՝ աղլայարադ վէ եաս
չէքէրէք պաղըրըպ տէրէրիտի . վա՛յ՝ վա՛յ օլ
պէօյիւք չէհրէ քի՝ օնուն զիյգըյմէթ է՛թաւնտան
տէնիգտէ հէփ կէմիլէրէ մալիք օլանլար գէնկին-
- 20 Լէնտիլէր , քի պի՛ր սաա՛թտա վիրան օլտու : Օնուն
իւզէրինէ՝ եա՛ կէօք վէ ա՛ղիզլէր վէ առաքիալլար
վէ փէյղամպէրլէր՝ մէսրուր օլուն . զիրա Ալլահ
սիզին հիւքմիւնիւզիւ օնտան հիւքմ էյլէտի :
- 21 Վէ պիր գուվվէթլու մէլէք՝ պիր պէօյիւք տէյիր-
մէն թաշը զատար պիր թաշ գալտըրտը , վէ տէ-
նիզէ աթըպ տէտի . Պէօյիւք չէհր Բաքիլոն պէօյլէ
հըզզ իլէ աթըլաճագ , վէ արթըզ ասլա պուլուն-
- 22 մայաճագ տըր : Վէ սէնտէ արթըզ՝ թանպուրճու-
լար վէ հանէնտէլէր վէ նէյղանլար վէ պօրաղան-
լար սէսի ասլա իշիտիլմէյէճէք տիր . վէ սէնտէ
արթըզ հիչ պիր սանաա՛թըն հիչ պիր ուսթասը
ասլա պուլունմայաճագտըր . վէ սէնտէ արթըզ տէ-
- 23 յիրմէն սէսի ասլա իշիտիլմէյէճէքտիր . Վէ սէնտէ
արթըզ գանտիլ ըշըղը ասլա կէօրիւնմէյէճէք . վէ
կիւվէյի հէմ կէլին սէսի սէնտէ արթըզ ասլա իշի-
տիլմէյէճէքտիր . չիւն քի սէնին թիւճճարլարըն՝
եէրին քիպարլարը իտիլէր . զիրա սէնին սիհիրլէ-
- 24 րին իլէ հէփ թալիֆէլէր ալտանտըլար : Վէ օնուն
իչինտէ փէյղամպէրլէրին վէ ա՛ղիզլէրին՝ վէ եէրին
իւզէրինտէ հէփ պօղազլանանլարըն գանը պու-
լունտու :

ՊԱՊ 19

- 1 Պ ու չէյլէրտէն սօնկրա , չօգ գալապալըղըն «է-է
կիպի՝ կէօքտէ պիր պէօյիւք սէս իշիթտիմ , քի
տէրլէր իտի . Ալէլուիա . Խէլաս վէ համտ վէ ի՛զ-
գէթ վէ գուվվէթ՝ Ալլահըմըզա մախսուս տուր .
- 2 Զիւն քի օնուն չէրաա՛թլարը հազգ վէ սատըգ տըր .

- զիրա քէնտի զինասը իլէ հէրի Ֆէսատէ վէրէն
պէօյիւք ֆահիլէնին շէրաաթընը քէստի . վէ քէն-
տի գուլլարընըն դանը իլիւն ծնուն հէտինտէն ին-
- 3 Թիզամ պտը : Վէ իքինճի տէֆա' տէտիլէր . Ալէ-
լուիա . վէ ծնուն տիւմանը էպէտլէր էպէտլէրինճէ
- 4 Եօզարը չըզար : Վէ Էիրմի տէօրթ իխթիարլար
հէմ տէօրթ հայվանլար տիւշտիւլէր , վէ Թախթտա
օթուրան Ալլահա սէճտէ զըլըպ տէտիլէր . Ամին .
- 5 Ալէլուիա : Վէ Թախթտան պիր սէս չըզար , քի տէր
իտի . Ալլահըմըզա համտ ու սէնա էլլէին' էյ օ-
նուն հէփ գուլլարը վէ ծնտան դօրգանլար' քիւ-
- 6 չիւքլէր վէ պէօյիւքլէր : Վէ չօզ գալապալըղըն
սէսի կիպի' վէ չօզ սուլարըն սէսի կիպի' վէ գուվ-
վէթլի կիւրիւթիւլէրին սէսի կիպի իշիթտիմ , քի
տէրլէր իտի . Ալէլուիա . զիրա ձիւմէյէ գատիր
- 7 Բապպ Ալլահըմըզ փատիշանլըզ սիւրտիւ : Սէվի-
նէլիմ վէ մէսրուր օլալըմ , վէ համտը ծնա վէրէ-
լիմ . զիրա Գուզուճուն տիւլիւնիւ կէլտի , վէ օ-
- 8 նուն էհլի' քէնտիսինի հազըրլատը : Վէ ծնա ին-
սան օլունտու քի' փաք վէ փարլազ ինճէ քէթէն
կիյէ . զիրա ինճէ քէթէն' ա'զիլէրին սատազաթը
- 9 տըր : Վէ պանա տէտի . Եազ քի' Նէ մութլու
Գուզուճուն տիւլիւնիւն զիյաֆէթինէ տա'վէթ
օլունմուշլարա . վէ պանա տէտի քի' Պունլար Ալ-
- 10 լահըն կէրչէք սէօզլէրի տիր : Վէ ծնուն այազլա-
րընըն էճիւնէ տիւշտիւմ քի' ծնա սէճտէ էտէյիմ ,
վէ պանա տէտի . Սազըն' էթմէյէսին . Ղը- սէնին'
վէ Յիսուսուն շէհատէթինի Թութան սէնին դարն-
տաշլարընըն գուլտաշը իմ . Ալլահա սէճտէ էլլէ .
զիրա Յիսուսուն շէհատէթի' փէյղամպէրլիյին բու-
հու տուր :
- 11 Վէ կէօյիւ աշըմըշ կէօրտիւմ , վէ իշթէ պիր
պէյազ աթ , վէ ծնուն իւզէրինտէ օթուրանա' Էմին

- վէ Հազգ տէնիլիր իտի . վէ սատագաթ իլէ շերաա'թ
- 12 կէօրիւր վէ ճէնք էտէր : Վէ ծնուն կէօզլէրի ա-
թէշ ա'լէվի կիպի իտի . վէ պաշը իւզէրինտէ չօզ
թաճլարը օլուպ' պիր եազըլմըշ ատը վարըտը , քի
- 13 ծնու' ծնտան մա'տա քիմսէ պիլմէզիտի . վէ գան
իլէ պօյանմըշ պիր էսվապ կիյմիշիտի . վէ ատը'
- 14 Ալլահըն Բէլամը տէնիլիր իտի : Վէ կէօքտէ օլան
ա'սքէրլէր' պէյազ աթլարա պինմիշ' պէյազ վէ փաք
ինճէ քէթէն կիյինմիշ օլարագ' ծնունն արտընճա
- 15 կիտէրլէրիտի : Վէ ծնունն ազըլնտան պիր քէսքին
գըրլըճ չըգար իտի , քի ծնունն իլէ թալիֆէլէրի վու-
րա . վէ ծնլարը քէնտիսի տէմիր ա'սա իլէ կիւ-
տէճէք , հէմ ձիւմէյէ գատիր Ալլահըն խըշմընըն
զազապը շարապընըն ճէնտէրէսինի սըգաճագ տըր :
- 16 Վէ էսվապը իւզէրինտէ հէմ պուտու իւզէրինտէ'
ՓԱՏԻՇԱՀԼԱՐԸՆ ՓԱՏԻՇԱՀԸ՝ Վէ ՍԱՀԻՊԼԵՐԻՆ
ՍԱՀԻՊԻ տէյիւ եազըլմըշ իամի վար :
- 17 Վէ պիր մէլէք կէօրտիւմ , քի կիւնէշտէ տու-
րուրուտու . վէ կէօյիւն օրթասընտա ուչան հէփ
գուշլարա' պէօյիւք սէս իլէ չազըրըպ տէտի . կէ-
լին , վէ Ալլահըն պէօյիւք գիյաֆէթինէ ճէմ' օ-
- 18 լուն . թա քի փատիշահլար էթլէրի վէ պինպաշը-
լար էթլէրի վէ գուվլէթլիլէր էթլէրի վէ աթլար
հէմ ծնլարըն իւզէրինտէ օթուրանլար էթլէրի' վէ
հէփ ազատըլար վէ գուլլար վէ քիւչիւքլէր հէմ
պէօյիւքլէր էթլէրի եէյէսինիզ :
- 19 Վէ ճանավարը' հէմ եէրին փատիշահլարընը վէ
ծնլարըն ա'սքէրլէրինի կէօրտիւմ քի' աթըն իւզէ-
րինտէ օթուրան իլէ հէմ ծնունն ա'սքէրի իլէ ճէնք
- 20 էթմէյէ ճէմ' օլմուշլար իտի : Վէ ճանավար' հէմ
ծնունն պիլէսինճէ եալան փէյղամպէր թութուլտու ,
օլ քիմ ծնունն էօնիւնտէ ա'լամէթլէր էյլէտի , քի
ծնլար իլէ' ճանավարըն տամկասընը ալանլարը վէ

օնուն սուրէթինէ սէճտէ էտէնլէր ի ալտաթաղ
պունլարըն իքիսի տէ՝ քիպրիթ իլէ եանան աթէ-
21 չին կէօլիւնէ տիրի աթըլտըլար . վէ գալանլար՝
աթըն իւզէրինտէ օթուրանըն աղզընտան չըդան
գըլըճ իլէ գաթլ օլունտուլար . վէ օնլարըն էթլէ-
րինտէն հէփ գուչլար տօյտուլար :

ՊԱՊ 20

1 **Վ**է պիր մէլէք կէօրտիւմ քի կէօքտէն էնէր իտի ,
վէ օնտա տիպսիզլիլին անախթարը՝ վէ էլինտէ
2 պիր պէօլիւք զինճէր վար իտի : վէ Խպլիս վէ
Շէյթան օլան աժտէրհայը՝ օլ գատիւմ երլանը թութ-
3 տու , վէ օնու պին երլ պաղլարը : վէ օնու տիպ-
սիզլիլէ աթտը , վէ գափայըպ՝ իւսթիւնտէն միւ-
հիւրլէտի , թա քի պին երլ թէմամ օլունճալատէք՝
արթըգ թալիֆէլէրի ալտաթմայա . վէ օնտան սօնկ-
րա պիրաղ վազըթ չէօղիւսէ կէրէք :
4 վէ թախթլար կէօրտիւմ , վէ օնլարըն իւզէրին-
տէ օթուրտուլար , վէ օնլարա շէրաաթ հիւքիւ-
մէթի վէրիլտի . վէ Յիսուսուն շէհատէթի իչիւն
վէ Ալլահըն սէօղիւ իչիւն պաշը քէսիլմիշ քիմսէ-
լէրի կէօլիւմ , օնլար քի ճանապարա վէ օնուն սու-
րէթինէ սէճտէ էթմէտիլէր , վէ ալնլարընտա հէմ
էլլէրի իւզէրինտէ տամկայը ալմատըլար . վէ օն-
լար եաշայըպ՝ Քրիստոս իլէ պէրապէր պին երլ
5 փատիշաշըգ սիւրտիւլէր : Ամմա էօլիւլէրին պա-
գիլէրի տիրիլմէտիլէր՝ թա օլ պին երլ թէմամ օ-
6 լանատէք . պու՝ իլք զըյամէթ տիր : Խլք զըյա-
մէթտէ հիսսէսի օլան քիմսէ՝ սաա՛տէթլու վէ ա-
ղիղ տիր . իքինճի էօլիւմին՝ պու քիմսէլէրին իւ-
զէրինէ հիւքիւմէթի եօգ տուր . իլլա օնլար Ալ-
լահըն հէմ Քրիստոսուն քեահիլլէրի օլաճաղլար ,

վէ՛ ծնուն իլէ պէրապէր պին երլ փատիշահլըգ սիւ-
րէճէքլէր :

- 7 Վէ պին երլ թէմամ օլտուղու զէման՝ շէյթան
քէնտի հապաքնտան չէօղիւլէճէք . վէ եերին տէօրթ
քէօշէսինտէ օլան թալիֆէլէրի ալտաթմաղա չը-
գաճադ, էս'նի Գոգու վէ Մագոգու քի՝ օնլարը ճէն-
կէ ճէմ՝ էտէ, քի օնլարըն սայըսը տէնիղին գումու
- 8 զատար տըր : Վէ եերին էնի իւզէրինէ չըգտըլար,
վէ ա'գիղլէրին օրտուտունուն հէմ սէվիլմիշ շէն-
- 9 րին էթրաֆընը ալտըլար : Վէ Ալլահ թարաֆըն-
տան կէօքտէն աթէշ էնտի, վէ օնլարը թէլէֆ էթ-
տի . վէ օնլարը ալտատան շէյթան՝ աթէշին վէ
- 10 քիպրիթին կէօլիւնէ՝ ճանավարըն վէ եալան փէյ-
զամպէրին տախի օլտուղու եերէ աթըլտը . վէ
կիւնտիւզ հէմ կէճէ՝ էպէտլէր էպէտլէրինճէ իս-
քէնճէ չէքէճէքլէր :
- 11 Վէ պիր պէյադ պէօյիւք թախթ՝ վէ ծնուն իւ-
զէրինտէ թթուրանը կէօրտիւմ, քի օնուն հուզու-
րունտան եեր իլէ կէօք գաշտը , վէ օնլարա մա-
- 12 հալ պուլունմատը : Վէ էօլիւլէրի կէօրտիւմ, քիւ-
շիւքլէրի հէմ պէօյիւքլէրի քի՝ թախթըն հուզու-
րունտա տուրուրլար իտի . վէ քիթապլար աչըլ-
տը . վէ պիր դայրի քիթապ աչըլտը քի՝ հայաթըն
էիսպը տըր . վէ էօլիւլէր՝ քիթապլարտա եազըլ-
մըշ օլան շէյլէրտէն ա'մէլլէրինէ կէօրէ՝ հիւքմ օ-
- 13 լունտու : Վէ տէնիգ՝ իշինտէ օլան էօլիւլէրի վէր-
տի, վէ էօլիւմ հէմ ճէհէննէմ օնլարտա օլան էօ-
լիւլէրի վէրտիլէր . վէ ա'մէլլէրինէ կէօրէ հէր քէս
- 14 հիւքմ օլունտու : Վէ էօլիւմ հէմ ճէհէննէմ՝ աթէ-
շին կէօլիւնէ աթըլտըլար . իքիննի էօլիւմ պու-
- 15 տուր : Վէ հէր քիմ հայաթըն քիթապընտա եա-
զըլմըշ պուլունմատը իսէ , աթէշին կէօլիւնէ ա-
թըլտը :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ եկնի կէօք վէ եկնի եէր կէօրտիւմ, չիւն քի
էվվէլքի կէօք հէմ էվվէլքի եէր կէչտի, վէ տէնիզ
- 2 արթըզ եօղ ուտու: Վէ ա'զիզ շէհրի՝ եկնի երու-
սաղէմի կէօրտիւմ, քի գօճասը իչիւն աօնանմըչ
կէլին կիպի հաղըրլանմըչ՝ Ալլահ թարաֆընտան
- 3 կէօքտէն էնէր իտի: Վէ կէօքտէն պիր պէօյիւք
սէս իշիթտիմ, քի տէր իտի. Իշթէ Ալլահն չա-
տըրը՝ աստէմէր իլէ պէրապէր օլուպ՝ ծնլար իլէ
սաքին օլաճազ, վէ ծնլար ծնուն գալմը օլաճազ,
վէ Ալլահ քէնտիսի ծնլար իլէ պէրապէր օլուպ՝ ծն-
- 4 լարըն Ալլահը օլաճազ. Վէ ծնլարըն կէօղլէրինտէն
հէր կէօղեաշընը սիլէճէք, վէ էօլիւմ արթըզ օլ-
մայաճազ, հէմ եաս եա ֆէրեատ եա աղըր արթըզ
- 5 օլմայաճազ. զիրա էվվէլքի շէյէր կէչտի: Վէ
թախթտա օթուրան տէտի. Իշթէ հէր շէյի եկնի
էտէրիմ. վէ պանա տէտի քի՝ Եազ. զիրա պու-
- 6 սէօղլէր էմլին վէ հազզ տըր: Վէ պանա տէտի քի՝
Օլմուշ տուր. պէն Ալֆա վէ Օմէղա՝ իպթիտա վէ
նիհայէթ իմ. պէն՝ սուսայան քիմսէյէ հայաթ սու-
- 7 յու փուռկարընտան ճապա վէրէճէյիմ: Ղալիպ օ-
լան՝ պու շէյէրէ վարիս օլաճազ, վէ պէն ծնուն
Ալլահը օլաճաղըմ, օ տա պէնիմ օղլում օլաճազ:
- 8 լաքին գօրգաղարա վէ իմանսըղլարա վէ մէք-
րուհէրէ վէ գաթիլէրէ վէ զինաքեարլարա վէ սիհիր-
պաղլարա վէ փուրթ փէրէսթլէրէ վէ հէփ եալանճը-
լարա Էմէլ՝ Եւնուս Կուս Կուս, ծնլարըն հիսսէսի ա-
թէշ վէ քիպրիթ իլէ եանան կէօլիւն իչլիտէ օլա-
ճազ, քի պու իքինճի էօլիւմ ալուր:
- 9 Վէ սօն օլան եէտի պէլա իլէ տօլու եէտի քեա-
սէլէրի թութան եէտի մէլէքլէրին պիրի կէլտի, վէ
պէնիմ իլէ սէօլէշիպ տէտի. Կէլ, սանա կէլլինի՝

- 10 Գուգոունուն գարըսընը կէօսթէրէյիմ: Վէ պէնի
 Բունտա պիր պէօյիւք վէ եիւքսէք տաղա կէօ-
 թիւրտիւ, վէ պանա օլ շէհրի՝ ա՛ղիզ Երուսաղէմի
 կէօսթէրտի, քի Ալլահ թարաֆընտան կէօքտէն
- 11 Էնէր իտի: Վէ օնտա Ալլահն ճէլալի վար իտի.
 Վէ օնուն նուր վէրէնի փէք զըյմէթլի թաշա պէնկ-
 զէր՝ պիլլուր շէքլինտէ եէշիմ թաշը կիպի իտի.
- 12 Հէմ օնուն պէօյիւք վէ եիւքսէք հիսարը՝ վէ օն
 իքի գափուսու՝ վէ գափուլարըն իւզէրինտէ օն իքի
 մէլէյի վար իտի, վէ իւզէրլէրինտէ իսմէր եազըլ-
 մըշ իտի, քի օնլար Իսրայէլ օղուլլարընըն օն իքի
- 13 սըպթլարընըն տըր: Արնտօղու թարաֆընտան իւշ
 գափու՝ վէ փօրեաս թարաֆընտան իւշ գափու՝
 վէ լօտօս թարաֆընտան իւշ գափու՝ վէ պաթը
- 14 թարաֆընտան իւշ գափու վար իտի: Վէ շէհրին
 հիսարընըն օն իքի թէմէլի վար իտի, վէ օնլարտա՝
 Գուգոունուն օն իքի առաքեալլարընըն օն իքի առ-
- 15 լարը Էաշլըշ իտի: Վէ պէնիմ իլէ սէօյլէշէնին
 պիր էօյլիւսիւ՝ ալթունտան պիր գամըշ վար իտի,
 քի շէհրի հէմ օնուն գափուլարընը վէ հիսարընը
- 16 էօյլէ: Վէ շէհր տէօրթ քէօյլէլի օլուս՝ օնուն ու-
 զունլուզու հէման էնի գատար տըր. վէ շէհրի օ
 գամըշ իլէ օն իքի պին ղէլվէ էօյլտիւ. օնուն ու-
- 17 զունլուզու վէ էնի վէ եիւքսէքլիյի պիր տիր: Վէ
 օնուն հիսարընը եիւզ զըրգ տէօրթ արշըն էօյլ-
 տիւ՝ ինսան էօյլիւսիւ իլէ, քի օ՝ մէլէք էօյլիւսիւ
- 18 տիւր: Վէ հիսարընըն եափըսը՝ եէշիմ իտի. վէ
 շէհր՝ փաք պիլլուրա պէնկզէր խալիս ալթուն իտի:
- 19 Վէ շէհրին հիսարընըն թէմէլլէրի՝ հէր զըյմէթլի
 թաշ իլէ տօնանմըշ իտի. իւք թէմէլ եէշիմ իտի,
 իքինճիսի մավի եա՛գուլթ իտի, իւշիւնճիւսիւ պալ-
- 20 զամի իտի, տէօրտիւնճիւսիւ զիւմիւս իտի, Պէ-
 շինճիսի ա՛ղիզ իտի, ալթընճըսը զըզըլ եագուլթ

- խոի, եկտինճիսի զէպէրճէտ խոի, սէքիզինճիսի չէպէրաղ խոի, տօգուզունճուսու թօփաղ խոի, ծոունճուսու քրիսոպրաստս խոի, ծո պիրինճիսի
- 21 ես'գութ խոի, ծո իքինճիսի ամէթովս խոի: Վէ ծո իքի գափուլար՝ ծո իքի ինճու խոի. գափուլարն հէր պիրի՝ պիրէր ինճուտէն խոի. վէ չէհրին մէյտանը՝ պէրրազ պիլլուր կիպի խալիս ալ
- 22 թուն խոի: Վէ ծոտա՝ հէյքէլ կէօրմէտիմ. գիրա՝ ձիւմէյէ գատիր օլան Բապպ Ալլահ հէմ Գուզու՝
- 23 ծոուն հէյքէլի տիր: Վէ չէհր՝ կիւնէչէ եա այա միւհթաճ տէյիլ տիր, քի ծոա ըչըզ վէրէլէր. գիրա Ալլահն ճէլալի ծոա ըչըզ վէրտի, վէ ծոուն գան
- 24 տիրի Գուզու տուր: Վէ թայիֆէլէր ծոուն ըչըզ իլէ կէզէճէքլէր, վէ եէրին փատիշահլարը՝ քէնաի շան ու ի'զզէթլէրինի ծոուն իչինէ կէթիրիլէր:
- 25 Վէ ծոուն գափուլարը՝ կիւնտիւզին ապա դափանմայաճաղար. չիւն քի օրատա կէճէ օլմայա
- 26 ճազ: Վէ թայիֆէլէրին շան ու ի'զզէթլէրինի օ
- 27 նուն իչինէ կէթիրէճէքլէր: Վէ ծոուն իչինէ հիչ պիր մուրտարլայան եա մէքրուհ եա եալան իչլէյէն՝ ապա կիրմէյէճէք. իլլա Գուզունուն հայաթ քիթապլնտա եազըլը օլտնլար կէրէճէ:

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ պանա՝ Ալլահն վէ Գուզունուն թախթնտան չըզան պիլլուր կիպի պէրրազ՝ հայաթ սու
- 2 յունուն պիր ըրմաղըն կէօսթէրտի: Օլ չէհրին մէյտանընըն վէ ըրմաղըն մապէսինտէ պիր եանտան վէ օ պիր եանտան հայաթ աղաճը վար խոի, քի հէր պիր այտա մէյվէսինի վէրէրէք՝ ծո իքի մէյվէ վէրիր. վէ օլ աղաճըն եափրազլարը՝ թայի
- 3 ֆէլէրին շիֆասը իչիւն տուր: Վէ արթըզ հիչ

- պիր լա՛նէթ օրմայաճազ տրր . վէ Ալլահըն՝ հէմ
Գուղունուն թախթը ճնտա օլաճազ , վէ ճնուն
4 գուլլարը ճնա ի՛պատէթ էտէճէքլէր . վէ ճնուն
եիւղիւնիւ կէօրէճէքլէր . վէ ճնուն ատը ճնլարըն
5 ալլարը իւսթիւնտէ օլաճազ : վէ օրատա՛ կէճէ
օլմայաճազ . վէ դանտիլէ եա կիւնէշ բշըղընա միւհ-
թաճ օլմայաճաղլար . զիրա ճնլարա՛ Բապալ Ալլահ
բշըզ վէրէճէք . վէ էպէտլէր էպէտլէրինճէ փատի-
շահլըզ սիւրէճէքլէր :
- 6 վէ պանա տէտի քի՛ Պու սէօղլէր էմին վէ հազ
տրր . վէ փէյղամպէրլէրին բուշլարընըն Ալլահը
Բապալ՝ քէնտի մէլէյինի կէճատէրտի , քի թէզ օլ-
մազ կէրէք օլան շէյլէրի գուլլարընա կէօձթէրէ :
7 իշթէ թէզ կէլիրիմ . նէ մութլու պու քիթապըն
փէյղամպէրլէրին սէօղլէրինի կէօղէտէնէ :
- 8 վէ պու շէյլէրի կէօրէն վէ իշիտէն պէն Յուլ-
հաննէս իմ . վէ իշիթալիմ վէ կէսրսիւլլում գէ-
ման՝ պանա պու շէյլէրի կէօսթէրէն մէլէյին այազ-
9 լարը էճուհնէ սէճտէ գըրմաղա տիւշտիւմ : վէ պանա
տէտի . Սազըն՝ էթմէյէսին . պէն սէնին՝ հէմ սէնին
գարնտաշլարըն փէյղամպէրլէրին՝ վէ պու քիթա-
պըն սէօղլէրինի կէօղէտէնլէրին գուլտաշը իմ .
- 10 Ալլահա սէճտէ էյլէ : վէ պանա տէտի . Պու քի-
թապըն փէյղամպէրլէրինին սէօղլէրինի միւհիւրլէ-
11 մէյէսին , զիրա վապըթ հազըն տըրք : Նահազլըզ
էտէն՝ տահա նահազլըզ էթպին , վէ մուրտար օլան՝
տահա մուրտարլանըն , վէ սատըզ՝ տահա սատա-
գաթ իշլէսին , վէ ա՛ղիղ օլան՝ տահա ա՛ղիղլէնսին :
12 իշթէ թէզ կէլիրիմ , վէ հէր քէսէ քէնտի ա՛մէլի-
նին օլտուղունա կէօրէ վէրմէյէ՛ իւճըլէթիմ պէրա-
13 պէրիմճէ տիր : Պէն Ալֆա վէ Օմէղա՛ իլք վէ սօնկ
14 իպթիտա վէ նիհայէթ իմ : Նէ՛ մութլու ճնուն
թէնպիհլէրինի իճրա էտէնլէրէ , թա քի հայաթ ա-

- զաճընըն իւզէրինէ ճնլարըն հիւքիւմէթի ոլա , վէ
- 15 զափուլարտան շէհրէ կիրէլէր : Ամմա քէօփէքլէր
վէ սիհրպաղլար վէ զինաքեարլար վէ գաթիլլէր
վէ փութփէրէսթլէր՝ վէ հալան սէվէն վէ իշլէյէն
հէր քիմսէ՝ տիշարըտա քալաճաք :
- 16 Պէն Յիսուս՝ մէլէյիմի կէճնտէրտիմ , քի սիզէ
պու շէյլէրի քիլիսպէրտէն էօթիւրիւ շէհատէթ է-
տէ . պէն Դաւիթին քէօքիւ վէ ճինսի՝ ոլ միւնէվ-
- 17 վէր սապահ երլարզը իմ : Վէ Բուհ հէմ կէլին
տէրլէր քի՝ կէլ . վէ իշիտէն՝ կէլ տէսին . վէ սու-
սայան կէլսին , վէ իսթէյէն՝ հայաթ սույունու ճա-
պա ալսըն :
- 18 Պէն պու քիթապըն փէյզամպէրլիյինին սէօզլէ-
րինի հէր իշիտէնէ շէհատէթ էտէրիմ քի՝ էյէր պիր
քիմսէ պունլարըն իւզէրինէ զամմ էտէրսէ , Ալլահ
օլ քիմսէնին իւզէրինէ՝ պու քիթապտա հազըլը
- 19 օլան պէլալարը զամմ էտէճէք : Վէ էյէր պիր քիմ-
սէ՝ պու փէյզամպէրլիյին քիթապընըն սէօզլէրին-
տէն իխրաճ էտէրսէ , Ալլահ ճնուն հիսսէսինի հա-
յաթ աղաճընտան վէ ա՛ղիզ շէհրտէն՝ էա՛նի պու
քիթապտա հազըլը օլան շէյլէրտէն իխրաճ էտէ-
- 20 ճէք տիր : Պու շէյլէրի շէհատէթ էտէն տէր . Պէլի՝
թէզ կէլիլիւրիմ : Ամին . կէլ՝ հա՛ Բապպ Յիսուս :
- 21 Բապպ Յիսուս Քրիստոսուն ի՛նայէթի՝ հէփ ա՛ղիզ-
լէրին պիլէսինճէ օլսուն . Ամին :

